This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

AH 5DNV D

HARVARD
DIVINITY
SCHOOL
Andover-Harvard
Theological Library

Lettish 75

Bible. N.T. Latvian. 1904

Muhſu Kunga un Peſtitaja Jeſus Kriſtus

Jaunà Deriba.

No Britanijas un Ahrſemes
Bihbeles Beedribas iſdota.

Leipzigâ
Drukata pee Poeſchela un Treptes
1904.

BS
2160
1904

Jaunahs deribas ſwehtee rakſti.

		Lap. p.
1.	Sw. Matteus ewangelíums	5
2.	Sw. Markus ewangelíums	74
3.	Sw. Luhkaſa ewangelíums	116
4.	Sw. Jahņa ewangelíums	190
5.	Apuſtuļu darbi, no ſw. Luhkaſa uſrakſtiti	247
6.	Sw. Pahwila gr. Romeeſcheem	319
7.	Sw. Pahwila 1. gr. Korinteeſcheem	349
8.	Sw. Pahwila 2. gr. Korinteeſcheem	378
9.	Sw. Pahwila gr. Galateeſcheem	397
10.	Sw. Pahwila gr. Eweſeeſcheem	407
11.	Sw. Pahwila gr. Wihlipeeſcheem	417
12.	Sw. Pahwila gr. Koloſeeſcheem	425
13.	Sw. Pahwila 1. gr. Teſalonikeeſcheem	431
14.	Sw. Pahwila 2. gr. Teſalonikeeſcheem	438
15.	Sw. Pahwila 1. gr. Timoteum	441
16.	Sw. Pahwila 2. gr. Timoteum	449
17.	Sw. Pahwila gr. Titum	455
18.	Sw. Pahwila gr. Wilemonam	459
19.	Sw. Pehtera 1. grahmata	460
20.	Sw. Pehtera 2. grahmata	468
21.	Sw. Jahņa 1. grahmata	474
22.	Sw. Jahņa 2. grahmata	481
23.	Sw. Jahņa 3. grahmata	482
24.	Grahmata Ebreſeem rakſtita	484
25.	Sw. Jehlaba grahmata	506
26.	Sw. Juhdas grahmata	514
27.	Sw. Jahņa parahdiſchanas grahmata	516

Ewangeliums, uſrakſtits no ſw. Matteus.

1. nodaļa.

Jeſus Kriſtus zilts 1; kà winſch eenemts un peedſimis 18.

1. Jeſus Kriſtus zilts grahmata. Jeſus bija Dahwida, Dahwids Ahbraäma dehls. p.18,9. 27. 1 Moſ.22,18. Luhk.3,23 ꝛc.

2. Ahbraäms dſemdinaja Jhſaäku, un Jhſaäks dſemdinaja Jehkabu, un Jehkabs dſemdinaja Juhdu un wiņa brahļus. 1 Moſ. 21,3. 12. 25,23 ꝛc. 29, 35. 49,8 ꝛc.

3. Un Juhda dſemdinaja Wahrezu un Zahru no Tamaras; un Wahrezs dſemdinaja Ezranu, un Ezrans dſemdinaja Ramu. 1 Laik. 2,4. 5. 9.

4. Un Rams dſemdinaja Aminadabu, un Aminadabs dſemdinaja Naäſſanu, un Naäſſans dſemdinaja Salmanu. 1 Laik.2.10 ꝛc.

5. Un Salmans dſemdinaja Boaſu no Rakabas, un Boas dſemdinaja Obedu no Rutes, un Obeds dſemdinaja Jſaju. Rut.4,13 ꝛc.

6. Un Jſajus dſemdinaja kehniņu Dahwidu, un kehniņſch Dahwids dſemdinaja Salamanu no Urijas ſeewas. 1 Sal.16,1.11 ꝛc, 2 Sam.11,3 ꝛc.12,24.

7. Un Salamans dſemdinaja Roboamu, un Roboams dſemdinaja Abiju, un Abija dſemdinaja Aſſu. 1 Laik, 3,10 ꝛc.

8. Un Aſſus dſemdinaja Joſawatu, un Joſawats dſemdinaja Joramu, un Jorams dſemdinaja Oziju.

9. Un Oziſa dſemdinaja Joatamu, un Joatams dſemdinaja Akazu, un Akazs dſemdinaja Ezekiju. 2 Kehn.16,20.

10. Un Ezekija dſemdinaja Manaſſu, un Manaſſus dſemdinaja Amonu, un Amons dſemdinaja Joſiju.

11. Un Joſija dſemdinaja Jekoniju un wiņa brahļus ap to aiſweſchanu uſ Bahbeli. 2 Kehn, 24,8 ꝛc. 1 Laik.3,15 ꝛc.

12. Un pehz aiſweſchanas uſ Bahbeli Jekonija dſemdinaja Salatiēli, un Salatiēls dſemdinaja Zorobabeli. 1 Laik.3,17. Eſra 3,2.

13. Un Zorobabels dſemdinaja Abiudu, un Abiuds dſemdinaja Eliakimu, un Eliakims dſemdinaja Azoru.

14. Un Azors dſemdinaja Zadoku, un Zadoks dſemdinaja Akimu, un Akims dſemdinaja Eliudu.

15. Un Eliuds dſemdinaja Eleazaru, un Eleazars dſemdinaja Mattanu, un Mattans dſemdinaja Jehkabu.

16. Un Jehkabs dſemdinaja Jahſepu, Marijas wihru, no

kuŗas ir peedſimis Jeſus, kas top ſaukts Kriſtus.
27,22. Luhk. 1,27. 3,23. Ap. darb. 2,36.

17. Tad nu pawiſam no Abraäma lihdſ Dahwidam ir tſchetrpadſmit augumi; un no Dahwida lihdſ aiſweſchanai uſ Bahbeli ir tſchetrpadſmit augumi; un no aiſweſchanas uſ Bahbeli lihdſ Kriſtum tſchetrpadſmit augumi.
p. 2,11.

18. Bet Jeſus Kriſtus peedſimſchana bija tahda: kad Marija, wiņa mahte, Jahſepam bija ſadereta, pirms tee nahza kopâ, ta atradahs gŗuhta no Swehtà Gara.
Luhk. 1,26—35.

19. Bet Jahſeps, wiņas wihrs, taiſns buhdams un negribedams tai kaunu darit, gribeja to ſlepeni atſtaht.
Jahn. 8,5.

20. Bet wiņam tà ſawâ prahtâ domajot, redſi, ta Kunga engelis ſapnî parahdijahs ſazidams: Jahſep, tu Dahwida dehls, nebihſtees, Mariju, ſawu ſeewu, ņemt pee ſewis; jo kas eekſch tahs dſimis, tas ir no Swehtà Gara. p. 18. 2.13. Luhk. 2,4,

21. Un wiņa dſemdehs dehlu, un ta wahrdu tew buhs ſaukt Jeſus; jo wiņſch iſpeſtihs ſawus kaudis no wiņu grehkeem.
Luhk. 2,21. Ap. darb. 4,12.

22. Bet wiſs tas ir notizis, i peepilditos, kas runats no ta Kunga zaur to praweeti, kas ſaka: 2,15. Eſ. 7,14.

23. Redſi, ta jumprawa buhs gŗuhta un dſemdehs dehlu, un wiņa wahrdu ſauks Emmanuels, tas ir tulkots: Deews ar mums. 1 Tim. 3,16.

24. Bet Jahſeps no meega uſmodees darija, kà wiņam ta Kunga engelis bija paweh-lejis, un ņehma ſawu ſeewu pee ſewis; p. 18.

25. Un wiņu ne-atſina, lihdſ kamehr wiņa bija dſemdejuſi ſawu pirmdſimto dehlu, un nofauza wiņa wahrdu Jeſus.
1 Moſ. 4,1. Luhk. 2,7. 22 ꝛc. (Mat. 12,46.)

2. nodaļa.

Gudree no auſtruma-ſemes Jeruſalemê 1: un Betlemê 9; Jahſeps ar Mariju un to behrninu behg uſ Egiptes-ſemi 13; Erodus nokauj Betlemes behrnus 16; Jahſeps pahrnahk uſ Nazareti 19.

1. Un kad Jeſus bija dſimis Betlemê eekſch Juhdu-ſemes ķehniņa Erodus laikâ, redſi, tad gudri no auſtruma-ſemes nahza uſ Jeruſalemi un ſazija: Luhk. 2,4 ꝛc. 1 Moſ. 25.6.

2. Kur ir tas peedſimuſchais Juhdu ķehniņſch? jo mehs wiņa ſwaigſni eſam redſejuſchi auſtruma-ſemê un nahkuſchi, wiņu peeluhgt. 27,29. Jahn. 1,49. Luhk. 1,33. 4 Moſ. 24,17.

3. Kad ķehniņſch Erodus to dſirdeja, tad wiņſch iſbijahs un wiſa Jeruſaleme lihdſ ar wiņu.

4. Un ſa-aizinajis wiſus

Juhdu augſtos preeſterus un rakſtu-mahzitajus, winſch iſklauſinaja no teem, kur Kriſtum bija dſimt.

Luhk.3,2. Ap. darb. 4,5. 6.

5. Un tee tam ſazija: Betlemê eekſch Juhdu-ſemes; jo tà ir rakſtits zaur to praweeti: p. 1 Mik.5,1. Jahn.7,42.

6. Un tu, Betleme Juhdu-ſemê, tu nebuht ne-eſi ta maſakà ſtarp teem leeleem-kungeem no Juhda; jo no tewis nahks tas waldneeks, kas waldihs pahr maneem Iſraëla laudihm. Ezek.34,23.

7. Tad Erodus paſlepen aizinaja tos gudros un ihſteni iſklauſinaja no teem to laiku, kad ta ſwaigſne atſpihdejuſi. p.2.

8. Un winſch tos ſuhtija uſ Betlemi un ſazija: eita un iſklauſinajeet it labi par to behrnu un to atraduſchi atſakat man, ka ir es nahku, to peeluhgt.

9. Tee nu to kehninu dſirdejuſchi aiſgahja. Un redſi, ta ſwaigſne, ko tee austrumaſemê bija redſejuſchi, gahja teem preekſchâ, kamehr ta nahza un apſtahjahs wirſû, kur tas behrns bija.

10. Un to ſwaigſni eeraudſijuſchi, tee preezajahs ar waren leelu preeku.

11. Un namâ eegahjuſchi, tee atrada to behrnu lihdſ ar Mariju, wina mahti, un pee ſemes meſdamees tee winu peeluhdſa; pehz tam, ſawu mantu atdarijuſchi, tee to apdahwi naja ar ſeltu un wihraku un mirehm. Dahw.dſ.72,10.15 2 Laik.9.9. Jer.6,20. 1 Moſ.37,25.

12. Un Deews teem parahdija ſapnî, lai negreeſchahs atpakaļ pee Erodus; un tee aiſgahja pa ziņu zelu uſ ſawu ſemi. p.22. 4 Moſ.12,6.

13 Bet kad tee bija aiſgahjuſchi, redſi, tad Deewa engelis Jahſepam parahdijahs ſapnî un ſazija: zelees un ņem to behrnu un wina mahti un behdſ uſ Egiptes-ſemi un paleez tur, kamehr es tew ſaziſchu; jo Erodus meklè to behrnu nomaitat.

p.11. 1.20.

14. Un zehlees winſch ņehma to behrnu un wina mahti nakts laikâ un aiſgahja uſ Egiptes ſemi,

15. Un palika turpat, lihdſ kamehr Erodus bija miris; ka peepilditos, ko tas Kungs zaur to praweeti bija runajis, kas ſaka: No Egiptes-ſemes es ſawu dehlu eſmu aizinajis. p.23. 4,14. Oſ.12,1. Dahw. dſ.80,9. 16. 18.

16. Kad nu Erodus redſeja, ka bija peekrahpts no teem gudreem, tad winſch loti apſkaitahs un iſſuhtijis apkawa wiſus behrnus Betlemê un pa wiſu Betlemes teeſu, diwi gadus wezus un wehl jaunakus, pehz ta laika, ko tas no teem gudreem ihſteni bija iſklauſinajis. p.7.

17. Tad peepildijahs, ko praweets Jeremija runajis fazidams: Jer.31,15.

18. Brehkschana ir dsirdeta Ramâ, schehlofchanahs, raudaschana un daudſ kaukschanas. Raële apraud ſawus behrnus un negribahs eepreezinajama, jo to wairs newaid.

19. Bet kad Erodus bija nomiris, luhk, tad ta Kunga engelis ſapnî parahdijahs Jahſepam Egiptes-ſemê p.13.

20. Un fazija: zelees un ņem to behrnu un wiņa mahti, un eij uſ Iſraela ſemi; jo tee ir nomirufchi, kas ta behrna dwehſeli mekleja. 2 Moſ.4,19.

21. Un wiņſch zehlahs un ņehma to behrnu un wiņa mahti, un nonahza Iſraëla-ſemê.

22. Bet kad wiņſch dſirdeja, Argilaü Juhdu-ſemê waldam ſawa tehwa Erodus weetâ, tad wiņſch bijahs turp no-eet; un ſapnî no Deewa pamahzits, wiņſch atkahpahs Galileas robeſchâs.

p.12.4,14 u. Jahn.7,52.

23. Un tur nonahzis wiņſch apmetahs tai pilſehtâ, ko ſauz Nazareti, ka peepilditos, kas ſazits zaur teem praweeſcheem: wiņſch taps noſaukts Nazareetis. Luhk.2,4.39.(Eſ.53,3.) Jahn.1,46. 19,19. Ap. darb.24,5.

3. nodaļa.

Jahņa ta kristitaja, dſihwoſchana un mahziba 1; Jeſus no wiņa Jardanê kristits 13.

1. Tanis deenâs nahza Jahnis, tas kristitajs, un ſludinaja Juhdu-ſemes tukſneſi, Mark.1,4 u. Luk. 3,2 u. Ioh.1.16. Joſ.15,61.

2. Sazidams: atgreeſchatees no grehkeem, jo debeſu-walſtiba ir tuwu klaht nahkuſi. 4,17. Luhk.17,20.

3. Jo ſchis ir tas, no ka praweets Eſaija runajis fazidams: ſauzeja balſs tukſneſi: ſataiſeet ta Kunga zelu; darait lihdſenas wiņa tekas. Eſ.40,3. Jahn. 1,23.

4. Bet wiņſch, Jahnis, walkaja kamehkluſpalwu drehbes un ahdas-joſtu ap ſaweem gurneem; un wiņa bariba bija ſiſeni un kamiņu medus. 2 Kehn.1,8. 3 Moſ.11,22. 1 Sam.14,25.

5. Tad iſgahja pee wiņa Jeruſaleme un wiſa Juhdu-ſeme un wiſs Jardanes apgabals,

6. Un tapa no wiņa kristiti Jardanê, iſſuhdſedami ſawus grehkus.

7. Un daudſ wariſeju un ſaduzeju eeraudſijis nahkam pee kristibas, wiņſch uſ teem fazija: juhs odſchu dſimums, kas jums ir rahdijis, iſbehgt no nahkamahs dufmibas? 21,25. 23,2 u. 22,23. 23,33. 1 Teſ.1,10.

8. Tapehz neſeet peenahkamus atgreeſchanahs augkus. Ap.d.26,20. Ezek.18,31.

9. Un nedomajeet pee ſewis ſazit: mums ir Ahbraäms

par tehwu. Jo es jums saku, ka Deews no scheem akminеem spehj Ahbraāmam behrnus radit. Jahn. 8,33 ꝛc. Rom. 4. 17 ꝛc. Ezek. 36,26.

10. Un zirwis lokeem jau pee saknes ir peelikts; tapehz ikweens koks, kas nenes labus augļus, top nozirsts un uguni eemests. 7.19.

11. Es juhs gan kristiju ar uhdeni us atgreeschanos no grehkeem, bet kas pehz manis nahk, tas ir jo spehzigs ne kà es; tam es neesmu zeenigs kurpes nest; tas juhs kristihs ar Swehto Garu un ar uguni; Jahn. 1,26 ꝛc. Ap. darb. 1,5. 2,3. 4. Ef. 4,4.

12. Tam wehtekkis rokà, un tas sawu klonu tihrihs zaur zaurim un sakrahs sawus kweeschus klehtî, bet tahs pelawas winsch sadedsinahs ar ne-isdehschamu uguni. 13,30. Jer. 15,7. Mark 9,48. Dahw. das. 1,4.

13. Tanî laikâ Jesus nahza no Galilejas us Jardani pee Jahņa, ka no ta taptu kristits. 2,23. 24. Mark. 1,9 ꝛc.

14. Bet Jahnis tam nekahwa un sazija: man waijadsetu no tewis tapt kristitam, un tu nahzi pee manis? Jahn. 1,31.

15. Bet Jesus atbildeja un us to sazija: lai nu tà ir; jo tà mums peeklahjahs, peepildit wisu taisnibu. Tad winsch to tam kahwa. 5,17. 20,22. Gal. 4,4.5. Ebr. 1,9.

16. Un kad Jesus bija kristits, tad winsch tuhdaļ no uhdens iskahpa. Un redsi, debesis atwehrahs pahr winu, un Jahnis redseja Deewa Garu kà balodi nolaischamees un us winu nahkam. Ap. darb. 8,39. Jahn. 1,32. 51. (1 Mos. 8,10. 11.)

17. Un redsi, balss no debesihm sazija: schis ir mans mihlais Dehls, pee ka man labs prahts. 12,18. 17,5. 1 Mos. 22,2. Ew. 1,6.

4. nodaļa.

Jesus no wella kahrdinats 2; dsihwo Kapernaūma 12; aizina apustulus 18; mahza kaudis un dseedina 23.

1. Tad Jesus no ta Gara tapa aiswests tukschesî, ka no wella taptu kahrdinats. Mark. 1,12 ꝛc. Luhk. 4,1 ꝛc. Ebr. 4,15.

2. Un kad winsch tschetrdesmit deenas und tschetrdesmit naktis bija gawejis, tad winam gribejahs ehst. 2 Mos. 34,28. 5 Mos. 8,2. 3. 1 Kehn 19,8.

3. Un tas kahrdinatajs peestahjas pee wina un sazija: ja tu esi Deewa Dehls, tad saki, lai schee akmini top par maisi. 3,17. 27,40. 1 Thes. 3,5. 2 Kor. 11,14.

4. Un winsch atbildeja un sazija: stahw rakstits: zilweks nedsihwo no maises ween, bet no ikkatra wahrda, kas iseet no Deewa mutes. 5 Mose 8,3.

5. Tad tas welns winu no-

weda ſewim lihdſ uſ to ſwehto pilſehtu un winu zehla paſchâ Deewa-nama jumtagalâ, 27,53. Neëm,11,1.

6. Un uſ winu ſazija: ja tu eſi Deewa Dehls, tad nolaidees ſemê! Jo ſtahw rakſtits: winſch ſaweem engeļeem par tewi pawehlehs, un tee tewi uſ rokahm neſihs, ka tu ſawu kahju pee akmins nepeedauſiſi. Dahw. dſ.91,11. 12.

7. Tad Jeſus uſ to ſazija: atkal ſtahw rakſtits: Deewu, ſawu Kungu, tew nebuhs kahrdinat. 5 Moſ.6,16.

8. Atkal tas welns to weda ſewim lihdſ uſ ļoti augſtu kalnu un winam rahdija wiſas paſaules walſtis un winu godibu, Ezek.40,2.

9. Un uſ to ſazija: to wiſu es tew gribu dot, ja tu ſemê meſdamees mani peeluhgſi. Luhk.4,6. 7.

10. Tad Jeſus uſ to ſazija: atkahpees, ſatan! Jo ſtahw rakſtits: tew buhs peeluhgt Deewu, ſawu Kungu, un winam ween kalpot.16,23. 5 Moſ.6,13.14. 2 Moſ.20,5 ꝛc. Parahd.22,8,9.

11. Tad welns winu atſtahja. Un redſi, engeļi pee wiņa peeſtahjahs un winam kalpoja. 8,15. Jahn.1,51. Ebr.1,6. 1 Kehn.19,5 ꝛc.

12. Bet Jeſus dſirdeja, Jahni eſam nodotu, atkal gahja uſ Galileju. 14,3. Mark.1,14 ꝛc. Luhk.4,14. Jahn.3.30.

13. Un Nazareti atſtahjis, winſch nahza un mahjoja Kapernaümâ, juhrmalas pilſehtâ Zabulonaun Nawtalus robeſchâs, Luhk.4,16—31. Jahn.4,43 ꝛc.

14. Ka peepilditos, kas ir runats zaur to praweeti Eſaiju, kas tà ſaka: 27,35. Eſ.9,1.1.

15. Zabulona-ſeme un Nawtalus ſeme uſ juhrmalas puſi, Aiſſardane, paganu Galileja, (Dahw. dſ.68,28.)

16. Tee ļaudis, kas tumſibâ ſehſch, redſejuſchi leelu gaiſchumu, un teem, kas ſehſch nahwes-ſemê un ehnâ, gaiſma uſlehkuſi. Luhk.1,79.

17. No ta laika Jeſus eeſahza ſludinat un ſazit: atgreeſchatees no grehkeem, jo debeſu-walſtiba tuwu klaht nahkuſi. 3,2. Mark.1,15.

18. Un ſtaigadams pee Galilejas juhras, Jeſus eeraudſija diwi brahļus, Sihmani, kas noſaukts Pehteris, un Andreju, wiņa brahli, tihklu juhrâ metam, jo tee bija ſweijneeki. Mark.1,16 ꝛc. (Luhk.5,2.2.) Jahn.1,42.

19. Un winſch uſ teem ſazija: nahzeet man pakaļ, es juhs darischu par zilwekuſweijneekeem. 13,47. Ezek.47,10.

20. Un tuhdaļ ſawus tihklus atſtahjuſchi, tee winam gahja pakaļ. 19,27. 9,9.

21. Un no turpeenes tahļaki gahjis, winſch eeraudſija zitus diwi brahļus, Jehkabu, Ze-

bedeja dehlu, un Jahni, wina brahli, laiwâ ar ſawu tehwu Zebedeju ſawus tihklus lahpam, un winſch tos ſauza.
Luhk. 5, 10. Ap. darb. 12, 2.

22. Tad tee tuhdal to laiwu un ſawu tehwu atſtahjuſchi winam gahja pakal.

23. Un Jeſus iſſtaigaja wiſu Galileju, mahzidams winu baſnizâs un ſludinadams to preezas-mahzibu no tahs walſtibas un dſeedinadams teem laudim wiſas ſlimibas un wiſas wahjibas. p. 17, 9, 35. Luhk. 4, 15, 31. Mark. 1, 15.

24. Un wina ſlawa iſpaudahs pa wiſu Sihriju, un pee wina atneſa wiſus neweſelus, no daſchadahm ſehrgahm un ſahpehm pahrnemtus un wella apſehſtus un mehneſs-ſehrdſigus un melmenu-ſehrdſigus, un winſch tos darija weſelus.
17, 15. Mark. 6, 55 ꝛc. Luhk. 6, 19.

25. Un daudſ lauſchu winam gahja pakal no Galilejas un no tahm deſmit pilſehtahm un no Jeruſalemes un no Juhdu-ſemes un no winpus Jardanes. Luhk. 6, 17. Mark. 5, 20.

5. nodaļa.

Jeſus kalna-ſprediki 1; kas tee ſwehtigee 3; un kà lai bauſlibu ſaprot 20.

1. Bet kad winſch tos laudis redſeja, tad winſch uſkahpa uſ kalnu un apſehdahs, un wina mahzekli pee wina peeſtahjahs. 8, 1. Luhk. 6, 12 ꝛc. 2 Moſ. 19, 11 ꝛc.

2. Un ſawu muti atdarijis, winſch tos mahzija un ſazija:
Luhk. 6, 20 ꝛc. Dahw. dſ. 78, 1. 2. Ebr. 2, 3.

3. Swehtigi tee, kas garâ nabagi, jo debeſu walſtiba wineem peeder. 11, 5. 25. 19, 23. Eſ. 57, 15.

4. Swehtigi tee, kam ir behdas, jo tee taps eepreezinati.
Eſ. 57, 18. 61, 2, 2 Kor. 7, 10.

5. Swehtigi tee lehnprahtigee, jo tee to ſemi eemantos. Dahw. dſ. 37, 11. Jehk. 1, 21.

6. Swehtigi tee, kas iſſalkuſchi un kam ſlahpſt pehz taiſnibas, jo tee taps peepildîti.
Dahw. dſ. 107, 9. Eſ. 41, 17. 55, 1. 2. Sak. 21, 21.

7. Swehtigi tee ſirdsſchehligee, jo tee ſchehlaſtibu dabuhs. 25, 35 ꝛc. Sak. 11, 25. Jehk. 2. 13.

8. Swehtigi tee ſirdsſchkihſtee, jo tee Deewu redſehs. Dahw. dſ. 51, 12. 25, 4. 1 Jahn. 3, 2. 3.

9. Swehtigi tee, kas meeru tur, jo tee taps ſaukti Deewa behrni.
Dahw. dſ. 34, 15. 1 Jahn. 3, 1.

10. Swehtigi tee, kas taiſnibas dehl waijati, jo debeſu walſtiba wineem peeder.
1 Peht. 2, 19 ꝛc. 3, 14. 2 Tim. 2, 12. Luhk. 12, 32.

11. Swehtigi juhs eſat, ja

manis dehl juhs lamà un waijà un wiſu launu no jums runà melodami. Luhk.6,22 ꝛc. Eſ.51,7.8. 1Peht.4,14.

12. Eſat preezigi un lihgſmi, jo juhſu alga ir leela debeſis; jo tà tee waijajuſchi tos praweeſchus, kas preekſch jums bijuſchi. 6,1.21,35. Ebr.11.25 ꝛc. Luhk.14,14. Ap.darb.7,52.

13. Juhs eſat tahs ſemes ſahls; ja nu ſahls neleetiga, ar ko tad to ſahlihs? Ta neder wairs nekam, bet tikai ahrâ metama un no laudihm ſaminama. Luhk. 14,34 ꝛc.

14. Juhs eſat tahs paſaules gaiſchums; pilſehta, kas ſtahw kalnâ, newar buht apſlehpta. Wihlip.2,15. (Dahw. dſ.48,2.)

15. Tà ari ſwezi eededſinajis, neweens to neleek apakſch puhra, bet uſ lukturi; tad ta wiſeem ſpihd, kas ir namâ. Mark.4,21.

16. Tàpat lai juhſu gaiſma ſpihd lauſchu preekſchâ, ka tee eerauga juhſu labos darbus un goda juhſu Tehwu, kas ir debeſîs. 6,1. 1 Peht. 1.2,12.

17. Nedomajeet, ka es eſmu nahzis, atmeſt bauſlibu un praweeſchus. Es ne-eſmu nahzis atmeſt, bet peepildit. 3,15. Rom.3.31. 10,4.

18. Jo pateeſi, es jums ſaku: teekams debeſs un ſeme ſudihs, neſudihs neweena, ne maſaka rakſtu-ſihmite jeb ta-galinſch no bauſlibas, teekams wiſs noteek. 24,35. Eſ.40,6—8. 51,6. Luhk.16,17.

19. Tapehz, ja kas weenu no ſcheem wiſmaſakeem bauſchteem atmetihs un tos laudis tà mahzihs, tas taps dehwets tas wiſmaſakais debeſu-walſtibâ: bet ja kas darihs un mahzihs, tas taps dehwets leels debeſu-walſtibâ. Jehk.2,10. Eſr.7,10

20. Jo es jums ſaku: ja juhſu taiſniba naw labaka ne kà to rakſtu-mahzitaju un wariſeju, tad juhs debeſu-walſtibâ nenahkſeet. 15,2 Luhk. 11,39.

21. Juhs eſat dſirdejuſchi, ka wezajeem ir ſazits: tew nebuhs nokaut; un kas nokauj, tas buhs ſodams zaur teeſu. 2 Moſ. 20,13. 3 Moſ.24,17. 5 Moſ.17,8.

22. Bet es jums ſaku: kas ar ſawu brahli duſmo, tas buhs ſodams zaur teeſu; bet kas uſ ſawu brahli ſaka: raka! tas buhs ſodams zaur augſto teeſu; bet kas ſaka: geki! tas buhs ſodams elles-ugunî. p.29. 1 Jahn.3,15. Eſ.66,24. (2 Aehn.23,10.)

23. Tapehz, kad tu ſawu dahwanu uſ altara upurè un turpat atminees, ka tawam brahlim kas ir pret tewi; 1 Moſ.4,3 ꝛc. Mark.11,25.

24. Tad atſtahji tur altara preekſchâ ſawu dahwanu un no-eij, ſaderees papreekſch ar ſawu brahli, un tad nahz un upurè ſawu dahwanu.

25. Eſi labprahtigs ſawam pretineekam drihſ, kamehr ar wiņu wehl eſi uſ zeļa, ka pretineeks tewi nenodod ſogim, un ſogis tewi nenodod ſulainim, un tu netopi eemeſts zeetumâ. 18,34. 35. Luhk.12,58 ꝛc.

26. Pateeſi, es tew ſaku, tu no turpeenes ne-iſeeſi, kamehr nenomakſaſi pehdigo artawu.

27. Juhs eſat dſirdejuſchi, ka wezajeem ir ſazits, tew nebuhs laulibu pahrkahpt. 2 Moſ.20,40.

28. Bet es jums ſaku, ka ikweens, kas ſeewu uſſkata, to eekahrodamees, tas ar wiņu laulibu jau pahrkahpis ſawâ ſirdî. Jſaj.31,1. 2. 2 Pehk.2,14.

29. Bet ja tawa labà azs tewi apgrehzina, iſrauj to un met noſt; jo tas tew labaki, ka weens no taweem lozekleem paſuhd, ne kà kad wiſa tawa meeſa top eemeſta ellê. p.22. 18,9. Mark.9,47. Koloſ.3,5. (5 Moſ.13,6 ꝛc.)

30. Un ja tawa labà roka tewi apgrehzina, nozehrt to un met noſt; jo tas tew labaki, ka weens no taweem lozekleem paſuhd, nekà kad wiſa tawa meeſa top eemeſta ellê. 18,8.

31. Jr ari ſazits: kas no ſawas ſeewas ſchkirahs, tas lai tai tod ſchkirſchanas grahmatu. 19,3—9. 5 Moſ.24 1.

32. Bet es jums ſaku: kas no ſawas ſeewas ſchkirahs beſ ween mauzibas wainas dehl, tas wiņu ſpeeſch laulibu pahrkahpt; un ja kas atſchkirtu prezè, tas pahrkahpj laulibu, Luhk.16,18. Rom.7,3.

33. Juhs wehl eſat dſirdejuſchi, ka wezajeem ir ſazits: tew nebuhs nepateeſi ſwehret, bet tam Kungam turet, ko tu ſwehredams eſi ſolijis. 3 Moſ.19,12. 4 Moſ.30,3 ꝛc. 5Moſ.6,13. Ebr.6,16.

34. Bet es jums ſaku, ka jums ne pawiſam nebuhs ſwehret, nedſ pee debeſs, jo ta ir Deewa goda-krehſls, Jeſk.5,12 Eſ.66,1.

35. Nedſ pee ſemes, jo ta ir wiņa kahju pameſlis, nedſ pee Jeruſalemes, jo ta ir ta leelà kehniņa pilſehta. Dahw. dſ.48,3.

36. Tew ari nebuhs ſwehret pee ſawas galwas, jo tu neſpehji neweenu matu ne baltu pataiſit ne melnu. 23,16 ꝛc.

37. Bet juhſu wahrds lai ir: ja, ja ne, ne! kas pahri par to, tas ir no launa. Jeſk.5,12. 2 Kor.1,17 ꝛc.

38. Juhs eſat dſirdejuſchi, ka ir ſazits: azi pret azi un ſobu pret ſobu. 3 Moſ.24,19 ꝛc.

39. Bet es jums ſaku, ka jums nebuhs preti ſtahwet tam launam: bet kas tewi waigâ ſit labajâ puſê, tam ſneedſ ari otru. Luhk.6,29 ꝛc. Sak.24,29. 3 Moſ.19,18. Jeſk.5,6. Raud. dſ. 3,30. Jahn.18,22 ꝛc.

40. Un kas ar tewi grib teeſatees un nemt tawus ſwahr-

kus, tam palaid ari to uſwalku. 3 Moſ.22,25.26. 1 Kor.6,7.

41. Un kas tewi dſen weenu juhdſi, ar to pa=eij diwi.

42. Dodi tam, kas tewi luhdſ, un ne=atraujees no ta, kas ko no tewis grib aiſnemt. 5 Moſ.15,7 ꝛc.

43 Juhs eſat dſirdejuſchi, ka ir ſazits: tew buhs ſawu tuwaku mihlet un ſawu eenaidneeku eenihdet. 22,39. 3 Moſ.19,18. 3 Moſ.23,4.5.

44 Bet es jums ſaku mihlojeet ſawus eenaidneekus, ſwehtijeet tos, kas juhs nolahd, darait labu teem, kas juhs eenihſt, un luhdſeet par teem, kas juhs kaitinà un waijà, Sak.25,21. 1 Peht.3,9. Rom.12,14. 20. Luhk.6,27 ꝛc.

45. Ka juhs topat ſawa debeſu Tehwa behrni; jo winſch leek ſawai ſaulei uſlehkt pahr launeem un labeem un leek leetum liht pahr taiſneem un netaiſneem. Ew.5,1. Ap. darb. 14,17. Luhk.6,35.

46. Jo ja juhs tos ween mihlojeet, kas juhs mihlo, kahda alga jums nahkahs? Waj muitineeki nedara tàpat? 9,10 ꝛc. Luhk.6,32 ꝛc.

47. Un kad juhs ſweizinajeet tikai ſawus brahlus, ko teizamu juhs darait? Waj muitineeki nedara tàpat?

48. Tapehz eſat pilnigi, tà kà juhſu Tehws debeſis ir pilnigs. Luhk.6,36. Koloſ.3.14. 3 Moſ.11,45.

6. nodaļa.

Par nabagu apdahwinaſchanu 1; Deewaluhgſchanu 5: gaweſchanu 6; mantas krahſchanu 10; un ſuhdſchanos 24.

1. Nemeet wehrâ, ka ſawas nabagu=dahwanas nedodat zilweku preekſchâ, lai ſchee juhs redſ; zitadi jums naw nekahdas algas pee ſawa Tehwa debeſis, 5,12. 23,5.

2. Kad tu nu nabagus apdahwini, tad neleez ſawâ preekſchâ trumetes puhſt, tà kà tee leekuli dara baſnizâs un eelâs, lai no laudihm top godinati Pateeſi, es jums ſaku teem jau ir ſawa alga. 4,23.

3. Bet kad tu nabagus apdahwini, tad lai tawa kreiſà roka neſina, ko ta labà dara, 25,37 ꝛc. Rom.12,8.

4. Tà ka tawa dahwinaſchana paleek apſlepta; un taws Tehws, kas redſ ſlepenibâ, tas tewim to atmakſahs gaiſmâ. Luhk.14,14. Mahz.12,14. Dan.2,22.

5. Un kad tu Deewu luhdſi, tad neturees kà tee leekuli, jo teem mihl ſtahwet un Deewu luhgt baſnizâs un eelu ſtuhrôs, lai no laudihm top redſeti. Pateeſi, es jums ſaku, teem jau ir ſawa alga.

6. Bet kad tu Deewu luhdſi, tad eij ſawâ kambari un, kad durwis aiſſlehdſis, peeluhdſi ſawu Tehwu ſlepenibâ, un taws Tehws, kas

redſ ſlepenibâ, tas tew to atmakſahs gaiſmâ. 2 Kehn. 4, 33.

7. Bet Deewu luhdſot neplahpajeet kà tee pagni; jo tee domà, ka tee ſawas plahpaſchanas dehl top paklauſiti. 23. 14, Mahz. 5, 1.

8. Tad nu nepaleekat teem lihdſigi; jo juhſu Tehws gan ſina, ka jums waijaga, pirms juhs wiņu luhdſat. p. 32.

9. Tapehz jums buhs tà luhgt: Muhſu Tehws debeſîs. Swehtits laitop taws wahrds.

Luhk. 11, 2 ꝛc. Dahw. dſ. 115, 1. Jahn. 17, 4. 6.

10. Lai nahkkawa walſtiba. Taws prahts lai noteekkà debeſîs tà ari wirs ſemes.

4, 17. 7, 21. Luhk. 21, 31. 17, 20 ꝛc. 22, 42. Dahw. dſ. 103, 21.

11. Muhſu deeniſchku maiſi dodi mums ſchodeen. 2 Moſ. 16, 21, Sak. 30, 8. 2 Teſ. 3, 12.

12. Un peedodi mums muhſu parahdus, kà ari mehs peedodam ſaweem parahdneekeem. 18, 21 ꝛc. Dahw. dſ. 32, 5. 6.

13. Un ne-eewedi muhs kahrdinaſchanâ; bet atpeſti muhs no ļauna. Jo tew peeder ta walſtiba un tas ſpehks un gods muhſchigi. Amen. 26, 41. 1 Kor. 10, 13. 2 Tim. 4, 18. 1 Laik. 30. 11 ꝛc.

14. Jo kad juhs zilweekeem wiņu noſeegumus peedodat, tad jums juhſu debeſu Tehws aridſan peedos Mark. 11, 25 ꝛc.

15. Bet ja juhs zilweekeem wiņu noſeegumus nepeedodat, tad jums juhſu debeſu Tehws juhſu noſeegumus ari nepeedos.

16. Un kad juhs gaweſat, tad ne-eſat ſaihguſchi kà tee leekuli, jo tee dara ſawus waigus nejaukus, lai laudihm kà gawetaji iſrahdahs. Pateeſi, es jums ſaku, teem jau ir ſawa alga. Eſ. 58. 5. 6. Luhk. 18, 12.

17. Bet tu gawedams ſwaidi ſawu galwu un maſgà ſawu waigu, 2 Sam. 12, 20. Mahz. 9, 8.

18. Ka tu nerahdees laudihm gawedams, bet ſawam Tehwam, kas redſ ſlepenibâ. Un taws Tehws, kas redſ ſlepenibâ, tas tew to atmakſahs gaiſmâ. p. 6.

19. Nekrahjeet ſewim mantas wirs ſemes, kur kodi un ruhſa tahs maitâ, un kur ſagli rok un ſog; 19, 21. Jſak. 27, 16.

20. Bet krahjeet ſewim mantas debeſîs, kur ne kodi ne ruhſa tahs nemaitâ, un kur ſagli nerok un neſog.

Koloſ. 3, 2. Luhk. 12, 33 ꝛc.

21. Jo kur juhſu manta, tur buhs ari juhſu ſirds.

Dahw. dſ. 62, 11.

22. Azs ir meeſas ſpihdeklis; ja nu tawa azs ſlaidra, tad wiſa tawa meeſa buhs gaiſcha. Luhk. 11, 34 ꝛc Jſak. 31, 7. Sak. 4, 22 ꝛc

23. Bet ja tawa azs kaitiga, tad wiſa tawa meeſa buhs tumſcha. Ja nu tas gaiſchums eekſch tewis ir tumſiba, zik leela buhs ta tumſiba pati? Mahz.2,13.14

24. Neweens diwi kungeem newar kalpot; jo tas weenu eenihdehs un otru mihlehs, jeb tas weenam peekerſees un otru atmetihs. Juhs newarat kalpot Deewam un mantai. Luhk.16,9.13. 1 Kehn.18,21.2 Kor.6,14 ꝛc.

25. Tapehz es jums ſaku: neſuhdaitees ſawas dſihwibas pehz, ko ehdiſeet un dſerſeet; nei ari par ſawahm meeſahm, ar ko juhs gehrbſitees. Waj dſihwiba naw labaka ne kà bariba? un waj meeſas naw labakas ne kà drehbes?

Luhk.12,22 ꝛc. Wihlp.4,6. Ebr.13,5.

26. Skataitees uſ putneem gaiſâ: ne tee ſehj, ne tee plauj, ne tee ſakrahj ſchkuhnôs, un juhſu debeſu Tehws tos bar. Waj tad juhs neeſat daudſ labaki ne kà wini?

10,29—31. Dahw.dſ.147,9.

27. Kurſch juhſu ſtarpâ ſawam muhſcham war peelikt weenu olekti, jebſchu tas tadehl behdajahs?

5,36. Luhk.12,26.

28. Un kapehz juhs ſuhdaitees apgehrba dehl? Mahzaitees pee pukehm laukâ, kà tahs aug. Ne tahs ſtrahdà, ne tahs we[illegible] Eſ.35,1.

29. Tomehr es jums ſaku, ka ir Salamans wiſâ ſawâ godibâ tà naw bijis apgehrbts kà weena no tahm.

1 Kehn.4,21 ꝛc. Mahz.2.4—11.

30. Ja tad Deews tà gehrb ſahli laukâ, kas ſchodeen ſtahw un rihtu krahſni top eemeſta, waj tad ne daudſ wairak juhs? Ak juhs maſtizigee!

8,26. Dahw.dſ.90,6.

31. Tapehz jums nebuhs ſuhditees nei ſazit: ko ehdiſim, jeb ko dſerſim, jeb ar ko gehrbſimees? p.25. Dahw.dſ.127,2.

32. Jo pehz wiſa ta pagani dſenahs; jo juhſu debeſu Tehws ſina, ka jums wiſa ta waijaga. p.8.

33. Bet dſenatees papreekſchu pehz Deewa walſtibas unpehz wiņa taiſnibas, tad jums wiſas ſchahs leetas taps peemeſtas. Luhk.10,42. Rom.1,17. Wihlip.3,9. 1 Kehn.3,13.

34. Tapehz neſuhdaitees nahkoſchà rihta pehz, jo rihtdeena pati par ſewi ſuhdiſees. Ir deewsgan, ka ikweenai deenai ſawas paſchas behdas.

p.11. 2 Moſ.16,19. Luhk.9,23.

7. nodaļa.

Par teeſaſchanu 1; luhgſchanas paklauſiſchanu 7; ſchauree wahrti 13; wiltigee praweeſchi 15; koks un augli 17; ſodibas beena 22; nams uſ ſmilkim un uſ klints 24.

1. Neteeſajeet, lai juhs netopat teeſati. Luhk.6,37 ꝛc. Rom.2,1. 1Kor.4,5.

2. Jo ar kahdu teesu juhs teesajeet, juhs tapseet teesati, un ar kahdu mehru juhs mehrojeet, jums taps atmehrots.
Mark.4,24. Obad.15.

3. Un ko tu redsi skabargu sawa brahla azî, bet balki sawâ azî tu nenomani?
Rom.2,1 ꝛc. 21 ꝛc.

4. Jeb kà tu saziši us sawu brahli: laid, es iswilkschu to skabargu no tawas azs, — un redsi, bakkis ir tawâ pascha azî? 6,23.

5. Tu leekuli, welz papreekschu to bakki no sawas azs un tad peeluhko iswilkt to skabargu no sawa brahla azs.

6. Nedodeet to swehtumu suneem un nemeteet sawas pehrles zuhkahm preekschâ, ka tahs ar sawahm kahjahm winas nesamin un atgreesdamahs juhs nesaplosa.
13,45. (Sak.9,8.) Ag.2,12. 2Mos.22,31. 2 Peht.2,29.

7. Luhdseet, tad jums tapsdots; meklejeet, tad juhs atradisseet; klaudsinajeet, tad jums taps atwehrts. Luhk 11,9 ꝛc. Mark.11,24 ꝛc. Luhk.13,25.

8. Jo ikweens, kas luhdsahs, dabu, un kas meklè, atrod, un tam, kas klaudsina, top atwehrts.
Jehk.1 5.6. 4,3. Sak.8,17.

9. Jeb kursch zilweks ir juhsu starpâ, kas sawam dehlam, kad tas maises luhdsahs, dotu akmini?

10. Jeb kad tas siwi luhdsahs, tam dotu tschuhsku?

11. Ja tad juhs, launi buhdami, sinat saweem behrneem dot labas dahwanas, waj jo wairak juhsu Tehws debesis nedos laba teem, kas winu luhds? 15,29. Jehk.1,17. Luhk.11,13.

12. Tad nu wisu, ko juhs gribat, lai zilweki jums dara, tàpat darait ari juhs wineem. Jo schi ir ta baufliba un tee praweeschi. 22,40. Rom.13,8,10.

13. Ee-eita zaur teem schaureem wahrteem, jo tee wahrti ir plati un tas zelsch ir plats, kas aisswed us pasuschanu, un to ir daudz, kas zaur teem ee-eet.
Luhk.13,24.

14. Un tee wahrti ir schauri un schaurs tas zelsch, kas aisswed us dsihwibu, un to ir mas, kas to atrod.
5 Mos.5,52.

15. Bet sargajeetees no teem wiltigeem praweeschcem, kas pee jums nahk awju drehbês, bet no eekschpuses tee ir plehsigi wilki.
24,4 ꝛc. 1 Jahn.4,1. Ebr.11,37. Jahn.10,12. Ap. darb. 20.29.

16. Pee winu augleem jums tos buhs pasiht. Kas war lasit wihna-ogas no ehrkschkeem, jeb wihges no dadscheem? Luhk.6,44. Jehk.3,12.

17. Tàpat ikkatrs labs koks bus augkus, bet nelabga

koks nef nelabus augłus.
12,33 ꝛc.

18. Labs koks newar nest nelabus augłus, un nelahga koks newar nestlabus augłus.

19. Ikkatrs koks, kas nenef labus augłus, top nozirsts un ugunî eemests.
3,10.15,13. Jahn.15,2.6.

20. Tapehz pee winu augłeem jums tos buhs pasiht.

21. Ne ikkatrs, kas us mani saka: Kungs! Kungs! ee-ees debesu walstibâ; bet tas, kas mana debes'-Tehwa prahtu dara. 12,50. Luhk.6.46.
1 Kor.12,3. Jehk.2,14. Rom.2,13.

22. Daudsi us mani sazihs tanî deenâ: Kungs! Kungs! waj mehs tawâ wahrdâ ne-esam nahkoschas leetas sludinajuschi? waj mehs tawâ wahrdâ ne-esam wellus isdsinuschi? waj mehs tawâ wahrdâ ne-esam dauds warenus darbus darijuschi?
24,24. Luhk.13,26. 1 Kor.13,1.2. Luhk.10,17 ꝛc.

23. Un tad es teem it skaidri saziſchu: es nekad juhs ne-esmu pasinis; eita nost no manis, juhs łaundaritaji.
25,41. 2 Tim.2,19. Dahw.ds.6,9.

24. Tapehz ikweenu, kas schos manus wahrdus dsird un dara, to es lihdsinaschu kahdam gudram wihram, kas sawu namu ustaisijis us klintskalna. Luhk.6,47 ꝛc. Jahn.13,17.

25. Kad nu stiprs leetus lija un straumes nahza un wehji puhta un peesitahs pee ta nama, tad tas tomehr ne-apgahsahs; jo tas bija ustaisits us klints. 16,18. Sak.12,7.

26. Un ikweens, kas schos manus wahrdus dsird un nedara, tas taps lihdsinats gekim, kas sawu namu ustaisijis us smiltihm. Rom.2,13. Jehk.1,22.

27. Kad nu stiprs leetus lija un straumes nahza un wehji puhta un sitahs pee ta nama, tad tas apgahsahs un gahja wisai postâ. Ezek.13,13 ꝛc.

28. Un notikahs, kad Jesus schos wahrdus bija beidsis, tad tee łaudis isbrihnijahs par wina mahzibu.
22,33. Luhk.4,32. Mark.1,22.

29. Jo winsch tos mahzija tà kà pats warenais, un ne kà tee rakstu mahzitaji.
21,23 ꝛc. Jahn.7,46.

8. nodała.

Jesus dseedina wenu spitaligu 3; kapteines kalpu 5; Pehtera seewas mahti 14; staigaschana Jesus pehdâs 20; Jesus apklusina juhras wehtru 23; łaunus garus eelaisch zuhkâs 28.

1. Un kad winsch no kalna nogahja, tad dauds łauschu winam staigaja pakał. 5,1.

2. Un redsi, weens spitaligs wihrs nahza, un wina preekschâ metahs semê un sazija: Kungs, ja tu gribi, tu mani gan wari schkihstit.
Mark.1,40 ꝛc. 3 Mos.13.

3. Un Jesus roku issteepis

winu aiſlahra un ſazija: Es to gribu, topi ſchkihſts! Un tuhdaſ tas tapa ſchkihſts no ſawas ſpitalibas. 3 Moſ. 5, 3.

4. Un Jeſus uſ to ſazija: peeluhko un neſaki to neweenam, bet no-eij un rahdees preeſterim un upurè to dahwanu, ko Moſus pawehlejis, teem par leezibu. 9, 30. Luhk. 17, 14. 3 Moſ. 14, 2 ꝛc.

5. Bet kad Jeſus Kapernaümâ eegahja, tad weens kapteine nahza pee wina, to luhdſa Luhk. 7, 1 ꝛc.

6. Un ſazija: Kungs, mans kalps gul melmenu-ſehrdſigs mahjâs un zeeſch leelas mokas.

7. Un Jeſus uſ to ſazija: es gribu nahkt un to weſelu darit. Luhk. 7, 6 ꝛc.

8. Un tas kapteine atbildeja un ſazija: Kungs, es ne-eſmu zeenigs, ka tu nahzi apakſch mana jumta, bet ſaki weenu wahrdu, tad mans kalps kluhs weſels. (Dahw. dſ. 107, 20.)

9. Jo ir es eſmu zilweks apakſch waldiſchanas, un apakſch manim ir kara-wihri; un kad es weenam ſaku: eij! tad winſch eet, — un otram: nahz ſchurp! tad winſch nahk, — un ſawam kalpam: dari to! tad winſch dara.

10. Kad Jeſus to dſirdeja, tad winſch brihnijahs un ſazija uſ teem, kas winam ſtaigaja pakal: pateeſi, es jums ſaku, ka eekſch Iſraëla es ne-eſmu atradis tahdu tizibu. 15, 28. Mark. 6, 6. Jer. 5, 1. 3.

11. Bet es jums ſaku, ka daudſi nahks no rihta- un no wakara-puſes un ſehdehs ar Ahbraämu, Iſaâku un Jehkabu debeſuwalſtibâ. Luhk. 13, 28. 29

12. Bet tee walſtibas behrni taps iſſtumti galejâ tumſibâ; tur buhs kauſchana un ſobutrihzeſchana. 21, 43. 22, 13

13. Un Jeſus ſazija uſ to kapteini: eij, lai tew noteek, kà tu tizejis; un wina kalps palika weſels tanî paſchâ ſtundâ. 9, 22. 29. Jahn. 4, 52 ꝛc

14. Un Pehtera namâ nahzis, Jeſus redſeja wina ſeewas mahti ar drudſi gulam. Mark. 1, 29 ꝛc. 1 Kor. 9, 5.

15. Un tas ſatwehra winas roku, tad tas drudſis no winas atſtahjahs, un wina uſzehlufees teem kalpoja. 9, 25. Jahn. 12, 2.

16. Un kad wakars metahs, tad tee atwedapee wina daudſ wella apſehſtus, un winſch iſdſina tos garus zaur wahrdu un dſeedinaja wiſus ſehrdſigos;

17. Ka peepilditos, ko praweets Eſaija runajis ſazidams: winſch nehma uſ ſewi muhſu wahjibas un neſa muhſu ſehrgas. Eſ. 53, 4. 5.

18. Bet leelus kauſchu pulkus pee ſewis redſedams, Jeſus pawehleja uſ otru malu pahrzeltees. Mark. 1, 45.

19. Un weens rakſtu-mah-

zitajs atnahza un uſ winu ſazija: mahzitajs, es tew eeſchu pakaļ, kurp tu eeſi.
Luhk. 9,57 ꝛc.

20. Un Jeſus uſ to ſazija: lapſahm ir alas un putneem apakſch debeſs ir ligſdas, bet tam zilweka dehlam naw, kur litt ſawu galwu.
16,13. 2 Kor. 8,9. 1 Moſ. 28,11. Mark. 4,38.

21. Un zits no wiņa mahzekleem uſ winu ſazija: Kungs, wehli man papreekſchu no-eet un aprakt ſawu tehwu.
1 Ķehn. 19,20.

22. Bet Jeſus uſ to ſazija: nahz man pakaļ, un lai mironi ſawus mironus paſchi aprok.
1 Tim. 5,6.

23. Un winſch eekahpa laiwâ un wiņa mahzekli wiņam gahja lihdſ.
p. 18.

24. Un redſi, leela wehtra pazehlahs juhrâ, ka laiwa wilneem tapa pahrņemta, un winſch guleja.
Mark. 4,35 ꝛc. Jon. 1,4.

25. Un tee mahzekli peegahjuſchi winu modinaja un ſazija: Kungs, palihdſi mums, mehs grimſtam!
14,30.

26. Un winſch uſ teem ſazija: juhs maſtizigee, kam eſat tik bailigi? Un winſch zehlahs, apſauza wehju un juhru, tad palika it kluſu.
14,31. 16,8,

27. Bet tee zilweki brihnidamees ſazija: kas tas tahds, ka u[illegible]a tam paklauſa?
Dahw. dſ. 65,8. 89,10. 107,35—30. Sak. 30,4.

28. Un otrâ juhrmalâ nahkot Gergeſeeſchu teeſâ wiņam ſaſtapa diwi wella apſehſti, no kapeem nahkdami, koti nikni, tà ka neweens nedrihkſteja pa to zelu ſtaigat.
Mark. 5,1. ꝛc.

29. Un redſi, tee brehkdami ſazija: kas mums ar tewi, Jeſu, tu Deewa Dehls? waj tu eſi nahzis preekſchlaiku, muhs mozit?
Mark. 1,24,34. Luhk. 4,41. 2 Peht. 3,4.

30. Bet tahlu no wiņeem bija leels zuhku pulks ganibâ.
3 Moſ. 11,7.

31. Un tee welli wiņam luhdſa un ſazija: ja tu muhs iſdſeni, tad atwehli mums, eeſtreet tai zuhku pulkâ.
Mark. 5,9. 10.

32. Un winſch uſ teem ſazija: eita! Un iſbehguſchi tee eeſtrehja tai zuhku pulkâ, un redſi, wiſs zuhku pulks eegahſahs no krauja juhrâ un noſlihka uhdeni.

33. Un tee gani behdſa un nahkuſchi pilſehtâ paſludinaja wiſu to un kas ar teem apſehſteem bija notizis.

34. Un redſi, wiſa pilſehta iſgahja Jeſum preti. Un kad tee winu redſeja, tad tee luhdſa, ka winſch aiſeetu no winu robeſchahm.
Ap. darb. 16,39. Jſab. 21,14.

9. nodała.

Jesus dseedina melmeņu-sehrdsigu 1; aizina Matteu no muitas-buhdas 9; mahza par gaweschanu 11; usmodina Jairus meitiņu 18; dseedina diwi neredsigus 27; un weenu mehmu 32; sludina par debesu walstibu 35; skubina isluhgtees strahdneekus płaujamâ 36.

1. Un laiwâ kahpis wiņsch zehlahs pahri un nahza sawâ pilsehtâ. 4,13. 8,23. Mark. 2,1 ꝛc.

2. Un luhk, pee wiņa atnesa melmeņu-sehrdsigu, tas guleja gultâ. Kad un Jesus redseja wiņu tizibu, tad wiņsch sazija us to melmeņu-sehrdsigo: ņemes droschu sirdi, mans dehls, tawi grehki tew peedoti. p. 22. 8, 10. 13. Ap. darb. 9, 33. Luhk. 8, 50. Mark. 9, 23.

3. Un luhk, kahdi no teem rakstu-mahzitajeem runaja paschi pee sewis: schis saimo Deewu. Mark. 2, 7.

4. Un Jesus redseja wiņu domas un sazija: kapehz juhs domajeet łaunu sawâs sirdîs? 12, 25. 15, 19. Jahņ. 2, 25. Zak. 8, 17.

5. Kas ir weeglaki? waj sazit: tew tawi grehki top peedoti; waj sazit: zelees un staigà?

6. Bet lai juhs sinat, tam Zilweka-dehlam waru esam wirs semes grehkus peedot, (tad wiņsch us to melmeņu-sehrdsigo sazija:) zelees, ņem sawu gultu un eij us mahjahm. 8, 20. Jahņ. 5, 8.

7. Un wiņsch zehlahs un gahja mahjâs.

8. Kad tee łaudis to redseja, tad tee brihnijahs un teiza Deewu, kas tahdu waru zilwekeem dewis.

9. Un kad Jesus no tureenes aisgahja, tad wiņsch redseja weenu zilweku pee muitas-buhdas sehscham, wahrdâ Matteu (jeb: Lewi), un us to sazija: nahz man pakał. Un tas zehlas un gahja wiņam pakał. 4, 19. Mark. 2, 13 ꝛc.

10. Un notikahs, tam pee galda sehschot wiņa namâ, redsi, dauds muitineeku un grehzineeku nahza un sehdeja lihds ar Jesu un wiņa mahzekłeem pee galda. 5, 46.

11. Kad tee wariseji to redseja, tad tee sazija us wiņa mahzekłeem: kapehz juhsu mahzitajs ehd ar muitineekeem un grehzineekeem? 12, 2. 15, 2. Luhk. 15, 2. 1 Kor. 5, 11.

12. Bet to dsirdejis Jesus us teem sazija: weseleem ahrstes newaijaga, bet neweseleem. 8, 17. 2 Mos. 15, 26.

13. Tad eita nu un mahzaitees, kas tas ir: man mihl schehlastiba un ne upuris! Jo es ne-esmu nahzis, taisnus aizinat pee atgreeschanahs no grehkeem, bet grehzineekus. 12, 7. 18, 11. Os. 6, 6. Mik. 6, 6 ꝛc. Luhk. 15, 7. 18, 9.

14. Tad Jahņa mahzekłi pee wiņa nahza un sazija; kapehz mehs un tee wariseji tik dauds gawejam, un tawi mahzekłi negawe? 11, 18. Luhk. 18, 12.

15. Un Jesus us teem sazija: waj kahsulaudis war behdatees, kamehr bruhtgans pee wiņeem? Bet nahks deenas, kad tas bruhtgans wiņeem buhs atņemts, un tad tee gawehs.

Jahņ. 3,29. 16,20. Sog. 14,11.

16. Un neweens nelahpa wezas drehbes ar jaunas wadmalas eelahpu, jo tas eelahps noplihst no tahm drehbehm un plihsums paleek leelaks.

17. Un jaunu wihnu neleij wezôs ahdastraukôs, zitadi tee trauki plihst, un wihns isgahschahs, un tee trauki eet bojâ. Bet jaunu wihnu leij jaunôs traukôs, tad abi kopâ paleek weseli.

Jos. 9,5. Jsab. 32,19.

18. Un wiņam ar teem tà runajot, redsi, weens-wirsneeks nahza un wiņa preekschâ metahs semê un sazija: mana meita nupat nomirusi, bet nahz un leez sawu roku us wiņu, tad ta taps dsihwa.

Mark. 5,22 ꝛc.

19. Un Jesus pazehlees gahja tam pakal ar saweem mahzekļeem.

20. (Un redsi, weena seewa, kas diwpadsmit gadus bijusi asins sehrdsiga, nahza no pakalas un aiskahra wiņa drehbju wihli. 3 Mos. 15,25.

21. Jo ta sazija pati pee sewis: kaut ween wiņa drehbes waretu aiskahrt, tad es paliktu wesela.

22. Tad Jesus atgreesahs un to eeraudsijis sazija: nemees droschu sirdi, mana meita! Tawa tizība tew palihdsejusi. Un ta seewa palika wesela tani paschâ stundâ.

p. 29. 8,13.

23. Kad nu Jesus ta wirsneeka namâ nahza un redseja tos stabulneekus un to lauschu trokschņi, Jer. 9,17 ꝛc.

24. Tad wiņsch us teem sazija: atkahpjatees! Jo ta meitene naw miruse, bet guļ. Bet tee par wiņu smehjahs.

Jahņ. 11,11. 14. 25.

25. Bet kad tas lauschu pulks bija isdsihts, tad wiņsch gahja eekschâ un to satwehra pee rokas. Tad ta meitiņa zehlahs augscham. 8,15.

26. Un schi slawa tapa daudsinata pa wisu to semi.

Luhk. 7,17.

27. Un kad Jesus no tureenes aisgahja, tad diwi akli wiņam nahza pakal brehkdami un sazidami tu Dahwida dehls, apschehlojees par mums! 12,23. 15,22. 2 Sam. 7.12 ꝛc.

28. Un wiņam namâ eeejot tee aklee peestahjahs, un Jesus us teem sazija: waj juhs tizat, ka es spehju to darit? Tee us wiņu sazija: tizam gan, Kungs.

29. Tad tas aiskahra wiņu azis sazidams: lai jums noteek pehz juhsu tizības.

15,28. 8,13.

30. Un wiņu azis tapa at-

wehrtas. Un Jesus teem stipri aisleedsa un sazija: peeluhkojeet, ka neweens to nedabu sinat. 12,16.

31. Bet tee aisgahjuschi winu isslaweja pa wisu to semi. Mark.1,45.

32. Kad nu tee bija aisgahjuschi, redsi, tad pee wina atnesa zilweku, kas bija mehms un wella apsehsts. 12,22.

33. Un kad tas welns bija isdsihts, tad tas mehmais runaja. Un tee laudis brihnijahs un sazija: tas wehl nekad eekſch Israëla naw redsets. 15,31.

34. Bet tee wariseji sazija: winſch isdsen wellus zaur wellu wirsneeku. 12,24.

35. Un Jesus gahja apkahrt pa wisahm pilsehtahm un meesteem, mahzidams winu basnizâs un sludinadams to preezas mahzibu no tahs walstibas un dseedinadams teem laudihm wisas sehrgas un wisas wahjibas. 4,23. 24.

36. Un kad winſch tos laužschu pulkus redseja, tad winam sirds par teem eeschehlojahs, jo tee bija isklihduschi un pamesti, kà awis, kam naw gana. 14,14. Mark. 6,34. 4 Mos.27,17. Jer.50,6. Ezek.34,5. Zak.10,2.

37. Tad winſch us saweem mahzekleem sazija: plaušama gan daudſ, bet maſ plahweju. Luhk.10,2. Jahn.4,35.36.

38. Tapehz luhdseet ta plaušamâ Kungu, lai isdsen strahdneekus sawâ plaušamâ.

10. nodala.

Jesus isſuhta tos diwipadesmit apustulus ewangelijumu sludinat 1; winu wahrdi 2; amats 7; zeeschana 16; un alga 39.

1. Un sawus diwipadesmit mahzekļus pee-aizinajis, winſch teem dewa waru pahr neschkihsteem garem, tos isdsiht un dseedinat wisas sehrgas un wisas wahjibas. 9,35. Mark.3,13. 14. 6,7.

2. Bet to diwipadesmit apustulu wahrdi ir schee: tas pirmais Sihmanis, kas top saukts Pehteris, un Andrejs, wina brahlis; Jehkabs, Zebedeja dehls, un Jahnis, wina brahlis; 4,21. Mark.3.16 ꝛc. Ap. darb.1,13. Jahn.1,40.41.42.

3. Wihlips un Behrtulis, Toms un Matteus, tas muitineeks, Jehkabs, Alweja dehls, un Lebejs ar pawahrdu Taddejs; 9,9. Jahn. 1,43—45. 20,24. Mark. 15,40.

4. Sihmanis no Kanas un Juhdas Iskarjats, kas winu ari nodewa. 26,14 ꝛc.

5. Schos diwipadesmit Jesus isſuhtija, teem pawehledams un sazidams: nenoeita us paganu zeļu un ne-ee-eita Samareeschu pilsehtâ. 28,19. Mark. 6,8 ꝛc. Jahn.4,9. Ap.darb.1,8.

6. Bet eita wiswairak pee tahm pasuduschahm awihm no Israëla zilts. 9,36. 15,24. Ap.darb.13,46.

7. Bet iſgahjuſchi paſludinajat un ſakat: debeſu-walſtiba ir tuwu klaht nahkuſi. 4,17. 16,20.

8. Dſeedinajeet ſehrdſigus, ſchkihſtait ſpitaligus, uſmodinajeet miruſchus, iſdſeneet wellus. Beſ makſas to eſat dabujuſchi, beſ makſas to dodeet. Ap.darb.8 20.20,23.

9. Negahdajeetees ſelta nedſ ſudraba nedſ waxa ſawâs joſtâs,

10. Ne kulti uſ zeku nedſ diwi ſwahrkus nedſ kurpes nedſ ſiſli; jo ſtrahdneekam ſawa bariba nahkahs. Luhk.22,35 ꝛc. 4 Moſ.18.31. 1 Kor.9,14. 1 Tim.5,18.

11. Un kurâ pilſehtâ jeb meeſtâ juhs nahkſeet, iſmeklejat, kas tur wehrtes, un tur paleekat, teekams juhs no tureenes iſeeſeet. 7,6. Ap.darb.13,46.

12. Un namâ eegahjuſchi ſweizinajat to. Luhk.10,5.6.

13. Un ja tas nams ir wehrtes, tad juhſu meers pahr to nahks, bet ja tas naw wehrtes, tad juhſu meers pee jums atkal atgreeſiſees. Eſ.52,7.

14. Un ja kas laban juhs negrib uſnemt nedſ klauſit juhſu wahrdus, tad iſeita no ta nama jeb tahs pilſehtas, un notraiat pihſchkus no ſawahm kahjahm. Luhk.10,11. Ap.darb.13,51. (Neëm. 5,13.)

15. Patees-li [illegible]s ſaku: Sodomas un Gomoras ſemei weeglaki nahkſees ſodadeenâ ne kà tahdai pilſehtai. 11,24. Eſ.1,9,10. Ezek.26,48 ꝛc.

16, Redſi, es juhs ſuhtu kà awis wilku ſtarpâ; tapehz eſat gudri kà tſchuhſkas un beſ wiltus kà baloſchi. 7,15. Luhk.10,3, 1 Moſ.3,1 Rom.16,19. Sak.27,12.

17. Bet ſargajatees no zilweekeem, jo tee juhs nodos ſawâs teeſâs un juhs ſchautihs ſawâs baſnizâs. 23,34.24,9. Mark.13,9 ꝛc. Ap.darb.22,19.

18. Un juhs tapſeet weſti manis dehl waldineeku un kehninu preekſchà, wineem un teem paganeem par leezibu 24,14.

19. Kad tee nu juhs nodos, tad nebehdajatees, kà un ko juhs runaſeet, jo tanî paſchâ ſtundâ jums taps dots, kas jums jarunà. Luhk.21,15 ꝛc. Jer.1,7. 8. 2 Moſ.4,12.

20. Jo juhs ne-eſat tee runataji, bet juhſu Tehwa Gars ir tas runatajs eekſch jums. Jahn.15,26. 27. Rom.15,18.

21. Bet tur brahlis brahli nodos pee nahwes un tehws dehlu; un behrni zelſees pret wezakeem un tos nonahwehs. p.35. Jahn.16,2.

22. Un juhs buhſeet eenihdeti no wiſeem mana wahrda dehl. Bet kas paſtahw lihdſ galam, tas taps iſglahbts. 5,11. 24,13. Jahn.15,18 ꝛc.

23. Bet kad tee juhs waijà

ſchinî pilſehtâ, tad behgat uſ zitu. Patees̃i, es jums ſaku: juhs nebuhſeet wehl iſſtaigaſuſchi Iſraëla pilſehtas, teekams tas Zilweka-dehls nahks. 16,28. Ap.darb.14,20.21.

24. Mahzekklis naw augſtaks pahr ſawu mahzitaju, nedſ kalps pahr ſawu kungu.

Jahn.13,16.

25. Tas ir mahzekklim gan, kad tas top kà wiņa mahzitajs, un kalps kà wiņa kungs; kad tee to nama-kungu ſaukuſchi Beëlzebulu, tad jo wairak wiņa ſaimi. 12,24. Jahn.8,48.

26. Tapehz nebihſtaitees no teem. Jo nekas naw apſlehpts, kas nenahks gaiſmâ, nedſ ſlepens, kas netaps ſinams.

Mark.4,22. Luhk.12,2 ꝛc.

27. Ko es jums ſaku tumſibâ, to runajat gaiſmâ; un kas jums kluſiņam ſazits auſî, to ſludinajeet uſ jumteem.

5,14 ꝛc. 13,11. Jer.48.38. 1 Sam.9,25.

28. Un nebihſtaitees no teem, kas meeſu nokauj un dwehſeli newar nokaut; bet bihſtaitees wairak no ta, kas meeſu un dwehſeli war nomaitat ellê. 5,29. Luhk.12,4. 5. Jahn.8,44.

29. Waj diwi ſwirbuli netop pirkti par weenu artawu? un neweens no teem nekriht ſemê beſ juhſu Tehwa.

30. Bet arî juhſu galwas mati wiſi ir ſkaititi. Luhk.21,18.

31. Tapehz nebihſtaitees: juhs eſat labaki nekà daudſ ſwirbuli. 6,26. 12,12.

32. Tad nu iſkatru, kas mani apleezinahs zilweku preekſchâ, to ir es apleezinaſchu ſawa Tehwa preekſchâ, kas ir debeſis. Rom.10,9.10.

33. Bet kas mani aiſleegs zilweku preekſchâ, to es aridſan aiſleegſchu ſawa Tehwa preekſchâ, kas ir debeſis. Luhk.9,36. 2 Tim.2,12.

34. Neſchkeetat, ka es nahzis, meeru atneſt wirs ſemes; es ne-eſmu nahzis, meeru atneſt, bet ſobinu.

Luhk.12,51 ꝛc. Ef.2,4.

35. Es eſmu nahzis, zilweku ſaweſt eenaidâ ar wiņa tehwu, un meitu ar wiņas mahti, un wedekli ar wiņas wihra mahti. Mik. 7,6.

36. Un zilweka eenaidneeki buhs wiņa paſcha mahjas-laudis.

37. Kas tehwu un mahti wairak mihļo ne kà mani, tas manis naw wehrtes, un kas dehlu jeb meitu wairak mihļo ne kà mani, tas manis naw wehrtes. Luhk.14,26 ꝛc. 5 Moſ 33,9.

38. Un kas ſawu kruſtu uſ ſewi nenem un man ne-eet pakal, tas manis naw wehrtes. 16,24 ꝛc. 27,32. Mark. 8,34 ꝛc.

39. Kas ſawu dſihwibu atrod, tam ta ſuhdihs, un kam manis dehl dſihwiba ſuhd, tas to atradihs.

40. Kas juhs uſņem, tas

mani uſņem, un kas mani uſņem, tas uſņem to, kas mani ſuhtijis. 18,5. Luhk. 10.16.

41. Kas praweeti uſņem praweeſcha wahrdâ, tas praweeſcha algu dabuhs; un kas taiſnu uſņem taiſna wahrdâ, tas taiſna algu dabuhs.

Luhk. 16,9. Ebr. 13,2. 1 Kehn. 17,10 ꝛc.

42. Un kas weenu no ſcheem wiſmaſakeem dſirdinahs tikai ar weenu biķeri auksta uhdens tapehz, ka tam ir mahzekļa wahrds, pateeſi, es jums ſaku, tam ſawa alga neſudihs. 25,37 ꝛc. Mark. 9,41.

11. nodaļa.

Jahnis zeetumâ ſuhta pee Jeſus 2; Jeſus leezina par ſewi un Jahni 7; pahrmahza Juhdus wiņu aķlibas dehļ 16; pateiz Deewam 25; aizina pee ſewim wiſus behdigos 28.

1. Un notikahs pehz tam, kad Jeſus ſaweem diwipadeſmit mahzekļeem tahs pawehles bija dewis, tad wiņſch no tureenes aiſgahja mahzit un ſludinat wiņu pilſehtâs.

2. Un kad Jahnis zeetumâ par Kriſtus darbeem dſirdeja, tad wiņſch ſuhtija diwi no ſaweem mahzekļeem,

14,3. Luhk. 7,18 ꝛc.

3. Un tam lika ſazit: waj tu tas eſi, kam buhs nahkt, jeb waj mums buhs zitu gaidit? 3,11, Jahn. 1,34. 3,30.

4. Un Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: no-eita un atſakat Jahnim, ko juhs dſirdat un redſat:

5. Akli redſ, tiſli eet, ſpitaligi top ſchķihſti, kurli dſird, miroņi zeļahs augſcham, un nabageem preeka-wehſts top ſludinata.

5,3. 15,31. Eſ. 29,18. 35,5 ꝛc. 61,1.

6. Un ſwehtigs ir, kas pee manis ne-apgrehzinajahs.

13,57. Rom. 9,32 ꝛc. Eſ. 52,14.

7. Kad tee nu aiſgahja, tad Jeſus eeſahza runat uſ teem ļaudihm no Jahņa: ko juhs eſat iſgahjuſchi tukſneſi ſkatitees? Waj ļahdu needru, ko wehjſch ſchurpu turpu ſchauba? 3,1.5. Jahn. 5,35.

8. Jeb ko juhs eſat iſgahjuſchi redſet? Waj ļahdu zilweku mihkſtâs drehbês? Redſeet, kas mihkſtas drehbes walka, tee ir ķehniņu namôs.

9. Jeb ko juhs eſat iſgahjuſchi redſet? waj ļahdu praweeti? teeſcham es jums ſaku, tas ari augſtaks ne kà praweets.

14,5. Jahn. 1,21. Luhk. 1,76.

10. Jo ſchis ir tas, par ko rakſtits: redſi, es ſuhtu ſawu engeli tawâ preekſchâ, kam zelu preekſch tewis buhs ſataiſit. Mal. 3,1. Mark. 1,2.

11. Pateeſi, es jums ſaku: no teem, kas no ſeewahm dſimuſchi, neweens naw zehlees, kas leelaks neka Jahnis, tas kriſtitajs; bet tas maſakais debeſu-walſtibâ ir leelaks pahr wiņu. 13,17. Luhk. 7,28. Jſab. 14,1. Zak. 12,8.

12. Bet no Jahņa ta kriſti-

aſa laika lihdſ tagad debeſu-
walſtibâ ar waru lauſchahs
eekſchâ; un tee warasdaritaji
to rauj. Luhk. 16, 16. 13, 24.

13. Jo wiſi praweeſchi un
bauſliba lihdſ Jahnim ſlu-
dinajuſchi no ta, kas bija nah-
kams. Ap. darb. 3, 24.

14. Un ja juhs gribat pee-
nemt: winſch ir Elija, kam
bija janahk. 17, 10 u.

15. Kam ausis dſirdet, tas
lai dſird. 13, 9.

16. Bet kam es ſcho zilti
lihdſinaſchu? Ta ir lihdſina-
jama behrneem, kas ſehſch uſ
tirgus un ſauz uſ ſaweem
beedreem 12, 39. Luhk. 7, 31 u.

17. Un ſaka: mehs jums ſta-
bulejuſchi, un juhs ne-eſat dei-
juſchi, mehs jums raudu dſee-
ſmas dſeedajuſchi, un juhs
ne-eſat raudajuſchi. Sak. 29, 9.

18. Jo Jahnis ir nahzis,
ne ehdis, ne dſehris; un tee
ſaka: winam ir wels. p. 10. 3, 4.
Luhk. 7, 33. Mark. 3, 22. Jahn. 7, 20.

19. Tas Zilweka-dehls ir
nahzis, ehd un dſer; un tee
ſaka: redſi, kahds rijejs un
wihnaplihtneeks, muitineeku
un grehzineeku draugs; un
gudriba top taiſnota no ſa-
weem behrneem.
9, 10 u. Luhk. 11, 49. Sak. 27, 11.

20. Tad winſch eeſahza
tahs pilſehtas raht, kur wina
brihnumi wiſwairak bija no-
tikuſchi, ka tahs no grehkeem
nebija atgreeſuſchahs. p. 5, 2.

21. Wai tew, Korazin!
Wai tew, Beſaïda! Jo kad
Tirû jeb Sihdanâ tee brih-
numi buhtu notikuſchi, kas
pee jums notikuſchi, tad tee
jau ſen no grehkeem buhtu
atgreeſuſchees maiſôs un pel-
nôs. Luhk. 10, 13 u. Zak. 9, 2.
Ezek. 26, 27. Jon. 3, 6. Jſab. 42, 6.

22. Tomehr es jums ſaku,
ka Tirum un Sihdanai weeg-
laki buhs ſoda-deenâ, ne kà
jums. p. 24.

23. Un tu Kapernaüma,
kas lihdſ debeſihm eſi pa-aug-
ſtinata, tu lihdſ ellei tapſi no-
gahſta; jo kad Sodomâ tee
brihnumi buhtu notikuſchi,
kas eekſch tewis notikuſchi,
tad wina wehl ſchodeen ſtah-
wetu 4, 13. Eſ. 14, 12. 15.
Raud. dſ. 4, 6. Ezek. 16, 48 u.

24. Tomehr es jums ſaku,
ka Sodomas ſemei weeglaki
buhs ſoda-deenâ, ne kà tew.
10, 15.

25. Tanî paſchâ laikâ Je-
ſus atbildeja un ſazija: Es
tew pateizu, Tehws, debeſu
un ſemes Kungs, ka tu ſchihs
leetas eſi ſlehpis gudreem un
prahtneekem, un tahs eſi ſina-
mas darijis behrneem. 18, 3.
Luhk. 10, 21 u. 1 Kor. 1, 19 u.
Jahn. 7, 8. 4 Dahw. dſ. 8, 3.

26. Pateeſi, Tehws, jo tà
taws labais prahts ir notizis
tawâ preekſchâ. Luhk. 12, 32.

27. Wiſas leetas man ir
eedotas no mana Tehwa, un
neweens nepaſihſt to Dehlu,
kà wiņſch tas Tehws, un ne-

weens nepasihst to Tehwu là ween tas Dehls, un lam tas Dehls to grib darit sinamu. 28,18. Jahn.3,35 ꝛc. 5,20 ꝛc. 6,46. 10,15. 14,6.

28. Nahzeet schurp pee manis wisi, kas esat behdigi un grehtsirdigi, es juhs gribu atweeglinat. 23,4. Es 45,22,55. 1 Jer.31,25. Aa, darb.15,10.

29. Nemeet us sewi manu juhgu un mahzaitees no manis; jo es esmu lehnprahtigs un no sirds pasemigs: tad juhs atradisseet atweegloschanu sawahm dwehselehm. Jer.6,16.

30. Jo mans juhgs ir laipnigs, un mana nasta weegla. 1 Jahn.5,3.

12. nodaļa.

Tee mahzekli wahrpas pluhk sweht-deenâ 3, Jesus sakaltuschu rohu dseedina swehtdeenâ 9; wellu isdsihschana 22; grehki pret Swehto Garu 31; Jesus ihsteneeki 46.

1. Tanî laikâ Jesus staigaja swehtdeenâ zaur labibu; un wina mahzekli bija issalkuschi un sahza wahrpas pluhkt un ehst. Mark.2, 23 ꝛc. 5 Mos.23,25.

2. Bet tee wariseji, to redsedami, us winu sazija: redsi, tawi mahzekli dara, ko swehtdeenâ darit naw brihw. 9,11. 2 Mos. 20,10.

3. Un winsch us teem sazija: waj juhs neesat lasijuschi, ko Dahwids darijis, kad winsch bija issalzis lihds ar teem, kas pee wina bija? 19,4. 1 Sam.21,6.

4. Ka winsch ir Deewa namâ gahjis un tahs nolikkahs maises ehdis, ko ehst nebija brihw, ne winam, ne teem, kas pee wina bija, bet preesterreem ween? 3 Mos.24,8. 9.

5. Jeb waj juhs bauslibâ ne-esat lasijuschi, ka preesteri swehtdeenâs swehtdeenu Deewa namâ pahrkahpj un ir newainigi? 4 Mos.28,9 ꝛc. 2 Mos. 31,15.

6. Bet es jums saku, ka tas kas scheitan, ir leelaks, ne là tas Deewa nams. Jahn.2,19 ꝛc Mal.3,1.

7. Bet kad juhs sinatut, kas tas ir: Man mihl sirds-schehlastiba un ne upuris, tad juhs schos newainigos nebuhtut noteesajuschi. 9,13. Sak.17,15.

8. Jo tas Zilweka dehls ir ari swehtdeenas kungs. Mark.2,28.

9. Un winsch no tureenes isgahjis nahza winu basnizâ. Mark.3,1 ꝛc.

10. Un redsi, tur bija zilweks, tam bija sakaltusi roka, un tee winam waizaja, sazidami: waj brihw swehtdeenâ dseedinat? ka tee winu apsuhdsetu. 1 Kehn.13,4. Luhk.14,3 ꝛc.

11. Bet winsch us teem sazija: kurschzilweks buhs juhsu starpâ, kam ir weena aws, un kad ta swehtdeenâ eekriht bedrê, waj tas to nesatwers un ne-iswilks ahrâ?

12. Waj tad nu zilweks naw daudſ labaks, ne kà aws? Tapehz ir brihw, ſwehtdeenâ labu darit.

13. Tad winſch uſ to zilweku ſazija: iſſteepi ſawu roku! Un winſch to iſſteepa. Tad ta winam palika atkal weſela kà ta otra.

1 Kehn. 13, 6.

14. Tad tee wariſeji iſgahja un aprunajahs pret winu, kà tee to nomaitatu.

20,18. Jahn. 5,16. 7,19.

15. Bet Jeſus to nomanidams aiſgahja no tureenes. Un daudſ lauſchu winam gahja pakal, un winſch tos wiſus dſeedinaja. 4,24.

16. Un winſch teem peelodinaja, ka tee winu nedaritu ſinamu. 8, 4. Mark. 8,26.

17. Ka peepilditos, ko praweets Eſaija runajis, ſazidams: Eſ. 42,1.

18. Redſi, mans kalps, ko es iſredſejees, un mans mihlais, pee ka manai dwehſelei labs prahts; es likſchuu ſawu Garu, un tas paſludinahs tautahm teeſu.

3,17.

19. Ne winſch bahrſees, ne brehks, un neweens nedſirdehs uſ eelahm wina balſi.

20. Eeluhſuſchu needri winſch neſalauſihs, un kweloſchu dakti winſch ne-iſdſehſihs, teekams winſch teeſai dos uſwahreſchanu.

Eſ. 61,1. Ezek. 34,16.

21. Un tautas zerehs uſ wina wahrdu. Rom. 15,12.

22. Tad weens wella apſehſts pee wina tapa noweſts, akls un mehms buhdams. Un winſch to darija weſelu, tà ka tas akkais un mehmais runaja un redſeja.

9,32. Luhk. 1,14.

23. Un wiſi laudis iſtruhkahs un ſazija: waj ſchis naw Dahwida dehls?

9,27. 15,22. Jahn. 7,42.

24. Bet tee wariſeji to dſirdedami ſazija: ſchis wellus ne-iſdſen, kà tik ween zaur Beëlzebulu, wellu wirſneeku. 9,34. 10,25.

Mark. 3,22 u. 2 Kehn. 1,2.

25. Bet Jeſus winu domas nomanijis uſ teem ſazija: ikweena walſts, kas ſawâ ſtarpâ eenaidâ, ta aiſeet poſtâ, un ikkatra pilſehta waj nams, kas ſawâ ſtarpâ eenaidâ, newar paſtahwet 9,4. Eſ. 16,2.

26. Ja nu ſatans ſatanu iſdſen, tad winſch ir eenaidâ ar ſewi paſchu; kà tad wina walſts war paſtahwet?

27. Un ja es zaur Beëlzebulu wellus iſdſenu, zaur ko tad juhſu behrni tos iſdſen? Tapehz tee buhs juhſu teeſataji.

(Mark. 9,38 u.) Ap. darb. 19,13.

28. Bet ja es zaur Deewa Garu wellus iſdſenu, tad Dewa walſtiba jau pee jums atnahkuſi. 1 Jahn. 3,8.

29. Jeb kà kas war ee-eet ta

ſtiprà namâ un paņemt wiņa leetas, ja tas papreekſch to ſtipro neſaiſta? Un tad tas wiņa namu aplaupihs. Eſ. 49,24. 25.

30. Kas naw ar mani, tas ir pret mani, un kas ar mani neſakrahj, tas iſkaiſa.

Mark.9.40. Jahn.4,36. 11,52.

31. Tapehz es jums ſaku: ikkatru grehku un ikkatru ſaimoſchanu zilwekeem peedos, bet ta Gara ſaimoſchana zilwekeem netaps peedota.

Eſ. 5,20. 1 Jahn.5,16. (Ebr. 6,4 ꝛc. 10,26.)

32. Un kas ko runà pret to Zilweka-dehlu, tam tas taps peedots; bet kas ko runà pret Swehto Garu, tam netaps peedots nedſ ſchinî nedſ nahkoſchâ muhſchâ. Luhk. 12,10.

1 Tim. 1,13. 1 Peht. 4,6.

33. Nemeet labu koku, tad ari wiņa augli buhs labi, waj nemeet nelahga koku, tad ari tee augli buhs nelabi; jo koks top paſihts pee ſaweem augleem, 7,16 ꝛc. Luhk. 6,43 ꝛc.

34. Juhs odſchu-dſimums, kà juhs warat ko laba runat, launi buhdami? Jo no ſirds pilnibas mute runà. 3,7. Eſ. 59,13.

35. Labs zilweks no labas ſirds-mantas iſdod labu, un launs zilweks no launas mantas iſdod launu.

36. Bet es jums ſaku, ka par ikkatru weltigu wahrdu, ko zilweki runahs, teem buhs ja-atbild ſoda-deenâ.

16,27. Ew.4,29.5,4.

37. Jo pehz ſaweem wahrdeem tu tapſi taiſnots, un pehz ſaweem wahrdeem tu tapſi paſudinats. Jſak.15,6.

38. Tad kahdi no rakſtu-mahzitajeem un wariſejeem atbildeja un ſazija: mahzitajs, mehs no tewis kahdu ſihmi gribam redſet. 16,1 ꝛc.

39. Bet wiņſch atbildeja un uſ teem ſazija: nikna un laulibu pahrkahpeja tauta mekle ſihmi; un wiņai nekahda ſihme netaps dota, kà ween praweeſcha Jonas ſihme.

Luhk. 11,29 ꝛc. Eſ. 57,3. Jahn. 8,39.

40. Jo kà Jona trihs deenas un trihs naktis bija leelas juhras-ſiws wehderâ, tà ari tas Zilweka-dehls trihs deenas un naktis buhs ſemes klehpî. 16,21. Jon.2,1. Ew.4,9.

41. Niniweeſchi zelſees ſoda-deenâ pret ſcho zilti un to paſudinahs; jo tee no grehkeem ir atgreeſuſchees uſ Jonas ſludinaſchanu, un redſi, ſcheit ir wairak, ne kà Jona. 11,16. Rom.2,27. Jon.3,5 ꝛc.

42. Ta kehninene no deenas widus puſes zelſees ſoda-deenâ pret ſcho zilti un to paſudinahs, jo ta no paſaules gala ir nahkuſi, Salamana gudribu dſirdet; un redſi, ſcheit ir wairak ne kà Salamans. 1 Kehn.10,1 ꝛc.

43. Bet kad tas neſchkihſtajs gars no zilweka iſgahjis, tad tas pahrſtaiga

ſauſas weetas un mekle duſu, un to ne-atrod. Luhk. 11,24 ꝛc. Parahd. 18,2, Eſ. 34,14.

44. Tad tas ſaka: es gribu atpakaļ greeſtees uſ ſawu namu, no kureenes es iſgahjis; un kad winſch nahk, tad tas to atrod tukſchu, ar ſlotahm mehſtu un iſpuſchkotu. p. 29.

45. Tad tas no-eet un ņem pee ſewis ſeptiņus garus, kas jo nikni ne kà winſch pats, un tur eekſchâ nahkuſchi tee tur dſihwo, un pehz ar to zilweku paleek nikņaki ne kà papreekſch. Tàpat ari notiks ſchai kaunai tautai. Mark. 16,9. 2 Peht. 2,20 ꝛc. 1 Teſ. 2,15 ꝛc. Jahn. 5,14.

46. Un wiņam tà uſ teem kaudiņm wehl runajot, redſi, wiņa mahte un wiņa brahļi ſtahweja ahrâ, mekledami wiņu bildinat.

13,55. Mark. 3,31 ꝛc. Jahn. 7,5.

47. Un kahds uſ wiņu ſazija: redſi, tawa mahte un tawi brahļi ſtahw ahrâ, mekledami tewi bildinat.

48. Un winſch atbildedams ſazija tam, kas wiņam to teiza: kas ir mana mahte, un kas ir mani brahļi?

Jahn. 2,4. 7,6 ꝛc. 5 Moſ. 33,9.

49. Un ſawu roku iſſteepis pahr ſaweem mahzekļeem, winſch ſazija: redſi, mana mahte un mani brahļi!

Dahw. dſ. 22,23.

50. Jo kas mana debeſu Tehwa prahtu darihs, tas ir mans brahlis un mana mahſa un mana mahte.

7,21. Jahn. 6,40.

13. nodaļa.

Debeſu walſtiba lihdſinata ſehjejam 3; kweeſcheem un kokaļeem 24; raugam 33; apſlehptai mantai 44; dahrgai pehrlei 45; tihklam 47; Jeſus nizinats 53.

1. Tanî deenâ Jeſus no nama iſgahjis, apſehdahs juhrmalâ. 12,46. Mark. 4,1 ꝛc.

2. Un daudſ kauſchu pee wiņa ſapulzejahs, tà ka winſch laiwâ eekahpis tur atſehdahs, un wiſi ļaudis ſtahweja malâ. Luhk. 5,3.

3. Un winſch uſ teem daudſ runaja zaur lihdſibahm un ſazija: redſi, ſehjejs iſgahja ſeht. Luhk. 8,4 ꝛc

4. Un wiņam ſehjot zita ſehkla krita zelmalâ; un putni nahza un to apehda.

5. Un zita krita uſ akminaju, kur tai nebija daudſ ſemes; un ta tuhdaļ uſdihga, tapehz ka tai nebija dſiļas ſemes.

6. Bet kad ſaule bija uſlehkuſi, tad ta ſawihta un nokalta, tapehz ka wiņai nebija ſaknes Jjab. 8,16.

7. Bet zita krita ſtarp ehrkſchkeem, un ehrkſchki uſauga un to apmahza.

Jer. 4,3. 1 Moſ. 8,18.

8. Bet zita krita uſ labu ſemi un neſa augļus, zita ſimtkahrtigus un zita ſeſchdeſmitkahrtigus un zita trihsdeſmitkahrtigus. 1 Moſ. 26,12.

9. Kam ausis dsirdet, tas lai dsird. 11,15, Mark.7,16. Parahd. 2,7.

10. Un tee mahzekki peegahjuschi us winu sazija: kadehl tu us teem runâ zaur lihdsibahm?

11. Bet winsch atbildeja un us teem sazija: jums ir dots sinat Deewa walstibas noslehpumus, bet teem tas naw dots. 11,25 ꝛc. 10,26.

12. Jo kam ir, tam taps dots, un tam buhs pahrleeku; bet kam naw, no ta taps atnemts ari tas, kas tam ir. 25,14—30. Mark.4,25.

13. Tapehz es us teem runaju zaur lihdsibahm, lai tee redsedami neredsi, un dsirdedami nedsird, nedsi saprot. 5 Mos.29,4.

14. Un pee teem prawees-scha Esaijas wahrdi peepildahs, kas saka: ar ausihm juhs dsirdesseet, bet nesapratisseet; un redsedami juhs redsesseet, bet nenomanisseet. Es.6,9. 10. Ap.darb. 28,26 ꝛc.

15. Jo scho kauschu sirds ir palikusi zeeta, un ar ausihm tee ir pakurli un sawas azis tee aisdarijuschi, ka tee ar azihm neredsi un ar ausihm nedsird un sirdî nesaprot, un ne-atgreeschahs, ka es tos dseedinatu.

16. Bet swehtigas ir juhsu azis, jo tahs redsi, un juhsu ausis, jo tahs dsird.

16,17 ꝛc.20,12.

17. Jo pateesi, es jums saku, ka daudsi praweeschi un taisni ir wehlejuschees redset, ko juhs redsat, un naw redsejuschi, un dsirdet, ko juhs dsirdat, un naw dsirdejuschi. Jahn.8,56. 1 Peht. 1,10 ꝛc. Ebr. 11,39 ꝛc.

18. Tad nu klausaitees juhs to lihdsibu par to sehjeju. Mark. 4,13 ꝛc.

19. Kad kas to wahrdu par to walstibu dsird un neprot, tad nahk tas launais, un rauj to nost, kas wina sirdî ir sehts. Schis ir tas, kas sehts zelmalâ. 4,23. Jehk. 1,23,24, 1 Jahn.3,12.

20. Bet kas us akminaju sehts, ir tas, kas to wahrdu dsird, un tuhdal to ar preeku sanem.

21. Bet winam naw saknes eekscha sewis, un winsch ir nepastahwigs. Kad nu behdas useet un waijaschana ta wahrda dehl, tad winsch tuhdal nem apgrehzibu.

22. Bet kas starp ehrkschkeem sehts, ir tas, kas to wahrdu dsird, un schihs pasaules suhdischanahs un bagatibas wiltiba apslahpe to wahrdu, un tas nenes augļus. 1 Tim. 6,17.

23. Bet kas us labu semi sehts, ir tas, kas to wahrdu dsird un saprot un turklaht nes augļus, zits simtkahrtigus un zits seschdesmitkahrtigus un zits trihsdesmitkahrtigus.

24. Wehl zitu lihdsibu winsch teem stahstija un sazija:

debeſu-walſtiba ir kà kahds zilweks, kas labu ſehklu ſehja ſawâ tihrumâ.

25. Bet kaudihm gulot wiņa eenaidneeks nahza un eeſehja nikņu ſahli kweeſchu ſtarpâ un aiſgahja. Jſab. 33, 15. Mark. 4, 27.

26. Kad nu ta labiba auga un wahrpâs metahs, tad ta nikņâ ſahle aridſan rahdijahs.

27. Tad tee kalpi gahja pee ta nama-tehwa un uſ ſo ſazija: kungs, waj tu ne-eſi ſehjis labu ſehklu ſawâ tihrumâ? No kureenes tad ta nikņâ ſahle rodahs? 10, 25.

28. Un wiņſch uſ teem ſazija: to tas eenaidneeks darijis. Tad tee kalpi uſ to ſazija: waj tad tu gribi, ka mehs eimam, to iſrawet?

29. Wiņſch ſazija: ne, ka juhs, to nikņo ſahli iſrawedami, ne-iſpluhzat ir tos kweeſchus. Eſ. 65, 8. 2 Kor. 13, 10.

30. Lai aug abi kopâ lihdſ plaujamam laikam; un plaujamâ laikâ es ſaziſchu teem plahwejeem: ſakrahjeet kopâ papreekſch to nikņo ſahli un ſeeneet to kuhliſchôs, lai ta top ſadedſinata; bet tos kweeſchus ſakrahjeet manâ ſchkuhnî.

3, 12. Parahd. 22, 11. 12. Mark. 4, 29. 2 Sam. 23, 7.

31. Wehl zitu lihdſibu wiņſch teem ſtahſtija un ſazija: debeſu-walſtiba lihdſinajahs ſinepju graudiņam, ko zilweks nehmis ſawâ laukâ eeſehja.

Luhk. 13, 18 ꝛc.

32. Schi gan ir ta maſakà ſtarp wiſahm ſehklahm, bet kad ta uſaug, tad ta ir leelaka pahr ziteem dahrſa ſtahdeem un paleek par koku, tà ka tee putni apakſch debeſs nahk un ligſdas taiſa wiņa ſarôs.

Ezek. 17, 23.

33. Wehl zitu lihdſibu wiņſch teem ſazija: debeſu-walſtiba lihdſinajahs raugam, ko ſeewa nehmuſi eejauza trihs mehrôs miltu, teekams wiſs ſaruhga.

Luhk. 13, 20 ꝛc. 1 Moſ. 18, 6.

34. Wiſu to Jeſus runaja zaur lihdſibahm uſ teem kaudihm, un beſ lihdſibahm wiņſch uſ teem nerunaja,

p. 3. Mark. 4, 33 ꝛc.

35. Lai peepilditos, ko tas praweets runajis ſazidams: es ſawu muti atdariſchu lihdſibâs, es iſrunaſchu leetas, kas no paſaules eeſahkuma apſlehptas.

Dahw. dſ. 78, 2. 2 Laik. 29, 30.

36. Tad Jeſus tos kaudis atlaida un pahrgahja mahjâs, un wiņa mahzekli pee ta peegahja un ſazija: iſſtahſti mums to lihdſibu par to nikņo ſahli tihrumâ.

p. 24 ꝛc. 15, 15.

37. Un wiņſch atbildeja un uſ teem ſazija: tas, kas to labo ſehklu ſehj, ir tas Zilweka-dehls. 1 Kor. 3, 9.

38. Bet tas lauks ir paſaule, un ta labà ſehkla ir tee walſtibas behrni, un ta

nikná ſahle ir ta launà behrni. 28,19.

39. Un tas eenaidneeks, kas to ſehjis, ir tas welns, un tas plaujamais laiks ir ſchihs paſaules paſtara gals, un tee plahweji ir tee engeli.

Jahn. 8,44. Parahd. 14,15.

40. Tad nu it kà ta nikná ſahle top ſalaſita un uguní ſadedſinata, tà ari notiks ſchihs paſaules paſtara galâ.

41. Tas Zilweka-dehls ſuhtihs ſawus engelus, un tee ſalaſihs no wiņa walſtibas wiſas apgrehzibas un tos, kas dara netaiſnibu,

24,31. 25,32. Zew. 1,3. Jſab. 38,13.

42. Un tos metihs degoſchâ zeplí; tur buhs raudaſchana un ſobu-trihzeſchana.

8,12. Parahd. 19,20.

43. Tad tee taiſnee ſpihdehs kà ſaule ſawa Tehwa walſtibâ. Kam auſis dſirdet, tas lai dſird!

p. 9. Dan. 12,3. 1 Kor. 15,40 ꝛc.

44. Wehl debeſu-walſtiba ir kà tihrumâ apſlehpta manta, ko zilweks atradis apſlehpa, un preezadamees par to, no-eet un pahrdod wiſu, kas tam ir, un pehrk ſcho tihrumu. Luhk. 14,33. Wihlip. 3,7 ꝛc. Ebr. 10,34.

45. Wehl debeſu-walſtiba ir lihdſinajama tirgotajam, kas labas pehrles meklej,

46. Un atradis weenu it dahrgu pehr[illegible] un pahrdewa wiſu, kas tam bija, un to nopirka. Sak. 4,7. 3,13 ꝛc.

47. Wehl debeſu-walſtiba lihdſinajahs tihklam, juhrâ iſmeſtam, kas wiſadas ſiwis ſawilka. 4,19. 22,10.

48. Un kad tas bija pilns, tad tee to pee malas wilkuſchi un apſehduſchees, tahs labahs ir ſalaſijuſchi traukôs, bet tahs ſapuüſchahs metuſchi ahrâ.

49. Tà tas buhs paſaules paſtara galâ; tee engeli iſees un atſchkirs launos no taiſneem, p. 39 ꝛc.

50. Un tos metihs degoſchâ zeplí; tur buhs raudaſchana un ſobu trihzeſchana.

51. Jeſus uſ teem ſaka: waj juhs to wiſu eſat ſapratuſchi? Tee uſ wiņu ſazija: eſam gan, Kungs.

52. Tad wiņſch uſ teem ſazija: tapehz ikkatrs rakſtumahzitajs, uſ debeſu-walſtibu mahzits, ir lihdſigs namatungam, kas no ſawas mantas iſdod jaunas un wezas leetas. 23,34. Dahw. dſ. 144,13. Augſt. dſ. 7,13.

53. Un notikahs, kad Jeſus ſchihs lihdſibas bija beidſis, tad wiņſch aiſgahja no tureenes.

54. Un ſawâ tehwa pilſehtâ nahzis, wiņſch tos mahzija wiņu baſnizâ, tà ka tee iſtruhzinajahs un ſazija: kur ſchim nahk tahda gudriba un tahds ſpehks? 2,23. Mark 6,1 ꝛc. Jahn. 1,45. Luhk. 4,16 ꝛc.

55. Waj ſchis naw ta amatneeka dehls? Waj wiņa mahte netop ſaukta Marija un wiņa brahļi Jehkabs un Joſe un Sihmanis un Juhda? 12,46. 1,25.

56. Un waj naw wiſas wiņa mahſas pee mums? Kur tad ſchis wiſu to dabujis? Jahn. 6,42. 7,15.

57. Un tee ņehma apgrehzibu pee wiņa. Bet Jeſus uſ teem ſazija: praweets nekur netop maſaki zeenits ne kà ſawâ tehwa-ſemê un ſawâs mahjâs. 11,6. Jahn. 4,44. Jer. 11,21, 12,6.

58. Un winſch tur nedarija daudſ brihnumus wiņu netizibas dehļ. 9,22. 14,31. Mark. 5,36. 9,23.

14. nodaļa.

Jahnis tas kriſtitajs no Erodus nokauts 2; Jeſus ehdina peeztuhkſtoſchus tukſneſi 13; ſtaiga pa ſuhru 22; dſeedina daudſ ſlimus 34.

1. Tanî laikâ Erodus, weens no teem tſchetreem Juhduſemes waldineekem, dſirdeja to ſlawu par Jeſu, Mark. 6,14 ꝛc. Luhk. 3,1.

2. Un ſazija uſ ſaweem kalpeem: ſchis ir Jahnis, tas kriſtitajs; tas ir uſmodinats no mironeem, tapehz tas ſpehj ſchos brihnumus darit. Luhk. 9,7 ꝛc. Jahn. 10,41.)

3. Jo Erodus Jahni bija ſaņehmis, wiņu ſehjis un zeetumâ lizis Erodeijas dehļ, kas bija Wihlipa, wiņa brahļa, ſeewa. Luhk. 3,19. 20.

4. Jo Jahnis uſ wiņu bija ſazijis: tas tew nepeeļaujahs, ka wiņa tew ir. 3 Moſ. 18,16.

5. Un winſch gribeja to nokaut, bet bijahs no teem ļaudihm, jo tee to tureja par praweeti. 11,9. 21,26.

6. Bet kad Erodus dſimſchanas deena tapa tureta, tad Erodeijas meita deeja wiņu preekſchâ un patika Erodum. 1 Moſ. 40,20. Oſ. 7,5.

7. Tapehz tas ſwehredams wiņai ſolija, ka gribot dot, ko wiņa luhgſchot.

8. Un wiņa, no ſawas mahtes papreekſchu pamahzita, ſazija: dod man ſcheit blodâ Jahņa, ta kriſtitaja, galwu. Mark. 8,24.

9. Tad ķehnińſch noſkuma; bet tahs ſwehreſchanas dehļ un to dehļ, kas lihdſ pee galda ſehdeja, winſch pawehleja, to dot.

10. Un aiſſuhtijis zeetumâ, nozirta Jahnim galwu.

11. Un wiņa galwa tapa blodâ atneſta un tai meitenei dota; un wiņa to noneſa ſawai mahtei.

12. Un wiņa mahzekļi nahza, ņehma tahs meeſas un tahs aprakta; un nahza un to paſludinaja Jeſum. (27,57 ꝛc.)

13. Un to dſirdejis, Jeſus no tureenes aiſbrauza ar laiwu ſawrup uſ kahdu tukſchu weetu, un tee ļaudis to dſirdejuſchi wiņam no tahm

pilsehtahm lahjahm gahja patal. Mark.6,31 ꝛc. Jahn.6.1 ꝛc.

14. Un Jesus isgahjis redseja daudslauschu, un winam sirds eeschehlojahs par teem, un winsch dseedinaja winu neweselos. 4,24. 9,36.

15. Kad nu wakars metahs, wina mahzekki pee wina peegahja un sazija: schi weeta ir tukschnesis, un laiks jau ir pagahjis: atlaidi tos lauschupulkus, la tee war eet meestôs un sewim pirkt baribu. 15,32. Jahn.6,5.

16. Un Jesus us teem sazija: teem newaijaga eet; dodeet juhs teem ehst. 2 Kehn. 4,42. 43.

17. Bet tee us winu sazija: mums scheitan wairak naw kà peezas maises un diwi siwis.

18. Un winsch sazija: nesseet man tahs schurp.

19. Un teem laudihm pawehlejis, sahlê sehstes, winsch nehma tahs peezas maises un diwi siwis, skatijahs us debesihm, pateiza un pahrlausis dewa saweem mahzekkeem tahs maises, un tee mahzekki teem lauschu-pulkeem. 15,36 ꝛc. Jahn.17.1.

20. Un wisi tee ehda un paehda; un salasija no atlikuschahm druskahm diwipadesmit pilnus kurwjus. 2 Kehn.4,43,44,

21. Un to wihru bija pee peeztuhkstoscheem, kas bija ehduschi, bez sieviehm un behrneem

22. Un Jesus tuhdal saweem mahzekkeem lika kahpt laiwâ un papreekschu pahrzeltees, teekams winsch tos laudis atlaistu. Jahn.6,15.

23. Un tos laudis atlaidis, winsch gahja sawrup us weenu kalnu, Deewu luhgt. Un kad wakars metahs, winsch tur bija weens pats. 15,29. Luhk,6,12.

24. Bet ta laiwa jau bija juhras widû un tapa mehtata no wilneem; jo wehjsch bija preti.

25. Bet gaisôs Jesus pee teem nahza, pa juhru staigadams. Mark.13,35, 2 Mos.14,24. Hiob.9,8.

26. Un kad wina mahzekki to redseja pa juhru staigajam, tad tee isbijahs un sazija: tas ir kehms; un brehza no bailehm. Luhk.24,37 ꝛc.

27. Bet tuhdal Jesus us teem runaja un sazija: turait droschu prahtu, es tas esmu! Nebihstaitees.

28. Un Pehteris winam atbildeja un sazija: Kungs, ja tu tas esi, tad leez man pee tewis nahkt pa uhdens wirsu. (Luhk. 22,23.)

29. Un winsch sazija: nahz! Un Pehteris iskahpa no laiwas un gahja pa uhdens wirsu, la pee Jesus nahktu.

30. Bet to leelo wehtru redsedams, winsch isbijahs un sahza grimt, brehza un sazija: Kungs, palihdsi man! 8,25.

31. Un tuhdal rokū iſſteepis, Jeſus winu ſatwehra un uſ winu ſazija: tu maſtizigais, kapehz tu eſi ſchaubijees?

9,30. Jehk.1,6.

32. Un kad tee bija eekahpuſchi laiwâ, tad wehjſch noſtahjahs.

33. Un tee, kas bija laiwâ, nahza un metahs zelos preekſch wiņa un ſazija: pateeſi, tu eſi Deewa Dehls.

8,27. 16,16.

34. Un tee pahrzehluſchees nahza uſ Genezaretes ſemi.

Luhk.5,1.

35. Un kad tee kaudis wiņu tai weetâ nomanija, tad tee ſuhtija pa wiſu to apgabalu wiſapkahrt, un atweda pee wiņa wiſadus neweſelus,

24,4.

36. Un wiņu luhdſa, ka wiņa drehbju wihli waretu aiſkahrt; un zik to aiſkahra, tee tapa dſeedinati. 9,21. Luhk.6,19.

15. nodaļa.

Rokū maſgaſchana un zilweku likumi 1; Jeſus dſeedina Kanaäneeſchu ſeewas metteni 21; ehdina tſchetrtuhkſtoſch zilwekus 32.

1. Tad rakſtu-mahzitaji un wariſeji no Jeruſalemes nahza pee Jeſus ſazidami:

Mark,7,1 ꝛc.

2. Kapehz tawi mahzekli pahrkahpj wezaju likumus? Jo tee ſawas rokas nemaſga, kad maiſi ehd. 12,2. 5,21. 27. 5 Moſ.4,2. Luhk.11,38.

3. Bet wiņſch atbildeja un uſ teem ſazija: kapehz juhs aridſan pahrkahpjat Deewa bauſlibu zaur ſaweem likumeem?

4. Jo Deews ir pawehlejis un ſazijis: godà ſawu tehwu un mahti! Un: kas ſawu tehwu jeb mahti lahd, tam buhs mirt. 2 Moſ.20,12 ꝛc. 21,17. 1 Tim.5,4.

5. Bet juhs mahzeet, ja kas ſakot uſ tehwu jeb mahti: kas tew no manis waretu par labu nahkt, tas lai ir Deewam par upuri! tas labi darot. Tahds teeſcham ſawu tehwu un ſawu mahti negodahs. 4 Moſ.30,4—6. Sak.28,24.

6. Tad juhs nu Deewa bauſlibu nizinajeet zaur ſaweem likumeem.

7. Juhs leekuki, pareiſi Eſaija par jums ſludinajis ſazidams: Eſ.29,13. (Ezek.33,31.)

8. Schee kaudis pee manis turahs ar ſawu muti un godà mani ar ſawahm luhpahm; bet wiņu ſirds ir tahlu no manis noſt.

9. Bet welti tee mani zeeni, mahzidami mahzibas, kas ir zilweku pawehles, Kol.2,21.22.

10. Un wiņſch tos laudis pee-aizinajis uſ teem ſazija: klauſaitees un ſaproteet.

11. Kas mutê ee-eet, tas zilweku neſagahna; bet kas no mutes iſeet, tas zilweku ſagahna. 12,34 ꝛc. 1 Tim,4,4. Koloſ.2,16. Ap.darb.10,11 ꝛc.

12. Tad wiņa mahzekli pee-

gahjuſchi ſazija uſ winu: waj tu ſini, ka tee wariſeji, tawus wahrdus dſirdedami, apgrehzibu nehmuſchi?

13. Bet winſch atbildeja un ſazija: wiſi dehſti, ko mans debeſu Tehws naw dehſtijis, taps iſrauti ar ſaknehm.

14. Atſtahjeet no teem; tee ir alli aklu zeļa rahditaji; bet ja akls aklam zeļu rahda, tad abi diwi kritihs bedrê.

23,16, Luhk.6,39, Jahn.9,40 ꝛc. Eſ.9,16. 29,11 ꝛc.

15. Tad Pehteris atbildeja un uſ winu ſazija: iſſtahſti mums ſcho lihdſibu.p.11.13,36.

16. Un Jeſus ſazija: waj tad ir juhs wehl eſat neſapraſchi?

17. Waj juhs wehl nenomanat, ka wiſs, kas mutê ee=eet, tas no=eet wehderâ un top iſmeſts zaur wehderu.

1 Kor. 6,13.

18. Bet kas no mutes iſeet, tas nahk no ſirds, un tas zilweku ſagahna. 12,34.

19. Un no ſirds nahk launas domas, ſleptawibas, laulibas=pahrkahpſchanas, mauzibas, ſahdſibas, nepateeſas leezibas, ſaimoſchanas.

9,4. 1 Moſ.8,21.

20. Wiſs tas zilweku ſagahna; bet ar nemaſgatahm rokahm ehſt, tas zilweku neſagahna.

21. Un no tureenes iſgahjis, Jeſus attahpahs pret Tirus un Sihdanas robeſchahm.

14,34. Mark.7,24 ꝛc.

22. Ir [illegible] Kanaã=neeſchu ſeewa, no tahm paſchahm robeſchahm iſgahjuſi, uſ winu ſauza ſazidama: ak Kungs, tu Dahwida dehls, apſchehlojees par mani; mana meita top no wella neſchehligi wahrdſinata. 20,30.

23. Un winſch tai ne=atbildeja neweena wahrda. Un wiņa mahzekli peegahjuſchi winu luhdſa un ſazija: atlaidi to, jo ta brehz mums pakaļ. Luhk. 18,5.

24. Bet winſch atbildeja un ſazija: Es ne=eſmu ſuhtits kà ween pee tahm paſuduſchahm awihm no Iſraëla zilts. 10,6. Rom.15,8.

25. Bet ta nahza, metahs ſemê preekſch wiņa un ſazija: Kungs, palihdſi man!

26. Bet winſch atbildeja un ſazija: neklahjahs, behrneem maiſi atņemt un funiſcheem meſt preekſchâ.7,6, Parahd.22,15.

27. Wiņa ſazija: tà ir gan, Kungs! Bet tomehr funiſchi ehd no tahm druſziņahm, kas no winu kungu galda nokriht. Luhk.16,21.

28. Tad Jeſus atbildeja un uſ to ſazija: ak ſeewa, tawa tiziba ir leela; lai tew noteek, kà tu gribi; un wiņas meita tapa weſela tai paſchâ ſtundâ.

8,10. 13.

29. Un Jeſus aiſgahja no tureenes un nahza pee Galilejas juhras, un uſkahpa kalnâ un tur apſehdahs.

30. Un daudſ lauſchu at=

nahza pee wiņa un atweda lihdſ tiſlus, aklus, mehmus, kroplus un daudſ zitus, un nometa tos Jeſum pee kahjahm, un winſch tos dſeedinaja. 4,24. Mark. 7,31 ꝛc.

31. Tà ka tee laudis brihnijahs, kad redſeja mehmus runajam, kroplus weſelus, tiſlus ſtaigajam un aklus redſam, un teiza Iſraëla Deewu. 11,5. 9,33.

32. Un Jeſus ſawus mahzekļus pee ſewis aizinajis ſazija: mana ſirds par teem laudihm eeſchehlojahs, jo tee nu trihs deenas pee manis palikuſchi, un teem naw ko ehſt; un es tos negribu atlaiſt neehduſchus, ka tee uſ zeļa nenonihkſt badâ. Mark. 8,1 ꝛc.

33. Un wiņa mahzekļi uſ to ſazija: kur lai ņemam ſcheitan tukſneſî tik daudſ maiſes, ka pee-ehdinajam tahdu pulku lauſchu? 14,17. 4 Moſ. 11,13.

34. Un Jeſus uſ teem ſazija: zik jums maiſes? Tee ſazija: ſeptiņas un maſ ſiwtiņu.

35. Un winſch teem laudihm lika pee ſemes apſehſtees.

36. Un tahs ſeptiņas maiſes un tahs ſiwis ņehmis, winſch pateiza un pahrlauſa un dewa ſaweem mahzekļeem, un tee mahzekļi teem laudihm. 14,19. 26,26. 1 Sam. 9,13. 1 Tim. 4,4. 5 Jahn. 6,23.

37. Un tee wiſi ehda un pa-ehda un ſalaſija no atlikuſchahm druſkahm ſeptiņus kurwjus pilnus. 14,20.

38. Un to, kas bija ehduſchi, bija tſchetrtuhkſtoſchi wihri, beſ ſeewahm un behrneem.

39. Un winſch tos laudis atlaidis, kahpa laiwâ un nahza uſ Madaļas robeſchahm.

16. nodaļa.

Par Jonas ſihmi 1; par wariſeju raugu 5; Pehtera leeziba 13; debeſu walſtibas atſlehgas 19; Kriſtus ſludina ſawu zeeſchanu mirſchanu un augſchamzelſchanos 21.

1. Tad wariſeji un ſaduzeji nahza pee wiņa lahrdinadami un praſija wiņam, lai teem parahda kahdu ſihmi no debeſihm. 12,38. Mark. 8,11 ꝛc. Jahn. 6,30 ꝛc.

2. Bet winſch atbildeja un uſ teem ſazija: kad wakars metahs, tad juhs ſakat: buhs ſlaidrs gaiſs, jo debeſs ir ſarkana. Luhk. 12,54 ꝛc.

3. Un no rihta agrumâ: ſchodeen buhs negaiſs, jo debeſs ir ſarkana un apmahkuſees. Juhs leekuli, debeſs gaiſu juhs ſinat nopraſt, waj juhs newarat ari nopraſt laiku ſihmes? 11,4 ꝛc.

4. Nikna un laulibu pahrkahpeja tauta mekle ſihmi, un wiņai nekahda ſihme netaps dota, kà ween praweeſcha Jonas ſihme. Un winſch tos atſtahja un aiſgahja. 12,39 ꝛc.

5. Un wiņa mahzekļi pahrzehluſchees bija aiſmirſuſchi maiſi ņemt lihdſ. Mark. 8,14 ꝛc.

6. Un Jesus us teem sazija: peeluhkojeet un sargajatees no wariseju un saduzeju rauga. Luhk.12,1. 8 Mos.2,11.

7. Bet tee domaja pee sewis un sazija: tas ir, ka mehs maises ne-esam nehmuschi lihds.

8. Un Jesus, to nomanidams, us teem sazija: ko juhs domajat pee sewis, juhs mastizigee, ka juhs maises ne-esat nehmuschi lihds? 6,30.

9. Waj juhs wehl neprotat, ned atminat tahs peezas maises pee teem peeztuhkstoscheem, un zik kurwju juhs esat salasijuschi? 14,15 ꝛc. 15,16.

10. Ned tahs septinas maises pee teem tschetrtuhkstoscheem, un zik kurwju juhs esat salasijuschi? 15,32 ꝛc.

11. Kà tad nu juhs neprotat, ka es us jums ne-esmu runajis par maisi, sazidams: sargajatees no wariseju un saduzeju rauga?

12. Tad tee saprata, ka winsch nebija sazijis, ka lai tee sargahs no maises rauga, bet no wariseju un saduzeju mahzibas.

Gal.5,9. 1 Kor.5,6.

13. Un Jesus nahza us Wihlipa Zesarejas robeschahm un waizaja saweem mahzekleem un sazija: ko laudis saka, to Zilweka-dehlu esam. p.27.8. 20. Mark.8,27 ꝛc.

14. Un wini atbildeja: ziti saka: Jahnis tas kristitajs; ziti: Elija; ziti: Jeremija, waj kahds no teem praweescheem. 14,2. 17,10.

15. Winsch us teem sazija: bet ko tad juhs sakat, kas es esmu?

16. Tad Sihmanis Pehteris atbildeja un sazija: Tu esi Kristus, ta dsihwà Deewa Dehls. 14,33. 22,42. Jahn.6,69.

17. Un Jesus atbildeja un us to sazija: swehtigs tu esi, Sihmani, Jonas dehls; jo meesa un asinis tew to naw sazijuschas, bet mans Tehws debesis. 11,25. ꝛc. 13,16. Gal.1,16.1 Kor.2,14.

18. Un es aridsan tew saku: tu esi Pehteris, un us scho akmini es sawu draudsi gribu ustaisit, un elleswahrteem to nebuhs uswahret. 7,25. Jahn. 1,42. Ap.darb. 2,14 ꝛc. 10,5. 17,7. Dahw. ds. 9,14.

19. Un es tew doschu debesu-walstibas-atslehgas; un ko tu wirs semes seesi, tam buhs ari buht seetam debesis; un ko tu wirs semes atraisisi, tam buhs ari buht atraisitam debesis. 18,18. 22,13. Es.22,22.

20. Tad winsch saweem mahzekleem aisleedsa, ka tee neweenam nesazitu, ka winsch Jesus tas Kristus. 17,9.

21. No ta laika Jesus saweem mahzekleem eesahza rahdit, ka winam waijagot no-eet us Jerusalemi un daudz zeest no teem wezajeem

un augſteem preeſteeem un rakſtu mahzitajeem, un tapt nokautam un=treſchâ deenâ augſchamzeltees.

2,4. 12,40. 17,23. Mark.8,31 ꝛc.

22. Un Pehteris, winu ſawrup nehmis, eeſahza winu apſaukt ſazidams: Deews paſarga! Kungs, lai tew tà nenoteek!

23. Bet winſch atgreeſdamees ſazija uſ Pehteri: atkahpees no manis, ſatan, tu man eſi par apgrehzibu. Jo tu nedomà, kas Deewam, bet kas zilwekeem tihk. 4,10. (Luhk.4,13.) 2 Sam.19,22.

24. Tad Jeſus uſ ſaweem mahzekleem ſazija: ja kas manim grib nahkt pakaļ, tam buhs ſewi paſchu aiſleegt, ſawu kruſtu uſ ſewi nemt un man eet pakaļ. 18,38 ꝛc. 19,21.

25. Jo kas ſawu dſihwibu grib iſglahbt, tam ta ſudihs, un kam dſihwiba manis dehļ ſuhd, tas to atradihs.

Luhk.17,33 ꝛc. Jahn.12,25. Ebr.12,2.

26. Jo ko tas zilwekam lihdſ, kad tas eemanto wiſu paſauli, un tam tomehr dwehſele ſuhd? Jeb ko zilweks war dot par ſawas dwehſeles atpirkſchanu?

Dahw. dſ.49,8 ꝛc.

27. Jo tas Zilweka=dehls nahks eekſch ſawa Tehwa godibas ar ſaweem engeleem, un tad tas ikkatram atmakſahs pehz wina darbeem.

24,30. 25,21. Rom.2,6. 2 Kor.5,10.

28. Pateeſi, es jums ſaku: kahdi no teem, kas ſcheitan ſtahw, nahwi nebaudihs, eekams neredſehs to Zilweka=dehlu nahkam ſawâ walſtibâ.

10,23. Mark.9,1. Ebr,2,9. (Jahn.21,22.)

17. nodaļa.

Jeſus kalnâ apſtaidrots 2; dſeedina mehneſs=ſehrdſigu 14; ſludina atkal ſawu mirſchanu 22; maſſâ to metekli preekſch ſewis un Pehtera 24.

1. Un pehz ſeſchahm deenahm Jeſus nehma Pehteri un Jehkabu un ſcha brahli, Jahni, un tos weda ſawrup uſ augſtu kalnu, 16,22. 26,37. Mark.9,2 ꝛc.

2. Un tapa apſkaidrots winu preekſchà, un wina waigs ſpihdeja kà ſaule, un wina drehbes tapa baltas kà gaiſma. 13,43. 28,3. 2 Moſ.34,29.

3. Un redſi, Moſus un Elija teem parahdijahs un runaja ar winu. Mal.4,4. 5. (2 Kehn.2,11.) Luk.9,31.

4. Un Pehteris bildedams ſazija uſ Jeſu: Kungs, ſcheit mums labi! Ja tu gribi, tad mehs ſcheitan trihs buhdas taiſiſim, weenu tew, weenu Moſum, un weenu Elijam.

5. Tam wehl runajot, redſi, ſpoſchs padebeſis tos apehnoja, un redſi, balſs no ta padebeſcha ſazija: ſchis ir mans mihlais dehls, pee ka man labs prahts, to jums buhs klauſit.

3,17. 2 Peht.1,16 ꝛc. Ap. darb. 1,9. Eſ.42,1. 5 Moſ.18,15. 19.

6. Kad tee mahzekli to dſirdeja, tad tee krita uſ ſawu waigu un iſbijahs loti.

7. Bet Jeſus nahza, tos aiſkahra un ſazija: zelatees un nebihſtaitees. Dan.18,18.

8. Bet kad tee ſawas azis pazehla, tad tee neredſeja neweenu kà tik ween Jeſu.

9. Un no kalna no-eijot, Jeſus teem pawehleja un ſazija: neſakeet neweenam ſcho parahdiſchanos, teekams tas Zilweka-dehls nebus uſzehlees no mironeem 16, 20 ꝛc.

10. Un wina mahzekli winam waizaja ſazidami: ko tad tee rakſtu-mahzitaji ſaka, ka Elijam janahk papreekſch? 11,14 ꝛc.

11. Bet Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: Elija gan nahk papreekſchu un wiſu atkal ſataiſihs. (Ap. darb.3,21.)

12. Bet es jums ſaku, ka Elija jau ir nahzis, tomehr tee winu naw atſinuſchi, bet ar winu darijuſchi, ko gribedami. Tà ari tam Zilwekadehlam buhs jazeeſch no wineem. 11,14. 14,8. Luhk.1,16,17.

13. Tad tee mahzekli ſaprata, ka winſch teem ſazijis no Jahna, ta kriſtitaja.

14. Un kad tee nahza pee teem laudihm, tad weens zilweks pee wina atnahza un metahs zelôs wina preekſchâ, Mark.9,14 ꝛc.

15. Un ſazija: Kungs, apſchehlojees par manu dehlu, jo winſch ir mehneſs-ſehrdſigs un winam breeſmigi jazeeſch; jo daſchkahrt winſch kriht uguni un daſchkahrt uhdeni. 4,24.

16. Un es to pee taweem mahzekleem eſmu atwedis, bet tee to newareja weſelu darit.

17. Bet Jeſus atbildeja un ſazija: ak tu netiziga un netikla zilts, zik ilgi es wehl buhſchu pee jums? Zik ilgi es juhs paneſiſchu? Wedeet man winu ſchurp. p. 20. 5 Moſ.32,5.

18. Un Jeſus winu apdraudeja, un tas welns no wina iſbehdſa; un tas ſehns palika weſels tanî paſchâ ſtundâ. 15,28,

19. Tad tee mahzekli peegahja pee Jeſus ſewiſchki un ſazija: kapehz mehs winu newarejahm iſdſiht? 10,1.

20 Un Jeſus uſ teem ſazija: juhſu netizibas dehl; jo pateeſi es jums ſaku: kad jums tiziba ir kà ſinepju graudinſch, tad juhs ſazieet ſchim kalnam: nozelees no ſcheijeenes uſ turieni, un winſch nozelſees, un nekas jums nebuhs neeeſpehjams, 13,31. 21,21. Luhk.17,6. Zak.4,7. Jſab.9,5. 1 Kor.13,2.

21. Bet ſchi ſuga ne-iſbehg kà ween zaur luhgſchanu un gaweſchanu. 4,3. 9,15.

22. Kad nu tee Galilejâ apkahrt ſtaigaja, tad Jeſus uſ teem ſazija: tas Zilweka-

dehls taps nodots zilweku rokâs, 20,17 ꝛc. Mark.9,30 ꝛc.

23. Un winu nokaus, un treſchâ deenâ winſch zelſees augſcham; un tee loti noſkuma.

24. Un kad tee Kapernaümâ nahza, tad tee metekļu-ſanehmeji atnahza pee Pehtera un ſazija: waj juhſu mahzitajs metekli nedod 9,1. 22,17. (2 Kehn.12,4.)

25. Winſch ſazija: dod gan. Un kad tas namâ bija eegahjis, Jeſus winam papreekſch waizaja ſazidams: ko tu domà, Sihman? No kureem laizigee kehninì nem muitu un metelli? Waj no ſaweem behrneem, waj no ſweſchineekeem? 8,14.

26. Pehteris uſ winu ſazija: no ſweſchineekeem. Tad Jeſus uſ to ſazija: tad tee behrni ir ſwabadi. p. 5.

27. Bet lai mehs teem nedodam apgrehzibu, tad eij juhrmalâ un iſmet makſchkeri, un to pirmo ſiwi, kas peekodiſees, nem, un winas muti atdarijis, tu atradiſi weenu ſtateri, to nem un dod wineem preekſch manis un tewis. 1 Kor.8,9. 10,32. Rom.13,7. (Luhk.23,2.)

18. nodaļa.

Tas leelakais debeſu-walſtibâ 1; Jeſus mahza pret apgrehzinaſchanu 6; par debeſu-walſtibas-atſlehgahm 15; lihdſiba par to kehninu, kas ar ſaweem kalpeem parahdus lihdſinaja 23.

1. Tanì paſchâ ſtundâ tee mahzekli gahja pee Jeſus un ſazija: kas ir tas leelakais debeſu-walſtibâ? 5,19, 16,18. 17.1. Mark.9,33 ꝛc. Luhk.22,24.

2. Un Jeſus aizinaja weenu behrnu pee ſewis, un to weda paſchâ winu widû,

3. Un ſazija: pateeſi, es jums ſaku, ja juhs ne-atgreeſchatees un netopat kà behrni, tad juhs nenahkſeet debeſu-walſtibâ. 11,25. 19,14. Mark.10,15. Jahn. 3,3.

4. Tapehz, kas pats ſemojahs, kà ſchis behrns, tas ir tas leelakais debeſu-walſtibâ. 23,12. 1 Peht. 5,6.

5. Un kas tahdu behrnu uſnem manâ wahrdâ, tas uſnem mani. 10,40. 42.

6. Bet kas apgrehzina weenu no ſcheem wiſmaſakeem, kas tiz uſ mani, tam buhtu labaki, ka tam pakahrtu pee kakla dſirnuakmini un to noſlihzinatu juhrâ, wiſdſilakâ weetâ. Luhk.17,2. Rom.14,13. Jer.51,63.

7. Wai paſaulei apgrehzibas dehl! Apgrehzibai gan waijaga nahkt; bet wai tam zilwekam, zaur ko nahk apgrehziba! 20,24. Luhk. 17,1. 1 Kor. 11,19.

8. Tapehz, ja tawa roka jeb tawa kahja tewi apgrehzina, tad nozehrt to un met to noſt; jo tas tew labaki, ka tu ee-eij dſihwoſchanâ tiſls jeb kroplis, ne kà tew ir diwi rokas jeb kahjas, un tu topi eemeſts muhſchigâ ugunì. 5,29 ꝛc.

9. Un ja tawa azs tewi ap-

grehzina, israuj to un met to nost; tas tew labaki, ar weenu azi ee=eet dsihwoschanâ, ne kà tew ir diwi azis, un tu topi eemests elles ugunî.

10. Peeluhkojeet, ka juhs neweenu no scheem masajeem nenizinajeet; jo es jums saku, ka winu engeli debesîs weenumehr redsi mana debes'=Tehwa waigu.

p. 5,6. Ebr. 1,14.

11. Jo tas Zilweka=dehls ir nahzis, atpestit to, kas pasudis. Luhk. 19,10.

12. Kà jums schkeet? Ja kahdam zilwekam buhtu simts awis, un weena no tahm buhtu nomaldijusees, waj winsch ne=atstahtu tahs dewindesmit dewinas un neeetu kalnôs, to meklet, kas nomaldijusees? Luhk. 15,4 u. Ezek. 34,6. 11. 12. Jer. 50,6.

13. Un ja tas noteek, ka to atrod, pateesi, es jums saku, ka tas wairak par to preezajahs, nekà par tahm dewindesmit un dewinahm, kas naw nomaldijuschahs.

14. Tàpat tas naw juhsu debes'=Tehwa prahts, ka weenam no scheem masajeem buhs pasust. 2 Peht. 3,9.

15. Bet ja taws brahlis pret tewi grehko, tad no=eij un pahrmahzi winu starp sewi un winu weenu paschu; kad winsch tewi klausa, tad tu sawu brahli esi mantojis. Gal. 6,1 u. 2 Mos. 10,17.

16. Un ja winsch negrib klausit, tad nem klaht wehl weenu waj diwi, lai no diweju waj treiju leezineeku mutes ikkatrs wahrds topapstiprinats. 5 Mos. 19,16. Jahn. 8,17.

17. Bet ja winsch tos neklausa, tad saki to draudsei; bet ja winsch ir draudsi neklausa, tad turi winu par paganu un muitineeku.

5,46. 47. 16,18. 1 Kor. 5.13. 2 Tes. 3,14 u.

18. Pateesi, es jums saku, ko ween juhs wirs semes seesseet, tas ari buhs seets debesîs; un ko ween juhs wirs semes atraisisseet, tas ari buhs atraisits debesîs.

16,19. Jahn. 20,23.

19. Atkal es jums saku: ja diwi no jums wirs semes ir weenâ prahtâ jebkuras leetas dehk, ko tee grib luhgt, tad ta teem taps dota no mana Tehwa, kas ir debesîs. Mark. 11 24.

20. Jo kur diwi waj trihs ir sapulzinati manâ wahrdâ, tur es esmu winu widû. 28,20.

21. Tad Pehteris gahja pee wina un sazija: Kungs, zikkahrt man buhs peedot sawam brahlim, kas pret mani grehko? Waj ir deewsgan septin reis? Luhk. 17,3. 4.

22. Jesus us to saka: Es tew nesaku septin reis, bet septindesmit reis septin.

1 Mos. 4,24.

23. Tapehz debesu=walstiba ir kà kahds kehninsch, kas

ar ſaweem kalpeem gribeja parahdu iſlihdſinat. 25,19.

24. Un kad winſch eeſahza lihdſibu turet, weens winam kapa peeweſts, tas bija winam parahdâ deſmit tuhkſtoſchus podus.

25. Un kad tas to neſpehja makſat, tad tas kungs pawehleja, winu pahrdot ar ſeewu un behrneem un wiſu, kas tam bija, un makſat. 2 Kehn. 4,1.

26. Tad tas kalps pee ſemes krihſdams winu gauſchi luhdſahs un ſazija: kungs, zeetees ar mani, es tew wisnotaļ gribu makſat.

27. Tad tam kungam palika ta kalpa ſchehl, un winſch to palaida un to parahdu tam ari atlaida. Luhk. 7,42.

28. Bet kad tas pats kalps bija ahrâ iſgahjis, tad tas atrada weenu no ſaweem darba-beedreem; tas bija winam parahdâ ſimts ſudraba graſchus, un winſch ſakampis to ſchnaudſa un ſazija: makſà, ko tu man eſi parahdâ.

29. Tad wina darba-beedris tam krita pee kahjahm, luhdſahs un ſazija; zeetees ar mani, es tew wisnotaļ makſaſchu.

30. Un winſch negribeja; un nogahjis to eemeta zeetumâ, teekams tas makſatu, ko bija parahdâ. p. 34.

31. Kad nu wina darba-beedri to redſeja, tad tas teem gauſchi ſahpeja, un nahkuſchi tee paſazija ſawam kungam wiſu, kas bija notizis.

32. Tad wina kungs to aizinaja preekſchâ un uſ to ſazija: tu blehdigais kalps, wiſu ſcho parahdu es tewim eſmu atlaidis, kad tu manis luhdſi.

33. Waj tad tew aridſan nebija apſchehlotees par ſawu darba-beedri, kà es tewi eſmu ſchehlojis? Koloſ. 3,13.

34. Un wina kungs apſtaitees to nodewa teem mozitajeem, kamehr tas makſatu wiſu, ko tam bija parahdâ. p. 30. 5,25 ꝛc. Jehk. 2,13.

35. Tà ari mans debeſu Tehws jums darihs, ja juhs nepeedoſeet no ſirds itweens ſawam brahlim wina pahrkahpſchanas. 6,15. Mark. 11,25 ꝛc.

19. nodaļa.

Par laulibas ſchkirſchanu 9; Jeſus ſwehti behrninus 13; par mantu, kas dwehſeli poſta 16; kahda alga Jeſus mahzekleem gaidama 27.

1. Un notikahs, kad Jeſus ſchos wahrdus bija pabeidſis, tad winſch aiſgahja no Galilejas un nahza gar Jardanes otru puſi uſ Juhdu-ſemes robeſchahm. Mark. 10,1 ꝛc.

2. Un dauds lauſchu winam gahja pakaļ, un winſch tos tur darija weſelus 12,15. 14,14.

3. Un tee wariſeji nahza pee wina, to kahrdinadami, un uſ winu ſazija: waj zilwekam jebkahdas wainas dehl brihw no ſeewas ſchkirtees?

4. Bet winſch atbildeja un uſ teem ſazija: waj juhs neeſat laſtijuſchi, ka raditajs eeſahkumâ winus radijis wihru un ſeewu,

21,16. 1 Moſ.5,2.

5. Un ſazijis: tadehł zilweks atſtahs tehwu un mahti un peekerſees pee ſawas ſeewas; un tee diwi buhs weena meeſa. 1 Moſ. 2,24.

6. Tad nu tee naw wairs diwi, bet weena meeſa; ko nu Deews ſaweenojis, to neweenam zilwekam nebuhs ſchkirt. 1 Kor. 7,10.

7. Tee uſ winu ſaka: kà tad Moſus ir pawehlejis, ſchkirſchanahs-grahmatu dot un ſchkirtees. 5,31.

8. Winſch uſ teem ſaka: Moſus juhſu ſirds-zeetibas dehł jums wału dewis, no ſawahm ſeewahm ſchkirtees; bet no eeſahkuma tas tà naw bijis.

9. Bet es jums ſaku: kas no ſawas ſeewas ſchkirahs, ja ne mauzibas dehł, un prezè zitu, tas pahrkahpj laulibu, (un kas atſchkirtu prezè, tas pahrkahpj laulibu.) 5,32.

Mal. 2,14—16. 5 Moſ. 24,2. 3 Moſ. 21,7.

10. Wina mahzekli uſ winu ſaka: ja tas tà ir wihra un ſeewas ſtarpâ, tad newaid labi prezetes. 1 Kor. 7,1.

11. Bet winſch uſ teem ſazija: wiſi ſcho wahrdu neſpehj ſanemt, bet tee ween, kam tas ir dots. 1 Kor. 7,7.17.

12. Jo tur ir rahmiti, kas no mahtes meeſahm tahdi dſimuſchi, un tur ir rahmiti, kas no zilwekeem rahmiti; un tur ir rahmiti, kas paſchi rahmijuſchees debeſu-walſtibas dehł. Kas to ſpehj ſanemt, tas lai ſanem.

5 Moſ. 23,1. 1 Kor. 7,32 ꝛc.

13. Tad behrnini pee wina tapa peeneſti, ka winſch teem rokas uſliktu un Deewu luhgtu; bet tee mahzekli tos aprahja. Mark. 10,13 ꝛc. 1 Moſ. 48,14 ꝛc.

14. Bet Jeſus ſazija: laideet tos behrninus un neleedſeet teem, pee manis nahkt; jo tahdeem peeder debeſuwalſtiba. 18,2 ꝛc.

15. Un winſch teem rokas uſlizis, aiſgahja no tureenes.

16. Un redſi, weens peegahjis uſ winu ſazija: labais mahzitajs, ko laba man buhs darit, lai es dabuju muhſchigu dſihwoſchanu?

Mark. 10,17 ꝛc. Dan. 12,2.

17. Un winſch uſ to ſazija: ko tu mani ſauzi labu? Neweens naw labs, kà ween tas weenigais Deews. Bet ja tu gribi dſihwibâ ee-eet, tad turi tos bauſchłus.

(Jahn. 8,46. 10,12.) Luhk. 10,26—28. Gal. 3,12. 21.

18. Tas uſ winu ſaka: kahdus? Un Jeſus ſazija; ſchos: tew nebuhs nokaut; tew nebuhs laulibu pahrkahpt; tew

nebuhs ſagt; tew nebuhs nepateeſu leezibu dot;
2 Moſ. 20,12ꝛc.

19. Godâ ſawu tehwu un mahti; un: tew buhs ſawu tuwaku mihlet, kâ ſewi paſchu. 15,4. 22,39.

20. Tas jauneklis uſ winu ſaka: wiſu to es eſmu turejis no ſawas jaunibas; ka man wehl truhkſt?

21. Jeſus uſ to ſazija: ja tu gribi buht pilnigs, tad noeij, pahrdodi, kas tew ir, un dodi nabageem; tad tew buhs manta debeſis; un tad nahz, ſtaigâ man pakaļ.
6,20. (1 Kor.13,3.)

22. Bet tas jauneklis, ſcho wahrdu dſirdejis, aiſgahja noſtumis, jo tam bija daudſ mantas. Dahw.dſ.62,11.

23. Bet Jeſus uſ ſaweem mahzekleem ſazija: pateeſi, es jums ſaku: bagats gruhti eeees debeſu-walſtibâ. 5,3.
Luhk.6,24 ꝛc. 1 Tim. 6,9. 17.

24. Un atkal es jums ſaku: weeglaki ir kamehlim eet zaur adatas azi, ne kâ bagatam kluht Deewa walſtibâ.

25. Un to dſirdejuſchi, wina mahzekli loti pahrbijahs un ſazija: kas tad war kluht debeſu-walſtibâ?

26. Un Jeſus tos uſluhkoja un uſ teem ſazija: zilweki to ne-eeſpehj, bet Deewam wiſas leetas eeſpehjamas.
18,11. Luhk.1.37.

27. Tad Pehteris atbildadams uſ winu ſazija: redſi, mehs wiſu eſam atſtahjuſchi un tewim gahjuſchi pakaļ; kas mums par to buhs? 4,20.
Iſab.31,2. Luhk.17.10.

28. Bet Jeſus uſ teem ſazija: pateeſi, es jums ſaku, ka juhs, kas manim pakaļ gahjuſchi, tanî atdſimſchanâ, kad tas Zilweka-dehls ſehdehs uſ ſawa godibas trehſla, ari ſehdeſeet uſ diwipadeſmit trehſleem un teeſaſeet tahs diwipadeſmit Iſraëla ziltis.
17,11. 20,21. 25,31. 26,29.
Luhk.22,28. 22,30. (Dahw.dſ.122,5.)

29. Un kas atſtahj mahjas waj brahļus waj mahſas waj tehwu waj mahti waj ſeewu waj behrnus waj tihrumus mana wahrda dehļ, tas to nems ſimtkahrtigi, un eemantos muhſchigu dſihwoſchanu.
Luhk. 14,26. 1 Kor. 3,22. Ebr.10,34.

30. Bet daudſi, kas tee pirmee, buhs tee pehdejee, un tee pehdejee buhs tee pirmee.
20,16. Luhk.13,30.

20. nodaļa.

Lihdſiba par teem ſtrahdneekeem wihna-kalnâ 1; Jeſus ſludina ſawu zeeſchanu, mirſchanu un augſchamzelſchanos 17; aprahj Zebedeja dehlu godakahribu 20; dſeedina diwi neredſigus 29.

1. Jo debeſu-walſtiba ir kâ kahds namatehws, kas no rihta agrumâ iſgahja, ſtrahdneekus deret ſawâ wihnakalnâ. 13,27. 21,33 ꝛc.

ſadereſis ar teem

ſtrahdneekeem par weenu ſudraba grafi par deenas algu, winſch tos noſuhtija ſawâ wihna-kalnâ. 19,27.

3. Un iſgahjis ap treſcho ſtundu, winſch redſeja wehl zitus pee tirgus beſ darba ſtahwam,

4. Un uſ teem fazija: noeita ir juhs wihnakalnâ, es jums doſchu, kas nahkahs.

5. Un tee nogahja. Atkal winſch iſgahja ap ſeſto un dewito ſtundu un darija tàpat.

6. Bet ap weenpadeſmito ſtundu iſgahjis, winſch atrada wehl zitus beſ darba ſtahwam, un uſ teem faka: ko juhs wiſu deenu ſche ſtahweet beſ darba?

7. Tee uſ winu faka: neweens muhs naw derejis. Winſch uſ teem faka: eita juhs aridſan wihna-kalnâ, un kas nahkahs, to juhs dabuſeet.

8. Kad nu wakars metahs, tad tas wihnakalna kungs faka ſawam uſraugam: ſauz tos ſtrahdneekus un dodi teem to algu, no pehdejeem ſahkdams, pee pirmajeem beigdams.

9. Tad tee nahza, kas ap weenpadeſmito ſtundu dereti, un dabuja ſawu grafi.

10. Bet kad tee pirmee nahza, tad tee zereja wairak dabuht; un tee ari dabuja ikweens ſawu grafi.

11. To dabujuſchi, tee kurneja pret to nama-tehwu, Luhk. 15,29 ꝛc.

12. Un fazija: ſchee pehdejee weenu ſtundu ween ſtrahdajuſchi, un tu tos eſi lihdſinajis mums, kas deenas naſtu un karſtumu eſam zeetuſchi. 1 Moſ. 31,40.

13. Bet winſch atbildeja un uſ weenu no teem fazija: draugs, es tew netaiſnibu nedaru. Waj tu ar mani ne-eſi faderejis par weenu grafi? p. 2.

14. Nem, kas tew peeder, un eij; bet es ſcheem pehdejeem gribu tà dot kà tew.

15. Jeb waj man naw brihw, darit ar ſawu mantu, kà es gribu? Jeb waj tawa azs tapehz ſlauſch, ka es eſmu labs?

16. Tà tee pehdejee taps tee pirmee, un tee pirmee tee pehdejee. Jo daudſ ir aizinati, bet maſ iſredſeti. 19,30. 22,14. 1 Jahn. 8. 2 Puht. 1,10.

17. Un no-eedams uſ Jeruſalemi, Jeſus nehma tos diwipadeſmit mahzeklus pee ſewis un zelâ uſ teem fazija: 16,21 ꝛc. Mark. 10,32 ꝛc.

18. Redſi, mehs no-eimam uſ Jeruſalemi, un tas Zilweka-dehls taps nodots teem augſteem preeſteeem un rakſtu-mahzitajeem, un tee winu paſudinahs pee nahwes, 26,66.

19. Un winu nodos teem

paganeem; tee winu apmehdihs, schautihs un krustâ sitihs, un treschâ deena winsch atkal zelsees augscham.
27,2.26.29.31.63.

20. Tad Zebedeja dehlu mahte ar saweem dehleem nahza pee wina, metahs semê un luhdsa to no wina.
10,2. Mark,10,35 u. (15,40.)

21. Un winsch tai sazija: ko tu gribi? Ta us winu sazija: saki, lai schee mani diwi dehli sehsch tawâ walstibâ weens tew pa labo un otrs pa kreiso roku. 19,28. Luhk.19,11.

22. Bet Jesus atbildeja un sazija: juhs nesinat, ko juhs luhdsat. Waj juhs warat dsert to bikeri, ko es dserschu, un littees kristitees ar to kristibu, ar ko es topu kristits? Tee us winu sazija: waram gan.
26,39. Luhk.12,50.

23. Un winsch us teem saka: manu bikeri jums gan buhs dsert, un ar to kristibu, ar ko mani kristihs, jums buhs tapt kristiteem; bet sehdet pee manas labahs un kreisahs rokas, man nepeeder dot, bet tas buhs teem, kam mans Tehws to nowehlejis.
25,34. Rom.6,3 u. Luhk.22,30.

24. Un kad tee desmit to dsirdeja, tad tee apskaitahs par teem diwi brahleem.

25. Bet Jesus tos aizinaja pee sewis un sazija: juhs sinat, ka tee pasaules waldneeki pahr kaudihm walda, un teem leeleem-kungeem pahr teem ir wara. Luhk.22,25 u.

26. Bet pee jums tà nebuhs buht; bet ja kas no jums grib buht leels, tas lai ir juhsu sulainis. 18,1 u. 23,11.

27. Un ja kas grib buht juhsu starpâ tas pirmais, tas lai ir juhsu kalps;

28. Tà kà tas Zilweka-dehls naw nahzis, ka winam taptu kalpots, bet ka winsch kalpotu, un sawu dsihwibu dotu par atpirkschanas maksu preeksch daudseem. 26,28. Luhk.22,27. Wihlip.2,7. Es.53,10.12. Rom.5,15.19. 1 Jahn.2,2.

29. Un kad tee no Jerikus isgahja, tad winam daudz lauschu nahza pakal.
Mark.10,46 u. Jos.5,10. 6,1.

30. Un redsi, diwi akli sehdeja zelmalâ; kad tee dsirdeja Jesu sezen eijam, tad tee brehza un sazija: apschehlojees par mums, Kungs, tu Dahwida dehls! 9,27. 15,22. 21,9.

31. Bet tee laudis tos apsauza, ka tee klusu zeestu; bet tee brehza wehl wairak un sazija: apschehlojees par mums, Kungs, tu Dahwida dehls!

32. Un Jesus apstahjahs, tos aizinaja un sazija: ko juhs gribat, lai es jums daru?

33. Tee us winu saka: Kungs, ka muhsu azis top atdaritas.
Mahz.11,7.

34. Un Jesum palika schehl, un winsch aiskahra winu azis, un [illegible] winu azis tapa gai-

ſchas, un tee winam gahja pakaļ.

21. nodaļa.

Jeſus kà kehninſch eejahj Jeruſalemê 1; nolahd ne-augligu wihgeskoku 18; waiza teem augſteem preeſtereem pehz Jahņa kriſtibas 23; lihdſiba par diwi dehleem 28; par beſdeewigeem wihnakalna ſtrahdneekeem 33; Kriſtus tas ſtuhra akmins 42.

1. Un kad tee tuwu pee Jeruſalemes nahza, pee Betwagus, pee elſes-kalna, tad Jeſus ſuhtija diwi noſaweem mahzekļeem

Mark.11,1 ꝛc. Jahņ.12,12 ꝛc.

2. Un teem ſazija: eita uſ to meeſtu, kas juhſu preekſchâ; un tuhdaļ juhs atradiſeet ehſeļa-mahti peeſeetu un pee tahs kumeļu. Atraiſiſuſchi atwedeet tos pee manis.

3. Un ja kas jums ko ſazihs, tad atſakait: tam Kungam to waijaga, tuhdaļ winſch jums tos atlaidihs. 26,18.

4. Bet wiſs tas notika, lai peepildahs, ko tas praweets ſazijis ſludinadams: Zak.9,9.

5. Sakait Zianas meitai: redſi, taws kehninſch nahk pee tewis, lehnprahtigs, jahdams uſ ehſeļa un naſtuneſejas ehſeļa-mahtes kumeļa. (Eſ.62,11.)

6. Tee mahzekļi nogahja un darija, kà Jeſus teem bija pawehlejis,

7. Un atweda to ehſeļa-mahti un to kumeļu, un uſlika ſawas drehbes un ſehdinaja winu tur wirſû.

8. Bet daudſ lauſchu iſſlahja ſawas drehbes uſ zeļu; bet ziti zirta ſarus no kokeem un iſkaiſija tos uſ zeļu. 2 Kehn.9,13.

9. Bet tee laudis, kas preekſchâ gahja un no pakaļas ſtaigaja, kleedſa un ſauza: Oſianna tam Dahwida dehlam, ſlawets, kas nahk ta Kunga wahrdâ! Oſianna wiſ-augſtakâs debeſis! 12,23. 22,42. 23,39. Dahw.dſ.118,25.26.

10. Bet kad winſch Jeruſalemê eejahja, tad wiſa pilſehta zehlahs un ſazija: kas tas tahds? Jahņ.12,19.

11. Bet tee laudis ſazija: ſchis ir Jeſus, tas praweets no Nazaretes eekſch Galilejas. Jahņ.1,45.

12. Un Jeſus eegahja Deewa-namâ un iſdſina wiſus, kas Deewa-namâ pahrdewa un pirka, un apgahſa galdus teem naudas-miſejeem un krehſlus teem baloſchu pahrdewejeem, Mark.11,15 ꝛc. Jahņ.2,14 ꝛc. Luhk.2,24.

13. Un uſ teem ſazija: ſtahw rakſtits: mans nams taps noſaukts luhgſchanas-nams, bet juhs to eſat darijuſchi par ſlepkawu bedri. Eſ.56,7. Jer.7,11.

14. Un tur akli un tiſli nogahja pee wina Deewa-namâ, un winſch tos dſeedinaja. 11,5.

15. Bet kad tee augſtee preeſteri un rakſtumahzitaji redſeja tos brihnuma-darbus, ko winſch darija, un tos behrnus Deewa-namâ brehzam un ſa-

kam: Osianna tam Dahwida dehlam! tad tee apskaitahs, p.9.

16. Un us winu sazija: waj tu nedsirdi, ko schee saka? Bet Jesus us teem sazija: dsirdu gan. Waj juhs nekad ne-esat lasijuschi: no behrninu un sihdamu mutes es slawu sataisischu? Dahw.ds.8,3.

17. Un tos atstahjis, winsch isgahja no pilsehtas ahrâ us Betaniju un tur pahrguleja. Mark.11,1.

18. Bet kad winsch no rihta agrumâ atkal us pilsehtu gahja, winam gribejahs ehst. Mark.11,12 ꝛc.

19. Un winsch redseja weenu wihges-koku zelmalâ, peegahja pee ta un ne-atrada us ta neneeka, kà tik lapas ween, un us to sazija: us tewis lai nemuhscham wairs auglis neaug. Un tuhdal tas wihges-koks nokalta. Luhk.13,6 ꝛc. Joël.1,7. Ezek.17,24. Ebr.6,8.

20. Un tee mahzekli, to redsejuschi, brihnijahs un sazija: kà tas wihges-koks tik drihs nokaltis?

21. Bet Jesus atbildeja un us teem sazija: pateesi, es jums saku: ja jums tiziba ir, un juhs prahtâ neschaubatees, tad juhs neween to dariseet ar to wihges-koku, bet ari, kad juhs schim kalnam saziseet: zelees no sawas weetas un metees juhrâ, tad tas notiks. 17,20. Jehk.1,6.

22. Un wisu, ko juhs sawâ luhgschanâ luhgseet tizedami, to juhs dabuseet.

23. Un kad winsch nahza Deewa-namâ, tad winam mahzot tee augstee preesteri un lauschu wezajipeegahjaun sazija: kahdâ warâ tu schihs leetas dari? Un kas tew tahdu waru dewis? 26,3. Mark.11,27 ꝛc. Jahn.2,18. Ap.darb.4,7.

24. Bet Jesus atbildeja un us teem sazija: es jums aridsan weenu wahrdu gribu waizat? ja juhs man to saziseet, tad es jums ari sazischu, kahdâ warâ es schihs leetas daru.

25. No kureenes bija Jahna kristiba? Waj no debesihm, waj no zilwekeem? Bet tee apdomaja sawâ starpâ sazidami: ja mehs sakam: no debesihm, tad winsch mums sazihs: kapehz tad juhs winam ne-esat tizejuschi? p.32. Jahn.1,25. Luhk.3,2. 7,30.

26. Bet ja mehs sakam: no zilwekeem, tad mums no teem laudihm jabihstahs; jo wisi Jahni zeeni par praweeti. 14,5.

27. Un tee atbildeja un sazija: mehs nesinam. Winsch us teem sazija: tad ari es jums nesaku, kahdâ warâ es schihs leetas daru.

28. Bet kà jums schkeet? Weenam zilwekam bija diwi dehli, un tas gahja pee ta pirmà un sazija: dehls, eij, strahdà schodeen manâ wihna-kalnâ.

29. Bet tas atbildeja un fazija: es negribu. Bet pehz tas winam bija schehl un winsch nogahja.

30. Un tas tehws gahja pee ta otra un fazija tàpat. Bet tas atbildeja un fazija: es eeschu, kungs! un winsch nenogahja. 7,22. 1.Mos.31,35.

31. Kursch no teem diweem ir darijis fawa tehwa prahtu? Tee us winu saka: taspirmais. Jesus us wineem saka: pateesi es jums saku: muitineeki un maukas drihsak nahks Deewa-walstibâ, ne kà juhs. Luhk.3,12 u. 18,14.

32. Jo Jahnis pee jums ir nahzis pa taisnibas zelu, un juhs winam ne-esat tizejuschi; bet muitineeki un maukas winam tizejuschi. Bet jebschu juhs to redsejaht, tomehr jums nebija schehl, tà ka winam pehz buhtut tizejuschi. 22,16.

33. Klausaiteeszitu lihdsibu. Bija namatehws, kas wihna-kalnu dehstija un to aptaisija ar sehtu un tur eekschâ israka wihna-spaidu un ustaisija torni un to isdewa strahdneekeem un aisgahja zitur. 25,14. Mark.12,1.20. Es.5,1.2.5. Augst.dz.8,11.

34. Kad nu augļu-laiks atnahza, tad winsch suhtija sawus kalpus pee teem strahdneekeem sawus augļus dabuht.

35. Bet tee strahdneeki wina kalpus nehmuschi, weenu schauta un otru nokawa un treschо akminеem nomehtaja. 22,6. 23,34.37.

36. Atkal tas suhtija zitus kalpus, wairak ne kà papreekschu, un tee wineem tàpat darija. 22,4.

37. Beidsot winsch pee teem suhtija sawu dehlu un fazija: tadschu tee kaunesees no mana dehla. Ebr.1,1.2.

38. Bet kad tee strahdneeki to dehlu redseja, tad tee fazija sawâ starpâ: schis ir tas mantineeks; nahzeet, nokausim to un patureşim wina mantibu. 26,3.4. Jahn.3,2. 7,1. 11,47 u.

39. Tad tee winu nehmuschi ismeta no wihna-kalna ahrâ un nokawa. Ebr.13,12.

40. Kad nu tas wihna-kalna kungs nahks, ko winsch scheem strahdneekeem darihs? Es.5,3.4.

41. Wini us to fazija: winsch schos laundarijus neschehligi nomaitahs un to wihna-kalnu isdos ziteem strahdneekeem, kas winam augļus dos ihstenâ laikâ.

42. Jesus us teem fazija: waj juhs nekad Deewa rakstôs ne-esat lasijuschi: tas akmins, ko tee nama-taisitaji atmetuschi, tas ir palizis par stuhra-akmini; tas ir no ta Kunga un ir brihnums muhsu azîs? 22,31. Dahw.dz.118,22. Ap.darb.4,11.

43. Tapehz es jums saku: Deewa-walstiba jums taps

atnemta un paganeem dota, kas nes winas augļus.
8,11.12. Ap.darb.13,46.

44. Un kas uſ ſcho akmini kritihs, tas ſadauſiſees, bet uſ ko tas kriht, to tas ſatreeks.
Rom.9,32,33. Dan.2,34.35.44.

45. Un kad tee augſtee preeſteri un wariſeji wina lihdſibas dſirdeja, tad tee nomanija, ka tas no wineem runaja.
46. Un meklēdami winu twert, tee bijahs no teem ļaudihm, tapehz ka tee winu zeenija par praweeti. p.26.
Luhk.7.16. Jahn.7,40. Ap.darb.4,21.

22. nodaļa.

Lihdſiba par ķehnina-kahſahm un kahju drehbehm 1; mahziba par meteķa doſchanu 15; par mironu augſcham-zelſchanos 23; par to wiſleelako bauſli 34; par Kriſtu Dahwida dehlu un kungu 41.

1. Un Jeſus atbildeja un runaja atkal zaur lihdſibahm uſ teem ſazidams: 21,28 ꝛc.
2. Debeſu-walſtiba lihdſinajahs ķehninam, kas ſawam dehlam kahſas taiſija,
1 Ķehn.1,32 ꝛc. (Dahw.dſ.45.)
3. Un iſſuhtija ſawus kalpus, tos weeſus aizinat kahſâs, bet tee negribeja nahkt.
4. Atkal winſch zitus kalpus iſſuhtija un ſazija: ſakait teem weeſeem: redſi, mans meelaſts ir ſataiſits, mani wehrſchi un baroti lopi nokauti, un wiſas leetas ſataiſitas; nahzeet kahſâs. 21,36.
Luhk.14,17. Gal.9,2.
5. Bet tee to nizinaja un nogahja zits uſ ſawu tihrumu un zits pee ſawas tirgoſchanas. Luhk.14,18 ꝛc.
6. Bet ziti wina kalpus ſagrahba un tos lika ſmeeklâ un tos nokawa. 21,35.36.
7. Kad tas ķehninſch to dſirdeja, tad winſch tapa duſmigs un ſuhtija ſawu karaſpehku un lika ſchos ſlepkawus nokaut un eededſinaja winu pilſehtu.
23,38. Luhk.19,43 ꝛc. Dan.9,26. Eſ.24,21.
8. Tad winſch uſ ſaweem kalpeem ſazija: tahs kahſas gan ir ſataiſitas, bet tee weeſi nebija zeenigi. 10,13. Ap.darb.13,46.
9. Tapehz eita uſ leelzeleem un aizinajeet kahſâs, kahdus juhs atrodat. 10,5.21,43.
10. Un tee kalpi iſgahja uſ teem zeleem un ſameſleja kahdus atraſdami, launus un labus, un wiſi galdi pildijahs ar weeſeem. 13,47—49.
11. Tad tas ķehninſch eegahja, tos weeſus apluhkot, un tur eeraudſija weenu zilweku, kas nebija apgehrbees kahſu-drehbês. 1.Moſ.45,22. Zew.1,8.
12. Un winſch uſ to ſazija: draugs, kà tu ſcheit eſi eenahzis, ne-apgehrbees kahſu-drehbês? Bet tas palika kà mehms.
2.Kor.5,3. Eſ.61,10. Luhk.13,24.
13. Tad tas ķehninſch ſazija uſ ſaweem kalpeem: ſeeneet tam kahjas un rokas, nemeet to un iſmeteet to galejâ tumſibâ, tur buhs raudaſchana un ſobutrihzeſchana. 13,42.24,51.

14. Jo daudſ aizinati, bet maſ iſredſeti. 20,16.

15. Tad tee wariſeſi nogahja un ſarunajahs, ka tee Jeſu wiņa walodâ ſawaldſinatu.

Mark.12,13 ꝛc. Dahw.dſ.41,7.

16. Un tee ſuhtija pee wiņa ſawus mahzekļus ar ķehniņa Erodus ſulaiņeem, kas ſazija: mahzitajs, mehs ſinam, ka tu eſi pateeſigs un mahzi Deewa zeļu pateeſigi, un tu nebehda par neweenu: jo tu ne-uſluhko zilweka waigu.

21,32. Mark.8,6. Jahn.3,2.

17. Tapehz ſaki mums: kà tew ſchķeet? waj ir brihw, ķeiſaram meſlus dot, waj ne? 17,24.

18. Un Jeſus, wiņu blehdibu nomanidams, ſazija: juhs wiltneeki, kam juhs mani kahrdinajat?

19. Rahdait man ſchurp to nomas naudu. Un tee tam rahdija weenu ſudraba graſi.

20. Un wiņſch uſ teem ſazija: kam ir ſchi ſihme un tas wirsraksts?

21. Tee uſ wiņu ſazija: ķeiſara. Tad wiņſch uſ teem ſazija: tad dodeet ķeiſaram, kas ķeiſaram peeder, un Deewam, kas Deewam peeder.

Luhk.23,2. Rom.13,1.6.7. Mahz.8,2.

22. Un to dſirdedami, tee brihniſahs, un to pameta un aiſgahja.

23. Tanî paſchâ deenâ nahza pee wiņa ſaduzeji, kas ſaka, augſcham-zelſchanos neeſam, un wiņam waizaja

Mark.12,18 ꝛc. Ap.darb.23,6.8.

24. Sazidami: mahzitajs, Moſus ir ſazijis: ja kas mirſt, un tam behrnu naw, tad wiņa brahlim buhs wiņa ſeewu prezet un ſawam brahlim zelt dſimumu. 5 Moſ.25,5.

25. Tad nu pee mums bija ſeptiņi brahļi, un tas pirmais apņehma ſeewu un nomira, un kad tam nebija behrnu, tad tas pameta ſawu ſeewu ſawam brahlim.

26. Tà ari otrais un treſchais lihdſ ſeptitam.

27. Un beidſot pehz wiſeem ari ta ſeewa nomira.

28. Tad nu augſcham-zelſchanahs deenâ kuŗam no teem ſeptiņeem ta ſeewa peederehs? Jo tee wiſi wiņu bija apņehmuſchi. 14,4.

29. Bet Jeſus atbildeja un ſazija: juhs alojatees, nepraſdami nedſ tos rakſtus, nedſ Deewa ſpehku. 1.Kor.15,43.

30. Jo augſcham-zelſchanahs laikâ tee nedſ prezehs nedſ taps prezeti, bet tee buhs itin kà Deewa engeļi debeſis.

Parahd.21,17.

31. Bet waj juhs par miroņu augſcham-zelſchanos neeſat laſijuſchi, ko Deews jums ir runajis ſazidams:

12,3. 2 Moſ.3,6.16.

32. „Es eſmu Ahbraâma Deews un Jhſaâka Deews un Jehkaba Deews?“ Deews

naw miruſchu, bet dſihwu Deews. 1 Laik.18,27. Ebr.11,16.

33. Un kad tee laudis to dſirdeja, tad tee iſtruhzinajahs par wina mahzibu. 7,28.

34. Bet wariſeji dſirdejuſchi, ka winſch ſaduzejeem muti bija aiſbahſis, ſapulzejahs kopâ.

Mark.12,28 ꝛc. Dahw.dſ.107,42.

35. Un weens no teem, weens bauſlibas mahzitajs, kahrdinadams tam jautaja un ſazija:

36. Mahzitajs, kurſch tas augſtakais bauſlis bauſlibâ? 5,19.

37. Bet Jeſus uſ to ſazija: tew buhs Deewu, ſawu Kungu, mihlot no wiſas ſawas ſirds un no wiſas ſawas dwehſeles un no wiſa ſawa prahta. 5 Moſ.6,5. 10,12.

38. Schis ir tas pirmais un augſtakais bauſlis. 1 Jahn.5,3.

39. Bet tas otrs tam lihdſ: tew buhs ſawu tuwaku mihlot kà ſewi paſchu. 1 Jahn.4,20,21. 3 Moſ.19,18.34. Rom.13,9.

40. Schinîs diweſôs bauſchlôs karajahs wiſa bauſliba un tee praweeſchi. 7,12.

41. Kad nu tee wariſeji bija ſagahjuſchi, Jeſus teem jautaja. Mark.12,35 ꝛc.

42. Un ſazija: kas jums ſchkeet no Kriſtus, ka dehls winſch ir? Tee uſ winu ſazija: Dahwida. 16,16.26,63. Jahn.12,34.

43. Un winſch uſ teem ſazija: kà tad Dahwids winu garâ ſauz par kungu, ſazidams:

2 Sam.23,2. Dahw.dſ.110,1.

44. Tas Kungs ſazijis uſ manu kungu: ſehdees pa manu labo roku, teekams es tawus eenaidneekus leeku par pameſlu tawahm kahjahm.

45. Ja nu Dahwids to ſauz par kungu, kà tad tas wina dehls? 1 Laik.18,17.

46. Un neweens neſinaja winam atbildet neweena wahrda un no tahs deenas ari neweens nedrihkſteja wairs winu jautat. Luhk.14,6.

23. nodaļa.

Jeſus rahj wariſeju mahzibu un dſihwoſchanu 1; ſludina ſawu otru atnahkſchanu 39.

1. Tad Jeſus runaja uſ teem laudihm un uſ ſaweem mahzekleem, Luhk.20,45 ꝛc.

2. Sazidams: uſ Moſus krehſla rakſtu-mahzitaji un wariſeji ir apſehduſchees.

2 Moſ.18,13. (Neem.8,4.)

3. Wiſu nu, ko tee ſaka, lai juhs tureet, to tureet un dareet; bet pehz winu darbeem nedareet. Jo tee gan mahza, bet paſchi to nedara.

Luhk.2,46. Rom.2,21.

4. Jo tee ſaſeen gruhtas un nepaneſamas naſtas un leek tahs zilwekeem uſ plezeem, bet paſchi tahs ne ar pirkſtu negrib pakuſtinat.

Luhk.11,46.

5. Bet wiſus ſawus darbus tee dara, lai tee no laudihm top redſeti. Tee iſplata ſa-

wus peeminas-rakſtus un dara ſawahm drehbehm platas bahrſtas; 6,1. Mark.12,38 ꝛc. 2 Moſ.13,9. 4.Moſ.15,38 ꝛc.

6. Un teem tihk weeſibâs ſehdet augſtajâs weetâs un augſtajôs krehſlôs baſnizâs, Luhk.14,7. 11,43.

7. Un ka top ſweizinati tirgôs un no laudihm ſaukti: rabbi! rabbi! (Mark.14,45.)

8. Bet jums nebuhs ſaukteem tapt: rabbi! Jo weens ir juhſu wadons, Kriſtus, bet juhs wiſi eſat brahli. 2.Kor.1,24.

9. Jums ari neweenu wirs ſemes nebuhs ſaukt par tehwu, jo weens ir juhſu tehws, kas debeſîs. (Sog.17,10.) Mal.1,6. 2,10. Ew.3,14.15. (1.Kor.4,15.)

10. Un neleekatees ſaukteem par mahzitajeem, jo weens ir juhſu mahzitajs, Kriſtus.

11. Bet tas leelakais no jums lai ir juhſu kalps. 20,26.27.

12. Un kas pats pa-augſtinaſees, tam buhs tapt paſemotam, un kas pats paſemoſees, tam buhs tapt pa-augſtinatam. 18,4. Luhk.14,11. Sak.29,23. Ezek.21,26. Jjab.22,26.

13. Bet wai jums rakſtumahzitajeem un wariſejeem! Juhs leekuli! Jo juhs aiſſlehdſat debeſu-walſtibu preekſch teem zilwekeem, un paſchi juhs ne-ee-eita, un nelaujat ee-eet teem, kas grib tikt eekſchâ. Luhk.11,52.

14. Wai jums rakſtu-mahzitajeem un wariſejeem! Juhs leekuli, jo juhs aprijat atraitnu namus un taiſnojatees ar ſawahm garahm luhgſchanahm; tapehz juhs dabuſeet jo gruhtu ſodibu. 6,7. Mark.12,40. Ezek.22,25. Mik.2.9.

15. Wai jums rakſtu mahzitajeem un wariſejeem! Juhs leekuli! Jo juhs pahrſtaigajat juhru un ſemi, ka juhs weenu par Juhdutizibas beedri darat, un kad tas tahds palizis, tad juhs winu darat par elles-behrnu diwkahrt wairak, ne kà juhs paſchi eſat.

16. Wai jums akleem zelarahditajeem! kas ſakat: ja kas pee Deewa-nama ſwehreſchot, tas ne-eſot nekas, bet ja kas pee Deewa-nama ſelta ſwehreſchot, tam tas japilda. 15,14.

17. Juhs geki un aklee! Jo kas ir wairak? Waj tas ſelts, waj tas Deewa-nams, kas to ſeltu ſwehti?

18. Un ja kas pee altara ſwehreſchot, tas ne-eſot nekas; bet ja kas ſwehreſchot pee tahs dahwanas, kas tur wirſû, tam tas japilda.

19. Juhs geki un aklee! Jo kas ir augſtaks, waj ta dahwana, waj tas altaris, kas to dahwanu ſwehti? 2 Moſ.29,37.

20. Tad nu, kas pee altara ſwehrè, tas ſwehrè pee ta un pee wiſa, kas tur wirſû.

21. Un kas pee Deewa-nama ſwehrè, tas ſwehrè pee ta

un ari pee ta, kas tur miht eekschâ. 1 Aehn. 8, 13.

22. Un kas pee debeſs ſwehrè, tas ſwehrè pee Deewa godakrehſla un pee ta, kas tur ſehſch wirſû. 5, 34.

23. Wai jums rakſtu-mahzitajeem un wariſejeem! Juhs leekuki! Jo juhs dodat to deſmito teeſu no mehtrahm, dillehm un kimenehm, un pametat to, kas tas gruhtakais bauſlibâ, teeſu un ſirdsſchehlaſtibu un tizibu. Scho jums bija darit un to nepameſt. Luhk. 11, 42. 3 Moſ. 27, 30. Mik. 6, 8.

24. Juhs aklee zeka-rahditaji, kas odes iſlahſchat un kamehlus aprijat. p. 16.

25. Wai jums rakſtu-mahzitajeem un wariſejeem! Juhs leekuki! Jo juhs ſchkihſtat bikera un blodas ahrpuſi, bet no eekſchpuſes tee ir pilni ar laupiſumu un negauſibu. Luhk. 11, 39 ꝛc. Mark. 7, 4.

26. Tu aklais wariſejs, ſchkihſti papreekſchu bikera un blodas eekſchpuſi, lai ari winu ahrapuſe top ſchkihſta. Tit. 1, 15.

27. Wai jums rakſtu-mahzitajeem un wariſejeem! Juhs leekuki! Jo juhs eſat lihdſinajami teem nobalteteem kapeem, kas no ahreenes jauki uſſkatami, bet no eekſchenes ir peepilditi ar mironu-kauleem un wiſadu negantibu. Luhk. 11, 44. Ap. darb. 23, 3.

28. Tà ari juhs no ahreenes gan ſpihdat preekſch laudihm kà taiſni eſoſchi, bet no eekſchenes juhs eſat leekulibas un netaiſnibas pilni.

29. Wai jums rakſtu-mahzitajeem un wariſejeem! Juhs leekuki! Jo juhs uſtaiſeet praweeſchu kapus un iſgreſnojeet taiſno bedres, Luhk. 11, 47 ꝛc.

30. Un ſakat: ja mehs buhtum bijuſchi ſawu tehwu laikôs, tad mehs nebuhtum bijuſchi winu beedri uſ praweeſchu-aſins-iſleeſchanu.

31. Tad nu juhs leezibu dodat pret ſew paſcheem, ka juhs eſat behrni teem, kas tos praweeſchus nokawuſchi. Ap. darb. 7, 52.

32. Juhs tad ari peepildait ſawu tehwu mehru. 1 Moſ. 15, 16. Ezek. 20, 39. Am. 4, 4. 5.

33. Juhs tſchuhſkas un odſchu-dſimums, kà juhs iſbehgſeet no elles ſodibas? 3, 7. Eſ. 59, 5. Jahn. 8, 44. 1 Moſ. 3, 15.

34. Tapehz redſi, es pee jums ſuhtu praweeſchus un gudrus un rakſtu-mahzitajus; no teem juhs zitus nokaufeet un kruſtâ ſitiſeet, un zitus no teem juhs ſchautiſeet ſawâs baſnizâs un waijaſeet tos no weenas pilſehtas uſ otru: 13, 52. 10, 17. Luhk. 11, 49 ꝛc.

35. Kaut jums nahks wiſas tahs taiſnahs aſinis, kas iſleetas wirs ſemes no ta taiſnà Ahbela aſinihm lihds Zaka-

rijas, Barakijas dehla, afinihm, ko juhs nokawuschi starp Deewa-namu un altari.
Raud.dſ.4,13 Jer.26,15. 1 Jahn.3,12. 2 Laik.24,20 u.

36. Pateeſi es jums ſaku, ka tas wisnotaļ nahks uſ ſcho tautu.

37. Jeruſaleme! Jeruſaleme! tu, kas nokauj praweeſchus un ar akmineem nomehta, kas pee tewis ſuhtiti! Zik reiſ es tawus behrnus eſmu gribejis ſakraht, kà wiſta ſakrahj ſawus zahliſchus apakſch ſpahrneem, bet juhs negribejaht. p.31.34.21,35. Luhk.13,34 u. Ap.darb.7,58. Eſ.31,5.

38. Redſi, juhſu nams jums taps atſtahts postâ. 24,1 u. 1 Ķehn.9,7. Ap.darb.1,20. Jer.22,5.

39. Jo es jums ſaku: juhs mani no ſcha laika neredſeſeet, teekams juhs ſaziſeet: ſlawets, kas nahk ta Kunga wahrdâ. 21,9.

24. nodaļa.

Par Jeruſalemes iſpoſtiſchanu 1; un paſaules galu 30.

1. Un no Deewa-nama iſgahjis Jeſus aiſgahja. Un wiņa mahzekli peegahja pee wiņa un rahdija wiņam, kà tas Deewa-nams uſtaiſits. 23,38. Mark.13,1 u. Mal.3,1. Jahn.2,20.

2. Bet Jeſus uſ teem ſazija: waj juhs to wiſu neredſat? Pateeſi es jums ſaku, ſcheit akmins uſ akmiņa netaps pameſts, kas netaps nolauſits. Luk.19,44. Ag.2,15.

3. Un wiņam uſ eljes kalna ſehſchot, tee mahzekli peegahja ſewiſchki un ſazija: ſaki mums, kad ſchihs leetas notiks, un kahda buhs tawas atnahkſchanas un paſtara laika ſihme? Mark.13,3.

4. Un Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: peeluhkojeet, ka neweens juhs nepeewil. Jer.29,8 u. (Ew.5,6.)

5. Jo tur daudſ nahks manâ wahrdâ un ſazihs: es eſmu Kriſtus, un daudſ peewils. Ap.darb.5,36 u. 8,9 u 21,38.

6. Bet juhs dſirdeſeet karus un karu-daudſinaſchanu. Luhkojeet, nebehdajatees, jo wiſam tam tà buhs notikt, bet tad wehl naw tas gals. Jer.51,46.

7. Jo tad zelſees tauta pret tautu un walſts pret walſti, un tad buhs bada-laiki un mehris un ſemes trihzeſchanas daſchâs weetâs. 2 Laik.15,5.6.

8. Bet wiſs tas buhs tikai to leelo behdu eeſahkums.

9. Tad tee juhs nodos mokâs un juhs nokaus, un juhs tapſeet eenihdeti no wiſeem kaudihm mana wahrda dehļ. 10,17 u. Jahn.16,2.

10. Un tad daudſ apgrehzinaſees, un weens otru no-

dos, un weens otru nihdehs.

11. Jo tad daudſ wiltigi praweeſchi zelſees un daudſ peewils. 7,15. 1 Jahn.4,1.

12. Un tapehz, ka netaiſniba ees wairumâ, mihleſtiba pee daudſeem iſdſiſihs. 2 Teſ.2,10. Dan.8,23.

13. Bet kas paſtahw lihdſ galam, tas tiks iſglahbts. 10,22. Luhk.22,28. Parahd.2,10.

14. Un ſchis ewangeliums no (Deewa) walſtibas wiſâ paſaulê taps ſludinats wiſahm tautahm, un tad nahks tas gals. 26,13. 10,18.

15. Kad juhs nu redſeſeet to iſpoſtiſchanas negantibu, par ko praweets Danijels ſazijis, ka ta ſtahw tai ſwehtâ weetâ, (kas to laſa, tas lai to labi apdomà!) Dan.12,11. 9,23.

16. Kas tad ir Juhdu-ſemê, tee lai behg kalnôs. Dahw.dſ.121,1.

17. Un kas ir uſ jumta, tas lai nekahpj ſemê, kahdu leetu no ſawa nama iſneſt; Luhk.17,31. 5 Moſ.22,8.

18. Un kas ir laukâ, tas lai ne-atgreeſchahs, ſawas drehbes paņemt.

19. Bet wai tahm grûhtahm un ſihditajahm tanî laikâ! Luhk.23,29.

20. Bet luhdſeet, ka juhſu behgſchana nenoteek ſeemas laikâ nedſ ſwehtâ deenâ. Ap.darb.1,12.

21. Jo tad buhs tahdas leelas behdas, kahdas naw bijuſchas no paſaules eeſahkuma lihdſ ſchim laikam, un kahdas ari wairs nebuhs. Dan.12,1.

22. Un ja ſchihs deenas netaptu pa-ihſinatas, tad neweens zilweks netaptu iſglahbts; bet to iſredſeto labad tahs deenas taps pa-ihſinatas. p.31.

23. Ja tad kas uſ jums ſazihs: redſi, ſche ir Kriſtus, waj tur; tad netizeet. Luhk.17,21.23 ꝛc.

24. Jo wiltigi Kriſti un wiltigi praweeſchi zelſees un leelas ſihmes un brihnumus darihs, ka ir tee iſredſetee, ja tas waretu buht, uſ aloſchanu taptu peewilti. p.5.11. 5.Moſ.13,1 ꝛc. 2 Teſ.2,9.

25. Redſeet, es jums to papreekſchu eſmu ſazijis.

26. Tapehz, kad tee uſ jums ſazihs: redſi, winſch ir tukſneſi, — tad ne-eita ahrâ; redſi, winſch ir kambarôs, — tad netizat. (Ap.darb.21,38.) 1 Kehn.20,30.

27. Jo kà ſibins iſſchauſahs no rihta-puſes un atſpihd lihdſ wakara-puſei, tà buhs ari ta Zilweka-dehla atnahkſchana. Luhk.17,24. Jſab.37,3.

28. Jo kur ir maita, tur ari ehrgli ſakrahjees. Luhk.17,37. Abak.1,8. Jſab.39,30.

29. Bet tuhdal pehz ſcha laika behdahm ſaule taps ap-

tumschota, un mehnesis nedos sawu spihdumu, un swaigsnes kritihs no debess, un debess stiprumi kustinasees.
Es.13,10. 34,4. Ebr.12,26. Parahd.6,12 ꝛc.

30. Un tad ta Zilweka-dehla sihme rahdisees debesî, un tad wisas ziltis wirs semes kauks un redsehs to Zilweka-dehlu nahkam debess padebeschôs ar leelu spehku un godibu. 26,64. Parahd.1,7.

31. Un winsch suhtihs sawus engelus ar leelu basunes-skanu, un tee wina isredsetos sakrahs no teem tschetreem wehjeem, no weena debess-gala lihds otram.
13,41. 4 Mos.10,2. 1 Kor.15,52. Parahd.8,2. Zak.2,6. 5 Mos.4,32.

32. Mahzaitees lihdsibu no wihges-koka: kad jau wina sarôs pumpuri metahs, un lapas plaukst, tad juhs sinat, wasaru esam klahtu. Augst.ds.2,13.

33. Tà aridsan, kad juhs wisu to redseseet, tad sinait, ka tas ir tuwu preeksch durwihm. Jehk.5,9.

34. Pateesi, es jums saku: schi zilts nesudihs, teekams wiss tas buhs notizis.
12,45. 4 Mos.23,9. Luhk.1,23.24.

35. Debess un seme sudihs, bet mani wahrdi nesudihs. 5,18.

36. Bet par to deenu un stundu neweens nesina, ne tee debesu engeli, kà ween mans Tehws. Mark.13,32. 1 Tes.5,1 ꝛc.

37. Bet tà, kà bija Noas deenas, tàpat ari buhs ta Zilweka-dehla atnahkschana.
Luhk.17,26 ꝛc. 1 Peht.3,20.

38. Jo itin kà tee tais deenâs preeksch teem grehkupluhdeem rija un plihteja, prezejahs un laulibâ dewahs lihds tai deenai, kad Noa eegahja schkirstâ,
1 Mos.6,3 ꝛc. 7,7. 2 Peht.3,5 ꝛc.

39. Un tee nenehma wehrâ, teekams tee pluhdi nahza un wisus aisnehma; tàpat buhs ari ta Zilweka-dehla atnahkschana.

40. Tad diwi buhs laukâ; weens taps peenemts, otrs atmests. Luhk.17,34 ꝛc.

41. Diwas mals dsirnawâs, weena taps peenemta, otra atmesta. 2 Mos.11,5.

42. Tapehz eseet modrigi, jo juhs nesinat, kurâ stundâ juhsu Kungs nahk. 25,13.

43. Bet to proteet, kad nama-kungs sinatu, kurâ stundâ saglis nahks, tad tas paliktu nomodâ un nelautu sawâ namâ eelaustees.
Luhk.12,39 ꝛc.

44. Tapehz ir juhs eseet gatawi, jo tanî stundâ, kurâ juhs nedomajeet, tas Zilweka-dehls nahks.

45. Kursch nu ir tas ustizigais un gudrais kalps, ko tas kungs eezehlis pahr sawu saimi, teem maisi dot sawâ laikâ? 25,21. Luhk.12,42 ꝛc. Ebr.3,5.

46. Swehtigs tas kalps, ko tas kungs pahrnahzis atradihs tà daram.

47. Pateesi, es jums saku, ka winsch to eezels pahr wisahm sawahm mantahm.

25,23. 1 Mos.39,4.6. Parahd.21,7.

48. Bet ja tas launais kalps sawâ sirdî sazihs: mans kungs kawejahs nahkt,

Mahz.8,11.

49. Un eesahkš sawus darbabeedrus sist un ar teem plihtneekeem rihk un plihtet:

1 Tes.5,7.

50. Tad ta kalpa kungs nahks tahdâ deenâ, kad schis negaida, un tahdâ stundâ, ko schis nesina,

51. Un to schkels puschu un tam dos algu ar teem leekuleem. Tur buhs raudaschana un sobu trihzeschana.

22,13. 25,30.

25. nodaļa.

Lihdsiba par tahm desmit jumprawahm 1; par to kungu, kas saweem kalpeem pobus us augšeem isdalija 14; par pastara-deenu un sodibu 31.

1. Tad debesu-walstiba buhs lihdsiga desmit jumprawahm, kas sawus eljes lukturus nehma un isgahja bruhtganam preti.

Luhk.12,36. 2 Kor.11,2. Parahd.19,7.

2. Bet peezas no tahm bija gudras, un peezas bija gekligas.

3. Kas bija gekligas, tahs panehma sawus eljes lukturus, bet eljes tahs nenehma lihdsi.

4. Bet tahs gudrahs panehma eljî sawôs traukôs lihdsi ar teem eljes lukturreem.

5. Kad nu tas bruhtgans kawejahs, tad wisas aismiga un snauda. (Augst.d.5,2.)

6. Bet nakts widû balss atskaneja: redsi, bruhtgans nahk, eita ahrâ winam preti.

1 Tes.4,16.

7. Tad wisas tahs jumprawas zehlahs un sataisija sawus eljes-lukturus.

8. Bet tahs gekigahs sazija us tahm gudrahm: dodeet mums no sawas eljes, jo muhsu eljes-swezes isdseest.

Sak.31,18.

9. Bet tahs gudrahs atbildeja un sazija: ne tà, ka nepeetruhkst mums un jums, bet no-eita labak pee pahrdewejeem un pehrkat sewim.

10. Un kad tahs nogahja pirkt, tad tas bruhtgans nahza, un kas bija gatawas, eegahja ar winu kahsâs, un durwis tapa aisslehgtas.

Luhk.13,25.

11. Pehz ari tahs zitas jumprawas atnahza un sazija: kungs, kungs, atdari mums.

7,22. Luhk.13,25.

12. Bet tas atbildeja un sazija: pateesi, es jums saku, es juhs nepasihstu.

7,23. Luhk.13,27.

13. Tapehz eseet modrigi, jo juhs nesinat ne to deenu, ned to stundu, kurâ tas Zilweka-dehls nahk. 24,42.

14. Jo tà kà weens zilweks zitur aiſeedams aizinaja ſawus kalpus un teem eedewa ſawu mantu, 21,33. Luhk. 19,12 ꝛc.

15. Un weenam dewa peezus podus un otram diwi un treſcham weenu, ikkatram pehz wiņa ſpehka, un tuhdaļ aiſgahja projam. 1 Kor. 12,4 ꝛc.

16. Tad tas nogahja, kas peezus podus bija dabujis, un pelnijahs ar teem un ſapelnija zitus peezus podus.

17. Tà ari, kas diwi dabujis, ir tas ſapelnija diwi zitus.

18. Bet tas, kas weenu bija dabujis, nogahja un to eeraka ſemê un paſlehpa ſawa kunga naudu.

19. Bet pehz ilga laika ſcho kalpu kungs nahza un ar teem iſlihdſinajahs. 18,23.

20. Un tas, kas bija dabujis tos peezus podus, nahza un atneſa wehl zitus peezus podus un ſazija: kungs, tu man peezus podus eſi eedewis; redſi, es pahri par teem eſmu ſapelnijis wehl zitus peezus podus.

21. Un wiņa kungs uſ to ſazija: labi, tu godigais un uſtizigais kalps; pee maſuma tu eſi bijis uſtizigs, es tewi eezelſchu pahr daudſumu; ee-eij ſawa kunga preekâ. 24,45.47. 1 Kor. 4,6. Luhk. 16,10. Ebr. 12,2.

22. Un tas aridſan, kas bija dabujis tos diwi podus, atnahzis ſazija: kungs, tu man diwi podus eſi eedewis; redſi, es pahri par teem eſmu ſapelnijis wehl diwi.

23. Wiņa kungs uſ to ſazija: labi, tu godigais un uſtizigais kalps. Tu pee maſuma eſi bijis uſtizigs, es tewi eezelſchu pahr daudſumu; ee-eij ſawa kunga preekâ. p. 21.

24. Tad ari tas, kas bija dabujis to weenu podu, peegahjis ſazija: kungs, es ſinaju tewi bahrgu zilweku eſam, ka tu plauji, kur tu ne-eſi ſehjis, un krahji, kur tu ne-eſi kaiſijis.

25. Un bihdamees es nogahju un apſlehpu tawu podu ſemê; redſi ſche ir, kas tew peeder. Sak. 22,13.

26. Bet wiņa kungs atbildeja un uſ wiņu ſazija: tu blehdigais un kuhtrais kalps, ja tu ſinaji, ka es plauju, kur es ne-eſmu ſehjis, un krahju, kur es ne-eſmu kaiſijis:

27. Tad tew bija dot manu naudu mijeſeem; un pahrnahzis es buhtu atdabujis ar augleem, kas man peeder.

28. Tapehz nemeet no wiņa to podu un dodeet tam, kam ir deſmit podi.

29. Jo ikkatram, kam ir, tam taps dots, un tam buhs papilnam; bet no ta, kam newaid, taps wehl atņemts, kas tam ir. 13,12. Jer. 8,13. 2 Jahn. 8.

30. Un to neleetigo kalpu

iſmeteet galejâ tumſibâ, tur buhs raudaſchana un ſobu trihzeſchana. 24,51.

31. Bet kad tas Zilwekadehls nahks ſawâ godibâ, un wiſi ſwehtee engeli lihdſ ar winu, tad winſch ſehdehs uſ ſawa godibas krehſla. 16,27. 1 Teſ.4,16. 2 Teſ.1,7.

32. Un wiſi kaudis taps ſapulzinati wina preekſchâ, un winſch tos ſchkirs tà, kà gans awis ſchkir no ahſcheem. Rom.14,10. Parahd.20,13. Ezek.34,17 ꝛc.

33. Un ſtahdihs tahs awis pa ſawu labo roku, bet tos ahſchus pa kreiſo roku.

34. Tad tas kehninſch ſazihs uſ teem pee ſawas labahs rokas: nahzeet ſchurp, juhs mana Tehwa ſwehtitee, eemantojeet to walſtibu, kas jums ir ſataiſita no paſaules eeſahkuma. Eſ.65,23. 1 Kor.6,9. Ew.1,4. Jahn.17,24.

35. Jo es biju iſſalzis, un juhs mani eſat ehdinajuſchi; es biju noſlahpis, un juhs mani eſat dſirdinajuſchi; es biju weeſis, un juhs mani eſat uſnehmuſchi; Eſ.58,7.

36. Es biju plikſ, un juhs mani eſat gehrbuſchi; es biju newefels, un juhs mani eſat apmeklejuſchi; es biju zeetumâ, un juhs pee manis eſat nahkuſchi.

37. Tad tee taiſnee winam atbildehs ſazidami: Kungs, kad mehs tewi eſam redſejuſchi iſſalkuſchu un tewi eſam ehdinajuſchi? Waj noſlahpuſchu un tewi eſam dſirdinajuſchi? 6.3. Jſab.35,7.

38. Kad mehs tewi eſam redſejuſchi kà weeſi un uſnehmuſchi? Waj plikU un tewi eſam gehrbuſchi?

39. Kad mehs tewi eſam redſejuſchi neweſelu waj zeetumâ un pee tewis eſam nahkuſchi?

40. Tad tas kehninſch teem atbildehs un ſazihs: pateeſi, es jums ſaku, ko juhs darijuſchi weenam no ſcheem maneem wiſmazakajeem brahkeem, to juhs man eſat darijuſchi. 10,40 ꝛc. Eck.19,17. 1 Pehk.4,8. Jehk.2,13.

41. Tad winſch ari uſ teem pa kreiſo roku ſazihs: eita noſt no manis, juhs nolahdetee, muhſchigâ uguni, kas ir ſataiſits wellam un wina engeleem. 7,23. Eſ.30,33. Parahd.20,10.15.

42. Jo es biju iſſalzis, un juhs mani ne-eſat ehdinajuſchi; es biju noſlahpis, un juhs mani ne-eſat dſirdinajuſchi; Jſab.22,9.7. Jehk.4,17.

43. Es biju weeſis, un juhs mani ne-eſat uſnehmuſchi; es biju plikſ, un juhs mani ne-eſat gehrbuſchi; es biju newefels un zeetumâ, un juhs mani ne-eſat apmeklejuſchi.

44. Tad tee aridſan winam atbildehs un ſahzis: Kungs, kad mehs tewi eſam redſeju-

schi issalkuschu waj noslahpuschu waj weesi waj plitu waj neweselu waj zeetumâ, un tew ne-esam kalpojuschi?

45. Tad winsch atbildehs un sazihs: pateesi, es jums saku, to juhs ne-esat darijuschi weenam no scheem wismasakajeem, to juhs man aridsan ne-esat darijuschi.

46. Un tee ee-ees muhschigâs mokâs, bet tee taisnee muhschigâ dsihwoschanâ.

Jahn.5,29.

26. nodaļa.

Jesus Betanijâ swaidits 6; ehd ar saweem mahzekļeem leeldeenasjehru 17; eestahda swehto wakarehdeenu 26; zihnahs Getsemanes dahrsâ 30; top pahrdots 47; guhstits 57; preeksch Kaïwasa teesas noteesats 59; Pehteris aisleedsj Jesu 60; un apraud sawu grehku 75.

1. Un notikahs, kad Jesus wisus schos wahrdus bija pabeidsis, tad winsch us saweem mahzekļeem sazija:

2. Juhs sinat, ka pehz diwi deenahm buhs leeldeena, un tas Zilweka-dehls kluhs nodots, ka tas taptu krustâ sists.

20,18.19. Luhk.22,1.

3. Tad sapulzejahs tee augstee preesteri un rakstu-mahzitaji un kauschu wezaji ta augsta preestera namâ, kam wahrds bija Kaïwas.

2,4. 21,23. Mark.14,1 ꝛc.

4. Un tee sarunajahs, kà tee Jesu ar wiltu dabuhtu rokâ un nokautu.

Jahn.11,47 ꝛc. Luhk.22,2. 21,37.

5. Bet tee sazija, tikai us swehtkeem ne, lai kaudis nezelahs dumpis.

6. Un kad Jesus bija eeksch Betanijas, Sihmana, ta spitaligà, namâ, Jahn.12,1 ꝛc.

7. Tad weena seewa pee ta peegahja, tai bija atmina trauzinsch ar dahrgahm sahlehm, un ta lehja tahs us wina galwu, tam pee galda sehschot. (Luhk.7,37 ꝛc.)

8. Kad tee mahzekli to redseja, tad tee apskaitahs un sazija: kalabad schi isschkehrdeschana?

9. Tahs sahles wareja dahrgi pahrdot un isdalit nabageem. 19,21. Luhk.19,8.

10. Bet Jesus to nomanijis us teem sazija: kam juhs scho seewu apgruhtinajeet? Jo ta labu darbu pee manis darijusi.

11. Jo nabagi ir arweenu pee jums, bet es ne-esmu arweenu pee jums. 5 Mos.15,11.

12. Jo tahs sahles isleedama pahr manu meesu, ta to darijusi tadehl, ka man buhs tapt apraktam. Mark.16,1.

13. Pateesi, es jums saku: kur ween wisâ pasaulê scho preeka-wahrdu sludinahs, tur ari sazihs, ko schi ir darijusi, winai par peeminu. 24,14.

14. Tad weens no teem diwpadesmit, kas tapa saukts Juhdas Iskarjats, pee teem augsteem preestereem nogahjis, Luhk.22,3 ꝛc.

15. Sazija: ko juhs man gribat dot, tad es jums winu nodoschu? Tee tam eedewa trihsdesmitsudraba-gabalus. Jahn.11,57. Zak.11,12. (1 Mos.37,28.)

16. Un no ta brihscha tas mekleja isdewigu laiku, ka winu nodotu. 1 Tim.6,9.10.

17. Bet pirmâ neraudsetahs maises deenâ tee mahzekli gahja pee Jesus un sazija us winu: kur tu gribi, lai mehs tewim sataisam leeldeenas-jehru ehst? Mark.14,12 ꝛc.

18. Bet winsch sazija: eita pilsehtâ pee kahda un sakait tam: tas mahzitajs saka: mans laiks ir tuwu klahtu, es tureschu pee tewis leeldeenu ar saweem mahzekleem. 21,3.

19. Un tee mahzekli darija, kà Jesus teem bija pawehlejis, un sataisija leeldeenas-jehru.

20. Un kad wakars metahs, winsch apsehdahs ar teem diwpadesmit,

21. Un sazija teem ehdot: pateesi, es jums saku, weens no jums mani nodos. Mark.14,18 ꝛc. Jahn.13,21 ꝛc.

22. Un tee loti noskuma, un ikweens no teem eesahza us winu sazit: Kungs, waj es tas esmu?

23. Bet winsch atbildeja un sazija: tas, kas ar mani sawu roku mehrz blodâ, tas mani nodos. Jahn.13.18.

24. Tas Zilweka-dehls gan tà aiseet, kà par winu rakstits. Bet wai tam zilwekam, zaur ko tas Zilweka-dehls top nodots; tam buhtu labaki, ka tas zilweks nemaz nebuhtu dsimis. p.56.18, 7. (Jos.23,14.)

25. Bet Juhdas, kas winu nodewa, atbildeja un sazija: waj es tas esmu, rabbi? Winsch us to sazija: tu to saki. p.64.

26. Bet teem wehl ehdot, Jesus nehma to maisi, un swehtijis pahrlausa un dewa to saweem mahzekleem un sazija: nemeet, ehdeet, ta ir mana meesa. 14,19. 1 Kor.11,23 ꝛc. Jahn.6,53 ꝛc.

27. Un to biķeri nehmis un pateizis, winsch teem to dewa un sazija: dsexeet wisi no ta.

28. Joschihs ir manas asinis, tahs jaunahs deribas asinis, kas par daudseem top isleetas par grehku peedoschanu. 20,28. 2 Mos.24,8. 3 Mos.17,11. Jer.31.31. Zak.9,11.

29. Bet es jums saku, ka es no scha laika wairs nedserschu no scheem wihna-koka augleem lihds tai deenai, kad es to ar jums no jauna dserschu sawa Tehwa walstibâ. Luhk.22,18.29.

30. Un to pateizibas dseesmu nodseedajuschi, tee

gahja ahrâ uſ eljes-kalnu.
Mark.14,26 ꝛc. Luhk.21,37.

31. Tad Jeſus uſ teem ſaka: juhs wiſſi ſchai nakti pee manis apgrehzinaſitees, jo ſtahw rakſtits: es to ganu ſitiſchu un ta ganama pulka awis iſſlihdihs.
11,6. 26,56. Zak.13,7.

32. Bet kad es buhſchu augſchamzehlees, tad es juhſu preekſchâ no-eeſchu uſ Galileju. 28,7.16.

33. Bet Pehteris atbildeja un uſ winu ſazija: kad tee ir wiſi pee tewis apgrehzinatos, tad tomehr es ne muhſcham ne-apgrehzinaſchos.

34. Jeſus uſ to ſazija: pateeſi, es tew ſaku: ſchinî nakti, pirms gailis dſeedahs, tu mani trihsreiſ aiſleegſi.
Luhk.22,34. Jahn.13,38. Mark.13,35.

35. Pehteris uſ winu ſaka: jebſchu man ar tewi buhtu jamirſt, tadſchu es tewi negribu aiſleegt. Tàpat ari wiſi mahzekli ſazija:
p 56 Luhk.22,33.

36. Tad Jeſus nahk ar teem uſ weenu muiſchu ar wahrdu Getſemane un ſaka uſ teem mahzekleem: ſehſchatees ſcheitan, kamehr es tur no-eimu un Deewu luhdſu.
Luhk.22,39 ꝛc. Jahn.18,1.

37. Un winſch nehma lihdſ Pehteri un tos diwi Zebedeja dehlus un eeſahza noſkumtees un baiſlotees.
17.1. Ebr.5.7 ꝛc.

38. Tad winſch uſ teem ſaka: mana dwehſele ir wiſai noſkumuſi lihdſ nahwei; paleekat ſcheitan un eſat ar mani nomodâ. Jahn.12,27. 14,30.

39. Un makeniht pagahjis winſch krita uſ ſawu waigu pee ſemes, Deewu luhgdams un ſazidams: mans Tehws, ja tas war buht, tad lai ſchis bikeris man eet garam, tomehr ne kà es gribu, bet kà tu. 20,22. Jahn.6,38.

40. Un winſch nahk pee teem mahzekleem un atrod tos gulam, un ſaka uſ Pehteri: Tà tad juhs neſpehjaht neweenu paſchu ſtundu ar mani buht nomodâ!

41. Eſeet modrigi un luhdſeet Deewu, ka juhs ne-eekrihtat kahrdinaſchanâ. Gars gan ir labprahtigs, bet meeſa ir wahja. Dahw.dſ.40,9. 2 Kor.13,4. Ebr.2,14. 4,15.

42. Winſch atkal otru lahgu nogahjis, luhdſa ſazidams: mans Tehws, ja ſchis bikeris man newar eet garam, ka es to nedſeru, tad lai noteek taws prahts. 6,10. Jahn.18,11.

43. Un winſch nahk un atrod tos atkal gulam, jo winu azis bija meega pilnas.

44. Un winſch tos pameta, un atkal nogahja un luhdſa Deewu treſchu lahgu, tos paſchus wahrdus ſazidams.
6,7. 2 Kor.12,8.

45. Tad winſch nahk pee

ſaweem mahzekleem un uſ teem ſaka: guleet nu wehl un dufeet! redſi, ta ſtunda ir klaht, un tas Zilweka-dehls top nodots grehzineeku rokâs.

46. Zelatees, eima! redſi, kas mani nodod, ir klaht. (Jahn. 14,31.)

47. Un winam wehl runajot, redſi, tad nahza Juhdas, weens no teem diwipadesmit un lihdſ ar to leels pulks ar ſobineem un nuhjahm noteem augſteem preeſterem un kauſchu wezajeem. 27,27. Jahn. 18,2 ꝛc. Ap. darb. 1,16.

48. Bet kas winu nodewa, tas teem bija dewis tahdu ſihmi un ſazijis: kuru es ſkuhpſtiſchu, tas ir tas, to guhſtait.

49. Un tuhdal winſch pee Jeſus peegahja un ſazija: eſi ſweizinats, rabbi! un winu ſkuhpſtija. 2 Sam. 20,9 ꝛc.

50. Bet Jeſus uſ to ſazija: draugs, kapehz tu ſche eſi? Tad tee peegahja un peelika rokas pee Jeſus un to ſaņehma. 22,12. 20,13. Dahw. dſ. 55,14.

51. Un redſi, weens no teem, kas pee Jeſus bija, roku iſſteepis, iſwilka ſawu ſobinu un zirta ta augſta preeſtera kalpam un tam nozirta auſi. Jahn. 18,10 ꝛc.

52. Tad Jeſus uſ to ſaka: bahſ ſawu ſobiņu ſawâ weetâ, jo wiſi, kas ſobinu ņem, tee zaur ſobinu tiks nomaitati. 1 Moſ. 9,6. Rom. 13,4. Parahd. 13,10. Jak. 4,6.

53. Jeb waj tew ſchķeet, ka es newaretu tagadihn ſawu Tehwu luhgt, un winſch man newaretu dot wairak ne kà diwipadesmit legionus engeku? Dan. 7,10. Mark. 5,9.

54. Kà tad tee rakſti taptu peepilditi? Jo tam buhs tà notikt. Jahn. 10,18.

55. Tanî paſchâ ſtunda Jeſus ſazija uſ to pulku: kà pee ſlepkawas juhs eſat iſgahjuſchi ar ſobineem un nuhjahm, mani guhſtit. Ikdeenas es pee jums eſmu ſehdejis un mahzijis Deewa namâ, un juhs mani ne-eſat guhſtijuſchi. Jahn. 18,20.

56. Bet wiſs tas notizis, ka praweeſchu rakſti peepilditos. Tad wiſi mahzekli winu atſtahja un behdſa. p. 31.54. Ap. darb. 13,27. (Jahn. 18,8.)

57. Bet tee Jeſu ſaņehma un to noweda pee ta augſtà preeſtera Kaïwaſa, kur tee rakſtumahzitaji un wezaji bija ſapulzejuſchees. p. 3. Mark. 14,53 ꝛc. (Jahn. 18,13 ꝛc.)

58. Bet Pehteris no tahleenes winam gahja pakaļ lihdſ ta augſtà preeſtera namam, un eegahjis tas apſehdahs pee teem ſulaineem, noluhkot to galu. Jahn. 13,24. 21,21.

59. Bet tee augſtee preeſteri un tee wezaji un wiſa ta augſtà teeſa meklеja wiltigu leezibu pret Jeſu, ka winu waretu nokaut; Ap. darb. 6,13. 1 Kehn. 21,10 ꝛc.

60. Un ne-atrada, un jebschu gan dauds wiltigù leezineeku nahza preekschâ, tomehr ne-atrada neneeka; bet wisupehz diwi wiltigi leezineeki nahza preekschâ Mark. 14,56.

61. Un fazija: schis ir fazijis: es Deewa-namu waru noplehst un treijâs deenâs to ustaisit. 27,40. Jahn. 2,19 ꝛc.

62. Un tas augstais preesteris pazehlahs un us winu fazija: waj tu neka ne-atbildi us to, ko tee pret tewi leezina?

63. Bet Jesus zeeta klusu; un tas augstais preesteris atbildeja un us to fazija: pee ta dsihwà Deewa es tewi swehrinu, saki mums: waj tu esi Kristus, Deewa dehls? 22,42. 72,12. 1 Kehn. 22,16. 3 Mos. 5,1.

64. Jesus us to saka: tu to esi fazijis. Bet es jums saku: no schi laika juhs redsesset to Zilweka-dehlu sehscham pee ta Wisspehzigà labahs rokas un nahkam us debess padebescheem. p. 25. 16,27. 21,38. Mark. 15,2. Dahw. ds. 110,1. Dan. 7,13.14. Ap. darb. 7,55.

65. Tad tas augstais preesteris saplehsa sawas drehbes un fazija: winsch Deewu saimojis: kam mums wehl leezineeku waijaga? Redsseet, tagad juhs wina Deewa-saimoschanu essat dsirdejuschi. 3 Mos. 10,6. Jahn. 10,33 ꝛc.

66. Kà jums schkeet? Bet tee atbildeja un fazija: winsch nahwi pelnijis. Jahn. 19,7.

67. Tad tee winam splahwa waigâ un winu plikeja; bet ziti winu sita ar duhrehm, 27,30. Jahn. 18,22. Es. 50,6. 4 Mos. 12,14. 5 Mos. 25,9.

68. Un fazija: praweets buhdams, saki mums, Kristu, — kursch ir tas, kas tewi sitis?

69. Bet Pehteris sehdeja preekschnamâ. Un weena jauna meita nahza pee wina un fazija: tu aridsan biji ar to Jesu no Galilejas. Mark. 14,66 ꝛc. Jahn. 18,16 ꝛc.

70. Bet winsch leedsahs preekssch wiseem fazidams: es nesinu, ko tu runà.

71. Un kad winsch preekssch wahrteem bija isgahjis, zita winu redseja un saka us teem, kas tur bija: schis aridsan bija pee ta Jesus no Nazaretes. 21,11. Jahn. 18,5.

72. Un winsch atkal leedsahs swehredams · es to zilweku nepasihstu. 16,16.

73. Un par masu brihdi tee, kas tur stahweja, peegahja un us Pehteri fazija; pateesi, tu esi weens no teem: jo no tawas walodas to war nopraft.

74. Tad winsch eesahza nolahdetees un nodeewotees: es to zilweku nepasihstu. Un tuhdat gailis dseedaja.

75. Un Pehteris peemineja Jesus wahrdus, ko winsch tam bija fazijis: pirms gailis

dſeedahs, tu mani trihsreiſ aiſleegſi. Un ahrâ iſgahjis winſch raudaja gauſchi. p.34.

27. nodaļa.

Jeſus Ponzius Pilatus preekſchâ 1; Juhdas pakarahs 3; Jeſus paſudinats uſ nahwi 11; apſmeets 27; pee kruſta kiſts 32; nomirſt 50; kapâ guldinats 57.

1. Bet rihta agrumâ wiſi augſtee preeſteri un lauſchu wezaji ſarunajahs pret Jeſu, ka winu nonahwetu.

Mark.15,1 ꝛc. Luhk.22,66 ꝛc.

2. Un winu ſaiſtija, aiſweda un nodewa ſemes-walditajam Ponzium Pilatum.

20,19. Jahn.18,28.31. Luhk.3,1.

3. Kad Juhdas, kas winu nodewis, redſeja, ka winſch bija paſudinats; tad tas tam bija ſchehl, un tas atneſa atpakaļ tos trihsdeſmit ſudraba gabalus teem augſteem preeſteereem un wezajeem, 26,14.15.

4. Un ſazija: es eſmu grehkojis, nenoſeedſigas aſinis nododams. Bet tee ſazija: kas mums par to behdas? Raugi tu pats.

5 Moſ.9,10. Dahw.dſ.94,21.

5. Un tos ſudraba gabalus Deewa-namâ nometis, tas aiſgahja un pakahrahs.

Ap.darb.1,18. 2 Sam.17,23.

6. Bet tee augſtee preeſteri tos ſudraba gabalus nehma un ſazija: tas nepeeklahjahs, ka mehs tos metam Deewaſchkirſtâ, jo ta ir aſinsnauda.

23,24. Am.5,12. (5Moſ.23,18.)

7. Bet tee ſarunajahs un par teem pirka to podneeka tihrumu ſweſchineekeem par kapſehtu.

8. Tapehz tas tihrums ir noſaukts aſinstihrums lihdſ ſchai deenai. Ap.darb.1,19.

9. Tad ir peepildits, ko praweets Jeremija runajis ſazidams: un tee ir nehmuſchi trihsdeſmit ſudraba gabalus, to maſu par to wiſdahrgako, to tee pirkuſchi no Iſraēļa behrneem; 2,17.

10. Un tos dewuſchi par to podneeka tihrumu, kà tas Kungs man ir pawehlejis.

(Jer.32,6.) Zak.11,12.13.

11. Bet Jeſus ſtahweja ſemes-walditaja preekſchâ, un ſemes-walditajs winam waizaja un ſazija: waj tu eſi tas Juhdu kehninſch? Bet Jeſus uſ winu ſazija: tu to ſaki. 26,64. Mark.15,2 ꝛc.

12. Un kad winſch no teem augſteem preeſteereem un wezajeem tapa apſuhdſets, winſch neka ne-atbildeja.

26,63. Eſ.53,7.

13. Tad Pilatus uſ winu ſaka: waj tu nedſirdi, zik breeſmigi tee pret tewi leezina? 26,62.

14. Un winſch tam ne-atbildeja ne uſ weenu wahrdu, tà ka tas ſemes-walditajs it loti brihnijahs.

Jahn.18,33 ꝛc. 19,9.

15. Bet ſwehtkôs ſemes-walditajs bija eeradis teem

ļaudihm atlaist weenu zeetumneeku, ļahdu tee gribeja. 26,1.5.

16. Bet to brihdi tam bija weens ſinams zeetumneeks, Baraba wahrdâ.

17. Un ļad tee bija ſapulzejuſchees, Pilatus uſ teem ſazija: kuru juhs gribat, lai es jums atlaiſchu? Barabu vai Jeſu, ļas top ſaukts Kriſtus? Jahn. 18,39.40.

18. Jo winſch ſinaja, ka tee to no ſkaudibas bija nodewuſchi.

19. Bet winam uſ ſogakrehſla ſehſchot, wina ſeewa pee ta ſuhtija un ſazija: peeluhko, ka tew nekas naw ar ſcho taiſno, jo es ſcho nakti ſapnî daudſ ešmu zeetuſi wina dehļ. Jahn. 19,13. Jehl. 5,6.

20. Bet tee augſtee preeſteri un wezaji pahrrunaja tos ļaudis, iſluhgtees Barabu, bet Jeſu nokaut. Ap. darb. 3,13.14.

21. Un ſemes-walditajs bildeja un uſ teem ſazija: kuru juhs gribat no ſcheem diweem, lai es jums atlaiſchu? Bet tee ſazija: Barabu.

22. Tad Pilatus uſ teem ſaka: ko tad lai es daru ar Jeſu, ļas top ſaukts Kriſtus? Tee wiſi ſaka: ſit to kruſtâ.

23. Bet ſemes-walditajs ſazija: ko tad winſch ļauna darijis? Bet tee wehl wairak brehza un ſazija: ſit to kruſtâ.

24. Bet ļad Pilatus redſeja, ka winſch neneeka neſpehja iſdarit, bet ka jo leels troksnis zehlahs, tad winſch nehma uhdeni un maſgaja rokas ļauſchu preekſchâ un ſazija: es eſmu nenoſeedſigs pee ſchi taiſnà aſinihm; raugait paſchi! p. 4,19. Dahw. dſ. 26,6.

25. Un wiſi ļaudis atbildeja un ſazija: wina aſinis lai nahk pahr mums un pahr muhſu behrneem. 5 Moſ. 19,10. Ap. darb. 5,28.

26. Tad winſch teem to Barabu atlaida, bet Jeſu ſchauta un nodewa, ka taptu kruſtâ ſists. 20,19. Jahn. 19,1 ꝛc. Ap. darb. 22,24 ꝛc.

27. Tad ſemes-walditaja karawihri nehma Jeſu pee ſewis teeſas-namâ, un ſaſauza ap winu wiſu to pulku. Mark. 15,16 ꝛc. Ap. darb. 28,35.

28. Un tee winu nogehrba un winam aplika purpura mehteli, Dan. 5,7.

29. Un ehrkſchķu kroni nopinuſchi lika uſ wina galwu un dewa tam needri labajâ rokâ, un lozija zelus wina preekſchâ, winu apſmehja un uſ winu ſazija: ſweiks, Juhdu ķehnin! p. 37. 2,2.

30. Un tee winam ſplahwa azîs, nehma to needri un ſita wina galwu. 26,27.

31. Un ļad winu bija apmehdijuſchi, tad tee winam nowilka to mehteli un tam apwilka wina paſcha drehbes,

un winu noweda, ka taptu krustâ sists.

Mark.15,20 u. (Jahn.19,4 u.)

32. Bet iseedami tee atrada weenu zilweku no Kirenes, wahrdâ Sihmani; to tee speeda, winam to krustu nest.

Ebr.13,12.13. Ap.darb.2,10.

33. Un nahkuschi us to weetu, ko sauz Golgatu, tas ir peeres-weeta,

34. Tee winam dewa dsert etiki ar schulti samaisitu, un kad winsch to baudija, tad winsch to negribeja dsert.

Sak.31,6 u. Dahw.ds.69,22.

35. Un winu krustâ situschi, tee isdalija wina drehbes kaulinus mesdami; ka peepildîtos, ko tas praweets sazijis: tee manas drehbes sawâ starpâ isdalijuschi un par maneem swahrkeem kaulinus metuschi.

1,22. Jahn.12,38. Dahw.ds.22,19.

36. Un tee sehdeja un sargaja winu turpat.

37. Un lika pahr wina galwu wina nahwes wainu tà rakstitu: schis ir Jesus, tas Juhdu kehninsch.p.29. Jahn.19,19 u.

38. Tad diwi slepkawas ar winu tapa krustâ sisti, weens pa labo, otrs pa kreiso roku.

Es.53,12.

39. Bet tee, kas gahja garam, saimoja winu, kratija sawas galwas Dahw.ds.22,8.

40. Un sazija: tu, kas Deewa-namu noplehsi un treisâs deenâs atkal ustaisi, atpestees pats sewi; ja tu esi Deewa Dehls, tad kahp no krusta semê.

4,3. 26,61. Luhk.4,23.

41. Tapat ari tee augstee preesteri winu apmehdija lihds ar teem rakstu-mahzitajeem un wezajeem un sazija:

42. Zitus winsch pestijis un sewi paschu newar pestit. Ja winsch tas Israëla kehninsch, lai winsch nu nokahpj no krusta; tad mehs winam tizesim. Ap.darb.10,38.

43. Winsch Deewam ir ustizejees, lai tas winu atpesti, ja tas tam tihk; jo winsch ir sazijis: es esmu Deewa Dehls.

Dahw.ds.22,9.

44. To winam ari tee slepkawas pahrmeta, kas lihds ar winu bija krustâ sisti.

Luhk.23,39.

45. Bet no sestahs stundas metahs tumschs pahr wisu to semi lihds dewitai stundai.

2 Mos.10,22.

46. Bet ap dewito stundu Jesus brehza leelâ brehkschanâ un sazija: Eli, Eli, lama sabaktani? tas ir: mans Deews, mans Deews, kapehz tu mani esi atstahjis?

Dahw.ds.22,2. 2 Jahn.16,32.

47. Bet ziti no teem, kas tur stahweja, kad tee to dsirdeja, sazija: schis sauz Eliju.

17,10.

48. Un tuhliht weens no teem notezeja un swammi nehmis to pildija ar etiki un lika us

needri un winu dſirdija. Jahn. 19, 28 ꝛc.

49. Bet tee ziti ſazija: gaidi, luhkoſim, waj Elija nahks un winu peſtihs.

50. Bet Jeſus atkal leelâ brehkſchanâ brehzis iſlaida dwehſeli. Mark. 15, 37 ꝛc. Jahn. 10, 18. 19, 30. Luhk. 23, 46.

51. Un redſi, tas preekſchkaramais auts Deewa namâ pahrplihſa diwejôs gabalôs no augſchas lihdſ ſemei, un ſeme trihzeja, un akminskalni plihſa,

2 Moſ. 26, 31. Ebr. 10, 19. 20.

52. Un kapi atdarijahs, un daudſ meeſu no ſwehteem, kas guleja, zehlahs augſcham.

Ap. darb. 2, 29. Dan. 12, 2.

53. Un no kapeem iſgahjuſchi pehz wina augſcham-zelſchanahs tee nahza tai ſwehtâ pilſehtâ un parahdijahs daudſeem. 4, 5. Ap. darb. 26, 23.

54. Bet tas kapteine un tee, kas pee wina bija un Jeſu ſargaja, redſedami to ſemes trihzeſchanu un kas tur notika, iſbijahs loti un ſazija: pateeſi, ſchis bija Deewa Dehls. p. 40. 43.

55. Bet tur bija daudſ ſeewas, kas Jeſum bija pakal gahjuſchas no Galilejas un winam kalpojuſchas; tahs ſkatijahs no tahleenes. Luhk. 8, 2. 3.

56. Starp tahm bija Marija Madala un Marija, Jehkaba un Joſes mahte, un ta Zebedeja dehlu mahte. 20, 20.

57. Bet wakarâ nahza weens bagats zilweks no Arimatijas, Jahſeps wahrdâ, kas ari bija Jeſus mahzekkis.

Mark. 15, 42 ꝛc. 1 Sam. 1, 19.

58. Schis nogahjis pee Pilatus iſluhdſahs Jeſus meeſas. Tad Pilatus pawehleja, tahs dot. 2 Moſ. 34, 25.

59. Un Jahſeps tahs meeſas nehmis eetina ſmalkâ audekli. Jahn. 11, 44.

60. Un eelika ſawâ jaunâ kapâ, ko winſch klintî bija iſzirtis, un leelu akmini preekſch kapa durwihm peewehlis, winſch aiſgahja. Jahn. 11, 38.

61. Bet tur bija Marija Madala un ta otra Marija, tahs apſehdahs tam kapam preti. p. 56.

62. Bet otrâ deenâ, kas nahk pehz tahs ſataiſiſchanas-deenas, tee augſtee preeſteri un wariſeji pee Pilatus ſapulzejahs. Jahn. 19, 14.

63 Un ſazija: kungs, mehs atminamees, ka ſchis wiltneeks wehl dſihws buhdams ſazija: pehz trim deenahm es gribu augſchamzeltees.

p. 40. Jahn. 7, 12.

64. Tapehz pawehli, ka tas kaps ſtipri top apſargats lihdſ treſchai deenai, ka wina mahzekki nakti nenahk un winu nenoſog, un teem laudihm neſaka: winſch no mirońeem ir augſcham-zehlees. Un ta pehdeja wiltiba buhs nikņaka ne kà ta pirmà.

65. Bet Pilatus uſ teem ſazija: te jums ir ſargi, eita un ſargajeet, kà ſinadami.

66. Tee nogahja un apſargaja to kapu ar ſargeem un aiſſeegeleja to akmini. Dan. 6, 17.

28. nodaļa.

Jeſus zelahs augſcham no mironeem 2; parahdahs ſaweem mahzekleem 16; iſſuhta tos pa wiſu paſauli mahzît un kriſtît 19

1. Bet pehz tahs ſwehtahs deenas, pirmai nedelas deenai auſtot, Marija Madaļa un ta otra Marija nahza, to kapu apraudſît.

27, 61. Mark. 16, 1 ꝛc.

2. Un redſi, leela ſemes-trihzeſchana notika, jo ta Kunga engelis, no debeſihm nonahzis, peegahja un to akmini nowehla no tahm durwihm un uſſehdahs wirſû.

(Jahn. 5, 4.) 1 Moſ. 29, 2. 3.

3. Un wiņa gihmis bija kà ſibins, un ta drehbe tik balta kà ſneegs.

17, 2. 24, 27. Dan. 7, 9. Ap. darb. 1, 10.

4. Bet tee ſargi no leelahm iſbailehm drebeja un palika it kà miruſchi.

5. Bet tas engelis bildeja un uſ tahm ſeewahm ſazija: nebihſtaitees, jo es ſinu, ka juhs meklejat Jeſu, to kruſtâ ſiſto.

6. Winſch naw ſcheitan, jo winſch ir augſcham-zehlees, tà kà winſch ir ſazijis. Nahzeet ſchurp, raugait to weetu, kur tas Kungs gulejis.

16, 21. 12, 40. (Luhk. 2, 11.)

7. Un eita ſteigſchus un ſakait wiņa mahzekleem, ka winſch no mironeem ir augſcham-zehlees; un redſi, winſch no-ees juhſu preekſchâ uſ Galileju, tur juhs wiņu redſeſeet. Redſi, es jums to eſmu ſazijis. p. 16. 26, 32.

8. Un tahs iſgahja ahtri no ta kapa ahrâ ar bijaſchanu un leelu preeku, un tezeja, wiņa mahzekleem to ſtahſtit.

9. Bet tad tahs gahja, wiņa mahzekleem to wehſti neſt, redſi, tad Jeſus tahs ſaſtapa un ſazija: eſeet ſweizinatas! Bet tahs peegahja pee wiņa, apkampa wiņa kahjas un krita wiņa preekſchâ pee ſemes.

2 Kehn. 4, 27.

10. Tad Jeſus uſ tahm ſaka: nebihſtaitees; eita, ſtahſteet to maneem brahļeem, lai tee no-eet uſ Galileju, un tur tee mani redſehs.

p. 7. Jahn. 20, 17.

11. Bet ſchihm no-eijot, redſi, kahdi no teem ſargeem pilſehtâ nahkuſchi ſtahſtija teem augſteem preeſteeem wiſu to, kas bija notizis. p. 2—4.

12. Un ar teem wezajeem ſapulzejuſchees, tee ſaruna-jahs un dewa teem kara-wihreem papilnam naudas

13. Un ſazija: ſakait, ka wiņa mahzekli nakti nahkuſchi un mums gulot to iſſaguſchi.

27, 64.

14. Ja tas tam ſemes-waldi-tajam taps ſinams, mehs to

gan pahrunaſim, un juhs wareſeet palikt beſ behdahm.

15. Un wiņi to naudu nehmuſchi, darija, kà bija iſmahziti. Un ſchi waloda ir iſpaudſees pee teem Juhdeem lihdſ ſchai deenai.

16. Bet tee weenpadſmit mahzekki nogahja uſ Galileju, uſ ta kalnu, kur teem Jeſus bija pawehlejis. p.10. 1 Kor.15,6.

17. Un kad tee wiņu redſeja, tad tee wiņu peeluhdſa, bet ziti wehl ſchaubijahs. p.9.

18. Un Jeſus peegahjis, runaja ar teem un ſazija: Man ir dota wiſa wara debeſîs un wirs ſemes. 11,27. Ew.1,20 ꝛc.

19. Tapehz eita un darait parmahzekkleem wiſus ſaudis, tos kriſtidami ta Tehwa un ta Dehla un ta Swehtà Gara wahrdâ, 3,16.17. 10,5.6. Mark.16,15.16. Ap.darb.1,8.

20. Tos mahzidami turet wiſu, ko es jums eſmu pawehlejis; un redſi, es eſmu pee jums ikdeenas lihdſ paſaules galam. Amen. 18,20. (3 Moſ.10.11.)

Ewangeliums, uſrakſtits no ſw. Markus.

1. nodaļa.

Jahņa, ta kriſtitaja, mahziba, apgehrbs un dariba 2; ta Kunga Kriſtus kriſtiba, kahrdinaſchana, mahziba un mahzekki 9; brihnumadarbi 23.

1. Jeſus Kriſtus, Deewa Dehla, ewangeliuma eeſahkums. p.14. Ap.darb.10,37.

2. Jtin kà ir rakſtits pee teem praweeſcheem: redſi, es ſuhtu ſawu engeli tawâ preekſchâ, kam buhs ſataiſit tawu zeļu; Mal.3,1.

3. Sauzeja balſs tukſneſî: ſataiſait tam Kungam zeļu, darait lihdſenas wiņa tekas. Eſ.40,3.

4. Notikahs, ka Jahnis kriſtija tukſneſî un ſludinaja kriſtibu uſatgreeſchanos nogrehkeem par grehku peedoſchanu. Mat.3,1 ꝛc.

5. Un pee wiņa iſgahja wiſa Juhdu-ſeme un wiſi Jeruſalemes ļaudis; un tee no wiņa tapa kriſtiti Jardanes upê, iſſuhdſedami ſawus grehkus.

6. Un Jahnis bija apgehrbees ar kamehļu ſpalwas drehbehm un ahdas joſtu ap ſaweem gurneem, un ehda ſiſenus un kamiņu-medu;

7. Un ſludinaja ſazidams:

weens jo ſpehzigs ne kà es nahk pehz manis, kam es neesmu zeenigs lozidamees atraiſit wiņa kurpju-ſiksnes.
Mat.3,11. Jahn.1,27.

8. Es gan juhs eſmu kriſtijis ar uhdeni, bet wiņſch juhs kriſtihs ar Swehto Garu.
Ap.darb.1,5.

9. Un notikahs tanis deenâs, ka Jeſus nahza no Nazaretes eekſch Galilejas un Jardanê no Jahņa tapa kriſtits. Luhk.2,51. 3,21 ꝛc.

10. Un tuhdaļ no uhdens iſkahpdams wiņſch redſeja debeſis atwehrtas un to Garu kà balodi uſ ſewi nolaiſchamees. Jahn.1,33.34.

11. Un balſs notika no debeſihm: Tu eſi mans mihlais Dehls, pee ka man ir labs prahts. 9,7.

12. Un tas Gars wiņu tuhdaļ aiſweda tukſneſi.
Mat.4,1 ꝛc.

13. Un wiņſch bija tukſneſi tſchetrdeſmit deenas un tapa kahrdinats no ſahtana un bija pee ſwehreem. Un eņģeli wiņam kalpoja.
(Dahw.dſ.8,7.8.)

14. Bet pehz tam, kad Jahnis bija nodots, Jeſus nahza uſ Galileju, ſludinadams to Deewa ewangeliumu
Mat.4,12 ꝛc.

15. Un ſazidams: tas laiks ir peepildits, un Deewa walſtiba ir tuwu atnahkuſi! Atgreeſchatees no grehkeem un tizat uſ to ewangeliumu.
Mat.4,17. Gal.4,4. 2 Kor.6,2. Ap.darb.20,21.

16. Un pee Galilejas juhras ſtaigadams, wiņſch redſeja Sihmani un Andreju, wiņa brahli, tihklu juhrâ metam; jo tee bija ſweiſneeki.
Mat.4,18 ꝛc.

17. Un Jeſus uſ teem ſazija: nahzeet man pakaļ, un es juhs dariſchu par zilweku ſweiſneekeem. (Luhk.5,10.)

18. Un tuhdaļ ſawus tihklus atſtahjuſchi, tee wiņam gahja pakaļ.

19. Un no tureenes makenit pagahjis, wiņſch redſeja Jehkabu, Zebedeja dehlu, un Jahni, wiņa brahli, ir tos laiwâ tihklus lahpam.

20. Un tuhdaļ wiņſch tos aizinaja. Un ſawu tehwu Zebedeju ar teem algadſcheem laiwâ atſtahjuſchi tee nogahja wiņam pakaļ. Luhk.5,7.

21. Un tee nahza Kapernaümâ. Un tuhdaļ ſwehtdeenâ wiņſch eegahja baſnizâ un mahzija. Luhk.4,31.

22. Un tee iſbrihnijahs par wiņa mahzibu, jo wiņſch tos mahzija it kà pats warenais un ne kà tee rakſtu-mahzitaji. Mat.7,28.29. Luhk.4,32.

23. Un wiņu baſnizâ bija zilweks ar neſchkihſtu garu, un tas brehza Luhk.4,33 ꝛc.

24. Sazidams: Wai! kas mums ar tewi, Jeſu no Na-

zaretes? Waj tu eſi nahzis, muhs nomaitat? Mehs tewi paſihſtam, kas tu eſi, tas Deewa ſwehtais.

5,7. (Mat. 8,29.) Ap. darb. 19,15. Dahw. dſ. 16,10. 106,16.

25. Un Jeſus winu apdraudeja ſazidams: paleezi kluſu un iſeij no ta. p. 34. 9,25.

26. Un to rauſtidams un ar ſtipru balſi brehkdams, tas neſchkihſtais gars no ta iſgahja. 9,26.

27. Un tee wiſi iſtruhzinajahs, tà ka tee ſawâ ſtarpâ apjautajahs ſazidami: kas tas ir? Kas ta tahda jauna mahziba? Jo winſch ar waru ir teem neſchkihſteem gareem pawehl. un tee winam paklauſa. 6,2.

28. Un tuhdaſ wiņa ſlawa iſgahja wiſapkahrt pa Galilejas teeſu.

29. Un no baſnizas iſgahjuſchi, tee tuhdaſ nahza Sihmaņa un Andreja namâ ar Jehkabu un Jahni.

Luhk. 4,38 u.

30. Un Sihmaņa ſeewas mahte guleja ar drudſi, un tee winam tuhdaſ no tahs ſazija.

31. Un peegahjis winſch to uſzehla un to ņehma pee rokas; un drudſis tuhliht no tahs atſtahjahs; un wiņa teem kalpoja.

32. Un kad wakars metahs, un ſaule bija nogahjuſi, tad tee pee wiņa neſa wiſadus neweſelus un welna apſehſtus.

33. Un wiſa pilſehta preekſch durwihm bija ſapulzejuſees.

34. Un winſch dſeedinaja daudſ neweſelus no daſchadahm ſlimibahm un iſdſina daudſ welnus, un winſch teem welneem nelahwa runat, jo tee winu paſina.

p. 24. 25. 3,11. 12. Ap. darb. 16,17. 18.

35. Un no rihta gailôs winſch zehlahs un iſgahja; un nogahja kahdâ weentuļa weetâ un tur Deewu peeluhdſa.

Luhk. 4,42 u.

36. Un Sihmanis lihdſ ar teem, kas pee wiņa bija, winam ſteidſahs pakaļ.

37. Un winu atraduſchi, tee uſ winu ſazija: wiſi tewi meklè. Jahn. 12,19.

38. Un winſch uſ teem ſazija: no-eima tuwejôs meetôs, ka es tur aridſan ſludinaju; jo tapehz es eſmu iſgahjis. Jahn. 18,37.

39. Un winſch ſludinaja winu baſnizâs pa wiſu Galileju un iſdſina welnus.

40. Un weens ſpitaligs nahza pee wiņa, winu luhgdams un wiņa preekſchâ zelôs meſdamees un uſ winu ſazidams: ja tu gribi, tad tu man wari ſchkihſtit.

Luhk. 52,12 u.

41. Un Jeſus ſirdî kuſtinats roku iſſteepa, to aiſkahra un uſ to ſazija: es gribu, topi ſchkihſts.

42. Un winam runajot tuhliht ſpitaliba no ta nogahja, un tas palika ſchkihſts.

43. Un winſch to apdraudeja un to tuhliht aiſdſina
3,12. 7,36.

44. Un uſ to ſazija: raugi, neſaki neweenam neko, bet eij, rahdees preeſterim un noneſ par ſawu ſchkihſtiſchanu, ko Moſus ir paweheſis, wineem par leezibu.
5,43. Mat. 12,16 ꝛc. 3 Moſ. 14,2 ꝛc.

45. Bet tas iſgahjis eeſahza daudſ paſludinat un ſcho leetu iſpauſt, tà ka Jeſus laudihm redſot wairs newareja ee-eet pilſehtâ. Bet winſch bija laukâ weentukù weetâs, un no wiſahm malahm tee nahza pee wina.
p. 35. 7,36.

2. nodaļa.

Jeſus dſeedina weenu melmenu-ſehrdſigu Kapernaùmâ 5. 10; atzinà Matteu no muitas pee apuſtuļu-amata 13; pahrſtahw ſawus mahzekļus preì wariſeju turneſchanu, ka tee negawe 18; un ka ſwehtdeenâ wahrpas pluhz 23.

1. Un pehz kahdahm deenahm winſch gahja atkal uſ Kapernaùmu, un laudis dſirdeja, winu eſam namâ.
1,21. 3,20. Luhk. 2,17 ꝛc. Mat. 9,28.

2. Un tuhdaſ daudſ ſapulzejahs, tà ka teem ir ahrâ preekſch durwihm wairs nebija ruhmes, un winſch teem to wahrdu ſludinaja.
1,14.15. 4,33. Luhk. 5,1.

3. Un pee wina nahza ar weenu melmenuſehrdſigu, ko tſchetri neſa.

4. Un kad tee newareja pee wina klaht tikt to kauſchu dehl, tad tee atklahja to jumtu, kur winſch bija eekſchâ, un to uſplehſuſchi, nolaida to gultu, uſ ka tas melmenuſehrdſigais guleja.

5. Un redſedams winu tizibu, Jeſus ſazija uſ tomelmenu-ſehrdſigo: mans behrns, tawi grehki tew ir peedoti.

6. Bet tur bija kahdi no teem rakſtu-mahzitajeem, tee ſehdeja turpat un domaja ſawâs ſirdîs:

7. Kà ſchis tà runà? winſch ſaimo Deewu. Kas war grehkus peedot, kà ween tas weenigais Deews? Eſ. 43,25.
Dahw. dſ. 130,4. 2 Moſ. 34,7.

8. Un tuhdaſ Jeſus ſawâ garâ nomanija, kos pee ſew paſcheem tà domajam, un uſ teem ſazija: kam ſuhs tà domajeet ſawâs ſirdîs?
Jahn. 2,24.25.

9. Kas ir weeglaki: waj ſazit uſ to melmenu-ſehrdſigo: grehki tew ir peedoti; waj ſazit: zelees, nem ſawu gultu un ſtaigà?

10. Bet lai ſuhs ſinat, ka tam Zilweka-dehlam wara ir wirs ſemes, grehkus peedot, (winſch ſazija uſ to melmenu-ſehrdſigo:)

11. Es tew ſaku, zelees, nem ſawu gultu un eij mahjâs.

12. Un tas tuhdalin zehlahs un to gultu panehmis, aisgahja wiseem redsot, tà ka wisi isbrihnijahs un Deewu teiza sazidami: to mehs nemuhscham wehl ne-esam redsejuschi. 1,27.

13. Un winsch isgahja atkal pee juhras, un wisi laudis nahza pee wina, un winsch tos mahzija. Luhk.5,27 u.

14. Un garam eedams winsch redseja Lewi, Alweja dehlu, pee muitas sehscham un us to sazija: staigà man pakal! Un tas zehlees staigaja winam pakal.

15. Un notikahs, tam wina namâ pee galda sehschot, ari daudz muitineeku un grehzineeku peesehdahs lihds ar Jesu un wina mahzekleem, jo to bija daudz, un tee staigaja winam pakal.

Luhk.6,17. Mat.4,25.

16. Un kad tee rakstu-mahzitaji un wariseji winu redseja ehdam ar teem muitineekeem un grehzineekeem, tad tee sazija us wina mahzekleem: winsch ehd un dser ar muitineekeem un grehzineekeem!

17. Un to dsirdejis, Jesus us teem sazija: spirgteem ahrstes newajaga, bet wahjeem. Es ne-esmu nahzis, taisnus aizinat pee atgreeschanahs no grehkeem, bet grehzineekus. 1,15.

18. Un Jahņa mahzekli un tee wariseji gaweja, un tee nahza un us winu sazija: kapehz Jahņa un wariseju mahzekli gawè, bet tawi mahzekli negawè?

19. Un Jesus us teem sazija: kà kahsulaudis war gawet, kamehr bruhtgans pee teem ir? kamehr bruhtgans pee wineem, tee newar gawet.

20. Bet nahks deenas, ka tas bruhtgans no teem taps atnemts, un tad tee gawehs tanis deenâs.

21. Neweens jaunas wadmalas eelahpu neschuj us wezahm drehbehm, zitadi tas jaunais eelahps noplihst no tahm wezahm drehbehm un tas plihsums paleek jo leels.

22. Un neweens jaunu wihnu nelej wezôs ahdas-traukôs; zitadi tas wihns tos traukus pahrplehsch, un wihns un trauki eet bojâ, bet jauns wihns jalej jaunôs traukôs.

23. Un notikahs, winam swehtdeenâ zaur labibu eijot, tad wina mahzekli pa zelu eedami sahza wahrpas pluhkt.

Luhk.6,1 u.

24. Un tee wariseji us winu sazija: raugi, ko tee dara swehtdeenâ, kas naw brihw?

25. Un winsch us teem sazija: waj juhs nekad ne-esat lasijuschi, ko Dahwids darijis, kad tam bija waijadsiba un tas bija issalzis, pats un tee, kas pee wina bija?

26. Kà tas eegahja Deewa-

namâ ta augſta preeſtera Abjatara laikâ un ehda tahs Deewa preekſchâ nolikkahs maiſes, ko ehſt naw brihw, kà tik ween preeſtereem, un dewa ari teem, kas pee wiņa bija. 1 Sam. 21, 2. 22, 20. 1 Laik. 25, 6. 3 Moſ. 24, 9.

27. Un winſch uſ teem ſazija: ſwehtdeena ir zelta zilweka dehl, un ne zilweks ſwehtdeenas dehl. 5 Moſ. 5, 14.

28. Tà nu tas Zilweka-dehls ir kungs ari pahr ſwehtdeenu.

3. nodaļa.

Jeſus dſeedina ſwehtdeenâ weena zilweka nokaltuſchu roku 1; aizina diwipadſmit apuſtuļus 13; turahs wariſeju ſaimoſchanai preti 22; iſſtahſta, kas ir wiņa ihſteneeki 31.

1. Un winſch atkal eegahja baſnizâ. Un tur bija zilweks, kam bija nokaltuſi roka.

1, 21. Luhk. 6, 6 ꝛc.

2. Un tee uſ wiņu gluhneja, waj winſch ſwehtdeenâ to dſeedinahs, ka wiņu waretu apſuhdſet.

3. Un winſch ſaziia tam zilwekam, kam ta nokaltuſi roka bija: nahz te ſchurp.

4. Un wiņſch uſ teem ſazija: waj ir brihw ſwehtdeenâ labu darit waj launu darit? dwehſeli glahbt waj maitat? Bet tee ſtahweja kluſu.

5. Un winſch tos uſluhkoja wiſapkahrt ar duſmibu un turklaht wiņu ſirds-zeetibas dehl noſkumis winſch, tam zilwekam ſazija: iſſteep ſawu roku! Un tas to iſſteepa, un wiņa roka palika atkal weſela it kà ta otra. Jahn. 11, 33.

6. Un tee wariſeji iſgahja un ſarunajahs tuhdaļ ar Erodus ſulaineem pret wiņu, ka wiņu nomaitatu.

8, 15. Luhk. 3, 1. Matt. 22, 16.

7. Bet Jeſus aiſgahja ar ſaweem mahzekļeem pee juhras, un leels launu-pulks no Galilejas un Juhdu-ſemes wiņam gahja pakaļ.

8. Ari no Jeruſalemes un Idumejas un no wiņpus Jardanes un tee, kas pee Tirus un Sihdanas, leels pulks, dſirdejuſchi, ko winſch darija, nahza pee wiņa.

Jahn. 6, 1 ꝛc.

9. Un winſch ſaweem mahzekļeem ſazija, lai kahda laiwiņa wiņam buhtu gahdata to launu dehl, ka tee wiņu nemahktu.

10. Jo winſch darija daudſ weſelus, tà ka tee, kam kahdas kaites bija, wiņam lauſahs klaht, lai wiņu aiſkahrtu.

21. Un tee neſchkihſtee gari, kad tee wiņu redſeja, krita pee ſemes wiņa preekſchâ un brehza ſazidami: tu eſi Deewa Dehls.

1, 34. 9, 20. Luhk. 4, 41. Jehk. 2, 19.

12. Un winſch tos ſtipri aprahja, lai wiņu nedaritu ſinamu. 1, 25.

13. Un winſch uſkahpa tai kalnâ un aizinaja, kuŗus pats

gribeja, un tee nahza pee wiņa. Mat.5,1. Jahn.15,16.19. Ap.darb.1,2.

14. Un wiņsch eezehla diwipadsmit, ko nosauza par apustuleem, lai tee pee wiņa buhtu, un wiņsch tos issuhtitu, Deewa wahrdu sludinat,

Luhk.6,13 ꝛc. Ap.darb.1,21.22. Mat.10,5.

15. Un lai teem wara buhtu, neweselibas dseedinat un welnus isdsiht. Mat.10,1.

16. Un wiņsch Sihmanim peelika to pawahrdu Pehteris;

Jahn.1,42.

17. Un Jehkabu, to Zebedeja dehlu, un Jahni, Jehkaba brahli, un teem peelika pawahrdus: Boänerges, tas ir: pehrkona behrni;

Luhk.9,54. (Dahw.ds.68,34.)

18. Un Andreju un Wihlipu un Behrtuli un Matteu un Tomu un Jehkabu, Alweja dehlu, un Tadeju un Sihmani no Kanas,

19. Un Juhdasu Iskarjotu, kas wiņu ari nodewa.

20. Un tee nahza mahjâs. Un tee laudis atkal sapulzejahs, tà ka teem walas nebija ne maisi ehst. 2,1. 6,31.

21. Un kad tee, kas pee wiņa bija, to dsirdeja, tad tee isgahja, wiņu sawaldit. Jo tee sazija: wiņsch ir bes prahta. p.31.

22. Un tee rakstu-mahzitaji, kas no Jerusalemes bija nahkuschi, sazija: wiņam ir Beëlzebuls, un zaur wellu wirsneeku wiņsch welnus isdsen. Mat.11,18. Jahn.8,48. Luhk.11,15.

23. Un tos peeaizinajis, wiņsch teem sazija zaur lihdsibahm: kà war sahtans sahtanu isdsiht? Mat.12,25 ꝛc.

24. Un ja kahda walsts sawâ starpâ top eenaidâ, tad tahda walsts newar pastahwet.

25. Un ja kahds nams pret sewi paschu nemeerâ, tad tahds nams newar pastahwet.

26. Ja nu sahtans zelahs pret sewi un pats nihstahs, tad wiņsch newar pastahwet, bet wiņa gals ir klahtu.

27. Bet neweens newar ta warenà namâ ee-eet un wiņa rihkus laupit, ja tas papreekisch to wareno nesaista un tad wiņa namu laupa.

28. Pateesi, es jums saku: wisi grehki zilwehku-behrneem top peedoti, ir pat Deewa-saimoschanas, ar ko tee Deewu saimo;

29. Bet kas to Swehto Garu saimo, tas nemuhschamdabu peedoschanu, bet ir sodams zaur muhschigu sodibu.

30. Jo tee sazija: wiņam ir neschkihsts gars. p.22.

31. Tad wiņa mahte un wiņa brahki nahza un ahrâ stahwedami pee wiņa suhtija un wiņu sauza.

p.21. Luhk.8,19 ꝛc.

32. Un tee laudis sehdeja ap wiņu un us wiņu sazija:

redſi, tawa mahte un tawi brahli ahrâ tewi meklè.

33. Un winſch teem atbildeja un ſazija: kas ir mana mahte un mani brahli?

34. Un winſch wiſapkahrt uſluhkoja tos, kas ap winu ſehdeja, un ſazija: redſi, mana mahte un mani brahli.

35. Jo ja kas Deewa prahtu dara, tas ir mans brahlis un mana mahſa un mana mahte

4. nodaļa.

Jeſus mahza par Deewa walſtibu zaur lihdſibahm no ta ſehjeja 1, 3; no eededſinatas ſwezes 25; no ſehklas, kas nemanot uſdihgſt un eenahkahs 26; no ſinepſu graudina 30 u.; kluſina wehtru un ſuhru 35.

1. Un winſch atkal eeſahza mahzit pee juhras, un daudſ kauſchu pee wina ſapulzejahs, tà ka winſch laiwâ kahpis noſehdahs uſ juhras un wiſi kaudis ſtahweja juhrmalâ.

2,13. Luhk. 8, 4 u.

2. Un winſch teem daudſ mahzija zaur lihdſibahm un ſawâ mahzibâ uſ teem ſazija:

3. Klauſait: redſi, ſehjejs iſgahja ſeht.

4. Un notikahs, ſehjot zits kritа zelmalâ, un tee putni apakſch debeſs nahza un to apehda.

5. Un zits kritа uſ akminaju, kur tam nebija daudſ ſemes, un uſdihga tuhdal, tapehz ka tam nebija dſilas ſemes.

6. Bet kad ſaule bija uſlehkuſi, tad tas ſahwihta un noſalta, tapehz ka nebija ſaknes.

7. Un zits kritа ſtarp ehrkſchkeem, un tee ehrkſchki uſauga un to nomahza, un tas neneſa augļus.

8. Un zits kritа uſ labu ſemi un neſa augļus, kas augtin auga, un zits neſa trihsdeſmitkahrtigi, zits ſeſchdeſmitkahrtigi un zits ſimtkahrtigi.

9. Un winſch uſ teem ſazija: kam ausis ir dſirdet, tas lai dſird. p. 23.

10. Un kad winſch weens pats bija, tad tee, kas lihdſ ar teem diwipadſmit pee wina bija, winu waizaja ſchahs lihdſibas dehl. 3, 14.

11. Un winſch uſ teem ſazija: jums ir dots ſinat Deewa walſtibas noſlehpumu; bet teem, kas ahrâ, wiſs tas noteek zaur lihdſibahm.

1 Kor. 5, 12. 13.

12. Ka tee redſot redſ un nenomana, un dſirdot dſird un neſaprot; ka tee ne-atgreeſchahs, un grehki teem netop peedoti. Eſ. 6, 9. 10.

13. Un winſch uſ teem ſazija: waj juhs ſcho lihdſibu neſaprotat? Kà tad juhs ſapratiſeet wiſas tahs zitas lihdſibas?

14. Tas ſehjejs ſehj to wahrdu.

15. Bet ſchee ir tee, kas zel-

malâ, kur tas wahrds top sehts, un kad tee to ir dsirdejuschi, tad tuhdal tas sahtans nahk un to wahrdu nonem, kas winu sirdîs ir sehts.

16. Un tàpat tee, kas uf to atminaju sehti, ir tee, kas to wahrdu dsirdejuschi, tuhdal to usnem ar preeku.

17. Bet teem naw saknes eekfch sewis, bet tik kahdu laiku tee ir tizigi. Kad behdas un waijaschana useet ta wahrda dehl, tad wini tuhdal nem apgrehzibu.

Kolos.1,23. 2,7.

18. Un tas starp ehrkschkeem sehti, ir tee, kas to wahrdu dsird,

19. Un schihs pasaules ruhpes un bagatibas wiltiba un zitas kahribas eemetahs un noslahpe to wahrdu un tas paleek ne-augligs.

20. Un kas uf to labo semi sehti, ir tee, kas to wahrdu dsird un peenem un augkus nes, zits trihsdesmitkahrtigi, zits seschdesmitkahrtigi, zits simtkahrtigi.

21. Un winsch uf teem sazija: waj sweze top eededsinata, lai to leek apakfch puhra, waj apakfch galda? Waj ne tapehz, lai to leek uf lukturi. Luhk.8,16 ꝛc.

22. Jo nekas naw apslehpts, kas nebuhtu nahzis gaismâ; un nekas nenoteek slepeni, kas netaptu sinams.

Mat.10,26.

23. Ja kam aufis ir dsirdet, tas lai dsird.

p.9. Mat.11,15.

24. Un winsch uf teem sazija: peeraugait, ko juhs dsirdat. Ar kahdu mehru juhs mehrojat, mehros jums, un peeliks jums wehl klaht.

Mat.7,2.

25. Jo kam ir, tam taps dots; un kam newaid, no ta ari taps atnemts, kas tam ir.

26. Un winsch sazija: Deewa walstiba ir tàpat, kà kahds zilweks sehklu met semè.

27. Un gul un zelahs, nakti un deenu; un ta sehkla usdihgst un usaug, kà ka winsch pats to nenomana.

Dahw.ds.127,2. Jehk.5,7.

28. Jo seme pati no sewis nes augkus, papreekfch steebru, tad wahrpu, tad pilnus kweeschus eekfch wahrpas. 1 Jahn.2,12.13.

29. Un kad tee augli eenahkuschees, tad winsch tuhdal zirpi suhta, jo tas plaujamais laiks ir klahtu.

Joël.3,18.

30. Un winsch sazija: kam mehs Deewa walstibu lihdsinasim? jeb zaur kahdu lihdsibu mehs to nosihmesim?

Luhk.13,18 ꝛc.

31. Itin kà sinepju-graudinsch, kas semê sehts, masakais no wisahm sehklahm wirs semes. Mat.13,31 ꝛc.

32. Un kad tas ir sehts, tad

tas augtin aug un top leelais pahr wiſeem ſtahdeem un dabu leelus ſarus, tà ka putni apakſch debeſs wiņa pawehnî war ligſdas taiſit.

33. Un zaur daudſ tahdahm lihdſibahm wiņſch uſ teem to wahrdu runaja, tà ka tee to wareja ſapraſt.

2,2. Mat. 13,34. Jahn. 8,43. 16,12.

34. Un beſ lihdſibahm wiņſch uſ teem neko nerunaja; bet ſaweem mahzekļeem wiņſch wiſu ihpaſchi iſſtahſtija.

35. Un wiņſch uſ teem ſazija tanî deenâ, kad wakars metahs: pahrzelſimees uſ wiņu malu. 5,1. Luhk. 8,22 ꝛc.

36. Un tos ļaudis atſtahjuſchi, tee wiņu nehma lihdſ, tà kà wiņſch laiwâ bija, un tur wehl zitas laiwas bija pee wiņa.

37. Un leela wehtra zehlahs, un wilņi gahſahs laiwâ, tà ka ta laiwa jau pildijahs.

38. Un wiņſch laiwas galâ uſ ſpilweņa guleja; un tee wiņu modina un ſaka uſ wiņu: mahzitajs, waj tu nebehda, ka eimam bojâ?

39. Un uſmodees wiņſch apdraudeja wehju un ſazija uſ juhru: kluſu, meerâ! Un wehſch noſtahjahs, un juhra palika it kluſu. 6,51.

40. Un wiņſch uſ teem ſazija: kam juhs eſat tik bailigi? Kà jums naw tizibas?

41. Un tee ļoti iſbijahs un ſazija ſawâ ſtarpâ: kas tas tahds? Jo wehſch un juhra wiņam paklauſa.

5. nodaļa.

Jeſus dſeedina weenu welna apſehſtu 2; un weenu aſins-ſehrdſigu ſeewu 25; uſmodina Jaïrus meitinu no nahwes 35.

1. Un tee nonahza wiņpus juhras, Gadareeſchu teeſâ. Luhk. 8,26 ꝛc.

2. Un wiņam no laiwas iſejot tuhdaļ ſaſtapahs no kapeem zilweks ar neſchkihſtu garu;

3. Tam bija ſawa mihtne kapôs, un neweens wiņu newareja ne ar ķehdehm ſaiſtit.

4. Jo tas ar pineķleem un ķehdehm daudſkahrt bija ſaiſtits; bet wiņſch ſalauſa tahs ķehdes un ſarahwa tos pineķlus, un neweens to neſpehja waldit.

5. Un tas bija weenumehr nakſchu un deenahm kalnôs un eekſch kapeem brehkdams un ſewi ar akmiņeem ſiſdams.

6. Bet Jeſu no tahleenes eeraudſijis, tas ſkrehja un metahs preekſch wiņa ſemê 3,11.

7. Un brehza ar ſtipru balſi un ſazija: kas man ar tewi, Jeſu, tu Deewa, ta wiſ-augſtakà, Dehls? No Deewa puſes tewi luhdſu, nemozi mani! 1,24.

8. Jo wiņſch uſ to ſazija: iſeij, tu neſchkihſtais gars, no ta zilweka.

9. Un wiņſch tam jautaja:

kahds tew wahrds? Un tas atbildeja ſazidams: wahrds man legions, jo mehs eſam daudſ. Mat. 26, 53. Luhk. 8, 2.

10. Un tas winu loti luhdſa, lai winſch tos no ta apgabala ne-iſdſihtu.

11. Bet tur pee ta kalna bija leels zuhku pulks ganôs.

12. Un wiſi tee welni winu luhdſa ſazidami: ſuhti muhs tais zuhkâs, ka tanîs eeſtreenam.

13. Un tuhlihn Jeſus teem to kahwa, un tee neſchkihſtee gari iſgahjuſchi eeſtrehja tais zuhkâs; un tas zuhku-pulks no krauja eegahſahs juhrâ (bet to bija pee diwi tuhkſtoſchahm) un noſlihka juhrâ.

14. Un tee zuhku-gani behdſa un ſtahſtija pilſehtâ un uſ lauka; un tee iſgahja raudſit, kas bija notizis.

15. Un tee nahza pee Jeſus un eeraudſija to welna apſehſto tur ſehſcham, apgehrbtu un pee pilna prahta, to paſchu, kam tas legions bijis; un tee iſbijahs. p. 9.

16. Un tee, kas to bija redſejuſchi, wineem ſtahſtija, kà tam welna apſehſtam bija notizis, un par tahm zuhkahm.

17. Un tee ſahza winu luhgt, lai no winu robeſchahm aiſeijot.

18. Un kad winſch kahpa laiwâ, tas welna apſehſtais winu luhdſa, ka pee wina waretu palikt.

19. Bet Jeſus to nekahwa, bet uſ to ſazija: eij ſawâs mahjâs pee teem ſawejeem un ſtahſti teem, kahdas leetas tas Kungs tewim darijis, un kà winſch par tewi apſchehlojees. Dahw. dſ. 126, 3.

20. Un tas nogahja un ſahza ſludinat pa tahm deſmits pilſehtahm, ko Jeſus tam bija darijis, un wiſi brihnijahs. 7, 31.

21. Un kad Jeſus atkal laiwâ bija pahrzehlees uſ otru malu, tad daudſ lauſchu pee wina ſapulzejahs, un winſch bija juhrmalâ.

22. Un redſi, tad nahza weens no teem baſnizas preekſchneekeem, Jaïrus ar wahrdu; un winu redſedams tas krita winam pee kahjahm, Luhk. 8, 40 ꝛc.

23. Un winu loti luhdſa ſazidams: mana meitina guk uſ nahwi; luhdſams nahz un uſleez tai rokas, ka wina top weſela un dſihwo. 7, 32.

24. Un winſch ar to nogahja. Un daudſ lauſchu winam gahja pakal un winu ſpeeda.

25. Un tur bija weena ſeewa, tai jau diwipadſmit gadus bija aſins-ſehrga.

26. Un ta daudſ bija zeetuſi no daudſ ahrſtehm un wiſu ſawu nabadſibu iſtehrejuſi un nekahdu palihdſibu nebija atradûſi, bet ta ſehrga bija wehl nikaka palikuſi.

27. Schi par Jeſu dſirde-

juſi nahza łauſchu pulkâ no pakałas un aiſtahra wiņa drehbes.

28. Jo ta ſazija: ja ween wiņa drehbes aiſtahrſchu, tad tapſchu weſela. 6,56. Luhk. 6,19.

29. Un tuhdaļ wiņas aſins awots iſſika; un wiņa noprata pee ſawahm meeſahm, ka no tahs kaites bija dſeedinata. 3 Moſ. 20,18.

30. Un Jeſus tuhdaļ pee ſewis nomanidams, ka ſpehks no wiņa iſgahjis, apgreeſahs uſ teem łaudihm un ſazija: kas manas drehbes aiſtahris?

31. Un wiņa mahzekli uſ wiņu ſazija: tu redſi, ka tee łaudis tew wirſù mahzahs, un ſaki: kas mani aiſtahris? p. 24.

32. Un wiņſch ſkatijahs apkahrt to eeraudſit, kas to bija darijuſi.

33. Bet ta ſeewa bihdamees un drebedama ſinaja, kas pee wiņas bija notizis, nahza un krita wiņa preekſchâ pee ſemes un wiņam wiſu to pateeſibu iſteiza.

34. Bet wiņſch uſ to ſazija: mana meita, tawa tiziba tew palihdſejuſi. Eij ar meeru un paleez weſela no tawas kaites. 10,52.

35. Wiņam to wehl runajot, kahdi no ta baſnizas-preekſchneeka nahza un ſazija: tawa meita jaw nomiruſi, ko tu to mahzitaju wehl apgruhtini.

36. Bet Jeſus to wahrdu, ko tee teiza, dſirdejis, ſazija uſ to baſnizas-preekſchneeku: nebihſtees, tizi ween! Jahn. 14,1.

37. Un wiņſch neļahwa neweenam ſewim lihdſ eet kà ween Pehterim un Jehkabam un Jahnim, Jehkaba brahlim. Luhk. 8,51.

38. Un wiņſch nahza ta baſnizas-preekſchneeka namâ un redſeja trokſni un łaudis daudſ raudam un łauzam.

39. Un wiņſch eegahjis uſ teem ſazija: ko juhs dareet trokſni un raudeet? Tas behrns naw miris, bet guļ. Jahn. 11,11.

40. Un tee wiņu iſſmehja. Bet wiņſch wiſus iſdſina un ņehma pee ſewis ta behrna tehwu un mahti un tos, kas lihdſ ar wiņu bija, un eegahja, kur tas behrns guleja.

41. Un wiņſch ſatwehra ta behrna roku un ſazija uſ to: talita, kuhmi! tas ir tulkots: meitiņa, es tew ſaku, zelees augſcham! Luhk. 7,14.

42. Un ta meitiņa tuhliht zehlahs un ſtaigaja; jo ta bija diwipadſmit gadus weza. Un tee iſtruhzinajahs ar leelu iſtruhzinaſchanos.

43. Un wiņſch teem ſtipri peelodinaja, ka neweens to nedabutu ſinat, un lika tai dot ehſt. 1,44.

6. nodała.

Galileji Jesu un wiņa mahzibu nizina 1; apustuli top issuhtiti Deewa wahrdu sludinat 7; Erodus leek Jahnim galwu nozirst 14: Jesus ehdina peeztuhkstosch wihrus 35; nahk nakti pee saweem mahzekleem pa juhru 48; dseedina dauds neweselus.

1. Un wiņsch no tureenes isgahja un nahza sawâ tehwa pilsehtâ, un wiņa mahzekli wiņam gahja lihds.
Mat. 13,54 ꝛc.

2. Un kad swehtdeena nahza, wiņsch eesahza basnizâ mahzit; un daudsi wiņu dsirdedami isbrihnijahs un sazija: kur schim tas nahk? Un kas ta par gudribu, kas wiņam dota, un kà tahdi brihnumi noteek zaur wiņa rokahm? Jahn. 7,15.

3. Waj wiņsch naw tas amatneeks, Marijas dehls, un Jehkaba un Joses un Juhdas un Sihmaņa brahlis, un waj wiņa mahsas naw scheit pee mums? Un tee ņehma apgrehzibu pee wiņa. Luhk. 4,22. Jahn. 6,42.

4. Bet Jesus us teem sazija: praweets nekur naw masak zeenits nekà sawâ tehwasemê un pee saweem radeem un sawâs mahjâs.

5. Un wiņsch tur neweenu brihnumu newareja darit, tik ween reteem wahjeem wiņsch rokas uslika un tos dseedinaja. 9,22.23.

6. Un wiņsch brihnijahs par wiņu netizibu un pahrstaigaja tos meestus wisapkahrt mahzidams. (Mat. 8,10.)

7. Un wiņsch sasauza tos diwipadsmit un eesahza tos suhtit pa diweem un teem dewa waru pahr teem neschkihsteem gareem,
Mat. 10,1 ꝛc. Luhk. 9,1 ꝛc. 10,1 ꝛc.

8. Un teem pawehleja, ka tee neko neņemtu lihds us zeļu kà ween speeki, ne kuliti, ne maises, neds naudas jostâ;

9. Bet ka kurpes apautu un ne-apwilktu diwi swahrkus.

10. Un wiņsch us teem sazija: kur juhs kahdâ namâ ee-eeseet, tur paleekat, teekams juhs no tureenes aiseita.

11. Un ja kahdâ weetâ juhs nepeeņems, neds juhs klausihs, tad iseita no tureenes un nokratait tos pihschļus no sawahm kahjahm wiņeem par leezibu. Pateesi, es jums saku: Weeglaki buhs Sodomas un Gomoras ļaudihm soda-deenâ ne kà tahdai pilsehtai. Mat. 10,14 ꝛc.

12. Un isgahjuschi tee sludinaja, lai atgreeschahs no grehkeem. Mat. 3,2.

13. Un isdsina dauds welnus un swaidija dauds wahjus ar elji un darija tos weselus. (Luhk. 10,34.)
Jehk. 5,14.15. 2 Kehn. 20,7.

14. Un kehniņsch Erodus to dsirdeja (jo wiņa wahrds bi-

ja tapis ſinams) un ſazija: Jahnis, tas kriſtitajs, no mirońeem ir uſmodinats, un tadehł winſch dara tahdus warenus brihnumus. Luhk. 9, 7 ꝛc.

15. Ziti ſazija: winſch ir Elija, un ziti ſazija: winſch ir praweets, jeb it kà weens no teem praweeſcheem. 8, 28.

16. Bet Erodus to dſirdejis ſazija: winſch ir Jahnis, kam es galwu nozirtis, tas no mirońeem ir uſmodinats.

17. Jo winſch, Erodus, bija ſuhtijis un Jahni grahbis un to zeetumâ lizis Erodeijas, Wihlipa, wiņa brahla, ſeewas dehł; jo winſch to bija prezejis. Mat. 14, 3 ꝛc.

18. Jo Jahnis uſ Erodu bija ſazijis: tew nepeeklahjahs, ka tew ir ſawa brahła ſeewa. 3 Moſ. 18, 16.

19. Bet Erodeija wiņu nihdeja un wiņu gribeja nokaut; un newareja.

20. Jo Erodus Jahni bijahs ſinadams, wiņu eſam taiſnu un ſwehtu wihru, un wiņu tureja zeenâ, un wiņu klauſidams winſch daudſ ko darija un labpraht wiņu dſirdeja. Jer. 37, 17.

21. Un tur preeka-deena gadijahs, kad Erodus ſawâ dſimſchanas-deenâ ſaweem leeleem-kungeem un teem wirſneekeem un teem augſtakajeem eekſch Galilejas dſihres taiſija.

22. Un Erodeijas meita eenahkuſi deija un labi patika Erodum un teem, kas lihdſ pee galda ſehdeja. Tad kehninſch ſazija uſ to meiteni: luhdſ no manis ko gribedama, es tew doſchu.

23. Un winſch tai ſwehreja: ko tu no manis luhgſi, to es tew doſchu, ar lihdſ pat puſei no manas walſts.

24. Bet wiņa iſgahjuſi ſazija ſawai mahtei: ko lai es luhdſu? Bet ta ſazija: Jahņa, ta kriſtitaja, galwu.

25. Un tuhdał wiņa gahja ſteigſchus eekſchâ pee kehniņa, luhdſa un ſazija: es gribu, ka tu man tuhliht dodi kahdâ blodâ Jahņa, ta kriſtitaja, galwu.

26. Un kehninſch loti noſkuma; tomehr tahs ſwehreſchanas un to dehł, kas pee galda ſehdeja, wiņai to negribeja leegt.

27. Un kehninſch tuhdał ſuhtija bendi, un pawehleja, wiņa galwu atneſt.

28. Un tas nogahjis, wiņam zeetumâ galwu nozirta un atneſa wiņa galwu blodâ un dewa to tai meitenei, un ta meitene to dewa ſawai mahtei.

29. Un kad wiņa mahzekli to dſirdeja, tad tee nahza un paņehma wiņa meeſas un tahs eelika kapâ.

30. Un tee apuſtuli ſapulzejahs pee Jeſus un tam

ſtahſtija wiſu, ko tee bija darijuſchi un ko tee bija mahzijuſchi. p.7 ꝛc.

31. Un winſch uſ teem ſazija: nahzeet ſawrup kahdâ weentuļa weetâ un atpuhſchatees makenit; jo daudſ bija, kas nahza un gahja, un teem nebija walas ne ehſt. 3,20. Luhk.9,10 ꝛc.

32. Un tee laiwâ nogahja ſawrup uſ kahdu tukſchu malu.

33. Un tee laudis redſeja, ka tee nozehlahs, un daudſi winu paſina un ſatezeja kahjahm no wiſahm pilſehtahm kopâ un atnahza tur papreekſch un ſapulzejahs pee wina.

34. Un Jeſus iſeedams redſeja daudſ kauſchu, un ſirds winam par teem eeſchehlojahs, jo tee bija kà awis, kam gana newaid. Un winſch eeſahza tos daudſ mahzit. Mat.14,14. 9,36.

35. Un paſchâ pawakarâ wina mahzekki pee ta nahza un ſazija: ſchi weeta ir tukſcha, un deena jau drihſ pagalam.

36. Atlaidi tos, ka tee war noeet pa tahm apkahrtejahm ſehtahm un meeſteem un ſewim maiſi pirkt, jo teem newaid ko ehſt.

37. Bet winſch atbildedams uſ teem ſazija: dodeet juhs wineem ehſt. Un tee uſ winu ſazija: waj tad mums buhs noeet un nopirkt diwi ſimt graſcheem maiſi pirkt un teem dot ehſt? Mat.15,33.

38. Bet winſch uſ teem ſazija: zik maiſes jums ir? Eita un raugait. Un tee raudſijuſchi ſazija: peezas un diwi ſiwis.

39. Un winſch teem wiſeem pawehleja pa pulkeem ſalâ ſahlê apſehſtees.

40. Un tee apſehdahs rindâs pa ſimteem un pa peezdeſmiteem. Luhk.9,14.

41. Un winſch nehma tahs peezas maiſes un tahs diwi ſiwis, ſkatijahs uſ debeſi, pateiza un pahrlauſa tahs maiſes un ſadewa ſaweem mahzekkeem, ka tee wineem likku preekſchâ, ir tahs diwi ſiwis winſch wiſeem iſdalija. 7,34.

42. Un tee wiſi ehda un paehda,

43. Un ſalaſija no tahm druſkahm diwipadſmit pilnus kurwjus, un no tahm ſiwihm. 8,8.

44. Un to wihru, kas bija ehduſchi no tahm maiſehm, bija pee peeztuhkſtoſcheem.

45. Un winſch tuhdak ſaweem mahzekkeem lika laiwâ kahpt un papreekſch pahrzeltees uſ Betſaïdu, kamehr winſch tos laudis atlaiſtu. Jahn.6,15 ꝛc.

46. Un tos atlaidis, winſch gahja uſ kalnu, Deewu luhgt. (Luhk.6,12.)

47. Un kad wakars metahs, tad ta laiwa bija juhras wi-

dû un winſch weens pats uſ ſemes.

48. Un redſedams tos brauzot behdâs eſam (jo wehjſch teem bija preti), winſch naktî gailôs pee teem nahza, pa juhru ſtaigadams un gribeja teem eet garam.

49. Bet kad tee winu redſeja pa juhru ſtaigajam, tad teem ſchkita kehmu eſam un tee eebrehzahs.

50. (Jo wiſi winu redſeja un iſbijahs.) Un tuhdal winſch ar teem runaja un uſ teem ſazija: turait droſchu prahtu, es tas eſmu; nebihſtaitees!

51. Un winſch eekahpa pee teem laiwâ, un wehjſch noſtahjahs, un tee pahrleeku iſtruhzinajahs pee ſewis un brihnijahs, 4,39.

52. Jo wini pee tahm maiſehm neko nebija nopratuſchi, jo winu ſirds bija zeeta. 7,18. 8,17.

53. Un pahrzehluſchees tee nahza uſ Genezaretes-ſemi un laida tur pee malas.

54. Un kad tee no laiwas iſkahpa, tad tee laudis winu tuhdal nomanija Jahn. 6,23 ꝛc.

55. Un ſtrehja pa wiſu to teeſu un eeſahza tos wahjos uſ gultahm ſchurp un turp weſt, kur tee dſirdeja winu eſam. Mat. 4,24.

56. Un kur tas eegahja meeſtôs waj pilſehtâs waj zeemôs, tur tee tos neweſelos nolika uſ teem tirgeem un winu luhdſa, ka tikai wina drehbju-wihli waretu aiſtahrt. Un zik winu aiſtahra, tee tapa glahbti 5,27.28.

7. nodaļa.

Jeſus ſludina pret wariſeju likumeem 1; mahza zaur ko zilweks top ſagahnits 14; dſeedina weenas paganu ſeewas meitenei 24; un weenu kurlmehmu.

1. Un pee wina ſapulzejahs wariſeji un kahdi no teem rakſtu-mahzitajeem, no Jeruſalemes nahkuſchi. Mat. 15,1 ꝛc.

2. Un redſedami kahdus no wina mahzekleem netihrahm, tas ir, nemaſgatahm rokahm maiſi ehdam, tee tos rahja. Luhk. 11,38.

3. Jo tee wariſeji un wiſi Juhdi ne-ehd, ja tee rokas daudſkahrt naw maſgajuſchi, to wezaju likumus turedami. Jahn. 2,6.

4. Un no tirgus nahkot tee ne-ehd, ja tee naw maſgajuſchees. Un wehl ir daudſ, ko tee uſnehmuſchees darit, dſeramu traukU un kruhſu un wara rihku un gultu maſgaſchanas.

5. Tad tee wariſeji un rakſtu-mahzitaji winam waizaja: kapehz tawi mahzekli nedſihwo pehz wezaju likumeem, bet maiſi ehd nemaſgatahm rokahm?

6. Bet winſch atbildedams uſ teem ſazija: gan labi Eſaijapar jums leekuleem ir ſludi-

naſis, kà ir rakſtits: ſchee kaudis ar luhpahm mani godà, bet wiņu ſirds ir tahlu no manis noſt. Eſ. 29, 13.

7. Bet tee mani welti zeeni, mahzidami tahdas mahzibas, kas ir zilweku pawehles.

8. Jo Deewa bauſli atmetuſchi, juhs turat zilweku likumus, kruhſu un bikeru maſgaſchanas, un darat wehl daudſ zitas tahdas leetas. p. 4.

9. Un wiņſch uſ teem ſazija: it jauki juhs Deewa bauſli atmetat, lai ſawu likumu turat.

10. Jo Moſus ir ſazijis: godà ſawu tehwu un ſawu mahti; un kas kaunu runà pret tehwu waj mahti, tam buhs mirt. 2 Moſ. 20, 12. 21, 17.

11. Bet juhs ſakat: ja zilweks uſ tehwu waj mahti ſaka: korban, tas ir: lai tas ir Deewam par upuri, kas tew no manis waretu par labu nahkt; —

12. Tad juhs wiņam wairs nekaujat neneeka darit preekſch tehwa waj mahtes,

13. Iſnihzinadami Deewa wahrdu ar ſawu likumu, ko juhs eſat eezehluſchi. Un daudſ tahdas leetas juhs dareet. p. 8.

14. Un tos kaudis atkal peeaizinajis, wiņſch uſ teem ſazija: klauſait man wiſi un ſaprotat.

15. Nekas zilweku nemaz apgahnit, kas no ahreenes eekſch ta ee-eet, bet kas no ta iſeet, tas zilweku apgahna. p. 2. Ap. darb. 10, 15. 28.

16. Kam auſis ir dſirdet, tas lai dſird. 4, 23.

17. Un kad wiņſch no teem kaudihm nogahja namâ, wiņa mahzekli waizaja pehz ſchahs lihdſibas. Mat. 15, 15 ꝛc.

18. Un wiņſch uſ teem ſazija: waj ir juhs eſat tahdi neſapraſchi? Waj juhs neprotat, ka tas, kas no ahrapuſes zilwekâ ee-eet, winu newar apgahnit? 6, 52. 4, 13.

19. Jo tas ne-eet wiņa ſirdî, bet wehderâ, un iſeet pa ſinamu zeku, pa ko wiſa bariba iſtahrnahs. Tit. 1, 15.

20. Bet wiņſch ſazija: kas no zilweka iſeet, tas zilweku apgahna.

21. Jo no eekſchenes, no zilweka ſirds, iſeet nikns domas, laulibas pahrkahpſchanas, mauzibas, ſlepkawibas,

22. Sahdſibas, negaufibas, blehdibas, wiltiba, neſchkihſtiba, klauga-azs, deewa-ſaimoſchana, lepniba, beſprahtiba.

23. Wiſs tahds kaunums iſeet no eekſchenes un zilweku apgahna.

24. Un no tureenes zehlees, wiņſch nogahja uſ Tirus un Sihdanas robeſchahm. Un kahdâ namâ eegahjis, wiņſch

gribeja, ka neweens to nemanitu; bet newareja paliki paslehpts. 9,30. Mat.15,21 ꝛc.

25. Jo weena seewa, kuras meitinai bija neschkihstis gars, par winu dsirdejusi nahza un nometahs preekſch wiņa kahjahm.

26. Bet ta bija Greeku seewa, no dsimuma Siru-Wenikeete, un winu luhdsa, lai to welnu isdsihtu no wiņas meitas. Rom.1,14.16.

27. Bet Jesus uſ to sazija: lai papreekſch behrni top pa-ehdinati, jo nekahjas behrneem maiſi atņemt un funiſcheem meſt preekſchâ.

28. Un wiņa atbildeja un uſ to sazija: tà gan ir, Kungs; bet tomehr funiſchi ehd apakſch galda no behrnu druſkahm.

29. Un winſch uſ to sazija: ſchi wahrda dehl eij! tas wels ir iſbehdsis no tawas meitas.

30. Un nogahjuſi sawâs mahjâs wiņa atrada to meitiņu uſ gultas gulam, un ka tas wels bij iſbehdsis. 9,26.

31. Un atkal iſgahjis no Tirus un Sihdanas robeſchahm, winſch nahza pee Galilejas juhras widû starp to desmit pilſehtu robeſchahm. 5,20. Mat.4,25.

32. Un pee wiņa atweda weenu kurlmehmu, un winu luhdsa, ka tam uſlikku roku. 5,23.41. Mat.15,30 ꝛc.

33. Un winſch to nehma no teem laudihm sawrup pee malas un lika sawus pirkſtus wiņa ausis un iſſpłahwis aiſtahra wiņa mehli; 8,23.

34. Un skatijahs uſ debesi, nopuhtahs un sazija uſ to: epata, tas ir: atwerees! 6,41. 8 12. Jahn.11,41. 17,1.

35. Un tuhdal wiņa ausis atwehrahs, un wiņa mehles saite tapa swabada, un winſch runaja pareiſi.

36. Un winſch teem aiſleedsa, lai neweenam to nesaka; bet jo winſch to aiſleedsa, jo wairak tee to ſludinaja, 1,43.45.

37. Un brihnijahs loti par to un sazija: winſch wiſas leetas ir labi darijis; winſch kurlus dara dsirdoſchus un mehmus runajoſchus. 1 Moſ.1,31. Mat.15,30 ꝛc.

8. nodaļa.

Jesus ehdina tſchetrtuhkſtoſch wihrus 1; negrib teem wariſejeem nekahdu ſihmi dot 10; pawehl sawcem mahzekleem sargatees no wariſeju un Erodus rauga 15; dſeedina weenu neredſigu 22, jautà teem mahzekleem pehz ta Zilweka-dehla 27; ſludina sawu zeeſchanu 31; un sawu mahzekļu kruſtu un tos eepreezina 34.

1. Tanîs deenâs, kad tur daudſ kauſchu bija un teem nebija ko ehſt, Jesus aizinaja sawus mahzekļus pee ſewis un uſ teem sazija: Mat.15,32 ꝛc.

2. Mana ſirds eeſchehlojahs

to lauſchu dehl, jo tee jau trihs deenas pee manis palikuſchi un teem naw ko ehſt. 6,34.

3. Un kad es tos ne-ehduſchus uſ mahjahm atlaidiſchu, tad tee uſ zeļa badâ nonihks; jo ziti bija no tahleenes nahkuſchi.

4. Un wiņa mahzekļi tam atbildeja: kur kas ſchos ar maiſi war pee-ehdinat ſcheitan tukſnesî?

5. Un winſch teem jautaja: zik jums maises? Tee ſazija: ſeptiņas.

6. Un winſch teem laudihm pawehleja, pee ſemes apmeſtees. Un winſch nehma tahs ſeptiņas maises un pateikdams tahs pahrlauſa un dewa ſaweem mahzekļeem, lai tahs leek preekſchâ; un tee lika teem laudihm preekſchâ.

7. Teem bija ari maſums ſiwtiņu; un pateizibu ſazijis, winſch pawehleja, ir tahs likt preekſchâ.

8. Bet tee ehda un pa-ehda un peelaſija ar atlikuſchahm druſkahm ſeptiņus kurwjus.

9. Un to bija pee tſchetr-tuhkſtoſcheem, kas bija ehduſchi. Un winſch tos atlaida.

10. Un tuhdaļ winſch eekahpa laiwâ ar ſaweem mahzekļeem un nahza Dalmanutas teeſâ.

11. Un wariſeſi iſgahja un eeſahza ar wiņu apjautatees un meklej no wiņa kahdu ſihmi no debeſs, wiņu kahrdinadami. Luhk.11,16 ꝛc.

13. Un winſch gauſchi nopuhtahs ſawâ garâ un ſazija: ko ſchi tauta meklê ſihmes? Pateeſi, es jums ſaku: ſchai tautai nekahda ſihme netaps dota. 7,34. Luhk.11,29.

13. Un winſch tos atſtahjis, kahpa atkal laiwâ un nozehlahs uſ wiņu malu.

14. Un tee bija aiſmirſuſchi maiſi nemt lihdſ, un teem wairak nebija, kâ weena maiſe ween paſcheem klaht laiwâ. Mat.16,5 ꝛc.

15. Un winſch teem pawehleja ſazidams: raugait, ſargajatees no wariſeju un no Erodus rauga! 3,6.

16. Un tee domaja ſawâ ſtarpâ ſazidami: tas ir, ka mums maises newaid.

17. Un to nomanidams, Jeſus uſ teem ſazija: ko juhs domajat, ka jums maises newaid? Waj juhs wehl nefamanat, nedſ noprotat? Waj jums ſirds wehl ir apzeetinata? 3,5. 6,52. Luhk.24,25.

18. Jums ir azis, un juhs neredſat; jums ir auſis, un juhs nedſirdat un ne-atminatees? 4,12.

19. Kad es tahs peezas maiſesteempeeztuhkſtoſcheem lauſu, zik kurwju ar druſkahm juhs eſat peelaſijuſchi? Tee uſ wiņu ſazija: diwipadſmit. 6,41 ꝛc.

20. Bet kad es tahs ſepti-

ņas maises teem tschetrtuhkstoscheem lausu, zik kurwju ar atlikuschahm druskahm juhs esat peelasijuschi? Un tee sazija: septiņus. p.5 ꝛc.

21. Un wiņsch us teem sazija: kà tad juhs neprotat?

22. Un wiņsch nahza us Betsaïdu; tad tee wiņam peeweda weenu neredsigu un wiņam luhdsa, ka wiņsch to aiskahrtu. 7,32. 6,56.

23. Un wiņsch to neredsigo pee rokas ņehma un to isweda ahrâ no ta meesta un spłahwa wiņa azis un uslika tam rokas un tam jautaja, waj tas ko redsot? 7,33. Jahn.9,6.

24. Un azis pazehlis, tas sazija: es redsu zilwekus kà kokus staigajam.

25. Tad wiņsch atkal uslika rokas us wiņa azihm un wiņam lika azis pazelt, un wiņsch tapa atkal wesels un redseja wisu it skaidri.

26. Un wiņsch to suhtija mahjâs sazidams: ne-eij meestâ un nesaki to neweenam meestâ. 7,36. Luhk.5,14.

27. Un Jesus un wiņa mahzekłi isgahja us Wihlipa-Zesarejas meesteem, un waizaja saweem mahzekłeem us zeła, teem sazidams: ko tee łaudis saka, mani esam? Luhk.9,18 ꝛc.

28. Bet tee atbildeja: tu esot Jahnis, tas kristitajs; un ziti: tu esot Elija; un ziti: weens no teem praweescheem. 6,15.

29. Un wiņsch us teem sazija: bet juhs, ko juhs sakat, mani esam? Bet Pehteris atbildedams us to sazija: Tu esi tas Kristus.

30. Un wiņsch teem stipri peekodinaja, lai neweenam par wiņu neko nesaka.

31. Un wiņsch eesahza tos mahzit, ka tam Zilweka-dehlam dauds buhs zeest un tapt atmestam no teem wezajeem un augsteem preestereem un rakstu-mahzitajeem un tapt nokautam un pehz trim deenahm augscham zeltees. 10,32 ꝛc. Luhk.9,22. Mat.21,42.

32. Un wiņsch scho wahrdu it skaidri runaja, un Pehteris, wiņu sawrup wedis, eesahza wiņu apsaukt. Mat.16,22 ꝛc. Jahn.16.29.

33. Bet wiņsch atgreesdamees un sawus mahzekłus usluhkodams apdraudeja Pehteri sazidams: atkahpees no manis, sahtan! Jo tu nedomà pehz Deewa, bet pehz zilweku prahta.

34. Un tos łaudis lihds ar saweem mahzekłeem pee-aizinajis, wiņsch us teem sazija: kas manim grib nahkt pakał, tas lai pats sewi aisleeds, laiņem sawu krustu un lai staigà man pakał. 10,21.

35. Jo kas sawu dsihwibu grib glahbt, tas to saudehs; un kas sa-

wudsihwibu saudè manis un ewangeliuma dehł, tas to isglahbs. 10,29.

36. Jo ko tas zilwekam palihds, ka winsch samanto wisu pasauli un tam sawa dwehsele suhd?

37. Jeb ko zilweks war dot par sawas dwehseles atpirkschanu?

38. Jo kas manis un manu wahrdu dehł kaunahs eeksch schihs laulibu pahrkahpejas un grehzigas tautas, ta pascha dehł ari tas Zilweka dehls kaunesees, kad winsch nahks ar teem swehteem engeleem eeksch sawa tehwa godibas. Mat.10,33.

9. nodała.

Jesus sawu mahzekku preekschâ teek apstaidrots 2; sludina par Jahni, ka tas ir Elija, kam bija janahk 11; dseedina weenu mehness-sehrdsigu 14; sludina wehl sawu zeeschanu 30; mahza pasemigeem buht 33; sargatees no apgrehzibas 42; sahli eekseh sewim turet un meeru 49.

1. Un winsch us teem sazija: pateesi, es jums saku: zitti no teem, kas sche stahw, nahwi nebaudihs, pirms tee nebuhs redsejuschi Deewa walstibu ar spehku nahkam.

Luhk.9,27. Rom.1,4. 2 Kor.13,4.

2. Un pehz seschahm deenahm Jesus nehma lihds Pehteri un Jehkabu un Jahni un tos weda sawrup us weenu augstu kalnu. Un winsch tapa apstaidrots winu preekschâ.

5,37. Luhk.9,28 u.

3. Un wina drehbes tapa sposchas un loti baltas it kà sneegs, ka neweens balinatajs wirs semes tà newar balinat. Dan.7,9.

4. Un teem Elija ar Mosu parahdijahs un runaja ar Jesu.

5. Un Pehteris atbildeja un us Jesu sazija: rabbi, scheit mums labi; taisisim trihs buhdas, weenu tewim un weenu Mosum un weenu Elijam.

6. Jo tas nesinaja, ko tas runaja; jo tee bija pahrbijuschees.

7. Un weens padebesis nahza tos apehnodams; un balss nahza no ta padebescha sazidama: schis ir mans mihlais dehls klausait winu. Dan.4,28.

8. Un tuhdal tee skatijahs wisapkahrt un neweenu wairs pee sewis neredseja, bet Jesu ween.

9. Un no-eijot no ta kalna, winsch teem peekodinaja, ka tee neweenam nesazitu, ko tee redsejuschi, pirms tas Zilweka-dehls no mironeem nebuhs augscham zehlees.

10. Un tee to wahrdu patureja sawâ prahtâ un apjautajahs, kas tas esot: no mironeem augscham zeltees?

p.32.

11. Un tee winam jautaja

ſazidami: kà tad tee rakſtumahzitaji ſaka, ka Elijam janahk papreekſchu? Mat.17,10 ꝛc.

12. Bet winſch atbildedams uſ teem ſazija: gan Elija papreekſchu nahkdams atkal wiſu ſataiſihs; un kà ir rakſtits par to Zilweka-dehlu, ka tam daudſ buhs zeeſt un tapt nizinatam? Eſ.53,3.

13. Bet es jums ſaku: ka Elija ari ir nahzis, bet tee tam ir darijuſchi, ko gribedami, tà kà par to ir rakſtits. (1 Kehn.19,2.10.)

14. Un winſch pee ſaweem mahzekleem nahzis, redſeja daudſ lauſchu pee teem un rakſtu-mahzitajus, kas ar teem apjautajahs. 8,11. Luhk.9,37 ꝛc.

15. Un tuhdal wiſi laudis, kad tee to redſeja, iſbijahs un peeſtrehjuſchi to apſweizinaja.

16. Un winſch teem rakſtumahzitajeem waizaja: ko juhs ar teem apjautajatees?

17. Un weens no teem laudihm atbildedams ſazija: mahzitajs, es ſawu dehlu pee tewis eſmu atwedis, tam ir mehms gars. p.25.

18. Un kad tas winu ſakampj, tad tas to rauſta; un tas puto un greeſch ſobus un iſdilſt; un es taweem mahzekleem eſmu ſazijis, lai tee to iſdſen, bet tee naw warejuſchi.

19. Bet winſch tam atbildeja un ſazija: ak tu netiziga zilts? Zik ilgi es pee jums buhſchu? Zik ilgi es juhs paneſiſchu? Wedeet to pee manis.

20. Un tee to atweda pee wina, un kad tas gars winu redſeja, tad tas tuhdal to plohſija, un tas pee ſemes triſdams wahrtijahs putodams. 3,11.

21. Un winſch wina tehwam jautaja: zik ilgi winam tà notizees? Bet tas ſazija: no behrnu deenahm.

22. Un daſchkahrt winſch to ir eemetis uguni, ka winſch to nomahktu; bet ja tu ko ſpehji, tad palihdſi mums, apſchehlojees par mums!

23. Bet Jeſus uſ to ſazija: kaut tu waretu tizet! tas wiſu ſpehj, kas tiz. 11,23.

24. Un tuhdal ta behrna tehws brehza un ſazija ar aſarahm: es tizu, Kungs, palihdſi manai netizibai! Luhk.17,5.

25. Bet Jeſus redſedams, ka tee laudis ſatezeja, apdraudeja to neſchkihſto garu, uſ to ſazidams: tu mehmais un turlais gars, es tew paweh-lu, iſeij ahrâ no ta un ne-eeeij wairs eekſch ta. p.17.

26. Un tas iſgahja, brehkdams un togauſchi plohſidams, un winſch tapa it kà mirons, tà ka daudſi ſazija: tas ir nomiris.

27. Bet Jeſus to nehma pee rokas, to uſzehla, un tas pazehlahs.

28. Un kad winſch namâ bija eegahjis, wiņa mahzekli tam ſawrup jautaja: kapehz mehs neſpehjahm to iſdſiht?
29. Un winſch uſ teem fazija: ſchi ſuga zitadi newar iſeet, kà ween zaur luhgſchanu un gaweſchanu.
30. Un no turеenes iſgahjuſchi, tee pahrſtaigaja Galileju, un winſch negribeja, ka to kas ſinatu. 7,24.
31. Jo winſch ſawus mahzekļus mahzija un uſ teem fazija: tas Zilweka-dehls taps nodots zilweku rokâs, un tee to nokaus, un nokauts winſch treſchâ deenâ augſcham zelſees. 8,31. 10,32 ꝛc. Luhk. 9,43 ꝛc.
32. Bet tee ſcho wahrdu neſaprata un bijahs winu jautat. p. 10. 11. Luhk. 18,34.
33. Un winſch nahza Kapernaümâ, un mahjâs buhdams winſch teem jautaja: ko juhs ſawâ ſtarpâ eſat apjautajuſchees uſ zeļa?
34. Bet tee zeeta kluſu; jo tee ſawâ ſtarpâ bija ſarunajuſchees uſ zeļa, kurſch eſot tas leelakais? Luhk. 9,46 ꝛc.
35. Un winſch apſehdahs, atſauza tos diwipadſmit un uſ teem fazija: ja kas grib pirmais buht, tas lai ir no wiſeem tas pehdigais un wiſu kalps. 10,43 Mat. 20,25 ꝛc.
36. Un winſch nehma weenu behrnu un to weda winu widû un to ſkuhpſtija un uſ teem fazija: 10,16. 1 Moſ. 48,10.
37. Ja kas weenu no ſcheem behrneem uſņem manâ wahrdâ, tas mani uſņem; bet kas mani uſņem, tas neuſņem mani, bet to, kas mani ſuhtijis.
38. Bet Jahnis tam atbildeja un fazija: mahzitajs! mehs weenu redſejahm tawâ wahrdâ welnus iſdſenam, tas neturahs pee mums, un mehs tam to eſam leeguſchi, tapehz ka tas neturahs pee mums.
Luhk. 9,49 ꝛc. 4 Moſ. 11,27. 28.
39. Bet Jeſus fazija: neleedſeet winam, jo neweens nedara brihnumu manâ wahrdâ, kas tuhdal no manis waretu kaunu runat. 1 Kor. 12,3.
40. Jo kas newaid pret mums, tas ir ar mums.
Mat 12,30.
41. Jo ja kas juhs dſirdinahs ar bikeri uhdens manâ wahrdâ, tapehz ka juhs Kriſtum peederat, pateeſi, es jums ſaku: tam ſawa alga neſudihs. Mat. 10,42.
42. Un ja kas apgrehzina weenu no ſcheem wiſmaſakajeem, kas tiz uſ mani, tam buhtu labaki, ka tam dſirnakmini pee kakla peekahrtu un to eemeſtu juhrâ. Mat. 18,6.
43. Jeb kad tew tawa roka apgrehzina, nozert to; tas tewim ir labaki, ka tu kroplis ee-eij dſihwoſchanâ, nekà tew ir diwi rokas, un tu noeij ellê, tai ne-iſdſehſchamâ uguni, Mat. 3,12. 5,30.

44. Kur winu tahrps nemirſt, un tas uguns ne-iſdſeeſt. Eſ. 66, 24.

45. Un kad tawa kahja tewi apgrehzina, tad nozehrt to; tas tew ir labaki, ka tu tiſls ee-eij dſihwoſchanâ, ne kà tew ir diwi kahjas, un topi meſts ellê, tai ne-iſdſehſchamâ uguni,

46. Kur winu tahrps nemirſt, un tas uguns ne-iſdſeeſt.

47. Un kad tawa azs tewi apgrehzina, tad iſrauj to; tas tew ir labaki, ka tu ween-azis ee-eij Deewa-walſtibâ, ne kà tew ir diwi azis, un tu topi eemeſts elles uguni, Mat. 5, 29.

48. Kur winu tahrps nemirſt, un tas uguns ne-iſdſeeſt.

49. Jo ikweens uguni taps ſahlits; un ikkatris upuris ar ſahli taps ſahlits.

3 Moſ. 2, 13. Rom. 12, 1.

50. Sahls gan ir laba leeta, bet ja ſahls tapuſi nefahliga, ar ko tad to darihs derigu? Turait ſahli eekſch ſewis un turait meeru ſawâ ſtarpâ.

Luhk. 14, 34. Koloſ. 4, 6. Rom. 12, 18.

10. nodaļa.

Jeſus mahza par laulibas ſchkirſchanu 2; aizina behrninus pee ſewis 13; ſtahſta, ka bagateem grubti tikt Deewa walſtibâ 17; eepreezina tos, kas ewangeliuma dehl teek waijati 28; ſludina atkal ſawu zeeſchanu 32; pahrmahza Jahņa un Jehkaba godaſkahribu 35; kluſina ſawu mahzekku bahrſchanos 43; dſeedina weenu aklu 46.

1. Un no turcenes zehlees winſch nahza uſ Juhdu-ſemes robeſchahm, gar Jardanes otru puſi; un laudis nahza atkal kopâ pee wina, un winſch tà, kà eeradis, tos atkal mahzija.

9, 33. Mat. 19, 1 ꝛc.

2. Un wariſeji peegahja un winam jautaja, winu kahrdinadami: waj wihram brihw no ſawas ſeewas ſchkirtees?

3. Bet winſch atbildeja un uſ teem ſazija: ko Moſus jums ir pawehlejis?

4. Bet tee ſazija: Moſus walu dewis ſchkirſchanas-grahmatu rakſtit un ſchkirtees.

5 Moſ. 24, 1.

5. Un Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: juhſu ſirds-zeetibas dehl winſch jums ſcho bauſli rakſtijis.

6. Bet no paſaules eeſahkuma Deews winus radijis wihru un ſeewu.

1 Moſ. 1, 27. 5, 2.

7. Tadehl zilweks atſtahs ſawu tehwu un mahti un peekerſees pee ſawas ſeewas,

1 Moſ. 2, 24.

8. Un tee diwi buhs weena meeſa. Tad nu tee naw wairs diwi, bet weena meeſa.

9. Tapehz, ko Deews ſaweenojis, to zilwekam nebuhs ſchkirt.

10. Un mahjâs wina mahzekki to atkal jautaja par to paſchu leetu.

11. Un winſch uſ teem ſazija: ja kas no ſawas ſeewas

schkirahs un zitu prezè, tas laulibu pahrkahpj pret winu.

12. Un ja seewa no sawa wihra schkirahs un ar zitu apprezejahs, ta laulibu pahrkahpj.

13. Un tee behrninus nesa pee Jesus, ka winsch tos aiskahrtu. Bet tee mahzekli tos aprahja, kas tos atnesa.

8,22. Luhk.18,15 ꝛc. Mat.19,13.

14. Bet kad Jesus to redseja, tad winsch apskaitahs un us teem sazija: laideet tos behrninus pee manis un neleedseet teem, jo tahdeem peeder Deewa walstiba.

15. Pateesi, es jums saku, ja kas Deewa walstibu nedabu kà behrninsch, tas nenahks tur eekschâ. Mat.18,3.

16. Un winsch tos apkampa, rokas teem uslika un tos swehtija. 9,36.

17. Un kad winsch bija isgahjis us zelu, tad weens peeskrehja un zelôs nometees winu luhdsa: labais mahzitajs, ko man buhs darit, lai eemantoju muhschigu dsihwoschanu? Luhk.18,18 ꝛc.

18. Bet Jesus us to sazija: kapehz tu mani sauzi labu? Neweens naw labs kà ween tas weenigais Deews.

19. Tu tos bauschlus sini: tew nebuhs laulibu pahrkahpt; tew nebuhs nokaut; tew nebuhs sagt; tew nebuhs nepateesu leezibu dot; tew nebuhs neweenam neko atraut; godà sawu tehwu un mahti. 2 Mos.20,12 ꝛc.

20. Bet tas atbildeja un us winu sazija: mahzitajs, scho wisu es esmu darijis no sawas jaunibas.

21. Bet Jesus, to usluhkodams, to eemihleja un sazija us to: weenas leetas tew truhkst, eij un pahrdodi wisu, kas tew ir, un dodi nabageem; tad tew buhs manta debesîs; un nahz, staigà man pakal, to krustu us sewi nehmis. Mat.10,38.

22. Bet par to wahrdu noskumis tas aisgahja behdigs, jo tam bija dauds mantas.

23. Un Jesus skatijahs apkahrt un sazija us saweem mahzekleem: zik gruhti bagatee ee-ees Deewa walstibâ!

24. Un tee mahzekli istruhzinajahs par wina wahrdeem. Bet Jesus atkal atbildeja un us teem sazija: behrni, zik gruhti ir, Deewa walstibâ ee-eet teem, kas us bagatibu leek sawu zeribu.

Dahw.ds.62,11. Sak.11,28.

25. Weeglaki ir kamehlim eet zaur adatas azi, ne kà bagatam ee-eet Deewa walstibâ.

26. Bet tee wehl wairak pahrbijahs un sazija sawâ starpâ; kas tad war tapt swehtigs?

27. Bet Jesus tos usluhkoja un sazija: zilwekeem tas ne-eespehjams, bet ne Deewam, jo Deewam wissas leetas eespehjamas. 14,36.

28. Un Pehteris eesahza us winu sazit: redsi, mehs wisu esam atstahjuschi un tew staigajuschi pakal.

29. Bet Jesus atbildeja un sazija: pateesi, es jums saku: neweens naw, kas atstahjis namu waj brahlus waj mahsas waj tehwu waj mahti waj seewu waj behrnus waj tihrumus manis un ewangeliuma dehl, 8,35.

30. Kas nedabuhs simtkahrtigi jau schinî laikâ namus un brahlus un mahsas un mahtes un behrnus un tihrumus pee tahm waijaschanahm, un nahkoschâ laikâ muhschigu dsihwoschanu. (Rom. 16,13.)

31. Bet daudsi, kas tee pirmee, buhs tee pehdejee, un tee pehdejee buhs tee pirmee.

32. Bet tee bija us zela, eedami us Jerusalemi. Un Jesus gahja winneem preekschâ, un tee istruhzinajahs un bijahs lihds eedami, un winsch nehma atkal pee sewis tos diwpadsmit un eesahza teem sazit, kas winam notikschot: 9,31. Luhk. 18,31 u.

33. Jo redsi, mehs noeimam us Jerusalemi, un tas Dilweka-dehls taps nodots teem augsteem preesteeem un rakstu-mahzitajeem, un tee winu pee nahwes pasudinahs un winu nodos paganeem.

34. Un tee to apmehdihs un to schautihs un to apsplaudihs un to nokaus; un winsch treschâ deenâ augscham zelsees.

35. Tad Jehkabs un Jahnis, tee Zebedeja dehli, pee wina peegahja un sazija: mahzitajs, mehs gribam, ka tu mums daritu, ko tew luhgsim. Mat. 20,20 u.

36. Un winsch us teem sazija: ko juhs gribat, lai es jums daru?

37. Bet tee us winu sazija: dodi mums, ka mehs waram sehdet tawâ godibâ, weens pa tawu labo un otrs pa kreiso roku.

38. Bet Jesus us teem sazija: juhs nesinat, ko juhs luhdsat. Waj juhs warat dsert to bikeri, ko es dserschu, un tapt kristiti ar to kristibu, ar ko es topu kristits? 14,36. Luhk. 12,50.

39. Bet tee us winu sazija: waram. Bet Jesus us teem sazija: juhs gan to bikeri dserseet, ko es dseru, un tapseet kristiti ar to kristibu, ar ko es topu kristits.

40. Bet pee manas labahs un kreisahs rokas sehdet, man nepeederahs dot, bet kureem tas ir sataisits.

41. Un kad tee desmit to dsirdeja, tad tee eesahza skaistees par Jehkabu un Jahni.

42. Bet Jesus tos sauza un us teem sazija: juhs sinat, ka tee, kas par kaušchu waldneekeem teek tureti, tee pahr teem walda un winu leeleem kungeem ir wara pahr teem.

43. Bet tà juhsu starpâ nebuhs buht; bet ja kas no jums grib leels tapt, tas lai ir juhsu sulainis. 9,35.

44. Un ja kas starp jums grib tas pirmais buht, tas lai ir wisu kalps. Luhk.9,48.

45. Jo arì tas Zilweka dehls naw nahzis, ka winam taptu kalpots, bet ka winsch kalpotu un sawu dsihwibu dotu par atpirkschanas-maksu preeksch daudseem.

46. Un tee nahza us Jeriku, un winam ar saweem mahzekleem un daudz laudihm no Jerikus iseijot Timeja dehls, Bartimejs, kas aklais, sehdeja zelmalâ un nabagoja. Luhk.18,35 ꝛc.

47. Un kad tas dsirdeja, ka tas Jesus no Nazaretes esot, tad tas eesahza saukt un sazit: Jesu, tu Dahwida dehls, apschehlojees par mani. 1,9. 12,35. 14,67.

48. Un daudsi to apsauza, lai paleek klusu. Bet tas jo wairak brehza: tu Dahwida Dehls, apschehlojees par mani.

49. Un Jesus apstahjahs un lika to aizinat; un tee aizinaja to aklo us to sazidami: turi droschu prahtu, zelees, winsch tewi aizina.

50. Un sawu uswalku nometis, tas zehlahs un nahza pee Jesus.

51. Un Jesus atbildeja un us to sazija: ko tu gribi, lai es tew daru? Bet tas aklais us winu sazija: rabbuni, ka es waretu redset. Jahn.20,16.

52. Bet Jesus us to sazija: eij, tawa tiziba tewim palihdsejusi, un tuhdal tas tapa redsigs un gahja Jesum us zeļa pakal. 5,34.

11. nodaļa.

Jesus eejahj kà kehninsch Jerusalemê 3; nolahd wihgeš-loku 12; schkihsta Deewa-namu 15; teiz tizigas luhgschanas spehku 20; stubina us brahligu saderibu 25; waizà teem wairseem par Jahna kristibu 26,29.

1. Un kad tee tuwu pee Jerusalemes nahza, pee Betwagus un Betanijas, pee ta eljes-kalna, tad winsch suhtija diwi no saweem mahzekleem, Luhk.19,28 ꝛc.

2. Un us teem sazija: noeita tanî meestâ, kas juhsu preekschâ, un eegahjuschi juhs tuhdal atradiseet peeseetu kumeļu, us ka wehl neweens zilweks naw sehdejis. Atraisijuschi to atwedeet.

3. Un ja kas jums sazihs: kapehz juhs to darait? tad atsakait: tam Kungam ta waijaga; un tuhdal tas to atsuhtihs schurp.

4. Un tee nogahja un atra-

da to kumeļu ahrâ pee durwihm peeſeetu uſ eelas, un to atraiſija.

5. Un kahdi no teem, kas tur ſtahweja, uſ wineem ſazija: ko juhs darat, ka atraiſeet to kumeļu?

6. Un wini uſ teem ſazija, kà Jeſus bija pawehlejis. Un tee tos atlaida.

7. Un wini to kumeļu atweda pee Jeſus un ſawas drehbes uſlika un to ſehdinaja wirſû.

8. Un daudſi ſawas drehbes iſſlahja uſ zelu; un ziti ſarus zirta no kokeem un tos iſtaiſija uſ zelu. Dahw.dſ.118,27.

9. Un tee, kas gahja preekſchâ un pakalâ, kleedſa un ſauza: Oſianna, ſlawets, kas nahk ta Kunga wahrdâ!

Dahw.dſ.118,25.26.

10. Slaweta ir muhſu tehwa Dahwida walſtiba, kas nahk! Oſianna augſtibâ!

2 Sam.7,12.16.

11. Un Jeſus eegahja Jeruſalemê un Deewa-namâ. Un kad wiņſch wiſu wiſapkahrt bija uſluhkojis, un jau wakars bija, tad wiņſch iſgahja ar teem diwpadſmit uſ Betaniju.

12. Un otrâ deenâ, kad tee no Betanijas iſgahja, tad wiņam gribejahs ehſt.

13. Un no tahleenes redſedams weenu wihges-koku, kam lapas bija, wiņſch nahza, waj wiņſch tanî ko atraſtu; un pee ta peegahjis wiņſch ne-atrada neneeka kà ween lapas: jo nebija wihgu-laiks.

14. Un Jeſus bildeja un uſ to ſazija: lai neweens ne muhſcham wairs ne-ehd augļus no tewis. Un wiņa mahzekli klauſijahs. p.21.

15. Un tee nahza uſ Jeruſalemi, un Deewa-namâ eegahjis wiņſch eeſahza iſdſiht wiſus, kas pahrdewa un pirka Deewa-namâ, un apgahſa to miļeju galdus un to baloſchupahrdeweju krehſlus.

Luhk.19,45 u.

16. Un nelahwa neweenu leetu neſt zaur Deewa-namu.

17. Un mahzija un uſ teem ſazija: waj naw rakſtits: mans nams taps nofaukts luhgſchanas-nams wiſahm tautahm? Bet juhs to eſat darijuſchi par ſlepkawu bedri.

Eſ.56,7. Jer.7,11.

18. Un tee rakſtu-mahzitaji un augſtee preeſteri to dſirdeja un mekleja, kà wiņu nomaitatu; jo tee bijahs no wiņa, tapehz ka wiſi laudis iſbrihnijahs par wiņa mahzibu.

19. Un kad wakars metahs, tad wiņſch iſgahja no pilſehtas ahrâ. p.11.

20. Un no rihta agrumâ garam eedami tee redſeja to wihges-koku nokaltuſchu no paſchahm ſaknehm.

21. Un Pehteris atminejees uſ wiņu ſazija: mahzitajs, redſi, tas wihges-koks, ko tu

eſi nolahdejis, tas ir nokaltis.
p.14. Ebr.6,8.

22. Un Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: tizat uſ Deewu.
Jahn.14,1.

23. Jo pateeſi, es jums ſaku: ja kas ſchim kalnam ſazihs: zelees un metees juhrâ! un neſchaubihſees ſawâ ſirdî, bet tizehs, ka notiks, to winſch ſaka: tad winam notiks, to winſch ſaka. 9,23. Luhk.17,6.

24. Tapehz es jums ſaku: wiſu, to juhs luhgdami luhgſeet, tizat, ka juhs dabuſeet, tad tas jums notiks.
Mat.7,7. 21,22. Jahn.14,13. 16,23 ꝛc. Jehk.1,5.6.

25. Un kad juhs ſtahwat, Deewu luhgdami, tad peedodat, ja jums kas ir pret kahdu, lai ari juhſu Tehws, kas debeſis, jums peedod juhſu noſeegumus. Mat.5,23 ꝛc. 6,14 ꝛc. 1.Tim.2,8. Jer.15,1.

26. Bet ja juhs nepeedodat, tad ari juhſu Tehws debeſis juhſu noſeegumus nepeedos.

27. Un tee nahza atkal uſ Jeruſalemi, un winam Deewa-namâ ſtaigajot, nahza pee wina tee augſtee preeſteri un rakſtu-mahzitajiun tee wezaji, Luhk.20,1 ꝛc.

28. Un uſ to ſazija: kahdâ warâ tu ſcho wiſu dari? Un kas tew ſcho waru dewis, ka tu to dari?

29. Bet Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: es aridſan jums 1 rdu waiza- ſchu, un atbildeet man; tad es jums aridſan ſaziſchu, kahdâ warâ es to daru.

30. Waj Jahņa kriſtiba bija no debeſihm, waj no zilwekeem? Atbildeet man.

31. Un tee domaja ſawâ ſtarpâ un ſazija: ja mehs ſakam: no debeſihm — tad winſch ſazihs: kapehz tad juhs winam ne-eſat tizejuſchi?

32. Bet ja ſaziſim: no zilwekeem, — wini bijahs no teem kaudihm. Jo wiſi to Jahni tureja, ka tas pateeſi praweets bijis.

33. Un tee atbildeja un uſ Jeſu ſazija: mehs neſinam. Un Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: tad es aridſan jums neſaku, kahdâ warâ es to daru.

12. nodaļa.

Par ſlepkawigeem wihna-dahrſneekeem 1; par nomas-naudu 13; par augſchamzelſchanos 18; par wisleelako bauſli 28; par Kriſtu, kam dehls winſch eſot 35; par nabaga atraitnes dahwanu 41.

1. Un winſch eeſahza runat uſ teem zaur lihdſibahm: weens zilweks ſtahdija wihna-kalnu un to aptaiſija ar ſehtu un raka wihna ſpaidu un uſtaiſija torni un to iſdewa dahrſneekeem un nogahja zitur. Luhk.20,9 ꝛc.

2. Un kad tas laiks bija, tad winſch ſuhtija pee teem dahrſneekeem weenu kalpu, ka tas no teem dahrſneekeem ſaņem-

tu no teem wihna-kalna augkeem.

3. Bet tee to nehma un schauta un suhtija tukschâ atpakaļ.

4. Un winsch suhtija atkal pee teem zitu kalpu; un scho tee nomehtaja ar akminèem un tam galwu sadausija un apsmeetu aissuhtija projam.

5. Un winsch suhtija atkal zitu. Un scho tee nokawa. Un wehl daudz zitus; un no teem tee zitus schauta un zitus nokawa.

6. Un winam bija wehl weens weenigs dehls, to winsch mihleja, ir to winsch beidsot pee teem suhtija un sazija: tadschu tee kaunesees no mana dehla.

1,11. 1 Mos. 22,2.

7. Bet tee dahrsneeki sazija zits uz zitu: schis ir tas mantineeks! Nahzeet, nokausim to, tad mums buhs ta mantiba.

8. Un tee to nehma, nokawa un ismeta no ta wihna-kalna ahrâ.

9. Ko nu ta wihna-kalna kungs darihs? Winsch nahks un nomaitahs tos dahrsneekus un isdos to wihna-kalnu zitteem. Mat. 21,41.

10. Waj juhs scho rakstu neesat lasijuschi: tas akmins, to tee namataisitaji atmetuschi, tas ir palizis par stuhra-akmini; Dahw. dz. 118,22.23.

11. No ta Kunga tas notizis un ir brihnums muhsu azis — ?

12. Un tee mekleja winu rokâ dabuht un bijahs no teem laudihm, jo tee nomanija, ka winsch us teem scho lihdsibu bija sazijis, un winu atstahjuschi tee aisgahja.

13. Un tee suhtija pee wina kahdus no teem warisejeem un Erodus sulainèem, ka tee winu sawaldsinatu wina walodâ. Luhk. 20,20 u.

14. Un tee nahza un us winu sazija: mahzitajs, mehs sinam, ka tu esi pateesigs un nebehda par neweenu; jo tu ne-usluhko zilweka waigu, bet mahzi Deewa zelu pateesi: waj ir brihw keisaram meslus dot waj ne? waj dosim, waj nedosim?

15. Bet winu wiltibu sinadams, winsch us teem sazija: kam juhs mani kahrdinajat? Atneseet man weenu sudraba-grasi, lai es to redsu.

16. Un tee atnesa. Tad winsch us teem sazija: kam ir schi sihme un tas wirsraksts? Bet tee us winu sazija: keisara.

17. Un Jesus atbildeja un us teem sazija: tad dodeet keisaram, kas keiseram peeder, un Deewam, kas Deewam peeder. Un tee isbrihnijahs par winu.

18. Un tee saduzeji, kas saka augschamzelschanos ne-esam, nahza pee wina un winu jautaja un sazija: Luhk. 20,27 u.

19. Mahzitajs, Mosus mums ir rakstijis: ja kam brahlis mirst, kas seewu pamet bes behrneem, tad wina brahlim buhs to seewu apnemt un sawam brahlim zelt dsimumu. 5 Mos. 25, 5.

20. Tad nu bija septini brahli. Un pirmais apnehma seewu un mirdams nepameta dsimumu.

21. Un otrais winu apnehma un nomira un tas aridsan nepameta dsimumu. Un tapat treschais.

22. Un wisi septini to apnehma un behrnus nepameta. Bridsot pehz wiseem ari ta seewa nomira.

23. Tad nu pee augschamzelschanahs, kad tee augscham zelsees, kuram ta seewa buhs? Jo wiseem septineem ta bijusi par seewu.

24. Bet Jesus atbildeja un uz teem sazija: waj juhs nealojatees tadehk, ka juhs tos rakstus neprotat, nedz Deewa spehku?

25. Jo kad tee no mironeem augscham zelsees, tad tee nedz prezehs, nedz taps prezeti, bet tee buhs itin ka tee engeli, kas debesis.

26. Bet par teem mirusscheem, ka tee taps usmodinati: waj juhs Mosus grahmatâ ne-esat lasijuschi, kà Deews pee ta kruhma uz to runajis sazidams: es esmu Abraâma Deews un Jhsaâka Deews un Jehkaba Deews? 2 Mos. 3, 2. 6.

27. Deews naw miruschu, bet dsihwu Deews! Tad nu juhs breesmigi alojatees.

28. Un weens no teem rakstu-mahzitajeem, kas bija dsirdejis, ka tee bija apjautajuschees, sinadams, ka winsch teem bija labi atbildejis, nahza un winam waizaja: kursch ir tas augstakais bauslis pahr wiseem? 8, 11. Mat. 22, 34 u.

29. Bet Jesus tam atbildeja: tas augstakais bauslis pahr wiseem ir: klausees Israël, tas Kungs, muhsu Deews, ir weens weenigs Kungs. 5 Mos. 6, 4. 5.

30. Un tew buhs to Kungu, sawu Deewu, mihlet no wisas sawas sirds un no wisas sawas dwehseles un no wisa sawa prahta un no wisa sawa spehka, schis ir tas augstakais bauslis.

31. Tas otrais, schim lihdsigs, ir tas: tew buhs sawu tuwaku mihlet kà sewi paschu; zita leelaka bauschka pahr scheem newaid. 3 Mos. 19, 18.

32. Un tas rakstu mahzitajs uz winu sazija. gan labi, mahzitajs, tas ir teesa, ko tu sazijis: weens weenigs Deews ir, un zita naw, kà winsch ween. 5 Mos. 4, 35. Es. 45, 6.

33. Un to mihlet no wisas sirds un no wisa prahta un no wisas dwehseles un no wisa spehka, un tuwaku mih-

let kà ſewi paſchu, tas ir wairak ne kà wiſi dedſinajamee upuri un zitti upuri. 1Sam. 15, 22.

34. Un Jeſus redſedams, ka tas gudri bija atbildejis, uſ to ſazija: tu ne-eſi tahlu no Deewa walſtibas. Un neweens nedrihkſteja wairs winu jautat.

35. Un Jeſus atbildeja un ſazija, mahzidams Deewa-namâ: kà tee rakſtu-mahzitaji ſaka, ka Kriſtus eſot Dahwida dehls? 11, 15. 17. Luhk. 20, 41 ꝛc.

36. Jo tas pats Dahwids ir ſazijis zaur Swehto Garu: tas Kungs ir ſazijis uſ manu kungu: ſehdees pa manu labo rohku, teekams es tawus eenaidneekus leeku par pameſlu tawahm kahjahm.

Dahw. dſ. 110, 1.

37. Kad nu Dahwids pats winu ſauz par kungu, kà tad tas ir wina dehls? Un daudſ kauſchu winu labpratdſirdeja.

Jahn. 7, 49.

38. Un winſch ſawâ mahzibâ uſ teem ſazija: ſargajatees no teem rakſtu-mahzitajeem, kam tihk gaŗôs ſwahrkôs ſtaigat un uſ tirgeem tapt ſweizinateem, Luhk. 20, 45 ꝛc.

39. Un baſnizâs jo augſtôs krehſlôs ſehdet un jo augſtâ weetâ weeſibâs; Mat. 23, 6.

40. Kas atraikna namus aprij un taiſnojahs ar ſawahm gaŗahm luhgſchanahm. Schee dabuhs jo gruhtu ſodibu. Mat. 23, 14.

41. Un Jeſus ſehdahs Deewa-ſchkirſtam preti un luhkoja, kà tee kaudis naudu meta Deewa-ſchkirſtâ; un daudſ bagati eemeta daudſ.

Luhk. 21, 1 ꝛc.

42. Un weena nabaga atraitne nahza un eemeta diwi artawus, tas ir weens kwadrants. Luhk. 12, 59.

43. Un winſch ſawus mahzekkus aizinaja un uſ teem ſazija: pateeſi, es jums ſaku, ſchi nabaga atraitne wairak ir eemetuſi ne kà wiſi, kas Deewa-ſchkirſtâ ir metuſchi.

44. Jo wiſi no ſawas bagatibas ir metuſchi; bet ſchi no ſawas nabadſibas ir eemetuſi wiſu, kas tai bija, wiſu ſawu padomu.

13. nodaļa.

Jeſus ſludina Jeruſalemes iſpoſtiſchanu 1; paſtara deenu 24; un pamahza, ka mums buhs nomodâ buht un Deewu luhgt 33.

1. Un winam no Deewa-nama iſeijot, weens no wina mahzekkeem uſ to ſazija: mahzitajs, luhk, kahdi akmini tee ir, un kahdas ehkas.

Luhk. 21, 5 ꝛc.

2. Un Jeſus atbildeja un uſ to ſazija: waj tu wiſas ſchahs leelahs ehkas redſi? Tuc akmins uſ akmina netaps atſtahts, kas netaps noplehſts.

3. Un kad winſch ſehdeja uſ eljes-kalna Deewa-namam preti, tad Pehteris un Jeh-

kabs un Jahnis un Andrejs winu jautaja fewiſchki:

4. Saki mums, kad tas buhs, un kahda ta ſihme, kad wiſs tas peepildiſees?

5. Bet Jeſus teem atbildeja un eeſahza runat: peeluhkojeet, ka neweens juhs nepeewil.

6. Jo daudſi nahks manâ wahrdâ ſazidami: es tas eſmu; un daudſ peewils.

7. Bet kad juhs dſirdeſeet karus un kara walodas, tad nebehdajatees, jo tam buhs tà notikt; bet tas gals wehl naw klaht.

8. Jo tauta zelſees pret tautu un walſts pret walſti un weetahm buhs ſemes-trihzeſchanas, bada-laiki un dumpji.

9. Tas buhs to gruhto behdu eeſahkums; bet luhkojeet juhs uſ ſew paſcheem; jo tee juhs nodos augſtâs teeſâs un baſnizâs; un juhs tapſeet ſchauſti un manis dehl waldneeku un kehninu preekſchâ weſti, teem par leezibu.

Mat.10,18.

10. Un ewangeliumam buhs papreekſch tapt ſludinatam wiſahm tautahm. 16,15.

11. Kad nu tee juhs wedihs, juhs nododami, tad nebehdajatees eepreekſch, kas jums buhs jarunà, nedſ apdomajatees; bet kas jums tanî paſchâ ſtundâ taps dots, to runajeet; jo juhs ne eſat tee, kas runà, bet tas Swehtais Gars.

Mat.10,19 ꝛc. Luhk.12,11 ꝛc. 21,14 ꝛc.

12. Bet tad brahlis brahli nodos pee nahwes un tehws dehlu; un behrni zelſees pret wezakeem un winus nonahwehs. Mik.7,6.

13. Un juhs tapſeet eenihdeti no wiſeem mana wahrda dehl; bet kas paſtahw lihdſ galam, tas taps iſglahbts.

14. Bet kad juhs to iſpoſtiſchanas negantibu redſeſeet, par ko praweets Danijels ir runajis, ka ta ſtahw, kur neklahjahs (kas to laſa, tas lai to labi apdomà), tad lai behg uſ kalneem tee, kas ir Juhdu-ſemê.

Mat.24,15 ꝛc. Dan.9,27. 12,4.10.

15. Un kas uſ jumta ir, tas lai nenokahpj namâ un tur lai ne-ee-eet, ko no ſawa nama iſneſt.

16. Un kas ir laukâ, tas lai ne-atgreeſchahs atpakaļ, ſawas drehbes paņemt.

17. Bet wai tahm gruhtahm un tahm ſihditajahm tanîs deenâs.

18. Bet luhdſat, ka juhſu behgſchana nenoteek ſeemas-laikâ.

19. Jo tanî laikâ buhs tahdas leelas behdas, kahdas naw bijuſchas no paſcha eeſakuma, kamehr Deews paſauli radijis lihdſ ſchim, un kahdas ari nebuhs. Dan.12,1.

20. Un ja tas Kungs ſchahs deenas nepa-ihſinatu, tad ne-

weens netaptu iſglahbts; bet to iſredſeto dehl, to winſch iſredſejis, winſch tahs deenas ir pa-ihſinajis.

21. Un ja kas tant laikâ uſ jums ſazihs: redſi, ſche ir Kriſtus, jeb redſi, tur winſch ir; tad netizeet.

22. Jo wiltigi Kriſti un wiltigi praweeſchi zelſees un leelas ſihmes un brihnumus darihs, ka peewiltu, ja tas waretu notikt, irtos iſredſetos.

23. Bet juhs peeluhkojeet; redſi, es jums to wiſu papreekſch eſmu ſazijis. p.9.

24. Bet tanîs deenâs, pehz tahm behdahm, ſaule aptumſchoſees, un mehneſis nedos ſawu ſpihdumu;

25. Un debeſs ſwaigſnes nokritihs, un debeſs ſtiprumi kuſtinaſees.

26. Un tad redſehs to Zilweka-dehlu nahkam padebeſchôs ar leelu ſpehku un godibu. 14,62.

27. Un tad winſch ſuhtihs ſawus engelus un ſakrahs ſawus iſredſetos no teem iſchetreem wehjeem, no ſemes gala lihdſ debeſs galam.

28. Bet mahzaitees lihdſibu no wihgeskoka: kad wina ſars jau eeſek, un lapas plaukſt, tad juhs nomaneet, waſaru eſam klahtu.

29. Tà aridſan, kad juhs ſcho wiſu redſeſeet noteekam, tad ſinait, ka tas ir tuwu preekſch durwihm

30. Pateeſi es jums ſaku: ſchi zilts neſudihs, teekams wiſs tas buhs notizis.

31. Debeſs un ſeme ſudihs, bet mani wahrdi neſudihs.

32. Bet par to deenu jeb ſtundu neweens neſina, ne tee engeli, kas debeſîs, ne tas Dehls, kà ween tas Tehws.

Wihlip.2,6 ꝛc. Ebr.12,2. (Ap.darb.1,7.)

33. Peeluhkojeet, eſeet modrigi, un luhdſeet, jo juhs neſinat, kad tas laiks ir.

Mat.25,13. Luhk.12,40.

34. Jt kà weens zilweks, zitur no-eedams, atſtahja ſawu namu un dewa ſaweem kalpeem waru un ikkatram ſawu darbu, un pawehleja durwjuſargam buht nomodâ.

Luhk.19,12 ꝛc. Jahn.10,3.

35. Tad nu eſat nomodâ! Jo juhs neſinat, kad tas namakungs nahk, waj wakarâ, waj nakts-widû, waj gailôs, waj no rihta agri. Luhk.12,38. 14,30.

36. Ka tas nejauſchi nahkdams, juhs ne-atron gulam.

37. Bet to es jums ſaku, to es ſaku wiſeem: eſat nomodâ.

14. nodaļa.

Jeſus Betanijâ top ſwaidits 3; ehd leeldeenas jehru 12; eeſtahda ſwehto wakar-ehdeenu 22; zeeſch dahrſâ 32, 45; un Kaïwaſa namâ 53; Pehteris apgrehkojahs 66.

1. Un pehz diwi deenahm bija leeldeena un tahs nerau-

dſetahs maiſes ſwehtki. Un tee augſtee preeſteri un rakſtu-mahzitaji mekleja, kà tee Jeſu ar wiltu ſanemtu un nokautu. Mat.26,1 u. 2 Moſ.12,15. 3 Moſ.23,6.

2. Bet tee ſazija: tik ne ſwehtkôs, lai dumpis nezelahs ſtarp ļaudîm.

3. Un kad winſch bija Betanijâ, Sihmaņa, ta ſpitaligà, namâ, un pee galda ſehdeja, tad weena ſeewa nahza; tai bija akmiņa-trauziņſch ar ļoti dahrgu un it tihru nardes elji, un, to trauziņu ſalauſuſi, ta to lehja uſ wiņa galwu. Jahn.22,1 u. Aug.dſ.4,14.

4. Un tur bija kahdi, kas pee ſewis apſkaitahs un ſazija: ka labad ſchi eljes iſſchkehrdeſchana notikuſi?

5. Jo ſcho elji wareja pahrdot dahrgaki ne kà par trihsſimt graſcheem un iſdalit nabageem; un tee kurnejapar to.

6. Bet Jeſus ſazija: leekat to meerâ. Ko juhs tai raiſes darat? Ta labu darbu pee manis darijuſi.

7. Jo nabagi ir arweenu pee jums, un kad gribat, juhs teem warat labu darit; bet es ne-eſmu arweenu pee jums. 5 Moſ.15,11.

8. Schi ir darijuſi, ko ſpehjuſi; ta jau eepreekſchu manu meeſu ir ſwaidijuſi uſ behrehm. 16,1.

9. Pateeſi, es jums ſaku: kur ween ſchis ewangeliums kluhs ſludinats pa wiſu paſauli, tur ari to teiks, ko ſchi darijuſi, wiņai par peemiņu. 13,10.

10. Un Juhdas Iſkarjots, weens no teem diwpadſmit, nogahja pee teem augſteem preeſteŗeem, ka wiņu teem nodotu.

11. Un tee to dſirdejuſchi preezajahs un ſolija tam dot naudu; un tas mekleja, kà tas wiņu iſdewigâ laikâ nodotu.

12. Bet pirmâ neraudſetahs maiſes deenâ, kad leeldeenas-jehru nokawa, wiņa mahzekli uſ wiņu ſazija: kur tu gribi, lai mehs no-eimam un ſataiſam, ka tu leeldeenas-jehru wari ehſt? p.1. Luhk.22,7 u.

13. Un winſch ſuhtija diwi no ſaweem mahzekleem un uſ teem ſazija: no-eita uſ pilſehtu. Un juhs ſaſtaps weens zilweks, uhdens-kruhſi neſdams. Eita tam pakaļ.

14. Un kur winſch ee-eet, tur teizeet tam ſaimneekam: tas mahzitajs ſaka: kur ir ta weeta preekſch manis, kur ar ſaweem mahzekleem waru ehſt leeldeenas-jehru.

15. Un wiņſch jums rahdihs leelu, ar dekeem iſklahtu gatawu iſtabu. Turpat ſataiſeet preekſch mums.

16. Un wiņa mahzekli iſgahja un nahza pilſehtâ un atrada tà, kà winſch teem bija

fazijis: un fataisija to leeldeenas-jehru.

17. Un kad wakars metahs, tad winsch nahza ar teem diwpadsmit.

18. Un teem pee galda sehschot un ehdot, Jesus fazija: pateesi, es jums saku: weens no jums, kas ar mani ehd, mani nodos. Mat. 26, 21 u.

19. Un tee eesahka noskumt un zits pehz zita us winu sazit: waj es tas esmu?

20. Bet winsch atbildeja un us teem fazija: weens no teem diwpadsmit, kas ar mani mehrz blodâ.

21. Tas Zilweka-dehls gan aiseet tà, kà par winu ir rakstits. Bet wai tam zilwekam, zaur ko tas Zilweka-dehls top nodots. Schim zilwekam buhtu labaki, ka nemaz nebuhtu dsimis.

22. Un teem ehdot, Jesus nehma to maisi un pateizis pahrlausa un teem to dewa un fazija: nemeet, ehdeet, ta ir mana meesa.

Mat. 26, 26 u. Luhk. 22, 19 u.

23. Un winsch nehma to bikeri un pateizis teem to dewa. Un tee wisi dsehra no ta.

Luhk. 22, 21.

24. Un winsch us teem fazija: schihs ir manas asinis, tahs jaunahs deribas asinis, kas par daudseem top isleetas.

25. Pateesi, es jums saku, ka es wairs nedserschu no wihna-koka augleem lihds tai deenai, kad es to no jauna dserschu Deewa-walstibâ.

26. Un to pateizibas-dseesmu dseedajuschi, tee isgahju us elses kalnu.

Mat. 26, 30 u.

27. Un Jesus us teem fazija: juhs wisi schini nakti apgrehzinasitees pee manis, jo stahw rakstits: Es ganu sitischu, un awis taps isklihdinatas. Zak. 13, 7.

28. Bet kad es augschams zelschos, tad es juhsu preekschâ gribu no-eet us Galileju.

16, 7.

29. Bet Pehteris us to fazija: un ja wisi pee tewis apgrehzinatos, tomehr es ne.

30. Un Jesus us to fazija: pateesi, es tew saku: schodeen, schini nakti, pirms gailis otreis dseedahs, tu mani trihskart aisleegsi.

31. Bet tas runaja wehl daudz wairak: jebschu man buhtu lihds ar tewi jamirst, tadschu es tewi negribu aisleegt: un tàpat ari wisi fazija.

32. Un tee nahza us weenu muischu, kam wahrds Getsemane, un winsch us saweem mahzekleem fazija: apsehschatees teju, kamehr es Deewu luhgschu. Mat. 26, 36 u. Luhk. 22, 39 u. Jahn. 18, 1.

33. Un winsch nehma pee

ſewis Pehteri un Jehkabu un Jahni un eeſahza baiſotees un trihzet, 9,2.

34. Un uſ teem ſazija: mana dwehſele ir wiſai noſtumuſi lihdſ nahwei. Paleekat ſcheitan un eſeet nomodâ.

35. Un makenit pagahjis winſch krita pee ſemes un luhdſa, ja tas waretu buht, lai ta ſtunda winam aiſeetu garam. Jahn. 12, 27.

36. Un winſch ſazija: Abba, Tehws, tu ſpehſt wiſas leetas! Nem ſcho biſkeri no manis! Tomehr ne ko es gribu, bet ko tu gribi. 10, 27. Gal. 4, 6.

37. Un winſch nahk un atrod tos gulam un ſaka uſ Pehteri: Sihmani, waj tu guli? Waj tu neweenu ſtundu neſpehji buht nomodâ?

38. Eſat nomodâ un luhdſat Deewu, ka neeekrihtat kahrdinaſchanâ. Gars gan ir labprahtigs, bet meeſa ir wahja.

39. Un winſch atkal nogahjis, Deewu luhdſa, ſazidams ſchos paſchus wahrdus.

40. Un winſch greeſahs atpakaļ, un atrada tos atkal gulam, jo winu azis bija meega pilnas, un tee neſinaja, ko winam atbildet.

41. Un winſch nahza treſchu lahgu un uſ teem ſazija: guleet nu wehl un duſeet! jau ir gan; ta ſtunda ir nahkuſi! Redſi, tas Zilweka-dehls top nodots grehzineeku rokâs.

42. Zeļatees, eima; redſi, kas mani nodod, tas ir tuwu klaht.

43. Un tuhdaļ winam wehl runajot, atnahza Juhdas, weens no teem diwpadſmit, un lihdſ ar winu daudſ lauſchu ar ſobineem un nuhjahm no teem augſteempreeſteeem un rakſtu-mahzitajeem un wezajeem.

44. Bet tas, kas winu nodewa, teem bija dewis ſihmi ſazidams: kuru es ſkuhpſtiſchu, tas ir tas, to guhſtait, un to nowedeet droſchi. Jahn. 7, 44 u.

45. Un tas nahza un tuhdaļ winam peegahjis ſazija: rabbi, rabbi! un winu ſkuhpſtija. (Mat. 23, 7.)

46. Un tee rokas peelika pee wina un to ſaņehma.

47. Bet weens no teem, kas pee wina ſtahweja, ſobinu iſwilzis, zirta ta augſtà preeſtera kalpam un tam nozirta auſi.

48. Un Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: it kà uſ kahdu ſlepkawu juhs eſat iſgahjuſchi ar ſobineem un nuhjahm, mani guhſtit.

49. Ikdeenas es pee jums eſmu ſehdejis, Deewa-namâ mahzidams, un juhs mani ne-eſat guhſtijuſchi. Bet lai tee rakſti taptu peepilditi.

50. Un wiſi wina mahzekļi winu atſtahja un behdſa.

51. Un weens jaunellist winam gahja pakal, tas bija ar audekli apsedsees us tailahm meesahm, un tee jaunekli pehz ta twarstija.

2 Mos. 22, 26. 27. (2 Sam. 2, 14.)

52. Bet to audekli pamesdams, tas no teem isbehdsa plikš.

53. Un tee Jesu noweda pee ta augstà preestera, un tur sapulzejahs wisi augstee preesteri un wezaji un rakstumahzitaji.

Luhk. 22, 54 ꝛc. Mat. 26, 57 ꝛc.

54. Un Pehteris no tahleenes winam gahja pakal ta augstà preestera pilì eekschâ, un sehdeja pee teem sulaineem un sildijahs pee uguns.

55. Bet tee augstee preesteri un wisa ta teesa mekleja leezibu pret Jesu, ka tee winu nonahwetu, un ne-atrada.

56. Jo daudsi dewa wiltigu leezibu pret winu, un winu leezibas nebija weenadas.

5 Mos. 17, 6. Dahw. ds. 55, 10.

57. Un zitti zehluschees dewa wiltigu leezibu pret winu, sazidami:

58. Mehs esam dsirdejuschi, ka winsch sazijis: es gribu scho rokahm taisito Deewa-namu noplehst un treijâs deenâs zitu, ne rokahm taisitu, uszelt.

Ebr. 9, 11.

59. Un ari schi winu leeziba nebija weenada.

60. Un tas augstais preesteris zehlahs winu widû, jautaja Jesum un sazija: waj tu us to neka ne-atbildi, ko schee pret tewi leezinà?

61. Bet winsch zeeta klusu un ne-atbildeja neneeka. Un atkal tas augstais preesteris winam jautaja un us winu sazija: waj tu esi Kristus, ta Augsti-teizamà Dehls?

15, 5. Dahw. ds. 40, 17.

62. Bet Jesus sazija: es tas esmu. Un juhs redsesseet to Zilweka-dehlu sehdscham pee ta Wisu-spehzigà labahs rokas un nahkam ar debess padebescheem.

13, 26.

63. Tad tas augstais preesteris saplehsa sawus swahrkus un sazija: kam wehl waijaga leezineeku?

64. Juhs wina saimoschanu esat dsirdejuschi! Kà jums schkeet? Bet tee wisi winu noteesaja, ka winsch nahwi esot pelnijis.

65. Un zitti eesahka winu apspkaudit un apsegt wina waigu un winu sist duhrehm un us winu sazit: usmini muhs, praweets buhdams. Un tee sulaini winam sita waigâ.

10, 34. 15, 19.

66. Un kad Pehteris preekschnamâ bija, tad weena no ta augstà preestera kalponehm nahza,

Luhk. 22, 55 ꝛc.

67. Un redseja, ka Pehteris sildijahs, un to usluhkoja un sazija: tu aridsan biji

pee ta Jesus no Nazaretes. 10,47. Jahn. 1,46.

68. Bet winsch leedsahs, sazidams: es winu nepasihstu, neds sinu, ko tu runà. Un tas isgahja no ta preekschnama. Un gailis dseedaja.

69. Un ta meita to atkal redseja un eesahka sazit us teem, kas klaht stahweja: schis ir weens no teem.

70. Bet tas atkal leedsahs. Un par masu brihdi tee, kas apkahrt stahweja, atkal us Pehteri sazija: pateesi, tu esi weens no teem, jo tu esi Galilejs, un tawa waloda teem ir lihdsiga. Jahn. 7,52.

71. Un tas sahka nolahdetees un nodeewotees: es nepasihstu to zilweku, par ko jums runajeet.

72. Un gailis dseedaja otru reisi; un Pehteris peemineja to wahrdu, ko Jesus us to bija sazijis: pirms ne kà gailis diwi reis dseedahs, tu mani trihs reis aisleegsi; un winsch eesahka raudat. p. 30.

15. nodaļa.

Pilatus apleezina Kristus nenoseedsibu 10, 14; bet tadschu winsch to leek schaust 15, un krustà sist 20; Jahseps no Arimatijas glaba Jesus meesas 42, 46.

1 Un tuhlit no rihta tee augstee preesteri ar teem wezajeem un rakstu-mahzitajeem un wisa ta augstà teesa sarunajahs, un tee sehja Jesu, noweda un nodewa winu Pilatum. Luhk. 23,1 u.

2. Un Pilatus winam jautaja: waj tu esi tas Juhdu kehninsch? Un winsch atbildeja un us to sazija: tu to saki. Jahn. 18,33 u. Mat. 26,64.

3. Un tee augstee preesteri winu gauschi apsuhdseja.

4 Bet Pilatus winam atkal waizaja sazidams: waj tu neka ne-atbildi? Redsi, zik gauschi tee tewi apsuhds!

5. Bet Jesus ne-atbildeja wairs neneeka, tà ka Pilatus brihnijahs.

6. Bet us swehtkeem tas wineem atlaida weenu zeetumneeku, kuru tee prasija.

7. Bet tur bija weens ar wahrdu Baraba, guhstits ar teem dumpineekeem, kas dumpi weenu bija nokawuschi.

8. Un tee laudis augschâ sanahkuschi eesahza prasit, ka teem tà daritu, kà allaschihn.

9. Bet Pilatus teem atbildeja un sazija: waj juhs gribat, ka es jums to Juhdu kehninu atlaischu?

10. Jo winsch sinaja, ka tee augstee preesteri to no klaudibas bija nodewuschi.

11. Bet tee augstee preesteri teem laudihm peetodinaja, lai labaki teem atlaistu to Barabu.

12. Bet Pilatus atbildeja un atkal us teem sazija: ko tad juhs gribat, lai daru tam,

to juhs ſauzat par Juhdu ķehninu?

13. Bet tee atkal brehza: ſit winu kruſtâ.

14. Bet Pilatus uſ teem ſazija: ko tad winſch launu darijis? Bet tee wehl wairak brehza: ſit winu kruſtâ.

15. Bet Pilatus gribedams teem ļaudihm iſtiķt, teem atlaida Barabu un nodewa Jeſu, lai winu bija ſchautis, ka taptu kruſtâ ſists.

16. Bet tee karâ-wihri winu noweda pilî, tas ir teeſasnamâ, un ſaſauza wiſu to pulku.

Jahn.19,1 ꝛc. Mat.27,27 ꝛc.

17. Un tee winam apwilka ſarkanu mehteli, un kroni no ehrſchkeem nopinuſchi winam lika uſ galwu.

18. Un tee eeſahza winu ſweizinat: ſweiks, Juhdu ķehnin!

19. Un ſita wina galwu ar needri un winu apſpļaudija, un zeļus lozija un winu peeluhdſa. 14,65.

20. Un kad tee winu bija apſmehjuſchi, tad winam nowilka to ſarkano mehteli un winam apwilka wina paſcha drehbes un winu iſweda, la winu kruſtâ ſistu.

Luhk.23, 26 ꝛc.

21. Un tee ſpeeda kahdu, kas no lauka nahkdams garam gahja, Sihmani no Kirenes, Alekſandera un Ruſa tehwu, la wina kruſtu neſtu.

Rom.16,13.

22. Un tee winu noweda pee tahs weetas Golgata, tas ir tukſots: peeres-weeta.

23. Un winam dewa dſert wihnu, ar mirehm ſajauktu, bet winſch to nenehma.

24. Un kad to bija kruſtâ ſituſchi, tad tee iſdalija wina drehbes un meta laulinus par tahm, ko kurſch dabutu.

Dahw.dſ.22,19.

25. Un ta bija ta treſchâ ſtunda, un winu ſita kruſtâ.

Jahn.19,14,

26. Un tur wirsrakſts par wina wainu bija wirſû uſrakſtits: tas Juhdu ķehninſch.

27. Un lihdſ ar winu ſita kruſtâ diwi ſlepkawas, weenu pa labo, otru pa kreiſo roku.

28. Un tee rakſti ir peepildîti, kas ſaka: winſch ir lihdſinats launa daritajeem.

Eſ.53,12.

29. Un tee, kas gahja garam, winu ſaimoja, kratija ſawas galwas un ſazija: raugi, kâ tu to Deewa-namu noplehſi un to uſtaiſi treijâs deenâs.

14,58.

30. Palihdſees pats un kahpi no kruſta ſemê.

31. Tâpat aridſan tee augſtee preeſteri ar teem rakſtu-mahzitajeem winu apmehdija un ſazija: zitus winſch peſtijis, ſew paſchu winſch newar peſtit.

32. Lai nu Kriſtus, tas Iſraëla ķehninſch, no kruſta

nokahpj, ka mehs redsam un tizam. Un ir tee, kas lihds ar winu bija krustâ sisti, winu apsmehja. p.2,26. Jahn.1.49. 20,29.

33. Un ap sesto stunda palika tumsch pahr wisu semi lihds dewitai stundai.

34. Un ap to dewito stundu Jesus stiprâ balsî brehza saukdams: Eli, Eli, lama sabaktani! Tas ir tulkots: mans Deews, mans Deews, kapehz tu mani esi atstahjis? Dahw.ds,22,2.

35. Un ziti no teem, kas tur klaht stahweja, kad to dsirdeja, sazija: redsi, winsch sauz Eliju.

36. Bet weens tezeja un pildija swammi ar etiki un to lika us needri un winu dsirdinaja sazidams: laideet, redsesim, waj Elija nahks un winu nonems.

37. Bet Jesus stiprâ balsî brehzis dwehseli islaida. Mat.27,50.

38. Un preekschkaramais auts Deewa-namâ pahrplihsa diwejôs gabalôs no augschas lihds semei.

39. Bet tas kapteine, kas tur klaht stahweja winam it preti, redsedams, ka winsch tà brehkdams garu bija islaidis, sazija: pateesi, schis zilweks bija Deewa Dehls. Mat.27,54.

40. Un tur bija ari seewas, kas no tahleenes skatijahs; starp tahm bija Maria Madała un Maria, ta jaunakà Jehkaba un Joses mahte, un Salome, Mat.27,55 ꝛc.

41. Kas aridsan, kad winsch bija Galilejâ, winam bija gahjuschas pakał un winam kalpojuschas, un daudsi zitas, kas lihds ar winu bija nahkuschas us Jerusalemi.

42. Un tahs sataisamahs deenas wakarâ, tas ir tai swehtâ wakarâ, Luhk.23,50 ꝛc. Jahn.19,14.31.

43. Jahseps no Arimatijas, weens godigs runas-kungs, kas pats aridsan us Deewawalstibu gaidija, nahza un eegahja droschi pee Pilatus un isluhdsahs Jesus meesas. Luhk.23,50.51.

44. Bet Pilatus brihnijahs, ka tas jau bija nomiris, un to kapteini aizinajis, tam jautaja, waj jau ilgi, kamehr winsch nomiris?

45. Un no ta kapteines isklausinajis, winsch Jahsepam tahs meesas atwehleja.

46. Un tas smalku audekli pirzis, winu nonehma un eetina tai smalkâ audeklî un winu eelika kapâ, kas klintî bija iszirsts, un peewehla akmini preeksch ta kapa durwihm.

47. Bet Marija Madała un Marija, Joses mahte, skatijahs, kur tas tapa nolikts. p.40.

16. nodaļa.

Kristus zelahs augſcham no mironeem 9; parahdahs Marijai Madalai 9; diwi zelineekeem 12; beidſot teem weenpadſmit 14; tos winſch iſſuhta pa wiſu paſauli, Deewa wahrdu ſludinat un kriſtit 15: uſbrauz debeſis 19.

1. Un kad ta ſwehta-deena bija pagahjuſi, tad Marija Madala un Marija, Jehkaba mahte, un Salome pirka dahrgas ſwaidamas ſahles, la tahs nahktu un winu ſwaiditu. 14,8. 15,40. Luhk.23,56. 24,1 ꝛc. 1 Moſ.50,2.

2. Un pirmajâ nedelas deenâ ļoti agri, ſaulei lezot, tahs nahza pee la kapa. 1 Kor.16,2.

3. Un runaja ſawâ ſtarpâ: kas mums to akmini nowels no kapa durwihm?

4. Un paſkatidamahs tahs redſeja, ka tas akmins bija nowelts; jo tas bija ļoti leels. Mat.28,2.

5. Un kapâ eegahjuſchas tahs redſeja weenu jaunekli pa labo roku ſehſcham, apgehrbtu baltâs garâs drehbês. Un tahs iſbijahs.

6. Bet winſch uſ tahm ſazija: ne-iſbihſtaitees! juhs meklejat Jeſu no Nazaretes, kas bija kruſtâ ſists; tas ir augſcham zehlees un naw ſcheitan: redſeet ſche to weetu, kur winu nolika. 14,67. Mat.28,5 ꝛc.

7. Bet no-eita un ſakait to wina mahzekļeem un Pehterim, la winſch juhſu preekſchâ no-ees uſ Galileju; tur juhs winu redſeſeet, kà winſch jums ir ſazijis. 14,28. Luhk.24,34.

8. Un tahs ſteigſchus iſgahja ahrâ un behdſa no ta kapa, jo drebeſchana un bailiba tahm bija uſgahjuſi, un neſazija neweenam neneeka, jo tahs bijahs.

9. Bet kad winſch bija uſzehlees pirmajâ nedelas deenâ it agri, tad winſch parahdijahs papreekſch Marijai Madalai, no kuras winſch ſeptinus welnus bija iſdſinis. Jahn.20,11—18. Luhk.8,2.

10. Schi gahja un paſludinaja teem mahzekļeem, kas bija noſkumuſchi un raudaja.

11. Un ſchee dſirdedami, ka winſch eſot dſihws un no tahs redſets, netizeja. Luhk.24,11.

12. Bet pehz tam, kad diwi no teem ſtaigaja, Jeſus teem uſ lauku eijot parahdijahs zitâ gihmî. Luhk.24,13—35.

13. Un tee aridſan nogahjuſchi to teem ziteem paſludinaja, un tee ir wineem netizeja. Luhk.24,37.41.

14. Wiſupehz winſch parahdijahs teem weenpadſmit pee galda ſehſchot un norahja winu netizibu un ſirds-zeetibu, ka tee nebija tizejuſchi teem, kas pehz wina augſchamzelſchanahs winu jau bija redſejuſchi. Luhk.24,36 ꝛc. Jahn.20,27 ꝛc.

15. Un winſch uſ teem ſazija: eita pa wiſu paſau-

li un pasludinajeet to ewangeliumu wisai radibai. 13,10. Mat.28,19 ꝛc. 24,14. Kolos.1,23. Rom.8,19 ꝛc.

16. Kas tiz un top kristits, tas taps swehts, bet kas netiz, tas taps pasudinats. Jahn.3,18. Ap.darb.2,38.

17. Bet schihs sihmes teem tizigeem ees lihds: manâ wahrdâ tee welnus isdsihs, jaunahm mehlehm runahs, Ap.darb.2,4. 10,46. 16,18.

18. Tschuhskas aisdsihs; un kad tee kahdas nahwigas sahles dsers, tad tas teem nekaitehs. Us neweseleem tee rokas usliks, tad ar teem buhs labaki. Ap.darb.28,3 ꝛc. Luhk.10,19. 2 Kehn.4,40 ꝛc. Jehk.5,14 ꝛc.

19. Un tas Kungs, kad tas ar teem bija runajis, ir usnemts debesis un sehsch pee Deewa labahs rokas. Luhk.24,50 ꝛc. Jahn.6,62. Dahw.ds.47.6. Ebr.1.3.13. 8,1.

20. Un tee isgahja un mahzija wisâs malâs, un tas Kungs teem palihdseja strahdat un to wahrdu apstiprinaja zaur lihdseijoschahm sihmehm. p.17. Ap.darb.3,16. 5,15. 14,3. Ebr.2,4.

Ewangeliums, usrakstits no sw. Luhkasa.

1. nodaļa.

Engelis Gabriēls pasludina Zakarijam Jahna, ta kristitaja, dsimschanu 11; un Marijai 26; ka ta Deewa Dehlu dsemdehs 35; Marija apmekle Elisabeti un slawe Deewu 46; Jahna peedsimschana 57; un Zakarijas dseesma 67.

1. Kad nu daudsi usnehmuschees sarakstit stahstus par tahm leetahm, kas muhsu starpâ it teescham notikuschas,

2. Tà kà tee mums sinu dewuschi, kas no eesahkuma paschi tahs redsejuschi un Deewa wahrda kalpi bijuschi: Ebr.2,3. 1 Jahn.1,1 ꝛc. 2 Peht.1,16.

3. Tad ari manim likahs labi esam, ka es wisas schihs leetas no pirmà gala it smalki ismellejis, pa kahrtam tewim sarakstu, mans mihlais Teowil, Ap.darb.23,26.

4. Ka tu wari atsiht to ihsteno mahzibas pateesibu, kas tewim mahzita. Ap.darb.10,36.37. 1 Tim.3,15.

5. Erodus, Juhdejas kehnina, laikâ bija weens preesteris, wahrdâ Zakarija, no Abijas kahrtas, un wina seewa no Aärona meitahm, un winai wahrds bija Elisabete. Mat.2,1. 1 Lask.25,10. 2 Lask.31,2.

6. Un tee abi bija taisni Deewa preekschâ, nenoseedsigi staigadami eeksch wiseem ta Kunga bauschleem un likumeem. 1 Mos.17,1. 5 Mos.10,12. 26,17. 2 Kehn.20,3.

7. Un teem nebija neweena

behrna; jo Eliſabete bija neaugliga, un tee abi jau bija peedſihwojuſchi labu wezumu. 1 Moſ.11,30. 18,11 ꝛc.

8. Bet notikahs, winam to ſwehto preeſtera-darbu Deewa preekſchâ darot ſawâ peenahkamâ kahrtâ,

9. Tad pehz preeſteru eeraduma winam peenahzahs eeeet ta Kunga namâ un kwehpinat. 2 Moſ.40,27.

10. Un wiſs kauſchu-pulks ahrâ luhdſa Deewu tai kwehpinaſchanas ſtundâ.

Ap.darb.3,1. 10,30.

11. Bet winam ta Kunga engelis parahdijahs, ſtahwedams pee kwehpinaſchanas-altara labahs puſes. 2 Moſ.30,1.

12. Un Zakarija to redſedams iſbijahs, un bailes tam uſnahza.

13. Bet tas engelis uſ to ſazija: nebihſtees, Zakarija, jo tawa luhgſchana ir paklauſita, un tawa ſeewa Eliſabete dſemdehs dehlu, un tu wina wahrdu ſauſi: Jahnis.

Ap.darb.10,31.

14. Un tew buhs preeks un lihgſmiba, un daudſi par wina peedſimſchanu preezaſees.

p.58.

15. Jo winſch buhs leels ta Kunga preekſchâ, wihnu un ſtipru dſehreenu winſch nedſers un wehl ſawas mahtes meeſâs winſch taps peepildits ar Swehtu Garu.

p.41. Mat.11,9.11. Sog.13,4.5.

16. Un winſch daudſ no Iſraëla behrneem atgreeſihs pee ta Kunga, ſawa Deewa.

17. Un winſch ees wina preekſchâ Elijas garâ un ſpehkâ, atgreeſdams tehwu ſirdis pee behrneem un neklauſigos pee taiſno gudribas, tam Kungam ſataiſit gatawus kaudis. Mat.17,11.12. 18,3. Mal.3,1. 4,5.6.

18. Un Zakarija ſazija uſ to engeli: pee kà es to ſinaſchu? Jo es eſmu wezs, un mana ſeewa jau ir weziga.

p.7. 1 Moſ.15,8.

19. Un tas engelis atbildeja un uſ to ſazija: es eſmu Gabriëls, kas ſtahw Deewa preekſchâ, un eſmu ſuhtits ar tewi runat un tewim paſludinat ſcho preeka-wehſti.

Dan.8,16.

20. Un redſi, tu tapſi mehms un newareſi runat lihdſ tai deenai, kad ſchahs leetas notiks, tapehz ka tu ne-eſi tizejis maneem wahrdeem, kas notiks ſawâ laikâ. p.45.

21. Un tee kaudis gaidija uſ Zakariju un brihnijahs par wina kaweſchanos Deewa-namâ. p.10.

22. Un ahrâ iſnahzis tas newareja uſ teem runat, un tee nomanija, ka winſch Deewa-namâ bija redſejis kahdu parahdiſchanu, un winſch teem meta ar rohku un palika mehms.

23. Un notikahs, kad wina kalpoſchanas deenas bija pa-

beigtas, tad winſch nogahja uſ ſawahm mahjahm.
p.8. 39.40.

24. Un pehz ſchahm deenahm Eliſabete, wiņa ſeewa, tapa gruhta un paſlehpahs peezus mehneſchus ſazidama:

25. Tà tas Kungs man ir darijis tanîs deenâs, kad winſch mani uſluhkojis, no manis atņemt manu kaunu ſtarp zilwekeem.
p.48. 1 Moſ.30,23.

26. Un ſeſtâ mehneſi engelis Gabriëls no Deewa tapa ſuhtits uſ Galilejas pilſehtu ar wahrdu Nazarete
p.19. Jahn.1,46.

27. Pee jumprawas, kas bija ſadereta wihram, kam wahrds Jahſeps, no Dahwida zilts, un tahs jumprawas wahrds bija Marija.
2,4. Mat.1,16.

28. Un pee tahs eenahzis tas engelis ſazija: eſi ſweizinata, tu apſchehlota, tas Kungs ar tewi, tu augſti-teizama ſtarp ſeewahm.
Sog.5,24. 6,12.

29. Bet wiņa to redſedama iſtruhkahs par wiņa walodu un domaja pee ſewis, kas ta par ſweizinaſchanu?

30. Un tas engelis uſ to ſazija: nebihſtees, Marija, jo tu ſchehlaſtibu eſi atraduſi pee Deewa. Ap.darb.7,46.

31. Un redſi, tu tapſi gruhta ſawâs meeſâs un dſemdeſi dehlu un ſauſi wiņa wahrdu: Jeſus. Sog.13,3. Mat.1,21—23.

32. Tas buhs leels un taps noſaukts ta Wiſu-augſtakà Dehls, un Deews tas Kungs tam dos wiņa tehwa Dahwida krehſlu.
p.15. 2 Sam.7,12. Ezek.21,27.

33. Un winſch waldihs pahr Jehkaba namu muhſchigi, un wiņa walſtibai nebuhs gals.
Eſ.9,7. Dan.7,14.

34. Bet Marija ſazija uſ to engeli: kà lai tas noteek? Jo es no wihra neſinos.
1 Moſ.24,16.

35. Un tas engelis atbildeja un uſ to ſazija: tas Swehtais Gars nahks pahr tewi un ta Wiſu-augſtakà ſpehks tewi apehnos, tapehz ari tas Swehtais, kas no tewis dſims, taps noſaukts Deewa Dehls. 24,49. Mat.1,18.20. Dan.9,24.

36. Un redſi, Eliſabete, tawa radineeze, ſawâ wezumâ aridſan ir gruhta ar dehlu un eet tagad ſeſtâ mehneſi, kuŗai tahda ſlawa, ka eſot neaugliga. p.24.25.

37. Jo Deewam nekahda leeta naw ne-eeſpehjama.
1 Moſ.18,14.

38. Bet Marija ſazija: redſi, es eſmu ta Kunga kalpone, lai man noteek pehz tawa wahrda. Un tas engelis no tahs aiſgahja. 2 Sam.7,25.28.

39. Un Marija zehlahs tanîs deenâs un ſteidſahs eet pahr teem kalneem uſ weenu pilſehtu eekſch Juhda, Joſ.21,11.

40. Un eegahja Zakarijas namâ un ſweizinaja Eliſabeti.

41. Un notikahs, kad Eliſabete Marijas ſweizinaſchanu dſirdeja, tad tas behrninſch uſlehza winas meeſâs, un Eliſabete tapa Swehta Gara pilna. p.15.

42. Un wina ſtiprâ balſi ſauza un ſazija: tu eſi augſti-teizama ſtarp ſeewahm, un augſti-teizams ir tawas meeſas auglis. p.28.

43. Un kà tas man noteek, ka mana Kunga mahte nahk pee manis? p.16.17.

44. Jo redſi, tik ko tawas ſweizinaſchanas balſs manâs auſîs atſkaneja, tad tas behrninſch manâs meeſâs ar lihgſmibu uſlehza.

45. Un ſwehtiga tu, kas eſi tizejuſi, jo tas taps peepildits, kas tew no ta Kunga ſazits. p.20. 11,28.

46. Un Marija ſazija: mana dwehſele teiz augſti to Kungu, 1 Sam.2,1 ꝛc.

47. Un mans gars preezajahs par Deewu, manu Peſtitaju. Eſ.61,10.

48. Jo winſch ir uſluhkojis ſawas kalpones ſemibu; redſi, no ſchi laika wiſi behrnu-behrni mani teiks ſwehtigu. p,25. 11,27. Dahw.dſ.113,5.6. 1 Moſ.30,13.

49. Jo tas Spehzigais leelas leetas pee manis darijis; un ſwehts ir wina wahrds. Dahw.dſ.126,3. 111,9.

50. Un wina ſchehlaſtiba paleek uſ radu radeem pee teem, kas winu bihſtahs. Dahw.dſ.103,13.17.

51. Winſch darijis warenus darbus ar ſawu elkonu un iſtaiſijis, kas ir leeli ſawâ ſirds prahtâ. Jjab.34,24. Eſ.62,10. 1 Sam.2,7.

52. Winſch warenos no-gruhdis no augſteem krehſleem, un pazehlis paſemigos. 1 Sam.2,8. Dahw.dſ.147,6.

53. Iſſalkuſchos winſch pildijis ar labumeem, un bagatos winſch atſtahjis tukſchus. Dahw.dſ.107,9. 34,11. Parahd.3,17.

54. Winſch uſnehmis ſawu kalpu Iſraëli un peeminejis ſawu ſchehlaſtibu, Eſ.41,8. Jer.31,20. Abak.4,2.

55. Kà winſch runajis muhſu tehweem, Abraãmam un wina behrneem muhſchigi. 5 Moſ.7,7.8. 1 Moſ.17,7.19.

56. Un Marija palika pee tahs kahdus trihsmehneſchus, pehz tam wina atgreeſahs atpakaļ uſ ſawahm mahjahm. p.26.39.

57. Un Eliſabetes laiks nahza, ka tai bija dſemdet, un wina dſemdeja dehlu.

58. Un winas kaimini un radi dſirdeja, ka tas Kungs

leelu schehlastibu pee tahs bija darijis, un tee preezajahs lihds ar winu. p.14. 15,9.

59. Un notikahs astotâ deenâ, tad tee nahza, to behrninu apgraisit, un pehz wina tehwa wahrda to sauza Zakarija. 1 Mos.21,3.4.

60. Un wina mahte atbildeja un sazija: ne, bet to buhs nosaukt Jahni. p.13.

61. Un tee winai sazija: neweena naw tawôs radôs, kam tahds wahrds.

62. Un tee prasija sihmes no wina tehwa, kà winsch gribetu, lai to sauz.

63. Un tas galdinu prasijis rakstija tà: wina wahrds ir Jahnis. Par to wisi brihnijahs.

64. Un tuhdal wina mute atdarijahs, un wina mehle tapa atraisita, un tas runaja, Deewu slawedams.

p.20. Mark.7,35.

65. Un isbailes usnahza wiseem kaimineem, un wisa schi leeta tapa sinama pa wiseem Juhdu-semes kalneem.

p.39. Jos.21,11.

66. Un wisi, kas to dsirdeja, to nehma pee sirds un sazija: kas buhs ar scho behrninu? Jo ta Kungu roka bija ar winu. Esr.7,6.

67. Un wina tehws Zakarija tapa Swehta Gara pilns, sludinaja un sazija: p.41.

68. Slawets ir tas Kungs, Israëla Deews, jo tas sawus laudis peemekleja un pestija

7,16. Dahw.ds.41,14. 2 Mos.3,16.

69. Un mums uszehlis pestischanas ragu sawa kalpa Dahwida namâ.

p.32. Dahw.ds.132,17. 18,3.

70. Kà tas pirmajôs laikôs runajis zaur sawu swehto praweeschu muti;

Ap.darb.3,21.24.

71. Ka winsch muhs pestitu no muhsu eenaidneekeem un no wisu to rokas, kas muhs eenihst; Dahw.ds.106,10.

72. Un parahditu schehlastibu muhsu tehweem un peeminetu sawu swehto deribu

1 Mos.17,7. 3 Mos.26,42.

73. Un to stipro solischanu, ko winsch muhsu tehwam Abraämam ir swehrejis, mums dot, p.55. Mik.7,20.

74. Ka mehs, no sawu eenaidneeku rokahm pestiti, winam bes bailibas kalposam

Ebr.2,15. 9,14.

75. Eeksch swehtibas un taisnibas wina preekschâ wisu sawu muhschu.

76. Un tu, behrnin, tapsi nosaukts ta Wisuaugstakà praweets; un tu tam Kungam eesi preekschâ, wina zelus sataisit, p.17.32. Mat.3,3.

77. Un wina laudihm dot pestischanas atsihschanu us grehku peedoschanu,

Jer.31,34.

78. Muhsu Deewa sirsnigas schehlastibas dehl, zaur

ko tas aufeklis no augſtibas muhs apraudſijis; Mat.4,2. Eſ.60,1.2.

79. Ka tas teem atſpihdetu, kas ſehſch tumſibâ un nahwes ehnâ, un muhſu kahjas atgreeſtu uſ meera zelu. Eſ.9,2. 59,7.8.

80. Un tas behrninſch auga un garâ ſtiprinajahs, un bija tukſneſî lihdſ tai deenai, kad tas parahdijahs preekſch Iſraëla kaudihm. 2,40.52. Sog.13,24. Mat.3,1.

2. nodaļa.

Kristus Betlemê dſimis 1; top apgraſits 21. Deewa-namâ neſts 22; no Sihmeana 25 un Annas par paſaules Peſtitaju atſihts 36; no ſaweem wezakeem leeldeenas-ſwehtkôs uſ Jerusalemi weſts 41; pameſts 43; un atkal atraſts 46; pee-aug gudribâ, augumâ un ſchehlaſtibâ pee Deewa un zilwekeem 52.

1. Un notika tanî laikâ, ka grahmatas no keiſara Auguſta tapa iſſuhtitas, ka wiſa paſaule taptu uſraſtita. (Ap.darb.11,28.)

2. Un ſchi pirmâ uſraſtiſchana notika to brihdi, kad Kirenijus Sihrijâ waldija. Ap.darb.5,37.

3. Un wiſi nogahja, ka liktos peeraſtitees, ikweens ſawâ zilts-pilſehtâ.

4. Tad ari Jahſeps no Galilejas, no Nazaretes pilſehtas, nogahja uſ Juhdu-ſemi, uſ Dahwida pilſehtu, wahrdâ Betlemi, tapehz ka tas bija no Dahwida rada un zilts, 1,26.27. 1 Sam.17,12. Mik.5,1.

5. Ka liktos peeraſtitees ar Mariju, ſawu ſadereto ſeewu, kas bija gruhta. 1,31 u. Mat.1,18 u.

6. Un notikahs, teem turpat eſot, tas laiks atnahza, ka tai bija dſemdet. 1,57.

7. Un winai peedſima pirmdſimtais dehls, un ta to eetina autiņôs un to lika ſilê, jo teem zitur nebija ruhmes tai mahjasweetâ. Mat.1,25.

8. Un gani bija ap to paſchu weetu laukâ pee laidareem, tee nomodâ buhdami nakti ſawus lopus ſargaja.

9. Un redſi, ta Kunga engelis pee teem peeſtahjahs, un ta Kunga ſpoſchums tos apſpihdeja, un tee bijahs loti. Eſ.60,1.

10. Un tas engelis uſ teem ſazija: nebihſtaitees, jo redſi, es jums paſludinu leelu preeku, kas wiſeem kaudihm notiks; Eſ.9,3.6.

11. Jo jums ſchodeen tas Peſtitajs dſimis, kas ir Kriſtus, tas Kungs Dahwida pilſehtâ. p.4. Jahn.4,25. (Mat.28,6.)

12. Un to nematees par ſihmi: juhs atradiſeet behrnu autôs eetihtu un ſilê guloſchu.

13. Un tuhdal tur pee ta engeļa bija tas debeſu draudſibas pulks; tee Deewu ſlaweja un ſazija: 1 Moſ.32,1.2.

14. Gods Deewam augſtibâ un meers wirs ſe-

mes un zilweķeem labs prahts. 3,22. 19,38. Es.57,19.

15. Un notikahs, kad tee engeļi no teem uſ debeſihm bija aiſgahjuſchi, tad tee gani runaja ſawâ ſtarpâ: eima tad nu uſ Betlemi, raudſit, kas tur notizis, kà tas Kungs mums lizis ſinu dot.

16. Un tee ſteigdamees nahza un atrada ir Mariju, ir Jahſepu un to behrninu, ſilê guloſchu. Mat.2,11.

17. Bet kad tee to bija redſejuſchi, tad tee iſpauda to wahrdu, kas teem par to behrnu bija ſazits.

18. Un wiſi, kas to dſirdeja, iſbrihnijahs par to walodu, ko tee gani teem bija ſazijuſchi.

19. Bet Marija wiſus tos wahrdus patureja, tos ſawâ ſirdî apdomadama. p.51.11,28.

20. Un tee gani greeſahs uſ mahjahm, godaja un teiza Deewu par wiſu, ko tee bija dſirdejuſchi un redſejuſchi, kà uſ teem bija ſazits.

21. Un kad aſtonas deenas bija pagahjuſchas, ka tas behrns laptu apgraiſits, tad wina wahrdu noſauza Jeſu, kà no ta engeļa bija ſazits, pirms winſch bija eenemts mahtes-meeſâs.

22. Un kad winu ſchķihſtiſchanas deenas nahza pehz Moſus bauſlibas, tad tee winu neſa uſ Jeruſalemi, ka to ſtahditu ta Kunga preekſchâ 3Moſ.12,2 u.

23. (Kà ta Kunga bauſlibâ ſtahw rakſtits: ikweena pirmdſimtiba no wihreeſchu kahrtas lai top noſaukta tam Kungam ſwehta); 2Moſ.13,2. 4Moſ.18,15.16.

24. Ka tee ari to upuri dotu, kà ta Kunga bauſlibâ ir ſazits: weenu pahri uhbeku-baloſchu waj diwi jaunus baloſchus. 3Moſ.12,6.

25. Un redſi, weens zilweks bija Jeruſalemê, wahrdâ Sihmeans; ſchis zilweks bija taiſns un deewabijigs, gaididams uſ Iſraëla eepreezinaſchanu, un tas Swehtais Gars bija eekſch wina. p.26.30.38.

26. Tam no Swehtà Gara bija paſludinats, ka nahwi neredſeſchot, eekam ta Kunga Swaidito nebuhſchot redſejis. p.11.Dahw.dſ.29,49.

27. Tas nahza Deewa-namâ no Swehtà Gara ſkubinats; un kad tee wezaki to Jeſus behrnu eeneſa, ka ar to daritu pehz bauſlibas eeraduma, p.22 u. 4,1.

28. Tad to uſ ſawahm rokahm nehmis winſch Deewu teiza un ſazija:

29. Kungs, lai nu taws kalps aiſeet meerâ, kà tu eſi ſazijis; p.26. 1Moſ.15,15. 46,30.

30. Jo manas azis tawu peſtiſchanu redſejuſchas, 3,6. 1Moſ.49,10.18.

31. Ko tu eſi ſataiſijis

preekſch wiſeem laudihm,
Eſ.49,6.9. 11,10. Dahw.dſ.98,2.3.
32. Gaiſmu, apgaiſmot paganus, un par ſlawu taweem Iſraëla laudihm. 1,79.
Eſ.42,6. 46,13.
33. Un Jahſeps un wiņa mahte brihnijahs par to, ko winſch runaja. p.18.
34. Un Sihmeans tos ſwehtija un ſazija uſ Mariju, wiņa mahti: redſi, ſchis ir litts par krischanu un augſcham-zelſchanos daudſ laudihm eekſch Iſraëla, un par ſihmi, kam top preti runats,
Eſ.8,14. 1 Kor.1,23. 2 Kor.2,16.
Ebr.12,3. Ap.darb.28,22.
35. Un tew paſchai zaur dwehſeli ſobins ſpeedihſees, ka daudſ ſirſchu-domas taps ſinamas.
36. Un tur bija weena praweete, Anna, Wahnuëla meita, no Ašera zilts, ta bija loti weza, un pehz ſawas jumprawibas bija dſihwojuſi ſeptiņus gadus ar ſawu wihru.
37. Un ta bija atraitne pee aſtondeſmit tſchetreem gadeem; ta ne-atſtahjahs no Deewa-nama, ar gaweſchanu un luhgſchanu Deewam kalpodama deenâs naktis.
1 Tim.5,5. Dahw.dſ.27,4.
38. Ta aridſan tai paſchâ ſtundâ peegahja un teiza to Kungu, par to runadama uſ wiſeem, kas uſ peſtiſchanu Jeruſalemê gaidija. p.25. 23,51.
39. Un wiſu pabeiguſchi pehz ta Kungu bauſlibas, tee atkal greeſahs uſ Galileju, uſ ſawu pilſehtu Nazareti.
(Mat.2,1—23.)
40. Bet tas behrns auga un palika ſtiprs garâ, pilns gudribas, un Deewa ſchehlaſtiba bija pee wiņa. p.52.
1,80. 1 Sam.2,21.
41. Un wiņa wezaki gahja ikgadus uſ Jeruſalemi leeldeenas ſwehtkôs.
2 Moſ.23,14—17.
42. Un kad winſch bija diwpadſmit gadus wezs, tad tee pehz ſwehtku eeraduma gahja uſ Jeruſalemi.
43. Un kad tahs ſwehtahs deenas bija pagalam, tad teem atkal uſ mahjahm eijot tas behrns Jeſus palika Jeruſalemê, un Jahſeps un wiņa mahte to neſinaja.
5 Moſ.16,7.8.
44. Bet tee domaja, ka tas eſot pee teem zeļa-beedreem; un weenas deenas gahjumu nahkuſchi, tee to meklеja pee teem radeem un paſihſtameem.
45. Un kad tee to ne-atrada, tad tee gahja atpakaļ uſ Jeruſalemi, to mekledami.
46. Un notikahs, pehz trim deenahm tee wiņu atrada baſnizâ ſehſcham ſtarp teem mahzitajeem, tos dſirdot un tos jautajot.
47. Un wiſi, kas wiņu dſirdeja, iſtruhkuſchees brihni-

jahs par wiņa sapraschanu un wiņa atbildeschanu.
4,22. Mat.7,28.

48. Un wiņu eeraudsijuschi, tee pahrbijahs; un wiņa mahte uz to sazija: mans dehls, kapehz tu mums tà esi darijis? Redsi, taws tehws un es, mehs tewi ar sahpehm esam meklejuschi.

49. Un wiņsch uz teem sazija: kam juhs manī esat meklejuschi? Waj nesinajaht, ka man eekscha mana Tehwa leetahm jadarbojahs?
Jahn.2,16. 4,34.

50. Bet tee to wahrdu neisprata, ko wiņsch uz teem sazija.

51. Un wiņsch nogahja teem lihds un nahza uz Nahzareti un bija teem paklausigs. Bet wiņa mahte wisus schos wahrdus patureja sawâ sirdî.
p.19,39. 2 Mos.20,12. Wihlip.2.7 u.
Gal.4,4. 1 Mos.37,11.

52. Un Jesus peenehmahs gudribâ, augumâ un peemihlibâ pee Deewa un zilwekeem.
p.40. 1 Sam.2,26.

3. nodaļa.

Jahnis kristi tukschneſî 2; mahza, ka no grehkeem buhs atgreeſtees 3; dod leezibu par Kristu 16; Jesus Jordanê kristits 21; Peſtitaja zilts 23.

1. Peezpadsmitâ keisara Tiberijus waldischanas gadâ, kad Ponzius Pilatus bija semes walditajs Juhdejâ un Erodus waldineeks Galilejâ un Wihlips, wiņa brahlis, waldineeks Jturejâ un Trakonites teesâ un Lisanijus waldineeks Abilenê, 2,1.
Mat.14,1. 3. 27,2.

2. Apakſch teem augsteem preeſterreem Annasa un Kaifasa, Deewa wahrds notika uz Jahni, Zakarijas dehlu, tukschneſî. 1,80. 20,4. Mat.3,1 u. Jahn.18,13 u.11,49.41.Ap.darb.4.6.

3. Un wiņsch gahja pa wisu Jordanes apgabalu, sludinadams kristibu uz atgreeschanos no grehkeem par grehku peedoschanu.

4. Jtin kà rakstits praweescha Esaijas grahmatâ, kas sakâ: sauzeja balss tukschneſî: sataiſeet ta Kunga zelu, darait lihdsenas wiņa tekas.
Es.40,3 u.

5. Wisas eeleijas lai top pilditas, un wisi kalni un pakalni lai top semoti, un las nelihdsens, lai top lihdsens, un las zelmains, par staigajamu zelu;

6. Un wisa meesa redsehs ta Kunga peſtischanu. 2,30.
Es.52,10.

7. Tapehz wiņsch sazija uz teem laudihm, las isgahja, ka no wiņa tiktu kristiti: juhs odschudsimums, las jums ir rahdijis isbehgt no tahs nahkamahs dusmibas? Mat.3,7 u.

8. Tapehz nesaat peenahkamus atgreeschanahs augļus; un nesahkat sawâ prahtâ sazit: mums ir Ahbraäms par tehwu. Jo es jums saku, ka

Deews no ſcheem akmiņeem Ahbraāmam ſpehj behrnus radit.

9. Jau ari zirwis kokeem pee ſaknes peelikts; tapehz ikkatrs koks, kas nenes labus augļus, top nozirſts un uguni eemeſts.

10. Un tee laudis tam jautaja un ſazija: ko tad mums buhs darit? Ap.darb.2,37.

11. Winſch atbildeja un uſ teem ſazija: kam diwi ſwahrki, tas lai dod tam, kam naw; un kam ir bariba, lai dara tàpat. 1 Jahn.3,17. 2 Kor.8,12—14. Jehk.2,15 ꝛc.

12. Bet ari muitineeki nahza, ka liktos kriſtitees, un uſ to ſazija: mahzitajs, ko mums buhs darit? Mat.5,46. 21,31.

13. Un winſch uſ teem ſazija: neņemeet wairak, ne kà jums ir noſpreeſts. 19,8.

14. Bet ari karа-wihri tam jautaja un ſazija: ko tad mums buhs darit? Un winſch uſ teem ſazija: nedarait neweenam pahri, neapmelojeet neweenu un eſat meerà ar ſawu algu. 3 Moſ.19,13.

15. Bet teem laudihm gaidot un wiſeem ſawà prahtà par Jahni domajot, waj tas ne-eſot Kriſtus, Jahn.1,20.3,28.

16. Jahnis wiſeem atbildeja ſazidams: es juhs gan kriſtiju ar uhdeni, bet weens nahks, ſpehzigaks, ne kà es, tam es ne-eſmu zeenigs atraiſit wiņa kurpju-ſiksnes. Tas juhs kriſtihs ar Swehtu Garu un uguni; Mat.3,11 ꝛc.

17. Tam wehtekkis rokà, un winſch tihrihs ſawu klonu zaur zaurim un ſakrahs kweeſchus ſawà klehti, bet pelawas ſadedſinahs ar neiſdſehſchamu uguni.

18. Ari wehl daudſ zitu ko mahzidams, winſch paſludinaja teem laudihm preekawehſti.

19. Bet Erodus, weens no teem tſchetreem waldneekeem, no wiņa pahrmahzits Erodeijas, Wihlipa, ſawa brahļa, ſeewas dehļ, un wiſa launa dehļ, ko Erodus bija darijis, p.1. Mat.14,3 ꝛc.

20. Pee wiſa ta ir ſcho wehl darija, ka Jahni eeſlehdſa zeetumà.

21. Un notikahs, kad wiſi laudis tapa kriſtiti, un ari Jeſus bija kriſtits un Deewu peeluhdſa, tad debeſis atwehrahs, Mat.3,13 ꝛc. Jahn.1,32.

22. Un Swehtais Gars nolaidahs uſ wiņu redſamà gihmi kà balodis; un balſs atſkaneja no debeſihm ſazidama: Tu eſi mans mihlais Dehls, pee tewis man ir labs prahts. 9,35.

23. Un winſch pats, Jeſus, bija trihsdeſmitâ gadâ un bija pehz lauſchu domahm Jahſepa dehls; tas bija Ēlus dehls; 4,22. (Mat.1,1 ꝛc.) 4 Moſ.4,3.47. 36,8.9. 27,8 ꝛc. Ap.darb.1,1 ꝛc. Neēm.7,63.

24. Tas Matata, tas Lewja, tas Melkus, tas Janna, tas Jahsepa dehls,
25. Tas Matatijas, tas Amosa, tas Naüma, tas Eslus, tas Nagajus dehls,
26. Tas Maäta, tas Matatijas, tas Semeja, tas Jahsepa, tas Juhdas dehls,
27. Tas Jahna, tas Resas, tas Zorobabela, tas Salatiëla, tas Nerus dehls,
28. Tas Melkus, tas Addas, tas Kosama, tas Elmodama, tas Era dehls,
29. Tas Joses, tas Eliëzera, tas Jorema, tas Matata, tas Lewja dehls,
30. Tas Sihmeana, tas Juhdas, tas Jahsepa, tas Jonana, tas Eliakima dehls,
31. Tas Meleas, tas Mennas, tas Matatas, tas Natana, tas Dahwida dehls,
2 Sam. 5, 14.
32. Tas Jsajus, tas Obeda, tas Boasa, tas Salmana, tas Naësson dehls,
Rut. 4, 18—22.
33. Tas Aminadaba, tas Arama, tas Ezrona, tas Wahreza, tas Juhdas dehls,
1 Mos. 46, 12. 29 35.
34. Tas Jehkaba, tas Jhsaäka, tas Ahbraäma, tas Tarus, tas Naora dehls,
Mat. 1, 2. 1 Laik. 1, 24—27.
35. Tas Zaruka, tas Ragawa, tas Walega, tas Ebera, tas Salas dehls,
36. Tas Kainana, tas Arwakfada, tas Sema, tas Noas, tas Lameka dehls,
1 Mos. 5, 3—32.
37. Tas Matusalas, tas Enoka, tas Jareda, tas Maleleëla, tas Kainana dehls,
38. Tas Enosa, tas Seta, tas Ahdama dehls, tas Deewa.
1 Mos. 5, 1. 2.

4. nodaļa.

Jesus tukſnesī 1; no welna kahrdinats 2; mahza Nazaretê 26; isdsen weenu welnu 33; dseedina Sihmana seewas mahti 38 un daudſ zitus 40.

1. Bet Jesus, Swehta Gara pilns, nahza atpakaļ no Jardanes un no ta Gara tapa wests tukſnesī. p. 14. 2, 27. 3, 21. 22. Mat. 4, 1 u.
2. Tur winſch tſchetrdesmit deenas no welna tapa kahrdinats; un tanîs deenâs nebaudija neneeka, un kad tahs bija pagahjuſchas, tad pehz winam gribejahs ehst.
3. Un welns uſ winu sazija: ja tu esi Deewa Dehls, tad saki ſchim akminim, lai tas top par maiſi.
4. Bet Jesus tam atbildeja un sazija: ſtahw rakſtits: zilweks nedſihwo no maises ween, bet no ikweena Deewa wahrda. 5 Mos. 8, 3.
5. Un welns winu weda uſ koti augſtu kalnu un tam rahdija wiſas pasaules walſtis weenâ azumirkli.
6. Un welns uſ winu sazija: es tew doſchu wiſu

scho waru un scho godibu, jo ta man ir nodota, un kam es gribu, tam es to domu.

Jahn.14,30. 2 Kor.4,4.

7. Kad tu nu mani peeluhgsi, tad wiss tas buhs taws.

8. Un Jesus tam atbildeja sazidams: atkahpees no manis, satan; jo stahw rakstits: tew buhs peeluhgt to Kungu, sawu Deewu, un winam ween kalpot. 5 Mos.6,13.14.

9. Un tas winu weda us Jerusalemi, un winu zehla Deewa-nama jumta-galâ un sazija us winu: ja tu esi Deewa Dehls, tad nolaidees no scheijeenes semê.

10. Jo stahw rakstits: winsch saweem engeleem par tewi pawehlehs, tewi pasargat,

Dahw.ds.91,11.12.

11. Un tee tewi us rokahm nesihs, ka tu sawu kahju pee akmins nepeedausi.

12. Un Jesus atbildeja un us to sazija: ir sazits: tew to Kungu, sawu Deewu, nebuhs kahrdinat. 5 Mos.6,16

13. Un welns wisu sawu kahrdinaschanu beidsis, no wina atstahjahs lihds sawam laikam. 22,44.53. Ebr.4,15.

14. Un Jesus Gara spehkâ greesahs atpakal us Galileju, un wina slawa ispaudahs pa wisu apkahrteju semi.

p.1. Mat.4,12 ꝛc. Ap.darb.10,37.

15. Un winsch mahzija winu basnizâs un tapa slawets no wiseem. Mat.4,23.24.

16. Un winsch nahza us Nazareti, kur bija audsinats, un pehz sawa eeraduma swehtdeenâ eegahja basnizâ, un winsch pazehlahs lasit. 2,51.

17. Un winam dewa praweescha Esaijas grahmatu, un to grahmatu atwehris winsch atrada to weetu, kur bija rakstits: Es.61,1.2.

18. Ta Kunga gars ir us manis, tapehz winsch mani swaidijis, nabageem sludinat preekawehsti, tos, kam sagraustas sirdis, dseedinat, zeetuma laudihm sludinat atswabinaschanu, un akleem gaismu, salaustos palaist walâ,

19. Pasludinat ta Kunga schehlastibas gadu.

3 Mos.25,10.

20. Un to grahmatu aistaisijis, winsch to dewa tam sulainim un apsehdahs. Un wisi, kas tur bija basnizâ, sawas azis meta us winu.

21. Un winsch eesahza us teem sazit: schodeen schis raksts ir peepildits juhsu ausis.

22. Un wisi winam dewa leezibu un brihnijahs par tahdeem schehlastibas-wahrdeem, kas no wina mutes isgahja, un sazija: waj schis naw Jahsepa dehls?

Dahw ds 45,3. Mat.13,54 ꝛc. Jahn,6,42.

23. Un winſch uſ teem ſaziſa: juhs laikam gan uſ mani ſaziſeet ſcho ſakamu wahrdu: ahrſte, dſeedini pats ſewi! Wiſu, ko eſam dſirdejuſchi, ka notizis Kapernaümâ, to dari ari ſche ſawâ tehwa pilſehtâ. 23,37. Mat.4,13.

24. Un winſch ſaziſa: pateeſi, es jums ſaku: neweens praweets naw peenemigs ſawâ tehwa-pilſehtâ. Mat.13,33. 13,57.

25. Bet teeſcham, es jums ſaku: daudſ atraiknu bija Elijas laikâ eekſch Iſraëla, kad debeſs bija aiſſlehgta trihs gadus unſeſchus mehneſchus, ka leels bads uſgahja wiſai tai ſemei. 1Kehn.17,1. 18,1. 8,35.

26. Un Elija nekkuwa ſuhtits pee neweenas no tahm, kà ween pee weenas atraiknes uſ Sareptu Sihdanijâ. 1 Kehn.17,9.

27. Un daudſ ſpitaligu bija praweeſcha Eliſas laikâ eekſch Iſraëla, un neweens no teem netapa ſchkihſtits, kà ween Naëmans no Sihrijas. 2 Kehn.7,3. 5,1 ꝛc.

28. Un to dſirdedami, wiſi baſnizâ tapa duſmu pilni. Ap.darb.22,21.22. 28,25 ꝛc.

29. Un zehluſchees to iſſtuhma no pilſehtas ahrâ un weda uſ kalna malu, kur winu pilſehta ſtahweja, ka to nogahſtu ſemê. 2 Laik.25,12.

30. Un zaur winu widu eedams winſch aiſgahja. Jahn.8,59.

31. Un winſch nogahja uſ Kapernaümu, Galilejas pilſetu, un tos mahzija ſwehtdeenâs, Mat.4,13 ꝛc. Mark,1,21 ꝛc. Jahn.2,12.

32. Un tee ļoti brihnijahs par wina mahzibu, jo wina wahrdi bija wareni. Mat.7,28 ꝛc. Jahn.7,46.

33. Un tur baſnizâ bija weens zilweks, tam bija neſchkihſta welna gars, un tas brehza ſtiprâ balſî Mark.1,23 ꝛc.

34. Sazidams: wai! kas mums ar tewi, Jeſu no Nazaretes? Waj tu eſi nahzis, muhs nomaitat? Es tewi paſihſtu, kas tu eſi, tas Deewa Swehtais. 18,37.

35. Un Jeſus to apdraudeja ſazidams: paleez kluſu un iſeij no ta. Un tas welns to rauſtija winu widû un iſgahja no ta, tam neko ļauna nepadarijis.

36. Un iſbailes uſnahza wiſeem un tee runaja ſawâ ſtarpâ ſazidami: kas tas par wahrdu? Jo winſch ar waru un ſpehku pawehl neſchkihſteem gareem, un tee atſtahjahs.

37. Un wina ſlawa iſgahja pa wiſu apkahrteju ſemi.

38. Un zehlees no tahs baſnizas, winſch nonahza Sihmana namâ. Bet Sihmana ſeewas-mahte guleja ar gruhtu drudſi, un tee winas dehl to luhdſa. Mat.8,14 ꝛc.

39. Un winſch galw-galâ

pee tahs peestahjees apdraudeja to drudsi un tas no tahs atstahjahs; un ta tuhdal zehlahs un winam kalpoja. 10,40.

40. Un kad saule bija nogahjusi, tad wisi, kam bija neweseli ar daschadahm sehrgahm, tos noweda pee wina; un winsch ikkatram no teem rokas uslika un tos dseedinaja. p.31.

41. Un tur ari welni no daudseem atstahjahs, brehkdami un sazidami: tu esi Kristus, Deewa Dehls! Un winsch tos apdraudeja un teem nelahwa teikt, ka tee sinaja, winu esam Kristu. 8,28. Mark.3,11 u.

42. Un gaismai austot winsch iseedams gahja us tukschesi. Un tee laudis winu meklesa un pee wina nogahja un winu tureja, lai no teem neaiseetu. 5,16.

43. Un winsch us teem sazija: ari tahm zitahm pilsehtahm man peenahkahs sludinat Deewa-walstibas preezas-mahzibu, jo tapehz es esmu suhtits. p.18. 20,1. Mark.1,38. Mat.4,23.

44. Un winsch sludinaja Galilejas basnizās. p.15.

5. nodaļa.

Jesus mahza laiwā 1; Pehteris us wina wahrdu ismet tihklu 6; Jesus dseedina weenu spitalīgu 12, un melnezu-sehrdsigu 18; aizina Mateli no mutas-buhdas 27; atsildina sawus mahzekļus, ka tee negawe 33.

1. Bet notikahs, kad tee laudis pee wina speedahs, Deewa wahrdu dsirdet, un winsch stahweja pee Genezaretes esara, Mat.14,34.

2. Tad winsch redseja diwi laiwas pee esara stahwam, bet tee sweijneeki bija isstahpuschi un masgaja sawus tihklus. (Mark.1,16 u. Mat.4,18 u.)

3. Bet winsch kahpa weenā laiwā, kas Sihmanim peedereja, un lahdsa, makenit no malas nozelt, un winsch nosehdahs un mahzija tos laudis no tahs laiwas. (Mark.4,1.)

4. Un beidsis runat winsch us Sihmani sazija: dodees us augschu, un ismeteet sawus tihklus, ka juhs lomu wellat. Jahn.21,6.

5. Un Sihmanis atbildeja un us winu sazija: Kungs, mehs zauru nakti strahdajuschi un neneeka ne-esam dabujuschi; bet us tawu wahrdu es to tihklu gribu ismest. Jahn.21,3.

6. Un kad tee to darija, tad tee sanehma leelu pulku siwju, tà ka winu tihkls saplihsa. Jahn.21,6.11.

7. Un tee meta ar roku saweem beedreem, kas bija otrā laiwā, lai nahktu palihgā wilkt. Un tee nahza un peepildija abas laiwas pilnas, tà ka tahs tik negrima. p.10.

8. Kad Sihmanis Pehteris to redseja, tad winsch krita Jehsum pee kahjahm un sa-

zija: Kungs, iseij no manis, jo es esmu grehzigs zilweks.
7,6. Mark.3,16.

9. Jo tam isbailes bija usgahjuschas un wiseem, kas pee wina bija, par scho lomu, ko tee bija wilkuschi;

10. Tà ari Jehkabam un Jahnim, Zebedeja dehleem, Sihmana beedreem. Un Jesus sazija uf Sihmani: nebihstees, jo no schi laika tew buhs zilwekus sweijot.
p.7. Mat.4,19.21. Jer.16,16.

11. Un tee wilka sawas laiwas pee malas un, wisas leetas atstahjuschi, gahja winam pakal. 18,28.

12. Un notikahs, kad winsch tur bija weenâ pilsehtâ, redsi, tad weens zilweks, spitalibas pilns, Jesu redsedams nometahs uf sawu waigu, winu peeluhdsa un sazija: Kungs, ja tu gribi, tad tu mani wari schkihstit. Mat.8,2 u.

13. Un roku issteepis, winsch to aistahra sazidams: es gribu, topi schkihstits. Un tuhdal spitaliba no ta nosuda.

14. Un winsch tam pawehleja, neweenam to nesazit: bet no-eij un rahdees preesterim un upurè par sawu schkihstischanu, ko Mosus ir pawehlejis teem par leezibu.
8,56. 17,14. 3Mos.14,2 u.

15. Un wina slawa jo wairak ispaudahs, un daudf laudis sapul- -sirdet un tapt dseedinati no sawahm slimibahm.

16. Bet winsch nogahja tukfneši un peeluhdsa Deewu.
4,42. (Mark.1,35.)

17. Un notikahs kahdâ deenâ winam mahzot, tad tur wariseji sehdeja un bauslibas-mahzitaji, kas bija nahkuschi no wiseem Galilejas un Juhdejas un Jerusalemes meesteem. Un ta Kunga spehks parahdijahs winam dseedinajot, 6,19. Mat.9,1 u.

18. Un redsi, wihri nesa uf gultas weenu zilweku, kas bija melmenu-sehrdsigs; un tee mekleja, ko eenest un nolikt wina preekschâ.

19. Un ne-atradami, kur winu eenest, to lauschu dehl, tee uskahpa jumtâ un to nolaida zaur greesteem ar gultu paschâ widû Jesum preekschâ.

20. Un tas winu tizibu redsedams uf to sazija: zilweks, tawi grehki tew ir peedoti.
7,48.

21. Un tee rakstu-mahzitaji un wariseji eesahza domat pee sewis un sazit: kas tas tahds, ka tas runà Deewa-saimoschanas? Kas war grehkus peedot kà ween tas weenigais Deews? Mark.2,7.

22. Bet nomanidams winu domas, Jesus atbildeja un uf teem sazija: ko juhs domajat sawâs sirdîs? 6,8. 9,47.

23. Kas ir weeglaki sazit: tawi grehki tew ir peedoti,

waj sazit: zelees un staigà?
24. Bet lai juhs sinat, ka tam Zilweka-dehlam ir wara wirs semes, grehkus peedot, (tad winsch us to melmenu-sehrdsigo sazija:) es tew sa-ku: zelees un nem sawu gul-tu un eij us sawahm mah-jahm!
25. Un tas tuhdal wineem redsot pazehlahs, panehma to, us ko tas bija gulejis, un aisgahja us sawahm mahjahm Deewu slawedams.
26. Un brihnischanahs wi-seem usgahja, un tee slawe-ja Deewu: un tee bijaschanas pilni sazija: mehs schodeen brihnuma leetas esam redsejuschi.
27. Un pehz tam winsch is-gahja un eeraudsija weenu muitineeku, wahrdâ Lewi, pee muitas sehscham un us to sazija; nahz man pakal.
Mat.9,9 ꝛc.
28. Un wisu atstahjis tas zehlahs un gahja winam pa-kal. p.11.
29. Un Lewi winam taisija leelu meelastu sawâ namâ, un tur bija leels pulks muitineeku un zitu, kas lihds ar teem apsehdahs. 15,1.
30. Un tee rakstu-mahzitaji un wariseji kurneja pret wi-na mahzekleem un sazija: ka-pehz juhs ehdat un dserat ar muitineekeem un grehzinee-keem?
31. Un Jesus atbildeja un us teem sazija: weselee m ahrstes newajaga, bet wahjeem.
32. Es ne-esmu nahzis, taisnus aizinat pee at-greeschanahs no greh-keem, bet grehzinekus.
15,7. 19,10.
33. Bet tee us winu sazija: kapehz Jahņa mahzekli tik dauds gawè un Deewu luhds, tà kà ari tee wariseju mahze-kli, bet tawi ehd un dser?
11,1.
34. Bet winsch us teem sa-zija: kahsu kaudihm juhs ne-warat likt gawet, kamehr bruhtgans pee wineem.
35. Bet nahks deenas, kad bruhtgans teem buhs at-nemts, tanis deenâs tad tee gawehs.
36. Un winsch sazija us teem ari lihdsibu: neweens neleek eelahpu no jaunahm drehbehm us wezahm; zitadi winsch tik saplehsihs tahs jaunahs, un tas eelahps no tahm jaunahm nederehs us tahm wezahm.
37. Un neweens neleij jau-nu wihnu wezôs ahdas-trau-kôs; zitadi tas jaunais wihns tos traukus pahrplehsihs un isgahsisees, un tee trauki ees bojâ;
38. Bet jaunu wihnu buhs leet jaunôs traukôs, tad abi kopâ paleek weseli.
39. Un neweenam, kas to wezo dsehris, tuhdal ne-eegri-

bahs ta jauna, jo tas saka: tas wezais ir labais.

6. nodaļa.

Jesus aisstahw sawus mahzekļus, ka tee wahrpas pluhkuschi swehtdeenâ 3; dseedina sakaltuschu roku 6; mahza, kahdi tee swehtigee 20; sauz wai par teem bagateem 24; mahza mihlet 27; pazeestees 28; Deewa wahrdam ihsteni klausit 47.

1. Un notikahs weenâ swehtdeenâ winam zaur labibu eijot, ka wina mahzekli wahrpas pluhza un ehda, ar rokahm tahs isbersdami.

Mat.12,1 ꝛc. (3 Mos.23.11.)

2. Bet kahdi no warisejeem us teem sazija: kam juhs dareet, ko swehtdeenâs darit naw brihw?

3. Un Jesus atbildeja un us teem sazija: waj juhs neesat lasijuschi, ko Dahwids ir darijis, kad tas bija issalzis lihds ar teem, kas pee wina bija? 1 Sam.21,6.

4. Ka tas ir eegahjis Deewa-namâ un tahs Deewam nolikkahs maises nehmis un ehdis un dewis ari teem, kas pee wina bija, kahdas ehst neweenam naw brihw kà ween preesterreem.

3 Mos.24,8.9.

5. Un winsch us teem sazija: tas Zilweka-dehls ir kungs ari par swehtdeenu.

6. Bet atkal zitâ swehtdeenâ winam basnizâ eijot un mahzot notikahs, ka tur bija zilweks, kam labà roka bija nokaltusi. Mat.12,9 ꝛc.

7. Bet tee rakstu-mahzitaji un wariseji us winu gluhneja, waj winsch swehtdeenâ nedseedinahs, ka atrastu wainas pee wina. 14,1.

8. Bet tas winu domas nomanija un sazija us to zilweku, kam ta nokaltusi roka bija: zelees un stahjees scheit widû! Un tas zehlahs un nostahjahs. 5,22.

9. Tad Jesus us teem sazija: es jums ko waizaschu: waj ir brihw swehtdeenâ labu darit, waj launu darit, dsihwibu glahbt waj maitat?

10. Un tos wisapkahrt usluhkojis, winsch us to zilweku sazija: issteep sawu roku! Un tas tà darija; un wina roka tam atkal kapa weesela, itin kà ta otra.

11. Un tee kapa traukuma pilni un sarunajahs sawâ starpâ, ko Jesum darit.

12. Bet notikahs tanîs deenâs, ka winsch isgahja us to kalnu Deewu luhgt; un winsch palika zauru nakti Deewa-luhgschanâ. Mat.5,1. Dahw.dz.109,4.

13. Un kad gaisma ausa, tad winsch sasauza sawus mahzekļus un isredseja no teem dwpadsmit, ko winsch ari nosauza apustuļus: 9,1. Mat.10,2 ꝛc.

14. Sihmani, ko winsch ari nosauza Pehteri, un Andreju, wina brahli, Jehkabu un Jahni, Wihlipu un Behrtuli, Ap.darb.1,13.

15. Matteu un Tomu, Jehkabu Alweja dehlu, un Sihmani, kas ir noſaukts Zelotes,

16. Juhdu, Jehkaba dehlu, un Juhdaſu Iſkarjotu, kas palika par nodeweju.

17. Un ar teem ſemê nokahpis winſch ſtahweja klajâ weetâ, un wiņa mahzekļu draudſe un leels pulks lauſchu no wiſas Juhdu-ſemes un Jeruſalemes un no Tirus un Sihdonas juhrmalas bija nahkuſchi, wiņu dſirdet un tapt dſeedinati no ſawahm ſehrgahm,

p.13. Mark.2,15.

18. Jr tee, kas tapa mozîti no neſchķihſteem gareem, — un tee tapa darîti weſeli.

19. Un wiſi tee laudis meklеja wiņu aiſkahrt, jo ſpehks iſgahja no wiņa un wiņſch wiſus dſeedinaja. 5,7. 8,44. Mark.5,28 ꝛc. Mat.14,36.

20. Un ſawas azis uſ ſaweem mahzekļeem pazehlis, wiņſch ſazija: ſwehtigi eſat juhs nabagi, jo juhs peeder Deewa walſtiba. p.17. Mat.5,3 ꝛc.

21. Swehtigi eſat, kas tagad iſſalkuſchi, jo juhs tapſeet paehdinati. Swehtigi eſat, kas tagad raudat, jo juhs ſmeeſitees. Parahd.7,16.17. Dahw.dſ.126,5.6. Eſ.61,3.

22. Swehtigi eſat, kad zilweki juhs eenihd. un kad tee juhs iſſlehgs un lamahs un juhſu wahrdu kà launu atmetihs ta Zilweka-dehla dehļ. Mat.5,11 ꝛc. Jahn.16,2. Eſ.66,5.

23. Preezajatees tanî deenâ un deiſeet, jo redſi juhſu alga ir leela debeſs; jo tàpat wiņu tehwi darijuſchi teem praweeſcheem. Ap.darb.5,41. Mat.23,34.

24. Bet wai jums bagateem, jo jums jau ſawa alga! 26,25. Jehk.5,1 ꝛc.

25. Wai jums, kas eſat peebarojuſchees, jo juhs iſſalkſeet! Wai jums, kas tagadiņ ſmeijatees, jo juhs noſkumſtitees un raudaſeet! Eſ.65,13 ꝛc. Jehk.4,9.

26. Wai jums, kad wiſi zilweki labu no jums runà, jo tàpat wiņu tehwi darijuſchi teem wiltigeem praweeſcheem. Jehk.4,4. Mik.2,11.

27. Bet es ſaku jums, kas to dſirdeet: mihlejeet ſawus eenaidneekus; dareet labu teem, kas juhs eenihd. Mat.5,44 ꝛc.

28. Swehtiieet tos, kas juhs nolahd; luhdſeet par teem, kas juhs apkaitina. 23,34.

29. Tam, kas tew waigâ ſit weenâ puſê, tam ſneedſ ari otru; un tam, kas tawu mehteli ņem, tam ari neleedſ ſwahrkus. Mat.5,39 ꝛc.

30. Bet dodi ikkatram, kas

tewi luhds; un ne-atprasi no ta, kas nem, kas tew peeder.
5 Mos.15,7 u.

31. Un itin kà gribat, laiziti kaudis jums dara, tàpat darait ari juhs wineem. Mat.7,12.

32. Un kad mihlejat tos, kas juhs mihlè, kahda pateiziba jums nahkahs? Jo grehzineeki aridsan mihlè tos, kas winus mihle. Mat.5,46 u.

33. Un kad labu dareet teem, kas jums labu dara, kahda pateiziba jums nahkahs? Jo grehzineeki to dara tàpat.

34. Un kad aisdodat teem, no ka zerejat atdabut, kahda pateiziba jums nahkahs? Jo ir grehzineeki grehzineekeem aisdod, lai to paschu atdabu.
3 Mos.25.35 u.

35. Bet mihlejeet sawus eenaidneekus un darait labu un aisdodeet, neka atkal par to negaididami, und tad juhsu alga buhs leela, un juhs buhseet ta Wisu-augstakà behrni; jo winsch ir laipnigs pret nepateizigem un launeem.

36. Tapehz eseet schehligi, kà ari juhsu Tehws ir schehligs. Mat.5,48.

37. Neteesajeet, tad juhs netapseet teesati; nepasudinajeet, tad juhs netapseet pasudinati; peedodeet, tad jums taps peedots.
Mat.7,1 u. 6,14 u. Rom.14,4.10.

38. Dodeet, tad jums taps dots: pilns, saspaidits, sakratits un pahr pahrim eijams mehrs jums taps eedots juhsu klehpî; jo ar to mehru, ar ko juhs mehrojeet, jums taps atmehrots. 2 Kor.9,6 u. Rut.3,15. (Es.65,7.)

39. Winsch teem ari sazija weenu lihdsibu: waj aklis aklam zelu war rahdit? Waj tee abi nekritihs bedrê?
Mat.15,14.

40. Mahzeklis naw augstaks pahr sawu mahzitaju: kad tas mahzeklis ir kà wina mahzitajs, tad winsch ir pilnigs.
Jahn.13,16.

41. Bet ko tu redsi skabargu sawa brahla azî, bet balki sawâ paschà azî tu nenomani? Mat.7,3 u.

42. Jeb, kà tu wari sazit us sawu brahli: laid brahli, es to skabargu no tawas azs gribu iswilkt, un to balki sawâ paschà azî tu neredsi? Tu leekuli, welz papreekisch to balki no sawas azs, un tad peeluhko, ka tu to skabargu no sawa brahla azs wari iswilkt.

43. Jo tas naw labs koks, kas nes nelahga augkus, nedz nelahga koks, kas nes labus augkus. Mat.7,17 u. 12,33 u.

44. Ikkatrs koks top pasihts pee saweem augkeem. Jo no ehrkschkeem newar lasit wihges, nedz wihna-ogas no dadscheem.

45. Labs zilweks no sawas labas sirds mantas isdod labu, un launs zilweks no sawas launas sirds mantas isdod launu. Jo no sirds pilnibas mute runà.
Mat.12,34.35.

46. Bet ko juhs mani sauzat: Kungs, Kungs! un nedarat, ko es saku? Mat.7,21. 21,28 u. Jahn.15,14.

47. Ikweens, kas pee manis nahk un manus wahrdus dsird un dara, es jums rahdischu, kam winsch lihdsinajams. Mat.7,24 u.

48. Tas ir lihdsinajams zilwekam, kas ehku taisidams dsili sraka un pamatu lika us klints. Kad nu pluhdi gadijahs, tad ta straume lausahs us to ehku, bet winu nespehja kustinat, jo ta bija usliktа us klints.

49. Bet kas dsird un nedara, tas ir lihdsinajams zilwekam, kas ehku ustaisija us semes bes pamata; un ta straume lausahs un ta ehka tuhdal sagruwa, un schihs ehkas gahschanahs bija leela.

7. nodaļa.

Jesus dseedina kapteines kalpu 1; usmodina Naînê atraknes dehlu 11; rahda Jahna mahzekleem, ka winsch tas Pestitajs 18; weena grehzineeze winu swaida 36.

1. Kad nu winsch teem laudihm dsirdot wisus sawus wahrdus bija pabeidsis, tad winsch eegahja Kapernaûmâ.
Mat.8,5 u.

2. Bet weena kapteines kalps, ko tas tureja mihlu, guleja slims us mirschanu.

3. Bet kad tas par Jesu dsirdeja, tad tas nosuhtija pee wina Juhdu wezajus, un winu luhdsa, lai nahktu, wina kalpam palihdset.

4. Un pee Jesus nogahjuschi, tee winu mihki luhdsa sazidami: winsch ir wehrtes, ka tu winu pallausi.

5. Jo winsch mihlo muhsu tautu un mums ir ustaisijis scho basnizu.

6. Un Jesus gahja teem lihds; bet kad winsch wairs nebija tahlu no ta nama, tad tas kapteine draugus pee wina suhtija, tam sazidams: Kungs, nepuhlejees, jo es ne-esmu zeenigs, ka tu nahzi apaksch mana jumta. 15,19.

7. Tapehz ari pats sewi neesmu turejis zeenigu pee tewis nahkt; bet saki tik weenu wahrdu, tad mans kalps taps wesels.

8. Jo ir es esmu zilweks, apaksch waldischanas stahwedams, un apaksch manis ir kara-wihri, un es saku schim: eij, tad winsch eet; un otram: nahz, tad winsch nahk; un sawam kalpam: dari to, tad winsch dara.

9. Bet Jesus to dsirdejis par winu brihnijahs un atgreesdamees sazija us teem

laudihm, las winam gahja pakal: es jums saku: tahdu tizibu ne pat eekſch Israēla ne-esmu atradis.

10. Un tee, las bija suhtiti, atgreesuschees uſ mahju atrada to wahjo kalpu weselu.

11. Un pehz tam notikahs, ka winſch gahja uſ weenu pilsehtu ar wahrdu Naïne, un daudſ no wina mahzekleem gahja lihdſ un daudſ lauschu.

12. Bet kad winſch tuwu pee pilsehtas wahrteem bija nahzis, luhk, tad isneſa weenu mironi, las bija sawas mahtes weenigais dehls, un ta bija atraitne, un leels pulks pilsehtneeku tai gahja lihdſ. Jer.6,26. 2 Sam.3,31.32.

13. Un to redſedſis tas Kungs par to eeschehlojahs un uſ to sazija: neraudi! 8,52.

14. Un peegahjis aiskahra sahrtu, un tee neſeji apstahjahs, un winſch sazija: jaunekli, es tew saku, zelees augſcham. 8,45.

15. Un tas mironis zehlahs ſehdu un eesahza runat, un winſch to atdewa wina mahtei. 1 Kehn.17,23.

16. Un bailiba uſgahja wiſeem, un tee teiza Deewu sazidami: leels praweets muhſu starpâ ir zehlees, un Deews sawus laudis uſluhkojis. 1,68. (Rut.1,6.)

17. Un schi slawa no wina iſpaudahs pa wiſu Juhdu-ſemi un wiſsapkahrt. Mat.9,26.

18. Un Jahnim wina mahzekli paſludinaja par wiſahm ſchahm leetahm. Mat.11,2 ꝛc.

19. Un Jahnis ataizinaja diwi no saweem mahzekleem un tos suhtija pee Jesus sazidams: waj tu esi tas, kam buhs nahkt, jeb waj mums buhs zitu gaidit?

20. Bet tee wihri pee wina nogahjuschi sazija: Jahnis, tas kristitajs, muhs pee tewis suhtijis sazidams: waj tu esi tas, kam buhs nahkt, jeb waj mums buhs zitu gaidit?

21. Bet tanî paſchâ ſtundâ winſch daudſ darija weselus no sehrgahm un sahpehm un launeem gareem, un daudſ akleem winſch dahwinaja gaismu.

22. Un Jesus atbildeja un uſ teem sazija: eita un atsakait Jahnim, ko esat redſejuſchi un dſirdejuſchi, ka akli redſ, tisli eet, spitaligi top ſchkihſti, kurli dſird, mironi top uſmodinati, nabageem preezas wahrds top ſludinats;

23. Un ſwehtigs ir, kas pee manis neapgrehzinajahs.

24. Un Jahna wehſtneſcheem aiseijot, winſch eesahza runat uſ teem laudihm par Jahni: ko esat isgahjuſchi tukſnesî klatitees? Waj nee-dri, ko wehjſch ſchauba?

25. Jeb ko esat isgahjuſchi

redſet? Waj zilweku, mihkſtâs drehbês apgehrbtu? Redſi, tee, kas dahrgâs drahnâs un kahribâ dſihwo, ir kehninu namôs.

26. Jeb ko eſat iſgahjuſchi redſet? Waj praweeti? Teeſcham, es jums ſaku, kas ari augſtaks ne kà praweets.

27. Schis ir, par ko rakſtits: redſi, es ſuhtu ſawu engeli tawâ preekſchâ, kas tawu zelu ſataiſihs tawâ preekſchâ. Mal.3,1.

28. Jo es jums ſaku: no wiſeem, kas dſimuſchi no ſeewahm, neweens praweets naw leelaks pahr Jahni, to kriſtitaju; bet tas maſakais Deewa-walſtibâ ir leelaks pahr wiņu. 1,15.

29. Un wiſi kaudis, kas wiņu dſirdeja, un tee muitineeki apleezinaja, ka Deews taiſns, kad tee kriſtitees ar Jahņa kriſtibu. Mat.21,32.

30. Bet tee wariſeji un bauſlibas-mahzitaji Deewa padomu par ſew paſcheem ir iſnihzinajuſchi, nekad tees no wiņa kriſtitees. Ap.darb.13,46.

31. Bet tas Kungs ſazija: kam ſchahs zilts kaudis lihdſinaſchu, un kam tee ir lihdſinajami? Mat.11,16 u.

32. Tee ir lihdſinajami behrneem, kas ſehſch uſ tirgus, un weens otram uſſauz un ſaka: mehs jums eſam ſtabulejuſchi, un juhs ne-eſat dejuſchi; mehs jums dſeedajuſchi raudu-dſeeſmas, un juhs ne-eſat raudajuſchi.

33. Jo Jahnis, tas kriſtitajs, ir nahzis, ned maiſi ehſdams ned wihnu dſerdams, un juhs ſakat: wiņam ir welns.

34. Tas Zilweka-dehls ir nahzis, ehd un dſer, un juhs ſakat: redſi, ſchis zilweks ir rijejs un wihna-dſehrejs, muitineeku un grehzineeku draugs.

35. Un gudriba top taiſnota no wiſeem ſaweem behrneem.

36. Bet kahds no wariſejeem wiņu luhdſa, ka wiņſch pee ta ehſtu, un wiņſch ta wariſeja namâ eegahjis apſehdahs. 11,37.

37. Un redſi, tanî pilſehtâ weena ſeewa, kas bija grehzineeze, dſirdejuſi, ka wiņſch ta wariſeja namâ pee galda ſehſchot, atneſa akmiņa trauziņu ar dahrgahm ſahlehm, (Mat.26,7 u.)

38. Un ſtahweja aiſ wiņa pee wiņa kahjahm, raudaja un eeſahka ſlapinat wiņa kahjas ar ſawahm aſarahm, un ar ſaweem galwas mateem noſchahweſa un ſkuhpſtija wiņa kahjas un tahs ſwaidija ar tahm ſahlehm. Jahn.12,3.

39. Bet tas wariſejs, kas wiņu bija aizinajis, to redſedams ſazija pats pee ſe-

wis: kad ſchis buhtu praweets, tad winſch ſinatu, kas ſchi kahda ſeewa, kas winu aiſkar, jo ta ir grehzineeze. 15,2.

40. Un Jeſus atbildedams uſ to ſazija: Sihmani, man tew kas jaſaka; winſch atbildeja: mahzitajs, ſaki.

41. Jeſus ſazija: weenam naudas-aiſdewejam bija diwi parahdneeki; weens tam bija parahdâ peezſimt graſchus, un otrs peezdeſmit.

42. Kad nu tee neſpehja atdot, tad winſch abeem diweem atlaida. Kurſch tad no teem, ſaki jele, to wairak mihlehs? Kolos.2,13.

43. Bet Sihmanis atbildedams ſazija: man ſchkeet tas, kam winſch wairak atlaidis. Bet winſch uſ to ſazija: tu pareiſi eſi ſpreedis.

44. Un greeſees pee tahs ſeewas winſch uſ Sihmani ſazija: waj tu ſcho ſeewu redſi? Es eſmu nahzis tawâ namâ, tu man uhdeni neeſi dewis preekſch manahm kahjahm, bet ſchi ar ſawahm aſarahm manas kahjas ſlapinajuſi un ar ſaweem galwas mateem noſchahwejuſi. 1 Moſ.18,4. Jahn.13,5.

45. Tu mani ne-eſi ſkuhpſtijis, bet ſchi, kamehr ta ir eekſchâ nahkuſi, naw miteju-ſees manas kahjas ſkuhpſtit.

46. Ar elji tu ne-eſi ſwaidijis manu galwu, bet ſchi ar ſahlehm ir ſwaidijuſi manas kahjas. Mat.26,7. Dahw.dſ.23,5.

47. Tadehl es tew ſaku: winas grehki, kuŗu bija daudſ, ir peedoti, jo ta daudſ ir mihlejuſi; bet kam maſ top peedots, tas mihlè maſ.

48. Un winſch uſ to ſazija: tew tawi grehki peedoti. 5,20.

49. Un tee, kas lihdſ pee galda ſehdeja, eeſahka pee ſew paſcheem ſazit: kas tas tahds, kas ari grehkus peedod? 5,21.

50. Bet winſch uſ to ſeewu ſazija: tawa tizība tew palihdſejuſi. Eij ar meeru. 8,48. Mark.5,34.

8. nodaļa.

Seewas Kriſtum kalpo 2; Kkdſtiba par ſehjeju 4; par ſwezi 16; brihnumi ſuhrmalâ 22; pee welna apſehſteem 27; pee Jaïrus meitenes 40; pee aſins-ſehrdſigahs ſeewas 43.

1. Un pehz tam notikahs, ka winſch ſtaigaja pa pilſehtahm un meeſteem, mahzidams un ſludinadams par Deewa-walſtibu, un tee diwpadſmit bija pee wina, 4,43. 6,13. 13,22.

2. Un kahdas ſeewas, kas bija dſeedinatas no launeem gareem un wahjibahm, Marija, ſauzama Madaka, no kuŗas ſeptini welni bija iſgahjuſchi, 11,26. Mat.27,56. 15,39. Mark.5,3. 16,9.

3. Un Joanna, Erodus nama usrauga, Kuhsas, seewa, un Susanna un daudsi zitas seewas, kas no sawa padoma winam kalpoja.

Mark.15,41. Jahn.12,6. 2 Kor.8,9.

4. Bet kad daudsi laudis bija sanahkuschi un no wisahm pilsehtahm pee wina gahja, tad winsch sazija zaur lihdsibu: Mat.13,1 u.

5. Sehjejs isgahja, sawu sehklu seht; un sehjot zita krita zelmalâ un tapa samihta, un tee putni apaksch debess to apehda.

6. Un zita krita us akmini, un usdihgusi ta sakalta, tapehz ka tai nebija slapjuma.

7. Un zita krita starp ehrkschkeem, un tee ehrkschki usauga lihds un to apmahza.

8. Un zita krita us labu semi, ta usdihga un nesa simtkahrtigus augkus. To sazijis winsch sauza: kam ausis dsirdet, tas lai dsird.

1 Mos.26,12.

9. Bet wina mahzekli winam waizaja, kas schi lihdsiba esot?

10. Bet winsch sazija: jums ir dots sinat Deewa-walstibas noslehpumus, bet teem zitteem zaur lihdsibu, ka tee redsedami neredsu un dsirdedami nesaprot. Es.6,9.10.

11. Bet schi ir ta lihdsiba: ta sehkla ir Deewa-wahrds.

1 Peht.1,23 u.

11. Bet kas zelmalâ, ir tee kas to dsird; pehz welns nahk un nem to wahrdu no wina sirdihm, lai netiz un netop swehti.

13. Bet kas us akmina, ir tee: kad tee to wahrdu dsird, tad tee to usnem ar preeku, bet teem naw saknes; masu brihdi tee tiz un kahrdinaschanas-laikâ tee atkahpjahs.

2 Mos.4,31. 14,31.

14. Bet kas starp ehrkschkeem krita, ir tee, kas to dsird, bet tomehr no-eet un dodahs us suhdischanos un bagatibu un pasaules kahribu, un noslahpst un nenes nekahdus augkus. Wihlip.1,11.

15. Bet kas labâ semê, ir tee, kas to wahrdu dsird un to patur labâ un godigâ sirdi, augkus nesdami eeksch pazeeschanas. 11,28.

Ap.darb.16,14. Ebr.10,36.

16. Un swezi eededsinajis, neweens to neapklahj ar trauku nedz to leek apaksch galda, bet to leek us lukturi, lai tee, kas nahk eekschâ, to gaischumu redz. 11,33.

17. Jo nekas naw paslehpts, kas netaps redsams, nedz apslehpts, kas netaps sinams un nenahks gaismâ. 12,2.

18. Tapehz peeluhkojeet, kà juhs dsirdat! Jo kam ir, tam taps dots, un kam newaid, no ta ari tas taps atnemts, ko tura par sawu.

19,26. Mat.13,12.

19. Bet wiņa mahte un brahļi atnahza pee wiņa, un newareja wiņam klaht tikt to lauschu dehļ. Mat.12,46 ꝛc. Mark.3,21.31 ꝛc.

20. Un wiņam ſiņu dewa un ſazija: tawa mahte un tawi brahļi ſtahw ahrâ un grib tewi redſet.

21. Bet winſch atbildedams uſ teem ſazija: mana mahte un mani brahļi ir ſchee, kas Deewa-wahrdu dſird un dara. 6,47. 11,28.

22. Un notikahs kahdâ deenâ, ka winſch ar ſaweem mahzekļeem kahpa laiwâ, un uſ teem ſazija: eima pahri uſ otru eſara-malu, un tee ſtuhma no malas. Mat.8,23 ꝛc.

23. Un kad tee gahja ar laiwu, tad winſch aiſmiga; un weetulis zehlahs eſarâ, un tee tapa apkļahti ar wiļņeem un bija leelâs behdâs.

24. Un pee wiņa peegahjuſchi tee wiņu modinaja ſazidami: Kungs, Kungs, mehs grimſtam! Bet winſch pazehlahs un apdraudeja wehju un uhdens-wiļņus. Un tee noſtahjahs un palika it rahmi.

25. Bet winſch uſ teem ſazija: kur ir juhſu tiziba? Bet tee bihdamees brihnijahs ſawâ ſtarpâ ſazidami: kas tas tahds, ka winſch ari wehjeem un uhdeņeem pawehl, un tee wiņam paklauſa.

26. Un tee zehlahs pahri uſ to Gadareeſchu teeſu, kas ir Galilejai preti, Mat.8,28 ꝛc.

27. Un wiņam pee malas iſeijot weens wihrs no tahs pilſehtas ſaſtapa, kas jau ilgi bija welnu apſehſts, un neapwilka drehbes, un neſtahweja mahjâ, bet kapôs. p.30.

28. Schis, Jeſu redſedams, brehza un krita ſemê wiņa preekſchâ un ſazija ar ſtipru balſi: kas man ar tewi, Jeſu, tu Deewa ta Wiſu-augſtaja Dehls? Es tewi luhdſu, nemozi mani! p.31. (2 Peht.2,4.)

29. Jo winſch tam neſchkihſtam garam pawehleja, atſtahtees no ta zilweka, jo tas wiņu jau ilgu laiku bija plohſijis, un winſch ar kehdehm un kaitehm tapa ſaiſtits un tapa apſargats, bet tahs kaites ſarauſtijis, winſch no welna tapa dſihts uſ tukſneſi. 9,39.42. Mark.1,26.

30. Un Jeſus tam jautaja ſazidams: kà tew wahrds? Un winſch ſazija: legions, jo daudſ welni eekſch ta bija eegahjuſchi Mark.5,9.

31. Un tee wiņam luhdſa, lai teem nepawehletu beſdibenî nokahpt. Parahd.9,11. 20,3.

32. Bet tur bija leels zuhkupulks ganôs uſ kalna, un tee wiņu luhdſa, ka winſch teem atļautu ee-eet tanîs zuhkâs. Un winſch teem atļahwa.

33. Un tee welni no ta zilweka atſtahjuſchees eegah-

ja tanîs zuhkâs, un tas pulks no krauja nogahjahs eſarâ un noſlihka.

34. Bet tee gani redſejuſchi, kas notika, aiſbehdſa, un nogahjuſchi to paſludinaja pilſehtâ un zeemôs.

35. Bet tee iſgahja, to notikumu redſet, un nahza pee Jeſus un atrada to zilwetu, no ka tee welni bija atſtahjuſchees, apgehrbtu un prahtigu pee Jeſus kahjahm ſehſcham, un tee bijahs.

36. Un ir tee, kas to bija redſejuſchi, paſludinaja wineem, kà tas welna apſehſtais tapis peſtits.

37. Un wiſs tas kauſchupulks no tahs Gadareeſchu teeſas winu luhdſa, ka no teem aiſeetu, jo tee no leelahm bailehm bija pahrņemti, un winſch kahpa laiwâ un greeſahs atpakaļ.

38. Bet tas wihrs, no ka tee welni bija atſtahjuſchees, winu loti luhdſa, ka pee wina waretu palikt, bet Jeſus to atlaida ſazidams:

39. Greeſees atpakaļ uſ ſawahm mahjahm un iſteiz, kahdas leelas leetas Deews tew ir darijis; un tas nogahja pa wiſu to pilſehtu, paſludinadams, kahdas leelas leetas Jeſus tam bija darijis. (Mat.9,30.)

40. Un notikahs, kad Jeſus atpakaļ nahza, tad tee kaudis winu uſnehma, jo tur bija daudſ, kas uſ winu gaidija. p.1.37.

41. Un redſi, tur nahza weens wihrs, Jaïrus wahrdâ, un tas bija baſnizas-preekſchneeks, un tas Jeſum pee kahjahm krihſdams luhdſa, ka nahktu wina namâ.

13,14. Mat.9,18 ꝛc.

42. Jo tam bija weena weeniga meita no diwpadeſmit gadeem, un ta bija nomiruſi. Un winam eijot tee kaudis ſpeedahs wirſû.

43. Un weena ſeewa, pee diwpadſmit gadeem aſins-ſehrgâ ſirguſi, kas wiſu ſawu padomu bija iſdewuſi ahrſtehm un newareſuſi tapt dſeedinata no neweena,

21,4. 3 Moſ.15,25.

44. Peegahjuſi no pakaļas aiſkahra wina drehbes-wihli, un tuhdaļ winas aſins-ſtreeſchana noſtahjahs.

45. Un Jeſus ſazija: kas mani aiſkahris? Un kad wiſi leedſahs, tad Pehteris un tee, kas pee wina bija, ſazija: Kungs, tee kaudis tew kauſchahs wirſû un tewi ſpeeſch, un tu ſaki: kas mani aiſkahris?

46. Bet Jeſus ſazija: mani kahds ir aiſkahris; jo es eſmu manijis, ka ſpehks no manis iſgahjis. 6,19.

47. Bet ta ſeewa, redſedama, ka to newareja ſlehpt, nahza drebedama un metahs zelôs preekſch wina un wi-

nam isteiza preekſch wiſeem laudihm, kahdas wainas dehl ta wiņu bija aiſkahruſi, un ka ta tuhdaļ bija palikuſi weſela.

48. Bet winſch uſ to fazija: turi droſchu prahtu, mana meita, tawa tiziba tew palihdſejuſi; eij ar meeru! 7,50. 17,19.

49. Un winam wehl tà runajot, weens no ta baſnizas-preekſchneeka ſaimes nahza, uſ ſcho ſazidams: tawa meita ir nomiruſi, neapgruhtini to mahzitaju.

50. Bet Jeſus to dſirdejis tam atbildeja ſazidams: nebihſtees, tizi tikai, un wiņa taps glahbta. Mark.5,36.

51. Un namâ eegahjis, winſch neweenu nelaida eekſchâ, kà ween Pehteri un Jehkabu un Jahni un tahs meitas tehwu un mahti. Mat.17,1.

52. Bet wiſi raudaja un to noſchehloja; bet winſch ſazija: neraudait, ta naw miruſi, bet tikai guļ. 7,13. Mat.9,24.

53. Un tee wiņu apſmehja, ſinadami, ka ta bija nomiruſi.

54. Bet wiſus iſdſinis, winſch ſatwehra wiņas roku, ſauza un ſazija: meitiņa, zelees augſcham. Ap.darb.9,40.

55. Un wiņas dwehſele atgreeſahs, un ta tuhdaļ uſzehlahs; un winſch nameh-leja, tai dot ehſt. 1 Ķehn.17,22. (Ap.darb.20,10.)

56. Un wiņas wezaki iſtruhzinajahs. Bet winſch teem pawehleja, neweenam to neſazit, kas bija notizis. p.39. 9,21.22.

9. nodaļa.

Jeſus iſſuhta ſawus apuſtuļus, Deewa-wahrdu ſludinat 1; ehdina peeztuhkſtoſchus 16; top apſkaidrots kalnâ 28; iſdſen weenu welnu 37, aprahj ſawu mahzekļu augſtprahtibu 46, un duſmibu 54.

1. Un ſawus diwpadſmit mahzekļus ſaſauzis, winſch teem dewa waru un ſpehku pahr wiſeem welneem, un ſehrgas dſeedinat. 6,13. Mat.10,1 ꝛc.

2. Un winſch tos ſuhtija, Deewa-walſtibu ſludinat un wahjus darit weſelus. 10,1 ꝛc.

3. Un winſch uſ teem ſazija: neņemat neko lihdſ uſ zeļu, nedſ ſiſli, nedſ kuliti, nedſ maiſi, nedſ naudu, un lai neweenam no jums naw diwi ſwahrki. 22,35.

4. Un kurâ mahjâ juhs eeeeſeet, tur paleekat, un no turcenes eita tahļak. 10,5—7.

5. Un kas juhs ne-uſņems, — tad iſeedami no tahs pilſehtas notratait ari pihſchļus no ſawahm kahjahm par leezibu pret teem. 10,11.

6. Bet tee iſgahjuſchi pahrſtaigaja wiſus tos meeſtus wiſur to preezas-wahrdu

ſludinadami un dſeedinadami.

7. Bet Erodus, kas to zeturto ſemesteeſu waldija, dſirdeja wiſas leetas, kas zaur wiņu notika, un neſinaja, ko domat, tapehz ka ziti runaja, ka Jahnis no miroņeem eſot augſcham zehlees;

Mat.14,1 ꝛc.

8. Bet ziti, ka Elija eſot parahdijees; bet ziti, ka weens no teem pirmajeem praweeſcheem eſot augſcham zehlees.

Mat.11,14.

9. Un Erodus ſazija: es Jahnim galwu eſmu nozirtis, bet kas ſchis tahds, par ko es tahdas leetas dſirdu? Un tas mekleja, wiņu redſet.

23,8.

10. Un tee apuſtuli atgreeſuſchees wiņam teiza, kahdas leetas tee bija darijuſchi; un wiņſch tos ņehma lihdſ un aiſgahja ſawrup uſ kahdu tukschu weetu pee weenas pilſehtas, wahrdâ Betſaïda.

p.2. Mat.14,13 ꝛc.

11. Bet tee kaudis, to nomanidami, gahja wiņam pakaļ, un wiņſch tos peeņehmis runaja ar teem par Deewa-walſtibu; un kam dſeedinaſchanas waijadſeja, tos wiņſch darija weſelus.

12. Bet walars jau metahs, un tee diwpadſmit peegahjuſchi uſ wiņu ſazija: atlaidi tos kaudis, ka tee nogahjuſchi tais apkahrtejôs meeſtôs un zeemôs mahjas-weetu dabu un maiſi atrod; jo mehs ſcheit eſam tukſchâ weetâ.

p.1.

13. Bet wiņſch uſ teem ſazija: dodeet juhs wiņeem ehſt. Bet tee ſazija: mums wairak naw kà peezas maiſes un diwi ſiwis ween, ja mehs zitur nogahjuſchi baribu nepirkſim preekſch wiſeem ſcheem kaudihm. 2 Kehn.4,42.43.

14. Jo tur bija kahdi peeztuhkſtoſch wihri. Bet wiņſch uſ ſaweem mahzekkeem ſazija: leekat wiņeem apſehſtees pa kahrtahm, pa peezdeſmiteem.

Mark.6,40.

15. Un tee tà darija un lika wiſeem apſehſtees.

16. Bet, tahs peezas maiſes un tahs diwi ſiwis ņehmis, wiņſch ſkatijahs uſ debeſi, tahs ſwehtija un pahrlauſa, un dewa teem mahzekkeem, lai teem kaudihm zeļ preekſchâ.

17. Un tee wiſi ehda un pa-ehda; un ſalaſija tahs druſkas, kas teem bija atlikuſchas, diwpadſmit turwjus.

2 Kehn.4,44.

18. Un notikahs, kad wiņſch weens pats Deewu luhdſa, tad tee mahzekki pee wiņa peegahja; un wiņſch teem waizaja ſazidams: ko tee kaudis ſaka, mani eſam?

Mat.16,13 ꝛc.

19. Bet tee atbildedami ſazija: Jahnis, tas kriſtitajs;

un ziti: Elija; un ziti: ka weens no teem wezeem praweeſcheem eſot augſcham zehlees. p.8.

20. Bet winſch uſ teem ſazija: bet juhs, ko juhs ſakat, mani eſam? Bet Pehteris atbildedams ſazija: Tu eſi tas Deewa Kriſtus. Jahn.1,49.

21. Bet winſch teem ſtipri aiſleedſa, lai neweenam neſaka, 5,14 Mat.16,20 ꝛc.

22. Sazidams: tam Zilweka-dehlam buhs daudſ zeeſt un tapt atmeſtam no teem wezajeem un augſteem preeſteŗeem un rakſtu-mahzitajeem, un tapt nokautam un treſchâ deenâ uſmodinatam. Dahw.dſ.118,22.

23. Un winſch uſ wiſeem ſazija: ja kas grib nahkt manim pakaļ, tas lai aiſleedſ ſewi paſchu un uſnem ſawu kruſtu ikdeenas un ſtaigà man pakaļ. 14,27. Mat.6,34.

24. Jo kas ſawu dſihwibu grib iſglahbt, tam ta ſudihs; un kam ſawa dſihwiba manis dehļ ſuhd, tas to iſglahbs. 17,33. Mat.10,39.

25. Jo ko tas zilwekam lihdſ, ka winſch ſamanto wiſu paſauli, bet pats paſuhd jeb eet bojâ?

26. Jo kas manis un manu wahrdu dehļ kaunahs, ta paſcha dehļ tas Zilweka-dehls kaunefees, kad winſch nahks ſawâ un ſawa Tehwa un to ſwehto engeļu godibâ. 12,9. Mark.8,38. Mat.25,31.

27. Bet es jums teeſcham ſaku: ir kahdi no teem, kas ſche ſtahw, kas nahwi nebaudihs, kamehr Deewa-walſtibu redſehs. Mat.16,28.

28. Un notikahs kahdas aſtonas deenas pehz ſcheem wahrdeem, tad winſch nehma lihdſ Pehteri un Jahni un Jahkabu, un uſkahpa uſ to kalnu, Deewu luhgt. Mat.17,1 ꝛc.

29. Un winam luhdſot, wina waigs palika zitahds un wina drehbes ſpoſchi baltas kà ſibins.

30. Un redſi, diwi wihri ar winu runaja, tee bija Moſus un Elija.

31. Tee parahdijahs eeſch godibas un runaja par wina galu, ko winam bija peepildit Jeruſalemê. 18,31.

32. Bet Pehteris un wina beedri bija meega pilni, bet uſmoduſchees tee redſeja wina ſpoſchumu un tos diwi wihrus pee wina ſtahwam.

33. Un notikahs, kad tee no wina ſchkihrahs, tad Pehteris ſazija uſ Jeſu: Kungs, ſcheit mums labi, lai taiſam trihs buhdas, weenu tewim, weenu Moſum un weenu Elijam; — un winſch neſinaja, ko winſch runaja.

34. Un tam ſcho runajot, padebeſis nahza un winus apehnoja, bet tee bijahs, kad

tas padebeſis wiņus apſlahja.

35. Un balſs nahza no ta padebeſcha ſazidama: ſchis ir mans mihlais Dehls, to jums buhs klauſit. 3,22.

36. Un kad ta balſs atſkaneja, tad Jeſus atradahs weens pats. Un tee zeeta kluſu un neſazija neweenam tanis deenâs neka no ta, ko bija redſejuſchi. Mat.17,9.

37. Un notikahs otrâ deenâ, kad tee no kalna nahza ſemê, tad wiņam ſaſtapa daudſ lauſchu. Mat.17,14 ꝛc.

38. Un redſi, weens wihrs no teem laudihm brehza ſazidams: mahzitajs, es tew luhdſu, ſkatees uſ manu dehlu, jo tas ir mans weenpeedſimuſchais, 7,12.

39. Un redſi, weens gars to grahbj, un tas peepeſchi brehz, un wiņſch to plosa lihdſ putahm un tikai gruhti no ta ſchkirahs, to nowahrdſinadams. 8,29.

40. Un es taweem mahzekleem eſmu luhdſis, ka tee to iſdſihtu, bet tee neſpehja.

41. Un Jeſus atbildedams ſazija: ak tu netiziga un netikla zilts, zik ilgi es pee jums buhſchu un juhs paneſiſchu? Atwed ſawu dehlu ſchurp.

42. Un tam atnahkot tas welns to plosija un rauſtija: bet Jeſus to neſchkihſto garu apdraudeja un darija to behrnu weſelu un atdewa wiņa tehwam. 7,15.

43. Bet wiſi iſtruhzinajahs par to augſto Deewa-godibu. Un kad wiſi brihnijahs par wiſu, ko Jeſus bija darijis, tad wiņſch ſazija uſ ſaweem mahzekleem:

Mat.17,22 ꝛc. Jahn.11,40.

44. Leekat juhs ſchos wahrdus ſawâs auſîs, jo tas Dehls taps nodots zilweku rokâs. p.22. 18,32 ꝛc.

45. Bet tee ſcho wahrdu neſaprata, un tas teem bija apſlehpts, ka tee to neſamanija, un tee bijahs wiņu waizat par ſcho wahrdu. 2,50. 18 34.

46. Un wiņu ſtarpâ tahdas domas zehlahs, kurſch no wiņeem eſot tas leelakais. 22,24. Mat.18,1 ꝛc.

47. Bet Jeſus, wiņu ſirdsdomas redſedams, ņehma weenu behrnu un to noſtahdija ſawâ preekſchâ, 5,22.

48. Un uſ teem ſazija: ja kas ſcho behrnu uſņem manâ wahrdâ, tas mani uſņem; un ja kas mani uſņem, tas uſņem to, kas mani ſuhtijis. Jo kurſch juhſu ſtarpâ ir tas maſakais, tas buhs leels. 22,16. 10,16. Mat.10,40. 18,5.

49. Bet Jahnis atbildedams ſazija: Kungs, mehs weenu redſejahm tawâ wahrdâ welnus iſdſenam, un tam eſam leeguſchi, jo tas ne-eet ar mums tew pakal. Mark.9,38 ꝛc.

50. Un Jeſus uſ to ſazija: neleedſeet, jo kas naw pret mums, tas ir ar mums.
11,23. Mark.9,40. Mat.12,30. Wihlip.1,18.

51. Un notikahs, kad wina pa-augſtinaſchanas laiks bija klaht, tad winſch ſawu waigu greeſa, eet uſ Jeruſalemi.
13,22. 2 Kehn.12,17.

52. Un winſch noſuhtija wehſtneſchus ſawâ preekſchâ un tee gahja un nahza uſ weenu Samarijas meeſtu, ſataiſit mahjas weetu preekſch wina. 10,1. 17,11. Jahn.4,4.

53. Un tee winu ne-uſnehma, jo winſch bija apnehmes, eet uſ Jeruſalemi. p.51.

54. Un wina mahzekki, Jehkabs un Jahnis, to redſedami ſazija: Kungs, waj tu gribi, kad mehs ſaziſim, lai uguns kriht no debeſs un tos ſadedſina, itin kà ari Elija darijis? 2 Kehn.1,10 ꝛc.

55. Bet winſch atgreeſdamees tos aprahja un ſazija: waj juhs neſinat, kahdam garam juhs peederat?

46. Jo tas Zilweka-dehls naw nahzis, zilwetu dwehſeles nomaitat, bet peſtit. Un tee gahja uſ zitu meeſtu.
Jahn.3,17. 12,47.

57. Un notikahs teem noeijot, weens uſ zeļa uſ winu ſazija: Kungs, es tew eeſchu pakaļ, kurp tu eeſi.
Mat.8,19.

58. Un Jeſus uſ to ſazija: lapſahm ir alas un putneem apakſch debeſs ligſdas, bet tam Zilweka-dehlam naw, kur tas ſawu galwu lai noleek.

59. Un winſch uſ zitu ſazija: nahz manim pakaļ! Bet tas ſazija: Kungs, atļauj man papreekſch no-eet, ſawu tehwu apraſt.

60. Bet Jeſus uſ to ſazija: lai miroņi aprok ſawus miroņus, bet tu eij un paſludini Deewa-walſtibu.

61. Un zits ſazija: Kungs, es tewim eeſchu pakaļ, bet atļauj man papreekſchu no teem atwadities, kas ir manâ namâ. 1 Kehn.19,20.

62. Bet Jeſus uſ to ſazija: neweens neder Deewa-walſtibâ, kas ſawu roku peeleek pee arkla un ſkatahs atpakaļ.
17,32.33.

10. nodaļa.

Jeſus iſſuhta ſeptindeſmitis mahzekļus 1; lihdſiba par to ſchehlſirdigo Samareeti 30; Marta un Maria 38.

1. Un pehz tam tas Kungs wehl ſeptindeſmit zitus eezehla un tos ſuhtija pa diweem ſawâ preekſchâ uſ ikkatru pilſehtu un weetu, kur winſch gribeja eet. 9,52. 7,27.

2. Un winſch uſ teem ſazija: plaujama ir daudſ, bet ſtrahdneeku maſ; tapehz luhdſeet ta plaujamà Kungu, lai tas ſtrahdneekus ſuhta ſawâ plaujamâ. Mat.9,37.38.

3. Eita; luhk, es juhs suhtu kâ jehrus wilku starpâ.
Mat.10,16.

4. Neneseet maku, neds kuliti, neds kurpes, un neswei-zinajeet neweenu us zeła.
Mat.10,9.10. 2 Kehn.4,29.

5. Un kuŗâ namâ juhs ee-eeseet, sakait papreeksch: meers lai ir ar scho namu.
Mat.10,12 ꝛc.

6. Un ja tur buhs kahds meera behrns, tad juhsu meers us ta dusehs; bet ja ne, tad tas pee jums atgree-sisees.

7. Tanî paschâ namâ pa-leekat, un ehdat un dseŗat, kas teem pee rokas, jo strahd-neekam sawa alga peenah-kahs; ne-eita no weena na-ma us otru. Mat.10,10.
5 Mos.24,14.15.

8. Un kuŗâ pilsehtâ juhs ee-eeseet, un tee juhs usņem, tur ehdat, ko jums zeł preek-schâ. Mat.10,11.

9. Un darait tur weselus tos wahjos un sakait us teem: Deewa-walstiba tuwu pee jums ir nahkusi. Mat.3,2.

10. Bet kuŗâ pilsehtâ juhs ee-eita, un tee juhs ne-us-ņem, tad isgahjuschi us wiņu eelahm sakait:

11. Ari tos pihschlus, kas mums no schihs pilsehtas peelihp, mehs nokratam us jums; tomehr to sinait, ka Deewa-walstiba tuwu ir nah-kusi. Mat.10,14 ꝛc.

12. Bet es jums saku, ka Sodomas łaudihm wiņâ dee-nâ weeglaki buhs, ne kà tahdai pilsehtai.

13. Wai tew, Korazin! wai tew, Betsaïda! jo kad eeksch Tirus un Sihdanas tee brihnumi buhtu notikuschi, kas pee jums notikuschi, tad tee jau sen no grehkeem buhtu atgreesuschees mai-sôs un pelnôs.
9,10. Mat.11,21 ꝛc.

14. Tomehr Tirum un Sihdanai weeglaki buhs tee-sas deenâ ne kà jums.

15. Un tu, Kapernaüma, kas lihds debesihm esi pa-augstinata, tu lihds ellei tapsi nogruhsta.

16. Kas juhs dsird, tas mani dsird, un kas juhs ni-zinà, tas mani nizinà; bet kas mani nizinà, tas nizinà to, kas mani suhtijis.
Mat.10,40. Jahn.13,20. 1 Tes.2,13. 4,8.

17. Un tee septiņdesmit pahr-nahza ar preeku sazidami: Kungs, ir tee welni mums padodahs tawâ wahrdâ.
p.1. 9,1.10.

18. Un wiņsch us teem sa-zija: es satanu redseju itin kà sibini no debess krihtam,
Es.14,12. Jahn.12,31. (Parahd.12,8.9.)

19. Redsi, es jums esmu dewis spehku, staigat us tschuh-skahm un skarpijeem, un pahr wisu eenaidneeka waru, un

nekas jums nekaitehs. 11,12.
Dahw.ds.91,13. Mark.16,18.
Ezek.2,6.

20. Tomehr nepreezajatees par to, ka tee gari jums padodahs, bet preezajatees, ka juhsu wahrdi ir rakstiti debesîs. p.17.
Wihlip.4.3. Parahd.20,12.

21. Un tanî stundâ Jesus preezajahs garâ un sazija: es tew pateizu, Tehws, debess un semes Kungs, ka tu schahs leetas esi paslehpis gudreem un prahtigeem, un no tahm sinu dewis behrnineem. Teescham, Tehws, jo tà tas ir bijis taws labais prahts.
Mat.11,25 ꝛc.

22. Wisas leetas man ir nodotas no mana Tehwa. Un neweens neatsihst, kas ir tas Dehls, kà ween tas Tehws, un kas ir tas Tehws, kà ween tas Dehls, un kam tas Dehls to grib darit sinamu.

23. Un winsch greesees pee teem mahzekleem sazija sewischki: swehtigas ir tahs azis, kas reds, ko juhs redsat.
Mat.13,16 ꝛc.

24. Jo es jums saku: dauds praweeschi un kehnini gribeja redset, ko juhs redsat, un naw redsejuschi, un dsirdet, ko juhs dsirdat, un naw dsirdejuschi.

25. Un redsi, weens rakstumahzitajs zehlahs, winu kahrdinadams, un sazija: mahzitajs, ko man buhs darit, ka es eemantoju muhschigu dsihwoschana? (Mat.16,19 ꝛc.)

26. Bet winsch us to sazija: kà stahw bauslibâ rakstits? Kà tu lasi?

27. Un tas atbildeja un sazija: tew buhs Deewu, sawu Kungu, mihlet no wisas sawas sirds un no wisas sawas dwehseles un no wisa sawa spehka un no wisa sawa prahta, un sawu tuwaku kà sewi paschu. 5 Mos.6,5.
3 Mos.19,18. Mat.22,37—39.

28. Tad winsch tam sazija: tu pareisi esi atbildejis; eij, dari to, tad tu dsihwosi.
p.25. 3 Mos.18,5.

29. Bet tas gribedams pats taisnotees sazija us Jesu: kas tad ir mans tuwakais?
16 15. Mat.5,43. 2 Mos.11,2. 2,13.

30. Tad Jesus atbildeja un sazija: weens zilweks gahja no Jerusalemes us Jeriku un krita slepkawu rokâs? tee tam noplehsa drehbes, un to sasituschi, aisgahja un to pameta pusmiruschu.
Mat.20,29.

31. Bet no nejanschi weens preesteeris staigaja pa to paschu zelu; kad tas to redseja, tad winsch aisgahja garam.
2 Mos.23,4.5.

32. Tàpat ari weens lewits, tas pee tahs weetas nahzis to redseja un aisgahja garam.
4 Mos.8,11 ꝛc.

33. Bet weens Samareetis, sawu zelu eedams, nahza pee wina, un winu redsot sirds tam eeschehlojahs,
17,16. Jahn.4,9. 8,48.

34. Un peegahjis sasehja wina wahtis, tanîs eljt un wihnu eeleedams; pehz winsch to zehla uf sawu lopu un to noweda mahjas-weetâ un to apkopa. Ef.1,6.

35. Un otrâ deenâ aiseedams winsch iswilka diwi sudraba-graschus un dewa tos tam saimneekam un uf to sazija: kopi scho, un ja tu wehl to isdosi, atpakaf nahkdams es tew to atdoschu.

36. Kursch no scheem trim tewim schkeet tas tuwakais bijis tam, kas bija kritis flepkawu rokâs?

37. Bet tas sazija: tas, kas schehlastibu pee wina darijis. Tad Jesus uf to sazija: tad eij nu un dari tu tàpat arîdsan. 6,36.

38. Un notikahs, winam sawu zelu staigajot, winsch nahza weenâ pilsehtinâ; un weena seewa, Marta wahrdâ, winu usnehma sawâ namâ.
Jahn.11,1. 12,1—3.

39. Un tai bija mahsa, wahrdâ Marija, ta nosehdahs pee Jesus kahjahm un klausijahs wina wahrdus.
Ap.darb.22,3. 5 Mos.33,3.

40. Bet Marta daudf nodarbojahs kalpodama un peegahsa sazidama; Kungs, waj tew nelas par to, ka mana mahsa mani ir atstahjusi weenu paschu kalpojam? Saki jele winai, lai ta manim palihds. Mat.8,15. Jahn.12,2.

41. Bet Jesus atbildeja un uf to sazija: Marta, Marta, tu gan daudf ruhpejees un puhlejees;

42. Bet weenas leetas waijaga; Marija to labo daku sewim ir isredsejusi, ta no tahs netaps atnemta. Mat.6,33. Jahn.6,27.33.

11. nodaļa.

Jesus saweem mahzekleem mahza Deewu luhgt 2; dseedina weenu mehmu 14; pahrmahza tos warisejus 17; Jonas sihme 29.

1. Un notikahs, kad winsch kahdâ weetâ Deewu luhdsa, un kad bija pabeidsis, tad weens no wina mahzekleem uf winu sazija: Kungs, mahzi mums Deewu luhgt, itin kà ari Jahnis sawus mahzekkus ir mahzijis. 5,33.

2. Un winsch uf teem sazija: kad juhs luhdsat, sakait: Muhsu Tehws debesis! Swehtits lai top taws wahrds; lai nahk tawa walstiba; taws prahts lai noteek, kà debesis, tà ari wirs semes; Mat.6,9 ꝛc.

3. Muhsu deenischku maisi dod mums ikdeenas;

4. Un peedodi mums

muhſugrehkus, jomehs paſchi aridſan peedodam ikweenam, kas mums parahdâ; un neeewed muhs kahrdinaſchanâ; betatpeſtimuhs no ta launa.

5. Un winſch uſ teem ſazija: kuram juhſu ſtarpâ ir draugs, kad winſch pee ta no-eetu nakts-widû un uſ to ſazitu: luhdſams, aiſdod man trihs maiſes;

6. Jo draugs pee manis no zeļa ir atnahzis, un man newaid, ko tam zelt preekſchâ.

7. Un tas eekſchâ atbildedams ſazitu: neapgruhtini mani; durwis jau aiſſlehgtas, un mani behrni pee manim jau ir gultâ: es newaru zeltees un tewim dot; —

8. Es jums ſaku: jebſchu winſch ari nezeltos un tam nedotu tapehz, ka tas ir wina draugs, tad tomehr wina nekaunigahs uſſtahſchanas dehl tas zelſees un winam dos, zik tam waijaga. (8,15.)

9. Un es jums ſaku: luhdſeet, tad jums taps dots, meklejeet, tad juhs atradiſeet, klaudſinajeet, tad jums taps atwehrts. Mat.7,7 ꝛc.

10. Jo ikweens luhgdams dabu un mekledams atrod, un kas klaudſina, tam top atwehrts.

11. Ja kahdam tehwam juhſu ſtarpâ dehls luhdſ maiſi, waj tas winam dos akmini? Jeb ari ja ſiwi, waj tas winam ſiws weetâ dos tſchuhſku?

12. Jeb ari ja luhdſ olu, waj tas winam dos ſkarpiju? 10,19.

13. Ja tad juhs, kas eſat launi, mahkat dot ſaweem behrneem labas dahwanas, zik wairak juhſu debeſu-Tehws dos to Swehto Garu teem, kas winu luhdſahs.

14. Un winſch iſdſina weenu welnu, un tas bija mehms. Bet notikahs, kad tas welns bija iſbehdſis, tad tas mehmais runaja, un tee laudis brihnijahs. Mat.9,32 ꝛc. 12,22 ꝛc.

15. Bet ziti no teem ſazija: ſchis welnus iſdſen zaur Beëlzebulu, welnu wirſneeku. Mat.12,24.

16. Bet ziti kahrdinadami mekleja no wina ſihmi no debeſs. Mat.12,38. 16,1.

17. Bet winſch, winu domas nomanijis, uſ teem ſazija: ikweena walſts, kas ſawâ ſtarpâ top eenaidâ, ta aiſeet poſtâ, un nams gruhſt uſ namu. Mat.12,25.

18. Ja tad ari ſahtans ſawâ ſtarpâ eenaidâ, kà wina walſts war paſtahwet? Jo juhs ſakait, ka es welnus iſdſenu zaur Beëlzebulu.

19. Bet ja es welnus iſdſenu zaur Beëlzebulu, zaur ko tad juhſu behrni tos iſ-

dſen? Tapehz tee buhs juhſu teeſataji.

20. Bet ja es welnus iſdſenu zaur Deewa pirkſtu, tad jau Deewa-walſtiba pee jums atnahkuſi. 2 Moſ. 8, 19.

21. Kad tas ſtiprais apbrunojees ſawu pili apſarga, tad wiņa leetas paleek meerâ.

22. Bet kad weens ſtiprais wiņam uſeet, kas wiņu uſwar, tad tas paņem wiņa brunas, uſ ko wiņſch paļahwahs, un iſdala wiņa laupijumu. Koloſ. 2, 15.

23. Kas naw ar mani, tas ir pret mani; un kas ar mani neſahkrahj, tas iſkaiſa. 9, 50.

24. Kad tas neſchkihſtais gars iſgahjis no zilweka, tad wiņſch pahrſtaiga ſauſas weetas un meklè duſet. Bet to ne-atradis wiņſch ſaka: es gribu atpakaļ greeſtees uſ ſawu namu, no kureenes eſmu iſgahjis. Mat. 12, 43 u.

25. Un kad wiņſch nahk, tad wiņſch to atrod ar ſlotahm mehſtu un iſpuſchkotu.

26. Tad wiņſch no-eet un nem pee ſewis ſeptinus zitus garus, kas niknaki ne kà wiņſch pats; un tur eekſchâ nahkuſchi tee tur dſihwo, un top pehz ar to zilweku niknaki, ne kà bijis papreekſch. 8, 2.

27. Un notikahs, kad wiņſch tà runaja, tad weena ſeewa tanî pulkâ ſawu balſi pazehla un uſ wiņu ſazija: ſwehtigas ir tahs meeſas, kas tewi neſuſchas, un tahs kruhtis, ko tu eſi ſihdis. 1, 28. 30, 48.

28. Bet wiņſch ſazija: teeſcham, ſwehtigi tee, kas Deewa wahrdu dſird un paſargà. 1, 45. 2, 19. 8, 15. 21.

29. Un kad tee laudis ſapulzinajahs, tad wiņſch eeſahka ſazit: ſchi zilts ir nikna, ta meklè ſihmi, un ſihme tai netaps dota kà ween praweeſcha Jonas ſihme. p. 16. Mat. 12, 39 u. 16, 4.

30. Jo itin kà Jona bija par ſihmi Niniweeſcheem, tàpat ari tas Zilweka-dehls buhs ſchai zilti.

31. Ta kehniņene no deenas-widus puſes zelſees ſodadeenâ pret ſchihs zilts laudihm un tos paſudinahs; jo ta no paſaules gala ir nahkuſi, Salamana gudribu dſirdet, un redſi, ſcheit ir wairak ne kà Salamans. 1 Kehn. 10, 1 u.

32. Niniweeſchi zelſees ſoda-deenâ pret ſcho zilti un to paſudinahs; jo tee ir atgreeſuſchees no grehkeem uſ Jonas ſludinaſchanu: un redſi, ſcheit ir wairak ne kà Jona. Jon. 3, 5 u.

33. Bet ſwezi eededſinajis, neweens to neleek kaltâ, nedſ apakſch puhra, bet uſ lukturi, lai tee, kas nahk eekſchâ, to gaiſchumu redſ. 8, 16. Mat. 5, 15.

34. Meesas sweze ir azs; tapehz ja tawa azs ir laba, tad ari wisa tawa meesa ir gaischa; bet ja ta ir kaitiga, tad ari tawa meesa ir tumscha. Mat. 6, 22 ꝛc.

35. Tapehz peeraugi, ka tas gaischums, kas ir eeksch tewis, naw tumsiba.

36. Ja tad nu wisa tawa meesa ir gaischa, tà ka tai nemas naw tumsibas, tad ta buhs wisai gaischa, itin kà kad sweze tewi apgaismo ar sawu spihdumu.

37. Bet kamehr winsch wehl tà runaja, weens farisejs winu luhdsa, ka winsch asaidu pee ta ehstu. Un winsch eegahjis apsehdahs. 14, 1. 7, 36.

38. Un tas farisejs brihnijahs redsedams, ka winsch nemasgajahs preekssch asaida. Mat. 15, 2. Mark. 7, 2 ꝛc.

39. Bet tas Kungs us to sazija: tagad juhs fariseji schkihstat bikera un blodas ahrapusi, bet juhsu eekschpuse ir peepildita ar laupijumu un blehdibu. 18, 11. 12. Mat. 23, 25 ꝛc.

40. Juhs besprahtigee, waj tas, kas ahra-pusi darijis, naw ari darijis eekssch-pusi? Mat. 23, 26.

41. Bet dodeet to, kas tur eekschâ, nabageem, un redsi, wiss jums ir schkihsts.

42. Bet wai jums farisejeem! jo juhs dodat desmito teesu no mehtrahm, dillehm un wisadeem dahrsa augeem, un pahrkahpjeet teesu un Deewa mihlestibu. Scho waisadseja darit, un to newaisadseja pamest. 18, 12. Mat. 23, 23.

43. Waj jums farisejeem! jums tihk jo augstôs krehslôs basnizâs sehdet un tirgôs tapt sweizinateem. 20, 46.

44. Wai jums rakstu-mahzitajeem un farisejeem! juhs leekuki! jo juhs esat ti kà paslehpti kapi, un tee zilweki, kas wirsû staiga, to nesina. Mat. 23, 27.

45. Bet weens no teem bauslibas mahzitajeem atbildedams us winu sazija: mahzitajs, tu to runadams ari muhs neewà.

46. Bet winsch sazija: wai ari jums rakstu-mahzitajeem! jo juhs zilwekus apkraujat ar gruhti nesamahm nastahm, un paschi tahs nastas ne-aiskarat ne ar weenu pirkstu. Mat. 23, 4. (Ap. darb. 15, 10.)

47. Wai jums, jo juhs ustaiseet praweeschu kapus, un juhsu tehwi tos ir nokawuschi. Mat. 23, 29 ꝛc.

48. Tad nu juhs dodat leezibu, ka jums juhsu tehwu darbi patihk; tee gan winus ir nokawuschi, bet juhs ustaiseet winu kapus.

49. Tapehz ari Deewa gudriba saka: es suhtischu pee teem praweeschus un

apuſtulus, un tee zitus no teem nokaus un zitus iſdſihs, p.31. 7,35. Mat.23,34 ꝛc. Jahn.8,12. Gal.8,1.22 ꝛc.

50. Ka pee ſchahs zilts wiſu praweeſchu aſinis taptu mekletas, kas ir iſleetas no paſaules eeſahkuma. Mat.25,34.

51 No Abela aſinihm lihdſ Zakarijas aſinihm, kas ir nokauts ſtarp altari un Deewa-namu. Pateeſi, es jums ſaku: tahs taps mekletas pee ſchahs tautas.

52. Wai jums rakſtu-mahzitajeem, jo juhs to atſihſchanas atſlehgu eſat noņehmuſchi. Juhs paſchi ne-ee-eita, un tos, kas gribeja ee-eet, juhs eſat atturejuſchi. Mat.23,13.

53. Un kad winſch tà uſ teem ſazija, tad tee rakſtumahzitaji un wariſeji eeſahza gauſchi winam lauſtees wirſu un par daudſ leetahm winam tos wahrdus iſwilt no mutes. Dahw.dſ.41,7.8.

54. Un tee uſ winu gluhneja un mekleja kaut ko ſakert no wina mutes, ka winu waretu apſuhdſet. 20,20. Jahn.8,6.

12. nodaļa.

Jeſus mahza, ka buhs ſargatees no wariſeju rauga 1; no ka ſabihſtahs 4; negrib ſtarp brahļeem teeſu neſt 13; mahza pret mantas kahribu 15; netizigu ſuhdſchanos 22; wariſeju leekulibu 54; duſmoſchanu 58.

1. Un kad daudſ tuhkſtoſchu lauſchu ſapulzejahs, tà ka tee weens otru ſaminahs, tad Jeſus eeſahka ſazit uſ ſaweem mahzekļeem: wiswairak ſargajatees no wariſeju rauga, kas ir leekuliba. Mat.16,6.

2. Bet nekas naw apſlehpts, kas nenahks gaiſmâ, nedſ ſlepens, kas nekluhs ſinams. 8,17. Mat.10,26 ꝛc. Rom.2,16.

3. Tapehz, ko juhs eſat ſazijuſchi tumſibâ, to dſirdehs gaiſmâ, un ko eſat auſi runajuſchi kambarôs, to ſludinahs uſ jumteem. 2Kehn.6,12.

4. Bet es jums, ſaweem draugeem, ſaku: nebihſtaitees no teem, kas meeſu nokauj un pehz wairak neko neſpehj darit. Ebr.13,6.

5. Bet es jums rahdiſchu, no ka jums ſabihſtahs: bihſtaitees no ta, kam ir wara nokaut un tad eemeſt ellê: teeſcham, es jums ſaku, no ta bihſtaitees. Mat.5,25. 1 Peht.5,8.

6. Waj peezi ſwirbuļus nepehrk par diwi artawahm? Un neweens no teem naw aiſmirſts pee Deewa.

7. Bet ari wiſi juhſu galwas mati ir ſkaititi, tapehz nebihſtaitees; juhs eſat labaki ne tà daudſ ſwirbuļi. 21,18.

8. Bet es jums ſaku: ikweenu, kas mani apleezinahs zilweku preekſchâ, to ari tas Zilweka-dehls apleezinahs Deewa engeļu preekſchâ. Mat.10,32.

9. Un kas mani aiſleegs zilweku preekſchâ, tas taps aiſleegts Deewa engeļu preekſchâ. 9,26. 2Tim.2,12.

10. Un ikweenam, kas ko runahs pret to Zilweka-dehlu, taps peedots; bet kas to Swehto Garu ſaimojis, tam netaps peedots Mat.12,31 ꝛc

11. Bet kad juhs wedihs baſnizas-teeſu un waldineeku un wareno preekſchâ, tad nebehdajatees, kà un ar ko aiſbildinaſitees, jeb ko runaſeet. 21,14. Mat.10,19 ꝛc. Mark.13,11.

12. Jo tas Swehtais Gars jums mahzihs tanî paſchâ ſtundâ, ko buhs runat.

13. Bet weens no teem laudihm uſ wiņu ſazija: mahzitajs, ſaki manam brahlim, lai tas tehwa mantu ar mani dala.

14. Bet wiņſch uſ to ſazija: zilweks, kas mani pahr jums ir eezehlis par teeſneſi waj iſſchkihreju? (1 Kor.6,2 ꝛc.)

15. Bet wiņſch uſ teem ſazija: peeraugait un ſargajatees no mantas-kahribas! Jo neweens nedſihwo no tam, ka wiņam pahrleeku daudſ mantas. 1Tim.6,7—10. Mat.4,4. Dahw.dſ.37,16.

16. Un wiņſch teem ſtahſtija lihdſibu ſazidams: kahda bagata zilweka tihrums bija neſis papilnam augļus.

17. Un tas domaja ſawâ prahtâ ſazidams: ko dariſchu? Jo man newaid, kur ſawus augļus likt.

18. Un tas ſazija: to dariſchu: es ſawus ſchkuhņus gribu noplehſt un leelakus uſtaiſit un tur liſchu wiſus ſawus augļus un ſawu labibu, Dahw.dſ.39,7.

19. Un ſaziſchu uſ ſawu dwehſeli: dwehſele, tew ir leels mantas krahjums uſ daudſ gadeem: dusi, ehd un dſer un lihgſmojees!

20. Bet Deews uſ to ſazija: tu beſprahtigais! ſchinî naktî tawu dwehſeli no tewis atpraſihs, un kam tas buhs, ko tu eſi ſakrahjis? Jſab.27,8. Dahw.dſ.49,11.

21. Tahds pat ir, kas ſew mantas krahj un naw bagats eekſch Deewa. 1Tim.6,17. Mat.6,20. Dahw.dſ.73,25 ꝛc.

22. Un wiņſch uſ ſaweem mahzekleem ſazija: tapehz es jums ſaku: neſuhdaitees ſawas dſihwibas pehz, ko juhs ehdiſeet, nedſ meeſas pehz, ar ko juhs gehrbſitees. Mat.6,25 ꝛc.

23. Dſihwiba ir labaka ne kà baribâ, un meeſa labaka ne kà drehbes.

24. Remeet wehrâ kraukļus, kas nedſ ſehj, nedſ plauj, kam ne klehts, nedſ ſchkuhņa; un juhſu Deews tos uſtur. Zik daudſ labaki juhs eſat ne kà putni! Dahw.dſ.147,9.

25. Un kurſch juhſu ſtarpâ ſawam muhſcham ſpehj pee-

likt weenu oletki, lai gan tadehl raiſejahs?

26. Ja nu juhs ne to wismaſako ne-eeſpehjat, ko tad raiſejatees par tahm zitahm leetahm?

27. Remeet wehrâ pukes, kà tahs aug: ne tahs ſtrahda, ne tas wehrpj; bet es jums ſaku, ka ir Salamans wiſâ ſawâ godibâ tà naw bijis apgehrbts, kà weena no tahm.

28. Ja tad Deews ſahli laukâ tà apgehrbj, kas ſchodeen ſtahw un rihtu top eemeſta krahſnî, zik wairak juhs? Ak juhs maſtizigee!

29. Tà aridſan nebehdajatees, ko ehdiſeet un ko dſerſeet, nedſ ſchaubatees ſchurpu turpu.

30. Jo wiſas ſchihs leetas tee pagani paſaulê mekle, bet juhſu tehws ſina, ka jums ſcho leetu waijaga.

Mat.6,32 ꝛc.

31. Bet mekleſeet Deewawalſtibu, un tad jums wiſas ſchihs leetas taps peemeſtas.

32. Nebihſtees, tu maſais ganamais pulzin, jo juhſu Tehwa ſchehligais prahts ir, jums dot to walſtibu. 22,29. Eſ.41,14.

33. Pahrdodeet, kas jums ir, un dodeet nabageem, gahdajeet ſewim makus, kas nenowezojahs, ne-iſnihzigu mantu debeſis, kur ſagli neteek klaht, un kodi neſamaita. 16,9. 18,22. Mat.6,19 ꝛc. 1 Kor.7,30. Ebr.10,34.

34. Jo kur juhſu manta, tur ari buhs juhſu ſirds.

35. Lai juhſu gurni ir apjoſti un tahs ſwezes ſpihdoſchas. 17,8. Jer.1,17. 1 Peht.1,13. Mat.25,1.

36. Un eſeet lihdſigi zilwekeem, kas ſawu kungu gaida, kad tas zelſees no kahſahm, ka tee winam nahkot un klaudſinajot tuhdal war atdarit. Mat.25,1—13.

37. Swehtigi tee kalpi, ko tas Kungs pahrnahkdams atradihs nomodâ. Pateeſi, es jums ſaku, ka winſch apjoſiſees, un teem liks apſehſtees un apkahrt eedams teem kalpos. Mat.24,45 ꝛc. Jahn.13,4.

38. Un kad winſch nahks nakts widû, waj pirmajôs gailôs un tà atradihs, ſwehtigi tee kalpi. Mat.14,25. Mark.13,35.

39. Bet to ſineet, kad tas nama-kungs ſinatu, kurâ ſtundâ ſaglis nahk, tad winſch buhtu nomodâ un nelautu ſawâ namâ eelauſtees. Mat.24,43 ꝛc. 1 Teſ.5,2 ꝛc.

40. Un juhs aridſan eſat gatawi: jo tanî ſtundâ, kurâ nedomajat, tas Zilweka-dehls nahks. 21,34—36.

41. Un Pehteris uſ to ſazija: Kungs, waj tu ſcho lihdſibu ſaki uſ mums, waj ari uſ wiſeem?

42. Bet tas Kungs ſazija: kas gan ir tas uſtizigais un gudrais nama-turetajs, ko tas Kungs eezel pahr ſawu ſaimi, teem peederigo baribu dot ihſtenâ laikâ?
Mat.24,45 ꝛc. 1 Kor.4,2.

43. Swehtigs tas kalps, ko tas kungs pahrnahzis atradihs tà daram.

44. Es jums teeſcham ſaku, ka winſch to eezels pahr wiſu ſawu mantu. 19,17. 1 Tim.3,13.

45. Bet ja tas kalps ſazihs ſawâ prahtâ: mans kungs kaweſahs nahkt; un eeſahkſ kalpus un kalpones ſiſt, un ehſt un dſert un peedſertees:

46. Tad ſchi kalpa kungs nahks tanî deenâ, kurâ tas winu negaida, un tanî ſtundâ, ko tas neſina, un to ſchkels puſchu un tam ſawu algu dos ar teem netizigeem.

47. Bet tas kalps, kas ſawa kunga prahtu ſinadams naw ſataiſijees, nedſ darijis pehz wina prahta, tas dabuhs daudſ ſiteenu. Jehk.4,17.

48. Bet kas neſinadams darijis, ar ko winſch ſiteenus pelnijis, dabuhs maſ ſiteenu; bet no ikweena, kam daudſ ir dots, daudſ meklehs, un kam daudſ ir uſtizets, no ta wairak praſihs. Sak.24,12.

49. Es eſmu nahzis, uguni meſt uſ ſemi, un kà es gribetu, ka jau degtu.
p.51. 3,16. 24,32. Ef.4,4.

50. Bet man buhs tapt kriſtitam ar weenu kriſtibu, un kà man ir bail, kamehr ta buhs pabeigta! Mat.20,22.
Dahw.dſ.42,8. 69,2.3.

51. Waj jums ſchkeet, ka eſmu nahzis meeru dot wirs ſemes? Es jums ſaku: nebuht ne, bet eenaidu.
Mat.10,34 ꝛc.

52. Jo no ſchi laika weenâ namâ peezi ſawâ ſtarpâ buhs eenaidâ, trihs pret diweem un diwi pret trim.

53. Tehws zels eenaidu pret dehlu, un dehls pret tehwu, mahte pret meitu, un meita pret mahti, un wihramahte pret ſawu wedekli, un wedekle pret ſawu wihramahti. Mik.7,6.

54. Un winſch ari uſ teem kaudihm ſazija: kad redſat kahdu padebeſi uſkahpjam no wakara-puſes, tad juhs tuhdal ſakat: leetus nahk; un tà noteek. Mat.16,2 ꝛc.

55. Un kad wehjſch puhſch no deenas-widus, tad juhs ſakat: buhs karſts laiks; un tà noteek. Jjab.37,17.

56. Juhs leekuli, debeſs un ſemes gihmi juhs warat nopraſt, bet kà ſcho laiku neiſprotat?

57. Un kapehz juhs ari no ſew paſcheem neſpreeſchat, kas taiſniba? 21,30.

58. Jo kad tu ar ſawu pretineetu eij pee waldneeka, tad luhko uſ zela ar winu

salihgt, ka tas tewi newed pee soga, un sogis tewi nenodod bendem, un bende tewi nemet zeetumâ.
Mat.12,25 u.

59. Es tew saku, tu neiseesi no tureenes, kamehr nenomaksasi pehdigo artawu.
Mark.5,42.

13. nodaļa.

Sihloas tornis 4; ne-augligais wihges-koks 8; Jesus dseedina weenu seewu 10; daschadas lihdsibas 18; schauree wahrti 23; Juhdu pahrgalwiba 34.

1. Bet tanî paschâ brihdî tur kahdi gadijahs, kas winam pasludinaja par teem Galilejeem, kuŗu asinis Pilatus bija sajauzis ar winu upuŗeem. 8,1. (Ap.darb.5,37.)

2. Un Jesus atbildeja un us teem sazija: waj jums schkeet, ka schee Galileji ir bijuschi grehzineeki pahr wiseem Galilejeem, tapehz ka tee to zeetuschi. Jahn.9,2.

3. Es jums saku: nebuht ne; bet ja juhs ne-atgreesisitees no grehkeem, tad ari juhs wisi tàpat tapseet nomaitati. 19,42 u.

4. Jeb waj jums schkeet, ka tee astonpadsmit, us kuŗeem tas tornis eekscha Sihloas krita un to tas nosita, wainigi ir bijuschi pahr wiseem zilwekeem, kas Jerusalemê dsihwo? Jahn.9,7. Neem.3,15.

5. Es jums saku: nebuht ne; bet ja juhs no grehkeem ne-atgreesisitees, tad juhs wisi tàpat tapseet nomaitati.
Am.9,1.

6. Un winsch sazija scho lihdsibu: weenam zilwekam wihges-koks bija stahdits sawâ wihna-kalnâ, un tas nahza, augļus no ta meklet un ne-atrada. Mat.21,19.

7. Tad winsch us to wihna-dahrsneeku sazija: redsi, es jau nahku trihs gadus, augļus meklet us scha wihges-koka un ne-atronu; nozehrt to, kam tas welti stahw tai semê?

8. Bet tas atbildeja un us winu sazija: kungs, lai tas wehl stahw scho gadu, teekams to aprokú un apmehsloju,

9. Waj jel tas augļus nenesihs; ja ne, tad tu pehz to wari nozirst. Mat.7,19.

10. Un winsch mahzija weenâ no tahm basnizahm swehtdeenâ.

11. Un redsi, weenai seewai bija neweselibas gars astonpadsmit gadus, un ta bija sawilkta un nemas newareja taisni atleektees.
p.16. Mat.9,32.33.

12. Bet Jesus, winu redsedams, to pee-aizinaja un us to sazija: seewa, topi walâ no sawas neweselibas!

13. Un uslika tai rokas, un ta tuhdal pazehlahs taisna un slaweja Deewu. Mark.7,32.

14. Bet tas baſnizas-preekſchneeks apſtaitees, tapehz ka Jeſus ſwehtdeenâ bija dſeedinajis, atbildeja un uſ teem laudim ſazija: ſeſchas deenas ir, kur jaſtrahda, tad nu tanis nahzeet un leekatees dſeedinatees, un ne ſwehtdeenâ. 8,41. 14,3. 2 Moſ. 20,9 ꝛc.

15. Tad tas Kungs tam atbildeja un ſazija: tu leekuli, waj ikweens juhſu ſtarpâ ſawu wehrſi waj ehſeli ne-atraiſa no ſiles ſwehtdeenâ un to nenowed dſirdit? 14,5.

16. Bet ſchi Ahbraâma meita, ko ſatans, redſi, aſtonpadſmit gadus ir ſaiſtijis, waj ta nebija ſwehtdeenâ atraiſama no ſchihs ſaites? p. 11. 19,9.

17. Un winam to ſakot wiſi wina pretineeki kaunejahs un wiſi laudis preezajahs par wiſeem ſcheem brihnuma darbeem, kas zaur winu notika.

18. Un winſch ſazija: kam Deewa-walſtiba lihdſinajahs, un kam to lihdſinaſchu? Mark. 4,30 ꝛc.

19. Ta ir lihdſinajama ſinepju-graudinam, ko zilweks nehmis eemeta ſawâ dahrſâ; un tas uſauga un palika par leelu koku, un tee putni apakſch debeſs taiſija ligſdas wina ſarôs.

20. Un atkal winſch ſazija: kam Deewa-walſtibu lihdſinaſchu?

21. Ta ir lihdſinajama raugam, ko ſeewa nehmuſi eejauza eekſchtrihs mehru miltu, teekams wiſs ſaruhga. Mat. 13,33.

22. Un winſch tahs pilſehtas un pilſehtinas pahrſtaigaja mahzidams un eedams uſ Jeruſalemi. 8,1. 9,51.

23. Bet weens uſ winu ſazija: Kungs! waj to ir maſ, kas nahks debeſu walſtibâ? Bet winſch uſ teem ſazija: Mat. 7,14. 20,16.

24. Zihnijatees ee-eet zaur teem ſchaureem wahrteem, jo, es jums ſaku, daudſ meklehs ee-eet un newarehs. Mat. 7,13. 22,11 ꝛc. Rom. 9,31 ꝛc.

25. Kad tas nama-kungs zelſees un durwis aiſſlehgs, un juhs eeſahkſeet ahrâ ſtahwet un pee durwihm klaudſinat ſazidami: kungs, kungs, atdari mums; tad winſch atbildedams jums ſazihs: es juhs nepaſihſtu, no kureenes juhs eſat. 6,46. Mat. 25,10.

26. Tad juhs eeſahkſeet ſazit: mehs tawâ preekſchâ eſam ehduſchi un dſehruſchi, un tu eſi mahzijis muhſu eelâs. Mat. 7,22 ꝛc. 1 Kor. 10,1—5.

27. Un winſch ſazihs: es jums ſaku, es juhs nepaſihſtu, no kureenes juhs eſat; attahpjatees no manis, wiſi juhs launa-daritaji. Dahw. dſ. 6,9.

28. Tur buhs raudaſchana un ſobu-trihzeſchana, kad juhs redſeſeet Ahbraāmu un Iſaāku un Jehkabu un wiſus praweeſchus Deewa-walſtibâ, bet ſew paſchus iſmeſtus ahrâ. Mat.8,11 u.

29. Un tad nahks no rihta un wakara-puſes, no ſeemeļa- un deenas-widus puſes, un ſehdehs Deewa-walſtibâ. 14,15.

30. Un redſi, ir pehdeji, kas buhs pirmaji, un ir pirmaji, kas buhs pehdeji. Mat.20,16.

31. Tanî deenâ kahdi wariſeji atnahza un uſ wiņu ſazija: iſeij un eij projam no ſcheiſeenes; jo Erodus grib tewi nokaut. 3,1. 9,7.

32. Un wiņſch uſ teem ſazija: eita un ſakait ſchai lapſai: redſi, es wellus iſdſenu un ſlimus daru weſelus ſchodeen un rihtu, treſchajâ deenâ es buhſchu galâ.

Jahn.11,9.10.

33. Tomehr man wehl ſchodeen un rihtu un parihtu jaſtaiga; jo tas neklahjahs, ka praweets zitur galu dabu, kâ Jeruſalemê. 7,16. 4,24. 24,19. Jahn.11,9.

34. Jeruſaleme, Jeruſaleme, tu, kas nokauj praweeſchus un ar akmineem nomehta tos, kas pee tewis ſuhtiti, — zik reiſ es eſmu gribejis tawus behrnus ſakraht, itin kâ wiſta ſawu zahliſchus apakſch ſpahrneem; un juhs ne-eſat gribejuſchi. Mat.23,37 u.

35. Redſi, juhſu nams jums top atſtahts poſtâ. Bet pateeſi, es jums ſaku, ka juhs mani neredſeſeet, lihdſ kamehr tas laiks nahk, kad juhs ſaziſeet: ſlawets, kas nahk ka Kunga wahrdâ. (19,37.38.)

14. nodaļa.

Jeſus dſeedina weenu uhdens-ſehrdſigu 1; maņa, kâ buhs turetees weeſibâs 7; par to leelo wakar-ehdeenu 16; kâ Jeſu buhs mihlet 25.

1. Un gadijahs, ka Jeſus weena wariſeju wirſneeka namâ nahza ſwehtdeenâ uſ meelaſtu, un tee uſ wiņu gluhneja. 11,37.54. Jſab.42,11. 1 Moſ.43,25. Mark.3,2.

2. Un luhk, weens uhdens-ſehrdſigs zilweks tur bija wiņa preekſchâ.

3. Un Jeſus eeſahza runat uſ teem bauſlibas mahzitajeem un wariſejeem un ſazija: waj brihw ſwehtdeenâ dſeedinat? Bet tee zeeta klufu. 6,9. 13,14. Mark.12,10 u.

4. Un, to nehmis, wiņſch to dſeedinaja un ſuhtija projam.

5. Pehz wiņſch atbildeja un uſ teem ſazija: kurſch ir juhſu ſtarpâ, kam ſaws ehſelis waj wehrſis eekriht alâ, un wiņſch to tuhdaſ ne-iſwilks ſwehtâ deenâ. 13.15. 2 Moſ.21,33.

6. Un tee tam neneeka uſ

to newareja atbildet. 16,17. Mat.22.46.

7. Winſch ari teem weeſeem teiza kahdu lihdſibu, nomanidams, ka tee iſraudſijahs ſehdet jo augſtâ weetâ, un uſ teem ſazija: Mat.23,6.

8. Kad tu no kahda topi kahſâs luhgts, tad neſehdees augſtakajâ weetâ, ka negadahs jo zeenigs ne kà tu, kas ari no wiņa luhgts,

Sak.25,6.7.

9. Un ka tas, kas tewi un wiņu luhdſis, nenahk uſ tewi ſazit: dodi ſchim weetas, un tad tew ar kaunu buhs jaſehſch ſemakajâ weetâ.

10. Bet kad tu eſi luhgts, tad eij un ſehdees jo ſemâ weetâ, ka tas, kas tewi luhdſis, nahk uſ tewi ſazit: draugs, wirſees augſcham: tad tewim buhs gods preekſch teem, kas lihdſ ar tewi ſehſch pee galda.

11. Jo kas pats pa-augſtinajahs, taps paſemots, un kas pats paſemojahs, taps pa-augſtinats. 18,14. Mat.23,12.

12. Un winſch ſazija ari uſ to, kas wiņu bija aizinajis: kad tu aſaidu waj wakariņu taiſi, tad neluhdſi ſawus draugus, nedſ ſawus brahļus, nedſ ſawus radus, nedſ bagatus kaimiņus, ka tee tewi atkal neluhdſ, un tu ſawu atmaksu dabu.

Mat.5,46 u.

13. Bet kad tu weeſibas dari, aizini nabagus, kroplus, tiſlus, aklus.

5 Moſ.14,28.29. 16,11 u.

14. Tad tu buhſi ſwehtigs, jo teem newaid, ko tew atmakſat; un tewim taps atdots, kad tee taiſnee augſcham zelſees. Mat.6,4. Ap.darb.24,15.

15. Bet weens no teem, kas pee galda ſehdeja, to dſirdejis, uſ wiņu ſazija: ſwehtigs, kas maiſi ehd Deewawalſtiba. 13,29.

16. Bet winſch uſ to ſazija: weens zilweks leelu wakariņu ſataiſija un luhdſa daudſ pee ta. Mat.22,2 u.

17. Un winſch ſawu kalpu ſuhtija ap to wakariņa-ſtundu, teem aizinateem ſazit: nahzeet, jo wiſas leetas ſataiſitas.

18. Bet tee wiſi zits pehz zita eeſahka aiſbildinatees. Pirmais uſ to ſazija: es tihrumu eſmu pirzis, un man jano-eet, to apraudſit; luhdſos, aiſbildini mani.

19. Un otrs ſazija: es peezi ſuhgus wehrſchu eſmu pirzis un no-eemu, tos apraudſit; luhdſos, aiſbildini mani.

1 Kehn.19,19.

20. Un zits ſazija: es ſeewu eſmu apnehmis, tapehz newaru nahkt. 5 Moſ.24,5. 1 Kor.7,29 u.

21. Un tas kalps nahza un ſawam kungam to atſazija;

tad tas nama-kungs tapa dusmigs un sazija us sawu kalpu: eij steigschus us gatwahm un pilsehtas eelahm, un eewed tos nabagus un kroplus un tisslus un aklus scheit eekschâ. p.13.

22. Un tas kalps sazija: kungs, tas ir padarits, ko tu esi pawehlejis, bet wehl ir ruhmes.

23. Un tas kungs sazija us to kalpu: iseij us leelzeleem un pee sehtmalahm un speedi tos nahkt eekschâ, lai mans nams top pilns. 24,29. 1 Mos. 19,3. Ap. darb. 16,15.

24. Jo es jums saku, ka neweens no teem wihreem, kas bija aizinati, manu wakarinu nebaudihs.

25. Bet daudz kauschu gahja winam lihds, un winsch atgreesdamees us teem sazija:

26. Ja kas nahk pee manis un ne-eenihst sawu tehwu un mahti un seewu un behrnus un brahlus un mahsas un ari turklaht sawu paschu dsihwibu, tas newar buht mans mahzeklis. 18,29 u. Mark. 10,37 u.

27. Un kas sawu krustu neneš un nestaigà man pakal, tas newar buht mans mahzeklis. 9,23.

28. Jo kursch ir juhsu starpâ, kas torni grib ustaisit un papreekschu ne-apsehschahs un nepahrdoma, zik tas makšà, waj winam buhs padoma lihds pat galam?

29. Lai, kad pamatu lizis un nespehj pabeigt, wisi, kas to redz, nesahk winu apsmeet,

30. Sazidami: schis zilweks ir eesahzis zelt, bet naw spehjis pabeigt.

31. Jeb kursch kehninsch, karâ eedams kautees ar zitu kehninu, papreekschu ne-apsehschahs un ne-apdomajahs, waj buhs spehzigs, eet preti ar desmit tuhkstoscheem tam, kas winam useet ar diwdesmit tuhkstoscheem? Jsak. 9,19.

32. Bet kad newaid, tad winsch suhta wehsti, kamehr wehl ir tahlu, un luhds meeru. Es. 45,24.

33. Tad nu tàpat ikkatrs no jums, kas wisai sawai rozibai ne-atsaka, tas newar buht mans mahzeklis. Mat. 13,44.

34. Sahls ir laba, bet ja sahls paleek neleetiga, ar ko tad to darihs derigu? Mark. 9,50. Mat. 5,13.

35. Ta neder ne semei, ne suhdôs. To ismet ahrâ. Kam ausis dsirdet, tas lai dsird. 8,8.

15. nodaļa.

Lihdsibas par pasuduscho awi 3; un pasuduscho grasi 8; un pasuduscho dehlu 11.

1. Un wisadi muitineeki un grehzineeki steidsahs pee wina, gribedami winu dsirdet. 5,29.

2. Un tee wariseji un rakstu-mahzitaji kurneja un sazija: schis usnem grehzineekus un ehd ar teem.
7,34.39. 5,30.

3. Bet winsch teem scho lihdsibu stahstija un sazija:

4. Ja kahdam zilwekam juhsu starpâ ir simts awis, un tam weena no tahm pasuhd, waj tas ne-atstahj tahs dewindesmit dewinas tuksnesî un neno-eet pehz tahs pasuduschahs, teekams to atrod? 19,10. Mat.18,12 ꝛc. 1 Sam.17,28.

5. Un to atradis, winsch lihgsmodamees to zel us saweem plezeem. Es.40,11.

6. Un mahjâs pahrnahzis winsch sasauz sawus draugus un kaimiņus, us teem sazidams: preezajatees ar mani, es sawu awi esmu atradis, kas bija pasuduschi.

7. Es jums saku: tà ari debesîs buhs wairak lihgsmibas par weenu paschu grehzineeku, kas atgreeschahs no grehkeem, ne kà par dewindesmit dewineem taisneem, kam atgreeschanahs no grehkeem newaijaga.
p.10. 5,32.

8. Jeb ja kahdai seewai ir desmit graschi un weens tai nosuhd, waj ta ne-eededsina swezi un nemehsch namu, ruhpigi melledama, kamehr to atrod?

9. Un to atradusi, ta sauz sawas draudsenes un kaimiņenes sazidama: preezajatees ar mani, jo es sawu grasi atkal esmu atradusi, kas man bija nosudis.

10. Tà, es jums saku, buhs ari lihgsmiba pee Deewa engeleem par weenu paschu grehzineeku, kas atgreeschahs no grehkeem.

11. Un winsch sazija: weenam zilwekam bija diwi dehli.

12. Un tas jaunakais no teem sazija us tehwu: tehws, dod man manu teesu no tahs mantas, kas man nahkahs; un winsch teem to mantu dalija.

13. Un pehz nezik ilga laika tas jaunakais, wisu sanehmis kopâ, aisgahja us tahlu semi un tur sawu mantu isschkehrdeja, negodigi dsihwodams. p.30. Sak.23,21.

14. Kad nu tas wisu sawu mantu bija isplihtejis, tad leels bads nahza tanî semê, un tam eesahza pee-truhkt.

15. Tad winsch gahja un peekehrahs turpat pee weena namneeka; tas to suhtija us sawu tihrumu, zuhkas ganit.

16. Un winsch gribeja sawu wehderu pildit ar sehnalahm, ko zuhkas ehda, bet neweens ne tahs tam nedewa. Dahw.ds.17,14.

17. Tad winsch pee atsih-

ſchanas nahzis ſazija: zik algadſchu manam tehwam, kam maiſes papilnam, un es mirſtu badu! 5 Moſ. 30, 1. Eſ. 46, 8.

18. Es zelſchos un eeſchu pee ſawa tehwa un ſaziſchu uſ winu: tehws, es eſmu grehkojis pret debeſi un pret tewi, Eſr. 9, 6.

19. Un wairs ne-eſmu zeenigs, ka mani ſauz par tawu dehlu; dari mani par weenu no taweem algadſcheem.

20. Un winſch zehlahs un gahja pee ſawa tehwa. Bet kad tas wehl bija tahlu, tad wina tehws to redſeja, un winſch eeſchehlojahs par to un ſkrehja un kritta tam ap kaklu un to ſkuhpſtija. Jer. 3, 12. Jehk. 4, 8.

21. Un tas dehls ſazija uſ winu: tehws, es eſmu grehkojis pret debeſi un pret tewi un ne-eſmu wairs zeenigs, ka mani ſauz par tawu dehlu.

22. Bet tas tehws ſazija uſ ſaweem kalpeem: atneſeet tahs wiskrahſchnakahs drehbes un gehrbeet to un dodeet tam gredſenu rokâ un kurpes kahjâs. Eſ. 61, 10. Parahd. 3, 18. Jehk. 2, 2.

23. Un atneſat treknu teku un nokaujeet to, lai ehdam un lihgſmojamees.

24. Joſchis mans dehls bija nomiris un atkal tapis dſihws; winſch bija paſudis un ir atraſts. Un tee ſahza lihgſmotees. p. 6. Ew. 2, 1. 5.

25. Bet tas wezakais dehls bija uſ lauka, un pahrnahkdams tuwu pee mahjahm winſch dſirdeja to dſeedaſchanu un deeſchanu, p. 11.

26. Un weenu no teem kalpeem paſauzis, winſch jautaja, kas tas eſot?

27. Un ſchis ſazija uſ winu: taws brahlis ir pahrnahzis, un taws tehws ir nokawis treknu teku, tapehz ka winſch to weſelu atdabujis.

28. Tad winſch apſkaitahs un negribeja ee-eet. Bet wina tehws gahja ahrâ un to luhdſa eekſchâ.

29. Bet winſch atbildeja un ſazija uſ tehwu: redſi, tik daudſ gadus es tew kalpoju un nekad wehl ne-eſmu pahrkahpis tawu bauſli, un tomehr man tu wehl nekad ne kaſlenu ne-eſi dewis, ka es buhtu lihgſmojees ar ſaweem draugeem.

30. Bet kad nu ſchis taws dehls ir atnahzis, kas tawu mantu aprijis ar maukahm, tad tu winam eſi nokawis baroto teku. Gal. 29, 3.

31. Un winſch ſazija uſ to: dehls, tu pee manis eſi weenumehr un wiſs, kas mans, tas ir ari taws.

32. Bet tew bija buht lihgſmam un preezigam, jo ſchis

taws brahlis bija nomiris un ir atkal tapis dſihws, winſch bija paſudis un ir atraſts. p.24.

16. nodaļa.

Lihdſiba par netaiſno uſraugu 1; par bagato wihru un nabaga Lazaru 19.

1. Un winſch ſazija ari uſ ſaweem mahzekleem: kahdam bagatam wihram bija nama-turetajs, un tas wina preekſchâ tapa apſuhdſets, ka wina mantu eſot iſſchkehrdejis. 15,1.

2. Un to aizinajis, winſch uſ to ſazija: kà es to dſirdu par tewi? Atbildi par ſawu nama-tureſchanu; jo tu jo projam newari buht namawalditajs.

3. Bet tas nama-turetajs runaja pats pee ſewis: ko nu dariſchu? Mans kungs man atņem nama-waldiſchanu. Rakt neſpehju, deedelet kaunos.

4. Es ſinu, ko dariſchu, kad no amata topu nozelts, lai tee mani uſņem ſawôs namôs.

5. Un ſa-aizinajis wiſus ſawa kunga parahdneekus, winſch ſazija uſ to pirmo: zik tu manam kungam eſi parahdâ?

6. Un tas ſazija: ſimts muzu eljes. Un winſch uſ to ſazija: ņem ſawu grahmatu, ſehdees un rakſti tuhdal peezdeſmit.

7. Tad winſch uſ to otru ſazija: bet tu, zik tu eſi parahdâ? un tas ſazija: ſimts mehru kweeſchu. Un winſch uſ to ſazija: ņem ſawu grahmatu un rakſti aſtondeſmit.

8. Un tas kungs uſteiza to netaiſno nama-turetaju, ka tas gudri bija darijis; jo ſchihs paſaules behrni ir gudraki ſawâ kahrtâ ne kà tee gaiſmas behrni.

Jahn.12,36. Ew.5,8. 1Teſ.5,5.

9. Un ir es jums ſaku: darait ſewim draugus no tahs netaiſnahs mantas, ka tee, kad jums nu peetruhkſt, juhs uſņem tais muhſchigôs dſihwoklôs.

Mat.6,24 10,40 ꝛc. 25,35 ꝛc. Ef.32,17.18.

10. Kas wiſmaſakâ leetâ ir uſtizigs, tas aridſan leelakâ ir uſtizigs; bet kas wiſmaſakâ ir netaiſns, tas ari leelakâ ir netaiſns. 19,17.

11. Ja tad juhs pee netaiſnahs mantas ne-eſat uſtizigi, kas jums uſtizehs pateeſo?

12. Un kad juhs eekſch ſweſchas leetas ne-eſat uſtizigi, kas jums dos juhſu paſchu?

13. Neweens kalps newar kalpot diwi kungeem; jo tas weenu eenihdehs un otru mihlehs, jeb weenam peekerſees un otru atmetihs. Juhs

newarat kalpot Deewam un mantai. Mat.6,24.

14. Bet scho wisu ari tee wariseji dsirdeja, kas mantu mihleja, un tee winu apsmehja. Mat.23,14.

15. Un winsch us teem sazija: juhs essat tee, kas paschi taisnojahs zilweku preekschâ, bet Deews pasihst juhsu sirdis; jo kas zilweku starpâ ir augsts, tas ir negantiba Deewa preekschâ. 18,9. 1 Kehn.8,39 Sak.6,16.17.

16. Bauslība un praweeschi ir lihds Jahnim; no ta laika Deewa-walstibas ewangeliums top sludinats, un ikkatrs ar waru lauschahs tur eekschâ. Mat.11,12.13.

17. Weeglaki ir, ka debess un seme suhd, ne kà no bauslibas weena rakstu-sihmite sustu. 21,33. Mat.5,18.

18. Ikweens, kas no sawas seewas schkirahs un prezè zitu, tas pahrkahpj laulibu, un ikweens, kas weenu no wihra atschkirtu prezè, tas pahrkahpj laulibu. Mat.19,8.9.

19. Kahds bagats wihrs bija, tas gehrbahs ar purpuru un dahrgu audekli, un dsihwoja ikdeenas kahrumâ un lihgsmibâ. Parahd.18,12. Jehk.5,5. 1 Jahn.2,16.

20. Bet ari kahds nabags bija, wahrdâ Lahzarus, tas guleja preeksch wina durwihm, pilns ar wahtihm,

21. Un gribejahs pa-ehdinajams no tahm druskahm, kas krita no ta bagatà galda. Bet ir suni nahza un laisija wina wahtis. Mat.15,27.

22. Bet gadijahs, ka tas nabags nomira un no engeleem tapa aisnests Ahbraäma klehpî, un tas bagatais aridsan nomira un tapa apraks. Ebr.1,14. Mat.8,11. Jahn.13,23. Jsak.21,23 u. Dahw.ds.73.

23. Kad tas nu bija ellê un mokâs, tad tas pazehla sawas azis un redseja Ahbraämu no tahleenes un Lahzaru wina klehpî,

24. Un sauza un sazija: tehws Ahbraäm, apschehlojees par mani un suhti Lahzaru, lai tas sawu pirksta galu eemehrz uhdenî un dsisina manu mehli; jo es zeeschu leelas mokas schinîs uguns-leesmâs. 3,8. Mark.9,47 u.

25. Bet Ahbraäms atbildeja: peemini, dehls, ka tu sawu labumu essi dabujis sawâ dsihwibas laikâ, un Lahzarus turpreti launumu, bet tagad schis top eepreezinats, bet tu topi mozits. Dahw.ds.17,14.15.

26. Un turklat starp jums un mums ir leela starpa, ka tee, kas no scheijenes gribetu no-eet pee jums, newar; nedz ari no tureenes pahrnakt pee mums.

27. Un winſch ſazija: tad es tewi luhdſu, tehws, ſuhti winu uſ mana tehwa namu.

28. Jo man wehl peezi brahli; lai winſch tos pamahza, ka tee aridſan nenahk ſchinî moku-weetâ.

29. Ahbraäms uſ to ſazija: teem ir Moſus un praweeſchi, lai tee tos klauſa. Jahn.5,39. Eſ.8,20.

30. Bet tas ſazija: ne, tehws Ahbraäm, bet kad weens no miruſcheem pee teem eetu, tad tee atgreeſtos no grehkeem.

31. Tad winſch uſ to ſazija: kad tee neklauſa Moſu un praweeſchus, tad tee ari netizehs, kaut ir kahds no miroņeem augſcham zeltos. Jahn.11,44.53. 12,9.10.

17. nodaļa.

Jeſus mahza pret apgrehzinataſeem 1; par brahļu ſalihdſinaſchanos 3; par wahjo tizibu 5; ka mehs ar ſaweem darbeem eſam nederigi 7; dſeedina deſmits ſpitaligus 11; mahza par Deewa-walſtibas nahkſchanu 20.

1. Un winſch uſ teem mahzekļeem ſazija: beſ tam tas nebuhs, ka apgrehzibas nenahk, bet wai tam, zaur ko tahs nahk. Mat.18,7 ꝛc.

2. Tam buhtu labaki, ka tam dſirnu-akmini peekahrtu pee kakla, un to eemeſtu juhrâ, ne kâ tas weenu no ſcheem maſajeem apgrehzinatu. Mat.18,6.

3. Sargajatees paſchi! Bet ja taws brahlis grehko pret tewi, tad pamahzi to; un ja tas atgreeſchahs, tad peedodi tam. Mat.18,15 ꝛc.

4. Un ja tas ikdeenas ſeptiņ reiſ grehko pret tewi un ikdeenas ſeptiņ reiſ greeſtees pee tewis ſazidams: tas man ir ſchehl; tad tew buhs winam peedot. Mat.18,21.

5. Un tee apuſtuļi uſ to Kungu ſazija: wairo mums tizibu. Mark.9,24.

6. Bet tas Kungs ſazija: ja jums tiziba buhtu kâ ſinepju graudinſch, tad juhs waretu ſazit uſ ſcho wihgeskoku: iſraujees ar ſakneem un dehſtees juhrâ; un tas jums paklauſtu. 19,4. Mat,17,20.

7. Un ja kahdam juhſu ſtarpâ ir kalps, kas winam ar un gana, waj winſch tam, kad tas no lauka nahk, ſazihs: nahz tuhdal un apſehdees?

8. Waj winſch tam neſazihs tà: ſataiſi man, ko es ſcho wakaru ehdiſchu, apjoſees un kalpo manim, kamehr es ehmu un dſeru, un pehz tam ari tu ehdiſi un dſerſi —? 12,35.37.

9. Waj winſch tam kalpam pateiks, ka tas ir darijis, kas tam bija pawehlets? Nedomaju.

10. Tà ari juhs, kad juhs

wiſu eſat darijuſchi, kas jums pawehlets, tad ſakait: mehs eſam neleetigi kalpi, jo kas mums peenahzahs darit, to eſam darijuſchi. Jſak.22,2.3. Rom.11,35.

11. Un notikahs, ka eedams uſ Jeruſalemi winſch ſtaigaja widû zaur Samariju un Galileju. 13,22. Jahn.4,3.4.

12. Un kad winſch kahdâ pilſehtinâ nahza, tad winam deſmit ſpitaligi wihri faſtapahs, tee ſtahweja no tahleenes, 3 Moſ.13,45.46.

13. Pazeldami ſawu balſi, un ſazija: Jeſu, mihkais Kungs, apſchehlojees par mums!

14. Un tos redſejis, winſch uſ teem ſazija: eita un rahdaitees teem preeſterem. Un notikahs, ka tee aiſeijot tapa ſchkihſti, 5,13.14.

15. Bet weens no teem, redſedams, ka winſch tapis ſchkihſts, greeſahs atpakal un teiza Deewu ar ſkanu balſi,

16. Un krita uſ ſawu waigu pee wina kahjahm un winam pateiza; un tas bija weens Samareetis. 10,33.

17. Un Jeſus atbildeja un ſazija: waj deſmit naw tapuſchi ſchkihſti? Bet kur tad tee dewini?

18. Waj tad zits neweens naw atradees, kas atpakal buhtu greeſees un Deewam godu dewis, kà ween ſchis ſweſchineeks?

19. Un winſch uſ to ſazija: zelees un eij, tawa tizība tew ir palihdſejuſi. 8,48.

20. Un waizats no teem wariſeeem, kad Deewawalſtiba nahks, winſch teem atbildeja un ſazija: Deewa-walſtiba nenahk ahrigi nomanama. 19,11. Ap.darb.1,3.6. Jahn.18,36. 1 Kor.4,20.

21. Un ari neſazihs: redſi, ſche, waj: redſi, tur; jo redſi, Deewa-walſtiba ir eekſch jums. Mat.24,23. Rom.14,17.

22. Un winſch ſazija uſ teem mahzekleem: nahks deenas, kad juhs wehleſitees weenu no ta Zilweka-dehla deenam redſet, un neredſeſeet.

23. Un tee uſ jums ſazihs: redſi, ſche! waj redſi, tur! bet neno-eita, nedſ dſenatees tam pakal. 21,8. Mat.24,23—27.

24. Jo itin kà ſibins, kas ſibinedams ſpihd no weena debeſs-gala lihdſ otram debeſs-galam, tà aridſan buhs tas Zilweka-dehls ſawâ deenâ.

25. Bet papreekſchu winam buhs daudſ zeeſt un tapt atmeſtam no ſchihs zilts. 9 22.

26. Un itin kà bija Noâs deenâs, tà aridſan buhs ta Zilweka-dehla deenâs. Mat.24,37 u.

27. Tee ehda, dſehra, pre-

zeja un tapa prezeti lihds tai deenai, kur Noä schtirstâ eegahja, un grehku-pluhdi nahza un wisus noslihzinaja.

28. Un it kà notikahs Lata deenâs: tee ehda, dsehra, pirka, pahrdewa, dehstija, ustaisija ehkas;

29. Bet tai deenâ, kad Lats isgahja no Sodomas, tad uguns un sehrs lija no debess un wisus nomaitaja. 1 Mos. 19, 15 u. 2 Peht. 2, 6.

30. Jt tàpat buhs tai deenâ, kur tas Zilweka-dehls parahdisees. p. 24.

31. Tanî deenâ, kas buhs us jumta un wiņa rihki namâ, tas lai nekahpj semê, tos paņemt; un tàpat, kas ir us lauka, lai negreeschahs atpakaļ. Mat. 24, 17. 18.

32. Peemineet Lata seewu. 1 Mos. 19, 26.

33. Ja kas mekleh sawu dsihwibu paturet, tas to saudehs, un ja kas to saudehs, tas to paturehs dsihwu. 9, 24.

34. Es jums saku: tanî naktî diwi buhs weenâ gultâ, weens taps peeņemts un otrs atstahts. Mat. 24, 40 u.

35. Diwas kopâ mals, — weena taps peeņemta un otra atstahta.

36. Diwi buhs laukâ, weens taps peeņemts un otrs atstahts.

37. Un tee atbildeja un us wiņu sazija: kurâ weetâ, Kungs? Bet wiņsch us teem sazija: kur ir maita, tur sakrahsees ehrgļi. Mat. 24, 28.

18. nodaļa.

Lihdsiba par nabaga atraitni un netaisno sogi 1; par warisseju un mutineeku 9; Jesus apsola behrnineem muhschigu dsihwoschanu 15; maha, ka wiņam jazeesch un jamirst 32; palihdj weenam neredsigam 35.

1. Un wiņsch teem ari weenu lihdsibu sazija, ka peenahkahs allaschihn Deewu luhgt un nepeekust, 11, 5 u. Rom. 12, 12. Ew. 6, 18. Kolos. 4. 2. 1 Tes. 5, 17.

2. Un sazija: bija sogis kahdâ pilsehtâ, tas no Deewa nebijahs un no neweena zilweka nekaunejahs. 5 Mos. 16, 18.

3. Un weena atraitne bija tanî pilsehtâ, un ta nahza pee wiņa sazidama: isdod man teesu pret manu pretineeku. 2 Mos. 22, 22 u. Es. 1, 17.

4. Un wiņsch ilgu laiku negribeja. Bet pehz wiņsch sazija pee sewis: jebschu es Deewu nebihstos un no neweena zilweka ne kaunos;

5. Tomehr, kad schi atraitne man gauschi speeschahs wirsû, tad es tai gribu teesu isdot, ka ta besgala nahkdama mani nenomahz. 11, 7. 8.

6. Un tas Kungs sazija: klausaitees, ko tas netaisnais sogis saka.

7. Waj tad Deews neisdos teesu saweem isredseteem, kas deenahm

naktihm uſ wiņu brehz, lai wiņſch gan teem leek gaidit? Dahw.dſ.22,3. 55,17.18. 83,2. 94,9. Mat.24,22. Parahd.6.10. 2 Pehk.3,15.

8. Es jums ſaku: wiņſch teem teeſu iſdos ihſâ laikâ. Bet, kad tas Zilweka-dehls atnahks, waj tas gan tizibu atradihs wirs ſemes? 17,22 ꝛc. Rom.16.20. Parahd.1,1. 2 Tim.3,1.

9. Bet wiņſch ari ſazija uſ lahdeem, kas uſ ſew paſcheem paļahwahs, ka eſot taiſni, un zitus nizinaja, ſcho lihdſibu:

16,15. Sak.30,12.13.

10. Diwi zilweki gahja Deewa-namâ Deewu luhgt, weens wariſejs, otrs muitineeks. Mat.5,20 46.

11. Tas wariſejs noſtahjees luhdſa, pats pee ſewis ſchos wahrdus ſazidams: es tew pateizu Deews, ka es ne-eſmu kàziti zilweki, laupitaji, netaiſni, laulibas-pahrkahpeji, waj ari kà ſchis muitineeks. Ef.58,2 ꝛc.

12. Es gaweju diwi reiſ nedelâ un domu deſmito teeſu no wiſa ſawa padoma.

11,42. Mat.9,14.

13. Bet tas muitineeks no tahleenes ſtahwedams negribeja nei ſawas azis pazelt uſ debeſihm; bet ſita pee ſawahm kruhtihm un ſazija: Deews, eſi man grehzineekam ſchehligs!

23,48. Eſr.9,6.

14. Es jums ſaku: ſchis nogahja ſawâ namâ taiſnots pahr to otru; jo kas pats pa-augſtinajahs, tas taps paſemots, un kas pats paſemojahs, tas taps pa-augſtinats. 14,11.

15. Un tee ari behrniņus atneſa pee wiņa, ka wiņſch tos aiſlahrtu: bet to redſedami tee mahzekli tos aprahja. Mat.19,13 ꝛc.

16. Bet Jeſus tos pee-aizinaja un ſazija: laideet tos behrniņus pee manis un neleedſeet teem; jo tahdeem Deewa walſtiba peeder.

17. Pateeſi, es jums ſaku: ja kas Deewa walſtibu nedabu kà behrniņſch, tas nenahks tur eekſchâ. Mark.10,15.

18. Un weens wirſneeks tam jautaja un ſazija: labais mahzitajs, ko man buhs darit, lai es eemantoju muhſchigu dſihwoſchanu?

14,1. Mat.19,16 ꝛc.

19. Un Jeſus uſ to ſazija: ko tu mani ſauzi labu? neweens naw labs kà ween tas weenigais Deews.

20. Tu tos bauſchlus ſini: tew nebuhs laulibu pahrkahpt; tew nebuhs nokaut; tew nebuhs ſagt; tew nebuhs nepateeſu leezibu dot; godà ſawu tehwu un ſawu mahti. 2 Moſ.20,12 ꝛc.

21. Bet tas ſazija: wiſu to eſmu tureſis no paſchas jaunibas.

22. Bet Jesus to dsirdedams us to sazija: weenas leetas tew wehl truhkst; pahrdodi wisu, kas tew ir un isdali nabageem; tad tew manta buhs debesis, un nahz un staigà man pakal. 12,33.

23. Bet, schos wahrdus dsirdot, tas loti noskuma, jo winsch bija loti bagats.

24. Un Jesus redsedams, ka tas bija noskumis, sazija: zik grehti bagatee ee-ees Deewa walstibâ!

25. Jo weeglaki ir, kamehlim eet zaur adatas-azi, ne kà bagatam ee-eet Deewa walstibâ!

26. Tad tee, kas to dsirdeja, sazija: kas tad war kluht Deewa walstibâ?

27. Bet winsch sazija: kas zilwekeem ne-eespehjams, tas Deewam eespehjams.

1,37. Jsab. 42,2. Zak. 8,6.

28. Un Pehteris sazija: redsi, mehs wisu esam atstahjuschi un tew pakal gahjuschi.

5,11.

29. Un winsch us teem sazija: pateesi, es jums saku: neweens naw, kas atstahjis mahjas waj wezakus waj brahlus waj seewu waj behrnus Deewa walstibas dehl,

30. Kas to daudsfahrtigi neatdabuhs schinî laikâ, un nahkoschâ laikâ muhschigu dsihwoschanu.

31. Un tos diwpadsmit pee sewis nehmis, winsch us teem sazija: redsi, mehs noeimam us Jerusalemi, un wiss taps peepildits, ko praweeschi rakstijuschi par to Zilweka-dehlu. Mat. 20,17 u.

32. Jo winsch taps nodots paganeem un taps apmehdits un lamats un apspļaudits;

33. Un tee to schautihs un nokaus, un treschâ deenâ winsch atkal augschamzelsees.

34. Bet wini nesaprata no ta neneeka, un schi waloda wineem bija apslehpta, un nesaprata to, kas bija sazits.

9,45. Mark. 9,32. Jahn. 16,17 u.

35. Bet gadijahs, winam tuwu klaht nahkot pee Jerikus, weens aklis sehdeja zelmalâ un nabagoja.

Mat. 20,29 u.

36. Bet kad tas tos laudis dsirdeja garam eijam, tad tas jautaja, kas tur esot.

37. Un wini tam atbildeja: Jesus no Nazaretes eet garam. 24,19.

38. Tad tas brehza un sazija: Jesu, Dahwida dehls, apschehlojees par mani!

20,41.

39. Bet tee, kas preekschâ gahja, to apsauza, lai buhtu klusu. Bet winsch wehl wairak brehza: tu Dahwida dehls, apschehlojees par mani!

40. Bet Jesus apstahjahs un pawehleja, to atwest pee sewis; bet kad tee to pee

wiņa bija atweduſchi, tad winſch to jautaja,

41. Sazidams: ko tu gribi, lai es tewim daru? Winſch atbildeja: Kungs, ka waru redſet.

42. Un Jeſus uſ to ſazija: eſi redſigs, tawa tiziba tew palihdſejuſi. 17,19.

43. Un tuhdal winſch tapa redſigs un iam ſtaigaja pakaļ, Deewu teikdams. Un wiſi laudis, kas to redſeja, ſlaweja Deewu.

19. nodaļa.

Zakejs meklê Jeſu redſet 2; lihdſiba par teem uſtizeteem podeem 11, 12; Jeſus eejahj Jeruſalemê; raud un tai ſludina nahkamo poſtu 41; ſchķihſti Deewa-namu 45.

1. Un Jeſus nonahzis gahja zaur Jeriku. 18,35.

2. Un redſi, tur bija weens zilweks wahrdâ Zakejs, un tas bija muitineeku wirſneeks, bagats wihrs.

3. Tas labpraht gribeja Jeſu redſet, kahds winſch eſot, un newareja to lauſchu dehļ, maſs buhdams no auguma. Jahn. 12,21.

4. Un tas tezeja papreekſchu un kahpa uſ meſchawihges-koku, ka winu redſetu; jo ſchepat winam bija ja-eet garam. 17,6.

5. Un tai weetâ nonahzis Jeſus ſkatijahs uſ augſchu un to eeraudſijis, winſch uſ to ſazija: Zakej, kahp ſteigſchus ſemê, jo man ſchodeen pee tewis mahjas-weeta janem.

6. Un winſch ſteigſchus nokahpa un Jeſu uſnehma ar preeku. Jahn. 1,12.

7. Un to redſedami, wiſi kurneja un ſazija: winſch eegahjis, mahjot pee grehzineeka. 15,2.

8. Bet Zakejs peegahjis ſazija uſ to Kungu: redſi, Kungs, puſi no ſawas mantas es domu nabageem; un ja es kam ko nowihlis, to es tſchetrkahrtigi atdomu. 2 Moſ. 22,1.9. 4 Moſ. 5,7. 1 Sam. 12,3. Ezek. 33,15.

9. Bet Jeſus uſ to ſazija: ſchodeen ſchim namam ſchehlaſtiba notikuſi; jo ſchis aridſan ir Ahbraâma dehls. 13,16. Gal. 3,7.

10. Jo tas Zilweka-dehls ir nahzis, meklet un ſwehtu daritto, kas paſudis. 15,4. Mat. 18,11. 1 Tim. 1,15. Ezek. 34,16.

11. Un kad tee to klauſijahs, tad winſch ſazija wehl weenu lihdſibu, tapehz ka winſch tuwu bija pee Jeruſalemes, un teem ſchkita, ka Deewa walſtiba drihſ parahdiſchotees. 17,20. 18,31.

12. Tapehz winſch ſazija: weens zilweks no augſtas zilts gahja uſ tahlu ſemi, walſtibu uſnemt un atkal pahrnahkt. Mat. 25,14 u.

13. Un aizinajis ſawus de-

ſmit kalpus, winſch teem dewa deſmit podus un uſ teem ſazija: pelnaitees ar teem, lihdſ kamehr es pahreimu.

14. Un wiņa pilſehtas ļaudis to eenihdeja un tam wehſtneſchus ſuhtija pakaļ, ſazidami: mehs negribam, ka ſchis pahr mums walda.

Jahn. 1, 11.

15. Un notikahs wiņam atpakaļ nahkot, kad winſch walſtibu bija uſņehmis, — tad winſch lika aizinat ſawâ preekſchâ tos kalpus, kam winſch to naudu bija dewis, ka ſinatu, ko ikkatrs bija ſapelnijis.

16. Un tas pirmais atnahza un ſazija: kungs, taws pods deſmit podus ir peepelnijis.

17. Un winſch uſ to ſazija: labi, tu godigais kalps, tapehz ka tu tai maſakâ leetâ eſi bijis uſtizigs, eſi waldineeks pahr deſmit pilſehtahm.

16, 10. 1 Kor. 4, 2.

18. Un tas otrais nahza un ſazija: kungs, taws pods peezus podus ir pelnijis.

19. Un winſch ari uſ ſcho ſazija: un tu buhſi waldneeks pahr peezi pilſehtahm.

20. Un wehl zits nahza ſazidams: kungs, redſi, ſche taws pods, ko tureju noliktu ſweedru autâ.

21. Jo es tewi bijos, tapehz ka tu eſi bahrgs zilweks; tu ņemi, ko ne-eſi lizis, un plauji, ko ne-eſi ſehjis.

22. Bet winſch uſ to ſazija: no tawas mutes es tewi teeſaſchu, tu blehdigais kalps: tu eſi ſinajis, mani eſam bahrgu zilweku un ņemam, ko ne-eſmu lizis, un plaujam, ko ne-eſmu ſehjis;

Mat. 12, 37. 2 Sam. 1, 16.

23. Kadehļ tad tu manu ſudrabu ne-eſi dewis naudas-mijejeem? Tad es pahrnahzis to buhtu atprafijis ar augļeem.

24. Un winſch ſazija uſ teem, kas klaht ſtahweja: ņemeet wiņam to podu noſt un dodeet tam, kam ir deſmit podi.

25. Un tee uſ wiņu ſazija: kungs, tam jau ir deſmit podi.

26. Es jums ſaku: ikweenam, kam ir, tam taps dots: un no ta, kam naw, taps ari atņemts, kas tam ir.

8, 18.

27. Tomehr ſchos manus eenaidneekus, kas negribeja, ka es pahr teem waldu, atwedeet ſchurp un noļaujeet tos manâ preekſchâ. p. 14.

28. Un to ſazijis, winſch aiſgahja projam uſ Jeruſalemi. 18, 31.

29. Un notikahs, kad winſch tuwu nahza pee Betwagus un Betanijas, pee ta kalna, kas top ſauks eljes-kalns, tad winſch ſuhtija diwi no ſa-

weem mahzekleem Mat.21,1 u. Jahn.12,1.

30. Un fazija: eita uſ to meeſtu, kas juhſu preekſchâ, un tur nahkuſchi juhs atradiſeet kumeku peeſeetu, uſ ka wehl neweens naw ſehdejis, to atraiſeet un atwedeet. 1 Sam.6,7. 5 Moſ.21,3.

31. Un ja kas jums waizahs, kadehk juhs to atraiſeet, tad ſakaiſ winam: tam Kungam ta waijaga. 22,11.

32. Un tee iſſuhtitee nogahja un atrada, kà winſch teem bija fazijis. 22,13.

33. Un kad tee to kumeku atraiſija, tad tee, kam tas peedereja, uſ teem fazija: kam juhs to kumeku atraiſeet?

34. Bet tee fazija: tam Kungam ta waijaga.

35. Un tee to atweda pee Jeſus un, ſawas drehbes tam kumekam uſlikuſchi, tee ſehdinaja Jeſu wirſû.

36. Un winam jahjot tee ſawas drehbes paklahja uſ zelu.

37. Un kad winſch jau tuwu bija nahzis, tur ſahk kahpt ſemê no eljes-kalna, tad wiſs mahzekļu pulks eefahza Deewu preezigi teikt ar ſkanu balſi par wiſeem teem brihnumeem, ko tee bija redſejuſchi,

Jahn.12,9.12 u.

38. Sazidami: ſlawets ir tas kehninſch, kas nahk ta Kunga wahrdâ, meers debeſîs un gods augſtibâ. 2,14. Jahn.12,13.

39. Un kahdi wariſeji no ta pulka fazija uſ winu: mahzitajs, apſauz ſawus mahzekļus.

40. Un winſch atbildeja un uſ teem fazija: es jums ſaku, ja ſchee zeetihs kluſu, tad akmini brehks. Abak.2,11.

41. Un kad winſch tuwu klaht nahza, tad winſch uſluhkoja to pilſehtu un raudaja par to Jahn.11,35.

42. Sazidams: kaut jele tu ari ſinatu un paſchâ ſchinî ſawâ laikâ, ko pee tawa meera waijaga! Bet nu tas ir apſlehpts preekſch tawahm azihm. p.44. 5 Moſ.32,29.

43. Jo tas laiks nahks pahr tewi, ka tawi waidneeki apkahrt ap tewi apmetihs ratu lehgeri, tewi apſehdehs un wiſâs malâs ſpaidihs,

23,28 u. Eſ.29,3. Ezek.21,22. 5 Moſ.28,52.

44. Un tewi gluſchi iſpoſtihs lihdſ ar taweem behrneem tawâ widû un akmini uſ akmina ne-atſtahs, tapehz ka tu ſawas peemekleſchanas laiku ne-eſi atſinuſi.

21,6. Jer.26,18.

45. Un winſch gahja Deewa-namâ un ſahka iſdſiht, kas tur eekſchâ pirka un pahrdewa, Mat.21,12 u.

46. Uſ teem fazidams: tà ir rakſtits: mans nams ir

lubgschanas-nams: bet juhs to esat darijuschi par slepkawu bedri. Es.56,7. Jer.7,11.

47. Un winsch mahzija ikdeenas Deewa-namâ. Bet tee augstee preesteri un rakstu-mahzitaji ar teem lauschuwirsneekeem mekleja winu nokaut,

48. Un ne-atrada, kà to darit, jo wisi laudis winam peekrita un to klausija.

20. nodaļa.

Jesus waizà teem wirsejeem par Jahna kristibu 2; teem stahsta lihdsibu par teem besdeewigeem dahrsneekeem 9; runà par mesla-doschanu 20; par mironà augscham-zelschanos 27; un par sewi paschu, ka esot Dahwida-dehls 41.

1. Un notikahs tanis deenâs, kad winsch Deewa-namâ tos laudis mahzija un ewangeliumu sludinaja, tad tee augstee preesteri un rakstu-mahzitaji ar teem wezajeem peestahjahs

4,43. Mat.21,23 u.

2. Un runaja us winu sazidami: saki mums, kahdâ warâ tu to dari, un kas tas traid, kas tewim scho waru dewis?

3. Un winsch atbildeja un us teem sazija: es ari jums weenu wahrdu waizaschu, sakait man aridsan:

4. Jahna kristiba, waj ta bija no debesihm, waj no zilwekeem?

5. Bet tee apdomajahs sawâ starpâ sazidami: ja mehs sakam: no debesihm, tad winsch sazihs: kadehl tad juhs winam ne-esat tizejuschi?

6. Un ja mehs sakam: no zilwekeem, tad wisi laudis muhs akminèem nomehtahs, jo tee tiz, ka Jahnis esot praweets.

7. Un tee atbildeja, ka nesinot, no kureenes.

8. Un Jesus us teem sazija: tad es aridsan jums nesaku, kahdâ warâ es schahs leetas daru.

9. Bet winsch eesahza scho lihdsibu sazit us teem laudihm: weens zilweks dehstija wihna-kalnu un to isdewa dahrsneekeem un nebija labu laiku mahjâs. Mat.21,33 u.

10. Un kad bija laiks, tad winsch suhtija kalpu pee teem dahrsneekeem, ka tee winam dotu no wihna-kalna augleem, bet tee dahrsneeki to sita un to aissuhtija tukschâ.

11. Un winsch wehl otru kalpu suhtija; un tee ari scho sita un apsmehja un aissuhtija tukschâ.

12. Un winsch wehl treschu suhtija; bet tee ari scho sawa un ismeta ahrâ.

13. Uu ta wihna-kalna kungs sazija: ko es darischu? Es suhtischu sawu mihlo dehlu, warbuht tee scho redsedami bihsees. Mark.12,6.

14. Bet winu redsedami, tee dahrsneeki sarunajahs sawâ starpâ un sazija: schis tas mantineels; nahzeet, nokaussim to, ka ta mantiba mums teek.

15. Un tee winu ismeta ahrâ no ta wihna-kalna un nokawa. Ko tad nu ta wihna-kalna kungs teem darihs?

16. Winsch nahks un nomaitahs schos dahrsneekus un to wihna-kalnu dos zitteem. Tee to dsirdejuschi sazija: lai tas nenoteek. p.19.

17. Bet winsch tos usluhkoja un sazija: kas tad tas, kas ir rakstits: tas akmins, ko tee nama-taisitaji atmetuschi, tas ir tapis par stuhra akmini? Dahw.dz.118,22.

18. Ikkatrs, kas uz scho akmini kritihs, sadausisees; bet uz ko tas kritihs, to tas satreels. Es.8,15. Dan.2,44.

19. Un tee augstee preesteri un rakstu-mahzitaji meklleja rokas peelikt pee wina tanî paschâ stundâ un bijahs no teem kaudihm; jo tee noprata, ka tas scho lihdsibu par wineem bija sazijis. 19,48. Jahn.10,6.

20. Un tee uz winu gluhneja un issuhtija, kuŗus bija ismahzijuschi, lai islikkos taisni, ka winu waretu sawaldsinat kahdâ wahrdâ un nodot waldibai un semessoga warai 11,53.54. Mat.22,15 ꝛc.

21. Un tee winam waizaja sazidami: mahzitajs, mehs sinam, ka tu pareisi runâ un mahzi un ne-usluhko zilweka waigu, bet mahzi Deewa zelu pehz pateesibas.

22. Waj ir brihw, keisaram meslus dot, waj ne?

23. Bet tas winu wiltibu nomanija un uz teem sazija: kam juhs mani kahrdinajat?

24. Rahdait man schurp to nomas-naudu; ka iraid schi sihme un tas wirsraksts? Un tee atbildedami sazija: keisara.

25. Un winsch uz teem sazija: tad dodeet keisaram, kas keisaram peeder, un Deewam, kas Deewam peeder.

26. Un tee winu neweenâ wahrdâ newareja kert kauschu preekschâ, un brihnijahs par wina atbildi un palika klusu.

27. Bet tad kahdi no teem saduzejeem (kas preti runadami saka, augschamzelschanos ne-esam) nahza un winu waizaja Mat.22,23 ꝛc.

28. Sazidami: mahzitajs, Mosus mums ir rakstijis, kad kahdam brahlis mirst, kam seewa ir, un tas bes behrneem miris, ka wina brahlim to seewu buhs apnemt un sawam brahlim zelt dsimumu. 5 Mos.25,5.

29. Tad nu septini brahli

bija, un tas pirmais seewu aprehmis nomira bes behrneem.

30. Un tas otrais aprehma to seewu; schis aridsan nomira bes behrneem.

31. Un tas treschais winu aprehma. Un tapat ari wisi septini; un teem nepalika behrnu pakal un tee nomira.

32. Pehdigi pehz wiseem ari ta seewa nomira.

33. Kuram no scheem ta seewa buhs augscham-zelschanahs laikâ? Jo wiseem septineem ta bijusi par seewu.

34. Un Jesus atbildedams us teem sazija: schihs pasaules behrni prezè un top prezeti.

35. Bet tee, kas buhs zeenigi tikt pee winas dsihwoschanas un pee tahs augscham-zelschanahs no mironeem, tee nedz prezè, nedz top prezeti. 21,36.

36. Jo tee wairs newar mirt, un ir engeleem lihdsigi un Deewa behrni, buhdami augschamzelschanahs mantineeki. 1 Jahn.3,1.2. Rom.8,23.

37. Bet ka mironi top usmodinati, to ari Mosus ir parahdijis pee ta ehrkschku kruhma, kad winsch to Kungu sauz par Ahbraama Deewu un Ihsaaka Deewu un Jehkaba Deewu. 2 Mos.3,2.6.

38. Bet Deews naw miruschu, bet dsihwu Deews, jo wisi winam dsihwo.

39. Bet kahdi no teem rakstu-mahzitajeem atbildeja un sazija: mahzitajs, tu pareisi esi sazijis.

40. Un wini wairs ne-usdrihkstejahs winam neka waizat. Mat.22,46.

41. Un winsch us teem sazija: kà tad saka, Kristu esam Dahwida dehlu?

42. Un tas pats Dahwids saka dseesmu grahmatâ: tas Kungs sazija us manu Kungu: sehdees pa manu labo roku, Dahw.ds.110,1.

43. Teekams es tawus eenaidneekus leeku par pameslu tawahm kahjahm.

44. Tad nu Dahwids winu sauz par Kungu, — kà tad tas ir wina dehls?

45. Un wiseem laudihm dsirdot winsch sazija us saweem mahzekleem: Mat.23,1 u.

46. Sargajatees no teem rakstu-mahzitajeem, kam tihk staigat garôs swahrkôs un mihl sweizinateem tapt tirgôs un sehdet jo augstôs krehslôs basnizâs un jo augstâs weetâs weesibâs. 11,43. Mat.23,6 u.

47. Kas atraitnu namus aprij un taisnojahs ar sawahm garahm luhgschanahm; tee dabuhs jo gruhtu sodibu. Mat.23,14.

21. nodaļa.

Jesus uſteiz nabaga atraitnes dahwanu 1; mahza par Jeruſalemes nahkamo poſtu 5; un par paſaules galu 25.

1. Un ſawas azis pazehlis, winſch redſeja bagatos ſawas dahwanas metam Deewa ſchkirſtâ. Mark. 12, 41 ꝛc. Jahn. 8, 20. (2 Kehn. 12, 9.)

2. Un winſch ari redſeja, ka weena nabaga atraitne diwi artawus eemeta tur eekſchâ, 12, 59.

3. Un ſazija: es jums teeſcham ſaku, ka ſchi nabaga atraitne wairak ir eemetuſi, ne kà wiſi. 2 Kor. 8, 12.

4. Jo ſchee wiſi no ſawas bagatibas ir eemetuſchi pee tahm Deewa dahwanahm, bet ſchi no ſawas nabadſibas ir eemetuſi wiſu ſawu padomu, zik winai bija. 8, 43.

5. Un kahdeem par Deewa namu runajot, ka tas eſot iſgreſnots ar dahrgeem akmineem un jaukahm uſtahrtahm dahwanahm, winſch ſazija: Mat. 24, 1 ꝛc.

6. Laiks nahks, kad no ta, ko juhs redſat, ne akmins uſ akmina netaps pameſts, ko nenolauſihs. 19, 43 ꝛc. Ag. 2, 15.

7. Un tee winam waizaja ſazidami: mahzitajs, kad tad tas buhs? Un kahda ta ſihme, kad ſchihs leetas notiks?

8. Bet winſch ſazija: peeluhkojeet, ka juhs netopat peewilti. Jo daudſi nahks manâ wahrdâ ſazidami: es tas eſmu, un tas laiks ir tuwu klaht nahzis. Tad nu ne-eita wineem pakaļ. 17, 23.

9. Bet kad juhs dſirdeſeet karus un dumpjus, tad neiſtruhzinajatees, jo ſchim wiſam buhs papreekſchu notikt, bet tuhdaļ wehl naw tas gals.

10. Tad winſch uſ teem ſazija: tauta zelſees pret tautu un walſts pret walſti. 2 Laik. 15, 5. 6.

11. Un leelas ſemes-trihzeſchanas buhs daſchâs weetâs un bada-laiki un mehri, ari bailigas leetas un leelas ſihmes no debeſihm notiks.

12. Bet pirms wiſs tas notiks, tee ſawas rokas jums peeliks un juhs waijahs un nodos baſnizâs un zeetumôs, un juhs wedihs preekſch kehnineem un waldineekeem mana wahrda dehļ. Mat. 10, 17 ꝛc. Ap. darb. 12, 1.

13. Bet tas notiks jums par leezibu. Wihlip. 1, 19 ꝛc.

14. Tad nu apņematees ſawâs ſirdis, neruhpetees eepreekſchu, kà juhs aiſbildinaſitees. Mat. 10, 19.

15. Jo es jums doſchu muti un gudribu, kam newarehs preti runat nedſ preti ſtahwet neweens no teem, kas pret jums zelahs. Ap. darb. 6, 10. 2 Moſ. 4, 11. 12. Sak. 2, 6.

16. Bet juhs tapſeet nodoti ari no wezaleem un brah-

leem un radeem un draugeem. Un tee zitus no jums nonahwehs. Mik.7,6.

17. Un juhs buhseet eenihdeti no wiseem mana wahrda dehl. Mat.10,22.

18. Un tomehr ne matam no juhsu galwas nebuhs just. 12,7. 1 Sam.14,45. Ap.darb.27,34.

19. Zaur sawu pazeetibu isglahbset sawas dwehseles. Mat.24,13. 2 Laik.15,7.

20. Bet kad juhs redsesset Jerusalemi wisapkahrt apstahtu no kara-spehka, tad sinat, ka winas ispostischana ir tuwu klaht. 19,43. Mat.24,15 u.

21. Tad lai behg kalnôs, kas ir Juhdu-semê, un lai steidsahs projam, kas ir winas widû; un tee, kas us semehm, lai ne-eet tur eekschâ. 17,31.

22. Jo schihs ir tahs atreebschanas-deenas, lai wiss top peepildits, kas ir rakstits. Dan.9,26.27.

23. Bet wai tahm grûhtahm un sihditajahm tanîs deenâs, jo tur buhs leelas behdas wirs semes un dusmas par scho tautu.

24. Un tee kritihs zaur sobina-asmini un guhstiti taps nowesti pee wisahm tautahm, un Jerusaleme taps samihdita no paganeem, teekams paganu laiki buhs peepilditi. 5Mos.28,64. Sog.10,8. Parahd.11,2. [illegible] 1. Rom.11,25.

25. Un sihmes notiks pee saules, pee mehnesha un pee swaigsnehm, un wirs semes teem laudihm buhs bail, un tee buhs pahrbijuschees, un juhra un uhdens-wilni lauks. Dahw.dz.46,4. Parahd.17,15.

26. Un zilweki nihzin isnihks no bailibas, gaididami tahs leetas, kas nahks wirs semes, jo debess-stiprumi tustinasees.

27. Un tad tee redsehs to Zilweka-dehlu padebesî nahkam ar leelu spehku un godu. Dan.7,13.

28. Bet kad tas eesahks notikt, tad sawas galwas pazeldami stataitees us augschu, tapehz ka juhsu pestischana jo tuwu nahk. 2 Laik.15,7. Jehk.5,8. 2 Tes.1,7 u.

29. Un winsch teem sazija weenu lihdsibu: usluhkojeet wihges-koku un wisus kokus!

30. Tuhdal kad tee isplaukst, tad juhs to redsedami paschi nomaneet, ka wasara jau tuwu. Augst.2,13.

31. Tà tad ari, redsedami scho wisu noteekam, sineet, ka Deewa-walstiba tuwu.

32. Pateesi, es jums saku: schi zilts nesudihs, teekams wiss tas buhs notizis.

33. Debess un seme sudihs, bet mani wahrdi nesudihs. 16,17. Dahw.dz.119,89. 2 Peht.3,7 u.

34. Bet sargajatees, ka juhsu sirdis nekluhst apgruhtinatas ar leeku ehschanu un dserschanu un ar suhdischanos pehz ustura, un ka schi deena peepeschi jums ne-usbruhk. Rom.13,13. 1 Tes.5,4—8. 1 Peht.4,7.8.

35. Jo wina nahks, kà kahds slasdawalgs pahr wiseem, kas dsihwo pa wisu semes wirsu. 1 Tes.5,3.

36. Tapehz eseet modrigi allaschihn un luhdseet, lai warat schim wisam isbehgt, kas notiks, un pastahwet ta Zilweka-dehla preekschâ. 20,35. 1 Jahn.2,28. 4,17. 2 Peht.3,11 ꝛc.

37. Un winsch pa tahm deenahm bija Deewa-namâ mahzidams; un pa tahm naktihm winsch isgahja un palika tai kalnâ, kas top saukts eljes-kalns. 19,29.47. Mat.21,17.

38. Un wisi laudis nahza agri no rihta pee wina Deewa-namâ, winu klausitees.

22. nodała.

Juhdas nodod sawu Kungu 3; tas leeldeenas-jehrs 7; swehtà wakarehdeena eestahdischana 19; mahzeklu Aldas 24; Pehtera weltigà solischana 33; Kristus zeeschana dahrsâ 39; Malkus 50; Jesus Kaïwasa preekschâ 54; Pehteris aisleeds to Kungu 56.

1. Un tahs neraudsetahs maises swehtki, ko sauz leeldeenu, bija tuwu, Mark.26,1 ꝛc. Mark.14,1.

2. Un tee augstee preesteri un rakstu-mahziiaji mekleja, ka winu nokautu; jo tee bijahs no teem laudihm. p.6.

3. Bet satans eegahja eeksch Juhdasa, kas tapa saukts Iskarjats un bija weens no teem diwpadsmit. Mat.26,14 ꝛc. Jahn.6,70.71. 13,27.

4. Un tas nogahja un runaja ar teem augsteem preestereem un kara-wirsneekeem, kà tas winu teem nodotu. p.52.

5. Un tee tapa lihgsmi un norunaja, winam naudu dot. Mat.26,15.

6. Un tas apsolija un mekleja isdewigu laiku, winu teem nodot bes dumpja. p.2.

7. Bet tahs neraudsetahs maises deena nahza, kur leeldeenas-jehrs bija jakauj. Mat.26,17 ꝛc. 2 Mos.12,27. 34,25.

8. Un winsch Pehteri un Jahni suhtija sazidams: eita un sataisait mums leeldeenas-jehru, ka ehdam.

9. Bet tee us winu sazija: kur tu gribi, lai mehs to sataisam?

10. Un winsch us teem sazija: luhk, pilsehtâ ee-eijot jums weens zilweks sastaps, uhdens-kruhsi nesdams; eita tam pakal tanî namâ, kur tas ee-eet,

11. Un sakait us to namakungu: tas mahzitajs tew saka: kur ir ta weeta, kur lai

es ar saweem mahzekleem ehdu leeldeenas-sehru?
19,31 u.

12. Un winsch jums rahdihs weenu leelu, ar dekeem isklahtu istabu, turpat to sataisseet.

13. Tee nogahjuschi atrada, kà winsch teem bija sazijis, un leeldeenas-sehru sataisija.
19,32.

14. Un kad ta stunda nahza, tad winsch apsehdahs un tee diwpadsmit apustuli lihds ar winu.

15. Un winsch us teem sazija: es sirsnigi esmu wehlejees scho leeldeenas-sehru ar jums ehst, pirms es zeeschu.

16. Jo es jums saku, ka es wairs no ta ne-ehdischu, teekams tas taps peepildits Deewa walstibâ. p.30.

17. Un to bikeri nehmis, winsch pateiza un sazija: nemeet to un dalait to sawâ starpâ.

18. Jo es jums saku, es nedserschu no wihna-koka augleem, teekams Deewa-walstiba buhs nahkusi.
Mat.26,29.

19. Un maisi nehmis, winsch pateiza un pahrlausa un teem to dewa sazidams: ta ir mana meesa, kas par jums top dota. To darait mani peeminedami.

20. Tàpat ari to bikeri pehz ta wakar-ehdeena sazidams: schis bikeris irta jaunà eestahdischana eeksch manahm asinihm, kas par jums top isleetas. 2 Mos.24,8.

21. Bet redsi, mana nodeweja roka ir ar mani pee galda. Mat,26,21. Mark.14,23.

22. Un tas Zilweka-dehls gan tà aiseet, kà tas ir noliktz, tomehr wai tam zilwekam, kas winu nodod.

23. Un tee eesahza apjautatees sawâ starpâ, kursch jele winu starpâ tas esot, kas to buhschot darit.

24. Un tur ari bahrschanahs zehlahs winu starpâ, kursch no wineem esot tas leelakais?
9,46.

25. Bet winsch us teem sazija: pasaules kehnini walda, un tee warenee top saukti zeenigi kungi;
Mat.20,25 u.

26. Bet juhs tà ne. Bet tam leelakajam juhsu starpâ buhs buht kà tam masakajam, un tam augstakajam kà tam kalpotajam.

27. Jo kursch tas leelakais, waj tas, kas sehsch pee galda, waj tas, kas kalpo? Waj ne tas, kas sehsch pee galda? Bet es esmu juhsu starpâ kà tahds, kas kalpo.
Jahn.13,4—14. Mat.20,28.

28. Bet juhs esat tee, kas pastahwejuschi pee manis eeksch manahm kahrdinaschanahm, 18,28.

29. Un tapehz es jums esmu

nowehlejis to walſtibu, kà mans tehws man to nowehlejis, 12,32. Parahd.2,28. 3,21.

30. Ka jums buhs ehſt un dſert pee mana galda manâ walſtibâ un ſehdet uſ krehſleem, teeſat tahs diwpadſmit Iſraëla zilts.

p.16. Mat.19,28.

31. Un tas Kungs ſazija: Sihmani, Sihmani, redſi, ſatanam ir loti eegribejees juhs ſijat kà kweeſchus.

Jahn.21,15. 1 Pehk.5,8. Jſab.1,9 ꝛc. 2 Kor.2,11. Am.9,9.

32 Bet es eſmu luhdſis par tewi, ka tawa tiziba nemitetos. Un kad tu weenreiſ atgreeſiſees, tad ſtiprini ſawus brahlus. Jahn.17,11.15.20. 1 Jahn.2,1. Dahw.dſ.51,15.

33. Bet tas uſ winu ſazija: Kungs, es eſmu gataws ar tewi eet zeetumâ un nahwê. Mat.26,35. Jahn.13,37 ꝛc.

34. Bet winſch ſazija: es tew ſaku, Pehteri, gailis ſchodeen nedſeedahs, pirms tu trihs reiſ nebuhſi leedſees, ka tu mani paſihſti. Mat.26,34.

35. Un winſch uſ teem ſazija: kad es juhs eſmu ſuhtijis beſ maka un kulites un kurpehm, waj jums kas truhzis? Un tee ſazija: nekas! 9,3 ꝛc.

36. Tad winſch uſ teem ſazija: bet tagadihn, kam maks ir, tas lai to nem, tàpat ari kuliti. Un kam newaid, tas lai ſawas drehbes pahrdod un pehrkahs ſobinu.

37. Jo es jums ſaku, ka wehl pee manis buhs peepilditam tapt, kas ir rakſtits: Winſch teem netaiſneem ir lihdſinats. Jo kas ir rakſtits par mani, tas peepildahs. 23,32. Eſ.53,12.

38. Bet tee ſazija: Kungs, redſi, ſche ir diwi ſobini. Un winſch teem ſazija: ir deewsgan. p.49.50. 5 Moſ.3,26.

39. Un iſgahjis winſch ſtaigaja pehz ſawa eeraduma uſ eljes-kalnu, un wina mahzekli winam gahja pakal.

21,37. Mat.26,36 ꝛc.

40. Un tai weetâ nahzis winſch uſ teem ſazija: luhdſeet, ka juhs ne-eekrihtat kahrdinaſchanâ.

41. Un winſch nowehrſahs no teem apmins-meteena tahlumâ un zelôs nometees luhdſahs,

42. Un ſazija: Tehws, ja tu gribi, tad nem ſcho biķeri no manis; tomehr ne mans, bet taws prahts lai noteek.

43. Bet winam weens engelis no debeſihm parahdijahs un winu ſtiprinaja.

1 Kehn.19,5. Dan.10,18.19. Ebr.2,7.

44. Un kad winſch nahwes-bailês zihnijahs, tad winſch Deewu peeluhdſa jo karſti; bet wina ſweedri kà aſins-lahſes pileja uſ ſemi.

Ebr.2,14.15. 5,7. Jahn.14,30. 18,18.

45. Un no tahs peeluhgschanas zehlees winsch nahza pee saweem mahzekļeem un tos atrada aismigušchus ais nospumschanas,

46. Un us teem sazija: ko juhs gulat? Zelatees un luhdseet Deewu, ka ne=eekrihtat kahrdinaschanâ. p.40.

47. Un winam wehl runajot, redsi, pulks lauschu un weens no teem diwpadsmit, Juhdas wahrdâ, gahja teem preekschâ un nahza tuwu pee Jesus, winu skuhpstit. p.3.

48. Bet Jesus us to sazija: Juhdas, waj tu skuhpstidams nodod to Zilweka=dehlu?

49. Un tee, kas pee wina bija, redsedami, kas tur gribeja notikt, us winu sazija: Kungs, waj mums buhs zirst ar sobinu? p.36.38.

50. Un weens no teem zirta augstà preestera kalpam, un tam nozirta labo ausi.

Jahn.18,10 ꝛc.

51. Bet Jesus atbildeja un sazija: lausat ir to: un winsch tam to ausi aiskahra un to dseedinaja.

52. Un Jesus sazija us teem augsteem preesteŗeem un teem kara=wirsneekeem pee Deewa=nama un teem wezajeem, kas winam bija nahkuschi wirsû: juhs esat isgahjuschi it kà pret slepkawu ar sobineem un schkehpeem.

p.4. Ap.darb.4,1.

53. Es esmu bijis ikdeenas pee jums Deewa=namâ, un juhs sawas rokas manim neesat peelikuschi; bet schi ir juhsu stunda un tas tumsibas spehks. Jahn.7,30. 8,20. 14,30. 18,20. Kolos.1,13.

54. Un tee winu sanehma, weda un noweda augstà preestera namâ. Bet Pehteris gahja no tahleenes pakal.

Mat.26,57 ꝛc.

55. Un kad tee uguni bija sakuhruschi nama widû un kopâ nosehduschees, Pehteris apsehdahs winu starpâ.

Mat.26,69 ꝛc.

56. Un weena kalpone to redsedama sehscham pee uguns, usluhkoja to un sazija: schis aridsan bija pee wina.

57. Bet tas winu aisleedsa sazidams: seewa, es winu nepasihstu. p.34.

58. Un par masu brihdi wehl zits to redsedams sazija: tu aridsan esi no teem. Bet Pehteris sazija: zilweks, es ne=esmu.

59. Un par weenu stundu zits to apstiprinaja sazidams: pateesi, schis aridsan ir bijis pee wina, jo tas aridsan ir Galilejs.

60. Bet Pehteris sazija: zilweks, es nesinu, ko tu runà. Un tuhdaļ, kad tas wehl runaja, gailis dseedaja.

61. Un tas Kungs atgreesahs un usluhkoja Pehteri. Tad Pehteris peemineja ta Kunga wahrdu, ka tas us

winu bija ſazijis: pirms ne kà gailis dſeedahs, tu mani trihs reiſ aiſleegſi. p.34.

62. Un ahrâ iſgahjis Pehteris raudaja gauſchi.

63. Bet tee wihri, kas Jeſu tureja, winu apmehdija un ſita.

64. Un tee winu aiſſlahja un ſita winam waigâ un winam waizaja ſazidami: uſmini, praweets buhdams, kurſch tewi ſitis?

65. Ari daudſ zitus wahrdus tee uſ winu ſazija ſaimodami.

66. Un kad gaiſma auſa, tad ſapulzejahs tee lauſchu wezaſi un augſtee preeſteri un rakſtu-mahzitaji, un tee to weda augſchâ preekſch ſawas teeſas Mat.27,1 ꝛc.

67. Un ſazija: Ja tu eſi Kriſtus, tad ſaki mums. Bet winſch uſ teem ſazija: ja es jums ſaku, tad juhs netizat; Jer.38,15.

68. Bet ja es waizaſchu, tad juhs manim ne-atbildeſeet un mani nelaidiſeet walâ. 20,7.

69. Bet no ſchi laika tas Zilweka-dehls ſehdehs pee ta wiſſpehzigà Deewa labahs rokas. Mark.14,62.

70. Tad wiſi ſazija: waj tad tu eſi Deewa Dehls? Un winſch uſ teem ſazija: juhs to ſakat, un es tas eſmu. Mat.26,36.46.

71. Un tee ſazija: kahdas leezibas mums wehl waiſaga? Mehs paſchi to eſam dſirdejuſchi no wina mutes. Mat.26,65.

23. nodaļa.

Kà Kriſtus zeetis, miris 46, un apraſts 50.

1. Un wiſs winu pulks zehlahs un noweda winu pee Pilatus, Mat.27,1.11 ꝛc. Jahn.18,21 ꝛc.

2. Un eeſahza winu apſuhdſet ſazidami: ſcho mehs atrodam, ka winſch muhſu tautu ſajauz un aiſleedſ keiſaram metekli dot ſazidams: winſch eſot Kriſtus, weens kehninſch. 20,22 ꝛc. Ap.darb.17,7. Mat.17,27.

3. Un Pilatus winam waizaja ſazidams: waj tu eſi Juhdu kehninſch? Un winſch atbildedams uſ to ſazija: tu to ſaki. 22,70.

4. Bet Pilatus ſazija uſ teem augſteem preeſtereem un teem laudihm: es nekahdas wainas ne-atronu pee ſcha zilweka. Jahn.18,38.

5. Bet tee tam ſtahweja wirſû un ſazija: winſch tos laudis ſkubina uſ dumpi, mahzidams pa wiſu Juhdu ſemi, eeſahkdams no Galileas lihdſ ſcheijeenei. Ap.darb.10,36 ꝛc.

6. Bet kad Pilatus Galileju dſirdeja, tad tas waizaja, waj winſch eſot no Galileas?

7. Un dabujis ſinat, ka winſch peederot apakſch Erodus teeſas, tas winu noſuhtija pee Erodus, kas tanîs deenâs aridſan bija Jeruſalemê. 3,1.

8. Bet kad Erodus Jeſu redſeja, tad tas tapa ļoti lihgſms. Jo tas jau ſen labpraht winu gribeja redſet, tadehļ ka tas daudſ par winu bija dſirdejis un zereja kahdu ſihmi no wina redſet. 9,9. 11,29.

9. Un tas daſchadas leetas waizaja no wina. Bet winſch tam ne-atbildeja neneeka.

10. Un tee augſtee preeſteri un rakſtu-mahzitaji ſtahweja un winu apſuhdſeja gauſchi.

11. Bet Erodus ar ſawu pils-ſaimi winu nizinaja un apmehdija, un tam baltu drehbi apwilka un to ſuhtija atpakaļ pee Pilatus.

12. Tanî deenâ Pilatus un Erodus palika par draugeem, jo papreekſchu tee ſawâ ſtarpâ bija eenaidâ. Ap.darb.4,27.

13. Un Pilatus, ſa-aizinajis tos augſtos preeſterus un wirſneekus un tos kaudis,

14. Uſ teem ſazija: juhs ſcho zilweku pee manis eſat atweduſchi, ka winſch tos kaudis nowehrſchot, un redſeet, es winu eſmu juhſu preekſchâ iſſlauſinajis un pee ta zilweka ne-eſmu atradis it nekahdas wainas, par ko juhs winu apſuhdſat; p.2,4.5.

15. Un Erodus ari ne; jo tas winu pee mums atpakaļ ſuhtijis, un redſi, winſch neka naw darijis, ar ko nahwi buhtu pelnijis.

16. Tapehz es winu gribu pahrmahzit un atlaiſt. Jahn.19,1.

17. Un uſ ſwehtkeem tam waijadſeja wineem weenu zeetumneeku atlaiſt. Jahn.18,39.

18. Bet wiſs tas pulks brehza un ſazija: noſt ar ſcho un atlaidi mums Barabu! Mat.27,20 ꝛc. Jahn.19,15. Ap.darb.22,22.

19. Tas kahda dumpja dehļ, kas pilſehtâ bija notizis, un ſlepkawibas dehļ bija eemeſts zeetumâ.

20. Tad Pilatus atkal winus uſrunaja un gribeja Jeſu atlaiſt. Mark.15,12. Jahn.19,4.

21. Bet tee ſauza un ſazija: ſit winu kruſtâ, ſit winu kruſtâ!

22. Bet winſch treſchu reiſ uſ teem ſazija: ko tad ſchis launa darijis? Es pee wina nekahdas nahwes-wainas ne-atronu; tapehz es winu gribu pahrmahzit un atlaiſt. Jahn.19,12. Ap.darb.3,13.

23. Bet tee tam mahzahs wirſû ar leelu brehkſchanu luhgdami, ka winſch taptu kruſtâ ſiſts, un winu brehkſchana pahrſpehja.

24. Tad Pilatus nospreeda, lai winu luhgschanas noteek.
25. Un winsch teem atlaida to, kas dumpja un slepkawibas dehl zeetumâ bija eemests, ko tee bija isluhguschees, bet Jesu tas nodewa winu prahtam.
p.19. Ap.darb.25,11.
26. Un kad winu aisweda, tad tee sanehma weenu no Kirenes, wahrdâ Sihmani, kas nahza no lauka, un uslika tam to krustu, ka tas to Jesum pakal nestu.
Mat.27,31 ꝛc. Jahn.19,16 ꝛc.
27. Bet leels kauschu un seewu pulks winam gahja pakal, tahs winu schehloja un apraudaja.
28. Bet Jesus us tahm atgreesahs un sazija: Juhs Jerusalemes meitas, neraudat par mani, bet raudat paschas par sewi un par saweem behrneem. 19,41 ꝛc.
29. Jo redseet, nahks deenas, kad sazihs: swehtigas ir tahs ne-augligahs un tahs meesas, kas naw behrnus nesuschas, un tahs kruhtis, kas naw sihdijuschas.
Mat.24,19. (Os.9,14.)
30. Tad tee eesahks sazit us teem kalneem: krihteet us mums! un us teem pakalneem: apklahjeet muhs! Os.10,8.
31. Jo kad to dara pee sakla koka, kas tad wehl notiks pee sakaltuscha?
Ezek.20,47. 1 Pehk.4,17.18.
32. Bet diwi ziti launadaritaji aridsan tapa nowesti, ka taptu nomaitati lihds ar winu. 22,37.
33. Un kad tee nahza us to weetu, ko sauz peeresweetu, tad tee tur sita krustâ winu un tos launa-daritajus, weenu pa labo un otru pa kreiso rohu. Mat.27,38.
34. Bet Jesus sazija: Tehws, peedodi teem, jo tee nesina, ko tee dara. Un tee, wina drehbes dalidami, kaulinus par tahm meta. Es.53,6.12. Mat.5,44. Ap.darb.3,17. 7,59. Ebr.7,25. 10,26 ꝛc. Jahn.15,22 ꝛc. Dahw.ds.22,19.
35. Un tee laudis stahweja skatidamees. Bet tee wirsneeki sawâ starpâ winu apsmehja sazidami: winsch ziteem palihdsejis, lai palihdsahs pats sewim, ja schis ir Kristus, tas Deewa iswehlais. p.48. Mat.27,39 ꝛc.
36. Un ari tee karaweihri winu apmehdija, peegahja un winam etiki atnesa
37. Un sazija: ja tu esi tas Juhdu kehninsch, tad palihdsees pats sewim. p.2,3. 4,23.
38. Un wirsraksts pahr winu bija rakstits ar Greeku, Romeeschu un Ebreju rakstteem: schis ir tas Juhdu kehninsch. Jahn.19,19 ꝛc.
39. Bet weens no teem pakahrteem launa-daritajeem wi[illegible] laimoja, sazidams: ja

tu eſi Kriſtus, tad palihdſi ſew paſcham un mums.

40. Bet tas otrais to aprahja un ſazija: un tu aridſan nebihſtees no Deewa, kas eſi tanî paſchâ ſodibâ!

41. Un tomehr mums gan pareiſi noteek. Jo mehs dabujam, ko eſam nopelnijuſchi ar ſaweem darbeem: bet ſchis neka launa naw darijis.

42. Un winſch uſ Jeſu ſazija: Kungs, peemini mani, kad tu nahkſi ſawâ walſtibâ.

Mat.16,28.

43. Un Jeſus uſ to ſazija: pateeſi, es tew ſaku: ſchodeen tu buhſi ar mani paradihſê!

(2 Kor.12,4. Jahn.20,17. Parahd.2,7.)

44. Un tas bija ap ſeſto ſtundu, tad tapa tumſchs pahr wiſu to ſemi lihdſ dewitai ſtundai. Mat.27,45 ꝛc.

45. Un ſaule tapa aptumſchota, un tas preekſchkarâmais auts Deewa-namâ pahrplihſa widû puſchu.

Mat.27,51.

46. Un Jeſus ſauza ar ſkanu balſi un ſazija: Tehws, es ſawu garu nodomu tawâs rokâs. Un to ſazijis winſch dwehſeli iſlaida.

Mat.27,50. Jahn.19,30. Dahw.dſ.31,6. Ap.darb.7,58.

47. Un tas kapteine redſedams, kas notika, Deewu teiza un ſazija: pateeſi, ſchis ir bijis taiſns zilweks.

48. Un wiſi, kas tur klahtu bija un redſeja, kas tur notika, tee ſita pee kruhtihm un greeſahs atpakaļ.

p.35. 18,13.

49. Bet wiſi wina mihlee ſtahweja no tahleenes un tahs ſeewas, kas ar winu bija nahkuſchas no Galilejas un ſchahs leetas redſeja.

Mat.27,55 ꝛc.

50. Un redſi, weens wihrs, Jahſeps wahrdâ, kas bija runas-kungs, labs un taiſns wihrs, Mat.27,57. Jahn.19,38 ꝛc.

51. (Schis nebija peemetees winu padomam un darischanai,) no Arimatijas, tahs Juhdu pilſehtas, kas ari pats gaidija uſ Deewa-walſtibu, p.42. 2,25.38. Mark.15,43.

52. Schis peegahjis pee Pilatus luhdſa Jeſus meeſas,

53. Un tahs nonehma, eetina ſmalkâ audeklî un eelika kapâ, kas bija iſzirſts klintî, kur wehl neweens nebija glabahts.

54. Un ta bija ta ſataiſamà deena, un ſwehtdeena jau eeſahzahs. Jahn.19.31.42.

55. Un tahs ſeewas, kas ar winu bija nahkuſchas no Galilejas, aridſan gahja pakaļ un ſlatijahs uſ to kapu, un kà wina meeſas tapa nolikkas. p.49. 8,2 ꝛc.

56. Un atpakaļ greeſuſchahs tahs ſataiſija ſmarſchigas ſwaidamas ſahles, un pa to

ſwehto deenu tahs bija kluſu pehz bauſlibas. Mat.16,1. 2Moſ.20,10.

24. nodaļa.

Eņģeli dod ſinu par Kriſtus augſcham-zelſchanos 1, Jeſus parahdahs diwi mahzekleem, kas uſ Emmaū gahja 13; ari teem weenpadſmit 36; uſbrauz debeſis 50.

1. Bet pirmajâ nedelas deenâ it agri, gaiſmai auſtot, tahs ſeewas nahza pee kapa un neſa tahs ſwaidamahs ſahles, ko tahs bija ſataiſijuſchas. Un wehl kahdas zitas bija lihdſ ar tahm. Mat.28,1 ꝛc. Jahn.20,1 ꝛc.

2. Un tahs atrada to akmini no kapa noweltu,

3. Un gahja eekſchâ un ta Kunga Jeſus meeſas ne-atrada.

4. Un notikahs, kad tahs neſinaja, ko darit, redſi, tad pee tahm diwi wihri peeſtahjahs, kam drehbes ſpihdeja it kà ſibins.

Jahn.20,12. Ap.darb.1,10.

5. Un kad tahs pahrbijuſchahs galwu nokahra, wini uſ tahm ſazija: ko juhs mekleſat to dſihwo pee miruſcheem?

6. Winſch naw ſcheitan, bet ir uſzehlees. Peemineet, ko winſch jums runajis, wehl buhdams eekſch Galilejas,

7. Sazidams: tam Zilwekadehlam buhs tapt nodotam grehzineeku rokâs un tapt krustâ ſiſtam un treſchâ deenâ augſcham zeltees. 9,22. 18,31 ꝛc. Mat.17,22 ꝛc.

8. Un tahs peemineja wiņa wahrdus. Jahn.2,22.

9. Un atpakaļ greeſuſchahs no kapa tahs to wiſu paſludinaja teem weenpadſmit un wiſeem ziteem.

Mark.16,8.10. Ap.darb.1,17 ꝛc.

10. Un tur bija Marija Madaļa un Joanna un Marija, Jehkaba mahte, un tahs zitas ar tahm, tahs teem apuſtuleem to ſazija.

p.1. 8,2.3. 23,55.

11. Un wiņu wahrdi teem likahs kà paſakas, un tee wiņahm netizeja. Mark.16,9—11.

12. Un Pehteris zehlahs, tezeja pee ta kapa un lozidamees paſkatijahs un redſeja tos autus pee malas liktus, un aiſgahja pats pee ſewis brihnidamees par to, kas bija notizis. Jahn.20,3,6.

13. Un redſi, diwi no teem gahja tanî paſchâ deenâ uſ kahdu pilſehtiņu, kas bija no Jeruſalemes labu juhdſi ſemes tahlu, ar wahrdu Emmaūs. 10,1.

14. Un tee runaja ſawâ ſtarpâ par wiſahm tahm leetahm, kas bija notikuſchas.

15. Un gadijahs, kad tee kà runaja ſawâ ſtarpâ, ari pats Jeſus pee teem peegahja un lihdſ ar teem ſtaigaja.

Mark.16,12. Mat.18,20.

16. Bet wiņu azis tapa turetas, ka tee wiņu nepaſina. p.31.

17. Un winſch uſ teem ſazija: kahdas tahs runas, ko juhs runajat ſawâ ſtarpâ uſ zeļa un eſat tik noſkumuſchi?
Jahn.16,20.

18. Tad weens ar wahrdu Kleopas atbildeja un uſ winu ſazija: waj tad tu weens eſi kahds ſweſchineeks Jeruſalemê, kas neſina, kas ſchinîs deenâs tur notizis?

19. Un winſch uſ teem ſazija: kas tad? Un tee uſ winu ſazija: tas ar Jeſu no Nazaretes, kas bija praweets, warens darbôs un wahrdôs preekſch Deewa un wiſeem laudîm, 7,16.22. 18.37. Ap.darb.2,22. 7,22. Mat.21,11.

20. Kà to muhſu augſtee preeſteri un wirſneeki ir nodewuſchi pee paſudinaſchanas uſ nahwi un winu ſituſchi truſtâ.

21. Bet mehs zerejahm, ka winam bija Iſraëli atpeſtiht; un par wiſu to ſchodeen ir ta treſchà deena, ka ſchihs leetas ir notikuſchas.
Ap.darb.1,6.

22. Tad ari kahdas no muhſu ſeewahm muhs iſbeedejuſchas; tahs agri bijuſchas pee kapa, p.9 u.

23. Un wiņa meeſas neatraduſchas, nahk un ſaka, ka eſot engeļu parahdiſchanu redſejuſchas, kas ſaka, winſch eſot dſihws.

24. Un kahdi no mums nogahja pee kapa un atrada tà, kà tahs ſeewas ſazija, bet winu paſchu tee neredſeja.

25. Tad winſch uſ teem ſazija: ak! juhs neſapraſchas un ſirds kuhtree, ka juhs negribat tizet wiſu to, ko tee praweeſchi ſludinajuſchi!
p.44 u.

26. Waj Kriſtum tà nebija jazeeſch un jaeeet ſawâ godibâ.
1Peht.1,11. Ebr.2,9 u.

27. Pehz eeſahkdams no Moſus un no wiſeem praweeſcheem winſch teem iſſtahſtija wiſus rakſtus, kas par winu bija rakſtiti. Jahn.5,46. Ap.darb.3,24. 17,2.3. 1Kor.15,3.4.

28. Un tee nahza klaht pee tahs pilſehtiņas, kurp tee gahja, bet winſch likahs ejot tahlak. p.13.

29. Un tee to gauſchi luhdſa un ſazija: paleezi pee mums, jo wakars jau metahs, un ta deena ir pagalam; un winſch eegahja pee teem palikt.
14,23. Sog.19,9.

30. Un notikahs, ka winſch ar teem ſehdedams pee galda to maiſi ņehma, pateiza, pahrlauſa un teem to dewa,
22,19. Jahn.21,13.

31. Tad winu azis tapa atwehrtas, un tee winu paſina; bet winſch no teem noſuda. p.16.35. 1Moſ.21,19.

32. Un tee ſazija ſawâ ſtarpâ: waj muhſu ſirds eekſch mums nededſa, kad winſch ar mums runaja uſ zeļa,

mums tos rakstus isstahstidams?

33. Un tanî paschâ stundâ tee zehlahs, greesahs atpakaļ us Jerusalemi un atrada tos weenpadsmit sapulzetus un tos, kas pee teem bija.

p.9. Jahn.20,19.24.

34. Tee sazija: tas Kungs pateesi ir augscham zehlees un Sihmanim parahdijees.

Mark.16,7. 1Kor.15,5.

35. Un wini scheem stahstija, kas bija notizis us zeļa, un kà tas no wineem pasihts, to maisi lausdams. p.30.31.

36. Un kad tee runaja par schahm leetahm, tad Jesus staweja pats widû starp teem un us teem sazija: meers ar jums!

Mark.16,14 ꝛc. Jahn.20,19 ꝛc.

37. Bet tee koti isbijahs un teem schķita, ka garu redsot.

Mat.14,26.

28. Un winsch us teem sazija: kam juhs esat tà isbijuschees? Un kapehz tahdas domas zeļahs juhsu sirdîs?

39. Redseet manas rokas un manas kahjas; es pats tas esmu. Aptaustait mani un apskatait; jo garam naw meesas un kaulu, kà juhs redsat manim esam. 1 Jahn.1,1.

40. Un to sazijis winsch teem rahdija sawas rokas un kahjas.

Jahn.20,20.25.27. Dahw.ds.22,17.

41. Bet kad tee to aiz preeka wehl netizeja un brihnijahs, tad winsch us teem sazija: waj jums sche kas ir, ko ehst? 8,55.

42. Un tee tam zehla preekschâ zeptas siws gabalu un tihru medu. Jahn.21,9.

43. Un winsch nehma un to ehda wineem redsot.

1 Mos.18,8. 19,3.

44. Pehz winsch us teem sazija: schee ir tee wahrdi, ko es jums esmu sazijis pee jums wehl buhdams, ka wisam buhs notikt, kas par mani rakstits Mosus bauslibâ, praweeschôs un dseesmâs.

p.6—8.27. 18,31 ꝛc. Dahw.ds.16,22.40.41.68.69.72. 110.118.

45. Tad winsch teem sapraschanu atdarija, ka tee tos rakstus saprata,

p.25 ꝛc. Ap.darb.17,3.

46. Un us teem sazija: tà tas stahw rakstits, ka Kristum bija jazeeschu un augscham jazeļahs no mironeem treschâ deena,

47. Un ka winam wahrdâ jasludina atgreeschanahs un grehku peedoschana wisahm tautahm, eesahkot no Jerusalemes.

3,3. Ap.darb.1,8. 2,38. 5,31. 13,38. Mat.24, 14 Es.2,3.

48 Un juhs esat leezineeki par scho wisu.

49. Un redsi, es us jums suhtu sawa Tehwa apsolischanu. Bet paleekat juhs Jerusalemes pilsehtâ, lihds ka-

mehr tikſeet apgehrbti ar ſpehku no augſcheenes.
Ap.darb.1,4.8. Jahn.15,26. 16,7. Gal.3,14. (Sog.6,34.)

50. Un winſch tos iſweda lihdſ Betaniju un ſawas rokas pazehlis tos ſwehtija.
19,29. Ap.darb.1,12.

51. Un notikahs, kad winſch tos ſwehtija, tad winſch no teem ſchkihrahs un tapa uſzelts uſ debeſihm. Marc.16,19. Ap.darb.1,9 ꝛc. Jahn.3,13. 6.62. 20,17.

52. Bet tee winu peeluhdſa un greeſahs atpakaļ uſ Jeruſalemi ar leelu preeku,
4,7.8. Jahn.5,23. 16,6.22.

53. Un bija allaſchihn Deewa namâ, teiza un ſlaweja Deewu. Amen.
Ap.darb.1,13. 2,1. 3,1.

Ewangeliums, uſrakſtits no ſw. Jahna.

1. nodaļa.

Jahnis leezina, ka Jeſus ir muhſchigs Deews 1; Kriſtus un Jahna amats 6; Deewa Dehls top zilweks 14; Jahnis dod leezibu par Kriſtu 19; ka tas ir tas Deewa jehrs 34; Jeſus aizina Andreju un Sihmani Pehteri 40; Wihlipu 44, un Natanaēli 48.

1. Eeſahkumâ bija tas Wahrds, un tas Wahrds bija pee Deewa, un Deews bija tas Wahrds. 8,58. 17,5. 1 Jahn.1,1. 5,20. 5,20. Parahd.1,2. 19,13. Eſ.48,16. 1 Moſ.1,1.3.

2. Tas bija eeſahkumâ pee Deewa.

3. Wiſas leetas ir daritas zaur winu, un beſ wina nekas naw darits, kas ir darits.
Dahw. dſ.33,6. Sak.8,22 ꝛc. 1 Kor.8,6. Kol.1,16. Ebr.1,2. 11,3.

4. Eekſch wina bija dſihwiba, un ta dſihwiba bija zilweku gaiſchums.
p.9. 5,26. 8,12. 11,25. 14,6.

5. Un [illegible]ums ſpihd tumſibâ, un tumſiba to neſaņehma. 3,19 ꝛc.
Dahw. dſ.36,10. 2 Kor.4,6. Luhk.1,78 ꝛc.

6. Weens zilweks bija no Deewa ſuhtits, Jahnis wahrdâ. 3,27.31. Luhk.3,2 ꝛc.

7. Tas nahza leezibas dehļ, ka dotu leezibu par to gaiſchumu, lai wiſi zaur to tizetu.
5,33 ꝛc.

8. Winſch pats nebija tas gaiſchums, bet ka tas leezibu dotu par to gaiſchumu.
3,28. 9,5. 10,41.42.

9. Tam pateeſam gaiſchumam, kas ikweenu zilweku apgaiſmo, bija nahkt paſaulê.
3,19. 6,14. 12,46.

10. Winſch bija paſaulê, un paſaule ir zaur winu darita; bet paſaule winu nepaſina. p.3—5.

11. Winſch nahza pee teem ſawejeem, un ſchee wi-

nu ne-uſnehma. 2 Moſ. 19,5. Dahw. dſ. 69,9.

12. Bet zik winu uſnehma, teem winſch dewa walu, palikt par Deewa behrneem, teem, kas tiz uſ wina wahrdu, 20,31. 1 Jahn. 3,1. Gal. 3,26.

13. Kas ne no aſinihm, nei no meeſas gribeſchanas, nei pehz kahda wihra prahta, bet kas no Deewa dſimuſchi. 3,3 ꝛc. 8,33 ꝛc. 1 Jahn. 3,9. Jehk. 1,18.

14. Un tas Wahrds tapa meeſa un dſihwoja muhſu ſtarpâ, pilns ſchehlaſtibas un pateeſibas, un mehs redſejahm wina godibu, tahdu godibu, kà tà weenpeedſimuſchà Dehla no ta Tehwa. p. 1,17. 18. 2,11. 3,16. 11,40. 1 Tim. 3,16. Ebr. 2,14 ꝛc. 1 Jahn. 1,1 ꝛc. 4,2. (Parahd. 21,3.) 2 Peht. 1,16 ꝛc.

15. Jahnis dod leezibu par winu un ſauz ſazidams: ſchis bija tas, par ko es ſaziju: kas nahk pehz manis, tas ir bijis preekſch manis. Winſch bija pirmak ne kà es. p. 27,30. 8,58.

16. Un no wina pilnuma mehs wiſi eſam dabujuſchi ſchehlaſtibu uſ ſchehlaſtibu. 3,34. Kol. 1,19. 2,9. Mat. 13,12. Rom. 1,17.

17. Jo bauſliba ir dota zaur Moſu, ſchehlaſtiba un pateeſiba ir notikuſi zaur Jeſu Kriſtu. Ap. darb. 7,38. Rom. 10,5. 15,8. 9. Dahw. dſ. 25,10. 89,3. 15. 2 Moſ. 34,6. 2 Kor. 1,20.

18. Deewu neweens nekad naw redſejis: tas weenpeedſimuſchais Dehls, Tehwa klehpî buhdams, tas mums to ir ſtahſtijis. 6,46. 13,23. 1 Jahn. 4,12. Mat. 11,27.

19. Un ſchi ir Jahna leezība, kad tee Juhdi no Jeruſalemes preeſterus un lewitus ſuhtija, lai tam jauta: kas tu eſi? 5,33.

20. Un winſch apleezinaja un neleedſahs, un apleezinaja: es ne-eſmu Kriſtus. p. 8. 3,8.

21. Un tee tam jautaja: kas tad? Waj tu eſi Elija? Un winſch ſaka: ne-eſmu. Waj tu eſi tas Praweets? Un winſch atbildeja: ne. p. 15. 6,14. Mat. 27,10. Luhk. 1,17.

23. Tad tee uſ winu ſazija: kas tu eſi? lai atbildam teem, kas muhs ſuhtijuſchi; ko tu ſaki par ſewi paſchu? 8,53.

23. Winſch ſazija: es eſmu ſauzeja balſs tukſneſi: ſataiſait ta Kunga zelu, kà praweets Eſaija ſazijis. Eſ. 40,3.

24. Un tee iſſuhtitee bija no teem wariſejeem. Mark. 7,3 ꝛc.

25. Un tee winam jautaja un uſ winu ſazija: kapehz tad tu kriſti, kad tu ne-eſi tas Kriſtus, ned̄ Elija, ned̄ tas Praweets? Luhk. 3,3.

26. Jahnis teem atbildeja un ſazija: es kriſtiju ar uhde-

ni; bet tas juhſu widû eeſtahjees, ko juhs nepaſihſtat, Mat.3,11.

27. Tas nahk pehz manis, un ir bijis preekſch manis, tam es ne-eſmu zeenigs kurpju ſiksnes atraiſit. p.15. Mal.4,1.

28. Tas notika Betanijâ wiņpus Jardanes upes, kur Jahnis kriſtija. 10,40. (Sog.7,24.)

29. Otrâ deenâ Jahnis Jeſu eerauga nahkam un ſaka: redſi, tas Deewa jehrs, kas neſ paſaules grehkus. p.32.35. Eſ.53,7 u.1 Jahn.2,2.

30. Schis ir tas, par ko es eſmu ſazijis: pehz manis nahk wihrs, kas bijis preekſch manis: jo wiņſch bija pirmak ne kà es. p.15.

31. Un es wiņu nepaſinu: bet lai wiņſch Iſraëlim taptu ſinams, tapehz es eſmu nahzis, kriſtidams ar uhdeni. p.33,34. Mat.3,14.

32. Un Jahnis dewa leezibu ſazidams: es redſeju to Garu nolaiſchamees no debeſs kà balodi un paleekam uſ wiņa. Mat.3,16. Eſ.11,2.

33. Un es wiņu nepaſinu, bet kas mani ſuhtijis kriſtit ar uhdeni, tas uſ mani ſazija: uſ ko tu redſeſi to Garu nolaiſchamees un paleekam, ſchis ir tas, kas kriſti ar ſwehtu Garu. p.6. Ap.darb.1,5.

34. Un es eſmu redſejis un leezibu dewis, ka ſchis ir tas Deewa Dehls. 3,34—36.

35. Otrâ deenâ Jahnis atkal ſtahweja un diwi no wiņa mahzekleem, p.29,40.

36. Un eeraudſijis Jeſu ſtaigajam wiņſch ſaka: redſi, tas Deewa jehrs!

37. Un tee diwi mahzekli wiņu dſirdeja runajam un Jeſum gahja pakal.

38. Un Jeſus atgreeſdamees un tos redſejis pakal nahkam uſ teem ſaka:

39. Ko juhs meklejat? Un tee uſ wiņu ſazija: rabbi, (tas ir tulkots: mahzitajs,) kur tu mahjo?

40. Wiņſch uſ teem ſaka: nahzeet un redſeet. Tee nahza un redſeja, kur wiņſch mahjoja, un palika to deenu pee wiņa, un tas bija ap deſmito ſtundu. p.46. Parahd.6,1. (Dahw.dſ.46,9.)

41. Andrejs, Sihmaņa Pehtera brahlis, bija weens no teem diweem, kas to no Jahņa bija dſirdejuſchi un wiņam gahjuſchi pakal. Mat.4,18.

42. Schis pirmais atrod ſawu brahli Sihmani un uſ to ſaka: mehs to Meſiju eſam atraduſchi, (tas ir tulkots: Kriſtus). 4,25. Dahw.dſ.2,2.

43. Un wiņſch to weda pee Jeſus. Un Jeſus to uſluhkoja un ſazija: tu eſi Sihmanis, Jonas dehls; tu tapſi ſaukts Kewas, tas ir tulkots: Pehteris (akmins). 21,15 Mat.16,18. Mark.3,16. 1 Kor.9,5.

44. Otra deena Jeſus gri-

beja iseet us Galileju un atrod Wihlipu un us to saka: nahz man pakal. p.35.

45. Un Wihlips bija no Betsaidas, Andreja un Pehtera pilsehtas. 12,21.

46. Wihlips atrod Natanaēli, un us to saka: par ko Mosus bauslibâ rakstijis un tee praweeschi, to mehs esam atraduschi, Jesu no Nazaretes, Jahsepa dehlu. 21,2. Luhk.3,23. 24,27.

47. Un Natanaēls us to sazija: waj no Nazaretes war buht kahds labums? Wihlips us to saka: nahz un redsi. p 39. 7,41.42. Mat.4,13 ꝛc.

48. Jesus redseja Natanaēli nahkam, un par to saka: redsi, pateesi weens Israēleets, eeksch ka wiltibas newaid. Dahw.ds.32,2. 73,1. Rom.3,4. 1 Mos.32,27,28.

49. Natanaēls us winu saka: kà tu mani pasihsti? Jesus atbildeja un us to sazija: es tewi redseju, pirms Wihlips tewi aizinaja, kad tu biji apaksch ta wihges-koka. 4,17 ꝛc. 29. Dahw.ds.139,1 ꝛc. 1 Kehn.4,25.

50. Natanaēls atbildeja un us winu saka: rabbi, tu esi Deewa Dehls, tu esi tas Israēla kehninsch. p.34. 6,69. 12,13. Mat.2,2. Mark.15,32.

51. Jesus atbildeja un us to sazija: tadehl tu tizi, ka es tewim esmu sazijis: es tewi redseju apaksch ta wihges-koka. Tu redsesi leelakas leetas ne kà tahs. 5,20.

52. Un winsch us to saka: pateesi, pateesi, es jums saku: no schi laika juhs redsesseet debesi atwehrtu un Deewa engelus uskahpjam un nokahpjam us to Zilweka-dehlu. 3,13. Mat.3,16. 8,20. 26,64. 1 Mos.28,12. Dahw.ds.80,18.

2. nodaļa.

Jesus us kahsahm Kahnâ 1; schkihsti Deewa-namu 13; sludina sawu mirschanu un augschamzelschanos 18.

1. Un treschâ deenâ kahsas bija Kahnâ eeksch Galilejas, un Jesus mahte bija tur. 1,43.51. 21,2. Luhk.1,26 ꝛc.

2. Bet ari Jesus un wina mahzekli tapa aizinati us tahm kahsahm. 1,37.41.44.45.

3. Un kad wihna peetruhka, Jesus mahte saka us winu: teem naw wihna.

4. Jesus us to saka: seewa, kas man ar tewi? Mana stunda wehl naw nahkusi. 7,6.30. 19,26. 2 Kehn.3,13. Mahz.3,11. 8,5.

5. Wina mahte us teem sulaineem saka: ko winsch jums teiks, to darait. 1 Mos.41,55.

6. Un tur seschi akminu uhdens-krauki bija likti pehz Juhdu schkihstischanas, un ikkatrâ sagahja diwi lihds trihs mehri. Mark.7,3 ꝛc.

7. Jesus us teem saka: pildait schos traukus ar uhde-

ni! Un tee tos pildija lihdſ malai pilnus.

8. Un winſch uſ teem ſaka: ſmelat nu un neſat baribas-ſargam; un tee to neſa.

9. Kad nu baribas-ſargs to uhdeni baudija, kas bija palizis par wihnu (un neſinaja, no kureenes tas bija, bet tee ſulaini to ſinaja, kas to uhdeni bija ſmehluſchi), tad baribas-ſargs aizina bruhtganu.

10. Un uſ to ſaka: ikkatrs zilweks papreekſch zeļ preekſchâ labo wihnu, un kad tee eedſehruſchees, plahnako; tu labo wihnu lihdſ ſchim eſi pataupijis. Ag.1,6.

11. Schi ta pirmâ brihnuma-ſihme, ko Jeſus darija Kahņâ eekſch Galilejas, un parahdija ſawu godibu, un wiņa mahzekļi tizeja uſ wiņu. 1,14. 4,54.

12. Pehz tam winſch nogahja uſ Kapernaūmu, pats un wiņa mahte un wiņa brahļi un wiņa mahzekļi, un wini tur palika kahdas deenas. 7,3. Mat.4,13.

13. Un Juhdu leeldeena bija tuwu klaht, un Jeſus aiſgahja uſ Jeruſalemi. 6,4.

14. Un winſch atrada Deewa-namâtos, kas pahrdewa wehrſchus un awis un baloſchus, un tos naudas-mijejus tur ſehſcham. (Mat.21,12 ꝛc.)

15. Un pahtagu taiſijis no auklahm, winſch iſdſina wiſus no Deewa-nama ahrâ un ari tahs awis un tos wehrſchus un iſkaiſija teem mijejeem to naudu un apgahſa tos galdus,

16. Un ſazija teem baloſchu pahrdewejeem: neſeet to proſam! Nedaraiť mana Tehwa namu par tirgus namu! Luhk.2,49.

17. Bet wiņa mahzekļi peemineja, ka ir rakſtits: tas karſtums tawa nama dehļ mani aprij. 12,16. Dahw.dſ.69,10.

18. Tad tee Juhdi atbildeja un uſ wiņu ſazija: kahdu ſihmi tu mums rahdi, ka tu ſchahs leetas dari? 6,30. Mat.12,38. 22,23.

19. Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: noplehſeet ſcho Deewa-namu, tad es to atkal uſzelſchu treijâs deenâs? Mat.12,39 ꝛc. 26,61.

20. Tad tee Juhdi ſazija: ſchis Deewa-nams tſchetrdeſmit un ſeſchôs gadôs ir uſtaiſits, un tu to uſzelſi treijâs deenâs?

21. Bet winſch runaja par ſawas meeſas Deewa-namu. Mat.27,40. Koloſ.2,9. Ebr.10,20.

22. Kad winſch nu bija augſcham zehlees no mirſneem, tad wiņa mahzekļi atgahdajahs, ka winſch to uſ teem bija ſazijis, un tizeja tam rakſtam un tam wahrdam, ko Jeſus bija ſazijis. 12,16. Luhk.24,8.

23. Un kad wiņsch pa teem ſwehtkeem bija Jeruſalemê, tad daudſi tizeja uſ wiņa wahrdu, redſedami tahs brihnuma-ſihmes, ko wiņsch darija. 4,48. 8,30. Luhk.8,13.

24. Bet Jeſus pats wiņeem ne-uſtizejahs, tapehz ka wiņsch wiſus paſina,

25. Un ka wiņam newaijadſeja, ka kas wiņam leezibu dotu par zilweku; jo wiņsch pats ſinaja, kas bija eekſch zilweka. 6,64. Mark.2,8. 7,21.

3. nodaļa.

Nikademus apſaukajahs ar Jeſu par atdſimſchanu 1; Jahņa kriſti 22; un apleezina Jeſu 27.

1. Un tur weens zilweks bija no teem wariſejeem, wahrdâ Nikademus, Juhdu wirſneeks, 2,25. 7,48.50. 19,39.

2. Tas nahza pee Jeſus nakti un uſ wiņu ſazija: rabbi, mehs ſinam, ka tu eſi mahzitajs, no Deewa nahzis; jo neweens newar darit tahs brihnuma-ſihmes, ko tu dari, ja Deews naw ar to. p.21. 4,45. 9,24,29. Sak.6,27. Luhk.20,21. Ap.darb.10,38.

3. Jeſus atbildeja un uſ to ſazija: pateeſi, pateeſi, es tew ſaku, ja kas naw peedſimis no augſcheenes, tad tas debeſu-walſtibu newar redſet. 1,13. 1 Peht.1,23.

4. Nikademus uſ wiņu ſaka: kà zilweks war peedſimt, wezs buhdams? Waj wiņsch atkal war ee-eet ſawas mahtes meeſâs un peedſimt? Mat.18,3.

5. Jeſus atbildeja: pateeſi, pateeſi, es tew ſaku: ja kas nepeedſem zaur uhdeni un Garu, tad tas newar ee-eet Deewa-walſtibâ. 7,38.39. Ezek.36,25 ꝛc. Ew.5,26. Tit.3,5. (1 Moſ.1,2.)

6. Kas peedſimis no meeſas, tas ir meeſa, un kas peedſimis no Gara, tas ir gars. 1 Moſ.5,3. 6,3. Dahw.dſ.51,7. Rom.7,14.

7. Nebrihnees, ka es tewim eſmu ſazijis: jums buhs peedſimt no augſcheenes.

8. Wehjſch puhſch, kur gribedams, un tu gan dſirdi wiņa puhſchanu, bet tu neſini, no kureenes wiņsch nahk un kurp wiņsch eet. Tà ir ar ikweenu, kas peedſimis no Gara. Mat.11,5.

9. Nikademus atbildeja un uſ wiņu ſazija: kà tas war notikt? (6,52.) Luhk.1,34.35.

10. Jeſus atbildeja un uſ to ſazija: tu eſi mahzitajs eekſch Iſraëla un to tu neſini? 5 Moſ.30,6. Dahw.dſ.51,12. Ezek.11,19.

11. Pateeſi, pateeſi, es tew ſaku: mehs runajam, ko ſinam, un leezinajam, ko eſam redſejuſchi, un juhs muhſu leezibu nepeenemat. p.2.32. 1,18. 7,16. 8,26.28.

12. Ja juhs netizat, kad es jums saku par semes-leetahm; ja juhs tad tizesseet, kad es tums sazischu par debesu-leetahm?

13. Jo neweens naw brauzis us debesihm kà ween tas, kas ir nahzis no debesihm, tas Zilweka-dehls, kas ir debesîs. p.31. 1,51. 6,62. Sak.30,4.

14. Un kà Mosus tukschneschî tschuhsku ir pa-augstinajis, tàpat tam Zilweka-dehlam buhs tapt pa-augstinatam, 12,32.33. 4 Mos.21,8.9. Rom.8,3.

15. Lai itweens, kas tiz us winu, dabu muhschigu dsihwoschanu. 20,31, Mark.16,16.

16. Jo tik lohti Deews pasauli mihlejis, ka winsch sawu ween peedsimuscho Dehlu dewis, ka wiseem teem, kas tiz us winu, nebuhs pasuzi, bet dabuht muhschigu dsihwoschanu. 1,14. 4,10. 1 Jahn.4,9. Rom.8,32.

17. Jo Deews sawu Dehlu naw suhtijis pasaulê, ka tas pasauli soditu, bet ka pasaule zaur winu taptu pestita. (9,39.) 12,47. Luhk.9,56.

18. Kas tiz us winu, tas netop sodits, bet kas netiz, tas jau ir sodits, tapehz ka tas naw tizejis us ta ween-peedsimuschà Deewa Dehla wahrdu. 5,24. 12,48. 2 Tes.2,12.

19. Bet schi ir ta sodiba, ka gaischums nahzis pasaulê un zilweki wairak mihleja tumschibu ne kà gaischumu, tapehz ka winu darbi bija launi. 1,4 ꝛc. 9,39. 2 Kor.4,4.

20. Jo itweens, kas dara launu, tas eenihst gaismu un nenahk preekisch gaismas, lai wina darbi netop norahti. 7,7. Ew.5,13. (Jsak.24,16.)

21. Bet kas dara pateesibu, tas nahk preekisch gaismas, lai wina darbus war redset, jo tee dariti eekisch Deewa. 6,28.29. Ew.5,8.9.

22. Pehz tam Jesus un wina mahzekli nahza us Juhdusemi, un winsch tur ar teem palika un kristija. 2,13. 4,1.2.

23. Un Jahnis aridsan kristija Enonâ, tuwu pee Salimes, jo tur bija daudz uhdens. Un tee (laudis) nogahja un tapa kristiti. 1,28. (1 Sam.9,4.)

21. Jo Jahnis wehl nebija likts zeetumâ.. Mat.14,3 ꝛc.

25. Tad weena apjautaschanahs zehlahs starp Jahna mahzekleem un teem Juhdeem par schkihstischanu. 1,25.35. 2,6.

26. Un tee nahza pee Jahna un us to sazija: rabbi, tas, kas bija pee tewis winpus Jardanes, kam tu leezibu dewi, redsi, tas kristi, un wisi nahk pee wina. p.32. 1,26—34. 12,19.

27. Jahnis atbildeja un sazija: zilweks neka newar nem-

tees, ja tas wiņam naw dots no debeſihm. 19,11. Ebr.4,5.

28. Juhs paſchi eſat mani leezineeki, ka es eſmu ſazijis: es ne-eſmu tas Kriſtus, bet ſuhtits wiņa preekſchâ.

1,20.30. Ap.darb.13,25. 19,4.

29. Kam ta bruhte, tas tas bruhtgans, bet ta bruhtgana draugs, kas ſtahw un wiņu dſird, preezajahs loti par ta bruhtgana balſi. Tad nu ſchis mans preeks ir peepildits. Mat.9,15 ꝛc. Dahw.dſ.45,8.10.

30. Wiņam buhs eet leelumâ, bet manim maſumâ.

31. Kas nahk no augſcheenes, tas ir pahr wiſeem; kas ir no ſemes, tas ir no ſemes, un runà no ſemes: tas nahk no debeſihm, tas ir pahr wiſeem. p.13. 6,38. 8,23. 1 Kor.15,47.

32. Un ko tas ir redſejis un dſirdejis, to tas apleezina; un wiņa leezibu neweens nepeenem. p.11. 5,19.

33. Kas wiņa leezibu peenehmis, tas ir apſeegelejis, Deewu eſam pateeſigu.

7,17. 1 Jahn.5,10. Rom.3,4.

34. Jo ko Deews ir ſuhtijis, tas runà Deewa wahrdus, jo Deews nedod to Garu ar mehru. Dahw.dſ.45,8. Ew.4,7. Rom.12,3.

35. Tas Tehws mihļo to Dehlu un wiſas leetas ir dewis wiņa rokâ. 5,22. 13,3. Mat.11,27.

36. Kas tiz uſ to Dehlu, tam ir muhſchiga dſihwiba: bet kas tam Dehlam neklauſa, tas dſihwibu neredſehs, bet Deewa duſmiba uſ ta paleek. p.16—18. 1 Jahn.5.12. Rom.5,9. Ew.2,3 ꝛc. 1 Teſ.1,10.

4. nodaļa.

Jeſus pee Jehkaba-akas runà ar weenu Samareeſchu ſeewu 6; dſeedina ta kehnina-ſulaina dehlu Kapernaumâ 47.

1. Un kad tas Kungs nomanija, ka tee wariſeji bija dſirdejuſchi, ka Jeſus wairak mahzekļu dabujot un wairak kriſtijot nekà Jahnis, 3,22.26.

2. (Jebſchu Jeſus pats nekriſtija, bet wiņa mahzekļi,) 1 Kor.1,17.

3. Tad wiņſch atſtahja Juhdeju un atkal nogahja uſ Galileju. 3,22.

4. Un wiņam bija ja-eet zaur Samariju. Luhk.17,11.

5. Tad wiņſch nahk weenâ Samarijas pilſehtâ, ko ſauz Sihkaru, tuwu pee ta tihruma, ko Jehkabs dewa ſawam dehlam Jahſepam.

1 Moſ.48,22.

6. Un tur bija Jehkaba aka. Kad nu Jeſus no zeļa peekuſis pee tahs akas apſehdahs, — un tas bija ap ſeſto ſtundu, —

7. Tad weena ſeewa no Samarijas nahk ahrâ, uhdeni ſmelt. Uſ to Jeſus ſaka: dodi man dſert. 1 Moſ.24,17.45.

8. (Jo wiņa mahzekli bija nogahjuschi pilsehtâ, maisi pirkt.)

9. Tad ta Samareeschu seewa uz wiņu saka: kà tu, Juhds buhdams, prasi dsert no manis, weenas Samareeschu seewas? Jo Juhdi netur nekahdu draudsibu ar Samareescheem. Mat.10,5. Luhk.9,53.

10. Jesus atbildeja un uz to sazija: ja tu to Deewa dahwanu sinatu un kas tas tahds ir, kas uz tewi saka: dod man dsert; tad tu wiņu buhtu luhgusi, un wiņsch tewim buhtu dewis dsihwu uhdeni. p.14. 3,16. 2 Kor.9,15. Dahw.ds.36,10. Par.21,6.

11. Ta seewa uz wiņu saka: Kungs, tew naw smelama trauka, un ta aka ir dsila, — no kureenes tad tewim traid tas dsihwais uhdens?

Augst.ds.4,15.

12. Waj tu esi leelaks ne kà muhsu tehws Jehkabs, kas mums scho aku dewis un pats no tahs dsehris un wiņa dehli un wiņa lopi —?

8,53.

13. Jesus atbildeja un uz to sazija: ikweenam, kas dser no scha uhdens, atkal slahpst.

6,49.58.

14. Bet ja kas dsers no ta uhdens, ko es tam doschu, tam neslahps ne muhscham; bet tas uhdens, ko es tam doschu, eekscha wiņa taps par uhdens-awotu, kas werd uz muhschigu dsihwoschanu. 6,27.7,38.39.

15. Ta seewa uz wiņu saka: Kungs, dod man to tahdu uhdeni, ka man neslahpst un man wairs naw janahk schurpu smelt. 6,34.

16. Jesus uz to saka: eij, sauz sawu wihru un nahz schurp.

17. Ta seewa atbildeja un sazija: man wihra naw. Jesus uz to saka: tu pareisi esi sazijusi: man wihra naw.

18. Jo peezi wihri tew bijuschi, un kas tewim tagad ir, tas newaid taws wihrs; to tu pehz taisnibas esi sazijusi.

1,48.

19. Ta seewa uz wiņu saka: Kungs, es redsu, ka tu esi praweets. p.29. 1,49.

20. Muhsu tehwi ir peeluhguschi schinî kalnâ, un juhs sakat, Jerusalemê to weetu esam, kur peenahkahs peeluhgt. 5 Mos.12,5 ꝛc.

21. Jesus uz to saka: seewa, tizi man, ta stunda nahk, ka juhs nedz schai kalnâ, nedz Jerusalemê to Tehwu peeluhgsees. Luhk.17,20 ꝛc. Mal.1,11.

22. Juhs peeluhdsat, to juhs nesinat, mehs peeluhdsam, to mehs sinam; jo ta pestischana ir no teem Juhdeem. 2 Kehn.17,28 ꝛc. Es.2,3. Luhk.1,69.

23. Bet ta stunda nahk un jau tagad ir, kad tee ihstenee peeluhdsesi to tehwu peeluhgs garâ un pateesibâ; jo tas

Tehws tahdus ari meklè, kas to tà peeluhdſ. 17,17.19. Rom.12,1.2.

24. Deews ir Gars, un kas to peeluhdſ, teem to buhs peeluhgt garâ un pateeſibâ. 2 Kor.3,17.

25. Ta ſeewa uſ winu ſaka: es ſinu, ka tas Meſija nahk, to ſauz Kriſtu; kad tas nahks, tas mums wiſu paſludinahs. 1,41.

26. Jeſus uſ to ſaka: Es tas eſmu, kas ar tewi runà. (8,25.) 9,37. Eſ.65,1.

27. Un tai brihdî wiņa mahzekli nahza un brihnijahs, ka winſch ar to ſeewu runaja. Tomehr neweens neſazija: ko tu waizà? jeb, ko tu runà ar wiņu?

28. Tad ta ſeewa pameta ſawu uhdens-trauku un nogahja pilſehtâ un ſaka uſ teem ļaudihm: p.5.

29. Nahzeet, redſeet weenu zilweku, kas man wiſu ir ſazijis, ko es eſmu darijuſi. Waj ſchis naw tas Kriſtus? p.17–19. 25.26.

30. Tad tee iſgahja no pilſehtas un nahza pee wiņa.

31. Un pa to ſtarpu tee mahzekli wiņu luhdſa ſazidami: rabbi, ehd. p.6.8.

32. Bet winſch uſ teem ſazija: man bariba ja-ehd, ko juhs neſinat.

33. Tad tee mahzekli ſawâ ſtarpâ ſazija: waj kas wiņam ko atneſis ehſt?

34. Jeſus uſ teem ſaka: mana bariba ir, ka es daru ta prahtu, kas mani ſuhtijis, un padaru wiņa darbu. 5,30. 17,4. Dahw.dſ.40,9.

35. Waj juhs neſakat: wehl ir tſcheti mehneſchi, tad nahk plaujamais laiks? Redſi, es jums ſaku: pazelat ſawas azis un ſlatait tahs druwas, jo tahs jau ir baltas uſ plauſchanu. Mat.9,37.

36. Un kas plauj, tas dabu algu un ſakrahj augļus uſ muhſchigu dſihwoſchanu, ka abi war preezatees kopâ, ſehjejs un plahwejs. 1 Kor.3,6.7. 1 Teſ.2,19.

37. Jo ſche tas wahrds ir teeſa: zits ir tas ſehjejs un zits tas plahwejs.

38. Es juhs eſmu ſuhtijis plaut, kur juhs ne-eſat ſtrahdajuſchi; ziti tur ſtrahdajuſchi, un juhs eſat nahkuſchi wiņu darbâ. Ap.darb.8,5 u. Joſ.24,13.

39. Bet no tahs paſchas pilſehtas daudſ Samareeſchu tizeja uſ wiņu tahs ſeewas wahrdu dehļ, kas leezibu dewa: winſch manim wiſu ir ſazijis, ko es eſmu darijuſi. p.29.

40. Kad nu tee Samareeſchi pee wiņa nahza, tad tee wiņu luhdſa, ka winſch pee teem palittu; un winſch turpa[illegible] deenas. Ap.darb.10,48.

41. Un daudſ wairak no teem tizeja wiņa paſcha wahrdu dehļ, p.48.

42. Un ſazija uſ to ſeewu: mehs netizam wairs tawas walodas dehļ, jo mehs paſchi eſam dſirdejuſchi un ſinam, ka ſchis teeſcham ir tas paſaules Peſtitajs, tas Kriſtus. p.29. 17,8. 1 Aehn.10,6—8.

43. Un pehz diwi deenahm wiņſch iſgahja no tureenes un nogahja uſ Galileju. p.3. Mat.4,13 ꝛc.

44. Jo pats Jeſus apleezinaja, ka praweets ſawâ tehwijâ netop turehts godâ. Mat.13,57. Luhk.4,24.

45. Kad wiņſch nu nahza uſ Galileju, tad tee Galileji wiņu uſņehma, jo tee wiſu bija redſejuſchi, ko wiņſch ſwehtkôs Jeruſalemê bija darijis; jo tee aridſan bija nahkuſchi uſ ſwehtkeem. 2,23.

46. Tad Jeſus atkal nahza uſ Kahnu eekſch Galilejas, kur wiņſch uhdeni bija darijis par wihnu.

47. Un tur weens ķehniņa ſulainis bija, kam dehls guleja neweſels Kapernaŭmâ. Schis dſirdejis, ka Jeſus bija nahzis no Juhdejas uſ Galileju, nogahja pee wiņa un to luhdſa, lai no-eetu un wiņa dehlam palihdſetu, jo tas gulot uſ mirſchanu. 2,1.9. 2,12.

48. Tad Jeſus uſ wiņu ſazija: ja juhs ſihmes un brihnumus neredſat, tad juhs netizat. p.41.45. 2,18.23. 20,29. 1 Kor.1,22.

49. Tas ķehniņa ſulainis uſ wiņu ſaka: Kungs, nahz, pirms ne kà mans dehls mirſt.

50. Jeſus uſ wiņu ſaka: eij, taws dehls dſihws. Un tas zilweks tizeja tam wahrdam, ko Jeſus uſ wiņu bija ſazijis, un aiſgahja. 1 Aehn.17,23.

51. Un no-eijot wiņa kalpi to ſaſtapa un tam paſludinaja un ſazija: taws dehls dſihws.

52. Tad tas no wiņeem iſwaizaja to ſtundu, kur ar wiņu bija palizis labaki. Un tee uſ wiņu ſazija: wakar ap ſeptito ſtundu drudſis wiņu atſtahja.

53 Tad tas tehws nomanija ap to ſtundu eſam, kad Jeſus wiņam bija ſazijis: taws dehls dſihws. Un wiņſch tizeja ar wiſu ſawu ſaimi. Ap. darb.16,15.31 ꝛc.

54. Schi ta otrà brihnumaſihme, ko Jeſus darija, nahkdams no Juhdejas uſ Galileju. p.46. 21,25.

5. nodaļa.

Pee Beteſdas dihķa Jeſus dſeedina ſlimneeku 5; tee Juhdi par to kurn, ka tas ſwehtdeenâ notizis 16; bet Jeſus aiſbildinajahs 17.

1. Pehz tam bija Juhdu ſwehtki, un Jeſus gahja uſ Jeruſalemi.

2. Bet Jeruſalemê pee

awju wahrteem ir dihtis, ar wahrdu ebreiſki Beteſda, tur bija peezas iſtabas. Neem.3,1.

3. Tanîs guleja leels pulks neweſelu, aklu, tiſlu, nokaltuſchu, [kas gaidija uſ ta uhdens kuſteſchanu. Mat.12,10.

4. Jo ſawâ laikâ weens engelis nolaidahs tai dihķi un to uhdeni pakuſtinaja. Kurſch tad eekahpa pirmais pehz uhdens kuſtinaſchanas, tas tapa weſels, lai guleja kahdâ ſehrgâ guledams.]

Parahd.16,5.

5. Un tur weens zilweks trihsdeſmit un aſtoņus gadus bija gulejis neweſels.

6. Scho Jeſus redſeja gulam, un ſinadams, ka tas ilgu laiku tur bija ſagulejis, winſch uſ to ſaka: waj gribi tapt weſels?

7. Tas neweſelais tam atbildeja: Kungs, man naw zilweka, kas mani eemet tai dihķi, kad tas uhdens top kuſtinats; un teekams es nahku, zits jau nokahpj manâ preekſchâ.

8. Jeſus uſ to ſaka: Zelees, nem ſawu gultu un eij.

Mat.9,6. Ap.darb.9,34.

9. Un tuhdaļ tas zilweks tapa weſels un nehma ſawu gultu un aiſgahja. Bet ta deena bija ſwehtdeena. 9,14.

10. Tad tee Juhdi ſazija uſ to, kas bija dſeedinats: ſwehtdeena ir, tew naw brihw ſawu gultu neſt. Jer.17,21.

11. Winſch teem atbildeja: kas mani darija weſelu, tas uſ mani ſazija: nem ſawu gultu un eij. p.13. 9,17.

12. Tad tee winam waizaja: kas ir tas tahds zilweks, kas tewim ſazijis: nem ſawu gultu un eij?

13. Bet tas, kas bija weſels palizis, neſinaja, kas tas tahds eſot; jo Jeſus bija atkahpees tai lauſchu pulkâ, kas tai weetâ bija.

14. Pehz tam Jeſus to atrod Deewa-namâ un uſ to ſaka: raugi, tu eſi tapis weſels, ne-apgrehkojees wairs, ka tewim nenoteek jo gruhti.

8,11. Mat.12,45.

15. Tas zilweks nogahja un teem Juhdeem paſludinaja, ka Jeſus tas eſot, kas winu darijis weſelu.

16. Un tapehz tee Juhdi Jeſu eenihdeja un winu mekleja nokaut, ka winſch to bija darijis ſwehtdeenâ.

Luhk.14,3 u.

17. Bet Jeſus teem atbildeja: mans Tehws ſtrahda lihdſ ſchim, un es aridſan ſtrahdaju. 9,4. 14,10. Ew.1,11.

18. Tadehļ tee Juhdi jo wairak winu mekleja nokaut, ka winſch ne ween ſwehtdeenu neſwehtija, bet ari ſazija, ka Deews eſot wina paſcha tehws, ſewi lihdſinadams Deewam. 7,30. 10,30—33. Rom.8,32.

19. Tad Jesus atbildeja un uſ teem ſazija: pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: tas Dehls neko newar darit no ſew paſcha, ja tas neredſ, to Tehwu tà daram, jo, ko ſchis dara, to ari tas Dehls dara tàpat. 3,11.32. 8,26.28

20. Jo tas Tehws mihlo to Dehlu, un tam rahda wiſu, ko pats dara, un tam rahdihs leelakas leetas ne kà ſchahs, ka jums ſabrihnahs. 1,50.

21. Jo tin kà tas Tehws tos mironus uſmodina un dara dſihwus, tapat ari tas Dehls dara dſihwus, kurus gribedams. 5 Moſ.32,39

22. Jo tas Tehws neweenu neteeſà, bet wiſu teeſu ir dewis tam Dehlam; p.27.3,35. Dahw.dſ.72,1. Ap.darb.17,31. 2 Kor.5,10.

23. Ka wiſeem buhs to Dehlu godat, itin kà tee to Tehwu godà; kas to Dehlu negodà, tas negodà to Tehwu, kas winu ſuhtijis. 14,13. 1 Jahn.2,22.23. Wihlip.2,10.11.

24. Pateeſi, pateeſi es jums ſaku: kas manu wahrdu dſird un tam tiz, kas mani ſuhtijis, tam ir muhſchiga dſihwiba, un tas nenahk ſodibâ, bet no nahwes ir eegahjis dſihwibâ. 3,18.36. 6,40. 8,51. 1 Jahn.3,14.

25. Pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: ta ſtunda nahk un jau tagad ir, ka tee miruſchee dſirdehs Deewa Dehla balſi, un kas to dſird, tee dſihwos. 10,16.27. 11,43. Mat.11,5. Ew.5,14. 1 Jahn.4,9.

26. Jo itin kà tam Tehwam ir dſihwiba eekſch ſewis paſcha, tapat winſch ari tam Dehlam ir dewis, ka tam dſihwiba ir eekſch ſewis paſcha. 1,4. 11,25. 1 Jahn.5,20.

27. Un winſch tam waru dewis, ari teeſu turet, tadehl ka tas ir tas Zilweka-dehls. p.22. Dan.7,13.14. (Ebr.4,15.)

28. Nebrihnatees par to, jo ta ſtunda nahk, kurâ wiſi, kas ir kapôs, wina balſi dſirdehs 3,7. 7,21. 1 Teſ.4,16. 1 Kor.15,23 ꝛc.

29. Un iſees ahrâ, tee, kas labu darijuſchi, pee augſcham-zelſchanahs uſ dſihwibu, bet kas kaunu darijuſchi, pee augſcham-zelſchanahs uſ ſodibu. p.24.26,40. Dan.12,2.

30. Es neko newaru darit no ſewis paſcha; tà kà es dſirdu, tà es teeſaju, un mana teeſa ir taiſna; jo es nemekleju ſawu prahtu, bet ta Tehwa prahtu, kas mani ſuhtijis. p.19. 6,38.

31. Ja es pats leezibu domu par ſewi, tad mana leeziba naw pateeſiga. 8,13.14.54.

32. Zits ir, kas leezibu dod par mani, un es ſinu, to leezibu eſam pateeſigu, ko winſch apleezina par mani. p.36. 3,11.

33. Juhs eſat ſuhtijuſchi pee Jahņa, un tas pateeſibai leezibu dewis. 1,19 ꝛc.

34. Tomehr es leezibu nenemu no zilweka, bet es to ſaku, lai juhs topat peſtiti.

35. Winſch bija degoſcha un ſpihdoſcha ſweze, bet juhs maſu brihdi gribejaht lihgſmotees wiņa gaiſchumâ.

36. Bet man ir leelaka leeziba ne là no Jahņa. Jo tee darbi, ko tas Tehws manim dewis darit, ſchee darbi, ko es daru, leezibu dod par mani, ka tas Tehws mani ſuhtijis. 3,2. 7,31. 14,10.11. Ap.darb.2,22. (4 Moſ.16,28 ꝛc.)

37. Un tas Tehws, kas mani ſuhtijis, pats leezibu dewis par mani; juhs wiņa balſi nekad ne-eſat dſirdejuſchi, nedſ wiņa gihmi redſejuſchi. p.36.39. 1,18. Mat.3,17. 2 Moſ.33,20.

38. Un wiņa wahrds naw paleekams pee jums, jo juhs tam netizat, ko winſch ſuhtijis. 2 Kor.3,15 ꝛc.

39. Mekleſat rakſtôs, jo jums ſchķeet, ka tur eekſchâ jums ir muhſchiga dſihwiba, un tee ir, kas leezibu dod par mani. Ef.34,16. Dahw.dſ.40,8.

40. Bet juhs negribat nahkt pee manis, lai jums buhtu dſihwiba. 6,35.

41. Godu no zilwekeem es nenemu. p.34.

42. Bet es juhs paſihſtu, ka Deewa mihleſtiba naw eekſch jums.

43. Es eſmu nahzis ſawa Tehwa wahrdâ, un juhs mani ne-uſņemat; kad zits nahks ſawa paſcha wahrdâ, to juhs uſņemſeet. (Mat.24,5.)

44. Kà juhs warat tizet, zits no zita godu ņemdami? Un to godu, kas ir no ta weenigà Deewa, to juhs nemekleſat? 12,42.43.

45. Nedomojeet, ka es juhs apſuhdeſchu pee ta Tehwa; tur ir weens, kas juhs apſuhdſ, Moſus, uſ ko juhs eſat zerejuſchi. 9,28 ꝛc. 5 Moſ.31,26 ꝛc. Rom.3,20. Ebr.10,3.

46. Jo ja juhs Moſum tizetut, tad juhs man aridſan tizetut, jo wiņſch, ir rakſtijis par mani. Luhk.24,27. 1 Moſ.3,15. 14,18 ꝛc. 22,12.18. 49,10. 5 Moſ.18,15 ꝛc.

47. Bet ja juhs wiņa rakſteem netizat, kà tad juhs maneem wahrdeem tizeſeet? (3,12.)

6. nodaļa.

Jeſus ehdina 5000 zilwekus 1; ſtaigà pa juhras wirſu 16; mahza, ka winſch ta maiſe no debeſihm 28; Pehteris apleezina, ka Jeſus ta dſihwà Deewa Dehls 68.

1. Pehz tam Jeſus aiſbrauza pahr Galilejas juhru pee Tiberijas. 21,1. Mat.14,13 ꝛc.

2. Un leels pulks łauſcha tam gahja pakaļ, tapehz ka tee

redseja tahs brihnuma-sihmes, ko winsch darija pee newesteem. 4,45.

3. Bet Jesus kahpa us to kalnu un apsehdahs ar saweem mahzekleem.

4. Bet Juhdu leeldeenas-swehtki bija tuwu klaht. 2,13. 11,55. 3 Mos. 23,5.

5. Tad Jesus pazehla azis un redseja daudz kauschu pee wiņa nahkam, un saka us Wihlipu: kur pirksim maises, ka scheem ir ko ehst? 1,44.

6. (Bet to tas sazija, wiņu pahrbaudidams; jo pats gan sinaja, ko gribeja darit.)

7. Wihlips tam atbildeja: par diwsimt sudraba grascheem maises teem nepeeteek, ka ikweens no teem mafenit nemtos. Mark. 6,37.

8. Tad weens no wiņa mahzekleem, Andrejs, Sihmaņa Pehtera brahlis, us wiņu saka: 1,40.

9. Sche ir weens jauneklis, tam ir peezas meeschu-maises un diwi siwis; bet kas tas ir preekssch tik daudz kaudihm? 2 Kehn. 4,43.

10. Un Jesus sazija: darait, ka tee kaudis apsehschahs; un tur daudz sahles bija tanî weetâ. Tad apsehdahs lihdz peeztuhkstoscheem wihreem. 1 Kor. 14,33. 40.

11. Un Jesus nehma tahs maises, pateiza un dewa teem mahzekleem, un tee mahzekli teem, kas bija apsehduschees. Tapat ari no tahm siwihm, zik gribeja. Dahw. dz. 145,16.

12. Bet kad tee bija paehduschi, tad winsch saka us saweem mahzekleem: sakrahjeet tahs atlikuschahs druskas, ka nekas nepasuhd.

13. Tad tee salasija un pildija diwipadsmit kurwjus ar druskahm no tahm peezahm meeschu-maisehm, kas teem atlika, kas bija ehduschi.

14. Kad nu tee zilweki to brihnuma-sihmi redseja, ko Jesus bija darijis, tad tee sazija: schis ir pateesi tas praweets, kam bija nahkt pasaulê. 1,21. 7,40. 5 Mos. 18,15 ꝛc. (Mat. 16,14.)

15. Kad nu Jesus manija, ka tee gribeja nahkt, wiņu twert, lai par kehninu zeltu, tad winsch dewahs weens pats atkal us to kalnu. 18,36. Mat. 14,22 ꝛc.

16. Un kad wakars metahs, wiņa mahzekli nogahja pee juhras, p. 1.

17. Un laiwâ kahpuschi tee brauza pahri par juhru us Kapernaūmu: un jau bija palizis tumschs un Jesus pee teem nebija atnahzis.

18. Un ta juhra zehlahs, stipram wehjam puhschot. Mat. 14,24 ꝛc.

19. Un wairak ne kà pus-juhdsi aisiruschees, tee redseja Jesu pa juhru staigajam un tuwu pee laiwas esam. Un tee bijahs. Luk. 24,12.

20. Bet winſch uſ teem ſaka: Es tas eſmu, nebihſtaitees.

21. Tad tee gribeja winu nemt laiwâ, un tuhdal ta laiwa nahza tanî malâ, uſ ko tee dſinahs.

22. Otrâ deenâ tee ļaudis winpus juhras ſtahwedami redſeja, ka zitas laiwas tur nebija, tà ween ta, kurâ wiņa mahzekli bija eekahpuſchi, un ka Jeſus nebija lihdſ gahjis ar ſaweem mahzekleem laiwâ, bet ka wiņa mahzekli weeni paſchi bija nozehluſchees.

p.17.

23. Un kad nu tur zitas laiwiņas no Tiberijas peenahza tuwu pee tahs weetas, kur tee to maiſi bija ehduſchi, ko tas Kungs bija ſwehtijis;

p.1.11.

24. Un kad tee ļaudis redſeja, ka Jeſus tur wairs nebija, nedſ wiņa mahzekli, tad tee aridſan eekahpa laiwâs un nahza Kapernaumâ, Jeſu mekledami.

25. Un otrâ juhras malâ winu atraduſchi, tee uſ winu ſazija: rabbi, kad tu eſi atnahzis?

26. Jeſus teem atbildeja un ſazija: pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: juhs mani nemeklejat tapehz, ka juhs brihnuma-ſihmes eſat redſejuſchi, bet ka juhs eſat ehduſchi un pa-ehduſchi no tahm maiſehm.

27. Dſenatees ne pehz tahs baribas, kas ſuhd, bet pehz tahs baribas, kas paleek lihdſ muhſchigai dſihwoſchanai, ko tas Zilweka-dehls jums dos, jo ſcho Deews tas Tehws ir apſeegelejis. 3,16. 4,14. 5,36. 10,36. Mat.4,4.

28. Tad tee uſ winu ſazija: ko darifim, lai ſtrahdajam Deewa darbus?

29. Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: ſchis ir tas Deewa darbs, ka jums buhs tizet uſ to, ko winſch ſuhtijis.

1 Jahn.3,23. Koloſ.2,12. Rom.3,27.28.

30. Tad tee uſ winu ſazija: kahdu ſihmi tad tu dari, ka mehs to redſam un tewim tizam? Ko tu dari? 2,13. 4,48. Mat.16,1.

31. Muhſu tehwi to manna ir ehduſchi tukſnefi, kà ir rakſtits: winſch teem ir dewis ehſt maiſi no debeſihm.

2 Moſ.16,4. Dahw.dſ.78,24.

32. Tad Jeſus uſ teem ſazija: pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: Moſus jums to maiſi no debeſihm naw dewis, bet mans Tehws jums dod to ihſteno maiſi no debeſihm.

p.49 ꝛc. p.58. 5 Moſ.8,3.

33. Jo ta ir ta Deewa maiſe, kas nahk no debeſihm un dod paſaulei dſihwibu.

34. Tad tee uſ winu ſazija: Kungs, dod mums allaſchihn tahdu maiſi, 4,15.

35. Un Jeſus uſ teem ſazija: Es eſmu ta dſihwibas-

maiſe. Kas pee manis nahk, tas ne-iſſalks: un kas tiz uſ mani, tam neſlahps ne muhſcham. p.48. 4,14.

36. Bet es jums eſmu ſazijis, ka juhs mani gan eſat redſejuſchi, tomehr juhs netizat. p.26. 5,38.

37. Ikweens, ko tas Tehws manim dod, tas nahk pee manis, un kas nahk pee manis, to es ne-iſmetiſchu ahrâ. p.44. 5,40. 17,6.9. Mat.11.28.

38. Jo es eſmu no debeſihm nahzis, ne lai es daru ſawu prahtu, bet ta prahtu, kas mani ſuhtijis. 3,13.31. 4,34. 5,30. 16,28. Luhk.22,42.

39. Bet ſchis ir ta Tehwa prahts, kas mani ſuhtijis, ka no wiſa ta, ko winſch manim dewis, man neko nebuhs paſaudet, bet to uſmodinat paſtara-deenâ. 10,28.29. 17,12.

40. Un ſchis ir ta prahts, kas mani ſuhtijis, ka ikweenam, kas to Dehlu redſ un uſ winu tiz, ir muhſchiga dſihwiba, un es winu uſmodinaſchu paſtara deenâ. 3,14 ꝛc. 5,24.29.

41. Tad tee Juhdi pret winu kurneja, ka winſch bija ſazijis: Es eſmu ta maiſe, kas ir nahkuſi no debeſihm. p.33.

42. Un tee ſazija: waj ſchis naw Jeſus, Jahſepa dehls, ka tehwu un mahti mehs paſihſtam? Kà tad tas ſaka: es eſmu no debeſihm nahzis. Mat.13,55 ꝛc.

43. Tad Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: neburneſat ſawâ ſtarpâ.

44. Neweens pe manis newar nahkt, ja tas Tehws, kas mani ſuhtijis, winu newelk, un es winu uſmodinaſchu paſtara-deenâ. p.37.39.65.

45. Praweeſchu rakſtôs ir ſazits: un tee wiſi buhs mahziti no Deewa. Tad nu ikkatrs, kas no ta Tehwa ir dſirdejis un mahzijees, tas nahk pee manis. Es.54,13. Jer.31,33.34.

46. Ne tà, ka jebkahds to Tehwu buhtu redſejis, kà ween tas, kas ir no Deewa; tas to Tehwu ir redſejis. 1,18. 1 Tim.6,16.

47. Pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: kas tiz uſ mani, tam ir muhſchiga dſihwiba. p.40. 3,16.36.

48. Es eſmu ta dſihwibas-maiſe. p.35 ꝛc.

49. Juhſu tehwi to manna ir ehduſchi tukſneſî un ir nomiruſchu. p.32. 1 Kor.10,3.5.

50. Schi ir ta maiſe, kas nahk no debeſihm, lai, kas ehd no tahs, nemirſt.

51. Es eſmu ta dſihwà maiſe, kas nahkuſi no debeſihm; ja kas ehd no ſchihs maiſes, tas dſihwos muhſchigi. Un ta maiſe, ko es doſchu, ir mana meeſa, ko es doſchu par paſaules dſihwibu. p.38.

52. Tad tee Juhdi ſawâ

ſtarpâ ſtrihdeſahs ſazidami: kà ſchis mums ſawu meeſu war dot ehſt?

53. Tad Jeſus uſ teem ſazija: pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: ja juhs ta Zilweka-dehla meeſu ne-ehdat un wiņa aſinis nedſerat, tad dſihwibas naw eekſch jums. Mat. 26, 26 ꝛc.

54. Kas manu meeſu ehd un manas aſinis dſer, tam ir muhſchiga dſihwiba, un es wiņu uſmodinaſchu paſtaradeenâ. p. 40. 57.

55. Jo mana meeſa ir pateeſi ehdeens un manas aſinis ir pateeſi dſehreens. 15, 1.

56. Kas manu meeſu ehd un manas aſinis dſer, tas paleek eekſch manis un es eekſch ta. 15, 4.

57. Jtin kà mani tas dſihwais Tehws ir ſuhtijis, un es dſihwoju zaur to Tehwu: tapat, kas mani ehd, tas arridſan dſihwos zaur mani. 5, 26.

58. Schi ir ta maiſe, kas nahkuſi no debeſihm, ne tà, kà muhſu tehwi to manna ir ehduſchi un nomiruſchi; kas ſcho maiſi ehd, tas dſihwos muhſchigi. p. 49 ꝛc.

59. To wiņſch ſazija baſnizâ mahzidams Kapernaûmâ. p. 24.

60. Tad no wiņa mahzekleem daudſi to dſirdedami ſazija: ſchi waloda ir grehka, kas to war eeklauſitees? 8, 43.

61. Tad Jeſus pee ſewis ſinadaws, ka wiņa mahzekli par to kurneja, uſ teem ſazija: waj tas jums ir par peedauſiſchanu?

62. Bet kad nu juhs redſetut to Zilweka-dehlu uſkahpjam, kur wiņſch papreekſch bijis? p. 38. 42, 51. 3, 13. 20, 17. Ap. darb. 1, 10.

63. Tas gars ir, kas dara dſihwu, ta meeſa neder neeka. Tee wahrdi, ko es jums runaju, ir gars un ir dſihwiba. 2 Kor. 3, 6.

64. Bet ſchi ir juhſu ſtarpâ, kas netiz. Jo Jeſus no eeſahkuma ſinaja, kuri tee, kas netizeja, un kurſch tas, kas wiņu nodos, 2, 25.

65. Un wiņſch ſazija: tadehl es jums eſmu ſazijis, ka neweens pee manis newar nahkt, ja tas wiņam naw dots no mana Tehwa. p. 44.

66. No ta brihſcha daudſ no wiņa mahzekleem atkahpahs un wairs neſtaigaja ar wiņu.

67. Tad Jeſus ſazija uſ teem diwpadſmit: waj juhs aridſan gribat aiſeet?

68. Sihmanis Pehteris wiņam atbildeja: Kungs, pee ka mehs eeſim? Tewim ir muhſchigas dſihwibas wahrdi, p. 68.

69. Un mehs eſam tizejuſchi un atſinuſchi, ka tu eſi Kriſtus, ta dſihwà Deewa Dehls. 1, 49. 4, 42. 11, 27. Mat. 16, 16.

70. Tad Jesus teem atbildeja: waj es juhs ne-esmu isredsejis diwpadsmit? un weens no jums ir welns.
15,16. Luhk. 6,13.

71. Bet winsch to sazija par Juhdasu, Sihmana dehlu, Iskarjotu. Jo pehz tas winu nodewa, buhdams weens no teem diwipadsmit.
12,4. Mat. 10,4.

7. nodaļa.

Jesus eet leewenu swehtkôs uf Jerusalemi 2; mahza Deewa-namâ 14; schkelschanahs wina dehl 25; augsto preesteru un wariseju eenaids 44; Nikademus aisstahweschana 50.

1. Un pehz tam Jesus staigaja pa Galileju; jo winsch negribeja staigat pa Juhdeju, tapehz ka tee Juhdi winu mekleja nokaut. 5,16.18. 6,1.

2. Un Juhdu leewenuswehtki bija tuwu. 6,4.
3 Mos. 23,24 ꝛc.

3. Tad wina brahli uf to sazija: eij jel projam no scheeenes, un no-eij uf Juhdusemi, lai ari tawi mahzekli redsi tawus darbus, ko tu dari. 2,12. Mat. 12,46.

4. Jo neweens neko nedara slepenibâ, kas grib kluht sinams. Ja tu tahdas leetas dari, tad rahdees pasaulei.
3,20. 6,30. 18,20.

5. Jo ne wina brahli netizeja uf winu. Dahw. ds. 69,9. Ap. darb. 1,14.

6. Tad Jesus uf teem saka: mans laiks wehl naw klaht; bet juhsu laiks ir weenumehr klaht. 2,4.

7. Pasaule juhs newar eenihdet, bet mani wina eenihst, jo es leezibu domu par to, ka winas darbi launi.
3,20. 15,18.25.

8. Eita juhs uf scheem swehtkeem, es wehl ne-eimu uf scheem swehtkeem; jo mans laiks wehl naw nahzis.
12,12 ꝛc.

9. Un to uf teem sazijis winsch palika Galilejâ.

10. Bet kad wina brahli bija aisgahjuschi, tad winsch aridsan gahja uf swehtkeem, ne laudihm redsot, bet kà paslepeni. p. 4.

11. Tad tee Juhdi winu mekleja swehtkôs un sazija: kur winsch ir? p. 13.15. 11,56.

12. Un tur wina dehl daudsz walodas bija pee teem laudihm, jo zitti sazija: winsch ir labs; un zitti sazija: ne, bet winsch tos laudis peewilt.
9,16. 10,19.

13. Tomehr neweens drohschi par winu nerunaja, jo tee bijahs no teem Juhdeem.
9,22. 12,42. 20,19.

14. Bet swehtku widû Jesus gahja Deewa-namâ un mahzija. p. 2,37.

15. Un tee Juhdi brihnijahs sazidami: kà schis tos rakstus sin un tomehr tos naw mahzijees? Mat. 13,52.

16. Jesus teem atbildeja un sazija: mana mahziba naw

mana, bet ta, kas mani ſuhtijis. 8,26.28. 14,24.

17. Ja kas grib wiņa prahtu darit, tas atſihs, waj ſchi mahziba ir no Deewa, jeb waj es pats no ſewis runaju. 3,33. 8,31. 14,21.

18. Kas no ſewis runà, tas meklè ſawu paſcha godu; bet kas meklè ta godu, kas wiņu ſuhtijis, tas ir pateeſigs, un eekſch ta naw netaiſnibas. 5,41.44.

19. Waj Moſus jums naw bauſlibu dewis, un neweens no jums nedara pehz bauſlibas? Kam juhs meklejat mani nokaut?

Ap. darb. 7,52.58.

20. Tee ļaudis atbildeja un ſazija: tewim ir welns. Kas tewi meklè nokaut?

8,48. 10,20. Mat. 11,18.

21. Jeſus atbildeja un uſ teem ſazija: weenu darbu es eſmu darijis, un juhs wiſi brihnatees. 5,16.

22. Moſus jums apgraiſiſchanu ir dewis, (ne it kà ta buhtu no Moſus, bet no teem tehweem,) un juhs zilweku apgraiſat ſwehtdeenâ.

1 Moſ. 17,10.12. 3 Moſ. 12,3. Ap. darb. 7,8.

23. Ja zilweks apgraiſiſchanu dabu ſwehtdeenâ, lai Moſus baufliba netop pahrlahpta, ko juhs tad par mani apſkaiſtatees, ka es ſwehtdeenâ wiſu to zilweku eſmu darijis weſelu? 5,9.

24. Neſpreeſchat pehz tam, kas preekſch azihm, bet ſpreeſchat taiſnu teeſu.

5 Moſ. 1,16.17. Eſ. 11,3.

25. Tad kahdi no Jeruſalemes ļaudihm ſazija: waj ſchis naw tas, ko tee meklè nokaut? p. 19.

26. Un redſi, wiņſch droſchi runà, un tee uſ wiņu neſaka neneeka. Waj muhſu wirſneeki tagad teeſcham atſinuſchi, ka ſchis pateeſi ir tas Kriſtus?

27. Bet mehs wiņu ſinam, no kureenes wiņſch ir; bet kad tas Kriſtus nahks, tad neweens neſinahs, no kureenes tas ir. p. 41.42. 3,2. 6,42.

28. Tad Jeſus Deewa-namâ mahzidams ſauza un ſazija: juhs mani paſihſtat un ſinat, no kureenes es eſmu? Bet es ne-eſmu nahzis pats no ſewis, bet kas mani ſuhtijis, tas ir pateeſigs; to juhs nepaſihſtat.

8,42 u.

29. Bet es to paſihſtu, jo es eſmu no wiņa, un wiņſch mani ſuhtijis. 8,55.

30. Tad tee wiņu meklеja guhſtit; tomehr neweens rokas pee wiņa nepeelika, jo wiņa ſtunda wehl nebija nahkuſi. 8,20. 13,1.

31. Bet daudſ no teem ļaudihm tizeja uſ wiņu un ſazija: kad tas Kriſtus nahks, waj tas wairak brihnuma-

ſihmes darihs, ne kà tahs, to ſchis ir darijis? 8,30.

32. Tee wariſeji dſirdeja, ka teem kaudihm tahdas walodas bija par winu. Un tee wariſeji un augſtee preeſteri ſuhtija ſulainus, lai tee winu guhſtitu.

33. Tad Jeſus uſ teem ſazija: wehl maſu brihdi es eſmu pee jums un no-eemu pee ta, kas mani ſuhtijis. 12,35. 13,33 u. 14,12.

34. Juhs mani meklefeet un ne-atradiſeet, un kur es eſmu, turp juhs newarat nonahkt. 3,13. 8,21. 12,26. Am.8,12.

35. Tad tee Juhdi ſazija ſawâ ſtarpâ: kur ſchis noees, ka mehs winu ne-atradiſim? Waj winſch no-ees pee teem, kas ir iſklihduſchi ſtarp Greekeem, un Greekus mahzihs? 1 Peht.1,1. Ap.darb.6,1.

36. Kas tee par wahrdeem, ko ſchis runà: juhs mani meklefeet un ne-atradiſeet —? Un: kur es eſmu, turp juhs newarat nonahkt? 16,18.

37. Un beidſamâ, tai leelâ ſwehtku deenâ, Jeſus ſtahweja un ſauza ſazidams: ja kam ſlahpſt, las lai nahk pee manis un dſer! p.14. 4,10.14. 3 Moſ.23,36. Pamahd.22,17.

38. Kas tiz uſ mani, kà tee rakſti ſaka, no ta meefas dſihwa uhdens ſtraumes tezehs. Ezek.47,1.

39. Un winſch to ſazija par to Garu, ko teem bija dabuht, kas tiz uſ winu; jo tas Swehtais Gars wehl nebija, tapehz ka Jeſus wehl nebija apſtaidrots. 16,7. 20,22. Ef.44,3. Ap.darb.19,2.

40. Tad daudſ no teem kaudihm ſcho wahrdu dſirdedami ſazija: ſchis pateeſi ir tas praweets. 6,14.

41. Ziti ſazija: Winſch ir tas Kriſtus; bet ziti ſazija: waj Kriſtus nahks no Galilejas? p.31.52. 1,46.

42. Waj tas rakſts naw ſazijis, ka no Dahwida zilts un no Betlemes pilſehtinas, kur Dahwids bija, Kriſtus nahks? Mat.2,5.6. 12,23.

43. Tad ſchkelſchanahs zehlahs ſtarp teem kaudihm wina dehk. p.12.

44. Bet kahdi no teem gribeja winu guhſtit, tomehr neweens rokas pee wina nepeelika. p.30.

45. Tad tee ſulaini nahza pee teem augſteem preeſteem un wariſejeem, un ſchee uſ wineem ſazija: kapehz winu ne-eſat atweduſchi? p.32.

46. Tee ſulaini atbildeja: nemuhſcham zilweks tà wehl naw runajis kà ſchis zilweks. Mat.7,28. Ef.50,4. Luhk.24,19.

47. Tad tee wariſeji teem atbildeja: waj juhs aridſan eſat peewilti?

48. Waj gan kahds no teem wirſneekeem jeb no teem

warisejeem us winu tizejis?
12,42. 1 Kor. 1,26.27.

49. Bet schee laudis, kas bauslibu neprot, ir nolahdeti. Jer. 5,4.

50. Nikademus, kas nakti bija nahzis pee wina, weens no teem buhdams, us teem sazija: 3,1.2.

51. Waj muhsu bausliba noteesa kahdu zilweku, ja ta papreeksch par winu naw isklausinajusi un naw dabujusi sinat, ko winsch dara?
5 Mos. 1,16.17. 2 Mos. 23,1. Ap. darb. 25,16.

52. Tee atbildeja un us to sazija: waj tu aridsan esi no Galilejas? Pahrmekle un raugi, ka no Galilejas neweens praweets naw zehlees.
p. 41. Mat. 26,69. Mark. 14,70. 2 Kehn. 14,25. Jos. 19,13. Nak. 1,1. Es. 9,1.2.

53. [Un ikweens nogahja sawâ namâ.

8. nodała.

Jesus un ta laulibas pahrkahpeja 1; Jesus leeziba par sewi paschu 12; tee Juhdi winu grib nomehtat ar akmineem, bet winsch aiseet 59.

1. Un Jesus gahja us eljes-kalnu. Luhk. 21,37.38.

2. Un no rihta agri winsch atkal nahza Deewa-namâ un wisi laudis pee wina nahza, un winsch apsehdahs un tos mahzija.

3. Un tee rakstu-mahzitaji un wariseji pee wina atweda weenu seewu, kas laulibas-pahrkahpschanâ bija peenahkta; un to nostahdija tur widû,

4. Un sazija us winu: mahzitajs, schi seewa ir peenahkta paschâ laulibas-pahrkahpschanâ,

5. Un mums ir pawehlets Mosus bauslibâ, tahdas nomehtat ar akmineem. Ko tad tu saki? Ezek. 16,38.40.

6. Bet to tee sazija winu kahrdinadami, ka dabuhtu wainu, winu apsuhdset. Bet Jesus pee semes lozidamees rakstija ar pirkstu smiltis.
Luhk. 11,53.54. Jer. 17,13. Os. 2,2. Luhk. 10,26 ꝛc.

7. Un kad tee jautadami winam usstahja, tad winsch uszehlahs un us teem sazija: kursch no jums bes grehka, tas lai met to pirmo akmini us winu. 5 Mos. 17,7. Rom. 2,1.

8. Un winsch atkal lozidamees rakstija smiltis.

9. Bet tee, to dsirdejuschi un no sawas sirds apsinas pahrleezinati, isgahja zits pakal zita, no teem wezajeem lihds teem pehdejeem. Un Jesus tur palika weens pats ar to seewu, kas widû stahweja. Rom. 2,15.22.

10. Un Jesus atkal pazehlahs un neweenu neredsedams kà ween to seewu us to sazija: seewa, kur ir tawi apsuhdsetaji? waj neweens tewi naw pasudinajis?

11. Un ta fazija: neweens, Kungs! Un Jesus uſ to fazija: tad ari es tewi nepaſudinaju: eij un negrehko wairs.] 3,17. 5,14.

12. Tad Jesus atkal uſ teem runaja fazidams: Es eſmu tas paſaules gaiſchums. Kas man eet pakal, tas neſtaigahs tumſibâ, bet tam buhs tas dſihwibas-gaiſchums. 1,4.9. 12,35.46. Eſ.49,6.

13. Tad tee wariſeji uſ winu fazija: tu leezibu dodi par ſewi paſchu, tawa leeziba naw pateeſiga. 5,31.

14. Jesus atbildeja un uſ teem fazija: jebſchu es leezibu domu par ſewi, tomehr mana leeziba ir pateeſiga. Jo es ſinu, no kureenes es eſmu nahzis un uſ kureeni es eemu. Bet juhs neſinat, no kureenes nahku un uſ kureeni eemu. 7,24. 28,33.

15. Juhs teeſajeet pehz meeſas; es neteeſaju neweena. 3,17. 7,24.

16. Un ja es ari teeſaju, tad mana teeſa ir taiſna; jo es ne-eſmu weens, bet es un tas Tehws, kas mani ſuhtijis. p.29. 5,30 u. 16,32.

17. Un ari juhſu bauſlibâ ir rakſtits, ka diweju zilweku leeziba ir pateeſiga. 5 Moſ.17,6. 19,15.

18. Es domu leezibu par ſewi, un tas Tehws, kas mani ſuhtijis, dod leezibu par mani. 5,37.

19. Tad tee uſ winu fazija: kur ir taws Tehws? Jesus atbildeja: juhs nepaſihſtat nei mani nei manu Tehwu. Ja juhs mani buhtut paſinuſchi, tad juhs ari manu Tehwu buhtut paſinuſchi, p.55. 5,37. 14,7.8. 16,3.

20. Schos wahrdus Jesus runaja pee Deewa ſchkirſta, mahzidams Deewa-namâ. Un neweens winu neguhſtija, jo wina ſtunda wehl nebija nahkuſi. 7,30. Mark.12,41. Luhk.22,53.

21. Tad Jesus atkal uſ teem fazija: es no-eemu, un juhs mani meklefeet un mirſeet ſawôs grehkôs. Uſ kureeni es eemu, turp juhs newarat nahkt. 7,33.34.

22. Tad tee Juhdi fazija: waj tas few pats galu darihs, ka tas ſaka: uſ kureeni es eemu, turp juhs newarat nahkt? 7,20.35.

23. Un winſch uſ teem fazija: juhs eſat no ta, kas ir ſemê, es no ta, kas ir augſchâ; juhs eſat no ſchihs paſaules, es ne-eſmu no ſchihs paſaules. 3,31. 17,16.

24. Tadehk es jums eſmu fazijis, ka juhs mirſeet ſawôs grehkôs. Jo ja juhs netizat, ka es tas eſmu, tad juhs mirſeet ſawôs grehkôs. p.28. 4,26. 6,36. 13,19.

25. Tad tee uſ winu ſazija: kas tu tahds eſi? Un Jeſus uſ teem ſazija: wiſupirms tas, ko ari uſ jums runaju. Ezek.12,25. Eſ.52,6.

26. Man daudſ par jums ſarunà un ſpreeſchanu, bet kas mani ſuhtijis, tas ir patees-ſigs, un ko es no wiņa eſmu dſirdejis, to es runaju uſ paſauli. 3,33.

27. Un tee neſaprata, ka wiņſch uſ teem runaja par to Tehwu.

28. Tad Jeſus uſ teem ſazija: kad juhs to Zilweka-dehlu pa-augſtinaſeet, tad juhs ſapratiſeet, ka es tas eſmu, un ka es neko nedaru no ſewis, bet itin to runaju, ko mans Tehws man ir mahzijis. 5,19. 12,32.

29. Un kas mani ſuhtijis, tas ir ar mani. Tas Tehws mani naw atſtahjis weenu, jo kas wiņam patihk, to es allaſchihn daru. p.16. 14.10.

30. Kad wiņſch to runaja, tad daudſi tizeja uſ wiņu. 10,42.

31. Tad Jeſus ſazija uſ teem Juhdeem, kas wiņam bija tizejuſchi: ja juhs paleekat manâ wahrdâ, tad juhs pateeſi eſat mani mah-zekli, 7,17. 15,7.

32. Un atſihſeet pateeſibu, un pateeſiba juhs atſwabi-nahs. Gal.5,1. Jehk.1,25.

33. Tee wiņamat bildeja: mehs eſam Ahbraāma dſi-mums un ne muhſcham ne-weenam ne-eſam kalpojuſchi; kà tad tu ſaki: juhs tapſeet ſwabadi? Mat.3,9. 3 Moſ.25,39 u. Neēm.9,36.

34. Jeſus teem atbildeja: pateeſi, pateeſi, es jums ſa-ku: itweens, kas grehku dara, tas ir grehka kalps. Rom.6,16. 20. 2 Pehk.2, 19.

35. Bet kalps muhſcham namâ nepaleek; dehls paleek muhſcham. 1 Moſ.21,10. 2 Moſ.21,2. Dahw.dſ.23,6.

36. Ja nu tas Dehls juhs atſwabinahs, tad juhs teeſcham buhſeet ſwabadi. 1 Kor.7,22. Rom.6,18. 8,2.

37. Es ſinu, ka juhs eſat Ahbraāma dſimums, bet juhs mani mekleſat nokaut, jo manam wahrdam newaid weetas pee jums. p.43.47. 7,19.

38. Es runaju, ko es eſmu redſejis pee ſawa Tehwa; un juhs aridſan darat, ko juhs eſat redſejuſchi pee ſa-wa tehwa. p.28.

39. Tee atbildeja un ſazi-ja: muhſu tehws ir Ahbra-āms. Jeſus uſ teem ſaka: ja juhs buhtut Ahbraāma behrni, tad juhs ari daritut Ahbraāma darbus.

40. Bet nu juhs mani me-kleſat nokaut, zilweku, kas jums pateeſibu eſmu ru-

najis, ko esmu dsirdejis no Deewa. To Ahbraāms naw darijis. p.45.

41. Juhs darat sawa tehwa darbus! Tad tee us winu sazija: mehs mauzibâ ne-esam dsimuschi. Mums ir weens weenigs tehws, Deews. Es.57,3.

42. Tad Jesus us teem sazija: ja Deews buhtu juhsu tehws, tad juhs mani mihletut; jo es esmu isgahjis un nahku no Deewa; jo es ne-esmu nahzis no sewis, bet winsch mani suhtijis. 16,27.

43. Kadehļ tad juhs manu walodu nesaprotat? tadehļ ka juhs manu mahzibu newarat eeklausitees. p.47. 6,60. 1 Kor.2,14.

44. Juhs esat no ta tehwa, ta welna, un sawa tehwa prahtu juhs gribat darit. Tas no eesahkuma ir bijis slepkawa un naw pastahwejis eeksch pateesibas; jo eeksch ta naw pateesibas. Kad winsch melus runà, tad winsch runà no sewis pascha; jo winsch ir melkulis un melu tehws. 1 Jahn.3,8—10. 1 Mos.3. Dahw.dj.17,4. 2 Peht.2,4.

45. Bet tad es pateesibu saku, tad juhs man netizat. p.40. Rom.1,18.

46. Kas juhsu starpâ manim jebkahdu grehku war peerahdit? Bet tad es jums pateesibu saku, kam juhs man netizat? Jew.3,5.1 Peht.2,22. 2 Kor.5,21.

47. Kas ir no Deewa, tas Deewa wahrdus klausa; tapehz juhs neklausat, ka juhs ne-esat no Deewa. 10,27.18,37. 1 Jahn.4,6.

48. Tad tee Juhdi atbildeja un us winu sazija: waj mehs pareisi nesakam, ka tu esi Samareetis, un tewim ir welns? 7,20.

49. Jesus atbildeja: man welna naw, bet es sawu tehwu godaju, un juhs mani turat negodâ. 7,18.

50. Es sawu godu nemekleju, bet weens ir, kas to mekle un teesà. 5,23.41.

51. Pateesi, pateesi, es jums saku, kas manu wahrdu turehs, tas nahwi neredsehs ne muhschàm. 5,24. 6,40 u. 11,25 u. (Dahw.dj.89,49.)

52. Tad tee Juhdi us to sazija: tagad mehs nomanam, ka tewim ir welns. Ahbraāms nomirris un tee praweeschi, un tu saki: kas manu wahrdu turehs, tas nahwi nebaudihs ne muhscham. p.48. Jak.1,5. Mat.16,28.

53. Waj tu esi leelaks ne kà muhsu tehws Ahbraāms, kas nomirris? Un tee praweeschi ir nomiruschi. Par kahdu tu pats sewi dari? 1,22. 4,12.

54. Jesus atbildeja: ja es pats sewi godaju, tad mans

gods naw nekas; bet mans Tehws mani godà, par ko juhs sakat, ka tas juhsu Tehws.
p. 41. 50. 5, 31. 32.

55. Tomehr juhs winu nepasihstat, bet es winu pasihstu. Un kad es sazitu, ka es winu nepasihstu, tad es buhtu tahds pat melkulis, kà juhs; bet es winu pasihstu, un wiņa wahrdu turu.
p. 19. 28. 44. 7, 28. 15, 10.

56. Ahbraāms, juhsu tehws, tapa lihgsms, ka manu deenu redsetschot, un winsch to redseja un preezajahs.
9, 5. Luhk. 17, 22. Ebr. 11, 13.

57. Tad tee Juhdi uf to sazija: tu wehl ne-esi peezdesmit gadus wezs, un Ahbraāmu esi redsejis?
Luhk. 3, 23.

58. Jesus uf teem sazija: pateesi, pateesi, es jums saku: pirms ne kà Ahbraāms bija, es esmu. 1, 1. 2. Es. 43, 13.

59. Tad tee pazehla akminus, mest uf winu. Bet Jesus paslehpahs un isgahja no Deewa-nama ahrâ, eedams zaur winu widu. Un tà winsch aisgahja. 10, 31.
3 Mos. 24, 16. Luhk. 4, 30. Jer. 36, 26.

9. nodaļa.

Jesus zilweku dseedina, kas neredsigs bija dsimis 1; schis droschi leezibu dod par Jesu 8; tadehl top isdsits 31; bet no Jesus eepreezinats 38.

1. Un aisseedams winsch eeraudsija zilweku, kas bija neredsigs no dsimuma.

2. Un wiņa mahzekli wiņam waizaja sazidami: rabbi, kursch ir grehkojis: waj schis, waj wiņa wezaki, ka tas ir neredsigs peedsimis?
p. 5, 34. 14. Luhk. 13, 2.

3. Jesus atbildeja: ned schis grehkojis, ned wiņa wezaki; bet ka Deewa darbi pee wiņa parahditos. 11, 4.

4. Man nahkahs strahdat ta darbus, kas mani suhtijis, kamehr wehl ir deena, nahk nakts, kad neweens newar strahdat. 5, 17. 19. 8, 56. 11, 9. 10.

5. Kamehr es esmu pasaulê, es esmu pasaules gaischums.
8, 12.

6. To sazijis winsch splahwa semê un taisija swaidamo no tahm seekalahm un swaidija ta neredsigà azis ar to swaidamo, Mark. 8, 23.

7. Un sazija uf to: eij, masgajees Siloas dihkî (Siloa, tas ir tulkots: suhtits). Tad tas nogahja un masgajahs un pahrnahza redsigs.
Luhk. 13, 4. Es. 8, 6. 2 Kehn. 5, 10.

8. Tad tee kaimini un kas winu papreekisch bija redsejuschi, ka winsch bija neredsigs, sazija: waj schis naw tas, kas tur sehdeja un nabagoja? Ap. darb. 3, 10.

9. Zitti sazija: winsch tas pats; un zitti: winsch tam lihdsigs! Bet winsch sazija: es tas esmu.

10. Tad tee uf winu sazija:

kà tawas azis tapa atdaritas?

11. Winſch atbildeja un ſazija: weens zilweks, kas top ſaukts Jeſus, taiſija ſwaidamo un ar to ſwaidija manas azis un ſazija uſ mani: eij uſ Siloas dihki un maſgajees. Tad es nogahjis maſgajos un tapu redſigs. p.6.7.

12. Tad wini uſ to ſazija: kur tas ir? Tas ſaka: es neſinu.

13. Tad tee to zilkahrt neredſigo noweda pee teem wariſejeem. 7,32.45. 11,46.

14. Un ta bija ſwehtdeena, kad Jeſus to ſwaidamo bija taiſijis un tam azis atdarijis. 5,9 ꝛc.

15. Un tad atkal tee wariſeji winam waizaja: kà tas tapis redſigs? Un winſch uſ teem ſazija: winſch ſwaidamas ſahles uſlika uſ manahm azihm, un es maſgajos un redſu. p.10.11.

16. Tad ziti no teem wariſejeem ſazija: ſchis zilweks naw no Deewa, jo winſch ſwehtdeenu neſwehti; ziti ſazija: kà gan grehzigs zilweks tahdas brihnuma-zihmes war darit? Un ſchkelſchanahs bija winu ſtarpâ. p.31.33. 3,2. 7,43.

17. Un tee atkal uſ to neredſigo ſaka: ko tu par winu ſaki, ka winſch tawas azis ir atwehris? Un tas ſazija: winſch ir praweets. 4,19. 6,14.

18. Bet tee Juhdi netizeja no wina, ka winſch bijis neredſigs un tapis redſigs, teekams tee ſauza ta wezakus, kas bija tapis redſigs.

19. Un wini teem waizaja ſazidami: waj ſchis ir juhſu dehls, par ko juhs ſakat, ka winſch neredſigs peedſimis? Kà tad tas tagadihn redſ?

20. Wina wezaki teem atbildeja un ſazija: mehs ſinam, ka ſchis ir muhſu dehls, un ka tas neredſigs peedſimis.

21. Bet kà tas tagad redſ, to neſinam, waj kas wina azis atdarijis, to mehs neſinam. Winſch ir deewsgan wezs, waizajeet winam, winſch pats par ſewi runahs.

22. To wina wezaki ſazija, jo tee bijahs no teem Juhdeem; jo tee Juhdi jau bija ſarunajuſchees, iſſlehgt no draudſes to, kas apleezinatu, winu eſam Kriſtu. 7,13. 12,42. 16,2.

23. Tadehl wina wezaki ſazija: winſch ir deewsgan wezs, waizajeet winam.

24. Kad tee otru reiſ to zilweku ſauza, kas bijis neredſigs, un uſ to ſazija: dodi Deewam godu, mehs ſinam, ka ſchis zilweks ir grehzineeks. p.16. 3,2. 8,46. Joſ.7,19.

25. Tad tas atbildeja un fazija: waj winſch ir grehzineeks, to neſinu, to ween ſinu, ka es biju neredſigs un tagad redſu. p.11.15.20 ꝛc.

26. Un tee atkal uſ winu fazija: ko winſch tewim darijis? Kà winſch tawas azis atwehris?

27. Winſch teem atbildeja: es jums jau eſmu ſazijis, un juhs ne-eſat klauſijuſchi. Kam juhs to atkal gribat dſirdet? Waj ir juhs gribat palikt par wiņa mahzekļeem? 7,26.

28. Tad tee winu lamaja un fazija: tu eſi wiņa mahzeklis, bet mehs eſam Moſus mahzekļi.

29. Mehs ſinam, ka Deews uſ Moſu ir runajis; bet par ſcho mehs neſinam, no kureenes winſch ir. 7,27. 8,14.

30. Tas zilweks atbildeja un uſ teem fazija: ta ir brihniſchka leeta, ka juhs neſinat, no kureenes tas ir, un tomehr tas manas azis atdarijis.

31. Mehs jau ſinam, ka Deews grehzineekus nekļauſa, bet kas ir deewabijigs un wiņa prahtu dara, to tahdu winſch klauſa. p.24.29. Jſab.35,13. Dahw.dſ.145,19. Sak.15,8.29.

32. Tas ne muhſcham wehl naw dſirdets, ka kahds ir atdarijis tahda azis, kas neredſigs peedſimis.

33. Ja tas nebuhtu no Deewa, tad tas nebu nеſpehtu darit. p.16.

34. Tee atbildeja un uſ winu fazija: tu wiſai grehkôs eſi peedſimis un tu muhs gribi mahzit? Un tee winu iſdſina ahrâ. p.2.8.

35. Jeſus dſirdeja, ka tee to bija iſdſinuſchi, un to atradis winſch uſ to fazija: waj tu tizi uſ Deewa Dehlu? 6,40.

36. Tas atbildeja un fazija: Kungs, kurſch tas ir, lai es tizu uſ winu.

37. Un Jeſus uſ to fazija: tu winu eſi redſejis, un tas ar tewi runà, tas tas ir. 4,26.

38. Un winſch fazija: Kungs, es tizu, — un winu peeluhdſa.

39. Un Jeſus fazija: uſ teeſu es eſmu nahzis ſchinī paſaulê, lai tee neredſigee redſ un tee redſigee top akli. Mat.13,11 ꝛc.

40. Un kahdi no teem wariſejeem, kas pee wiņa bija, to dſirdeja un uſ winu fazija: waj tad mehs aridſan eſam akli?

41. Jeſus uſ teem fazija: kad juhs buhtut akli, tad jums nebuhtu grehka. Bet tagad juhs ſakat: mehs redſam; tapehz juhſu grehks paleek. 15,22. Ezek.13,10.16.

10. nodaļa.

Lihdsiba par awihm, par labo ganu un dereto ganu 1; tee Juhdi Jesum jauta, waj winsch esot Kristus 22: un kad tas atbild, esot gan, tad winu ar akmineem grib nomehtat 31; bet tas no wineem aiseet 39.

1. Patees̄i, patees̄i, es jums saku: kas ne-ee-eet pa durwihm awju-kuhti, bet kahpj zitur kur eelschâ, tas ir saglis un flepkawa.

2. Bet kas ee-eet pa durwihm, tas ir tas awju gans.

3. Tam tas durwju sargs atwer, un tahs awis klausa wina balsi, un winsch sawas awis sauz pee wahrda un tahs isweb. 18,37. Mark. 13,34. (Ap. darb. 14,27.) Es. 43,1. 45,3.4.

4. Un kad winsch sawas awis islaidis, tad tas eet winu preekschâ; un tahs awis tam eet pakal, jo tahs wina balsi pasihst. 8,43. Ebr. 12,2.

5. Bet swescham tahs neeet pakal, bet behg no ta, jo tahs ta swescha balsi nepasihst.

6. Scho lihdsibu Jesus us teem sazija; bet tee nesaprata, kas tas bija, ko winsch us teem runaja. Luhk. 20,19.

7. Tad Jesus atkal us teem sazija: patees̄i, patees̄i, es jums saku: es esmu tahs durwis pee tahm awihm. p. 1.

8. Wisi, kas preeksch manim nahkuschi, tee bijuschi saglī, un [illegible]et tahs awis teem naw klausijuschas. Jer. 23,2 u. Mat. 9,36.

9. Es esmu tahs durwis; ja kas zaur mani ee-eet, tas taps swehts, un tas ee-ees un isees un atradihs ganibas. 14,6. 4 Mos. 27,17.21. 1 Tim. 4,16.

10. Saglis nenahk kà ween gribedams sagt, schnaugt un nokaut; es esmu nahzis, ka teem buhtu dsihwiba un wiss pawisnam.

11. Es esmu tas labais gans: labais gans dod sawu dwehseli par tahm awihm. Dahw. ds. 23,1.

12. Bet derets gans, kas naw ihstais gans, kam tahs awis nepeeder, redsi wilku nahkam un tahs awis atstahj un behg, un wilks tahs sakampj un isklihdina. p. 15. Dahw. ds. 80,2. Es. 40,11. Ezek. 34,11 u. 37,24. (1 Sam. 17,34 u.)

13. Bet tas deretais gans behg, tapehz ka winsch derets, un nebehdà par tahm awihm.

14. Es esmu tas labais gans un pasihstu sawas awis, un tahs mani pasihst. 2 Tim. 2,19.

15. Itin kà mani tas Tehws pasihst, tàpat ari es to Tehwu pasihstu; un es dodu sawu dsihwibu par tahm awihm. 6,51. 7,29. Mat. 11,27. 20,28.

16. Man ari wehl zitas awis, tahs naw no schihs kuhts. Ari tahs man buhs atwest; un tahs dsirdehs ma-

nu balſi, un buhs weens pats ganams-pulks, weens pats gans. 11,52. Mat.15,24. Ezek.34,31. Mik.2,12. Zak.14,9.

17. Tapehz tas Tehws mani mihlè, ka es ſawu dſihwibu domu, lai es to atkal ņemu. 2,19. Eſ.53,10 ꝛc.

18. Neweens to neņem no manis, bet es to domu no ſewis. Man ir wara, to dot, un man ir wara, to atkal ņemt. Scho likumu es eſmu dabujis no ſawa Tehwa. 14,31. 18,6 ꝛc. Luhk.23,46.

19. Tad atkal ſchkelſchanahs zehlahs ſtarp teem Juhdeem ſcho wahrdu dehļ. 9,16.

20. Jo daudſ no teem ſazija: winam ir welns un wiņſch ir traks; ko juhs winu klauſat? 7,20.

21. Zitti ſazija: ſchee wahrdi naw welna apſehſta wahrdi; waj welns akleem azis war atdarit? 9,30 ꝛc. Dahw.dſ.146,8.

22. Un Jeruſalemê bija Deewa-nama eeſwehtiſchanas-ſwehtki, un bija ſeema.

23. Un Jeſus ſtaigaja Deewa-namâ, Salamana preekſch-namâ. Ap.darb.3,11.

24. Tad tee Juhdi winu apſtahja un uſ winu ſazija: zik ilgi tu muhſu dwehſeles ļawè? Ja tu eſi Kriſtus, tad ſaki mums to ſtaidri. 8,25. 16,29.

25. Jeſus teem atbildeja: es jums to eſmu ſazijis, un juhs netizat. Tee darbi, ko es daru ſawa Tehwa wahrdâ, ſchee dod leezibu par mani. 5,36.

26. Bet juhs netizat, jo juhs ne-eſat no manahm awihm, kà es jums eſmu ſazijis. 8,45.

27. Manas awis manu balſi klauſa, un es tahs paſihſtu, un tahs manim eetpakaļ. p.3. 8,47.

28. Un es tahm domu muhſchigu dſihwibu, un tahs ne muhſcham ne-ees bojâ, un neweens tahs ne-iſraus no manas rokas. 17,2.3. Eſ.40,10.11. Rom.8,38 ꝛc. 1 Peht.1,5.

29. Mans tehws, kas man tahs dewis, ir leelaks pahr wiſeem: un neweens tahs newar iſraut no mana Tehwa rokas. 6,37. 14,28.

30. Es un tas Tehws, mehs eſam weens. p.33.38. 5,23.

31. Tad tee Juhdi atkal pazehla akminus, winu nomehtat. 8,59.

32. Jeſus teem atbildeja: daudſ labus darbus es jums eſmu rahdijis no ſawa Tehwa: kura darba dehļ juhs mani mehtajeet ar akmineem? 7,21 ꝛc. Dahw.dſ.109,4.5. Mark.7,37. Ap.darb.10,38.39.

33. Tee Juhdi winam atbildeja un ſazija: laba darba dehļ mehs tewi nemehtajam,

bet ſaimoſchanas dehl un ka tu zilweks buhdams pats ſewi darees par Deewu. 5,18. Mat.26,65.

34. Jeſus teem atbildeja: waj juhſu bauſlibâ naw rakſtits: es eſmu ſazijis, juhs eſat deewi; Dahw.dſ.82,6. 1 Kor.8,6.

35. Kad ta nu tos ſauza par deeweem, uſ kureem Deewa wahrds ir notizis, un to rakſtu newar atmeſt, 7,23. Mat.5,18 ꝛc.

36. Ko tad juhs ſakat uſ mani, ko tas Tehws ſwehtijis un paſaulê ſuhtijis: tu Deewu ſaimo; tapehz ka es eſmu ſazijis: es eſmu Deewa Dehls? 5,17—20.

37. Ja es ſawa Tehwa darbus nedaru, tad netizeet manim. p.25. 15,24.

38. Bet ja es tos daru, tad, ja nu netizat manim, tad tizat jele teem darbeem, lai juhs atſihſtat un tizat, ka tas Tehws ir eekſch manis, un es eekſch wina. 14,9.11.

39. Tad tee atkal winu mekleja guhſtit, bet winſch iſgahja no winu rokahm. 8,59.

40. Un winſch atkal zehlahs pahri par Jardani uſ to weetu, kur Jahnis eeſahkumâ kriſtija, un palika tur. 1,28.

41. Un daudſ pee wina nahza un ſazija: jebſchu Jahnis naw darijis neweenas brihnuma-ſihmes, tomehr wiſs, ko Jahnis par ſcho ſazijis, tas ir teeſa.

42. Un daudſ tur tizeja uſ winu. 7,31.

11. nodaļa.

Lahzarus ir newefels 1; mirſt 11; top uſmodinats 43; daudſ Juhdi paleek tizigi 45; tee augſtee preeſteri meklê Kriſtu nonahwet 47; Kaïwas paſludina, ka Kriſtum jamirſt par to tautu 49.

1. Un tur weens guleja newefels, Lahzarus wahrdâ, Betanijâ, Marijas un winas mahſas Martas meeſtâ. p.18. Luhk.10,38.39.

2. (Bet ſchi bija ta Marija, kas to Kungu ar ſahlehm bija ſwaidijuſi un wina kahjas ar ſaweem mateem noſchahwejuſi, tai brahlis Lahzarus guleja newefels.) 12,3 ꝛc.

3. Tad tahs mahſas ſuhtija pee wina un ſazija: Kungs, redſi, ko tu mihlo, tas guļ newefels. p.21.

4. Un Jeſus to dſirdejis ſazija: ſchi newefeliba naw uſ mirſchanu, bet Deewam par godu, lai Deewa Dehls zaur to top pagodinats. p.40. 2,11. 9,3.

5. Bet Jeſus mihleja to Martu un winas mahſu un to Lahzaru.

6. Kad nu winſch bija dſirdejis, to eſam newefelu, tad winſch wehl diwi deenas pa-

lika tai weetâ, kur winſch bija. 10,40.

7. Pehz tam winſch ſaka uſ ſaweem mahzekļeem: eima atkal uſ Juhdeju.

8. Tee mahzekļi uſ winu ſaka: rabbi, tee Juhdi neſen tewi meklēja ar akmiņeem nomehtat, un tu atkal no-eij uſ turieni? 10,31.

9. Jeſus atbildeja: waj deenai naw diwpadſmit ſtundas? Ja kas ſtaigà deenâ, tas nepeedauſahs; jo tas redſ ſchihs paſaules gaiſmu. 9,4.5. Luhk.13.32.

10. Bet ja kas ſtaigà naktî, tas peedauſahs; jo eekſch ta gaiſmas newaid. 12,35.

11. To winſch ſazija, un pehz tam winſch uſ teem ſaka: Lahzarus, muhſu draugs, ir aiſmidſis, bet es eemu, winu uſmodinat. Mat.9,24. (Ijab.14,12.)

12. Tad wiņa mahzekļi ſazija: Kungs, kad winſch aiſmidſis, tad winſch taps weſels.

13. Bet Jeſus bija runajis par wiņa nahwi; un teem ſchķita, ka winſch runajot par aiſmigſchanos meegâ.

14. Tad Jeſus uſ teem ſkaidri ſazija: Lahzarus ir nomiris.

15. Un es preezajos juhſu dehļ, ka es tur ne-eſmu bijis (ka juhs warat tizet); bet eima pee wiņa. p.40.

16. Tad Toms, ſauzams dwihnis, uſ teem ziteem mahzekļeem ſazija: eima mehs aridſan, ka lihdſ ar winu mirſtam. p.8. 20,24.

17. Tad Jeſus nogahjis to atrada jau tſchetras deenas lapâ gulohſchu. p 39.

18. (Bet Betanija bija tuwu pee Jeruſalemes, kahdu pusjuhdſi.) 6,19. Mark.11,1.

19. Un daudſ Juhdu bija nahkuſchi pee Martas un Marijas, ka tahs eepreezinatu par winu brahli. p.31.

20. Tad Marta dſirdejuſi, ka Jeſus nahkot, gahja wiņam preti, bet Marija palika mahjâs ſehſchot. Luhk.10,39.40.

21. Tad Marta ſazija uſ Jeſu: Kungs, ja tu ſcheitan buhtu bijis, tad mans brahlis nebuhtu miris. p.32.

22. Bet ir tagad es ſinu, ka wiſu, ko tu no Deewa luhgſi, Deews tewim dos. p.42. 9,31.

23. Jeſus uſ to ſaka: taws brahlis zelſees augſcham.

24. Marta uſ winu ſaka: es ſinu, ka winſch augſchamzelſees tanî augſcham-zelſchanâ paſtara-deenâ. Ap.darb.24,15.

25. Jeſus uſ to ſazija: Es eſmu ta augſcham-zelſchanahs un ta dſihwiba; kas tiz uſ mani, jebſchu tas buhtu miris, tas dſihwos, 5,26. 6,40.54 Ap.darb.26,23.

26. Un ikweens, kas dſihwo un tiz uſ mani,

tas nemirs ne muhſcham. Waj tu to tizi? 8,51.

27. Ta uſ winu ſaka: teeſcham, Kungs, es tizu, ka tu eſi Kriſtus, Deewa Dehls, kam bija nahkt paſaulê. 9,69. Mat.11.3.

28. Un to ſazijuſi wina nogahja un ſauza Mariju, ſawu mahſu, ſlepeni, ſazidama: tas mahzitajs ir ſcheitan un tewi aizina.

29. Un to dſirdejuſi, ta tuhdal zehlahs un nahza pee wina.

30. (Bet Jeſus tai meeſtâ wehl nebija eenahzis, bet bija tai weetâ, kur Marta winu ſaſtapa.) p.20.

31. Tad tee Juhdi, kas namâ pee winas bija un winu eepreezinaja, redſedami, ka Marija tuhdal zehlahs un iſgahja, winai gahja pakal ſazidami: wina eet uſ kapu, kur raudat. p.19.

32. Tad Marija, kad ta nahza, kur Jeſus bija, un winu redſeja, metahs winam pee kahjahm un uſ winu ſazija: Kungs, ja tu ſcheitan buhtu bijis, tad mans brahlis nebuhtu miris. p.21.

33. Tad Jeſus, kad tas winu redſeja raudam, ir tos Juhdus raudam, kas lihdſ ar winu bija nahkuſchi, garâ aiſgrahbts, noſtumahs pee ſewis, 13,21. (Mark.3,5.)

34. Un ſazija: kur juhs winu eſat nolikuſchi? Tee uſ winu ſaka: Kungs, nahz un redſi. (1,39.)

35. Jeſus raudaja. Luhk.19,41.

36. Tad tee Juhdi ſazija: redſi, kà tas winu ir mihlejis? p.5.

37. Bet ziti no teem ſazija: waj tas, kas ta neredſigà azis atwehris, newareja darit, ka ari ſchis nebuhtu nomiris? 9,32. 10,21.

38. Tad Jeſus atkal ſirdi aiſgrahbts nahk pee kapa; bet tas bija weena ala, un akmins guleja preekſchâ. p.33. Mat.27,60.

39. Jeſus ſaka: nozelat to akmini. Marta, ta nomiruſchà mahſa, uſ winu ſaka: Kungs, winam jau ſmaka; winſch jau tſchetras deenas ir gulejis. p.17.

40. Jeſus uſ to ſaka: waj es tewim ne=eſmu ſazijis: ja tu tizeſi, tad tu redſeſi Deewa godibu. p.4.23.26. Luhk.9,43. 2 Moſ.16,7.

41. Tad tee to akmini nozehla, kur tas mironis bija nolikts, un Jeſus pazehla azis uſ augſchu un ſazija: Tehws, es tew pateizu, ka tu mani eſi paklauſijis. 17,1. Mark.7,34.

42. Bet es ſinu, ka tu allaſchihn mani klauſi; bet to lauſchu dehl, kas aptahrt ſtaw, es to ſaku, lai tee tiz, ka tu mani eſi ſuhtijis. 12,30. 1 Ķehn.18,37.

43. Un to fazijis wiņſch ſtiprâ balſi ſauza: Lahzaru, nahz ahrâ! 5,25.

44. Tad tas mirons iſgahja, pee kahjahm un rokahm ſaiſtits ar auteem, un wiņa waigs bija aptihts ar ſweedru-autu. Un Jeſus uſ teem ſaka: atraiſeet wiņu, un lai wiņſch ſtaigâ. 20,7. Luhk.19,20.

45. Tad daudſ no teem Juhdeem, kas pee Marijas bija nahkuſchi un redſejuſchi, ko Jeſus darijis, tizeja uſ wiņu. p.19. 7,31.

46. Bet zitti no teem nogahja pee teem wariſejeem un teem ſazija, ko Jeſus bija darijis. 9,13.

47. Tad tee augſtee preeſteri un wariſeji ſapulzinaja to augſto teeſu un ſazija: ko darifim? Jo ſchis zilweks dara daudſbrihnuma-ſihmes. Luhk.16,31.

48. Ja wiņu tà palaidifim, tad wiſi uſ wiņu tizehs, un tad Romeeſchi nahks un mums atņems ir ſemi ir kaudis. 12,19. Luhk.3,1.

49. Un weens no teem, Kaifwas, tanî gadâ augſtais preeſteris buhdams, uſ teem ſazija: juhs neſinat neko, Luhk.3,2.

50. Un juhs ne-apdomajat, ka mums ir labaki, ka weens zilweks mirſt par teem kaudihm, ne kà wiſa tauta paſuhd. 18,14.

51. Bet wiņſch to neſazija no ſewis paſcha, bet tanî gadâ augſtais preeſteris buhdams, wiņſch ka praweets runaja, ka Jeſum bija mirt par to tautu; Sak.16,1.10. (1 Sam.1,17.)

52. Un ne par to tautu ween, bet lai wiņſch tos iſklihduſchos Deewa behrnus kopâ ſapulzinatu. 1,12. 10,16.

53. No tahs deenas tee ſarunajahs, wiņu nokaut. Mat.21,38.

54. Tad Jeſus drokſchi wairs neſtaigaja ſtarp teem Juhdeem, bet no turcenes aiſgahja uſ to widu tuwu pee tukſneſcha, uſ to pilſehtu wahrdâ Ewraim, un tur wiņſch palika ar ſaweem mahzekleem. (2 Laik.13,19.)

55. Bet Juhdu leeldeena bija tuwu; un daudſi no ta widus nogahja preekſch leeldeenas uſ Jeruſalemi, ka tee ſchkihſtitos. 6,4. 2 Laik.30,17. (2 Moſ.19,10.)

56. Tad tee Jeſu mekleja un Deewa-namâ ſtahwedami ſawâ ſtarpâ runaja: kà jums ſchkeet? ka wiņſch gan uſ ſwehtkeem nenahks? 7,11.

57. Bet tee augſtee preeſteri un wariſeji bija dewuſchi pawehli, ja kas ſinatu, kur wiņſch eſot, lai tas dotu ſinu, ka tee wiņu twertu. 9,22.

12. nodaļa.

Jesus ehd pee Lahzarus 2; Marija winu swaida 3; tee kaudis Jesu un Lahzaru grib redset 9; Kristus eesahj Jerusalemê 12; Greeki winu grib redset 20; Kristus mahza par sawu un to saweju zeeschanu un pagodinaschanu 23; Juhdu netizība 37.

1. Jesus nu seschas deenas preekſch leeldeenas nahza us Betaniju, kur Lahzarus bija, kas bija miris, un ko winſch usmodinajis no mironeem. 11,1.43 ꝛc. Mat.26,6 ꝛc.

2. Tad tee winam tur meelastu sataisija, un Marta kalpoja; un Lahzarus bija weens no teem, kas ar winu pee galda sehdeja. Luhk.10,39.40.

3. Bet Marija, weenu mahrzinu loti dahrgas un it tihras nardu-eljes nehmusi, swaidija Jesus kahjas un schahweja wina kahjas ar saweem mateem. Un tas nams tapa pilns no tahs sahku smarschas. Luhk.7,38.

4. Tad weens no wina mahzekleem, Juhdas Sihmana dehls Iskarjats, kas pehz tam winu nodewa, saka: 6,71. 13,26 ꝛc. 18,2 ꝛc.

5. Kadehl schi nardu-elje naw pahrdota par trihssimt grascheem un tas naw dots nabageem. 6,7.

6. Bet to winſch nesazija, tapehz ka winam par nabageem ruhpeja, bet tapehz ka winſch bija saglis un to maku tureja, un nesa, kas tapa dots. 13,29. Luhk.8,3.

7. Tad Jesus sazija: laid winu meerâ, wina to us manu behru deenu ir pataupijusi. Mat.26,12.

8. Jo nabagi ir weenumehr pee jums, bet es neesmu weenumehr pee jums. 5 Mos.15,11.

9. Tad leels pulks Juhdu kauschu nomanija winu tur esam, un nahza ne ween Jesus dehl, bet ka tee ari redsetu Lahzaru, ko winſch bija usmodinajis no mironeem. 9,1.

10. Un tee augstee preesteri sarunajahs, ari Lahzaru nokaut; 11,47 ꝛc.

11. Jo wina dehl daudz Juhdu nogahja un tizeja us Jesu. 11,45.

12. Otrâ deenâ leels kauschu pulks us swehtkeem nahzis, dsirdedams, ka Jesus nahkot us Jerusalemi, 11,56. Mat.21,8 ꝛc.

13. Nehma sarus no palmu-kokeem un isgahja winam preti un kleedsa: Osianna, slawets, kas nahk ta Kunga wahrdâ, tas Israëla kehninſch. 1,49. 3 Mos.23,40. Dahw.ds.118,25.26.

14. Un jaunu ehseli atradis, Jesus sehdahs wirsû, tà kà rakstits: Mat.21,1 ꝛc. Zak.9,9.

15. Nebihstees, tu Zianas

meita: redſi, taws ķehniņſch nahk, ſehdedams uſ ehſeļa ķumeļa.

16 Bet to wiņa mahzekļi no eeſahkuma neſaprata. Bet kad Jeſus bija pagodinats, tad tee atgahdajahs, ka tas par wiņu bija rakſtits, un ka tee wiņam to bija darijuſchi. 2,22. 7,39.

17. Jo tee ļaudis, kas pee wiņa bija, apleezinaja, ka wiņſch Lahzaru bija iſſauzis no kapa un to uſmodinajis no mirońeem. 11,45. Luhk.19,37.

18. Tadehļ aridſan tee ļaudis wiņam preti gahja, kad tee bija dſirdejuſchi, ka wiņſch ſcho brihnuma-ſihmi bija darijis.

19. Tad tee warijeji ſawâ ſtarpâ ſazija: juhs redſat, ka juhs neko neſpehjat! Redſi, wiſa paſaule wiņam eet pakaļ. 3,26. 11,48.50. Mark.1,37.

20. Un tur bija kahdi Greeki no teem, kas uſ ſwehtkeem bija nahkuſchi, Deewu peeluhgt. 7,35. Ap.darb.8,27.

21. Schee gahja pee Wihlipa, kas bija no Betſaïdas eekſch Galilejas, un wiņu luhdſa ſazidami: kungs, mehs gribam Jeſu redſet. 1,44. Mat.11,21. Luhk.19,3.

22. Wihlips nahk un to ſaka Andrejam, un Andrejs un Wihlips to ſaka Jeſum.

23. Bet Jeſus teem atbildeja ſazidams: ta ſtunda ir nahkuſi, ka tas Zilweka-dehls top pagodinats. 13,32. 17,1.

24. Pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: ja tas kweeſchu-grauds ne-eekriht ſemê un ne-apmirſt, tad tas paleek weens pats; bet ja wiņſch apmirſt, tad tas neſ daudſ augļus. 1 Kor.15,36 u.

25. Kas ſawu dſihwibu tur mihļu, tas to paſaudehs; un kas ſawu dſihwibu ſchinî paſaulê eenihſt, tas to paturehs uſ muhſchigu dſihwoſchanu. Luhk.17,33.

26. Ja kas manim grib kalpot, tas lai ſtaigà man pakaļ; un kur es buhſchu, tur ari mans kalps buhs; un ja kas man kalpos, to mans Tehws zeenihs. 14,3. Luhk.9,23.

27. Tagad mana dwehſele ir ſatreekta. Un ko lai es ſaku? Tehws, iſpeſti mani no ſchahs ſtundas! bet tapehz es uſ ſcho ſtundu eſmu nahzis. Mat.26,38. Mat.14,35.

28. Tehws, pagodini ſawu wahrdu. Tad balſs no debeſihm nahza: es to eſmu pagodinajis un to atkal pagodinaſchu. Mat.3,17.

29. Tad tee ļaudis, kas tur ſtahweja, to dſirdejuſchi, ſazija: pehrkons ruhza! Ziti ſazija: engelis ar wiņu runajis. Ap.darb.23,9.

30. Jeſus atbildeja un ſazija: ſchi balſs ne manis, bet juhſu dehļ ir notikuſi. p.44. 11,42.

31. Tagad ir schihs pasaules teesa; tagad schihs pasaules wirsneeks taps ismests ahrâ. 9,39. 14,30. 16,11. Kolos. 2,15. (2 Kor. 4,4.)

32. Un es, kad es no semes buhschu pa-augstinats, es wisus wilkschu pee sewis. 3,14. 6,44. 8,28. 11,52.

33. Bet to winsch sazija sihmedams, kahdâ nahwê winam bija mirt. 18,32.

34. Tad tee laudis winam atbildeja: mehs no bauslibas esam dsirdejuschi, ka Kristum buhs palikt muhschigi, un kà tu saki, ka tam Zilweka-dehlam buhs tapt pa-augstinatam? Kursch ir schis Zilweka-dehls? Dahw. ds. 45,7. 72,7.17. 110,4. Dan. 7,13.14.

35. Tad Jesus us teem sazija: gaischums wehl masu brihdi pee jums iraid. Staigajeet, kamehr jums wehl ir gaischums, ka tumsiba juhs ne-aisnem. Un kas tumsibâ staiga, tas nesina, us kureeni tas eet. p. 46. 7,33. 11,9.10. Jer. 13,16.

36. Tizait us to gaischumu, kamehr jums wehl ir tas gaischums, ka juhs paleekat par gaismas behrneem. Luhk. 16,8.

37. To Jesus runaja un aisgahja un no teem paslehpahs. Un jebschu winsch tik dauds brihnuma-sihmes [illegible] eekschâ bija darijis, tomehr tee netizeja us winu, 7,31. Mat. 23,39. Ap. darb. 2,22.

38. Ka praweescha Esaijas wahrds peepilditots, ko winsch ir sazijis: Kungs, kas muhsu sludinaschanai tizejis, un kam ta Kunga elkons parahdits? 19,24. Es. 53,1.

39. Tapehz tee newareja tizet, ka Esaija atkal ir sazijis: Es. 6,9.10. Mat. 13,14 ꝛc.

40. Winsch winu azis ir aptumschojis un winu sirdis apzeetinajis, ka tee ar azihm neredſ un sirdî nesaprot un ne-atgreeschahs, ka es tos dseedinatu.

41. To Esaija sazija, kad tas wina godibu redseja un par winu runaja. Es. 6,1.

42. Tomehr ari dauds no teem wirsneekeem tizeja us winu, bet to wariseju dehl wini to ne-isteiza, ka netaptu isslehgti no draudses. 7,48. 9,22.

43. Jo tee to godu pee zilwekeem wairak mihleja ne kà to godu pee Deewa. 5,44.

44. Un Jesus sauza un sazija: kas tiz us mani, tas netiz us mani, bet us to, kas mani suhtijis. 5,24.30.38. 7,16.

45. Un kas mani reds, tas reds to, kas mani suhtijis. 8,19. 10,30. 14,9.

46. Es, tas gaischums, esmu nahzis pasaulê, lai ikkatrs, kas tiz us mani, nepaleek tumsibâ. p. 35. 8,12.

47. Un ja kas manus wahrdus dſird un netiz, tad es to neteeſaju, jo es ne-eſmu nahzis, paſauli teeſat, bet paſauli atpeſtit. 3,17.18.

48. Kas mani nizina un manus wahrdus nepeenem, tam ir, kas winu teeſa: tas wahrds, ko es eſmu runajis, tas winu teeſahs paſtara deenâ. 3,18. 8,24.25.

49. Jo es no ſewis ne-eſmu runajis, bet tas Tehws, kas mani ſuhtijis, tas manim pawehlejis, ko lai es ſaku, un ko lai es runaju. 5,19 ꝛc. 7,17 ꝛc. 8,26.28.55.

50. Un es ſinu, ka wina pawehle ir muhſchiga dſihwoſchana. Tapehz, ko es runaju, to es tà runaju, kà man tas Tehws ir ſazijis. 5,30.

13. nodaļa.

Jeſus teem mahzekļeem kahjas maſgà 4; mahza paſemibu un mihleſtibu 15; paſludina, ka Juhdas winu nodos 21; tas jaunais bauſlis 33; Pehtera leeka droſchiba.

1. Un preekſch leeldeenas ſwehtkeem Jeſus ſinadams, ka wina laiks bija nahzis no ſchihs paſaules eet pee ta Tehwa, tà kà winſch mihlejis tos ſawejus, kas bija paſaulê, tà winſch tos mihleja lihdſ galam. 8,20. 12,1. 16,28.

2. Un wakarinu ehdot, (kad jau welns Juhdaſam Iſtarjatam, Sihmaņa dehlam, ſirdî bija eedewis, winu nodot), 6,71. Luhk. 22,3.14.

3. Jeſus, ſinadams, ka tas Tehws winam wiſas leetas bija dewis rokâs, un ka winſch nahzis no Deewa un aiſees pee Deewa, 3,35. 18,4.

4. Zelahs no wakarina, nowelk ſawus ſwahrkus un preekſch-autu ņehmis ar to apſehjahs. Luhk. 12,37.

5. Pehz winſch uhdeni leij trauká un eeſahza teem mahzekļeem kahjas maſgat un tahs ſchahwet ar to preekſchautu, ar ko winſch bija apſehjees. Luhk. 7,44.

6. Tad winſch nahk pee Sihmaņa Pehtera. Tas uſ winu ſaka: Kungs, waj tu man kahjas maſgaſi? 1 Sam. 25,41.

7. Jeſus atbildeja un uſ to ſazija: ko es daru, to tu tagad neſini, bet pehz tu to ſapratiſi. p. 12 ꝛc.

8. Tad Pehteris uſ winu ſaka: ne muhſcham tew nebuhs manas kahjas maſgat. Jeſus tam atbildeja: ja es tewi nemaſgaſchu, tad tewim nebuhs daļas ar mani. p. 10. 1 Kor. 6,11. Parahd. 1,5.

9. Sihmanis Pehteris uſ winu ſaka: Kungs, neween manas kahjas, bet ari rokas un galwu!

10. Jeſus uſ to ſaka: kas ir maſgats, tam newajaga kà ween kahjas maſgat, bet winſch ir wiszauri ſchkihſts. Juhs ari eſat ſchkihſti, bet

ne wiſi. 15,3. Tit.3,5. 2 Kor.7,1.

11. Jo wiņſch ſawu nodewe-ſu gan ſinaja; tapehz wiņſch ſazija: juhs ne-eſat wiſi ſchkihſti. p.2.18. 6,70.71.

12. Kad tas nu winu kahjas bija maſgajis, tad wiņſch ņehma ſawus ſwahrkus un atkal noſehdahs un uſ teem ſazija: waj juhs ſinat, ko es jums eſmu darijis? p.4.7.

13. Juhs mani ſauzat par mahzitaju un par kungu: un tas pareiſi runats, jo es tas eſmu. Mat.23,8.10.

14. Ja tad es, juhſu kungs un mahzitajs, juhſu kahjas eſmu maſgajis, tad ari jums buhs zits zitam kahjas maſgat. Luhk.22,26.27. Rom.12,10. 1 Tim.5,10.

15. Jo es jums preekſchſihmi eſmu dewis, lai juhs darat, kà es jums eſmu darijis. 1 Peht.2,21.

16. Pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: kalps naw leelaks par ſawu kungu, nedſ, kas ſuhtits, leelaks par to, kas winu ſuhtijis. 15,20. Mat.10,24.

17. Ja juhs to ſinat, ſwehtigi juhs eſat, kad juhs to darat. Mat.7,21.24. Jehk.1,25.

18. Es nerunaju par jums wiſeem; es ſinu, kurus es eſmu iſredſejis; bet lai tas rakſts peepildahs: kas ar maņi maiſi ehd, tas mani min ar kahjahm. p.11. Dahw.dſ.41,10. Mat.26,23.

19. Tagad es jums to ſaku, pirms tas notiek, lai, kad tas notiek, juhs tizat, ka es tas eſmu. 8,24. 14,29. 16,4.

20. Pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: kas uſņem, ja es kahdu ſuhtiſchu, tas mani uſņem; un kas mani uſņem, tas uſņem to, kas mani ſuhtijis. 20,21. Mat.10,40 ꝛc.

21. To ſazijis, Jeſus garâ aiſgrahbts leezinaja un ſazija: pateeſi, pateeſi, es jums ſaku, weens no jums mani nodos. 11,33. Mat.26,21 ꝛc.

22. Tad tee mahzekli zits uſ zitu ſkatijahs, neſinadami, par kuŗu tas runà.

23. Un weens no wiņa mahzekļeem ſehdeja pee Jeſus kruhtihm, to Jeſus mihleja. 19,26. Luhk.16,22.

24. Tad Sihmanis Pehteris ſchim met ar azihm, lai waizà, kuŗſch tas eſot, par ko wiņſch runà? 21,21. Mat.26,58.

25. Un tas peelozidamees pee Jeſus kruhtihm uſ wiņu ſaka: Kungs, kuŗſch tas ir?

26. Jeſus atbild: tas ir tas, kam es to kumoſu eemehrku doſchu; tad wiņſch eemehrza to kumoſu un dod to Juhdaſam, Sihmaņa dehlam, Iſkarjotam. p.2. 2 Moſ.12,8.

27. Un pehz ta kumoſa tad ſahtans eegahja eekſch ta. Tad Jeſus uſ to ſaka: ko tu dari, to dari drihſ. Mat.26,25.

28. Bet neweens no teem,

kas tur klaht ſehdeja, neſaprata, kapehz winſch tam to ſazija.

29. Jo kahdeem ſchkita, tapehz ka Juhdaſam tas maks bija, ka Jeſus uſ winu ſaka: pehrz, ko mums uſ ſwehtkeem waijaga; waj lai winſch nabageem ko dotu. 12,6.

30. Tad nu, to kumoſu ņehmis, winſch iſgahja tuhdal ahrâ, un nakts bija. 18,3.

31. Kad winſch nu bija iſgahjis, tad Jeſus ſaka: tagad tas Zilweka-dehls ir pagodinats, un Deews ir pagodinats eekſch wiņa.

12,23. 17,1.5.

32. Ja Deews ir pagodinats eekſch wiņa, tad ari Deews wiņu pagodinahs eekſch ſewis paſcha un wiņu drihſ pagodinahs. 12,28.

33. Behrniņi, es wehl maſu brihdi eſmu pee jums. Juhs mani mekleſeet, un kà es teem Juhdeem eſmu ſazijis: uſ kureeni es eemu, tur juhs newarat nahkt; tà es jums tagadihn ſaku.

7,34. 8,21.

34. Jaunu bauſli es jums domu, ka juhs zits zitu mihleſat, itin kà es juhs eſmu mihleſis, ka ari juhs zits zitu mihleſeet. 15,12.13. 1 Jahņ.2,8. 3,14. Gal.6,2.

35. Pee tam wiſi nomanihs, ka juhs eſat mani mahzekli, ja jums ir mihleſtiba ſawâ ſtarpâ. 1 Jahņ.2,5.

36. Sihmanis Pehteris uſ wiņu ſaka: Kungs, kurp tu eij? Jeſus tam atbildeja: kur es eemu, tur tu tagad manim newari nahkt pakaļ, bet pehzgalâ tu man nahkſi pakaļ. p.33. 21,18.19.

37. Pehteris uſ wiņu ſaka: Kungs, kapehz es tagad tewim newaru eet pakaļ? Sawu dſihwibu es par tewi nodoſchu.

Luhk.22,33 ꝛc. Mat.26,33 ꝛc.

38. Jeſus tam atbildeja: waj tu par mani ſawu dſihwibu nodoſi? Pateeſi, pateeſi, es tew ſaku: gailis nedſeedahs, pirms tu trihs kahrt mani ne-aiſleegſi.

14. nodaļa.

Kriſtus ſawus mahzekļus eepreezina un ſtiprina 1; rahda to dſihwibas-zelu 5; apſola Swehtu Garu 16; wehlè ſawu meeru 27.

1. Juhſu ſirds lai ne-iſbihſtahs! Tizat uſ Deewu un tizat uſ mani. p.27.28. 12,44. 16,6. Mark.5,36. 11,22.

2. Mana Tehwa namâ ir daudſ dſihwoklu. Kad tas tà nebuhtu, tad es jums to buhtu ſazijis. Es no-eemu jums weetu ſataiſit.

2 Kor.5,1. Luhk.14,22.

3. Un kad es buhſchu nogahjis un jums weetu ſataiſijis, tad es gribu atkal atnahkt un juhs ņemt pee ſe-

wis, lai juhs eſat, kur es eſmu. p.18 ꝛc. 17,24. 1 Teſ.4,17.

4. Un kurp es no-eemu, to juhs ſinat, un to zeļu juhs ari ſinat. 16,5.28.

5. Toms uſ to ſaka: Kungs, mehs neſinam, kurp tu eij; kà tad mehs to zeļu waram ſinat. 11,16.

6. Jeſus uſ to ſaka: es eſmu tas zeļſch un ta pateeſiba un ta dſihwiba; neweens nenahk pee ta Tehwa, kà ween zaur mani. 1 Pēt.1,21. Ebr.7,25. 9,8. 10,19.

7. Kad juhs mani buhtut paſinuſchi, tad juhs ari buhtut paſinuſchi manu Tehwu, un no ſchi laika juhs winu paſihſtat un winu eſat redſejuſchi. 8,19.

8. Wihlips uſ winu ſaka: Kungs, rahdi mums to Tehwu, tad mums peeteek. (2 Moſ.33,18 ꝛc.)

9. Jeſus uſ to ſaka: tik ilgi es pee jums eſmu, un tu mani nepaſihſti? Wihlip, kas mani redſ, tas redſ to Tehwu. Kà tad tu ſaki: rahdi mums to Tehwu? 12,45. Koloſ.1,15. Ebr.1,3. 2 Kor.4,4.6.

10. Waj tu netizi, ka es eſmu eekſch ta Tehwa, un tas Tehws ir eekſcha manis? Tos wahrdus, ko es uſ jums runaju, tos es nerunaju no ſewis; bet tas Tehws, kas ir eekſch manis, tas dara tos darbus. [illegible] 8. 17,21.

11. Tizeet man, ka es eſmu eekſch ta Tehwa un tas Tehws eekſch manis; ja ne, tad ſele tizeet man to darbu dehļ. 5,36. 10,37 ꝛc.

12. Pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: kas tiz uſ mani, tas aridſan tos darbus darihs, ko es daru, un darihs leelakus ne kà ſchos; jo es eemu pee ſawa Tehwa. p.28. 16,7. Mark.11,23. 16,17. Ap.darb.2,41. 5,15. Ew.4,8.

13. Un ko juhs luhgſeet manâ wahrdâ, to es gribu darit, lai tas Tehws top godats eekſch ta Dehla. 5,23. 15,7. 16,23.

14. Kad juhs ko luhgſeet manâ wahrdâ, to es dariſchu. 1 Jahn.5,14.15.

15. Ja juhs mani mihlejat, tad tureet manus bauſchļus; 15,10 ꝛc. 1 Jahn.5,3. 5 Moſ.20,6.

16. Un es to Tehwu luhgſchu, un tas jums dos zitu eepreezinataju, lai tas pee jums paleek muhſchigi, p.26. 17,11.12.

17. To pateeſibas Garu, ko paſaule newar dabuht, jo ta winu neredſ, nedſ winu paſihſt; bet juhs winu paſihſtat, jo tas paleek pee jums un buhs eekſch jums. 7,39.

18. Es juhs nepametiſchu bahrinus, es atkal nahku pee jums. p.3. Mat.28,20.

19. Wehl maſs brihdis, tad

pasaule mani wairs neredsehs, bet juhs mani redseseet, jo es dsihwoju un jums buhs dsihwot.
6,57. 11,25 ꝛc. 16,16. Os.6,2.

20. Taî deenâ juhs atsihseet, ka es esmu eeksch sawa Tehwa, un juhs eeksch manis un es eeksch jums.
17,23 ꝛc.

21. Kam mani bauschli ir, un kas tos tur, tas mani mihlè, un kas mani mihlè, tas taps mihlets no mana Tehwa; un es to mihleschu un tam parahdischos.
p.15. 12,26.

22. Juhda (ne tas Iskarjats) us winu saka: Kungs, kas tas ir, ka tu mums parahdisees un ne pasaulei?
Luhk.6,16.

23. Jesus atbildeja un us to sazija: ja kas mani mihle, tas manu wahrdu turehs, un mans Tehws to mihlehs, un mehs pee ta nahksim un mahjas-weetu pee ta darisim.
p.21. Gal.1,16. Ew.3,17 ꝛc. 2 Kor.3,17.18.

24. Kas mani nemihle, tas manus wahrdus netur, un tas wahrds, ko juhs dsirdat, naw mans, bet ta Tehwa, kas mani suhtijis. 7,16 ꝛc.

25. To es jums esmu sazijis, wehl pee jums buhdams.
13,19.

26. Bet tas eepreezinatajs, tas Swehtais Gars, ko tas Tehws suhtihs manâ wahrdâ, tas jums mahzihs wisas leetas un jums atgahdinahs wisu to, ko es jums esmu sazijis. p.16. 15,26. 16,14. 1 Jahn.2,20.27.

27. Meeru es jums atstahju; sawu meeru es jums domu, — ne tà, kà pasaule dod, es jums domu. Juhsu sirds lai ne-istruhzinajahs un lai ne-isbihstahs.
p.1. 16,33. Rom.5,1. Wihlip.4,7.

28. Juhs esat dsirdejuschi, ka es jums esmu sazijis: es no-eemu un atkal atnahku pee jums; kad juhs mani mihletut, tad juhs preezatos, ka es esmu sazijis: es no-eemu pee ta Tehwa. Jo tas Tehws ir leelaks ne kà es.
p.3,18. 5,26. 6,57. 10,29. 13,16. 16,5. Wihlip.2,6 ꝛc.

29. Un tagad es jums esmu sazijis, pirms tas noteek, lai juhs tizat, kad tas noteek.
13,19.

30. Es jo projam dauds wairs nerunaschu ar jums; jo schihs pasaules wirsneeks nahk un neneeka nespehj pahr mani. 12,31. Luhk.22,53. Ebr.7,26.

31. Bet lai pasaule atsihst, ka es to Tehwu mihleju un daru tà, kà manim tas Tehws pawehlejis: zelamees un eima no schejeenes. 10,18. 12,49. (Mat.26,46.)

15. nodaļa.

Kristus ir tas ihstenais wihna-kols 1; mahza mihlestibu 9; pazeeschanos 20; apsola atkal Swehto Garu 25.

1. Es esmu tas ihstenais wihna-kols, un mans Tehws ir tas wihna-dahrsneeks.

(Dahw. ds. 80, 15. 16.)

2. Itweenu saru pee manis, kas augļus neneß, to winsch nonem, un itweenu, kas augļus neß, to winsch schķihsta, lai tas jo wairak augļus neß.

Wihlip. 1, 10. 11.

3. Juhs tagad esat schķihsti ta wahrda dehļ, ko es uß jums esmu runajis. 13, 10. Ew. 5, 26.

4. Paleekat eekschķ manis, un es eekschķ jums. Itin kà sars newar augļus neßt no sewis, ja tas nepaleek eekschķ wihna-kola; tà ari juhs ne, ja juhs nepaleekat eekschķ manis.

6, 56.

5. Es esmu tas wihna-kols, juhs tee sari; kas paleek eekschķ manis un es eekschķ wiņa, tas neß daudß augļus; jo bez manis juhs neneeka nespehjat darit.

2 Kor. 3, 5. Rom. 15, 18.

6. Ja kas nepaleek eekschķ manis, tas ir ismests, it kà kahds sars, un ir sakaltis; un tee top sakrahti un uguni eemesti un sadedsinati.

Ezek. 15, 4. 5.

7. Ja juhs paleekat eekschķ manis, un mani wahrdi paleek eekschķ jums, tad juhs lubgseet, ko gribedami, un tas jums notiks. 14, 13. Mark. 11, 24.

8. Eekschķ ta mans Tehws ir pagodinats, ka juhs neßat daudß augļus un topat mani mahzekļi. 5, 23. Mat. 5, 16.

9. Itin kà tas Tehws mani mihlejis, tà es aridsan juhs esmu mihlejis; paleekat eekschķ manas mihlestibas.

10. Ja juhs manus bauschķus turesseet, tad juhs palikseet eekschķ manas mihlestibas, itin kà es sawa Tehwa bauschķus esmu turejis un paleeku eekschķ wiņa mihlestibas. 8, 55. 14, 15.

11. To es jums esmu runajis, lai mans preeks paleek eekschķ jums, un juhsu preeks top pilnigs. 16, 24. 17, 13.

12. Schis ir mans bauslis, ka juhs weens otru mihlejat, itin kà es juhs esmu mihlejis.

13, 34.

13. Neweenam naw leelaka mihlestiba ne kà schi, kad kahds sawu dsihwibu nodod par saweem draugeem. 10, 12.

Rom. 5, 6 u. (Jjab. 2, 4.)

14. Juhs esat mani draugi, ja juhs darat, ko es jums pawehlu. 8, 31. Luhk. 8, 21.

15. Es juhs wairs nesauzu par kalpeem, jo kalps nesina, ko wiņa kungs dara; bet es juhs esmu sauzis par draugeem, jo wisu, ko esmu dsirdejis no sawa Tehwa, to es jums esmu darijis sinamu.

8, 26. 14, 10. 1 Mos. 18, 17. Jehk. 2, 23.

16. Juhs mani ne-eſat iſredſejuſchi, bet es juhs eſmu iſredſejis un juhs eezehlis, ka jums buhs no-eet un augļus neſt un ka juhſu augļeem buhs palikt, ka es jums to domu, ko juhs luhgſeet no ta Tehwa manâ wahrdâ.
16,23. 1 Jahn. 4,10. Eſ. 43,22 ꝛc.

17. To es jums pawehlu, ka juhs mihlejatees ſawâ ſtarpâ. 13,34.

18. Ja paſaule juhs eenihſt, tad ſinait, ka ta mani papreekſch eenihdejuſi.
7,7. 1 Jahn. 3,13.

19. Ja juhs buhtut no paſaules, tad paſaule mihletu, kas winai peeder; bet kad juhs ne-eſat no paſaules, bet es juhs eſmu iſredſejis no paſaules, tapehz paſaule juhs eenihſt. 17,14. 1 Jahn. 4,5 ꝛc. Gal. 1,4.

20. Peemineet manu wahrdu, ko es jums eſmu ſazijis: kalps naw leelaks ne kà wiņa kungs. Ja tee mani waijajuſchi, tad tee ari juhs waijahs. Ja tee manu wahrdu turejuſchi, tad tee ari juhſu wahrdu turehs. 13,16. 14,24. 16,2.

21. Bet tee jums to wiſu darihs mana wahrda dehl, tapehz ka tee to nepaſihſt, kas mani ſuhtijis. 8,47. 54.55. 16,3.

22. Kad es nebuhtu nahzis, nedſ uſ teem runajis, tad teem nebuhtu grehka, bet nu teem newaid aiſbildinaſchanahs par ſawu grehku. 9,41. 10,25. (Rom. 1,19 ꝛc.)

23. Kas mani eenihſt, tas eenihſt ari manu Tehwu. 5,23.

23. Kad es tos darbus wiņu preekſchâ nebuhtu darijis, ko zits neweens naw darijis, tad teem nebuhtu grehka. Bet tagad tee tos ir redſejuſchi un ir eenihdejuſchi ir mani, ir manu Tehwu. 10,37.38.

25. Bet lai tas wahrds peepildahs, kas rakſtits wiņu bauſlibâ: tee mani welti eenihdejuſchi. Dahw. dſ. 35,19. 69,5.

26. Bet kad tas Eepreezinatajs nahks, ko es jums ſuhtiſchu no ta Tehwa, (tas pateeſibas Gars, kas iſeet no ta Tehwa), tas leezibu dos par mani. 14,16.26. Gal. 4,6.

27. Un juhs ari leezibu doſeet, jo juhs eſat pee manis no eeſahkuma.
Ap. darb. 1,8.21 ꝛc. 5,32. 10,39 ꝛc.

16. nodaļa.

Jeſus paſludina ſaweem mahzekļeem nahkamo likſtu 1; ka wiņa aiſeeſchana pee Tehwa mums par labu 7; par Swehtà Gara nahkſchanu un amatu 8; apſola wiņus peſtit 20; un paklauſit wiņu luhgſchanas 23.

1. To es jums eſmu ſazijis, lai juhs neņemat apgrehzibu. Mat. 13,21.

2. Tee juhs iſſlehgs no draudſes; un nahk laiks, ka tas, kas juhs nokaus, domahs, ar to Deewam kalpojis. 12,42. Mat. 24,9. Ap. darb. 8,1. 12,2. 23,12. 26,9 ꝛc.

3. Un to tee darihs, tapehz ka tee naw atſinuſchi nei manu Tehwu nei mani.
15,21. 1 Kor. 2,8.

4. Bet to es jums eſmu ſazijis tapehz, lai, kad tas laiks buhs nahzis, juhs peeminat, ka es jums to eſmu ſazijis. Bet to es no eeſahkuma jums ne-eſmu ſazijis, tapehz ka es biju pee jums.
13,19.

5. Bet nu es no-eemu pee ta, kas mani ſuhtijis, un neweens no jums mani nejauta: kurp tu eij? p. 28. 7,33. 13,36. 14,5.28.

6. Bet kad es to uſ jums eſmu runajis, tad juhſu ſirds ir palikuſi pilna noſkumſchanas. 14,1.28.

7. Bet es jums ſaku pateeſibu: tas jums par labu, ka es no-eemu; jo, kad es nenoeemu, tad tas Eepreezinatajs nenahks pee jums; bet kad es no-eeſchu, tad es to pee jums ſuhtiſchu. 7,39.

8. Un kad tas buhs nahzis, tas pahrleezinahs paſauli par grehku, par taiſnibu un par ſodu;

9. Par grehku, ka tee netiz uſ mani; 3,18.

10. Par taiſnibu, ka es eemu pee ta Tehwa, un juhs mani wairs neredſeſeet;
Ap. darb. 5,31. Rom. 4,25. 8,34.

11. Par ſodu, ka ſchihs paſaules kungs ir noteeſats.
12,31. 1 Jahn. 5,18.

12. Man wehl daudſ jums jaſaka, bet tagad juhs to newarat paneſt. 15,15. 1 Kor. 3,1ꝛc.

13. Bet kad winſch, tas pateeſibas Gars, nahks, tas juhs wadihs uſ wiſu pateeſibu; jo winſch no ſewis paſcha nerunahs, bet to tas dſirdehs, to tas runahs un nahkoſchas leetas jums paſludinahs. 8,26. 28.32. 12,49. 24,17. 1 Jahn. 2,27.

14. Tas mani pagodinahs, jo no manis winſch ņems un jums to paſludinahs.
14,26. Koloſ. 2,2.3.

15. Wiſs, kas tam Tehwam ir, tas ir mans, tapehz es eſmu ſazijis: winſch ņems no manis un jums paſludinahs. 17,10.

16. Par maſu brihdi, tad juhs mani wairs neredſeſeet, un atkal par maſu brihdi, tad juhs mani redſeſeet, — jo es eemu pee ta Tehwa.
14,19.28.

17. Tad kahdi no wiņa mahzekļeem ſazija ſawâ ſtarpâ: kas tas ir, ko winſch ſaka: par maſu brihdi, tad juhs mani neredſeſeet, un atkal par maſu brihdi tad juhs mani redſeſeet; un: es eemu pee ta Tehwa?

18. Un tee ſazija: kas tas ir, ko winſch ſaka: par maſu brihdi? Mehs neſinam, ko winſch ſaka: 7,36.

19. Tad Jeſus nomanija, ka tee tam gribeja jautat, un

uſ teem ſazija: par to juhs apjautajatees ſawâ ſtarpâ, ka es eſmu ſazijis: par maſu brihdi juhs mani neredſeſeet, un atkal par maſu brihdi juhs mani redſeſeet?

20. Pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: juhs raudaſeet un waidoſeet, un paſaule preezaſees; bet juhs noſtumſitees; — tomehr juhſu noſtumſchana palikſ par preeku.

Jer.31,13.

21. Kad ſeewa dſemde, tad ta noſtumuſi, jo wiņas ſtunda nahkuſi; bet kad tai tas behrns dſimis, tad wiņa tahs ſahpes wairs nepeemin tahs lihgſmibas dehl, ka zilweks dſimis paſaulê. Eſ.26,17 u.

22. Tà ari juhs tagad eſat noſtumuſchi, bet es juhs atkal redſeſchu, un juhſu ſirds lihgſmoſees, un juhſu preeku neweens no jums ne-atņems.

Un tanî deenâ juhs manim neneeka nejautaſeet.

Luhk.24,41.52. Eſ.35,10. 66,14.

23. Pateeſi, pateeſi, es jums ſaku: ko ween juhs tam Tehwam luhgſeet manâ wahrdâ, to wiņſch jums dos.

p.19. 14,13.20. 15,16.

25. Lihdſ ſchim juhs neko ne-eſat luhguſchi manâ wahrdâ; luhdſeet, tad juhs ņemſeet, lai juhſu lihgſmiba ir pilniga. 15,11.

25. To es uſ jums eſmu runajis zaur lihdſibahm, bet laiks nahk, kad es ar jums wairs nerunaſchu zaur lihdſibahm, bet jums ſkaidri paſludinaſchu par to Tehwu.

Ap.darb.1,3.

26. Tai deenâ juhs luhgſeet manâ wahrdâ; un es jums neſaku, ka es to Tehwu luhgſchu juhſu dehl.

14,16. 17,9. Ebr.7,25.

27. Jo pats tas Tehws juhs mihlè, tapehz ka juhs mani mihlejuſchi un tizejuſchi, ka es eſmu iſgahjis no ta Tehwa.

14,21. 17,8.25.

28. Es eſmu iſgahjis no ta Tehwa un nahzis ſchinî paſaulê; atkal es atſtahju ſcho paſauli un eemu pee ta Tehwa. p.5. 13,3.

29. Tad wiņa mahzekli uſ to ſazija: redſi, tagad tu runà ſkaidri un neſaki nekahdu lihdſibu. p.25. Mark.8,32.

30. Tagad mehs ſinam, ka tu wiſu ſini, un neweenam newaijaga tewi jautat; tapehz mehs tizam, ka tu eſi iſgahjis no Deewa. 21,17.

31. Tad Jeſus teem atbildeja: tagad juhs tizat? 14,1.

32. Redſi, tas laiks nahk un jau ir nahzis, ka juhs iſklihdiſeet, ikweens uſ ſawu weetu, un mani pametiſeet weenu paſchu.. Un es neeſmu weens, jo tas Tehws ir ar mani. 8,29. Mat.26,56.

33. To es uſ jums eſmu runajis, lai jums meers buhtu eekſch manis. Paſaulê jums buhs beh-

das; bet turat droſchu prahtu, es paſauli eſmu uſwahrejis.
p.11. 14,27. 1 Jahņ.5,4.

17. nodaļa.

Jeſus Deewu luhdſ par ſewi 1; par ſaweem mahzekleem 6; un par wiſu ſawu draudſi 20.

1. To Jeſus runaja un pazehla ſawas azis uſ debeſihm un ſazija: Tehws, ta ſtunda ir nahkuſi; pagodini ſawu Dehlu, lai ari taws Dehls tewi pagodina.
11,41. 12,23.28.

2. Jtin kà tu winam eſi dewis waru pahr wiſu meeſu, lai winſch wiſeem teem, ko tu winam eſi dewis, dotu muhſchigu dſihwibu. 3,35. 5,21 ꝛc. 6,37. Luhk.3,6. Eſ.8,18.

3. Bet ſchi ir ta muhſchigà dſihwiba, ka wini tewi atſihſt, to weenigo pateeſo Deewu, unto, ko tu eſi ſuhtijis, Jeſu Kriſtu. 1 Kor.8,6.

4. Es tewi eſmu pagodinajis wirs ſemes, es eſmu padarijis to darbu, ko tu man eſi dewis, lai es to daru.
4,34.

5. Un tagad pagodini mani, tu Tehws, pee ſewis paſcha ar to godibu, kas man bija pee tewis, pirms ne kà paſaule bija. p.24. 1,1ꝛc. Wihlip.2,6.

6. Es tawu wahrdu eſmu darijis ſinamu teem zilwekeem, ko tu manim no paſaules eſi dewis. Tee bija tawi, un tu manim tos eſi dewis, un tee tawu wahrdu ir turejuſchi. p.11. 6,44.45. 15,19.

7. Un tagad tee ir atſinuſchi, ka wiſs, ko tu manim eſi dewis, ir no tewis. 7,17. 12,49 ꝛc.

8. Jo tos wahrdus, ko tu man eſi dewis, es teem eſmu dewis; un tee tos ir peenehmuſchi un pateeſi atſinuſchi, ka es eſmu iſgahjis no tewis, un ir tizejuſchi, ka tu mani eſi ſuhtijis. 16,27.30.

9. Es luhdſu par teem; es neluhdſu par paſauli, bet par teem, ko tu manim eſi dewis, jo tee ir tawi. Ebr.7,25. (Luhk.23,34.)

10. Wiſs, kas man peeder, tas tew peeder; un kas tew peeder, tas man peeder; un es eſmu pagodinats eekſch teem. 16,15. 2 Kor.3,18.

11. Un es wairs ne-eſmu paſaulê, bet ſchee ir paſaulê; un es nahku pee tewis. Swehtais Tehws, uſturi eekſch tawa wahrda tos, ko tu man eſi dewis, lai tee ir weens, itin kà mehs.
p.21—23.26. 10,30.

12. Kad es biju pee teem paſaulê, es tos uſturejU tawâ wahrdâ. Es eſmu paſargajis tos, ko tu man eſi dewis, un neweens no teem naw paſudis, kà tik tas paſuſchanas dehls, ka tas rakſts taptu peepildits. 13,18. (2 Teſ.2,3.) Dahw.dſ.109,7 ꝛc.

13. Bet tagad es nahku pee tewis un to runaju eekſch paſaules, lai mans preeks ir pilnigs eekſch teem. 15,11.

14. Es teem tawu wahrdu eſmu dewis, un paſaule tos ir eenihdejuſi, tapehz ka tee naw no paſaules, itin kà es ne-eſmu no paſaules.

15,15.18.19.

15. Es neluhdſu, ka tu tos atnemtu no paſaules, bet ka tu tos paſargatu no ta launà.

Wihlip.1,23 u. 2 Teſ.3,3.

16. Tee naw no paſaules, it kà es ne-eſmu no paſaules.

8,23.

17. Swehti tos eekſch tawas pateeſibas, taws wahrds ir pateeſiba.

8,40. Dahw.dſ.119,160.

18. Itin kà tu mani eſi ſuhtijis paſaulê, tà es aridſan tos eſmu ſuhtijis paſaulê. 20,21.

19. Un es pats ſwehtijos par wineem, ka ir wini buhtu ſwehtiti eekſch pateeſibas. 4,23.

2 Kor.5,15. Ebr.10,9.10. Tit.2,14.

20. Bet es neluhdſu par ſcheem ween, bet ari par teem, kas zaur winu wahrdu uſ mani tizehs. p.9. Rom.10,17.

21. Lai wiſi ir weens, itin kà tu Tehws eekſch manis un es eekſch tewis, lai ari tee ir weens eekſch mums, lai paſaule tiz, ka tu mani eſi ſuhtijis. p.11. 13,34.35. Ap.darb.4,32.

22. Un es to godibu, ko tu man eſi dewis, teem eſmu dewis, lai tee ir weens, itin kà mehs eſam weens,

Rom.8,29 u.

23. Es eekſch teem un tu eekſch manis, ka tee ir pilnigi weens, lai paſaule atſihſt, ka tu mani eſi ſuhtijis un tos mihlejis, itin kà tu mani eſi mihlejis. Ew.4,16 u.

24. Tehws, es gribu, ka, kur es eſmu, ari tee ir pee manis, ko tu manim eſi dewis, lai tee redſ manu godibu, ko tu manim eſi dewis, jo tu mani eſi mihlejis preekſch paſaules eeſahkuma.

p.5. 12,26. Mat.25,34.

25. Taiſnais Tehws, paſaule tewi naw atſinuſi, bet es tewi eſmu atſinis, un ſchee ir atſinuſchi, ka tu mani eſi ſuhtijis. 16,3.27.

26. Un es teem tawu wahrdu eſmu darijis ſinamu un dariſchu ſinamu, lai ta mihleſtiba, ar ko tu mani eſi mihlejis, ir eekſch teem, un es eekſch teem. p.6. Dahw.dſ.22,23.

18. nodaļa.

Kriſtus zeeſchana dahrſâ 1; pee Annaſa un Kaiwaſa 12; Pehtera grehkoſchanahs 25; Kriſtus pee Pilatus 28.

1. To ſazijis Jeſus iſgahja ar ſaweem mahzekleem pahr Kihdranas upi; tur bija dahrſs, kurâ winſch un wina mahzekli eegahja.

Mat.26,36 u. 2 Sam.15,23.

2. Bet ari Juhdas, kas winu

nodewa, ſinaja to weetu; jo Jeſus daſchu reiſ tur bija ſapulzejees ar ſaweem mahzekleem. Mat 26,47 ꝛc.

3. Tad Juhdas, karaſ-wihru pulku nehmis pee ſewis un ſulainus no teem augſteem preeſteŗeem un wariſejeem, tur nonahk ar lahpahm, eljes-ſwezehm un karaſ-eerotſcheem.

4. Jeſus nu wiſu ſinadams, kas winam notikſchot, gahja teem pretim un uſ teem ſaka: ko juhs meklejat? 13,1. 19,28.

5. Tee winam atbildeja: Jeſu no Nazaretes. Jeſus uſ teem ſaka: es tas eſmu. Un pee teem ſtahweja ari Juhdas, kas winu nodewa. Mat. 21,11. 26,71.

6. Kad nu Jeſus uſ teem ſazija: es tas eſmu; tad tee atkahpahs atpakaļ un krita pee ſemes. 6,20.

7. Tad winſch teem atkal waizaja: ko juhs meklejat? Un tee ſazija: Jeſu no Nazaretes.

8. Jeſus atbildeja: es jums eſmu ſazijis, ka es tas eſmu; ja tad juhs mani meklejat, tad leezeet ſchos meerâ; 10,18.

9. Ka tas wahrds taptu peepildits, ko winſch bija ſazijis: es neweenu ne-eſmu paſaudejis no teem, ko tu man eſi dewis. 17,12.

10. Bet Sihmanis Pehteris, kam ſobins bija, to iſwilzis zirta tam augſta preeſteŗa kalpam un tam nozirta labo auſi, un ta kalpa wahrds bija Malkus. Mat. 26,51 ꝛc.

11. Tad Jeſus uſ Pehteri ſazija: bahſ ſawu ſobinu makſtîs; waj man nebuhs to biķeri dſert, ko mans Tehws man ir dewis? Mat. 20,22. 26,39.

12. Tad tas pulks un tas wirſneeks un tee Juhdu ſulaini Jeſu ſanehma un ſehja Mat. 26,57.

13. Un winu weda papreekſch pee Annaſa, tas bija ſeewas tehws Kaïwaſam, kas bija ta gada augſtais preeſteris. Luhk. 3,2.

14. Bet Kaïwas bija tas, kas teem Juhdeem padomu bija dewis, labi eſot, ka weens zilweks mirtu par to tautu. 11,50.

15. Un Sihmanis Pehteris un wehl otrs mahzeklis Jeſum gahja pakaļ, un ſchis mahzeklis tam augſtam preeſterim bija paſihſtams un eegahja lihdſ ar Jeſu ta augſtà preeſteŗa pilî. 20,2.3.4.8.

16. Bet Pehteris ſtahweja ahrâ pee durwihm. Tad tas otrs mahzeklis, kas tam augſtam preeſterim bija paſihſtams, iſgahja un runaja ar to durwju-ſargataju un eeweda Pehteri eekſchâ.

17. Tad ta kalpone, kas bija durwjuſargataja, ſaka uſ

Pehteri: waj tu aridsan ne-esi weens no schi zilweka mahzekleem? Tas saka: es ne-esmu. Mat. 26,69 ꝛc.

18. Un tee kalpi un sulaini stahweja un uguni bija sakuhruschi no oglehm, jo bija auksts, un tee sildijahs. Bet ari Pehteris pee teem stahweja un sildijahs. Luhk. 22,55.

19. Tad tas augstais preesteris Jesum waizaja par wiņa mahzekleem un par wiņa mahzibu. p. 13,24.

20. Jesus tam atbildeja: es droschi un klaidri esmu runajis us pasauli, es allasch esmu mahzijis basnizâ un Deewa-namâ, kur allaschihn tee Juhdi sa-eet, un neko ne-esmu runajis kattâ.

7,14.26. 8,26. Mat. 26,55. Es. 48,16. Ap. darb. 26,26.

21. Ko tu man jauta? Jauta teem, kas dsirdejuschi, ko es us teem esmu runajis; redsi, tee sin, ko es esmu sazijis.

22. Bet Jesum to runajot weens no teem sulaineem, kas klaht stahweja, wiņam sita waigâ un sazija: waj tu tà atbildi augstam preesterim? Mik. 4,14. Ap. darb. 23,4.

23. Jesus tam atbildeja: kad es esmu nepareisi runajis, tad peerahdi, ka tas ir nepareisi; bet kad esmu pareisi runajis, kam tad tu mani siti? Mat. 5,39.

24. Tad Anna wiņu suhtija saistitu pee Kaiwasa, ta augstà preestera.

25. Bet Sihmanis Pehteris stahweja un sildijahs. Tad tee us wiņu sazija: waj tu aridsan ne-esi weens no wiņa mahzekleem? Tas leedsahs un sazija: es ne-esmu. p. 18.

26. Tad weens no ta augstà preestera kalpeem, radineeks tam, kam Pehteris labo ausi bija nozirtis, saka: waj es tewi neredseju dahrsâ pee wiņa? p. 10.

27. Tad Pehteris atkal leedsahs; un tuhdal gailis dseedaja. 13,38.

28. Tad tee Jesu weda no Kaiwasa us teesas-namu, un wehl bija agri. Un paschi ne-eegahja teesas-namâ, ka netaptu neschkihsti, bet ka waretu ehst leeldeenas jehru. Mat. 27,1 ꝛc. 5 Mos. 16,4. Ap. darb. 11,3

29. Tad Pilatus pee teem isgahja ahrâ un sazija: ko juhs suhdsat par scho zilweku?

30. Tee atbildeja un us wiņu sazija: ja schis nebuhtu launadaritajs, tad mehs to tewim nebuhtum nodewuschi.

31. Tad Pilatus us teem sazija: tad nemeet juhs wiņu un teesajeet wiņu pehz sawas bauslibas. Tad tee Juhdi us wiņu sazija: mums naw brihw neweenu nonahwet; 19,6.7.

32. Ka Jesus wahrds tap-

tu peepildits, ko winſch ſazija noſihmedams, ar kahdu nahwi winam bija mirt.
12,23.33. Mat.20,19.

33. Tad Pilatus atkal eegahja teeſas-namâ un Jeſu aizinaja un uſ to ſazija: waj tu eſi tas Juhdu kehninſch?
Mark.15,2. Luhk.23,2.

34. Jeſus tam atbildeja: waj tu to runâ pats no ſewis? Jeb waj ziti tewim to par mani ſazijuſchi?

35. Pilatus atbildeja: waj es eſmu Juhds? Tawa tauta un tee augſtee preeſteri tewi manim nodewuſchi; ko tu eſi darijis?

36. Jeſus atbildeja: mana walſtiba naw no ſchihs paſaules; ja mana walſtiba buhtu no ſchihs paſaules, tad mani kalpi par to kautos, ka es teem Juhdeem netaptu nodots. Bet nu mana walſtiba naw no teijeenes.
6,15. 17.14.16. Luhk.17,20. Mat.26,52.53.

37. Tad Pilatus uſ winu ſazija: tad tu tomehr eſi kehninſch? Jeſus atbildeja: tu to ſaki. Es eſmu kehninſch. Es tapehz eſmu dſimis un tapehz paſaulê nahzis, ka man buhs pateeſibu apleezinat. Ikweens, kas ir no pateeſibas, dſird manu balſi.
8,40.47. 1 Tim.6,13. Luhk.22.70.

38. Pilatus uſ winu ſaka: kas ir pateeſiba? Un to ſazijis winſch atkal iſgahja ahrâ pee teem Juhdeem un uſ teem ſaka: es pee ta nekahdas wainas ne-atronu.
14,6. Luhk.23,4.

39. Bet jums ir eeradums, ka es jums weenu atlaiſchu uſ leeldeenu. Waj juhs nu gribat, lai es jums atlaiſchu to Juhdu kehninu? Mat.27,15 ꝛc.

40. Tad wiſi atkal brehza ſazidami: ne to, bet Barabu. Bet Baraba bija ſlepkawa.

19. nodaļa.

Kriſtus zeeſchana Pilatus preekſchâ 1; truſta nahwe 16; glabaſchana 38.

1. Tad Pilatus Jeſu nehma un winu ſchauta.
Mat.27,26 ꝛc.

2. Un tee kara-wihri nopina ehrſchkukroni un to uſlika uſ wina galwu un tam apwilka purpura mehteli,

3. Un ſazija: eſi ſweizinats, tu Juhdu kehnin! un winam ſita waigâ.
Mat.26,67.

4. Tad Pilatus atkal iſgahja ahrâ un uſ teem ſaka: redſeet, es jums to wedu ahrâ, lai juhs ſinat, ka es nekahdas wainas pee ta ne-atronu.
18,29.38.

5. Tad Jeſus iſgahja ahrâ, to ehrkſchkukroni un to purpura-drehbi neſdams, un Pilatus uſ teem ſaka: redſeet, kahds zilweks!
Dahw.dſ.22,7. Eſ.53,3.

6. Kad nu tee augſtee preeſteri un ſulaini winu redſe-

ja, tad tee brehza un fazija: ſit winu kruſtâ! Pilatus uſ teem ſaka: nemeet juhs winu un ſiteet winu kruſtâ; jo es nekahdas wainas pee wiņa ne-atronu. 18,31.

7. Tad tee Juhdi winam atbildeja: mums ir bauſliba, un pehz muhſu bauſlibas winam buhs mirt; jo winſch pats ſewi par Deewa Dehlu darijis. Mat.26,63—66. 3 Moſ.24,13 u. 5 Moſ.18,20.

8. Kad nu Pilatus ſcho wahrdu dſirdeja, tad winſch wehl wairak bijahs,

9. Un atkal eegahja teeſasnamâ un ſaka uſ Jeſu: no kureenes tu eſi? Un Jeſus winam neka ne-atbildeja. 18,33. Mat.27,12 u.

10. Tad Pilatus uſ winu ſaka: waj tu ar mani neruna? Waj tu neſini, ka man ir wara tewi kruſtâ ſiſt un wara tewi palaiſt? 18,39.

11. Jeſus atbildeja: tew nebuhtu nekahdas waras pahr mani, ja ta tewim nebuhtu dota no augſchenes. Tapehz tam, kas mani tewim nodewis, ir tas leelakais grehks. Rom.13,1.

12. No ta brihſcha Pilatus mekleja winu palaiſt. Bet tee Juhdi brehza un fazija: ja tu ſcho laidiſi walâ, tad tu ne-eſi keiſara draugs. Jo kas pats zelahs par kehninu, tas keiſaram pretineeks. Ap.darb.17,7.

13. Kad nu Pilatus ſcho wahrdu dſirdeja, tad winſch Jeſu iſweda ahrâ un noſehdahs uſ ſoga-krehſlu taî weetâ, ko ſauz par akmiņu-bruģi, ebreiſki gabbatu. Ap.darb.25,6. Mat.27,19.

14. Bet ta bija ta ſataiſamâ deena uſ leeldeenu, ap ſeſto ſtundu. Un winſch uſ teem Juhdeem ſaka: redſeet, juhſu kehninſch! Mark.15,42. Mat.27,45.

15. Bet tee brehza: noſt! noſt! ſit to kruſtâ. Pilatus uſ teem ſaka: waj man juhſu kehninu buhs ſiſt kruſtâ? Tee augſtee preeſteri atbildeja: mums naw kehnina, tik ween keiſars. Luhk.23,18. Ap.darb.3,13.

16. Tad winſch teem to nodewa, ka to ſiſtu kruſtâ, un tee Jeſu nehma un to aiſweda. Mat.27,31 u.

17. Un winſch iſgahja un neſa ſawu kruſtu uſ to weetu, ko ſauz peeres-weetu, ebreiſki Golgatu. 1 Moſ.22,6.

18. Tur tee winu ſita kruſtâ un lihdſ ar winu diwi zitus weenâ un otrâ puſê un Jeſu widû.

19. Un Pilatus rakſtija wirsrakſtu un to lika kruſta galâ, un tur bija rakſtits: Jeſus no Nazaretes, tas Juhdu kehninſch. 18,5. 19,12. Mark.15,26.

20. Scho wirsrakſtu daudſ Juhdu laſija: jo ta weeta, kur Jeſus tapa kruſtâ ſists,

bija tuwu pee pilsehtas. Un tas bija rakstits ebreiski, greekiski un latiniski. Luhk.23,38.

21. Tad tee Juhdu augstee preesteri us Pilatu sazija: neraksti: tas Juhdu kehninsch, bet ka winsch sazijis: es esmu Juhdu kehninsch. p.15. 18,39.

22. Pilatus atbildeja: ko esmu rakstijis, to esmu rakstijis. 11,51.

23. Kad nu tee kara-wihri Jesu bija krustâ situschi, tad tee nehma wina drehbes un lika tschetrâs dalâs, ikweenam kara-wihram weenu dalu, un ari tos swahrkus. Bet tee swahrki bija neschuhti, no augschenes zaur zaurim austi. (2 Mos.28,4.39.)

24. Tad tee sawâ starpâ sazija: tos nedalisim, bet metisim kaulinus par teem, kam tee peederehs; — ka tee raksti taptu peepilditi, kas saka: tee manas drehbes ir isdalijuschi sawâ starpâ un kaulinus metuschi par maneem swahrkeem. Un to tee kara-wihri darija. Mat.1,22. Dahw.ds.22,19

25. Bet tur pee ta krusta stahweja Jesus mahte un wina mahtes mahsa, Marija, Kleopas seewa, un Marija Maddala. Mark.15,40.

26. Kad nu Jesus sawu mahti redseja un to mahzekli, ko winsch mihleja, klaht stahwam, tad winsch saka us saw[illegible]wa, redsi, taws dehls! 2,4. 20,2.13.

27. Pehz tam winsch saka us to mahzekli: redsi, tawa mahte! Un tai paschâ stundâ tas mahzeklis to nehma pee sewis!

28. Pehz tam Jesus sinadams, ka jau wiss bija pabeigts, lai tee raksti taptu peepilditi, saka: man slahpst. 18.4. Dahw.ds.69,22.

29. Bet tur stahweja trauks, pilns etika. Un tee swammi pildija ar etiki un to usduhra ihsapa steebram un winam sneedsa pee mutes. Rut.2,14. Mat.27,48

30. Kad nu Jesus to etiki bija nehmis, tad winsch sazija: tas ir peepildits. Un galwu nokahris winsch islaida garu. Mat.27,50.

31. Tad tee Juhdi, lai swehtâ deenâ tahs meesas nepaliktu pee krusta, tapehz ka ta bija sataisama-deena (jo ta pati swehtku-deena bija leela), Pilatu luhdsa, ka winu leeli taptu salausiti un tee taptu nonemti. p.14. 5 Mos.21,23. 2 Mos.34,25.

32. Tad tee kara-wihri nahza un tam pirmajam salausija leelus un tam otram, kas lihds ar to bija krustâ sists.

33. Bet kad tee nahza pee Jesus un redseja, ka winsch jau bija nomiris, tad tee winam leelus nelausa.

34. Bet weens no teem ka-

ra-wihreem wiņam ſahnôs eeduhra ar ſchkehpu, un tuhdaļ iſtezeja aſinis un uhdens.

35. Un kas to redſejis, tas to apleezinajis, un wiņa leeziba ir pateeſiga, un winſch ſin, ka winſch runà taiſnibu, lai ari juhs tizat.

1 Jahņ.5,6 u. Ebr.9,19 u.

36. Jo tas notizis, ka tas rakſts taptu peepildits: neweenu no wiņa kauleem nebuhs ſalauſt. 2 Moſ.12,46. (1 Kor.5,7.) Dahw.dſ.34,21.

37. Un atkal zits rakſts ſaka: tee redſehs, eekſch ka tee duhruſchi. Zak.12,10. Parahd.1,7.

38. Pehz tam Jahſeps no Arimatijas, kas bija Jeſus mahzekļis, bet ſlepeni, no teem Juhdeem bihdamees, luhdſa Pilatu, ka winſch Jeſus meeſas waretu nonemt, un Pilatus to ļahwa; un tas nahza un nonehma Jeſus meeſas. 12,42.43. Mat.27,57 u.

39. Bet ari Nikademus nahza, kas zitu reiſ naktî bija nahzis pee Jeſus, un atneſa dahrgas ſwaidamas ſahles, mires un aloës ſajauktas ļahdas ſimts mahrziņas. 3,2. 12,3.7. Mat.2,11. Augſt.dſ.4,14.

40. Tad tee Jeſus meeſas nehma, un tahs ar tahm ſahlehm eetina linu-autôs, kà tee Juhdi mehdſ glabat.

Mark.15,46 u.

41. Un tanî weetâ, kur winſch bija kruſtâ ſiſts, bija dahrſs un tanî dahrſâ jauns kaps, kur wehl neweens nebija eelikts. p.20. 20,15.

42. Tur tee Jeſu eelika Juhdu ſataiſamas-deenas dehļ, jo tas kaps bija tuwu klaht. p.31.

20. nodaļa.

Kriſtus uſzelſchanahs no mironeem 1; Pehteris un Jahnis pee kava 3; Kriſtus parahdahs Marijai Maddaļai 11; un pehz ari ziteem mahzekļeem 19; un tad atkal teem mahzekļeem, kad Toms klahtu 26.

1. Pirmâ nedeļas deenâ rihta agrumâ, kad wehl bija tumſchs, Marija Maddaļa nahk pee kapa un redſ to akmini no kapa noweltu.

Mat.28,1 u.

2. Tad ta tek un nahk pee Sihmaņa Pehtera un pee ta otra mahzekļa, ko Jeſus mihleja, un uſ teem ſaka: tee to Kungu ir iſnehmuſchi no kapa, un mehs neſinam, kur tee wiņu nolikuſchi.

p.13. 18,15. 21,7.

3. Tad Pehteris un tas otrs mahzekļis iſgahja un nahza pee kapa. Luhk.24,12.

4. Un tee diwi tezeja kopâ, un tas otrs tezeja preekſchâ, tſchaklaki ne kà Pehteris, un nahza papreekſchu pee kapa.

5. Un peeleekdamees winſch redſeja tos linu-autus tur nolikt us, tomehr negahja eekſchâ. 19,40.

6. Tad ari Sihmanis Pehteris, tam pakaļ eedams, nahk un ee-eet kapâ un redſ tos linu-autus tur nolikt us.

7. Un tas ſweedru-auts, kas ap wiņa galwu bija, nebija litts pee teem linu-auteem, bet ſawrup zitâ malâ, ſatihts. 11,44.

8. Tad ari tas otrs mahzekļis gahja eekſchâ, kas papreekſchu bija nahzis pee kapa, un redſeja un tizeja. p.2.

9. Jo tee wehl neſinaja tos rakſtus, ka wiņam bija augſcham-zeltees no miroņeem. 1 Kor.15,4. Luhk.24,6 ꝛc.

10. Tad tee mahzekļi atkal aiſgahja.

11. Un Marija ſtahweja ahrâ kapa preekſchâ raudadama. Kad nu wiņa raudaja, tad wiņa paleezahs pee kapa

12. Un redſ diwi engeļus baltâs drehbês ſehſcham, weenu galwgalâ, otru kahjgalâ, kur Jeſus meeſas bija gulejuſchas. Mat.28,5 ꝛc. Luhk.24,4.

13. Un tee uſ wiņu ſaka: ſeewa, ko tu raudi? Ta uſ teem ſaka: tee manu Kungu paņehmuſchi, un es neſinu, kur tee wiņu likuſchi. p.2. 19,28.

14. Un to ſazijuſi wiņa apgreeſahs un redſ Jeſu ſtahwam, un neſinaja, to eſam Jeſu. Mark.16,9.

15. Jeſus uſ to ſaka: ſeewa, ko tu raudi? Ko tu meklè? Wiņa ſchkiſdama, ka winſch tas dahrſneeks, uſ to ſaka: Kungs, ja tu wiņu eſi aiſnehmis, tad ſaki man, kur tu wiņu noliki, ka es wiņu waru dabuht. 19,41.

16. Jeſus uſ to ſaka: Marija! Ta apgreeſuſees uſ wiņu ſaka: rabbuni! tas ir: mahzitajs. Mark.10,51.

17. Jeſus uſ to ſaka: neaiſtar mani; jo es wehl neeſmu uſbrauzis pee ſawa Tehwa, bet no-eij pee maneem brahļeem un ſaki teem: es uſbrauzu pee ſawa Tehwa un pee juhſu Tehwa, pee ſawa Deewa un pee juhſu Deewa. 6,62. 16,28. Mat.25,40. 28,9.10. Ebr.2,11.12. 1 Kor.11,3.

18. Marija Maddaļa nahk un paſludina teem mahzekļeem, ka wiņa to Kungu redſejuſi, un ko tas wiņai ſazijis. Mark.16,10.

19. Schai pirmâ nedeļas deenâ, kad wakars bija metees, kad tee mahzekļi aiſ aiſſlehgtahm durwihm bija ſapulzejuſchees, bihdamees no teem Juhdeem, tad Jeſus nahza un eeſtahjahs wiņu widû un uſ teem ſaka: meers ar jums! p.1. 7,13. Luhk.24.39 ꝛc.

20. Un to ſazijis, winſch teem rahdija ſawas rokas un ſawus ſahnus; tad tee mahzekļi kapa lihgſmi, to Kungu redſedami. 16,22. 19,34. Luhk.24,39 ꝛc.

21. Tad Jeſus atkal uſ teem ſazija: meers ar jums! Kà mani tas Tehws ir ſuhtijis, tà ir es juhs ſuhtu. 13,20. 17,18.

22. Un to teizis, winſch puhta uſ teem un ſaka: nemeet to Swehto Garu.
p.17. 7,39. Luhk.24,49. 1 Moſ.2,7.

23. Kam juhs grehkus peedoſeet, teem tee peedoti, un kam juhs grehkus patureſeet, teem tee patureti. Mat.18,18.

24. Bet Toms, weens no teem diwipadſmit, dwihnis ſaukts, nebija pee teem, kad Jeſus nahza. 11,16. Mat.10,3.

25. Tad tee zitti mahzekli uſ to ſazija: mehs to Kungu eſam redſejuſchi. Un winſch uſ teem ſazija: ja es neredſu tahs naglu-ſihmes wiņa rokâs un neleeku ſawu pirkſtu tanîs naglu ſihmês un neleeku ſawu roku wiņa ſahnôs, tad es netizeſchu. p.20. Dahw.dſ.22,17.

26. Un pehz aſtonahm deenahm wiņa mahzekli atkal tur bija eekſchâ un Toms pee wiņeem. Jeſus nahk, kad tahs durwis bija aiſſlehgtas, un eeſtahjahs widû ſtarp teem un ſazija: meers ar jums! p.19.

27. Pehz tam winſch ſaka uſ Tomu: ſteep ſchurp ſawu pirkſtu un apluhko manas rokas, un ſneedſ ſchurp ſawu roku un leez to manôs ſahnôs, un ne-eſi netizigs, bet tizigs.

28. Toms atbildeja un uſ wiņu ſazija: mans Kungs un mans Deews.
1,1. Rom.9,5.

29. Jeſus uſ to ſaka: tapehz ka tu mani eſi redſejis, Tom, tu tizi. Swehtigi tee, kas neredſ un tomehr tiz. 4,48. Mark.15,32. 16,16. 1 Peht.1,8. Ebr.11,1.27.

30. Ari wehl daudſ zitas ſihmes Jeſus darijis ſawu mahzekļu preekſchâ, kas naw rakſtitas ſchinî grahmatâ.
21,9—14.25. Ap.darb.1,3.

31. Bet ſchihs ir rakſtitas, lai juhs tizat, ka Jeſus ir tas Kriſtus, Deewa Dehls, un lai jums, kad juhs tizat, dſihwiba ir eekſch wiņa wahrda. 1 Jahn.5,13.

21. nodaļa.

Jeſus parahdahs pee Tiberijas juhras 1; pawehl Pehterim trihs reiſes wiņa awis un jehrus ganît 16; rahda tam, kahdâ nahwê tas mirſchot 18; un kâ Jahnim pehzgalâ klahſchotees 20.

1. Pehz tam Jeſus teem mahzekļeem atkal parahdijahs pee Tiberijas juhras, un winſch tà parahdijahs.
6,1. Mat.4,18.

2. Tur bija kopâ Sihmanis Pehteris un Toms, dwihnis ſaukts, un Natanaëls no Kanas eekſch Galilejas un tee Zebedeja dehli un diwi zitti no wiņa mahzekļeem.
1,45. 2,1. 20,24. Joſ.19,28. Mat.4,21.

3. Sihmanis Pehteris uſ teem ſaka: es eeſchu ſweijot. Tad tee uſ wiņu ſaka: mehs ari eeſim tew lihdſ! Tad tee iſgahja un tuhdaļ eekahpa

laiwâ un neka nedabuja taî nakti. Luhk.5,5.

4. Bet kad gaiſma jau bija auſuſi, Jeſus ſtahweja malâ, un tee mahzekli neſinaja, to eſam Jeſu. 20,14.

5. Tad Jeſus uſ teem ſaka: behrni, waj jums naw ko ehſt? Tee winam atbildeja: naw neka! 13,33. Luhk.24,41.

6. Bet winſch uſ teem fazija: meteet tihklu pa laiwas labo puſi, tad juhs atradiſeet. Tad tee iſmeta tihklu un wairs neſpehja to wilkt ta pulka ſiwju dehl. Luhk.5,4 ꝛc.

7. Tad tas mahzeklis, ko Jeſus mihleja, uſ Pehteri ſaka: tas ir tas Kungs! Tad Pehteris dſirdedams, ka tas eſot tas Kungs, drehbi apwilka (jo winſch bija nogehrbees) un eemetahs juhrâ. 13,23.

8. Bet tee ziti mahzekli nahza ar laiwu, jo tee nebija tahlu no malas, bet pee diwiſimts oleſchu noſt, un wilka to tihklu ar tahm ſiwihm.

9. Kad tee nu iſkahpa pee malas, tad tee redſeja ogles lihtas un ſiwis uſ tahm un maiſi. Luhk.24,42.

10. Jeſus uſ teem ſaka: atneſeet ſchurp no tahm ſiwihm, ko juhs tagad eſat dabujuſchi.

11. Sihmanis Pehteris eekahpa un to tihklu iſwilka malâ pilnu ar leelahm ſiwihm, puſs-otru ſimts un trihs. Un jebſchu to tik daudſ bija, tomehr tas tihkls neſaplihſa. Luhk.5,6. Mat.13,47.48.

12. Jeſus uſ teem ſaka: nahzeet un tureet aſaidu. Bet neweens no teem mahzekleem nedrihkſteja winam jautat, kas tu eſi? Jo tee gan ſinaja, ka winſch bija tas Kungs.

13. Tad Jeſus nahk un to maiſi nem un teem to dod, tà ari no tahm ſiwihm. 6,11.

14. Schi nu treſchà reiſe, ka Jeſus ſaweem mahzekleem parahdijees pehz ſawas augſcham-zelſchanahs no mironeem. 20,19.26.

15. Kad tee nu to aſaidu bija noturejuſchi, tad Jeſus uſ Sihmani Pehteri ſaka: Sihmani, Jonas dehls, waj tu mani wairak mihlè ne kà ſchee? Tas uſ winu ſaka: teeſcham, Kungs, tu ſini, ka es tewi mihleju. Winſch uſ to ſaka: gani manus jehrus! 1,42. Luhk.(7,47.) 22,31. Mat.26,33. Eſ.40,11.

16. Atkal otru reiſ winſch uſ to ſaka: Sihmani, Jonas dehls, waj tu mani mihlè? Tas uſ winu ſaka: teeſcham, Kungs, tu ſini, ka es tewi mihleju. Winſch uſ to ſaka: gani manas awis! Luhk.22,32.

17. Treſcho reiſ winſch uſ to ſaka: Sihmani, Jonas dehls, waj tu mani mihlè? Pehteris noſtuma, ka winſch treſcho lahgu uſ to fazija: waj tu mani mihlè? Un ſa-

zija uſ wiņu: Kungs, tu wiſas leetas ſini; tu ſini, ka es tewi mihleju. Jeſus uſ to ſaka: gani manas awis!
16,30. 1 Kor.16,22. Ap.darb.1,24. 20,28. 1 Peht.5,2.4.

18. Pateeſi, pateeſi, es tew ſaku: tu, jaunaks buhdams, pats eſi joſees un eſi gahjis, kur gribedams; bet, wezs tapis, tu ſawas rokas iſſteepſi, un zits tewi joſihs un tewi wedihs, kur tu negribi.
p.3,7. 1 Peht.5,1. 2 Peht.1,14. (Ap.darb.21,11.)

19. Bet to wiņſch ſazija, gribedams rahdit, ar kahdu nahwi tam bija Deewu godat. Un to runajis wiņſch uſ to ſaka: nahz man pakaļ!
13,36. 1 Peht.4,16. Mat.10,38.

20. Un Pehteris apgreeſees redſ to mahzekli, ko Jeſus mihleja, pakaļ nahkam, kas ari pee ta wakariņa pee wiņa kruhtihm bija gulejis un ſazijis: Kungs, kurſch ir tas, kas tewi nodos? p.7. 13,25.

21. Kad Pehteris to redſeja, tad wiņſch ſaka uſ Jeſu: Kungs, kas tad buhs ar ſcho? (13,24.)

22. Jeſus uſ to ſaka: ja es gribu, ka ſchis paleek, kamehr es nahku, kas tew par to? Nahz tu man pakaļ!
Parahd.1,7.9 u.

23. Tad ſchi waloda zehlahs ſtarp teem brahļeem: ſchis mahzeklis nemirſt. Bet Jeſus wiņam nebija ſazijis, ka wiņſch nemirs, bet: ja es gribu, ka wiņſch paleek, kamehr es nahku, kas tew par to?

24. Schis ir tas mahzeklis, kas leezibu dod par ſchahm leetahm un tahs ir ſarakſtijis; un mehs ſinam, ka wiņa leeziba uſtizama. 15,27. 19,35. 20,31. Parahd.1,2.

25. [Un wehl daudſ zitas leetas Jeſus ir darijis, un ja wiſas tahs pehz kahrtas uſrakſtitu, tad man ſchkeet, ka ari wiſa paſaule tahs ſarakſtitas grahmatas newaretu ſaņemt. Amen.] 20,30.

Sw. Apuſtuļu darbi.

1. nodaļa.

Kriſtus ſaweem mahzekļeem apſola Swehto Garu; uſbrauz debeſis 9; Matihs top ezelts par apuſtuli 15.

1. Tos pirmos ſtahſtus es gan eſmu ſtahſtijis par wiſu, mans Teowil, ko Jeſus ir eeſahzis darit un mahzit,
Luhk.1,1—3. 24,19. (Eſr.7,10.)

2. Lihdſ tai deenai, kad wiņſch tapa uſņemts un teem apuſtuļeem, ko wiņſch iſredſejis, pawehles bija dewis zaur Swehto Garu. p.9. Mark.3,13.14. Luhk.24,44 u. Jahn.20,21 u.

3. Teem wiņſch aridſan pehz ſawas zeeſchanas zaur daudſ

ſtaidrahm ſihmehm pats dſihws bija parahdijees, no teem tſchetrdeſmit deenas redſets un uſ teem runadams par Deewa walſtibas leetahm. 10,40 ꝛc. Jahn. 20,20.27.30. Mark. 4,11.

4. Un kad winſch tos bija ſapulzinajis, tad winſch teem pawehleja, ne-atſtahtees no Jeruſalemes, bet gaidit uſ ta Tehwa apſoliſchanu, ko juhs no manis eſat dſirdejuſchi (tà winſch ſazija);

Luhk. 24,49. Jahn. 15,26 ꝛc.

5. Jo Jahnis gan ir kriſtijis ar uhdeni, bet juhs tapſeet kriſtiti ar Swehtu Garu ne ilgi pehz ſchahm deenahm.

2,1 ꝛc. 11,16. 19,4. Mat. 3,11.

6. Tad nu tee, kas bija kopâ nahkuſchi, winam waizaja ſazidami: Kungs, waj tu ſchinî laikâ attal uſzelſi Iſraëla walſtibu? Luhk. 19,11 ꝛc. 24,21. (Mat. 24,3.)

7. Bet winſch uſ teem ſazija: jums nepeeklahjahs ſinat tos laikus jeb brihſchus, ko tas Tehws ſawâ paſcha warâ nolizis. Mat. 24,36. 1 Teſ. 5,1 ꝛc.

8. Bet juhs dabuſeet ſpehku, kad tas Swehtais Gars pahr jums buhs nahzis, un buhſeet mani leezineeki tà Jeruſalemê, kà ari wiſâ Juhdu ſemê un Samarijâ un lihdſ pat paſaules galam.

5,32. 8,1.5.14. Luhk. 24,47. Mat. 10,5.

9. Un to ſazijis, winſch [illegible]t tapa uſzelts, un

weens padebeſis to uſnehma no winu azihm.

Mark. 16,19. Luhk. 24,51.

10. Un kad tee ſtatijahs uſ debeſihm, winam uſtahpjot, redſi, tad diwi wihri pee teem ſtahweja baltâs drehbês,

Jahn. 20,12. (Dan. 9,21.)

11. Un ſazija: juhs Galileju wihri, ko juhs ſtahwat ſtatidamees uſ debeſihm! Schis Jeſus, kas ir uſnemts no jums uſ debeſihm, tà nahks, kà juhs winu eſat redſejuſchi debeſis uſtahpjam.

Luhk. 21,27. Parahd. 1,7. Zak. 14,4 ꝛc.

12. Tad tee greeſahs atpakaļ uſ Jeruſalemi no ta kalna, kas topſaukts eljes-kalns, kas ir tuwu pee Jeruſalemes weenu ſwehtdeenas gahjumu. p. 4. Luhk. 24,50 ꝛc. (2 Moſ. 16,29.)

13. Un tur nonahkuſchi tee uſkahpa augſchiſtabâ; tur bija ſapulzeti Pehteris un Jehkabs, un Jahnis un Andrejs, Wihlips un Toms, Behrtulis un Matteus, Jehkabs, Alweja dehls, un Sihmanis Zelotes un Juhda, Jehkaba brahlis. 9,37. (Mark. 14,15.) Mat. 10,2 ꝛc.

14. Schee wiſi weenprahtigi paſtahweja eekſch luhgſchanas un peeluhgſchanas lihdſ ar tahm ſeewahm un ar Mariju, Jeſus mahti, un ar wina brahļeem. 2,1. Mat. 12,46. 27,55. Jahn. 7,5.

15. Un tanis deenâs Peh-

teris zehlahs ſtarp teem mahzekkeem un ſazija, (un tur bija kopâ lihdſ ſimts diwidesmit dwehſelehm): Parahd.3,4.

16. Wihri, brahli, teem rakſteem bija tapt peepilditeem, ko tas Swehtais Gars ir papreekſch ſazijis zaur Dahwida muti par Juhdaſu, kas bija zeļa-wadons teem, kas Jeſu ſaņehma. 28,25. Mat.18,7. 26,54. Jahn.13,18. 18,3. Mark.12,36. Dahw.dſ.41,69.109.

17. Jo tas bija peeſkaitits pee mums un lihdſ ar mums dabujis ſcho paſchu kalpoſchanas amatu. Luhk.6,16. Jahn.6,70. (Mat.19,28.)

18. Tad nu ſchis tihrumu ir mantojis no tahs netaiſnahs algas, un uſ waigu nokritis, tas widû puſcham ſprahdſis, un wiſas wiņa eekſchas ir iſgahjuſchahs. Mat.27,3—10. 2 Peht.2,13.15. 2 Laik.25,12. 2 Sam.20,10.

19. Un tas wiſeem, kas Jeruſalemê dſihwo, ir tapis ſinams, kà ari tas tihrums wiņu walodâ ir nofaukts: Akeldama, tas ir aſins-tihrums.

20. Jo Dahwida dſeeſmu grahmatâ ir rakſtits: wiņu mahja lai paleek par poſtaſchu, un lai neweens tur nedſihwo, un lai zits dabu wiņa uſrauga-amatu. Dahw.dſ.69,26. 109,8.

21. Tapehz nu peeklahjahs, ka no ſeem wihreem, kas ar mums kopâ bijuſchi pa wiſu to laiku, kad tas Kungs Jeſus pee mums ir eegahjis un iſgahjis, Jahn.15,27.

22. Eeſahkot no Jahņa kriſtibas lihdſ tai deenai, kad winſch no mums ir uſņemts debeſis, ka weens no ſcheem top par wiņa augſchamzelſchanahs leezineeku lihdſ ar mums. 1,2. 10,37—41.

23. Un tee ſtahdija diwus preekſchâ, Jahſepu, kas top ſaukts Barſaba, ar pawahrdu Juſts, un Mattihſu.

24. Un Deewu peeluhguſchi tee ſazija: Kungs, tu wiſu ſirſchu manitajs, rahdi no ſcheem diweem weenu, ko tu iſredſejis. 15.8. Jahn.21,17. Parahd.2,23.

25. Kas war dalibu dabut pee ſchahs kalpoſchanas un pee ſchi apuſtulu-amata, no ka Juhdas ir atſtahjees, noeedams ſawâ weetâ. p.17.

26. Un tee meſloſahs, un meſli krita uſ Mattihſu, un tas teem weenpadſmit tapa peeſkaitits. Sak.16,33. (9,15. 26,16. Gal.1,1.)

2. nodaļa.

Tas Swehtais Gars top iſleets pahr teem apuſtuļeem waſaras-ſwehtkôs 1; Pehteris iſſtahſta praweeſchu-rakſtus par Kriſtu 14; un zaur ſcho mahzibu atgreeſch pee Kriſtus trihstuhkſtoſchas dwehſeles 41; pirmà draudſe 42.

1. Un kad waſaras-ſwehtku deena atnahza, tad wiſi weenprahtigi bija kopâ. 1,14. 3 Moſ.23,15 ꝛc.

2. Un tur peepeschi no debess ruhkschana notika, it kà no warena wehja puhschanas un peepildija wisu to namu, kur tee sehdeja. (p.46. 3,1.11. 5,12.) Jahn.3,8. 1Kehn.19,11 ꝛc.

3. Un dalitas mehles teem parahdijahs it kà uguns un nolaidahs uf ikweenu no teem. Mat.3,11.

4. Un wisi tapa peepilditi ar Swehtu Garu un eesahza runat ar zitahm mehlehm, kà teem tas Gars dewa isrunat. 4,31. 10,46. 11,15. 13,9. 19,6. Mark.16,17.

5. Bet tur bija Juhdu laudis, kas Jerusalemê dsihwoja, deewabijigi wihri no wisadahm tautahm apaksch debess. 10,35. 13,26.

6. Kad nu schi balss notika, tad tas pulks nahza kopâ un istruhzinajahs; jo ikweens tos dsirdeja sawâ walodâ runajam. p.2. Es.66,6.

7. Un tee wisi sabijuschees brihnijahs, un zits uf zitu sazija: redsi, waj schee wisi, kas runà, naw Galileji?

Jahn.7,52. (Mat.26,73.)

8. Kà tad mehs tos dsirdam ikweens sawâ walodâ, kurâ mehs dsimuschi?

9. Parteeschi un Medeeschi un Elameeschi, un kas dsihwojam eeksch Mesopotamijas, Juhdejas un Kapadokijas, Pontus un Asijas,

Es.13,17. 21,2. 1Mos.24,10. 1 Peht.1,1.

10. Wrigijas un Pamwilijas, Egiptes un Libijas robeschâs pret Kireni, un peedsihwotaji no Romas, Juhdi un Juhdu-tizibas beedri,

11,20. 13,13. 16,6. Ezek.27,10.

11. Kreeti un Arabi, — mehs dsirdam, tos ar muhsu paschu mehlehm Deewa leelos darbus runajam.

Mat.23,15. Tit.1,12. Dahw.dz.71,19. 78,4.

12. Un wisi sabijuschees nesinaja ko darit, un zits uf zitu sazija: kas tas buhs?

13. Betziti mehdidami sazija: tee salda wihna pilni.

1 Kor.14,21 ꝛc.

14. Bet Pehteris nostahjees ar teem weenpadsmit, pazehla sawu balsi un uf teem runaja: juhs Juhdu-wihri, un wisi, kas Jerusalemê dsihwojat, lai tas jums ir sinams, un ņemat manus wahrdus sawâs ausîs. p.5.

15. Jo schee naw peedsehruschi, kà jums schkeet; jo schi ir deenas treschà stunda.

Es.5,11. 1 Tes.5,7.

16. Bet tas ir, ko praweets Joëls sazijis: Joël 3,1 ꝛc.

17. Un Deews saka: notiks pehdigâs deenâs, ka es isleeschu no sawa Gara uf wisu meesu; un juhsu dehli un juhsu meitas sludinahs nahkamas leetas, un juhsu jaunekli redsehs parahdischanas, un juhsu wezaji sapņos sapņus. 21,9.

18. Un ari us saweem kalpeem un us sawahm kalponehm es tanis deenâs isleeschu no sawa Gara, un tee sludinahs praweeschu-mahzibu.

19. Un es doschu brihnumus augschâ pee debess un sihmes apakschâ wirs semes, asinis un uguni un duhmu twaiku.

Luhk. 21, 25. Mat. 24, 29.

20. Saule taps pahrwehrsta par tumsibu, un mehness par asinihm, pirms ne kà nahks ta Kunga leelà un sposchà deena. Rom. 2, 5.

21. Un notiks, ka ikweens, kas ta Kunga wahrdu peesauks, taps isglahbts.

Rom. 10, 13.

22. Juhs Israëla wihri, klausait schos wahrdus: Jesu no Nazaretes, wihru no Deewa slaidri eerahditu juhsu starpâ zaur spehzigeem darbeem un brihnumeem un sihmehm, ko Deews darijis zaur winu juhsu starpâ, kà juhs paschi to sinat,

10, 38. Mat. 21, 11. Jahn. 5, 32. 36.

23. Scho, pehz Deewa nolemta padoma un papreekschsinaschanas nodotu, juhs esat nehmuschi, zaur netaisnu rokahm pee krusta peekaluschi un nokawuschi —

3, 13. 4, 28. 5, 30. 10, 39. Rom. 8, 32.

24. To Deews ir usmodinajis, nahwes sahpes atraisidams, jo newareja buht, ka winsch no tahs taptu turets.

Dahw. ds. 18, 5. Luhk. 11, 22. Jahn. 14, 30.

25. Jo Dahwids par winu saka: es to Kungu weenumehr esmu turejis preeksch azihm; jo winsch man ir pa labo roku, ka es neschaubos.

Dahw. ds. 16, 8.

26. Tapehz mana sirds preezajahs un mana mehle lihgsmojahs un ari mana meesa dusehs us zeribu.

Jer. 31, 26.

27. Jo tu manu dwehseli nepametisi kapâ, nedz sawam Swehtam lausi redset satruhdeschanu. 13, 35. 1 Peht. 3, 19 ꝛc.

28. Tu man esi sinamus darijis dsihwibas-zelus; Tu mani peepildisi ar lihgsmibu tawa waiga preekschâ.

29. Wihri, brahli, lai ar droschibu us jums runajam par weztehwu Dahwidu: tas ir nomiris un aprakts, un wina kaps pee mums ir lihds schai deenai. 13, 36.

1 Kehn. 2, 10. (Mat. 27, 52.)

30. Tad nu winsch praweets buhdams un sinadams, ka Deews swehredams winam bija solijis, ka tas Kristu gribot zelt no wina gurnu augleem pehz meesas un to sehdinat us wina trehslu,

13, 34. Dahw. ds. 132, 11 ꝛc. Luhk. 1, 32.

31. To tas paredsedams ir runajis par Kristus augschamzelschanos, ka wina dwehsele naw pamesta kapâ nedz

wiņa meesa redsejusi satruhdeschanu.

32. Scho Jesu Deews ir usmodinajis, tam mehs wisi esam leezineeki. 1,22. 3,15 u.

33. Tad nu zaur Deewa labo rohku pa-augstinats un no ta Tehwa dabujis ta swehtà Gara apsolischanu, wiņsch ir islehjis to, ko juhs tagad redsat un dsirdat. p.12.17.39. 1,4. 5,31. Ew.1,19.20. Jahņ.12,32. Dahw.ds.68,19.

34. Jo Dahwids naw uskahpis debesis; bet wiņsch saka: tas Kungs ir sazijis us manu Kungu: sehdees pee manas labahs rokas, Dahw.ds.110,1.

35. Teekams es tawus eenaidneekus leeku par pamesflu tawahm kahjahm.

36. Tad nu wisam Israēla namam buhs teescham sinat, ka Deews wiņu ir darijis par Kungu un Kristu, scho paschu Jesu, ko juhs esat situschi krustâ. 5,31, Wihlip.2,11.

37. Un kad tee to dsirdeja, tad sirds teem pahrtruhka, un tee sazija us Pehteri un teem ziteem apustuleem: wihri, brahli, ko mums buhs darit? 16,30. Ebr.4,12.

38. Bet Pehteris us teem sazija: atgreeschatees no grehkeem un leekatees ikweens kristitees Jesus Kristus wahrdâ us grehku-peedoschanu, tad juhs dabusseet ta Swehta Gara dahwanu. 3,19. 10,45. 22,16.

39. Jo jums schi apsolischana peeder un juhsu behrneem un wisseem, kas ir tahlu, zik tas Kungs, muhsu Deews, pee-aizinahs. Mat.27,25. Joēl 3,5. Es.57,19.

40. Un ar daudz ziteem wahrdeem tas leezibu dewa un tos pamahzija sazidams: isglahbjatees no schahs netiklas zilts. 5Mos.32,5. Wihlip.2,15.

41. Kas nu wiņa wahrdu labpraht usņehma, tee tapa kristiti; un tanî deenâ tapa peelikkas kahdas trihstuhkstoschas dwehseles. p.47. 5,14. Es.53,11.12.

42. Un tee pastahweja eeksch apustulu mahzibas un eeksch draudsibas un eeksch maisesklausischanas un eeksch Deewa luhgschanahm. 20,7. (Juhd.12.)

43. Un wisahm dwehselehm bailibas usgahja, un daudsbrihnumi un sihmes notika zaur teem apustuleem. 5,11,12.

44. Bet wisi, kas bija tizigi, palika kopâ un wisas leetas teem bija kopâ; 4,32.

45. Un tee pahrdewa wisu sawu mantu un sagahdu, un to isdalija wisseem, kà kuram waijadseja. 4,34 u.

46. Un tee ikdeenas weenprahtigi turejahs kopâ Deewa-namâ, un schurp un turp namôs maisi lausija un baribu ņehma ar preeku un sirds-weenteesibu, p.1.42.

47. Deewu teikdami, un bija wiſeem łaudihm peemihligi; un tas Kungs peelika ikdeenas pee tahs draudſes, kas tapa ſwehtigi. 4,4. 5,14. Rom. 15,6. Luhk. 2,52.

3. nodaļa.

Pehteris un Jahnis dſeedina kropli 1; Pehteris teem łaudihm ſtahſta, ka ſchis brihnums zaur to kruſtâ ſisto un no miroņeem uſmodinato Jeſu notizis 22.

1. Bet Pehteris un Jahnis gahja kopâ uſ Deewa-namu ap luhgſchanas ſtundu, ta ir ta dewitâ. 10,3. Luhk. 1,10.

2. Un weens wihrs, no mahtes meeſahm tiſls buhdams, tapa neſts; to tee ikdeenas nolika preekſch Deewa-nama durwihm, kas top ſauktas tahs krahſchnahs, ka tas dahwanas luhgtos no teem, kas gahja Deewa namâ. 8,7. 14,8.

3. Schis, redſedams Pehteri un Jahni, ka tee gribeja eeeet Deewa-namâ, luhdſahs kahdu dahwanu.

4. Bet Pehteris ar Jahni uſ to ſkatijahs un ſazija: ſkatees uſ mums. 13,9. 14,9.

5. Un tas ſkatijahs uſ teem gaididams, ko laba no wineem dabut.

6. Bet Pehteris ſazija: ſudraba un ſelta man naw, bet kas man ir, to es tewim domu: Jeſus Kriſtus no Nazaretes wahrdâ: zelees un ſtaigâ! 14,10. Mat. 10,9. Mark. 16,17. 20.

7. Un winſch to ſatwehra pee labahs rokas un to pazehla, un tuhdal wina leeli un krumſchļi tapa ſtingri, Mat. 8,15.

8. Un uſlehzis winſch ſtahweja un ſtaigaja un gahja ar teem Deewa-namâ, ſtaigadams un lehkdams un Deewu teikdams. Eſ. 35,6.

9. Un wiſi łaudis to redſeja ſtaigajam un Deewu teizam; 4,16. 21.

10. Un to ari paſina, ka winſch tas bija, kas dahwanu dehł pee tahm Deewa-nama krahſchnahm durwihm bija ſehdejis; un tee brihnijahs, iſtruhzinadamees un pahrbihdamees par to, kas winam bija notizis. Jahn. 9,8.

11. Kad nu ſchis tiſlais, kas bija weſels tapis, pee Pehtera un Jahņa turejahs, tad wiſi łaudis pahrbijuſchees pee teem ſatezeja tai ſauzamâ Salamana preekſch-namâ. 5,12.

12. Bet Pehteris, to redſedams, teem łaudihm atbildeja: juhs Iſraëła wihri, ko juhs brihnatees par to, jeb ko juhs luhkojeetees uſ mums, it kà mehs zaur ſawu paſchu ſpehku un ſawu Deewa-bijaſchanu to buhtum padariju-ſchi, ka ſchis ſtaigà? 8,10.

13. Ahbraāma un Iſaāka un Jehkaba Deews, muhſu tehwu Deews, ir pagodinajis ſawu Dehlu Jeſu, ko juhs

eſat nodewuſchi un aiſleeguſchi preekſch Pilatus, kad tas ſpreeda, winu laiſt walam.
5,30. 2 Moſ. 3,6. Mat. 12,18. Eſ. 52,13. Luhk. 23,22. 23.

14. Bet juhs to Swehto un Taiſno eſat aiſleeguſchi un luhguſchi, ka jums tas flepkawa taptu dots.
7,52. Mat. 27,20. 21. 1 Peht. 3,18.

15. Bet to dſihwibas leelkungu juhs eſat nokawuſchi, to Deews ir uſmodinajis no mirroneem; tam mehs eſam leezineeki. 4,2. 33. 5,31. 1 Kor. 15,4. 15.

16. Un zaur to tizibu uſ wina wahrdu winſch pee ſcha, to juhs redſat un paſihſtat, ſawu wahrdu ir apſtiprinajis, un ta tiziba, kas ir zaur winu, ſchim dewuſi pilnigu weſelibu juhſu wiſu preekſchâ. p. 10. 4,10—12.

17. Un nu brahli, es ſinu, ka neſinadami to eſat darijuſchi, juhs kà ari juhſu wirſneeki. 13,27. Luhk. 23,34.

18. Bet to Deews zaur wiſu ſawu praweeſchu muti papreekſch ſludinajis, ka Kriſtum bija zeeſt, to winſch tà ir peepildijis. p. 24. Luhk. 24,25 ꝛc. 1 Moſ. 50,20.

19. Tapehz atſaunojatees ſawâ prahtâ un atgreeſchatees, ka juhſu grehki top iſdeldeti, lai atſpirgſchanas laiki nahk no ta Kunga waiga, 2,38. 20,21.

20. Un lai winſch Jeſu Kriſtu ſuhtis [illegible] apreekſch ir ſludinats, p. 26. Eſ. 57,15. 16. Gal. 4,6.

21. Ko tahm debeſihm buhs uſnemt lihdſ tam laikam, kad wiſs buhs atjaunats, par to Deews jau ſen ir runajis zaur wiſu ſawu ſwehto praweeſchu muti. Mat. 17,11. 1 Kor. 15,25. 28. Parahd. 10,7. 17,17.

22. Jo Moſus uſ teem tehweem ir ſazijis: tas Kungs juhſu Deews jums zels weenu praweeti no juhſu brahleem it kà mani, to jums buhs klauſit wiſâs leetâs, ko tas uſ jums runahs.
7,37. 5 Moſ. 18,15 ꝛc. Ebr. 3,2 ꝛc.

23. Un notiks, ka ikkatra dwehſele, kas nellauſihs ſchim praweetim, taps iſdeldeta iſ teem laudihm.

24. Un wiſi praweeſchi no Samuēla ſahkot, un wiſi, kas pehz ir runajuſchi, tee ari ſchahs deenas ir paſludinajuſchi. 1 Sam. 3,20. Ebr. 1,2.

25. Juhs eſat to praweeſchu un tahs deribas behrni, [tahs deribas], ko Deews darijis ar muhſu tehweem ſazidams uſ Ahbraāmu: zaur tawu ſehklu wiſas ziltis wirs ſemes taps ſwehtitas.
Luhk. 1,72. 1 Moſ. 22,18.

26. Deews, ſawu behrnu Jeſu uſmodinajis, to papreekſch pee jums ir ſuhtijis, lai tas juhs ſwehtitu, ka ikweens atgreeſtos no ſawa launuma. p. 13. 20. 22. 13,46. Gal. 3,8. 14. Rom. 11,26.

4. nodaļa.

Pehteris un Jahnis zeetumâ weſti 1; mahza atkal par Jeſu, jebſchu tee augſtee preeſteri teem to aiſſleeguſchi 19; tee mahzekli Deewu peeſauz, lai dod paſtahwigu prahtu 23; draudſes dſihwoſchana un buhſchana 32.

1. Bet ſcheem uſ teem ļaudihm runajot peegahja tee preeſteri un tas Deewa-nama wirſneeks un tee ſaduzeji,
5,17. Luhk.22,4.52.

2. Apſlaituſchees, ka wini tos ļaudis mahzija un ka paſludinaja eekſch Jeſus augſcham-zelſchanos no mironeem;
23,8.

3. Un rokas teem peelika un tos eemeta zeetumâ lihdſ rihtam; jo wakars jau bija.
3,1. 5,18.

4. Bet daudſi, kas to wahrdu dſirdeja, tizeja: un tur tapa ſkaititi pee peeztuhkſtoſcheem wihreem.
2,41.47. 5,14.

5. Bet notikahs otrâ deenâ, ka wiņu wirſneeki un wezaji un rakſtu-mahzitaji Jeruſalemê ſapulzejahs,

6. Jr Annas, tas augſtais preeſteris, un Kaĩwas un Jahnis un Alekſanders, un zik no augſtâ preeſtera zilts bija;
Jahn.18,13. Luhk.3,2.

7. Un wiņus ſawâ preekſchâ noweduſchi, tee jautaja: kurâ ſpehkâ jeb kurâ wahrdâ juhs to eſat darijuſchi?
Mat.21,23.

8. Tad Pehteris, Swehta Gara pilns, uſ teem ſazija: juhs ļauſchu-wirſneeki un juhs Jſraëla wezaſi,
2,4. Luhk.12,11.12.

9. Ja mehs ſchodeen topam teeſati laba darba dehl pee ſcha newefelà zilweka, zaur ko ſchis ir dſeedinats,
Jahn.10,32. Mat.12,12.

10. Tad jums wiſeem un wiſeem Jſraëla ļaudihm buhs ſinat, ka ſchis juhſu preekſchâ ſtahw weſels tik ween zaur Jeſus Kriſtus no Nazaretes wahrdu, ko juhs eſat kruſtâ ſituſchi, un ko Deews no miroņeem uſmodinajis.
3,6.16. 5,30.

11. Schis ir tas akmins, no jums nama-taiſitajeem atmeſts, kas palizis par ſtuhra-akmini.
Mat.21,42.

12. Un ta peſtiſchana naw zaur zitu neweenu, jo aridſan zits wahrds apakſch debeſs zilweķeem naw dots, zaur ko mums buhs muhſchigi dſihwot.
5,31. 10,43. Mat.1,21.

13. Kad tee nu Pehtera un Jahņa ſirdsdroſchibu redſeja un noprata, ka tee bija nemahziti un ſemas ļahrtas zilweki, tad tee brihnijahs, un tos paſina, ka wini bijuſchi ar Jeſu.
Jahn.7,15. 1 Kor.14,16.23. Dahw.dſ.118,23.

14. Un kad tee to zilweku, kas bija weſels tapis, redſeja pee wiņeem ſtahwam, tad teem nebija ko pretim runat.

15. Un tee lika wiņeem iſeet no teeſas-nama un ſaruna-jahs ſawâ ſtarpâ.
5,34.

16. Sazidami: ko lai daram

ar ſcheem zilweķeem? Jo ka ſtaidrs brihnums zaur teem notizis, tas ir ſinams wiſeem, kas Jeruſalemê dſihwo, un mehs to newaram noleegt. 3,8—10. Jahn. 11,47.

17. Bet lai tas ſtarp teem ļaudihm tahļaki ne-iſpauſchahs, mehs teem gribam ſtipri peekodinat, ka teem wairs uſ neweenu zilweku nebuhs runat eekſchſchi wahrda. 5,28. Mat. 21,26. 26,5.

18. Un wiņus aizinajuſchi, tee wiņeem pawehleja, it nemaſ ne runat, nedſ mahzit eekſch Jeſus wahrda.

19. Bet Pehteris un Jahnis atbildedami uſ teem ſazija: ſpreeſchat paſchi, waj Deewa preekſchâ ir taiſni, jums wairak klauſit ne kà Deewam? 5,29.

20. Jo mehs newaram palikt nerunajuſchi par to, ko eſam redſejuſchi un dſirdejuſchi. 1 Jahn. 1,1 u.

21. Bet tee wehl wairak wiņus apdraudeja un palaida un ne-atrada, kà tos ſodit, to ļauſchu dehļ, jo wiſi Deewu teiza par to, kas bija notizis.

22. Jo tas zilweks bija wairak ne kà tſchetrdeſmit gadus wezs, pee ka ſchi dſeedeſchanas ſihme bija notikuſi.

23. Un wałam atlaiſti tee nahza pee teem ſawejeem un paſludinaja, ko tee augſtee preeſteri un wezaji uſ teem bija ſazij[illegible] 1,13.

24. Un to dſirdejuſchi, tee weenprahtigi ſawu balſi pazehla uſ Deewu un ſazija: Kungs, tu eſi tas Deews, kas ir darijis debeſi un ſemi un juhru un wiſas leetas, kas tur eekſchâ, 14,15. Rom. 15,6. Neëm. 9,6. Eſ. 37,16.

25. Kas zaur ſawa ļalpa Dahwida muti eſi ſazijis: kapehz pagani trako, un ļaudis doma uſ neleetibu? Dahw. dſ. 2,1.2.

26. Kehniņi wirs ſemes ir ſazehluſchees, un waldneeki ſapulzejuſchees pret to Kungu un pret wiņa ſwaidito.

27. Jo pateeſi, tee ir ſapulzejuſchees pret tawu ſwehto behrnu Jeſu, ko tu eſi ſwaidijis, ari Erodus un Ponzius Pilatus lihdſ ar paganeem un Iſraëla ļaudihm, 3,13. 10,38. Luhk. 23,12.

28. To daridami, ko tawa roka un taws padoms papreekſch ir nolehmis, ka tam bija notikt. 2,23. Luhk. 22,22. Dahw. dſ. 33,10.11.

29. Tad nu, Kungs, ſkatees tu uſ wiņu beedinaſchanu un dodi ſaweem ļalpeem tawu wahrdu runat ar wiſu droſchibu, p. 21. 28,31.

30. Sawu roku iſſteepdams, ka dſeedeſchanas noteek un ſihmes un brihnumi zaur tawa ſwehtà behrna Jeſus wahrdu. 3,13. 4,10.5,12.

31. Un pehz beigtas luhg-

ſchanas ta weeta pahuſtinajahs, kur tee bija ſapulzejuſchees; un tee wiſi tapa Swehta Gara pilni un runaja Deewa wahrdu ar droſchibu.
2,2. 4,8. 16.26.

32. Un ta draudſe, kas tizeja, bija weena ſirds un weena dwehſele, un neweens neko no ſawas mantas neſauza par ſawu, bet tahs mantas bija wiſeem kopâ.
2,44. Jahn.17,21.22. Gal.3,28.

33. Un ar leelu ſpehku tee apuſtuli dewa leezibu par ta Kunga Jeſus augſcham-zelſchanos, un leela ſchehlaſtiba bija pahr teem wiſeem.
1,22. 2,47. 5,13.

34. Un winu ſtarpâ ari nebija neweena, kam kas peetruhka, jo kureem tihrumi waj nami bija, tee tos pahrdewa un atneſa to maku no ta, kas bija pahrdots, 2.45.
Luhk.12,33.

35. Un nolika teem apuſtuleem pee kahjahm, un ikkatram tapa iſdalihts, kà kuram waijadſeja. 2 Kor.8,14.

36. Un Joſe, no teem apuſtuleem ar pawahrdu ſaukts Barnaba [tas ir tullots: eepreezinaſchanas - behrns], weens Lewits, dſimis Kipreets, 11,19.22.

37. Kam bija tihrums, pahrdewa to un atneſa to naudu un nolika pee apuſtulu kahjahm. Jer.32,7.

5. nodaļa.

Ananija un Sawira, wina ſeewa, melo tam Swehtam Garam, un mirſt peepeſchi 5; daudſ brihnumu noteek zaur teem apuſtuleem 12; ladehſ tee top zeetumâ meſti 17; bet zaur engeli iſpeſtiti 19; atkal weſti teeſas preekſchâ 26; apleezina paſtahwigi Jeſu 29; un top ſchauſti 34.

1. Un weens wihrs, ar wahrdu Ananija, ar ſawu ſeewu Sawiru pahrdewa ſawu mantibu,

2. Un atrahwa ko no tahs maksas ar ſeewas ſinu; un kahdu dalu atneſis, to nolika pee apuſtulu kahjahm.
p.8,9. 4,35. Joſ.7.

3. Bet Pehteris ſazija: Ananija, kapehz ſatans tawu ſirdi ir peepildijis, tam Swehtam Garam melot un no ta tihruma maksas ko atraut?
Luhk.22,3. Jahn.8,44.

4. Waj tas taws buhdams newareja taws palikt? Jr pahrdots tas bija tawâ walâ; kapehz tad tu tahdu leetu ſawâ ſirdî eſi eedomajees? Tu ne-eſi zilweekeem melojis, bet Deewam. 1 Teſ.4,8. 2 Kor.13,3.

5. Un ſchos wahrdus dſirdejis, Ananija krita pee ſemes un nomira; un leelas bailes uſgahja wiſeem, kas to dſirdeja. p.11. Ezek.11,13. 1 Peht.4,17.

6. Un tee jaunekli zehluſchees to aplopa un iſneſa un apraka. 8,2. 3 Moſ.10,5.

7. Un notikahs pehz kahdahm trim ſtundahm, tad wina ſeewa aridſan eegahja, neſinadama, kas bija notizis.

8. Bet Pehteris tai atbildeja: saki man, waj juhs to tihrumu tik dahrgi esat pahrdewuschi? Un ta sazija: teeschām tik dahrgi. Jos.7,19.

9. Un Pehteris us to sazija: kapehz tad juhs sawâ starpâ esat norunajuschita Kunga Garu kahrdinat? Redsi, to kahjas, kas tawu wihru aprakuschi, ir preeksch durwihm un tewi isnesihs. 2 Kehn.6,32.

10. Un tuhdaļ ta nokrita pee wiņa kahjahm un nomira. Un tee jaunekli eekschâ nahkuschi to atrada miruschu un to isneja un aprakā pee wiņas wihra. p.6.

11. Un leelas bailes usgahja wisai draudsei un wiseem, kas to dsirdeja. p.5. 19,17. Luhk.7,16. 12,5. Ebr.12,28.

12. Un zaur apustuļu rokahm daudz sihmes un brihnumi notika starp teem ļaudihm, un wisi bija weenprahtigi Salamana preekschnamâ. 3,11. 4,30. 14,3. 2 Kor.12,12. Jahn.10,23.

13. Bet no teem ziteem neweens nedrihksteja wiņeem peekertees: bet tee ļaudis tos augsti zeenija. 4,1.2.

14. Un wehl wairak tapa peelikti, kas tam Kungam tizeja, pulks wihru un seewu, 2,47. 11,21.24. Es.56,3.

15. Tà ka ari tee neweselee tapa isweesti us eelahm un gultâs un nestawâs likti, lai, Pehterim nahkot, tel wiņa ehna kahdus no teem apehnotu. 19,11.12. Jahn.14,12. Mark.2,4.

16. Un ari no apkahrtejahm pilsehtahm pulks ļauschu nahza us Jerusalemi, nesdami neweselus un neschkihstu garu apsehstus, kas wisi tapa dseedinati. 8,7.

17. Bet tas augstais preesteris zehlahs un wisi, kas pee ta bija (ta saduzeju beedriba), un tapa kahrdsibas pilni, 4,1.6.

18. Un peelika teem apustuļeem rokas un tos eemeta pilsehtas zeetumâ. 4,3.

19. Bet ta Kunga engelis naktî atwehra zeetuma durwis un tos isweda un sazija: 12,7 u.

20. Eita, un Deewa-namâ stahwedami, runajeet us teem ļaudihm wisus schahs dsihwibas wahrdus. p.32. 13,26. Jahn.6,68. 17,3.

21. Bet to dsirdejuschi, tee eegahja it agri Deewa-namâ un mahzija. Bet tas augstais preesteris un tee, kas lihds ar wiņu, nahza un sasauza to augsto teesu un wisus Israëla behrnu wezajus un suhtija us zeetumu, tos atwest. p.17. 4,5.

22. Bet tee sulaini tur nogahjuschi tos ne-atrada zeetumâ un atnahkuschi to pasludinaja

23. Sazidami: mehs to zeetumu gan atradahm it zeeti

aiſſlehgtu un tos ſargus ahrâ ſtahwoſchus preekſch durwihm; bet atwehruſchi mehs eekſchâ ne-atradahm neweena.

24. Kad nu tas preeſteris un tas Deewa-nama-wirſneeks un tee augſtee preeſteri ſchos wahrdus dſirdeja, tad tee par to iſtruhzinajahs, kas tas eſot. 4,1.6.

25. Un tur weens nahza un teem paſludinaja ſazidams: redſi, tee wihri, ko juhs eſat likuſchi zeetumâ, ſtahw Deewa-namâ un mahza tos ļaudis. p.20.

26. Tad tas wirſneeks ar teem ſulaiņeem nogahja un tos atweda, bet ne ar waru, [jo tee bijahs no teem ļaudihm, ka ar akmiņeem netaptu nomehtati]. 4,21. Mat.21,26.

27. Un tos atweduſchi, tee tos ſtahdija tahs augſtahs teeſas preekſchâ, un tas augſtais preeſteris teem waizaja

28. Sazidams: waj mehs pawehledami jums ne-eſam pawehlejuſchi nemahzit eekſch ſchi wahrda? Un redſi, juhs ar ſawu mahzibu eſat peepildijuſchi Jeruſalemi un gribat pahr mums weſt ſchi zilweka aſinis. p.14. 4,18. 24,14. Jahn.11,47. Mat.27,25.

29. Bet Pehteris un tee apuſtuli atbildeja un ſazija: Deewam buhs wairak klauſit nekà zilwekeem.

30. Muhſu Tehwu Deews ir uſmodinajis Jeſu, ko juhs eſat nokawuſchi, to peekahrdami pee koka. 3,13 ꝛc. 10,39.40.

31. Scho Deews zaur ſawu labo roku ir pa-augſtinajis par leelkungu un Peſtitaju, Iſraëlim dot atgreeſchanos un grehku-peedoſchanu. 2,33.36. 3,26. 10,42. 11,18. 2 Tim.2,25.

32. Un mehs eſam wiņa leezineeki ſchinîs leetâs, un ari tas Swehtais Gars, ko Deews teem dewis, kas wiņam paklauſa. p.20. 10,39. Jahn.15,26.27.

33. Bet kad wini to dſirdeja, tad tas teem eeduhra ſirdî, un tee wiņus melleja nokaut. 7,54. Ebr.4,12.

34. Bet weens no tahs augſtahs teeſas, wariſejs, ar wahrdu Gamaliël, bauſlibas-mahzitajs, no wiſeem ļaudihm godâ turets, pazehlahs un pawehleja, tos apuſtulus makenit iſweſt, 4,15. 22,3.

35. Un ſazija uſ wiņeem: juhs Iſraëla wihri, apdomajatees labi par ſcheem zilweekeem, ko juhs gribat darit. 4,16.

36. Jo preekſch ſchihm deenahm Teudas zehlahs ſazidams, ka wiņſch kas eſot; tam zilweku-pulks pee tſchetrſimt peekehrahs. Tas ir nokauts, un wiſi, kas tam paklauſija, ir iſſlihdinati un iſnihzinati. 8,9. (21,38.)

37. Pehz scha zehlahs Juhda, tas Galilejs, tai rakstischanas laikâ un nowehrsa daudz lauschu sewim pakaļ: schis aridsan ir nomaitats, un wisi, zik winam paklausija, isklihdinati. Luhk. 2, 2.

38. Tadehļ es jums tagad saku: atstahjeet no scheem zilwekeem un leekat tos meerâ. Jo ja schis padoms jeb schis darbs ir no zilwekeem, tad tas isnihks; Jahn. 9, 30.

39. Bet ja tas ir no Deewa, tad juhs to newarēseet isnihzinat: — un ka wehl juhs netopat atrasti karotaji pret Deewu. Jsak. 9, 4. Sak. 21, 30. Es. 8, 10.

40. Un wini tam paklausija un tos apustulus eesauza, tos schauta un teem pawehleja, nerunat eekscha Jesus wahrda, un tos atlaida.

* 4, 17. 18. 22, 19.

41. Tad nu tee lihgsmodamees aisgahja no tahs augstahs teesas, ka tee bija zeenigi tureti, wina wahrda dehļ kaunu zeest; Mat. 5, 10. 12. 1 Peht. 4, 13.

42. Un nemitejahs ikdeenas Deewa-namâ un mahjâs mahzit un Jesu Kristu preezigi pasludinat. 20, 20. Mark. 16, 15.

6. nodaļa.

Septini wihri top eezelti par nabagu-kopejeem 3; Stepinsch teesas preekschâ 12.

1. Un tanîs deenâs, kad tee mahzekli wairojahs, turneschana zehlahs pee teem Greekeem pret teem Ebrejeem, ka winu atraitnes eekschdeenischkas apkopschanas paleekot neewehrotas. 4, 35. 5, 14. Jahn. 7, 35.

2. Un tee diwpadsmit saaizinaja to mahzekļu draudsi un sazija: tas nepeeklahjahs, ka mehs Deewa wahrdu atstahjam un kalpojam pee galda. 1, 26. 4, 31. 33. 1 Peht. 5, 3. (Mat. 21, 12.)

3. Tapehz, brahļi, isredseet sawâ starpâ septinus wihrus, kam ir laba slawa, Swehta Gara un gudribas pilnus, ko mehs schihs waijadsibas pehz waretu eezelt. 1 Tim. 3, 7. 8. Mahz. 10, 10.

4. Bet mehs gribam pastahwigi turetees pee Deewa luhgschanas un pee ta wahrda-amata. 1 Tim. 5, 17.

5. Un schee wahrdi patika wisai draudsei; un tee isredseja Stepinu, tizibas un Swehta Gara pilnu wihru, un Wihlipu un Prokoru un Nikanoru un Timonu un Parmenu un Nikolaju, weenu Juhdu-tizibas beedri no Antiokijas. 2, 11. 8, 5. 11, 19. 24.

6. Schos tee weda apustuļu preekschâ; un Deewu peeluhguschi tee wineem rokas uslika. 1, 24. 8, 15. 17. 1 Tim. 4, 14. 5, 22. 2 Tim. 1, 6.

7. Un Deewa wahrds auga augumâ, un mahzekļu skaits Jerusalemê loti wairojahs,

un leels preesteru pulks palika pakļaušigs tizibai.
5,32. 19,20. Rom.1,5.

8. Un Stepinſch, tizibas un ſpehka pilns, darija brihnumus un leelas ſihmes ſtarp teem ļaudihm. 5,12.

9. Tad zehlahs ļahdi no tahs ſauzamahs Libertinu un Kireneeſchu un Aleksandreeſchu ſkolas un no teem, kas bija no Kilikijas un Asijas, un ar Stepinu ſtipri apjautajahs. 11,20. 15,23. 18,24.

10. Un tee nespehja preti ſtahwet tai gudribai un tam garam, ar ko winſch runaja. Luhk.21,15. 1 Kor.1,20.

11. Tad tee iſmahzija wihrus, lai ſaka: mehs winu eſam dſirdejuſchi ſaimoſchanas runajam pret Mosu un pret Deewu. 4 Moſ.21,5. 2 Moſ.14,31.

12. Un tee ſakkubinaja tos ļaudis un tos wezajus un tos rakſtu-mahzitajus. Un winam uſmahkuſchees, tee winu ſagrahba un weda teeſas preekſchâ.

13. Un atweda wiltigus leezineekus, kas ſazija: ſchis zilwels nemitahs ſaimoſchanas runat pret ſcho ſwehto weetu un bauſlibu. 7,48 ꝛc. 21,28. Mat.21,59. Jer.21,11 ꝛc.

14. Jo mehs winu eſam dſirdejuſchi ſakam: ſchis Jeſus no Nazaretes nopoſtihs ſcho weetu un pahrwehrtihs tahs eeraſchas, ko mums Mosus dewis. Mat.5,17. 24,2.

15. Un wiſi, kas augſtâ teeſâ ſehdeja, ſkatijahs uſ winu un redseja wina waigu kà ļahda engeļa waigu.
(2 Moſ.34,29.)

7. nodaļa.

Stepinſch droſchi aiſbildinajahs un runâ pret Juhdu pahrgalwibu 2; ar atmineem top nomehtats 58.

1. Un tas augſtais preeſteris ſazija: waj tas tà ir?

2. Bet winſch ſazija: wihri, brahļi un tehwi, klauſaitees! Tas godibas Deews parahdijahs muhſu tehwam Abraāmam, kad winſch bija Mesopotamijâ, pirms Abranâ mahjoja, 13,26. 22,1. 5 Moſ.26,5.

3. Un ſazija uſ winu: iſeij no ſawas ſemes un no ſaweem radeem un eij uſ to ſemi, ko es tewim rahdiſchu.
1 Moſ.11,31. 12,1.

4. Tad winſch no Kaldejuſemes iſgahjis mahjoja Abranâ; un pehz, kad wina tehws bija nomiris, Deews winu no turreenes pahrweda uſ ſcho ſemi, kur juhs tagad dſihwojeet, Joſ.24,3. 1 Moſ.12,4 ꝛc.

5. Un winam nedewa nekahdu eemantojamu teeſu eekſch tahs, ir ne pehdas platumâ; un tomehr winam to ſolija par mantu dot un wina dſimumam pehz wina, kad winam behrnu wehl nebija.
5 Moſ.2,5. 11,24. 1 Moſ.12,7.

6. Bet Deews tà runaja:

taws dſimums buhs peedſihwotajs ſweſchâ ſemê un peeſpeeſts pee kalpoſchanas un gruhti wahrdſinats tſchetrſimt gadus. 1 Moſ. 15, 13 ꝛc.

7. Un to tautu, kam tee kalpos, es gribu ſodît, Deews ſazija; un pehz tam tee iſees un man kalpos ſchinî weetâ. 2 Moſ. 3, 12.

8. Un winſch tam dewa to apgraiſiſchanas deribu. Un tà winſch dſemdinaja to Jhſaāku un to apgraiſſija aſtotâ deenâ, un Jhſaāks to Jehkabu, un Jehkabs tos diwpadſmit weztehwus.

1 Moſ. 17, 10 ꝛc. 21, 2 ꝛc. 25, 26. 35, 22 ꝛc.

9. Un tee weztehwi apſkauda un pahrdewa Jahſepu uſ Egiptes-ſemi; un Deews bija ar winu, 1 Moſ. 37, 3. 4. 28. 39, 1. 2.

10. Un to iſglahba no wiſahm wiņa behdahm un tam dewa ſchehlaſtibu un gudribu Waraûs, Egiptes kehnina, preekſchâ, un tas winu eezehla par walditaju pahr Egiptes-ſemi un wiſu ſawu namu. 1 Moſ. 41, 37 ꝛc. 48, 16. Jſab. 5, 19. Dahw. dſ. 105, 21.

11. Bet bads nahza un leelas behdas pahr wiſu Egiptes- un Kanaāna-ſemi; un muhſu tehwi ne-atrada baribas. 1 Moſ. 41, 54. 42, 2 ꝛc.

12. Un Jehkabs dſirdeja, labibu eſam Egiptes-ſemê, iſſuhtija muhſu tehwus pirmo reiſ. 1 Moſ. 42, 1 ꝛc.

13. Un otru reiſ Jahſeps no ſaweem brahļeem tapa paſihts, un Jahſepa radi Waraûm kluwa ſinami. 1 Moſ. 45, 1. 4. 16.

14. Un Jahſeps ſuhtija un ataizinaja ſawu tehwu Jehkabu un wiſus ſawus radus, ſeptiņdeſmit un peezas dwehſeles. 1 Moſ. 45, 9 ꝛc. 46, 27.

15. Un Jehkabs nogahja uſ Egiptes-ſemi un nomira, winſch un muhſu tehwi, 1 Moſ. 46, 1. 49, 33.

16. Un tapa pahrweſti uſ Sikemi un tai kapâ eelikti, ko Ahbraāms ar ſudrabamakſu bija pirzis no Emora behrneem Sikemê. 1 Moſ. 23, 16. 17. 33, 19. 50, 13.

17. Bet kad tas apſoliſchanas laiks tuwu klaht nahza, ko Deews Ahbraāmam bija ſwehrejis, tad tee kaudis auga un wairojahs Egiptes-ſemê, p. 5. Ebr. 6, 13. 2 Moſ. 1, 7 ꝛc.

18. Teekams zits kehniņſch zehlahs, kas Jahſepu nepaſina.

19. Schis muhſu tautai ar wiltu uſmahzahs un muhſu tehweem kaunu darija, tà ka wiņeem ſawi maſee behrniņi bija ja-iſmet laukâ, lai tee nepalittu pee dſihwibas. 2 Moſ. 1, 10. 22. 5 Moſ. 26, 6.

20. Tai laikâ Moſus peedſima un bija Deewam patihkams un tapa audſinats trihs mehneſchus ſawa tehwa namâ. 2 Moſ. 2, 2.

21. Un kad tas bija iſlikts laukâ, tad Waraûs meita to uſņehma un to uſaudſinaja ſew paſchai par dehlu.
2 Moſ. 2, 5—10.

22. Un Moſus tapa mahzits wiſâ Egipteeſchu gudribâ un bija ſpehzigs wahrdôs un darbôs. (Dahw. dſ. 105, 22.) Luhk. 24, 19. (2 Moſ. 4, 10.)

23. Kad nu wiņſch bija tſchetrdeſmit gadus wezs, tad tas ſawâ ſirdî apņehmahs, apmeklet ſawus brahļus, Iſraēļa behrnus.
2 Moſ. 2, 11 ꝛc. (4 Moſ. 16, 28.)

24. Un redſedams, ka weens netaiſnibu zeeta, wiņſch pahrſtahweja un atreeba to, kam pahri darija, un noſita to Egipteeti.

25. Un wiņſch domaja, ka wiņa brahļi nomaniſchot, ka Deews zaur wiņa roku teem dodot peſtiſchanu. Bet tee to neſaprata.

26. Un otrâ deenâ wiņſch teem peeſtahjahs, kad tee bahrahs un tos ſkubinaja uſ meeru ſazidams: wihri, juhs eſat brahļi, kapehz juhs weens otram pahri darat?
2 Moſ. 2, 13 ꝛc.

27. Bet tas, kas ſawam tuwakam pahri darija, wiņu atgruhda ſazidams: kas tewi zehlis par wirſneeku un teeſas-tungu pahr mums?

28. Waj tu mani aridſan gribi nokaut, kà tu wakar to Egipteeti eſi nokawis?

29. Un Moſus ſchi wahrda dehļ behdſa un peemita Midijana-ſemê, kur wiņſch diwi dehlus dſemdinaja.
2 Moſ. 2, 15 ꝛc. 18, 3. 4.

30. Un kad tſchetrdeſmit gadi bija pagahjuſchi, tad ta Kunga engelis Sinaî-kalna tukſneſî wiņam parahdijahs degoſchâ ehrkſchku kruhmâ.
p. 38. 2 Moſ. 3, 2 ꝛc. 7, 7.

31. Un Moſus to redſedams brihnijahs par to parahdiſchanu, un kad tas peegahja to apluhkot, tad ta Kunga balſs uſ wiņu notika:

32. Es eſmu tawu tehwu Deews, Ahbraāma Deews un Jhſaāka Deews un Jehkaba Deews. Un Moſus ſahza drebet un nedrihkſteja tur ſkatitees. 2 Moſ. 3, 6. Mat. 22, 32.

33. Bet tas Kungs uſ to ſazija: no-auni kurpes no ſawahm kahjahm, jo ta weeta, kur tu ſtahwi, ir ſwehta ſeme. 2 Moſ. 3, 5.

34. Es redſedams eſmu redſejis ſawu kauſchu gruhtumu Egiptes-ſemê, un dſirdejis wiņu nopuhſchanos un nolaidees tos iſglahbt: un nu nahz, es tewi ſuhtiſchu uſ Egiptes-ſemi. 2 Moſ. 3, 7 ꝛc.

35. Scho Moſu, ko tee bija aiſleeguſchi ſazidami: kas tewi zehlis par wirſneeku un teeſas-tungu? ſcho Deews ſuhtijis par wirſneeku un peſtitaju zaur ta engeļa roku, [illegible] bija parahdijees

ehrtschku truhmâ. p. 27. 30. 2 Mos. 3, 19. Es. 63, 9—12.

36. Schis winus ir iswedis, daridams brihnumus un sihmes Egiptes-semê un sarkanâ juhrâ un tukšnesî tschetrdesmit gadus. 2 Mos. 7, 10 u. 14, 21 u. Dahw. ds. 95, 9 u. 106, 21. 22.

37. Schis ir tas Mosus, kas us Israëla behrneem sazija: tas Kungs, juhsu Deews, jums no juhsu brahļeem zels weenu praweeti it kà mani; to jums buhs klausit. 5 Mos. 18, 15.

38. Schis pee tahs draudses tukšnesî bija ar to engeli, kas us winu runaja Sinaïkalnâ, un bija ar muhsu tehweem; un sanehma dsihwus wahrdus, mums tos dot; p. 31. 2 Mos. 19, 20. 20, 21. 5 Mos. 32, 47. (Gal. 3, 21.)

39. Tam muhsu tehwi negribeja paklausit, bet winu atmeta un sawâs sirdîs atgreesahs us Egiptes-semi, Jos. 24, 14.

40. Sazidami us Aäronu: taisi mums deewus, kas muhsu preekschâ ees; jo mehs nesinam, kas ir notizis schim Mosum, kas muhs iswedis no Egiptes-semes. 2 Mos. 32, 1.

41. Un tee taisija tanîs deenâs weenu teļu un peenesa tam elkadeewam upurus un preezajahs par sawu roku darbeem. 2 Mos. 32, 4. (Dahw. ds. 104, 31.)

42. Bet Deews nowehrsahs un tos nodewa kalpot tam debess-spehkam, itin kà ir rakstits praweeschu grahmatâ: waj tu Israëla nams schinîs tschetrdesmit gadôs tukšnesî man esi atnesis kaujamus un zitus upurus? 5 Mos. 17, 3. Am. 5, 25 u.

43. Un juhs esat peenehmuschi to Moloka dsihwokli un sawa Deewa, Remwana, swaigsni, tahs bildes, ko esat taisijuschi, tahs peeluhgt; un es juhs pahrzelschu winpus Bahbeles. 1 Kehn. 11, 7. 2 Kehn. 17, 6.

44. Ta leezibas telts bija pee muhsu tehweem tukšnesî, itin kà tas, kas ar Mosu runajis, bija pawehlejis to taisit pehz tahs preekschstihmes, ko winsch bija redsejis; 2 Mos. 25, 9. 40. 26, 30.

45. To dabujuschi muhsu tehwi ar Josuü to ari eeweda tai semê, kas teem paganeem bija, kurus Deews ir isdsinis muhsu tehwu preekschâ lihds Dahwida deenahm. Jos. 1, 15. 3, 14 u. 12, 1. 2 Mos. 23, 29 u. 34, 11.

46. Schis schehlastibu atrada Deewa preekschâ un ilgojahs tam Jehkaba Deewam dsihwokli atrast. 13, 22. Dahw. ds. 132, 5.

47. Un Salamans winam namu ustaisija. 1 Kehn. 6.

48. Bet tas Wisu-augstais nedsihwo namôs, kas rokahm taisiti, itin kà tas pra-

weets ſaka: p. 41. 1 Kehn. 8, 27 u. Eſ. 66, 1. 2.

49. Debeſs ir mans godakrehſls un ſeme manu kahju pameſls: kahdu namu juhs man uſtaiſiſeet, tà ſaka tas Kungs, jeb kura ir mana dusas weeta? Jer. 23, 24.

50. Waj mana roka naw ſcho wiſu taiſijuſi?

51. Juhs ſtuhrgalwigee un ſirdîs un ausîs ne-apgraiſitee, juhs allaſchihn tam Swehtam Garam preti ſtahwat, it kà juhſu tehwi, tà ari juhs!

2 Moſ. 32, 9. 5 Moſ. 9, 24. 10, 16. Jer. 6, 10. Eſ. 63, 10.

52. Kuru no teem praweeſcheem juhſu tehwi naw waijaſuſchi? Wini nokawuſchi tos, kas par ta Taiſnà atnahkſchanu papreekſch ſludinaja; ſchim juhs tagad eſat palikuſchi par nodeweſeem un ſleptawahm, 3, 14. Mat. 5, 12. 23, 31. Jehk. 5, 6.

53. Juhs, kas bauſlibu zaur engeļu rokahm eſat dabuſuſchi un ne-eſat ſargajuſchi. Jahn. 7, 19. Ebr. 2, 2. Gal. 3, 19.

54. Kad tee to dſirdeja, tad tas teem eeduhra ſirdî un tee kaloda ſobus pret winu.

5, 33. Jſab. 16. 9.

55. Bet winſch, Swehta Gara pilns buhdams, ſkatijahs uſ debeſîhm un redſeja Deewa godibu un Jeſu ſtahwam pee Deewa labahs rokas,

56. Un ſazija: redſi, es debeſis redſu atwehrtas un to zilweka-dehlu ſtahwam pee Deewa labahs rokas.

p. 1. 4, 8. 6, 3. Mat. 26, 64.

57. Bet tee ar ſkanu balſi brehkdami aiſtureja ſawas ausis un wiſi kopâ winam uſmahzahs wirſû, 3 Moſ. 24, 14. 1 Kehn. 21, 13. Luhk. 4, 29.

58. Un to iſmeta no pilſehtas ahrâ un nomehtaja ar akmeem; un tee leezineeki ſawas drehbes nolika pee weena jaunekļa kahjahm, kam wahrds bija Sauls.

8, 1. 22, 20. 26, 10. 5 Moſ. 17, 7.

59. Un tee ar akmeem nomehtaja Stepanu, kas ſauza un ſazija: Kungs Jeſu, peenem manu garu!

14, 5. 19. (Jahn. 18, 31.) Luhk. 23, 46.

60. Un zelôs meſdamees tas ſauza ar ſkanu balſi: Kungs, nepeelihdſini teem ſcho grehku! Un to ſazijis winſch aiſmiga. Luhk. 23, 34. Jahn. 8, 51. 1 Teſ. 4, 14.

8. nodaļa.

Sauls waijà kriſtigu draudſi 1; Wihlips mahza par Kriſtu Samarija 5; Sihmanis, tas burwis, grib pirkt ta Swehtà Gara dahwanas no teem apuſtuleem par naudu 10; tas kambarjunkurs no Moru-ſemes top kriſtits 26.

1. Bet Saulam wina nahwe bija loti pa prahtam; un tanî deenâ leela waijaſchana zehlahs pret to draudſi, kas bija Jeruſalemê. Un wiſi iſſkihda pa Juhdu-ſemes un Samarijas teeſahm, tik ne tee apuſtuli.

7, 57. 13, 9. 14, 6. 22, 20. Mat. 10, 22.

2. Un deewabijigi wihri

Stepinu paglabaja un winu gauſchi noſchehloja.
5,6. Mat. 14,12. 1 Moſ. 50,10.
3. Bet Sauls to draudſi poſtija un gahja pa nameem, ſatwerdams ir wihrus ir ſeewas, un tos nodewa zeetumâ.
9,1. 13,22. 24,4. 29,6.
4. Tad nu tee iſklihdinatee apkahrt ſtaigaja, to wahrdu paſludinadami. 11,19.
5. Un Wihlips uſ weenu Samarijas pilſehtu nogahjis, teem Kriſtu paſludinaja.
1,8. 6,5.
6. Un tee laudis weenprahtigi klauſijahs uſ to, ko Wihlips runaja, dſirdedami un redſedami tahs ſihmes, ko winſch darija; 16,14.
7. Jo no daudſeem, kam bija neſchkihſti gari, tee iſgahja, ar ſtipru balſi brehkdami, un daudſ melmenuſehrdſigi un tiſli tapa dſeedinati. 5,16. 16,18.
8. Un leela lihgſmiba zehlahs tai pilſehtâ.
9. Un kahds wihrs, ar wahrdu Sihmanis, tai pilſehtâ lihdſ tam bija darbojees ar burſchanu un Samarijas laudis iſtruhzinajis ſazidams, ka eſot leels wihrs; 5,36. 13,6.
10. Tam wiſi klauſija, tà maſi kà leeli, ſazidami: ſchis ir tas leelais Deewa ſpehks. 3,12 ꝛc.
11. Bet tee tapehz tam klauſija, ka tas jau ſen ar burwibu tos bija apſtulbojis.
12. Kad tee nu Wihlipam tizeja, kas teem paſludinaja to ewangeliumu par Deewa walſtibu un Jeſus Kriſtus wahrdu, tad tee tapa kriſtiti, tà wihri kà ſeewas. 2,41. 19,8.
13. Un Sihmanis pats aridſan tizeja, un kriſtits paſtahwigi turejahs pee Wihlipa, un redſedams ſihmes un leelus brihnumus noteekam, winſch iſtruhkahs. Jahn. 2,23.24.
14. Bet tee apuſtuli Jeruſalemê dſirdedami, ka Samarija Deewa wahrdu bija peenehmuſi, ſuhtija pee teem Pehteri un Jahni. p. 1.
15. Schee nonahkuſchi par teem luhdſa Deewu, ka tee dabutu to Swehto Garu.
16. Jo tas wehl uſ neweenu no teem nebija nahzis, bet tee bija tikai kriſtiti uſ ta Kunga Jeſus wahrdu.
17. Tad wini rokas teem uſlika, un tee dabuja Swehtu Garu. 6,6. 10,44. 13,3.
18. Bet Sihmanis redſedams, ka zaur apuſtuļu roku-uſlikſchanu Swehtais Gars top dots, teem dahwaja naudu,
19. Sazidams: dodeet man aridſan to ſpehku, ka tas, kam es rokas uſleeku, dabu Swehtu Garu.
20. Bet Pehteris uſ to ſazija: ka tu paſuſtu ar ſawu ſudrabu, tapehz ka tu domà Deewa dahwanu par naudu pirkt. Mat. 10,8.
21. Tewim naw dalas nedſ mantoſchanas pee ſcha wahr-

da, jo tawa sirds naw taisna Deewa preekschâ. Mik. 2,5. Neëm. 2,20. 2 Kehn. 20,3.

22. Tapehz atgreesees no scha sawa launuma un luhds Deewu, waj schis tawas sirds nodoms tew waretu tapt peedots; 2 Tim. 2,25. (Am. 5,15.)

23. Jo es tewi redsu ruhktas schults pilnu un netaisnibâ saistitu. 2 Mos. 29,18. Es. 5,18.

24. Bet Sihmanis atbildeja un sazija: luhdseet juhs par mani to Kungu, lai us mani nenahk, ko juhs esat runajuschi. 2 Mos. 8,28. 10,17. 1 Sam. 12,19.

25. Tad nu ta Kungu wahrdu apleezinajuschi un runajuschi, tee greesahs atpakal us Jerusalemi un pasludinaja ewangeliumu dauds Samarijas meestôs.

26. Un ta Kunga engelis us Wihlipu runaja sazidams: zelees un eij us deenas widus pusi us to zelu, kas no Jerusalemes eet us Gazu, kur dauds nestaiga.

27. Un zehlees winsch nogahja. Un redsi, weens Moru-wihrs, Kandazes, Morusemes kehninenes, kambarjunkurs un leelskungs, kas bija pahr wisahm winas mantahm, tas bija nahzis us Jerusalemi, Deewu peeluhgt. 1 Kehn. 8,41. Zew. 3,10 ꝛc.

28. Un atpakal us zelu dewees winschsehdeja sawôs ratôs un lasija praweeti Esaiju.

29. Un tas Gars us Wihlipu sazija: eij klaht un turees pee scheem rateem. p. 39. 10,19.

30. Un peesteidsees Wihlips dsirdeja winu lasam praweeti Esaiju un sazija: waj tu ari saproti, ko tu lasi?

31. Bet tas sazija: kà lai to waru, kad neweens mani nemahza? Un winsch luhdsa Wihlipu, lai tas uskahptu un pee ta peesehstos.

32. Un tas rakstu-gabals, to tas lasija, bija schis: winsch ir it kà aws pee kauschanas wests un itin kà jehrs apklusis sawa zirpeja preekschâ, tàpat winsch sawu muti neatdara. Es. 53,7.8.

33. Eeksch wina pasemoschanahs wina sodiba ir atnemta; kas isteiks wina dsimumu? Jo wina dsihwiba top aisrauta no semes.

34. Un tas kambar-junkurs atbildeja un us Wihlipu sazija: es tewi luhdsu, par ko tas praweets to saka? Waj par sew paschu, jeb waj par zitu kahdu?

35. Un Wihlips sawu muti atdarija un no schi raksta eesahkdams winam pasludinaja to ewangeliumu no Jesus. 11,20. Mat. 5,2. Ew. 6,19. 1 Kor. 5,13 ꝛc.

36. Un to zelu braukdami tee nahza pee kahda uhdens, un tas kambar-junkurs sazija: reds, sche uhdens! Kas stahw preti, ka topu kristits? 10,47.

37. Bet Wihlips ſazija: ja tu no wiſas ſirds tizi, tad to war. Un winſch atbildeja un ſazija: es tizu, ka Jeſus Kriſtus ir Deewa Dehls.

Mark. 16, 16. Mat. 16, 16.

38. Un winſch pawehleja, tos ratus peeturet, un abi diwi nokahpa uhdenî, tà Wihlips kà tas kambar-junkurs, un winſch to kriſtija.

39. Un kad tee no uhdens bija iſkahpuſchi, tas Deewa Gars Wihlipu aiſrahwa, un tas kambar-junkurs winu wairs neredſeja; bet winſch lihgſms brauza ſawu zeļu.

p. 29. Mat. 3, 16. 2 Kehn. 2, 16.

40. Bet Wihlips atradahs Aſdodâ; un wiſas pilſehtas pahrſtaigadams, winſch ewangeliumu ſludinaja, kamehr nahza uſ Jeſareju.

9, 32. 21, 8. 9. 1 Sam. 5, 1.

9. nodaļa.

Sauls brihniſchkî pee Kriſtus top atgreeſts 4; no Ananijas kriſtits 10; mahza par Kriſtu eeſch Damaſkus 20; top tadehļ waijats 23; nahk uſ Jeruſalemi pee teem mahzekļeem 26; Pehteris to melmenu-ſehrdſigo Eneaſu dara weſelu 32; un Tabitu uſmodina no mironeem 36.

1. Bet Sauls wehl draudus un nahwi ſchnahkdams pret ta Kunga mahzekļeem, gahja pee ta augſtà preeſtera 8, 3.

2. Un luhdſa no ta grahmatas uſ Damaſku pee tahm Juhdu draudſehm, ja winſch kahdus no ſchihs tizibas atraſtu, waj wihrus waj ſeewas, ka winſch tos ſaiſtitus weſtu uſ Jeruſalemi.

19, 9. 24, 14. 26, 11. 12.

3. Un winam eijot notikahs, ka winſch tuwu pee Damaſkus nahza, un tur gaiſchums no debeſs winu peepeſchi apſpihdeja; 22, 6 ꝛc.

4. Un winſch krita pee ſemes un dſirdeja balſi uſ winu tà ſakam: Saul, Saul, ko tu mani waijà? Mat. 25, 40. 45.

5. Un winſch ſazija: Kungs, kas tu eſi? Tas Kungs ſazija: es eſmu Jeſus, ko tu waijà. Tew gruhti nahkſees pret dſenuli ſpahrdit.

5, 39. 1 Sam. 2, 29.

6. Un tas ſazija trihzedams un iſtruhzees: Kungs, ko tu gribi, lai daru? Tas Kungs uſ to ſazija: zelees un eij pilſehtâ, un tew ſazihs, ko tew buhs darit. 10, 6. 16, 30.

7. Bet tee wihri, kas bija wina zeļabeedri, ſtahweja iſtruhkuſchees, to balſi gan dſirdedami, bet neweenu neredſedami. 22, 9. 14. Dan. 10, 7.

8. Bet Sauls zehlahs no ſemes un ſawas azis pazeldams neredſeja neweenu. Un tee to pee rokas weſdami eeweda Damaſkû. 9, 8. 22, 11.

9. Un trihs deenas tas newareja redſet un ne ehda, ne dſehra.

10. Bet weens mahzekļis bija eeſch Damaſkus, ar wahrdu Ananija, un tas Kungs

zaur parahdiſchanu uſ to fazija: Ananija! Un tas fazija: redſi, ſche es eſmu, Kungs. p.5.6.14.

11. Un tas Kungs uſ to fazija: zelees un eij uſ to eelu, kas top ſaukta ta taiſnà, un meklè Juhdas namâ to Tarſeeti, kam wahrds Sauls, jo, redſi, tas Deewu luhds; 21,39.

12. Un tas zaur parahdiſchanu ir redſejis wihru, ar wahrdu Ananiju, ee-eijam un tam roku uſleekam, lai tas atkal top redſigs. p.17. 10,3. 16,9.

13. Bet Ananija atbildeja: Kungs, es no daudſeem eſmu dſirdejis par ſcho wihru, zik launuma tas darijis taweem ſwehteem Jeruſalemê;

p.1.2.32. Rom.1,7. Wihlip.1,1.

14. Un ſcheitan tam ir wara no teem augſteem preeſteŗeem, wiſus faiſtit, kas tawu wahrdu peeſauz. p.21. 22,16. 1 Kor.1,2.

15. Bet tas Kungs uſ to fazija: eij, jo ſchis man ir iſredſets eerozis, manu wahrdu neſt paganu un ķehninu un Iſraēla behrnu preekſchâ. 22,21.25,23. 26,16 u. 27,24. Rom.1,5. 11,14.

16. Jo es tam rahdiſchu, zik daudſ tam mana wahrda dehļ jazeeſch. 20,23. 2 Kor.11,23 u. 2 Tim.3,11.

17. Un Ananija nogahja un nahza tanî namâ un tam rokas uſlika fazidams: Saul, brahli, tas Kungs mani ſuhtijis, (Jeſus, kas tewim uſ ta zeļa, kur tu eſi nahzis, ir parahdijees), lai tu atkal topi redſigs un peepildits ar Swehtu Garu. p.12. 8,17.

18. Un tuhdaļ no wiņa azihm nokrita kà ſwihni, un wiņſch tapa tuhdaļ redſigs, un uſzehlees tapa kriſtits,

19. Un baribu ņehmis wiņſch atſpirga. Un Sauls bija kahdas deenas pee teem mahzekļeem eeſch Damaſkus. 22,16.

20. Un tuhdaļ tas ſludinaja baſnizâs par Jeſu, ka wiņſch tas Deewa Dehls. 8,37.

21. Bet wiſi, kas to dſirdeja, iſtruhkahs un fazija: waj ſchis naw tos poſtijis, kas Jeruſalemê ſcho wahrdu peeſauza? Waj tas naw tapehz ſchurp nahzis, ka wiņus weſtu faiſtitus pee teem augſteem preeſteŗeem?

22. Bet Sauls palika jo deenas jo ſpehzigs un iſtruhzinaja tos Juhdu-ļaudis, kas Damaſkû dſihwoja, un peerahdija, ka ſchis tas Kriſtus. 18,28.

23. Un kad jau kahds laiks bija pagahjis, tad tee Juhdu-ļaudis ſarunajahs wiņu nokaut. p.29. Gal.1,17.

24. Bet wiņu nodoms Saulam tapa ſinams; un tee wahrtus ſargaja zaurahm deenahm un nakkihm, ka wiņu waretu nokaut. 2 Kor.11,32 u.

25. Bet tee mahzekļi wiņu

nehma nakti un turwî pahr muhri nolaida ſemê.

26. Un uſ Jeruſalemi nahzis Sauls raudſija teem mahzekļeem peebeedrotees; bet wiſi no ta bijahs, netizedami, winu eſam mahzekli. p.13 u.

27. Bet Barnaba winu nehma un weda pee teem apuſtuļeem un teem teiza, kà winſch uſ zeļa to Kungu redſejis, un ka tas ar winu runajis, un kà winſch Damaſkû ar droſchibu runajis Jeſus wahrdâ. 4,36. 13,1. Gal.1,18.19.

28. Un winſch pee teem bija Jeruſalemê, ee=eedams un iſeedams un droſchi ſludinadams ta Kungu Jeſus wahrdâ. 22,17 u.

29. Un winſch ari runaja un apjautajahs ar teem Greekeem; bet tee gluhneja winu nokaut. p.23 u. 6,1.

30. Bet tee brahļi, to nomanidami, winu pawadija uſ Jeſareju un winu ſuhtija uſ Tarſu. p.11.11,25.15,3. Mat.16,13.

31. Tad nu tai draudſei pa wiſu Juhdeju un Galileju un Samariju bija meers, un ta auga un ſtaigaja eekſch ta Kunga bijaſchanas un wairojahs zaur ta Swehtà Gara eepreezinaſchanu. Ew.2,20 u.

32. Un notikahs, ka Pehteris wiſur pahrſtaigajot ari nonahza pee teem ſwehteem, kas Liddâ dſihwoja. p.13.38. 8,14.40.

33. Un tur tas atrada weenu zilweku, ar wahrdu Eneas, aſtoņus gadus uſ gultas guloſchu, — ſchis bija melmeņu=ſehrdſigs.

34. Un Pehteris uſ to ſazija: Enea, lai Jeſus, tas Kriſtus, tewi dara weſelu; zelees un taiſi pats ſewim gultu! Un tas tuhdaļ zehlahs. Mat.9,6.

35. Un to wiſi redſeja, kas Liddâ un Saronâ dſihwoja, un tee atgreeſahs pee ta Kunga. 1 Laik.28,29.

36. Un Joppê bija kahda mahzekle, ar wahrdu Tabita, tas ir tulkots: ſtirna; ſchi bija labu darbu darritaja un nabagu apdahwinataja. Jon.1,3.

37. Un notikahs tanîs deenâs, ka wina palika ſlima un nomira, un tee to maſgajuſchi nolika augſch=iſtabâ. 20,8.

38. Bet kad nu Lidda tuwu pee Joppes ir, tad tee mahzekli dſirdedami, Pehteri tur eſam, ſuhtija diwi wihrus pee ta, luhgdami, ka tas nekawetos, pee teem no=eet.

39. Un Pehteris zehlahs un gahja teem lihdſ. Un kad winſch bija atnahzis, tad winu uſweda tai augſch=iſtabâ; un pee tahs ſtahweja wiſas atraitnes, raudadamas un rahdidamas tos ſwahrkus un tahs drehbes, ko ta Stirna, pee teem buhdama, bija taiſijuſi. p.36.

40. Un Pehteris, wiſus iſdſinis, metahs zelôs un Dee-

wu luhdsa, un pee tahs miruschahs atgreesdamees sazija: Tabita, zelees augscham. Un ta sawas azis atwehra un Pehteri redsejusi zehlas sehdu. Mark. 5, 40. 41. Luhk. 7, 15.

41. Un winsch tai roku dewa un to pazehla, un, tos swehtos un tahs atraitnes aizinajis, winu dsihwu teem weda preekschâ. p. 32. 3, 7.

42. Un tas tapa sinams pa wisu Joppi un daudsi tizeja us to Kungu.

43. Un notikahs, ka winsch daudz deenas Joppê palika pee weena ahdmina, ar wahrdu Sihmanis. 10, 6.

10. nodaļa.

Karneels zaur Pehteri top atgreests pee Kristus 1; un Pehteris zaur parahdischanu top pamahzits, ka ari pagani us Kristus walstibu isredsêti 9; tadehl winsch mahja Karneela namâ 23; un kristi tos tizigos paganus 48.

1. Un weens wihrs bija Jesarejâ, Karneels wahrdâ, weens kapteine, no ta sauzamâ Italijas karoga, 8, 40. 23, 23. Mat. 8, 5.

2. Deewa-zeenitajs un deewabijigs ar wisu sawu namu, kas tos laudis daudz apdahwinaja un allaschihn Deewu luhdsa. 13, 16. Jos. 24, 15. Luhk. 7, 5. Dan. 4, 24.

3. Schis ap dewito deenas stundu parahdischanâ skaidri redseja Deewa engeli eenahkam pee wina un us winu sakam: Karneel! p. 30 u. 3, 1. 9, 12. Luhk. 1, 22. 1 Mos. 46, 2.

4. Un to redsedams winsch pahrbijahs un sazija: kas ir, Kungs? Bet tas us winu sazija: tawas luhgschanas un nabagu dahwanas ir ustahpuschas un peeminetas Deewa preekschâ. Luhk. 1, 12. 29. Dahw. ds. 141, 2. Parahd. 8, 4.

5. Un tagad nosuhti wihrus us Joppi un ataizini Sihmani, ar pawahrdu Pehteri. Jahn. 1, 42.

6. Schis peemahjo pee kahda ahdmina Sihmana, kam nams ir juhrmalâ; schis tew sazihs, ko tewim buhs darit. 2, 37. 9, 6. 43. 11, 14.

7. Un kad tas engelis, kas ar Karneeli runaja, bija aisgahjis, tad schis aizinaja diwi no saweem nama-kalpeem un weenu deewabijigu kara-wihru no teem, kas pastahwigi pee wina bija. 2 Laik. 17. 19.

8. Un wisas leetas stahstijis winsch tos suhtija us Joppi.

9. Un otrâ deenâ, kad tee us zeļa bija un tai pilsehtai tuwu klaht nahza, Pehteris ustahpa us jumtu, Deewu luhgt, ap sesto stundu. Dan. 6, 10.

10. Un winsch issalzis buhdams gribeja ko baudit, un kamehr tee ehdeenu sataisija, winsch garâ tapa aisgrahbts. 20, 11. 22, 17. 2 Kor. 12, 2.

11. Un winsch redz debesi

atwehrtu un kahdu trauku nonahkam, it kà leelu palagu pee tschetreem stuhrèem nolaistu semê. 11,5 u.

12. Tanî bija wisadi tschetrkahjigi lopi un swehri un tahrpi no semes wirsus un putni, kas apaksch debess. 1 Mos.1,20.24.

13. Un balss notika us to: zelees, Pehteri, kauj un ehd.

14. Bet Pehteris sazija: ne muhscham, Kungs! Jo es nekad ne-esmu ko ehdis, kas ir aisleegts, waj neschkihsts. Ezek.4,14. 3 Mos.11,2 u.

15. Un atkal otru reis balss us winu notika: ko Deews ir schkihstijis, to tew nebuhs turet par aisleegtu. Mat.15,11. Rom.14,14. Mark.7,2.15.

16. Un tas notika trim reisahm un tas trauks atkal tapa uszelts debesîs. 1 Mos.41,32.

17. Un kad Pehteris sawâ prahtâ nesinaja, ko schi parahdischana apsihmejot, ko winsch bija redsejis, redsi, tad tee no Karneela suhtitee wihri, Sihmana namu iswaizajuschi, stahweja pee wahrteem. p.7.

18. Un tee sauza un waizaja, waj Sihmanis, ar pahrwahrdu Pehteris, tur mahjojot?

19. Un kad Pehteris to parahdischanu pahrdomaja, tad tas Gars us to sazija: redsi, trihs wihri tewi meklè; 8,29.

20. Bet zelees, nokahp un eij teem lihds neschaubidamees, jo es tos esmu suhtijis. Rom.14,23.

21. Un Pehteris nokahpa pee teem wihreem, kas no Karneela pee ta bija suhtiti, un sazija: redsi, es esmu tas, ko juhs meklejeet, kahdas leetas dehl juhs sche esat?

22. Un tee sazija: Karneels, weens kapteine, taisns un deewabijigs wihrs, kam pee wisas Juhdu-zilts labas slawa, tas no weena swehta engeļa ir pamahzits, tewi us sawu namu aizinat un wahrdus dsirdet no tewis. p.2,6. 16,2.

23. Tad nu winsch tos aizinaja eekschâ un usnehma sawâ namâ. Un otrâ deenâ winsch zehlahs un gahja teem lihds un kahdi brahļi, kas bija no Joppes, winu pawadija. 9,42. 11,12.

24. Un otrâ deenâ tee nonahza Zesarejâ, un Karneels, sawus radineekus un labakos draugus sa-aizinajis, winus gaidija.

25. Un notikahs, Pehterim ee-eijot, ka Karneels tam gahja preti un pallanijahs, mesdamees pee wina kahjahm. 1 Sam.24,9.

26. Bet Pehteris to pazehla un sazija: zelees, ari es esmu zilweks. 14,15. Parahd.19.10.

27. Un ar to saruadamees winsch gahja eekschâ un atrada daudz lopâ sanahkuschus,

28. Un us teem sazija: juhs sinat, ka Juhdu-wihram ne-

peeklahjahs peebeedrotees jeb nahkt pee ſweſchas tautas zilweka; bet man Deews ir rahdijis, ka neweenu zilweku nebuhs ſaukt par negantu jeb neſchkihſtu. p.15. 11,3.

29. Tapehz es ataizinats ari eſmu nahzis beſ pretirunaſchanas: tad nu waizaju: kadehl juhs mani eſat aizinajuſchi?

30. Un Karneels ſazija: preekſch tſchetrahm deenahm lihdſ ſchai ſtundai es biju gaweſis, un dewitâ ſtundâ manim ſawâ namâ Deewu luhdſot, redſi, weens wihrs ar ſpoſchahm drehbehm ſtahweja manâ preekſchâ

p.3 ꝛc. 1,10. Sog.13,6.

31. Un ſazija: Karneel, tawas luhgſchanas ihr paklauſitas un tawas nabagu-dahwanas ir peeminetas Deewa preekſchâ.

32. Tapehz ſuhti uſ Joppi un ataizini Sihmani, ar pawahrdu Pehteri; ſchis mahjo Sihmaņa, ta ahdmiņa, namâ pee juhras; ſchis nahks un ar tewi runahs.

33. Tapehz es tuhdaļ pee tewis eſmu ſuhtijis, un tu eſi labi darijis, ka eſi nahzis. Tad nu tagad mehs wiſi ſtahwam Deewa preekſchâ, wiſu to dſirdet, kas tewim no Deewa pawehlets.

34. Bet Pehteris ſawu muti atdarijis ſazija: nu es teeſcham atſihſtu, ka Deews zilweka waigu neuſluhko;

8,35. 5 Moſ.10,17. 1.Sam.16,7.

35. Bet no wiſahm tautahm, kas wiņu bihſtahs un taiſnibu dara, tas wiņam peeņemigs.

2,39. 15,9. Mat.8,11. Eſ.56,6 ꝛc. Dahw. dſ.87,5 ꝛc.

36. Tas ir tas wahrds, ko wiņſch Iſraēla behrneem ir ſuhtijis, paſludinadams preeku un meeru zaur Jeſu Kriſtu: ſchis ihr Kungs pahr wiſeem.

13,26.46. Eſ.52,7. Rom.3,29. 10,9.

37. Juhs ſinat, kas notizis pa wiſu Juhdu-ſemi, eeſahkot no Galilejas, pehz tahs kriſtibas, ko Jahnis paſludinajis;

Luhk.23,5. Mat.4,12 ꝛc. Mark.1,1 ꝛc.

38. Kà Deews ar Swehtu Garu un ſpehku ir ſwaidijis to Jeſu no Nazaretes, kas ir apkahrt gahjis labu daridams un dſeedinadams wiſus no welna uſwahretos; jo Deews bija ar wiņu, 2,22. Luhk.4,14.18. 1 Jahn.3,8. Jahn.3,2.

39. Un mehs eſam leezineeki par wiſu, ko wiņſch darijis Juhdu-ſemê un ari Jeruſalemê; ſcho tee nokawuſchi peekahrdami pee koka.

2,23. Jahn.10,32. Gal.3,13. 1 Peht.2,24.

40. Scho Deews ir uſmodinajis treſchâ deena un wiņam lizis parahditees

13,30. 1 Kor.15,4.

41. Ne wiſeem laudihm, bet teem papreeſch no Deewa eezelteem leezineekeem, mums, kas ar winu eſam ehduſchi un dſehruſchi pehz wina augſcham-zelſchanahs no mironeem. 2,32. 31,31. Jahn.15,27. (Mat.26,29.)

42. Un winſch mums ir pawehlejis, teem laudihmpaſludinat un apleezinat, winu eſam to no Deewa eeſtahdito ſogi par dſihweem un miruſcheem. 17,31. 2 Tim.4,1.

43. Schim wiſi praweeſchi dod leezibu, ka zaur wina wahrdu ikweens, kas tiz uſ winu, dabu grehku-peedoſchanu. 3,21.24. 13,38. Rom.3,21 ꝛc. Jer.31,34. Dan.9,24

44. Un Pehterim ſchos wahrdus wehl runajot, Swehtais Gars krita uſ wiſeem, kas to wahrdu dſirdeja. 8,17. 11,15.

45. Un tee tizigee no tahs apgraiſiſchanas, zik Pehterim bija lihdſ nahkuſchi, iſtruhkahs, ka ari uſ paganeem Swehtà Gara dahwana bija iſleeta; p.23. 2,17.38. Gal.2,12.

46. Jo tee tos dſirdeja walodahm runajam un Deewu teizam. Tad Pehteris atbildeja: 2,4. 19,6. (1 Kor.14,5 ꝛc.)

47. Waj ari kas laban uhdeni war leegt, ka ſchee netaptu kriſtiti, kas to Swehto Garu ir dabujuſchi itin kà mehs? 8,36. 11,17. Mat.28,19.

48. Un winſch pawehleja, tos kriſtit eeſch ta Kunga wahrda. Tad tee winu luhdſa, lai winſch kahdas deenas pee teem paliktu. 18,20. 1 Kor.1,16.17. Jahn.4,2.40.

11. nodaļa.

Pehteris aiſbildinajahs, kadehl winſch paganeem Deewa wahrdu ſludinajis 1; Barnaba top ſuhtits uſ Antiokiju 22; tur tizigos ſahk ſaukt par kriſtigeem 26; Agabs paſludina nahkamus bada-laikus 27.

1. Un tee apuſtuli un brahki Juhdu-ſemê dſirdeja, ka ari pagani Deewa wahrdu bija peenehmuſchi. 8,14. 9,31. Ew.3,1 ꝛc.

2. Un kad Pehteris uſ Jeruſalemi nahza, tad tee apgraiſitee ar to ſtrihdejahs, 10,45.

3. Sazidami: tu pee wihreem, kam ir preekſchahdas, eſi eegahjis un ar teem ehdis. 10,28.

4. Bet Pehteris eeſahka teem pa kahrtam ſtahſtit ſazidams:

5. Es Joppes pilſehtâ Deewu luhdſu, un garâ aiſgrahbts redſeju weenu parahdiſchanu: kahdu trauku nonahkam it kà leelu palagu pee tſchetreem ſtuhreem nolaiſtu no debeſihm, un tas nonahza pee manis. 10,9 ꝛc.

6. To ſkatidams es nehmu wehrâ un redſeju tſchetrkahjigus lopus un ſwehrus un kahrpus no ſemes wirſus un putnus, kas apakſch debeſs.

7. Un es dſirdeju balſi uſ mani ſakam: zelees, Pehteri, kauj un ehd.

8. Bet es saziju: ak Kungs, ne muhſcham! Jo nekas, kas ir negants un neſchkihſts, nekad naw nahzis manâ mutê.

9. Un balſs no debeſs man atbildeja otrâ kahrtâ: to Deews ir ſchkihſtijis, to tew nebuhs turet par negantu.

10. Un tas notikahs trim reiſehm, un wiſs atkal tapa uſwilkts debeſîs.

11. Un redſi, tuhdal trihs wihri, no Jeſarejas pee manis ſuhtiti, ſtaweja preekſch ta nama, kur es biju.

12. Un tas Gars uſ mani sazija, lai es teem eijot lihdſ beſ ſchaubiſchanahs, un ari ſchee ſeſchi brahli manim gahja lihdſ, un mehs eegahjahm ta wihra namâ.

13. Un tas mums ſtahſtija, kà tas weenu engeli bija redſejis ſawâ namâ ſtahwam un uſ winu ſakam: ſuhti wihrus uſ Joppi un ataizini Sihmani, ar pawahrdu Pehteri.

14. Schis tew wahrdus ſazihs, zaur ko tu ar wiſu ſawu namu tapſi iſglahbts. 10,6. 16,30.31.

15. Un kad es ſahku runat, tad Swehtais gars uſ teem krita, tàpat kà ari eeſahkumâ uſ mums. 10,44. 19,2.6.

16. Un es peeminetu ta Kunga wahrdu, ka winſch ir ſazijis: Jahnis gan ar uhdeni kriſtijis, bet juhs tapſeet kriſtiti ar Swehtu Garu. 1,5.

17. Ja nu Deews teem tahdu pat dahwanu dewis kà ari mums, kas eſam tizejuſchi uſ to Kungu Jeſu Kriſtu, kas tad es biju, ka es buhtu ſpehjis Deewam to aiſleegt? 10,15.47. 15,9.

18. Un tee to dſirdejuſchi bija ar meeru un teiza Deewu ſazidami: tad nu Deews ari paganeem ir dewis atgreeſchanos no grehkeem uſ dſihwibu. 5,31. 15,7 ꝛc. 21,20.

19. Bet nu tee, kas bija iſklihduſchi tai waijaſchanâ, kas Stepina dehl bija zehluſees, iſgahja lihdſ Weniki-jai, Kiprai un Antiokijai, neweenam to wahrdu neſludinadami kà ween Juhdeem. 6,5.8.1.4. 13,1.4. 15,3.

20. Un winu ſtarpâ bija kahdi Kipreeſchi un Kireneeſchi, kas nahkuſchi uſ Antiokiju ari uſ teem Greekeem runaja, to ewangeliumu no ta Kunga Jeſus mahzidami. 2,10. 8,35. 14,7. Mark. 15,21.

21. Un ta Kunga roka bija ar teem, un leels pulks tizeja un atgreeſahs pee ta Kunga. 2,47 ꝛc. Luhk. 1,66. (Jahn. 12,38.)

22. Bet ſlawa par teem nahza auſîs tai Jeruſalemes draudſei; un ta ſuhtija Barnabu, lai no-eetu lihdſ Antiokijai. 9,27.

23. Schis nonahzis un to Deewa schehlastibu redsejis, preezajahs un wisus pamahzija, lai tee no sirdsdibena apnemtos pee ta Kunga palikt. 13,43.

24. Jo winsch bija labs wihrs un Swehta Gara un tizibas pilns. Un labs lauschu pulks tam Kungam tapa peeweests. 5,14. 6,5. 14,1.

25. Un Barnaba isgahja us Tarsu, Saulu meklet, un to atradis, winsch to noweda us Antiokiju. p. 19. 9,27. 30. Gal. 2,11.

26. Un notikahs, ka tee weselu gadu kopâ bija tai draudsê un mahzija labu pulku, un ka Antiokijâ tos mahzekļus sahka saukt par kristigeem. 26,28. (24,5.) 1 Peht. 4. 16.

27. Un tanis deenâs praweeschi nahza no Jerusalemes us Antiokiju. 13,1. Ew. 4,11. 1 Kor. 12,29.

28. Un weens no teem, ar wahrdu Agabs, zehlahs un pasludinaja zaur to Garu, ka leels bada-laiks nahkschot pahr wisu pasauli: tas ari notizis apaksch Keisara Klaudius. 17,6. 21 10. Luhk. 2,1.

29. Un tee mahzekli apnehmahs, kà kursch spehja, to labu par palihgu suhtit teem brahleem, kas dsihwoja Judu-semê. Rom. 15,25. 26.

30. To tee ari darija, un teem wezajeem to suhtija zaur Barnabas un Saula roku. 12,25. 14,23.

12. nodaļa.

Erodus Jehkabu nokauj 1; Pehteri met zeetumâ 3; ta draudse luhds Deewu 5; Deews Pehteri ispesti zaur engeli 7; Erodus mirst, no tahrpeem apehsts 21.

1. Un ap to paschu laiku kehnisch Erodus kahdeem no tahs draudses peelika rokas, teem launu daridams, 4,3. 22,5. Luhk. 21,12.

2. Un nokawa ar sobinu Jehkabu, Jahņa brahli. Mat. 10,2. 20,26.

3. Un redsedams, ka tas teem Juhdu-laudihm patika, winsch turklat ari wehl Pehteri sagrahba, (bet bija tahs neraudsetahs maises deenas) Mark. 14,1.

4. Un sagrahbis to lika zeetumâ, un to nodewa seschpadsmit kara-wihreem, kas pa ischetreem to sargaja, gribedams winu pehz leeldeenas teem laudihm west preekschâ.

5. Tad nu Pehteris zeetumâ tapa sargats; bet ta draudse bes miteschanahs luhdsa Deewu par winu. 4,24 u.

6. Un kad Erodus winu gribeja preekschâ west, tanî paschâ naktî Pehteris guleja starp diwi kara-wihreem, ar diwi kehdehm saistits, un tee sargi preeksch durwihm sargaja to zeetumu.

7. Un redsi, ta Kunga engelis peestahjahs, un gaischums spihdeja tanî ehlâ; un winsch peesita Pehterim pee sahneem

un to uſmodinaja ſazidams: zelees drihſ! Un kehdes no-krita no wiņa rokahm.

Dahw.dſ.3,6.7. 4,9.

8. Un tas engelis uſ to ſazija: apjoſees un apauni kahjas! Un tas tà darija. Un winſch uſ to ſazija: apmet ſawu mehteli un nahz man lihdſ. Jahn.21,18.

9. Un tas iſnahzis wiņam gahja lihdſ un neſinaja to teeſcham zaur engeli noteekam; bet tam likahs, ka redſot kahdu parahdiſchanu. 10,3.

10. Un zaur pirmo un otru wakti gahjuſchi, tee nahza pee teem dſelſes wahrteem, kas eet uſ pilſehtu; tee paſchi no ſewis teem atdarijahs; un iſgahjuſchi tee weenu eelu noſtaigaja un tuhdal tas engelis no ta atſtahjahs. 16, 26.

11. Un Pehteris atjehdſees ſazija: tagad es teeſcham ſinu, ka tas Kungs ſawu engeli ir ſuhtijis un mani iſpeſtijis no Erodus rokas un no wiſas Juhdu-kauſchu gaidiſchanas. p.4.9.

12. Un to nopratis winſch nahza pee Marijas nama, kas bija mahte Jahnim, kam pawahrds Markus; tur daudſ bija ſapulzejuſchees Deewu luhgt. 15,37.

13. Un Pehterim pee wahrtu durwihm klaudſinajot, weena kalpone, ar wahrdu Rode, nahza klauſitees.

14. Un Pehtera balſi paſihdama, ta aiſ preeka tos wahrtus ne-atdarija, bet eetezeja un paſludinaja, ka Pehteris ſtahwot preekſch wahrteem.

15. Bet tee uſ wiņu ſazija: waj tu traka? Bet wiņa uſ to paſtahweja, tà eſot. Bet tee ſazija: tas ir wiņa engelis. (Luhk.24,37.)

16. Bet Pehteris jo proſam klaudſinaja; un atdarijuſchi tee wiņu redſeja un iſtruhkahs.

17. Bet winſch meta ar roku, lai buhtu kluſu, un teem ſtahſtija, kà tas Kungs wiņu bija iſwedis no zeetuma. Un winſch ſazija: paſakait to Jehkabam un teem brahkeem; un winſch iſgahjis dewahs uſ zitu weetu.

13,16. 15,13. Mat.10,23.

18. Un kad gaiſma auſa, tad tee karawihri gauſcham iſtruhkahs, kas gan ar Pehteri eſot notizis. 16,27.

19. Bet kad Erodus wiņu bija meklejis un nebija atradis, tad winſch tos ſargus preekſch teeſas iſwaizajis pawehleja, tos noweſt (pee nahwes); un winſch nogahja no Juhdu-ſemes uſ Jeſareju un tur mita. 23,23.

20. Un Erodus apņehmahs karot pret Tirus un Sihdanas kaudihm; bet tee nahza weenpratigi pee wiņa, un pahrunajuſchi Blaſtu, kas bija uſraugs pahr ta kehnina gulamo kambari, tee luhdſa

meeru, tapehz ka winu ſeme ſawu uſturu nehma no kehnina ſemes. Luhk.6,17. Mat.15,21.Ezek.27,17.1Kehn.5,9.11.

21. Un kahdâ nolikkâ deenâ Erodus aptehrpahs ar kehnina drehbehm un ſehdeja uſ goda-krehſla un uſ teem runaja kauſchu preekſchâ.

22. Un tee kaudis uſſleedſa: ta ir Deewa un ne zilweka balſs.

23. Un tuhdal ta Kunga engelis winu ſita, tapehz ka winſch Deewam to godu nedewa. Un winſch no tahrpeem tapa ehſts un nomira. 2Kehn.19,35. Ezek.28,2.Dan.5,20.

24. Bet Deewa wahrds auga un wairojahs. 19,20. 2Teſ.3,1.

25. Bet Barnaba un Sauls, kad tee to palihdſibu bija nonekuſchi, greeſahs atpakal no Jeruſalemes un nehma lihdſ ari Jahni, ar pawahrdu Marku. p. 12. 11,29 ꝛc. 13,5.

13. nodaļa.

Sauls un Barnaba top iſſuhtiti, Deewa wahrdu ſludinat 2; padara to burwi Elimu neredſigu 6; Pahwils mahza Antiokijâ 13; un greeſchahs pee paganeem 46.

1. Un pee tahs draudſes, kas bija Antiokijâ, bija praweeſchi un mahzitaji: Barnaba un Sihmeans, kas dehwets Nigers, un Luzijus no Kirenes un Mannaëns, kas ar Erodu, to leel-kungu, bija uſaudſinats, un Sauls. 11,25ꝛc. 15,32. Rom. 16,21 Luhk.3,1.

2. Un kad tee tam Kungam kalpoja un gaweja, tad Swehtais Gars ſazija: noſchkireet man Barnabu un Saulu uſ to darbu, pee ka es tos eſmu aizinajis. 9,15.10,19.14,26.Rom.10,15.

3. Tad tee gaweja un Deewu luhdſa un teem rokas uſlikuſchi tos atlaida. 14,23.

4. Tad nu ſchee no Swehtà Gara iſſutitee nogahja uſ Seleukiju, un no teijeenes pahrzehlahs uſ Kipru. 15,39. 20.28.

5. Un nahkuſchi Salaminâ tee paſludinaja Deewa wahrdu Juhdu baſnizâs, un teem ari Jahnis bija klaht par palihgu. p.46. 12,25.

6. Un to ſalu pahrſtaigajuſchi lihdſ Pahwu, tee atrada kahdu burwi, willigu praweeti Juhdu zilweku, kam wahrds bija Barjeſus. 8,9.

7. Tas bija pee ta ſemeſſoga Sergijus Pahwila, kas bija gudrs wihrs. Schis, Barnabu un Saulu ataizinajis, loti wehleſahs Deewa wahrdu dſirdet. p.5.42. 18,12.

8. Bet teem Elimas, tas burwis, (jo tà wina wahrds top tulkots), ſtahweja preti, mekledams to ſemeſſogi nowehrſt no tizibas. 2Tim.3,8.

9. Bet Sauls, (ari Pahwils ſaukts), Swehta Gara pilns winu uſſkatija 4,8.

10. Un sazija: ak tu welna behrns, wisas wiltibas un wisas blehdibas pilns, tu wisas taisnibas eenaidneeks, waj tu nestahsees pahrwehrst ta Kunga taisnos zelus?
5 Mos.13,13. Mt.3,9.

11. Un nu redsi, ta Kunga roka ir pret tewi, un tu buhsi akls un us kahdu laiku sauli neredsesi. Un tuhdal krehsla un tumsa krita us wiņu, un wiņsch gahja apkahrt, mekledams wadoņus.
9,8. Dahw.ds.32,4. Mahz.11,7.

12. Tad tas semes-sogis redsedams, kas bija notizis, tizeja, isbrihnidamees par ta Kunga mahzibu.

13. Un Pahwils lihds ar teem beedreem, no Pahwus zehluschees, nahza us Pergu Pamwilsiâ; bet Jahnis no teem schkihrahs un greesahs atpakaļ us Jerusalemi.
p.6. 14,25. 15,37 ꝛc.

14. Un tee pahrstaigadami, no Pergas nahza us Antiokiju Pisidijâ un weenâ swehtdeenâ eegahjuschi basnizâ apsehdahs. p.5.

15. Un pehz bauslibas un praweeschu lasischanas tee basnizas-wirsneeki suhtijapee teem sazidami: wihri, brahli, ja jums kahdi pamahzischanas-wahrdi us teem laudihm, tad runajeet.
15,21. Mark.5,22. Luhk.4,17.20.

16. Un Pahwils zehlees un ar roku meta sazija: juhs Israēla wihri un juhs deewabijigee, klausaitees:
p.26. 19,33.

17. Schihs Israēla tautas Deews muhsu tehwus ir isredsejis un to tautu augsti zehlis, kad tee peemita Egiptes-semê, un no tureenes ar pazeltu roku wiņsch tos ir iswedis; Ezek.20,5 ꝛc. 5 Mos.26,18 ꝛc. Es.1,2. 2 Mos.12,37 ꝛc. 14,8.

18. Un tuksnesî wiņsch tos usturejis pee tschetrdesmit gadeem, 4 Mos.14,34. 5 Mos.1,31. 8,15.16. Dahw.ds.78,38.

19. Un isdeldejis septinas tautas Kanaäna-semê un teem isdalijis wiņu semi par mantibu.
5 Mos.7,1. Jos.3,10. 14,2. 24,11.

20. Un pehz tam pee tschetrsimt un peezdesmit gadeem wiņsch teem dewa sogus lihds tam praweetim Samuēlim. (1 Kehn. 6,1.)
Sog.2,16 ꝛc. 1 Sam.3,20. 7.5.

21. Un tad tee luhdsahs kehninu; un Deews teem dewa Saulu, Kisa dehlu, wihru no Benjamina zilts, tschetrdesmit gadus. 1 Sam.8,5. 9,1.2,16.

22. Un to atmetis, wiņsch teem eezehla Dahwidu par kehninu; tam wiņsch ari dewa leezibu sazidams: es esmu atradis Dahwidu, Jesus dehlu, wihru pehz manas sirds, kas darihs wisu manu prahtu. 1 Sam.13,14. 16,1. 2 Sam.7,15. Dahw.ds.89,21. 1 Kehn.14,8.

23. No ſcha dſimuma Deews Iſraëlim pehz tahs apſoliſchanas ir eezehlis to Peſtitaju Jeſu.
Rom.1,3. Eſ.11,1. Luhk.1,27.

24. Preekſch wiņa atnahkſchanas Jahnis wiſeem Iſraëla-laudihm bija paſludinajis to kriſtibu uſ atgreeſchanos no grehkeem. 19,4.

25. Un Jahnis ſawu zelu pabeidſis ſazija: ko juhs domajat, kas es eſmu? Es tas ne-eſmu; bet redſi, weens nahk pehz manis, kam es ne-eſmu zeenigs kurpju ſiksnes atraiſit.
20,24. Luhk.3,15 ꝛc. Jahn.1,20 ꝛc.

26. Wihri, brahli, juhs behrni no Ahbraāma dſimuma, un zik juhſu ſtarpâ ir deewabijigi, jums ſchis peſtiſchanas wahrds ir ſuhtits.
p.43. 3,25. 10,36.

27. Jo tee, kas Jeruſalemê dſihwo, un wiņu wirſneeki ſcho ne-atſihdami nedſ tos praweeſchu wahrdus, kas ik ſweht-deenas top laſiti, tos ir peepildijuſchi, wiņu eeſadami.
p.15. 3,17. Jahn.16,3. Eſ.29,11.

28. Un nekahdu nahwes wainu ne-atraſdami, tee Pilatu ir luhguſchi, wiņu nokaut.
Mat.27,22.23.

29. Un kad tee wiſu bija padarijuſchi, kas rakſtits par wiņu, tad wiņu ir noņehmuſchi no koka un eelikuſchi kapâ.
10,39. Luhk.18,31. Mat.27,59 ꝛc.

30. Bet Deews wiņu ir uſmodinajis no miroņeem. 3,15.

31. Un daudſ deenas wiņſch ir parahdijees teem, kas lihdſ ar wiņu bija nahkuſchi uſ Jeruſalemi un kas tagad ir wiņa leezineeki pee teem laudihm. 1,3. 10,40.41.

32. Un mehs aridſan jums paſludinajam to ewangeliumu par to apſoliſchanu, kas teem tehweem notikuſi, ka Deews mums, wiņu behrneem, to ir peepildijis, Jeſu uſmodinadams, p.23. 26,22.

33. Kà ari otrâ Dahwida dſeeſmâ ir rakſtits: tu eſi mans Dehls, ſchodeen es tewi eſmu dſemdinajis.
Dahw.daſ.2,7.

34. Bet ka wiņſch to no miroņeem ir uſmodinajis, ka tam wairs nebija ſatruhdet, wiņſch tà ir ſazijis: Es jums doſchu to Dahwidam ſolito paſtahwigo ſchehlaſtibu.
2,27. Eſ.55,3.

35. Tapehz wiņſch ari zitâ weetâ ſaka: tu ſawam Swehtam nedoſi redſet ſatruhdeſchanu. Dahw.daſ.16,10.

36. Jo Dahwids, ſawâ laikâ Deewa prahtam kalpojis, ir aiſmidſis un pee ſaweem tehweem noguldits un ſatruhdeſchanu redſejis.
p.22. 2,29 ꝛc. 1Kehn.2,10.

37. Bet tas, ko Deews ir uſmodinajis, tas ſatruhdeſchanu naw redſejis.

38. Tad nu lai jums ir

ſinams, wihri, brahļi, ka zaur wiņu jums grehku-peedoſchana top paſludinata;
10,43. Luhk.24,47.

39. Un no wiſa ta, no ka juhs zaur Moſus bauſlibu newarejaht taiſnoti tapt, ikweens, kas tiz, zaur ſcho top taiſnots.
Rom.3,20.ꝛc. Eſ.53,6.11.

40. Tapehz peluhkojeet, ka pahr jums nenahk, kas ir ſazits eekſch teem praweeſcheem: Abak.1,5. Eſ.29,14.

41. Raugait, juhs pulgotaji, un brihnatees un iſnihkſteet: jo es kahdu darbu padaru juhſu deenâs, tahdu darbu, to juhs netizeſeet, ja kahds jums to ſtahſta.

42. Un kad tee Juhdi bija iſgahjuſchi no baſnizas, tad tee pagani luhdſa, nahkoſchâ ſwehtdeenâ wiņeem ſchos wahrdus runat.

43. Un kad ta draudſe tapa atlaiſta, tad daudſ Juhdi un deewabijigi Juhdu-tizibas beedri Pahwilam un Barnabam gahja pakaļ; ſchee tos pamahzija un paſtubinaja palikt Deewa ſchehlaſtibâ.
p.26.14.22.17,4.

44. Un nahkoſchâ ſwehtdeenâ tik ne wiſa ta pilſehta ſapulzejahs, Deewa wahrdu dſirdeht. p.5.

45. Bet tee Juhdi to kauſchu pulku redſedami tapa naida pilni un runaja tam preti, to Pahwils ſazija, preti runadami un ſaimodami.
Luhk.15,25 ꝛc. 1Teſ.2,16.

46. Bet Pahwils un Barnaba ar droſchibu ſazija: tas Deewa wahrds papreekſch uſ jums bija jarunà, bet kad juhs to atmetat un few paſchus nezeenigus turat mantot muhſchigu dſihwoſchanu, redſi, tad mehs greeſchamees pee teem paganeem.
3,26. 28,28. Mat.10,6.21,43.22,3—8. Luhk.7,30. 24,47. Rom.15,8.

47. Jo tà tas Kungs mums ir pawehlejis: Es tewi eſmu eezehlis paganeem par gaiſchumu, ka tu buhtu ta peſtiſchana lihdſ paſaules galam. 1,8. 22,21. Eſ.49,6.

48. Kad nu tee pagani to dſirdeja, tad tee preezajahs un flaweja ta Kunga wahrdu, un tizeja, zik uſ muhſchigu dſihwoſchanu bija iſredſeti. 10,35. 2Teſ.3,1. Luhk.9,62. Jahn.11,52.

49. Un ta Kunga wahrds iſpaudahs pa wiſu to teeſu.

50. Bet tee Juhdi ſtubinaja deewabijigas ſeewas no augſtas kahrtas un tahs pilſehtas wirſneekus un zehla waijaſchanu pret Pahwilu un Barnabu un tos iſdſina no ſawahm robeſchahm.
14,2. 17,5.

51. Bet tee tos pihſchļus notratija no ſawahm kahjahm

pret teem un nahza uſ Ikoniju. 18,6. Mat.10,14.

52. Un tee mahzekli tapa peepilditi ar preeku un ar Swehtu Garu. p.48.

14. nodaļa.

Tee Juhdi zel dumpi pret Pahwilu un Barnabu Ikonijâ 1; Pahwils Liſtrâ dſeedina kropl' 8; tee laudis teem kà deeweem grib upuret 11; Pahwils atmineem mehtats, no tureenes aiſeet 19.

1. Un notikahs Ikonijâ, ka tee kopâ eegahja Juhdu-baſnizâ un tà runaja, ka no teem Juhdeem un Greekeem leels pulks tizeja. 11,20.21.

2. Bet tee netizigee Juhdi paſkubinaja un eekaitinaja paganeem ſirdis pret teem brahļeem. 13,45.50.

3. Tad nu tee labu laiku tur palika un droſchi runaja, pa-laudamees uſ to Kungu kas ſawam ſchehlaſtibas wahrdam leezibu dewa un lika ſihmehm un brihnumeem notikt zaur wiņu rokahm. 8,6 u. 19,8.11. Ebr.2,4.

4. Un tahs pilſehtas laudis ſchkihrahs:ziti bija ar teem Juhdeem unziti ar teem apuſtuļeem. 17,32. Jahn.7,12.

5. Bet kad tur dumpis zehlahs no paganeem un Juhdeem lidſ ar wiņu wirſneekeem, ka tee wiņeem waru daritu un tos atmineem nomehtatu, p.19. 2Tim.3,11.

6. Tad wiņi to nomanidami behdja uſ Likaonijas pilſehtahm, Liſtru un Derbi, un uſ tahm apkahrtejahm weetahm. 8,1. Mat.10,23.

7. Un tur wiņi ewangeliumu ſludinaja. 11,20.

8. Un kahds wihrs Liſtrâ ſehdeja ar neſpehzigahm kahjahm, tiſls no mahtes meeſahm, kas wehl nekad nebija ſtaigajis. 3,2.

9. Tas dſirdeja Pawilu runajam. Un ſchis wiņu uſluhkodams un nomanidams, ka wiņſch tizeja, wiņu warot glahbt, 3,4. Mat.9,28.

10. Sazija ar ſtipru balſi: zelees ſtahwu uſ ſawahm kahjahm! Un wiņſch uſlehza un ſtaigaja. 3,6—8.

11. Un kad tee laudis redſeja, ko Pahwils bija darijis, tad tee pazehla ſawu balſi un ſazija Likaoniſki: deewi palikuſchi zilwekeem lihdſigi un pee mums ſemê nonahkuſchi. p 6. 28,6.

12. Un tee ſauza Barnabu par Jupiteru un Pahwilu par Merkuriju: tapehz ka wiņſch bija tas runatajs.

13. Un Jupiterapreeſteris, kas bija ahrpus pilſehtas, atweda wehrſchus un wainakus pee wahrteem un gribeja ar teem laudihm upuret.

14. Bet tee apuſtuli Pahwils un Barnaba to dſirdedami, ſaplehſa ſawas drehbes un eeſkrehja lauſchu widû ſaukdami Mat.26,65.

15. Un ſazidami: wihri,

lapehz juhs to darat? Mehs aridſan eſam tahdi pat mirſtami zilweki kà juhs, kas jums to ewangeliumu ſludinajam, la jums no ſcheem neleetigeem buhs atgreeſtees pee ta dſihwà Deewa, kas ir radijis debeſi un ſemi un juhru un wiſu, kas tur eekſchâ.

3,26. 4,24. 10,26. 17,23.24. Jehk.5,17. 1 Teſ.1,9. Jer.10,10.

16. Kas pagahjuſchôs laikôs wiſeem paganeem lahwis ſtaigat pa ſaweem zeleem,

Dahw.dſ.81,13. 147,20. Rom.1,24. Ew.4,17 u.

17. Jebſchu winſch ſewi naw pametis ne-apleezinatu, labu daridams, no debeſihm mums leetu un augligus laikus dodams, muhſu ſirdis ar baribu un ar preeku pildidams.

17,27 u. Rom.1,19 u. 3 Moſ.26,4. Jer.5,24. Mat.5,45.

18. Un to runadami, tee ar mokahm apmeerinaja tos laudis, la tee wineem ne-upureja.

19. Bet no Antiokijas un Jkonijas Juhdi peenahza un tos laudis pahrrunaja un Pahwilu akmineem mehtaja, un to no pilſehtas wilka ahrâ, domadami, winu eſam nomiruſchu.

p.1. 13,14. 2 Tim.3,11. 2 Kor.11,25.

20. Bet kad tee mazehkli ap winu bija ſanahkuſchi, tad winſch uſzehlahs un eegahja pilſehtâ; un otrâ deenâ winſch iſgahja ar Barnabu uſ Derbi.

p.6.

21. Un kai pilſehtâ ewangeliumu paſludinajuſchi un labu pulku par mahzekleem darijuſchi, tee greeſahs atpakaļ uſ Liſtru un Jkoniju un Antiokiju, p.7.8.

22. Stiprinadami tahs mahzekļu dwehſeles un pamahzidami, lai paleek eekſch tizibas, un la zaur daudſ behdahm mums buhs ee-eet Deewa walſtibâ.

11,23. 1 Teſ. 3,2—4. 2 Tim.3,12. Rom.8,17.

23. Un tee wineem ikweenâ draudſê eezehla wezajus un ar gaweſchanu Deewu luhguſchi tos pawehleja tam Kungam, uſ ko tee bija tizejuſchi. 6,6. 11,30. 13,3. 20,28. 1 Tim.4,14.

24. Un pahrſtaigajuſchi Piſidiju, tee nahza uſ Pamwiliju. 13,13.14.

25. Un Pergâ to wahrdu runajuſchi, tee nonahza uſ Attaliju. 13,13.

26. Un no tureenes tee nozehlahs uſ Antiokiju, no tureenes tee Deewa ſchehlaſtibai bija pawehleti uſ to darbu, ko bija pabeiguſchi.

13,1—3. 15,40.

27. Un tur nonahkuſchi un to draudſi ſapulzejuſchi, tee ſtahſtija, kahdas leetas Deews pee teem bija darijis, un la winſch paganeem tizibas durwis bija atwehris.

15,4. 21,19. 1 Kor.16,9.

28. Un tee tur palika labu

laiku pee teem mahzekleem. 11,26.

15. nodaļa.

Tee apuſtuli ſarunajahs par apgraiſiſchanu 1; un par to, ka ne zaur bauſlibas darbeem, bet zaur Jeſus Kriſtus ſchehlaſtibu ja-ee-eet debeſu walſtibâ 10; ta noruna zaur grahmatu uſ Antiokiju top ſinama darita 22; ſtarp Pahwilu un Barnabu kildas Markus dehl, tà ka weens no otra ſchkiahs 36.

1. Un kahdi no Juhdu-ſemes nahkuſchi mahzija tos brahļus: ja juhs netopat apgraiſiti pehz Moſus bauſlibas, tad juhs newarat tapt peſtiti. (10,34.35.) Gal.5.1 ꝛc.

2. Kad nu Pahwilam un Barnabam leela ſchkelſchanahs un apjautaſchanahs ar wiņeem zehlahs, tad noſpreeda, lai Pahwils un Barnaba un wehl ziti kahdi no teem eetu pee teem apuſtuļeem un wezajeem uſ Jeruſalemi ſchahs jautaſchanas dehl. 11,30.

3. Tad nu no tahs draudſes pawaditi tee gahja zaur Wenikiju un Samariju; un par paganu atgreeſchanos ſtahſtidami, tee wiſeem brahļeem dariju leelu preeku. 11,19. 17,15.

4. Un uſ Jeruſalemi nahkuſchi, tee tapa uſņemti no tahs draudſes un teem apuſtuļeem un teem wezajeem, un paſludinaja, kahdas leetas Deews ar teem bija darijis. 14,27.

5. Bet no tahs wariſeju ſchkiras kahdi zehlahs kas bija tapuſchi tizigi, ſazidami: tos buhs apgraiſit un teem buhs pawehlet, Moſus bauſlibu turet. p.1. 26,5.

6. Un tee apuſtuli un wezaji ſapulzejahs, ſpreeſt par ſcho wahrdu.

7. Bet kad daudſ apjautaſchanahs notika, tad Pehteris zehlahs un uſ teem ſazija: wihri, brahļi, juhs ſinat, ka Deews pagahjuſchôs laikôs muhſu ſtarpâ ir iſwehlejis, ka zaur manu muti pagani ewangeliumu dſirdetu un tizetu. 10,34 ꝛc. 11,18.

8. Un Deews, tas ſirſchumanitajs, teem leezibu ir dewis, to Swehto Garu teem dodams, tà kà mums. 1 Sam.16,7. Jer.17,10.

9. Un nekahdu ſtarpibu naw darijis ſtarp mums un wiņeem, wiņu ſirdis ſchkihſtidams zaur tizibu. 10,15. Kol.2,11—13.

10. Tad nu to juhs Deewu kahrdinajat, uſ mahzekļu kaklu likdami juhgu, to ned̄ muhſu tehwi, ned̄ mehs neſpehjahm paneſt? Gal.3,10.21. 5,1. Mat.23,4.

11. Bet zaur ta Kunga Jeſus Kriſtus ſchehlaſtibu mehs tizam tapt iſglahbti, tà kà ari wiņi. Rom.3,20 ꝛc. Ew.2,4—10.

12. Un wiſs tas pulks zeeta kluſu un klauſijahs, kà Barnaba un Pahwils ſtahſtija, kahdas ſihmes un brihnumus

Deews zaur wiņeem bija darijis pee paganeem.

p.4. 11,18.

13. Un kad ſchee beidſa runat, tad Jehkabs atbildeja ſazidams: wihri, brahli, klauſait mani. 21,18.

14. Sihmanis ir ſtahſtijis, kà Deewam pirmoreiſ patizis no paganeem laudis peeņemt pee ſawa wahrda;

p.7. 10,44 ꝛc. (2 Moſ.4,31.)

15. Un ar to praweeſchu wahrdi ſaſkan, kà ir rakſtits:

Am.9,11,12.

16. Pehz tam es atgreeſiſchos un atkal uſzelſchu Dahwida ſagruwuſcho dſihwokli, un kas pee ta iſlauſts, to es atkal uſtaiſiſchu un uſzelſchu;

17. Lai tee atlikuſchee zilweki to Kungu meklè, ir wiſi pagani, pahr kuŗeem mans wahrds ir peeſaukts, — tà ſaka tas Kungs, kas to wiſu dara Jehk.2,7.

18. Deewam wiſi ſawi darbi ir ſinami no muhſchibas.

Am.3,7.

19. Tapehz es ſpreeſchu, ka tos nebuhs apgruhtinat, kas no paganeem pee Deewa atgreeſchahs.

20. Bet ka teem buhs rakſtit, laiſargahs, ka ne-apgahnahs ar ella deeweem un mauzibu un noſchnaugto un afinihm.

p.29.21,25.1 Kor.10.7,8. 1 Teſ.4,3 ꝛc. 3 Moſ.17,10—16. 1 Moſ.9,4.

21. Jo Moſum ir no wezeem laikeem pa wiſahm pilſehtahm ſawi ſludinataji, un winſch it ſwehtdeenas top laſits baſnizâs.

13,15. Neem.8,1.

22. Tad teem apuſtuleem un wezajeem un wiſai draudſei patika, iſ wiņeem iſwehletus wihrus ar Pahwilu un Barnabu uſ Antiokiju ſuhtit: Juhdu, ar pawahrdu Barſabu, un Sihlahſu, wihrus, kas bija augſtâ godâ pee teem brahļeem, —

1,23. 11,30. 17,10. 2 Kor.1,19.

23. Un zaur wiņu rokahm tà rakſtit: tee apuſtuli un tee wezaji un tee brahli preekſ wehlè teem brahļeem, kas pagani bijuſchi un ir Antiokijâ un Sihrijâ un Kilikijâ.

21,39. 23,26.

24. Kad mehs eſam dſirdejuſchi, ka kahdi no mums iſgahjuſchi, juhs ar wahrdeem ſajaukt un juhſu dwehſeles darit ſchaubigas, ſazidami, ka jums buhs likties apgraiſitees un bauſlibu turet, kuŗeem mehs to neeſam pawehlejuſchi,

p.1. 20,30. Gal.1,7.

25. Tad mehs weenis prahtis palikuſchi noſpreedahm, iſwehletus wihrus pee jums ſuhtit ar Barnabu un Pahwilu, muhſu mihļeem,

26. Kas ſawas dwehſeles ir nodewuſchi par muhſu Kunga Jeſus Kriſtus wahrdu.

13,50. 14,19. Rom.16,4.

27. Tad mehs Juhdu un

Sihlaſu eſam ſuhtijuſchi, las to paſchu ari ar wahrdeem paſazihs.

28. Jo tam Swehtam Garam un mums ir patizis, jums nekahdu naſtu wairak ne-uſlikt, kà ween ſchihs waijadſigas leetas:

p.10. 1 Laik.14,2.

29. Ka jums buhs ſargatees no elkadeewu upureem un no aſinihm un no noſchnaugtà un no mauzibas; kad juhs no ſchahm leetahm ſargaſitees, tad juhs labi darifeet. Dſihwojeet weſeli. p.20.

2 Moſ.34,15 u. Parahd.2,14.20.

30. Tad nu tee tapa atlaiſti un nahza uſ Antiokiju, un to draudſi ſapulzejuſchi, eedewa to grahmatu.

31. Un to laſijuſchi ſchee preezajahs par to eepreezinaſchanu. 13,48.

32. Bet Juhda un Sihlas, kas paſchi aridſan bija praweeſchi, tos brahlus pamahzija ar daudſ wahrdeem un tos ſtiprinaja. 11,27.

33. Un kahdu laiku tur palikuſchi, tee no teem brahleem ar meeru tapa atlaiſti pee teem apuſtuleem.

34. [Un Sihlaſam patika tur palikt.]

35. Bet Pahwils un Barnaba palika Antiokijâ, ar daudſ zitteem mahzidami un ta Kunga wahrdu ſludinadami.

36. Un pehz kahdahm deenahm Pahwils ſazija uſ Barnabu: eeſim atkal un pa wiſahm pilſetahm, kur ta Kunga wahrdu eſam ſludinajuſchi, apraudſiſim ſawus brahlus, kà teem klahjahs.

37. Un Barnaba to padomu dewa, Jahni, kas top ſaukts Markus, nemt lihdſ.

12,12,25. 13,5. Kol.4,10.

38. Bet Pahwils negribeja tahdu lihdſ nemt, kas no wineem bija atkahpees Pamwilijâ un ar wineem nebija lihdſ gahjis pee ta darba.

13,13. 14,26.

39. Par to notika ſareeb-ſchanahs, tà ka tee weens no otra ſchkihrahs, un ka Barnaba nehma lihdſ to Marku un pahrzehlahs uſ Kipru.

4,36. (1 Kor.9,6. Gal.2,1.9. 2 Tim.4,11. Wihl.24.)

40. Bet Pahwils Sihlaſu iſwehlejees iſgahja, Deewa ſchehlaſtibai no teem brahleem pawehlets. 14,26.

41. Un winſch pahrſtaigaja Sihriju un Kilikiju, tahs draudſes ſtiprinadams.

p.23.32.36.

16. nodaļa.

Pahwils Timotell apgraiſa 1; eet u Makedoniju, atgreeſch pee Deewa to purpura-pahrdeweju Lidiju 14; top zeetumâ meſts 19; atkahl brihniſchk iſglahbts 25; atgreeſch to zeetumaſargu pee Deewa 30.

1. Un winſch nahza uſ Derbi un Liſtru. Un redſi, tur bija weens mahzekkis, wahrdâ Timoteus, tizigas Juhdu-ſeewas dehls, bet no Greeku

tehwa. 14,6. 19,22. 2Tim.1,5. 3,15.

2. Schim laba leeziba tika dota no teem brahļeem Listrâ un Ikonijâ. 6.3. 10,22. 13.51. 14,1. 1Tim.1,18. 4.14.

3. Pahwils gribeja, ka ſchis winam eetu lihdſ: un winſch to nehma un apgraiſija to Juhdu dehļ, kas tanîs weetâs bija: jo wiſi ſinaja, ka wina tehws bijis Greekis. 1Kor.9,20. Gal.2,3 ꝛc.

4. Un kad tee pahrſtaigaja tahs pilſetas, tad tee wineem pawehleja, tos likumus ſargat, ko tee apuſtuli un wezaji Jeruſalemê bij noſpreeduſchi. 15,23—30.

5. Tad mu tahs draudſes tapa ſtiprinatas eekſch tizibas, un winu pulks jo deenas wairojahs. 2,47. 12,24.

6. Un teem zaur Wrigiju un Galatiju eijot tapa aiſleegts no ta Swehtà Gara, to wahrdu eekſch Aſijas runat. 2,10. 18,23. 19.10. Gal.1,2. 4,13. Rom.15,18.

7. Miſijâ nahkuſchi tee raudſija uſ Bitiniju eet, bet tas Gars teem nelahwa. 1Peht.1,1.

8. Un gar Miſiju gahjuſchi tee nonahza uſ Troādu. 20,5.

9. Un Pahwils nakti redſeja parahdiſchanu: weens Makedoneets ſtahweja, winu luhgdams un ſazidams: nahz uſ Makedoniju un palihdſi mums. 9,12. 18,9. 1Tim.2,4.

10. Un kad winſch to parahdiſchanu bija redſejis, tad mehs meklejahm tuhdal iſeet uſ Makedoniju, nomanidami, ka tas Kungs muhs bija aizinajis, teem ewangeliumu ſludinat.

11. Tad mehs nozehluſchees no Troādas gahjahm teeſcham uſ Samotrakiju un otrâ deenâ uſ Neapoli;

12. Un no turcenes uſ Wihlipeem, kas ir ta leelakà pilſehta kahdâ Makedonijas ſeeſâ, kur eenahzeji bija apmetuſchees. Un tanî pilſehtâ mehs palikahm kahdas deenas. p.21. 15,35.

13. Un tai ſwehtâ deenâ mehs iſgahjahm no pilſehtas ahrâ gar upes malu, kur ee bija eeraduſchi Deewu luhgt. Un apſehduſchees mehs runajahm uſ tahm ſanahkuſchahm ſeewahm. 17,4.12.

14. Un weena ſeewa, ar wahrdu Lidija, purpurapahrdeweja no Tiatiras pilſetas, deewabijiga ſeewa, klauſijahs. Tai tas Kungs ſirdi atdarija, nemt wehrâ, ko Pahwils runaja. 13,16. Parahd.1,11. 1Teſ.2,13. Luhk.8,15. 2Mak.1,4.

15. Un kad ta ar ſawu namu bija kriſtita, tad ta luhdſa ſazidama: ja jums ſchkeet, ka eſmu tiziga uſ to Kungu, tad nahzeet manâ namâ un paleekat tur. Un ta muhs peeſpeeda. p.31.34. (1Kor.7,14.) 1Moſ.19,3.

16. Bet notikahs, mums eijot Deewu luhgt, weena meita muhs ſaſtapa; tai bija ſihletaja gars, un ar ſihleſchanu ta ſaweem kungeem daudſ pelnas peeneſa.
p.13. 19,24. 1 Sam. 28,7.

17. Schi Pahwilam un mums gahja pakal un brehza ſazidama: Schee zilweki ir Deewa, ta wiſu-augſtakà, kalpi, kas jums peſtiſchanas zelu ſludina. p.10.

18. Un to wiņa darija daudſ deenas. Bet Pahwilam tas bija preti un atgreeſdamees tas uſ to garu ſazija: Jeſus Kriſtus wahrdâ es tew pawehlu iſeet no tahs. Un wiņſch no tahs iſgahja tanî paſchâ ſtundâ. Marc. 1,34. 16,17.

19. Bet wiņas kungi redſedami, ka wiņu pelnas zeriba bija ſuduſi, nehma Pahwilu un Sihlaſu un tos wilka uſ tirgu pee teem wirſneekeem; 15,40.

20. Un tos peewedduſchi pee teem walditajeem, wiņi ſazija: ſchee zilweki muhſu pilſehtu ſajauz, Juhdi buhdami,
17,6 ꝛc. Am. 7,10.

21. Un ſludina eeraſchas, ko mums, kas eſam Romeeſchi, nellahjahs nedſ peenemt, nedſ darit. p 12.37.

22. Un tas kauſchu pulks zehlahs pret teem, un tee wirſneeki teem noplehſa drehbes un pawehleja, tos ar rihkſtehm ſchaust. 2 Kor. 11,25. 1 Teſ. 2,2.

23. Un daudſ ſiteenus teem dewuſchi, wiņi tos eemeta zeetumâ, un zeetuma-ſargam pawehleja, tos zeeti ſargat.

24. Schis tahdu pawehli dabujis, tos eemeta tai dſilakâ zeetumâ un wiņu kahjas apzeetinaja ſeekſtâ.
12,4. Dahw. dſ. 105,18.

25. Un ap nakts widu Pahwils un Sihlas Deewu luhdſa un ſlawas dſeeſmas dſeedaja, un tee, kas bija zeetumâ, uſ wiņeem klauſijahs. 5,41.

26. Tad peepeſchi leela ſemes-trihzeſchana notika, tà ka zeetuma pamati kuſteja, un tuhdal wiſas durwis atwehrahs, un wiſeem ſaites tapa walâ. 5,19. 12,7.10.

27. Un tas zeetuma-ſargs uſmodees un zeetuma durwis redſejis atwehrtas, iſwilka ſobinu un gribeja ſewi paſchu nonahwet, domadams, tos zeetumneekus eſam iſbehguſchus. 12.19.

28. Bet Pahwils ar ſtipru balſi brehza ſazidams: nedari ſew kauna, jo mehs wiſi eſam ſcheitan.

29. Un wiņſch ſwezi praſijis, eeſtrehja un drebedams metahs ſemê preekſch Pahwila un Sihlaſa,

30. Un tos iſweda ahrâ un ſazija: kungi, ko man buhs darit, lai es muhſchigi dſihwoju? p.17.2,37. 9,6. Jahn. 12,21.

31. Un tee ſazija: tizi uſ

to Kungu Jeſu Kriſtu, tad tu un wiſs taws nams muhſchigi dſihwos. p.15. 11,14. Marl.16,16. Jahn. 4,53.

32. Un tee runaja ta Kunga wahrdu uſ winu un uſ wiſeem, las bija tanî namâ.

33. Un winſch tos uſnehma tanî paſchâ nakts ſtundâ un teem bruhzes nomaſgaja; un tuhdal winſch tapa kriſtits, pats un wiſi wina peederigee.

34. Un winſch tos weda ſawâ namâ, tos ſehdinaja pee galda un preezajahs, ka winſch ar wiſu ſawu namu bija nahzis pee tizibas uſ Deewu. 18,8.

35. Kad nu gaiſma bija auſuſi, tad tee wirſneeki ſuhtija ſulainus, un lika ſazit: palaid ſchos zilwekus. p.20.

36. Un tas zeetuma-ſargs Pahwilam paſludinaja ſchos wahrdus: tee wirſneeki ſuhtijuſchi, lai juhs atlaiſch. Tad nu iſeita un ſtaigajeet ar meeru.

37. Bet Pahwils uſ teem ſazija: tee muhs, Romeeſchu zilwekus, neteeſatus wiſeem redſot ir ſchautuſchi un zeetumâ eemetuſchi, un tagad tee muhs ſlepeni iſmet? Tà ne; bet lai wini paſchi nahk un muhs iſwed. p.21. 22,25.28.

38. Un tee ſulaini atſazija ſchos wahrdus teem wirſneekeem: un tee bijahs, dſirdami, tos eſam Romeeſchus.

39. Un nahkuſchi wini tos pahrrunaja un tos iſweda un luhdſa, iſeet no tahs pilſehtas. Mat.8,34.

40. Un tee no zeetuma iſgahjuſchi, nogahja pee tahs Lidijas; un tos brahkus redſejuſchi, tee tos pamahzija un aiſgahja.

17. nodaļa.

Pahwils Deewa wahrdu ſludina Teſalonikâ 1; tur Juhdi pret winu zel dumpi 5; bet winſch no teem brahkeem top aiſwadits uſ Bereju 10; ari tur zûti Juhdi winam mahzahs wirſû 13; tad winſch aiſeet uſ Ateeni 15; tur ſludina to nepaſihſtamo Deewu 22.

1. Un zaur Amwipoli un Apoloniju gahjuſchi tee nahza uſ TeſalonikU: tur bija weena Juhdu baſniza. 20,4. 1 Teſ.1,1. 2,2.

2. Un Pahwils pehz ſawa eeraduma pee teem eegahja un treijâs ſwehtâs deenâs ar teem ſarunajahs par teem rakſteem, 13,44. 18,4.

3. Tos iſſtahſtidams un wineem preekſchâ likdams, ka Kriſtum bija zeeſt un augſcham zeltees no mironeem, un ka ſchis ir tas Kriſtus Jeſus, ko es jums paſludinaju. 9,22. Luhk.24,27.45.

4. Un kahdi no teem tapa pahrleezinati un peebeedrojahs Pahwilam un Sihlaſam, un no teem deewabijigeem Greekeem leels pulks un laba

teesa seewu no augstas kahrtas. p.17.34. 10,2. 13,16.50.

5. Bet tee netizigee Juhdi, skaudibas pilni, nehma pee sewis kahdus saskrehjuschus neleeschus un sapulzinajahs un zehla troksni tai pilsehtâ; un Jasona namu apstahjuschi, meklleja tos west preekisch ta lauschu pulka. 13,45. 19,29. 2 Kor.6,5. Rom.16,21.

6. Bet tos ne-atraduschi, tee Jasonu un zitus brahlus wilka pee pilsehtas wirsneekeem brehkdami: tee, kas wisu pasauli ar dumpi pilda, tee ari schurp ir nahkuschi. 16,20 u. 21,28.

7. Tos Jasons ir usnehmis; un schee wisi dara pret keisara pawehlehm sazidami: zitu esam kehninu, Jesu. Luhk.23,2.

8. Un tee istruhzinaja tos laudis un tos pilsehtas wirsneekus, kas to dsirdeja.

9. Bet schee, aisbildinaschanu no Jasona un teem dabujuschi, tos palaida.

10. Bet tee brahli tuhdal nakti Pahwilu un Sihlasu iswadija us Bereju; tee tur nonahkuschi eegahja Juhdu basnizâ. 20,4.

11. Un schee bija jo godigi pahr teem Tesalonikas Juhdeem un to wahrdu usnehma ar wisu labu prahtu, meklledami ikdeenas rakstôs, waj schahs leetas tà esot?

p.5. 2,41. Jahn.5,39. Luhk.16,29.

12. Tad nu daudsi no teem tizeja, ir no Greeku augstas kahrtas seewahm un wihreem laba teesa. p.4.

13. Un kad tee Tesalonikas Juhdi dabuja sinat, ka ari Bereja Deewa wahrds no Pahwila tapa sludinats, tad tee nahza ari us tureeni un tos laudis skubinaja us dumpi. 1 Tes.2,15.16.

14. Bet tee brahli tuhdal Pahwilu issutija, ka tas noeetu us juhru, bet Sihlas un Timoteus tur palika. 15,40. 16,1. 18,5.

15. Bet tee, kas Pahwilu pawadija, to weda lihds Ateeni, un pawehli preekisch Sihlasa un Timoteus dabujuschi, lai schee aridsan pee wina nahktu, tee aisgahja. 20,38. 1 Tes.3,1.

16. Un kamehr Pahwils winus gaidija Ateenê, winagars eekisch wina eededsahs, kad winsch redseja to pilsehtu tik eelkadeewigu esam. Jahn.11,33.

17. Tad nu winsch basnizâ sarunajahs ar teem Juhdeem un teem deewabijigeem, un tirgû ikdeenas ar teem, kas peegadijahs. p.2.4.

18. Un kahdi no Epikureju un Stoiku gudreem ar winu sarunajahs; un kahdi sazija: ko schis plahpa grib runat? Un ziti: schis isleekahs kà sweschu deewu sludinatajs; tapehz ka winsch teem Jesu un to augschamzelschanos slu-

dinaja. 16,21. 1Kor.1,23. 3,18. 4,12.

19. Un tee winu nehma un weda uſ tahs augſtahs teeſas weetu ſazidami: waj newaram dabut, ſinat, kahda ta jaunà mahziba, ko tu ſludini?

20. Jo tu daſchas ſweſchas leetas runa preekſch muhſu auſihm, tapehz mehs gribam ſinat, kas tas ir?

21. Bet wiſi Ateeneeſchi un tee ſweſchineeki, kas tur peemahjoja, ar zitu neko to laiku nekaweja, kà ween ko jaunu runaï un dſirdet.

22. Un Pahwils ſtahweja tahs augſtas teeſas platſcha widû un ſazija: juhs Ateeneeſchu wihri, wiſai es juhs redſu jo deewbijigus. 22,3.

23. Jo ſtaigadams un juhſu ſwehtekļus apraudſidams es atradu ari weenu altari, kam bija wirſû rakſtits: nepaſihſtamam Deewam. Tad nu, ko juhs nepahſihdami godajeet, to es jums paſludinaju. p.18. (1Kor.10,20.)

24. Tas Deews, kas ir radijis paſauli un wiſu, kas tur eekſchâ, ſchis, debeſs un ſemes Kungs buhdams, nemahjo rokahm taiſitâs baſnizâs, 7,48. 14,15.

25. Un winam ari nenoteek no zilweku rokahm kalpoſchana, it kà winam ko waijadſetu; bet winſch pats dod wiſeem dſihwibu un dwaſchu un wiſas leetas. Dahw.dſ.50,9 ꝛc. 7,22. 14,35. Dan.5,23.

26. Un winſch ir darijis, ka no weenahm aſinihm wiſas zilweku tautas dſihwo pa wiſu ſemes wirſu, un ir nolizis papreekſch noſpreeſtus laikus un robeſchas, kur teem buhs dſihwot, 1Moſ.1,27 ꝛc. 5Moſ.32,8. Jſab.12,23. Dahw.dſ.74,17.

27. Ka tee to Kungu mekletu, waj tee winu waretu juſt un atraſt, — jebſchu winſch naw tahlu noneweena no mums. 13,6—9. 5Moſ.4,29. Jer.23,23 ꝛc.

28. Jo eekſch wina mehs dſihwojam un kuſtam un eſam; it kà ari kahdi no juhſu dſeeſmineekeem ſaziſuſchi: mehs ari eſam wina rada. Jſab. 12,10. (Tit.1,12.)

29. Tad nu mums, kas Deewa rada eſam, nebuhs domat, to deewibu eſam lihdſigu ſeltam waj ſudrabam waj atminim, kahdam zaur zilweka gudribu un iſdomaſchanu iſtaiſitam tehlam. Jehk.3,9. Jer.10,14. Eſ.40,18 ꝛc.

30. Tad nu Deews tos neſinaſchanas laikus paneſis, tagadihn pawehl wiſeem zilwekeem wiſâs malâs no grehkeem atgreeſtees; 14,16. 20,21. Rom.3,25.

31. Tapehz ka winſch weenu deenu ir nolizis, kur winſch paſauli teeſahs eekſch taiſnibas zaur weenu wihru, ko

winsch us to isredsejis, wiseem tizibu pasneegdams, kad winsch to no mironeem ir usmodinajis. 1,7. Dahw. ds. 9,9. Jahn. 5,27. Rom. 2,5.16.

32. Bet kad tee dsirdeja mironu augscham-zelschanos, tad ziti to nehma smeeklâ, bet ziti sazija: par to mehs tewi wehl kahdu zitu reis dsirdesim. 2,13. 24,25.

33. Un tà Pahwils isgahja no winu widus.

34. Bet kahdi wihri tam peekehrahs un tizeja. Starp teem bija Dionisijs, tahs augstahs teesas lozeklis, un weena seewa, ar wahrdu Damare, un wehl ziti lihds ar teem. p. 4. 28,24.

18. nodała.

Pahwils Deewa wahrdu sludina Korintû 1; Juhdi pret winu zelahs un wed winu preeksch semes-soga 12; Pahwils eet us Ewesu, Jerusalemi, Antiokiju 18; Apollus Ewesû 24.

1. Un pehz tam Pahwils aisgahja no Ateenes un nahza us Korintu, 19,1. 1 Kor. 1,2.

2. Un atrada kahdu Juhdu, ar wahrdu Akilu, pehz dsimtenes no Pontus, kas ne sen ar Priskilu, sawu seewu, no Italijas bija atnahzis, (tapehz ka keisars Klaudijs bija pawehlejis, wiseem Juhdeem iseet no Romas), un eegahja pee teem. p. 26. 2,9. Rom. 16,3.

3. Un ar to weenadâ amatâ buhdams winsch pee teem palika un strahdaja; jo tee sawâ amatâ bija telschu taisitaji. 20,34.

4. Un winsch ikswehtdeenas mahzija basnizâ un pahrleezinaja ir Juhdus ir Greekus. 17,2.3.

5. Un kad Sihlas un Timoteus no Makedonijas bija atnahkuschi, tad Pahwils garâ tapa peespeests, teem Juhdeem apleezinat, ka Jesus esot tas Kristus. 9,22. 17,14.15.

6. Bet kad tee turejahs preti un saimoja, tad winsch drehbes iskratijis us teem sazija: juhsu asinis us juhsu galwu! es esmu skaidrs, no scha laika es eeschu pee teem paganeem. 13,45.46.51. 20,26. (Neem. 5,13.) 2 Sam. 1,16.

7. Un no tureenes aisgahjis tas nahza kahda zilweka namâ, kam bija wahrds Justs, un tas Deewu bijahs, un wina nams pee basnizas bija tuwu klaht. 17,17.

8. Bet Krispus, tas basnizas wirsneeks, tizeja us to Kungu ar wisu sawu namu, un dauds no Korinteescheem, winu dsirdedami, tizeja un tapa kristiti. 13,15. 16,34. 1 Kor. 1,14.

9. Un tas Kungs naktî zaur weenu parahdischanu us Pahwilu sazija: nebihstees, bet runà un nezeet klusu. 16,9. 23,11. 1 Mos. 15,1.5. Jjab. 33,15. 1 Kor. 2,3. 2 Tim. 4,2.

10. Jo es esmu ar te-

wi, un neweens nezelſeesprettewi, ļaunuteewim darit; jo man ir daudſ ļauſchu ſchinîpilſehtâ.

Jer.1,17 u. Es.41,10. Jahn.11,52.

11. Un winſch tur ſabija gadu un ſeſchus mehneſchus, Deewa wahrdu pee wineem mahzidams. 18,5.

12. Un ļad Gallions Akajâ bija jemes-ſogis, tad tee Juhdi weenâ prahtâ zehlahs pret Pahwilu, un to weda preekſch ſoga-trehſla,

13,7. 19,34. 25,6. 2 Kor.1,1.

13. Sazidami: ſchis tos ļaudis pahrrunâ Deewam ļalpot pret bauſlibu.

16,21. 17,7. 19,26.

14. Bet ļad Pahwils muti gribeja atwehrt, Gallions uſ teem Juhdeem ſazija: ja tur buhtu ļahds netaiſns darbs jeb blehņu-leeta, juhs Juhdi, tad es juhs labpraht klauſitu.

25,11.

15. Bet ļad nu jautaſchana ir par mahzibu un wahrdeem un bauſlibu, ļas jums ir, tad luhkojeet juhs paſchi, jo es par to negribu buht teeſatajs.

19,36.38. 23,29. Jahn.18,31.

16. Un winſch tos dſina noſt no ſoga-trehſla.

17. Bet wiſi Greeki nehma Soſtenu, to baſnizas wirſneeku, un to kuhla preekſch ſoga-trehſla, un Gallions par to neko nebehdaja.

(1 Kor.1,1.)

18. Un Pahwils wehl daudſ deenas tur palizis, no teem brahļeem atwadijahs, un zehlahs pahri uſ Sihriju, un lihdſ ar wiņu Priſkila un Akila, ļas Kenkrejâ ſawu galwu bija apzirpis: jo to bija ſolijees. p.2. 21,24. Rom.16,1.

19. Un winſch nonahza uſ Eweſu un tos tur atſtahja, bet pats eegahja baſnizâ un ſarunajahs ar teem Juhdeem.

17,2.17. 19,1.

20. Un ļad tee wiņu luhdſa, ilgaki pee teem palikt, tad winſch negribeja, 10,48.

21. Bet ſchķihrahs no teem ſazidams: nahkamee ſwehtki man wiſadâ wihſê jaſwehti Jeruſalemê, bet es atkal atgreeſiſchos pee jums, ja Deews grib; un winſch aiſzehlahs no Eweſus.

19,21. 20,16. Jeht.4,15.

22. Un uſ Jeſareju nahzis winſch nogahja un apſweizinaja to draudſi un dewahs uſ Antiokiju. 10,1.11,22.21,7.

23. Un tur ļahdu laiku palizis, winſch iſgahja un pehz ļahrtas pahrſtaigaja Galatijas un Wrigijas teeſu un ſtiprinaja wiſus mahzekļus.

14,22. 15,33. 16,6.

24. Bet weens Juhdu-wihrs, ar wahrdu Apollus, dſimts Aleksandreets, wihrs, warens wahrdôs, nonahza uſ Eweſu; tas bija ſpehzigs rakſtôs.

p.19. 6,9. 27,6. 1 Kor.3,5.

25. Schis bija mahzits ta

Kunga zelâ, un karstâ garâ tas runaja un mahzija skaidri wisu no ta Kunga, jebschu winsch Jahņa kristibu ween pasina. 19,1 u. Rom. 12,11.

26. Un tas eesahza droschi runat basnizâ. Un winu dsirdejuschi, Akila un Prisikila winu nehma pee sewis un winam wehl skaidraki ta Kunga zelu isstahstija. p. 18.19. 19,9. Mat. 22,16.

27. Un kad winsch gribeja no-eet us Aaju, tad tee brahli tos mahzekļus luhdsa zaur raksteem, lai winu usņem; schis tur nonahzis, daudz ir palihdsejis teem, kas zaur to schehlastibu tizeja. p. 12. 1 Kor. 3,6.

28. Jo winsch tos Juhdus stipri pahrleezinaja, wisu kauschu preekschâ no teem raksteem peerahdidams, ka Jesus ir tas Kristus. p. 5 17,3.

19. nodaļa.

Pahwils mahza un dara brihnumus Ewesû 1; Demetris zel dumpi pret winu 23.

1. Un kamehr Apollus Korintû bija, notikahs, ka Pahwils, tahs augsch-semes-weetas pahrstaigajis, nahza us Ewesu, un kahdus mahzekļus atradis, 18,1.2.18.19.

2. Winsch us teem sazija: waj juhs Swehto Garu esat dabujuschi, kad juhs tapaht tizigi? Bet tee us winu sazija: mehs neesam ne dsirdejuschi, ka Swehts Gars irraid. p. 6. 8,17. Jahn. 1,33. 7,39.

3. Un winsch us teem sazija: us ko tad juhs esat kristiti? Un tee sazija: us Jahņa kristibu. 18,25.

4. Bet Pahwils sazija: Jahnis ir kristijis ar to kristibu us atgreeschanos no grehkeem, teem laudihm sazidams, lai tiz us to, kas nahkschot pehz wina, tas ir, us Kristu Jesu. 13,24.25.

5. Un to dsirdejuschi tee tapa kristiti us ta Kunga Jesus wahrdu. 2,38.

6. Un kad Pahwils teem rokas uslika, tad Swehtais Gars us teem nahza, un tee runaja walodahm un sludinaja praweeschu mahzibas. 8,17. 10,46.

7. Un wisi tee wihri bija kahdi dwpadsmit.

8. Bet winsch basnizâ eegahjis, droschi mahzija kahdus trihs mehneschus, sarunadamees un tos pahrleezinadams par Deewa walstibas leetahm. 8,12. 14.3.18,4.

9. Un kad ziti bija apzeetinati un nepallausigi un par scho zelu kauschu preekschâ nelabi runaja, tad winsch no teem atstahjahs un atschkihra tos mahzekļus, ikdeenas sarunadamees kahda Tiranna skolâ. 9,2. 14,45.

10. Un tà tas gahja diwi gadus, tà ka wisi, kas Asijâ dsihwoja, ta Kunga Jesus

wahrdu dsirdeja, ir Juhdi, ir Greeki. 2,9. 20,21. 1 Kor. 16,19.

11. Un Deews leelus darbus darija zaur Pahwila rokahm, 14,3.

12 Tà ka ari sweedrauti un ziti auti no wiņa meesahm tapa nesti pee newesleem; un tahs slimibas tos atstahja, un tee launee gari no teem isgahja. 5,15. Mat. 9, 20, 21.

13. Un kahdi no teem Juhdeem, kas bija welnu-isdsineji un apkahrt wasajahs, usdrihsteja ahs ta Kunga Jesus wahrdu sauk pahr teem, kam bija launi gari, sazidami: mehs juhs apdraudam no ta Jesus puses, ko Pahwils sludina. (Mat. 12, 27.)

14. Tee nu, kas scho darija, bija Skewasa, Juhdu augstà preestera, septini dehli.

15. Un tas launais gars atbildeja un sazija: to Jesu es pasihstu un to Pahwilu es sinu; bet juhs, kas juhs tahdi esat?

16. Un tas zilweks, kam tas launais gars bija, teem uslehza un tos peewahredams tà darija, ka teem bija kaileem un eewainoteem ja-isbehg no ta nama.

17. Un tas tapa sinams wisseem Juhdeem un Greekeem, kas Ewesû dsihwoja; un wisseem bailes usgahja, un ta Kunga Jesus wahrds tapa augsti teikts. 5,5.11.

18. Un daudsi no teem, kas bija palikuschi tizigi, nahza un isteiza un issuhdseja sawus nedarbus. Jahn. 4, 29.

19. Un daudsi no teem, kas mahņu darbus bija darijuschi, tahs grahmatas kopâ sanesa un sadedsinaja wisseem redsot; un wiņu wehrtibu aprehkinaja un sakaitija peesdesmit tuhkstoschus sudraba graschus. 8,9.

20. Tik waren auga un uswahreja ta Kunga wahrds. 6,7. 12,24.

21. Un pehz scheem notikumeem Pahwils garâ apņehmahs pahrstaigat Makedoniju un Akaju un eet us Jerusalemi, sazidams: pehz tam, kad tur buhschu bijis, man ari Roma jaredsot. 18,12.21. 20,22. 23,11. Rom. 1, 15.

22. Un us Makedoniju diwi suhtijis, kas wiņam kalpoja, Timoteu un Erastu, winsch pats kahdu brihdi palika eetsch Asijas. 13,5 16,1. Rom. 16, 21. 23.

23. Bet ap to laiku leels trokschnis zehlahs schihs mahzibas dehk. p. 9. 2 Kor. 1, 8.

24. Jo weens, ar wahrdu Demeteris, sudrabakalejs, no sudraba taisija Dianas naminus un gahdaja teem amata meistareem leelu pelņu. 16,16.

25. Schos, un schi amata strahdneekus sapulzejis, winsch sazija: wihri, juhs sinat: ka no scha darba mums

ir ſawa pahrtikſchana; p.38.

26. Un juhs redſat un dſirdat, ka ſchis Pahwils ne ween Eweſû, bet tik ne pa wiſu Aſiju leelu pulku pahrrunadams ir nowehrſis, ſazidams, ka tee naw Deewi, kas rokahm taiſiti. 17,29. 18,13. 21,28. Dahw.dſ.96,5. 115.4.

27. Un tas ne ween mums tà war padarit, ka ſchi muhſu peļņa ees maſumâ, bet ari ka tahs augſtahs deewes Dianas nams taps neewats, un ari wiņas augſtiba iſnihkſ, kam tadſchu wiſa Aſija un paſaule kalpo. 17,6.

28. Bet to dſirdedami, tee tapa duſmibas pilni un ſauza, ſazidami: augſta ir Eweſeeſchu Diana.

29. Un wiſa ta pilſehta tapa trokſchņa pilna, un tee ſkrehja weenpratigi uſ to teateri, lihdſ raudami tos Makedoneeſchus Gaju un Ariſtarku, Pahwila zeļa beedrus. 20,4. 1 Kor.15,32. 2 Kor.1,8 u.

30. Un kad Pahwils gribeja eet pee teem kaudihm, tad tee mahzekli wiņam to neļahwa.

31. Bet ari kahdi no Aſijas wirſneekeem, wiņa draugi buhdami, pee ta ſuhtija luhgdami, ka tas nedotos uſ to teateteri.

32. Tad nu zitti ſauza ſchà, zitti tà, jo ta draudſe bija ſajukuſi, un tas leelais pulks neſinaja, kadehļ kopâ bija ſanahkuſi. 21,34.

33. Un Aleksanderu no ta pulka iſwilka, kad tee Juhdi wiņu uſ preekſchu ſtuhma; un Aleksanders meta ar roku, gribedams preekſch teem kaudihm aiſbildinatees. 21,40. (2 Tim.4,14.)

34. Bet kad tee nomanija, wiņu eſam Juhdu, tad wiſi weenâ balſi ſauza pa diwi ſtundahm: augſta ir Eweſeeſchu Diana. p.28.

35. Un kad tahs pilſehtas rakſtuwedejs to pulku bija kluſinajis, tad wiņſch ſazija: juhs Eweſus wihri, kurſch zilweks neſina, Eweſus pilſehtu eſam tahs augſtahs deewes Dianas un ta no debeſs krituſchà tehla kopeju?

36. Kad nu ſchahm leetahm neweens newar preti runat, tad jums peenahkahs ar meeru buht un neneeka aplam nedarit.

37. Jo juhs ſchos wihrus eſat atweduſchi, kas naw nei tahs ſwehtahs weetas laupitaji nei juhſu deewes ſaimotaji. p.29.

38. Ja tad nu Demeterim un teem amata-wihreem kahda leeta ir pret kahdu, tad teeſas-deenas top turetas un ſemes-ſogi ir, lai wini tur ſawâ ſtarpâ ſuhdſahs. p.25. 18,12.

39. Bet ja juhs zitu kahdu leetu meklejeet, tad lai ſapulzejahs pehz likuma un lai iſteeſà.

40. Jo mehs eſam tai liſtâ, ka par to, kas ſchodeen notizis, waram tiſt apſuhdſeti dumpja dehl, un tomehr nekahdas wainas naw, ar ko ſcho dumpi waretum aiſbildinat. Un to ſazijis, winſch tos laudis atlaida.

20. nodaļa.

Pahwils aiſeet uſ Makedoniju un Greekiju 1; ſludina Deewa wahrdu atkal Troadâ 7; un uſmodina tur weenu jaunekli 9; eet uſ Mileti 17; ſwehti un pamahza tur Eweſus draudſes wezajus 18.

1. Un pehz, kad tas troksnis bija klusinats, Pahwils tos mahzekļus ſa-aizinaja un tos ſweizinajis iſgahja un dewahs uſ Makedoniju.

21,6. 1 Tim.1,3.

2. Un pahrſtaigajis to widu un ar daudſ wahrdeem tos pamahzijis, winſch nahza Greeku-ſemê. 18,23. 19,1.

3. Un tur kahdus trihs mehneſchus palizis winſch gribeja pahrzeltees uſ Sihriju; bet kad tee Juhdi uſ winu gluhneja, tad winſch apnehmahs, atpakaļ greeſtes zaur Makedoniju.

4. Un winu pawadija lihdſ Aſijai Sopaters no Bereas, bet no Teſalonikeeſcheem Ariſtarks un Sekunds, un Gajus no Derbes, un Timeotus, no Aſijas Tikiks un Trowims. 14,6.17,10.11. 19,10.22.29. 27,2. 2 Tim.4,12.20.

5. Schee papreekſch gahjuſchi muhs gaidija Troadâ.

16,8. 2 Kor.2,12. 2 Tim.4,13.

6. Bet mehs nozehlamees pehz tahm neraudſetas maiſes deenahm no Wihlipeem, un nonahzahm peezâs deenâs pee teem uſ Troadu, kur mehs ſeptinas deenas palikahm.

7. Bet pirmâ nedelas deenâ, kad tee mahzekli bija ſanahkuſchi to maiſi lauſt, Pahwils ar teem ſarunajahs, gribedams otrâ deenâ aiſeet; un winſch to wahrdu mahzija lihdſ pusnaktij.

2,42.46. 1 Kor.10,16. 16,2.

8. Un tur daudſ eljes lukturi bija tanî augſchiſtabâ, kur tee bija ſapulzejuſchees. 1,13.

9. Un weens jaunekļis, ar wahrdu Eutiks, ſehdeja uſ loga un tika no dſiļa meega pahrnemts, tapehz ka Pahwils tik ilgi runaja, un no meega pahrwahrets tas nokrita no treſchâ behnina un tapa uſzelts nedſihws.

10. Bet Pahwils nokahpis uſmetahs uſ winu un to apkampa ſazidams: nedarait troksni, jo ta dwehſele ir eekſch wina.

1 Kehn.17,21.22. Luhk.8,52.

11. Un winſch uſkahpa un to maiſi lauſis un baudijis wehl labu laiku lihdſ gaiſmai ſludinaja Deewa wahrdu un tà aiſgahja. p.7. 10,10.

12. Un tee to jaunekli atweda dſihwu un tapa loti eepreezinati.

13. Bet mehs laiwâ gahjuſchi papreekſch nozehlamees uſ Affonu, gribedami tur Pahwilu uſņemt; jo tà winſch bija pawehlejis, gribedams pats kahjahm eet.

14. Un kad winſch Affonâ ar mums ſatikahs, tad mehs winu uſņehmahm un nahzahm uſ Mitileni.

15. Un no tureenes nozehluſchees mehs nahzahm otrâ deenâ pret Kiju, un deenu wehlaki mehs peelaidahm Samus malâ, un tad palikahm Trogillâ un nahzahm otrâ deenâ uſ Mileti. 2 Tim.4.20.

16. Jo Pahwils bija apņehmees Eweſum garam zeltees, ka winſch laiku nekawetu eekſch Aſijas, jo winſch ſteidſahs, ja to paſpehtu, uſ waſaras-ſwehtkeem tikt Jeruſalemê. 18,21. 21,4.12.

17. Bet winſch ſuhtija no Miletes uſ Eweſu un ataizinaja tahs draudſes wezajus. 14,23. 1 Tim.5,17.

18. Un kad tee pee wiņa nahza, winſch uſ teem ſazija: juhs ſinat no tahs pirmahs deenas, kur es uſ Aſiju nahzis, kahds es pa wiſu to laiku pee jums eſmu bijis,

19,1.10. (1 Teſ.2,1 u.)

19. Tam Kungam kalpodams ar wiſu paſemibu un ar daudſ aſarahm un kahrdinaſchanahm, kas man notikuſchas zaur Juhdu wiltibahm; p.3,31. Mat.11,29. 2 Kor.2,4.

20. Ka es neneeka ne-eſmu paſlehpis no wiſa ta, kas jums par labu, ka jums to nebutu paſludinajis un mahzijis, tà draudſê, kà pa mahjahm; p.27. 2 Tim.2,15. 4,2.

21. Apleezinadams tik pat Juhdeem kà ari Greekeem to atgreeſchanos pee Deewa un to tizibu uſ muhſu Kungu Jeſu Kriſtu. 17,30.31. 26,20. Mark.1,15. Luhk.24,47. Ebr.6,1.

22. Un nu redſi, es garâ ſaiſtits eemu uſ Jeruſalemi, neſinadams, kas man tur notiks. 19,21.

23. Tomehr Swehtais Gars itweenâ pilſehtâ leezibu dod ſazidams, ka ſaites un behdas mani gaida. 9,16. 21,4.11.

24. Bet es neko par to nebehdaju, un mana dſihwiba man paſcham naw dahrga, ka nepabeigtu ar preeku ſawu amatu, ko es eſmu dabujis no ta Kunga Jeſus, apleezinat to ewangeliumu no Deewa ſchehlaſtibas. 21,13.19. 2 Tim.4,7.8.

25. Un nu redſi, es ſinu, ka juhs manu waigu wairs neredſeſeet, juhs wiſi, pee kureem es eſmu ſtaigajis, Deewa walſtibu ſludinadams. 28,23.31.

26. Tapehz es juhſu preekſchâ apleezinaju ſchini paſchâ deenâ, ka es ſtaidrs eſmu no wiſu aſinihm. 18,6. Ez.3,18.

27. Jo es ne-eſmu atrahwees, ka jums nebutu paſlu-

dinajis wiſu Deewa padomu.
p.20. Ew.1,4 u. Luhk.7,30.

28. Tapehz ſargajat ſew paſchus un wiſu to ganamo pulku, pahr ko Swehtais Gars juhs eezehlis par biſkapeem, Deewa draudſi ganit, ko winſch ar ſawahm paſcha aſinihm atpirzis. 1 Tim.4,16.
1 Peht.1,19. 5,2. Tit.1,5.7. Wihlip.1,1. Parahd.5,9.

29. Jo es to ſinu, ka pehz manas aiſeeſchanas plehſigi wilki pee jums eelauſiſees, kas to ganamo pulku neſaudſehs. Mat.7,15. Zak.11,5.

30. Un no jums paſcheem wihri zelſees, negantas leetas runadami, ka tee tos mahzekļus nowehrſtu ſewim pakal. Tit.1,10.

31. Tapehz eſeet modrigi, peeminedami, ka es trihs gadus nakſtihm deenahm neeſmu mitejees ar aſarahm itweenu pamahzit. 19,10. Ebr.13,7. Luhk.2,37. 2 Tim.4,2.

32. Un nu, brahļi, es juhs nodomu Deewam un wiņa ſchehlaſtibas wahrdam, kas ir ſpehzigs, juhs uſtaiſit un jums mantibu dot ar wiſeem ſwehtiteem. 9,31. 14,3. 26,18. Ebr.4,12 u. Ew.2,20. Kol.2,7.

33. Sudrabu waj ſeltu waj drehbes es no neweena neeſmu kahrojis.
1 Sam.12,3. 1 Kor.9,12.

34. Bet juhs paſchi ſinat, ka ſchahs rokas manai waijadſibai un teem, kas pee manis bija, ir kalpojuſchas.
18,3. 1 Kor.4,12 u.

35. Es jums wiſas leetas eſmu rahdijis, ka tà ſtrahdajot peederahs wahjos uſnemt un peeminet ta Kunga Jeſus wahrdu, jo winſch ir ſazijis: ſwehtigaki ir dot, ne kà nemt. Tit.2,7. 1 Kor.9,22. Rom.14,1. Jahn.21,25.

36. Un ſcho ſazijis, winſch zelôs metahs un lihdſ ar wiſeem teem Deewu peeluhdſa.
21,5.

37. Bet tur wiſi gauſchi raudaja; un tee metahs ap Pahwila kallu un wiņu ſkuhpſtija,

38. Wiswairak no ſirdspehm pahrņemti ta wahrda dehļ, ko winſch bija ſazijis, ka tee wairs nebuhſchot wiņa waigu redſet. Un tee wiņu pawadija uſ to laiwu.
p.25. 21,5.

21. nodaļa.

Zitti mahzekļi dod Pahwilam padomu, lai ne-eet uſ Jeruſalemi 1; Wihlipa tſchetras meitas ſludina nahkamas leetas 8; Agabs teiz Pahwilam, ka winſch Jeruſalemê tapſchot ſaiſtits 10; tadſchu winſch eet 13; Deewa namâ leekahs ſchkihſtitees 20; un top ſanemts 30; bet zaur Liſiju no Juhdu rokahm iſglahbts 33.

1. Un kad notikahs, ka mehs no teem atſchkihruſchees, bijahm nozehluſchees, tad mehs brauzahm teeſcham un nahzahm uſ Kou un otrâ deenâ uſ Rodu un no turee-nes uſ Pataru.

2. Un laiwu atraduſchi, kas uſ Wenikiju pahrzehlahs, mehs eekahpahm un aiſzehlamees. 15,3.

3. Un kad mehs Kipru eeraudſijahm un pa kreiſo roku pametahm, tad zehlamees uſ Sihriju, un Tihrû mehs laidahm pee malas, jo tur tai laiwai preze bija ja-iſkrauj. 11,19. 12,20. 27,4.

4. Un mahzekļus atraduſchi, mehs tur palikahm ſeptinas deenas; tee Pahwilam zaur to Garu ſazija, kai tas neeetu uſ Jeruſalemi.

p.10.12. 28,14.

5. Un notikahs pehz ſchahm deenahm, tad mehs iſgahjahm un dewamees projam, un tur wiſi ar ſeewahm un behrneem muhs iſwadija no pilſehtas ahrâ; un mehs pee juhrmalas zelôs metuſchees Deewu luhdſahm.

9,30. 15,3. 20,36.38.

6. Un kad ſawâ ſtarpâ bijahm atwadijuſchees, eekahpahm laiwâ. Bet wini greeſahs atpakaļ uſ ſawahm mahjahm. 20,1.

7. Bet mehs joprojam no Tihrus pahrzehluſchees laidahm pee Ptolemajidas malâ; un tos brahļus apſweizinajuſchi, mehs pee teem palikahm weenu deenu.

18,22.

8. Bet otrâ deenâ mehs, kas ap Pahwilu bijahm, iſgahjuſchi nahzahm uſ Jeſareju; un eegahjuſchi ewangeliſta Wihlipa namâ, (kas bija weens no teem ſeptineem), mehs pee ta palikahm.

6,5. 8,5. 19,22. 23,33. Ew.4,11. 2 Tim.4,5.

9. Bet ſchim bija tſchetras meitas, jumprawas, kas nahkoſchas leetas ſludinaja.

2,17. 1 Kor.11,5.

10. Un kad mehs kahdas deenas tur bijahm palikuſchi, weens praweets atnahza no Juhdu-ſemes, ar wahrdu Agabs. 11,28.

11. Un tas nahza pee mums un ņehma Pahwila joſtu un ſaiſtija pats ſewim rokas un kahjas ſazidams: Tà Swehtais Gars ſaka: to wihru, kam ſchi joſta peeder, tàpat tee Juhdi Jeruſalemê un winu nodos paganu rokâs 20,23. 26,29. (Jer.27,2 u.)

12. Un kad mehs to dſirdejahm, tad ne ween mehs luhdſahm, bet ari tee, kas tai weetâ dſihwoja, lai winſch ne-eetu uſ Jeruſalemi.

Mat.16,22 u.

13. Bet Pahwils atbildeja: ko juhs darat, ka raudat un lauſchat manu ſirdi? jo es eſmu gataws par ta Kunga Jeſus wahrdu ne ween liktees ſaiſtitees Jeruſalemê, bet ari mirt.

20,24. Luhk.22,33.

14. Un kad winſch neļahwahs pahrrunatees, tad mehs

palikahm kluſu, ſazidami: ta Kunga prahts lai noteek.

15. Pehz ſchihm deenahm mehs ſataiſtijamees un gahjahm uſ Jeruſalemi.

16. Un tur ari kahdi mahzekki no Jeſarejas mums nahza lihdſ un muhs weda pee weena weza mahzekka, Mnaſona no Kipras, lai pee ta mahjotum.

17. Un kad nahzahm uſ Jeruſalemi, tad tee brahli muhs ar mihlu prahtu uſnehma.

18. Un otrâ deenâ Pahwils ar mums nogahja pee Jehkaba; un wiſi wezaji tur aridſan ſanahza. 12,17. 15,13. 20,17. Gal. 2,9.

19. Un winſch tos ſweizinajis pa kahrtahm ſtahſtija wiſu, ko Deews pee teem paganeem zaur wiņa kalpoſchanu bija darijis. 15,4.12.

20. Un to dſirdejuſchi, tee to Kungu teiza un uſ wiņu ſazija: brahli, tu redſi, zik tuhkſtoſchi Juhdu ir, kas palikuſchi tizigi, un wiſi gauſchi dſenahs pehz bauſlibas. 11,18. 15,1. Rom. 10,2.

21. Un tee par tewi dabujuſchi ſinat, ka tu wiſus Juhdus, kas ſtarp paganeem, mahzot aiſtahtees no Moſus, ſazidams, ka teem nebuhs ſawus behrnus apgraiſit, nedſ pehz tahm eeraſchahm dſihwot. 16,3. 1 Kor. 9,20. Rom. 14.

22. Tadehl, ko tad nu? Teeſcham, gan kauſchu pulks ſanahks; jo tee dſirdehs tewi eſam atnahkuſchu.

23. Tapehz dari to, ko mehs tewim ſakam: mums ir tſchetri wihri, tee Deewam ir ſolijuſchees.

24. Tos nem pee ſewis un ſchkihſtees ar teem, un iſdodi par teem to makſu, ka tee galwu apzehrpj, un lai wiſi ſin, ka tee neeki, ko tee par tewi dſirdejuſchi, bet ka ari tu pats bauſlibu turedams ſtaigà. 18,18. 4 Moſ. 6.

25. Bet par teem paganeem, kas palikuſchi tizigi, mehs eſam rakſtijuſchi un ſpreeduſchi, ka teem nebuhs neko no tahdahm leetahm turet, kà ween, ka teem buhs ſargatees no elka-deewu upureem un no aſinihm un no noſchņaugtà un no mauzibas. 15,20.29.

26. Tad Pahwils tos wihrus pee ſewis ņehmis otrâ deenâ ar teem ſchkihſtijahs un eegahja Deewa-namâ, un darija ſinamu, ka ſchkihſtiſchanas-laiku tur palikſchot, teekams par ikweenu no teem ta upura-dahwana buhſchot peeneſta. 4 Moſ. 6,9.13.

27. Bet kad tahs ſeptiņas deenas jau drihſ bija beigtas, tad tee Juhdi no Aſijas, wiņu eeraudſidami Deewa-namâ, paſkubinaja wiſu to pulku un rokas pee wiņa peelika, 20,16. 24,18.

28. Saukdami: juhs Iſra-

ëka wihri, nahzeet palihgâ! Schis ir tas zilweks, kas wiſus wiſâs malâs mahza pret to tautu un pret bauſlibu un pret ſcho weetu, un tur klaht winſch Greekus ir eewedis Deewa-namâ un ſcho ſwehto weetu apgahnijis.

6,13.14. 17,6, 19,26. Ezek. 44,7.

29. (Jo tee preekſch tam Trowimu no Eweſus pee wina bija redſejuſchi pilſehtâ un domaja, ka Pahwils to eſot eewedis Deewa-namâ.)

20,4.

30. Un wiſa ta pilſehta tapa trokſchna pilna, un tee kaudis ſatezeja kopâ; un tee grahba un rahwa Pahwilu no Deewa-nama ahrâ, un tuhdal durwis tapa aiſſlehgtas.

26,21.

31. Un kad tee mekleja winu nokaut, tad ta ſiņa nahza pee ta kara-pulka wirſneeka, ka wiſa Jeruſaleme eſot ſajaukta.

23,15.26. Mat. 27,27.

32. Schis tuhdal kara-wihrus un kapteines paņehmis, pee teem noſkrehja, un kad tee to wirſneeku un tos kara-wihrus redſeja, tad tee mitejahs Pahwilu ſiſt.

23,27.

33. Tad tas wirſneeks peegahjis winu ſaņehma un pawehleja, winu ar diwi kehdehm ſaiſtit, un waizaja, kas winſch eſot un ko eſot darijis?

p.11.

34. Bet tai pulkâ zitti ſauza ſchâ, zitti tâ. Kad tas nu ta trokſchņa dehl to leetu ſkaidri newareja ſapraſt, tad tas pawehleja, winu weſt lehgerî.

19,32. 25,26.

35. Un kad winſch pee tahm trepehm nahza, tad winſch no teem kara-wihreem neſchus bija janeſ to kauſchu uſmahlſchanahs dehl.

36. Jo tas kauſchu pulks gahja pakaļ ſaukdams: noſt ar winu!

22,22. Jahņ. 19,15. Luhk. 23,18.

37. Un Pahwils, pirms lehgerî tapa eeweſts, uſ to wirſneeku ſaka: waj man brihw tewim ko ſazit? Un tas ſazija: waj tu proti greekiſki?

38. Waj tu ne-eſi tas Egipteets, kas preekſch ſchahm deenahm dumpi zehlis un tos tſchetrtuhkſtoſchus ſlepkawus uſ tukſneſi iſwedis?

5,36.37.

39. Bet Pahwils ſazija: es eſmu Juhdu-zilweks no Tarſus, ſinamas Kilikijas pilſehtas lozeklis, es tewi luhdſu, wehli man uſ teem kaudihm runat.

9,11. 15,23.

40. Un kad tas bija atwehlejis, tad Pahwils uſ tahm trepehm ſtahwedams meta teem kaudihm ar roku; un kad nu pawiſam palika kluſu, tad winſch Ebreju walodâ tos uſrunaja un ſazija:

12,17. Jahņ. 19,13.20.

22. nodaļa.

Pahwils pret teem Juhdeem aiſbildinajahs un ſtahſta ſawu dſimumu; 3; tikuſchu darboſchanos eetſch bauſlibas 4; atgreeſchanos pee Deewa 6; triſtibu 12; wiņu grib ſchaust 24; bet noſtahjahs, tadehļ ka tas ſaka, winſch eſot Romeetis 25.

1. Wihri, brahļi un tehwi, klauſait tagad manu aiſbildinaſchanos juhſu preekſchâ. 7,2.

2. (Bet kad tee dſirdeja, wiņu Ebreju walodâ tos uſrunajam, tad tee palika wehl klusaki. Un winſch ſazija:) 21,40.

3. Es eſmu Juhdu-wihrs, Tarſû, Kilikijas-ſemê, peedſimis, bet ſchinî pilſehtâ pee Gamaliēla kahjahm audſinats, tehwu bauſlibâ kreetni iſmahzits, karſts Deewa bauſlibas aiſſtahwetajs, it kà juhs wiſi ſchodeen eſat. 5,34. 21,39. 26,5. Luhk.10,39. 22 Aehn.2,3. Gal.1,14 ꝛc.

4. Un ſchim zeļam es eſmu preti turejees lihdſ nahwei, ſaiſtidams un zeetumâ nododams wihrus un ſeewas. 9,2. Gal.1,13.

5. Jt kà ari tas augſtais preeſteris un wiſs tas wezaju pulks manim leezibu dod, no kureem es ari grahmatas uſ teem brahļeem nehmis, eſmu gahjis uſ Damaſku, ari tos, kas tur, ſaiſtitus weſt uſ Jeruſalemi, la tee taptu mozîti. 9,2 ꝛc. 26,12 ꝛc.

6. Un notikahs, kad es biju uſ zeļa un tuwu nahzu pee Damaſkus ap pusdeenas laiku, tad peepeſchi leels gaiſchums no debeſs mani apſpihdeja wis-apkahrt.

7. Un es kritu pee ſemes un dſirdeju balſi uſ mani ſakam: Saul, Saul, ko tu mani waijà?

8. Bet es atbildeju: kas tu eſi, Kungs? Un winſch uſ mani ſazija: es eſmu Jeſus no Nazaretes, ko tu waijà.

9. Bet tee, kas manim bija lihdſ, gan redſeja to gaiſchumu un pahrbijahs, bet to balſi, kas ar mani runaja, to tee nedſirdeja. 9,7.

10. Un es ſaziju: ko man buhs darit, Kungs? Un tas Kungs uſ mani ſazija: zelees un eij uſ Damaſku, un tur tewim ſazihs wiſu, kas tewim jadara. 9,6.

11. Un kad newareju redſet ta ſpoſchà gaiſchuma dehļ, tad es no ſaweem zeļabeedreem pee rokas weſts nahzu uſ Damaſku.

12. Bet Ananija, deewabijigs wihrs pehz bauſlibas, kam laba ſlawa bija no wiſeem apkahrtejeem Juhdeem, 9,10. 16,2.

13. Tas pee manis nahzis unpeeſtahjees ſazija uſ mani: Saul, brahļi, ſkatees uſ augſchu. Un es tanî paſchâ ſtundâ uſ wiņu ſkatijos.

14. Un winſch ſazija: muhſu tehwu Deews tewi iſwehle-

ſis wiņa prahtu atſiht un to taiſno redſet un balſi no wiņa mutes dſirdet. 3.13,14.

15. Jo tu wiņam buhſi par leezineeku pee wiſeem zilwekeem par to, ko tu eſi redſejis un dſirdejis.

9,15. 26,16. 1 Kor.15,8.

16. Un nu, ko tu gaidi? zelees un leezes kriſtitees un leez nomaſgat ſawus grehkus ta Kunga wahrdu peeſaukdams. 2,38. 9,19. 1 Kor.1,2. 6,11.

17. Un notikahs, kad es uſ Jeruſalemi biju atpakaļ greeſees un Deewa-namâ Deewu peeluhdſu, tad garâ tapu aiſgrahbts, 9,26. 10,10. 21,28.

18. Un es wiņu redſeju, un tas man ſazija: ſteidſees un iſeij tſchakli no Jeruſalemes, jo tee nepeeņems tawu leezibu par mani.

19. Un es ſaziju: Kungs, tee ſina, ka es tawus tizigos zeetumâ eemetu un pa baſnizahm ſchautu,

p.5. 8,3. Mat.23,34.

20. Un kad Stepiņa, tawa leezineeka aſinis ſapa iſleetas, ka es tur arī ſtahweju klaht, un tas man patika, un es tahs drehbes teem glabaju, kas wiņu nonahweja.

7,57.8,1.

21. Un wiņſch uſ mani ſazija: eij! jo es tewi iſſuhtiſchu tahļu pee paganeem. 9,15. 13,2. 26,17. Gal.2,7.

22. Un tee wiņu klauſijahs lihdſ ſcheem wahrdeem un ſawas balſis pazehla ſazidami: noſt no ſemes wirſus ar ſcho tahdu, jo tam nebuhs dſihwot. 25,24. Luhk.4, 25—28.

23. Un kad tee brehza un ſawas drehbes noſweeda un pihſchkus gaiſâ meta,

24. Tad tas wirſneeks pawehleja wiņu noweſt uſ lehgeri un ſazija, lai wiņu ar ſiteeneem iſwaizà, ka dabutu ſinat, kadehļ tee tà par wiņu brehza. 21,34.

25. Un kad wiņu ar ſiksnahm peeſehja, tad Pahwils ſazija uſ to kapteini, kas tur ſtahweja: waj jums brihw, weenu Romeeti un wehl beſ teeſas ſchauſt? 16,37. 23,27.

26. Un tas kapteine to dſirdejis gahja un tam wirſneekam to teiza ſazidams: ko tu gribi darit; jo ſchis zilweks ir Romeetis.

27. Tad tas wirſneeks peegahja un uſ to ſazija: ſaki man, waj tu eſi Romeetis? Un tas ſazija: eſmu gan.

28. Un tas wirſneeks atbildeja: es par leelu maſu ſcho pilſetneeka teeſu eſmu eedabujis. Bet Pahwils ſazija: bet es tahds ſau eſmu peedſimis.

29. Un tuhdaļ tee no wiņa atkahpahs, kas wiņu gribeja iſwaizat. Un tas wirſneeks bijahs, ka dabujis ſinat wiņu eſam Romeeti, un ka wiņu bija ſehjis. 16,38. 21,33.

30. Bet kad otrâ deenâ to gribeja ſkaidri ſinat, kadehl winſch no teem Juhdeem apſuhdſets, tad winſch to atraiſija un pawehleja, ka tee augſtee preeſteri un wiſa winu augſtà teeſa nahktu kopâ, un Pahwilu nowedis, winſch teem to ſtahdija preekſchâ.

21,34. 23,18.28. 26,29.

23. nodaļa.

Pahwils aiſbildinajahs preekſch Jeruſalemes teeſas-kungeem 1; un jebſchu Ananija winu tadehl ſit 2; tadſchu Deews winu eepreezina naktî 11; kahdi Juhdi ſarunajahs Pahwilu nokaut 12; bet winu padoms top ſtnams 16; un zaur Liſiju nowehrſts 22.

1. Un Pahwils, azis uſ to teeſu metis, ſazija: wihri, brahli, es ar wiſai labu ſinamu ſirdi Deewa preekſchâ eſmu dſihwojis lihdſ ſchai paſchai deenai. 24,16. 1 Tim.1,13. 2 Tim.1,3. Rom.4,2.

2. Bet tas augſtais preeſteris Ananija pawehleja teem, kas pee wina ſtahweja, winam par muti ſiſt.

Jahn.18,22. Jer.20,1.2.

3. Tad Pahwils uſ to ſazija: Deews tewi ſitihs, tu nobalteta ſeena! Tu ſche ſehdi, mani teeſat pehz bauſlibas, un tu pawehli mani ſiſt pret bauſlibu!

Mat.23,37. (Ezek.13,10.) Jahn.7,51.

4. Un tee, kas tur klaht ſtahweja, ſazija: waj tu to augſto Deewa preeſteri lamâ?

Jahn.18,22.

5. Un Pahwils ſazija: es neſinaju, brahli, winu eſam augſto preeſteri, jo ir rakſtits: pretſawu kauſchu wirſneeku tewim nebuhs kaunu runat. 2 Moſ.22,28.

6. Bet Pahwils ſinadams, ka ziti bija no ſaduzejeem, ziti no wariſejeem, ſauza augſtahs teeſas preekſchâ: wihri, brahli, es eſmu wariſeja dehls; es topu teeſats par to zeribu, ka mironi augſcham-zelſees.

24,15.21. 26,5. Wihlip.3,5.

7. Kad winſch to bija runajis, tad trokſnis zehlas ſtarp teem wariſejeem un ſaduzejeem, un tas pulks ſchkihrahs.

8. Jo tee ſaduzeji ſaka: augſchamzelſchanahs ne-eſot, un ne-eſot nedſ engeļa, nedſ gara; bet tee wariſeji wiſu to apleezina. 4,2. Mat,22,23.

9. Un tur leela brehkſchana ſahkahs, un tee rakſtu-mahzitaji no tahs wariſeju puſes zehlahs un teepahs ſazidami: mehs pee ſcha zilweka neka kauna ne-atrodam; un ja kahds gars ar winu ir runajis, waj kahds engelis, tadlai nekarojam pret Deewu.

p.8. (5,39.) 25,25. Jahn.12,29.18,38.

10. Bet kad tas trokſnis wairojahs, tad tam wirſneekam ruhpeja, ka Pahwils no teem netaptu ſaplehſts, un winſch teem kara-wihreem pawehleja no-eet, to no winu widus iſraut un noweſt uſ lehgeri. 22,24.

11. Un nahkoschâ nakti tas Kungs winam peestahjahs sazidams: turi drošchu prahtu, Pahwil; jo itin tà, kà tu par mani leezibu esi dewis Jerusalemê, tàpat tew buhs ari Româ leezinat.

18,9. 19,21. 25,12. 27,24.

12. Un kad gaisma bija aususi, tad tee Juhdi sapulzejahs un saswehrejahs topâ sazidami: mehs negribam ne ehst ne dsert, teekams Pahwilu buhsim nokawuschi.

Jahn. 16,2.

13. Un to bija wairak ne kà tschetrdesmit, kas tà bija saswehrejuschees.

14. Schee nahza pee teem augsteem preesteeem un wezajeem un sazija: mehs swehti esam nodeewojuschees, neka nebaudit, kamehr Pahwilu buhsim nokawuschi. 22,5.

15. Tad nu dodeet sinu tam wirsneekam un tai augstai teesai, lai to rihtâ pee jums atwed, it kà juhs wina leetu gribetut labaki isklausinat; bet mehs esam gatawi to nokaut, pirms tas atnahk.

16. Bet Pahwila mahsasdehls scho wiltu dsirdejis atnahza un eegahja lehgerî un Pahwilam to pasludinaja.

p. 10.

17. Un Pahwils weenu no teem kapteinehm pasauza un sazija: nowed scho jaunekli pee wirsneeka, jo winam ir preeksch ta kahda sina. 21,32.

18. Tad nu schis to nehma un noweda pee ta wirsneeka un sazija: tas saistitais Pahwils mani sauza un luhdsa, scho jaunekli pee tewis atwest, jo winam ar tewi kas jarunà.

19. Un tas wirsneeks to pee rokas nehma un sawrup aisgahjis waizaja: kas tew ir, to man teikt?

20. Un tas sazija: tee Juhdi saderejuschees tewi luhgt, ka tu rihtâ Pahwilu likt west preeksch tahs augstahs teesas, it kà tee gribetu winu jo skaidri isklausinat.

21. Tad nu tu nelaujees no teem pahrrunatees; jo wairak ne kà tschetrdesmit wihri no teem uz winu gluhn un paschi nodeewojuschees, neka ne ehst ne dsert, kamehr winu buhschot nokawuschi, un nu tee ir gatawi, gaididami no tewis to solischanu.

22. Tad tas wirsneeks to jaunekli atlaida pawehledams: nesaki to neweenam, ka tu to manim esi sinamu darijis.

23. Un tas, diwi no teem kapteinehm ataizinajis, sazija: sataiseet diwisimt karas-wihrus, ka tee eet uz Zesareju, un septindesmit jahtneekus un diwisimt strehlneekus ap to treschu stundu nakti.

10,1. 25,1.

24. Winsch ari lika jahjamus lopus parihkot, ka Pahwilu wirsû sehdinatu un we-

ſelu noweſtu pee ta walditaja Welika. Luhk.3,1. 20,20

25. Un winſch grahmatu rakſtija ar ſcheem wahrdeem:

26. Klaudijs Liſijas tam wiszeenigam walditajam Welikam preeku!

15,23. 24,3. Luhk.1,3. Jehk.1,1.

27. Scho wihru, las no teem Juhdeem ſagrahbts un no teem tik nenokauts, es, ar teem kara-wihreem peenahzis, eſmu iſrahwis, dſirdedams, ka winſch Romeetis, 21,30 ꝛc. 22,25.

28. Un gribedams to wainu ſinat, kadehl tee winu apſuhdſeja, es winu eſmu wedis preekſch winu augſtahs teeſas. 22,30.

29. Un es winu atradu apſuhdſetu par winu bauſlibas jautaſchanahm, bet winſch par neko netapa apſuhdſets, ar ko nahwi waj ſaites buhtu pelnijis. 18,15. 23,9. 25,19. 26,31.

30. Un kad man tas padoms tapa ſinams, las teem Juhdeem bija pret ſcho wihru, tad es tuhdal winu pee tewis eſmu ſuhtijis un teem ſuhdſetajeem pawehlejis, tawâ preekſcha iſteikt, las teem ir pret winu. Dſihwo weſels! p.20 ꝛc. 24,8.

31. Tad nu tee kara-wihri, it kà teem bija pawehlets, Pahwilu nehma un pa nakti noweda uſ Antipatridu.

32. Un otrâ deenâ tee winu atſtahja teem jahtneekeem, ar winu tahlak eet un paſchi greeſahs atpakal uſ lehgeri. p.23.

33. Wini nu uſ Zeſareju nahkuſchi un to grahmatu tam ſemes-walditajam atdewuſchi, ari Pahwilu winam nodewa.

34. Un tas ſemes-walditajs to grahmatu laſijis waizaja, no kuras ſemes-teeſas winſch eſot? Un dſirdejis, ka winſch no Kilikijas, 22,3.

35. Tas ſazija: es tewi iſklauſinaſchu, kad ir tawi ſuhdſetaji atnahkſ, un pawehleja, winu Erodus pilî apſargat. 25,16. Mar.27,27.

24. nodaļa.

Pahwils preekſch ſemes-ſoga Welika top apſuhdſets 2; aiſbildinajahs 10; Weliks negrib to teeſu ſpreeſt 22; bet aiſeedams Pahwilu zeetumâ atſtahj 27.

1. Un pehz peezahm deenahm tas augſtais preeſteris Ananija nonahza ar teem wezajeem un ar kahdu runataju Tertullu; ſchee pee ta ſemes-walditaja ſawu ſuhdſibu pret Pahwilu peeneſa. 23,2.14.

2. Un kad winſch tapa ſaukts, Tertullus eeſahza winu apſuhdſet ſazidams:

3. Ka mehs zaur tewi leelu meeru eſam dabujuſchi, un ka zaur tawu uſraudſiſchanu daudſ teizamas leetas ſchai tautai noteek, to mehs,

wiſzeenigais Welits, wiſadi un wiſâs malâs ar wiſu pateikſchanu ſanemam. 23,26.

4. Bet lai es tewi pa ilgi nekaweju, luhdſos, ka tu pehz tawas laipnibas kahdus ihſus wahrdus no mums klauſitos.

5. Jo mehs eſam atraduſchi, ka ſchis wihrs ir mehris un trokſchņa zehlejs ſtarp wiſeem Juhdeem wiſâ paſaulê un ka winſch ir tahs Nazareju draudſes preekſchneeks,

17,6. Luhk. 23,2. 1 Kor. 4,13. Mark. 14,67. Mat. 2,23. Jahn. 1,46.

6. Kas ari apņehmees, Deewa-namu apgahnit; to mehs tad ari eſam grahbuſchi un pehz ſawas bauſlibas gribejuſchi teeſat. 21,28 ꝛc.

7. Bet Liſijs, tas wirſneeks, peenahzis klaht, winu ar leelu waru no muhſu rokahm ir aiſwedis. 23,27.

8. Un wina ſuhdſetajeem pawehlejis, pee tewis nahkt; no ta tu pats wiſas leetas iſklauſinadams wari nopraſt, par ko mehs winu apſuhdſam.

9. Bet tee Juhdi aridſan runaja lihdſ, ſazidami, ka tas tà eſot.

10. Bet Pahwils, kad tas ſemes-walditajs winam ar roku bija metis, lai runà, atbildeja: tapehz ka es ſinu, tewi jau daudſ gadus eſam eezeltu par ſogi pahr ſcho tautu, tad es jo droſchi ſawu leetu aiſbildinaſchu. 26,1.2.3.

11. Tu wari dabut ſinat, ka naw wairak nekà diwpadeſmit deenas, kamehr es uſ Jeruſalemi eſmu nahzis, Deewu luhgt.

12. Un tee mani naw atraduſchi nedſ Deewa namâ uſ kahdu runajam, nedſ baſnizâs, nedſ pilſehtâ troksni zeļam. 25,8.

13. Tee ari newar peerahdit, par ko tee tagad mani apſuhdſ. 25,7.

14. Bet to es tewim droſchi ſaku, ka es ſawu tehwu Deewam kalpoju pehz ta zeļa, ko tee ſauz par atkahpeju tizibu, tizedams wiſu, kas bauſlibâ un praweeſchôs rakſtits;

p.5. 22,4. 26,22. 2 Tim. 1,3.

15. Un man ir uſ Deewu ta zeriba, uſ ko ſchee aridſan gaida, ka mironi augſchamzelſees, ir taiſni ir netaiſni.

23,6. 26,6—8. Luhk. 14,14. Dan. 12,2.

16. Un tapehz es pats dſenos, weenumehr paturet beſwainigu ſinamu ſirdi Deewa un zilweku preekſchâ. 23,1.

2 Kor. 1,12. Ebr. 13,18. 1 Peht. 3,16.

17. Bet pehz kahdeem gadeem es eſmu nahzis, mihleſtibas dahwanas ſawai tautai dot un upurus.

21,24 ꝛc. Rom. 15,25 ꝛc.

18. Pee tam, kad es Deewa-namâ ſchkihſtijos, kahdi Juhdi no Aſijas mani atrada, beſ druhſmas un beſ trokſchņa;

21,27.

19. Teem buhtu peenahzees tawâ preekſchâ buht un ſuhdſet, ja teem kas buhtu pret mani.

20. Jeb lai ſchee paſchi ſaka, kahdu netaiſnibu tee pee manis ir atraduſchi, kad es ſtahweju augſtahs teeſas preekſchâ?

21. Ja ne ſcha weeniga wahrda dehl, ka es preekſch teem ſtahwedams ſauzu: miroņu augſchamzelſchanahs dehl es ſchodeen no jums topu teeſats. 23, 6.

22. Un kad Weliks to dſirdeja, tad winſch to ſpreedumu pawilzinaja, ſcho mahzibu jo labi ſinadams, un ſazija: kad Liſijs, tas wirſneeks, atnahks, tad es juhſu leetu iſklauſinaſchu. p. 14. 23, 26.

23. Un winſch tam kapteinim pawehleja, Pahwilu ſargat un winam atweegloſchanu wehlet un neweenam no wiņa peederigeem neleegt, winam kalpot un pee wiņa nahkt. 19, 22. 21, 8.

24. Un pehz kahdahm deenahm Weliks atnahza ar Druſillu, ſawu ſeewu, kas bija no Juhdu zilts, un ſuhtija pehz Pahwila un klauſijahs wiņa mahzibu par tizibu uſ Kriſtu.

25. Un kad winſch runaja par taiſnibu un ſchkihſtibu un nahkamo ſodibu, tad Weliks pahrbijahs un atbildeja: ſcho reiſ tu wari eet; kad man atkal buhs walas, tad es tewi aizinaſchu. 10, 42. Ebr. 6, 2.

26. Bet tas turklaht ari zereja, ka tam nauda no Pahwila taps dota, lai winu atlaiſtu. Tadehl tas ari daſchreiſ pehz wiņa ſuhtija un ar winu runaja.

27. Un kad diwi gadi bija pagahjuſchi, tad Porzius Weſtus nahza Welika weetâ, un Welikš gribedams teem Juhdeem ko pa prahtam darit, Pahwilu pameta zeetumâ. 25, 9. 14. Mark. 15, 15.

25. nodaļa.

Pahwils preekſch Weſtus no teem Juhdeem top apſuhdſets 1; bet tee pret winu neſpehj neneeka 4; un top uſ Jeſareju ſuhtiti, tur Pahwils pats klaht 6; Pahwils peeſauz keiſaru 10; Agrippa pats Pahwilu iſklauſina 22.

1. Tad nu Weſtus, to ſemes waldibu uſnehmis, gahja pehz trim deenahm no Jeſarejas uſ Jeruſalemi. 22, 23. 24, 27.

2. Un tur winam tas augſtais preeſteris un tee augſtakee no teem Juhdeem ſuhdſeja pret Pahwilu un winu luhdſa, 24, 1.

3. Schehlaſtibas praſidami pret winu, ka tas winu uſ Jeruſalemi ſuhtitu, gluhnedami, ka winu uſ zeļa nokautu. p. 11. 23, 15.

4. Tad Weſtus atbildeja, ka Pahwils topot ſargats Jeſarejâ, un ka winſch pats

gribot drihs turp aiseet. 24,23.

5. Kas nu juhsu starpâ to war (tà winsch sazija), tee lai lihds no-eet un to apsuhds, ja kahda waina ir peeschawihra.

6. Un kad winsch pee teem wairak kà desmit deenas bija palizis, tad winsch nahza us Zesareju un otrâ deenâ, us soga-krehsla sehdedams, winsch pawehleja, Pahwilu atwest. 18,12. Jahn. 19,13.

7. Un kad tas bija atnahzis, tad tee no Jerusalemes nahkuschee Juhdi apkahrt stahweja, dauds un grehtas wainas pret Pahwilu nesdami, ko tee newareja peerahdit. 24,13.

8. Jo tas tà aisbildinajahs: es neko ne-esmu grehkojis, nei pret Juhdu bauslibu, nei pret Deewa-namu, nei pret keisaru. 24,12.

9. Bet Westus gribedams teem Juhdeem pa prahtam darit, atbildeja un us Pahwilu sazija: Waj tu gribi us Jerusalemi eet, lai es tewi tur teesaju par schahm leetahm? 24,27.

10. Bet Pahwils sazija: es stahwu preekisch keisara soga-krehsla, tur man peenahkahs tapt teesatam, teem Juhdeem es nekahdu netaisnibu neesmu darijis, kà ir tu jo labi sini. 22,28.

11. Bet ja es netaisnibu esmu darijis un nahwi laut kà pelnijis, tad es neleedsos mirt; bet ja tas naw nekas, par ko tee mani apsuhds, tad neweens pehz winu patikschanas mani wineem newar nodot. Es keisaru peesauzu. p.3.9.16.18,24.26,32. 2 Sam. 14,32.

12. Tad Westus ar teem runas-kungeem sarunajees atbildeja: keisaru tu esi peesauzis, pee keisara tew buhs no-eet. p.25.27,1.28,18.19.

13. Bet kad kahdas deenas bija pagahjuschas, tad kehnisch Agrippa und Bernike nahza us Zesareju, Westu apsweizinat.

14. Un kad tee kahdas deenas tur bija pakawejuschees, Westus kehnikam stahstija Pahwila leetas sazidams: sche ir weens wihrs no Welika atstahts zeetumâ; p.19.26.24,27.

15. Par to, kad es biju Jerusalemê, tee augstee preesteri un Juhdu wezaji peneesa suhdsibu un luhdsa spreedumu pret winu; p.2.3.

16. Teem es atbildeju: Romeeschem naw eeradums, kahdu zilweku nodot us nomaitaschanu, pirms tas, kas apsuhdsets, tos suhdsetajus naw redsejis sawâ preekschâ un naw wahku dabujis par to suhdsibu aisbildinatees. p.11.23,30.

17. Kad nu tee scheitan bija sanahkuschi, tad es bez nekahdas kaweschanas otrâ deenâ us soga-krehsla sehde-

dams pawehleju, to wihru atweſt; p.6.

18. Pret to tee ſuhdſetaji ſtahwedami nekahdu leetu naw peneſuſchi, ko es par ſaunu buhtu eeſkatijis.

19. Bet teem bija kahdas apjautaſchanas pret winu par ſawu paſchu mahnu-tizibu un par kahdu Jeſu, kas eſot nomiris, par ko Pahwils ſazija, winu eſam dſihwu. 18,25. 23,29. 26,8.23.

20. Un ſcho ſtrihdus leetu kadi nepraſdams, es faziju: waj tas gribot uſ Jeruſalemi eet un tur par ſchahm leetahm littees teeſatees. p.9.

21. Bet kad Pahwils praſija, lai uſ paſcha keiſara ſpreedumu taptu ſargats; tad es pawehleju to ſargat, teekams es winu pee keiſara ſuhtiſchu. p.11.12

22. Un Agrippa fazija uſ Weſtu: es pats aridſan ſcho zilweku gribetu dſirdet; un winſch fazija: riht tu to dſirdeſi. Luhk.23,8.

23. Tad nu otrâ deenâ, kad Agrippa un Bernike ar leelu greſnibu nahza un ar teem wirſneekeem un tahs pilſehtas augſteem wihreem eegahja teeſas-namâ, Pahwils pehz Weſtus pawehles tapa atweſts.

24. Un Weſtus fazija: Agrippa kehnin un wiſi juhs wihri, kas ſchaht eſat, juhs ſcho redſat, par ko wiſa Juhdu-draudſe tà Jeruſalemê kà ari ſcheitan mani ir peeſaukuſi un brehz, ka tam nebuhs wairs dſihwot. 21,36. 22,22.

25. Bet es eſmu atradis, ka tas neko naw darijis, ar ko nahwi buhtu pelnijis; un tadehł, ka tas pats keiſaru ir peeſauzis, tad es eſmu ſpreedis, winu ſuhtit. p.11.

26. Bet man par ſcho naw nekahdas ſkaidribas, ko tam kungam lai rakſtu. Tadehł es jums to eſmu preekſchâ wedis un wiswairak tewim, kehnin Agrippa, lai es pehz notikuſchas iſſlauſiſchanas ſinu, kas jarakſta. 21,34. 26,3.27.

27. Jo man ſchkeet, aplamu leetu eſam, weenu faiſtitu ſuhtit un tahs wainas pret to ne-uſrahdit.

26. nodaļa.

Pahwils droſchi aiſbildinajahs preekſch kehnina Agrippas 1; un buhtu wakâ tapis, kad winſch keiſaru nebuhtu peeſauzis 30.

1. Agrippa fazija uſ Pahwilu: tew ir wehlets preekſch ſewis paſcha runat. Tad Pahwils roku iſſteepis aiſbildinajahs: 24,10.

2. Es to ſewim turu par leelu laimi, kehnin Agrippa, ka man ſchodeen ir wehlets tawâ preekſchâ aiſbildinatees par wiſu to, par ko es no teem Juhdeem topu apſuhdſets,

3. Wiswairak, kad es ſinu,

tewi esam mahzitu wisâs Juhdu eeraschâs un jautaschanâs. Tapehz es tewi luhdsu, lehnprahtigi mani klausitees. 24,4. 25,20.

4. Manu dsihwoschanu no masahm deenahm, kahda ta no eesahkuma bijusi manas tautas starpâ eeksch Jerusalemes, to nu wisi Juhdi sina. 22,3. Gal.1,13 ꝛc.

5. Tee man sen jau pasina, (ja tee gribetu leezibu dot), ka es esmu dsihwojis pehz muhsu Deewa kalposchanas wiszeetakeem likumeem, warisejs buhdams. 22,3. 23,6.

6. Un nu es stahwu un topu teesats par to zeribu us to no Deewa muhsu tehweem doto apsolischanu. 13,32. 28,20.

7. Pee tahs zerè nahkt muhsu diwpadsmit ziltis, bes miteschanahs naktihm un deenahm Deewam kalpodamas. Parschozeribu, kehnin Agrippa, es no teem Juhdeem topu apsuhdsets. 24,14.15.

8. Kà? waj ta jums schkeet netizama leeta, ka Deews mironus usmodina? 4,2. 25,19. Mark.8,15.

9. Man pascham gan schkita, ka man wajagot Jesus, ta Nazareescha, wahrdam dauds preti darit. 22,4 ꝛc.

10. To es ari esmu darijis Jerusalemê, un es dauds swehtus esmu eeslehdsis zeetumâ, to waru no teem augsteem preestereem dabujis; un kad wini tapa nokauti, tad man tas bija paprahtam. 22,20.

11. Un pa wisahm basnizahm es tos daudskahrt esmu mozijis un tos speedis saimot, un pahrleeku pret teem trakodams es tos esmu waijajis ari lihds sweschahm pilsehtahm. 22,5.

12. Kad es tadehl ari us Damasku gahju ar spehku un waru no teem augsteem preestereem, 9,2 ꝛc.

13. Tad, ak kehnin, es deenas-widû us zeła weenu gaischumu no debesihm, skaidraku ne kà sauli, redseju, kas mani un manus zełabeedrus apspideja.

14. Un kad mehs wisi pee semes pakritahm, tad es dsirdeju balsi us mani runajam un Ebreju walodâ sakam: Saul, Saul, ko tu mani waijà? Tewim gruhti nahksees pret dsenuli spahrdit!

15. Bet es saziju: kas tu esi, Kungs? Bet tas sazija: Es esmu Jesus, ko tu waijà.

16. Bet zelees un stahwi us sawahm kahjahm. Jo tapehz es tewim esmu parahdijees, ka es tewi eezeltu par kalpu un leezineeku tanîs leetâs, ko tu esi redsejis un kahdâs es tewim parahdischos, 22,15. Dan.10,9. 10,18. 1 Kor.11,23. Gal.1,12.

17. Tewi israudams no scheem łaudihm un no teem paganeem, pee kureem es tewi

tagad ſuhtu, 22,21. Jer.1,8.28.19.

18. Winu azis atdarit, la tee atgreeſchahs no tumſibas pee gaiſmas un no welna waras pee Deewa, la tee dabu grehku-peedoſchanu un dalu ſtarp teem ſwehtiteem zaur tizibu uſ mani.

(6,10.) 20,32. Eſ.42,7. 1 Peht.2,9. Kol.1,12—14.

19. Tapehz, ak kehnin Agrippa, es ſchai parahdiſchanai no debeſihm ne-eſmu bijis nepaklauſigs; Gal.1,16.

20. Bet es papreekſchu teem, kas Damaſkû un Jeruſalemê un wiſâ Juhdu-ſemê, un teem paganeem eſmu paſludinajis, lai no grehkeem atſtahjahs un pee Deewa atgreeſchahs un dara atjaunata prahta peenahkamus darbus.

9,20.28. 20,21. Mat.3,8.

21. Tadehk tee Juhdi, Deewa-namâ mani ſagrahbuſchi, apnehmahs mani nokaut.

21,30.31.

22. Bet palihgu no Deewa dabujis es ſtahwu lihdſ ſchai deenai, un apleezinaju tik pat maſam kà leelam, zita neka nefazidams kà ween, ko praweeſchi un Moſus runajuſchi, ka notiks; 8,10. 24,14. 28,23. Parahd.13,16. Luhk.24,44 ꝛc.

23. Ka Kriſtum bija jazeeſch, un ka winſch, tas pirmais, kas no mironeem augſcham-zehlees, gaiſmu paſludinahs ſaweem laudihm un teem paganeem. 13,47. Luhk.2,32. 24,26 ꝛc. 1 Kor.15,4.20.

24. Un kad winſch tà aiſbildinajahs, tad Weſtus fazija ar ſtanu balſi: Pahwil, tu eſi traks, ta leelà rakſtuſinaſchana tewi padara traku.

p.5,22.

25. Bet tas fazija: es neeſmu wis traks, wiſzeenigais Weſtu, bet es runaju pateeſigus un prahtigus wahrdus.

24,3. Jahn.8,49.

26. Jo par ſchahm leetahm kehninſch ſina, uſ ko es ari droſchi runaju. Jo es netizu, ka kahda no ſchahm leetahm winam ir paſlehpta; jo tas naw kattâ notizis.

p.3. Jahn.18,20.

27. Waj tu, kehnin Agrippa, teem praweeſcheem tizi? Es ſinu, ka tu tizi!

28. Bet Agrippa fazija uſ Pahwilu: daudſ netruhkſt, tu mani pahrrunà, ka es paleeku par Kriſtus mahzekli.

11,26.

29. Bet Pahwils fazija: es no Deewa wehletos, lai truhkſt maſ waj daudſ, ka ne ween tu, bet ari wiſi, kas mani ſchodeen dſird, tahdi top, kahds es eſmu, beſ ſchahm faitehm ween. 22,30. 28,20.

30. Un kad winſch to runaja, tad kehninſch zehlahs un ſemes-walditajs un Bernike un kas pee teem ſehdeja.

25,23.

31. Un aiſgahjuſchi tee ru-

naſa ſawâ ſtarpâ ſazidami: ſchis zilweks neko nedara, ar ko winſch nahwi waj ſaites pelna. 25,25.

32. Un Agrippa ſazija uſ Weſtu: ſcho zilweku waretu palaiſt, kad tas keiſaru nebutu peeſauzis. 25,11. 28,19.

27. nodaļa.

Pahwils top uſ Romu weſts, ſludina, ka uhdens-behdas nahkſchot 9; bet neweens winam negrib tizet 11; tad zelahs leela wehtra juhrâ 14; bet tee zilweki Pahwila dehl top iſglahbti 15.

1. Un kad tas bija noſpreeſts, ka mums bija pahrzeltees uſ Italiju, tad tee Pahwilu un kahdus zitus zeetumneekus nodewa weenam karaſ-kapteinim, ar wahrdu Julijus, no keiſara karoga. 10,1. 25,12. 26,32.

2. Un weenâ Adramites laiwâ kahpuſchi, mehs gribejahm Aſijas pilſehtahm eet garam, un aiſzehlamees, un Ariſtarks, tas Makedoneetis no Teſalonikas, bija mums lihdſ. 17,1.19,29.

3. Un otrâ deenâ mehs laidahm malâ pee Sihdanas. Un Julijus laipnigi pret Pahwilu turedamees atlahwa pee teem draugeem eet, ka tas no teem dabuhtu apgahdaſchanu. 12,20.21,4.24,23.28,16.

4. Un mehs no tureenes aiſzehluſchees brauzahm apakſch Kipras, jo wehji mums bija preti. 21,3.

5. Un gar Kilikiju un Pamwiliju pahr juhru pahrzehluſchees mehs nahzahm uſ Miru Likijas-ſemê. 6,9. 13,13.

6. Un tur tas kapteine atrada weenu laiwu no Aleksandrijas, kas gahja uſ Italiju, un lika mums tanî eekahpt. 18,24. 28,11.

7. Un mehs kahdas deenas lehni braukdami un ar mokahm pret Knidu nahkuſchi, tapehz ka wehjſch muhs nelaida, brauzahm gar Kreetu pret Salmoni. Tit.1,5.

8. Un ar mokahm tur garam braukuſchi mehs nahzahm kahdâ weetâ, ko ſauz par krahſchņu oſtu, kur Laſeas pilſehta bija tuwu.

9. Kad nu labs laiks bija pagahjis un braukſchana jau bija bailiga, tapehz ka ari gawenu-laiks jau bija pahri, tad Pahwils tos pamahzija, 3 Moſ.23,27.

10. Uſ teem ſazidams: wihri, es redſu, ka ta braukſchana notiks ar grehkumu un leelu poſtu, ne ween pee prezes un laiwas, bet ari pee muhſu dſihwibas.

11. Bet tas kapteine wairak tizeja tam ſtuhrmanim un kungeekam, ne kà tam, ko Pahwils ſazija. Jon.1,6.

12. Un kad ta mala nedereja, tur par ſeemu miſt, tad ta leelà puſe padomu dewa, no tureenes aiſzeltees, waj

newaretu pee Weniles kluht, un tur par ſeemu palikt; ta ir oſta eekſch Kreetas un ſtahw pret deenas-widus-wehju un wakara-wehju. 28,11.

13. Un kad deenas-widus-wehjſch lehni puhta, tad wineem ſchkita, ka ſawu nodomu panahkuſchi, un enkurus uſwilkuſchi, tee laida jo tuwu gar Kreetu. p.7.

14. Bet ne-ilgi pehz tam weeſuļa wehjſch, kas top ſaukts idus, pazehlahs pret to ſalu.

15. Un kad ta laiwa tapa lihdſ aiſrauta un neſpehja pret wehju turetees, tad mehs to padewahm un tapahm neſti. Dahw.dſ.107,25 ꝛc.

16. Un kad mehs pee weenas ſalas nahzahm, kas Kauda top ſaukta, tad mehs tik to warejahm maſo laiwinu ſaturet.

17. To tee uſwilkuſchi, ar wirwehm to laiwu noſtiprinaja, un bihdamees, ka uſ ſeklumu ne-uſſlihſtu, ſehgeli nolaida ſemê un mehtajahs. p.30.

18. Un kad wehtrâ loti tapahm mehtati, tad otrâ deenâ ſahka lahdinu iſmeſt.

19. Un treſchâ deenâ mehs ar ſawahm paſchu rokahm laiwas rihkus iſmetahm. p.38. Jon.1,5.

20. Un kad kahdas deenas nei ſaule, nei ſwaigſnes neſpihdeja un leela auka muhs ſpeeda, tad wiſa glahbſchanas zeriba mums iſſuda. Dahw.dſ.107,26.

21. Un kad tee ilgi nebija ehduſchi, Pahwils zehlahs winu widû ſazidams: jums, ak wihri, buhtu peenahzees man paklauſit un ne-aiſzeltees no Kreetas un iſſargatees no tahda grehkuma un ſkahdes. p.10.

22. Un tagad es juhs pamahzu turet droſchu prahtu, jo neweenam no jums dſihwiba neſudihs, bet ween ta laiwa.

23. Jo ſchinî nakti man peeſtahjahs weens engelis no ta Deewa, kam es peederu un kam es ari kalpoju, Dan.6,16,20.

24. Sazidams: nebihſtees, Pahwil, tew buhs nahkt keiſara preekſchâ, un redſi Deews tewim wiſus ir dahwinajis, kas lihdſ ar tewi ir laiwâ. p.44. 9,15. 18,9. 23,11. (Jon.1,14.15.)

25. Tapehz turait droſchu prahtu, juhs wihri: jo es Deewam tizu, ka tas tà notiks, kà manim ſazits.

26. Bet mehs tapſim iſmeſti pee kahdas ſalas. 28,1.

27. Kad nu ta tſchetrpadſmitâ nakts bija nahkuſi, un mehs Adrijas juhrâ tapahm mehtati ap nakts widu, tad tee laiwineeki bijahs, ka neuſdurtos uſ kahdu malu. p.33.

28. Un tee lodi ismeta un atrada diwidesmit asis, un makenit tahlak atkal lodi ismetuschi, atrada peezpadsmit asis.

29. Un bihdamees, ka us akmineem ne-usklihstu, tee meta no laiwas pakal-gala tschetrus enkurus un wehlejahs, ka gaisma austu.

30. Bet kad tee laiwineeki mekleja no laiwas behgt un maso laiwinu nolaida juhrâ, melodami, ka no preekschgala enkurus gribot nolaist, p.16.17.

31. Tad Pahwils us to kapteini un teem kara-wihreem sazija: ja schee nepaleek laiwâ, tad juhs newarat isglahbtees. p.22.

32. Tad tee kara-wihri tahs laiwinas wirwes nozirta un lika tai nokrist.

33. Un kamehr gaisma ausa, Pahwils wisus luhdsa, lai baribas pabauda, sazidams: schodeen ir ta tschetrpadsmitâ deena, ka juhs gaididami paleekat ne-ehduschi un neka ne-esat baudijuschi. p.27. Dahw.ds.102,5.

34. Tadehl es juhs pamahzu baribu nemt; jo tas jums pascheem buhs par labu; jo neweenam no jums ne mats no galwas nekritihs. p.43. Luhk.21,18.

35. Un to sazijis un maisi nehmis, winsch Deewam pateiza wisu preekschâ un to pahrlausis eesahza ehst. Mat.14,19.

36. Un wisi eedroschinati nehma ari baribu.

37. Uu mehs tanî laiwâ pawisam bijahm diwisimt un septindesmit un seschas dwehseles.

38. Un pa-ehduschi tee laiwu atweegloja, labibu juhrâ ismesdami. p.19.

39. Un kad gaisma ausa, tee to semi nepasina, bet eeraudsija weenu juhras lihzi, kura malâ tee laiwu gribeja peelaist, ja tik waretu.

40. Un tee enkurus nozirtuschi palaida juhrâ un turklaht stuhra-saites atraisijuschi un sehgeli pa wehjam pazehluschi dsinahs pee malas. p.20.

41. Bet tee noklihda tahdâ weetâ, kur us abejahm pusehm bija juhra, un laiwa dausijahs, un preekschgals usgahja us sekli un palika nekustinajams, un pakalgals tapa sadausits no wilnu waras. 2 Kor.11,25.

42. Tad to kara-wihru padoms bija, tos saistitos nokaut, lai neweens ispeldedams ne-isbehgtu. 16,27.

43. Bet tas kapteine, gribedams Pahwilu isglahbt, winu padomam turejahs preti un pawehleja teem, kas wareja peldet, papreeksch uhdenî eelaistees un malâ eet, p.3.

44. Un teem zitteem, waj uſ galdeem, waj uſ kahdeem laiwas gabaleem; un tà notika, ka wiſi iſglahbahs un tika malâ. p.22—25.

28. nodaļa.

Pahwils odſi notrata no ſawas rokas uguni 3; dſeedina Publijus tehwu 7; nahk uſ Romu 14; mahza tur beſ kaweſchanas par Deewa walſtibu 30.

1. Un kad tee bija iſglahbti, tad tee dabuja ſinat, ka ta ſala tapa ſaukta Melite. 27,26.

2. Un tee ſalas kaudis mums parahdija leelu laipnibu; jo tee uguni uſkuhruſchi muhs wiſus uſnehma, ta leetus dehl, kas bija ſahzis liht, un ta aukſtuma dehl.

2 Kor.11,27.

3. Un kad Pahwils kahdu ſchagaru naſtiņu bija ſalaſijis un pee uguns peelizis, tad weena odſe no ta karſtuma iſlihda un ap wiņa roku aptinahs. Ez.11,8. Sak.23,32.

4. Un kad tee ſalas kaudis to tahrpu redſeja pee wiņa rokas karajamees, tad tee ſazija ſawâ ſtarpâ: ſchis zilweks teeſcham ir ſlepkawa, kam no juhras iſglahbtam atreebſchana nekauj dſihwot.

Jſak.20,16. Am.9,3. 5 Moſ.32,24.

5. Bet wiņſch to tahrpu notratija uguni un neko kauna nezeeta. Mark.16,18.

6. Un tee gaidija, ka tas uſtuhktu, waj peepeſchi nomiris patriſtu; bet kad tee ilgi bija gaidijuſchi un redſeja, ka nekahds kaunums wiņam nenotika, tad teem zitas domas nahza, un tee ſazija, wiņu eſam deewu. 14,11.

7. Un ap to paſchu weetu tam ſalas wirſneekam, ar wahrdu Publijus, bija muiſcha; tas muhs uſnehma un trihs deenas laipnigi kopa.

8. Un notikahs, ka Publijus tehws ar drudſi un ar aſinsſehrgu ſirga; pee ta Pahwils eegahja un Deewu peeluhdſis rokas tam uſlika un to darija weſelu. Mat.8,14. Mark.16.18.

9. Kad nu tas bija notizis, tad ari tee ziti atnahza, kam tanî ſalâ bija ſehrgas, un tapa dſeedinati. Mat.4,24.

10. Tee aridſan muhs ar leelu godu apgodinaja, un kad mehs aiſzehlamees, tee dewa, to mums waijadſeja.

11. Un pehz trim mehneſcheem aiſzehlamees ar laiwu, kas bija no Aleksandrijas un tanî ſalâ par ſeemu bija mituſi, un kam par ſihmi bija dwihni. 27,6.

12. Un uſ Sirakuſu nahkuſchi, mehs tur palikahm trihs deenas.

13. No turcenes atkal aiſzehluſchees, mehs nahzahm uſ Regiu; un kad pehz weenas deenas deenas-widus-mehſch zehlahs, tad nahzahm

otrâ deenâ us Puteoleem.
14. Tur mehs atradahm brahļus un no teem tapahm luhgti, septiņas deenas pee teem palikt, un tà mehs nahzahm us Romu. 21,4. 23,11. Rom.1,10 u.

15 Un no turreenes tee brahļi, par mums dsirdejuschi, isgahja mums preti lihds Appijus-tirgum un Tritabernahm; tos redsedams, Pahwils Deewam pateiza un nehmahs droschu prahtu. Rom.1,12.

16. Un kad mehs nahzahm us Romu, tad tas kapteine tos saistitos nodewa tam karaspaldneekam, bet Pahwilam wała tapa dota, sawrup palikt ar kahdu karaspihru, kas winu sargaja. p.23. 12,6. 24,23. 27,3.

17. Un notikahs pehz trim deenahm, ka Pahwils Juhdu preekschneekus sa-aizinaja. Un kad tee bija kopâ sanahkuschi, winsch us teem sazija: wihri, brahļi, es neko neesmu darijis nei pret scheem kaudihm, nei pret tehwu eeradumeem un tomehr saistits no Jerusalemes esmu nodots Romeeschu rokâs. 24,12 u. 25,8. Neem.2,11.

18. Tee issautajuschi gribeja mani atlaist, tadehļ ka nekahdas nahwes-wainas pee manis nebija. 26,32.

19. Bet kad tee Juhdi preti runaja, tad tapu speests, keisaru peesaukt, tomehr ne tà, ka manim buhtu ko suhdset pret sawu tautu. 25,11,12.

20. Tad nu schahs leetas dehļ es juhs esmu luhdsis, ka dabuhtu juhs redset un ar jums runat. Jo Israēla zeribas dehļ es ar schahm kehdehm esmu saistits. p.16. 26,6 u. Ew.6,20. 2 Tim.1,16.

21. Bet tee us winu sazija: mehs ne-esam nedz grahmatas par tewi no Juhdu semes dabujuschi, nei ari kahds no teem atnahkuscheem brahļeem par tewi ko kauna ir sludinajis jeb runajis.

22. Tomehr mehs gribam no tewis dsirdet, ko tu domà; jo no schahs draudses mums ir sinams, ka tai wisâs malâs top preti runats. 24,5.14. Luhk.2,34.

23. Un kad tee winam weenu deenu bija nolikuschi, tad daudsi nahza pee wina mahjas-weetâ; teem winsch Deewa walstibu apleezinaja un isstahstija, tos pahrleezinadams par Jesu no rihta agri lihds wakaram. p.30. 20,25. 26,22.

24. Un siti gan tapa pahrleezinati zaur to, ko winsch sazija, bet siti netizeja. 14,4. 17,4.

25. Un nebuhdami sawâ starpâ weenprahtigi, tee aisgahja, kad Pahwils to weenu wahrdu bija sazijis: tas Swehtais Gars gan labi

zaur praweeti Eſaiju ir runajis uſ muhſu tehweem 1,16. 2 Peht. 1,21.

26. Sazidams: no-eij pee ſcheem laudihm un ſaki: ar auſihm juhs dſirdeſeet un neſapratiſeet, un redſedami juhs redſeſeet un nenomaniſeet. Eſ. 6,9.10.

27. Jo ſcho lauſchu ſirds ir tapuſi zeeta, un ar auſihm tee gruhti dſird un ſnauſch ar ſawahm azihm, ka tee ar azihm neredſ un ar auſihm nedſird, un ar ſirdi neſaprot un ne-atgreeſchahs, ka es tos dſeedinatu.

28. Tad nu jums buhs ſinat, ka paganeem Deewa peſtiſchana ir ſuhtita, un tee to dſirdehs. 13,46 u. 22,21. 26,17.18. Dahw. dſ. 18,45.

29. Un kad winſch to biſa ſazijis, tad tee Juhdi aiſgahja, ſawâ ſtarpâ daudſ apſautadamees.

30. Un Pahwils palika diwi gadus ſawâ ihpaſchi ihretâ mahjas-weetâ, un wiſus peenehma, kas pee wina nahza, p. 16,23.

31. Deewa-walſtibu ſludinadams un par to Kungu Jeſu Kriſtu mahzidams ar wiſu droſchibu beſ aiſleegſchanas. p. 23. 1,3. 4,29. 9,28. 14,3. Ew. 6,20.

Ew. Apuſtuļa Pahwila grahmata Romeeſcheem.

1. nodaļa.

Pahwils Romeeſchus apſweizina 1—9; ewangeliuma ſpehks 16; zaur tizibu ween war nahkt debeſ'-walſtibâ 17; wiſi pagani Deewa preekſchâ grehzineeki 18.

1. Pahwils, Jeſus Kriſtus kalps, aizinats par apuſtuli, iſwehlets, ſludinat Deewa ewangeliumu, Gal. 1,10.15 u. Ap. darb. 13.2. 26,16 u. 1 Tim. 1,11 u.

2. Ko winſch papreekſch zaur ſaweem praweeſcheem ſwehtôs rakſtôs apſolijis 3,21. 16,25 u. Tit. 1,2.

3. Par ſawu Dehlu, (kas pehz meeſas ir zehlees no Dahwida ſehklas Ap. darb. 13,23.

4. Un pehz ta ſwehtiſchanas Gara zaur augſchamzelſchanos no mironeem ſpehkâ ir parahdits Deewa dehls), par Jeſu Kriſtu, muhſu Kungu, Ap. darb. 13,33.34. 1 Peht. 3,18. 1 Jahn. 5,6 u. 1 Kor. 12,3. 1 Tim. 3,16.

5. Zaur ko mehs eſam dabujuſchi ſchehlaſtibu un apuſtuļa-amatu, lai tizibai paklauſa wina wahrda labad wiſi pagani, 15,18. Ew. 3,8 u. Gal. 2,7.9. 1 Kor. 15,10. Ap. darb. 6,7.

6. Kuŗu ſtarpâ ari juhs eſat

Jeſus Kriſtus aizinatee, — 9,24.

7. Wiſeem Deewa mihleem, teem aizinateem ſwehteem Româ: ſchehlaſtiba jums un meers no Deewa, muhſu Tehwa, un no ta Kunga Jeſus Kriſtus. 11,28 Ew.1,6. Kol.3,12. 1 Kor.1,2.3. 2 Kor.1,2.

8. Papreekſch es ſawam Deewam pateizu zaur Jeſu Kriſtu par jums wiſeem, ka juhſu tiziba top teikta wiſâ paſaulê. 16,19. 1 Kor.1,4 ꝛc.

9. Jo Deews, kam es ſawâ garâ kalpoju, wina Dehla ewangeliumu ſludinadams, ir mans leezineeks, ka es beſ miteſchanahs juhs peeminu, p.1. 9,1. Wihl.1,8. Ew.1,16.

10. Allaſchihn ſawâs luhgſchanâs luhgdams, lai jele kahdu reiſ zeſch man iſdotos pehz Deewa prahta peè jums nahkt. 15,23.32. Ap.darb.19,21.

11. Jo es ilgojos juhs redſet, lai jums eedomu kahdu garigu dahwanu, ka juhs topat ſtiprinati; 1 Teſ.3,10.

12. Tas ir, ka es lihdſ ar jums taptu eepreezinats zaur muhſu abeju, tà juhſu kà manu tizibu. 15,32. 2 Peht.1,1. Gal.11,25.

13. Bet es jums, brahli, negribu ſlehpt, ka daudſreiſ eſmu apnehmees pee jums nahkt (un lihdſ ſchim eſmu aiſtawets), lai es ari pee jums kahdu augli dabuhtu, kà pee teem zitteem paganeem. 11,25. 15,22. Wihlip.4,17.

14. Jo es eſmu parahdneeks Greekeem un barbareem, gudreem un negudreem. 1 Kor.1,22—24. 9,16. Kol.1,26.3,11.

15. Tadehl no ſawas puſes eſmu gataws, ari jums, kas eſat Româ, ewangeliumu ſludinat. Ap.darb.28,31.

16. Jo es nekaunos Kriſtus ewangeliuma dehl; jo tas ir Deewa ſpehks par peſtiſchanu ikweenam, kas tiz, papreekſchu Juhdam un ari Greekim. 2,9. 2 Tim.1,8.12. Dahw.dſ.119,46. 1 Kor.1,18. Ap.darb.3,25. 13,46.

17. Jo Deewa taiſniba eekſch ta parahdahs no tizibas uſ tizibu. Itin kà ir rakſtits: taiſnais dſihwos no tizibas. 3,21 ꝛc. 10,3. Abak.2,4.

18. Jo Deewa duſmiba no debeſihm parahdahs pahr ikweenu beſdeewibu un netaiſnibu pee zilwekeem, kas pateeſibu netaiſnibâ aiſtur. 2,8. 2 Teſ.1,8. Ebr.10,26 ꝛc. 2 Kor.4,2. Dahw.dſ.14,2 ꝛc.

19. Jo ta Deewa atſihſchana teem ir ſinama, jo Deews teem to ir ſinamu darijis. Ap.darb.14,15 ꝛc. 17,25 ꝛc.

20. Jo wina neredſamà buhſchana no paſaules radiſchanas pee teem darbeem top nomanita un eeraudſita, ir wina muhſchigais ſpehks, ir wina deewiba; tà, ka

tee newar aiſbildinatees, Dahw.dſ.19,2. Ebr.11,3.

21. Tapehz ka tee Deewu atſihdami, to kà Deewu naw godajuſchi nedſ winam pateikuſchi, bet ſawâs domâs neleeſchi tapuſchi un winu neprahtigà ſirds ir aptumſchota. 2 Kehn.17,15. Sak.19,3. Ew.4,1—8.

22. Teikdamees gudri eſoſchi, tee palikuſchi par gekeem, Jer.10,14. 1 Kor.1,19 ꝛc.

23. Un ir pahrwehrtijuſchi ta ne-iſnihzigà Deewa godibu par gihmi, kas lihdſigs nihzigam zilwekam un putneem un tſchetrkahjigeem lopeem un tahrpeem. Dahw.dſ.106,20. Jer.2,11. 5 Moſ.4,16 ꝛc.

24. Tapehz Deews tos ari nodewis winu ſirſchu kahribâs uſ neſchkihſtibu, ſawas meeſas ſagahnit ſawâ ſtarpâ. Ap.darb.14,16. 1 Teſ.4,4.5. (2 Teſ.2,11.)

25. Deewa pateeſibu tee ir pahrwehrtuſchi melôs un raditas leetas leelakâ godâ turejuſchi un tahm wairak kalpojuſchi ne kà tam raditajam, kas ir augſtitteizams muhſchigi! Amen. 9,5. Jahn.8,44. 2 Teſ.2,11.

26. Tapehz Deews tos ir nodewis negodigâs kahribâs; jo winu ſeeweeſchi to ſadſihwi, kas pehz dabas, ir pahrwehrtuſchi par tahdu, kas ir pret dabu.

27. Tàpat aridſan tee wihreeſchi ir atſtahjuſchi to ſadſihwi ar ſeeweeti, kas pehz dabas, un ſawâ kahribâ zits uſ zitu eekahrſuſchees, un wihreeſchi ar wihreeſcheem beſlaunibu dſinuſchi un ſawas nomaldiſchanahs peenahkamo algu pee ſew paſcheem dabujuſchi. p.24. 3 Moſ.18,22.

28. Un kà tee naw zeenijuſchi Deewu turet atſihſchanâ, tà Deews tos ir nodewis pahrwehrſtam prahtam, to darit, kas neklahjahs. p.21,24.

29. Peepilditus ar wiſadu netaiſnibu, mauzibu, blehdibu, mantas kahribu, nikumu, pilnus ſlaudibas, ſlepkawibas, kildu, wiltibas, netiklibas, 2 Tim.3,2 ꝛc.

30. Mehlneſchus, apmelotajus, Deewam negantus, waras daritajus, lepnus, leeligus, launuma iſgudrotajus, wezakeem nepaklauſigus,

31. Neprahtigus, deribas-pahrkahpejus, zeetſirdigus, neſaderigus, neſchehligus;

32. Kas ſinadami to Deewa likumu, ka tee, kas tahdas leetas dara, nahwi pelna, neween tahdas leetas dara, bet ari labu prahtu tur pee teem, kas tà dara. 2,14.

2. nodaļa.

Ne ween pagani, bet ari Juhdi Deewa preekſchâ grehzineeki 17; un ſchee pawelti leelahs ar bauſlibu un apgraiſiſchanu 25.

1. Tapehz tu, ak zilweks, eſi

ne-aisbildinajams, ikweens, kas teesà; jo turâ leetâ tu otru teesà, tu pats sewi no teesà, jo tu tahs paschas leetas dari, tu teesatajs. 3,9—19. Jahn. 8,7.

2. Bet mehs sinam, ka Deewa sodiba teem teescham usees, kas tahdas leetas dara.

3. Bet waj tu, ak zilweks, gan domà, ka tu isbehgsi Deewa sodibai, tos teesadams, kas tahdas leetas dara, un pats tahs daridams? Dahw. ds. 50,16—22.

4. Jeb waj tu nizini wiņa laipnibas un pazeetibas un lehnprahtibas bagatibu, nesinadams, ka Deewa laipniba tewi wada us atgreeschanos no grehkeem? 9,23.

5. Bet tu pehz sawas zeetas un ne-atgreesigas sirds sew pascham krahjees par mantu dusmibu us dusmibas deenu, kad Deews parahdihs taisnu spreedumu, Isai. 36,13. Sak. 11,4. Mat. 10,15. Ap. darb. 17,31.

6. Kas ikweenam atmaksahs pehz wiņa darbeem: Mat. 16,27. 2 Kor. 5,10.

7. Teem, kas pastahwigi labâ darbâ godu un slawu un ne-isnihzibu mekle, muhschigu dsihwoschanu; 2 Tim. 1,10. Tit. 3,8. 1 Peht. 1,7. Ebr. 10,36. Jehk. 1,4.

8. Bet teem, kas ir rehsji un nepaklausa pateesibai, bet paklausa netaisnibai, dusmibu un bahrdsibu. Ap. darb. 28,22.29. 2 Tes. 1,8.

8. Behdas un isbailes ikkatrai zilweka dwehselei, kas launu dara, papreekisch Juhdam un ari Greekim; 1,16. 3,9. Dahw. ds. 94,10. Ezek. 18,4 Luhk. 12,47 u.

10. Bet gods un slawa un meers ikkatram, kas labu dara, papreekisch Juhdam un ari Greekim.

11. Jo Deews ne-usluhko zilweka waigu. Ap. darb. 10,34.

12. Jo kas bes bauslibas grehkojuschi, tee ari bes bauslibas pasudihs; un kas apakisch bauslibas grehkojuschi, tee pehz bauslibas taps teesati — Jahn. 5,45. 1 Kor. 9,21.

13. (Jo ne bauslibas klausitaji Deewa preekschâ taisni, bet bauslibas daritaji taps taisnoti. Mat. 7,21. Luhk. 10,25 u. 1 Jahn. 3,7. Jehk. 1,22.

14. Jo ja tee pagani, kam bauslibas naw, no sawas dabas dara pehz bauslibas, tad schee, kam bauslibas naw, paschi sewim ir par bauslibu. Dahw. ds. 147,20.

15. Tee tad parahda, bauslibas darbu esam eeraksti-tu wiņu sirdis zaur to, ka wiņu sinama sirds teem leezibu dod, un tahs domas sawâ starpâ waj apsuhdsahs, waj ari aisbildinajahs,) — 1,32.

16. Tanî deenâ, kad Deews zilweku noslehpumus teesahs pehz mana ewangeliuma

zaur Jeſu Kriſtu. p.5. 16,25. Dahw.dſ.90,8. 1 Kor.4,5.

17. Kaugi, tu ſauzees Juhds un palaujees uſ bauſlibu un leelees ar Deewu 3,29. 9,4. Eſ.58,2. Jer.8,8. Jahn.8,41.54.

18. Un ſini wiņa prahtu, un bauſlibâ mahzits iſſchkiri, kas labs un kas launs; 12,2. Wihlip.1,10.

19. Un tu nemees akleem buht wadons un gaiſchums teem, kas ir tumſibâ, Mat.15,14. 23,4.

20. Neprahtigeem pamahzitajs un nejehgahm mahzitajs, kam ir atſihſchanas un pateeſibas rakſts bauſlibâ.

21. Tad nu zitu mahzidams pats ſewi nemahzi. Tu ſludini, ka nebuhs ſagt, pats ſodſi. Dahw.dſ.50,16 ꝛc. Mat.23,3.4.

22. Tu ſaki, ka nebuhs laulibu pahrkahpt, pats laulibu pahrkahpi. Tu elka-deewus turi negantus, pats eſi ſwehtuma laupitajs. Mat.22,21. Jahn.8,9.

23. Tu leelees ar bauſlibu, pats Deewu pulgo zaur bauſlibas pahrkahpſchanu.

24. Jo Deewa wahrds juhſu dehl top ſaimots paganu ſtarpâ, itin kà ir rakſtits. Eſ.52,5. Ezek.36,20—23.

25. Jo apgraiſiſchana gan ir deriga, ja tu bauſlibu dari; bet ja eſi bauſlibas pahrkahpejs, tad taws apgraiſiſchanas ir tapis par preekſchahdu. Jer.4,4, 9,25 ꝛc. Ezek.44,7.9.

26. Ja nu preekſch-ahda bauſlibas likumus tur, waj tad wiņa preekſch-ahda netaps tureta par apgraiſiſchanu? p.14. 4,10. Gal.5,6.

27. Un tad ta preekſch-ahda, kas no dabas tahda ir un bauſlibu tur, teeſahs tewi, kas pee raksta un apgraiſiſchanas eſi bauſlibas pahrkahpejs. p.20. 7,6. Mat.12,42.

28. Jo tas naw Juhds, kas no ahreenes tahds ir; nedſ ta ir apgraiſiſchana, kas no ahreenes pee meeſas. 9,7. Jahn.8,39. Kol.2,11. 1 Peht.3,21.

29. Bet tas ir Juhds, kas no eekſcheenes tahds, un ta ir ſirds-apgraiſiſchana, kas garâ un ne rakſtâ; tam ir teikſchana ne no zilwekeem, bet no Deewa. 7,6. 5 Moſ.30,6. Jahn.5,44. 1 Kor.4,5.

3. nodaļa.

Kahds labums Juhdeem 1; wiſi ir grehzineeki 19; ne zaur darbeem 21; bet zaur tizibu ween war ee-eet debeſ-waiſtibâ 24.28.

1. Kas tad nu Juhdam ir pahraki, jeb kahds ir tas apgraiſiſchanas labums? 2,25.

2. Wiſadi leels! Jo pirmâ kahrtâ Deewa-wahrdi teem ir uſtizeti. 9,4 ꝛc. 5 Moſ.4,7 ꝛc. 29,29. Dahw.dſ.147,19. Ebr.1,1.

3. Jo kas par to, ja kahdi naw tizejuſchi? Waj wiņu netiziba Deewa uſtizibu iſnihzinahs? 11,1. 2,29.

4. Nemaſ ne! Bet lai tà paleek, ka Deews ir taiſns un ikkatrs zilweks melkulis, itin kà ir rakſtits: ka tu paleezi taiſns ſawôs wahrdôs un uſwahri, kad tu topi teeſats. Jſab.40,3. Dahw.dſ.51,6. 116,11. Tit.1,2.

5. Kad nu muhſu netaiſniba Deewa taiſnibu apſtiprina, ko lai ſakam? Waj tad Deews naw netaiſns, kad winſch ſoda? To runaju, kà zilweki mehdſ runat. 6,19. 9,14. 1 Kor.9,8.

6. Nemaſ ne! Jo kà tad Deews paſauli teeſahs? 2,16. 1 Moſ.18,25.

7. Jo ja Deewa pateeſiba zaur maneem meleem ir wairojuſees winam par godu, ko tad es wehl kà grehzineeks topu teeſats?

8. Un kam mehs neſakam, itin kà topam ſaimoti, un itin kà daſchi teiz, muhs ſakam: darîſim kaunu, lai nahk labums? Tahdeem ſods pehz taiſnibas notiks. 6,1.2.

9. Ko tad nu? waj mehs eſam labaki? Nemaſ ne. Jo mehs jau pirmak eſam rahdijuſchi, ir Juhdus ir Greekus, wiſus eſam apakſch grehka. 1,2. 11,32.

10. Itin kà ſtahw rakſtits: naw neweena taiſna, it neweena, Dahw.dſ.14,1—3.

11. Naw neweena prahtiga, naw neweena, kas Deewu meklê

12. Wiſi ir atkahpuſchees un kopâ tapuſchi neleeſchi, naw neweena, kas labu dara, it neweena.

13. Winu rihkle ir atwehrts kaps; ar ſawahm mehlehm tee wiltibu dara; odſchu dſelons ir apakſch winu luhpahm; Dahw.dſ.5,10. 140,4.

14. Winu mute ir lahſtu un ruhkuma pilna. Dahw.dſ.10,7.

15. Winu kahjas ir tſchakkas iſleet aſinis. Sak.1,16. Eſ.59,7.8.

16. Poſts un ſirdehſti ir pa winu zeleem,

17. Un meera zelu tee neſin. Luhk.1,79.

18. Deewa-bijaſchanas naw preekſch winu azihm. Dahw.dſ.36,2.

19. Bet mehs ſinam, ka bauſliba wiſu, ko ta ſaka, to ta runà uſ teem, kas ir apakſch bauſlibas, lai ikweena mute top aiſbahſta, un wiſa paſaule ir noſeedſiga Deewa preekſchâ. 2,12. 6,14. Dahw.dſ.107,42. (Ezek.16,63.)

20. Tadehk no bauſlibas darbeem neweena meeſa netaps taiſnota wina preekſchâ; jo zaur bauſlibu nahk grehku atſihſchana. 4,15. 7,7 u. 8,3 1 Moſ.6,3. Dahw.dſ.143,2. Jahn.3,6. Gal.2,16.

21. Bet Deewa taiſniba, kas no bauſlibas un no praweeſcheem ir apleezinata, tagad ir tapuſi ſinama beſ bauſlibas, 1,2.17. 4,6. Ap.darb.10,43. Gal.3,10.

22. Ta Deewa taisniba zaur tizibu uf Jesu Kristu preekfch wiseem un pee wiseem, kas tiz; jo tur naw nekahdas starpibas. 1,17. 2 Kor.5,21. Wihlip.3,9.

23. Jo wisi ir grehkoschi, un teem truhkst teeschanas Deewa preekschâ, p.9. 10,12. 1 Kehn.8,46.

24. Un top taisnoti bes nopelna no wiņa schehlastibas zaur to atpirkschanu, kas notikusi zaur Kristu Jesu. 11,6. Ap.darb.13,38 u. Ew.2,8 u. Ebr.9,12.

25. To Deews ir nolizis par salihdsinaschanu, zaur tizibu eekfch wiņa asinihm, ka tas sawu taisnibu parahditu, pamesdams tos preekschlaikâ daritos grehkus 2 Mos.25,17. Ebr.4,16. 9,15. Ap.darb.17,30.

26. Eekfch deewischkas pazeeschanas, ka tas sawu taisnibu parahditu schinî laikâ: sewi esam taisnu, un taisnu daram to, kas ir no Jesus tizibas. 8,3.4. Gal.3,13.

27. Kur nu ir ta leelischanahs? Ta ir sudusi. Zaur kuru bauslibu? Waj zaur darbu bauslibu? Ne! Bet zaur tizibas bauslibu. p.19.31. 1,17. 4,2. 8,2. Jahn.6,29. 1 Kor.9,21.

28. Tad nu mehs turam, ka zilweks top taisnots zaur tizibu bez bauslibas darbeem. (Jehk.2,24.)

29. Jeb waj Deews tikai Juhdu Deews? Waj naw ari paganu Deews? Teeschams ari paganu. 9,24. 10,12 u. 11,32.

30. Jo weens Deews ir, kas taisno apgraisijumu no tizibas un preekfch-ahdu zaur tizibu. 2,28. 4,11.12. Dahw.df.65,6. Zak.14,9. Ap.darb.15,11.

31. Waj tad nu mehs bauslibu isnihzinajam zaur tizibu? Nemaf! Bet mehs bauslibu apstiprinajam. 8,4. Mat.5,17. Jehk.1,25. 2,14 u.

4. nodaļa.

Weztehws Ahbraâms tizibas preekschsihme 1; tas bes bauslibas zaur tizibu ween dabuhs muhschigu dsihwoschanu 3; to parahda daschi Deewa raksti 6—25.

1. Ko nu lai sakam, ka muhsu weztehws Ahbraâms ir dabujis pehz meesas? 2,28. Es.51,2. Wihlip.3,3.4.

2. Jo ja Ahbraâms zaur darbeem ir taisnots, tad tam ir gan slawa, bet ne pee Deewa. 3,27. (Jehk.2,21.)

3. Jo ko tas raksts saka? Ahbraâms Deewam ir tizejis un tas wiņam ir peelihdsinats par taisnibu. 1 Mos.15,6. Gal.3,6.

4. Bet tam darba daritajam ta alga netop peelihdsinata pehz schehlastibas, bet pehz parahda. 11,6. Mat.20,7.14. Gal.3,10.

5. Bet tam, kas naw darba daritajs, bet tiz uſ to, kas beſdeewigo taiſno, tam tiziba top peelihdſinata par taiſnibu. Joſ.24,2. (Gal.17,15.)

6. Tà kà ari Dahwids ſaka, to zilweku eſam ſwehtigu, kam Deews taiſnibu peelihdſina beſ darbeem: 3,28.

7. Swehtigi tee, kam pahrkahpumi peedoti un grehki apklahti; Dahw.dſ.32,1.2.

8. Swehtigs tas wihrs, kam tas Kungs grehku nepeelihdſina.

9. Waj nu ſchis labums atlez apgraiſijuman ween, waj ari preekſch-ahdai? Jo mehs ſakam, ka Ahbraãmam tiziba ir peelihdſinata par taiſnibu. 3,29.30.

10. Kà tad ta winam ir peelihdſinata? Waj eekſch apgraiſijuma, waj eekſch preekſch-ahdas? Ne eekſch apgraiſijuma, bet eekſch preekſch-ahdas.

11. Bet to apgraiſiſchanas-ſihmi winſch dabuja par taiſnibas-ſeegeli tai tizibai, ko winſch wehl preekſch-ahdâ buhdams tureja; ka tas buhtu par tehwu wiſeem, kas preekſch-ahdâ buhdami tiz, lai tiziba teem aridſan taptu peelihdſinata par taiſnibu, p.16.17. 2,28 ꝛc. 1 Moſ.17,10.11. Gal.3,7. Kol.2,13.

12. Un par apgraiſiſchanas tehwu teem, kas ne ween apgraiſiti, bet ari ſtaigà tahs tizibas pehdâs, kas muhſu tehwam Ahbraãmam bija preekſch-ahdâ. Mat.3,9. Jahn.8,39.

13. Jo ta apſoliſchana, ka winſch buhſchot paſaules mantineeks, Ahbraãmam jeb wina ſehklai naw notikuſi zaur bauſlibu, bet zaur tizibas taiſnibu. p.16. 1 Moſ.12,7. 15,5. 18,18. Gal.3,16—18.29.

14. Jo ja tee bauſlibas laudis mantineeki, tad tiziba ir weltiga un ta apſoliſchana iſnihkuſi. Gal.3,15.

15. Jo bauſliba padara duſmibu; jo kur bauſlibas naw, tur ari naw pahrkahpſchanas. 3,20. 5,13. 7,8.10.

16. Tapehz no tizibas, lai ir pehz ſchehlaſtibas; lai ta apſoliſchana ir paſtahwiga wiſam dſimumam, ne ween tam, kas no bauſlibas, bet ari tam, kas no Ahbraãma tizibas. Tas mums wiſeem ir tehws, p.12. 3,29.

17. (Kà ir rakſtits: dauds tautahm es tewi eſmu zehlis par tehwu,) ta Deewa preekſchâ, kam winſch ir tizejis, kas mironus dara dſihwus un ſauz to, kas wehl naw, it kà tas jau buhtu. 1 Moſ.17,5. Eſ.48,13. (Ezek.36,29.)

18. Pret zeribu winſch ir tizejis uſ zeribu, lai paliktu par tehwu dauds tautahm, pehz ta wahrda: Tahdam buhs buht tawam dſimumam. 1 Moſ.15,5. Ebr.11,1.

19. Un winſch nepalika wahjſch eekſch tizibas, nedſ luhkoja uſ ſawahm iſdehdeſchahm meeſahm, tik ne ſimts gadus wezs buhdams, nedſ uſ Sahras iſdehdeſchahm meeſahm.

1 Moſ. 17, 1. 17. 18, 11. Ebr. 11, 11. 12.

20. Bet pee tahs Deewa apſolischanas wina prahts netizibâ neſchaubijahs, bet kluà ſpehzigs eekſch tizibas un Deewam dewa godu,

21. Pilnâ tizibâ ſinadams, ka Deews to, ko winſch apſolijis, ari ſpehj darit.

1 Moſ. 18, 14. Ebr. 11, 11.

22. Tapehz tas winam ari peelihdſinats par taiſnibu. p. 3.

23. Bet tas ne ween wina dehł ir rakſtits, ka tas winam ir peelihdſinats, 15, 4.

24. Bet ari muhſu dehł, kam tas tiks peelihdſinats, kad tizam uſ to, kas no mirońeem ir uſmodinajis muhſu Kungu Jeſu, 19, 9. 1 Peht. 1, 21.

25. Kas ir nodots muhſu grehku dehł un uſmodinats muhſu taiſnoſchanas labad.

2, 25. 5, 10. 6, 4 ꝛc. 8, 10. 32.

5. nodaļa.

Kahdus augļus iſdod tizibas taiſniba 1; zaur Ahdamu grehks un nahwe 12; zaur Kriſtu taiſniba un dſihwiba.

1. Tad nu mums no tizibas taiſnoteem meers ir pee Deewa zaur muhſu Kungu Jeſu Kriſtu,

14, 17. Eſ. 32, 17. 18. Ew. 2, 14 ꝛc.

2. Zaur ko mehs tizibâ eſam dabuſuſchi ari pee-eeſchanu pee tahs paſchas ſchehlaſtibas, kurâ mehs ſtahwam, un leelamees ar to zeribu uſ Deewa godibu. 3, 23. 8, 30. Ew. 2, 18. 3, 12. Ebr. 10, 19. 1 Kor. 15, 1. Kol. 1, 27.

3. Bet ne ween ar to, bet mehs leelamees ari ar behdahm, ſinadami, ka behdas dara pazeetibu, 1 Peht. 4, 13. Jehk. 1, 2 ꝛc.

4. Un pazeetiba paſtahwibu, un paſtahwiba zeribu, 1 Peht. 1, 6 ꝛc. Ebr. 10, 36.

5. Un zeriba nepamet kaunâ; jo Deewa mihleſtiba ir iſleeta muhſu ſirdîs zaur to Swehto Garu, kas mums ir dots. 8, 35.

Dahw. dſ. 34, 6. 1 Jahn. 4, 12. 13. 16. Ebr. 6, 18 ꝛc.

6. Jo Kriſtus, kad mehs wehl bijahm wahji, par beſdeewigeem ſawâ laikâ ir nomiris. Gal. 4, 4. Kol. 2, 13. Ebr. 4, 15.

7. Jo neweens lehti nemirſt par kahdu taiſnu; par to, kas labs, gandrihſ kahds waretu apnemtees mirt.

Jahn. 15, 13.

8. Bet Deews ſawu mihleſtibu uſ mums parahda, ka Kriſtus par mums ir nomiris, kad mehs wehl bijahm grehzineeki. 8, 32.

Jahn. 3, 16, 1 Jahn. 4, 10.

9. Tad nu mehs tagad zaur wina aſinihm taiſnoti jo wai-

rak zaur winu tapſim glahbti no tahs duſmibas.

1,18 2,8. 3,5. 4,15. Kol.1,20.

10. Jo ja mehs eenaidneeki buhdami, ar Deewu eſam ſalihdſinati zaur wina Dehla nahwi, tad nu ſalihdſinati, mehs jo wairak tapſim glahbti zaur wina dſihwibu.

4,25. 8,7. Jehk.4,4.

11. Un ne ween tà, bet mehs ari leelamees ar Deewu zaur muhſu Kungu Jeſu Kristu, zaur ko mehs tagad ſalihdſinaſchanu eſam dabujuſchi. 2,17. 1 Kor.1,30 u.

12. Tadehk itin kà zaur weenu zilweku grehks ir eenahzis paſaulê un zaur grehku nahwe, un tà nahwe pee wiſeem zilwekeem ir zaurſpeedušees, tapehz ka wiſi ir grehkoſuſchi; — 1 Moſ.2,17.

13. Jo lihdſ bauſlibai grehks gan bija paſaulê; bet grehks netop peelihdſinats, kad bauſlibas newaid, 4,15.

14. Tomehr nahwe ir waldijuſi no Ahdama lihdſ Moſum ari pahr teem, kas nebija grehkoſuſchi tahdâ pahrkahpſchanâ kà Ahdams, kas ir ta nahkamà (Ahdama) preekſchſihme.

2,14.45. Luhk.3,38. 1 Kor.15,45.

15. Bet ne tahda, kahda ta apgrehkoſchanahs, ar ta ſchehlaſtiba. Jo ja zaur ta weena apgrehkoſchanos daudſi ir miruſchi, tad daudſ wairak Deewa ſchehlaſtiba un dahwana zaur ta weena zilweka, Jeſus Kriſtus, ſchehlaſtibu pahrpilnam ir nahkuſi pahr daudſeem.

Jahn.1,16.17. 1 Kor.15,22. 1 Tim.2,6.

16. Un ar to ſchehlaſtibas dahwanu tas naw tà, kà ar ta weena (zilweka) grehku. Jo tas ſpreedums ir gan no weena uſpaſudinaſchanu; bet ta apſchehloſchana ir uſ taiſnoſchanu no daudſgrehkeem.

17. Jo ja zaur ta weena apgrehkoſchanos nahwe ir waldijuſi zaur to weenu, tad daudſ wairak tee, kas to ſchehlaſtibas pilnibu un to taiſnibas dahwanu dabu, waldihs eekſch dſihwibas zaur to weenu Jeſu Kriſtu.

18. Tad nu itin kà zaur weena apgrehkoſchanos paſudinaſchana ir nahkuſi pahr wiſeem zilwekeem, tàpat ari zaur weena taiſnibu dſihwibas taiſnoſchana nahk pahr wiſeem zilwekeem. 1 Kor.15,22.

19. Jo itin kà zaur ta weena zilweka nepaklauſibu daudſi ir dariti par grehzineekeem, tàpat aridſan zaur ta weena paklauſibu daudſi taps dariti par taiſneem.

3,9. Wihlip.2,8. Eſ.53,11.

20. Bet bauſliba peenahkuſi klaht, lai apgrehkoſchanahs wairotos; bet kur grehks ir wairojees, tur ſchehlaſtiba wehl wairak ir

wairojuſees, 4,15. 6,14. 7,13. Gal.3,19.

21. Lai, kà grehks ir waldijis ar nahwi, tàpat ari ſchehlaſtiba walda zaur taiſnibu uſ muhſchigu dſihwoſchanu zaur Jeſu Kriſtu, muhſu Kungu. p.17. 6,23.

6. nodaļa.

Nebuhs grehkôs dſihwot, jo teem eſam nomiruſchi 2; bet buhs padotees taiſnibai 13; tapehz ka no grehkeem nahwe nahk, bet no taiſnibas dſihwiba 19.

1. Ko nu lai ſakam? Waj mums grehkâ buhs palikt, lai ſchehlaſtiba wairojahs? 3,5—8. 5,20.

2. Nemaſ ne! Kà mehs, kas grehkam eſam miruſchi, eekſch ta wehl gribetum dſihwot? 7,6. 1 Peht.2,24.

3. Jeb waj juhs neſinat, ka, zik no mums ir kriſtiti uſ Kriſtu Jeſu, tee uſ wiņa nahwi ir kriſtiti? Gal.3,27. (1 Kor.10,2.)

4. Tad nu mehs lihdſ ar wiņu zaur kriſtibu eſam apraksti nahwê, lai, kà Kriſtus ir uſmodinats no miroņeem zaur ta Tehwa godibu, tàpat ari mehs ſtaigajam aiſjaunotâ dſihwibâ. 7,6. 8,10. Jahn.11,40. Kol.2,12. 3,13. 1 Peht.3,21

5. Jo ja mehs eſam dehſtiti lihdſigâ nahwê ar wiņu, tad ari augſchamzelſchanâ wiņam buhſim lihdſigi; Jahn.12,24.25. 2 Tim.2,11.

6. To ſinadami, ka muhſu wezais zilweks lihdſ ir kruſtâ ſists, lai grehzigà meeſa iſnihkſt, ka mehs grehkam wairs nekalpojam. 7,23.24. 8,13. Gal.5,24. 6,14. Kol.2,11.

7. Jo, kas nomiris, tas ir taiſnots no grehka. Gal.2,19.

8. Bet ja mehs ar Kriſtu eſam miruſchi, tad tizam, ka ar wiņu ari dſihwoſim, Gal.2,19.20. Kol.3,3.4.

9. Sinadami, ka Kriſtus no miroņeem uſmodinats wairs nemirſt; nahwe par wiņu wairs newalda. Dahw.dſ.72,15. Eſ.53,8.10. Ebr.7,24 u. Parahd.1,18.

10. Jo ko wiņſch miris, to wiņſch grehkam nomiris weenreiſ; bet ko wiņſch dſihwo, to wiņſch dſihwo Deewam. Ebr.7,25. 9,26—28.

11. Tapat turaitees ari juhs, ka grehkam eſat nomiruſchi, bet dſihwojeet Deewam eekſch Kriſtus Jeſus, muhſu Kunga.

12. Tad nu lai grehks newalda juhſu mirſtamâ meeſâ, paklauſit wiņas kahribahm; p.16. 1 Moſ.4,7.

13. Nedſ padodeet ſawus lozekļus grehkam par netaiſnibas eerotſcheem; bet padodeet ſew paſchus Deewam, it kà no miroņeem dſihwus, un ſawus lozekļus Deewam par taiſnibas eerotſcheem. p.19. 7 5. 12,1. Ew.2,1 u.

14. Jo grehks par jums newaldihs; jo juhs ne-eſat

apakſch bauſlibas, bet apakſch ſchehlaſtibas. 5,20. 7,5—13. Gal.5,16.18. 1 Tim.1,9.

15. Ko nu? Waj mums buhs grehkot, tapehz ka neeſam apakſch bauſlibas, bet apakſch ſchehlaſtibas? Ne muhſcham! 6,1 ꝛc.

16. Waj neſinat, ka juhs tam eſat kalpi, kam padodatees par kalpeem uſ paklauſibu, paklauſidami, waj grehkam uſ nahwi, waj paklauſibai uſ taiſnibu? 2 Peht.2,19.

17. Bet gods Deewam, ka juhs, kas bijuſchi grehka kalpi, no ſirdsdibena eſat palikuſchi paklauſigi tai mahzibas preekſchſihmei, uſ ko eſat nodoti, Jahn.8,32—35. 2Tim.1,13.

18. Un atſwabinati no grehka eſat palikuſchi par kalpeem taiſnibai. 1 Kor.7,22.

19. Es runaju zilwezigi juhſu meeſas wahjibas dehl; jo it kà juhs ſawus lozekkus bijaht padewuſchi kalpot neſchkihſtibai un netaiſnibai uſ netaiſneem darbeem, tàpat padodeet tagad ſawus lozekkus, kalpot taiſnibai uſ ſwehteem darbeem. 1,24.29. 3,5. 12,1. 1 Kor.3,1 ꝛc. Tit.1,3.

20. Jo kad juhs bijaht grehka kalpi, tad juhs bijaht ſwabadi no taiſnibas. p.16.17.

21. Kahds auglis tad jums to brihdi bija? Tahds, par ko juhs tagad kaunatees; jo wiņa gals ir nahwe. 7,5. 8,6.

22. Bet tagad [illegible] grehka eſat atſwabinati un Deewam kalpojat, tad jums ir ſaws auglis, ka paleekat ſwehti; bet tas gals ir muhſchiga dſihwoſchana. 2 Kor.7,1. Gal.6,8. 1 Teſ.4,3.7.

23. Jo grehka nopelns ir nahwe; bet Deewa dahwana ir muhſchiga dſihwiba eekſch Kriſtus Jeſus, muhſu Kunga. 5,12. Dahw.dſ.90,7.8. 1 Kor.15,22. 1 Jahn.5,11. Jehk.1,15.

7. nodaļa.

No bauſlibas eſam atſwabinati 4; ko bauſliba padara 7; kahda zihniſchanahs zekahs zilweka ſirdi zaur bauſlibu 14.

1. Jeb waj juhs neſinat, brahki, (jo es runaju ar teem, kas bauſlibu ſin), ka bauſliba walda pahr zilweku, kamehr tas dſihwo? 2,17 ꝛc.

2. Jo laulata ſeewa zaur bauſlibu ir peeſeeta pee wihra, kamehr tas dſihws: bet kad wihrs miris, tad wiņa ir atſwabinata no ta wihra bauſlibas. 1 Moſ.3,16. 5 Moſ.25,5. 1 Kor.7,39.

3. Tad nu wiņa taps ſaukta laulibas-pahrkahpeja, kad wiņa, kamehr wihrs dſihws, pee zita wihra turahs; bet ja wihrs miris, tad wiņa ir ſwabada no tahs bauſlibas, tà ka wiņa naw wis laulibas-pahrkahpeja, kad wiņa eet pee zita wihra. Mat.5,32.

4. Tà, mani brahki, ari juhs bauſlibai eſat nonah-

weti zaur Kriſtus meeſu, ka jums buhs turetees pee zi-ta, pee ta, kas no mironeem ir uſmodinats, lai Deewam augļus neſam. 6,4.7.22. Gal.2,19. Ew.6,31.32.

5. Jo kad mehs meeſâ bijahm, tad grehku kahribas zaur bauſlibu muhſu lozekļôs bija ſpehzigas, nahwei augļus neſt. 5,20. 6,21.

6. Bet tagad mehs no tahs bauſlibas, kur tapahm tureti, eſam atſwabinati un tai nomiruſchi, tà ka mehs kalpojam atjaunotâ gara un ne wezâ raksta buhſchanâ. p.2.4. 8,1.2.10.11. 2 Kor.3,6.

7. Ko nu lai ſakam? Waj bauſliba ir grehks? Nemaſ ne! bet grehku es nepaſinu kà ween zaur bauſlibu. Jo eekahroſchanu es neſinatu, ja bauſliba neſazitu: tew nebuhs eekahrotees. 3,20. 13,9. 2 Moſ.20,17.

8. Bet grehks zaur bauſli pamodinats zehla eekſch manim wiſadu eekahroſchanu. Jo beſ bauſlibas grehks ir nedſihws. 5,13.

9. Un es zitkart dſihwoju beſ bauſlibas, bet kad bauſlis nahza, tad grehks palika dſihws. Gal.9,17.

10. Bet es nomiru, un atradahs, ka tas bauſlis man uſ nahwi iſdewahs, kas man bija dots uſ dſihwibu. 1 Moſ.2,17. 3 Moſ.18,5.

11. Jo grehks zaur bauſli pamodinats mani ir peewihlis un zaur to paſchu nokawis. Ebr.3,13.

12. Tad jau bauſliba gan ir ſwehta, un bauſlis gan ir ſwehts un taiſns un labs. 1 Tim.1,8.

13. Waj tad tas, kas ir labs, man palizis par nahwi? Nemaſ ne! Bet grehks, — lai tas parahditos kà grehks, kas zaur to, kas labs, manim padara nahwi, lai grehks palittu pahrleeku grehzigs zaur bauſli. 5,20. 6,23. 1 Kor.15,56.

14. Jo mehs ſinam, ka bauſliba ir gariga; bet es eſmu meeſigs, pahrdots apakſch grehka. 8,3.7. 1 Kehn.21,20. Mat.5,22.28. Jahn.3,6.

15. Jo es neſinu, ko es daru; jo to es nedaru, ko gribu; bet ko es eenihſtu, to es daru. p.22 u. Gal.5,17.

16. Bet ja es daru, ko negribu, tad es apleezinaju, bauſlibu eſam labu. p.12.

17. Bet tagad es wairs to nedaru, bet tas grehks, kas eekſch manis miht.

18. Jo es ſinu, ka eekſch manis (tas ir manâ meeſâ) labums nemiht; jo gribet gan gribu labu darit, bet ſpeht neſpehju. 1 Moſ.8,21. (Wihlip.2,13.)

19. Jo to labu, ko gribu, es nedaru; bet to launu, ko negribu, to es daru.

20. Bet ja es to daru, ko

negribu, tad es to wairs nedaru, bet tas grehks, kas eekſch manis miht. p.17.

21. Tad nu ſcho likumu atromu, ka manim gribot to labu darit launums peelihp. 1 Moſ.4,7. Dahw.dſ.18,24. Ebr.12,1. Jehk.1,14.

22. Jo man ir labs prahts pee Deewa bauſlibas pehz ta eekſchkigà zilweka. 2,14.15.

23. Bet es redſu zitu bauſlibu ſawôs lozekļôs pret mana prahta bauſlibu karojam un mani guhſtitu nowedam apakſch grehka bauſlibas, kas ir manôs lozekļôs. Gal.5,17.

24. Es nabagazilweks, kas mani iſraus no ſchihs nahwes meeſas. 6,6. 8,10.23.

25. Es Deewam pateizu zaur Jeſu Kristu, muhſu Kungu. Tad nu es pats ar ſawu prahtu kalpoju Deewa bauſlibai, bet ar ſawu meeſu grehka bauſlibai. p.22.23. 8,2.37. 1Kor.15,57.

8. nodaļa.

Kas zaur tizibu taiſni, tee ſwabadi no bauſlibas un nahwes 2; tee meeſas darbus nihzina 12; behdâs eepreeziņajahs zaur tam, ka teem ta Gara pirmiba, un ka Deewa iſredſeteem peeſtatiti 28.

1. Tad nu naw nekahdas paſudinaſchanas teem, kas ir eekſch Kriſtus Jeſus, kas neſtaigà pehz meeſas, bet pehz Gara. 7,6. 10,4. Gal.5,16,25.

2. Jo ta dſihwibas Gara bauſliba eekſch Kriſtus Jeſus mani ir atſwabinajuſi no grehka un nahwes bauſlibas. 3,27. 7,23. 2 Kor.3,6.17.

3. Jo kad tas bauſlibai nebija eeſpehjams, tapehz ka ta zaur meeſu bija neſpehziga, tad Deews ir ſuhtijis ſawu paſcha Dehlu grehzigas meeſas lihdſibâ un grehka dehl un grehku paſudinajis eekſch meeſas, 7,12—14. 4 Moſ.21,9. Ap.darb.13,39. 15,10. 2 Kor.5,21. Gal.4,4. 1 Jahn.4,9. Ebr.2,14—17. 4,15. 7,18. 10,5 ꝛc. Kol.1,22.

4. Ka bauſlibas taiſniba taptu peepildita eekſch mums, kas neſtaigajam pehz meeſas, bet pehz Gara. p.1. 3,31. 2 Kor.5,21. Tit.2,14.

5. Jo tee, kas ir pehz meeſas, tee domà uſ to, kas patihk meeſai; bet tee, kas pehz Gara, uſ to, kas patihk Garam.

6. Jo meeſas prahts ir nahwe; un Gara prahts ir dſihwiba un meers. 5,1. 6,21.22.

7. Tapehz ka meeſas prahts ir eenaidiba pret Deewu; jo tas Deewa bauſlibai nepaklauſa un ari neſpehj.

6,14 ꝛc. Jer.13,23. Jehk.4,4.

8. Bet tee, kas pehz meeſas dſihwo, newar Deewam patikt.

9. Bet juhs nedſihwojeet pehz meeſas, bet pehz Gara, ja tikai Deewa Gars eekſch

jums miht; bet ja kam Kriſtus Gara naw, tas winam nepeeder. 7,17. 1 Kor.3,16.

10. Bet ja Kriſtus ir eekſch jums, tad meeſa gan ir nedſihwa grehka dehl, bet tas Gars ir dſihwiba taiſnibas dehl. p.2. 6,6. 7,24. Kol.2,12.13.

11. Bet ja ta Gars, kas Jeſu ir uſmodinajis no mironeem, eekſch jums miht, tad tas, kas Kriſtu ir uſmodinajis no mironeem, ari juhſu mirſtamas meeſas darihs dſihwas zaur ſawu Garu, kas eekſch jums miht.

12. Tad nu mehs, brahli, eſam parahdneeki ne meeſai, ka pehz meeſas buhtu jadſihwo. 6,7.18.

13. Ja juhs pehz meeſas dſihwojeet, tad juhs mirſeet, bet ja juhs zaur to Garu meeſas darboſchanahs nonahwejat, tad juhs dſihwoſeet. 6,21—23. Gal.6,8.

14. Jo zik no Deewa Gara top waditi, tee ir Deewa behrni. Gal.4.5.6. 5,18.

15. Jo juhs ne-eſat dabujuſchi kalpoſchanas garu, ka jums atkal jabihſtahs, bet juhs eſat dabujuſchi behrnibas garu, zaur ko mehs ſauzam: Abba, Tehtiht. Mark.14,36. Gal.4,4—6. 2 Tim.1,7. 4 Jahn.4,18.

16. Tas Gars pats apleezina lihdſ ar muhſu garu, ka eſam Deewa behrni;

17. Bet ja behrni, tad ari mantineeki, proti Deewa mantineeki un Kriſtus lihdſmantineeki, ja tikai lihdſ zeeſcham, ka ari lihdſ topam pagodinati. Luhk.24,26. Gal.4,7. 2 Tim.2,11.12. 3,12. Ebr.1,2. 9,15. 11,16. Parahd.3,21. 21,7.

18. Jo es turu, ka ſchi laika zeeſchanas ne-atſwer to godibu, kas mums taps parahdita. 2 Kor.4,17.

19. Jo tee radiſumi ilgodamees gaida uſ Deewa behrnu parahdiſchanu. p.16.17. Kol.3,4.

20. Jo tee radiſumi ir padoti nihzibai, ne pehz ſawas gribeſchanas, bet ta dehl, kas tos tai ir padewis uſ zeribu, 1 Moſ.3,17. 5,29. Mahz.1,2 ꝛc.

21. Jo ari tee radiſumi paſchi taps atſwabinati no iſnihzibas kalpoſchanas uſ Deewa behrnu godibas ſwabadibu. 2 Peht.3,13. (Mark.16,15.)

22. Jo mehs ſinam, ka wiſi radiſumi kopâ nopuhſchahs un kopâ mozahs lihdſ ſchim.

23. Un ne ween tee, bet ari mehs paſchi, kam ta Gara pirmiba ir, mehs paſchi aridſan nopuhſchamees pee ſewis, gaididami uſ to behrnibu, uſ muhſu meeſas atpeſtiſchanu. p.10.11. 1 Kor.1,30. 2 Kor.1,22. 5,2 ꝛc. Jehk.1,18.

24. Jo zeribâ mehs eſam peſtiti. Bet zeriba, kas ir redſama, naw zeriba; jo ko kas redſ, kâ tas to war zeret? 2 Kor.5,7. Ebr.11,1.

25. Bet ja mehs zeram, ko neredſam, tad mehs uſ to gaidam ar pazeeſchanu.
2 Kor. 4, 18. Ebr. 10, 36.

26. Tàpat ari tas Gars muhſu wahjibai nahk palihgâ; jo mehs neſinam, ko mums buhs luhgt, kà peederahs, bet tas Gars pats muhs aiſſtahw ar ne-iſrunajamahm nopuhſchanahm.
(Mat. 20, 22.)

27. Un tas, kas ſirdis pahrmekle, ſin, kas ir ta Gara prahts, jo tas pehz Deewa prahta tos ſwehtos aiſſtahw.
Dahw. dſ 7, 10. 1 Jahn. 5, 14.

28. Un mehs ſinam, ka teem, kas Deewu mihlè, wiſas leetas nahk par labu, teem, kas pehz wiņa nodoma ir aizinati.
Ew. 1, 11. 3, 11.

29. Jo kuŗus wiņſch papreekſch paredſejis, tos wiņſch ari papreekſch ir nolizis, lai wiņa Dehla gihmim buhtu lihdſigi, ka tas buhtu tas pirmdſimtais ſtarp daudſ brahkeem. p. 17. 11, 2. Jahn. 6, 64.
1 Kor. 15, 20. 46. Kol. 1, 18.
Wihlip. 3, 10. 11. Ebr. 2, 10 ꝛc.

30. Bet kuŗus wiņſch papreekſch nolizis, tos wiņſch ari aizinajis; un kuŗus wiņſch aizinajis, tos wiņſch ari taiſnojis; un kuŗus wiņſch taiſnojis, tos wiņſch ari pagodinajis. p. 17 ꝛc. 3, 22. 8, 10.
2 Teſ. 2, 13. 14.

31. Ko lai nu par to ſakam? Ja Deews preekſch mums, kas buhs pret mums? Dahw. dſ. 118, 6.

32. Jo wiņſch ari ſawu paſcha Dehlu naw taupijis, bet to par mums wiſeem nodewis, kà wiņſch mums ar to nedahwinahs wiſas leetas? 1 Moſ. 22, 12. Jahn. 3, 16.
1 Kor. 2, 12. 3, 21 Ebr. 2, 9.

33. Kas apſuhdſehs Deewa iſredſetos? Deews ir, kas taiſno.
Eſ. 50, 8. 9. Parahd. 12, 10.

34. Kas paſudinahs? Kriſtus ir nomiris, bet wehl wairak, wiņſch ari uſmodinats; wiņſch ir pee Deewa labahs rokas, wiņſch muhs ari aiſſtahw. 4, 25. Jſab. 34, 29.
Ew. 1, 20 ꝛc. Ebr. 7, 25.

35. Kas muhs ſchkirs no Kriſtus mihleſtibas? Waj behdas, waj bailiba, waj waijaſchana, waj bads, waj plikums, waj liſta, waj ſobins? 5, 5.

36. Tà kà ir rakſtits: tewis dehl mehs topam nahweti wiſaugoſchu deenu; mehs eſam tureti lihdſi kaujamahm awihm. Dahw. 44, 23. 1 Kor. 15, 31.

37. Bet wiſâs ſchinis leetâs mehs pahrpahrim uſwaram zaur to, kas muhs ir mihleſis. 1 Kor. 15, 57. 2 Kor. 1, 5.
Ew. 5, 2. 1 Jahn. 5, 4 ꝛc.

38. Jo es ſinu teeſcham,

ka ne nahwe, ne dſihwiba, neenģeli, newaldibas, ne ſpehki, ne klahtbuhdamas, ne nahkamas leetas, Ew.1,21. 6,12. Kol.1,16. 2 Tim.1,12.

39. Ne augſtums, ne dſiļums, neizita kahda radita leeta muhs newarehs ſchkirt no Deewa mihleſtibas, kas ir eekſch Kriſtus Jeſus, muhſu Kunga.

Dahw.dſ.42,8, 2 Kor.10,5. Parahd.2,24. (Eſ.7,11.)

9. nodaļa.

Par Juhdu atmeſchanu un paganu iſredſeſchanu.

1. Es pateeſibu ſaku eekſch Kriſtus, es nemeloju, jo mana ſinama ſirds man leezibu dod eekſch Swehta Gara, 1,9. 2 Kor.1,23. 12,19.

2. Ka man ir leelas ſkumjas un nemitejamas ſahpes manâ ſirdî. 10,1.

3. Jo es buhtu wehlejees pats buht nolahdets no Kriſtus par maneem brahļeem, kas ir mani radi pehz meeſas; 16,7. 2 Moſ.32,32. 2 Kor.11,22.

4. Tee ir Iſraëleeſchi, teem peeder ta behrniba un ta godiba un tahs deribas un ta baufliba un ta Deewa kalpoſchana un tahs apſoliſchanas, 2 Moſ.4,22. 24,8. 40,34. 3 Moſ.26,42. 5 Moſ.4,7.8. 14,1. 1 Sam.4,21. Ap.darb.26,6.7. Ew.2,12. Ebr.6,12. 8,6. 9,1.

5. Teem tee tehwi, no kureem ari Kriſtus pehz meeſas; tas ir Deews pahr wiſeem, augſtiteizams muhſchigi. Amen. 1,3.25. 11,36. Luhk.1,55. Ap.darb.7,8. 1 Tim.3,16. 1 Jahn.5,20.

6. Tomehr ne tà it kà Deewa wahrds buhtu pakritis; jo ne wiſi, kas no Iſraëla, ir Iſraëls, 2,28. 3,3. 11,29. Jahn.1,47.

7. Nedſ tee wiſi tadehļ behrni, ka tee ir Ahbraâma dſimums; bet: eekſch Iſaâka tewim dſimums taps dehwets; 1 Moſ.21,12. Jahn.8,39.

8. Tas ir: ne tee meeſas behrni ir Deewa behrni, bet tee apſoliſchanas behrni top tureti par dſimumu. p.4. 8,14. Jahn.1,13. Gal.4.22,

9. Jo tas apſoliſchanas wahrds ir ſchis: ap ſcho paſchu laiku es nahkſchu, tad Sarai buhs dehls. 1 Moſ.18,10.

10. Un ne ween ſchi, bet ari Rebeka, kad bija grûhta no weena, no Iſaâka, muhſu tehwa — 1 Moſ.25,21.

11. Jo kad tee behrni wehl nebija dſimuſchi, nedſ darijuſchi nei laba nei launa, lai Deewa nodoms, kà winſch iſredſejis, paſtahwetu, ne pehz darbeem, bet pehz ta aizinataja; 4,17. 8,28. 11,5.6. Eſ.7,16. Gal.1,6.

12. Tad winai ſkaa ſazits: leelakais kalpos maſakajam; 1 Moſ.25,23.

13. Tà kà ir rakſtits: Es

Jehlabu eſmu mihlejis un Eſawu eenihdejis.
Dahw.dſ.47,5. Mal.1,2.3.

14. Ko nu lai ſakam? Waj netaiſniba ir pee Deewa? Nebuht ne! Jſab.34,10 ꝛc.

15. Jo uſ Moſu winſch ſaka: es ſchehloſchu, ko ſchehlojſu, un apſchehloſchos, par ko apſchehlojſos. 2 Moſ.33,19.

16. Tad nu tas naw ne no zilweka gribeſchanas, ne no zilweka ſkreeſchanas, bet no Deewa apſchehloſchanahs.
Mahz.9,11. Ew.2,8 ꝛc. (1 Kor.9,24. 2 Tim.4,7.)

17. Jo tas rakſts ſaka uſ Waraŭ: itin tapehz es tewi eſmu zehlis, ka es pee tewis parahditu ſawu ſpehku, un ka mans wahrds taptu paſludinats wiſâ paſaulê.
2 Moſ.9,15.16.

18. Tad nu winſch apſchehlojahs, par ko tas grib, un apzeetina, ko tas grib.
11,30—32.

19. Tu nu gan uſ mani ſazifi: ko tad winſch wehl rahj? Jo kas wina prahtam war preti turetees? Jſab.9,12.

20. Bet, ak zilwezin! kas tu tahds eſi, ka tu gribi ar Deewu teeſatees? Waj kahds darbs uſ ſawu meiſteri ſaka: kam tu mani tahdu eſi taiſijis? Eſ.45,9 ꝛc.

21. Waj tad podneekam naw wara pahr mahlu, no tahs paſchas pihtes taiſit zitu trauku godam un zitu negodam? Jer.18,6. 2 Tim.2,20.

22. Bet nu Deews, gribedams duſmibu parahdit un ſawu ſpehku ſinamu darit, ar leelu lehnprahtibu ir panehſis tos duſmibas traukus, ſataiſitus uſ paſuſchanu, p.17. 2,4 ꝛc. 10,21. 2 Moſ.9,29.10,3.16.

23. Un ka tas ſawas godibas bagatibu parahditu pee teem ſchehlaſtibas traukeem, ko winſch eepreekſchâ ir ſataiſijis uſ godibu. 8,29.30. Ew.1,4—12. Kol.1,27.

24. Tahdus winſch ari muhs ir aizinajis, ne ween no Juhdeem, bet ari no paganeem.
1,7. 3,29. 8,30.

25. Jt kà winſch ari pee Oſejas ſaka: es tos ſaukſchu par ſaweem laudihm, kas mani laudis nebija, un par ſawu mihlo, kas man mihla nebija; Oſ.2,23. 1 Peht.2,10.

26. Un notiks tanî weetâ, kur uſ teem tika ſazits: Juhs ne-eſat mani laudis! tur tee taps ſaukti ta dſihwà Deewa behrni. Oſ.1,10. Jew.2,11.

27. Un Eſaija iſſauz pahr Jſraëli: ja Jſraëla behrnu ſkaits buhtu kà juhras ſmiltis, tomehr tikai atlikums taps iſglahbts. 11,5. Eſ.10,22.23.

28. Jo winſch to wahrdu peepilda un paſteidſ eekſch taiſnibas; jo drihſ tas Kungs to wahrdu iſdarihs wirs ſemes.

29. Un itin kà Eſaija ir papreekſch ſazijis: ja tas Kungs Zebaot mums nebuhtu atlizinajis kahdu ſehklu, tad mehs buhtum palikuſchi it kà Sodoma un lihdſigi Gomorai. Eſ.1,9.

30. Ko nu lai ſakam? Ka pagani, kas pehz taiſnibas nedſinahs, taiſnibu dabujuſchi, proti to taiſnibu no tizibas; p.16. 3,22. 10,20.

31. Bet Iſraëls, pehz taiſnibas bauſlibas dſihdamees, to taiſnibas bauſlibu naw panahzis. 10,2. 11,7.

32. Kadehl? tadehl ka ne no tizibas, bet it kà no bauſlibas darbeem (to melleja); jo tee ir peedauſijuſchees pee ta peedauſiſchanas akmina, Eſ.58,2. 1 Kor.1,23.

33. Itin kà ir rakſtits: redſi, es leeku Zianâ peedauſiſchanas akmini un apgrehzibas klinti, un kas uſ winu tiz, nepalikſ kaunâ. Eſ.8,14. 28,16.

10. nodaļa.

Taiſniba un dſihwiba no tizibas; tiziba no Deewa wahrda ſludinaſchanas.

1. Brahli, mana ſirds-wehleſchanahs un Deewa-luhgſchana par Iſraëla behrneem ir, ka tee teek peſtiti. 9,1 ꝛc.

2. Jo es teem leezibu domu, ka tee karſti dſenahs pehz Deewa, bet beſ ſapraſchanas. Ap.darb.22,3. 1 Tim.1,13.

3. Jo nepaſihdami Deewa taiſnibu un mekledami uſzelt ſawu paſchu taiſnibu, tee Deewa taiſnibai naw paklauſijuſchi. 1,17. 9,31.32.

4. Jo bauſlibas gals ir Kriſtus, par taiſnibu ikweenam, kas tiz. 7,6. 8,1—4. Ap.darb.13,39. 2 Kor.3,13.14. Gal.3,24. Ew.2.15. (Mat.5,17.18.)

5. Jo Moſus raksta par to taiſnibu, kas nahk no bauſlibas: kurſch zilweks to dara, tas zaur to dſihwos. 3 Moſ.18,5. Luhk.10,28.

6. Bet ta taiſniba, kas no tizibas, ſaka tà: neſaki ſawâ ſirdî, kas uſkahps debeſis? proti Kriſtu noweſt ſemê.

5 Moſ.30,12.13.

7. Jeb: kas nokahps beſdibenî? proti Kriſtu no mironeem atweſt. (Jſaj.28,14.)

8. Bet ko ta ſaka? Tuwu pee tewis ir tas wahrds, tawâ mutê un tawâ ſirdî: proti tas tizibas wahrds, ko mehs paſludinajam. 5 Moſ.30,14. Gal.3,5. 1 Tim.4,6.

9. Jo ja tu ar ſawu muti Jeſu apleezinaſi par kungu un ſawâ ſirdî tizeſi, ka Deews winu no mironeem ir uſmodinajis, tad tu muhſchigi dſihwoſi. 4,24. 6,4. 2 Kor.4,13. Wihlip.2,11.

10. Jo ar ſirdi tiz uſ taiſnibu un ar muti apleezina uſ muhſchigu dſihwoſchanu.

11. Jo tas rakſts ſaka: ne-

weens, kas uſ winu tiz, nepalikſ kaunâ. 9,33. Dahw. dſ. 25,3. Eſ. 28,16.

12. Jo ſche naw ſtarpibas ſtarp Juhdeem un Greekeem, jo tas pats ir Kungs pahr wiſeem, bagats preekſch wiſeem, kas winu peeſauz.

3,23.29. Ap. darb. 15,9. 1 Kor. 12,6.

13. Jo itweens, kas ta Kungu wahrdu peeſauks, taps iſglahbts. Joēl. 3,5. Ap. darb. 2,21.

14. Kà lai nu to peeſauz, uſ ko naw tizejuſchi? Bet kà lai tiz, no ka naw dſirdejuſchi? Bet kà lai dſird beſ ſludinataja?

15. Bet kà lai ſludina, ja netop ſuhtiti? Itin kà ir rakſtits: zik jaukas ir to preekawehſtneſchu kahjas, kas ſludina meeru, kas ſludina labumu. Eſ. 52,7.

16. Bet ne wiſi tam ewangeliumam bijuſchi pakļauſigi; jo Eſaija ſaka: Kungs, kas tiz muhſu ſludinaſchanai?

Eſ. 53,1. 2 Teſ. 1,8. Jahn. 12,38.

17. Tad nu tiziba ir no ſludinaſchanas, un ſludinaſchana zaur Deewa wahrdu. Jahn. 17,20. Ap. darb. 15,7. 1 Teſ. 2,13.

18. Bet es ſaku: waj tee naw dſirdejuſchi? Teeſcham, winu ſkaņa ir iſgahjuſi pa wiſu ſemi, un winu wahrdi lihdſ paſaules galam.

Dahw. dſ. 19,5. (Kol. 1,23.)

19. Bet es ſaku: waj Iſraēls to Jau Moſus ſaka: es juhs kaitinat kaitinaſchu zaur tautu, kas naw mana, zaur gekigu tautu es juhs tirinat tirinaſchu.

11,11. 5 Moſ. 32,21.

20. Bet Eſaija drihkſt ſazit: es eſmu atraſts no teem, kas mani naw meklejuſchi, un eſmu teem parahdijees, kas pehz manis naw waizajuſchi.

Eſ. 65,1.

21. Bet uſ Iſraēli winſch ſaka: wiſaugoſchu deenu ſawas rokas eſmu iſſteepis pahr laudihm, kas neklauſa, bet runà preti. Eſ. 65,2.

11. nodaļa.

Juhdi top eepreeziņati, ka wehl taps iſglahbti 1—4; pagani pamahziti, lai neleelahs 17.

1. Tad nu es ſaku: waj Deews ſawus laudis ir atmetis? Ne maj ne! Jo es aridſan eſmu Iſraēleets, no Ahbraāma dſimuma, no Benjamina zilts. Dahw. dſ. 94,14. 31,37. Wihlip. 3,4 ꝛc.

2. Deews naw wis atmetis ſawu tautu, ko winſch papreekſch ir iſredſejis. Jeb waj juhs neſinat, ko tas rakſts ſaka par Eliju, kà tas pee Deewa ſuhdſ pret Iſraēli ſazidams: 8,29. 1 Kehn. 19,10.14.

3. Kungs, tee tawus praweeſchus ir nokawuſchi un tawus altarus apgahſuſchi, un es weens eſmu atlizis, un tee mekle manu dſihwibu.

4. Bet ko Deews tam atbildedams ſaka? Es ſewim eſmu

atlizinajis ſeptintuhſtoſchus wihrus, kas zelus naw lozijuſchi Baāla preekſchâ.
1 Kehn. 19,18.

5. Tad nu aridſan tàpat ſchinî laikâ weens atlikums pehz ſchehligas iſredſeſchanas ir atlizis. 8,29. 9,11. 15,27.

6. Bet ja tas ir zaur ſchehlaſtibu, tad tas wairs naw darbu nopelns; zitadi ſchehlaſtiba naw wairs ſchehlaſtiba. Bet ja tas ir no darbeem, tad ta naw ſchehlaſtiba; zitadi nopelns naw wairs nopelns. 4,4. Gal. 2,16. (5 Moſ. 9,4 ꝛc.)

7. Ko tad nu? Ko Iſraēls meklè, to wiņſch naw dabujis; tee iſredſetee gan to ir dabujuſchi, bet tee ziti ir apzeetinajuſchees,
p. 5,25. 9,16.31. 2 Kor. 3,14.

8. Jtin kà ir rakſtits: Deews teem ir dewis gruhta meega garu, azis, ka tee neredſ, un auſis, ka tee nedſird, lihdſ ſchai deenai. 5 Moſ. 29,4. Eſ. 6,10. 29,10.

9. Un Dahwids ſaka: lai wiņu galds wiņeem paleek par walgu, par flaſdu un par peedauſiſchanu un par atmakſu. Dahw. dſ. 69,23.24.

10. Wiņu azis lai top aptumſchotas, ka neredſ, un loki wiņu muguru weenumehr!

11. Tad nu es ſaku waj wiņi tapehz peedauſijuſchees, lai kriſtu? nebuht ne! Bet zaur wiņu kritumu paganeem peſtiſchana notikuſi, wiņeem par paſkubinaſchanu, ſcheem dſihtees pakal.
9,32. 10,19. Ap. darb. 13,46.

12. Bet ja wiņu kritums paſaulei ir bagatiba un wiņu truhkums paganeem bagatiba, zik wairak wiņu pilnums? Jer. 4,2. Oſ. 1,10.

13. Jo es uſ jums paganeem runaju: paganu apuſtulis buhdams, es ſawu amatu gribu godat, 15,16. Gal. 2,7.9.

14. Waj es jele tos, kas ir mana meeſa, waretu paſkubinat un kahdus no teem iſglahbt.
9,3. 1 Kor. 9,22. (1 Tim. 4,16.)

15. Jo ja wiņu atmeſchana ir paſaules ſalihdſinaſchana, kas tad buhs wiņu peeņemſchana, ja ne dſihwiba no mironeem? Ezek. 37.

16. Un ja tee (mihkas) pirmaji ir ſwehti, tad ari (wiſa) ta mihkla, un ja ta ſakne ſwehta, tad ari tee ſari.
4 Moſ. 15,17—21.

17. Ja nu kahdi no teem ſareem ir nolauſti, un tu, meſcha-eljes-koks buhdams, teem eſi uſpotets un pee ta eljes-koka ſaknes un taukuma daku eſi dabujis,
Sog. 21,6. Jer. 11,16 ꝛc. Ew. 2,11 ꝛc.

18. Tad neleelees pret teem ſareem; bet ja tu pret teem leeliſees, tad ſini: tu neneſi to ſakni, bet ta ſakne neſ tewi.
Jahn. 4,22.

19. Tu nu ſaziſi: tee ſari ir nolauſti, ka es taptu eepotets.

20. Gan labi; tee ir nolauſti netizibas dehl, un tu ſtahwi zaur tizibu: neleelees, bet bihſtees! Sal. 28, 14. 1 Kor. 4, 7. 10, 12. Ebr. 3, 19. 4, 2.

21. Jo ja Deews tos ihſtos ſarus naw ſaudſejis, tad winſch tewi gan ari nefaudſehs! Ezek. 5, 11. 24, 14. Am. 2, 4. Joël. 2, 17. Mal. 3, 17. 2 Peht. 2, 5. Jer. 13, 14. Raud. dſ. 3, 42.

22. Tad redſi nu Deewa laipnibu un bahrdſibu! To bahrdſibu pee teem, kas ir krituſchi, bet to laipnibu pee tewis, ja tu eekſch tahs laipnibas palikſi; zitadi tu aridſan tapſi iſzirſts. Jahn. 15, 2. 6. Ebr. 3, 14. 10, 29 ꝛc.

23. Un wini, ja tee netizibâ nepalikſ, ari taps eepoteti. Jo Deews ir ſpehzigs, winus atkal eepotet. 14, 4. 2 Kor. 3, 16.

24. Jo ja tu no ta eljes-loka, kas pehz ſawas dabas meſchâ audſis, eſi iſzirſts un pret ſawu dabu eſi eepotets labâ eljes-lokâ, zik wairak tee, kas jau pehz ſawas dabas tahdi, ſawâ paſcha eljes-lokâ taps eepoteti! p. 17.

25. Jo es negribu, brahli, jums ſlehpt ſcho noſlehpumu, (lai juhs neleekatees paſchi gudri eſoſchi), ka Iſraëlim pa dalai apzeetinaſchana ir notikuſi, teekams tas paganu pilnums buhs eegahjis, p. 7. 19. 12, 3. 16. Mat. 24, 14. Luhk. 21, 24. Jahn. 10, 9. 16.

26. Un tà wiſs Iſraëls taps iſglahbts, itin kà ir rakſtits: Peſtitajs nahks no Zianas un nogreeſihs beſdeewigo buhſchanu no Jehkaba. 5 Moſ. 4, 30. 31. Eſ. 27, 9. 59, 20. 21. Dahw. dſ. 14, 7.

27. Un ſchi ir mana deriba ar teem, kad es winu grehkus atnemſchu. Jer. 31, 31—34.

28. Tad pehz ewangeliuma tee gan ir eenaidneeki juhſu dehl; bet pehz tahs iſredſeſchanas tee ir mihli to tehwu dehl. p. 12, 15. 9, 4 ꝛc. 15, 8. 1 Teſ. 2, 15 ꝛc.

29. Jo Deewam naw ſchehl ſawu ſchehlaſtibas dahwanu un ſawas aizinaſchanas. 4 Moſ. 23, 19. Dſ. 13, 14.

30. Jo itin kà juhs aridſan zitkahrt Deewam bijaht neklauſigi, bet tagad zaur winu neklauſiſchanu eſat apſchehloti, 15, 9.

31. Tàpat ari ſchee tagad bijuſchi neklauſigi, lai zaur to apſchehloſchanu, kas jums ir notikuſi, ari wini top apſchehloti.

32. Jo Deews wiſus ir ſaſlehdſis nepaklauſibâ, ka lai winſch par wiſeem apſchehlotos. (Gal. 3, 22.) Dahw. dſ. 145, 9.

33. Ak Deewa bagatibas un gudribas un atſihſchanas dſilums! Zik neiſmanamas ir wina teeſas un ne-iſdibinajami wina zeli! 10, 12. Jſab. 11, 6. 7. Eſ. 45, 15. 1 Kor. 12, 8.

34. Jo kas ir atſinis ta Kungaprahtu? Jeb kas ir biſis wiņam padoma-deweis? Iſaj.15,8. Ef.40,13.14.

35. Jeb kas wiņam papreekſch dewis, ka tam taptu atmakſats? Iſaj.41,2.

36. Jo no wiņa un zaur wiņu un uſ wiņu ir wiſas leetas. Wiņam lai ir gods muhſchigi! Amen. 1,25. 16,27 1 Kor.8,6. Kol.1,16. Ebr.2,10.

12. nodaļa.

Par kriſtigu dſihwoſchanu.

1. Tapehz, brahli, es juhs luhdſu zaur Deewa apſchehloſchanahm, ka juhs ſawas meeſas nodotu par dſihwu, ſwehtu un Deewam patihkamu upuri; ta lai ir juhſu prahtigà Deewa-kalpoſchana. 6,13. 11,31. 15,16. Jahn.4,24. Ew.4,1 ꝛc. 1 Peht.2,5.

2. Un nepaleekat ſchai paſaulei lihdſigi, bet pahrwehrſchatees, ſawâ prahtâ atjaunodamees, ka juhs warat pahrbaudit, kas ir tas labais un patihkamais un pilnigais Deewa prahts. Gal.1,4. 6,14. Ew.4,17.23 ꝛc. 5,10.17.

3. Jo zaur to ſchehlaſtibu, kas man ir dota, es ikweenam juhſu ſtarpâ ſaku, ka neweenam nebuhs pahrgudram buht wairak, ne kà tam peeklahjahs gudram buht: bet ka tam buhs prahtigi gudram buht, kà kuram Deews ir iſdalijis tizibas mehru. 1,5. 11,20. 1 Kor.7,17. 12,11. Gal.6,3. Ew.3,2. 4,7.

4. Jo itin kà mums weenâ meeſâ ir daudſ lozekļu, bet wiſeem teem lozekļeem naw weenads darbs; 1 Kor.12,12 ꝛc.

5. Tàpat mehs daudſi eſam weena meeſa eekſch Kriſtus, bet ſawâ ſtarpâ mehs eſam zits zita lozekļi. 1 Kor.12,27. Ew.4,25.

6. Un mums ir daſchadas dahwanas pehz tahs ſchehlaſtibas, kas mums dota. 1 Kor.12,4. 1 Peht.4,10.

7. Ja kam ir praweeſchu mahziba, lai ta ſaeetahs ar tizibu; ja kam kahds amats, tas lai paleek tai amatâ; ja kas mahza, tas lai paleek tai mahziſchanâ; 1 Kor.14,29. 1 Peht.4,11.

8. Ja kas pamahza, tas lai paleek tai pamahziſchanâ; kas to dod, lai to dara eekſch weenteeſibas; kas walda, lai to dara ruhpigi; kas apſchehlojahs, lai to dara ar preeku. 2 Kor.8,2. Jehk.1,5.

9. Mihleſtiba lai ir beſwiltiga; eenihſtat launu, peekeratees labam. Dahw.dſ.34,15. 1 Tim.1,5.

10. Lai brahļu mihleſtiba juhſu ſtarpâ ir ſirſniga, un godu dodot nahkat weens otram preti. 1 Peht.1,22. 2,17.

11. Ne-eſeet kuhtri eekſch ta,

las jums jadara; eſeet dedſigi garâ, kalpojeet tam Kungam. Ap.darb.18,25. 2 Peht.1,5 u.

12. Eſeet preezigi zeribâ, pazeetigi behdâs, paſtahwigi luhgſchanâs. 5,2 u. 8,24. 1 Teſ.5,16.17.

13. Nahzeet palihgâ teem ſwehteem wiņu waijadſibâs; dodeet labpraht mahjas weetu. 1 Peht.4,9. Ebr.6,10. 13,2.

14. Swehtijeet tos, kas juhs waijâ, ſwehtijeet un nelahdeet. Mat.5,44. 1 Peht.3,9.

15. Lihgſmojatees ar lihgſmeem un raudeet ar teem, kas raud. Luhk.15.32. Ebr.10,33.

16. Eſeet ſawâ ſtarpâ weenprahtigi, nedſihdamees pehz augſtahm leetahm, bet turedamees paſemigi. 11,25. 15,5. Sak.3,7. Dahw.dſ.131,1. Eſ.5,21. Jehk.1,9.10.

17. Neleekatees paſchi gudri eſoſchi; ne-atmakſajeet neweenam kaunu ar kaunu, turaitees pa godam wiſu zilweku preekſchâ. 14,18. Sak.20,22. Wihlip.4,8. 1 Peht.3,9.

18. Ja tas war buht, no ſawas puſes turait meeru ar wiſeem zilwekeem. 14,19. Dahw.dſ.120,7. Ebr.12,14.

19. Ne-atreebjatees paſchi, mihlee, bet dodeet weetu Deewa duſmibai. Jo ir rakſtits: Man peeder atreebſchana! Es atmakſaſchu, ſaka tas Kungs! 2,8. 3,5. 3 Moſ.19,18. 5 Moſ.32,35. Mat.5,39 u. Ebr.10,30.

20. Tad nu, ja taws eenaidneeks ir iſſalzis, tad ehdini to; ja tas iſſlahpis, tad dſirdini to. Jo to daridams tu kwehlainas ogles ſatrahſi uſ wiņa galwu. Sak.25,21.22.

21. Launums lai tewi neuſwahr, bet uſwahri tu launu ar labumu.

13. nodaļa.

Lai waldibai klauſa 1; un lai godigi dſihwo 13.

1. Ikweens lai ir paklauſigs tahm waldiſchanahm, kamta wara; jo nekahdas waldiſchanas naw kà ween no Deewa, un kur waldiſchanas ir, tur tahs no Deewa ir eezeltas. Sak.8,15 u. Jer.27,5 u. Tit.3,1. 1 Peht.2,13. Jahn.19,11.

2. Tad nu, kas waldiſchanai turahs preti, tas turahs preti Deewa likumam. Bet kas preti turahs, tee dabuhs ſawu ſodu. Sak.24,21.22.

3. Jo waldneeki naw bijajami labeem darbeem, bet launeem; ja tu negribi no waldiſchanas bihtees, tad dari labu, tad tew buhs teikſchana no wiņas. 1 Peht.2,14.

4. Jo ta ir Deewa kalpone tew par labu; bet ja tu launu dari, tad bihſtees, jo ta ſobinu neneſ welti, jo ta ir Deewa kalpone, atreebeja tam laundaritajam par ſodibu. 2 Laik.19,6.

5. Tapehz waijaga paklau-

ſit ne ween ſodibas dehl, bet ari ſinamas ſirds dehl.

6. Tapehz dodat ari meſlus. Jo tee ir Deewa ſulaini, ſcho ſawu amatu kopdami.

7. Tad nu dodeet ikweenam, kas tam nahkahs: meſlus, kam meſli nahkahs; muitu kam muita nahkahs; bijaſchanu, kam bijaſchana nahkahs; godu, kam gods nahkahs. p.3. 12,10. Mat.22,21. Ew.5,21. 1 Peht.2,17.

8. Ne-eſeet neweenam neko parahdâ, kà ween ka juhs zits zitu mihleſatees; jo kas otru mihlè, tas bauſlibu ir peepildijis.

9. Jo tas bauſlis: tew nebuhs laulibu pahrkahpt, tew nebuhs nokaut, tew nebuhs ſagt, tew nebuhs nepateeſu leezibu dot, tew nebuhs eekahrot, un ja wehl ir zits bauſlis, tas ſchinî wahrdâ top ſaņemts, proti tanî: tew buhs ſawu tuwaku mihlet kà ſewi paſchu. 2 Moſ.20,13 ꝛc. 3 Moſ.19,18. Mat.22,39.40. Gal.5,14.

10. Mihleſtiba tuwakam kauna nedara; tad nu mihleſtiba ir bauſlibas peepildiſchana. 1 Kor.13,4ꝛc. Jehk.2,8.

11. Un to dareet, ſinadami to laiku, ka tagad mums ir ta ſtunda zeltees no meega; jo tagadihn muhſu peſtiſchana ir tuwaka, ne kà kad mehs palikahm tizigi. 2 Kor.6,2. Ew.5,14. 1 Teſ.5,6.

12. Naktis ir pagahjuſi un deena tuwu nahkuſi, tad lai noleekam tumſibas darbus un lai apwelkam gaiſmas eerotſchus. Ew.5,11. 1 Teſ.5,8. 2 Peht.3,12. Ebr.10,25.

13. Lai it kà deenâ godigi ſtaigajam, ne rihſchanâ un plihteſchanâ, ne gulâs un neſchkihſtibâ, ne bahrſchanâ un eenaidibâ. Luhk.21,34. Gal.5,21. 1 Teſ.4,5. Jehk.3,14.

14. Bet apwelzeet to Kungu Jeſu Kriſtu un nekopeet meeſu uſ kahribahm. 8,29. Gal.3,27. 1 Kor.9,27. Ew.5,29. Kol.2,23. 3,10.12.

14. nodaļa.

Kà tee, kas ſtipri tizibâ, pret teem lai turahs, kas wahji tizibâ.

1. Peenemeet to, kas ir wahjſch tizibâ, wiņa prahtu neſajaukdami. p.23. 15,1 ꝛc. Ap.darb.20,35. 1 Kor.8,9.

2. Jo zits tiz, ka wiſu war ehſt, bet kas ir wahjſch, tas ehd dahrſa-augļus. 1 Moſ.1,29. 9,3. Ap.darb.10,15. 1 Kor.10,25.

3. Kas ehd, tas lai nenizina to, kas ne-ehd; un kas ne-ehd, tas lai neteeſà to, kas ehd; jo Deews wiņu ir peenehmis. 15,7. 1 Kor.8,8 ꝛc. Kol.2,16.

4. Kas tu tahds eſi, ka tu zita kalpu teeſà? Wiņſch ſtahw, waj kriht ſawam paſcha Kungam; bet wiņſch taps pazelts, jo Deews ir ſpehzigs, wiņu pazelt. 2,1. 11,20.23. Mat.7,1.2. Jehk.4,11.12.

5. Daſchs zeeni weenu dee-

nu wairak ne kà otru, bet daſchs wiſas deenas zeeni weenadi; ikweens par to lai pats ſawâ prahtâ ſinahs.

p.14. 22,23. Gal.4,10. Kol.2,16.

6. Kas kahdu deenu zeeni, tas to zeeni tam Kungam; un kas to deenu nezeeni, tas to nezeeni tam Kungam. Kas ehd, tas ehd tam Kungam, jo winſch pateiz Deewam; un kas ne-ehd, tas ne-ehd tam Kungam, un pateiz Deewam. Kol.3,17. 1Tim.4,4.

7. Jo neweens muhſu ſtarpâ nedſihwo few paſcham, un neweens nemirſt few paſcham.

2 Kor.5,15.

8. Jo kad dſihwojam, tad dſihwojam tam Kungam; kad mirſtam, tad mirſtam tam Kungam. Tapehz waj dſihwojam, waj mirſtam, mehs peederam tam Kungam. 6,10.11. 12,1.2.

9. Jo tadehl Kriſtus ari miris un augſchamzehlees un atkal dſihws tapis, ka tas buhtu Kungs par miruſcheem un dſihweem. Ap.darb.10,42.

Tit.2,14. Parahd.14,13.

10. Bet tu, ko tu teeſà ſawu brahli? Jeb ari tu, ko tu nizini ſawu brahli? Jo mums wiſeem buhs jaſtahjahs preekſch Kriſtus ſogatrehfla. p.3.4. 2,16. 1 Kor.4,5.

2 Kor.5,10.

11. Jo ir rakſtits: Es dſihwoju, ſaka tas Kungs: manâ preekſchâ wiſi zeli lozijees, un ikweena mehle teiks Deewu. Eſ.45,23.

Wihlip.2,10.

12. Tad nu ikweens no mums pats par ſewi dos atbildeſchanu Deewam.

1 Kor.3,8. Gal.6,5.

13. Tapehz lai mehs zits zitu wairs neteeſajam, bet to teeſajeet jo wairak, ka neweens ſawam brahlim neleek peedauſitees, nedſ tam dod apgrehzibu. 3Moſ.19,14.

Mat.18,7. 1 Kor.10,32.

14. Es ſinu un atſihſtu teeſcham eekſch ta Kunga Jeſus, ka neweena leeta no ſewis naw neſchkihſta; bet tam ween, kas to par neſchkihſtu tura, tam ta ir neſchkihſta. 9,1. Mat.15,11. Tit.1,15.

15. Bet ja taws brahlis ehdeena dehl noſkumſt, tad tu wairs neſtaigà pehz mihleſtibas. Neſamaitâ ar ſawu ehdeenu to, par ko Kriſtus ir miris. 10,13.

1 Kor.8,11—13. Ew.5,2.

16. Tad nu lai juhſu labums netop ſaimots, Tit.2,5.

17. Jo Deewa walſtiba naw ehdeens un dſehreens, bet taiſniba un meers un preeks eekſch Swehta Gara. 1 15,13.

Mat.6,33. Luhk.17,20.21.

1 Kor.4,20. 8,8.

18. Jo kas ſchinîs lee-

tâs Kriſtum kalpo, tas ir Deewam patihkams un zilweķeem peeņemigs. (Luhk. 2, 52.)

19. Tadehļ lai pehz ta dſenamees, kas der meeram un uſtaiſiſchanai ſuhſu ſtarpâ. 12, 18. 15, 2. 1 Kor. 14, 3. Ew. 4, 29.

20. Nepoſti Deewa darbu ehdeena dehļ. Wiſas leetas gan ir ſchķihſtas, bet tahs ir nelabas tam zilwekam, kas ehd un peedauſahs. p. 14. 1 Kor. 3, 9. 8, 11.

21. Labaki ir, gaļas ne-ehſt un wihna nedſert, neka to darit, pee ka taws brahlis peedauſahs, jeb apgrehzinaſahs, jeb (tizibâ) top wahjſch. 1 Kor. 8, 13.

22. Ja tewim ir tiziba, tad lai ta ir tew paſcham Deewa preekſchâ. Swehtigs ir tas, kas ſewi paſchu neteeſâ eekſch ta, ko winſch tura par labu. 1 Jahn. 3, 21.

23. Bet kam ehdot prahts ſchaubahs, tas ir paſudinats, jo tas nenahk no tizibas; bet wiſs, kas naw no tizibas, tas ir grehks. Tit. 1, 15.

15. nodaļa.

Juhdi un pagani Kriſtus dehļ lai weens otru mihlè un godà 1; par apuſtuļa amatu 14; un zeļeem 22.

1. Bet mums, kas eſam ſtipri, peenahkahs paneſt neſtipro wahjibas un newis ſew paſcheem buht pa prahtam. 14, 1 ꝛc. 1 Kor. 9, 22. 10, 33. Gal. 6, 2. 1 Teſ. 5, 14.

2. Jo ikweens no mums lai ſawam tuwakam ir pa prahtam uſ labu un par uſtaiſiſchanu. 14, 19. 1 Kor. 9, 19. 10 24.

3. Jo ari Kriſtus naw ſew paſcham bijis pa prahtam, bet kà ſtahw rakſtits: tawu neewataju neewaſchanas man ir uſtrituſchas. Dahw. dſ. 69, 10. Jahn. 8, 50.

4. Jo wiſs, kas ir papreekſch rakſtits, tas mums papreekſch rakſtits par mahzibu, lai mums zeriba buhtu zaur pazeeſchanu un Deewa rakſtu eepreezinaſchanu. 4, 23. 24. 1 Kor. 10, 11. Gal. 3, 8.

5. Bet lai tas pazeeſchanas un eepreezinaſchanas Deews ſums dod weenadu prahtu ſuhſu ſtarpâ pehz Kriſtus Jeſus, 12, 16. 2 Kor. 1, 3. Wihlip. 2, 2. 3, 16.

6. Ka juhs weenprahtigi weenâ mutê warat pagodinat Deewu un muhſu Kunga Jeſus Kriſtus Tehwu. 2 Laik. 5, 13. Ap. darb. 4, 24. 1 Kor. 1, 10.

7. Tapehz uſnematees zits zitu, itin kà ari Kriſtus juhs ir uſnehmis Deewam par godu. 14, 1—3

8. Un es ſaku, ka Jeſus Kriſtus ir palizis par apgraiſiſchanas ļaudim Deewa pateeſibas labad, ka winſch apſtiprinatu to tehwu apſoliſchanas. Mat. 15, 24. 20, 28. Ap. darb. 3, 25.

9. Un ka pagani Deewu ſlawetu par to ſchehlaſtibu, tà kà ir rakſtits: tapehz es tewi gribu teikt ſtarp paganeem un tawam wahrdam dſeedat.
11,30. Dahw.dſ.18,50.

10. Un atkal tas ſaka: preezajatees, juhs pagani, lihdſ ar wiņa ļaudihm. 5 Moſ.32,43.

11. Un atkal: ſlawejat to Kungu, wiſi pagani, un teizeet wiņu, wiſas tautas.
Dahw.dſ.67,4.5. 117,1.

12. Un atkal Eſaija ſaka tur buhs Iſajus ſakņe, un kas zelſees waldit pahr paganeem; uſ to pagani zerehs.
Eſ.11,10.

13. Bet tas zeribas Deews lai juhs peepilda ar wiſu preeku un meeru eekſch tizibas, ka warat buht bagati eekſch zeribas zaur Swehta Gara ſpehku. 5,1.2. 14,17.

14. Tomehr, mani brahļi, es pats aridſan no jums gan ſinu, ka ari juhs paſchi eſat pilni labprahtibas, peepilditi ar wiſu atſihſchanu, ka juhs warat zits zitu paſkubinat.
2 Peht.1,12.

15. Bet weetahm jums, mani brahļi, droſchaki eſmu rakſtijis, jums atgahdinadams zaur to ſchehlaſtibu, kas man ir dota no Deewa,
12,2.

16. Lai es eſmu Jeſus Kriſtus kalps pee paganeem, ſtrahdadams to ſwehto Deewa ewaņgeliuma darbu, lai pagani paleek par patihkamu upuri, kas ſwehtits zaur Swehto Garu.
1,1. 11,13. 12,1. Mal.1.11. Eſ.66,20.

17. Tad nu man Deewam kalpojot ir ko teiktees eekſch Kriſtus Jeſus.
2 Kor.1,12—14. 3,4.

18. Jo es ne-eedroſchinaſchos ko runat, ko Kriſtus paganu paklauſibas labad zaur mani naw ſtrahdajis ar wahrdeem un darbeem, 1,5.
16,26. Jahn.15,5. 2 Kor.3,5. 13,3.

19. Zaur ſihmju un brihnumu ſpehku, zaur Deewa Gara ſpehku, tà ka es Kriſtus ewaņgeliumu eſmu iſpaudis no Jeruſalemes wiſapkahrt lihdſ Illirijai, p.29.
Ap.darb.26,20. 2 Kor.12,12. Ebr.2,4.

20. Un tà no ſirds darbojees, ewaņgeliumu paſludinat, kur Kriſtus wahrds wehl netapa peeſaukts, ka es to namu ne-uſzeltu uſ zita pamatu; 1 Kor.3,10. 2 Kor.20,15.16.

21. Bet itin kà ir rakſtits: kam no ta naw ſludinats, tee redſehs; un kas naw dſirdejuſchi, tee dabuhs ſinat.
Eſ.52,15.

22. Tapehz es ari daudſreiſ eſmu aiſkawets pee jums nahkt. 1,13. 1 Teſ.2,18.

23. Bet kad tagad ſchinîs ſemês man wairs naw weetas, un man jau no daudſ gadeem gribahs pee jums nahkt, 1,10 ꝛc.

24. Tad es uſ Spaniju eedams pee jums nahkſchu; jo es zeru, ka pahrſtaigadams juhs redſeſchu, un no jums uſ tureeni tapſchu pawadits, kad es papreekſch makenit ar jums buhſchu papreezajees.
1,12. Ap.darb.15,3. 17,14.15. 1 Kor.16,6.

25. Bet tagadihn es eemu uſ Jeruſalemi, teem ſwehteem palihdſibu neſdams.
Ap.darb.18.21.22. 20,22.

26. Jo Makedonijai un Akajai ir patizis, kahdas dahwanas fameſt preekſch teem nabageem, kas ir ſtarp teem ſwehteem Jeruſalemê,
Ap.darb.11,29 ꝛc. 1 Kor.16,1 ꝛc. 2 Kor.8,1 ꝛc.

27. Jo teem tà ir patizis; tee ir aridſan wiņu parahdneeki. Jo ja pagani pee wiņu garigahm dahwanahm dalu ir dabujuſchi, tad ari ſcheem peenahkahs ar tahm laizigahm wiņeem kalpot.
1,14. 11,17 ꝛc. 1 Kor.9,11.

28. Tad to pabeidſis un ſcho augli teem apſeegelejis es no-eeſchu zaur jums uſ Spaniju. p.24. Wihlip.4,17.

29. Un es ſinu, ka es pee jums nahkdams ar pilnu Kriſtus ewangeliuma ſwehtibu nahkſchu. p.19. 1,11.

30. Bet es juhs luhdſu, brahki, zaur muhſu Kungu Jeſu Kriſtu un zaur ta Gara mihleſtibu, ka juhs lihdſ ar mani zihnatees, par mani Deewu luhgdami, 2,1. 2 Kor.1,11. Ew.6,18.19. Wihlip.1,27.

31. Lai es topu iſglahbts no teem netizigeem Juhdejâ, un lai ſchi mana kalpoſchana, kas Jeruſalemes labad noteek, teem ſwehteem buhtu patihkama,
p.26. Ap.darb.21,27 ꝛc. 2 Teſ.3,2.

32. Ka es pehz Deewa prahta ar preeku waru nahkt pee jums un lihdſ ar jums atſpirdſinajos. p.24. 1,10.

33. Un tas meera Deews lai ir ar jums wiſeem. Amen.
p.5.13.16,20. 1 Kor.14,33. Ebr.13.20.

16. nodaļa.

Sweizinaſchanas; lai ſargahs no wiltigeem mahzitajeem.

1. Wehl es jums pawehlu Weebu, muhſu mahſu, kas ir draudſes kalpone Kenkrejâ, Ap.darb.18,18. 1 Tim.5,9.

2. Ka juhs to uſņemat eekſch ta Kunga, kà teem ſwehteem peeklahjahs, un tai palihdſat, kurâ leetâ tai ko no jums waijadſehs: jo ta aridſan palihdſiga biſuſi daudſeem, ari man paſcham.
12,10. 15,7. Wihlip.2,29.

3. Sweizinajeet Priſkilu un Akilu, manus darba-beedrus eekſch Kriſtus Jeſus;
Ap.darb.18,2. 2 Kor.8,23. 2 Tim.4,19.

4. Tee par manu dſihwibu ir nolikuſchi ſawu paſchu kaklu, — teem ne ween es pateizu, bet aridſan wiſas drau-

dſes no paganeem; Neëm.3,5. Ap.darb.15,26. 18,12 ꝛc.

5. Ari to draudſi wiņu namâ. Sweizinajeet Epenetu, manu mihļo, kas no Aſijas tas pirmais pee Kriſtus ir greeſees. 1 Kor.16,15.19.

6. Sweizinajeet Mariju, kas par mums daudſ ir puhlejuſees. p.12.

7. Sweizinajeet Androniku un Juniju, manus radus un zeetuma-beedrus, kas pee teem apuſtuļeem ir zeeniti, un jau preekſch manis ir biſuſchi eekſch Kriſtus. 9,3. Ap.darb.14,4.14. 15,22. 2 Kor.8,23.

8. Sweizinajeet Ampliju, manu mihļo eekſch ta Kunga.

9. Sweizinajeet Urbanu, muhſu darbabeedri eekſch Kriſtus un Stakiju, manu mihļo. p.3.

10. Sweizinajeet Apellu, kas uſtizigs eekſch Kriſtus; ſweizinajeet tos, kas ir no Ariſtobula ſaimes; 1 Kor.1,11. 11,19.

11. Sweizinajeet Erodionu, manu radineeku. Sweizinajeet tos, kas no Narziſa ſaimes ir eekſch ta Kunga. p.7.

12. Sweizinajeet Triwenu un Triwoſu, kas ſtrahda eekſch ta Kunga. Sweizinajeet Perſidu, to mihļo, kas daudſ ir ſtrahdajuſi eekſch ta Kunga. p.6.

13. Sweizinajeet Rufu, to iſredſeto eekſch ta Kunga, un wiņa un manu mahti. p.6. Mark.10,30. (15,21.) 2 Joh.n.1,13.

14. Sweizinajeet Aſinkritu un Flegontu, Ermani, Patrobu, Ermeni un tos brahļus, kas pee teem iraid.

15. Sweizinajeet Filologu un Juliju, Nereu un wiņa mahſu un Olimpu un wiſus ſwehtos, kas pee teem iraid.

16. Sweizinajeet zits zitu ar ſwehtu ſkuhpſtiſchanu. Wiſas Kriſtus draudſes juhs ſweizina. 1 Kor.16,20. 1 Peht.5,14.

17. Bet es juhs pamahzu, brahļi, ſargajatees no teem, kas ſchķelſchanas un apgrehzibas zeļ pret to mahzibu, to juhs eſat mahzijuſchees, un atkahpjatees no teem. Mat.7,15 ꝛc. 1 Kor.1,10. Wihlip.3,2. 1 Tim.6,3—5. Tit.3,10.

18. Jo tee tahdi nekalpo muhſu Kungam Jeſum Kriſtum, bet ſawam paſchu wehderam, un zaur laipnigahm runahm un ſaldeem wahrdeem tee peewiļ weenteeſigas ſirdis. Wihlip.3,18.19. Kol.2,4.

19. Jo juhſu paklauſiba ir iſpaudufees pee wiſeem, tapehz es par jums preezajos; bet es gribu, ka juhs eſat gudri uſ labu, bet nejehgas uſ launu. 1,5.8. Jer.4,22. Mat.10,16. 1 Kor.14,20. 1 Teſ.1,8.

20. Bet tas meera Deews ſamihs ſatanu apakſch juhſu kahjahm ihſâ laikâ. Muhſu Kunga Jeſus Kriſtus ſcheh-

laſtiba lai ir ar jums. Amen.
p. 24. 15,33. 1 Moſ. 3,15. Luhk. 10,19. 18,8.

21. Timoteus, mans darba-beedris, un Luzijus un Jaſons un Soſipaters, mani radi, juhs ſweizina. p. 3. 7. Ap. darb. 13,1. 16,1. 17,5. 20,4.

22. Es, Terzijus, kas ſcho grahmatu eſmu rakſtijis, juhs ſweizinu eekſch ta Kunga. (Jer. 36,4.)

23. Gajus, mans un wiſas draudſes nama tehws, juhs ſweizina; Eraſts, pilſehtas mantas waldneeks, un Kwartus, tas brahlis, juhs ſweizina. p. 5. 1 Kor. 1,14. 2 Tim. 4,20.

24. Muhſu Kunga Jeſus Kriſtus ſchehlaſtiba lai ir ar jums wiſeem. Amen. 1 Kor. 16,23.

25. Bet tam, kas juhs ſpehj ſtiprinat pehz mana ewangeliuma un Jeſus Kriſtus ſludinaſchanas, pehz ta noſlehpuma parahdiſchanas, kas no muhſchigeem laikeem naw bijis dſirdets, 1,16.17. 2,16. 15,13. 1 Peht. 5,10. Kol. 1,26.

26. Bet tagadihn ſinams darits zaur praweeſchu rakſteem, pehz ta muhſchigà Deewa pawehleſchanas ir ſludinats wiſeem paganeem, lai ſchee tizibai paklauſa, 1,5. 2 Tim. 1,10. Ew. 3,5.

27. Tam weenam gudram Deewam lai ir gods muhſchigi zaur Jeſu Kriſtu. Amen. 21,34. 1 Kor. 1,24. 25. 2,4. 5. Ew. 3,21. 1 Tim. 1,17.

Ew. apuſtuļa Pahwila pirmà grahmata Korinteeſcheem.

1. nodaļa.

Lai draudſe tur meeru un weenadu mahzibu 10; Kriſtus truſts 21.

1. Pahwils, zaur Deewa prahtu aizinats par Jeſus Kriſtus apuſtuli, un Soſtens, tas brahlis, 2 Kor. 1,1. (Ap. darb. 18,17.)

2. Tai Deewa draudſei, kas ir Korintû, teem eekſch Kriſtus Jeſus ſwehtiteem, teem aizinateem ſwehteem, un wiſeem, kas muhſu Kunga Jeſus Kriſtus wahrdu peeſauz kaut kurâ weetâ, tà pee winéem, kà pee mums: 6,11. Ap. darb. 9,14. 18,1 u. 20,28. Rom. 9,24.

3. Schehlaſtiba lai ir jums un meers no Deewa, muhſu Tehwa, un no ta Kunga Jeſus Kriſtus. Rom. 1,7. 2 Kor. 1,2.

4. Es ſawam Deewam arweenu pateizu par jums Deewa ſchehlaſtibas dehl, kas jums ir dota eekſch Kriſtus Jeſus, Rom. 1,8. Ew. 1,15 u.

5. Ka juhs eekſch wiņa bagati eſat dariti wiſâs leetâs, ikweenâ mahzibâ un ikweenâ atſihſchanâ, 2 Kor. 8, 7. 9. Kol. 1, 9.

6. Tà kà Kriſtus leeziba ir apſtiprinata juhſu ſtarpâ,

1 Teſ. 1, 5. 1 Jahn. 5, 9. 10.

7. Un ka nekahdas dahwanas jums netruhkſt, kas gaideet uſ muhſu Kunga Jeſus Kriſtus parahdiſchanos.

12, 8 u. Tit. 2, 13.

8. Tas juhs ari apſtiprinahs lihdſ galam, ka eſat beſwainigi muhſu Kunga Jeſus Kriſtus deenâ.

Wihlip. 1, 6. 10. Kol. 1, 22. 1 Teſ. 3, 13.

9. Deews ir uſtizigs, zaur ko juhs eſat aizinati pee wiņa Dehla Jeſus Kriſtus, muhſu Kunga, beedribas.

10, 13. Rom. 8, 30. 1 Teſ. 5, 24.

10. Bet es juhs pamahzu, brahļi, zaur muhſu Kunga Jeſus Kriſtus wahrdu, lai jums wiſeem ir weenada waloda, un lai naw juhſu ſtarpâ nekahdas ſchkelſchanahs, bet lai juhs eſat pilnigi weenadâ prahtâ un weenadâ padomâ. 5, 4. 11, 18.

Rom. 15, 5. 2 Kor. 5, 20. 13, 11. Wihlip. 2, 1. 2.

11. Jo zaur teem, kas ir Kloës namâ, man ir ſtahſtits par jums, mani brahļi, ka juhſu ſtarpâ eſot ſtrihdus.

3, 3 u. (Rom. 16, 10. 11.)

12. Bet es runaju par to, ka ikweens no jums ſaka: es eſmu Pahwila, bet es Apollus, bet es Kewaſa, bet es Kriſtus mahzekļis.

Ap. darb. 18, 24. Jahn. 1, 42.

13. Waj tad Kriſtus ir dalits? Waj Pahwils par jums kruſtâ ſiſts? jeb waj juhs eſat kriſtiti uſ Pahwila wahrdu? 2 Kor. 11, 4.

14. Es Deewam pateizu, ka es neweenu no jums neeſmu kriſtijis, kà tikai Kriſpu un Gaju,

Ap. darb. 18, 8. Rom. 16, 33.

15. Lai jele neweens neſaka, ka eſmu kriſtijis uſ ſawu wahrdu.

16. Bet ari Steppiņa namu es eſmu kriſtijis. Beſ teem neſinu, waj zitu kahdu eſmu kriſtijis.

16, 15. 17. Ap. darb. 16, 15.

17. Jo Kriſtus mani naw ſuhtijis kriſtit, bet ewangeliumu ſludinat, ne ar gudreem wahrdeem, lai Kriſtus kruſts netop iſnihzinats. 2, 1. 13.

Luhk. 4, 43. Jahn. 1, 33. 4, 2. Ap. darb. 10, 48.

18. Jo tas wahrds no ta kruſta ir gekibateem, kas paſuhd, bet mums, kas topam iſglahbti, tas ir Deewa ſpehks.

p. 23. 24. 2, 2. Rom. 1, 16. 2 Kor. 2, 15.

19. Jo ir rakſtits: Es ſamaitaſchu gudribu gudreem un iſnihzinaſchu prahtu prahtigeem. Jſab. 5, 12. Eſ. 29, 14. Obad. 8.

20. Kur tee gudree? Kur tee rakſtu-mahzitaji? Kur tee

ſchi laika ſinatneeki? Waj ſchihs paſaules gudribu Deews naw darijis par gekibu? Jſaj.12,17. Eſ.19,12. 33,18.

21. Jo kad paſaule zaur ſawu gudribu Deewu neatſina Deewa gudribâ, tad Deewam ir patizis, zaur gekigu ſludinaſchanu tizigos darit ſwehtus.

p.26. Rom.1,21 ꝛc.

22. Jo Juhdi praſa ſihmes un Greeki mekle gudribu.

Mat.16,1. Jahn.4,48. Ap.darb.17.18.32.

23. Bet mehs ſludinajam Kriſtu, to kruſtâ ſiſto, kas Juhdeem apgrehziba un Greekeem gekiba;

2,2.14. Mat.11,6. Rom.9,32.

24. Bet teem aizinateem, tà Juhdeem kà Greekeem, mehs ſludinajam Kriſtu kà Deewa ſpehku un Deewa gudribu. p.18. 2,5. Kol.2,3.

25. Jo Deewa gekiba ir gudraka ne kà zilweki, un Deewa neſpehziba ſpehzigaka ne kà zilweki.

2,6.7. 2 Kor.12,10.

26. Jo raugait, brahki, ſawu aizinaſchanu, ka naw daudſ gudru pehz meeſas, ne daudſ ſpehzigu, ne daudſ no augſtas dſimtas;

Mat.11,25 ꝛc. Jahn.7,48.49. Jehk.2,1—5.

27. Bet kas gekigs paſaulei, to Deews ir iſredſejis, ka winſch tos gudros liktu launâ, un kas neſpehzigs paſaulei, to Deews ir iſredſejis, ka winſch tos ſpehzigos liktu launâ, p.20. Dahw.dſ.119,98 ꝛc.

28. Un kas nezeenigs paſaulei un pulgots, un kas naw nekas, to Deews ir iſredſejis, ka winſch iſnihzinatu to, kas ir kas,

3,18 ꝛc. 8,2. Gal.6,3.

29. Lai neweena meeſa wina preekſchâ neleelahs.

Eſ.40,6. Rom.3,27. Ew.2,9. Wihlip.3,4.

30. Bet no wina juhs eſat eekſch Kriſtus Jeſus, kas mums no Deewa irdots par gudribu un taiſnibu un ſwehtudariſchanu un peſtiſchanu.

p.24. Jer.23,6. Jahn.17,19. Rom.8,23. 2 Kor.5,21. Ew.1,14. Ebr.2.11.

31. Tà kà ir rakſtits: kas leelahs, lai leelahs eekſch ta Kunga. Eſ.45,25. Jer.9,23.24. 2 Kor.10,17.

2. nodaļa.

Ewangeliuma mahziba lai parahdahs Garâ un ſpehkâ 4; Meeſigs zilweks ſwehto gudribu neſaprot 11.

1. Un pee jums nahkdams, brahki, es nenahzu ar augſtu walodu waj gudribu, jums Deewa leezibu paſludinadams. 1,17. Ap.darb.18,1 ꝛc. 1 Jahn.5,9.

2. Jo nedomaju, ka es juhſu ſtarpâ ko ſinot, kà ween Jeſu Kriſtu un to paſchu

truſtâ ſiſtu. 15,3. Gal.3,1. 6,14.

3. Un es biju pee jums wahjibâ un bijaſchanâ un leelâ drebeſchanâ.

Ap.darb.18,9. 2 Kor.10,10. 11,30. Gal.4,13 ꝛc.

4. Un mana waloda un mana ſludinaſchana nebija eekſch mihkſteem zilweku gudribas wahrdeem, bet eekſch Gara un ſpehka parahdiſchanas, Rom.15,19. 1 Teſ.1,5.

5. Lai juhſu tiziba nebuhtu eekſch zilweku gudribas, bet eekſch Deewa ſpehka.

1,18.24. 2 Kor.4,7. Ew.1,19.

6. Bet mehs ſludinajam, kas gan gudriba pee teem pilnigeem, bet kas naw gudriba pee ſchihs paſaules, nedſ pee ſchihs paſaules waldneekeem, kas iſnihkſt; p.8. 1,20.26. Wihlip.3,15. Ebr.5,12—14.

7. Bet mehs ſludinajam Deewa gudribu noſlehpumâ, to apſlehpto, ko Deews preekſch paſaules laikeem ir nolehmis mums par godibu. Dahw.dſ.51,8. Rom.16,25. Ew.3,9.

8. To neweens no ſchihs paſaules wirſneekeem naw atſinis; jo, ja tee to buhtu atſinuſchi, tad tee to godibas Kungu nebuhtu truſtâ ſituſchi. Jahn.16,3. Jehk.2,1.

9. Bet itin kà ir rakſtits: Ko azs naw redſejuſi, un auſs naw dſirdejuſi, un kas neweena zilweka ſirdî naw nahzis, to Deews ir ſataiſijis teem, kas winu mihlo. Eſ.64,4.

10. Bet mums Deews to ir parahdijis zaur ſawu Garu; jo tas Gars iſmana wiſas leetas, ir Deewa dſilumus. Dahw.dſ.92,6. Dan.2,22. Jahn.16,13. Rom.11,33. 2 Kor.3,17.18. (Parahd.2,24.)

11. Jo kurſch zilweks ſin, kas ir eekſch zilweka, kà ween zilweka gars, kas eekſch ta ir? Tàpat aridſan neweens neſin, kas ir eekſch Deewa, kà ween Deewa Gars. Jahn.2,25.

12. Bet mehs ne-eſam dabujuſchi paſaules garu, bet to Garu, kas ir no Deewa, lai ſinam, ko Deews mums ir dahwinajis. Ew.2,2. Wihlem.6.

13. To mehs ari runajam ar wahrdeem, ko zilweku gudriba mahza, bet ar wahrdeem, ko Swehtais Gars mahza, garigas leetas garigi apſpreeſdami.

p.4. 2 Peht.1,16.21.

14. Bet meeſigs zilweks neſaņem, kas ir no Deewa Gara, jo tas winam ir gekiba, un winſch to newar ſapraſt, jo tas ir garigi apſpreeſchams. 1,23. 15,44. Jahn.3,10.11. Rom.8,7. Jehk.3,15.

15. Bet tas garigais zilweks wiſas leetas prot apſpreeſt, bet par winu neweens neprot ſpreeſt. 10,15. 1 Jahn.2,20.

16. Jo kas ir atſinis ta

Kunga prahtu, ka tas wiņu pamahzitu? Bet mums ir Kriſtus prahts. Jſaj. 15,8. Ef. 40,13. Ew. 4,13.

3. nodaļa.

Lai neſtrihdahs 3; mahzitaji ir Deewa kalpi un ſtrahdneeki 5: Kriſtus ir tas pamats 11.

1. Un, brahļi, es newareju ar jums runat kà ar garigeem, bet kà ar meeſigeem, kà ar nejehgahm eekſch Kriſtus. 2,6.15. Ew. 4,13.14.

2. Es juhs eſmu dſirdinajis ar peenu un ne ar baribu, jo juhs wehl neſpehjaht; bet ari tagadihn juhs wehl neſpehjeet. 1 Peht. 2,2. Jahn. 16,12. Ebr. 5,12.13.

3. Jo juhs wehl eſat meeſigi: jo kamehr juhſu ſtarpâ ir eenaids un ſtrihdus un ſchkelſchanahs, waj juhs neeſat meeſigi un waj neſtaigajat pehz zilweku tahrtas? 11,10.11. Gal. 5,19.20. Jehk. 3,14 ꝛc.

4. Jo kad zits ſaka: es turos pee Pahwila, un zits: es pee Apollus, waj juhs ne-eſat meeſigi? 1,12.

5. Kas tad ir Pahwils, un kas ir Apollus? Tee ir kalpi ween, zaur kuŗeem juhs eſat palikuſchi tizigi, un tà, kà tas Kungs ikweenam ir dewis. 4,1. Rom. 12,3. 1 Peht. 4,10.11.

6. Es eſmu dehſtijis, Apollus ir ſlazinajis; bet Deews ir audſinajis.

Ap. darb. 18,27. 19,1.

7. Tad nu nedſ tas dehſtitajs ir kas, nedſ tas ſlazinatajs, bet Deews, kas audſina. Dahw. dſ. 65,10 ꝛc. 67,7.

8. Un tas dehſtitajs un tas ſlazinatajs ir wis weens; bet ikkatrs dabuhs ſawu ihpaſchu algu, pehz ſawa ihpaſcha darba. 4,5. 2 Kor. 5,10.

9. Jo mehs eſam Deewa darba-beedri, juhs eſat Deewa aramais tihrums, Deewa ehka. Mat. 13,38. 2 Kor. 6,1.16. Ew. 2,20.

10. Pehz tahs Deewa ſchehlaſtibas, kas man ir dota, es kà gudrs nama-taiſitajs eſmu lizis pamatu, un zits uſ ta uſtaiſa ehku; — bet ikweenam buhs peeluhkot, kà winſch to ehku uſtaiſa. p. 5. 15,10. Rom. 15,20.

11. Jo zitu pamatu neweens newar likt pahr to, kas ir likts, proti Jeſus, tas Kriſtus. 1 Peht. 2,6. Ebr. 13,8.9.

12. Bet ja kas uſ ſcho pamatu uſzeļ ſeltu, ſudrabu, dahrgus akmiņus, kokus, ſeenu, ſalmus, 1 Kehn. 5,17.

13. Tad ikweena darbs taps redſams, jo ta deena to atklahs, — tapehz, ka ſchi uguni parahdiſees; un kahds ikkatra darbs ir, to uguns pahrbaudihs 4,3.5. (Ebr. 10,25.)

14. Ja tahda darbs paleek, ko tas tur wirſû uſzehlis, tas dabus algu.

15. Ja kahda darbs ſadegs, tam buhs jazeeſch, bet winſch

pats taps iſglahbts, tomehr kà zaur uguni.

16. Waj neſinat, ka juhs eſat Deewa nams, un ka Deewa Gars eekſch jums mahjo?
p.9. 6,19. Rom.8,9. Ebr.3,6.

17. Ja kas Deewa namu ſamaità, to Deews ſamaitahs; jo Deewa nams ir ſwehts, un juhs tas eſat.

18. Lai neweens nepeewilahs. Ja kam juhſu ſtarpâ ſchkeet, ka winſch gudrs ſchinì paſaulê, tas lai top gekis, lai kluhſt gudrs. 1,23. 4,10. Gal.3,5.7. Rom.12,16. Jehk.1,22.

19. Jo ſchihs paſaules gudriba ir gekiba pee Deewa, jo ir rakſtits: winſch ſatwer gudros winu wiltibâ.
1,20. Jſab.5,13.

20. Un atkal: tas Kungs paſihſt gudro domas, ka tahs neleetigas. Dahw.dſ.94,11.

21. Tad nu neweens lai neleelahs ar zilwekeem. Jo wiſs jums peeder,
p.4.5. 1,31. 7,23.

22. Lai Pahwils, lai Apollus, lai Kewas, lai paſaule, lai dſihwiba, lai nahwe, lai klahteſoſchas leetas, lai nahkamas, — wiſs jums peeder;
1,12. Rom.8,38.39.

23. Bet juhs Kriſtum, bet Kriſtus Deewam. 6,19. 11,3. Jahn.20,17.

4. nodaļa.

Par mahzitajeem.

1. Par tahdeem lai ikweens zilweks muhs tura: par Kriſtus kalpeem un par Deewa noſlehpumu nama-turetajeem. 2,6.7. Mat.16,19. 23,8. 2 Kor.4,5. 6,4. Kol.1,25.26. Tit.1,7.

2. Wisnotaì nu pee namaturetajeem meklè, ka tee top atraſti uſtizigi.
Luhk.12,42. Ebr.3,5.

3. Bet ta man maſa leeta, ka es no jums, jeb no zilweku teeſas kluhſtu teeſats, un es ari pats ſewi neteeſaju.
(11,31.) Luhk.16,15. 2 Kor.1,17. 10,10.

4. Es gan neneeka ne-apſinos, bet tadehl wehl ne-eſmu taiſnots; bet kas mani teeſà, ir tas Kungs.
2 Kor.1,12. 5,10.11. Jahn.1,8.

5. Tad nu neteeſajeet neko preekſchlaikâ, kamehr tas Kungs nahks, tas ari wedihs gaiſmâ, kas apſlehpts tumſibâ, un darihs ſinamus ſirſchu padomus; un tad ikweenam ſawa teikſchana buhs no Deewa. Mahz.12,14. Rom.2,16. 2 Kor.10,18.

6. Bet to es eſmu ſihmejis, brahki, uſ ſewi un uſ Apollu juhſu labad, lai juhs mahzaitees pee mums, nebuht gudraki pahr to, kas ir rakſtits, lai juhs neweena dehl neuſpuhſchatees zits pret zitu.
1,31. 3,6. 5,2. Rom.12,3.

7. Jo kas tewi zehlis pahr ziteem? Un kas tewim ir, ko ne-eſi dabujis? Bet ja tu ari eſi dabujis, ko tu leelees, it kà

nebuhtu dabujis? Rom.12,6. Jehk.1,17.

8. Juhs jau eſat pee-ehdu-ſchi, jau eſat palikuſchi baga-ti, beſ mums juhs eſat ſah-kuſchi waldit, un ak! kaut juhs walditut, ka ari mehs waretum waldit lihdſ ar jums. 6,2.3. Parahd.1,6. 3,17.

9. Jo man ſchkeet, ka Deews muhs apuſtuļus ir nolizis par pehdigeem it kà nahwei nodotus; jo mehs eſam pa-likuſchi kà par ehrmeem pa-ſaulei, tà engeleem, kà zilwe-keem. 2 Kor.4,11. Ebr.10,33.

10. Mehs eſam geki Kriſtus dehļ, bet juhs prahtigi eekſch Kriſtus; mehs wahji, bet juhs ſpehzigi; juhs zeenigi, bet mehs nizinati.

1,18 u. 3,18. (2 Kor.13,9.)

11. Mehs lihdſ ſchai paſchai ſtundai eſam iſſalkuſchi un noſlahpuſchi un eſam pliki un topam ſiſti un dſenati

2 Kor.11,23—27.

12. Un darbojamees ſtrah-dadami ar ſawahm rokahm; mehs topam lamati, un ſwehtijam; mehs topam waijati, un pazeeſchamees; 9,15. Mat.5,44. Ap.darb.20,34. Rom.12,14. 2 Teſ.3,8.

13. Mehs topam ſaimoti un luhdſam: mehs eſam ta-puſchi it kà mehſli paſaulê un wiſeem par noſlauku lihdſ ſchim. Raud.dſ.3,45. Jahn.16,2. Ap.darb.22,22.

14. To neraſtu, juhs apkau-nedams, bet es juhs pamah-zu kà ſawus mihļos behrnus. 6,5. 2 Kor.6,13. 12,14.15. 1 Teſ.2,11.

15. Jo jebſchu jums buhtu deſmit tuhkſtoſch pamahzita-ju eekſch Kriſtus, tad tomehr jums naw daudſtehwu; jo es juhs eſmu dſemdinajis eekſch Kriſtus Jeſus zaur ewan-geliumu. 3,6. 9,1. Wihlem.10.

16. Tapehz juhs pamahzu: dſenatees manim pakaļ. 11,1.

17. Tadehļ jums eſmu ſuh-tijis Timoteu, kas ir mans mihļais un uſtizigais behrns eekſch ta Kunga; tas jums atgahdinahs manus zeļus eekſch Kriſtus, kà es wiſur wiſâs draudſês mahzu.

16,10. 1 Tim.1,2. 2 Tim.3,10 u.

18. Bet ziti uſpuhſdamees ſaka, ka es pee jums nenahk-ſchot. 5,2. 13,4. 2 Kor.1,17,23.

19. Bet es drihs pee jums nahkſchu, ja tas Kungs gri-behs, un redſeſchu — ne to wahrdus, kas uſpuhtuſchees, bet wiņu ſpehku. 16,7. Jehk.4,15.

20. Jo Deewa walſti-ba neſtahw wahrdôs, bet ſpehkâ. 2,4. Luhk.17,20.

21. Ko juhs gribat? Waj man pee jums buhs nahkt ar rihkſti, waj ar mihleſtibu un ar lehnu garu?

5. nodaļa.

Pahwils weenu laundaritaju iſſlehdſ no draudſes 1; lai tahds raugs ne-fraudſe wiſu mihļu 6; no beſdee-wigeem jaſchkirahs 9.

1. Wisnotaļ dſird, ka mau-

ziba pee jums, un wehl tahda mauziba, kahdas naw ne pee paganeem, ka kahds dſihwo ar ſawa tehwa ſeewu.

3 Moſ. 18, 7. 8. 1 Teſ. 4, 5.

2. Un juhs eſat uſpuhtuſchees un ne jo wairak noſtumuſchi, tà ka no juhſu widus tas taptu iſmeſts, kas tahdu nedarbu darijis?

p. 13. 4, 6 ꝛc. 2 Kor. 7, 11. 12. 21.

3. Jo pehz meeſas gan klaht nebuhdams, bet garâ klaht buhdams, es jau it kà klahtbuhdams eſmu ſpreedis par to, kas ſcho nedarbu tà darijis, Kol. 2, 5. (2 Kor. 10, 1.)

4. Ka muhſu Kunga Jeſus Kriſtus wahrdâ ſanahkam, juhs un mans gars ar muhſu Kunga Jeſus Kriſtus ſpehku, Mat. 16, 19. 18, 20. 2 Kor. 13, 3. 10.

5. Un to tahdu nododam ſatanam uſ meeſas ſamaitaſchanu, lai gars top iſglahbts ta Kunga Jeſus deenâ.

11, 32. 2 Kor. 2, 6 ꝛc. 1 Tim. 1, 20.

6. Juhſu ſlawa naw laba. Waj neſinat, ka maſ rauga ſaraudſè wiſu mihklu?

p. 2. Gal. 5, 9. Jehk. 4, 16.

7. Tapehz iſmetat ahrâ to wezo raugu, ka eſat jauna mihkla, itin kà juhs eſat neraudſeti; jo ari par mums muhſu leeldeenas-jehrs ir upurets, tas ir Kriſtus

2 Moſ. 12, 15. 19. 13, 7. 1 Peht. 1, 18. 19.

8. Tad lai ſwehtkus turam ne ar wezo ra[illegible] ir blehdibas un launibas raugu, bet ar ſkaidribas un pateeſibas neraudſetahm maiſehm. 16, 8.

9. Es jums eſmu rakſtijis ſawâ grahmatâ, lai nebeedrojatees ar mauzineekeem.

2 Kor. 7, 8.

10. Tomehr es to neſaku pawiſam no teem mauzineekeem ſchinî paſaulê, waj no teem plehſejeem waj laupitajeem waj elka deewigeem; zitadi jums no paſaules buhtu jaiſeet. Mat. 13, 30. Wihl. 2, 15. 1 Jahn. 5, 19.

11. Bet nu es jums eſmu rakſtijis, lai juhs ar teem nepinatees, ja kahds, kas ſauzahs par brahli, ir mauzineels waj plehſejs waj elkadeewigs waj ſaimotajs waj dſehrajs waj laupitajs, ka jums ar tahdu nebuhs ne ehſt. 6, 5. 6. 9. 10. Mat. 9, 11. 18, 17. Ap. darb. 28, 14. 2 Jahn. 10.

12. Jo ko man buhs ſodit tos, kas ir ahrâ, un juhs neſodait tos, kas ir eekſchâ?

Mark. 4, 11. Kol. 4, 5.

13. Bet tos, kas ir ahrâ, Deews ſodihs. Iſmeteet ahrâ to launo no ſawa paſchu widus. p. 2. 5 Moſ. 13, 5. 2 Teſ. 3, 6.

6. nodaļa.

Par teeſaſchanos preekſch paganuteeſmeſcheem 1; par neſchkihſtibu 9.

1. Ja kam no jums kahda ſuhdſiba ir pret zitu kahdu, kà tas gan drihkſt teeſatees

preekſch teem netaiſneem un ne preekſch teem ſwehteem?
p.6. 1,2. (Ap. darb. 2,23.)

2. Waj juhs neſinat, ka tee ſwehtee paſauli teeſahs; un ja zaur jums paſaule tiuhſt teeſata, waj tad juhs eſat nezeenigi, tahs maſakahs leetas teeſat? 3,22. (4,14.)
Dan. 7,22. Mat. 19,28.

3. Waj neſinat, ka mehs teeſaſim engelus? kà ne jo wairak laizigas leetas? 2 Peht. 2,4.

4. Kad nu jums par laizigahm leetahm jateeſajahs: kas draudſê nezeeniti, tahdus juhs eezelat.

5. Es to ſaku jums par kaunu. Waj tad juhſu ſtarpâ naw neweena gudra, neweena, kas waretu teeſu ſpreeſt ſtarp ſaweem brahļeem?
4,14. 15,34. (Luhk. 12,13 ꝛc.)

6. Bet brahlis eet ar brahli teeſatees un tad wehl pee netizigeem! 2 Moſ. 2,13 ꝛc.

7. Jo ta jau ir waina pee jums, ka juhs pawiſam ſawâ ſtarpâ teeſajatees; kadehļ juhs labak nezeeſchat netaiſnibu? Kadehļ juhs labak nezeeſchat pahreſtibu?
Mat. 5,39 ꝛc.

8. Bet juhs darait netaiſnibu un darait pahri, un to wehl brahļeem. 1 Teſ. 4,6.

9. Waj neſinat, ka netaiſnee Deewa walſtibu neeemantos? Nepeewiļatees! Ne mauzineeki, ne elkadeewigee, ne laulibas pahrkahpeji, ne kahrigee, ne tee, kas pee wihreem gul, 5,11.
Mat. 25,34. Gal. 5,19 ꝛc. 6,7. 1 Tim. 1,10.

10. Ne ſagli, ne plehſeji, ne dſehraji, ne ſaimotaji, ne laupitaji Deewa walſtibu neeemantos.

11. Un kahdi no jums bija tahdi; bet juhs eſat nomaſgati, bet juhs eſat ſwehti dariti, bet juhs eſat taiſnoti eekſch ta Kunga Jeſus wahrda un eekſch muhſu Deewa Gara.
12,2. Ap. darb. 22,16. Ew. 2,1 ꝛc. Tit. 3,3 ꝛc. Ebr. 9,14. 10,22.

12. Wiſs man ir brihw, bet ne wiſs der. Wiſs man ir brihw, bet nekam es nepadoſchos. 10,23.

13. Bariba wehderam, un wehders baribai, bet Deews iſnihzinahs ir ſcho, ir to; bet meeſa naw mauzibai, bet tam Kungam, un tas Kungs meeſai. Mat. 15,17. Kol. 2,22. 1 Teſ. 4,3—5.

14. Bet Deews ir to Kungu uſmodinajis, ir muhs uſmodinahs zaur ſawu ſpehku.
15,15. 20 ꝛc. 2 Kor. 4,14. 1 Teſ. 4,14.

15. Waj neſinat, ka juhſu meeſas ir Kriſtus lozekli? waj tad es nemtu Kriſtus lozekļus un daritu par mautas lozekļeem? Ne muhſcham. 12,27.

16. Jeb waj neſinat, ka tas, kas maukai peekeras, ir weena meeſa ar to? Jo winſch ſaka: tee diwi buhs wee-

na meeſa. 1 Moſ. 2,24. Ew. 5,31.

17. Bet kas tam Kungam peekeŗahs, tas ir weens gars ar to. Jahn. 17,21. 22. 2 Kor. 3,17. 18.

18. Behgat no mauzibas! Wiſi grehki, ko zilweks dara, ir ahrpus meeſas; bet kas mauzibu dara, tas grehko pee ſawas paſcha meeſas.

10,8. 2 Kor. 7,1.

19. Jeb waj neſinat, ka juhſu meeſa ir ta Swehtà Gara dſihwoklis, kas ir eekſch jums, ko juhs no Deewa eſat dabuſuſchi, un juhs nepeederat ſew paſcheem? 3,16 ꝛc. 2 Kor. 6,16.

20. Jo juhs eſat dahrgi atpirkti. Tad nu godinajeet Deewu ſawâ meeſâ un ſawâ garâ, kas peeder Deewam.

7,23. Wihl. 1,20 1 Peht. 1,18. 19.

7. nodaļa.

Par laulibu 1; par meitahm un atraiknehm 2—9; par netiſigu laulatu draugu 12; par prezeſchanos un neprezeſchanos 25.

1. Bet par to, ko juhs man eſat rakſtijuſchi, ſaku: zilwekam ir labi, ſeewas ne-aiſkahrt; p. 8. 25. 26. Mat. 19,10 ꝛc. (1 Moſ. 2,18.)

2. Bet lai mauziba nenoteek, tad lai ikkatram ir ſawa ſeewa, un lai ikkatrai ir ſaws wihrs. Sal. 5,17.

3. Wihrs ſeewai lai parahda peenahkamu mihleſtibu; tà aridſan ſeewa wihram.

2 Moſ. 21,10.

4. Seewai naw walas par ſawu meeſu, bet wihram; tà ari wihram naw walas par ſawu meeſu, bet ſeewai.

1 Moſ. 2,24. Ew. 5,28.

5. Ne-atrauſatees weens otram, kà tikai weenâ prahtâ uſ kahdu laiku, lai jums wala ir Deewu luhgt; un nahzeet atkal kopâ, lai ſatans juhs nekahrdina, kad newarat walditees. p. 2. 2 Moſ. 19,15.

6. To ſaku, atwehledams un ne pawehledams.

7. Jo es gribetu, ka wiſi zilweki tahdi buhtu, kà es; bet ikkatram ir ſawa dahwana no Deewa, weenam ſchahda, otram tahda.

p. 17. 12,11. Mat. 19,11. 12.

8. Bet es ſaku nelaulateem un atraiknehm: labi teem, ja tee paleek itin kà es. p. 1. 9,5.

9. Bet ja tee newar walditees, tad lai eedodahs laulibâ: jo labaki ir eedotees laulibâ, ne kà degt kahribâ.

1 Tim. 5,14.

10. Bet laulateem pawehlu ne es, bet tas Kungs, lai ſeewa ne-atſchkiraahs no wihra. Mal. 2,14 ꝛc. Mark. 10,9. 12.

11. Un ja ta ari buhtu atſchkihruſees, tad tai buhs palikt beſ laulibas, waj ſalihgt ar wihru; un lai wihrs ne-atſtumj ſeewu.

12. Bet teem ziteem ſaku es, ne tas Kungs: ja kahdam brahlim ir netiziga ſeewa un tai ir pa prahtam, dſihwot ar winu, lai winſch

to ne-atſtumj. p.40. 1 Teſ.4,15.

13. Un ja ſeewai ir netizigs wihrs, un tam ir pa prahtam, dſihwot ar wiņu, ta lai wiņu ne-atſtumj.

14. Jo netizigais wihrs ir ſwehtits zaur ſeewu, un netizigà ſeewa ir ſwehtita zaur wihru, jo zitadi juhſu behrni buhtu neſchkihſti, bet tagad tee ir ſwehti.

Ap.darb.16,1. Rom.11,16. 1 Tim.4,5.

15. Bet ja tas netizigais atſchkiras, tad lai tas atſchkiras; tas brahlis waj ta mahſa ſchinîs leetâs naw ſaiſtiti. Deews muhs ir aizinajis uſ meeru. Kol.3,15.

16. Jo to tu, ſeewa, ſini, waj tu to wihru iſglahbſi? Jeb to tu, wihrs, ſini, waj tu to ſeewu iſglahbſi?

1 Tim.4,16. 1 Peht.3,1.

17. Tomehr tà kuram Deews ir peeſchkihris, tà kuru tas Kungs ir aizinajis, tà lai tas ſtaigà, un tàpat es pawehlu wiſâs draudſês.

p.7.20.24. 14,33. Rom.12,3.

18. Jo las ir aizinats apgraiſits, tas lai ne-uſwelk preekſch-ahdu; ja las ir aizinats eekſch preekſch-ahdas, tas lai netop apgraiſits. Gal.5,2.

19. Apgraiſiſchana naw nekas, un preekſch-ahda naw nekas, bet Deewa bauſchļu tureſchana. Gal.5,6.

20. Kà kurſch ir aizinats, tà lai wiņſch paleek.

21. Ja tu kalps buhd eſi aizinats, nebehdà par to; bet ja tu wari tapt ſwabads, tad to jo labàk peenem.

1 Tim.6,1.2. (1 Moſ.40,14.)

22. Ja kas eekſch ta Kunga ir aizinats, kalps buhdams, tas ir ta Kunga ſwabadneeks; tàpat aridſan, kas ſwabadneeks buhdams, ir aizinats, tas ir Kriſtus kalps.

Jahn.8,36. Rom.6,18. Ew.6,6.

23. Juhs eſat dahrgi atpirkti; netopeet zilweku kalpi. 6,20.

24. Ikkatram, brahli, kà tas ir aizinats, tà tam buhs palikt pee Deewa. p.17.20.

25. Bet par tahm meitahm man naw ta Kunga paweh-les; bet padomu dodu, kà no ta Kunga ſchehlaſtibu dabujis, ka eſmu uſtizigs.

p.12.40. 2 Kor.4,1. 8,10. 1 Tim.1,12ꝛc.

26. Tad nu man ſchkeet, tà eſam labi tagadeja behdulaika dehl, ka zilwekam labi, tàpat palikt. p.1,28.

27. Ja eſi ſaderets ar ſeewu, tad nemekle atlaiſchanu; ja eſi wakà no ſeewas, tad nemekle ſeewu.

28. Bet ja ari buhſi laulibâ eedewees, tad ne-eſi grehkojis, un ja meita buhs laulibâ eedewuſees, tad ta naw grehkojuſi; bet tahdeem pee meeſas buhs behdas, bet es juhs gribetu ſaudſet. 1 Tim.4,3.

29. Bet to es ſaku, brahli, tas laiks ir ihſs; tapehz nu

m ſeewas, lai ir, it kà

kad teem nebuhtu; Luhk. 14, 26.

30. Un tee, kas raud, lai ir kà kas neraud; un kas preezajahs, kà kas nepreezajahs, un kas pehrk, kà kas to nepatur: Mahz. 1, 2.

31. Un kas ſcho paſauli leetà, kà kas to neleetà; jo ſchihs paſaules buhſchana paeet.

1 Jahn. 2, 15—17.

32. Bet es gribu, ka juhs eſat beſ ſuhdiſchanahs. Kas nelaulats, tas ruhpejahs par ta Kunga leetahm, kà tas tam Kungam war patikt;

(1 Tim. 5, 5.)

33. Bet kas laulats, tas ruhpejahs par paſaules leetahm, kà tas ſeewai war patikt.

34. Tahda pat ſtarpiba ir ſtarp ſeewu un meitu: ta nelaulatà ruhpejahs par ta Kunga leetahm, ka ta ſwehta buhtu meeſâ un garâ; bet ta laulatà ruhpejahs par paſaules leetahm, kà ta wihram war patikt. 6, 20.

35. Un to es ſaku jums paſcheem par labu: ne, ka gribetu jums apmeſt walgu, bet ka juhs godigi dſihwojeet un pee ta Kunga turaitees beſ miteſchanahs. 1 Tim. 3, 4.

36. Bet ja kam ſchkeet, ka wiņa meitai, kas pahri par gadeem, tas nepeeklahjotees, un ja tam tà waijaga notikt, tad lai dara, ko gribedams; winſch negrehko: lai ta laulibâ eedodahs.

37. Bet kas ir paſtahwigs ſawâ ſirdî, un kam waijadſibas naw, bet ir wala pehz ſawa paſcha prahta darit, un to ſawâ ſirdî ir apņehmees, ſawu meitu paturet nelaulatu, — tas dara labi.

38. Tad nu, kas laulibâ iſdod, tas dara labi, un kas laulibâ neiſdod, tas dara labaki.

39. Seewa zaur bauſlibu ir ſeeta, kamehr wiņas wihrs dſihws; bet kad wiņas wihrs ir miris, tad tai ir wala prezet kuru grib, tikai eekſch ta Kunga. 2 Moſ. 34, 15. 16. Rom. 7, 2.

40. Bet wiņa ir jo ſwehtiga, ja wiņa tàpat paleek, pehz mana padoma; bet man ſchkeet, ka man aridſan ir Deewa Gars.

p. 25. 2 Kor. 10, 7. 1 Tim. 5, 14.

8. nodaļa.

Par elkadeewu upureem un ſwabadibu eekſch Kriſtus 1; lai wahjee netop apgrehzinati 7.

1. Bet par elkadeewu-upureem ſinam, ka mums wiſeem ir atſihſchana. Atſihſchana uſpuhſch, bet mihleſtiba uſtaiſa. 5, 2. Ap. darb. 15, 20. Rom. 14, 19. 15, 1—3.

2. Bet ja kam ſchkeet, ka to ſinot, tas wehl neſin neeka tà, kà peederahs ſinat.

Gal. 6, 3.

3. Bet ja kas Deewu mihlè, tas no wiņa ir atſihts. 13, 12. 5 Moſ. 34, 10. Gal. 4, 9.

4. Tad nu par elku-upuru

ehſchanu ſinam, ka neweena elka naw paſaulê un ka zita Deewa naw kà ween tas weenigais, 10,19 ꝛc. 1Sam. 12,21. Dahw. dſ. 96,5.

5. Un jebſchu ir tà ſauzami deewi, tà debeſîs, kà wirs ſemes — tà kà ir daudſ deewu un daudſ kungu —; Dahw. dſ. 97,7. 136,2.3. Jahn. 10,34 ꝛc.

6. Tomehr mums ir weens Deews, tas Tehws, no ka wiſas leetas, un mehs uſ winu, un weens Kungs Jeſus Kriſtus, zaur ko wiſas leetas, un mehs zaur winu. Mal. 2,10. Jahn. 1,3. Rom. 11,36 Ew. 4,6.

7. Tomehr ta atſihſchana naw eekſch wiſeem; bet kahdi, kas lihdſ ſchim apſinahs, elkus eſam, ehd it kà no elku upureem, un winu ſinama ſirds, wahja buhdama, top apgahnita. 10,27. 2 Moſ. 34,15. Rom. 14,23.

8. Bet bariba nedara muhs Deewam peenemigus; jo ehſdami mehs ne-eſam labaki, un ne-ehſdami mehs ne-eſam flikti. Ap. darb. 15,20.29. Rom. 14,6.17.

9. Bet peeluhkojeet, ka ſchi juhſu wala wahjeem nekluhſt par peedauſiſchanu. 6,12. 9,18. Gal. 5,13.

10. Jo ja kas redſetu tewi, kam ta atſihſchana, elka-namâ pee galda ſehſcham, waj ta wahjà brahla ſinama ſirds netaps ſkubinata, elku upurus ehſt?

11. Un zaur tawu atſihſchanu paſudihs taws wahjais brahlis, ka labad Kriſtus ir miris. Rom. 14,15.

12. Bet pret brahleem tà grehkodami un winu wahjo ſinamu ſirdi eewainodami, juhs grehkojat pret Kriſtu. Mat. 25,40.45.

13. Tadehl, ja manam brahlim bariba par peedauſiſchanu, tad es nemuhſcham gaļu ne-ehdiſchu, lai ſawu brahli ne-apgrehzinaju. Rom. 14,2.21.

9. nodaļa.

Par Deewa behrnu ſwabadibu un garigu zihniſchanos.

1. Waj es ne-eſmu ſwabads? Was es ne-eſmu apuſtulis? Waj es Kriſtu, muhſu Kungu, ne-eſmu redſejis? Waj juhs ne-eſat mans darbs eekſch ta Kunga? 1,1. 3,9. 4,15. 15,8 ꝛc.

2. Ja es ziteem ne-eſmu apuſtulis, tomehr jums es eſmu; jo mana apuſtuļa amata ſeegelis juhs eſat eekſch ta Kunga. 2 Kor. 3,2.3. 12,12.

3. Mana, atbildeſchana teem, kas mani teeſà, ir ſchi: 4,3.

4. Waj mums naw brihw, ehſt un dſert? p. 14. 2 Teſ. 3,9.

5. Waj mums naw brihw kahdu mahſu weſt lihdſ par ſeewu, tà kà ari tee ziti apu-

ſtuki un ta Kunga brahli un Kewas? 3,22. Mat.8,14. Ap.darb.1.14.

6. Jeb waj manim un Barnabam ween naw brihw, neſtrahdat? 4,12. Ap.darb.13,2. 15,2.

7. Kas jele eet karâ ar ſawu maiſi? Kas wihna-kalnu dehſta un ne-ehd no wina augleem? Jeb kas lopus gana un ne-ehd no ta peena?

8. Waj es to runaju pehz zilweku prahta? Jeb waj to neſaka ir pati baufliba? Gal.3,15.

9. Jo Moſus baufliba ir rakſtits: tew nebuhs wehrſim, kas labibu min, purnu apſeet: waj tad Deewam ruhp par wehrſcheem? 5 Moſ.25,4. 1 Tim.5,18.

10. Jeb waj winſch to wiſai neſaka muhſu labad? Jo muhſu labad ir rakſtits, ka arajam wajaga art uſ zeribu un kuhlejam kult uſ zeribu, ka winam buhs ſawa dala. Rom.15,4.

11. Ja mehs jums to garigo mantu eſam ſehjuſchi, waj tad ta leela leeta, ja juhſu meeſigo plaujam? 3,6 u. Rom.15,27.

12. Ja tad ziteem tahda wala ir par jums, kapehz ne jo wairak mums? Bet mehs ſcho walu ne-eſam leetajuſchi, bet wiſu paneſam, lai Kriſtus ewangeliumu neaiſk- darb.20,33 u.

13. Waj neſinat, ka tee, kas pee ſwehtuma kalpo, no ta ſwehtuma ehd? Un ka teem, kam darbs ir pee altara, dala ir no ta altara? Ebr.13,10. 3 Moſ.2,3. 4 Moſ.18,31. 5 Moſ.18,1 u.

14. Tàpat ari tas Kungs ir eeſtahdijis, ka tee, kas ewangeliumu ſludina, no ewangeliuma pahrteek. Luhk.10.7.8.

15. Bet no ta es neka neeſmu leetajis. Un es to neeſmu rakſtijis, lai pee manis tà noteek; jo man buhtu labaki mirt, ne kà ja kahds manu ſlawu nihzinatu. 2 Kor.11,7 u. 1 Teſ.2,9.

16. Jo kad es ewangeliumu ſludinaju, tad man naw ko leelitees; jo tas man jadara; un wai man, ja es ewangeliumu nefludinaju! 1,17. Jer.1,7. 20,9. Rom.1,14.

17. Jo ja es to labpraht daru, tad man ir alga; ja ne labpraht, tad tomehr nama-tureſchana man ir uſtizeta. 4,1 u. Kol.1,25.

18. Kahda alga tad nu man ir? Ka ewangeliumu ſludinadams Kriſtus ewangeliumu mahzu beſ makſas, lai neiſleetaju ſawu walu pee ewangeliuma. 8,9.

19. Jo no wiſeem ſwabads buhdams es ſewi paſchu eſmu darijis wiſeem par kalpu, ka jo wairak dwehſelu mantotu. 10,24.33. Mat.20,27.28.

20. Un Juhdeem es eſmu

tapis par Juhdu, ka Juhdus mantotu; teem, kas apakſch bauſlibas es eſmu tapis kà apakſch bauſlibas, (pats nebuhdams apakſch bauſlibas,) ka mantotu tos, kas apakſch bauſlibas: Ap. darb. 16, 3. 21, 20 ꝛc.

21. Teem, kas beſ bauſlibas, eſmu tapis it kà beſ bauſlibas, (pats nebuhdams beſ bauſlibas Deewa preekſchâ, bet ſtahwedams eekſch bauſlibas zaur Kriſtu), ka es tos mantotu, kas beſ bauſlibas.

Rom. 2, 12. 14. Gal. 2, 3. 8. 3, 25. 6, 2. Jehk. 2, 12.

22. Wahjeem es eſmu tapis it kà wahjſch, ka mantotu wahjos; wiſeem eſmu palizis wiſs, ka wiſadi kahdus glahbtu. 8, 9. Ap. darb. 20, 35. Rom. 11, 14. 2 Kor. 11, 29.

23. Un to es daru ewangeliuma dehl, ka man ari kahda dala pee ta buhtu.

2 Tim. 1, 12. 2, 6. 4, 8.

24. Waj neſinat, ka tee, kas eet ſkreetees, gan wiſi ſkreen, bet weens dabu to godamaſu? Skreeneet tà, ka juhs to dabujeet. Wihlip. 3, 12 ꝛc. 1 Tim. 6, 12. 2 Tim. 4, 7.

25. Bet ikweens, kas zihkſtahs, ſawaldahs wiſâs leetâs, — wini tapehz, ka dabuhtu iſnihzigu kroni, bet mehs ne-iſnihzigu.

Luhk. 16, 8. 2 Tim. 2, 4. 1 Peht. 5, 4. Ebr. 12, 1. Parahd. 2, 10.

26. Es tad ſkreenu, ne tà kà uſ to neſinamu, — es zihnos, ne tà kà gaiſu ſiſdams;

15, 58. Gal. 2, 2.

27. Bet es ſawu meeſu mehrdeju un winu kalpinaju, lai zitteem ſludinadams pats nekuhſtu atmetams.

Rom. 2, 19 ꝛc. 8, 13 ꝛc. 13, 14.

10. nodaļa.

Tee wehſtehwi tukſneſi par preekſchſihmi 1—6; ka Kunga galds un welnu galds 15—16; apgrehzibu nebuhs dot 25.

1. Bet es gribu, brahli, lai juhs leekat wehrâ, ka muhſu tehwi wiſi bijuſchi apakſch ta padebeſcha, un wiſi gahjuſchi zaur to juhru,

Dahw. dſ. 78, 13. 14. 105, 39.

2. Un wiſi uſ Moſu ir kriſtiti padebeſî un juhrâ,

2 Moſ. 14, 31.

3. Un wiſi baudijuſchi to paſchu garigo baribu,

Dahw. dſ. 78, 24 ꝛc.

4. Un wiſi dſehruſchi to paſchu garigo dſehreenu; jo tee dſehra no ta garigà akmins, kas gahja lihdſ; bet tas akmins bija Kriſtus. p. 9.

2 Moſ. 14, 19. 17, 6. 5 Moſ. 32, 4. 18.

5. Bet pee ta leelà pulka no teem Deewam nebija labs prahts; jo tee ir nobeigti tukſneſi. Dahw. dſ. 106, 26. Jahn. 6, 49. Ebr. 3, 16 ꝛc.

6. Un tas notizis mums par preekſchſihmi, ka mehs nebuhtu launa eekahrotaji tà kà tee eekahroſuſchees.

Dahw. dſ. 78, 18 ꝛc.

7. Un ari netopat elku kal-

pi, kà zitti no teem, — kà ir rakſtits: tee laudis apſehdahs ehſt un dſert un zehlahs meeſlotees.
p.14. 5,10. 6,9. 2 Moſ.32,6.

8. Lai ari mauzibai nedodamees, kà kâ zitti no teem ir maukojuſchi un krituſchi weenâ deenâ diwdeſmit un trihs tuhkſtoſchi. 6,13 ꝛc. 4 Moſ.25,1.9.18.

9. Lai ari Kriſtu nekahrdinajam, kà kà ari zitti no teem winu kahrdinajuſchi un ir nomaitati zaur iſchuhſtahm. p.4. 4 Moſ.21,5.6. Dahw.dſ.78,18. 95,9.

10. Un ari nekurneet, kà kà zitti no teem kurnejuſchi un ir nomaitati zaur to maitataju. 4 Moſ.14,2 ꝛc.

11. Un wiſs tas wiņeem notizis kà preekſchſihme un ir uſrakſtits par mahzibu mums, uſ kuŗeem paſaules gals ir nahzis. 9,10. Rom.15,4. 1 Peht.1,20.4,7. Ebr.4,11. 9,26.

12. Tapehz, kas ſchkeetahs ſtahwots, tas lai peeluhko, ka nekriht. Rom.11,20.

13. Jums wehl nekahda kahrdinaſchana naw uſgahjuſi kà tikai zilweziga; bet Deews ir uſtizigs; tas nelaus juhs wairak kahrdinat nekà ſpehjat, bet kahrdinaſchanai ari tahdu galu darihs, ka warat paneſt.
1,9. Dahw.dſ.68,20. Oſ.11,4. 2 Peht.2,9. 2 Teſ.3,3.

14. Tadehl, mani mihlee, behgat no ellu kalpoſchanas.
p.7. 8,10 ꝛc. 1 Jahn.5,21.

15. Kà uſ prahtigeem es ſaku; apſpreeſchat paſchi, ko es ſaku: 2,15. 14,29.37. 2 Kor.14,19.

16. Tas pateizibas bikeris, ko ar pateikſchanu ſwehtijam, waj tas naw ſaweenoſchana ar Kriſtus aſinihm? Ta maiſe, ko lauſcham, waj ta naw ſaweenoſchana ar Kriſtus meeſu? p.20. Mat.14,19. 26,27. Ap.darb.2,42. 2 Kor.13,13.

17. Jo kà weena maiſe, tà mehs daudſi eſam weena meeſa; jo mums wiſeem ir daļa pee weenas maiſes. 12,27.

18. Uſſkatait to Iſraëli pehz meeſas: waj teem, kas upurus ehd, naw beedriba ar altari? 3 Moſ.7,6.15.16. 4 Moſ.25,2. Rom.9,3.6.

19. Ko tad nu es ſaku? waj, ka elladeews kas eſot? Jeb ka elka-upuris kas eſot? 1,8 ꝛc.

20. Bet ko pagani upurè, to tee upure welneem un ne Deewam; bet es negribu, ka jums beedriba buhtu ar welneem. 3 Moſ.17,7. Dahw.dſ.106,37. Parahd.9,20.

21. Juhs newarat dſert ta Kunga bikeri un welnu bikeri. Jums newar daļa buht pee ta Kunga galda un pee welnu galda. Mat.1,7. Mat.6,24. 2 Kor.6,15.

22. Jeb waj gribam to

Kungu laitinat? waj mehs eſam jo ſpehzigi ne kà winſch?
5 Moſ. 32, 21. Jſab. 9, 4.

23. Wiſs man ir brihw, bet ne wiſs der. Wiſs man ir brihw, bet ne wiſs der uſtaiſiſchanai. 6, 12. 8, 1 ꝛc.

24. Neweenam nebuhs to meklet, kas paſcham, bet kas zitam par labu. p 33. 13, 5. Rom. 15, 2. Wihlip. 2, 4.

25. Wiſu, ko ſlahrnôs pahrdod, ehdeet, neko ne-iſmekledami ſinamas ſirds dehl.
Rom. 14, 2 ꝛc.

26. Jo tam Kungam peeder ſeme un wiņas pilnums.
Dahw. dſ. 50, 13.

27. Un ja kahds no teem netizigeem juhs aizina, un juhs gribat eet, tad ehdeet wiſu, ko jums zel preekſchâ, ne ko ne-iſmekledami ſinamas ſirds dehl. 8, 7. (Luhk. 10, 7.)

28. Bet ja kas uſ jums ſaka: ſchis ir elka-upuris, tad ne-ehdat, wiņa dehl, kas jums to ir teizis, un ſinamas ſirds dehl; [jo tam Kungam peeder ſeme un wiņas pilnums.] 8, 9 ꝛc.

29. Bet es ſaku. neta-was, bet tatuwaka ſina-mas ſirds dehl. Jo ka-pehz mana ſwabadiba lai top teeſata no zita ſinamas ſirds? 8, 8.

30. Ja es ar pateizibu to ſa-nemu, ko tad topu ſaimots, par ko es pateizu?
Rom. 14, 6. 1 Tim. 4, 3 ꝛc.

31. Tapehz, waj ehdat, waj dſerat, un ko ween darat, wiſu to darat Deewam par godu. Kol. 3, 17.

32. Nepaleekat par peedau-ſiſchanu ne Juhdeem ne Greekeem ne Deewa drau-dſei, 8, 9. Mat. 18, 6. 7. Rom. 14, 13.

33. Jtin kà ir es wiſeem wiſâs leetâs eſmu pa prah-tam, nemekledams, kas ma-nim, bet kas daudſeem par labu, lai tee top iſglahbti.
8, 13. 9, 19 ꝛc. Rom. 15, 1—3.

11. nodaļa.

Deewa draudſê wihram buhs nahkt ar aiſegtu, ſeewahm ar apſegtu galwu 7; par ta Kunga wakar-ehdee-nu 23.

1. Dſenatees manim pakaļ, tà kà es Kriſtum.
4, 16. Wihlip. 3, 17. 1 Teſ. 1, 6.

2. Un es juhs teizu, brahļi, ka juhs wiſâs leetâs mani peeminat un turat tahs mah-zibas, kà jums tahs eſmu mah-ziſis. p. 23. 15, 3. 2 Teſ. 2, 5. 15.

3. Bet es gribu, ka juhs ſi-nat, ka ikkatra wihra galwa ir Kriſtus, bet ſeewas galwa ir wihrs, bet Kriſtus galwa ir Deews. 3, 23. Ew. 5, 23.

4. Jkweens wihrs, kas Dee-wu luhgdams waj mahzi-dams apſegu tur uſ galwas, apkauno ſawu galwu.
12, 10. 14, 1.

5. Bet ikweena ſeewa ar ne-apſegtu galwu Deewu luhg-dama waj mahzidama, ap-

launo ſawu galwu. Jo tas tikpat, it kà ta buhtu apzirpta. 4 Moſ.5,18. 5 Moſ.21,12. Ap.darb.18,26. 21,9.

6. Jo ja ſeewa ne-apſedſahs, tad lai ta ari top apzirpta. Bet kad nu tas ſeewai par launu, ka ta ir apzirpta jeb plikgalwe, tad lai ta apſedſahs.

7. Bet wihram nebuhs galwu apſegt, jo winſch ir Deewa gihmis un gods; bet ſeewa ir wihra gods. 1 Moſ.1,27. 2,22 u.

8. Jo wihrs naw no ſeewas, bet ſeewa no wihra. 1 Tim.2,13.

9. Un wihrs ari naw radits ſeewas dehl, bet ſeewa wihra dehl. 1 Moſ.2,18.

10. Tapehz ſeewai buhs waldneeka-ſihmi galwâ turet engelu dehl. 4,9. 1 Moſ.24,65. (Dahw.d.ſ.60,9.) 1 Tim.5,21. (Ew.3,10.)

11. Tomehr nei wihrs ir beſ ſeewas, nei ſeewa beſ wihra eekſch ta Kunga.

12. Jo it kà ſeewa ir no wihra, tàpat ari wihrs ir zaur ſeewu; bet wiſs tas ir no Deewa. Jſab.14,1.

13. Spreeſchat paſchi, waj peeklahjahs, ka ſeewa Deewu luhdſ ne-apſegta? p. 6. 10,15.

14. Jeb waj pati daba jums nemahza, ka tas wihram par negodu, kad tam gari mati, (4 Moſ.6,5. 2 Sam.14,26.)

15. Bet ja ſeewai gari mati: tad tas winai par godu: jo mati winai doti par apſegu. (1 Moſ.20,16.)

16. Bet ja kahds grib par to teeptees: mums tahda eeraduma naw, nedſ Deewa draudſehm.14,33.36. 1 Tim.6,4.5.

17. Es juhs pamahzu un to newaru uſteikt, ka juhs ſanahkat ne par ſwehtibu, bet par neſwehtibu. p.2.22.

18. Jo pirmâ kahrtâ, kad juhs ſanahkat draudſê, es dſirdu, ka ſchkelſchanahs ir juhſu ſtarpâ, un pa dalai to gan tizu. 3,3 u. 12,25.

19. Jo ſchkelſchanahm gan waijaga buht juhſu ſtarpâ, lai tee paſtahwigee juhſu ſtarpâ top ſinami. Mat.18,7. Luhk.2,35. Gal.5,20. 1 Jahn.2,19.

20. Kad nu juhs ſanahkat kopâ, tad tà nenoteek, kà peeklahjahs baudit ta Kunga meelaſtu.

21. Jo pee meelaſta ikweens ſteidſahs paņemt ſawu paſcha ehdeenu un zits paleek neehdis un zits ir pilns. p.33.

22. Jo waj tad jums naw mahju, kur warat ehſt un dſert? Jeb waj juhs Deewa draudſi nizinajeet un tos apkaunojeet, kam naw neka? Ko lai jums ſaku? waj lai juhs teizu? Schini leetâ es juhs neteizu. Jehk.2,5.6.

23. Jo no ta Kunga es to eſmu dabujis, ko atkal jums eſmu mahzi-

ſis, ka tas Kungs Jeſus tani naktî, kad tas ſtuwa nodots, to maiſi ņehma, 15,3. Mat.26,26 ꝛc. Gal.1,12.

24. Un pateizis pahrlauſa un ſazija: ņemeet, ehdeet, ta ir mana meeſa, kas par jums top lauſta; to darait mani peeminedami. Eſ.53,5.

25. Tàpat ari to biķeri, pehz ta wakar-ehdeena, ſazidams: Schis biķeris ir ta jaunà deriba eekſchmanahmaſinihm. To darait, zikkart juhs to dſerreet, mani peeminedami. Luhk.22,20.

26. Jo zikkahrt juhs no ſchihs maiſes ehdat un no ſchi biķera dſerat, tad paſludinajeet ta Kunga nahwi, teekams tas nahk. 2 Moſ.12,26.27. 13,14 ꝛc. Mat.26,29.

27. Tad nu, kas nezeenigi ehd ſcho maiſi, waj dſer ta Kunga biķeri, tas buhs noſeedſigs pee ta Kunga meeſas un aſinihm. 10,21.

28. Bet lai zilweks pats iſmekleja, un tà lai winſch ehd no ſchihs maiſes un dſer no ſchi biķera. 2Kor.13,5. Gal.6,4.

29. Jo kas nezeenigi ehd un dſer, tas ehd un dſer ſew paſcham ſodu, ne-iſſchkirdams ta Kunga meeſu. 10,16.17.

30. Tadehl juhſu ſtarpâ daudſ ir wahji un neweſeli, un daudſ ir aiſmiguſchi.

31. Jo ja mehs paſchi ſewi teeſatum, tad netaptum teeſati. Jjab.31,33. Dahw.dſ.32,5.

32. Bet kad mehs topam teeſati, tad no ta Kunga topam pahrmahziti, lai ar paſauli netopam paſudinati. Eſ.27,8. Ebr.12,5.6.

33. Tad nu, mani brahli, kad juhs ſanahkat pee meelaſta, tad gaideet zits uſ zitu. p.21.

34. Bet ja kas ir iſſalzis, tas lai ehd mahjâs, lai juhs neſanahkat par ſodu. To zitu es mahziſchu, kad es nahkſchu. 4,21. 16,5.

12. nodaļa.

Par daſchadahm garigahm dahwanahm 1; lihdſiba par meeſu un winas lozekleem 12.

1. Bet par tahm garigahm dahwanahm, brahli, es negribu jums ſlehpt. 10,1. 14,1.

2. Juhs ſinat, ka bijaht pagani, noklihduſchi pee mehmeem elkadeeweem, ka tapaht waditi. 6,11. Abak.2,18.19. Ew.2,11.12.

3. Tapehz jums daru ſinamu, ka neweens, kas zaur Deewa Garu runà, Jeſu nenolahd un neweens newar Jeſu ſaukt par Kungu kà ween zaur Swehto Garu. Mat.16,16.17. Mark.9,39. 1 Jahn.4,2.3.

4. Bet ir daſchadas dahwanas, tomehr weens pats Gars; p.11. Rom.12,6. Ew.4,4.7.

5. Un ir daschadas kalposchanas, tomehr weens pats Kungs; p.28. 8,6.

6. Un ir daschadi spehki, bet tomehr weens pats Deews, kas ir spehzigs wisâs leetu-leetâs. Ew.1,23,4.6.

7. Bet ikweenam teek dots, lai to Garu parahda, tuwakam par labu. 14,26. Rom.14,19.

8. Jo zaur to Garu zitam top dots runat no gudribas, zitam runat no atsihschanas — pehz ta pascha Gara; 2,7. 13,2. Rom.11,33.

9. Un zitam tiziba eeksch ta pascha Gara, un zitam dahwanas dseedinat eeksch ta pascha Gara; 13,2. Jehk.5,15.

10. Un zitam spehki, brihnumus darit, un zitam Deewa wahrda mahzischana, un zitam garu pahrbaudischana, un zitam daschadas walodas, un zitam walodu istulkoschana. p.30. 14,1.5.24.29. 1 Jahn.4,1.

11. Bet wisu to padara tas pats weens Gars un isdala ikweenam sewischki tà, kà tas grib. 7,7. Rom.12,3. Ebr.2,4.

12. Jo it kà meesa ir weena un tai daudz lozekku, bet wisi lozekki pee tahs weenas meesas, daudzi buhdami, ir weena meesa; tàpat ari Kristus. 10,17. Rom.12,4.

13. Jo mehs aridsan wisi esam kristiti zaur weenu Garu par weenu meesu, lai esam Juhdi waj Greeki, lai kalpi waj swabadneeki; un wisi mehs esam dsirdinati ar weenu Garu. 10,2—5. Gal.3,28. Ew.4,4.

14. Jo ari meesa naw weens lozekkis, bet daudzi. p.19.20.

15. Ja kahja sazitu: ka es ne-esmu roka, tapehz ne-esmu no meesas; waj tapehz wina naw no meesas?

16. Un ja aufs sazitu: ka es ne-esmu azs, tapehz ne-esmu no meesas; waj tapehz wina naw no meesas?

17. Ja wisa meesa buhtu azs, kur palikku dsirdeschana? Ja wisa meesa buhtu dsirdeschana, kur palikku oschana?

18. Bet tagad Deews tos lozekkus ir lizis, ikweenu no teem pee meesas, tà kà winsch gribeja. 15,38. Kol.2,19.

19. Bet ja tee wisi buhtu weens lozekkis, kur palikku meesa? p.14.

20. Bet tagad gan ir daudz lozekku, bet weena meesa.

21. Un azs newar sazit us roku: man tewis newaijaga; jeb atkal galwa us kahjahm: man juhsu newaijaga.

22. Bet daudz wairak tee meesas lozekki, kas leekahs buht tee wahjakee, ir tee jo waijadsigee.

23. Un kas mums leekahs pee meesas buht jo negodigi, tos jo wairak godajam, un muhsu jo neglihtee loze-

ki dabu ſo leelu glihtumu.

24. Bet muhſu glihteem lozekleem to newaiſaga; bet Deews meeſu ir ſalizis, tam maſ godatam lozeklim augſtaku godu dodams.

25. Lai ſchkelſchanahs nebuhtu eekſch meeſas, bet lai tee lozekli zits par zitu weenlihdſigi gahdatu.

26. Un kad weens lozeklis zeeſch, tad wiſi lozekli zeeſch lihdſ, jeb kad weens lozeklis top godats, tad wiſi lozekli preezajahs lihdſ.

Rom.12,15.

27. Bet juhs eſat Kriſtus meeſa un lozekli, ikweens pehz ſawas kahrtas. Rom.12,5.

28. Un zitus Deews ir eezehlis draudſē pirmâ kahrtâ par apuſtuleem, otrâ kahrtâ par praweeſcheem, treſchâ kahrtâ par mahzitajeem, tad brihnumu-daritajus, pehz tam, kam dahwanas dſeedinat, palihgus, walditajus, daſchadas walodas.

p.8—10. Ew.4,11.12.

29. Waj wiſi ir apuſtuli? Waj wiſi ir praweeſchi? Waj wiſi ir mahzitaji? Waj wiſi ir brihnumu-daritaji?

30. Waj wiſeem ir dahwanas dſeedinat? Waj wiſi runà walodahm? Waj wiſi war tulkot?

31. Bet dſenatees pehz tahm wiſlabakahm dahwanahm, un es jums rahdiſchu wehl jo labu zelu. 14,1 ꝛc.

13. nodaļa.

Par mihleſtibu.

1. Ja es runatu ar zilweku un engelu mehlehm, un man nebuhtu mihleſtibas, tad es buhtu ſkanigs warſch jeb ſwanigs ſwahrgulis. 14,6—9.

2. Un ja man buhtu praweeſchu mahziba, un ja es ſinatu wiſus noſlehpumus un wiſu atſihſchanu, un ja man buhtu wiſa tiziba, tà ka es waretu kalnus pahrzelt, un man nebuhtu mihleſtibas, tad es ne-eſmu nekas.

8,2.9. 12,8—10. Mat.7,22. 17,20

3. Un ja es wiſu ſawu mantu dotu nabageem, un ja es ſawu meeſu nodotu, ka taptu ſadedſinats, un man nebuhtu mihleſtibas, tad tas man nepalihdſetu neneeka. Augſt.dſ.8,7. Dan.3,28. Mat.6,1 ꝛc.

4. Mihleſtiba ir lehnprahtiga, ta ir laipniga, mihleſtiba neſkauſch, mihleſtiba neleelahs, ta ne-uſpuhſchahs,

8,1. Jehk.5,17.

5. Ta neturahs netikli, ta nemeklè ſawu labumu, ta ne-apſkaiſtahs, ta nedomà uſ kaunu. Wihlip.2,4.21.

6. Ta nepreezajahs par netaiſnibu, bet ta preezajahs par pateeſibu.

7. Ta apſlahj wiſu, ta tiz wiſu, ta zerè wiſu, ta paneſ wiſu. 9,12. Gal.10,12. Rom.15,1.

8. Mihleſtiba nekad nebeidſahs, jebſchu gan prawee-

ſchu mahzibas miteſees, un jebſchu walodas beigſees, un jebſchu atſihſchana miteſees. 12,10.

9. Jo tas ir maſums, ko ſinam, un tas ir maſums, ko mahzam.

10. Bet kad pilniba nahks, tad tas, kas ir maſums, ſudihs. Ew.4,13.

11. Kad biju behrns, tad runaju kà behrns, man bija behrna prahts un behrna domas; bet kad paliku par wihru, tad atmetu behrna dabu.

12. Jo tagad redſam kà zaur ſpeegeli eekſch mihklas, bet tad waigu waigâ; tagad es atſihſtu pa dalai, bet tad es atſihſchu, itin kà es eſmu atſihts. 8,3. 4 Moſ.12,8. 2 Kor.5,7. (12,4.) 2 Peht.1,19. 1 Jahn.3,2.

13. Bet nu paleek tizība zeriba, mihleſtiba, ſchahs trihs: bet talee-lakà no tahm ir mihleſtiba. Kol.2,14. 1 Teſ.1,3. 1 Peht.4,8. 1 Jahn.4,16. Ebr.10,22—24.

14. nodaļa.

Par tahm garigahm dahwanahm.

1. Dſenatees pehz mihleſtibas, ruhpejatees par tahm garigahm dahwanahm, bet wiswairak, ka warat mahzit (praweeſchu garâ). 12,1. 10,31.

2. Jo kas walodahm runà, tas nerunà zilwekeem, bet Deewam; jo [illegible] ne-dſird, bet garâ winſch runà noſlehpumus. p.5.14.28. Ap.darb.10,46.

3. Bet kas mahza, tas runà zilwekeem par uſtaiſiſchanu un paſtubinaſchanu un eepreezinaſchanu. Rom.15,4.

4. Kas walodahm runà, tas uſtaiſa ſew paſchu; bet kas mahza, tas uſtaiſa draudſi.

5. Es gribetu ka juhs wiſi walodahm runatut, bet jo wairak, ka juhs mahzitut; jo kas mahza, tas ir pahrak par to, kas walodahm runà, proti ja ſchis netulko, ka lai draudſe top uſtaiſita. 12,10. 4 Moſ.11,29.

6. Un nu, brahli, kad es pee jums nahktu, walodahm runadams, ko es jums lihdſetu, ja es uſ jums nerunatu, waj parahdiſchanu, waj atſihſchanu, waj praweeſchu mahzibu, waj rakſtu-iſſtahſtiſchanu paſneegdams. 12,8. Rom.12,7. Gal.2,2.

7. Tàpat ir ar tahm nedſihwahm leetahm, kas ſkan, lai ir ſtabule, lai kolle; ja winu ſkanas newar iſſchkirt, kà war nopraſt, kas ir ſtabulets waj kollets?

8. Un atkal, ja baſune neſkan ſkaidri, kas taiſiſees uſ karu? 4 Moſ.10,2 ꝛc.

9. Tàpat ari juhs, ja walodahm runajeet neſaprotamus wahrdus, kà ſinahs, kas top runats? Jo juhs runaſeet wehjâ.

10. Daudſ un daſchadas balſis ir paſaulê, un neweena no tahm naw neſapro tama.
Dahw. dſ. 19, 4.

11. Tad nu, ja es balſi neſaprotu, buhſchu ſweſchs tam, kas runà, un tas, kas runà, buhs manim ſweſchs.

12. Tàpat ari juhs, kad pehz tahm garigahm dahwanahm dſenatees, tad mellejat, ka jo pilnigi paleekat draudſei par uſtaiſiſchanu. p. 1—4.

13. Tapehz, kas walodahm runà, tas lai Deewu luhdſ, ka waretu tulkot. p. 5.

14. Jo kad es Deewu luhdſu walodahm, tad mans gars gan luhdſ, bet mans prahts augļus neneſ. p. 9.

15. Kas tad nu ir? Es peeluhgſchu garâ, bet es peeluhgſchu ari, ka war ſapraſt; es dſeedaſchu garâ, bet es dſeedaſchu ari, ka war ſapraſt. Ew. 5, 19. Jehk. 5, 13.

16. Zitadi, ja tu Deewu ſlaweſi garâ, kà gan tas, kas neſaprot, uſ tawu pateikſchanu war ſazit: Amen? Jo winſch neſin, ko tu runà.
1 Laik. 17, 36. Neëm. 8, 6.

17. Jo tu gan labi pateizi Deewam, bet otrs netop uſtaiſits.

18. Es pateizu ſawam Deewam, ka es wairak ne kà juhs wiſi walodahm runaju.

19. Bet eekſch draudſes es labaki gribu runat peezi wahrdus ſaprotamus, lai pamahzu ari zitus, ne kà deſmit tuhkſtoſchus walodahm.

20. Brahli, netopat behrni eekſch ſapraſchanas, bet topat nejehgas eekſch launuma, bet ſapraſchanâ topat pilnigi.
Rom. 16, 19. Ew. 4, 14. Ebr. 5, 14.

21. Bauſlibâ ir rakſtits: Zaur laudihm, kam ſweſcha waloda un ar ſweſchahm luhpahm es runaſchu uſ ſcheem laudihm, un ari tà tee man neklauſihs, ſaka tas Kungs. Eſ. 28. 11, 12. (Jer. 5, 15.)

22. Tad nu tahs walodas ir par ſihmi ne tizigeem, bet netizigeem, un praweeſchu mahziba ne netizigeem, bet tizigeem.

23. Tad nu, kad wiſa draudſe ſanahktu kopâ, un wiſi runatu walodahm, un eenahktu, kas to neſaprot, waj netizigi: waj tee neſazitu, ka juhs eſat traki?
Ap. darb. 2, 12. 13.

24. Bet ja wiſi mahzitu, un kahds netizigs waj, kas neſaprot, nahktu eekſchâ, tas taptu no wiſeem pahrleezinats un no wiſeem teeſats.
2, 15. Ebr. 4, 12.

25. Un wina apſlehptahs ſirds domas tà taptu ſinamas, un tà winſch uſ ſawu waigu meſdamees Deewu peeluhgtu un paſludinatu, Deewu teeſcham eſam muhſu ſtarpâ. Eſ. 45, 14. 60, 14. Rom. 2, 16.

26. Kà tad nu ir, brahli?

Kad juhs ſanahkat, kà kuſam ir dſeeſma, waj mahziba, waj waloda, waj parahdiſchana, waj tulkoſchana, — lai wiſs noteek par uſtaiſiſchanu. p.6.15. 11,18.20

27. Un ja walodahm runà, tad, waj pa diweem, waj ja daudſ trihs, un zits pehz zita, — un weens lai iſtulko.

28. Bet ja tulka naw, tad lai tas kluſu zeeſch draudſê un lai runà few paſcham un Deewam. p.2—4.

29. Bet praweeſchi lai runà diwi waj trihs, un tee ziti lai pahrſpreeſch. 12,10. Ap.darb.17,11. Rom.12,7. 1 Teſ.5,21.

30. Bet ja zitam, kas tur ſehſch, kahda parahdiſchana noteek, tad lai tas pirmais paleek kluſu.

31. Jo juhs pa weenam wiſi warat mahzit, lai wiſi mahzahs un wiſi top eepreezinati.

32. Un praweeſchu gari praweeſcheem ir paklauſigi.

33. Jo Deews naw nekahrtibas, bet meera Deews. 7,15. 11,16.

34. Tà kà wiſâs ſwehto draudſês, lai juhſu ſeewas draudſes ſapulzês nerunà; jo tahm nepeeklahjahs runat, bet buht paklauſigahm, tà kà ari baufliba ſaka. 11,5 ꝛc. 1 Moſ.3,16. 1 Tim.2,12. Tit.2,5.

35. Un ja tahs grib ko mahzitees, lai tahs mahjâs waizà ſaweem wihreem; jo ſeewahm ir par kaunu, draudſes ſapulzê runat.

36. Waj tad no jums Deewa wahrds ir iſgahjis? Jeb waj pee jums ween tas ir nahzis? p.33.

37. Ja kam ſchkeet, ka eſot praweets jeb garigs, tam buhs atſiht, ka tas, ko jums rakſtu, traid ta Kunga bauſlis. 10,15. 2 Kor.10,7. 1 Jahn.4,6.

38. Bet ja kas neprot, tas lai neprot. Parahd.22,11.

39. Tad nu, brahli, dſenaitees, ka mahzat praweeſchu garâ un neleedſat walodahm runat. p.1.

40. Lai wiſs noteek, kà peederahs un pa kahrtahm. p.26. Kol.2,5.

15. nodaļa.

Par Kriſtus un miroņu augſchamzelſchanos.

1. Bet es jums daru ſinamu, brahli, to ewangeliumu, ko jums eſmu paſludinajis, ko juhs ari eſat peenehmuſchi, kurâ juhs ari ſtahwat, Gal.1,11.12. 1 Teſ.2,13.

2. Zaur ko juhs ari muhſchigi dſihwoſeet, ja to paturat tahdâ prahtâ, kahdâ es jums to eſmu paſludinajis; — ja tikai ne-eſat welti tizejuſchi. 1,21. 2 Kor.6,1. Gal.3,4.

3. Jo mahzidams wiſu papreekſch eſmu dewis, ko es ari eſmu dabujis, ka Kriſtus par muhſu grehkeem ir nomiris pehz teem rakſteem, 5,7. 11,23. Eſ.53,8 ꝛc. Ap.darb.8,35. 17,2 ꝛc.

4. Un ka tas ir apraksts, un ka tas treſchâ deenâ uſmodinats pehz teem rakſteem, Dahw.dſ.16,10. Oſ.6,2. Mat.12,40.

5. Un ka tas ir redſets no Kewaſa, pehz no teem diwpadſmit. 1,12. Luhk.24,34.36.

6. Un pehz tas ir redſets no wairak ne kà peezſimt brahļeem weenâ lahgâ, no kureem wehl daudſ dſihwi un zitti ari aiſmiguſchi. p.20. Mat.28,10.

7. Pehz tas ir redſets no Jehkaba, pehz no wiſeem apuſtuļeem. Luhk.24,50. Gal.1,19.

8. Pehz wiſeem ſcheem tas ari redſets no manis, kà no kahda nelaikâ dſimuſcha behrna. 9,1. Ap.darb.9,3 u.22,14.26,19.

9. Jo es eſmu tas wiſmaſakais no teem apuſtuļeem un ne-eſmu zeenigs, ka mani ſauz par apuſtuli, tapehz ka es Deewa draudſi eſmu waijajis. Ew.3,8. 1 Tim.1,13.

10. Bet no Deewa ſchehlaſtibas eſmu, kas es eſmu, un wiņa ſchehlaſtiba pee manis naw bijuſi weltiga, bet es eſmu wairak ſtrahdajis ne kà tee wiſi, tomehr ne es, bet Deewa ſchehlaſtiba, kas ir ar mani. 1,28. 3,10. 2 Kor.11,5.23. 12,11. 1 Tim.1,14.

11. Tad nu lai buhtu waj es, waj wiņi, tà mehs ſludinajam, un tà juhs eſat tizejuſchi. 3,7.

12. Ja nu Kriſtus top ſludinats, ka tas no miroņeem ir uſmodinats, kà tad zitti juhſu ſtarpâ ſaka, ka miroņu augſchamzelſchanahs ne-eſot? 2 Tim.2,17.18.

13. Bet ja miroņu augſchamzelſchanahs naw, tad ari Kriſtus naw augſchamzehlees.

14. Un ja Kriſtus naw augſchamzehlees, tad muhſu ſludinaſchana ir weltiga, un juhſu tizība aridſan weltiga;

15. Un mehs ari topam atraſti nepateeſigi Deewa leezineeki; jo mehs eſam leezinajuſchi pret Deewu, ka wiņſch Kriſtu ir uſmodinajis, to wiņſch naw uſmodinajis, ja miroņi netop uſmodinati. Ap.darb.1,22.

16. Jo ja miroņi netop uſmodinati, tad ari Kriſtus naw uſmodinats.

17. Un ja Kriſtus naw uſmodinats, tad juhſu tizība ir weltiga; tad juhs wehl eſat eekſch ſaweem grehkeem; p.2. 3.14.

18. Tad aridſan tee ir paſuduſchi, kas eekſch Kriſtus aiſmiguſchi. 1 Teſ.4,14.

19. Ja ween ſchinî dſihwibâ zerejam uſ Kriſtu, tad eſam jo noſchehlojami pahr wiſeem zilwekeem. p.32. 4,9.

20. Bet nu Kriſtus ir uſmodinats no miroņeem, wiņſch tas pirmais ir tapis no teem, kas ir aiſmiguſchi. Ap.darb.26,23. Kol.1,18.

21. Jo kad zaur weenu zil-

weku nahwe, tad ari zaur weenu zilweku mironu augschamzelschanahs.
Rom.5,12.18.21.

22. Jo tà kà eelsch Ahdama wisi mirst, tàpat ari eelsch Kristus wisi taps dsihwi dariti. Rom.5,15 ꝛc.

23. Bet ikweens sawâ kahrtâ: tas pirmais ir Kristus, pehz tee, kas Kristum peeder pee wina atnahkschanas.
p.20. 1 Tes.4,16. 2 Tes.2,8.

24. Pehz tam tas gals, kad winsch nodos to walstibu tam Deewam un Tehwam, kad winsch isnihzinahs wisu waldibu un wisu waru un spehku. p.28. Parahd.20,13.

25. Jo winam peenahkahs waldit, teekams winsch wisus eenaidneekuhs buhs lizis sewim apaksch kahjahm.
Dahw.ds.110,1.

26. Tas pehdigais eenaidneeks, kas taps isdeldets, ir nahwe. p.54 ꝛc. Parahd.20,14.

27. Jo tas winam wisu ir lizis apaksch kahjahm; tomehr kad saka, ka wiss winam padots, tad protams, ka bes ta, kas winam wisu padewis. Dahw.ds.8,7. Ebr.2,8.

28. Bet kad winam wiss buhs padots, tad ari pats tas Dehls taps padots tam, kas winam wisu ir padewis, lai Deews ir wiss eelsch wiseem. 3,23. 11,3. Luhk.1,33.

29. Jo ko tee darihs, kas pahr mironeem top kristiti, ja mironi nemas netop usmodinati? kam tad tee pahr mironeem top kristiti?

30. Kam ari mehs ikstundas esam likstâ? 4,9 ꝛc. Rom.8,36.

31. Es mirstu ikdeenas, — tik teescham, ka juhs, brahli, esat mans gods eelsch Kristus Jesus, muhsu Kunga. 9,15. 2 Kor.1,8. 4,10.13. 1 Tes.2,19.

32. Ja es pehz zilweku prahta Eweså esmu kawees ar swehreem, kas man no ta atlez, ja mironi netop usmodinati? Ehdisim un dserim, jo rihtu mehs mirsim. 9,26. Es.22,13. Ap.darb.19,29 ꝛc.

33. Nepeewiłatees! Launas beedribas famaitâ labus tikumus. Ew.5,6.

34. Usmostatees it no teesas un negrehkojeet; jo ziteem naw Deewa atsihschanas, to es saku jums par kaunu. 6,5. 8,1. Ew.5,14.18. 1 Tes.4,5. 5,6. 2 Tim.2,26.

35. Bet ja kas laban saka: kà tad mironi top usmodinati? un kahdâ meesâ tee nahk? Es.26,19.

36. Tu nesaprascha, ko tu sehji, tas nepaleek atkal dsihws, ja tas nemirst.
Jahn.12,24.

37. Un ko tu sehji, naw ta meesa, kas zelsees, bet tikai grauds, waj nu kweeschu, waj zits kahds.

38. Bet Deews tam dod kahdu meesu, kahdu winsch grib, un ikkatrai sehklai

ſawu ihpaſchu meeſu. 12,18. 1 Moſ.1,11.

39. Ne ikkatra meeſa ir weenada meeſa; bet ſawada ir zilweku meeſa un ſawada lopu un ſawada ſiwju un ſawada putnu meeſa. 4 Moſ.11,21.22.

40. Un iraid debeſu leetas un iraid ſemes leetas; bet ſawada godiba ir debeſu leetahm un ſawada ſemes leetahm, 1 Peht.1,24.

41. Zits ſpoſchums ir saulei, un zits ſpoſchums mehneſim, un zits ſpoſchums ſwaigſnehm; jo weena ſwaigſne ir ſpoſchaka pahr otru. Dan.12,3. Mat.13,43.

42. Tàpat ari buhs mironu augſchamzelſchanahs. Sehts topeekſch ſatruhdeſchanas un topuſmodinats eekſch neſatruhdeſchanas;

43. Sehts topeekſch negodibas un top uſmodinats eekſch godibas; ſehts top eekſch wahjibas un topuſmodinats eekſch ſpehka. p.49. 2 Kor.4,10.11. Wihlip.3,21. Kol.3,4.

44. Sehta top dabiga meeſa, uſmodinata gariga meeſa. Iraid dabiga meeſa, iraid ari gariga meeſa. 2,14.

45. Tàpat aridſan ir rakſtits: tas pirmais zilweks, Ahdams, ir palizis par dſihwu dwehſeli, tas pehdigais Ahdams par garu, kas dſihwu dara. 1 Moſ.2,7. Jjab.19,25. Rom.5,14.17.

46. Bet ta garigà meeſa naw ta pirmà, bet ta dabigà, pehz tam ta garigà.

47. Tas pirmais zilweks ir no ſemes, no pihſchkeem, tas otrais zilweks ir tas Kungs no debeſihm.

1 Moſ.2,7. 3,19. Jahn.3,13,31.

48. Kahds tas, kas no pihſchkeem, tahdi pat aridſan tee no pihſchkeem; un kahds tas debeſigais, tahdi pat ari tee debeſigee.

49. Un tà kà eſam neſuſchi ta gihmi, kas no pihſchkeem, tà ari neſiſim ta gihmi, kas no debeſihm.

Rom.8,29. 1 Jahn.3,2.

50. Bet to es ſaku, brahli, ka meeſa un aſinis Deewa walſtibu newar eemantot, nedſ iſnihziba eemantos neiſnihzibu. Mat.16,17. Jahn.1,13. 3,6.

51. Redſi, es jums ſaku noſlehpumu: mehs gan wiſi ne-aiſmigſim, bet wiſi tapſim pahrwehrſti,

Rom.11.25. 1 Teſ.4,15 ꝛc.

52. Jt peepeſchi, azumirkli, pee pehdigahs baſunes ſkanas. Jo ta baſune ſkanehs un mironi taps uſmodinati neſatruhdamiun mehs tapſim pahrwehrſti.

Zak.9,14. Mat.21,31. 1 Teſ.4,16.

53. Jo ſchim, kas ir ſatruhdams, buhs apwilkt neſatruhdeſchanu, un ſchim mirſta-

mam buhs apwillt nemirſtibu. p.42.49.50. 2 Kor.5,4.

54. Un kad tas, kas iſnihzigs, apwilks ne-iſnihzibu, un tas, kas mirſtams, apwilks nemirſtibu, tad tas wahrds notiks, kas ir rakſtits: nahwe ir aprihta uſwahreſchanâ!

55. Nahwe, kur irtaws dſelons? Elle, kur ir tawa uſwahreſchana? Eſ.25,8. Oſ.13.14.

56. Bet nahwes dſelons ir grehks, un grehka ſpehks ir baufliba. Rom.6,14. 7,13 u.

57. Bet paldeews Deewam, kas mums to uſwahreſchanu dewis zaur muhſu Kungu Jeſu Kriſtu. Rom.7,25. 8,37. 2 Tim.1,10. 1 Jahn.5.,45.

58. Tad nu, mani mihlee brahli, eſeet paſtahwigi, neſchaubigi, pilnigi eekſch ta Kunga darba weenumehr, ſinadami, ka juhſu darbs naw weltigs eekſch ta Kunga. 2 Laik.15,7. Wihl.2,16. Kol.1,11.23. 2 Teſ.1,3.

16. nodaļa.

Par mihleſtibas dahwanahm preekſch nabaga brahļeem Juhdeſâ 1; pamahziſchanas 13; ſweizinaſchanas 19.

1. Bet par tahm fametamahm dahwanahm preekſch teem ſwehteem, kà es to eſmu eezehlis Galatijas draudſês, tàpat darait juhs aridſan. 2 Kor.8,1 u. 9.1 u. Gal.1,2.

2. Ikkatrâ pirmâ nedelas deenâ lai ikweens no jums pee ſew paſcha to laba noleek un ſakrahj, zik winſch paſpehj, lai tahs dahwanas naw jaſalaſa tad tik, kad es nahkſchu. Mark.16,2. Ap.darb.20,7. Parahd.1,10.

3. Un kad es nonahkſchu, tad tos, ko buhſeet eeſkatijuſchi par derigeem, ar grahmatahm ſuhtiſchu, juhſu dahwanas noneſt uſ Jeruſalemi. 2 Kor.8,16.19.

4. Bet ja aridſan buhtu wehrtes, ka ir es tur noeemu, tad tee manim war nahkt lihdſ.

5. Bet pee jums es nahkſchu, kad Makedoniju buhſchu iſſtaigajis, jo es gribu eet zaur Makedoniju. Ap.darb.19,21.

6. Un war buht, ka es pee jums kahdu brihdi palikſchu, waj ari mitiſchu par ſeemu, ka juhs mani pawadeet, kurp es no-eeſchu. Ap.darb.27,12. Rom.15,24.

7. Jo tagad es juhs negribu redſet tikai garam eedams, bet zeru kahdu laiku pee jums palikt, ja tas Kungs to wehlehs. 4,19. Ap.darb.18,21. 2 Kor.1,16.

8. Bet Eweſû es palikſchu lihdſ waſaras-ſwehtkeem. p.19. 5,8. 15,32.

9. Jo man leelas un plaſchas durwis ir atwehrtas, un pretineeku ir daudſ. Ap.darb.14,27. 2 Kor.2,12.

10. Un kad Timoteus nahk, tad peeluhkojeet, ka tas pee jums ir beſ bailehm; jo winſch ſtrahdà ta Kunga darbu, tàpat kà es.
4,17. Wihlip.1,1. 2,20.

11. Tapehz lai neweens winu nenizina; bet pawadeet winu ar meeru, lai tas nahk pee manis, jo es winu gaidu ar teem brahļeem.
p.6. 1 Tim.4,12.

12. Bet brahli Apollu es daſchkahrt eſmu ſkubinajis, lai ar teem brahļeem pee jums no=eet, bet winam prahts pawiſam nebija tagadihn eet, bet tomehr tas ees, kad tam buhs iſdewigs laiks.
3,5.6.

13. Eſeetmodrigi, ſtahweet tizibâ, turaitees kà wihri, eſeet ſtipri.
15,34.58. Mat.25,13. 2 Kor.1,24. Ew.6,10.

14. Wiſs pee jums lai noteek eekſch mihleſtibas.
8,1. 13,1. Kol.3,14.

15. Un es juhs luhdſu, brahli: juhs ſinat Stepiņa namu, ka tee ir tee pirmee no Akajas, un ka tee ir nodewuſchees teem ſwehteem uſ kalpoſchanu: 1,16. Ap.darb.18,12. Rom.16,5. 2 Kor.1,1. Ebr.6,10.

16. Ka ari juhs teem tahdeem paklauſeet un ikkatram, kas lihdſ ſtrahdà un puhlejahs.
p.10. 3,9. 4,8. Wihlip.2,30.

17. Bet es preezajos par Stepiņa un Fortunata un Akaika atnahkſchanu, jo kad juhs pee manis ne=eſat, tad ſchee ir pee manis juhſu weetâ.
2 Kor.11,9. Wihlip.2,30.

18. Jo tee atſpirdſinajuſchi manu un juhſu garu; tapehz atſihſteet tos par tahdeem.
2 Kor.1,6.7. 7,13. Wihl.2,29. 1 Teſ.5,12 13.

19. Aſijas draudſes juhs ſweizina: Akila un Priſkila ar to draudſi, kas winu namâ, juhs daudſ ſweizina eekſch ta Kunga.
Ap.darb.18,2. 19,10. Rom.16,5. Parahd.1,4.11.

20. Wiſi brahli juhs ſweizina. Sweizinajatees ſawâ ſtarpâ ar ſwehtu ſkuhpſtiſchanu.
Rom.16,16. 2 Kor.13,12.

21. Es Pahwils, juhs ſweizinaju, es ar ſawu paſchu roku.
Kol.4,18. 2 Teſ.3,17.

22. Ja kas nemihlè to Kungu Jeſu Kriſtu, tas lai ir nolahdets; Maran ata (tas Kungs nahk)!
Ew.6,24. Gal.1,8.

23. Ta Kunga Jeſus Kriſtus ſchehlaſtiba lai ir ar jums.
Rom.16,24. Gal.6,18. Wihlip.4,23.

24. Mana mihleſtiba ir ar jums wiſeem eekſch Jeſus Kriſtus. Amen.
2 Kor.12,15.

Ew. apuſtuła Pahwila otra grahmata Korinteeſcheem.

1. nodała.

Pahwila preeks 3; un nahwes-behdas 8; par wina nahkſchanu ul Korintu 15.

1. Pahwils, zaur Deewa prahtu Jeſus Kriſtus apuſtulis, un Timoteus tas brahlis, Deewa draudſei, kas ir Korintû, un wiſeem ſwehteem pa wiſu Akaju: 1 Kor. 1, 1. 16, 10. 11. 15. Gal. 1, 1. Wihl. 1, 1.

2. Schehlaſtiba lai ir jums un meers no Deewa muhſu Tehwa, un no ta Kunga Jeſus Kriſtus.

1 Kor. 1, 3. Gal. 1, 3.

3. Slawets lai ir Deews un muhſu Kunga Jeſus Kriſtus Tehws, tas apſchehloſchanas Tehws un wiſas eepreezinaſchanas Deews, kas muhs eepreezina wiſâs muhſu behdâs, 11, 31. Luhk. 6, 36. Rom. 15, 5. Ew. 1, 3.

4. Ka mehs tos, kas ir wiſadâs behdâs, waram eepreezinat ar to eepreezinaſchanu, ar ko mehs paſchi no Deewa topam eepreezinati.

7, 6. Dahw. dſ. 94, 19.

5. Jo, kà Kriſtus zeeſchanas pee mums wairojahs, tàpat ari muhſu eepreezinaſchana zaur Kriſtu wairojahs. 4, 10. Kol. 1, 24.

6. Bet k[illegible] m apbehdinati, tadſchu tas jums ir par eepreezinaſchanu un peſtiſchanu, kas ſpehziga rahdahs to paſchu behdu pazeeſchanâ, ko ari mehs zeeſcham. Waj, kad mehs topam eepreezinati, tad tas jums ir par eepreezinaſchanu un peſtiſchanu. Un muhſu zeriba par jums ir ſtipra.

4, 15. Wihlip. 1, 29. 30.

7. To ſinam, ka itin kà jums ir dała pee zeeſchanas, tàpat ari pee eepreezinaſchanas.

8. Jo negribam jums ſlehpt, brahli, ſawas behdas, kas mums notikuſchas Aſijâ, ka mehs pahrleeku bijahm apgruhtinati, wairak nekà mehs ſpehjahm, tà ka jau wairs nezerejahm dſihwot.

Ap. darb. 19, 22 uc. 27, 20. 1 Kor. 10, 13. 15, 32.

9. Bet mehs paſchi pee ſewis nopratahm, ka mums bija jamirſt, lai nepałautumees uſ ſew paſcheem, bet uſ Deewu, kas mironus uſmodina; Rom. 4, 17.

10. Tas muhs no tahdas nahwes ir iſrahwis un iſrauj; uſ winu zeram, ka tas muhs ari wehl iſraus.

Jſak. 5, 19. 2 Tim. 3, 11. 4, 18.

11. Ari zaur juhſu peepalihdſibu ar luhgſchanahm

par mums, lai par to mums notikuſcho ſchehlaſtibu ari noteek no daudſ laudihm daudſ pateikſchanas par mums.
14,15. Ew. 6,18.19. 1 Teſ. 5,25.

12. Jo ſchi ir muhſu ſlawa, muhſu ſinamas ſirds leeziba, ka mehs eekſch weenteeſibas un Deewa ſkaidribas, ne eekſch meeſigas gudribas, bet eekſch Deewa ſchehlaſtibas eſam turejuſchees paſaulê un wiswairak pret jums. 2,17. 1 Kor. 1,17 ꝛc. 2,4.13. 1 Teſ. 2,10. Ebr. 13,18. Jehk. 3,15.

13. Jo mehs zita neka jums neraſtam, kà ween, ko juhs laſat, jeb ari ſaprotat; un es zeru, ka juhs ari pawiſam ſapratiſeet:

14. Tà kà juhs kaut zik muhs jau eſat ſapratuſchi, ka mehs eſam juhſu gods, itin kà ari juhs eſat muhſu gods ta Kunga Jeſus deenâ.
3,1. Wihlip. 2,16. 1 Teſ. 2,19.

15. Un tahdâ uſtizibâ es jau papreekſch gribeju pee jums nahkt, ka juhs atkal dabutut kahdu ſchehlaſtibu,
Rom. 2,11. 1 Kor. 16,5.

16. Un zaur jums eet uſ Makedoniju un atkal no Makedonijas nahkt pee jums, un no jums pawadits tapt uſ Juhdu-ſemi. 1 Kor. 16,6.

17. Waj tad nu to apnemdamees ne-apdomigi eſmu darijis? Jeb waj pehz meeſas-prahta to apnemos, ko apnemos, ka pee manim [illegible] tu „ja ja“ ari „ne ne“?
1 Kor. 4,18.19. Jehk. 5,12.

18. Bet Deews ir uſtizigs, ka muhſu wahrdi uſ jums naw bijuſchi ja un ne. 1 Kor. 1,9.

19. Jo tas Deewa Dehls, Jeſus Kriſtus, kas juhſu ſtarpâ zaur mums ir ſludinats, zaur mani un Silwanu un Timoteu, nebija ja un ne, bet ja ir bijis eekſch wiņa; 1 Teſ. 1,1. Parahd. 3,14.

20. Jo zik ir Deewa apſolijſchanu, tahs ir eekſch wiņa ja un eekſch wiņa amen, Deewam par godu zaur mums.
2 Kehn. 2,10. Rom. 15,7.8.

21. Bet tas, kas muhs un juhs ſtiprina eekſch Kriſtus, un kas muhs ir ſwaidijis, tas ir Deews; 1 Jahn. 2,27.

22. Tas muhs ari ir apſeegelejis un dewis ta Gara kihlu muhſu ſirdîs. 5,5. Rom. 8,23. Ew. 1,13.14. (Jahn. 6,27.)

23. Bet es Deewu peeſauzu par leezineeku ſawai dwehſelei, ka es tadehl ween wehl ne-eſmu nahzis uſ Korintu, ka es juhs ſaudſetu.
11,31. 12,20.21. Rom. 1,9.

24. Ne it ka mehs waldam par juhſu tizibu, bet mehs eſam juhſu preeka palihgi; jo juhs ſtahwat tizibâ. 4,5. Mat. 23,8. Wihlip. 1,25. 1 Pehk. 5,3.

2. nodaļa.

Pahwils pawehl to grehzineeku atkal uſnemt draudſê.

1. Bet es pee ſewis eſmu

apnehmees nenahkt atkal pee jums ar ſkumdinaſchanu. 12,21. 13,2.

2. Jo ja es juhs noſkumdinaju, kas tad ir, kas mani eepreezina, ja ne tas, kas no manis bija noſkumdinats?

3. Un to jums eſmu rakſtijis, lai man nahkot nebuhtu janoſkumſt par teem, par kureem man bija preezatees, un es ſtipri zeru no jums wiſeem, ka mans preeks ari jums wiſeem preeks. 1 Kor. 5.

4. Jo eekſch dauds behdam un ſirds bailehm ar dauds aſarahm jums eſmu rakſtijis; ne, lai juhs noſkumſtat, bet lai nomaneet to loti leelo mihleſtibu, ko es uſ jums turu. 7,8 ꝛc. 12,15. Wihlip. 3,18.

5. Bet ja kas ſkumdinajis, tad tas naw mani ſkumdinajis, bet lai pahri nedaru, kaut zik juhs wiſus. 1 Kor. 5,1.2.

6. Schim tahdam jau peeteek ſchi pahrmahziſchana, kas tam no daudſeem ir notikuſi. 7,11. 1 Kor. 5,5.

7. Tà, ka jums turpreti jo wairak peenahkahs peedot un eepreezinat, ka tas nenonihkſt no pahrleeku leelas noſkumſchanas.

8. Tapehz jums luhdſu, ka juhs gribetut winam parahdit mihleſtibu.

9. Jo tapehz ari eſmu rakſtijis, lai es nomanitu juhſu prahtu, waj juhs wiſâs leetâs eſat paklauſigi. 7,15. Wihlip. 2,12.

10. Kam juhs peedodat, tam es aridſan peedomu; jo ja es ari kahdam ko eſmu peedewis, tad tam juhſu dehl eſmu peedewis preekſch Kriſtus waiga, lai no ſatana netopam peewilti. 5,20. Jahn. 20,23. 1 Kor. 5,4.

11. Jo wina domas mums naw neſinamas. 1 Teſ. 3,5.

12. Bet kad es nahzu Troadâ Kriſtus ewangeliumu ſludinat, un durwis man bija atwehrtas eekſch ta Kunga, tad ſawâ garâ newareju apmeerinatees, tapehz ka neatradu Titu, ſawu brahli, Ap. darb. 20,6. 1 Kor. 16,9. Kol. 4,3.

13. Bet no teem atwadijees aiſgahju uſ Makedoniju. 7,5.6.

15. Un paldeews Deewam, kas mums allaſch dod uſwahret eekſch Kriſtus un ſawas atſihſchanas labo ſmarſchu zaur mums iſlaiſch wiſâs malâs! Augſt. dſ. 1,3,12. 1 Kor. 15,57. Kol. 1,23.28.

15. Jo mehs eſam Kriſtus ſalda ſmarſcha Deewam pee teem, kas top iſglahbti, un pee teem, kas paſuhd. 4,3. 2 Moſ. 29,18. 1 Kor. 1,18.

16. Scheem gan nahwes-ſmarſcha uſ nahwi, bet wineem dſihwibas-ſmarſcha uſ dſihwibu. Un kas ir derigs uſ to? 3,5.6. Luhk. 2,34.

17. Jo mehs ne-eſam kà daudſi, kas ar Deewa wahrdu kà ar prezi peewil, bet

mehs runajam itin kà no ſlaidribas, kà no Deewa puſes Deewa preekſchâ eekſch Kriſtus. 1,12. 4,2. 1 Kor. 2,13. 1 Peht. 4,11.

3. nodaļa.

Wezahs un jaunahs derības godiba.

1. Waj tad mehs atkal eeſahkam paſchi teikties? Jeb waj mums aridſan it kà ziteem waijaga teikſchanas-grahmatas uſ jums, waj teikſchanas-grahmatas no jums? 2,17. 5,12. 11,13 ꝛc.

2. Juhs eſat muhſu grahmata, rakſtita muhſu ſirdis, ſinama un laſama wiſeem zilwekeem. 1 Kor, 9, 1. 2. 3.

3. Jo juhs eſat ſinami, ka eſat Kriſtus grahmata, ſataiſita zaur muhſu amatu, rakſtita ne ar tinti, bet ar ta dſihwà Deewa Garu, ne uſ akminu galdeem, bet uſ ſirds meeſigeem galdeem. 2 Moſ. 24,12. Sak. 7,3. Jer. 31,33. Ezek. 11,19. 3 Jahn. 13.

4. Un tahda uſtiziba mums ir zaur Kriſtu un Deewu: Ew. 2,18. 1 Peht. 1,21.

5. Ne ka mehs no few paſcheem eſam derigi, ko laba domat it kà no few paſcheem; bet ka eſam derigi, tas ir no Deewa; 2,16. 4,1. Rom. 15,18.

6. Tas muhs ari ir darijis derigus, kalpot jaunai deribai, ne rakſta-ſihmei, bet Garam; jo rakſta-ſihme nokauj, bet Gars dara dſihwu. 5,18. Jahn. 6,68. Rom. 7,4.6—8. Gal. 3,21. 1 Tim. 1,12.

7. Un ja tam nahwes-amatam, kas eeſihmets rakſta-ſihmês un akminôs, bijis ſpoſchums, tà ka Iſraëla behrni newareja uſſkatit Moſus waigu wina waiga ſpoſchuma dehl, kam bija jaſuhd: p. 13. 2 Moſ. 34, 1. 29, 30.

8. Kà ne buhs jo wairak ſpoſchuma tam Gara amatam? Gal. 3, 2. 5.

9. Jo ja tam paſudinaſchanas-amatam bijis ſpoſchums, tad jo wairak ſpoſchuma ir tam taiſnoſchanas-amatam pahrpahrim. 5. 18. 21. Gal. 3, 10.

10. Scho uſluhkojot ir it kà beſ ſpoſchuma tas, kam ſpoſchums bijis, ta jo pahrleetu leelà ſpoſchuma dehl.

11. Jo ja tam, kam bija ſuſt, bijis ſpoſchums, tad jo wairak ſpoſchuma ir tam, kas paſtahw. p. 7. Ebr. 7, 21 ꝛc.

12. Tapehz ka mums ir tahda zeriba, tad runajam ar leelu droſchibu. p. 4. 8. 6, 11.

13. Un ne tà, kà Moſus, kas apſegu lika uſ ſawu waigu, lai Iſraëla behrni nemanitu, uſ ko ſihmejahs tas ſpoſchums, kam bija ſuſt. p. 14. 2 Moſ. 34, 33 ꝛc. Rom. 10, 4.

14. Bet winu ſirdis ir apzeetinatas; jo lihdſ ſchai deenai wineem wezo deribu laſot tas pats apſegs paleek u[illegible]egts, jo tas ſuhd

zaur Kriſtu. Eſ.6,10. 29,11.12. Rom.11,25.

15. Bet lihds ſchai deenai, kad Moſus top laſits, apſegs karajahs preekſch winu ſirdihm.

16. Tomehr kad wini atgreeſchahs pee ta Kunga, tad tas apſegs top nonemts.

17. Bet tas Kungs ir tas Gars. Kur nu ta Kunga Gars, tur ir ſwabadiba.

Jahn.8,36. 1 Kor.15,45. 1 Jahn.5,7.

18. Bet nu mehs wiſi atſegtâ waigâ ſtatidami ta Kunga ſpoſchumu kà ſpeegelî, topam pahrwehrſti tai paſchâ gihmi no ſpoſchuma uſ ſpoſchumu, tà kà no ta Kunga Gara. p.12.13. 4,4. Rom.8,29. 1 Kor.13,12.

4. nodaļa.

Ewangelîums ziteem apſlahts, ziteem atklahts 3; behdas laizigas, godiba muhſchiga 7.

1. Tadehl, ka mums ſchis amats ir pehz tahs mums dotahs ſchehlaſtibas, mehs nepeekuhſtam. 3,6. 1 Kor.7,25. 1 Tim.1,16.

2. Bet mehs atſakam ſlepenai beſtaunibai, neſtaigadami eekſch wiltibas, nedſ Deewa wahrdu pahrgroſidami, bet ar pateeſibas parahdiſchanu daridami few paſchus peenemigus ikkatra zilweka ſinamai ſirdij Deewa preekſchâ.

4,17. 5,11. Rom.1,16. 1 Teſ.2,5.

3. Bet ja muhſu ewangelîums ir apſegts, tad tas ir apſegts eekſch teem, kas paſuhd; 2,15.16. 1 Kor.1,18. 2 Teſ.2,10.

4. Eekſch teem ſchahs paſaules deews ir apſtulboſis netizigahs ſirdis, lai teem neſpihd ta godibas pilna ewangeliuma ſpoſchums no Kriſtus, kas ir Deewa gihmis.

Jahn.12,31. Ew.2,2. Ebr.1,3.

5. Jo mehs neſludinajam paſchi few, bet Kriſtu Jeſu, to Kungu; bet few, ka eſam juhſu kalpi Jeſus dehl.

1,24. 1 Kor.3,5 ꝛc

6. Jo Deews, kas ſazijis, lai gaiſma auſt no tumſibas, tas ir atſpihdejis muhſu ſirdis, apgaiſmoſchanu dot, ka atſihſtam Deewa godibu eekſch Jeſus Kriſtus waiga.

1 Moſ.1,3. Eſ.60,1 ꝛc. Ew.1,18 ꝛc. 2 Peht.1,19.

7. Bet mehs ſcho mantu turam mahlu-traukôs, lai tas leelu-leelais ſpehks buhtu no Deewa, un ne no mums.

5,1. (Sog.7,16.) 1 Kor.2,5. Ew.1,19.

8. Mehs wiſur topam ſpaiditi, bet tomehr nenoſpaiditi; mehs miſejamees, bet tomehr ne-eſam iſmiſuſchi;

1,8. 6,4.5. 7,5.

9. Mehs topam waijati, tomehr ne-eſam atſtahti; mehs topam pee ſemes meſti, tomehr ne-eimam boſâ.

Dahw.dſ.116,6.

10. Mehs arween ta Kunga Jeſus mirſchanu wiſur

lihds̄ nes̄am s̄awâs mees̄âs, lai ari Jes̄us ds̄ihwiba muh-s̄u mees̄âs parahdahs. 1,5. 6,9. 1 Kor.15,31. Wihlip.3,21. Kol.3,4.

11. Jo kamehr ds̄ihwoj̄am, allas̄chihn topam nodoti nahwê Jes̄us dehl, lai ari Je-s̄us ds̄ihwiba parahdahs muh-s̄u mirs̄tamâs mees̄âs. Rom.8,36. 1 Kor.4,9.

12. Tad nu nahwe ir s̄pehziga eekſch mums, bet ds̄ih-wiba eekſch jums. 13,9. (1Kor.4,10.)

13. Bet kad mums ir tas pats tizibas gars, tà kà s̄tahw rakſtits: es es̄mu tizes̄is, tapehz es es̄mu runaj̄is; tad mehs tizam, tapehz ari runaj̄am, Dahw.ds̄.116,10.

14. Sinadami, ka tas, kas to Kungu Jes̄u ir us̄modi-naj̄is, ari muhs zaur Jes̄u us̄modinahs un lihds̄ ar jums s̄tahdihs preekſchâ. 1 Kor.6,14. 15,20 ꝛc.

15. Jo wis̄s tas noteek juhs̄u dehl, ka s̄chehlas̄tiba wairodamees pee daudseem wairotu pateikſchanu Dee-wam par godu. 1,6.11. 9,15. Dahw.ds̄.50,23. Rom.5,15.

16. Tapehz nepeekuhs̄tam, bet jebs̄chu muhs̄u ahrigais zilweks nihzin nihkſt, tomehr tas eekſchkigais jo deenas jo wairak atjaunoj̄ahs. p.1.10. Ew.3,16.

17. Jo muhs̄u behdas, kas ir ihs̄as un weeg-las, mums padara nei-s̄s̄akot leelu, muhs̄chi-guun pas̄tahwigu godi-bu, Dahw.ds̄.30,6. Rom.8,17.18.

18. Mums, kas neꝛe-mam wehrâ to, kas re-ds̄ams, bet to, kas naw redsams. Jo kas re-ds̄ams, tas ir laizigs; bet kas naw redsams, tas ir muhs̄chigs. Rom.8,24.25. Ebr.11,1. 26.27.

5. nodaļa.

Ilgoschanahs pehz debes̄s ds̄ihwokļa 1; apus̄tuļu amats 11.

1. Jo mehs s̄inam, kad muh-s̄u laizigais mahjoklis, s̄chi buhda buhs̄ s̄alaus̄ta, tad mums ir ehka no Deewa, mahjoklis ne rokahm taiſits, kas ir muhs̄chigs debes̄is. 4,7. Jjab.4,19. Es̄.38,12. 2 Peht.1,13.14. Ebr.9,11.

2. Jo s̄chini buhdâ mehs nopuhs̄chamees un ilgoja-mees, ka taptum pahrgehrbti ar s̄awu ds̄ihwokli, kas ir no debes̄ihm; Rom.8,23.

3. Proti, ja pawis̄am tik-s̄im atras̄ti apgehrbti, ne pliki. Mat.22,11. Ew.4,24. Parahd.3,18.

4. Jo s̄chini buhdâ buhda-mi mehs ari nopuhs̄chamees un es̄am apgruhtinati; ta-dehl ka negribam tapt no-gehrbti, bet pahrgehrbti, lai tas, kas mirs̄tams, top ap-rihts no ds̄ihwibas. 1 Kor.15,51.55.

5. Bet kas muhs uſ s̄cho

paſchu ſataiſa, ir Deews, kas mums ari dewis ta Gara kihlu. 1,22.

6. Tapehz mehs arweenu turam droſchu prahtu un ſinam: kamehr mahjojam meeſâs, tamehr eſam ſweſchumâ un wehl ne pee ta Kunga. (Rut.1,1.) Ebr.11,14 ꝛc. 13.14.

7. Jo mehs ſtaigajam tizibâ, ne ſkatiſchanâ. 1 Kor.13,12.13. 1 Peht.1,8.

8. Bet mehs turam droſchu prahtu un gribam labaki buht ahrâ no meeſahm un buht pee ta Kunga. 12,10. Wihlip.1,23.

9. Tapehz ari, waj pee ta Kunga mahjâs buhdami, waj te wehl ſweſchumâ, dſenamees uſ to, ka winam labi patihkam. Rom.14,7.8. Kol.1,10 ꝛc. 1 Jahn.3,3.

10. Jo mums wiſeem buhs parahditees preekſch Kriſtus ſoga-krehſla, lai ikweens dabu, ko meeſâs buhdams darijis, waj labu, waj launu. Rom.2,8. 14,10. 1 Kor.4,5.

11. Tad nu ſinadami, ka to Kungu buhs bihtees, mehs pahrleezinajam zitwekus, bet Deewam eſam ſinami; bet es zeru, ka mehs ari eſam ſinami juhſu ſinamâs ſirdis. 4,2. Ebr.10,31. 12,28. 1 Kor.9,20 ꝛc.

12. Jo mehs jums atkal ne-uſteizamees paſchi, bet jums ko dodam par mums leelitees; lai jums kas ir pret teem, kas l[illegible]o, kas preekſch azihm, un ne ar to, kas ſirdi. 3,1. 10,12. 11,18.

13. Jo ja mehs pahrdaudſ teikuſchi, tad tas ir Deewam par godu; jeb ja mehreni, tad jums par labu. 11,16.17. 12,19.

14. Jo Kriſtus mihleſtiba muhs ſpeeſch, Rom.6,3 ꝛc. Wihlip.1,8.

15. Kas ſpreeſcham tà: ka, ja weens par wiſeem ir miris, tad wiſi miruſchi. Un winſch tadehl par wiſeem ir miris, lai tee, kas dſihwo, wairs nedſihwo ſew paſcheem, bet tam, kas par wineem miris un uſmodinats. Rom.14,8. Gal.2,20.

16. Tad nu uſ preekſchu mehs nepaſihſtam neweenu pehz meeſas; un jebſchu mehs Kriſtu ari eſam paſinuſchi pehz meeſas, tomehr tagadihn winu wairs nepaſihſtam.

17. Tad nu, ja kas ir eekſch Kriſtus, tas ir jauns radijums. Kas bijis, ir pagahjis, redſi, wiſs ir palizis jauns. Eſ.43,18.19. Rom.7,6. 8,1. Gal.6,15. Parahd.21,5.

18. Bet wiſs tas ir no Deewa, kas muhs ir ſalihdſinajis ar ſewi paſchu zaur Jeſu Kriſtu un mums dewis to ſalihdſinaſchanas amatu. 3,9. Rom.5,10.

19. Jo Deews bija eekſch Kriſtus, ſalihdſinadams pa-

fauli ar sewi paschu, teem winu grehkus nepeelihdsinadams, un muhsu starpâ ir eezehlis to salihdsinaschanas wahrdu. Dahw.ds.32,2. Jahn.14,10. Rom.3,24 u. Kol.1,19.20. 1 Jahn.2,2.

20. Tad nu no Kristus puses mehs esam suhtiti, it kà Deews zaur mums luhgtu, mehs luhdsam no Kristus puses: lauzatees salihdsinatees ar Deewu. 2,10.17. 10,1. Jahn.20,21. Rom.12,1. 1 Tes.4,1.

21. Jo to, kas no nekahda grehka naw sinajis, winsch preeksch mums ir darijis par grehku, ka mehs eekscha tà kluhtum Deewa taisniba. 2 Mos.29,14. Rom.1,17. 8,3.4. Gal.3,13. Kol.1.22. 1 Peht.2,22 u. 3,18. 1 Jahn.3,5. Ebr.4,15.

6. nodaļa.

Kà Deewa kalpeem wisàs leetàs buhs turetees 1; Kristus un Belials 14.

1. Bet mehs aridsan kà palihgi luhdsam, ka juhs Deewa schehlastibu welti nedabujat. 1,24. 5,20. 1 Kor.3,9. 15,2. Ebr.12,15.

2. Jo winsch saka: peenemigà laikà es tewi esmu paklausijis un pestischanas deenà tew par palihgu nahzis. Redsi, tagadihn irtas labais peenemigais laiks; redsi, tagadihn ir ta pestischanas deena. Es.49,8. Luhk.4,21. Ebr.3,7.13.

3. Mehs neweenà leetà nedodam nekahdu apgrehzibu, lai amats netop lamats. 5,18. 1 Kor.10,32. 1 Tim.3,7.

4. Bet ikkatrà leetà mehs sew paschus daram peenemigus, it kà Deewa kalpi: eekscha daudz pazeeschanas, eekscha behdahm, eekscha spaidischanahm, eekscha bailibahm, 4,2.8. 1 Kor.4,1.

5. Eekscha sitteneem, eekscha zeetumeem, eekschtrokschneem, eekscha darbeem, eekscha nomodibahm, eekschgaweschanahm, 11,23—27. Ap.darb.19,29. 21,30.

6. Eekscha schkihstibas, eekscha atsihschanas, eekscha lehnprahtibas, eekscha laipnibas, eekscha swehta Gara, eekscha newiltigas mihlestibas, 1 Peht.1,22. 3,7. 1 Tes.1,5.

7. Eekscha pateesibas-wahrda, eekscha Deewa spehka, zaur taisnibas brunahm pa labo un kreiso pusi, 10,4. Mat.22,29. 1 Kor.2,4. 2 Tim.2,15.

8. Zaur godu un negodu, zaur slawu un neslawu, kà wiltneeki, un tomehr pateesigi, Jahn.7,12.

9. Jt ka nepasihstami un tomehr pasihstami, it kà mirdami, un redsi, mehs dsihwojam, it ka pahrmahziti un ne nonahweti, 4,10.11. Dahw.ds.118,17.18. Gal.1,22.

10. Jt kà noskumuschi, bet weenumehr preezigi, it kà nabagi, bet daridami daudz bagatus, it kà tahdi, kam nawneeka un kam tomehr

ir wiſas leetas. 8,9. 12,10. 1 Kor.3,21. Wihlip.4,4.

11. Muhſu mute ir atwehrufees uſ jums, ak Korinteeſchi, muhſu ſirds ir atdarijuſees! 7,4. 1 Sam.2,1. Ew.6,19.

12. Neſlehpjat mums ſawas behdas! Bet juhs tahs gan ſlehpjat ſawâ ſirds-dibenî.

13. Bet par atmakſu prafu no jums kà no ſaweem behrneem, lai juhſu ſirds aridſan atdarahs. 1 Kor.4,14. Gal.4,12.

14. Newelzeet ſweſchu juhgu ar netizigeem, jo kahda daſa ir taiſnibai ar netaiſnibu? kahda beedriba ir gaiſmai ar tumſibu?

5 Moſ.22,10. 1 Kor.5,9. Ew.5,11.

15. Kà ſaſkan Kriſtus ar Belialu? jeb kahda daſa ir tizigam ar netizigu?

2 Sam.23,6.

16. Un kahda lihdſiba ir Deewa-namam ar elka-deeweem? Jo juhs eſat ta dſihwà Deewa nams; tà ka Deews ſazijis: Es eekſchteem gribu mahjot un winu ſtarpâ ſtaigat, un gribu buht winu Deews, un wini buhs mani kaudis. 3 Moſ.26,11.12. 1 Kor.3,16. 10,7.14.

17. Tas Kungs ſaka: tapehz iſeita no winu widus un atſchkiratees un ne-aiſteelat neko, kas ir neſchkihſts; tad es juhs gribu peenemt;

3 Moſ.5,2. 20,25. 4 Moſ.16,26. Eſ.52,11. Parahd.18,4.

18. Un es buhſchu jums par Tehwu, un juhs buhſeet man par dehleem un meitahm; to tas Kungs ſaka, tas wiſu-walditajs. Jer.31,33. 32,38.

7. nodaļa.

Titus preeka wehſts 1; diweſada noſtumſchana 9; Korinteeſchu paklauſiba 12.

1. Kad nu mums ir tahdas apſoliſchanas, tad, mihlee, lai paſchi ſchkihſtamees no wiſas apgahniſchanas pee meeſas un pee gara un lai topam pilnigi ſwehti eekſch Deewa bijaſchanas.

6,17. Tit.1,15. 1 Jahn.3,3. Ebr.12,14.

2. Klauſeet muhs: mehs neweenam ne-eſam pahri darijuſchi, neweenu poſtijuſchi, neweenu peekrahpuſchi.

12,17. Ap.darb.20,33.

3. Es to neſaku, juhs noteeſadams. Jo es jau eſmu ſazijis: juhs eſat muhſu ſirdîs, ka kopâ mirſtam un kopâ dſihwojam. 1,6. 3,2. 4,12. 6,11—13. Wihlip.1,7.

4. Man ir leela droſchiba uſ jums, man ir daudſ ko ſlaweht par jums; es eſmu loti eepreezinats, es eſmu pahrpahrim preeka pilns wiſâs muhſu behdâs. p.16. 3,12.

5. Jo kad mehs nonahzahm Makedonijâ, tad muhſu meeſai nebija nekahdas atweegloſchanas, bet mehs bijahm wiſai apbehdinati: no ahreenes kildas, no eekſcheenes baiſes. 4,8. Ap.darb.20,3. 1 Kor.2,3.

6. Bet Deews, kas paſemigos eepreezina, muhs ir eepreezinajis zaur Titus atnahkſchanu; 1,4. 2,13.

7. Un neween zaur wiņa atnahkſchanu, bet ari zaur to eepreezinaſchanu, ar ko wiņſch par jums bija eepreezinats, ka tas mums teiza juhſu ilgoſchanos, juhſu raudaſchanu, juhſu ſirds karſtumu par mani, tà ka es jo wairak preezajos. 1 Teſ. 3,6—8.

8. Jo jebſchu es juhs eſmu noſkumdinajis zaur to grahmatu, tadſchu tas man naw ſchehl; kad man ari bija ſchehl, (jo es redſu, ka ſchi pati grahmata juhs ir noſkumdinaju-ſi, lai ari tikai uſ mas̄u brihdi,) 2,2—4.

9. Tad es tagad preezajos, ne par to, ka juhs tapaht noſkumdinati, bet par to, ka juhs noſkumdinati uſ atgreeſchanos; jo juhs deewiſchki tapaht ſkumdinati, lai jums nekas no mums nenahktu par kaunu.

10. Jo deewiſchkà noſkumſchana padara atgreeſchanos uſ ſwehtibu, kas neweenam naw ſchehl, bet paſaules noſkumſchana padara nahwi. Mat. 5,4.

11. Jo redſi, ſchi pati leeta, ka juhs deewiſchki tapaht noſkumdinati, kahdu leelu tſchaklibu ta pee jums ir padariju-ſi, kahdu aiſbildinaſchanos, kahdu apſkaiſchanos, kahdu bijaſchanos, kahdu ilgoſchanos, kahdu karſtumu, kahdu ſodiſchanu! Wiſnotaſ juhs eſat parahdijuſchees ſchkihſti ſchinî leetâ. p. 7,15. 1 Kor. 5,2.6.

12. Jebſchu es jums eſmu rakſtijis, tadſchu tas naw ta dehl, kas netaiſnibu darijis, ned̄ ta dehl, kam netaiſniba darita, bet tadehl, lai juhſu tſchakliba par mums parahditos pee jums Deewa preekſchâ. 2,5.9.

13. Tapehz mehs eſam eepreezinati; bet pee ſchihs muhſu eepreezinaſchanas wehl loti daud̄ wairak eſam preezajuſchees par Titus preeku, tapehz ka wiņa gars no jums wiſeem ir atſpirdſinats. p. 6.7. 1 Kor. 16,18.

14. Jo kad es kautkà juhs eſmu wiņam ſlawejis, tad es ne-eſmu palizis kaunâ; bet it kà es wiſas leetas jums eſmu runajis ar pateeſibu, tàpat aridſan muhſu ſlaweſchana Titus preekſchâ bija pateeſiba. 1,17.18. 2 Teſ. 1,4.

15. Un wiņa ſirds-prahts gauſchi uſ jums ſtahw, kad tas peemin wiſu juhſu paklauſibu, kà juhs wiņu eſat uſnehmuſchi ar bijaſchanu un drebeſchanu. 2,9. 10,6.

16. Tad nu es preezajos, ka wiſâs leetâs jums waru uſtizet. 2 Teſ. 3,4. Ebr. 6,9.

8. nodaļa.

Par ſametamahm dahwanahm.

1. Bet jums, brahļi, daram ſinamu to Deewa ſchehlaſtibu, kas parahdijuſees Makedonijas draudſēs. 9,1.2. Rom.15,26. 1 Kor.16,1.

2. Jo lai gan behdâs daudſ pahrbauditi, tomehr wiņeem ļoti leels preeks bijis, un jebſchu tee bija ļoti nabagi, tadſchu tee bagati dewuſchi pehz ſawas ſirdslabprahtibas. 9,11.

3. Jo tee pehz ſawa ſpehka, to es apleezinaju, un wehl pahri par ſawu ſpehku biju-ſchi labprahtigi, Wihlem.14.

4. Muhs luhgtin luhgdami, lai ſaņemam to dahwanu un peepalihdſibu teem ſwehteem par labu.

5. Un tee ne ween dewa, kà zereſahm, bet wiņi ari paſchi nodewahs papreekſch tam Kungam un ari mums zaur Deewa prahtu,

6. Tà ka Titu paſtubinajahm, lai wiņſch, kà bija eeſahzis, tàpat juhſu ſtarpâ ari pabeigtu ſchihs dahwanas ſaņemt. 7,13—15. 12,18.

7. Bet tà, kà juhs wiſâs leetâs eſat peeņehmuſchees, tizibâ, mahzibâ un atſihſchanâ un wiſâ tſchaklibâ un ſawâ mihleſtibâ uſ mums, tà peeņematees ari ſchinî labdariſchanâ. 9,8. 1 Kor.1,5.

8. Es to neſaku pawehledams, bet zaur to labprahtibu, ko ziti parahdijuſchi, pahrbaudu ari juhſu mihleſtibu, waj ta ir ihſtena. Wihlem.8,9.14. 1 Jahn.3,17.18.

9. Jo juhs ſinat muhſu Kunga Jeſus Kriſtus ſchehlaſtibu, ka tas, bagats buhdams, juhſu dehļ ir tapis nabags, lai juhs zaur wiņa nabadſibu kļuhtut bagati. Zak.9,9. Mat.8,20. Luhk.12,21. Wihl.2,6 u.

10. Un ſchinî leetâ dodu padomu, jo tas par labu jums, kas jau pehrn eſat eeſahkuſchi neween to darit, bet ari labu prahtu rahdit. 9,2. 1 Kor.7,25.

11. Bet tagad pabeidſeet to darbu, lai tas labais prahts, kas jums ir bijis, to gribet, tàpat ari jums buhtu, to pabeigt, zik ſpehjeet. Wihl.2,13.

12. Jo ja tam ir labs prahts, tas ir peeņemigs pehz ta, kas wiņam ir, ne pehz ta, kas wiņam naw. 9,7. 5 Moſ.16,17. Sak.3,27.28. Luhk.21,3.4.

13. Jo ne tà, lai ziteem buhtu atweegloſchana un jums grehkums, bet iſlihdſinaſchanas pehz, lai ſchinî laikâ juhſu pilniba atweeglo wiņu truhkumu;

14. Tà lai ari wiņu pilniba atweeglo juhſu truhkumu, ka iſlihdſinaſchana ronahs. 9,12. 11,9.

15. Tà kà ir rakſtits: kas daudſ bija ſakrahjis, tam ne-atlika;

un las maſ bija ſakrahjis, tam nepeetruhka. 2 Moſ. 16,18.

16. Bet paldeews Deewam, las to paſchu uſzihtibu par jums dewis Titus firdî, p. 6. 9,15.

17. Ka winſch to paſkubinaſchanu ir peenehmis, un jo uſzihtigs buhdams pats no ſewis pee jums ir nogahjis.

18. Un mehs winam eſam lihdſſuhtijuſchi to brahli, kam pa wiſahm draudſehm laba ſlawa ir pee ewangeliuma; p. 22,11.18.

19. (Un ne ween tapehz, bet ari ka tas no tahm draudſehm mums ir eezelts par zelabeedri pee ſchihs apdahwinaſchanas, ko mehs ſagahdajam, paſcham tam Kungam par godu un pehz ſawa labâ prahta;)

20. No ta ſargadamees, ka neweens mums nezel neſlawu ſchi bagatà krahjuma dehl, ko eſam ſagahdajuſchi; 1 Peht. 2,12.

21. Jo mehs dſenamees pehz ta, kas ir labs, ne ween ta Kunga, bet ari zilweku preekſchâ. Rom. 12,17. Wihl. 4,8. 1 Teſ. 5,22.

22. Un teem lihdſ eſam ſuhtijuſchi ſawu brahli, ko mehs daudſ leetâs daſchkahrt eſam pahrbaudijuſchi, ka winſch ir uſzihtigs un tagad jo uſzihtigs, tahs leelahs uſtizibas dehl, kas tam ir uſ jums. p. 18.

23. Kad juhs waizajeet par Titu, winſch ir mans beedris un palihgs pee jums; kad waizajeet par teem brahļeem, tee ir draudſchu ſuhtitee un Kriſtus gods. p. 6. Rom. 16,3.7.

24. Tad parahdeet teem ſawu mihleſtibu, un ko no jums eſam ſlawejuſchi, lai tahs draudſes to redſ. p. 10 ꝛc. 7,14 ꝛc.

9. nodaļa.

Wehl par tahm ſametamahm dahwanuhm.

1. Jo par to palihdſibu preekſch teem ſwehteem man jums wairs naw jaraksta. 8,4.20.

2. Jo es ſinu juhſu labprahtibu, par ko juhs ſlaweju pee Makedoneeſcheem, ka Akaja jau pehrn bijuſi gatawa un juhſu karſtums ir paſkubinajis daudſ zitus. 1,1. 8,10.11.19.

3. Bet tos brahļus es eſmu ſuhtijis, lai ſchinî leetâ muhſu ſlaweſchana par jums nepalittu tukſcha, lai juhs buhtut gatawi kà eſmu ſazijis; 8,22.24.

4. Lai, ja Makedoneeſchi man nahktu lihdſ, un juhs ne-atraſtu gatawus, mehs (lai neſakam: juhs) netiktum kaunâ ar ſcho ſawu droſcho ſlaweſchanu.

5. Tad nu man ſchkita, ka waijagot paſkubinat tos brahļus, lai tee papreekſch eetu pee jums un ſataiſitu juhſu apſolito ſwehtibu, ka ta buhtu gatawa, it kà ſwehtiba un ne kà

ſihkſtiba. 1 Sam. 25,27. Joſ. 15,19.

6. Bet to es ſaku: kas ſihkſti ſehj, tas ari ſihkſti plaus; un kas bagatigi ſehj, tas ari bagatigi plaus. Sal. 11,25. 22,8.9. 28,27.

7. Jkweens, kà tas ſawâ ſirdî apnemahs, ne noſkumis nedſ peeſpeeſts; jo preezigu deweju Deews mihlo. 8,12. 5 Moſ. 15,10.

8. Un Deews ir ſpehzigs jums dot papilnam wiſadu ſchehlaſtibu, ka no wiſahm leetahm jums buhtu arween itin deewsgan un papilnam preekſch wiſadeem labeem darbeem; 8,7. Wihlip. 4,19.

9. Tà kà ir rakſtits: winſch ir kaiſijis un nabageem dewis, wina taiſniba paleek muhſchigi. Dahw. dſ. 112,9.

10. Bet, kas ſehjejam ſneedſ ſehklu, tas ari maiſi ſneegs ehſchanai un wairos juhſu ſehju un liks pee-augt juhſu taiſnibas augleem.

Dahw. dſ. 85,11.12. Eſ. 55,10.

11. Un ſà wiſâs leetâs juhs tapſeet bagati uſ wiſadu ſirds-labprahtibu, untà zaur mums notiks, ka Deewam dod pateizibu. p. 13. 4,15. 8,2.7. Ap. darb. 2,47. Jehk. 1,5.

12. Jo ſchihs palihdſibas ſagahdaſchana ne ween atweeglina truhkumu teem ſwehteem, bet ir aridſan bagata zaur to, ka daudſi pateiz Deewam, 1,11. 8,14.

13. Schihs juhſu ihſtenahs palihdſibas dehl Deewu pagodinadami par juhſu paklauſigo Kriſtus-ewangeliuma apleezinaſchanu un par to weenteeſigo labdariſchanu preekſch wineem un preekſch wiſeem; —

14. Un zaur to, ka wini par jums luhdſ, no ſirds pehz jums ilgodamees dehl tahs bagatahs Deewa ſchehlaſtibas pee jums.

15. Bet paldeews Deewam par wina ne-iſteizamo dahwanu. 8,9.16. Jahn. 4,10. Rom. 6,23.

10. nodaļa.

Pahwils, tas pats tahlumâ un tuwumâ, negrib leelitees kà ween eekſch ta Kunga.

1. Bet es Pahwils pats juhs luhdſu zaur Kriſtus lehnprahtibu un laipnibu, es, kas klaht buhdams juhſu ſtarpâ gan eſmu paſemigs, bet no tahleenes droſchs pret jums, p. 10.11. 5,20. 1 Kor. 5,3. Wihl. 2,1.

2. Es luhdſos, ka man pee jums nahkot newaijadſetu buht bahrgam ar to droſchibu, ar ko es domaju pret ziteem turetees, kam ſchkeet, ka mehs it kà pehz meeſas dſihwojam. 1,12.17. 13,1—10.

3. Jo mehs meeſâ ſtaigadami, tomehr pehz meeſas nezihnamees; 1 Tim. 1,18.

4. Jo muhſu karoſchanas eerotſchi naw meeſigi, bet ſpehzigi Deewa preekſchâ, nopoſtit tos ſtiprumus.

6,7. Ew. 6,10.13 ꝛc.

5. Mehs iſpoſtam tos padomus un wiſu, kas augſti zelahs pret Deewa atſihſchanu, un ſawaldam wiſas domas, lai Kriſtum paklauſa, Rom.15,18. 1 Kor.1,19. 4,8. 8,2.

6. Un eſam gatawi, atreebt ikweenu neklauſibu, kad juhſu paklauſiba buhs tapuſi pilniga. 7,15.

7. Waj juhs raugeet uſ to, kas preekſch azihm? Ja kahds no ſewis paſcha tiz, ka Kriſtum peederot, lai tas atkal pee ſewis paſcha tà domà, ka, it kà winſch peeder Kriſtum, tàpat ari mehs peederam Kriſtum. p.1. 11,21. 1 Kor.14,37

8 Jo lai es ari wehl wairak leelitos ar muhſu waru, ko tas Kungs mums dewis jums par uſtaiſiſchanu un ne par poſtiſchanu, tadſchu es nepalikſchu launâ;

11,16. 12,6. 1 Kor.5,5.

9. Lai mani netur par tahdu, kas juhs gribetu baidit zaur grahmatahm.

10. Jo tee ſaka, ka tahs grahmatas gan ir ſwarigas un ſtipras, bet taz zilweks pats klahtbuhdams neſpehzigs un wina waloda neewajama. p.1. 11,6. 1 Kor.2,3.

11. Tas tahds lai ſin, kahdi mehs no tahleenes eſam ar wahrdeem grahmatâs, tahdi pat mehs ari klahtbuhdami ar darbu. 12,20. 13,2 ꝛc.

12. Jo nedrihkſtam peeſkaitiees jeb ſewi lihdſinat tahdeem, kas few paſchus uſteiz; bet wini paſchi pee ſewis mehrodamees un few paſchus ar ſewi lihdſinadami ir neprahtigi. p.18. 5,12.

13. Bet mehs neleeliſimees pahrleezigi, bet pehz ta robeſchu mehra, ko Deews mums ir nolizis, ka ari lihdſ pat jums eſam nonahkuſchi. Rom.12,3.

14. Jo mehs ne-iſſteepjamees pahrleezigi, it kà lihdſ jums nebuhtum nonahkuſchi, jo mehs ari lihdſ pat jums eſam tikuſchi ar Kriſtus ewangeliumu; 1 Kor.4,15. 9,2.

15. Ne pahrleezigi leelidamees ar zita darbeem, bet zeredami, ka juhſu tizibai augot mehs pee jums ſawâs robeſchâs jo wairak augſim leelumâ,

16. Tà ka mehs ewangeliumu waram paſludinat teem, kas aiſ juhſu robeſchahm, un neleeliſimees ar to, kas ſweſchâ darâ jau paſtrahdats. Rom.15,20.

17. Bet kas leelahs, lai leelahs eekſch ta Kunga. 1 Kor.1,31. 3,5.

18. Jo ne tas, kas pats ſewi uſteiz, ir derigs, bet ko tas Kungs uſteiz. p.12. Gal.27,2. 1 Kor.4,5. Rom.2,29.

11. nodaļa.

Pahwila darbi, zihniſchanahs un zeeſchanas.

1. Ak kad juhs mani kaut zik paneſtu manâ neſapra-

s̄chanâ! Bet juhs mani gan paneſat. p.16—19. 12,6.

2. Jo es eſmu eekahrſis par jums ar deewiſchku karſtumu, jo es juhs eſmu ſaderejis, kà ſchkihſtu jumprawu peewedamu weenam wihram, tas ir Kriſtum. 5,13. 3 Moſ.21,13. Jahn.3,29. Ew.5,26 u.

3. Bet es bihſtos, ka tàpat, kà ta tſchuhſka ar ſawu wiltibu Ewu peewihluſi, ir juhſu domas netop ſamaitatas un nenoklihſt no tahs weenteeſibas, kas ir eekſch Kriſtus. 1,12. 2,11. 1 Moſ.3,1--13. Parahd.12,9.

4. Jo ja kas nahk un zitu Jeſu ſludinà, ko mehs neeſam ſludinajuſchi, jeb ja juhs dabujat zitu garu, ko juhs ne-eſat dabujuſchi, jeb zitu ewangeliumu, ko ne-eſat peenehmuſchi, tad juhs to gan labi paneſat. Gal.1,6 u.

5. Jo es zeru, ka es nebuht ne-eſmu maſaks par teem tahdeem jo augſteem apuſtuleem. p.43. 10,12. 12,11. 1 Kor.15,9.10. (Gal.2,6.)

6. Un ja ari runâ man truhkſt, tad tomehr ne atſihſchanâ; bet mehs ſau weenumehr un wiſadi jums eſam paſihſtami. 10,10. 1 Kor.1,17 u. 2,1.13. Ap.darb.4,13.

7. Waj grehku eſmu darijis, ka pats paſemojos, lai juhs taptut pa-augſtinati, ka es jums Deewa ewangeliumu beſ makſas eſmu ſludinajis?

8. Zitas draudſes eſmu aplaupijis, no tahm nemdams algu par to kalpoſchanu pee jums; un kad es biju pee jums un man kas truhka, tad tomehr neweenu ne-eſmu apgrubtinajis. 1 Kor.9,7. Wihlip.4,10.15.

9. Jo manu truhkumu ir atweeglinajuſchi tee brahli, kas no Makedonijas nahkuſchi; un wiſâs leetâs es eſmu tà turejees, ka es juhs ne-apgrubtinatu, un tà wehl tureſchos. 8,14. (1 Kor.16.17.) 1 Teſ.2,9.

10. Kriſtus pateeſiba ir eekſch manis, ka ſchi ſlawa Akajas-ſemê manim ne-apkluſihs. 9,2. Rom.9,1. 1 Kor.9,15.

11. Kadehl? Ka es juhs nebuhtu mihlejis? to Deews ſina. 7,3. 12,3.15.

12. Bet ko es daru, to es ari wehl dariſchu, lai es eemeſlu atnemu teem, kas eemeſlu meklè, lai tee, ar ko leelahs, teek atraſti tahdi, kà ari mehs. 1 Kor.9,12.

13. Jo tee tahdi leeki apuſtuli un wiltigi ſtrahdneeki iſleekahs kà Kriſtus apuſtuli. 2,17. 4,2. Mat.7,15.16. Wihl.3,2.

14. Un tas naw brihnums: jo pats ſatans iſleekahs kà gaiſchibas engelis. Mat.4,5.6. Ap.darb.16,16 17.

15. Tad naw leela leeta, ja ari wiņa kalpi iſleekahs kà taiſnibas kalpi — teem buhs gals pehz wiņu

darbeem. Wihl. 3,19. 2 Tim. 4,14.

16. Es ſaku atkal, lai neweens nedomà, ka es eſmu neſapraſchu; bet ja ne, tad peenemeet mani kà neſapraſchu, lai es ari kaut zik waru leelitees. p. 1. 12,6.

17. Ko es runaju, to nerunaju pehz ta Kunga, bet kà kà eekſch neſapraſchanas, kad nu kà nemos leelitees. 12,19.

18. Kad daudſi leelahs pehz meeſas, tad es aridſan gribu leelitees. p. 22 u. Wihlip. 3,3 u.

19. Jo juhs labpraht paneſat tos neſapraſchas, prahtigi buhdami. p. 4. 1 Kor. 4,10.

20. Jo juhs paneſat, ja kas laban juhs dara par kalpeem, ja kas laban juhs plehſch, ja kas laban no jums nem, ja kas pa-augſtinajahs, ja kas jums zehrt waigâ.

1,24. Dahw. dſ. 53,5. 1 Kor. 7,23.

21. Par negodu ſaku: — to mehs neſpehjahm; tomehr kurâ leetâ kahds droſchs, (es runaju neprahtigi), tanî es aridſan eſmu droſchs. 10,10.

22. Waj tee ir Ebreji? Es aridſan. Waj tee ir Iſraëleeſchi? Es aridſan. Waj tee ir Ahbraäma dſimums? Ari es. Ap. darb. 22,3. Wihlip. 3,5.

23. Waj tee ir Kriſtus kalpi? (es neprahtigi runaju) es jo wairak: eekſch darbeem wairak, eekſch ſiteeneem pahrleeku wairak, eekſch zeetumeem wairak, eekſch nahwes bailehm daudſreiſ. 1 Kor. 15,10.

24. No Juhdeem peezreiſ eſmu dabujis iſchetrdeſmit ſiteenus beſ weena. 5 Moſ. 25,3.

25. Trihsreiſ eſmu ſchauſts, weenreiſ akmineem mehtats, trihsreiſ ar laiwu eſmu zeetis uhdens-breeſmas, nakti un deenu juhras dſiļumâ eſmu ſabijis. Ap. darb. 14,19. 16,22. (27,41 u.)

26. Daudſreiſ eſmu zelâ bijis: breeſmâs uhdeņôs, breeſmâs ſtarp flepkawahm, breeſmâs ſtarp ſawas zilts laudihm, breeſmâs ſtarp paganeem, breeſmâs pilſehtâ, breeſmâs tukſneſi, breeſmâs juhrâ, breeſmâs ſtarp wiltigeem brahļeem; Gal. 2,4.

27. Eekſch darba un puhlina, daudſ nomodâ, eekſch iſſalkſchanas un iſtwihkſchanas, daudſreiſ eekſch gaweſchanahm, eekſch ſalſchanas un plikuma. 6,4.5.

5 Moſ. 28,48. 1 Kor. 4,11.

28. Beſ tam, kas wehl zitadi noteek: tahs ruhpes par wiſahm draudſehm ikdeenas lauſchahs man wirſû.

Kol. 1,28 u. 2,1.

29. Kas nogurſt, un es nenogurſtu? Kas teek laitinats, un es ne-eedegos? 1 Kor. 9,22.

30. Ja tad buhs leelitees, tad leeliſchos ar ſawu neſpehzibu. 12,5.9.10.

31. Muhſu Kunga Jeſus Kriſtus Deews un Tehws, kas ir augſti teizams muhſchigi muhſcham, tas ſin, ka es

nemeloju. p.10. 1,3. Rom.1,25.

32. Damaſkû ķehnina Areta ļauſchu waldneeks apſargaja Damaſkus pilſehtu, gribedams mani guhſtit.

33. Un kurwî pa logu es tapu nolaiſts pahr muhri un iſbehdſu wina rokahm.

Joſ.2,15. Ap.darb.9,25.

12. nodaļa.

Pahwils aiſrauts debeſîs 1; winſch ſolahs nahkt uſ Korintu 14.

1. Leelitees man gan neka nepalihdſ, — tomehr es nu gribu runat par to, ko tas Kungs man dewis redſet un parahdijis. Ap.darb.26,16. Gal.2,2.

2. Es paſihſtu weenu zilweku eekſch Kriſtus; preekſch tſchetrpadſmit gadeem (waj tas meeſâ bijis, neſinu, jeb waj tas ahrâ no meeſas bijis, neſinu, Deews to ſina) tas ir tapis aiſrauts treſchâ debeſî. 5,17. 11,11. Ezek.11,24. Ap.darb.22,17. Gal.2,20. Ew.4,10.

3. Un es paſihſtu to tahdu zilweku (waj tas meeſâs bijis, jeb waj tas ahrâ no meeſas bijis, es neſinu, Deews to ſina),

4. Ka tas ir aiſrauts paradihſê un ir dſirdejis ne-iſſakamus wahrdus, ko runat zilwekam naw brihw.

Luhk.23,43.

5. Par to tahdu es gribu leelitees, bet par ſewi paſchu neleeliſchos kà ween ar ſawu neſpehzibu. 1,30.

6. Jo ja es gribetu leelitees, tad tomehr es nebuhtu neprahtigs, jo es ſazitu pateeſibu; bet es atturos no tam, lai neweens no manis nedomà wairak pahr to, ko tas pee manis redſ, jeb ko tas no manis dſird. 10,8. 11,16.

7. Un lai es to augſto parahdiſchanu dehļ nepa-augſtinajos, tad man meets ir dots meeſâs, proti ſatana engelis, kam mani buhs ſiſt ar duhrehm, lai es augſti neturos. 4 Moſ.33,55. Jjab.2,7.

8. Tadehļ es to Kungu trihsreiſ eſmu luhdſis, lai tas no manis atſtahtos. Mat.26,44.

9. Un winſch uſ mani ir ſazijis: tew peeteek mana ſchehlaſtiba; jo mans ſpehks eekſch neſpehzigeem warens parahdahs. Tad nu jo labaki leeliſchos ar ſawu neſpehzibu, lai Kriſtus ſpehks pee manis mahjo. 13,4. Eſ.40,29 ꝛc.

10. Tapehz man ir labs prahts eekſch wahjibahm, eekſch neewaſchanahm, eekſch behdahm, eekſch waijaſchanahm, eekſch bailehm — Kriſtus dehļ. Jo kad eſmu neſpehzigs, tad eſmu ſpehzigs. 6,10. Wihlip.4,13.

11. Leelidamees eſmu palizis par neſapraſchu: juhs mani eſat ſpeeduſchi. Jo man nahzahs, no jums tapt teiktam, jo es nebuht ne-eſmu bijis maſaks ne kà tee jo aug-

ſtee apuſtuli, lai gan es ne-eſmu nekas. 11,1.5.16. 1 Kor. 3,5.7.

12. Apuſtuļa ſihmes juhſu ſtarpâ ir padaritas wiſâ pazeetibâ, ar ſihmehm un brihnumeem un ſpehkeem.

6,4—6. 10,8. Ap. darb. 5,12. Rom. 15,19. 1 Kor. 9,2.

16. Jo kahdâ leetâ juhs eſat bijuſchi maſaki par zitahm draudſehm, beſ ween, ka es preekſch ſewis juhs ne-eſmu apgrehtinajis? Peedodeet man, ka es jums tà eſmu pahri darijis! 11,7—11. 1 Kor. 9,12.18.

14. Redſi, es eſmu gataws treſchureiſ nahkt pee jums, un juhs ne-apgrehtinaſchu; jo es nemekleju to, kas jums peeder, bet juhs paſchus. Jo behrneem nebuhs mantas kraht preekſch wezakeem, bet wezakeem preekſch behrneem.

13,1. 1 Kor. 4,15. 1 Tim. 5,4.8. (Wihlip. 2,21.)

15. Un es labpraht pats makſaſchu un par makſu pats gribu dotees par juhſu dwehſelehm; jebſchu es juhs pahrleeku mihledams gan maſ topu mihlets. 1,6. Wihlip. 2,17. 1 Teſ. 2,8.

16. Lai nu ir, ka es jums ne-eſmu bijis par grehtibu; bet gan gudrineeks buhdams juhs ar wiltu eſmu kehris.

p. 13.

17. Waj zaur kahdu no teem, ko pee jums eſmu ſuhtijis, es jums mantu eſmu iſtrahpis? 7,2.

18. Es Titu eſmu luhdſis un to brahli lihdſ ſuhtijis; waj Titus jums to iſtrahpis? Waj ne-eſam ſtaigajuſchi tanì paſchâ garâ? Waj ne tanîs paſchâs pehdâs? 8,16—18. 1 Kor. 16,10. Wihlip. 1,27. 1 Peht. 2,21.

19. Waj juhs atkal domajeet, ka mehs pee jums aiſbildinajamees? Mehs runajam Deewa preekſchâ eekſch Kriſtus; bet, mani mihlee, wiſs tas noteek jums par uſtaiſiſchanu. 2,17. 3,1. 11,16 ꝛc.

20. Jo es bihſtos, ka es nahkdams juhs ne-atradiſchu tahdus, kà es gribu, un ka es netapſchu atraſts tahds, kà juhs gribat: ka tik naw juhſu ſtarpâ bahrſchanahs, nihdeſchanas, duſmibas, eenaidibas, aprunaſchanas, apmeloſchanas, uſpuhſchanahs, trokſchni; 10,2. 13,2. 1 Kor. 1,11. 4,19. 5,2.

21. Ka mans Deews mani nepaſemo, kad atkal pee jums nahkſchu, un man naw jaraud par daudſeem, kas papreekſch ir grehkojuſchi un naw atgreeſuſchees no neſchkihſtibas un mauzibas un wiſas neſchkihſtas buhſchanas, ko tee darijuſchi.

1 Kor 5,1.6. 6,15 ꝛc.

13. nodaļa.

Bahrdſibas peeſoliſchana, ſwehtibas nowehleſchana.

1. Nu treſchureiſ nahku pee jums. Iſkatru leetu apſtiprinahs diwju waj treiju

leezineeku mute. 1,15 ꝛc. 12,14. 1 Tim.5,19.

2. Jau eſmu papreekſch ſazijis un ſaku wehl, kà otrreiſ pee jums buhdams, tapat ari tagad klaht nebuhdams, teem, kas ir apgrehkojuſchees, un wiſeem teem zitteem, ka es, kad atkal nahkſchu, netaupiſchu. 1,23. 12,21. 1 Kor.4,21. 5,3.

3. Jo juhs meklejat leezibu, waj eekſch manis runà Kriſtus, kas pee jums naw wis neſpehzigs, bet kas ir warens juhſu ſtarpâ. Mat.10,20. Rom.15,18.

4. Jo jebſchu winſch ir kruſtâ ſiſts eekſch neſpehzibas, tomehr winſch ir dſihws zaur Deewa ſpehku; jo mehs aridſan eſam neſpehzigi eekſch wina, bet mehs dſihwoſim lihdſ ar winu zaur Deewa ſpehku pee jums. Rom.6,9.10. Ebr.2,9. 4,15. 7,25.

5. Pahrbaudaitees paſchi, waj eſat tizibâ, pahrmekleja-tees paſchi! Jeb waj ne-atſihſtatees, ka Jeſus Kriſtus eekſch jums ir? ja tikai neeſat nederigi. Rom.8,9.10. 1 Kor.11,28. Gal.2,20. Kol.1,27.

6. Bet es zeru, ka juhs ſamaniſeet, ka mehs ne-eſam nederigi. 1,12. 3,6.

7. Bet es Deewu luhdſu, ka juhs neka launa nedareet, ne tadehl, lai mehs parahdi-tos derigi, bet lai juhs to labu daritut, un mehs buhtum kà nederigi. 1 Kor.4,8.10.

8. Jo mehs neko neſpehjam pret pateeſibu, bet tik par pateeſibu.

9. Jo mehs preezajamees, kad mehs eſam neſpehzigi un juhs ſpehzigi, un to mehs ari wehlam, ka juhs topat pilnigi. p.11. 4,12.

10. Tapehz pee jums nebuhdams es to rakſtu, lai man klaht eſot newaijaga bahrgam buht pehz tahs waras, ko tas Kungs man ir dewis uſ uſtaiſiſchanu un ne uſ poſtiſchanu. 1,23. 2,3. 10,8.

11. Beidſot, brahki, eſeet lihgſmi, topeet pilnigi, eepreezinajatees ſawâ ſtarpâ, eſat weenprahtigi, turat meeru; tad tas mihleſtibas un meera Deews buhs ar jums. 1,24. Ap.darb.15,23.29. Rom.15,33. 1 Kor.1,10. 14,20. Wihlip.2,2 ꝛc. 1 Teſ.4,1.

12. Sweizinajatees zits zitu ar ſwehtu ſkuhpſtiſchanu. Wiſi ſwehtee juhs ſweizinà. 1 Kor.16,20. 1 Teſ.5,26.

13. Ta Kunga Jeſus Kriſtus ſchehlaſtiba un Deewa mihleſtiba un Swehtà Gara ſadraudſiba lai ir ar jums wiſeem. Amen. Rom.5,5. 1 Kor.1,9.10. 10,16.17. 12,13. Gal.6,18. Wihlip.2,1.

Ew. apuſtuļa Pahwila grahmata Galateeſcheem rakſtita.

1. nodaļa.

Galateeſchu nepaſtahwiba 1; Pahwila amats ne no zilwekeem, bet no paſcha ta Kunga 12.

1. Pahwils, apuſtulis ne no zilwekeem, nedſ zaur kahdu zilweku, bet zaur Jeſu Kriſtu un Deewu to Tehwu, kas to uſmodinajis no mirońeem, p. 11 ꝛc. 2,6. Rom. 6,4. 2 Kor. 1,1. Tit. 1,3.

2. Un wiſi brahļi, kas pee manis ir, Galatijas draudſehm. Ap. darb. 16,6. 1 Kor. 16,1. Wihl. 4,21. 1 Peht. 1,1. (1 Teſ. 1,1.)

3. Schehlaſtiba lai ir jums un meers no Deewa, ta Tehwa, un muhſu Kunga Jeſus Kriſtus, Ew. 1,2. 2 Jahn. 3.

4. Kas pats ir dewees par muhſu grehkeem, ka muhs iſrautu no ſchahs tagadejas niknahs paſaules pehz muhſu Deewa un Tehwa prahta. 2,20. Jahn. 15,19. Ew. 1,9 ꝛc. 1 Tim. 2,6. 1 Jahn. 5,19.

5. Winam lai ir gods muhſchigi muhſcham! Amen. Wihlp. 4,20. 2 Tim. 4,18.

6. Es brihnos, ka juhs tik drihſ no ta, kas juhs ir aizinajis zaur Kriſtus ſchehlaſtibu, topat nogreeſti uſ zitu ewangeliumu; p. 3. 15. 5,8. Rom. 9,11. 2 Kor. 11,4. 1 Teſ. 5,24. 1 Peht. 1,15.

7. Un tomehr zita naw, bet tikai kahdi ronahs, kas juhs ſajauz un Kriſtus ewangeliumu grib pahrgroſit. 5,10. Ap. darb. 4,12. 15,24.

8. Bet ja ari mehs, waj engelis no debeſihm jums paſludinatu zitu ewangeliumu pahr to, ko eſam paſludinajuſchi, tas lai ir nolahdets. 1 Kor. 13,1. 16,22. 2 Kor. 11,14.

9. Jtin kà jau eſam ſazijuſchi, tà es nu wehl reiſ ſaku: ja kas jums paſludinà zitu ewangeliumu pahr to, ko juhs eſat dabujuſchi, tas lai ir nolahdets. 1 Kor. 15,1.2.

10. Jo waj es tagad zilwekeem runaju pa prahtam waj Deewam? Jeb waj es mekleju zilwekeem patikt? Jo ja es zilwekeem patiktu, tad es nebuhtu Kriſtus kalps. 6,12. Rom. 1,1. Wihlp. 1,1. 1 Teſ. 2,4.

11. Bet es jums daru ſinamu, brahļi, ka tas ewangeliums, ko eſmu paſludinajis, naw pehz zilweku prahta. 1 Kor. 11,23. 15,1 ꝛc.

12. Jo es to ari ne-eſmu dabujis nedſ mahzijees no zilweka, bet zaur Jeſus Kriſtus parahdiſchanu. Ap. darb. 26,16.

13. Jo juhs jau ſen eſat dſirdejuſchi par manu dſihwoſchanu Juhdu-tizibâ, ka Deewa draudſi pahrleeku eſmu waijajis un poſtijis, Ap. darb. 26,4 ꝛc. 1 Tim. 1,13.

14. Un biju pahraks Juhdu tizibâ pahr daudſ ziteem, kas manâ zilti bija manôs gadôs, un biju tehwiſchku eeſtahdijumu pahrleeku dedſigs pahrſtahwetajs. Ap.darb.22,3.

15. Bet kad Deewam, kas mani no mahtes meeſahm iſredſejis un zaur ſawu ſchehlaſtibu aizinajis, patika,

Jer.1,5. Rom.1,1. Ew.3,7.

16. Sawu Dehlu parahdit eekſch manis, ka es wiņa ewangeliumu ſludinatu ſtarp paganeem, tad es padoma neņehmos no meeſahm un aſinihm, Mat.11,27. 16,17. Ap.darb.9,15. 26,17. Ew.6,12.

17. Nedſ gahju atpakaļ uſ Jeruſalemi pee teem, kas preekſch manis bija apuſtuļi, bet tuhdaļ nogahju uſ Arabiju un atkal atgreeſos atpakaļ uſ Damaſku. Ap.darb.9,19.

18. Pehz tam pa trim gadeem es nogahju uſ Jeruſalemi eepaſihtees ar Pehteri, un paliku pee ta peezpadſmit deenas. (Ap.darb.9,26.)

19. Bet neredſeju zitu neweenu no apuſtuļeem, kà ween Jehkabu, ta Kunga brahli. 2,9. Mat.13,55. Ap.darb.12,17. 1 Kor.15,7.

20. Bet ko jums rakſtu, redſi, to apleezinaju Deewa preekſchâ, ka es nemeloju.

Rom.9,1.

21. Pehz tam nahzu uſ Sihrijas- un uſ Kilikijas-ſemehm. Ap.darb.9,30.

22. Bet no waiga nebiju paſihſtams Juhdu-ſemes draudſehm, kas ir eekſch Kriſtus. Kol.2,1.

23. Bet tee to ween bija dſirdejuſchi, ka tas, kas zitkahrt muhs waijaja, tagad ſludinà to tizibu, ko tas zitkahrt poſtija. Ap.darb.9,21.

24. Un tee par mani pagodinaja Deewu. 1 Tim.1,16.

2. nodaļa.

Pahwils ar teem zitteem apuſtuļeem Jeruſalemê 1; Pahwils ar Pehteri Antiokijâ 11; zilweks taiſnots ne zaur bauſlibu, bet zaur tizibu 16.

1. Pehz tam pa tſchetrpadſmit gadeem es atkal nogahju uſ Jeruſalemi ar Barnabu, ir Titu paņemdams lihdſ. Ap.darb.15,2. 2 Kor.8,23. Tit.1,4.

2. Bet es turp nogahju zaur kahdu parahdiſchanu un teem to ewangeliumu, ko es ſludinaju ſtarp paganeem, likU preekſchâ un ſewiſchki teem jo zeenigeem, waj es welti neteku waj nebiju tezejis. p.6,9. 1,16. Ap.darb.13,2. (16,7.)

3. Bet ne Titus, kas bija ar mani, Greekis buhdams, netapa ſpeeſts apgraiſitees; Ap.darb.16,3. 1 Kor.9,21.

4. Bet to eelihduſcho wiltigo brahļu dehļ, kas bija eeſaguſchees, iſluhkot muhſu brihwibu, kas mums ir eekſch Kriſtus Jeſus, ka tee muhs daritu par kalpeem, — 5,1. Ap.darb.15,24. 2 Kor.11,20.26. Kol.2,20.

5. Teem mehs ne azumirkli ne-eſam zeļu greeſuſchi nedſ pakļaufijuſchi, lai ewangeliuma pateeſiba pee jums paliktu. p.14. 3,1 ꝛc.

6. Bet no teem, kas bija jo zeenigi (kahdi tee jebkad bijuſchi, tas man weenalga, Deews ne-uſluhko zilweka waigu), ſchee jo zeenigee manim neko naw uſlikuſchi klaht. p.2. 1,17. Rom.2,11. (2 Kor.11,5.)

7. Bet turpreti, kad tee redſeja, ka ewangeliums manim ir uſtizets pee teem, kam ir preekſch-ahda, tà kà Pehterim pee teem, kas ir apgraiſiti, Ap.darb.15,12. 22,21. Rom.2,25 ꝛc. 11,13.

8. (Jo tas, kas ar Pehteri bijis ſpehzigs apuſtuļu-amatâ pee apgraiſiteem, tas ari bijis ſpehzigs ar mani pee paganeem) —

Rom.15,15 ꝛc.

9. Un kad Jehkabs un Kewas un Jahnis, ko tureja par pihlareem, atſina to ſchehlaſtibu, kas man bija dota; tad tee man un Barnabam roku dewa uſ beedribu, lai mehs mahzitu paganus un wini apgraiſitos;

1,19. Ezr.10,19. 1 Kor.9,5. Ew.3,8ꝛc. (Parahd.3,12.)

10. Tikai lai mehs nabagus peeminetum, — un es ari eſmu ruhpejees to iſdarit. Ap.darb.11,29.30. 12,25. 24,17. 1 Kor.16,1.

11. Un kad Pehteris bija nahzis uſ Antiokiju, tad es tam azis ſtahjos preti, jo winſch bija apſuhdſams.

p.14. Ap.darb.11,20—26.

12. Jo pirms neka no Jehkaba kahdi bija atnahkuſchi, winſch ehda kopâ ar paganeem; bet kad tee bija atnahkuſchi, tad winſch atrahwahs un noſchkihrahs, bihdamees tos no apgraiſiſchanas.

p.9. Ap.darb.11,3. 21,18. Kol.4,11.

13. Un lihdſ ar winu ari tee ziti Juhdi apgrehkojahs ar leekulibu, tà ka ari Barnaba lihdſ tapa nogreeſts zaur winu leekulibu.

14. Bet kad es redſeju, ka tee neſtaigà pareiſi pehz ewangeliuma pateeſibas, tad es Pehterim faziju wiſeem dſirdot: ja tu Juhds buhdams dſihwo ka pagans un ne kà Juhds, — ko tu ſpeedi paganus, lai tee dſihwo ka Juhdi?

p.5. 1 Tim.5,20.

15. Mehs no dſimuma eſam Juhdi un ne grehzineeki no paganeem; Rom.11,24. Ew.2,3 ꝛc.

16. Bet ſinadami, ka zilweks netop taiſnots zaur bauſlibas darbeem, bet zaur Jeſus Kriſtus tizibu, ari mehs eſam tizejuſchi uſ Kriſtu Jeſu, lai topam taiſnoti zaur Kriſtus tizibu un ne zaur bauſlibas darbeem: tapehz ka zaur bauſlibas darbeem neweena meeſa netaps taiſnota.

3,11. Ap.darb.15,10.11. Rom.3,20.28. 4,5. Ew.2,8.

17. Bet ja mehs, kas meklejam tapt taiſnoti eekſch Kriſtus, ari paſchi topam atraſti grehzineeki, — waj tad Kriſtus ir grehka kalps? Nemaſ ne! 2 Kor.3,7.9.

18. Jo ja es to, ko eſmu nolauſis, atkal uſtaiſu, tad pats eerahdos par pahrkahpeju. p.12.

19. Jo es zaur bauſlibu bauſlibai eſmu miris, lai dſihwotu Deewam. 6,14. Rom.3,27.31. 6,4 ꝛc. 7,4. Wihl.3,10.

20. Es ar Kriſtu eſmu kruſtâ ſiſts, bet es dſihwoju, tomehr wairs ne es, bet eekſch manis dſihwo Kriſtus, un ko es tagad dſihwoju meeſâ, to dſihwoju tizibâ uſ to Deewa Dehlu, kas mani mihlejis un pats par mani nodewees. 1,4. 2 Kor.5,15.17. 13,5 Ew.5,2. Kol.3,11. 1 Peht.4,2.

21. Es nenizinaju Deewa ſchehlaſtibu, jo ja taiſniba ir zaur bauſlibu, tad Kriſtus welti miris. 3,18.5,4. Ebr.7,11.19.

3. nodaļa.

Par Ahbraäma tizibu 5; par to apſolito ſehklu 15; par to pamahzitaju uſ Kriſtu 24.

1. Ak juhs neprahtigee Galateeſchi, kas juhs ir apmahnijis, pateeſibai nepaklauſit, juhs, kam preekſch azihm raſtits Jeſus Kriſtus, kas kruſtâ ſiſtais? Luhk.24,25. Ap.darb.8,9.11.ꝛc.

2. To ween gribu no jums ſinat, waj juhs to Garu eſat dabujuſchi no bauſlibas darbeem, waj no tizibas mahzibas? Jſab.38,2.3. Ap.darb.2,38. Ew.1,13.

3. Waj juhs eſat tik neprahtigi, ka garâ eeſahkuſchi, tagad meeſâ pabeidſeet? 4,9. 6,12.

4. Waj juhs tik daudſ welti eſat zeetuſchi? ja tikai welti ween! 4,11.19. Luhk.12,47 ꝛc. Ebr.10,26 ꝛc.

5. Tad nu, kas jums to Garu ſneedſ un eekſch jums modinâ brihnuma ſpehkus, waj winſch to dara no bauſlibas darbeem waj no tizibas mahzibas? Rom.10,8. 2 Kor.2,12. 1 Tim.4,6.

6. Tà kà Ahbraäms Deewam tizejis, un tas winam ir peelihdſinats par taiſnibu. 1 Moſ.15,6. Rom.4,3.

7. Tad ſaprotat, ka, kuri ir no tizibas, tee ir Ahbraäma behrni. p.9.12. Luhk.19,9. Jahn.8,39. Rom.4,11. 9,6 ꝛc.

8. Un tas raſtis paredſedams, ka Deews zaur tizibu paganus taiſno, Ahbraämam papreekſchu ſludinajis to preezas-wahrdu: eekſch tewis wiſas tautas taps ſwehtitas. 1 Moſ.12,3.

9. Tad nu kas ir no tizibas, tee lihdſ ar to tizigo Ahbraämu top ſwehtiti. p.7. Luhk.16,22. Rom.4,16.

10. Jo zik ir no bauſlibas

darbeem, tee ir apakſch lahſta, jo ir rakſtits: ikweens ir nolahdets, kas nepaleek eekſch wiſa, kas ir rakſtits bauſlibas grahmatâ, la winſch to dara. 5 Moſ. 27, 26.

11. Un ka neweens zaur bauſlibu netop taiſnots pee Deewa, tas ir ſinams: jo taiſnais dſihwos no tizibas. 2, 16. Abak. 2, 4. Rom. 1, 17.

12. Bet bauſliba naw no tizibas; bet kaſch zilweks to darihs, tas zaur to dſihwos. 3 Moſ. 18, 5. Rom. 10, 5.

13. Kriſtus muhs ir atpirzis no bauſlibas lahſta, preekſch mums par lahſtu palizis, (jo ir rakſtits: nolahdets ikweens, kas kahrts pee koka), 5 Moſ. 21, 23. Rom. 8, 3. 2 Peht 2, 1.

14. Ka Ahbraâma ſwehtiba nahktu uſ paganeem eekſch Kriſtus Jeſus, un la mehs ta Gara apſoliſchanu dabutum zaur tizibu. p. 2. 8. Eſ. 44, 3.

15. Brahli, es runaju zilwezigi: neweens jau nenizina apſtiprinatu zilweka eeſtahdijumu (teſtamenti) nedſ peeleek ko klaht. Rom. 6, 19. Ebr. 9, 15 ꝛc.

16. Tad nu Ahbraâmam un wina ſehklai tahs apſoliſchanas notikuſchas. Winſch neſaka: un tawahm ſehklahm, it la no daudſeem, bet it kâ no weenas: un tawai ſehklai, tas ir Kriſtus. p. 29. 1 Moſ. 13, 15. 17, 8 ꝛc. Rom. 4, 16. 1 Kor. 12, 12.

17. Un to es ſaku: tas eeſtahdijums, kas papreekſchu no Deewa ir apſtiprinats uſ Kriſtu, netop nozelts zaur bauſlibu, kas pehz tſchetrſimt un trihsdeſmit gadeem notikuſi, la ta to apſoliſchanu buhtu iſnihzinajuſi. p. 8. 13. 15. 21. 2 Moſ. 12, 40.

18. Jo ja ta eemantoſchana ir no bauſlibas, tad ta wairs naw no apſoliſchanas: bet Deews to Ahbraâmam ir dahwinajis zaur apſoliſchanu. Rom. 4, 13. 14. 16.

19. Par ko tad nu bauſliba? Ta to pahrkahpſchanu dehl ir peelikta klaht, teekams ta Sehkla nahktu, kam ta apſoliſchana notikuſi, un bauſliba ir eeſtahdita zaur engeleeem, zaur widutaja roku. 5 Moſ. 5, 5. Dahw. dſ. 68, 18. Ap. darb. 7, 53. Rom. 3, 20. 5, 13, 20. (Ebr. 12, 24.)

20. Bet widutajs naw weena paſcha widutajs; bet Deews ir weenigs. Jſab. 23, 13.

21. Waj tad nu bauſliba ir preti Deewa apſoliſchanahm? Nemaſ. Jo ja lahda bauſliba buhtu dota, kas ſpehtu dot dſihwibu, tad pateeſi taiſniba nahktu no bauſlibas. Rom. 8, 2—4.

22. Bet tas rakſts wiſu ir ſaſlehdſis apakſch grehka, la ta apſoliſchana teem tizigeem taptu dota no tizibas uſ Jeſu

Kriſtu. p.14,19. 2,16. Rom.3,9.19.

23. Bet pirms tiziba nahza, mehs tapahm tureti faſlehgti apakſch bauſlibas uſ tahs nahkamahs tizibas atſpihdeſchanu. 4,2.3. Ebr.9.10.

24. Tad nu bauſliba ir bijuſi muhſu pamahzitajs uſ Kriſtu, kamehs taptumtaiſ notizaurtizibu. Rom.10,4.

25. Bet kad tiziba ir nahkuſi, tad mehs wairs ne-eſam apakſch ta pamahzitaja. Rom.6,15.7,4.6.

26. Jo juhs wisnotaï eſat Deewa-behrni zaur to tizibu eekſch Kriſtus Jeſus. 4,5.7. Jahn.1,12.

27. Jo juhs wiſi, kas eſat kriſtiti uſ Kriſtu, juhs Kriſtu eſat apwilkuſchi. Rom.6,3 u. 13,14.

28. Tur naw ne Juhds, ne Greekis, tur naw ne kalps, ne ſwabadneeks, tur naw ne wihrs, ne ſeewa, — jo juhs wiſi eſat weens eekſch Kriſtus Jeſus. 1 Kor.12,13. Ew.2,14.15. Kol.3,11.

29. Un ja juhs Kriſtum peederat, tad juhs eſat Ahbraäma dſimums un pehz apſoliſchanas mantineeki. p.9.16.

4. nodaļa.

Wezahs deribas kalpu kahrta un jaunas deribas behrnu kahrta, Ahgare un Sahra.

1. Bet es jums ſaku: kamehr mantineeks wehl ir behrns, tad ſtarp winu un kalpu naw nekahdas ſtarpibas, jebſchu winſch kungs ir pahr wiſu mantu.

2. Bet winſch ir apakſch pahrſtahwetajeem un ſargeem lihdſ tam no tehwa noſpreeſtam laikam.

3. Tàpat ari mehs. kad bijahm behrni, bijahm kalpu kahrtâ apakſch paſaules likumu ſahkumeem. 3,23. 5,1. Kol.2,8.20. Ebr.9,1.

4. Bet kad ta laika peepildiſchana nahza, tad Deews ſuhtija ſawu Dehlu, dſimuſchu no ſeewas un nolikta apakſch bauſlibas, 1 Moſ.3,15. Jſak.14,1. Dahw. dſ. 40,8.9. Mark. 1,15.

5. Ka winſch tos, kas bija apakſch bauſlibas, atpirktu, ka mehs to behrnu teeſu dabuhtum. p.1.3,13,26.

6. Un kad nu juhs eſat behrni, tad Deews ſawa Dehla Garu ir ſuhtijis juhſu ſirdis, tas ſauz: Abba, Tehtiht! Mark.14,36. Rom.8,15.

7. Tad nu wairs ne-eſi kalps, bet behrns; bet ja behrns, tad ari Deewa mantineeks zaur Kriſtu. Rom.8,16.17.

8. Bet to brihdi, kad juhs Deewu ne-atſinaht, juhs eſat kalpojuſchi teem, kas pehz buhſchanas naw deewi.

Dahw.dſ.115,4. 1Kor.8,4.5. 12,2. 1 Teſ.4,5.

9. Un tagad, kad juhs Dee-

wu atſihſtat, bet jo wairak, kad no Deewa eſat atſihti, — kà juhs atkal greeſchatees pee teem wahjeem un tukſcheem ſahkumeem un teem atkal no jauna gribat kalpot? p.3.
1 Kor.8,3. 1 Jahn.4,10. Ebr.7,18.

10. Juhs zeenijeet deenas un mehneſchus un laikus un gadus. Kol.2,16.

11. Man bail juhſu dehl, ka tik nebuhſchu welti pee jums ſtrahdajis. 2 Kor.11,3.
Wihlip.2,16. 2 Jahn.8.

12. Topeet tahdi, kà es; jo ari es eſmu tapis tahds, kà juhs, brahli, es juhs luhdſu. — Juhs man neko ne-eſat pghri darijuſchi. p.16. 2 Kor.6,12.13.

13. Bet juhs ſinat, ka es pirmoreiſ meeſas wahjibas dehl jums ewangeliumu eſmu ſludinajis; 1 Kor.2,3. Ap.darb.16,6.

14. Un ta pahrbaudiſchana, kas jums zaur manu meeſu notikuſi, jums naw bijuſi nizinajama nedſ nepaneſama, bet juhs mani eſat uſnehmuſchi it kà Deewa engeli, it kà Kriſtu Jeſu. Ap.darb.20,19.

15. Tad nu, kahda lihgſmiba jums to brihdi bija? Jo es jums domu leezibu, ka juhs, ja tas buhtu warejis buht, ſawas azis buhtut iſrahwuſchi un man dewuſchi.

16. Waj tad es nu juhſu eenaidneeks eſmu tapis, jums pateeſibu ſazidams? Am.5,10.

17. Tee eekarſt juhſu dehl, kà naw labi, bet tee juhs grib nowehrſt, lai juhs atkal eekarſtu winu dehl. 6,12.
Ap.darb.20,30. 2 Kor.11,2.

18. Bet labi ir weenumehr eekarſt laba dehl, un ne tad ween, kad es eſmu klaht pee jums.

19. Mani behrnini, ko es atkal dſemdeju ar ſahpehm, teekams Kriſtus eekſch jums nahk redſams, 1 Kor.4.15. Kol.1,27 u.

20. Es gan wehletos, tagad pee jums buht un zitadâ balſi runat; jo man juhſu dehl padoma peetruhkſt.

21. Sakait man juhs, kas apakſch bauſlibas gribat buht, waj juhs bauſlibu ne-eſat dſirdejuſchi? 3,25.

22. Jo ir rakſtits, ka Ahbrahmam bijuſchi diwi dehli, weens no tahs kalpones un otrs no tahs ſwabadahs.
1 Moſ.16,15. 21,2 u.

23. Bet kas no tahs kalpones bija, tas ir peedſimis pehz meeſas; un kas no tahs ſwabadahs, tas zaur to apſoliſchanu. Rom.9,7—9.

24. Schee wahrdi pehz lihdſibas ſaprotami. Schihs ir tahs diwi deribas; weena no Sina-kalna, kas uſ kalpoſchanu dſemdè, ta ir ta Ahgare.
5,1. 1 Moſ.16,1. Ap.darb.7,38.
1 Kor.10,11. Ebr.8,9. 12,18 u.

25. Jo Ahgare ir tas Sinakalns Arabijâ — un lihdſinajahs tai tagadejai Jeruſalemei, kas kalpo ar ſaweem behrneem.

26. Bet ta Jeruſaleme, kas ir augſchâ, ir ta ſwabadà, ta ir muhſu wiſu mahte.
Ebr.12,22. Parahd.3,12.

27. Jo ir rakſtits: preezajees, ne-augligà, tu, kas neeſi dſemdejuſi, iſſauzees un gawilè tu, kas behrnu-ſahpes nezeeti; jo tai tukſchai ir daudſ behrnu, wairak ne kà tai, kas ir apprezeta. Ew.54,1.

28. Bet mehs, brahli, eſam apſoliſchanas behrni, it ka Jhſaàks. p.23,31.

29. Bet itin kà to brihdi tas, kas bija peedſimis pehz meeſas, waijaja to, kas bija peedſimis pehz Gara, tapat ari tagad. 1 Moſ.21,9.

30. Bet ko tas rakſts ſaka? Iſmet to kalponi un winas dehlu; jo tam kalpones dehlam nebuhs mantot ar tahs ſwabadahs dehlu.
1 Moſ.21,10.12.

31. Tapehz, brahli, mehs ne-eſam tahs kalpones behrni, bet tahs ſwabadahs.
p.23. 3,29.

5. nodaļa.

Deewa behrnu ſwabadiba 1; meeſas darbi un Gara augli 16.

1. Tad nu paſtahweet tai ſwabadibâ, uſ ko Kriſtus muhs ir atſwabinajis, un neleekatees atkal guhſtitees kalpoſchanas juhgâ. 2,4. 3,25. 4,9. Eſ.9,4. Jahn.8,32.36. Ap.darb.15,10.

2. Redſi, es Pahwils jums ſaku: ja ju[illegible]ſiti, tad Kriſtus jums nederehs neneeka. 2,3.4.21. 6,10. Ap.darb.15,1.

3. Un atkal es apleezinaju ikweenam zilwekam, kas top apgraiſits, ka tam wiſa bauſliba jatur. 6,13. (Jehk.2,10.)

4. Juhs eſat atkahpuſchees no Kriſtus, juhs, kas zaur bauſlibu gribat tapt taiſnoti; juhs ſchehlaſtibu eſat paſaudejuſchi. 2,21.

5. Jo no tizibas mehs garâ gaidam taiſnibas zeribu.
Rom.5,1 ꝛc. 8,24.25. 2 Tim.4,8. Ebr.11,1.

6. Jo eekſch Kriſtus Jeſus ned ſ apgraiſiſchana ko ſpehj, ned ſ preekſch-ahdà, bet tiziba, kas zaur mihleſtibu ſpehziga parahdahs. 2,7. 5,23. 6,15. 1 Kor.7,19. 13,2. 1 Tim.1,5.

7. Juhs gan labi tezejaht; kas juhs ir aiſkawejis, ka juhs pateeſibai nepaklauſat?
3,1—3. 4,15. 1 Kor.9,24.

8. Ta peerunaſchana naw no ta, kas juhs aizinà. 1,6.

9. Maſ rauga ſaraudſè wiſu mihklu. 1 Kor.5,6. (Mat.13,33. 16,6.)

10. Es droſchi uſ jums paklaujos eekſch ta Kunga, ka juhs zitu prahtu neturefeet; bet kas juhs ſajauz, tas neſihs to ſodu, lai buhtu, kas buhdams. 1,7. 6,5. 2 Kor.2,3. 11,15.

11. Bet, brahli, ja es wehl apgraiſiſchanu ſludinaju, kam tad wehl topu waijats? tad ta

peedauſiſchanahs pee kruſta ſau buhtu mitejuſees.
6,12.14. 1 Kor.1,23.

12. Kaut jele ari tee taptu graiſiti, kas juhs uſmuſinà!
Dahw.dſ.12,4. (Wihlip.3,2.)

13. Jo, brahli, juhs uſſwabadibu eſat aizinati; tikai ne uſ tahdu ſwabadibu, ka meeſai ir waka; bet kalpojeet zits zitam mihleſtibâ.
p.1.6. 1 Peht.2,16. 4,10.

14. Jo wiſa bauſliba weenâ wahrdâ top peepildita, proti ſchinî; Tew buhs ſawu tuwaku mihlet kà ſewi paſchu.
Rom.13,9.10.

15. Bet ja juhs ſawâ ſtarpâ koſchatees un ehdatees, tad peeluhkojeet, ka juhs zits no zita neteekat aprihti. 2 Kor.11,20.

16. Bet es ſaku: ſtaigajeet garâ, tad juhs meeſas kahribu nepadariſeet. 3,2.14. 4,6.
Rom.8,4.5.

17. Jo meeſai gribahs pret garu un garam pret meeſu, un tee ſtahw weens otram preti, ka juhs nedarat, ko gribat. Rom.7,15 ꝛc.

18. Bet ja juhs no Gara topat waditi, tad juhs ne-eſat apakſch bauſlibas. 3,25.
Rom.6,14. 8,11.

19. Bet meeſas darbi ir ſinami, ka laulibas-pahrkahpſchana, mauziba, neſchkihſtiba, beſkauniba, 1 Kor.6,9 ꝛc.
Kol.3,5. 1 Tim.5,24.

20. Elka-deewiba, burwiba, eenaidibas, bahrſchanahs, nihdeſchanas, duſmibas, kildas, ſchkelſchanahs, wiltigas mahzibas, 1 Kor.3,3. 14,19.
2 Kor.12,20. Parahd.21,8.

21. Skaudibas, ſlepkawibas, plihteſchanas, rihkſchanas, un kas ſcheem lihdſigi; no teemes jums papreekſchſaku, tà kà jau eſmu ſazijis, ka tee, kas tahdas leetas dara, Deewa walſtibu ne-eemantos. Rom.13,13. 1 Kor.6,10.
Ew.5,5. 1 Teſ.4,6.

22. Bet ta Gara auglis ir: mihleſtiba, lihgſmiba, meers, pazeetiba, laipniba, labprahtiba, tiziba, lehnprahtiba, ſahtiba. Ew.5,9.

23. Pret tahdeem naw bauſliba. 1 Tim.1,9.

24. Bet tee, kas Kriſtum peeder, ſawu meeſu ir kruſtâ ſituſchi ar tahm kahribahm un eekahroſchanahm. 2,19.
Rom.6,6. Ew.4,22.

25. Ja mehs garâ dſihwojam, tad lai ari garâ ſtaigajam. p.16.18.

26. Lai nedſenamees pehz nihziga goda, zits zitu kaitinadami, zits zitu ſkaudami.
Wihlip.2,3.

6. nodaļa.

Daſchadas pamahziſchanas.

1. Brahli, ja kahds zilweks taptu peenahkts kahdâ noſee-

gumâ, tad juhs, kas eſat garigi, atgreeſchat tahdu ar lehnprahtigu garu, luhkojot uſ ſewi paſchu, ka ir tu netopi kahrdinats. Dahw.dſ.141,5. Mat.18,15 ꝛc. 1 Teſ.5,14. Jehk.3,2. 5,19 ꝛc.

2. Neſeet zits zita naſtas, un tà juhs peepildiſeet Kriſtus bauſlibu. Rom.15,1—3. 1Kor.9,21. Kol.3,13.

3. Jo kam ſchkeet, ka winſch kas eſot, un naw nekas, tas peewilahs ſawâ prahtâ. 1 Kor.1,28. 8,2. Jehk.1,22.

4. Bet ikweens lai pahrbauda ſawu paſcha darbu, tad tam buhs teikſchana pee ſewis paſcha ween un ne pee zita. 1 Kor.4,5.6. 11,28.

5. Jo ikkatrs neſihs ſawu paſcha naſtu. 5,10. Sak.9,12. Rom.14,12. 1Kor.3,8.

6. Lai tas, kas top mahzits tai wahrdâ, wiſadu labumu iſdala tam, kas winu mahza. 1 Kor.9,10.11,14.

7. Nepeewilatees! Deews nelauſahs apſmeetees. Jo to zilweks ſehj, to tas ari plaus. Jſab.13,9. Sak.3,34.

8. Ja kas ſehj uſ ſawu meeſu, tas no tahs meeſas plaus ſamaitaſchanu; bet kas ſehj uſ to garu, tas plaus no ta gara muhſchigu dſihwoſchanu. Sak.22,8. Eſ.3,10.11. Rom.8,13.

9. Tad nu labu daridami lai nepeekuhſtam; jo ſawâ laikâ ari plaufim, ja neweekuhſtam. Dahw.dſ.126,5. 2Teſ.3,13.

10. Tapehz nu, kamehrmums laiks, lai labu daram wiſeem, bet wiswairak teem tizibas beedreem. Ew.5,16. 2 Pehk.1,7.

11. Raugait, kahdu garu grahmatu es jums eſmu rakſtijis ar ſawu paſcha rohku. Kol.4,18.

12. Wiſi tee, kas grib ſpihdet pehz meeſas, tee juhs ſpeeſch apgraiſitees, tapehz ween, ka tee Kriſtus kruſta dehk netaptu waijati. 1,10. 5,2.11.24. 2 Kor.5,12. Wihlip.3,18.

13. Jo tee, kas ir apgraiſiti, paſchi netur bauſlibu, bet grib, lai juhs topat apgraiſiti, ka tee ar juhſu meeſu waretu leelitees. 5,3. Mat.23,3.23. Ap.darb.15,10.

14. Bet tas lai man nenoteek, ka leelos, kà ween ar muhſu Kunga Jeſus Kriſtus kruſtu, zaur ko manim paſaule ir kruſtâ ſiſta un es paſaulei. 1,4. 2,19. 1 Kor.1,31.

15. Jo eekſch Kriſtus Jeſus nedſ apgraiſiſchana kas ir, nedſ preekſch-ahda, bet jauns radijums. 5,6. 2 Kor.5,17. Ew.2,15. 4,21 ꝛc.

16. Un zik pehz ſchà preekſchrakſta ſtaigahs, pahr teem lai ir meers un ſchehlaſtiba un pahr to Deewa-Iſraëli. 4,28 ꝛc. Dahw.dſ.125,5. Wihlip.3,3,16. 1 Tim.1,2.

17. Uſ preekſchu lai neweens man wairs nedara ruhpes, jo

es ſawâ meeſâ neſu ta Kunga Jeſus rehtas. 2 Kor.4,10. Wihl.3,10. Kol.1,24. (Jahn.20,25.)

18. Muhſu Kunga Jeſus Kriſtus ſchehlaſtiba lai ir ar juhſu garu, brahli. Amen. Wihlip.4,23. 2 Tim.4,22.

Ew. apuſtuļa Pahwila grahmata Eweſeeſcheem.

1. nodaļa.

Pateizība par ta Kunga bagato ſchehlaſtibu 1; luhgſchana, lai Deews ſawus ļaudis arween wehl apgaiſmo un ſwehti 16; Kriſtus, draudſes galwa 20.

1. Pahwils, zaur Deewa prahtu Jeſus Kriſtus apuſtulis, teem ſwehteem, kas ir Eweſû un ir tizigi eeſch Kriſtus Jeſus: Ap.darb.19. 1 Kor.1,1.2. Kol.1,1.2.

2. Schehlaſtiba lai ir jums un meers no Deewa, muhſu Tehwa, un no ta Kunga Jeſus Kriſtus. Rom.1,7. Wihlip.1,2.

3. Slawets lai ir muhſu Kunga Jeſus Kriſtus Deews un Tehws, kas muhs ir ſwehtijis ar wiſadu garigu ſwehtibu eeſch debeſigahm dahwanahm zaur Kriſtu; p.17. 2,6. 3,14 2 Kor.1,3. Gal.3,14. 1 Peht.1,3.

4. Jt kà winſch muhs eeſch ta iſredſejis preekſch paſaules radiſchanas, ka mehs buhtum ſwehti un beſwainigi wiņa preekſchâ eeſch mihleſtibas; 3,11. Kol.1,22. 1 Peht.1,20.

5. Tas mums papreekſchu ir nodomajis to behrnu-teeſu zaur Jeſu Kriſtu pee ſewis paſcha pehz ſawa prahta labpatikſchanas, 2,4. Rom.8,29,

6. Par ſlawu ſawai godajamai ſchehlaſtibai, zaur ko winſch muhs ir darijis patihkamus eeſch ta mihlotà. Mal.3,17. Kol.1,13.

7. Eeſch ta mums iraid atpeſtiſchana zaur wiņa aſinihm, grehku peedoſchana, pehz wiņa bagatahs ſchehlaſtibas, 2,7. Rom.9,23. Kol.1,14. Ebr.9,12.

8. Ko winſch mums papilnam parahdijis eeſch wiſas gudribas un ſapraſchanas. p.17. Kol.1,9.

9. Un pehz ſawas labpatikſchanas winſch mums ir darijis ſinamu ſawa prahta noſlehpumu, ko winſch apņehmees pats pee ſewis, 3,9 u.

10. Wiſu waldit uſ laiku peepildiſchanu, ka wiſas leetas eeſch Kriſtus kà apakſch weenas galwas taptu ſaweenotas, ir tahs debeſis, ir tahs wirs ſemes, Gal.4,4. Kol.1,20. Parahd.5,13.

11. Eekſch wiņa, zaur ko mehs aridſan tapuſchi mantineeki, iſredſeti pehz wiņa apņemſchanahs, kas wiſas leetas ſpehzigi padara pehz ſawa prahta padoma; p.18.
5 Moſ.4,20. 32,9. Rom.8,28.29.

12. Ka wiņa godibai buhtum par ſlawu mehs, kas papreekſch uſ Kriſtu zerejuſchi.
p.6. Eſ.43,7.21. Ap.darb.26,6.7.

13. Zaur to ari juhs eſat dſirdejuſchi to pateeſibas wahrdu, ſawas peſtiſchanas ewangeliumu, eekſch ka ari juhs pee tizibas nahkuſchi, eſat apſeegeleti ar to ſwehto apſoliſchanas Garu, 2,17. 4,30.
2 Kor.1,22. 6,7. Kol.1,5.6.

14. Kas ir muhſu mantoſchanas kihls, ka wiņſch peſtihs ſawus laudis ſawai godibai par ſlawu. 2 Kor.5,5. Tit.2,14. 1 Peht.2,9.

15. Tadehl aridſan, kad dſirdeju par juhſu tizibu eekſch ta Kunga Jeſus un par to mihleſtibu uſ wiſeem ſwehteem,
Rom.1,8. Kol.1,4.

16. Tad es nemitejos par jums pateikt, juhs peeminedams ſawâs luhgſchanâs,
Rom.1,9. Wihl.1,3. Kol.1,9.

17. Ka muhſu Kunga Jeſus Kriſtus Deews, tas godibas Tehws, jums dotu gudribas un parahdiſchanas Garu eekſch wiņa atſihſchanas,
p.3. Rom.6,4. 1 Kor.2,10. 11,3.

18. Apgaiſmotas prahta azis, ka juhs warat atſiht, kahda ir wiņa aizinaſchanas zeriba, un zik bagata wiņa mantojama godiba pee teem ſwehteem, Dahw.dſ.19,9. Mat.13,15. Kol.1,12. 1 Peht.1,3.4.

19. Un kahds wiņa ſpehka pahrleeku augſtais leelums pee mums, kas tizam, pehz wiņa warenà un ſpehzigà darba, 2,5 u. 3,7.20. Kol.2,12.

20. Ko tas padarijis eekſch Kriſtus, wiņu uſmodinadams no miroņeem, un wiņu ſehdinadams pee ſawas labahs rokas debeſis, Dahw.dſ.110,1. 1 Peht.3,22.

21. Pahri par ikkatru wirſneezibu un waldibu un ſpehku un kundſibu un ikkatru wahrdu, kas top dehwets ne ween ſchinî laikâ, bet ari nahkamâ. 1 Kor.3,22. Kol.2,10.

22. Un tas ir padewis wiſas leetas apakſch wiņa kahjahm, un wiņu wiſâs leetâs dewis par galwu tai draudſei, 5,23. Dahw.dſ.8,7.8. Kol.1,18.

23. Kas ir wiņa meeſa un ta pilnums, kas wiſur wiſu peepilda. 3,19. 4,10. 12. 1 Kor.12,27. Kol.1,19. 2,9.

2. nodaļa.

Bej Kriſtus gariga nahwe 1; eekſch wiņa ir augſchamzelſchanahs 5; tas garigais Deewa-nams 19.

1. Un ari juhs, kas bijaht nomiruſchi eekſch pahrkahpſchanahm un grehkeem,
Luhk.15,24. Rom.5,12. 8,6. Kol.2,13.

2. Eekſch kuŗeem juhs zitkahrt ſtaigajuſchi pehz ſchahs

pasaules eeraduma un pehz ta wirsneeka, kas walda gaisâ, ta gara, kas tagad spehzigi darbojahs eelsch netizibas behrneem; 6,12. 5,6. 2 Kor. 4,4. Tit. 3,3 u.

3. Starp teem ari mehs wisi zitkahrt dsihwojahm sawas meesas kahribâs, daridami meesas un sirds prahtu, un no dabas bijahm dusmibas behrni, it kà ari tee ziti; Rom. 8,7.8. Gal. 2,15. Kol. 1,21. 3,7. 1 Peht. 2,11. 4,2.

4. Bet Deews, bagats buhdams apschehloschanâ, muhs ir mihlejis sawas leelahs mihlestibas pehz, 1,5—7. Rom. 10,12. 1 Jahn. 3,1.

5. Un muhs, kas bijahm nomiruschi grehkôs, ar Kristu ir darijis dsihwus (zaur schehlastibu juhs esat isglahbti), 1,19 u. 5,14. Kol. 2,12.13.

6. Un lihds usmodinajis un lihds sehdinajis debesîs eelsch Kristus Jesus, 1,3. Wihlip. 3,20. Ebr. 12,22 u.

7. Ka tas nahkamôs laikôs parahditu sawas schehlastibas pahrleekam leelo bagatibu zaur to laipnibu pahr mums eelsch Kristus Jesus. 1,7. 1 Tim. 1,16.

8. Jo no schehlastibas juhs esat pestiti zaur ticzibu, un tas ne no jums: ta ir Deewa dahwana; Rom. 10,17. Gal. 2,16. Tit. 3,5 u.

9. Ne no darbeem, lai neweens neleelahs. 1 Kor. 1,29.

10. Jo mehs esam wina darbs, raditi eelsch Kristus Jesus us labeem darbeem, us kureem Deews muhs papreeksch ir sataisijis, ka mums eelsch teem buhs staigat. 4,24. Tit. 2,14. Ebr. 13,21.

11. Tapehz peemineet, ka juhs, kas zitkahrt bijaht pagani pehz meesas un tapaht par preeksch-ahdu saukti no teem, kas top saukti ta apgraisischana, kas pee meesas ar rokahm darita, Rom. 2,26.29. 1 Kor. 12,2. Kol. 2,11.13.

12. Ka juhs tanî laikâ bijaht bes Kristus, schkirti no Israëla draudses un sweschineeki tahm apsolischanas deribahm, bes zeribas un bes Deewa pasaulê. 1,12. 4,18. Neem. 1,20. Rom. 9,4. 1 Tes. 4,5.13.

13. Bet tagad eelsch Kristus Jesus juhs, kas zitkahrt bijuschi tahlu, esat tuwu nahkuschi zaur Kristus asinihm. 1,7. Es. 49,1. 57,19.

14. Jo winsch ir muhsu meers, kas no abeem ir darijis weenu un to seenu, kas bija starpâ, ir no-ahrdijis, Es. 9,6. Mik. 5,4. Kol. 1,20.

15. To eenaidibu nozeldams zaur sawu meesu, to bauschlu bauslibu, kas stahw likumôs, ka winsch tos diwi eelsch sewis pascha raditu par weenu jaunu zilweku, meeru daridams, Gal. 3,27 u. 4,3—5. Kol. 1,22. 2,14.

16. Un ka winsch abus weenâ meesâ Deewam salihdsi-

natu zaur to kruſtu, to eenaidibu pee ta nolawis.
Kol.1,20.21.

17. Un nahkdams winſch meeru paſludinajis zaur ewangeliumu jums, kas bijaht tahlu, un teem, kas ir tuwu. p.13. Ef.57,19. Ap.darb.2,39. 10,36.

18. Jo zaur winu mums abeem ir pee-eeſchana eekſch weena Gara pee ta Tehwa.
3,12. Gal.4,6. Rom.5,2.

19. Tad nu juhs wairs pe-eſat ſweſchineeki un peedſihwotaji, bet lihdſpawalſtneeki ar teem ſwehteem un Deewa ſaime, p.12. 3,6. Ebr.3,6.

20. Uſtaiſiti uſ apuſtulu un praweeſchu pamata, kur pats Jeſus Kriſtus ir tas ſtuhra-akmins, 3,5. Ef.28,16. Mat.21,42. 1 Kor.3,9 ꝛc.

21. Uſ ka wiſs tas nams taiſits aug par ſwehtu Deewanamu eekſch ta Kunga;
4,16. 2 Kor.6,16.

22. Uſ ka ari juhs topat lihdſ uſtaiſiti par Deewa mahjasweetu eekſch Gara.
1 Kor.3,16. 1 Peht.2,5.

3. nodaļa.

Pahwila amats pee paganeem 1; Deewa brihniſchkà mihleſtiba eekſch Kriſtus 14.

1. Tadehl es, Pahwils, eſmu ta Kunga Jeſus Kriſtus ſaiſtits par jums paganeem, —
4,1. Ap.darb.22,21.22. Filip.1,7.13. 2 Tim.1,8.

2. Ja juhs tikai eſat dſirdejuſchi, kahdâ wihſê Deewa ſchehlaſtiba manpreekſch jums ir dota, p.8 ꝛc. Gal.2,7 ꝛc.

3. (Proti) ka winſch manim zaur parahdiſchanu ir ſinamu darijis to noſlehpumu, — tà kà es ihſeem wahrdeem to jau eſmu rakſtijis, 1,9 ꝛc. 2,11 ꝛc. Gal.1,12.

4. Pee tam juhs, to laſidami, warat nomanit, kà es ſaprotu Kriſtus noſlehpumu, —
Rom.16,25 ꝛc. Kol.4,3.

5. Par to zitôs laikôs zilwekU behrneem ſina nebija dota, tà kà ta tagadihn zaur to Garu ir parahdita wina ſwehteem apuſtuleem un praweeſcheem:
2,20. 4,11.

6. Ka pagani ir lihdſmantineeki un weenâ meeſâ ſaweenoti, un ka teem aridſan ir daliba pee wina apſoliſchanas eekſch Kriſtus zaur ewangeliumu; 1,23. 2,12. 16,17.

7. Tam es eſmu palizis par kalpu pehz tahs ſchehlaſtibas dahwanas, ko Deews man dewis pehz ſawa ſpehka waras. 1,19. Rom.1,5. 15,16. Kol.1,23.29.

8. Man, tam wiſmaſakajam no wiſeem ſwehteem, ſchi ſchehlaſtiba ir dota, Kriſtus ne-iſdibinajamo bagatibu zaur ewangeliumu paſludinat ſtarp paganeem,
1 Kor.15,9.10. Kol.1,27 ꝛc.

9. Un wiſus apgaiſmot, kas ſaprot, kà ir gahjis ar to no-

schlehpumu, kas no eesahkuma bija apschlehpts eekschk Deewa, ta wisu-raditaja; p.4 ꝛc. 1,10 ꝛc.
Ap.darb.26,18. Kol.1,15.28.

10. Ka Deewa daudschahrtigà gudriba tagad zaur to draudsi taptu sinama tahm wirsneezibahm debesis,
Rom.11,33. Kol.1,16. 1 Peht.1,12.

11. Pehz ta muhschigà nodoma, ko winsch ir isdarijis eekschk Kristus Jesus, muhsu Kunga,
1,4.9. 2 Tim.1,9.

12. Eekschk ka mums ir droschiba un pee-eeschana ar ustizibu zaur to tizibu uf winu.
2,18. 1 Peht.1,21. Ebr.4,16. 10,19.

13. Tadehk es juhs luhdsu, ka juhs neepeekuhstat eekschk manahm behdam par jums, kas ir juhsu gods. p.1.
2 Kor.4,1.16. Kol.1,24. 1 Tes.3,3.

14. Schahs leetas labad es loku sawus zelus muhsu Kunga Jesus Kristus Tehwa preekschâ, Mat.11,1.3.

15. No ka wiss top dehwets, kam ir behrna wahrds debesis un wirs semes,

16. Lai winsch jums dod pehz sawas bagatahs godibas, ar spehku tapt stiprinateem zaur wina Garu pee ta eekschkigà zilweka, 1,17. 2,7. 6,10.
2 Kor.4,16. Kol.1,11 ꝛc.

17. Ka Kristus zaur tizibu mahjo juhsu sirdis, un juhs mihlestibâ eesakņojatees un eegruntejatees, 1,15.
Jahn.14,23. Kol.1,27. 2,7.
1 Peht.5,10.

18. Ka spehjat saņemt lihdz ar wiseem swehteem, kahds tas platums un garums un dsilums un augstums,
p.9. 2,21. Jsak.11,7—9.

19. Un atsiht Kristus mihlestibu, kas ir daudz augstaka ne kà wisa sapraschana, ka topat peepildditi ar wisu Deewa pilnibu. 1,23. Kol.2,2 ꝛc.
2 Peht.1,3.4.

20. Bet tam, kas ir spehzigs pahrleeku wairak darit pahr wisu, ko mehs luhdsam waj domajam, pehz ta spehka, kas eekschk mums spehzigs,
1,19 ꝛc. Rom.16,25 ꝛc.

21. Tam lai ir gods eekschk tahs draudses un eekschk Kristus Jesus uf radu radeem muhschigi muhscham! Amen.
Rom.11,36. Wihlip.4,20.

4. nodaļa.

Par weenprahtibu 1; par pilnibu eekschk Kristus 11; par atjaunoschanos 17.

1. Tad nu juhs luhdsu, es, saistits eekschk ta Kunga, ka juhs zeenigi staigajeet pehz tahs aizinaschanas, ar ko esat aizinati, 3,1. 6,20 Wihlip.1,27.
Kol.1,10. 1 Tes.2,12.

2. Ar wisu pasemibu un laipnibu un lehnprahtibu, zits zitu panesdami eekschk mihlestibas, p.32. Wihlip.4,5.

3. Un tschakli buhdami, sargat garu weenprahtibu zaur

meera ſaiti, Rom. 12, 16. Kol. 3, 14.

4. Weena meeſa un weens gars, it kà juhs ari eſat aizinati ſawâ aizinaſchanâ uſ weenu zeribu; 1, 23. 2, 15 ꝛc. 1 Kor. 12, 4. 13. 27. Kol. 3, 15.

5. Weens Kungs, weena tiziba, weena kriſtiba; 1 Kor. 8, 4—6. Gal. 3, 27 ꝛc. 1 Tim. 2, 5.

6. Weens wiſu Deews un Tehws, kas ir pahr wiſeem unzaur wiſeem un eekſch wiſeem. 3, 15. (Mal. 2, 10.) 1 Kor. 12, 6.

7. Bet ikweenam no jums ſchehlaſtiba ir dota pehz Kriſtus dahwanas mehra. (Jahn. 3, 34.) Rom. 12, 3. 1 Peht. 4, 10.

8. Tapehz tas ſaka: winſch ir uſkahpis augſtibâ, zeetumu pahrwahreſis un zilwekeem dahwanas dewis. Dahw. dſ. 68, 19. Jahn. 7, 39. 16, 7. Kol. 2, 15.

9. Bet tas wahrds: winſch ir uſkahpis, ko zitu tas ſaka ne kà: winſch ari papreekſch ir nokahpis tais ſemâs ſemes-weetâs? Mat. 12, 40. 1 Peht. 3, 19.

10. Kas ir nokahpis, tas ir tas pats, kas ari uſ augſchu kahpis, tahlu pahr wiſahm debeſihm, ka tas wiſu peepildita. 1 23. 1 Kehn. 8, 27. Jahn. 3, 13. Ebr. 4, 14.

11. Un winſch zitus ir dewis par apuſtuleem un zitus par praweeſchee[illegible] par ganeem un mahzitajeem, 3, 5. Dahw. dſ. 68, 12. Jer. 3, 15. Ap. darb. 21, 8. 1 Kor. 12, 28. 1 Peht. 5, 2.

12. Ka tee ſwehtee top ſataiſiti uſ kalpoſchanas darbu, Kriſtus meeſai par uſtaiſiſchanu, 1, 23. Rom. 12, 5.

13. Kamehr mehs wiſi teekam pee Deewa Dehla weenadas tizibas un atſihſchanas un uſaugam par pilnigu wihru, pilnigi Kriſtum lihdſigi; 3, 18. 19. Luhk. 6, 40. 1 Kor. 13, 10.

14. Lai wairs ne-eſam behrni, kas top ſchaubiti un mehtati no ikkatra mahzibas-wehja zaur zilweku llehdibu un wiltibu, ar ko tee gluhn muhs peewilt, 1 Kor. 3, 1. 14, 20. Kol. 2, 8.

15. Bet pateeſigi buhdami eekſch mihleſtibas lai augam wiſâs leetâs eekſch ta, kas ir ta galwa, proti Kriſtus, 3, 17. 5, 23. 1 Kor. 13.

16. No ka wiſa meeſa top ſalaiſta un ſaſtiprinata zaur wiſadahm palihdſibas ſaitehm pehz ta ſpehka, kas ikkatram lozellim ir, ka ta meeſa uſaug pati uſtaiſidamees eekſch mihleſtibas. 2, 21. 5, 22 ꝛc. 2 Moſ. 26, 11. 1 Kor. 12, 12 ꝛc. Kol. 2, 19.

17. To nu es ſaku un apleezinaju eekſch ta Kunga, ka jums nebuhs wairs ſtaigat, kà tee zitti pagani ſtaigà eekſch prahta neleetibas. Rom. 1, 21. 1 Peht. 1, 18.

18. Sapraſchanâ aptumſcho-

ti, sweschi buhdami tai Deewa dsihwibai zaur nesinaschanu, kas eeksch teem ir, zaur winu sirds zeetibu, 2,12. Kol.1,21. 1 Tes.4,5.

19. Kas par nebehdneekeem palikuschi, ir nodewuschees beskaunibai us wisadas neschkihstibas darbeem eeksch mantas-kahribas. Rom.1,24 ꝛc. 2 Peht.2,14.

20. Bet tà juhs Kristu neesat mahzijuschees, Tit.2,11.12.

21. Ja tikai par winu esat dsirdejuschi un eeksch wina esat mahziti, tà kà eeksch Jesus ir pateesiba. 1 Jahn.2,4 ꝛc.

22. Tad nu jums pehz tahs preekschejas dsihwoschanas buhs nolikt to wezo zilweku, kas samaitats zaur wiltigahm kahribahm; Rom.6,6. Kol.3,8 ꝛc.

23. Un jums buhs atjaunotees sawâ sirds-prahtâ un garâ, Rom.12,2.

24. Un apwilkt to jauno zilweku, kas pehz Deewa radits eeksch pateesas taisnibas un swehtibas. Rom.13,14. Kol.3,10.

25. Tadehl noleekat melus un runajeet pateesibu, ikweens ar sawu tuwaku, jo mehs esam lozekli sawâ starpâ. p.16. Zak.8,16. 1 Kor.12,27. Kol.3,9.

26. Dusmojeet un negrehkojeet; lai saule nenoeet pahr juhsu dusmibu. Dahw.ds.4,5. Jehk.1,19.20.

27. Nedodeet weetas wellam. Jehk.4,7.

28. Kas sadsis, tam wairs nebuhs sagt, bet jo wairak strahdat un ar rokahm ko labu sagahdat, lai buhtu ko dot tam, kam truhkst. 1 Tes.4,11.

29. Nekahdai neleetigai walodai nebuhs iseet no juhsu mutes; bet tahdai, kas ir laba un deriga preeksch ustaisischanas, lai dod swehtibu teem, kas to dsird. p.15.16. 5,4. Mat.12,36. Rom.14,19. Kol.3,16. 4,6. 1 Tim.5,13.

30. Un ne-apbehdinajeet to Swehto Deewa Garu, zaur ko juhs esat apseegeleti us to atpestischanas deenu. 1,13.14. Es.63,10.

31. Ikweens ruhktums un dusmiba un bahrdsiba un brehkschana un saimoschana lihds ar wisu launumu lai ir tahlu nost no jums. Kol.3,8. 1 Peht.2,1.

32. Bet eseet zits pret zitu laipnigi, sirds-schehligi, zits par zitu apschehlodamees, it kà ari Deews eeksch Kristus ir apschehlojees par jums. p.2. Mat.18,35. Kol.3,12.13.

5. nodała.

Par kristigu dsihwoschanu 1; laulatu draugu mihlestiba lihdsinata Kristus un draudses mihlestibai 22.

1. Tad nu Deewam dsenatees pakal kà mihli behrni. 4,24. Mat.5,48. Luhk.6,36.

2. Un staigajeet eeksch mihlestibas, kà ari Kristus muhs

ir mihleſis un pats par mums nodewees par dahwanu un upuri Deewam par ſaldu ſmarſchu. 4,1.2. 3 Moſ.1,9. Gal.2,20. Wihl.4,18. Ebr.10,5 ꝛc.

3. Bet mauziba un wiſa neſchkihſtiba waj mantas-kahriba lai juhſu ſtarpâ netop ne mineta, kà teem ſwehteem peeklahjahs; 1 Kor.5,1. Kol.3,5.6.

4. Ari beſlauniga buhſchana un gekiga tehrſeſchana waj ſmeekli, kas neklahjahs, bet jo wairak pateikſchana. p.20. 4,29. Sak.26,18.19.

5. Jo to juhs ſinat, ka neweens mauzineeks nedſ neſchkihſts, nedſ negaufis, kas ir elka-deewa kalps, nedabu mantibu Kriſtus un Deewa walſtibâ. Jſak.31,24. Mat.6,24. 1 Kor.6,9.10.

6. Lai neweens juhs nepeewil ar tukſcheem wahrdeem, jo zaur to Deewa duſmiba nahk pahr teem neticibas behrneem. 2,2. 4,14. 1 Kor.15,33. Kol.3,6. 2 Teſ.2,3.

7. Tapehz ne-eſeet wiņu beedri.

8. Jo juhs zitkahrt bijaht tumſiba, bet tagad juhs eſat gaiſma eekſch ta Kunga. Staigajeet kà gaiſmas behrni, 2,11. 4,17 ꝛc. Jahn.12,35.36. Wihl.2,15. 1 Teſ.5,5. 1 Peht.2,9.

9. (Jo tahs gaiſmas auglis ir wiſada labprahtiba un taiſniba un pateeſiba), 4,15.21.24.

10. Un pahrbaudeet, kas tam Kungam labi patihk, Rom.12,2.

11. Un neņemeet dalas pee teem ne-augligeem tumſibas darbeem, bet jo wairak tos ari norahjeet. 3 Moſ.19,17. Rom.13,12. 2 Kor.6,14.

12. Jo ko tee ſlepeni dara, to iſſazit jau ir kauns. Rom.4,21.

13. Bet wiſas leetas, kad tahs no gaiſmas top norahtas, nahk gaiſmâ: jo kas nahk gaiſmâ, ir gaiſma. Jahn.3,20. 1 Kor.4,5. 14,24 ꝛc.

14. Tapehz winſch ſaka: uſmoſtees tu, kas guli, un zelees augſchâ no miroņeem, tad Kriſtus tewi apgaiſmos. 1,18. 2,5. (Eſ.60,1.2.)

15. Tad nu peeluhkoſeet, ka juhs apdomigi ſtaigajeet, ne kà neprahtneeki, bet kà prahta-laudis. Mat.10,16. Jehk.3,13.

16. Ņemeet wehrâ to laiku, jo tahs deenas ir launas. Am.5,13. Rom.12,11. Kol.4,5.

17. Tadehl ne-eſat neprahtigi, bet ſaproteet, kas ir ta Kunga prahts. p.10. 1 Kor.14,20.

18. Un nepeedſeratees ar wihnu, tas ir poſts; bet topeet peepilditi ar Garu, Sak.20,1. 23,20.29 ꝛc. Luhk.21,34.

19. Runadami ſawâ ſtarpâ ſlawas-dſeeſmâs un pateizibas-dſeeſmâs un garigâs dſeeſmâs, dſeedadami un ſlawu dodami tam Kungam ſawâs ſirdis, Dahw.dſ.96,2. Kol.3,16.

20. Pateikdami weenumehr par wiſu Deewam un tam Tehwam eekſch muhſu Kun-

ga Jesus Kristus wahrda, p.4. 2,6.7. Kol.1,12. 3,17.1Tes.5,18.

21. Zits zitam padodamees eekſch Deewa-bijaſchanas. Wihl.2,3. 1 Peht.5,5.

22. Juhs ſeewas, eſat paklauſigas ſaweem wihreem kà tam Kungam. 6,5.7. 1 Moſ.3,16. Kol.3,18. 1 Peht.3,1.

23. Jo wihrs ir ſeewas galwa, kà ari Kristus draudſes galwa; winſch ir ſawas meeſas Peſtitajs. 1,23.23. 1 Kor.11,3.

24. Bet kà draudſe Kristum ir paklauſiga, tàpat ari ſeewas ſaweem wihreem wiſàs leetàs. Kol.3,20.

25. Juhs wihri, mihlejeet ſawas ſeewas, tà kà ari Kristus to draudſi mihlejis un pats par to ir nodewees, p.2. Kol.3,19. 1 Peht.3,7.

26. Ka winſch to ſwehtitu, ko iraid ſchkihſtijis zaur uhdens-maſgaſchanu eekſch wahrda, Jahn.15,3. 17,17.19. 1 Peht.1,22.23. Tit.3,5.

27. Ka winſch to draudſi ſtahditu ſawâ preekſchâ apgodinatu, kurai nebuhtu nekahds traipeklis, nedſ grumba, nedſ zita kahda waina, bet ka ta buhtu ſwehta un beſwainiga. 1,4. Dahw.dſ.45,14. Augſt.dſ.4,7.

28. Tàpat peenahkahs wihreem ſawas ſeewas mihlet kà ſawu meeſu; jo kas ſawu ſeewu mihlè, tas mihlè ſewi paſchu. p.23.

29. Jo neweens wehl eenihdejis ſawu paſcha meeſu, bet tas to kopj un glabà, tà kà ari Kristus to draudſi. 2 Moſ.21,10. Sak.11,17.

30. Jo mehs eſam wina meeſas lozekli, no wina meeſahm un no wina kauleem. 4,25. 1 Moſ.2,23.

31. Tapehz zilweks atſtahs ſawu tehwu un mahti un peekerſees pee ſawas ſeewas, un tee diwi buhs weena meeſa. 1 Moſ.2,24.

32. Schis noſlehpums ir leels; bet es runaju par Kristu un par to draudſi. 2 Kor.11,2.

33. Tàpat ari jums ikweenam buhs ſawu ſeewu mihlet kà ſewi paſchu; bet ſeewa lai bihſtahs wihru. p.22.23.

6. nodaļa.

Mahziba behrneem, wezakeem 1; kalpeem, kungeem 5; par dwehſeles-drukahm 10.

1. Juhs behrni, paklauſeet ſaweem wezakeem eekſch ta Kunga, jo tas peeklahjahs. Kol.3,20.

2. Godà ſawu tehwu un mahti — (ſchis ir tas pirmais bauſlis, kam ir apſoliſchana) —

3. Lai tew labi klahjahs un tu ilgi dſihwo wirs ſemes. 2 Moſ.20,12.

4. Un juhs tehwi, nekaitinajeet ſawus behrnus; bet uſaudſinajeet tos ta Kunga mahziſchanâ un pamahzi-

ſchanâ. 1 Moſ. 18, 19. Gal. 19, 18. 19. Kol. 3. 21.

5. Juhs kalpi, paklauſeet teem, kas pehz meeſas juhſu kungi, ar biſaſchanu un drebeſchanu, eekſch ſirds weenteeſibas, it kà Kriſtum, 5, 22. Wihl. 2, 12. Kol. 3, 22 ꝛc. Tit. 2, 9. 1 Peht. 2, 18.

6. Nekalpodami tik preekſch azihm, it kà gribedami patikt zilweteem, bet kà Kriſtus kalpi, daridami Deewa prahtu no wiſas dwehſeles, 1 Kor. 7, 22.

7. Ar labu prahtu, kà tam Kungam kalpodami un ne kà zilweteem,

8. Sinadami, ja kas ko labu darihs, ka tas to atdabuhs no ta Kunga, lai ir kalps, lai ſwabadneeks. 1 Kor. 3, 8. 2 Kor. 5, 10.

9. Un juhs kungi, darait to paſchu wineem, ſtahdamees no beedinaſchanas, ſinadami, ka ari jums Kungs ir debeſis, un tas ne-uſluhko zilweka waigu. 3 Moſ. 25, 43. Mahz. 5, 7. Rom. 2, 11. Kol. 4, 1.

10. Beidſot, manibrahki, topeet ſpehzigi eekſch ta Kunga un eekſch wina ſpehka waras. 3, 16. 1 Kor. 16, 13. 1 Jahn. 2, 14.

11. Apwelkat wiſas Deewa bruņas, lai warat preti ſtahwet wella wiltigahm uſmahkſchanahm. p. 13 ꝛc. (Luhk. 11, 22.) 2 Kor. 10, 4.

12. Jo mums naw zihnſchanahs p[illegible]n aſinihm, bet pret tahm waldibahm un warahm, pret teem paſaules walditajeem ſchihs paſaules tumſibâ, pret teem launeem gareem gaiſâ. 2, 2. Eſ. 24, 21. Mat. 16, 17. Jahn. 14, 30. Kol. 2, 45. Parahd. 12, 7.

13. Tadehl ſagrahbeet wiſus tos Deewa eerotſchus, la juhs warat preti ſtahwet launâ deenâ un wiſu uſwahrejuſchi paſtahwet. 1 Peht. 5, 8. 9.

14. Tad nu ſtahweet, ſawus gurnus apjoſuſchi ar pateeſibu un apwilkuſchi taiſnibas bruņas, 4, 15. 21. Eſ. 11, 5. 59, 17.

15. Un kahjas apahwuſchi ar gatawu prahtu pakal dſihtees tam meera ewangeliumam, 2, 1. Eſ. 9, 5

16. Pahr wiſahm leetahm ſagrahbuſchi tizibas preekſchturamahs bruņas, ar ko juhs ta blehdneeka ugunigahs bultas wiſas wareſeet iſdſehſt; Dahw. dſ. 7, 14. Gal. 30, 5. 1 Peht. 5, 9. 1 Jahn. 2, 14.

17. Un nemeet peſtiſchanas bruņu-zepuri un ta Gara ſobinu, tas ir Deewa wahrdu;

Eſ. 49, 2. 59, 17. Mat, 4, 1—11. 1 Teſ. 5, 8. Ebr. 4, 12. Parahd. 1, 16.

18. Arikweenuluhgſchanuun peeluhgſchanuluhgdami allaſchihn eekſch Gara, un uſ to nomodâ buhdami eekſch wiſadas paſtahweſchanas un aiſluhgſchanas par wiſeem ſwehteem, Kol. 4, 2. 3.

19. Un par mani, ka man tas wahrds taptu dots, kad es ſawu muti atdaru, ar droſchibu ſinamu darit ewangeliuma noſlehpumu, 3,4.9. Dahw.dſ.51,17. 2 Kor.3,12. 6,11. 2 Teſ.3,1.

20. Par ko es wehſtneſis eſmu kehdês, lai to droſchi ſludinaju, kà man peenahkahs. 3,1. Kol.4,4. 2 Tim.1,16.

21. Bet lai ari juhs ſinat, kà man klahjahs, un ko es daru, tad wiſu jums ſtahſtihs Tikikus, tas mihlais brahlis un uſtizigais kalps eekſch ta Kunga. Ap.darb.20,4. Kol.4,7.

22. To es ihpaſchi tadehl pee jums eſmu ſuhtijis, lai juhs warat ſinat, kà mums klahjahs, un lai winſch juhſu ſirdis eepreezinà. Kol.4,8. 2 Tim.4,12.

23. Meers lai ir teem brahleem un mihleſtiba ar tizibu no Deewa, ta Tehwa, un no ta Kunga Jeſus Kriſtus. 1,15. Gal.1,3. 6,16.

24. Schehlaſtiba lai ir ar wiſeem, kas beſ miteſchanahs mihlo muhſu Kungu Jeſu Kriſtu. Amen. 1 Kor.16,22.23. Wihl.4,23.

Sw. apuſtuļa Pahwila grahmata Wihlipeeſcheem.

1. nodaļa.

Pahwila pateiziba, luhgſchana, droſchiba 1; Par paſtahwigu tizibas zihniſchanos 27.

1. Pahwils un Timoteus, Jeſus Kriſtus kalpi, wiſeem teem ſwehteem eekſch Kriſtus Jeſus, kas ir Wihlipôs, un ari teem biſkapeem un palihgeem: Ap.darb.16,12. 1 Kor.16,10. 2 Kor.1,1. 1 Tim.3,2.12. Tit.1,1.

2. Schehlaſtiba lai ir jums un meers no Deewa, muhſu Tehwa, un no ta Kunga Jeſus Kriſtus. Kol.1,2.

3. Es pateizu ſawam Deewam, zikkahrt juhs peminu, Rom.1,8 u. 1 Kor.1,4.

4. Arweenu ikkatrâ luhgſchanâ par jums wiſeem ar lihgſmibu luhgdamees,

5. Juhſu beedribas dehl pee ewangeliuma no pirmahs deenas lihdſ ſchim laikam; 1 Kor.1,9. Kol.1,6. 1 Jahn.1,3.7.

6. To ihpaſchi zeredams, ka tas, kas to labo darbu eekſch jums eeſahzis, to pabeigs lihdſ Jeſus Kriſtus deenai. 2,13. 1 Kor.1,6—8. 1 Teſ.5,24.

7. Tà man peederahs no jums wiſeem domat, tadehl ka es juhs turu ſawâ ſirdî,

ir eekſch ſawahm ſaitehm, ir eekſch ſawas aiſbildinaſchanahs un ewangeliuma apſtiprinaſchanas, juhs wiſus, kam lihdſ ar mani ir dala pee tahs ſchehlaſtibas. p.17. 2 Kor.7,3. Ew.3,1. 4,1.

8. Jo Deews ir mans leezineeks, zik loti es pehs jums wiſeem ilgojos ar Jeſus Kriſtus ſirds-mihleſtibu. 2,1. Rom.1,9. 2 Kor.5,14.

9. Un par to es Deewu luhdſu, ka juhſu mihleſtiba jo deenas wairotos eekſch atſihſchanas un wiſas ſamaniſchanas, Ew.1.8.

10. Ka juhs warat pahrbaudit to, kas labs un kas kauns, kai juhs eſat ſkaidri un nepeedauſigi uſ Kriſtus deenu, 2,15. Rom.2,18. 12,1. 2. Kol.1,22.

11. Peepildditi ar taiſnibas augleem, kas ir zaur Jeſu Kriſtu, Deewam par godu un ſlawu. Ew.1,12. 5,9.

12. Bet es gribu, ka juhs ſinat, brahli, ka tas, kas man ir notizis, jo wairak ir iſdewees ewangeliumam par pee-augſchanu; Ew.6,21.

13. Tà, ka manas ſaites ir tapuſchas ſinamas eekſch Kriſtus wiſâ teeſas-namâ un wiſeem teem ziteem, 4,22. Ew.4,1. (Ap. darb. 23,35.)

14. Un ka daudſ no teem brahleem eekſch ta Kunga, zaur manahm ſaitehm eedroſchinati, ja wairak uſdrihſtahs to wahrdu runat beſ bailibas. Ew.6,19.

15. Ziti gan ſludinà Kriſtu ari ar klaudibu un ſtrihdu, bet ziti ari ar labu prahtu.

16. Kas to dara ar ſtrihdu, tee Kriſtu ſludinà ne no ſkaidras ſirds, un domà manahm ſaitehm behdas peelikt; 2 Kor.2,17. 4,2.

17. Bet kas to dara no mihleſtibas, tee to dara ſinadami, ka es eſmu likts par ewangeliuma aiſſtahwetaju. p.7,13. 2 Tim. 1,8.

18. Kas par to? tadſchu Kriſtus top ſludinats wiſadâ wihſê, lai nu ar neſkaidru, lai ar pateeſigu ſirdi; par to es preezajos un preezaſchos.

19. Jo es ſinu, ka tas man par ſwehtibu iſdoſees zaur juhſu luhgſchanu un zaur Jeſus Kriſtus Gara palihdſibu, 2 Kor.1,11. Ew.4,16.

20. Pehz manas ſirſnigas gaidiſchanas un zeribas, ka es nekahdâ leetâ nepalikſchu kaunâ, bet ka ar wiſu droſchibu, it kà arween, ta ari tagadihn, Kriſtus taps paaugſtinats pee manahm meeſahm, waj zaur dſihwibu waj zaur nahwi. Rom.5,5. 1 Kor.6,20. 2 Kor.8,23. 1 Peht.4,16. (Ap. darb.19,17.)

21. Jo mana dſihwiba ir Kriſtus, un mirſchana man neſ augkus. Rom.14,7. 8. Gal.2,20.

22. Bet ja meeſâ dſihwot manam darbam ir par labu, tad, ko man buhs wehletees, to neſinu. 4.17. Rom.1,13.

23. Jo es topu ſpeeſts abejadi, man gribahs tapt atraiſitam un buht pee Kriſtus, — jo tas ir ļoti daudſ labaki; 2 Kor.5,8. 1 Teſ.4,17.

24. Bet meeſâ palikt ir wehl jo waijadſigi juhſu dehļ.

25. Un to tizedams es ſinu, ka es paliſchu un peejums wiſeem paliſchu jums par peeaugſchanu un tizibas lihgſmibu, 2,24. 2 Kor.1,24.

26. Ka juhſu ſlaweſchana eekſch Kriſtus Jeſus par mani wairojahs zaur to, ka es atkal pee jums nahkſchu. 2 Kor.1,14. 5,12.

27. Tikai turatees zeenigi pehz Kriſtus ewangeliuma, ka es, waj nahkdams un juhs redſedams, waj pee jums nebuhdams, waru dſirdet, ka juhs ſtahwat weenâ garâ, weenâ prahtâ kopâ zihnidamees par ewangeliuma tizibu, 2,2. Ap. darb 4 32. Rom.15,30. Kol.1,10.1Tim.1,18,19.

28. Un ka juhs nekahdâ leetâ netopat iſtruhzinati no teem pretineekeem; jo tas teem ir par ſihmi, ka pasudihs, bet jums, ka tapſeet iſglahbti, un tas ir no Deewa. 2 Teſ. 1,5. 2 Tim. 2,11. 1 Peht. 3, 14.

29. Jo jums ta ſchehlaſtiba ir dota Kriſtus dehļ, ne ween uſ wiņu tizet, bet aridſan par wiņu zeeſt, — Ap. darb.5,41. Rom.5,3.

30. To paſchu zihniſchanos zihnidamees, ko pee manim eſat redſejuſchi un tagad no manim dſirdat. Ap. darb.16,22 ꝛc. 1 Teſ.2,2.

2. nodaļa.

Par ſaderibu un paſemibu 1; Jeſus ſemiba un augſtiba 5.

1. Ja tad nu ir kahda pamahziſchana eekſch Kriſtus, ja tad ir mihleſtibas eepreezinaſchana, ja tad ir ta Gara beedriba, ja tad ir ſirdsſchehlaſtiba un apſchehloſchana, 1,8. Luhk.1,78. Rom.12,10. 2 Kor.5,20. 13,13. Ew.4,1—3.

2. Tad darat manu preeku pilnigu, ka jums ir weens prahts, weena mihleſtiba, weena ſirds un dwehſele; 1,27. 3,16. Rom. 12, 16. 1 Kor.1,10.

3. Uu nedarait neneeka ſtrihdedamees waj leeku godu mekledami, bet paſemigi turedami zits zitu augſtaku par ſewi paſchu. Gal.5,26.

4. Neweenam nebuhs raudſit uſ to, kas paſcham der bet itweens lai rauga ari uſ to, kas der ziteem. p.21. Rom.13,9. 1 Kor.1,24. 13,5.

5. Tahds prahts lai jums ir, kahds ari Kriſtum Jeſum biſis, Jahn.13,15. (1 Kor.2,16).

6. Kas Deewa gihmî buhdams netureſa par

laupijumu, Deewam lihdſi buht, 1 Moſ.3,5. Dahw.dſ.69,5. Kol.1,15.

7. Bet pats ſewi, ir iſtukſchojees un kalpa gihmi peenehmis un tà kà zits zilweks tapis, Eſ.52,13 ꝛc. 2 Kor.8,9. Ebr.2, 14, 17.

8. Un zilweka kahrtâ atraſts pats ſewi paſemojees, paklauſigs palizis lihdſ nahwei, lihdſ pat kruſta nahwei. Jahn. 14, 31. Mat.26, 39. Ebr. 5,8. 12,2.

9. Tapehz ari Deews winu waren ir paaugſtinajis un winam dahwinajis wahrdu, kas eet pahr wiſeem wahrdeem; Eſ.52,13. Ew.1,21 ꝛc. Ebr.1,4. 2,7. 8.

10. Ka Jeſus wahrdâ buhs zelus lozit wiſeem teem, kas ir debeſîs un wirs ſemes un apakſch ſemes, Mat.28,18. Rom.14,11. Parahd.5,13.

11. Un ikkatrai mehlei buhs apleezinat, ka Jeſus Kriſtus ir tas Kungs par godu Deewam, tam Tehwam. Jahn.5,23. 14,13. Ap. darb.2,36. 10,36. 1 Kor.8.6.

12. Tad nu, mani mihlee, tà kà juhs allaſchihn eſat paklauſigi bijuſchi, ne tikai man klaht eſot, bet nu daudſ wairak man kl[illegible] ſe-

natees ar bijaſchanu un drebeſchanu uſ to, ka topat ſwehti. Dahw.dſ.2,11. 2 Kor.2,9. 1 Peht.1,17.

13. Jo Deews ir, kas eekſch jums padara ir gribeſchanu ir padariſchanu pehz ſawa labà prahta. Jahn.15,5. 2 Kor.3,5. 8,10. 11. 1 Peht.1,5. 2 Peht.1,3.5. (Rom.7,18.)

14. Darait wiſu beſ kurneſchanas un ſchaubiſchanahs, Rom.14,23. 1 Kor.10. 10. 1 Tim.2,8. 1 Peht.4,9.

15. Ka eſat beſwainigi un ſkaidri, nenoſeedſigi Deewa behrni niknas un netiklas tautas widû, kur juhs ſpihdat it kà ſpihdekli paſaulè, 1,10. Mat.5,14 ꝛc. Ap. darb.2,40. Ew.5,8. 1 Peht. 2,12.

16. Paſargadami to dſihwibas-wahrdu man par ſlawu uſ Kriſtus deenu, ka es neeſmu welti tezejis, nedſ welti darbojees. 1,6. Gal.2,2. 4,11. 1 Teſ.2,19. 1 Tim.6,3. 14. Tit.1,9.

17. Bet jebſchu es topu upurets klaht pee juhſu tizibas upura un Deewa kalpoſchanas, tadſchu es preezajos un lihdſ ar jums wiſeem preezajos. 1,18. Rom.15,16. 2 Kor.12,15. 2 Tim.4,6.

18. Un par to paſchu preezajatees juhs aridſan un preezajatees lihdſ ar mani. 3,1.4,4.

19. Bet es zeru eekſch ta Kunga Jeſus, Timoteu drihſ

pee jums ſuhtit, lai es aridſan topu atſpirdſinats, kad dabuſchu ſinat, kà jums klahjahs. 1,1. 2 Kor. 7,13. 1 Teſ. 3,2.

20. Jo man naw neweena, kam buhtu tik weenads prahts ar mani, kas tik ſirſnigi par jums gahdatu. 1 Kor. 16,10. (5 Moſ. 13,6.

21. Jo tee wiſi meklè, kas paſcheem, ne, kas Jeſum Kriſtum der. p. 4. 2 Tim. 4,10. 16.

22. Bet wiņa pahrbauditu uſtizibu juhs ſinat, ka wiņſch, it kà tehwam dehls, lihdſ ar mani ir kalpojis pee ewangeliuma. 1 Tim. 1,2.

23. Tad nu es zeru tuhdaſ ſcho ſuhtit, tik lihdſ redſeſchu, kà ar mani buhs.

24. Bet to es teeſcham zeru eekſch ta Kunga, ka es pats aridſan drihſ nahkſchu. 1,25.

25. Bet es tureju par waijadſigu pee jums ſuhtit Epafroditu, to brahli un mana darba un zihniſchanahs-beedri, juſu apuſtuli, kas manai waijadſibai kalpojis, p. 30. 4,18. 2 Kor. 8,23. 2 Tim. 4,11.

26. Tadehk ka wiņſch pehz jums wiſeem ilgojahs un wiņam ruhpeja, ka juhs dſirdejuſchi, wiņſch eſot neweſels.

27. Un wiņſch ari guleja uſ mirſchanu, bet Deews par wiņu ir apſchehlojees, tomehr neween par wiņu, bet ari par mani, ka man nenahktu noſkumſchana uſ noſkumſchanu. Jahn. 4,47. 2 Kor. 1. 9. 10.

28. Tad nu es wiņu jo drihſ eſmu ſuhtijis, lai juhs to atkal redſedami warat preezatees, un mana noſkumſchana top maſaka.

29. Tad nu uſņemat wiņu eekſch ta Kunga ar wiſu preeku, un tos tahdus turat godâ. Rom. 16,2. 1 Kor. 16,18.

30. Jo Kriſtus darba dehk wiņſch ir nahzis tuwu pee nahwes, nebehdadams par ſawu dſihwibu, lai wiņſch man kalpotu juhſu weetâ. Ap. darb. 20,24. 1 Kor. 16,10. 17.

3. nodaļa.

Par tizibas taiſnibu 1; par debeſ'mantu un kriſtigu dſihwoſchanu 13.

1. Un wehl, mani brahli, preezajatees eekſch ta Kunga. To paſchu jums weenumehr rakſtit, man naw par apnikſchanu, bet jums par ſtiprinaſchanu. 1,25. 2,18. 4,4.

2. Redſeet tos ſunus, redſeet tos launos ſtrahdneekus, redſeet to ſagraiſiſchanu!

p. 18. Mat. 7,6. 2 Kor. 11,13. Gal. 5,12. 6,12. Parahd. 22,15.

3. Jo mehs eſam ta apgraiſiſchana, mehs, kas Deewam kalpojam garâ un eekſch Kriſtus Jeſus leelamees un nepaļaujamees uſ meeſu.

Jahn. 4,24. Rom. 2,29. 4,1 ꝛc. Gal. 6,13. 14. 16.

4. Jebſchu man waretu buht ari paļauſchanahs uſ meeſu; ja zitam kam ſchkeet, ka tas war paļautees uſ mee-

su, es wairak: 2 Kor. 11, 18. 21 u.

5. Es esmu apgraisits astotâ deenâ, no Israëla tautas, no Benjamina zilts, Ebrejs no Ebrejeem, pehz bauslibas warisejs, 1 Mos. 17, 12. Ap. darb. 26, 5. Rom. 11, 1.

6. Pehz karstuma draudses waijatajs, pehz tahs taisnibas, kas ir eeksch bauslibas, beswainigs. Ap. darb. 22, 3 u. 23, 1. Gal. 1, 13.

7. Bet kas man bija par mantu, to es Kristus dehl esmu turejis par skahdi. Luhk. 14, 33.

8. Jo pateesi es ari wisu turu par skahdi pret Kristus Jesus, mana Kunga, atsihschanas augsto mantu; tadehl es wisu esmu pametis, un to turu par suhdu, lai es Kristu mantoju,

9. Un eeksch wina topu atrasts, ka man naw sawa taisniba, ta, kas ir no bauslibas, bet ta, kas ir zaur Kristus tizibu, proti ta taisniba, kas ir no Deewa zaur tizibu; Rom. 3, 22. Gal. 1, 16. 21.

10. Lai es atsihstu winu un wina augschamzelschanahs spehku un to lihdszeeschanu ar winu un winam lihdsigs topu nahwê, Rom. 6, 4. 5. 8. 17. Ew. 1, 19 u. Gal. 16, 17. Parahd. 1, 9.

11. Waj jele waretu nahkt peetahs augschamzelschanahs no mironeem. Ap. darb. 26, 6 u. 1 Tes. 4, 16.

12. Ne it kà es to jau buhtu dabujis, waj jau buhtu pilnigs; bet es tam dsenos pakal, waj es to ari gan waretu satwert, tà kà ari es esmu satwerts no Kristus Jesus. Dahw. ds. 73, 23 u. 1 Tim. 6, 12.

13. Brahli, man neschkeet, ka to jau esmu satwehris; Eb. 11, 26.

14. Bet to ween saku: aismirsdams to, kas ir pakalâ, es steepjos us to, kas preekschâ, es dsenos us to mehrki, pehz tahs goda-malsas, us ko Deews debesis aizinà eeksch Kristus Jesus. 1 Kor. 9, 24 u. Kol. 3 2. Eb. 3, 1.

15. Wisi nu, kas esam pilnigi, lai schahdu prahtu turam; un ja juhs wehl par kaut ko zitadi domajeet, tad Deews ari to jums parahdihs. Rom. 14, 1—6. 2 Kor. 13. 11. Ebr. 5, 14.

16. Bet tikai, pee ka esam tikuschi, tai paschâ zelâ lai staigajam! 1, 27. 2, 2. Gal. 6, 15. 16.

17. Dsenatees manim pakal, brahli, un luhkojeet us teem, kas tà staigà, kà mehs jums esam par preekschsihmi. 4, 9. 1 Kor. 11, 1.

18. Jo daudsi staigà, par kureem jums daudskahrt esmu sazijis, bet tagad saku ari raudadams, ka tee Kristus kruста eenaidneeki; 2 Kor. 2. 4. Gal. 6. 12.

19. Winu gals irpasuschana, winu Deews ir wehders, un

winu gods ſtahw winu launâ, winu prahts neſahs uſ paſaules leetahm. Rom.6.21. 16,18. 2 Kor.11,15. 2 Peht.2,13.

20. Bet muhſu dſihwoſchana ir debeſîs, no kureenes mehs ari gaidam to Peſtitaju, to Kungu Jeſu Kriſtu, 1 Kor.1,7. Kol.3,1 ꝛc. Tit.2,13. Ebr.11,13—16. 13,14.

21. Kas muhſu neezigo meeſu pahrwehrtihs, ka ta top lihdſiga wina godibas meeſai, pehz tahs ſpehzibas, ar ko winſch ari wiſas leetas war nolikt apakſch ſawahm kahjahm. 1 Kor.15,43.49. Ew.1,19 ꝛc. 1 Jahn.3,2.

4. nodaļa.

Daſchadas pamahzischanas. Pateiziba Wihlipeeſcheem par atſuhtitu dahwanu.

1. Tad nu, mani mihlee brahļi, manas ſirds ilgoſchanahs, mans preeks un mans kronis, — tà ſtahweet eekſch ta Kunga, juhs mihlee. 1,8.27. 2,16. 1 Kor.16,13. 2 Kor.1,14. 1 Teſ.2,19. 2 Teſ.2,15.

2. Es luhdſu Ewodiu un luhdſu Sintiku, lai ir weenis prahtis eekſch ta Kunga; 2.2.

3. Un tewi aridſan luhdſu, tu mans ihſtais darba beedri: gahdà par ſchahm ſeewahm, kas lihdſ ar mani ir zihnijuſchahs eekſch ewangeliuma, tà kà ir Klem[illegible] ir mani ziti darba-beedri, kuŗu wahrdi ir dſihwibas grahmatâ. 1,27. (Wihlem.2.) Dahw.dſ.69,29. Parahd.13,8.

4. Preezajatees eekſch ta Kunga weenumehr; es ſaku atkal: preezajatees! 3,1. Eſ.61,10. 2 Kor.6,10.

5. Lai juhſu lehniba top ſinama wiſeem zilwekeem; tas Kungs ir tuwu. Tit.3,2. Jehk.5,8.9.

6. Nebehdajatees par neko; bet juhſu luhgſchanas wiſâs leetâs lai pee Deewa top ſinamas zaur peeſaukſchanu un peeluhgſchanu ar pateikſchanu. Ew.6,18. 1 Tim.2,1. 1 Peht.5,7. 1 Jahn.5,14.15.

7. Un tas Deewa meers, kas augſtaks ne kà wiſa ſapraſchana, tas paſargahs juhſu ſirdis un juhſu domas eekſch Kriſtus Jeſus. 4 Moſ.6.26. Rom.5,1. Ew.3,20. Kol.3,15.

8. Un wehl, brahļi, wiſu, kas pateeſigs, wiſu, kas godigs, wiſu, kas taiſns, wiſu, kas ſchkihſts, wiſu, kas mihligs, wiſu, kam laba ſlawa, ja ir kahds labs tikums, un ja ko war teikt, — to leelat wehrâ. Rom.12,17. Tit.3,8.14.

9. Ko juhs ari eſat mahzijuſchees un dabujuſchi un dſirdejuſchi un redſejuſchi pee manis, to darait; tad tas meera Deews buhs ar jums. 3,17. 1 Teſ.5,23.

10. Bet es loti eſmu preezajees eekſch ta Kunga, ka juhs nu atkal reiſ eſat uſſahkuſchi gahdat par mani: par ko juhs ari eſat gahdajuſchi, bet tas laiks jums naw iſdewees. 2 Kor. 11, 9.

11. Es to neſaku nekahda truhkuma dehl; jo es eſmu mahzijees iſtikt ar to, kas man ir. 1 Tim. 6, 6. Ebr. 13, 5.

12. Un es ſinu ſems buht, un es ſinu augſts buht; wiſadi un wiſâs leetâs eſmu mahzijees, ir pa-ehdis buht, ir iſſalzis, pilnibâ dſihwot un truhkumu zeeſt. 2 Kor. 11, 27.

13. Es ſpehju wiſas leetas eekſch ta, kas mani dara ſpehzigu, proti eekſch Kriſtus. Mark. 9, 23. 2 Kor. 12, 10.

14. Tomehr juhs eſat labi darijuſchi, ka juhs manas behdas lihdſ ar mani eſat neſuſchi.

15. Un ari juhs, Wihlipeeſchi, ſinat, ka no ewangeliuma pirmeem laikeem, kad es no Makedonijas eſmu iſgahjis, neweena draudſe naw ar mani beedribâ ſtahwejuſi eekſch doſchanas un nemſchanas, kà tikai juhs ween. 1 Kor. 9, 15 u. 2 Kor. 11, 9. 1 Tim. 1, 3.

16. Jo ari, kad es biju Teſalonikâ, juhs weenu un otru reiſi manim eſat ſuhtijuſchi preekſch manas waijadſibas. Ap. darb. 17, 1.

17. Ne it kà es to dahwanu meklejU, bet es meklejU to augli, kas no tahs bagatigi atlez preekſch jums. 1, 22. 2 Kor. 9, 6. Tit. 3, 14.

18. Bet es wiſu eſmu dabujis un man ir pahr pahrim; es eſmu papilnam apgahdats ar to, ko juhs zaur Epafroditu manim ſuhtijuſchi, kà ſaldu ſmarſchu, kà peenemigu un Deewam patihkamu upuri. 2, 25. (1 Moſ. 33, 11.) Ew. 5, 2. Ebr. 13, 16.

19. Bet mans Deews peepildihs wiſu juhſu waijadſibu pehz ſawas bagatibas eekſch godibas zaur Kriſtu Jeſu. 2 Kor. 9, 8. Ew. 1, 7.

20. Bet muhſu Deewam un Tehwam lai ir gods muhſchigi muhſcham. Amen. Gal. 1, 4. 5.

21. Sweizinajeet ikweenu ſwehtu eekſch Kriſtus Jeſus; tee brahli, kas pee manis, juhs ſweizinà. 1 Kor. 16, 20. Gal. 1, 2.

22. Wiſi tee ſwehtee juhs ſweizinà un wiswairak tee no keiſara nama. 1, 13. 2 Kor. 13, 12.

23. Muhſu Kunga Jeſus Kriſtus ſchehlaſtiba lai ir ar jums wiſeem. Amen. 1 Kor. 16, 23. Kol. 4, 18.

Ew. apustuļa Pahwila gr. Kolosseescheem.

1. nodaļa.

Par Kristu, zaur ko pasaule radita un pestita.

1. Pahwils, zaur Deewa prahtu Jesus Kristus apustulis, un Timoteus, tas brahlis, Ap.darb.16,1 ꝛc. Ew.1,1 ꝛc. Wihl.1,1.

2. Teem swehteem un tizigeem brahļeem eekſch Kristus Kolosâs: ſchehlaſtiba lai ir jums un meers no Deewa, muhſu Tehwa, un no ta Kunga Jesus Kristus. 1 Tes.1,1.

3. Mehs pateizam muhſu Kunga Jesus Kristus Deewam un Tehwam weenumehr par jums luhgdami, Rom.1,8. Ew.1,15.16.

4. Kad eſam dſirdejuſchi par juhſu tizibu eekſch Kristus Jesus un par to mihleſtibu uſ wiſeem ſwehteem, Wihlem.5.

5. Tahs zeribas dehļ, kas jums ir nolikta debeſîs, par ko juhs papreekſch eſat dſirdejuſchi zaur to pateeſibas, proti ewangeliuma, wahrdu. Ew.1,13. 1 Peht.1,3.4.

6. Tas pee jums ir nahzis, it kà ari wiſâ paſaulê, un neſ augļus un aug, tà kà ari juhſu ſtarpâ no tahs deenas, kad eſat dſirdejuſchi un atſinuſchi Deewa ſchehlaſtibu eekſch pateeſibas; p.23. (Rom.10,18.) Wihlip.1,5.

7. Tà juhs ari eſat mahzijuſchees no Epafras, muhſu mihļà darba-beedra, kas ir uſtizigs Kristus kalps preekſch jums, 4,12.

8. Kas mums ari ſtahſtijis juhſu mihleſtibu Garâ. 2,1.

9. Tapehz ari mehs no tahs deenas, kad to eſam dſirdejuſchi, nemitejamees par jums Deewu luhgt un peeſaukt, lai juhs topat peepilditi ar wiņa prahta atſihſchanu eekſch wiſas gudribas un garigas ſapraſchanas, 2,2. Ew.1,8.15 ꝛc.

10. Lai juhs zeenigi ſtaigajeet, tam Kungam it par patikſchanu, eekſch wiſa laba darba augļus neſdami un peeaugdami eekſch Deewa atſihſchanas, Ew.4,1. 5,9. Ebr.13,21.

12. Ar wiſadu ſpehku ſpehzigi buhdami pehz wiņa godibas waras eekſch wiſas pazeetibas un lehnprahtibas ar lihgſmibu, Ew.3,16. 2 Peht.3,18. Ebr.10,36.

12. Pateikdami tam Tehwam, kas muhs ir darijis derigus, lihdſ ar teem ſwehteem mantibu dabuht eekſch gaiſmas. Ap.darb.26,18. Ew.1,11.18. 1 Peht.1,4.

13. Tas muhs ir iſrahwis no tumſibas waras un pahrſtahdijis ſawa mihļà Dehla walſtibâ, 2,15. Ap.darb.26,18. Ew.1,6.

14. Eekſch ka mums ir ta pe-

stischana zaur wiņa asinihm, ta grehku peedoschana; Ew.1,7.

15. Tas ir ta neredsamà Deewa gihmis, wisu radijumu pirmdsimtais. 2 Kor.4,4. Ebr.1,3. Parahd.3,14. (Dahw.ds.89,28.)

16. Jo eekſch wiņa wisas leetas ir raditas, tas debesis un wirs semes, redsamahs un neredsamahs, lai ir troņi, lai ir kundsibas, lai ir wirsneezibas, lai ir waldibas, wisas leetas ir raditas zaur wiņu un us wiņu. 2,10. Jahn.1,3.10. Rom.11,36.

17. Un wiņsch ir preekſch wisahm leetahm, un wisas leetas pastahw eekſch wiņa; Sak.8,22 ꝛc. Jahn.17,5. Ebr.1,3. Parahd.22,13.

18. Un wiņsch ir tai meesai ta galwa, proti tai draudsei; wiņsch ir tas eesahkums, tas pirmdsimtais no teem miroņeem, ka wiņsch starp wiseem buhtu tas pirmais. p.24. 1 Kor.15,20. Ew.1,22 ꝛc. 4,15. Parahd.1,5.

19. Jo tam Tehwam ir patizis, ka eekſch wiņa mahjotu wisa pilniba, 2,3.9. Jahn.1,16.

20. Un ka zaur wiņu un us wiņu wisu salihdsinatu, ir to, kas wirs semes, ir to, kas debesis, meeru daridams zaur wiņu, zaur wiņa kruſta asinihm. Luhk.19,38. Ew.1,10.2,14.16.

21. Un juhs, kas zitkahrt bijaht ſweschi un sawâ prahtâ eenaidneeki eekſch launeem darbeem, tas tagad ir salihdsinajis Rom.5,10. Ew.2,1.3.12. 4,18.

22. Eekſch wiņa zilwezigas meesas zaur nahwi, ka tas juhs nostahditu ſwehtus un beſwainigus un nenoſeedsigus sawâ preekſchâ; Luhk.1,75. Ew.1,4. 2,14 ꝛc.

23. Ja tik juhs paleekat tizibâ eegrunteti un pastahwigi un nenowehrſchami no ta ewangeliuma zeribas, ko juhs eſat dſirdejuſchi, kas ir pasludinats wiſai radibai apakſch debess. Schim es, Pahwils, esmu palizis par kalpu. p.6. 2,7. Mark.16,15. Ap.darb.4,12. 1 Kor.15,58. Ew.3,7. Ebr.3,14.

24. Es nu preezajos sawâs zeeschanâs par jums, un peepildu atkal, kas wehl truhkſt no Kristus behdahm, eekſch sawas meesas par wiņa meesu, kas ir ta draudse; Ap.darb.9,16. 2 Kor.7,4. Ew.3,1.13. 1 Peht.1,11.

25. Tai es esmu palizis par kalpu, kà Deews man to preekſch jums ir nowehlejis, lai Deewa-wahrdu pilnigi pasludinaju, Rom.15,19. 1 Kor.9,17. Ew.3,2.7.

26. To noſlehpumu, kas ir bijis paſlehpts no muhſchigeem laikeem un no dſimumu dſimumeem, bet tagad ſkaidri ir parahdits wiņa ſwehteem; Ew.3,3 ꝛc.

27. Teem Deews ir gribejis darit ſinamu, kahda ſchim noſlehpumam bagata godiba ſtarp tautahm; tas ir Kriſtus eekſch jums, ta godibas zeriba, 3,4. Rom.5,2. 2 Kor.13,5. Ew.1,18. 3,4—6.17. 1 Tim.1,1.

28. To mehs paſludinajam, paſtubinadami itweenu zilweku un mahzidami itweenu zilweku eekſch wiſas gudribas, lai mehs itweenu zilweku waram noſtahdit pilnigu eekſch Kriſtus Jeſus; 2,10. Ew.3,9. 4,13. 5,27.

29. Par to es ari darbojos, zihnidamees pehz wina ſpehzibas, kas eekſch manis ſtipri ſtrahda ar ſpehku. 4,12. 1 Kor.15,10. Ew.3,7.

2. nodaļa.

Par zilweku likumeem un paſaules gudribu 1; par kriſtibas ſpehku un ſwabadibu eekſch Kriſtus 11.

1. Jo es gribu, ka juhs ſineet, zik leela zihniſchanahs man ir par jums un par teem, kas ir Laodikeâ, un par wiſeem, kas manu meeſigu waigu naw redſejuſchi; 1,29. 4,13. Gal.1,22. Wihlip.1,30.

2. Lai wiņu ſirdis taptu eepreezinatas, un wini taptu ſaweenoti eekſch mihleſtibas un bagatigi peepildīti ar ſapraſchanu atſihſt Deewa, ta Tehwa, un Kriſtus noſlehpumu. 3,14. Jahn.17,3. Ew.3,19. 4,14.15.

3. Eekſch ta ir apſlē- ta wiſa gudribas un atſihſchanas bagatiba. Eſ.45,15. Rom.11,33. 1 Kor.1,24. 2,7 ꝛc.

4. Bet to es ſaku, lai neweens juhs nepeewil ar gudreem wahrdeem. p.8. Ew.5,6.

5. Jo jebſchu es ne-eſmu klaht ar meeſu, tomehr es jums eſmu klaht ar garu, preezadamees un redſedams juhſu kahrtigu dſihwoſchanu un juhſu ſtipru tizibu uſ Kriſtu. 1 Kor.5,3. 14,40.

6. Tad nu tà, kà juhs Kriſtu Jeſu, to Kungu, eſat peenehmuſchi, tà ſtaigajeet eekſch wiņa, Ew.4,1.20.

7. Eeſakņoti un uſtaiſiti eekſch wiņa un apſtiprinati eekſch tizibas, tà kà juhs eſat mahziti, augdami eekſch tahs ar pateizibu. 1,23. 3,15.17. Ew.3,17. 4,15 ꝛc. 1 Peht.2,5.

8. Peeluhkojeet, ka neweens juhs neaplaupa zaur paſaules gudribu un tukſchu wiltibu pehz zilweku ſtahſtiſchanahm, pehz paſaules likumu ſahkumeem un ne pehz Kriſtus. p.4. 16.22. Rom.16,18. Gal.4,3. Ew.4,14. 5,6.

9. Jo eekſch wiņa mahjo wiſa Deewibas pilniba zilweka meeſâs. p.17.1,19. Jahn.1,14. Ew.1,23.3,19, 1 Tim.3,16.

10. Un juhs eſat pilnigi eekſch wiņa, kas ir wiſas wirſibas un waldibas galwa; 1,16.28. Ew.1,21.23. 3,10.

11. Eekſch wiņa juhs ari eſat apgraiſiti ar apgraiſiſchanu ne rokahm daritu, zaur grehzigâ meeſas-prahta noliſchanu, zaur Kriſtus apgraiſiſchanu; 3,5.9. 5 Moſ. 30.6. Ew. 2,11. Wihl. 3,3.

12. Lihdſ ar wiņu apraktî kriſtibâ, eekſch ka juhs ari eſat uſmodinati zaur to tizibu, ko Deews rada, kas wiņu no miroņeem ir uſmodinajis; 1,29. 2,5 ꝛc. 3,1. Rom. 6,4.5. 1 Kor. 2.5. Ew. 1,19.20. 1 Peht. 1,5.

13. Tas ari juhs, kad bijaht miruſchi noſeegumôs un ſawas meeſas preekſch-ahdâ, ir darijis lihdſ ar wiņu dſihwus, ſchehligi jums peedodams wiſus noſeegumus; Luhk. 7,42. Ew. 2,1.5.11.

14. Un ir iſdeldejis to parahdu-grahmatu, to likumu raſtu, kas mums bija preti, un to ņehmis noſt un peeſitis pee kruſta; Rom. 10,4. Gal. 3,13. Ew. 2,15. (Jer. 17,1.)

15. Un ir nopoſtijis tahs waldibas un waras un tahs klaiſi ſmeeklâ lizis un ſawas uſwahreſchanas-godu pahr tahm parahdijis zaur wiņu. p. 10. 1,13. Luhk. 11,22. Ew. 4,8. 6,12.

16. Tad nu lai neweens juhs neteeſâ par ehdeenu, waj par ſwehtkeem waj jauneem mehneſcheem waj ſwehtdeenahm; p. 21. 3 Moſ. 23. Mat. 15,11 ꝛc. Rom. 14,2 ꝛc. Gal. 4,10. Ebr. 9,10.

17. Ta bija to nahkoſcho leetu ehna; [illegible]ſchana ir Kriſtus. Ebr. 8,5. 10,1.

18. Lai no tahs goda-maſas neweens juhs nenogreeſch, kas leekâ paſemibâ un engeļu kalpoſchanâ pats ſewim patihk un uſ to dſenahs, ko wiņſch naw redſejis, un ir welti uſpuhſts ſawâ meeſas-prahtâ, p. 8.23. 1 Kor. 8,1. Wihl. 3,14.

19. Un neturahs pee tahs galwas, no ka wiſa meeſa zaur lozekleem un dſihſlahm palihdſibu dabu un ir ſalaiſta un uſaug deewiſchkâ augumâ. Ew. 4,15.16.

20. Ja nu juhs lihdſ ar Kriſtu teem paſaules-likumeem eſat nomiruſchi, ko tad juhs, it kà wehl paſaulê dſihwotut, topat apgruhtinati ar paweh-lehm: p. 8. Gal. 4,9.

21. Ne-aiſtar! nebaudi! ne-aiſteezi! p. 16. 3 Moſ. 5,2. 1 Tim. 4,3.

22. (Kam wiſam jaſuhd, kad to leetà) — pehz zilweku pawehlehm un mahzibahm,

p. 8. Mat. 15,9.17.18.

23. Kas gan leekahs gudras dehl tahs paſchu uſņemtahs Deewa kalpoſchanas un paſemoſchanahs un meeſas netaupiſchanahs, tomehr neweenam naw par godu, bet tik par meeſas-prahta peepildiſchanu. p. 18. (1 Kehn. 12,33.) Rom. 13,14. 1 Tim. 4,8. 5,23.

3. nodaļa.

Par debeſigu prahtu 1; aiſjaunoſchanos 5; mihleſtibu un meeru 12; kà ikweenam pehz ſawas kahrtas jaturahs 18.

1. Ja tad nu juhs ar Kriſtu

esat augschamzehluschees, tad mellejeet to, kas ir augschâ, kur Kristus ir, sehdedams pee Deewa labahs rokas. 2,12.13.
Wihlip.3,20. Ebr.12,2.

2. Domajeet uf to, kas ir augschâ, ne uf to, kas wirs semes. Mat.6,33.
Ebr.12,22. 13,14.

3. Jo juhs esat nomiruschi, un juhfu dsihwiba ir apslehpta ar Kristu eekfch Deewa. 1,27.
Wihlip.1,21.

4. Kad nu Kristus, juhfu dsihwiba, atspihdehs, tad ari juhs ar winu atspihdefeet eekfch godibas. 2 Tes.1,7.10. 1 Peht.1,7 ꝛc. 4,13. 1 Jahn.3,2.

5. Tapehz nonahweseet fawus lozeklus, kas pasaulei peeder, mauzibu, neschkihstibu, bestaunibu, launu eekahroschanu un mantas-kahribu, kas ir elku-kalposchana.
Rom.6,12. 8,13. Ew.5,3.5.

6. To dehl Deewa dusmiba nahk pahr teem netizibas behrneem. Ew.5,6

7. Schinis grehkôs ari juhs zitkahrt esat staigajuschi, kad eekfch teem dsihwojaht. 2,13.
Ew.2,1—3.

8. Bet tagad ari juhs wisu to noleekat: dusmibu, bahrdsibu, launumu, Deewa saimoschanu, bestaunigus wahrdus no sawas mutes.
Ew.4,29.31. 5,4.

9. Nemelojeet zits pret zitu un nowelkat to wezo zilweku ar wina darbeem, Ew.4,22.25.

10. Un apwelkat to jauno, kas top atjaunots uf atsihschanu pehz sawa raditaja gihmja. 1,9 ꝛc. 1 Mos.1,27. Gal.4,9. Ew.4,24.

11. Tur naw nei Greekis, nei Juhds, nei apgraisischana, neipreekfch-ahda, nei barbars (zilweks no sweschas tautas), nei skiteetis, nei kalps nei swabadneeks: bet Kristus ir wiss un eekfch wiseem.
Rom.1,14. 10,12. Gal.3,28. 5,6.

12. Tad nu apwelzeet kà Deewa isredsetee, swehteeun mihlotee, sirds schehlastibu, laipnibu, pasemibu, lehnibu, lehnprahtibu, Ew.4,2.32. 1 Peht.2.9.

13. Zits zitu panesdami un zits zitam peedodami, ja weenam ir ko suhdset pret otru, it kà ari Kristus jums ir peedewis, tàpat ari juhs.
Mat.6,14 ꝛc. Ew.5,2. Tit.3,2.

14. Un pahr wisu scho apwelzeet mihlestibu, kas ir pilnibas saite. Rom.13,8.10. Gal.5,6. Ew.4,3.

15. Un Deewa meers lai walda juhsu sirdîs uf ko juhs ari esat aizinati weenâ meesâ, un esat pateizigi. 2,7.
Wihlip.4,7. Ew.4,4.

16. Kristus wahrds lai miht bagatigi juhsu starpâ eekfch wisas gudribas, ka juhs paschi mahzaitees un paskubina-

jateesar schwehtahm dseesmahm un pateizibas-dseesmahm ungarigahm dseesmahm, tam Kungam mihligi dseedadami schawas sirdîs.

(2 Sam. 23, 1. 2.) 1 Kor. 1, 5. 14, 26. Ew. 4, 29. 5, 19. Ebr. 10, 25.

17. Un wisu, ko juhs dareet ar wahrdeem waj ar darbeem, to wisu dareet ta Kunga Jesus wahrdâ, pateikdami Deewam tam Tehwam zaur winu. Rom. 1, 8. 1 Kor. 10, 31. Ew. 5, 20.

18. Juhs seewas, esset paklausigas saweem wihreem, tà kà peeklahjahs eekschk ta Kunga. Ew. 5, 22 ꝛc.

19. Juhs wihri, mihlojeet sawas seewas un ne-esat bahrgi pret tahm.

20. Juhs behrni, esset paklausigi teem wezakeem wisâs leetâs, jo tas tam Kungam labi patihk. Ew. 6, 1 ꝛc.

21. Juhs tehwi, nekaitinajeet sawus behrnus, ka tee nepaleek bailigi.

22. Juhs kalpi, paklausait wisâs leetâs teem, kas pehz meesas juhsu kungi, ne preekschk azihm kalpodami, it kà gribedami zilwekeem patikt, bet sirds-weenteesibâ Deewu bihdamees.

23. Un wisu, ko juhs dareet, to dareet no sirds, tà kà tam Kungam un ne zilwekeem,

24. Sinadami, ka juhs no ta Kunga dabuhsset par atmaksu to eemantoschanu, jo juhs kalpojeet tam Kungam Kristum. 1, 12.

25. Bet kas nepareisi dara, tas dabuhs, ko tas nepareisi ir dartjis, un zilweka waigs neteek usluhkots.

4. nodaļa.

Pamahzischanas, sinas, sweizinaschanas.

1. Juhs kungi, kas ir pareisi un pehz teesas, to darait teem kalpeem, sinadami, ka jums arîdsan Kungs ir debesîs.

Ijab. 31, 14. 15. 34, 19. Ew. 6, 9.

2. Esset pastahwigi eekschk luhgschanas un esset nomodâ eekschk tahs ar pateizibu,

Ew. 6, 18. Wihl. 4, 6. 1 Tes. 5, 17.

3. Luhgdami turklaht ari par mums, ka Deews mums gribetu atwehrt ta wahrda durwis, runat Kristus noslehpumu, ka dehl es ari esmu saistits, 1, 27. (Ap. darb. 14, 27.)

Rom. 15, 30. Ew. 6, 19. 20. 1 Tes. 1, 9.

4. Lai es to waru darit sinamu, tà kà man peenahkahs runat.

5. Staigajeet eekschk gudribas preekschk teem, kas ir ahrâ, laiku wehrâ nemdami.

Ew. 5, 15. 16. 1 Tes. 4, 12.

6. Juhsu waloda lai ir arweenu mihliga un ar sahli sahlita, ka juhs sinat itweenam atbildet, kà peenahkahs.

Sak. 10, 32. Mark. 9, 50. Ew. 4, 29. 1 Peht. 3, 15.

7. Kà man klahjahs, par to Tikikus jums sinu dos, tas

mihlais brahlis un uſtizigais palihgs un amata-beedris eekſch ta Kunga, Ew.6,21.22.

8. Ko es tapehz eſmu ſuhtijis pee jums, lai es ſinu dabuhtu, kà jums klahjahs, un lai tas juhſu ſirdis eepreezinatu,

9. Ar Oneſimu, to uſtizigo un mihlo brahli, kas no juhſu draudſes; tee jums wiſu ſtahſtihs, kà te eet. p.12. Wilhem.10 ꝛc.

10. Ariſtarks, mans zeetuma-beedris, juhs ſweizinà, un Markus, Barnabas brahla dehls, par ko juhs paweheles eſat dabujuſchi (kad tas pee jums nahkſ, tad to uſnemeet), Ap.darb.15,39. 19,29. Rom.16,2. 2 Tim.4,11.

11. Un Jeſus, ar pawahrdu Juſts, kas ir no apgraiſiſchanas. Schee ween ir mani darba-beedri pee Deewa-walſtibas, kas man bijuſchi par eepreezinaſchanu. Gal.2,12. Wihl.2,25.

12. Epafra, kas ir no juhſu draudſes, Kriſtus kalps, juhs ſweizinà, weenumehr par jums zihnidamees eekſch luhgſchanahm, ka juhs pilnigi un ſtipri paſtahweet wiſâ Deewa prahtâ. p.9. 1,7.28.29. Wihlip.1,27. Wilem.23.

13. Jo es tam domu leezibu, ka winſch karſti darbojahs par jums un par teem Laödikeâ un par teem Jërapolî. 2,1. Parahd.3,14.

14. Luhkas, tas ahrſte, tas mihlais, un Demas juhs ſweizinà. Wilhelm.24. 2 Tim.4,10.11.

15. Sweizinajeet tos brahlus Laödikeâ, un Nimfu un to Deewa draudſi wiņa namâ. 1 Kor.16,19.

16. Un kad ta grahmata no jums ir laſita, tad gahdajeet, ka ta ari Laödikeas draudſê top laſita, un ka juhs aridſan to grahmatu no Laödikeas laſat. 1 Teſ.5,27.

17. Un ſakat Arkipam: kopi to amatu, ko tu eſi dabujis eekſch ta Kunga, ka tu to pilnigi iſdari. Wilem.2.

18. Ta ſweizinaſchana ar manu, Pahwila, roku. Peemineet manas ſaites! Schehlaſtiba lai ir ar jums! Amen! p.3. 1 Kor,16,21. 1 Teſ.5,28. Ebr.13,3.

Ew. apuſtuļa Pahwila pirmà gr. Teſalonikeeſcheem.

1. nodaļa.

Teſalonikeeſchu draudſes labà ſlawa.

1. Pahwils un Silwanus un Timoteus Teſalonikeeſchu draudſei eekſch Deewa ta Tehwa un ta Kunga Jeſus Kriſtus: ſchehlaſtiba lai ir jums un meers no Deewa,

muhsu Tehwa, un no ta Kunga Jesus Kristus.
Ap. darb. 17, 1. 10. 2 Kor. 1, 19. Wihl. 1, 1. 2 Tes. 1, 1. 2.

2. Mehs Deewam pateizam weenumehr par jums wisseem, juhs peeminedami sawâs luhgschanâs, Ew. 1, 16.

3. Bes miteschanahs peeminedami juhsu tizibas darbu un juhsu mihlestibas publinu un juhsu pastahwibu eeksch zeribas us muhsu Kungu Jesu Kristu, muhsu Deewa un Tehwa preekschâ, 3, 6. 5. 8. 1 Kor. 13, 13. 2 Tes. 1, 11. 3, 5. Jehk. 2, 17. Ebr. 6, 10.

4. Sinadami, ka juhs, no Deewa mihlotee brahli, esat iszedseti. Ew. 1, 4. Kol. 3. 12. 2 Tes. 2, 13.

5. Jo muhsu ewangelium ir bijis pee jums ne ween wahrdôs, bet ari spehkâ un Swehtâ Garâ un pilnâ pateesibâ: tà kà juhs sinat, kahdi mehs esam bijuschi pee jums juhsu labad. p. 9. 2. 9. 13. 1 Kor. 2, 4. 5. 4, 20.

6. Un juhs esat pakalds simuschees mums un tam Kungam un to wahrdu usnehmuschi eeksch daudsz behdahm ar Swehtâ Gara preeku;
2, 14. Ap. darb. 17, 5 u. 1 Kor. 11, 1. 2 Tes. 3, 7. 9.

7. Tà ka juhs esat palikuschi par preekschsihmi wisseem tizigeem Makedonijâ un Akajâ.
4, 10. Ap. darb. 19, 20. 21.

8. Jo no jums ta Kunga wahrds i[illegible]deen Makedonijâ un Akajâ, bet ari wisâs malâs juhsu tizība us Dewu ir isgahjusi, tà ka mums par to newaijaga neko runat.
4, 9. Rom. 1, 8. (10. 18.) 2 Tes. 1, 4.

9. Jo tee paschi sludinà par mums, kahdu ee-eeschanu mehs pee jums esam atraduschi un kà juhs esat atgreesuschees pee Deewa no teem elku-dee-weem, kalpot tam dsihwam un pateesam Deewam,
2, 1 u. Ap. darb. 14, 15. 1 Kor. 12, 2.

10. Un gaidit no debesihm wina Dehlu, ko winsch usmodinajis no mironeem, Jesu, kas muhs ispestijis no tahs nahkamahs dusmibas. 4, 16. Mat. 3, 7. Rom. 5, 9. Wihlip. 3, 20. Ebr. 9, 28.

2. nodaļa.

Kà Pahwils Tesalonikeeschem ewangeliumu sludinajis 1; un kà tee to usnehmuschi 13; ilgoschanahs tos redset 17.

1. Jo juhs paschi sinat, brahli, muhsu ee-eeschanu pee jums, ka ta naw bijusi weltiga. 1, 5. 9. 3, 5. 1 Kor. 15, 2.

2. Bet jebschu papreekschu bijahm zeetuschi un bijahm neewati Wihlipôs, tà kà juhs sinat, tomehr esam bijuschi droschi eeksch sawa Deewa, runat us jums Deewa ewangeliumu eeksch leelas zihnischanahs. Ap. darb. 16, 22 u. 17, 5. Wihlip. 1, 30. Kol. 1, 29.

3. Jo muhsu pamahzischana naw no aloschanas, nedz no neskaidribas, nedz no wiltibas. (4, 7.) 2 Kor. 2, 17.

4. Bet tà, kà Deews muhs ir zeenigus turejis, mums to ewangeliumu uſtizet, tà runajam, ne kà lai zilwekeem patihkam, bet Deewam, kas muhſu ſirdis pahrbauda.

1 Laik. 30, 17. Gal. 1, 10. 1 Tim. 1, 11.

5. Jo mihkſta mehle mums nekad naw bijuſi, tà kà juhs ſinat, nedſ kaut ko eſam darijuſchi mantas dehl, — Deews par to leezineeks; 2 Kor. 4, 2. 12, 14. Wihl. 1, 8. 1 Tim. 5, 21.

6. Nedſ godu melledami no zilwekeem, nei no jums, nei no zitteem, jebſchu warejahm ſawu ſwarigo ſpehku rahdit kà Kriſtus apuſtuli.

Jahn. 5, 41. 44.

7. Bet eſam bijuſchi lehnigi juhſu widû, it kà ſihditaja ſawus behrnus glabà.

4 Moſ. 11, 12. 1 Kor. 9, 4 ꝛc. 2 Teſ. 3, 8. 9.

8. Tàpat mehs pehz jums ilgodamees gribejahm jums paſneegt ne ween Deewa ewangeliumu, bet ari ſawas dwehſeles, tadehl ka juhs mums eſat palikuſchi mihli.

Rom. 1, 13 ꝛc. 2 Kor. 12, 15.

9. Jo peemineet, brahli, muhſu darbu un puhlinu; jo deenahm nattihm ſtrahdadami, lai neweenam no jums nebuhtum par gruhtumu, mehs jums eſam ſludinajuſchi Deewa ewangeliumu.

Ap. darb. 20, 18 ꝛc. 34. 1 Kor. 4, 12.

10. Juhs eſat leezineeki un Deews, kà mehs pee jums, kas tizat, eſam bijuſchi ſwehti un taiſni un nenoſeedſigi.

2 Teſ. 3, 7. 1 Tim. 3, 2.

11. Tàpat juhs ſinat, kamehs ikweenu no jums, it kà tehws ſawus behrnus, paſkubinajahm Ap. darb. 20, 31. 1 Kor. 4, 14. 15.

12. Un apleezinajahm, ka jums zeenigi buhs ſtaigat Deewam, kas juhs aizinà pee ſawas walſtibas un godibas.

5, 24. Ew. 4, 1. 2 Teſ. 2, 14.

13. Tapehz ari Deewam beſ miteſchanahs pateizam, ka juhs Deewa wahrda mahzibu no mums dſirdedami, to ne-eſat peenehmuſchi kà zilweku wahrdu, bet (tà kà tas pateeſigi ir) kà Deewa wahrdu, kas ari ſpehzigi ſtrahdà eekſch jums, kas tizat. 1, 2. 5. 6. (Ap. darb. 17, 11.)

14. Jo juhs, brahli, eſat pakaldſinuſchees tahm Deewa draudſehm, kas ir Juhdu-ſemê eekſch Kriſtus Jeſus, tapehz ka juhs aridſan to paſchu eſat zeetuſchi no ſaweem zilts-beedreem, kà ari wini no teem Juhdeem; 1, 6. Ap. darb. 8, 1. 12, 1.

15. Tee ari to Kungu Jeſu ir nokawuſchi un ſawus praweeſchus un muhs ir waijajuſchi un tee Deewam nepatihk un ir wiſeem zilwekeem preti; 4, 1. Zew. 2, 1. Ap. darb. 3, 15. 7, 52.

16. Un tee muhs kawè uſ paganeem runat, ka ſchee top iſglahbti, un tà wini arween ſawus grehkus peepilda. Bet ta duſmiba jau pahr

wineem nahkuſi winus no-beigt. Ezek. 7,2—6. Dan. 9,26. 27. Mat. 23,32. 33. Ap. darb 13,45. 17 13.

17. Bet mehs, brahli, kahdu brihdi no jums schkirti pehz waiga, ne pehz firds, jo wairak eſam ſteiguſchees ar gauſchu ilgoſchanos redſet juhſu waigu. Rom. 1,11. 13. Kol. 2,5.

18. Tadehk mehs pee jums eſam gribejuſchi nahkt (es Pahwils) weenu un otru reiſi; bet ſatans muhs aiſtawejis.

19. Jo kas ir muhſu zeriba waj preeks waj goda kronis? Waj ari ne juhs muhſu Kunga Jeſus Kriſus preekſchâ pee wina atnahkſchanas? 3,13. 4,10. Wihlip. 4,1.

20. Jo juhs eſat muhſu gods un preeks. 3,9. 2 Teſ. 1,4.

3. nodaļa.

Pahwila ruhpes un luhgſchanas par Teſaloniķeeſcheem.

1. Tadehk to ilgak nepaneſdami, eſam apņehmuſchees, weeni paſchi palikt Ateenê, p. 5. Ap. darb. 17,16.

2. Un eſam ſuhtijuſchi Timoteu, ſawu brahli un Deewa kalpu, ſawu darba-beedri eekſch Kriſtus ewangelijuma, juhs apſtiprinat un paſtubinat eekſch juhſu tizibas, 1 1. Ap. darb. 14,22. Kol. 4,11.

3. Ka neweens neſchaubahs ſchinis behdâs; jo juhs paſchi ſinat, ka tahs mums ir nolikt as. E ,12. Ebr. 10,30.

4. Jo kad pee jums bijahm, mehs jums papreekſch ſazijahm, ka behdas mums buhs jazeeſch, tà kà tas ari notizis un kà juhs to ſinat. Ap. darb. 14,22.

5. Tadehl aridſan es to ilgak nepaneſdams, winu eſmu ſuhtijis, lai es no juhſu tizibas dabuhtu ſinat, waj gan tas kahrdinatajs juhs naw kahrdinajis un muhſu darbs naw palizis weltigs? 2,1. Mat. 4,3. 2 Kor. 2,11. 11,3. Wihl. 2,16.

6. Bet tagad, kad Timoteus no jums ir nahzis pee mums un mums labas wehſtis neſis par juhſu tizibu un mihleſtibu, un ka juhs arweenu muhs labâ peeminâ turat, kahrodami muhs redſet, itin tà ari mehs juhs, 1,3. 2,17. Ap. darb. 18,5.

7. Tadehk, brahli, mehs eſam eepreezinati par jums eekſch wiſahm ſawahm behdahm un raiſehm zaur juhſu tizibu. 2,2. 2 Kor. 7,6. 7.

8. Jo tagad mehs atdſihwojamees, kad juhs paſtahwat eekſch ta Kunga. 1 Moſ. 45,27. 1 Kor. 16,13. Ew. 6,14 ꝛc.

9. Jo kahdu pateizibu mehs Deewam par jums waram atdot par wiſu ſcho preeku, ar ko preezajamees juhſu dehl muhſu Deewa preekſchâ? 2,19. 20. 3 Jahn. 4.

10. Naktihm deenahm loti gauſchi luhgdamees, lai waretum juhſu waigu redſet un

juhsu tizibas truhkumu peepildit. Rom.1,10.11.

11. Bet pats muhsu Deews un Tehws un muhsu Kungs Jesus Kristus lai paschkîr muhsu zelu pee jums. 2,18. (Dahw. ds.5,9.)

12. Bet jums lai tas Kungs dod augt un lai juhs dara pahr pahrim pilnigus eekscha mihlestibas sawâ starpâ un us wiseem, it kà ari mehs esam us jums, 4,1.9.10.5,15.2 Peht.1,7.

13. Ka winsch juhsu sirdis stiprinatu, buht nenoseedsigeem un swehteem muhsu Deewa un Tehwa preekschâ, kad muhsu Kungs Jesus Kristus atnahks ar wiseem saweem swehteem. 5,23. Wihlip.1,10. 2 Tes.1,7.10.

4. nodaļa.

Par kristigu dsihwoschanu 1; par miruscho augschamzelschanos un ta Kunga Jesus atnahkschanu 13.

1. Tad nu wehl, brahli, juhs luhdsam un pastubinajam eekscha ta Kunga Jesus, kà juhs no mums jau esat dsirdejuschi, kà jums buhs staigat Deewam par patikschanu, lai juhs jo deenas jo wairak peenemtees. 12,12. 1 Kor.15,58. 2 Kor.5,20. 2 Tes.3,12.

2. Jo juhs sinat, kahdas pawehles mehs jums esam dewuschi zaur to Kungu Jesu. 1 Kor.11,23. 2 Tes.3,6.

3. Jo schis ir Deewa prahts, ka juhs topat swehti, ka jums buhs atrautees no mauzibas, p.7. Ew.5,3.17 Ebr.12,14.

4. Ka ikweenam buhs sinat, sewim draugu mantot eekscha swehtischanas un goda, (1 Sam.21,5.) 1 Kor.6,13 u. 2 Kor.4,7.

5. Ne kahrîbas sehrgâ, kà ari tee pagani, kas Deewu nepasihst; Rom.1,24. Kol.3,5. Ew.2,12.

6. Ka neweèns sawam brahlim pahri nedara, ned̦ mantas dehl to peekrahpj kahdâ darischanâ, jo tas Kungs ir atreebejs par wisu to, tà kà mehs jums ari jau esam sazijuschi un apleezinajuschi. Gal.5,21.

7. Jo Deews muhs naw aizinajis us neschkihstibu, bet ka topam swehti.

8. Tad nu, kas ir nizinatajs, tas nenizina kahdu zilweku, bet Deewu, kas ari sawu swehto Garu jums ir dewis. 2,13. Luhk.10,16. Ew.4,30.

9. Bet jums newaijaga, ka es par to brahlu mihlestibu rakstu; jo juhs paschi esat Deewa mahziti, zits zitu mihlet, 1,8. 3,12. 5,1. Jahn.6,45. 1 Jahn.2,27.

10. Un juhs to ari darat wiseem brahleem, kas ir pa wisu Makedoniju; bet mehs juhs pastubinajam, brahli, jo deenas jo wairak peenemtees p.1. 1,7. 3,12.

11. Un turet par godu, klusi dsihwot un sawus darbus darit un sawahm rokahm

strahdat, tà kà mehs jums esam pawehlejuschi; Ew.4,28. 2 Tes.3,6—12. 1 Tim.2,2.

12. Ka juhs godigi staigajat preekſch teem, kas ir ahrâ, un ka jums zita newaijaga. Rom.12,17. 1 Kor.5,12.13.

13. Bet, brahli, es jums negribu flehpt par teem, kas ir aismiguschi, ka juhs nenoskumstat tà kà tee zitti, kam naw zeribas. 1 Kor.15,18.20. Ew.2,12. 2 Tes.2,16.

14. Jo ja mehs tizam, ka Jesus ir miris un augschamzehlees, tàpat ari Deews tos aismiguschos zaur Jesu atwedihs lihds ar wiņu. 1 Kor.6,14. 15,26 ꝛc.

15. Jo to mehs jums sakam zaur ta Kunga wahrdu, ka mehs, kas dsihwojam un atleekam us ta Kunga atnahkschanu, teem aismiguscheem nenahkſim preekſchâ. 2,13 1 Kor.(7,12) 15,23.51.

16. Jopats tas Kungs nahks semê no debesihm ar kleegschanu, ar leela engela balsi un ar Deewa basuni, un tee eekſch Kristus miruschee uszelsees papreekſch, Dan.12,1. 1 Kor.15,23,52. 2 Tes.1,7.

17. Pehz tam mehs, kas dsihwojam un esam atlikuschi, tapsim aisrauti lihds ar teem eekſch padebescheem tam Kungam preti gaisâ; un tâ mehs buhsim arween pee ta Kunga. Jahn.12,26. 14,13. Mihl.1,23. (Parahd.11,12.)

18. Tad nu eepreezinajatees sawâ starpâ ar scheem wahrdeem. 5,11.

5. nodaļa.

Par ta Kunga atnahkschanas laiku. Kà lai us to sataisahs. Pamahzischanas un sweizinaschanas.

1. Bet par teem laikeem un brihscheem, brahli, newaijaga jums rakstit. 4,9. Ap.darb.1,7.

2. Jo juhs paschi it labi sinat, ka ta Kunga deena nahks tàpat kà saglis naktî. (Isab.24,14. Obad.5.) Mat.24,3.36. Luhk.12,39. 2 Peht.3,10. Parahd.3,3. 16,15.

3. Jo kad tee sazihs: meers ir un droschiba, tad ta samaitaschana peepeschi nahks pahr teem, kà behrnu-sahpes pahr grubtu seewu, un tee ne-isbehgs. Es.13,8. Jer 6,14. Luhk.21,35.

4. Bet juhs, brahli, ne-esat eekſch tumsibas, ka schi deena kà saglis juhs sagrahbj. Ew.4,18. 5,8.

5. Juhs wisi esat gaismas behrni un deenas behrni; mehs ne-esam ne nakts ne tumsibas behrni.

6. Tad nu lai mehs negulam, tà kà tee zitti, bet lai esam nomodâ un staidrâ prahtâ. Luhk.21,36. Rom.13,11 ꝛc. 1 Peht.4,8. 5,8.

7. Jo tee, kas guļ, guļ naktî; un kas peedsehrahs, tee peedsehrahs naktî. Mat.24,49. Ew.5,18.

8. Bet mums, kas esam deenas behrni, buhs klaidrâprahtâ buht un apwilkt tizibas un mihlestibas bruņas un par bruņu zepuri pestischanas zeribu. 1,3. Luhk. 21,28. Ew. 6,14.17.

9. Jo Deews muhs naw nolizis us dusmibu, bet us muhschigas dsihwibas panahkschanu zaur muhsu Kungu Jesu Kristu, Rom. 9,22.23. Ew. 1,11. 2 Tes. 2,14. 1 Tim. 2,4.

10. Kas par mums ir miris, ka mums, lai esam nomodâ, lai aismiguschi, lihds ar winu buhs dsihwot. (4,15.17.) Rom. 14,8.9.

11. Tapehz pamahzaitees sawâ starpâ un ustaisatees zits zitu, tà kà ari jau dareet. 4,18. Ebr. 10,24 ꝛc.

12. Bet mehs juhs luhdsam, brahli, ka juhs tos atsihstat, kas juhsu starpâ strahdà, un sawus preekschneekus eeksch ta Kunga, un kas juhs pamahza. 1 Kor. 16,18. 1 Tim. 5,17.

13. Un turat tos jo wairak mihlus winu darba dehl; turat meeru sawâ starpâ. Ebr. 13,17.

14. Bet mehs juhs luhdsam, brahli, pamahzait netiklos, eepreezinajeet bailigos, paneseet wahjos, esseetlehnprahtigi pret wiseem. Gal. 6,1.2. 2 Tes. 3,6.11.15. Ebr. 12,12.

15. Peeluhkojeet, ka neweens neweenam ne-atmaksà launu ar launu, bet arween dsenatees us labu, tà sawâ starpâ, kà pret wiseem. 3,12. Rom. 12,9.17. 1 Peht. 3,9—11.

16. Preezajatees weenumehr. Wihl. 4,4.

17. Luhdseet Deewu bes mitschanahs. Luhk. 18,1. Kol. 4,2.

18. Pateizeet Deewam wisâs leetàs: jo tas ir Deewa prahts eekschk Kristus Jesus pee jums. 4,3. Ew. 5,20. Kol. 2,7.

19. Nenoslahpejeet to Garu. 1 Kor. 14,32.39. 1 Tim. 4,14.

20. Nenizinajeet praweeschu mahzibas. 1 Kor. 14,1 ꝛc.

21. Pahrbaudait wisu; to, kas labs, paturat. Ap. darb. 17,11. 1 Kor. 10, 15. 14,29. Wilh. 1,10. 1 Jahn. 4,1.

22. Atraujatees no wisa, kas leekahs launs. Rom. 12,9. 2 Kor. 7,1.

23. Bet pats tas meera Deews lai juhs swehti zaur zaurim, un wiss juhsu gars un dwehsele un meesa lai beswainigi top pasargati us muhsu Kunga Jesus Kristus atnahkschanu. 2,13. Rom. 15,33. Ebr. 4,12. 13,20 ꝛc.

24. Ustizigs ir tas, kas juhs aizinà, — tas to ari darihs. 2,12, 1 Kor. 1,9. 10,13. 2 Tes. 3,3. 1 Peht. 5,10.

25. Brahli, luhdseet par mums. 2 Tes. 3,1.

26. Sweizinajeet wisus brahlus ar swehtu skuhpstischanu. Rom. 16,16. 1 Peht. 5,14.

27. Es jums peekodinaju no

Deewa puses, lai schi grahmata top lasita preeksch wiseem swehteem brahleem. Kol.4,16. 2 Tes.2,2. 3,17.

28. Muhsu Kunga Jesus Kristus schehlastiba lai ir ar jums. Amen. Rom.16,20.24. 2 Tim.4,22.

Sw. apustula Pahwila otra gr. Tesalonikeescheem.

1. nodala.

Pateikschana, luhgschana, eepreezinaschana.

1. Pahwils un Silwanus un Timoteus Tesalonikeeschu draudsei eeksch Deewa, muhsu Tehwa, un eeksch ta Kunga Jesus Kristus: 1 Tes.1,1.

2. Schehlastiba lai ir jums un meers no Deewa, muhsu Tehwa, un no ta Kunga Jesus Kristus. 1 Kor.1,3. (1 Tim.1,2. 1 Peht.1,2.)

3. Mums peenahkahs Deewam weenumehr pateikt par jums, brahki, tà kà tas ir pareisi, tadehl ka juhsu tiziba augumâ aug un ka mihlestiba juhsu starpâ wairojahs pee itweena no jums; 2,13. 1 Tes.1,2.3. 3,6.12.

4. Tà ka mehs paschi juhsu dehl teizamees Deewa draudsês par juhsu pastahwibu un tizibu eekschwisahm juhsu waijaschanahm un eeksch tahm behdahm, ko juhs panesat, — 1 Tes.1,7.8. 2,14.19.20. 3,3 u.

5. Kas sihmejahs uf Deewa taisno tecsu, ka juhs nelaikat zeenigi, Deewa walstibu mantot, par ko juhs ari zeeschat. Luhk.21,36. Wihl.1,28. 1 Peht.4,17.

6. Tà ka tas ir pehz Deewa taisnibas, juhsu behdinatajeem atmaksat ar behdahm, Rom.12,19. Parahd.18,6.7.

7. Un jums, kas topat apbehdinati, dot atweegloschanu lihds ar mums, kad tas Kungs Jesus parahdisees no debesihm ar sawa spehka engeleem, Mat.25,31. 1 Tes.4,16. 1 Peht.4,13.

8. Ar uguns leesmahm sodit tos, kas Deewu nepasihst un kas ir nepaklausigi muhsu Kunga Jesus Kristus ewangeliumam. Es.29,6. 66,15. Mik.5,14. Rom.1,18.19. 10,16. 2 Peht.3,7.10. Ebr.2,1 u.

9. Tee par sodibu zeetihs muhschigu samaitaschanu no ta Kunga waiga un no wina spehka godibas, Es.2,19.21. Mat.25,41.46.

10. Kad winsch nahks winâ deenâ, lai taptu pagodinats eeksch saweem swehteem un apbrihnots eeksch wiseem teem, kas tizejuschi, (jo muhsu leezibai pee jums tapa

tizets.) Rom. 2,16. Kol. 1,27. 3,4.

11. Tadehl mehs ari weenumehr luhdsam par jums, lai muhsu Deews juhs dara zeenigus, ka dabujat, us to esat aizinati, un lai winsch juhs dara pilnigus wisâ labâ prahtâ un tizibas darbâ ar spehku;

1 Tes. 1,2.3. 2,12. 4,3.

12. Lai muhsu Kunga Jesus Kristus wahrds top pagodinats eekſch jums, un juhs eekſch wina, pehz muhsu Deewa un ta Kunga Jesus Kristus schehlastibas. Wihl. 1,20.

1 Peht. 4,11.16.

2. nodaļa.

Par Kristus atnahkschanu us teesu un par to preti-kristu.

1. Bet dehl muhsu Kunga Jesus Kristus atnahkschanas un dehl muhsu sapulzinaschanas pee wina mehs, brahli, juhs luhdsam, Mat. 24,31.

1 Tes. 4,15—17.

2. Ka juhs netopat drihs prahtâ schaubiti nedz istruhzinati, ne zaur garu, ne zaur wahrdu, ne zaur grahmatu, it kà no mums buhtu rakstits, ka ta Kunga deena esot klaht.

p. 15. 3,17. Mat. 24,4 u. 1 Tes. 5,2 u.

3. Lai neweens juhs nekahdâ wihsê nepeewil; jo ta nenahks, pirms ta atkahpschanahs nebuhs nahkuſi un tas grehka-zilweks, tas pasuschanas-dehls, nebuhs parahdijees, Mat. 24,10—12. Jahn. 17,12.

1 Tim. 4,1 u. 2 Peht. 2,1 u. 3,3 u

1 Jahn. 2,18. Pa

4. Kas turahs preti un paaugstinajahs pahr wisu to, kas Deews sauzams, un kas ir Deewa kalposchana, tà ka winsch Deewa-namâ sehsch kà Deews, israhdidamees, kà schu winsch esot Deews. Es. 14,13.14.

Ezek. 28,2. Dan. 11,36.

5. Waj juhs wairs nepeemineet, ka es wehl pee jums buhdams to jums esmu sazijis? Luhk. 24,44.

6. Un nu juhs sinat, kas aisklawè, teekams winsch parahdahs sawâ laikâ.

7. Jo tas netaisnibas noslehpums jau ir spehkâ, tikai ka tam, kas winu lihds schim aisklawè, wehl buhs tapt atnemtam nost. p. 3.4.

(1 Mos. 3,5.) 1 Jahn. 4,3.

Parahd. 17,5.

8. Un tad parahdisees tas netaisnais, to tas Kungs nomaitahs ar sawas mutes garu un isdeldehs, kad atspihdehs wina atnahkschana.

Es. 11,4.

9. Scha (ta netaisnà) atnahkschana noteekpehz Satanaspehka ar wisadu wiltibas waru un wiltibas sihmehm un brihnumeem 5 Mos. 13,1 u.

Parahd. 13,13 u.

10. Un ar wisadu peewilschanu us netaisnibu pee teem, kas pasuhd; tadehl ka tee pateesibas mihlestibu naw peenehmuschi, ka taptu swehti.

1,8. 2 Kor. 2,15.

1. Un tadehl Deews teem

suhtihs spehzigu maldischanahs garu, ka tee tiz meleem; (Ezek. 20, 24. 25.) Mat. 24, 24. Jahn. 5, 43. 1 Tim. 4, 1.

12. Lai top soditi wisi, kas pateesibai naw tizejuschi, bet kam bijusi patikschana pee netaisnibas. Jahn. 3, 19. 8, 45. 46. Rom. 1, 18. 32.

13. Bet mums peenahkahs weenumehr Deewam pateikt par jums, no ta Kunga mihlotee brahli, ka Deews no eesahkuma juhs isredsejis us pestischanu, lai zaur to Garu teekat swehti un tizat pateesibai. 1, 3. Ew. 1, 4. 1 Tes. 1, 4.

14. Us to winsch juhs ir aizinajis zaur muhsu ewangeliumu, lai panahkat muhsu Kunga Jesus Kristus godibu. 1 Tes. 1, 5. 2, 12. 5, 9. 2 Tim. 2, 14.

15. Tad nu, brahli, pastahweet un tureet tahs mahzibas, ko esat mahzijuschees tà zaur muhsu wahrdu, kà zaur muhsu grahmatu. 3, 6. 1 Kor. 11, 2.

16. Bet pats muhsu Kungs Jesus Kristus un muhsu Deews un Tehws, kas muhs ir mihlejis un dewis muhschigu eepreezinaschanu un labu zeribu eeksch schehlastibas, Jahn. 3, 16. Rom. 15, 13. 1 Tes. 4, 13. Tit. 3, 7. 1 Peht. 1, 3.

17. Tas lai juhsu sirdis eepreezinà un lai juhs stiprinà eeksch wisada laba wahrda un darba. 1 Tes. 3, 13.

3. nodala.

Par mahzitajeem buhs Deewu luhgt 1: no wiltigeem brahleem sargatees 6; tikuschi strahdat 12.

1. Beidsot, brahli, luhdseet par mums, lai ta Kunga wahrds tek un top godats, it kà ari pee jums, Dahw. ds. 147, 15. Kol. 4, 3. 1 Tes. 5, 25. (2 Tim. 2, 9.)

2. Un lai mehs topam atpestiti no teem netikleem un launeem zilwekeem; jo tizība netihk wiseem. Ap. darb. 2, 40. 17, 31.

3. Bet ustizigs ir tas Kungs, kas juhs stiprinahs un pasargahs no ta launa. 1 Tes. 5, 24. 2 Tim. 2, 13.

4. Un mehs zeram no jums eeksch ta Kunga, ka juhs, ko mehs jums pawehlam, ir darat, ir darisat. 2 Kor. 7, 16. 1 Tes. 5, 11.

5. Bet tas Kungs lai sataisa juhsu sirdis us Deewa mihlestibu un us Kristus pazeetibu. 1 Laik. 30, 18. Wihlip. 1, 29. 1 Tes. 1, 3. Ebr. 12, 2. 3. Parahd. 1, 9.

6. Mehs jums pawehlam, brahli, muhsu Kunga Jesus Kristus wahrdâ, atstahtees no ikweena brahla, kas staigà netikli un ne pehz tahs mahzibas, ko tas no mums ir dabujis. p. 10. 2, 15. Mat. 18, 17. 1 Kor. 5, 11. 1 Tes. 4, 1. 2.

7. Jo juhs paschi sinat, kà peederahs mums pakal dsihtees; jo mehs juhsu starpâ neesam netikli turejuschees, 1 Tes. 1, 6. 2, 10.

8. Nedſ eſam maiſi ehduſchi pee tahda beſ makſas, bet eekſch darboſchanahs un puhleſchanahs naktihm deenahm ſtrahdadami, ka neweenu no jums ne-apgæuhtinatum; 2Kor. 11, 7 ꝛc. 1 Teſ. 2, 9.

9. Ne ka mums nebuhtu brihw, bet lai paſchi ſewi jums dotum par preekſchſihmi mums pakaldſihtees. Ap. darb. 20, 35. 1 Kor. 9, 4 ꝛc.

10. Jo kad bijahm pee jums, to jums eſam pawehleſuſchi, ka, ja kas negrib ſtrahdat, tam arī nebuhs ehſt. 1 Moſ. 3, 19. Mat. 10, 10.

11. Jo mehs dſirdam, ka ziti juhſu ſtarpâ netikli ſtaigâ neko neſtrahdadami, bet nedarbus daridami. Gal. 12, 11. 1 Tim. 5, 13.

12. Bet teem tahdeem mehs pawehlam un tos paſtubinaſam zaur muhſu Kungu Jeſu Kriſtu, lai tee klusâ garâ ſtrahdà un ehd ſawu paſchu maiſi. p. 6. 1 Teſ. 4, 11.

13. Bet juhs, brahļi, nepeekuhſteet labu darit. Gal. 6, 9.

14. Bet ja kas muhſu wahrdeem ſchinî grahmatâ nepaklauſa, to eeſihmejat, un nejauzatees ar to, lai tas top aplaunots. p. 6.

15. Un neturoet to kà eenaidneeku, bet pamahzeet to kà brahļi. 2 Moſ. 19, 17. Mat. 18, 15 ꝛc. 1 Teſ. 5, 14.

16. Bet pats tas meera Kungs lai jums dod meeru weenumehr un wiſadi. Tas Kungs lai ir ar jums wiſeem. Wihl. 4, 9. 1 Teſ. 5, 23.

17. Ta ſweizinaſchana ar manu paſchu, Pahwila, roku; ſchi ir ta ſihme eekſch ikkatras grahmatas. Tà es rakſtu. 2, 2. (Rom. 16, 22.) 1 Kor. 16, 21.

18. Muhſu Kunga Jeſus Kriſtus ſchehlaſtiba lai ir ar jums wiſeem. Amen. 1 Teſ. 5, 28.

Sw. apuſtuļa Pahwila pirmà gr. Timoteum.

1. nodaļa.

Lai ſargahs no wiltigas mahzibas un neleetigahm paſakahm 3; par bauſlibas labumu 8; par Pahwila atgreeſchanos 12; lai Timoteus itzibâ paſtahw 18.

1. Pahwils, Jeſus Kriſtus apuſtulis, pehz Deewa, muhſu Peſtitaja un ta Kunga Kriſtus Jeſus, muhſu zeribas, pawehles p. 12 ꝛc. 2, 3. Rom. 1, 1. 1 Kor. 1, 1. Kol. 1, 27. 2 Tim. 1, 9. 1 Peht. 1, 3.

2. Timoteum, ſawam ihſtam dehlam eekſch itzibas: ſchehlaſtiba, apſchehloſchana, meers no Deewa, muhſu Tehwa

un no Jesus Kristus, muhsu Kunga. p. 13. Ap. darb. 16, 1. 1 Kor. 4, 17. Wihl. 2, 20. 2 Tim. 1, 2. Tit. 1, 4.

3. Itin kà es tewi esmu luhdsis Ewesû palikt, kad es gahju us Makedoniju, lai tu kahdus pastubinatu, nemahzit nekahdu zitu mahzibu, Ap. darb. 6, 3. 20, 1. 3. 4. 29.

4. Nedz zeenit pasakas un besgaligus zilts-rakstus, kas wairak zek jautaschanas ne kà Deewa draudsi kopj tizibâ, — 4, 7. Tit. 1, 14. 3, 9. 2 Peht. 1, 16.

5. Bet tas mahzibas galamehrkis ir mihlestiba no schkihstas sirds un labas apsinas un beswiltigas tizibas; p. 18. 19. 4, 1. 2. Mat. 5, 7. 8. Rom. 12, 9. 13, 10. 2 Tim. 1 5. 1 Peht. 1, 22.

6. No ta kahdi ir noklihduschi un greesuschees us tukschahm walodahm, 5, 15. 6, 4 u. 20. Tit. 1, 10.

7. Gribedami buht baufliba mahzitaji, tee neprot, nedz ko saka, nedz ko droschi leezinà. Mark. 12, 24. Rom. 2, 17 u.

8. Bet mehs sinam, ka baufliba ir laba, ja kas pehz tahs pareisi turahs, Rom. 7, 12.

9. To sinadams, ka baufliba naw eezelta taisnam, bet netaisneem un pahrgalwigeem, besdeewigeem un grehzineekeem, neswehteem un neganteem, tehwa- un mahtes-kaweejeem, slepkaweem, 2 Mos. 20, 3 u. 14. Gal. 5, 23.

10. Mauzineekeem, teem, kas pee wihrischkeem guk, zilweku-sagkeem, melkuleem, teem, kas nepateesi swehrè, un ja wehl kas tai weseligai Deewa-mahzibai ir pretim, 6, 3. 2 Mos. 21, 16. Rom. 1, 27. 13, 9. 1 Kor. 6, 9. (Tit. 1, 9. 13. 2, 1.

11. Pehz ta swehtà Deewa godibas-pilnà ewangeliuma, kas man ir ustizets. 6, 15. 16. 1 Tes. 2, 4

12. Un es pateizu tam, kas mani darijis spehzigu, muhsu Kungam Kristum Jesum, ka tas mani turejis par ustizigu un eezehlis schinî amatâ, 2, 7

13. Kas papreekisch biju saimotajs un waijatajs un waras-daritajs, bet man schehlastiba ir notikusi, jo es nesinadams to esmu darijis eekisch netizibas. Mat. 12, 31. Ap. darb. 3, 17. 1 Kor. 15, 9. Gal. 1, 13 u.

14. Tomehr muhsu Kunga schehlastiba jo pilniga ir bijusi pee manis ar tizibu un mihlestibu, kas ir eekisch Kristus Jesus. Rom. 5, 20. 1 Kor. 15, 10. 2 Tim. 1, 13.

15. Tas ir pateesigs un augsti peenemams wahrds, ka Kristus Jesus ir nahzis pasaulê grehzineekus isglahbt, starp kureem es esmu tas leelakais. 4, 9. Mat. 1, 21. 9, 13. 18, 11. Luhk. 18, 13.

16. Bet tadehl man schehlastiba ir notikusi, lai it ihpaschi pee manis

Jesus Kristus parahditu wisu lehnprahtibu teem par preekschsihmi, kas eekschwina tizehsu smuhschigu dsihwoschanu.
2 Peht.3,9.15.

17. Bet tam muhschigam, neisnihzigam Kehninam, tam neredsamam weenigam gudram Deewam lai ir gods un flawa muhschigi muhscham! Amen. 6,15.16. Jer.10,10. Rom.16,27.

18. Scho pawehli es tew leeku pee firds, mans dehls Timoteu, pehz teem praweeschu-wahrdeem, kas par tewi papreekschu ir faziti, lai tu pehz teem karo to labo karoschanu.
p.2 u. 4,14.6,12

19. Turedams tizibu un labu sinamu firdi, ko zitti atmetuschi un tizibas leetâs kâ sadragatalaiwaposta gahjuschi;
p.5. 3,9.4,1.6,10.21. 2Tim.1,12.4,7.

20. Starp teem ir Jmenejs un Alekfanders, ko esmu nodewis fatanam, lai tee kluhst pahrmahzziti, ka Deewu wairs nesaimo. 1 Kor.5,5. 11,32. 2Tim.2,17.18. 4,14.

2. nodaka.

Par luhgschanahm un allluhgschanahm 1; kâ wihri un seewas draudsê lai turahs 8.

1. Tad nu es pamahzu pahr wisahm leetahm, lai noteek luhgschanas, peesaukschanas, allluhgschanas, pateikschanas par wiseem zilwekeem,

Wihl.4,

2. Par kehninieem un wiseem, kas ir augstâ kahrtâ, lai mehs meerigi un klusi dsihwojam wisâ Deewa-bijaschanâ un godâ.
Esr.6,10. Jer.29,7. 2 Tes.3,12.

3. Jo tas ir labi un patihkami Deewa, muhsu Pestitaja, preekschâ, 1,1. 4,10. Luhk.1,47. Tit.2,3.

4. Kas grib, ka wisi zilweki top isglahbti un nahk pee pateesibas atsihschanas. 4,3. Es.45,22. Ezek.18,23. 2 Tim.3,7. 2 Peht.3,9. Ebr.10,26.

5. Jo weens Deews ir un weens widutajs starp Deewu un zilwekeem, tas zilweks Kristus Jesus, Jahn.17,3. Rom.5,15. Wilh.2,7. Ebr.12,24.

6. Kas sewi paschu ir nodewis par atpirkschanas-maksu preeksch wiseem par leezibu sawâ laikâ, Mat.20,28. Rom.16,25 u. Tit.2,14.

7. Us ko es esmu eezelts par pasludinataju un apustuli, (es saku pateesibu eekschKristus un nemeloju), par mahzitaju paganeem tizibâ un pateesibâ. 1,12. Rom.9,1. 11,13. 2 Tim.1,11.

8. Tad nu es gribu, lai wihri Deewu peeluhds wisâs weetâs, pazeldami swehtas rokas bes dusmibas un schaubischanahs. Jsak.16.17. Es.1,15. Mark.11,25. Jahn.4,21 Jehk.1,6. 4.8.

9. Tàpat lai ari ſeewas peeklahjigâs drehbês kaunigi un godigi gehrbjahs, ne ar ſapihtahm biſahm nedſ ar ſeltu nedſ ar pehrlehm nedſ ar dahrgahm drehbehm,
1 Peht.3,3—5.

10. Bet ar labeem darbeem, (kà tas ſeewahm klahjahs, kas pee Deewa kalpoſchanas turahs). 5,10. Tit.2,3 ꝛc.

11. Seewa klauſibâ lai mahzahs ar wiſu paklauſiſchanu.
1 Kor.14,34,35. Ew.5,22.

12. Bet ſeewai es nepałauju mahzit nedſ par wihru waldit, bet winai buhs turetees klufu. 1 Moſ.13,16. Tit.2,5.

13. Jo Ahdams papreekſch ir radits, pehz tam Ewa;
1 Moſ.2,18 ꝛc. 1 Kor.11,9.

14. Un Ahdams naw peewilts, bet ſeewa ir peewilta un krituſi pahrkahpſchanâ.
2 Kor.11,3.

15. Bet ta taps iſglahbta zaur behrnudſemdeſchanu, ja wina paleek tizibâ un mihleſtibâ un dſenahs pehz ſwehtas dſihwoſchanas ar godu.
4,3. 5,10.14. Tit.2,4.5.

3. nodaļa.

Par biſkapa-amatu 1; un par draudſees kopeſeem 8, par to leelo Kriſtus noſlehpumu 16.

1. Tas ir pateeſigs wahrds: ja kas eekahro biſkapa-amatu, tas eekahro teizamu darbu.
4,9. Ap.darb.20,28. Jehk.3,1.

2. Tad nu biſkapam peenahkahs buht nenoſeedſigam, weenas ſeewas wihram, ſahtigam, prahtigam, godigam, kas labpraht dod mahjasweetu, un kas maht mahzit;
5,9.14. 2 Tim.2,24. Tit.1,6 ꝛc.

3. Kas naw dſehrajs, ne rehjejs, nedſ negodigas pelnas dſinejs, bet lehnigs, ne ſtrihdigs, ne naudas kahrigs;
Ezek.44,21. Mat.24,49. Tit.1,11.

4. Kas ſawu namu labi walda, kam behrni, kas paklauſa ar wiſu godu;
3 Moſ.21,9. 1 Sam.2,12. Tit.1,6.

5. (Bet ja kas ſawu paſcha namu neſin waldit, kà tas gahdahs par Deewa draudſehm?) 5,8. Ap.darb.20,28.

6. Ne tahds, kas kriſtigu tizibu nule uſnehmis, lai ne-uſpuhſchas un ne-eekriht ſaimotaja teeſâ. 1 Kor.8,1. 2 Tim.2,22

7. Bet winam waijaga ari labas leezibas no teem, kas ahrâ, ka ne-eekriht neewaſchanâ un ſaimotaja walgôs
5,10. 14,.5 6,9. Kol.4,5. 2 Tim.2,26
3 Jahn.12.

8. Tàpat ari draudſes kopeſeem buhs buht godigeem kam naw diwejadas mehles, ne wihna-plihtneekeem, nedſ negodigas pelnas dſineſeem,
p.3. Ap.darb.6,3 ꝛc. Mihl.1,1.

9. Kas tizibas noſlehpumu tur eekſch ſchkihſtas ſinamas firds. 1,19. Ap.darb.24,16.

10. Un ſcheem aridſan buhs papreekſch tapt pahrbauditeem, pehz lai tee kalpo, ja

tee ir beſwainigi. p.13. 5,22.

11. Tàpat ari ſeewahm buhs buhtgodigahm, ne mehlnefehm, bet ſahtigahm, uſtizigahm wiſâs leetâs. 5,9. Tit.2,3.

12. Draudſes lopejeem buhs buht weenas ſeewas wihreem, kas ſawus behrnus un ſawu namu labi walda. p.2.4.5.

13. Jo kas labi kalpojuſchi, tee pelnahs labu pakahpi un daudſ droſchibas eekſch tizibas, kas ir eekſch Kriſtus Jeſus. p.10. Mat.25.21. Luhk.19 17.19.

14. To es tewim rakſtu, zeredams it drihſ nahkt pee tewis; 4,13.

15. Bet ja es aiſkawetos, lai tu ſini, kà peenahkas turetees Deewa-namâ, kas ir ta dſihwà Deewa draudſe, tahs pateeſibas pihlaris un pamats. 1Kor.16,7. Ew.2,19 ꝛc. 2Tim.2,20.

16. Un teizami leels ir tas Deewa-bijaſchanas noſlehpums: Deews ir parahdits meeſâ, taiſnots garâ, ſkatits no engeļeem, ſludinats tautahm, tizets paſaulê, uſņemts gohibâ. p.9. Jahn.1,14. 17,5. Rom.1,3.4. 1Kor.15,5—9. Ew.1,20 ꝛc. Kol.1,23. 2,9. (2Teſ.2,7.) 1Peht.3,18.

4. nodaļa.

Nahkamo laiku wiltigas mahzibas 1: kà lai Timoteus ſawu amatu uſtizigi kopj 6.

1. Bet tas Gars ſkaidri ſaka, ka nahkamôs laikôs ziti atkahpſees no tizibas, klauſidami wiltigus garus un wellu mahzibas, 1,10 ꝛc. 2Kor. 11,14 ꝛc. 2Teſ.2,9 ꝛc. 2Tim.3,1 ꝛc. 2Peht.3,3.1Jahn.2,18. Parahd.16,13 ꝛc.

2. Kas wiltigi melus runà, kam paſchu ſinama ſirds kà ar dedſelli eeſihmeta, 1,19, Mät.2,11. Jahn.8,44. 2Tim.3,5.

3. Kas aiſleedſ laulibâ eedotees, pawehl noturetees no baribahm, ko Deews radijis, lai tee tizigee un tee, kas pateeſibu aiſinuſchi, tahs ſanem ar pateizibu. 2,4. Dan.11,37. 1Kor.10,30.31. Kol.2,23. 2Tim.2,25.

4. Jo ikkatra Deewa radita leeta ir laba, un nekas naw atmetams, kas ar pateizibu top ņemts; 1Moſ.1,31. 5Moſ.8,10. Kol.2,16.21.

5. Jo tas top ſwehtits zaur Deewa wahrdu un luhgſchanu. Tit.1,15.

6. Kad tu ſchahs leetas teem brahļeem likſi preekſchâ, tad tu buhſi labs Jeſus Kriſtus kalps, uſaudſinats eekſch tizibas un labas mahzibas wahrdeem, uſ ko tu eſi dſinees. 2Tim.1,5. 3,15.16.

7. Bet tahs neſwehtahs un neleetigahs paſakas atmeti un darbojees pats eekſch Deewa-bijaſchanas. 1,4.6,20.2Tim.4,4.

8. Jo ta meeſigà darboſchanahs maſ ko der;

bet Deewa-bijaſchana der pee wiſahm leetahm; un tai ir ſchahs tagadejahs un tahs nahkoſchahs dſihwoſchanas apſoliſchana. 6,6 ꝛc. Mat. 6,33. Kol. 2,23.

9. Tas ir pateeſigs un augſti peenemams wahrds. 1,15. 3,1.

10. Jo par to mehs ari ſtrahdajam un topam neewati, ka eſam zerejuſchi uſ to dſihwo Deewu, kas ir wiſu zilweku, wiswairak tizigo Peſtitajs. 2,3.4. 6,17. 1 Teſ. 1,9. Tit. 2,10.11.

11. Schahs leetas pawehli un mahzi. Tit. 2,15.

12. Lai neweens nenizinà tawu jaunibu, bet topi teem tizigeem par preekſchſihmi eekſch mahzibas, eekſch dſihwoſchanas, eekſch mihleſtibas, eekſch tizibas, eekſch ſchkihſtibas. 5,2.22. Jer. 1,6 ꝛc. 1 Kor. 16,1. 2 Kor. 6,6. Tit. 2,7.15.

13. Paſtahwi eekſch laſiſchanas, paſludinaſchanas, mahziſchanas, teekams es nahku. 3,14.

14. Kopi to dahwanu, kas ir eekſch tewis, kas tew zaur praweeſchu wahrdeem ir dota, kad tee wezaji tew rokas uſlika. 1,18. 5,22. 2 Tim. 1,6.

15. Par to gahda, pee tam paleezi, ka tawa pee-augſchana top redſama wiſâs leetâs.

16. Nem wehrâ ſewi paſchu un to mahzibu, paſtahwi ſchinis leetâs; jo to daridams ir ſewi paſchu iſglahbſi, ir tos, kas tewi klauſa. Ap. darb. 20,28. 1 Kor. (7,16.) 9,22.27. 2 Tim. 3,14.

5. nodaļa.

Kà Timoteus lai turahs eekſch draudſes pret wezeem un jauneem, wihreem un ſeewahm 1; par atraitnehm 4; par wezajeem 17.

1. Wezu nerahj, bet pamahzi kà tehwu, jaunakus ka brahlus, 3 Moſ. 19,32. Mat. 23,8.

2. Wezakas ſeewas kà mahtes, jaunakas kà mahſas, eekſch wiſas ſchkihſtibas. p. 22. 4,12. Rom. 16,13.

3. Godà tahs atraiknes, kas ir ihſteni atraiknes. p. 5. 9. 16.

4. Bet ja kahdai atraiknei ir behrni jeb behrnu-behrni, tahdas lai papreekſch mahzahs ſawâ paſchu namâ deewabijigi dſihwot un atlihdſinat, ko no teem wezakeem dabujuſchas; jo tas ir labi un patihkami Deewa preekſchâ. Mark. 7,10 ꝛc.

5. Bet kura ir ihſteni atraikne un itin weena palikuſi, ta ſawu zeribu likuſi uſ Deewu un paleek luhgſchanâs un Deewa peeſaukſchanâs naktihm deenahm. Jer. 49,11. Luhk. 2,37. 1 Kor. 7,32.

6. Bet kura uſ kahribu dſenahs, ta dſihwa buhdama ir nomiruſi. p. 11. Mat. 8,22. Parahd. 3,1.

7. Un to pawehli, lai tahs turahs beſwainigi. p. 14. 4,11.

8. Bet ja kas ſawus peederigos un wiswairak ſawu ſaimi ne-apgahdà, tas tizibu ir aiſleedſis un ir flikſaks par netizigu. p. 4. 3,5. 2 Tim. 3,5.

9. Atraikne lai top iſwehleta

ne jaunaka kà jeschdeſmit gadus, kas bijuſi weena wihra ſeewa. 3,2.11. Rom.16,1.

10. Kurai labu darbu leezība top dota, ja ta behrnus uſaudſinajuſi, ja ta labpraht ſweſchineekus uſņehmuſi, ja ta ſwehteem kahjas maſgajuſi, ja ta apbehdinateem palihgâ nahkuſi, ja ta pehz ikweena laba darba dſinuſees. 2,15. 3,7. Luhk.8,44. Jahn.13,14. Ebr.13,2.

11. Bet jaunakas atraiknes atmet; jo kad tahs wehligas tapuſchas Kriſtum preti, tad tahs grib eet pee wihra,

12. Un tahm ir waina, ka tahs to pirmo tizibu pahrlauſuſchas. p.8. (1 Kor.7,34.)

13. Turklaht aridſan tahs ir ſlinkas, mahzahs apkahrt eet pa mahjahm; un ne ween ſlinkas, bet aridſan plukſchkes, nedarbus daridamas, runadamas, kas neklahjahs. Gal.7,11. 10,19. 2 Teſ.3,11.

14. Tad nu es gribu, ka tahs jaunahs eet pee wihra, behrnus dſemdê, namu walda un pretineekam nedod nekahda eemeſlauſ neewaſchanu. p.10. 2,15. 3,7. 1 Kor.7,9.39.40. Tit.2,8.

15. Jo zitas jau ir greeſuſchahs ſatanam pakaļ. 1,6.6,21.

16. Ja kahdam tizigam jeb kahdai tizigai ir atraiknes, tad lai tee tahm nahk palihgâ, un lai draudſe netop apgruhtinata, ka ta tahm ihſtenahm atraiknehm war nahkt palihgâ. p.4.5.8.

17. Tos wezajus, kas labi walda, turi diwkahrtigâ godâ, wiswairak tos, kas ſtrahdà eekſch wahrda un mahziſchanas. 1 Teſ.5,12. Ebr.13,17. (1 Peht.5,1. Rom.12,8.)

18. Jo tas rakſts ſaka: wehrſim, kas labibu iſmin, tew nebuhs aiſſeetpurnu, un: ſtrahdneekam ſawa alga peenahkahs. 5 Moſ.24,14.15. 25,4. Luhk.10,7. 1 Kor.9,9.

19. Pret wezaju ne-uſņem ſuhdſibas beſ diwi waj trim leezineekeem. Jahn.8,17. 2 Kor.13,1. Ebr.10,28.

20. Tos, kas apgrehkojahs, pahrmahzi wiſu preekſchâ, lai ari tee zitti bihſtahs. 5 Moſ.17,13. Gal.2,14. Ew.5,11.

21. Es peekodinaju Deewa un ta Kunga Jeſus Kriſtus un to iſredſeto engeļu preekſchâ, lai tu ſchahs leetas turi, neko nedaridams ne pehz eenaidibas, ne pehz draudſibas. 6,14. Mat.25,31. 1 Kor.11,10. 2 Tim.4,1 ꝛc.

22. Rokas neweenam ne-uſleez ahtri, un nepinees ar ſweſcheem grehkeem; ſewi paſchu glabà ſchkihſtu. p.2. 3,10. 4,14.

23. Un nedſer wairs uhdeni ween, bet ņem makenihi wihna, tawas paſirds labad un tawas daſchadas wahjibas dehk. Dahw.dſ.104,14,15. Kol.2,3.

24. Zitu zilweku grehki jau ſinami, pirms tee wehl preekſch teeſas nahk; bet zitu

ļauschu grehki pehz top ſinami. Gal.5,19 ꝛc. Ew.5,13.

25. Tàpat ari tee labee darbi jau ir ſinami; un kas wehl naw, tee newar palikt apſlehpti. Mat.5,14. Gal.5,22.

6. nodaļa.

Par kalpeem 1; wiltigeem praweeſcheem 3; par mantas kahribu 6; un tizibas zihniſchanos 12.

1. Wiſeem, kas ir kalpi apakſch juhga, teem buhs ſawus kungus wiſâ godâ turet, lai Deewa wahrdu un mahzibu neſaimo. 3 Moſ.26,13. Ew.6,5 ꝛc. Tit.2,5. 9.10.

2. Bet teem, kam ir tizigi kungi, nebuhs wiņus nizinaht, tapehz ka ſchee ir brahļi, bet jo wairak kalpot, tapehz ka ſchee, kas ſcho labumu dabu, ir tizigi un mihleti; to mahzi un pawehli. 4,11. Tit.3,8. Filem.16.

3. Ja kas zitu mahzibu mahza un nenahk pee muhſu Kunga Jeſus Kriſtus weſeligeem wahrdeem un pee Deewabijaſchanas mahzibas, 1,3.10. 3,16. Gal.1,6 ꝛc. 2 Tim.1,13.

4. Tas ir uſpuhſts un neſin neneeka, bet wahrgſt eekſch jautaſchanahm un wahrdukildahm, no ka zeļahs ſkaudiba, bahrſchanahs, ſaimoſchanas, ļaunas domas, p.20. 1,4.7. 2 Tim.2.14.

5. Neleetigas apjautaſchanas tahdeem, kam prahti ſajaukti, kam pateeſiba ſuduſi, kam ſchkeet, Deewa-bijaſchanu eſam mantaspelniſchanu: — atkahpees no tahdeem! 2 Tim.3,5.7.8. Tit.1,11. 3,9.10.

6. Bet ta ir leela mantoſchana, ja kas ir deewabijigs un peetizigs. 4,8. Mahz.7,11. Wihl.4,11. 1 Peht.5,7.

7. Jo mehs neneeka neeſam eenekuſchi paſaulê, tad ir ſinams, ka mehs ari neneeka newaram iſneſt. Jſak.1,21. Dahw.dſ.49.18.

8. Bet kad mums ſawa bariba un apgehrbs, tad lai mums peeteek. 1 Moſ.28,20. (2 Moſ.21,10.) Sak.30,8.

9. Bet kas grib bagati tapt, tee kriht kahrdinaſchanâ un walgâ un daudſ beſprahtigâs un nelabâs kahribâs, kas zilwekus gahſch ſamaitaſchanâ un paſuſchanâ. Sak.23,4. Mark.4,19.

10. Jo naudas kahriba ir wiſa ļaunuma ſakne; pehz tahs dſihdamees daſchi ir nomaldijuſchees no tizibas un paſchi ar daudſ ſahpehm ſaduhruſchees. 1,19.5,15. Gal.1,19. Luhk.12,15 ꝛc.

11. Bet tu, Deewa zilweks, behdſ no ſchahm leetahm; dſenees pehz taiſnibas, Deewa-bijaſchanas, tizibas, mihleſtibas, pazeetibas, laipnibas; 5 Moſ.16,20. 2 Tim.2,22. 3,17. Ebr.12,14.

12. Zihnees to labo tizibas zihniſchanos, ſagrahb to muh-

ſchigo dſihwibu, uſ ko tu aridſan eſi aizinats un eſi apleezinajis labu leezibu daudſ leezineeku preekſchâ. 1,18. 4,14. 2 Kor. 10,3 u. Wihl. 3,12 u. 2 Tim. 2,2.3. 4.7.

13. Es tew pawehlu Deewa preekſchâ, kas wiſu dara dſihwu, un Jeſus Kriſtus preekſchâ, kas apakſch Ponzius Pilatus apleezinajis to labo leezibu, 5,21. Mat. 26.23. 27,11. Jahn. 18,37. Rom. 14,17. Parahd. 1,5.

14. Scho bauſli turet neaptraipitu, nenizinatu lihdſ muhſu Kunga Jeſus Kriſtus atſpihdeſchanai, 1,18. Tit. 2,13.

15. Ko ſawâ laikâ parahdihs tas ſwehtais un weenigi warenais, tas wiſu kehninu Kehninſch un wiſu kungu Kungs, 1,11.17. 5 Moſ. 10,17. Dahw. dſ. 136,3. Parahd. 19,16.

16. Kam ween ir nemirſtiba, kas dſihwo nepee-eijamâ gaiſchumâ, ko neweens zilweks naw redſejis, nedſ war redſet. Tam lai ir gods un muhſchiga wara! Amen.

2 Moſ. 33,20. Dahw. dſ. 104,2. Dan 2,22. Jahn. 1,18. 5,26. 2 Tim. 4,18.

17. Teem bagateem ſchinî paſaulê pawehli, lai tee augſti neturahs, nedſ zerê uſ to nepaſtahwigo bagatibu, bet uſ to dſihwo Deewu, kas mums wiſas leetas bagatigi paſneedſ par atſpirgſchanu; 4,10. 5,5. Sak. 11,28. Abak. 2,6. Luhk. 12,20. Ap. darb. 14,15.27. (Jehk. 2,5.)

18. Lai tee labu dara, bagati top eekſch labeem darbeem, labpraht iſdala, ir dewigi, Tit. 3,8. Ebr. 13,16.

19. Lai few mantas krahj par labu pamatu uſ nahkamo laiku, ka tee dabu muhſchigo dſihwoſchanu. Mat. 6,20. Luhk. 16,9.

20. Ak Timoteu, glabâ to uſtizeto mantu, atraudamees no tahm neſwehtahm walodahm un tukſchahm ſtrihdu runam, kas zelahs no tahs gudribas, ko pa nepateeſi tà ſauz; 1,18. 4,7. Kol. 2,8. 2 Tim. 2,2.14.16. 3,14.

21. Pee kuras turedamees daſchi nomaldijuſchees no tizibas. Schehlaſtiba lai ir ar tewi! Amen. 1,6.19. 2 Tim. 2,18. 4,22.

Otrs apuſtuļa Pahwila otra gr. Timoteum.

1. nodaļa.

Par paſtahwibu.

1. Pahwils, zaur Deewa prahtu Jeſus Kriſtus apuſtulis, aizinats ſludinat to dſihwibu eekſch Kriſtus Jeſus, p. 10. 2,8. 1 Kor. 1,1. 1 Jahn. 2,25.

2. Timotenm, tam mihlam

dehlam: ſchehlaſtiba, apſchehloſchana, meers no Deewa, ta Tehwa, un no Kriſtus Jeſus, muhſu Kunga. 1 Tim. 1, 2.

3. Es pateizu Deewam, kam kalpoju no tehwu-tehweem ar ſkaidru ſinamu ſirdi, tà kà es beſ miteſchanahs tewi ſawâs luhgſchanâs peeminu naktihm deenahm, Ap. darb. 23, 1. 24, 14. Rom. 1, 8. 9. Filh. 3, 5.

4. Ilgodamees tewi redſet, peeminedams tawas aſaras, lai es topu peepildits ar preeku, 4, 9. 21. (Ap. darb. 20, 31, 37.)

5. Kad peeminu tawu beſwiltigo tizibu, kas jau papreekſch ir mahjojuſi eekſch tawas mahtes-mahtes Loidas un eekſch tawas mahtes Eunikas, un es ſtipri zeru, kà ari eekſch tewis. Ap. darb. 16, 1. 1 Tim. 1, 5.

6. Tapehz es tewim atgahdinaju, atkal pamodinat to Deewa ſchehlaſtibas dahwanu, kas ir eekſch tewis zaur manu roku uſlikſchanu. (Ap. darb. 19, 6,) 1 Teſ. 5, 19. 1 Tim. 4, 14.

7. Jo Deews mums naw dewis bailibas garu, bet ſpehka un mihleſtibas un ſawaldibas garu. Rom. 8, 15.

8. Tad nu nekaunees par muhſu Kunga leezibu, nedſ par mani, wina faiſtito; bet zeeti lihdſ to gruhtumu par ewangeliumu pehz Deewa ſpehka, p. 12. 2, 3. 9. 4, 5. Rom. 1, 16. Ew. 3, 1. 7. 13.

9. Kas muhs iſglahbis un aizinajis ar ſwehtu aizſchanu ne pehz muhſu darbeem, bet pehz ſawas ihpaſchas apnemſchanahs un ſchehlaſtibas, kas mums dota eekſch Kriſtus Jeſus no muhſchigeem laikeem, Rom. 8, 28. Ew. 1, 4. 11. 1 Teſ. 2, 12. Tit. 1, 2. 3, 5.

10. Un tagad ir parahdita zaur muhſu Peſtitaja Jeſus Kriſtus atſpihdeſchanu, kas nahwi iſdeldejis un dſihwibu un ne-iſnihzibu gaiſmâ wedis zaur ewangeliumu, Rom. 16, 25. 26. 1 Kor. 15, 55—57. Ebr. 2, 14.

11. Uſ ko es eſmu eezelts par ſludinataju un apuſtuli un mahzitaju paganeem. 1 Tim. 2, 7.

12. Tadehl es ari to zeeſchu, bet es nekaunos; jo es ſinu, kam eſmu tizejis, un ſtipri zeru, ka winſch ir ſpehzigs, to man nowehleto mantu pafargat lihdſ winai deenai. p. 18. 2, 9. 4, 8. Rom. 1, 16. Kol. 1, 5.

13. Paturi tahs weſeligahs mahzibas preekſch-ſihmi, ko tu eſi dſirdejis no manis, eekſch tizibas un mihleſtibas, kas ir eekſch Kriſtus Jeſus. 2, 2. 4, 3. Rom. 16, 17. 1 Tim. 6, 3. Tit. 2, 1.

14. Scho labo mantu glabà zaur to ſwehto Garu, kas eekſch mums mahjo. Rom. 8, 11. 1 Tim. 6, 20.

15. To tu ſini, ka wiſi, kas ir eekſch Aſijas, no manis ir

nogreesuschees; starp teem ir Figels un Ermogens.
4,10.16. 1 Kor.16,19.

16. Lai tas Kungs dod schehlastibu Onesifora namam; jo tas mani daudskahrtigi atspirdsinajis un naw kaunejees par manahm kehdehm;
p.8.4,19. Ap.darb.28,20. Ew.6,20. Wilem.7.

17. Bet Româ nahzis tas mani ruhpigi ir meklejis un atradis.

18. Lai tas Kungs tam dod, schehlastibu atrast pee ta Kunga winâ deenâ; un zik tas manim Ewesû kalpojis, to tu jo labi sini. p.12. 4,8. Mat.5,7. 1 Tim.1,3.

2. nodaļa.

Par ustizigu amata kopschanu un pazeeschanos behdâs 1; par wiltigahm mahzibahm un neleetigahm walodahm 16.23.

1. Tad nu, mans dehls, topi spehzigs eeksch tahs schehlastibas, kas ir eeksch Kristus Jesus. 1,2. 1 Kor.16,13.

2. Un ko tu no manis esi dsirdejis zaur daudsleezineekeem, to mahzi ustizigeem zilweekeem, kas buhs derigi ari zitus mahzit. 1,13. 1 Tim.3,2rc. 6,12.

3. Tad tu nu zeeti lihds to launumu kà labs Jesus Kristus karas-wihrs. 1,8. 4,5. 1 Tim.6,12.

4. Neweens karas-wihrs netinahs ar ziteem dsihwes-darbeem, lai war patikt tam, kas winu us karu dereji s. 1 Kor.9,25.

5. Un jebschu kas zihnahs, tas nedabuhs kroni, ja nebuhs pareisi zihnijees. 4,7.8. 1 Kor.9,26.

6. Semneekam, kas semi strahdà, buhs pirmajam dabuht no teem augleem. 1 Kor.9,27.

7. Rem wehrâ, ko es saku, lai tas Kungs tewim dod saprafschanu wisâs leetâs.
1 Laik.23,12. Sak.2,6.

8. Turi peeminâ Jesu Kristu, kas no mironeem usmodinats, no Dahwida dsimuma pehz mana ewangeliuma.
Rom.1,3. 1 Kor.15,4.20.

9. Wina dehl es launumu zeeschu lihds pat saitehm kà laundaritajs; bet Deewa wahrds naw saistits. 1,12.
Luhk.22,37. Ap.darb.28,30.31. 1 Peht.4,15.16. Wihlem.10.

10. Tapehz es wisu paneschu to kredseto dehl, lai ari tee debes'-preeku dabu eeksch Kristus Jesus ar muhschigu godibu. 2 Kor.1,6. Kol.1,24. Wihl.2,17. Parahd.17,14.

11. Tas ir pateesigs wahrds; jo ja mehs lihds mirstam, tad ari lihds dsihwosim; Rom.6,5. Wihl.3,10. 1 Tim.4,9.

12. Ja panesam, tad ari lihds waldisim; ja mehs aisleedsam, tad winsch aridsan muhs aisleegs; Mat.10,33. Rom.8,17.

13. Ja mehs esam ne-ustizami, winsch paleek ustizams, winsch sewi paschu newar aisleegt. Rom.3,3.

[illegible] peemini, apleezina-

dams ta Kunga preekſchâ, lai tee neſtrihdahs wahrdu dehl; jo tas neder nekam, kà ween klauſitajus ſajauk. 4,1.
1 Kor.11,16. 1 Tim.6,4. Tit.3,9.

15. Zenſees, ſewi paſchu Deewam derigu preekſchâ ſtahdit, kà ſtrahdneeku, kam naw jakaunahs, un kas tos pateeſibas wahrdus pareiſi iſdala. Luhk.12,42. 2 Kor.6,7. 1 Tim.4,6. Tit.2,7.8.

16. Bet no tahm neſwehtahm tukſchahm walodahm atraujees; jo tee beſdeewibu wairot wairos, p.23. 1 Tit.6,20.

17. Un winu wahrdi iſpleſchahs krimſdami it kà ehdejs; ſtarp teem ir Jmenejs un Filets, 3,13. 1 Tim.1,20.

18. Kas no pateeſibas ir nomaldijuſchees, ſazidami, augſcham-zelſchanos jau eſam notikuſchu, un pahrgroſa daſcheem tizibu. 1 Kor.15,19. (Ew.2,5.6.) 1 Tim.1,6. 6,21.

19. Bet tas ſtiprais Deewa pamats paſtahw; tam ir ſchis ſeegelis: tas Kungs tos ſaweſus paſihſt, — un: lai atſtahjahs no netaiſnibas ikweens, kas ta Kunga wahrdu peeſauz. Mat.7,22. 16,18. Jahn.10,14. 1 Kor.1,2.3.11. (Parahd.7,3.)

20. Bet leelâ namâ ne ween ir ſelta un ſudraba trauki, bet ari koka un mahla trauki, un ziti godam, bet ziti negodam. Eſr.5,14.

21. Ja tad nu kahds ir ſchkihſtijees no ſcheem, tad tas buhs trauks par godu, ſwehtits un tam Kungam derigs, uſ ikweenu labu darbu ſataiſits. 3,17. Sak.25,4. 2 Kor.6,17 u. Ew.2,10.

22. Behdſ no tahm jaunibas kahribahm, dſenees pehz taiſnibas, tizibas, mihleſtibas, pehz meera ar teem, kas to Kungu peeſauz no ſchkihſtas ſirds. 1 Tim.1,5. 4,12. 6,11.

23. Bet tahs jautaſchanas, kas ir gekigas un beſ pamahziſchanas, tahs atmet, ſinadams, ka tahs tikai ſtrihdu dſemdinà. p.14,16. Tit.1,14.

24. Bet ta Kunga kalpam nepeenahkahs ſtrihdetees, bet lehnigam buht pret wiſeem, un tahdam, kas mahk mahzit un launu paneſt; Rom.15,1. 1 Tim.3,3. Tit.1,7,9. (Parahd. 2,2.)

25. Kas ar laipnibu tos pretineekus mahza, waj Deews jele kad teem nedotu atgreeſtees pee pateeſibas atſihſchanas; Ap.darb.11,18. 1 Tim.4,2.

26. Un waj jele tee neuſmoſtos no wella walga, no ka tee ſawaldſinati uſ wina prahtu. 4,5. 1 Kor.15,34. 1 Tim.3,7. 1 Pehl.4,2.

3. nodaļa.

Par paſtara-laiku netikleem laudim 1; Deewa draudſes waiſtajeem 8; par Deewa wahrdu 14.

1. Bet to tewim buhs ſinat, ka pehdigâs deenâs breeſmigi laiki nahks. 1 Tim.4,1 u.

2. Jo zilweki buhs paschu mihlotaji, naudas lahrigi, leeligi, lepni, saimotaji, wezakeem nepaklausigi, nepateizigi, neswehti, Rom.1,29 ꝛc.

3. Bes mihlestibas, nesaderigi, apmelotaji, las nesawaldahs, las breesmigi, las labu nemihl,

4. Nodeweji, nebehdneeki, uspuhsti, las wairak mihlo lahribas ne kà Deewu;

Mihl.3,19. 2 Peht.3,3.

5. Kas leekahs Deewa-bijaschanu zeenijoschi, bet wiņas spehku aisleeds, — un no tahdeem atkahpees. Mat.7,15.

1 Tim.6,5. Tit.1,16.

6. No tahdeem ir tee, las namôs eewilahs un guhsta tahs seewiņas, las ar grehkeem apkrautas un no daschadahm eekahroschanahm top walditas, Tit.1,11. 2 Peht.2,14.

7. Kas arweenu mahzahs un nekad newar nahkt pee pateesibas atsihschanas.

Sak.14,6. 1 Tim.2,4.

8. Bet kà Jannes un Jambres Mosum stahweja preti, tàpat ari schee stahw preti pateesibai, zilweki, las sawâ prahtâ samaitati, nederigi pee tizibas leetahm. 2 Mos.7,11.22.

Ap.darb.13,8.10. 1 Tim.6,5.

9. Bet schee tahlu netiks; jo scho trakums taps wiseem sinams, tà kà ari pee wiņeem notika. 2 Mos.7,12. 8,18. 9,11.

1 Tim.5,24.

10. Bet tu esi dsinees pakal manai mahzibai, wadischanai, nodomai, tizibai, lehnprahtibai, mihlestibai, pazeetibai, 1 Tim.4,6.

11. Tahm waisaschanahm, zeeschanahm, las man ir notikuschas Antiokijâ, Ikonijâ, Listrâ; tahdas waisaschanas esesmu panesis, un tas Kungs mani no wisahm ir israhwis.

Dahw.dz.34,20. Ap.darb.13,14,50. 14,1—6.19. 26,22. 2 Kor,1,10.

12. Un wisi, las deewabijigi gribds dsihwot eeksch Kristus Jesus, teetaps waijati. Mat.16,24.

Jahn.15,18 ꝛc. Ap.darb.14,22. 1 Peht.4,12 ꝛc.

13. Bet tee launee zilweki un wiltneeki pee-augs launumâ, peewildami un peewilti. 2,17.

14. Bet tu paleez eeksch ta, ko tu esi mahzijees, un las tewim ir ustizets, sinadams, no ka tu to esi mahzijees,

1,12.13. 2,2. Jahn.6,45. 1 Tim.6,20. Tit.2,1.

15. Un ka tu no masahm deenahm swehtos rakstus sini, las tewi war dariht gudru us debes'-preeku zaur to tizibu, las ir eekseh Kristus Jesus. Jahn.5,39. Rom.1,2.

1 Tim.4,6.

16. Wiss raksts no Deewa eedots ir ari derigs pee mahzischanas, pee pahrleezinaschanas, pee norahdschanas, pee pamahzischanas eekseh

taisnibas, Rom.4,23. 15,4.
(Gal.3,8.) 1 Tim.4,6.
2 Peht.1,19—21.

17. Lai tas Deewa zil=
weks ir pilnigs, us ik=
weenu labu darbu pil=
nigi sataisits. 1 Tim.6,11.
2 Peht.1,21.

4. nodala.

Par pastahwibu amatâ 1; Pahwila zihnischanahs un kronis 6; sinas un sweizinaschanas 9.

1. Es peelodinaju Deewa
un ta Kunga Jesus Kristus
preekschâ, kas nahks teesat
dsihwus un miruschus, wina
atspihdeschanu un wina wal=
stibu minedams: Luhk.23,42.
Ap.darb.10,42. 1 Tim.5,21. Tit.2,13.
2. Paſludini to wahrdu, us=
stahwi laikâ, nelaikâ, pahrlee=
zini, apdraudi, paskubini
eeksch wisas lehnprahtibas un
mahzibas. 2,24 ꝛc. 3,10. Es.58,1.
Ap.darb.20,20.31. 1 Tim. 4,11.13.
5,20. 6,2. Tit.1,9.
3. Jo nahks laiks, ka tee to
weseligo mahzibu nepane=
sihs, bet pehz sawahm paschu
eekahroschanahm sew mah=
zitajus uskraus, kà teem
ausis nees, 1,13. Es.30,10.
Jer.5,21. Mik.2,11. 1 Tim.1,10.
4. Un nowehrsihs ausis no
pateesibas un greesisees pee
pasakahm. Tit.1,14.
5. Bet tu esi nomadâ eeksch
wisahm leetahm, panes lau=
numu, dari ewangelista dar=
bu, isdari sawu amatu pilnigi.
2,3.26. Ap.darb.20,24. 21,8.
1 Kor.1,17,18.
6. Jo es jau topu upurets,
un manas atraisischanas laiks
ir tuwu klaht. Wihl.1,23. 2,17.
(2 Peht.1,14.)
7. To labo zihnischanos
esmu zihnijees, to teze=
schanu esmu pabeidsis,
tizibu esmu turejis.
Ap.darb.20,24. 1 Kor.9,24.
1 Tim.1,19. 6,12.
8. Jo projam man ir no=
likts tas taisnibas kro=
nis, ko man tas Kungs,
tas taisnais sogis, dos
winâ deenâ, un ne ween
manim, bet ari wiseem,
kas wina atspihdescha=
nu ir mihlejuschi. 1,18. 2,5.
1 Tim.6,14. Tit.2,13. 1 Peht.5,4.
Jehk.1,12. Parahd.2,10.
9. Steidsees ahtri nahkt pee
manis; p.21. 1,4. Tit.3,12.
10. Jo Demas mani atstah=
jis, mihledams scho pasauli,
un ir nogahjis us Tesaloniku,
Kreszents us Galatiju, Titus
us Dalmatiju. p.16. 1,15.
Wilem.24. 1 Jahn.2,15.
11. Luhkas ween ir pee ma=
nis; nem Marku un atwed to
lihds, jo tas man koti derigs pee
kalposchanas. Ap.darb.15,37 ꝛc.
Wihl.2,25. Kol.4,10.14.
12. Tikiku es esmu suhtijis
us Ewesu. Kol.4,7. Tit.3,12.
13. To mehteli, ko es Troadâ
pee Karpa esmu atstahjis, atnes
nahkdams lihds un tahs grah=
matas, wiswairak tahs rak=
stamahs ahdas. Ap.darb.16,8.
14. Aleksanders, kas kalejs,

man daudſ łauna ir darijis; tas Kungs tam atmakſahs pehz wiņa darbeem.
2 Sam. 3, 39. Neķm. 6, 14. Dahw. dſ. 28, 4. (Ap. darb. 19, 33.) 2 Kor. 11, 15. 1 Tim. 1, 20.

15. No ta tu aridſan ſargees, ſo tas muhſu wahrdeem pahrleetu preti ſtahwejis. 3, 8.

16. Pee manas pirmahs aiſbildinaſchanahs neweens pee manis naw bijis, bet wiſi ir atſtahjuſchees no manis, (lai tas teem netop peelihdſinats). p. 10.

17. Bet tas Kungs manim ir klaht bijis un mani ſtiprinajis, ka zaur mani ta mahziba pilnigi taptu ſinama un wiſi pagani to dſirdetu; un es eſmu iſrauts no lauwas rihkles. 1 Sam. 17, 37. Ap. darb. 9, 15. 23, 11. 26, 22. 27, 23. Wihl. 1, 13.

18. Un tas Kungs mani iſraus no wiſa ļauna darba un iſglahbs uſ ſawu debeſu walſtibu; tam ir gods muhſchigi muhſcham! Amen. 3, 11.
1 Moſ. 48, 16. Mat. 6, 13. Gal. 1, 5. 1 Tim. 6, 16.

19. Sweizini Priſku un Akilu un Oneſifora namu. 1, 16.
Ap. darb. 18, 2.

20. Eraſts ir palizis Korintû, un Trofimu es eſmu atſtahjis neweſelu Miletû.
Ap. darb. 19, 22. 20, 4. 15.

21. Steidſees nahkt preekſch ſeemas. Tewi ſweizinà Eubuls un Pudents un Linus un Klaudija un wiſi brahli.
p. 9. Ap. darb. 27, 9 ꝛc. Tit. 3, 15.

22. Lai tas Kungs Jeſus Kriſtus ir ar tawu garu. Schehlaſtiba lai ir ar jums! Amen. Gal. 6, 18. Wilem. 25.

Ew. apuſtuļa Pahwila grahmata Titum.

1. nodaļa.

Par mahzitaju amatu.

1. Pahwils, Deewa kalps un Jeſus Kriſtus apuſtulis, pehz Deewa iſredſetu tizibas un pehz pateeſibas atſihſchanas uſ Deewa-bijaſchanu,
Rom. 1, 1. 8, 33. 1 Tim. 3, 16. 4, 3. 6, 3. 1 Peht. 2, 9. 2 Peht. 1, 1.

2. Muhſchigas dſihwoſchanas zeribâ, to Deews, kas newar melot, nomuhſchigeem laikeem ir apſolijis, 4 Moſ. 23, 19. Rom. 1, 2. 16, 25. 2 Tim. 1, 1. 9. Ebr. 6, 18.

3. Bet ſawâ laikâ ſawu wahrdu ir darijis ſinamu zaur to ſludinaſchanu, kas man ir uſtizeta pehz Deewa, muhſu Peſtitaja, pawehles: 2, 10.
1 Teſ. 2, 4. 1 Tim. 1, 1. 2, 6.

4. Titum, ſawam ihſtam dehlam pehz tahs tizibas, kas mums abeem kopâ: ſchehlaſtiba un meers no Deewa, ta Tehwa, un no ta Kunga Jeſus Kriſtus, muhſu Peſtitaja. Gal. 2, 1. Ew. 1, 2. 1 Tim. 1, 2. 2 Tim. 4, 10. Wilem. 6.

5. Tadehl tewi esmu atstahjis Kreetâ, la tu isdaritu, las wehl truhka, un pa pilsehtahm wezajus eezeltu, kà es tewim esmu pawehlejis,
Ap.darb.14,23. 27,7. 2 Tim.2,2.

6. Ja kam ir laba slawa, las ir weenas seewas wihrs, kam ir tizigi behrni, nei palaidni, nei nekaunigi. 5 Mos.21,20. 1 Tim.3,2 u.

7. Jo bistapam kà Deewa nama-turetajam wajaga buht wihram, kam laba slawa, ne patgalwigam, ne dusmigam, ne dsehrajam, ne rehjejam, ne negodigas pelnas dsinejam; 1 Kor.4,1. 1 Tim.3,2 u. 2 Tim.2,24. Ebr.3,5.

8. Kas labpraht mahjas-weetu dod, labu mihlè, las prahtigs, taisns, swehts, schkihsts,
Ebr.13,2.

9. Kas pastahwigi turahs pehz ta ustizamà wahrda mahzibas, la winsch ir spehzigs, ir pamahzit zaur to weseligo mahzibu, ir pahrmahzit tos, las preti runà, 1,13. 2,1. Wihl.2,16. 2 Tes.2,15. 2 Tim.4,2.

10. Jo iraid dauds nebehdneeki, las neekus runà, un wiltneeki, wiswairak tee no apgraisischanas;
Gal.2,12. Gal.2,12. 1 Tim.1,6.

11. Teem waijaga muti aisbahst, jo tee weselus namus pahrgrosa negodigas pelnas dehl mahzibami, las nekahjahs. Ezek.13,19. Mat.22,34. [illegible]ht.5,2.

12. Kahds no teem, winu paschu praweets, ir fazijis: Kreeti weenumehr melluki, nikni swehri, slinki wehderi.
(Ap.darb.17,28.)

13. Schi leeziba ir pateesiga; tapehz pahrmahzi tos stingri, lai tee paleek weseli tizibâ
2,2. 2 Tim.4,2.

14. Un nedodahs us Juhdu pasakahm un us tahdu zilweku bauschkeem, las nogreeschahs no pateesibas. 3,9. Mat.15,9. 1 Tim.11, u.

15. Wisas leetas ir schkihstas schkihsteem; bet apgahniteem un netizigeem nekas naw schkihsts; bet ir winu prahts ir apgahnits, ir winu sinama sirds. Mat.23,26. Rom.14,14.20. 1 Tim.4,3.4.

16. Tee saka, ka Deewu pasihstot, bet ar darbeem tee winu aisleedj, neganti buhdami un nekaunigi un pee ikweena laba darba nederigi. Rom.2,23. 2 Tim.3,5.17.

2. nodaļa.

Mahzibas wezeem 2; jauneem 4; wihreem 6; mahzitajeem 7; kalpeem 9; Kristus nahzis, wisus pestit un swehtus darit 12.

1. Bet tu runà, kà pehz tahs weseligahs mahzibas peenahkahs: 1,9. 1 Tim.6,3.

2. Ka teem wezeem wihreem buhs buht modrigeem, godigeem, prahtigeem, weseleem tizibâ, mihlestibâ, pazeetibâ.
1,13. 1 Tes.1,3. 1 Tim.5,1.

3. Tàpat tahm wezahm see-

wahm, ka tahm buhs turetees, kà swehtahm peeklahjahs, ka nebuhs zitus apmelot nedspadotees dserschanai, bet dot labu mahzibu, 5,13. Ew.5,3.
(1 Kor.14,34. 1 Tim.2,9.12 3,11.)

4. Ka tahs pamahza tahs jaunahs seewas, wihru mihlet, behrnus mihlet. 1 Tim.5,14.

5. Prahtigahm buht, schkihstahm, namatopigahm, kreetnahm, saweem wihreem paklausigahm, lai Deewa wahrds netop saimots.
Gal 7,11 12. Rom.14,16. Ew.5,22 ꝛc. 1 Tim.6,1.

6. Tos jaunos wihrus pamahzi tàpat, ka teem buhs buht prahtigeem.

7. Parahdees pats wisâs leetâs kà preekschsihme eeksch labeem darbeem, sawâ mahzibâ skaidrs un zeenigs,
1Tim.4,12. 1 Peht.5,3.

8. Ar weseligeem newainojameem wahrdeem, lai tas pretineeks top kaunâ, un lai tam newaid, ko kaunu no mums runat. 1 Tim.5,14.

9 Tos kalpus pamahzi, saweem kungeem paklausit un wisâs leetâs pa prahtam buht un nerunat preti, Ew.6,5 ꝛc.
1 Tim.6,1 ꝛc. 1 Peht.2,18 ꝛc.

10. Neko slepeni nepanemt, bet wisu labu ustizibu parahdit, ka tee Deewa, muhsu Pestitaja, mahzibai wisâs leetâs par godu turahs. 3,4.
1 Tim.2,3.

11. Jo Deewa schehlastiba, kas wiseem zilwekeem pestischanu atnes, ir atspihdejusi 3,4.
1 Tim.2,4. 1 Joh.n.4,9.

12. Un muhs pamahza, lai mehs besdeewibu un pasauligas kahribas aisleegdami, schkihsti un taisni un deewabijigi dsihwojam schinî pasaulê, Wihl.2,15. 2 Peht.1,4.

13. Gaididami to muhschigo zeribas labumu un ta leelà Deewa un muhsu Pestitaja Jesus Kristus godibas atspihdeschanu; 1Kor.1,7. 1Tes.1,10.
1 Tim.6,14. 2 Tim.4,8. 1 Peht.1,7.

14. Tas pats par mums ir nodewees, ka muhs atpirktu no wisas netaisnibas un schkihstitu sew paschām ihpaschus kaudis, kas tschaklì dsihtos us labeem darbeem.
3,1. Gal.1,4. 2,20. Ew.2,10. 1 Tim.2,6. 1 Peht.2,9.

15. To runà un pamahzi un pahrmahzi, stipri pawehledams; neweens lai tewi nenizinà. 1 Tim.4,11.12. 5,20.

3. nodala.

Par paklausibu un laipnibu 1; par Deewa laipnibu 3; par labeem darbeem 8.

1. Atgahdini teem, lai tee tahm waldibahm un warahm padodahs, ir paklausigi un us ikweenu labu darbu gatawi,
p.8. 2,14. Rom.13,1 ꝛc. 2Tim.3,17. 1 Peht.2,13 ꝛc.

2. Lai neweenu neſaimo un neſtrihdahs, bet lai ir lehnigi, lai wiſu laipnibu parahda wiſeem zilwekeem. Wihlip. 4,5. 2 Tim. 2,24.

3. Jo ari mehs zitkahrt bijahm neprahtigi, nepaklauſigi, allodami, eekahroſchanahm un daſchadahm kahribahm kalpodami, blehdibâ un ſkaudibâ dſihwodami, naidigi, zits zitu eenihdedami. Ew. 2,2 ꝛc. 4,17 ꝛc. 1 Peht. 2,1.

4. Bet kad Deewa, muhſu Peſtitaja, laipniba un zilweku-mihleſtiba ir atſpihdejuſi, 1,3. 2,11.

5. Tad winſch, ne no teem taiſnibas darbeem, ko mehs buhtum darijuſchi, bet pehz ſawas apſchehloſchanas muhs ir iſglahbis zaur to maſgaſchanu, kas atdſemdinâ un atjauno eekſch ta Swehtà Gara, (Ezek. 16,9.) Jahn. 3,5. Ew. 2,9. 2 Tim. 1,9. 1 Peht. 1,3.

6. Ko winſch bagatigi pahr mums iſlehjis zaur Jeſu Kriſtu, muhſu Peſtitaju, Eſ. 32,15. Ew. 5,26.

7. Lai, zaur wina ſchehlaſtibu taiſnoti, paleekam par muhſchigas dſihwibas mantineekeem pehz tahs zeribas. Rom. 8,24 ꝛc.

8. Tas ir pateeſigs wahrds. Un to es gribu, ka tu to ſtipri mahzi, lai tee, kas Deewam tiz, paſtahwigi darbojahs eekſch labeem darbeem. Tas zilwekeem ir labi un derigi. p. 1. 14. 2,15. 1 Tim. 1,15. 2,3.

9. Bet no gekigahm jautaſchanahm un ziltsrakſteem un reeſchanahm un ſtrihdeem par bauſlibu atraujees, jo tee ir nederigi un neleetigi. 1,14. 1 Tim. 4,7. 6,4. Ebr. 13,9.

10. No zilweka, kas turahs pee wiltigas mahzibas, atkahpees pehz weenas un otras pamahziſchanas, Mat. 18,15 ꝛc. (1 Kor. 5,9.11. 2 Teſ. 3,6.) 2 Jahn. 10.

11. Sinadams, ka tahds ir neleetis un grehko un tihſchâ prahtâ pats paſudinajahs. Jahn. 3,18. 1 Tim. 6,4.5.

12. Kad es Artemu pee tewis ſuhtiſchu waj Tikiku, tad ſteidſees nahkt pee manis uſ Nikopoli, jo es jau eſmu apnehmees, tur palikt par ſeemu. 2 Tim. 4,9.12.

13. Zenaſu, to bauſlibas mahzitaju, un Apollu iſwadi tikuſchi, tà ka teem neka netruhkſt. Ap. darb. 18,24.

14. Un lai ari tee muhſeji mahzahs labôs darbôs paſtahwigi darbotees preekſch wiſa ta, kas waijadſigs, lai tee naw ne-augligi. p. 8. Mat. 7,19. 1 Tim. 6,18. 2 Peht. 1,8. Jehk. 2,14 ꝛc.

15. Tewi ſweizinà wiſi, kas pee manis; ſweizini tos, kas muhs mihlè eekſch tizibas. Schehlaſtiba lai ir ar jums wiſeem! Amen. Gal. 5,6. Wihlip. 4,23. Wilem. 25.

Sw. apustuļa Pahwila grahmata Wilemonam.

Luhgschana par aisdehgušchu kalpu, kas pee kristigas tizibas greesees.

1. Pahwils, ta Kunga Kristus Jesus saistits, un Timoteus, tas brahlis, Wilemonam, tam mihļotam un muhsu darba-beedrim, Rom.16,3. 2 Kor.1,1. Wihl.4,3. Ew.3,1. 4,1. 2 Tim.1,8.

2. Un Apijai, tai mihļotai, un Arkipam, muhsu zihnischanahs beedrim, un tai Deewa draudsei tawâ namâ:

Rom.16,5. Kol.4,15.17.

3. Schehlastiba lai ir jums un meers no Deewa, muhsu Tehwa, un no ta Kunga Jesus Kristus. Kol.1,2. 1 Peht.1,2.

4. Es sawam Deewam pateizu allaschihn, tewi peeminedams sawâs luhgschanâs,

Rom.1,8. 1 Tes.1,2.

5. Dsirdedams par tawu mihlestibu un tizibu, kas tewim ir us to Kungu Jesu un us wiseem swehteem, Kol.1,4.

6. Ka ta tiziba, kas tewim ir lihds ar mums, top spehziga un tu atsihsti wisu to labumu, kas mums ir eeksch Kristus Jesus. Jahn.10,11. 1 Kor.2,12. Tit.1,4. 2 Peht.1,1.

7. Jo mums ir leels preeks un eepreezinaschana zaur tawu mihlestibu; jo zaur tewi, brahli, teem swehteem sirdis ir atspirdsinatas. p.20. 2 Kor.7,4.12. 2 Tim.1,16.

8. Tapehz, jebschu man leela droschiba ir eeksch Kristus tewim pawehlet to, kas peeklahjahs, 2 Kor.8,8 u. 1 Tes.2,7. 2 Tes.3,6.

9. Tad es tomehr labaki luhdsu no mihlestibas, es tas wezais Pahwils, un tagad ari Jesus Kristus saistits, — p.1.

10. Es tewi luhdsu par sawu dehlu Onesimu, ko esmu dsemdinajis eeksch sawahm saitehm, 1 Kor.4,15. Kol.4,9.

11. To, kas tew zitkahrt nebija derigs, bet tagad tew un man ir labi derigs, to es suhtu atpakal; p.18. 1 Tim.4,8.

12. Bet tu winu, tas ir manu sirdi, peenemi. p.17. 1 Sam.18,1.3.

13. Es winu pats pee sewis gribeju paturet, lai tas tawâ weetâ manim kalpotu eeksch ewangeliuma saitehm; 1 Kor.16,16 u. Wihl.2,30. Kol.4,9.

14. Bet bes tawas sinas es neko negribeju darit, lai tawa labdarischana nebuhtu kà peespeesta, bet no laba prahta. p.8.

15. Jo war buht, ka winsch tapehz masu brihdi bijis atschkirts no tewis, lai tu winu atdabuhtu us muhschibu,

16. Ne wairs kà kalpu, bet wairak ne kà kalpu, kà mihļu bra[illegible] manim, bet

zit wairak tewim ir pehz meeſas, ir eekſch ta Kunga.
1 Kor.7,20. Ew.6,5. 1 Tim.6,1.2.

17. Tad nu, ja tu mani turi par beedri, tad peenemi winu it kà mani. p.1. 6,12.

18. Bet ja winſch tewim netaiſnibu darijis, waj ir parahdâ, tad manim to peelihdſini. Tit.2,10.

19. Es, Pahwils, to rakſtu ar ſawu roku: es makſaſchu; lai tewim neſaku, ka tu ari pats ſewi manim eſi parahdâ.
2 Teſ.3,17.

20. Teeſcham, brahli, lai es no tewis to mantoju eekſch ta Kunga, atſpirdſini manu ſirdi eekſch ta Kunga. p.7.

21. Zeredams, ka tu paklauſiſi, es tewim rakſtu, un ſinu, ka tu ari dariſi wairak ne kà es ſaku.

22. Turklaht ſataiſi man ari mahjas-weetu, jo es zeru, ka zaur juhſu luhgſchanahm es jums tapſchu atdots.
Wihl.1,25. 2,24. Ebr.13,19.

23. Tewi ſweizinà, Epafra, mans zeetuma-beedris eekſch Kriſtus Jeſus, (Wihlip.2,25.)
Kol.1,7.

24. Markus, Ariſtarks, Demas, Luhkas, mani darba-beedri. Ap.darb.12,25. 19,29.
Kol.4,10.14.

25. Muhſu Kunga Jeſus Kriſtus ſchehlaſtiba lai ir ar juhſu garu! Amen.
2 Tim.4,22. Ebr.13,25.

Ew. apuſtuła Pehtera pirmà grahmata.

1. nodała.

Eepreezinaſchana un pamahziſchana, ka teem atpeſtiteem nahlamas godibas dſihwa zeriba.

1. Pehteris, ta Kunga Jeſus Kriſtus apuſtulis, teem iſredſeteem ſweſchineekeem, kas miht pa Pontu, Galatiju, Kapadokiju, Aſiju un Bitiniju, p.17. 2,9.11. Jahn.7,35. Ap.darb.2,5—11. Tit.1,1. Jehk.1,1.

2. Kas iſredſeti pehz Deewa, ta Tehwa, paredſeſchanas, eekſch ta Gara ſwehtu-dariſchanas, uſ paklauſiſchanu un uſ apſlaſtſchanu ar Jeſus Kriſtus aſinihm: ſchehlaſtiba un meers lai pee jums wairojahs. Rom.1,4. 8,28.29. 15,16. 1 Kor.6,11. 2 Peht.1,2. Ebr.9,19. 12,24.

3. Slawets lai ir muhſu Kunga Jeſus Kriſtus Deews un Tehws, kas pehz ſawas leelahs apſchehloſchanas muhs atdſemdinajis uſ dſihwu zeribu zaur Jeſus Kriſtus augſchamzelſchanos no mirſ-neem, p.23. 2 Kor.1,3. Ew.2,4 ꝛc. Kol.1,5. 2 Teſ.2,16. Tit.1,2. 3,5.

4. Uſ ne-iſnihzigu un ne-ap-

gahnitu un nesawihstamu mantibu, kas top patureta debesis preekſch jums, 5, 4. Kol. 1, 12. 2 Tim. 1, 12. 4, 8.

5. Kas eekſch Deewa ſpehka topat glabati zaur tizibu uſ peſtiſchanu, kas ir gatawa parahditees pehdigâ laikâ:

Jahn. 10, 28. 17, 11. Ew. 2, 6. 7. 2 Teſ. 3, 3.

6. Par to juhs preezajatees, maſu brihdi tagadihn, ja waijaga, noſkumdinati daſchadâs kahrdinaſchanâs, 3, 17. 4, 13. 5, 10. Jahn. 16, 20. 22. 2 Kor. 4, 17. Jehk. 1, 2. Ebr. 12, 11.

7. Lai juhſu pahrbaudita tiziba top atraſta dahrgaka ne kà ſelts, kas iſnihkſt un uguni kluhſt pahrraudſits, — par ſlawu un godu un teikſchanu, kad Jeſus Kriſtus taps redſams. 4, 13. Gal. 17, 3. Tit. 2, 13. Jehk. 1, 3.

8. To neredſejuſchi juhs mihlejeet un, jebſchu tagad winu neredſat, tomehr tizedami uſ winu, preezajatees ar ne-iſſakamu un godibas pilnu preeku, Eſ. 35, 10. Jahn. 20, 29. 2 Kor. 5, 7.

9. Panahkdami ſawas tizibas gala mehrki, dwehſeļu peſtiſchanu. 2 Tim. 2, 10. Ebr. 10, 39.

10. Pehz ſchihs peſtiſchanas ruhpigi waizajuſchi un meklejuſchi tee praweeſchi, kas par to jums nowehleto ſchehlaſtibu papreekſch ſludinajuſchi, Mat. 13, 17.

11. Iſmekledami, kuzu un kahdu laiku Kriſtus Gars, kas eekſch teem bija, ſihmeja, papreekſch apleezinadams Kriſtus zeeſchanas un to godibu pehz tahm. 5, 1. Dan. 9, 2. 23. 10, 12. 12, 8. 9. Luhk. 24, 26. (Kol. 1, 24.) 2 Peht. 1, 21. Parahd. 19, 10.

12. Teem ir parahdits, ka tee naw kalpojuſchi ſew paſcheem, bet jums ar to, ko jums tagad paſludinajuſchi tee preeka ſludinataji eekſch Swehtà Gara, kas no debeſihm ſuhtits; tahdas leetas ſlatitees ari engeleem loti gribahs.

(2 Moſ. 25, 20.) Ap. darb. 2, 30 ꝛc. Ew. 3, 10. Ebr. 2, 4.

13. Tapehz apjoſeet ſawas ſirds gurnus un ſlaidrâ prahtâ zereet pilnigi uſ to ſchehlaſtibu, kas jums taps atneſta, kad Jeſus Kriſtus parahdiſees. 5, 8. Luhk. 12, 35. Ew. 6, 14. 2 Tim. 1, 9. 10. Ebr. 6, 18 ꝛc.

14. Kà paklauſigi behrni neturatees pehz tahm eelahroſchanahm, kurahm juhs lihdſchim ſawâ neſinaſchanâ klauſijaht; 4, 3. Rom. 12, 2. Ew. 4, 17.

15. Bet, kà juhſu aizinatajs ir ſwehts, tàpat ari juhs topat ſwehti wiſâ dſihwoſchanâ. 2, 9. 5, 10. 2 Kor. 7, 1. Gal. 1, 6.

16. Jo ir rakſtits: eſeet ſwehti, jo es eſmu ſwehts.

3 Moſ. 11, 44. 19, 2.

17. Un ja juhs to kà Tehwu peeſauzeet, kas zilweka waigu ne-uſluhkodams teeſà pehz ikweena darba, tad dſihwojeet eekſch bijaſchanas ſchinì laikâ,

kamehr ſcheitan mihtat; p.1. 3,16. Luhk.11,2. Rom.2,6—11. 2 Kor.5,6. Gal.4,6. Wihl.2,12. Ebr.4,1. 12,28.

18. Sinadami, ka juhs ne-eſat atpirkti ar iſnihzigu mantu, ar ſudrabu waj ſeltu no ſawas neleetigahs dſihwoſchanas pehz tehwu eeraduma, p.7.14. 1 Kor.6,20. Gal.1,14. Ew.4,17.

19. Bet ar Kriſtus kà nenoſeedſigaun ne-apgahnita jehra dahrgahm aſinihm; 2 Moſ.12,5. Ap.darb.20,28. Ebr.7,26. 9,14.

20. Tas papreekſch paredſets preekſch paſaules radiſchanas, un redſams tapis ſchinis pehdigôs laikôs juhſu labad, Ew.1,4. 3,9. 2 Tim.1,9.10. Ebr.1,2. Parahd.13,8.

21. Kas zaur winu tizat uſ Deewu, kas to ir uſmodinajis no mirońeem un tam godibu dewis, tà ka juhſu tiziba ari ir zeriba uſ Deewu. p.3.5. Jahn.14,1.6. Rom.4,25. Ebr.7,25.

22. Un ſawas dwehſeles ſchkihſtijuſchi, tai pateeſibai paklauſot zaur to Garu uſ newiltigu brahļu-mihleſtibu, mihļojatees ſawâ ſtarpâ no ſchkihſtas ſirds un beſ miteſchanahs, p.2. 2,17. Rom.2,8. 1 Tim.1,5. 2 Peht.1,7. 1 Jahn.3,18. Jehk.4,8.

23. Juhs, kas eſat atdſimuſchi ne no iſnihzigas ſehklas, bet no ne-iſnihzigas zaur to dſihwo un muhſchigi paleekamo Deewa wahrdu. p.3,18. Luhk.8,11. Jahn.1,13.14. 3,3. 6,63. Jehk.1,18.

24. Jo wiſa meeſa ir kà ſahle un wiſa zilweka godiba kà ſahles-puke; ſahle ir ſawihtuſi un winas puke nokrituſi; Eſ.40,6—8. Jehk.1,10.11.

15. Bet ta Kunga wahrds paleek muhſchigi. Bet ſchis ir tas wahrds, kas juhſu ſtarpâ ir paſludinats.

Dahw.dſ.119,89.96. Rom.10,8. Ebr.4,13.

2. nodaļa.

Kà Deewa-behrneem peenahkahs dſihwot 1; Kriſtus tas ſtuhra-akmins 6.

1. Bet nu atſtahjeet wiſu kaunumu un wiſu willibu un leekulibu un ſkaudibu un wiſas aprunaſchanas;

Ew.4,22.31. Jehk.1,21. 4,11.

2. Tâ kà jaun-peedſimuſchi behrnini eekahrojatees to garigo beſwiltigo peenu, ka juhs zaur to uſaugat, 1,23. Mat.18,3. 2 Peht.3,18. Ebr.5,13.

3. Ja juhs eſat baudijuſchi, ka tas Kungs ir laipnigs;

Dahw.dſ.34,9. Ebr.6,4.5.

4. Pee ta juhs eſat nahkuſchi kà pee dſihwa akmins, gan atmeſta no zilwekeem, bet iſredſeta un dahrga pee Deewa. p.6.7.

5. Un juhs paſchi kà dſihwi akmini topat uſtaiſiti par garigu namu un ſwehtu preeſteribu, garigus upurus upuret, kas Deewam ir pee-

nemigi zaur Jesu Kristu.
p.9. Dahw.ds.51,21. Rom.12,1.
Ew.2,21 ꝛc. Ebr.3,6. 13,15.

6. Jo rakstôs stahw: redsi, es leeku Zianâ isredsetu, it dahrgu stuhra-akmini; un kas tiz us winu, tas nepaliks kaunâ. Ew.28,16.

7. Tad nu jums, kas tizat, winsch ir dahrgs; bet teem neklausigeem tas akmins, ko tee nama-taisitaji atmetuschi, kas ir palizis par stuhra-akmini, iraid peedurschanas-akmins un peedausischanas-klints, Dahw.ds.118,22.
Ap.darb.4,11. Ebr.4,2.3.

8. Teem, kas neklausigi buhdami pee ta wahrda peedausahs, us ko tee aridsan ir nolikti. Es.8,14. Luhk.2,34.
(Rom.9,22.33. 1 Tes.5,9.)

9. Bet juhs esat isredseta tauta, kehninu preesteriba, swehta zilts, Deewa ihpaschi laudis; ka jums buhs pasludinat ta tikumus, kas juhs aizinajis no tumsibas pee sawas brihnischkas gaismas, 1,15. 2 Mos.19,5.6.
Es.43,20.21. 61,6. 66,11.
Ap.darb.26,18. Kol.1,12.13.
Tit.2,14. 2 Peht.1,3. Parahd.1,6.

10. Juhs, kas zitkahrt nebijaht Deewa laudis, bet tagad esat Deewa laudis, kas zitkahrt nebijaht apschehloti, bet tagad esat apschehloti.
Rom.9.25.

11. Mihlee, es juhs pamahzu kà peemahjotajus un sweschineekus, ka jums buhs noturetees no meesigahm kahribahm, kas pret dwehseli karo,
1,1. Dahw.ds.39,13. Sak.8,36.
Rom.7,23. 2 Peht.2,10.18.

12. Un ka juhs dsihwojeet godigi starp teem paganeem, lai kurâs leetâs tee juhs aprunà kà laundaritajus, tee to labo darbu dehl, ko tee pee jums reds, Deewu pagodinà tai peemekleschanas deenâ.
3,16. Mat.5,16. Wihl.2,15.

13. Tad eseet wisai zilweku wirsibai paklausigi ta Kunga dehl: ir kehninam, kà tahdam, kas pahr wiseem ir eezelts, Rom.13,1 ꝛc.

14. Ir waldneekeem, kà tahdeem, kas no wina ir suhtiti par atreebschanu laundaritajeem, bet par slawu labadaritajeem.

15. Jo tahds ir Deewa prahts, ka juhs labu daridami, muti aisbahschat neprahtigu zilweku nesinaschanai,
3,9. Tit.2,7.8.

16. Kà swabadneeki, un ne it kà jums swabadiba buhtu par launuma apsegu, bet tà kà Deewa-kalpi. Rom.6,22.
1 Kor.7,22. 8,9. 2 Peht.2,19.

17. Tureet wisus godâ; mihlejeet brahlu draudsibu; bihstaitees Deewu, godajeet kehninu. p.13. 4,8. 5,5.
Sak.24,21. Rom.12,10. 13,7.

18. Juhs kalpi, eseet paklausigi teem kungeem eeksch wi-

fas bijaſchanas, ne ween teem labeem un lehneem, bet ari teem bahrgeem. Ew.6,5 ꝛc.

19. Jo ta ir ſchehlaſtiba, ja kas Deewu apſinadamees, gruhtumu paneſ netaiſnibu zeeſdams. Mat.5,10.39 ꝛc.

20. Jo kahda ſlawa ir ſchi, ja juhs apgrehkodamees topat pliketi un paneſat? Bet ja juhs labudaridami zeeſchat un paneſat, ta ir ſchehlaſtiba pee Deewa. p.15. 3,14.17. 4,16. Luhk.12,47.

21. Jo uſ to juhs eſat aizinati, kâ ari Kriſtus preekſch jums ir zeetis un jums preekſch-ſihmi pametis, ka jums buhs pakal eet wina pehdahm: p.24. 3,18. 4,1. Luhk.9,23. Jahn.12,26. 13,15. Rom.4,12. 2 Kor.12,18. 1 Teſ.3,3.4.

22. Tas grehkus naw darijis, neds wiltiba ir atraſta wina mutê, (Iſaj.27,4.) Eſ.53,9. Jahn.8,46. 2 Kor.5,21. 1 Jahn.3,5.

23. Tas lamahts ne-atlamaja un zeeſdams nekaunojahs, bet nodewa to tam, kas taiſni teeſâ; Dahw.dſ.22,9. 38,15. Eſ.53,7. Jahn.8,48—50.

24. Tas muhſu grehkus pats ir neſis ſawâ meeſâ pee ta koka, ka mehs, no grehkeem walâ tikuſchi, taiſnibai dſihwotum; zaur wina bruhzehm juhs eſat dſeedinati. Eſ.53,5. Rom.6,11. Gal.3,13. Kol.1,22.

25. Jo juhs bijaht it kà awis, kas maldahs, bet tagad juhs eſat atgreeſti pee ſawu dwehſelu gana un biſkapa. 5,4. Eſ.53,6. Ezek.34,11 ꝛc. (Zak.13,7.) Jahn.10,12.

3. nodaļa.

Mahziba laulateem 1; par meeru 8; Kriſtus pee teem gareem zeetumâ un pee Deewa labahs rokas 18.

1. Tàpat juhs ſeewas, eſeet paklauſigas ſaweem wihreem, lai ari, ja kahdi tam wahrdam neklauſa, tee zaur to ſeewu dſihwoſchanu top peelabinati beſ wahrda, 2,18. 1 Kor.7,13 ꝛc. Ew.5,22 ꝛc.

2. Eewehrodami juhſu ſchkihſto dſihwoſchanu eekſch bijaſchanas; 1,17. 2,18.

3. Juhſu jaukums lai naw no ahreenes matu pihſchanâ un ſelta aplikſchanâ, waj drehbju apwilkſchanâ, 1 Tim.2,9 ꝛc.

4. Bet tas apſlehptais ſirdszilweks, kam ne-iſnihkſtigs jaukums lehnâ, kluſâ garâ, — tas ir dahrgs preekſch Deewa. Dahw.dſ.45,14. Ew.3,16. 4,2.

5. Jo tàpat ari zitkahrt tahs ſwehtahs ſeewas iſgreſnojahs, kas zereja uſ Deewu un bija paklauſigas ſaweem wihreem;

6. Jt kà Sahra Ahbraâmam bijuſi paklauſiga, winu par kungu ſaukdama; tai juhs eſat tapuſchas meitas, kad juhs labu dareet un par nekahdu

beedinaſchanu ne-iſbihſtatees. 1 Moſ.3,16. 18,6.12. Sak.3,25. (Ef.51,2.)

7. Tàpat juhs wihri, dſihwojat prahtigi ar to ſeewiſchki, kà ar to wahjako rihku un dodat tahm godu, kà ſchehlaſtibas un dſihwibas lihdſmantineezehm, lai juhſu luhgſchanas netop aiſtawetas. 5,13. Mat.6,14.15. 1 Kor.7,5. Kol.3,19. 1 Tim.2,8.13 u. 2 Peht.1,5.

8. Un beidſot eſeet wiſi weenprahtigi, lihdſzeetigi, brahligi, ſirdsſchehligi, laipnigi,

Wihl.3,16. Kol.3,12.

9. Ne-atmakſadami launu ar launu, nedſ lamaſchanu ar lamaſchanu; bet turpreti ſwehtijeet, ſinadami, ka juhs uſ to eſat aizinati, ka jums ſwehtibu buhs eemantot. 2,15.23. Mat.5,44. Rom.12,17. Ew.1,3. 1 Teſ.5,15.

10. Jo kas grib dſihwibu mihlet un labas deenas redſet, tas lai ſawu mehli klußinà no launa un ſawas luhpas, ka tahs wiltibu nerunà; Sak.21,23. Dahw.dſ.34,13 u. Jehk.1,26.

11. Lai tas nowehrſchahs no launa un dara labu; lai tas meklè meeru, un tam dſenahs pakaļ. 1 Teſ.5,15. 1 Tim.6,11. Ebr.12,14.

12. Jo ta Kunga azis ir pahr taiſneem un wina auſis uſ winu luhgſchanahm, bet ta Kunga waigs ir preti teem, kas launu dara.

13. Un kas jums launu darihs, ja juhs tam labam dſenatees pakaļ? Ef.50,8 u. Rom.8,28. 3 Jahn.11.

14. Bet ja jums ari jazeeſch taiſnibas dehl, tad juhs eſat ſwehtigi; un nebihſtatees par winu beedinaſchanu, nedſ iſtruhzinajatees. 2,20. 4,14. Ef.8,12.13. Mat.5,10.

15. Bet ſwehtijeet Deewu to Kungu ſawàs ſirdis. Un eſat arween gatawi ar lehnibu un bijaſchanu atbildet ikkatram, kas atbildeſchanu praſa par to zeribu, kas ir eekſch jums. 1,3. Kol.4,6.

16. Un lai jums ir laba ſinama ſirds, ka, kuràs leetàs juhs aprunà kà laundaritajus, tee top launâ, kas juhſu labo dſihwoſchanu eekſch Kriſtus ſaimo. 2,12. 2 Kor.1,12.

17. Jo tas ir labaki, ka juhs labu daridami, ja Deewa prahtam patihk, zeeſchat, ne kà launu daridami 1,6. 2,20. 4,14—19.

18. Jo ari Kriſtus weenreiſ par grehkeem ir zeetis, taiſnais par netaiſneem, ka winſch muhs Deewam peeweſtu, meeſâ gan nonahwets, bet dſihws darits garâ,

2,21.24. 4,1. Ef.53,11. Rom.1,4. 5,6—8. 6,10. 9,5. 2 Kor.5,21. 1 Tim.3,16.

19. Kurâ winſch ir nogahjis un ari teem gareem, kas zeetumâ, ſludinajis, 4,6. Rom.10,7. Ew.4,9.

20. Kas zitkahrt bija neklausigi, kad Deewa lehniba weenreis gaidija Noas deenâs, kad tas schkirsts tapa taisits, kurâ mas (tas ir astoņas) dwehseles tapa isglahbtas zaur uhdeni; 1 Mos.6,3. 2 Peht.2,5. 3,5 u.

21. Un ta tur sihmeta kristiba ari muhs tagad isglahbj, — ne meesas sahrņu nolikschana, bet labas sinamas sirds deriba ar Deewu — zaur Jesus Kristus augschamzelschanos; Rom.6,4. Ebr.9,10. 10,22.

22. Tas ir pee Deewa labahs rokas ustahpis debesîs, un tam ir paklausigi engeli un waldibas un wara. Dan.4,32. Ew.1,20 u.

4. nodaļa.

Kahds labums no behdahm 1; par pazeetibu 12.

1. Kad nu Kristus par mums ir zeetis meesâ, tad apbruņojatees ar to paschu prahtu, — jo kas zeesch meesâ, tas mitahs no grehkeem, — 2,21.24. 3,18. Rom.6,6 u. Ebr.12,10.11.

2. Ka meesâ buhdami to wehl atleekamo laiku wairs nedsihwojat zilweku kahribahm, bet Deewa prahtam. 2 Kor.5,15. Gal.2,20. 1 Jahn.2,17.

3. Jo tas ir gan, ka to pagahjuscho dsihwibas-laiku pehz paganu prahta esam pawadijuschi un staigajuschi eeksch bestaunigahm kahribahm, wihna-plihteschanahm, rihschanahm, dserschanahm un negantigahm elladeewibahm. 1,18. Rom.1,28 u. Tit.3,3.

4. Ta teem ir swescha leeta, ka juhs ar teem lihds nestaigajeet tai paschâ palaidnibas postâ, un tadehl tee saimo. p.14. 3,16. Dahw.ds.50,18. Jahn.15,18 u.

5. Schee atbildeschanu dos tam, kas ir gataws teesat dsihwus un miruschus; 2 Tim.4,1.

6. Jo tapehz ari miruscheem ewangelium ir sludinats, ka tee kà zilweki gan top soditi meesâ, bet Deewam dsihwo garâ, p.1.2. 3,19 u. Rom.6,10.11.

7. Wisu leetu gals ir tuwu. (2 Peht.3,10. 11.) 1 Jahn.2,11.

8. Tad nu eseet prahtigi un modrigi us Deewa luhgschanahm. Pahr wisahm leetahm tureet sirsnigu mihlestibu sawâ starpâ, jo mihlestiba apsedz grehku pulku. 1,22. 5,8. Sak.10,12. Luhk.21,34.36. Kol.3,14. 1 Tes.5,6. Jehk.5,20.

9. Dodeet mahjas-weetu zits zitam labpraht bes turneschanas. Mihl.2,14. Ebr.13,12.

10. Kai weens otram kalpo, ikweens ar to dahwanu, kà tas ir dabujis, kà labi namaturetaji par tahm daschadahm Deewa dahwanahm. Mat.25,14 u. Rom.12,5.6. 2 Kor.8,14.

11. Ja kas runà, tas lai runà it kà Deewa wahrdus; ja kam kahds amats, lai tas to

iſdara itin pehz ta ſpehla, ko Deews paſneedſ, ka wiſâs leetâs Deews top godinats zaur Jeſu Kriſtu, kam peeder gods un waramuhſchigi muhſcham. Amen. 5,11. Rom. 12,7. (2 Kor. 2,17.) Kol. 3,17. Gal. 1,5.

12. Mihlee, nebrihnatees par to behdu-karſtumu juhſu ſtarpâ, kas jums noteek par pahrbaudiſchanu, it kà jums uſeetu ſweſcha leeta; 1.6.7. Ef. 48,10.

13. Bet itin kà jums ir daļa pee Kriſtus zeeſchanahm, tà preezajatees, ka juhs ari wiņa godibas parahdiſchanâ waretut preezatees un gawilet. 1,7.8.11. 5,1. Rom. 8,17. Jehk. 1,2.

14. Ja topat neewatti Kriſtus wahrda dehļ, ſwehtigi eſeet! Jo tas godibas un Deewa Gars duſ uſ jums; zaur wiņeem tas top ſaimots, bet zaur jums tas top pagodinats. 3,14. (4 Moſ. 11,25.26.) Ef. 11,2. Mat. 5,10.11. Jehk. 2,7.

15. Jo neweens no jums lai nezeeſch kà ſlepkawa waj ſaglis waj ļaundaritajs waj kà tahds, kas jauzahs ſweſchâ amatâ. 2,20. (2 Tim. 2,9.)

16. Bet ja kas zeeſch kà kriſtigs zilweks, tad lai tas neļaunahs, bet Deewu pagodinà ſchinî leetâ. Jahn. 21,19. Ap. darb. 5,41. 11,26. 2 Tim. 1,8.12.

17. Jo laiks ir klaht, ka ta ſodiba eeſahkahs pee Deewa nama; bet ja ta papreekſch pee mums eeſahkahs, tahds buhs gals teem, kas Deewa ewangeliumam naw paklauſijuſchi; (2,5.) Jer. 25,29. Ezek. 9,6. 2 Teſ. 1,5.8.

18. Un ja taiſnais tik ar moļahm top iſglahbts, kur paliks beſdeewigais un grehzineeks? Sak. 11,31. Jer. 49,12. Luhk. 23,31.

19. Tad nu ari teem, kas pehz Deewa prahta zeeſch, ſawas dwehſeles wiņam, kà tam uſtizigam raditajam, buhs pawehlet eekſch laba dariſchanas. 3,17. (Luhk. 23,46.) Jehk. 5,13.

5. nodaļa.

Mahzibas wezajeem 1; jauneem 5; un wiſeem Deewa behrneem 6.

1. Tos wezajus juhſu ſtarpâ pamahzu, es tas lihdſwezakais un leezineeks par Kriſtus zeeſchanahm un tahs godibas beedris, kas taps redſama: 4,13. Jahn. 15,27. Tit. 1,5. (2 Pehk. 1,16.) 2 Jahn. 1. Parahd. 1,9.

2. Ganait Deewa ganamo pulku, kas pee jums, un uſraugait, ne peeſpeeſti, bet ar labu prahtu, ne negodigas pelņas dehļ, bet no ſirds,

Jahn. 21,16.17. Ap. darb. 20,28. 1 Kor. 9,16. Tit. 1,7.11.

3. Nedſ kà waldidami par ta Kunga daļu, bet preekſch-ſihmes buhdami tam ganamam pulkam. Ezek. 34,4. 1 Kor. 3,5. 2 Kor. 1,24. 1 Tim. 4,12.

4. Un kad tas augſtais gans

atſpihdehs, tad juhs dabuſeet to neſawihſtamo godibas-kroni. 1,4. Eſ.40,10.11. 1 Kor.9,25. Ebr.13,20.

5. Tàpat, juhs jaunakee, eſeet teem wezajeem pakļauſigi; bet wiſi, zits zitam padodamees, eſeet iſpuſchkoti ar paſemibu, jo Deews lepneem turahs preti, bet paſemigeem winſch dod ſchehlaſtibu. Sak.3,34. 10,7. Mat.23,12. Rom.12,10. Ew.5,21. Jak.4,6.

6. Tad nu paſemojatees apakſch Deewa warenahs rokas, lai winſch juhs paaugſtina ſawâ laikâ. 2,13. Jehk.4,7.10.

7. Wiſu ſawu ſuhdiſchanos meteet uſ winu, jo winſch gahdà par jums. Dahw.dſ.37,5. Mat.6,25 u. Wihl.4,6. Ebr.13,5.

8. Eſeet prahtigi, eſeet nomodâ, jo juhſu pretineeks, tas wels, ſtaigà apkahrt kà lauwa ruhkdams, un meklè, kuru tas aprihtu. 4,8. Jak.1,7. Luhk.22,31. Parahd.12,10.

9. Tam ſtahweet pretim, ſtipri tizibâ, ſinadami, ka tahs paſchas zeeſchanas papilnam uſeet juhſu brahļeem paſaulê. Wihl.1,30. Jehk.4,7.

10. Bet tas wiſuſchehligais Deews, kas muhs aizinajis uſ ſawu muhſchigo godibu eekſch Kriſtus Jeſus, tas juhs, kas maſu brihdi zeeſchat, pats ſataiſihs, ſpehzinahs, ſtiprinahs, paſtahwigus darihs. 1,6.15. 2,5.6. Ew.3,16.17. 1 Teſ.2,12.

11. Tam lai ir gods un wara muhſchigi muhſcham. Amen. 4,11. 2 Pehk.3,18.

12. Zaur Silwanu, to uſtizigo brahli, es jums, kà man ſchkeet, ihſeem wahrdeem eſmu rakſtijis, pamahzidams un apleezinadams, ka ta ir ta pateeſà Deewa ſchehlaſtiba, kurâ juhs ſtahwat Rom.5,2. 1 Teſ.1,1. 2 Pehk.1,12. Ebr.13,22.

13. Juhs ſweizinà ta lihdſ iſwehletà Bahbeles draudſe un mans dehls Markus. 2,7. Ap.darb.7,43. (12,12.) 1 Kor.9,5. (Tit.1,4. Parahd.14,8.)

14. Sweizinajatees ſawâ ſtarpâ ar mihleſtibas ſkuhpſtiſchanu. Meers jums wiſeem, kas eekſch Kriſtus Jeſus. Amen. 1,2. Rom.8,1. 1 Kor.16,20

Otra apuſtuļa Pehtera otra grahmata.

1. nodaļa.

Paſludinaſchana uſ labeem tikumeem 3; kas apleezinà muhſu tizibu 10; par Kriſtus apſtaidroſchanu un Deewa wahrdu 16.

1. Sihmanis Pehteris, Jeſus Kriſtus kalps un apuſtulis, teem, kas to paſchu dahrgo tizibu lihdſ ar mums ir dabujuſchi, eekſch muhſu Deewa un muhſu Peſtitaja Jeſus Kriſtus taiſnibas: Mat.10,2. Rom.1,12. 2 Kor.5,21. Tit.1,1.4. Jehk.1,1.

2. Schehlaſtiba lai ir jums un meers daudſkahrtigi zaur Deewa un muhſu Kunga Jeſas atſihſchanu. p.8. 2,20. Jahn.17,3. Rom.1,7. 1 Peht.1,2. 2 Jahn.3.

3. Tà kà wiņa deewiſchkais ſpehks mums wiſu, kas der pee dſihwoſchanas un deewabijaſchanas, ir dahwinajis zaur ta atſihſchanu, kas muhs aizinajis zaur ſawu godibu un ſpehku; 1 Peht.1,15. 2,9.

4. Zaur ko mums tahs wiſu-leelahs un dahrgahs apſoliſchanas ir dahwinatas, lai juhs zaur tahm dalibu dabuſeet pee deewiſchkas dabas, behgdami no ta poſta, kas ir paſaulê zaur eekahroſchanu: 1 Jahn.2,15—17. 3,9. 5,20. Ebr.12,10.

5. Tad nu wiſâ ſpehkâ uſ to dſihdamees paſneedſeet eekſch ſawas tizibas tikumu, un eekſch tikuma atſihſchanu,

2 Kor.6,6. Tit.3,8. 1 Peht.3,7. Ebr.4,11. 6,11.

6. Un eekſch atſihſchanahs ſahtibu, un eekſch ſahtibas pazeetibu, un eekſch pazeetibas deewabijaſchanu,

7. Un eekſch deewabijaſchanas brahļu mihleſtibu, un eekſch brahļu mihleſtibas mihleſtibu (uſ wiſeem). 1 Teſ.3,12. 1 Peht.1,22.

8 Jo ja wiſs tas pee jums iraid un bagatigi ronahs, tad juhs nepalikſeet kuhtri nedſ ne-augligi eekſch muhſu Kunga Jeſus Kriſtus atſihſchanas. p.2.3. Jahn.15,16. Tit.3,14.

9. Un ja kam ta naw, tas ir akls un ſtulbs, un tas ir aiſmirſis, ka wiņſch ſchkihſtits no ſaweem wezeem grehkeem. 2,20.21. 1 Kor.6,11. 1 Jahn.2,9.11.

10. Tadehļ, brahļi, darbojatees, lai juhſu aizinaſchana un iſredſeſchana jo ſtipra paleek, jo to daridami juhs nekad nepaklupſeet. Ebr.3,14. 6,7—10.

11. Jo tà jums bagatigi taps wehleta ta ee-eeſchana muhſu Kunga un Peſtitaja Jeſus Kriſtus muhſchigâ walſtibâ. Luhk.13,24. Ebr.10,19. 12,28.

12. Tadehļ es nemiteſchos jums to allaſchihs atgahdinat, jebſchu juhs to ſinat un eſat ſtiprinati tai pateeſibâ, kas jums tagad ir. 3,1. Rom.15,14.15. 1 Peht.5,12.

13. Jo man ſchkeet, ka ir pareiſi, juhs modinat zaur pamahziſchanu, kamehr eſmu ſchinî dſihwoklî, 2 Kor.5,.14.

14. Sinadams, ka mans dſihwoklis drihſ buhs janoleek, tà kà ari muhſu Kungs Jeſus Kriſtus manim dariſis ſinamu. Jahn.21,18.19. (Ap.darb.20,23. 2 Tim.4,6.)

15. Bet es gahdaſchu, ka ari pehz manas aiſeeſchanas juhs arween to waretut peeminet. Ebr.13,7.

16. Jo mehs ne-eſam dſimuſchees pakaļ iſgudrotahm paſakahm, kad mehs jums eſam

ſludinajuſchi muhſu Kunga Jeſus Kriſtus ſpehku un atnahkſchanu, bet mehs paſchi wiņa augſto godibu ar azihm eſam redſejuſchi. p.3. 2,3. 3,4. Luhk.1,2. Tit.1,14. 1 Jahn.1,1 ꝛc.

17. Jo no Deewa, ta Tehwa, wiņſch dabuſis ſlawu un godibu, kad tahda balſs uſ wiņu notika no tahs augſtiteizamahs godibas: Schis ir mans mihlais Dehls, pee ka man ir labs prahts. Mat.17,5. Ebr.8,1.

18. Un ſcho balſi mehs eſam dſirdejuſchi no debeſs nahkam, kad mehs ar wiņu bijahm uſ ta ſwehtà kalna. Mat.17,1 ꝛc.

19. Un mums ir jo ſtiprs praweeſchu-wahrds, un juhs darat labi, to wehrâ nemdami it kà ſwezi, kas ſpihd tumſchâ weetâ, teekams deena auſt un rihta-ſwaigſne uſlez juhſu ſirdis. Dahw.dſ.119,105. Sak.4,18. Eſ.8,20. Jahn.1,5. 5,39. 2 Kor.4,6. Ew.4,18. Parahd.22,16.

20. To pahr wiſahm leetahm atſihdami, ka neweena praweeſchu-mahziba rakſtôs naw iſſtahſtama pehz zilweku domahm. 3, 3. 1 Kor. 2, 11. 2 Tim.3,16.

21. Jo praweeſchu-mahziba nekad naw notikuſi zaur zilweka gribeſchanu, bet tee ſwehtee Deewa-zilweki ir runajuſchi, dſihti no Swehtà Gara. 1 Sam. 2, 27. 2 Sam. 23, 2. 2 Kehn. 1, 9. (Dahw. dſ. 45, 2.) Eſ. 34, 16. Jak. 7, 12. Mat. 22, 43. Ap. darb. 28, 25. 2 Tim. 3, 17. 1 Peht. 1, 11.

2. nodaļa.

Par wiltigeem mahzitajeem, kas blehdigi dſihwo un Deewa ſodibai neijbehgs.

1. Bet ari wiltigi praweeſchi bijuſchi ſtarp teem laudihm, kà ari juhſu ſtarpâ buhs wiltigi mahzitaji, kas paſlepen eewedihs ſweſchas poſta mahzibas un to Kungu, kas tos atpirzis, aiſleegdami pelnigees ahtru paſuſchanu. 5 Moſ. 13, 1 ꝛc. 1 Kehn. 22. Jer. 28. Ezek. 13. Mat. 24, 11. Ap. darb. 24, 14. 1 Peht. 1, 18. 1 Jahn. 4, 1.

2. Un daudſi dſihſees pakal wiņu palaidnibahm; un zaur wiņeem tas pateeſibas zelſch taps ſaimots. p.10.13.15.18. Rom.2,24. Tit.2,5.

3. Un mantas-lahribas pehz wiņi ar wiltigi iſdomateem wahrdeem pee jums eelabinaſees; par teem ta ſodiba jau ſen nelaweſahs un wiņu poſts neſnauſch. 1,16. 5 Moſ. 32, 35. Rom. 16, 18.

4. Jo ja Deews naw ſaudſejis tos engelus, kas apgrehkuſchees, bet tos nogahſis ellê un nodewis tumſibas ſaitehm, ka tee taptu paturęti uſ ſodibu; (1 Kor. 6, 3.) Parahd. 9, 1. 11. 20, 1.

5. Un ja naw ſaudſejis to wezo paſauli, bet Nou, to taiſnibas ſludinataju, lihdſ ar

ſeptineem ziteem ir paſargajis, kad pluhdus uſweda tai beſdeewigai paſaulei,
1 Peht. 3,20. Ebr.11,7.

6. Un tahs pilſehtas Sodomu un Gomoru pelnôs likdams zaur iſdeldeſchanu noſodijis un eezehlis par preekſchſihmi teem, kas beſdeewigi dſihwos; 1 Moſ.19,24 ꝛc. 1 Kor.10.11.

7. Un ir iſrahwis to taiſno Latu, kas zaur ſcho neganto zilweku neſchkihſto dſihwoſchanu bija gruhtumu zeetis,
1 Moſ.19,29.

8. (Jo ſchis taiſnais zilweks winu ſtarpâ mahjodams ſawâ taiſnâ dwehſelê ir mozijees deenu no deenas, redſedams un dſirdedams winu negantos darbus):
Dahw.dſ.119,158. Ezek.9,4.

9. Tà tas Kungs deewabijigos ſin iſraut no kahrdinaſchanas, bet netaiſnos moziſchanai paturet uſ ſodadeenu; p.4. Jjab.21,30. Sak.16,4. 1 Kor.10,13.

10. Bet wiswairak tos, kas ſtaigà pehz meeſas eekſch neſchkihſtahm kahribahm un waldibu nizinà, kas ir droſchi, patgalwigi, un kam naw bail, ſaimot tos godâ zeltos; 3,3. 2 Moſ.22,28. 2 Teſ.2,4. Tit.1,7. 3,1.2. 1 Peht.2,13.

11. Lai gan engeli, ſpehkâ un warâ leelaki buhdami, neneſ ta Kunga preekſchâ teeſu pret teem, ſaimodami.

12. Bet ſchee, it kà neprahtigi ſwehri, kas pehz ſawas dabas dſimuſchi, ka top guhſtiti un nokauti, ſaimodami, ko tee neprot, ſawâ paſuſchanâ ari paſudihs, Dahw.dſ.49,21. Sak.7,22. Jer.12,3.

13. Dabuhdami netaiſnibas algu. Teem ſchkeet, ſaldumu eſam ikdeenas kahribâ dſihwot; tee ir traipekłu pilni un gahnekłi un kahrigi ſawâs wiltibâs, kad tee ir lihdſ ar jums meelaſtôs; p.15. 5 Moſ.32,5. Rom.1,27.

14. Teem ir azis pilnas ar laulibas pahrkahpſchanu, un tee ne-atſtahjahs no grehkeem, krahpdami neſtiprinatas dwehſeles, teem ſirds radinata uſ negauſibu, lahſtu behrni; 3,16. Ezek.6,9. Mat.5,28. 2 Tim.3,6.

15. Tee no ta ihſtenà zeła atſtahdamees ir maldijuſchees un dſenahs pakał Bileama, Boſora dehla, zełam, kas netaiſnibas algu mihleja. p.2.13.21. 4 Moſ.22,5.7. Parahd.2,14.

16. Bet winſch tapa pahrmahzits par ſawu pahrkahpſchanu, kad tas mehmais naſtu-neſejs lops ar zilweka balſi runadams aiſkaweja ta praweeſcha beſprahtibu.
4 Moſ.22,28 ꝛc.

17. Tee ir akas beſ uhdens, padebeſchi no weeſula mehtati, kam wisdſiłakà tumſiba top patureta muhſchigi.
p.3.4.9. Jer.2,13.

18. Jo lepnus un tukſchus wahrdus runadami, teekrahpj zaur meeſas kahribahm un beſtaunibahm tos, kas pateeſi jau bija iſbehguſchi no teem, kas dſihwo eekſch aloſchanas; Dahw.dſ.17,10.

19. Apſola teem ſwabadibu, un paſchi ir paſuſchanas kalpi: jo no kuŗa kahds ir pahrwahrets, ta kalps winſch iraid. p.10.12. Jahn.3,34. 1 Pehl.2,16.

20. Jo ja tee zaur ta Kunga un Peſtitaja Jeſus Kriſtus atſihſchanu gan iſbehguſchi no paſaules apgahniſchanahm, bet eekſch tahm atkal eepinuſchees top uſwahreti, tad pehz ar wineem paleek nikuaki ne kà papreekſch. 1,2. 3,18. Mat.12,45. Wihl.3,8. Ebr.6,4—6.

21. Jo teem buhtu bijis labaki, kad tee taiſnibas zeļu nebuhtu atſinuſchi, ne kà, kad to bija atſinuſchi, nogreeſtees no ta ſwehtà bauſchļa, kas teem bija eedots. p.15. Luhk.12,47. Ebr.10,26.

22. Bet teem ir notizis pehz ta pateeſigà ſalamà wahrda: ſuns atkal eerihj ſawu wehmekli, un peldinata zuhla atkal wahrtahs dubļôs. Sal.26,11.

3. nodaļa.

Par paſtara laika netizibu 3; par Kriſtus atnahkſchanu 10; un kà uſ to lai ſataiſahs 14.

1. Mihlee, jau ſcho otru grahmatu es jums rakſtu, kur zaur atgahdinaſchanu juhs pamodinaju uſ ſirdsſtaidribu. 1,12. Peht.5,12.

2. Ka jums buhs peeminet tos no teem ſwehteem praweeſcheem papreekſch ſludinatos wahrdus un ta Kunga un Peſtitaja pawehleſchanu no mums, teem apuſtuļeem.

3. Papreekſch to ſineet, ka pehdigâs deenâs nahks ſmehjeji, ſtaigadami pehz ſawahm paſchu kahribahm, 1,20. 2,1.10. 1 Tim.4,1 u.

4. Un ſazidami: kur ir wina atnahkſchanas apſoliſchana? jo no ta laika, kad tee tehwi ir aiſmiguſchi, wiſas leetas paleek kà no radiſchanas eeſahkuma. 1,16. Eſ.5,19. Ezek.12,22.

5. Jo tihſchi tee negrib ſinat, ka wezôs laikôs debeſis bijuſchas un ſeme, no uhdens un eekſch uhdens paſtahwedama zaur Deewa wahrdu;

1 Moſ.1,2.6 u. Dahw.dſ.136,6. Ebr.11,3.

6. Zaur ko ta laika paſaule tapa maitata uhdens-pluhdôs. 2,5. 1 Moſ.7,11 u.

7. Bet tahs debeſis, kas tagad ir, un ta ſeme zaur wina wahrdu ir glabatas un top ugunihm paturetas uſ to beſdeewigo zilweku ſodibas un nomaitaſchanas deenu. p.10. 2,9. Mat.24,37 u.

8. Bet to jums buhs ſinat, mihlee, ka weena deena pee ta Kunga ir kà tuhkſtoſchi gadi un tuhkſtoſchi gadi kà weena deena. Dahw.dſ.90,4.

9. Tas Kungs newilzinà to apsolischanu, kà kahdeem schkeet, to esam wilzinaschanu, bet winsch ir lehnprahtigs pret mums, negribedams, ka kahds pasuhd, bet ka wisi dodahs us atgreeschanos no grehkeem. 2Sam. 14,14. Ezek. 33,11. Mat. 18,14. 1 Tim. 2,4. 1 Peht. 3,20. Ebr. 10,37.

10. Bet ta Kunga deena nahks kà saglis nakti; tad debesis ar kuhkschanu sudihs un tee pirmee pasaules sahkumi no karstuma iskusihs, un seme un tee darbi eekisch tahs sadegs. Dahw. ds. 102,27. Es. 34,4. Abak. 2,13. Ap. darb. 2,20. 1 Tes. 5,2. 2 Tes. 1,8. Parahd. 20,11.

11. Tad nu, ja wiss tas iskuhst, zik koti tad jums peenahkahs staigat swehtâ dsihwoschanâ un deewabijaschanâ, Luhk. 21,36.

12. Gaidot un steidsotees us tahs Deewa deenas atnahkschanu, kur debesis degdamas sudihs un tee pirmee pasaules sahkumi no karstuma iskusihs.

13. Bet mehs gaidam pehz wina apsolischanas jaunas debesis un jaunu semi, kur taisniba mahjo. Es. 65,17. Mat. 25,46. Ebr. 2,5. Parahd. 21,27.

14. Tadehl, mihkee, kad juhs schahs leetas gaidat, darbojatees, ka ne-apgahniti un beswainigi no wina topat atrasti eekisch meera; 1,10. 1 Kor. 1,8.

15. Un tureet muhsu Kunga lehnprahtibu par glahbschanu, kà kà ari muhsu mihkais brahlis Pahwils jums ir rakstijis pehz tahs gudribas, kas tam dota, p. 9. Rom. 2,4. 1 Kor. 1,7 ꝛc. Ebr. 10,36 ꝛc. 12,1 ꝛc.

16. Kà ari wisâs grahmatâs, kur winsch par schahm leetahm runà, no kurahm zitas grubti saprotamas, ko tee neismahzitee un nestiprinatee pahrgrosa, tà kà ari tos zitus rakstus, sew pascheem par pasuschanu. 1,20. 2,14. Rom. 16,26.

17. Tad nu juhs, mihkee, to papreekisch sinadami, sargajatees, ka juhs zaur to neganto zilweku peewilschanu lihds nowesti ne-istrihkat no sawa stipruma. 1,12. Mark. 13,5.9. 1 Kor. 15,58.

18. Bet pee-augat muhsu Kunga un Pestitaja Jesus Kristus schehlastibâ un atsihschanâ. Tam lai ir gods ir tagadihn irmuhschigôs laikôs! Amen. 1,8. Kol. 1,10.11. 2 Tim. 4,18. 1 Peht. 5,11.

Ew. apuſtuļa Jahņa pirmà grahmata.

1. nodaļa.

Tas dſihwibas wahrds parahdijees 1; ſadraudſiba ar Deewu 3; Kriſtus aſinis ſchķihſta no grehkeem 7.

1. Kas bija no eeſahkuma, ko eſam dſirdejuſchi, ko ar ſawahm azihm eſam redſejuſchi, ko eſam ſtatijuſchi, un ko muhſu rokas aptauſtijuſchas, no ta dſihwibas wahrda, 2,13. 5,7. Luhk. 24,39. Jahņ. 1,1. 14. 20,27.

2. (Jo dſihwiba ir parahdita, un mehs to eſam redſejuſchi, un apleezinajam un paſludinajam jums to muhſchigo dſihwibu, kas bija pee ta Tehwa un mums ir parahdita,) — 3,5. 5,11. 20. Jahņ. 1,4. 17,5.

3. Ko eſam redſejuſchi un dſirdejuſchi, — to mehs jums paſludinajam, lai ari jums ir ſadraudſiba ar mums, un ſchi muhſu ſadraudſiba ir ar to Tehwu un ar wiņa Dehlu Jeſu Kriſtu. p. 7. 4,14. Ap. darb. 4,20.

4. Un to mehs jums rakſtam, lai juhſu preeks ir pilnigs. Jahņ. 15,11. 16,24. 2 Jahņ. 12.

5. Un ſchi ir ta ſludinaſchana, ko no wiņa eſam dſirdejuſchi un jums ſludinajam: ka Deews ir gaiſchums un eekſch wiņa naw nekahdas tumſibas. Dan. 2,22. Jahņ. 1,18. 8,12. Jehk. 1,17.

6. Ja mehs ſakam, ka mums ir ſadraudſiba ar wiņu un ja tumſibâ ſtaigajam, tad melojam un nedaram pateeſibu. 2,4. 8. 9. Jahņ. 3,21. 12,35 u.

7. Bet ja ſtaigajam gaiſchumâ, it kà wiņſch ir gaiſchumâ, tad mums ir ſadraudſiba ſawâ ſtarpâ, un Jeſus Kriſtus, wiņa Dehla, aſinis muhs ſchķihſta no wiſeem grehkeem. 3,5. 5,6. Ew. 5,8. 9. Ebr. 9,14. 22. Parahd. 1,5.

8. Ja mehs ſakam, ka mums grehka newaid, tad mehs paſchi peewiļamees, un pateeſibas naw eekſch mums. (3,8.) 1 Kehn. 8,46. Sal. 20,9. 28,13.

9. Ja mehs ſawus grehkus iſſuhdſam, tad wiņſch ir uſtizigs un taiſns, ka wiņſch mums grehkus peedod un muhs ſchķihſta no wiſas netaiſnibas. 2 Sam. 12,13. Dahw. dſ. 32,3—5. Ap. darb. 15,9.

10. Ja mehs ſakam, ka neeſam grehkojuſchi, tad mehs wiņu daram par melkuli, un wiņa wahrds naw eekſch mums. 2,14. 5,10. Jahņ. 5,38. Rom. 3,4. 10.

2. nodaļa.

Kriſtus muhſu aiſſildinatajs 1; mihleſtiba Kriſtus lauſchu ſihme 3; tas preti-kriſtus un ta ſwaidiſchana ar Swehtu Garu 18.

1. Mani behrniņi, to es jums rakſtu, lai juhs negrehkojeet; un ja kas

grehko, tad mums ir aiſ-
bildinataſs pee ta Te-
wa, Jeſus Kriſtus, tas
taiſnais. 5,18. Eſ.53,11.
Jahn.16,10. Rom.6,1.2. Ebr.7,25.
9,24.

2. Un winſch ir ta ſalih-
dſinaſchana par muhſu
grehkeem, un ne ween
par muhſu, bet ari par
wiſas paſaules greh-
keem. 4,10. Jahn.1,29.
2 Kor.5,19. Kol.1,20.

3. Un pee tam mehs noma-
nam, ka winu eſam atſinuſchi,
ja wina bauſchkus turam. 3,6.
Mat.7,21. Luhk.6,46. Jahn.15,10.12.

4. Kas ſaka: es winu paſih-
ſtu, un netur wina bauſchkus,
tas ir melkulis, un pateeſibas
naw eekſch ta. 4,20.

5. Bet ja kas wina wahrdu
tur, eekſch ta pateeſi Deewa
mihleſtiba ir pilniga; pee tam
mehs atſihſtam, ka eſam eekſch
wina. 4,12.18. 5,3.
Jahn.14,21—23. 15,4 ꝛc.

6. Kas teizahs eekſch wina
paleekots, tam peenahkahs pa-
ſcham aridſan tàpat ſtaigat,
kà winſch ir ſtaigajis. 4,17.
Jahn.13,15.

7. Brahki, es jums neraſtu
jaunu bauſli, bet wezu bauſli,
kas jums ir bijis no eeſahku-
ma. Schis wezais bauſlis ir
tas wahrds, ko juhs no ee-
ſahkuma eſat dſirdejuſchi.
p.24. 3,11. Mik.6,8. 2 Jahn.5,6.

8. Atkal jaunu bauſli es jums
raſtu, kas ir pateeſiba eekſch
wina un eekſch jums: jo
tumſiba pa-eet un ta pateeſà
gaiſma tagad ſpihd. Jahn.1,9.
13,34. Rom.13,12.

9. Kas teizahs eſots gaiſmâ
un eenihſt ſawu brahli, tas
wehl ir tumſibâ. 1,5.6. 3,15.
4,20. 1 Kor.13,2. 2 Pehk.1,9.

10. Kas ſawu brahli mihlè,
tas paleek gaiſmâ, un eekſch
ta naw peedauſiſchanahs.
Jahn.11,9.

11. Kas ſawu brahli eenihſt,
tas ir tumſibâ un ſtaigà tum-
ſibâ un neſina, kurp tas eet,
jo tumſiba wina azis ir ap-
tumſchojuſi. 3,14.15. Gal.4,19.
Mat.6,22. Jahn.12,35.

12. Es jums rakſtu, behrni-
ni, jo grehki jums top pee-
doti wina wahrda dehl.
p.1.28. Luhk.24,47.

13. Es jums rakſtu, tehwi,
jo juhs to eſat atſinuſchi, kas
ir no eeſahkuma. Es jums
rakſtu, jaunekli, jo juhs to
launo eſat uſwahrejuſchi. Es
jums eſmu rakſtijis, behrni,
jo juhs to tehwu eſat atſinu-
ſchi. 1,1. 5,18. Gal.4,5.6. Ew.6,11ꝛc.

14. Es jums eſmu rakſtijis,
tehwi, jo juhs to eſat atſinu-
ſchi, kas ir no eeſahkuma. Es
jums eſmu rakſtijis, jaunekli,
jo juhs eſat ſpehzigi, un Dee-
wa wahrds paleek eekſch jums,
un juhs to launo eſat uſwah-
rejuſchi. 1,10. Ew.6,10.

15. Nemihlejeet pa-
ſauli nedſ to, kas ir pa-
ſaulè; jo kas paſauli

mihlè, eekſch ta naw ta Tehwa mihleſtiba.
2 Tim.4,10. 2 Peht.1,4. Jehk.4,4.

16. Jo wiſs, kas ir paſaulê: meeſas kahriba, azu kahriba un dſihwes lepniba — tas naw no ta Tehwa, bet no paſaules. Sak.27,20. Mahz.4.8. 5,9. 2 Peht 2,13.

17. Un paſaule paeet un winas kahriba; bet kas Deewa prahtu dara, tas paleek muhſchigi.
1 Kor.7,31. 1 Peht.1,24.25.

18. Behrnini, nu ir ta pehdigà ſtunda; un tà, kà juhs eſat dſirdejuſchi, ka tas pretikriſtus nahk, tà ari tagad daudſ preti-kriſti zehluſchees, no tam mehs ſinam pehdigo ſtundu eſam. p.22. 4,3. 1 Kor.10,11. 2 Teſ.2,3. 1 Peht.4,7. 2 Jahn.7.

19. Tee no mums ir iſgahjuſchi, bet tee nebija no mums; jo ja tee buhtu bijuſchi no mums, tad tee buhtu palikuſchi pee mums, bet teem bija parahditees, ka tee naw wiſi no mums. 5 Moſ.13,13. Ap.darb.20,30. 1 Kor.11,19.

20. Tomehr jums ir ta ſwaidiſchana no ta Swehtà, un juhs wiſu ſinat. p.27. 3,24. Sak.28,5. 1 Kor.2,15.

21. Es jums ne-eſmu rakſtijis, it kà juhs neſinatut pateeſibu, bet ka juhs to jau ſinat, un ka no pateeſibas nenahk nekahdi meli. Rom.15,14. 2 Peht.1,12.

22. Kas ir tas melkulis, ja ne tas, kas leedſ, ka Jeſus ir tas Kriſtus? Tas ir tas pretikriſtus, kas leedſ to Tehwu un to Dehlu. p.18. Jahn.16,3. 20,31. 2 Peht.2,1.

23. Ikweenam, kas to Dehlu leedſ, tam ari naw ta Tehwa. 4,15. 5,12. Jahn.1,18. 5,23. 2 Jahn.9.

24. Tad nu, ko juhs eſat dſirdejuſchi no eeſahkuma, tas lai paleek eekſch jums; ja eekſch jums paleek, ko no eeſahkuma eſat dſirdejuſchi, tad ari juhs palikſeet eekſch ta Dehla un ta Tehwa. p.7. 2 Tim.3,14.

25. Un ſchi ir ta apſoliſchana, ko winſch mums ir apſolijis, (proti) to muhſchigo dſihwoſchanu. 5,11. 2 Tim.1,1.

26. To es jums eſmu rakſtijis par teem, kas juhs peewil. p.18 k.

27. Un ta ſwaidiſchana, ko juhs no wina eſat dabujuſchi, paleek eekſch jums, un jums newaijaga, ka kahds juhs mahza; bet tà kà ſchi pati ſwaidiſchana juhs mahza wiſàs leetàs, tà wina aridſan ir pateeſiga un naw meli. Un, kà ta juhs ir mahzijuſi, tà paleekat eekſch wina. p.20. Jer.31,34. Jahn.14,26. 16,13.

28. Un nu, behrnini, paleekat eekſch wina; lai, kad winſch parahdiſees, mums ir droſchiba un mehs no wina netopam kaunà liktiwina atnahkſchanâ. 4,17. 1 Peht.4,13.

29. Ja juhs ſinat, ka winſch ir taiſns, tad ſinat, ka ikweens, kas taiſnibu dara, no wiņa ir peedſimis. p.1. 3,7—10.

3. nodaļa.

Deewa behrnu ſihmes: zeriba 1; taiſniba 3; droſchiba 19.

1. Redſeet, kahdu leelu mihleſtibu tas Tehws mums ir parahdijis, ka mehs topam ſaukti Deewa behrni. Tapehz paſaule muhs nepaſihſt, ka ta wiņu nepaſihſt. 4,10.11.19. Mat.5,9. Jahņ.1,12. 15,18 u. 17,25.

2. Mihlee, tagad mehs eſam Deewa behrni, un wehl naw atſpihdejis, kas mehs buhſim; bet mehs ſinam, ka, kad tas atſpihdehs, mehs wiņam buhſim lihdſigi, jo mehs wiņu redſeſim, kà winſch ir. Rom.8,18.19. 1 Kor.15,49. Filh.3,21. Kol.3,4.

3. Un ikweens, kam ſchi zeriba uſ wiņu, ſchkihſta ſewi paſchu, tà kà winſch ir ſchkihſts. Ebr.12,14.

4. Ikweens, kas grehku dara, tas dara ari netaiſnibu, un grehks ir netaiſniba. 5,17. 1 Tim.1,9.

5. Un juhs ſinat, ka winſch ir parahdijees, lai winſch muhſu grehkus atņemtu, un eekſch wiņa naw grehka. 1,7. 1 Peht.2,24. Ebr.4,15.

6. Ikweens, kas eekſch wiņa paleek, tas negrehko; ikweens, kas grehko, wiņu naw redſejis, nedſ wiņu atſinis. 2,3 u. 24,28.

7. Behrniņi, lai neweens juhs nepeewil: kas taiſnibu dara, tas ir taiſns, tà kà winſch ir taiſns. 2,26.29. Jehk.1,22.25.

8. Kas grehku dara, tas ir no wella, jo wels grehko no eeſahkuma. Tadehl Deewa Dehls ir atſpihdejis, ka winſch wella darbus iſahrditu. 1 Moſ.3,15. Jahņ.8,44.

9. Ikweens, kas no Deewa peedſimis, tas nedara grehku, jo wiņa ſehkla paleek eekſch ta un tas newar grehkot, jo tas no Deewa ir peedſimis. 2,14. 5,1.18. 1 Peht.2,23. 3 Jahņ.11.

10. Pee tam top ſinami Deewa behrni un wella behrni. Ikkatrs, kas taiſnibu nedara, tas naw no Deewa, un kas nemihlè ſawu brahli. p.7.8. 4,8.

11. Jo ſchi ir ta ſludinaſchana, ko juhs no eeſahkuma eſat dſirdejuſchi, lai mehs zits zitu mihlejam; 2,7.8.

12. Ne tà kà Kains, kas bija no ta launà un ſawu brahli nokawa. Un kalabad winſch to nokawa? Tapehz ka wiņa darbi bija launi, bet wiņa brahļa darbi taiſni. 1 Moſ.4,8.

13. Nebrihnatees, mani brahli, ja paſaule juhs eenihſt. p.1. Jahņ.15,18 u.

14. Mehs ſinam, ka eſam pahrzelti no nahwes uſ dſihwibu, tapehz ka mehs tos brahļus mihlejam; kas nemih-

lê, tas paleek nahwê. 2,10.11. 5,20. Jahņ.5,24.

15. Jkweens, kas ſawu brahli eenihſt, tas ir ſlepkawa, un juhs ſinat, ka neweenam ſlepkawam muhſchiga dſihwiba naw paleekama eekſch wiņa. 3 Moſ.19,16.17. 5 Moſ.19,6. Mat.5,21.22.

16. Pee tam mehs eſam atſinuſchi mihleſtibu, ka wiņſch ſawu dſihwibu par mums ir nodewis, un mums aridſan peenahkahs dſihwibu nodot par teem brahļeem. Jahņ.10,18. 15,13.

17. Bet ja kahdam ir ſchahs paſaules manta, un tas redſ ſawu brahli truhkumu zeeſcham un aiſſlehdſ ſawu ſirdi preekſch wiņa, kà Deewa mihleſtiba paleek eekſch tahda? 2,15. 4,20. 5 Moſ.15,7. Jehk.2,15.16.

18. Mani behrnini, lai mehs nemihlejam ar wahrdeem, nedſ ar mehli, bet ar darbeem un ar pateeſibu. Rom.12,9.13.

19. Un pee tam mehs atſihſtam, ka eſam no pateeſibas, un ſawas ſirdis wiņa preekſchâ waram klußinat, 1,8. Jahņ.18,27. 2 Jahņ.2,4.

20. Ka, ja muhſu ſirds muhs paſudinà, Deews ir leelaks ne kà muhſu ſirds un ſin wiſas leetas. Eſ.55,7—9. Jahņ.21,17. Rom.2,15.

21. Mihļee, ja muhſu ſirds muhs nepaſudinà, tad mums ir droſchiba pee Deewa. 2,28. 4,17. 5,14.

22. Un ko ween mehs luhdſam, to no wiņa dabujam, jo mehs turam wiņa bauſchļus un daram, kas wiņa preekſchâ ir patihkams. 5,14.15. Mark.11,24. Jahņ.9,31.

23. Un ſchis ir wiņa bauſlis, lai mehs tizam wiņa Dehla, Jeſus Kriſtus, wahrdam un lai zits zitu mihlejam, tà kà wiņſch mums bauſli ir dewis. p.11.4,11. Jahņ.6,40.

24. Un kas wiņa bauſchļus tur, tas paleek eekſch wiņa un wiņſch eekſch ta. Un pee tam atſihſtam, ka wiņſch eekſch mums paleek, no ta Gara, ko wiņſch mums dewis. 2,3 ꝛc. 4,13. Jahņ.15,4.5. Rom.8,9.

4. nodaļa.

Garu pahrbaudiſchana 1; Deewa un tuwaka mihleſtiba 7; Deews pats ta mihleſtiba 16.

1. Mihļee, netizat ikkatram garam, bet pahrbaudait tos garus, waj tee no Deewa? Jo daudſ wiltigi praweeſchi ir iſgahjuſchi paſaulê. 2,18. Jer.14,14. 23,16. Mat.7,15 ꝛc. 1 Kor.12,10. 14,29. 1 Teſ.5,19—21. 2 Peht.2,1. 2 Jahņ.7.

2. Pee tam juhs atſihſtat Deewa Garu: ikkatrs gars, kas apleezinà, ka Jeſus Kriſtus nahzis meeſâ, tas ir no Deewa: p.15. Jahņ.1,1—14. 1 Tim.3,16.

3. Un ikkatrs gars, kas neapleezinà, ka Jeſus Kriſtus nahzis meeſâ, tas naw no Deewa. Un tas ir ta preti-

tristus gars, par to juhs esat dsirdejuschi, ka tas nahk, un tagad jau ir pasaulê. 2,18.22. 1 Kor.12,3. 2 Tes.2,7.

4. Behrnini, juhs esat no Deewa un winus esat uswahrejuschi; jo kas eeksch jums, tas ir leelaks pahr to, kas eeksch pasaules. 2,19. 5,4. 2 Lask.32,7. Luhk.11,22. 2 Kor.4,4.

5. Tee ir no pasaules, tapehz tee runà no pasaules, un pasaule tos klausa. Jahn.15,19.

6. Mehs esam no Deewa: kas Deewu atsihst, tas muhs klausa; kas naw no Deewa, tas muhs neklausa. Pee tam mehs atsihstam to pateesibas Garu un to aloschanas garu. Jahn.8,42—47. 17,14.

7. Mihlee, lai mehs zits zitu mihlejam, jo mihlestiba ir no Deewa, un ikweens, kas mihlè, tas no Deewa ir dsimis un atsihst Deewu. 3,11. 5,1. Rom.5,5.

8. Kas nemihlè, tas Deewu ne-atsihst; jo Deews ir mihlestiba. p.16.

9. Eeksch tam Deewa mihlestiba pee mums ir parahdijusees, ka Deews sawu weenpeedsimuschu Dehlu suhtijis pasaulê, ka mums zaur winu buhs dsihwot. Jahn.3,16. Rom.5,8. Tit.3,4 u.

10. Eeksch tam stahw mihlestiba, ne ka mehs esam mihlejuschi Deewu, bet ka winsch muhs ir mihlejis un sawu Dehlu suhtijis par salihdsinaschanu par muhsu grehkeem. p.19. Es.43,22 u. Rom.5,6—10.

11. Mihlee, ja Deews muhs tà ir mihlejis, tad ari peenahkahs, ka mehs zits zitu mihlejam.

12. Deewu nemuhscham neweens nawredsejis. Ja mehs zits zitu mihlejam, tad Deews paleek eeksch mums, un wina mihlestiba ir pilniga eeksch mums. 2,5. 3,11. Jahn.1,18. 1 Tim.6,16.

13. Pee tam mehs sinam, ka paleekam eeksch wina, un winsch eeksch mums, ka winsch no sawa Gara mums ir dewis. 3,24.

14. Un mehs esam redsejuschi un apleezinajam, ka tas Tehws to Dehlu ir suhtijis par pasaules Pestitaju. 1,1 u. Jahn.15,27.

15. Ja kas apleezinahs, ka Jesus ir Deewa Dehls, tad Deews paleek eeksch wina, un winsch paleek eeksch Deewa. p.2. 5,1.5. Mat.16,16.

16. Un mehs esam atsinuschi un tizejuschi to mihlestibu, kas Deewam irus mums. Deews ir mihlestiba; un kas eeksch mihlestibas paleek, tas paleek eeksch Deewa un Deews eeksch wina. p.8.12.13. Jahn.6,60.

17. Eeksch tam mihlestiba pee mums ir pilniga, ka mums ir droschiba tai teesas deenâ;

jo kà winſch ir, tàpat ari mehs eſam ſchinì paſaulê. p.12. 2,6.28. 1 Kor.2,16.

18. Bailiba naw eekſch mihleſtibas, bet pilnigà mihleſtiba bailibu iſmet ahrâ; jo bailibai ir moziba, un kas bailojahs, tas naw pilnigs eekſch mihleſtibas. Rom.8,15.

19. Lai mehs winu mihlejam, jo winſch muhs papreekſch ir mihlejis. p.10. 3,1.

20. Ja kas ſaka: es mihleju Deewu un eenihſt ſawu brahli, tas ir melkulis: jo kas ſawu brahli nemihlè, ko tas redſ, kà tas Deewu war mihlet, ko tas naw redſejis? 1,6. 2,4.11. 3,17.

21. Un ſchis bauſlis mums ir no wina, ka tam, kas mihlè Deewu, ari ſawu brahli buhs mihlet. 3,23. 5,1.2. Mark.12,29—31.

5. nodaka.

Iſzilba uſ Jeſu uſwahr paſauli 1; par Deewa luhgſchanu 14.

1. Ikweens, kas tiz, ka Jeſus ir tas Kriſtus, tas no Deewa ir dſimis, un ikweens, kas to mihlè, kas winu dſemdinajis, tas mihlè ari to, kas no wina ir dſimis. 2,22. 4,15.16. Jahn.1,12.13.

2. Pee tam mehs atſihſtam, ka Deewa behrnus mihlejam, kad Deewu mihlejam un wina bauſchlus turam; 3,19—24.

3. Jo ſchi ir ta Deewa mihleſtiba, ka mehs wina bauſchlus turam, un wina bauſchli naw grehti. 2,5. Mat.11,30. Jahn.14,15. 15,10. 2 Jahn.6.

5. Jo ikweens, kas no Deewa dſimis, uſwahr paſauli; un ſchi pati ir ta uſwahreſchana, kas paſauli uſwahr, (proti) muhſu tiziba. 2,15 u. 4,4. Jahn.16,33.

5. Kas ir, kas paſauli uſwahr, kà ween kas tiz, ka Jeſus ir Deewa Dehls? 4,15. Rom.8,37.

6. Schis ir tas, kas nahzis zaur uhdeni un aſinihm, Jeſus Kriſtus, ne ar uhdeni ween, bet ar uhdeni un aſinihm; un tas Gars ir tas leezibas deweſs, jo tas Gars ir ta pateeſiba. p.8. Jahn.19,34.35. 1 Kor.2,12. Ebr.9,19.

7. Jo trihs ir, kas leezibu dod, [debeſis, tas Tehws, tas Wahrds un tas Swehtais Gars: un ſchee trihs ir weens. 1,1. Mat.28,19. Jahn.1,1. 10,30. 16,13—15. 2 Kor.3,17.

8. Un trihs ir, kas leezibu dod wirs ſemes,] tas Gars un tas uhdens un tahs aſinis: un ſchee trihs ir kopâ. p.6, Mat.26,28. Jahn.3,5. Ap.darb.10,47. 2 Kor.3,6. Gal.3,2. Ebr.10,15. 12,24.

9. Ja mehs zilweku leezibu peenemam, tad Deewa leeziba ir jo leela; ſchi ir ta Deewa leeziba, ko winſch par ſawu Dehlu leezinajis. Jahn.5,33—37. Ebr.2,4.

10. Kas tiz uſ to Deewa Dehlu, tam ir ta leeziba eekſch ſe-

wis paſcha. Kas Deewam netiz, tas winu ir darijis par melkuli, jo tas tai leezibai naw tizejis, ko Deews par ſawu Dehlu ir leezinajis.

1.10. Jahņ.3,33. Rom.8,16.

11. Un ſchi ir ta leeziba, ka Deews mums muhſchigu dſihwibu ir dewis, un ſchi dſihwiba ir eekſch wina Dehla. p.20. 2,25.

12. Kam tas Dehls ir, tam ir ta dſihwiba. Kam tas Deewa Dehls naw, tam naw ta dſihwiba. Jahņ.3,36. 5,24.

13. To es eſmu rakſtijis jums, kas tizeet uſ Deewa Dehla wahrdu, lai juhs ſinat, ka jums ir muhſchiga dſihwiba, un ka juhs tizat uſ Deewa Dehla wahrdu. 3,24—26. Jahņ.20,31.

14. Un ſchi ir ta droſchiba, kas mums ir uſ winu, ka, ja mehs ko luhdſam pehz wina prahta, tad winſch muhs klauſa. 3,21.22. Jahņ.14,13.14.

15. Un ja mehs ſinam, ka winſch muhs klauſa, kad ko luhdſam, tad ſinam, ka tahs luhgſchanas dabujam, ko no wina eſam luhguſchi.

1 Sam.1,17. Jahņ.11,42.

16. Ja kas ſawu brahli redſ, ka tas apgrehkojahs ar kahdu grehku ne uſ nahwi, tam buhs Deewu luhgt, un tas winam dos dſihwibu, (proti) teem, kas apgrehkojahs ne uſ nahwi. Jraid grehks uſ nahwi; par to neſaku, ka buhs luhgt.

(Jer.7,16.) Mat.12,31.

17. Jkweena netaiſniba ir grehks; un iraid grehks, kas naw uſ nahwi. 3,4.

18. Mehs ſinam, ka ikweens, kas no Deewa dſimis, negrehko; bet kas no Deewa dſimis, tas ſargà ſewi paſchu, un tas launais winu ne-aiſkar.

2,13. 3,9.12. 2 Teſ.3,3.

19. Mehs ſinam, ka eſam no Deewa, un wiſa paſaule ir nogrimuſi launumâ.

4,4.5. (2 Moſ.32,22.) Gal.1,4.

20. Bet mehs ſinam, ka Deewa Dehls ir nahzis un mums tahdu prahtu dewis, ka atſihſtam to pateeſigo un eſam eekſch ta pateeſigà, eekſch wina Dehla Jeſus Kriſtus; ſchis ir tas pateeſigais Deews un ta muhſchigà dſihwiba. 1,1.2. Jahņ.1,4. 5,26. 11,25. 17,3. 20,28. Rom.9,5. 1 Kor.2,12.16. Parahd.3,7. 19,11.

21. Behrnini, ſargajatees no elkadeeweem! Amen.

1 Kor.8,5 ꝛc. 10,14. 2 Jahņ.9.

Sw. apuſtuļa Jahņa otra grahmata.

Mahziba, ka buhs mihlet un no wiltneeteem ſargatees.

1. Tas wezakais tai iſredſe-

tai mahtei un winas behrneem, ko es pateeſi mihleju un ne ween es, bet ari

wiſi, kas pateeſibu atſinuſchi,
1 Tim. 2,4. 4,3. 1 Peht. 1,1. 5,13. 3 Jahn. 1.

2. Tahs pateeſibas dehł, kas eekſch mums paleek un ar mums buhs muhſchigi:

3 Schehlaſtiba, apſchehloſchana, meers lai ir ar jums no Deewa ta Tehwa un no ta Kunga Jeſus Kriſtus, ta Tehwa Dehła, eekſch pateeſibas un mihleſtibas. Ew. 4,15.
1 Tim. 1,2. 2 Jahn. 15.

4. Es łoti eſmu preezajees, ka tawu behrnu ſtarpâ eſmu atradis, kas ſtaigà eekſch pateeſibas, tà kà mehs bauſli eſam dabujuſchi no ta Tehwa.
1 Jahn. 1,6.8. 3 Jahn. 3.

5. Un nu es tewi luhdſu, mahte, ne it kà jaunu bauſli tewim rakſtidams, bet kas mums no eeſahkuma bijis: lai mehs zits zitu mihlejam.
p. 1. 1 Jahn. 2,7. 3,11.

6. Un ſchi ir ta mihleſtiba, ka ſtaigajam pehz wiņa bauſchłeem; ſchis ir tas bauſlis, ka eekſch ta ſtaigajeet, kà no eeſahkuma eſat dſirdejuſchi.
1 Jahn. 5,3.

7. Jo daudſ wiltneeki ir nahkuſchi paſaulê, kas ne-apleezinà Jeſu Kriſtu eſam nahkuſchu meeſâ. Schis ir tas wiltneeks un tas preti-kriſtus.
1 Jahn. 2,18. 4,1—3.

8. Luhkojeet uſſewi paſcheem, ka neſaudejam, ko eſam ſtrahdajuſchi, bet ka dabujam pilnu algu. 1 Kor. 15,58. Gal. 4,11.
1 Teſ. 3,5. Parahd. 2,25. 3,11.

9. Neweenam, kas ir pahrkahpejs un nepaleek eekſch Kriſtus mahzibas, naw Deewa: kas eekſch Kriſtus mahzibas paleek, tam ir tas Tehws un tas Dehls. (Ew. 2,12.)
1 Jahn. 1,3. 2,23.

10. Ja kas nahk pee jums un ſcho mahzibu neneſ, to neuſņemeet mahjâs un ne-ſweizinajeet. Tit. 3,10. 1 Peht. 5,14.

11. Jo kas wiņu ſweizinà, tam ir dała pee wiņa łauneem darbeem. 1 Tim. 5,22.

12. Man wehl ir daudſ ko jums rakſtit; bet es negribeju uſ papihra un ar tinti; bet es zeru pee jums nahkt un mutiſpret mutiſrunat, lai muhſu preeks ir pilnigs.
1 Jahn. 1,4. 3 Jahn. 13,14.

13. Tawas mahſſas, tahs iſredſetahs, behrni tewi ſweizinà. Amen. p. 1.

Ew. apuſtuła Jahņa treſchà grahmata.

Ka brahłus buhs mihłi ņemt 1; un no łaunas preekſchſtihmes ſargatees 9.

1. Tas wezakais Gajum tam mihłotam, ko es pateeſibâ mihleju. (Ap. darb. 19,29.) Rom. 16,23.
1 Peht. 5,1. 2 Jahn. 1.

2. Mihłais, pahr wiſahm leetahm es wehleju, lai tew

labi klahjahs, un tu eſi weſels, tà kà tawai dwehſelei labi klahjahs. Tit. 1, 13.

3. Jo es ļoti eſmu preezajees, kad tee brahļi nahza un apleezinaja tawu pateeſibu, tà kà tu eekſch pateeſibas ſtaigà. Dahw. dſ. 26, 3. 2 Jahņ. 4.

4. Man leelaka preeka naw, ne kà kad dſirdu ſawus behrnus ſtaigajam eekſch pateeſibas. 1 Teſ. 3, 9. Wihlem. 10.

5. Mihļais, tu dari pehz tizibas, ko tu dari pee teem brahļeem, un wehl teem no ſweſchuma atnahkuſcheem,

6. Kas ir dewuſchi leezibu par tawu mihleſtibu draudſes preekſchâ; un tu labi darifi, kad tu tos iſwadifi, tà kà peeklahjahs Deewa preekſchâ. 1 Teſ. 2, 12. Tit. 3, 13.

7. Jo tee wiņa wahrda dehļ ir iſgahjuſchi, neko no paganeem neņemdami. Mat. 10, 8. 1 Kor. 9, 12 u.

8. Tad nu mums peenahkahs tos tahdus uſņemt, ka mehs paleekam par darba-beedreem pee pateeſibas. Mat. 10, 40. Rom. 16, 2.

9. Es tai draudſei eſmu rakſtijis; bet Diotrefes, kas grib buht tas augſtakais ſtarpteem, muhs nepeeņem.

10. Tadehļ, kad es nahkſchu, tad es wiņa darbus peemineſchu, ko wiņſch dara, ar ļauneem wahrdeem pret mums plukſchkedams; un ar to nebuhdams meerâ wiņſch pats tos brahļus ne-uſņem un aiſleedſ ari teem, kas to grib darit, un tos iſmet no draudſes. p. 5.

11. Mihļais, nedſenees tam ļaunam pakaļ, bet tam labam; kas labu dara, tas ir no Deewa, bet kas ļaunu dara, tas Deewu naw redſejis. Dahw. dſ. 37, 27. Rom. 12, 9. 1 Peht. 3, 11. 13. 1 Jahņ. 2, 29.

12. Demeterim leeziba top dota no wiſeem un no paſchas pateeſibas, un mehs aridſan leezibu dodam, un juhs ſinat, ka muhſu leeziba ir pateeſiba. Jahņ. 21, 24. 1 Tim. 3, 7.

13. Man daudſ buhtu ko rakſtit, bet es negribu tewim rakſtit ar tinti un ſpalwu; Jer. 36, 18. 2 Kor. 3, 3. 2 Jahņ. 12.

14. Bet es zeru drihſ tewi redſet, tad mehs muti pret muti runaſim.

15. Meers lai ir ar tewi. Tee draugi tewi ſweizinà. Sweizini tos draugus pa wahrdam. Jahņ. 15, 13—15. 20, 19. 1 Peht. 5, 14.

Grahmata Ebreſeem.

1. nodaļa.

Kriſtus, Deewa Dehls, augſtaks pahr engeleem.

1. Deews daſchu reiſi un daſchadi wezôs laikôs uſ teem tehweem runajis zaur teem praweeſcheem, ſchinîs pehdigâs deenâs uſ mums ir runajis zaur to Dehlu;
4 Moſ.12,6.8. Luhk.1,70. Rom.3,2. 2 Tim.3,16.

2. To wiņſch ir eezehlis par mantineeku pahr wiſu; zaur to wiņſch ari paſauli radijis;
p.10. 2,7.8. 9 26. 11,13. Mat.17,5. 21,37.38. Jahn.1,3.10. 8,24.25. Ap.darb.3,24. Ew.1,20 ꝛc. 1 Peht.1,20.

3. Tas ir tas godibas atſpihdums un wiņa buhſchanas gihmis un neſ wiſas leetas zaur ſawu ſpehzigo wahrdu, un, ſchkihſtiſchanu no grehkeem darijis zaur ſewi paſchu, ir ſehdees pee labahs rokas tai godibai augſtiba; 9,14.26. 12,2. Kol.1,15. 1 Peht.3,22.

4. Un wiņſch ir tapis tik daudſ augſtaks pahr engeleem, zik wiņſch augſtaku wahrdu pahr teem ir mantojis. Ew.1,21. Wihl.2,9.

5. Jo kuram engelim wiņſch jebkad ir ſazijis: Tu eſi mans dehls; ſchodeen es tewi eſmu dſemdinajis? un atkal: Es wiņam I — Tehwu, un wiņſch man buhs par Dehlu? 5,5. 2 Sam.7,14. Dahw.dſ.2,7. 89,27.

6. Un kad wiņſch atkal to pirmdſimuſcho eewed paſaulê, wiņſch ſaka: un wiſeem Deewa engeleem buhs wiņu peeluhgt. 10,5. Dahw.dſ.89,28. 97,7. Rom.8,29. Kol.1,15.

7. Un par teem engeleem wiņſch gan ſaka: kas ſawus engeļus dara par wehjeem, un ſawus ſulaiņus par uguns leeſmahm; Dahw.dſ.104,4

8. Bet par to Dehlu: taws goda-krehſls, ak Deews, paleek muhſchigi muhſcham; tawas waldiſchanas ſzepteris ir taiſns ſzepteris.
Dahw.dſ.45,7.8. Raud.dſ.5,19.

9. Tu eſi mihlejis taiſnibu un eenihdejis netaiſnibu; tapehz Deews, taws Deews, tewi ſwaidijis ar preeka-eļļi, pahri par taweem beedreem.
Eſ.61,1. Ap.darb.10,38.

10. Un: Tu, Kungs, eeſahkumâ ſemi eſi dibinajis, un debeſis ir tawu roku darbs;
Dahw. dſ. 102, 26—28. Parahd.4,11.

11. Tahs ſudihs, bet Tu paleezi weenumehr, tahs ſadils wiſas kà drehbes. Eſ.51,6. 2 Peht.3,10.

12. Un it kà uſwalku tu tahs ſatihſi, un tahs taps pahrwehrſtas: bet Tu eſi tas pats,

un tawi gadi nebeigſees. 13,8. Parahd. 6,1.

13. Un uſ kuŗu engeli winſch ſeblad ir ſaziſis: ſehdees pee manas labahs rokas, teekams es tawus eenaidneekus leeku par pameſlu tawahm kahjahm? 8,1. Dahw. dſ. 110,1.

14. Waj wiſi tee naw gari, kas kalpo un top iſſuhtiti uſ kalpoſchanu to dehl, kas to debeſ'-preeku eemantos? 2,3.5. 1 Moſ. 24,7. Dahw. dſ. 34,8. 91,11.

2. nodaļa.

Kriſtus mahzibu nebuhs nizinat 1; Kriſtus ir kehniſch 5; un augſts preeſteris 17.

1. Tapehz mums buhs jo wairak wehrâ nemi to wahrdu, lo eſam dſirdejuſchi, ka ſele netopam aiſrauti paſuſchanâ. 4,1.2.

2. Jo ja tas zaur engeleem runats wahrds ir bijis ſtiprs, un ikkatra pahrkahpſchana un nellauſtſchana ir dabujuſi ſawu taiſno atmakſu; 10,28. Ap. darb. 7,53. Gal. 3,19.

3. Kà tad mehs iſbehgſim par tahdu peſtiſchanu nebehdadami? Ta papreekſchu ir ſludinata zaur to Kungu un mums apſtiprinata no teem, kas to dſirdejuſchi; 1,10. 7,14. 10,29. 12,25. Mat. 5,3 ꝛc. Luhk. 1,2. Ew. 2,17. 1 Jahn. 1,1 ꝛc.

4. Tai Deews ir leezibu dewis ar ſihmehm un brihnumeem un daſchadeem ſpehkeem un ar ta Swehtà Gara iſdaliſchanahm pehz ſawa prahta. Mark. 16,20. Ap. darb. 14,3. Rom. 15,19. 1 Kor. 12,4.11.

5. Jo ne engeleem winſch ir padewis to nahkamo paſauli, par ko mehs runajam. 1,10—12.14. 6,5. Dahw. dſ. 8,4. 2 Peht. 3,13.

6. Bet weens kahdâ weetâ ir apleezinajis ſazidams: kas ir zilweks, ka tu winu peemini? jeb zilweka dehls, ka tu winu peemeklè?

Dahw. dſ. 8,5 ꝛc.

7. Jhſu laikâ tu winu eſi darijis maſaku ne kà engelus, ar godu un ſlawu tu winu eſi kronejis un winu eezehlis pahr ſawu roku darbeem;

(Luhk. 22,43.)

8. Wiſas leetas tu eſi lizis apakſch wina kahjahm. Jo kad tas winam wiſas leetas padewis, tad tas neko naw atſtahjis, kas winam nebuhtu padots; bet tagad mehs wehl neredſam, ka winam wiſas leetas padotas. 1,2. Mat. 28,18. Rom. 8,19 ꝛc. 1 Kor. 15,27. Kol. 3,3.4.

9. Bet mehs redſam Jeſu nahwes zeeſchanas dehl ar godu un ſlawu kronetu, kas Jhſu laikâ maſals tapis ne kà engeli, lai winſch zaur Deewa ſchehlaſtibu par wiſeem nahwi bauditu. 5,7. Jahn. 8,52. Ap. darb. 2,24. 2 Kor. 5,14.15. Wihl. 2,8.9.

10. Jo tam, ka dehl wiſas leetas ir un zaur ko wiſas leetas ir, kas daudſ behrnus uſ godibu wada, tam peenah-

zahs, winu peſtiſchanas wadoni zaur zeeſchanahm pilnigu darit. 5,8.9. 7,26. Mât.2,13. Ap.darb.3,15. 5,31. Rom.11,36.

11. Jo tàpat tas, kas ſwehti, kà tee, kas top ſwehtiti, wiſi ir no weena; tadehl winſch nekaunahs, tos ſauktpar brahleem, p.14.16. (11,16.) Mark.3,34 ꝛc. Luhk.3,33. Jahn.17,19. 20,17.

12. Sazidams: Es tawu wahrdu ſludinaſchu ſaweem brahleem, draudſes widû es tew pateizibas-dſeeſmas dſeedaſchu. Dahw.dſ.22,23. Rom.8,29.

13. Un atkal: Es ſawu zeribu likſchu uſ winu. Un atkal: redſi, es un tee behrni, ko Deews man ir dewis. (Dahw.dſ.18,3.) Eſ.8,17.18.

14. Kad nu tee behrni meeſas un aſinis dabujuſchi, tad ari winſch to paſchu it lihdſigi ir dabujis, ka winſch zaur nahwi iſnihzinatu to, kam bija nahwes wara, tas ir wellu, p.10. 1 Moſ.2,17. 3,15. Eſ.49,24 ꝛc. Jahn.8,44. 12,31. Rom.8,3. 2 Tim.1,10.

15. Un atſwabinatu wiſus tos, kas zaur nahwes bailehm zauru muhſchu bija padoti kalpoſchanai. 9,14. Luhk.1,74. Gal.4,1—5.

16. Jo winſch tadſchu nepeenem engelus, bet Ahbraäma dſimumu winſch peenem. p.5. Rom.4,16 ꝛc.

17. Tapehz winam waijadſeja wiſâs leetâs teem brahleem palikt lihdſigam, laiſirds-ſchehligs taptu un uſtizigs augſts preeſteris Deewa preekſchâ, to lauſchu grehkus ſalihdſinat. 3,2. 4,15. 5,1 ꝛc. Wihlip.2,7.

18. Jo zaur tam, ka pats ir zeetis un kahrdinats, winſch teem, kas top kahrdinati, war palihdſet 4,15.16.

3. nodaļa.

Kriſtus leelaks par Moſu 1; nebuhs apzeetinatees 7; bet buhs atgreeſtees un tizet 15.

1. Tadehl, ſwehtee brahli, kam ir daļa pee tahs debeſigas aizinaſchanas, nemeet wehrâ to apuſtuli un augſto preeſteri, ko mehs apleezinajam, Kriſtu Jeſu, 2.11. 4,14. Jahn.20,21. Wihl.3,14.

2. Kas ir uſtizigs tam, kas winu eezehlis, tà kà ari Moſus wiſâ wina namâ. 2,17. 4 Moſ.12,7. 1 Sam.12,6.

3. Jo ſchis ir leelaka goda zeenigs ne kà Moſus, tà kà tam, kas namu uſtaiſijis, ir leelaks gods ne kà tam namam. 8,6. 10,21;

4. Jo ikkatrs nams no kahda top uſtaiſits, bet kas ſcho wiſu ir uſtaiſijis, tas ir Deews. Rom.9,5.

5. Un Moſus gan ir bijis uſtizigs wiſâ wina namâ kà kalps, par leezibu tam wahrdam, kas bija runajams; Jahn.5,46.

6. Bet Kriſtus kà Dehls pahr wiņa namu; ta nams mehs eſam, ja tikai to droſchibu un to zeribu, ar ko leelamees, lihdſ galam paturam ſtipru.
6,11. 2 Kor. 6,16. Ew. 2,22 ꝛc.

7. Tadehl, it kà Swehtais Gars ſaka: ſchodeen, kad juhs wiņa balſi dſirdeſeet,
4,7 ꝛc. 10,15. Dahw. dſ. 95,7 ꝛc. Ap. darb. 28,25.

8. Ne-apzeetinajeet ſawas ſirdis, tà kà pee tahs ſareebſchanas tai kahrdinaſchanas deenâ tukſneſi, 2 Moſ. 17,7. 4 Moſ. 14,22. 5 Moſ. 6,16.

9. Kur juhſu tehwi mani kahrdinajuſchi, mani pahrbaudijuſchi un redſejuſchi manus darbus tſchetrdeſmit gadus. 4 Moſ. 14,22.

10. Tapehz es apſkaitos par ſcho tautu un faziju: weenumehr tee alojahs ſawâ ſirdi. bet manus zeļus tee neſinaja

11. Tad es ari eſmu ſwehrejis ſawâ duſmibâ: teem nebuhs ee-eet manâ duſeſchanâ.
4 Moſ. 14,23. 28—35. 5 Moſ. 12,9.

12. Peeluhkojat, brahļi, ka ſele neweenam no jums naw ļauna netiziga ſirds, ka juhs atkahpjatees no ta dſihwà Deewa. 9,14. 10,31. 12,15.

13. Bet pamahzaitees paſchi ikdeenas, kamehr wehl top ſazits: ſchodeen; ka neweens no jums netop apzeetinats zaur grehka peewilſchanu.
1 Moſ. 3,13. Rom. 7,11. 2 Kor. 6,2.

14. Jo mehs dalu eſam dabujuſchi pee Kriſtus, ja tikai to eeſahkto buhſchanu lihdſ galam paturam ſtipru. p. 6.

15. Kad top ſazits: ſchodeen, kad juhs wiņa balſi dſirdeſeet, ne-apzeetinajeet ſawas ſirdis, kà tai ſareebſchanas laikâ!
p. 7 ꝛc. Luhk. 19,42. 44.

16. Kas tad, to dſirdejuſchi, winu ir ſareebuſchi? waj ne wiſi, kas zaur Moſu ir iſgahjuſchi no Egiptes? Es. 63,10.

17. Par kuŗeem winſch tad ir apſkaitees tſchetrdeſmit gadus? Waj ne par teem, kas ir apgrehkojuſchees, kuŗu meeſas pakrita tukſneſi?
4 Moſ. 14,29. Dahw. dſ. 90. 1 Kor. 10,5.

18. Kuŗeem tad winſch ir ſwehrejis, ka teem nebuhs eeeet wiņa duſeſchanâ, ja ne teem, kas bijuſchi nepaklauſigi?
4,2.3. Rom. 11,20.31.

19. Un mehs redſam, ka tee naw warejuſchi ee-eet netizibas dehļ. 10,39. 4 Moſ. 20,12. 5 Moſ. 1,32 ꝛc.

4. nodaļa.

Deewa dehrnu duſeſchana 1; Deewa wahrda ſpehks 12.

1. Tad nu lai bihſtamees, ka ſele ta apſoliſchana, wiņa duſeſchanâ ee-eet, netop aiſkaweta un neweens no jums netop eeraudſits tahds, kas buhtu palizis pakaļâ. p. 6 ꝛc. 12,15.

2. Jo ari mums tas ewanģ[illegible]s ir paſludinats, tà kà

wineem; bet tas fludinaſchanas wahrds teem neka nepalihdſeja, tapehz ka tas nebija ſaweenots ar tizibu eekſch teem, kas to bija dſirdejuſchi. Rom. 10, 8.

3. Jo mehs, kas eſam tizejuſchi, ee-eijam tai duſeſchanâ, tà kà winſch ir ſazijis: Es ſwehreju ſawâ duſmibâ, teem nebuhs ee-eet manâ duſeſchanâ; lai gan tee darbi no paſaules radiſchanas bija padariti. 3, 11. 10, 39. Mat. 25, 34.

4. Jo winſch kahdâ weetâ par to ſeptito deenu tà ir runajis: un Deews ſeptitâ deenâ ir duſejis no wiſeem ſaweem darbeem. 1 Moſ. 2, 2. (Jahn. 5, 17.)

5. Un ſchinî weetâ atkal: teem nebuhs ee-eet manâ duſeſchanâ. 2 Moſ. 16, 23.

6. Kad nu tà paleek, ka ziteem buhs ee-eet tai duſeſchanâ, un ka tee, kam papreekſch tas ewangeliums ir fludinats, naw eegahjuſchi netizibas dehl; p. 2. 3, 19.

7. Tad winſch atkal kahdu deenu noleek: ſchodeen, zaur Dahwidu ſazidams pehz tahda ilga laika, tà kà ir ſazits: ſchodeen, kad juhs wiņa balſi dſirdeſeet, ne-apzeetinajeet ſawas ſirdis. 3, 7 u.

8. Jo ja Joſua tos ir eewedis duſeſchanâ, tad winſch pehz tam nebuhtu runajis par zitu deenu. 5 Moſ. 31, 7. Joſ. 22, 4.

9. Tad nu wehl atleek ſwehta duſeſchana Deewa laudihm. 2 Teſ. 1, 7.

10. Jo kas wiņa duſeſchanâ ir eegahjis, tas duſ ari no ſaweem darbeem, tà kà Deews no ſaweem. Parahd. 14, 13.

11. Tad nu lai dſenamees ee-eet tanî duſeſchanâ, ka neweens ne-eekriht tai paſchâ netizibas preekſchſihmê. 3, 17 u. 1 Kor. 10, 11. 12. 2 Peht. 1, 10.

12. Jo Deews wahrds ir dſihws un ſpehzigs un aſaks, ne kà kahds abejâs puſês greeſigs ſobins, un ſpeeſchahs zauri, lihdſ kamehr pahrſchkir dwehſeli un garu, lozekļus un ſmadſenes, un ir ſogis par ſirds domahm un ſirds prahtu. Sog. 3, 16. 20. Dahw. dſ. 149, 6. Jer. 23, 29. Rom. 1, 16. 1 Kor. 14, 25. 1 Teſ. 5, 23. 1 Peht. 1, 23. Parahd. 1, 16.

13. Un wiņa preekſchâ neweena radita leeta naw neredſama, bet wiſas leetas ir atſegtas un redſamas preekſch ta azihm, par ko mehs runajam. Jſab. 26, 6. Rom. 10, 8.

5. nodaļa.

Kriſtus muhſchigais augſtais preeſteris 1; behrnu un pee-auguſchu ſilweku gariga bariba 11.

14. Kad nu mums ir leels augſts preeſteris, kas zaur debeſihm gahjis, Jeſus, Deewa Dehls, tad lai mehs pee ſchihs apleezinaſchanas

ſtipri turamees. 3,1. 6,20. 7,26. 8,1. 9,11.24. 10,21.23. 1 Tim.6,12.

15. Jo mums naw augſts preeſteris, kas newaretu eeſchehlotees par muhſu wahjibahm, bet kas wiſâs leetâs ir kahrdinats tà kà mehs, tomehr beſ grehka. 2,17.18. 5,2. 7,26. 2 Kor.5,21.

16. Tad nu lai ar droſchibu pee-eimam peeta ſchehlaſtibas krehſla, lai apſchehloſchanu dabujam un ſchehlaſtibu atrodam par palihdſibu ſawâ laikâ. 10,22. Dahw.dſ.32,5.6. Eſ.16,5. Rom.3,25.

Nod. 5. p. 1. Jo ikweens augſts preeſteris, kas no zilwekeem nemts, top eezelts pahr zilwekeem tanis leetâs, kas preekſch Deewa jadara, lai tas upurè dahwanas un upurus par grehkeem, 2,17. 8,3. 9,9.

2. Un war eeſchehlotees par teem, kas neſin un alojahs, tapehz ka winſch pats aridſan ar wahjibu apnemts. 4,15.

3. Un ſchahs wahjibas dehl winam ja-upurè par grehkeem, tà kà preekſch teem laudihm, tàpat ari preekſch ſewis paſcha. 7,27. 3 Moſ.9,7. 16,6.11.15.17.24.

4. Un neweens nenem pats ſewim to godu, bet kà kurſch no Deewa top aizinats, it kà ari Ärons. 2 Moſ.28,1. 3 Moſ.8. Jahn.8,27.

5. Tàpat ari Kriſtus naw pats ſewi pagodinajis, ka taptu par augſtu preeſteri, bet tas, kas uſ winu ir runajis: Tu eſi mans Dehls, ſchodeen es tewi eſmu dſemdinajis. 1,5. Jer.30,21. Jahn.8,54.

6. Tà kà winſch ari zità weetâ ſaka: Tu eſi preeſteris muhſchigi pehz Melkiſedeka kahrtas. Dahw.dſ.110,4.

7. Schis (Kriſtus) ſawâs meeſas deenâs luhgſchanas un aiſluhgſchanas ar ſtipru brehkſchanu un aſarahm ir upurejis tam, kas winu no nahwes wareja iſglahbt, un ir paklauſits, tapehz ka winſch Deewu tureja godâ. 2,14. Dahw.dſ.18,5.6. 22,3—22. 40,2 u. Mat.26,41. 27,46. Luhk.22,44.

8. Un ſehſchu Dehls buhdams, tomehr winſch paklauſibu ir mahzijees zaur to, ko ir zeetis. p.5. Wihl.2,8.

9. Un pilnigs tapis, winſch ir palizis wiſeem, kas winam paklauſa, par muhſchigas dſihwoſchanas gahdataju; 2,10. 7,25.28. Rom.1,5.

10. Un no Deewa ir noſaukts par augſtu preeſteri pehz Melkiſedeka kahrtas. p.6.

11. Par to mums buhtu daudſ ko runat, ko iſſtahſtit ir grubti, tapehz ka juhs kuhtri palikuſchi pee uſklauſiſchanahs. 7,1 u. 1 Kor.14,20.

12. Jo jums, kam ſen laikeem peenahkahs buht mahzitajeem, atkal waijaga, ka to-

pat mahziti, kahdas ir tahs pirmahs Deewa wahrdu ſahkuma-mahzibas; un eſat palikuſchi par tahdeem, kam peena waijaga un ne zeetas baribas. 6,1. 1 Kor.3,1 ꝛc.

13. Jo ikweens, kas tikai peenu bauda, tas wehl ir neſapraſcha eekſch ta taiſnibas wahrda, jo tas ir behrns. 2 Kor.3,9. 2 Tim.2,19.

14. Bet pee-auguſcheem waijaga ſtipra ehdeena, teem, kam prahts radinats un iſmahzits, iſſchkirt labu un launu. (1 Moſ.3,5.) Eſ.7,15.16. 1 Kor.2,6. Wihl.1,9.10.

6. nodaļa.

Mahzibas pamats 1; muhſchigà paſuſchana 4; zeribas enkuris.

1. Tapehz nerunaſim par tahm kriſtigahm ſahkuma-mahzibahm, bet doſimees uſ to pilnibu, ne atkal pamatu likdami ar atgreeſchanos no nedſihweem darbeem un ar tizibu uſ Deewu, 9,14. Ap.darb.20.21. 1 Kor.3,10. Gal.3,1.

2. Ar mahzibu par kriſtibu, par roku-uſlikſchanu, par mironu-augſchanzelſchanos, par muhſchigu ſodibu. 9,10. Jahn.3,25 ꝛc. Ap.darb.2,38. 8,17. 17,31.32. 24,15.25. (3 Moſ.8,14. 4 Moſ.27,18.)

3. Ari to mehs darikſim, ja tikai Deews to pałauj. p.7 ꝛc. 5,11.

4. Jo tas newar buht, ka tee, kas reiſ bijuſchi apgaiſmoti un baudijuſchi tahs debeſigahs dahwanas un dału dabujuſchi pee ta Swehtà Gara, 10,26 32 ꝛc. Jahn.4,10. 1 Peht.2,3.

5. Un baudijuſchi to labo Deewa wahrdu un tahs nahkamahs paſaules ſpehkus, 2,5. Eſ.52,7. (Jer.33,14.)

6. Un atkahpjahs, ka tee atkal waretu tapt atjaunati uſ atgreeſchanos no grehkeem, jo tee Deewa Dehlu ſewim atkal kruſtâ ſit un leek ſmeeklâ. 10,29. (12,17.) 2 Peht.2,20.21.

7. Jo ta ſeme, kas eedſer to daudſkahrt lihſtoſcho leetu un neſ derigu ſahli teem, kuŗu dehł ta ari teek apſtrahdata, ta dabu ſwehtibu no Deewa. 5 Moſ.11,11. Eſ.55,10. 2 Peht.1,3—8.

8. Bet kas ehrkſchkus un dadſchus neſ, ta ir nederiga, un tai lahſts ir tuwu, un gals degſchana. 10,27, 1 Moſ.3,18. 5 Moſ.29,23. 2 Sam.23,6.7. Eſ.5,6. 2 Tim.3,8.

9. Bet no jums, mihlee, mehs zeram ko labaku, un ka dſihſitees pehz peſtiſchanas, jebſchu tà runajam. 2 Kor.7,16. Gal.5,10.

10. Jo Deews naw netaiſns, ka winſch aiſmirſtu juhſu darbu un to mihleſtibu, ko eſat parahdijuſchi pee wiņa wahrda, kad juhs teem ſwehteem kalpojaht un wehl kalpojeet. 10,33 ꝛc. Mal.3,16. 1 Teſ.1,3. Parahd.2,2.19.

11. Bet mehs gribam, ka ik-

weens no jums parahda to paschu uszihtibu us zeribas pilnibu lihds galam; 3,6.14.

12. Lai juhs netopat kuhtri, bet teem dsenatees pakal, kas zaur tizibu un pazeetigu gaidischanu eemanto tahs apsolischanas. 5,11. 13,7.

13. Jo kad Deews Ahbraämam to apsolischanu dewa, un kad winsch newareja pee nekahda leelaka swehret, tad winsch swehreja pee sewis pascha, Es.45,23.

14. Sazidams: pateesi, es swehtidams tewi swehtischu un wairodams tewi wairoschu. 1 Mos.22,16.17.

15. Un tà Ahbraäms pazeetigi gaididams to dabuja, kas bija apsolits. 10,36. Jehk.5,7.8.

16. Jo zilweki swehrè pee kahda leelaka ne kà wini paschi, un ta swehreschana wineem nobeids wisu strihdu un ir par apstiprinaschanu. 2 Mos.22,11. (Sak.18,18.)

17. Tad nu Deews, gribedams teem apsolischanas mantineekeem sawu nepahrwehrschamo padomu jo skaidri parahdit, swehredams widû nahzis; 11,9. Luhk.1,73. Rom.11,29.

18. Ka mehs zaur diwi nepahrwehrschamahm leetahm — jo newar buht, ka Deews melotu — dabuhtum stipru eepreezinaschanu, mehs, kas steidsamees to solito zeribu sanemt; Rom.3,4. iTt.1,2.

19. Ta mums ir it kà ustizigs un stiprs dwehseles enkuris, kas eekerahs preekschkarama-auta eekschpusê. 9,3.24.

20. Kur Jesus kà preekschtezetajs par mums ir eegahjis, pehz Melkisedeka kahrtas par augstu preesteri palizis us muhschibu. 2,10. 4,14. 5,6. 10,20. 12,2.

7. nodała.

Tas preesteris pehz Melkisedeka kahrtas.

1. Jo schis Melkisedeks bija Salemes kehninsch, Deewa ta wisu-augstakà preesteris, kas Ahbraämam, kad tas pahrnahza no tahs kehninu kauschanas, gahja preti un winu swehtija; 1 Mos.14,18 ꝛc.

2. Tam Ahbraäms ari dewa to desmito teesu no wisa; tas pirmâ kahrtâ top tulkots: taisnibas kehninsch, — bet tad aridsan: Salemes kehninsch, tas ir, meera kehninsch; 1,9. Dahw.ds.72,1.7 ꝛc. 76,3. 89,15. 99,4. Es.9,6.7. Rom.14,17.

3. Bes tehwa, bes mahtes, bes radaraksta: kam naw neds deenu eesahkuma, neds dsihwibas gala; bet Deewa Dehlam lihdsinats winsch paleek preesteris muhscham. p.16.

4. Bet luhkojeet, zik leels schis ir, ka pats Ahbraäms, tas wez-tehws, winam desmito teesu no ta laupijuma dewis. 1 Mos.14,20.

5. Un teem Lewja behrneem, kas to swehto amatu dabu, ir

gan weens lihums, desmito teesu nemt no teem laudihm pehz bauslibas, tas ir, no saweem brahleem, jebschu tee zehluschees no Ahbraäma gurneem; 1 Mos. 35, 11. 4 Mos. 18, 21—32. 1 Nehn. 8, 19. Neëm. 10, 38. Ap. darb. 2, 30.

6. Bet winsch, kas nebija zehlees no winu zilts, to desmito teesu ir nehmis no Ahbraäma un swehtijis to, kam tahs apsolischanas bija. 11, 17. 1 Mos. 12, 3. 13, 15.

7. Bet nu bes nekahdas preti-runaschanas tas masakais top swehtits no ta leelaka.

8. Un sche mirstami zilweki nem to desmito teesu, bet tur tas, par ko leeziba top dota, ka tas dsihwo. p. 3. 16. 17, 23.

9. Un (tà sakot): ari Lewi, kas to desmito teesu nem, to desmito teesu ir dewis zaur Ahbraämu. Rom. 6, 19.

10. Jo winsch wehl bij tehwa gurnôs, kad Melkisedeks schim gahja preti. p. 5.

11. Ja tad nu tapilniba buhtu zaur to preestera-amatu no Lewja zilts, (jo lihds ar to tee laudis bauslibu ir dabujuschi), kam tad wehl wajadseja zitam preesterim zeltees pehz Melkisedeka kahrtas, un netikt sauktam pehz Ärona kahrtas? p. 18. 19. 5, 4. 9, 9. Gal. 2, 21.

12. Jo kad preestera-amats teek pahrzelts, tad aridsan bauslibai wajaga tikt pahrze[illegible]

13. Jo tas, par ko tas sazits, peedereja pee zitas zilts, no kuras neweens nebija kalpojis pee altara. 8, 4. 13, 10 2 Laik. 26, 16. 18

14. Jo tas ir sinams, ka muhsu Kungs zehlees no Juhda zilts un us scho zilti Mosus neko naw runajis par preestera-amatu. 1 Mos. 49, 10. Es. 11, 1. Mik. 5, 1. Luhk. 1, 78. Parahd. 5, 5.

15. Un tas wehl jo skaidri ir sinams, ja pehz Melkisedeka lihdsibas zits preesteris zelahs,

16. Kas tahds tapis ne pehz meesiga lihuma bauslibas, bet pehz ne-isnihzigas dsihwibas spehka. p. 25. 28. 9, 10.

17. Jo winsch apleezinà: Tu esi preesteris muhschigi pehz Melkisedeka kahrtas. 5, 6. 6, 20.

18. Jo preekscheja bauschla atzelschana noteek tapehz, ka tas nespehzigs un nederigs. 10, 1—4. 13, 9. Rom. 8, 3. Gal. 4, 9.

19. Jo bausliba neko naw darijusi pilnigu, bet ta labakas zeribas eeweschana, zaur ko mehs tuwu nahkam pee Deewa. p. 11. Ap. darb. 13, 39.

20. Un kad tas naw notizis bes swehreschanas, — 6, 17.

21. (Jo wini bes swehreschanas palikuschi par preestereem, bet schis ar swehreschanu, zaur to, kas us winu sata: tas Kungs ir swehrejis — un tas tam nebuhs schehl — tu esi preesteris muhschigi pehz Melkisedeka kahrtas) —

Dahw. dz. 110, 4.

22. Tad Jesus par weenas daudſ labakas deribas galwineeku ir palizis. 8,6. 9,15. 12,24. 13,20.

23. Un winu gan daudſ ir tapuſchi par preeſteŗeem, tapehz ka nahwe teem nelahwa palikt. 4 Moſ. 20,24 u.

24. Bet ſchim zaur to, ka winſch muhſchigi paleek, ir neiſnihzigs preeſteŗa amats.

25. Tadehl winſch ari pilnigi war iſglahbt tos, kas zaur winu pee Deewa nahk, weenumehr dſihwodams, ka winſch tos aiſſtahwetu. 9,24. 10,14. Jahn. 14,6. Rom. 6,10. 8,34. 1 Jahn. 2,1. Parahd. 1,18.

26. Jo tahds augſts preeſteris mums ari peenahzahs, kas ir ſwehts, nenoſeedſigs, ne-apgahnits, atſchkirts no grehzineekeem un augſtaks pahr debeſihm; 1,3.4. 2,10.4,15. Jak. 11,8. Ew. 4,10.

27. Kam newajaga, tà kà teem augſteem preeſteŗeem, ikdeenas upurus neſt papreekſch par ſaweem paſchu grehkeem un pehz par teem lauſchu grehkeem; jo to winſch ir darijis ween' reiſ, kad winſch pats ſewi upurejis. 5,3. 9,12.26. 10,11 3 Moſ. 6,20. 4 Moſ. 28,3 u.

28. Jo baufliba eezel par augſteem preeſteŗeem zilwekus, kam ir wahjiba, bet tas ſwehreſchanas wahrds, kas nahza pehz bauſlibas, tas to Dehlu eezel muhſchigi pilnigu. p. 21. 5,1.2.9.

8. nodaļa.

Tas augſtais preeſteris debeſs 1; wezà deriba jaunahs deribas ehna 5.

1. Bet wiſu, kas ſazits, ſanemot weenâ wahrdâ: mums ir tahds augſts preeſteris, kas ſehſch pa labo roku tam augſtibas goda-krehſlam debeſis, 1,3. 4,14. 5,11. 12,2.

2. To ſwehtumu kopejs un tahs pateeſahs Deewa-telts, ko tas Kungs ir uſzehlis un ne zilweks. p. 5. 9,11.24.

3. Jo ikweens augſts preeſteris top eezelts, neſt dahwanas un upurus; tadehl wajadſeja, ka ari ſchim kas buhtu, ko tas upuretu. 5,1. 10,11. Ew. 5,2.

4. Jo ja winſch wirs ſemes buhtu, tad winſch nebuhtu preeſteris, tapehz, ka (te) preeſteŗi ir, kas pehz bauſlibas dahwanas upurè, 9,6 u. 13,10.11.

5. Un kas tai debeſigu leetu lihdſibai un ehnai kalpo, tà kà Moſus zaur Deewu bija pamahzits, kà tam Deewatelti bija uſzelt; jo winſch ſazija: raugi, ka tu wiſu to dari pehz tahs preekſch-ſihmes, kas tewim kalnâ ir rahdita. p. 2. 10,1.11. 2 Moſ. 25,40. Ap. darb. 7,44. Parahd. 11,19. 15,5.

6. Bet nu Kriſtus jo labu amatu dabujis, jo labakas deribas widutajs winſch ir, kas

ar labalahm apfolischanahm ir apstiprinata. 7,22.

7. Jo ja wiņa, ta pirmà, buhtu bijuſi beſ truhkuma, tad otrai weeta nebuhtu meklēta. 7,18. 9,9.

8. Jo tos rahdams, wiņſch ſaka: redſi, deenas nahk, ſaka tas Kungs, un es zelſchu jaunu derību ar Iſraēla namu un ar Juhda namu;

Jer.31,31 ꝛc.

9. Ne tahdu derību, kahdu es ar wiņu tehweem eſmu zehlis tanī deenā, kad es tos pee rokas ſatwehru, tos no Ēgiptes iſweſt: jo tee manā derībā naw palikuſchi; — tad es aridſan par teem ne-eſmu behdajis, ſaka tas Kungs.

9,18 ꝛc. 2Moſ.19,3 ꝛc. Jer.15,1. Oſ.1,9.

10. Jo ſchi ir ta derība, ko es zelſchu ar Iſraēla namu pehz ſchīm deenahm, ſaka tas Kungs: es doſchu ſawus bauſchļus wiņu prahtā, un es tos ralſtiſchu wiņu ſirdīs, un es teem buhſchu par Deewu, un tee man buhs par ļaudīm.

Ezek.36,26 ꝛc. 2 Kor.3,3.

11. Un tee nemahzihs neweens ſawu tuwaku un neweens ſawu brahli ſazidams: atſihſti to Kungu: Jo tee wiſi mani paſihs, no ta maſākā wiņu ſtarpā lihdſ tam leelākajam wiņu ſtarpā. Ef.54,13. Jahn.6,45.

12. Jo es apſchehloſchos par wiņu netaiſnībahm, un nepeemineſchu wairs wiņu grehkus un wiņu noſeegumus. Ef.43,25.

13. Kad wiņſch ſaka: jaunu (derību), tad wiņſch to pirmo ir darijis par wezu. Kas nu ir darits par wezu un wezs paleek, tas iſnihkſchanai ir tuwu. 2 Kor.3,14.

9. nodaļa.

Wezahs un jaunahs derības dſihwoklis 1; wezahs un jaunahs derības aſinis 11.

1. Tad nu gan ari tai pirmai derībai bija Deewa kalpoſchanas likumi un laizigs ſwehtums. 7,16. 8,5.6.9. Gal.4,3.

2. Jo Deewa-telts bija uſzelta: tai preekſchejā bija tas lukturis un tas galds un tahs Deewapreekſchā nolikttas maiſes; ta top ſaukta ta ſwehtā weeta. 2 Moſ.25,23.30. 29,30.

3. Bet aiſ ta otra preekſchkaramā auta tas dſihwoklis, kas top ſaukts ta wisſwehtakā weeta; 2 Moſ.26,31.33.36.

4. Tam bija tas kwehpinaſamais ſelta altaris un tas derības ſchķirſts, wiſpahri pahrwilkts ar ſeltu, kurā tas ſelta-trauzinſch ar to debeſsmaiſi un Ārona ſiſls, kas bija ſalozis, un tee derības-galdini. 2 Moſ.16,33. 25,10 ꝛc. 30,34—36. 4 Moſ.17,10. (1 Ķēn.8,9.)

5. Un wirſū pahr to tee godības kerubi, kas to derības-ſchķirſta wahku apehnoja: par to tagadihn naw ſarunā ih-

paſchi. 5,11. 2 Moſ. 25,17 ꝛc. 26,34. Ezek. 10,4.

6. Kad nu ſchahs leetas tà ſataiſitas, tad tee preeſteri gan allaſchihn ee-eet tai dſihwokla preekſcheja dalâ, Deewa-kalpoſchanas darbus daridami, 8,4. 4 Moſ. 18,7.

7. Bet tai otrâ tas augſtais preeſteris ween weenreiſ par gadu, ne beſ afinihm, ko winſch upurè par ſawa paſcha un to lauſchu noſeegumeem; p. 18. 22. 7,27. 2 Moſ. 30,10. 3 Moſ. 16. 4 Moſ. 15,22—31.

8. Zaur to Swehtais Gars rahda, ka zelſch uſ to ſwehto weetu wehl naw parahdits, kamehr ta dſihwokla preekſcheja dala paſtahw; p. 24. 25. 3,7. 10,19. Eſ. 25,7.

9. Ta ir to tagadeju laiku lihdſiba, pehz kuras upurè dahwanas un upuri, kas to, kas kalpo, newar pilnigu darit pehz ſinamas ſirds, 10,1.2.

10. Bet tee tikai lihdſ ar ehdeeneem un dſehreeneem un daſchkahrtigahm maſgaſchanahm kà ahrigi meeſas-likumi uſlikti lihdſ tam laikam, kad wiſs labaki tiks pahrtaiſits. p. 13. 6,2. 7,18. 19. 13,9. 2 Moſ. 29,4. 3 Moſ. 10,9. 11,25. 14,8. 15,21. 23,27 ꝛc. 4 Moſ. 6,3 ꝛc. 8,7. 21. 1 Peht. 3,21.

11. Bet Kriſtus, to nahkamo labumu augſtais preeſteris, ir nahzis un zaur jo leelu un jo pilnigu dſihwolli, ne rokahm taiſitu — tas ir, ne no ſchihs radibas, —p. 24. 3,1. 8,2. 10,1. Ap. darb. 7,48.

12. Neds ar ahſchu un telu afinihm, bet ar ſawa paſcha afinihm winſch weenreiſ ir eegahjis tai ſwehtâ weetâ un ſagahdajis muhſchigu peſtiſchanu. p. 26. 13,20. 3 Moſ. 16,3. Jſak. 33,24. Eſ. 45,17.

13. Jo ja wehrſchu un ahſchu afinis un pelni no jaunas gows neſchkihſtos apſlazinajot ſchkihſta uſ meeſas ſchkihſtibu; p. 19. 10,4. 3 Moſ. 16,14. 15. 4 Moſ. 19.

14. Zik wairak Kriſtus afinis, kas zaur to muhſchigo Garu ſewi paſchu beſwainigu Deewam ir upurejis, ſchkihſtihs juhſu ſinamu ſirdi no nedſihweem darbeem, kalpot tam dſihwam Deewam? 6,1. 7,16. 10,2. 22. 3 Moſ. 22,19. 20. 1 Kor. 15,45. 1 Teſ. 1,9. 1 Peht. 1,19 ꝛc.

15. Un tadehl winſch ir tahs jaunahs deribas (teſtamentes) widutajs, lai, kad nahwe bija notikuſi par atpeſtiſchanu no tahm pahrkahpſchanahm, kas bija apakſch tahs pirmahs deribas, tee, kas ir aizinati, dabu to apſolito muhſchigo mantibu. 7,22. 8,8. 12,24. Ap. darb. 26,18. Rom. 3,25. 4,13. 1 Tim. 2,5. 1 Peht. 1,4.

16. Jo kur ir eeſtahdijums (teſtamente), tur tam eeſtahditajam waſaga buht miruſcham. Gal. 3,15.

17. Jo eeſtahdijums (teſtamente) ir ſtiprs, kad tas eeſtahditajs miris; jo tas nekad naw ſpehkâ, kamehr winſch wehl dſihws, kas to zehlis.

18. Tapehz ari ta pirmà deriba naw eezelta beſ aſinihm. p.7.

19. Jo kad Moſus wiſus likumus pehz bauſlibas bija runajis uſ wiſeem kaudihm, tad tas nehma telu un ahſchu aſinis ar uhdeni un purpura willu un ihſapu un apſlazinaja paſchu to grahmatu kà ir wiſus kaudis, 2 Moſ. 24, 3—8. (3 Moſ. 14, 4 u.)

20. Sazidams: ſchihs ir tahs deribas aſinis, ko Deews jums ir pawehlejis. 2 Moſ. 24, 8. Zak. 9, 14. (Mat. 26, 28.)

21. Tà lihdſigi winſch ari Deewa-telti un wiſus Deewa-kalpoſchanas rihkus apſlazinaja ar aſinihm. 3 Moſ. 8, 10. 15. 19. (2 Moſ. 29, 21.)

22. Un gandrihſ wiſs ar aſinihm top ſchkihſtits pehz bauſlibas, un beſ aſins-iſleeſchanas nenoteek peedoſchana. 3 Moſ. 17, 11. Ew. 1, 7.

23. Tad nu tahm-debeſ'-leetu lihdſibahm tà wajaga tapt ſchkihſtitahm, bet tahm debeſ'-leetahm paſchahm zaur labakeem upurеem, ne kà ſchee iraid. p.9. 8,5.

24. Jo Kriſtus naw eegahjis tai rokahm taiſitâ ſwehtâ weetâ, zaur ko ta pateeſà top ſihmeta, bet paſchâs debeſîs, ka tas tagadihn parahditos preekſch Deewa waiga par mums; p.11. 4,14. 7,25.26.

25. Neds ka winſch ſewi paſchu daudſreiſ upuretu, tà kà tas augſtais preeſteris ikgadus ſwehtâ weetâ ee-eet ar ſweſchahm aſinihm. p.7.8. 10,3.

26. Zitadi winam buhtu peenahzees daudſreiſ zeeſt no paſaules eeſahkuma; bet tagad winſch weenreiſ laiku galâ ir parahdijees, grehku iſnihzinat zaur ſawu paſcha upuri. p.12. 1,2. 1 Kor. 10. 11.

27. Un tà, kà zilwekeem ir nolikts weenreiſ mirt un pehz tam ta teeſa: 1 Moſ. 3, 19. Jjab. 30, 23. 2 Kor. 5, 10.

28. Tàpat ari Kriſtus, weenreiſ upurets, daudſ kauſchu grehkus atnemt, taps redſets otru reiſi beſ grehka no teem, kas winu gaida, uſ muhſchigu dſihwoſchanu. 10, 12 u. Eſ. 53, 12. Mat. 26, 28. Rom. 5, 6. 6, 10. 1 Teſ. 1, 10.

10. nodaka.

Kriſtus ſalihdſinaſchanas upuris 1; lai no tizibas ne-atkahpjahs un lai behdu zihniſchanâs paſtahw 19.

1. Jo bauſlibai ir nahkamo labumu ehna, ne to leetu gihmis pats, un ar teem upurеem, kas ikgadus tee paſchi, un ko beſ miteſchanahs upurè, upuretajus nekad newar darit pilnigus. 7, 19. 8, 5. 9, 9. 25. Kol. 2, 16. 17.

2. Zitadi tee buhtu miteſuſchees upuret, ja teem ar upu-

reem kalpojot wairs nebuhtu bijuſi nekahdaapſinaſchanahs par grehkeem, kad tee weenreiſ ſchkihſtiti. p.18.22.

3. Bet nu ikgadus zaur teem (upureem) noteek grehku peemineſchana. 3 Moſ.16,21 ꝛc. Oſ.8,13.

4. Jo tas newar buht, ka wehrſchu waj ahſchu aſinis grehkus atnem. 9,12. Dahw.dſ.50,13.

5. Tapehz paſaulê nahkdams winſch ſaka: upurus un dahwanas tu ne-eſi gribejis, bet to meeſu tu manim eſi ſataiſijis. 1,6. Dahw.dſ.40,7 ꝛc.

6. Dedſinajami upuri un grehku-upuri tew naw patikuſchi. Dahw.dſ.50,8 ꝛc. Mik.6,7.

7. Tad es ſaziju: redſi, es nahku, (grahmatâ par mani ir rakſtits) tawu prahtu darit, ak Deews! 4,34. Jahn.5,30.39.

8. Kad winſch papreekſch bija ſazijis: upurus un dahwanas un dedſinajamus upurus un grehku-upurus tu ne-eſi gribejis, nedſ tee tew bija pa prahtam, (kas pehz bauſlibas top upureti); p.5.6. 8,4.

9. Tad winſch ſazija: redſi, es nahku, ak Deews, tawu prahtu darit. Winſch tad nozel to pirmo, ka winſch to otru eezeltu. 7,12. 8,13. 9,15.

10. Pehz ſchi prahta mehs eſam ſwehtiti zaur Jeſus Kriſtus meeſas upuri weenreiſ. 8,12.28. 13,12. Kol.1,22. 1 Peht.2,24.

11. Un ikkatrs preeſteris gan ikdeenas ſtahw kalpodams un tos paſchus upurus daudſkahrt upuredams, kas grehkus muhſcham newar atnemt; p.1. 8,3.

12. Bet ſchis, weenu upuri par grehkeem upurejis, uſ muhſchibu noſehdees pee Deewa labahs rokas, 1,13.

13. Jo projam gaididams, teekams wina eenaidneeki top likti par pameſlu wina kahjahm. 2.8. 1 Kor.15,25.

14. Jo ar weenu upuri winſch ir muhſchigi pilnigus darijis tos, kas top ſwehtiti. p.1.2. 7,24 ꝛc. 9,26 ꝛc.

15. Un Swehtais Gars mums to aridſan apleezinâ; jo kad winſch papreekſch bija ſazijis: 3,7. 9,8.

16. Schi ir ta deriba, ko es ar wineem zelſchu pehz ſchahm deenahm, ſaka tas Kungs: ſawus bauſchlus es doſchu winu ſirdîs un tos rakſtiſchu winu prahtâ; 8,10 ꝛc.

17. Un es wairs nepeemineſchu winu grehkus un winu netaiſnibas.

18. Kur nu ir grehku peedoſchana, tur wairs naw upura par grehku. p.2.

19. Kad nu, brahli, mums ir droſchiba ee-eet tai ſwehtâ weetâ zaur Jeſus aſinihm, 9,8.12. Ew.3,12.

20. Ko winſch mums ir ſataiſijis par jaunu un dſihwu zelu zaur to preekſchkaramo

autu, tas ir, zaur ſawu meeſu; 6,19.20. 9,3.18. Mat.27,51. Jahn.2,21.

21. Un kad nu mums ir augſts preeſteris pahr Deewa-namu: 3,6. 4,14. 1 Tim.3,15.

22. Lai pee-eimam ar pateeſigu ſirdi eekſch pilnigas tizibas, apſlazinati ſawâs ſirdîs, waļâ no launas apſinaſchanahs; 4,16. 9,13.14. 12,24. 2 Moſ.29,4. Ezek.36,25. 1 Kor.6,11. 1 Tim.1,5. 2 Tim.2,22. Tit.3,5. 1 Peht.1,2.

23. Un pee meeſas nomaſgati ar ſchkihſtu uhdeni, lai mehs to zeribas apleezinaſchanu paturam neſchaubigu, (jo tas ir uſtizigs, kas to apſolijis). 3,6. 18,19. 4,14. 11,11.

24. Un lai mehs zits zitu wehrâ nemamees ar ſtubinaſchanu pee mihleſtibas un labeem darbeem, 13,1.21.

25. Un lai ne-atſtahjam ſawu ſapulzinaſchanos, kà daſchi mehds, bet zits zitu lai pamahzam; un to jo wairak, jo juhs redſat, ka ta deena nahk tuwu. p.37. 3,13. 6,8. Kol.3,16. Jehk.5,8.9.

26. Jo ja mehs tihſchi grehkojam pehz tam, kad eſam dabujuſchi pateeſibas atſihſchanu, tad wairs ne-atleekahs nekahds upuris par grehkeem, p.28. 6,4 u. 1 Tim.2,4. Tit.1,1.

27. Bet breeſmiga ſodibas gaidiſchana un uguns-karſtums, kas pretineekus aprihs. 9,27. 5 Moſ.32,22. Eſ.26,11. Jew.1,18. 3,8.

28. Ja kahds Moſus bauſlibu nizinajis, tam beſ apſchehloſchanas zaur diwi waj trim leezineekeem jamirſt. 4 Moſ.15,30 u. 35,30. 5 Moſ.17,6.

29. Zik gan, domajeet, greekatu ſodibu buhs pelnijis tas, kas Deewa Dehlu min ar kahjahm un tahs deribas-aſſinis, zaur ko winſch ſwehtits, tur par neſwehtahm, un kas to ſchehlaſtibas Garu ir neewajis? p.10, 2,2.3. 12,15. Mat.12,31. Jahn.13,18. 1 Kor.11,25.29. (Joſ.22,19.)

30. Jo mehs paſihſtam to, kas ir ſazijis: man peeder atreebſchana, es atmakſaſchu, ſaka tas Kungs. Un atkal: tas Kungs teeſahs ſawus laudis. 5 Moſ.32,35.36. Rom.12,19.

31. Breeſmiga leeta ir, eekriſt ta dſihwà Deewa rokâs. 12,29. 5 Moſ.32,40.41.

32. Bet peemineet tahs preekſchejas deenas, kurâs, apgaiſmoti, juhs paſtahwigi eſat zihnijuſchees leelâs behdu-zihniſchanâs, 6,4. 2 Kor.4,6. Wihlip.1,29. 1 Teſ.2,14.

33. Gan zaur mehdiſchanahm un behdahm tapuſchi par ehrmeem, gan palikuſchi par beedreem teem, kam tà klahjahs. 1 Kor.4,9.

34. Jo juhs eſat zeetuſchi

lihdſ ar manahm ſaitehm un ar preekſchu paneſuſchi ſawas mantas laupiſchanu, ſinadami, ka jums eekſch few paſcheem ir labaka un paleekama manta debeſis. 13.3.23.
Luhk.12,33. 16,12.

35. Tapehz ne-atmeteet ſawu ſirds-droſchibu, jo tai ir leela alga. 11,26. 12,2.3. Mat.5,12.

36. Bet pazeeſchanahs jums waijaga, ka juhs Deewa prahtu darijuſchi eemantojeet to apſolito ſwehtibu. 6,12. 12,1.
Luhk.21,19. Jehk.1,4.

37. Jo wehl ir maſs brihdis, un tas, kam janahk, nahks un nekaweſees Eſ.26 20. Abak.2,3.4.
(Ag.2,6.7.)

38. Bet taiſnais no tizibas dſihwos; un ja kas atkahpjahs, pee ta manai dwehſelei naw labs prahts.
Sak.3,32. Rom.1,17.

39. Bet mehs ne-eſam no teem, kas atkahpjahs uſ paſuſchanu, bet kas tiz uſ dwehſeles iſglahbſchanu. Eſ.28,16.
1 Teſ.3,3. 1 Peht.1,9.

11. nodaļa.

Par ihſteno tizibu un tizibas leezineekeem.

1. Bet tiziba ir palauſchanahs uſ leetahm, kas zerejamas, un pahrleezinaſchanahs par leetahm, kas neredſamas.
10,38. Jahn.20,29. Rom.4,18. 8,24 ꝛc. 2 Kor.4,18.

2. Jo zaur to tee wezaji leezibu ir dabujuſchi. p. 4. 5. 39.

3. Zaur tizibu mehs noprotam, ka paſaule ir radita zaur Deewa wahrdu, tà ka tahs redſamahs leetas naw zehluſchahs no redſamahm. 1,2.
Jſab.38,4. Dahw. dſ.33,6. Rom.1,20.

4. Zaur tizibu Ahbels Deewam leelaku upuri ir peeneſis ne kà Kains: zaur to winſch leezibu ir dabujis, ka winſch taiſns, kad Deews par wina dahwanahm leezinaja; un zaur to winſch wehl runà, jebſchu miris. 12,24.
1 Moſ.4,4.5.7.9.10. 1 Jahn.3,12.

5. Zaur tizibu Enoks ir aiſnemts, tà ka nahwi neredſeja; un winſch netapa atraſts, tapehz ka Deews winu bija aiſnehmis; jo pirms winſch tapa aiſnemts, winſch leezibu ir dabujis, ka winſch Deewam patizis. 1 Moſ.5,22.24. 2 Kehn.2,17. Jahn.8,51.

6. Bet beſ tizibas newar Deewam patikt; jo kas pee Deewa nahk, tam buhs tizet, ka winſch ir un ka buhs atmakſataj ſteem, kas winu meklè. Jer.5,3. Mal.3,14—16. Ap.darb.17,27.

7. Zaur tizibu Noa, no Deewa par to pamahzits, kas nebija redſams, Deewu bihdamees to ſchkirſtu ir uſzirtis ſawam namam par iſglahbſchanu; zaur to winſch paſauli ir noteeſajis un eemantojis to taiſnibu, kas nahk

zaur tizibu. p.1.20.1Mos.6,9—22.
Rom.4,3. 1 Peht.3,20. 2 Peht.2,3.

8. Zaur tizibu Ahbraäms aizinats ir paklausijis un isgahjis us to weetu, ko tam bija mantot, un winsch ir isgahjis, nesinadams, kur nonahkschot. 1Mos.12,1—4. Rom.4,1 ꝛc.

9. Zaur tizibu winsch mahjojis tai apsolitâ semê it kà sweschâ, un teltis dsihwojis ar Ihsaäku un Jehkabu, kas bija tahs paschas apsolischanas lihdsmantineeki. 6,17.
1 Mos.12,7 ꝛc. 15,13. 35,27.
Dahw.ds.105,11.12.

10. Jo winsch gaidija to pilsehtu, kam stipri pamati un kam zehlejs un ustaisitajs pats Deews. p.16. 12,22.
Parahd.21,14.

11. Zaur tizibu ari ta pati Sahra spehku dabujusi, gruhta tapt, un dsemdejusi pahri par laiku sawâ wezumâ, jo wina to tureja par ustizigu, kas to bija apsolijis. 10,23.
1 Mos.16,2. 18,10 ꝛc. 21,2.7.
Rom.4,20.21.

12. Tadehl ari no weena, un no ta pascha isdehdejuschà, ir dsimuschi tik dauds kà debess swaigsnes un kà smiltis juhrmalâ, kas neskaitamas.
1Mos.15,5.22,17.Es.51,2.Rom.4,19.

13. Schee wisi ir miruschi eeksch tizibas un to, kas bija apsolits, naw panahkuschi, bet no tahleenes redsejuschi un ar meeru bijuschi un apleezin[illegible] esot wirs semes weesi un sweschineeki.
p.39. 1Mos.23,4. 47,9. 4Mos.24,17.
Dahw.ds.39,13.

14. Jo tee, kas tahdas leetas runà, rahda, ka tee tehwa-semi meklè.

15. Un ja tee buhtu prahtâ turejuschi to, no kuras bija isgahjuschi, tad teem buhtu bijis laiks, atpakal greestees.

16. Bet nu tee ilgojahs pehz weenas labakas, proti debesigas; tapehz Deews winu dehl nekaunahs sauktees winu Deews, jo winsch teem pilsehtu ir sataisijis.
p.10. 2,11. Mat.22,31.32.

17. Zaur tizibu Ahbraäms, kad tapa pahrbaudits, ir upurejis to Ihsaäku un atnesis to weenpeedsimuscho, lai gan tas tahs apsolischanas bija dabujis, 7,6. 1Mos.22,1 ꝛc.

18. Un us to bija sazits: eeksch Ihsaäka tewim dsimums taps dehwets; 1Mos.21,12. Rom.9,7.

19. Jo winsch domaja, ka Deews spehzigs ari no mironeem usmodinat; tadehl winsch to ari kà preeksch-sihmi atdabuja. Rom.4,17. 8,32.

20. Zaur tizibu Ihsaäks Jehkabu un Esawu ir swehtijis par nahkamahm leetahm.
p.7.9. 1Mos.27,28 ꝛc. 39 ꝛc.

21. Zaur tizibu Jehkabs mirdams katru no Jahsepa dehleem ir swehtijis, un ir Deewu peeluhdsis, noleezees pahr sawa sisla galu.
1Mos.47,31. 48,1—20.

22. Zaur tizibu Jahſeps mirdams ir ſludinajis par Israëla behrnu iſeeſchanu un ir dewis pawehli par ſaweem kauleem. 1 Moſ. 50, 24. 25.

23. Zaur tizibu Moſus, kad bija peedſimis, tapa apſlehpts trihs mehneſchus no ſaweem wezakeem, tadehl ka tee redſeja, winu eſam krahſchnu behrninu. Un tee nebijahs par kehninа pawehli.

2 Moſ. 1, 17. 22. 2, 2. Ap. darb. 7, 20.

24. Zaur tizibu Moſus, kad bija leels palizis, leedſahs ſauktees par Waraŭs meitas dehlu, 2 Moſ. 2, 10. 11.

25. Un labaki gribeja kaunu zeeſt ar Deewa kaudihm, ne kà uſ ihſu laiku baudit grehkalaimi, Dahw. dſ. 84, 11.

26. Un tureja Kriſtus negodu par leelaku bagatibu ne kà wiſas Egiptes mantas; jo winſch ſkatijahs uſ to algu. 10, 35. 13, 13. 2 Moſ. 4, 22.

27. Zaur tizibu winſch atſtahja Egipti, nebihdamees no kehninа duſmibas; jo winſch paſtahwigi turejahs pee ta, kas nebija redſams, it kà winſch to redſetu. p. 1. 2 Moſ. 10, 28. 12, 41.

28. Zaur tizibu winſch tureja to paſa un to aplaiſtiſchanu ar aſinihm, ka tas pirmdſimuſcho maitatajs tos ne-aiſtiktu. 2 Moſ. 12, 3—14.

29. Zaur tizibu tee gahja zaur ſarkano juhru it kà pa ſauſumu, to Egipteeſchi ari raudſijuſchi un noſlihkuſchi. 2 Moſ. 14, 16—31.

30. Zaur tizibu Jerikus muhri ir ſagrauſchi, kad tee ſeptinas deenas bija apſtahti. Joſ. 6, 1—20.

31. Zaur tizibu ta mauka Rakaba naw paſuduſi lihdſ ar teem netizigeem, kad winа tos iſluhkus ar meeru bija uſnehmuſi. Joſ. 2, 1—16. 6, 17. 23. 25. Jehk. 2, 25.

32. Un ko lai wehl wairak ſaku? Man peetruhktu laika, kad es ſtahſtitu par Gideonu un Baraku un Simſonu un Jewtu un Dahwidu un Samuëli un teempraweeſcheem, Sog. 4, 6. 6, 11. 11, 1. 13, 24. 1 Sam. 3, 20. Dahw. dſ. 78, 70 ꝛc. Ap. darb. 3, 24.

33. Kas zaur tizibu kehninu walſtis ir uſwahrejuſchi, taiſnibu darijuſchi, apſolijchanas panahkuſchi, lauwu rihkles aiſbahſuſchi, 1 Sam. 12, 3, 4. 2 Sam. 7. 8, 1—15. Dan. 6, 22. Parahd. 10, 7.

34. Uguns-ſpehku iſdſehſuſchi, ſobina aſminim iſbehguſchi, atſpirguſchees no wahjibas, karâ wareni tapuſchi, ſweſchu karа ſpehku uſ behgſchanu ſpeeduſchi;

Sog. 4, 8 ꝛc. 7, 13. 22. 11, 31. 12, 2. 3. 16, 28 ꝛc. Dan. 3, 27.

35. Seewas ſawus miruſchos zaur augſchamzelſchanos ir atdabujuſchas, un zitti gruhti ir mozijti un to iſglahbſchanu naw peenehmuſchi, lai

labaku augſchamzelſchanos dabuhtu. 1 Kehn. 17, 17 ꝛc. 2 Kehn. 4, 32 ꝛc.

36. Un zitti mehdiſchanas un pahtagas ir zeetuſchi un ari faites un zeetumu, Jer. 20, 2.

37. Ar akmineem ir nomehtati, ar ſahgeem ſagreeſti, ſadedſinati, zaur ſobinu nomaitati, awju un kaſu ahdâs wini apkahrt gahjuſchi, atſtahti, mozīti, behdinati; 1 Kehn. 19, 10. Mat. 7, 15. 21, 35. Ap. darb. 7, 52. Jehk. 5, 10.

38. (Kuru paſaule nebija wehrtes) tukſneſchôs maldijuſchees un kalnôs un alâs un ſemes bedrês. 1 Sam. 22, 1. 23, 14. 1 Kehn. 18, 4. 19, 4. 2 Kehn. 1, 9.

39. Un ſcheem wiſeem zaur tizibu leeziba ir bijuſi, un tee naw panahkuſchi, kas teem bija ſolits, p. 2. 13. 10, 36.

40. Tadehļ ka Deews preekſch mums ko labaku papreekſch bija iſredſejis, ka tee netaptu pilnigi beſ mums. 8, 6. 12, 23.

12. nodaļa.

Par pazeetibu behdâs 1; Sinaï-kalns un Zionas-kalns 18; ta Deewa-pilſehta, kas paſtahw 25.

1. Tad nu ari mehs, kad tahds leels pulks leezineeku ir wisapkahrtap mums, lai noleekam ikweenu naſtu un to grehku, kas muhs wiſai apſtahj, un ar pazeetibu lai teekam eekſch tahs mums nolikkahs zihniſchanahs. 10, 36. 1 Kor. 9, 24—27. 2 Kor. 7, 1. Ew. 4, 22.

2. Un lai uſſkatamees uſ Jeſu, tizibas eeſahzeju un pabeidſeju, kas, jebſchu wareſis preekâ buht, kruſtu ir paneſis un par to kaunu naw behdajis un ir ſehdees pa labo rohku Deewa goda-krehſlam. 1, 3. 2, 10—13. Dahw. dſ. 16. Wihl. 2, 8. Parahd. 3, 21.

3. Nemeet wehrâ ſcho, kas tahdu preti-runaſchanu paneſis no grehzineekeem, lai juhs nepeekuhſtat, ſawâs dwehſelês pagurdami. p. 12. 10, 35. Luhk. 2, 24. Jahn. 15, 18. 20.

4. Juhs wehl ne-eſat preti ſtahwejuſchi lihdſ afinihm zihnidamees pret grehku, 10, 33 ꝛc. 1 Kor. 10, 13.

5. Un eſat aiſmirſuſchi to pamahziſchanu, kas uſ jums kà uſ behrneem ſaka: mans dehls, neturi ta Kunga pahrmahziſchanu par maſu leetu un nepagurſti, kad tu no wina kluhſti pahrmahzits. Jſak. 5, 17. Sak. 3, 11. 12.

6. Jo kotas Kungs mihlè, to winſch pahrmahza, un ſchauſch ikweenu dehlu, ko winſch uſņem. 5, 8. Parahd. 3, 19.

7. Ja juhs to pahrmahziſchanu pazeeſchat, tad Deews turahs pret jums kà pret behrneem; jo kur ir dehls, ko tehws nepahrmahza? 2 Sam. 7, 14.

8. Bet ja eſat beſ pahrmahziſchanas, pee kuras wiſeem ir daļa bijuſi, tad juhs eſat maukas-behrni un ne dehli. Dahw. dſ. 73, 13—15. 1 Peht. 5, 9.

9. Un ja mums muhſu meeſigee tehwi ir bijuſchi par pahrmahzitajeem un mehs tos eſam bijuſchees, — waj ne daudſ wairak tam garu tehwam buhſim paklauſigi un dſihwoſim? 4 Moſ. 16, 22. 27, 16. Sak. 10, 17. Jehk. 1, 17.

10. Jo wini gan maſu brihdi, kà paſchi ſinadami, muhs ir pahrmahzijuſchi, bet ſchis muhs pahrmahza par labu, ka mums buhtu dala pee wiņa ſwehtahs buhſchanas. 1 Kor. 11, 32. 1 Peht. 1, 15. 16. 2 Peht. 1, 4.

11. Bet itweena pahrmahziſchana, klaht buhdama, mums neſchkeet lihgſmiba eſot, bet noſkumſchana; bet wiſu pehz ta dod taiſnibas un meeraaugļus teem, kas zaur to iſmahziti. Eſ. 26, 16 ꝛc. 32, 17. Jer. 29, 11. Jahn. 16, 20 ꝛc. 2 Kor. 7, 10. (Jehk. 1, 2.)

12. Tadehl pazelat atkal gurdenahs rokas un flahbanos zeļus, Eſ. 35, 3.

13. Un ſtaigajat taiſnus zeļus ar ſawahm kahjahm, ka tas, kas tiſls, nepalluhp, bet turpreti top dſeedinats. Sak. 4, 26. Eſ. 35, 6. 8. Ew. 4, 16.

14. Dſenatees pehz meera ar wiſeem un pehz tahs ſwehtahs dſihwoſchanas, beſ ka neweens to Kungu neredſehs; Dahw. dſ. 34, 15. Mat. 5, 8. Rom. 12, 18. 2 Teſ. 2, 13. 1 Jahn. 3, 2. 3. Parahd. 21, 27.

15. Peeluhkodami, ka neweens neſaudè Deewa ſchehlaſtibu, ka nekahda ruhkta ſakne, augſti uſauguſi, juhs neſajauz, un ka daudſi zaur to netop apgahniti; 4, 1. 5 Moſ. 29, 18. 1 Kor. 6, 1.

16. Ka neweens naw mauzineeks, nedſ neſwehts, kà Eſaws, kas ſawu pirmdſimtibas-teeſu ir pahrdewis par weenu ehdeenu. 13, 4. 1 Moſ. 25, 29 ꝛc.

17. Jo juhs ſinat, ka tas ari pehz tam, lai gan gribedams to ſwehtibu eemantot, tapa atmeſts; jo winſch ne-atrada ſchehloſchanas weetu, jebſchu to ar aſarahm mekleja. 6, 4 ꝛc. 1 Moſ. 27, 30—38.

18. Jo juhs ne-eſat nahkuſchi pee kalna, kas bija aiſteetams, un pee degoſcha uguns un krehſlibas un tumſibas un wehtras, 2 Moſ. 19, 18. 5 Moſ. 4, 11. 12. Dahw. dſ. 104, 32. Jahn. 1, 17. Rom. 8, 15.

19. Un pee baſunes ſkanas un wahrdu balſs, par ko tee, kas to dſirdeja, ir luhguſchees, ka uſ teem wairs netaptu runats. 2 Moſ. 19, 16. 20, 1. 18 ꝛc. 5 Moſ. 5, 22 ꝛc.

20. Jo tee newareja paneſt ſcho pawehli: ja ari lahds lops to kalnu aiſtiktu, tad to buhs ar akmineem nomehtat waj ar bultu noſchaut. 2 Moſ. 9, 12. 13.

21. Un ta parahdiſchana bija tik breeſmiga, ka Moſus

fazija: es esmu pahrbijees un drebu. 5 Mos. 9, 19. (Ap. darb. 7, 32.)

22. Bet juhs esat nahkuschi pee Zianas kalna, un pee ta dsihwa Deewa pilsehtas, pee debesigahs Jerusalemes un pee dauds tuhkstoscheem engelu, 11, 10. 16. 5 Mos. 33, 2. Dahw. ds. 2, 6. 48, 3. 68, 17. 18. 87. 110, 2. Es. 24, 23. Dan. 7, 10. Gal. 4, 26. Parahd. 3, 12. 7, 11. 14, 1.

23. Un pee pirmdsimuschu sapulzes un draudses, kas debesis peerakstiti, un pee Deewa, ta soga pahr wiseem, un pee pilnigu taisnu gareem, 10, 14. 11, 16. 40. 2 Mos. 4, 22. 32, 32. Dahw. ds. 43, 3. 4. Es. 4, 3. Mat. 27, 52. 53. Luhk. 4, 20. Ew. 1, 12.

24. Un pee Jesus, jaunas deribas widutaja un pee apslazinaschanas asinihm, kas labaki runà ne kà Ahbels. 9, 15. 19 u. 10, 22. 11, 4. Mat. 23, 35. 27, 2.

25. Peeluhkojeet, ka juhs to, kas tur runà, ne-atmeteet. Jo kad tee naw isbehguschi, kas to atmeta, kas wirs semes Deewa mahzibu runaja, tad mehs ne tik ne-isbehgsim, ja no ta nowehrschamees, kas ir no debesihm. p. 19. 24. 1, 2. 2, 1—3. 3, 17 u. 8, 1. 10, 29.

26. Wina balss tai laikâ semi pakustinaja; bet tagad winsch ir pasludinajis sazidams: wehl weenreis es kustinaschu ne ween semi, bet ari debesi. Dahw. ds. 68, 9. Ag. 2, 6. 21, Mat. 24, 29.

27. Un tas wahrds „wehl weenreis" parahda, ka tam, kas ir kustinajams, buhs tapt pahrzeltam, jo tas ir darits; lai paleek tas, kas naw kustinajams. 1, 11 u. 7, 12. 10, 2. 2 Kor. 5, 1. Parahd. 20, 11. 21, 1.

28. Tadehk nu, ka dabujam nekustinajamu walstibu, lai esam pateizigi un tà lai Deewam kalposam, kà winam labi patihk, ar bailoschanos un bijaschanos. 13, 15. Dahw. ds. 2, 11. 12. Ezek. 16, 60 u. Dan. 2, 44. 7, 14. 18. Kol. 1, 12. 3, 17. 1 Tes. 5, 18.

29. Jo muhsu Deews ir rijots uguns. 10, 27. 5 Mos. 4, 24. Es. 33, 14. Augst. ds. 8, 6.

13. nodala.

Daschadas pamahzischanas.

1. Brahlu mihlestiba lai pastahw. Rom. 12, 10. 1 Kor. 13, 13.

2. Ne-aismirsteet labpraht dot mahjas-weetu; jo zaur to daschi nesinot engelus ir usnehmuschi sawâs mahjâs. 1 Mos. 18, 2 u. 19, 1 u. 3 Mos. 19, 34. Rom. 12, 13. 1 Peht. 4, 9.

3. Peemineet tos saistitos, it kà lihds-saistiti; un tos, kas launumu zeesch, kà tahdi, kas paschi ari wehl esseet meesâ. 10, 34. Rom. 12, 15. 1 Kor. 12, 26. 2 Kor. 5, 6. (Kol. 4, 18.)

4. Laulība lai ir godiga pee wiseem un laulibas-gulta neapgahnita; bet mauzineebus un laulibas pahrkahpejus Deews sodihs. 1 Kor. 6, 9. Ew. 5, 5. 1 Tes. 4, 3—6.

5. Juhſu dſihwoſchana lai ir beſ mantas-kahribas; eſeet meerâ ar to, kas pee rokas, jo winſch ir ſazijis: Es tewi ne-atſtahſchu, nedſ tewi pametiſchu; 1 Moſ. 28,15. 5 Moſ. 31,6. Joſ. 1,5. 1 Tim. 6,6.

6. Tà ka droſchi waram ſazit: tas Kungs ir mans palihgs, un es nebihſchos, ko man darihs zilweks? Dahw. dſ. 118,6.

7. Peemineet ſawus wadituſus, kas jums to Deewa wahrdu runajuſchi. Uſluhkojeet winu dſihwoſchanas galu un dſenatees winu tizibai pakaļ. p. 17,24. 4,12. Rom. 10,17. Wihl. 3,17 ꝛc. 1 Teſ. 2,13.

8. Jeſus Kriſtus tas pats wakar un ſchodeen un muhſchigi. 1,11.12. Eſ. 41,4. 1 Kor. 3,11. Parahd. 1,8.17.18.

9. Nekaujatees ſchaubitees zaur daſchadahm un ſweſchahm mahzibahm; jo tas ir labi, la ſirds top ſtiprinata zaur ſchehlaſtibu un ne zaur ehdeeneem, zaur ko nekahds labums naw tizis teem, kas tà ſtaigà. 7,18. 9,10. Mat. 15,2 ꝛc. Rom. 14,17. 16,17. Ew. 4,14. Kol. 2,20 ꝛc. 2 Tim. 1,12. 3,14. Tit. 3,8.9.

10. Mums ir altaris, no ka ehſt neweenam naw brihw, kas tai telti Deewam kalpo. 7,13. 8,4.5. 1 Kor. 9,13. 10,18—21.

11. Jo kuru lopu afinis zaur augſto preeſteri par grehku top eeneſtas tai ſwehtà weetà, to paſchu meeſas top ſadedſinatas ahrâ, lehgera preekſchâ. 9,12. 3 Moſ. 6,30. 16,27. (4,11.12.21.)

12. Tapehz ari Jeſus, lai zaur ſawahm paſcha aſinihm laudis ſwehtitu, ir zeetis ahrâ preekſch wahrteem. 2,11.17. 9,12. 10,10. 3 Moſ. 24,14. 5 Moſ. 17,5. Mat. 21,39. Jahn. 19,17.

13. Tad nu lai iſeijam pee wiņa ahrâ, lehgera preekſchâ, neſt wiņa negodu. 11,26. 12,2. Eſ. 52,11.

14. Jo ſcheitan mums naw paleekama pilſehta, bet to nahkamo mekleſam. 11,10.13—16. 12,22.27.

15. Tad nu kai zaur wiņu Deewam allaſchihn peneſam ſlawas-upuri, tas ir, ſawu luhpu augļus, kas wiņa wahrdu apleezinà. 10,18. 12,28. 3 Moſ. 7,12. Dahw. dſ. 54,8. Eſ. 57,19. Oſ. 14,3. 1 Pehk. 2,5.

16. Ne-aiſmirſteet labudariht un iſdalit, jo tahdi upuri Deewam labi patihk. Reēm. 8,10. 2 Kor. 9,12.13. Wihl. 4,18.

17. Paklauſat ſaweem waditajeem un eſat wiņeem padewigi; jo tee ir nomodâ par juhſu dwehſelehm, kà tahdi, kam buhs atbildeſchanu dot, lai tee to dara ar preeku un ne nopuhſdamees, jo tas jums nebuhtu labi. p. 7. Ezek. 33,7 ꝛc. 1 Teſ. 5,12 ꝛc.

18. Luhdſeet par mums, jo mehs apſinamees, ka mums, kas miſâs leetâs gribam go-

digi ſtaigat, ir laba ſinama ſirds. Ap.darb.21,20 ꝛc. 24,16. Rom.15,30. 2 Kor.1,11.12.

19. Un jo wairak luhdſu to darit, lai jo ahtri jums topu atdots. Filem.22.

20. Bet tas meera Deews, kas no mironeem atkal atwedis to leelo awju ganu zaur muhſchigas deribas aſinihm, muhſu Kungu Jeſu, 2,9. 9,16.20. Jer.32,40. Jahn.10,12. Rom.15,33. 16,20. 1 Peht.5,4.

21. Tas lai juhs dara pilnigus eekſch itweena laba darba, ka juhs wiņa prahtu darait, un lai rada eekſch jums, kas wiņam labi patihk, zaur Jeſu Kriſtu, kam lai ir gods muhſchigi muhſcham! Amen. Gal.1,5. Filh.2,13. Ew.2,10. 1 Teſ.5,23.

22. Bet es juhs luhdſu, brahli, paneſeet ſcho pamahzifchanu, jo es jums ihſeem wahrdeem eſmu rakſtijis. 1 Peht.5,12.

23. Sinat, ka tas brahlis Timoteus ir atlaiſts; ar to, (ja tas drihſ nahk) es juhs redſeſchu. 1 Teſ.3,2.

24. Sweizinajeet wiſus ſawus waditajus un wiſus ſwehtos. Tee brahli no Italijas juhs ſweizinà. p.17. Filh.4,21

25. Schehlaſtiba lai ir ar jums wiſeem! Amen.

Ew. apuſtuļa Jehkaba grahmata.

1. nodaļa.

Pazeeltibas ſwehtiba 1; Deews wiſu labu dahwanu deweſs 17; ihſtena Deewa kalpoſchana 19.

1. Jehkabs, Deewa un ta Kunga Jeſus Kriſtus kalps, ſweizinà tahs diwipadſmit zilts, kas dſihwo ſweſchumâ. 5 Moſ.28,25. Mat.19.28. Ap.darb.23,26. 1 Peht.1,1. 2 Peht.1,1.

2. Mani brahli, turait to par tihru preeku, kad juhs eekrihtat daſchadâs kahrdinaſchanâs, Rom.5,3. 2 Kor.7,4. 1 Peht.4,13. (Ebr.12,11.)

3. Sinadami, ka juhſu tizibas pahrbaudiſchana rada paſtahwibu. p.12. Rom.5,3.4. 1 Peht.1,7.

4. Bet paſtahwibai lai ir pilnigs darbs, ka juhs eſat pilnigi un weſeli, un ka jums neka netruhkſt. Luhk.21,19. 1 Kor.1,7.8. Ebr.3,14. 10,36.

5. Un ja kahdam no jums gudribas truhkſt, tas lai luhdſahs no Deewa, kas wiſeem labpraht dod un neweenam nepahrmet, — tad ta wiņam taps dota. 3,17. Gal.2,3. Rom.12,8.

6. Bet lai luhdſ tizibâ, ne ſchaubidamees; jo kas ſchaubahs, tas ir lihdſigs juhras wilnim, ko wehjſch kuſtinà un mehtà. 5,15.16. 1 Tim.2,8.

7. Jo tahds zilweks lai ne-

domâ, ka tas no ta Kunga ko dabuhs.

8. Diwprahtigs zilweks ir nepastahwigs wisôs sawôs zelôs. 4,8.

9. Bet semas kahrtas brahlis lai leelahs ar sawu augstibu; Luhk.1,47.52.

10. Un kas ir bagats, ar sawu semibu; jo winsch paeet kâ sahles puke. 2Sam.6,22. 2Kor.12,9. 1Peht.1,24.

11. Jo saule ir uslehkusi ar karstumu un sahli isaltejusi, un wiņas puke ir nokrituši un wiņas waiga jaukums nosudis; — tâpat aridsan bagatais sawihtihs uz saweem zeleem. 4,13 u. Dahw.dz.146,4.

12. Swehtigs ir tas wihrs, kas kahrdinaschanâ pastahw, jo pahrbaudits winsch dabuhs to dsihwibas-kroni, ko tas Kungs ir solijis teem, kas wiņu mihlo. 2,5. 5,11. Jsak.5,17 u. 12,13. 2Tim.4,8. Parahd.2,10.

13. Neweens, kas top kahrdinats, lai nesaka, ka tas no Deewa top kahrdinats; jo Deews newar tapt kahrdinats uz launu, un ari pats nekahrdinâ neweena. 5Moz.32,4.5. (1Kor.10,13.)

14. Bet ikweens top kahrdinats, kad tas no sawas paschas kahribas top stubinats un labinats. 2Moz.20,17. Rom.7,7 u.

15. Pehz tam, kad eekahroschana ir eenehmusees, tad ta dsemdè grehku, un kad grehks ir padarits, tad tas dsemdè nahwi. 1Moz.3,6. Jos.7,21. Rom.6,23.

16. Nepeewiļatees, mani mihlee brahļi! Gal.6,7.

17. Ikweena labadahwana un ikweena pilniga dahwinaschana nahk semê no augschees-nes, no ta gaismas Tehwa, pee ka nekahdas pahrmihschanahs nedz pahrwehrschanahs ehnas. 3,15. 1Moz.1,16. Jsak.3,4. 38,7. Dahw.dz.139,12. 1Tim.6,16. 1Jahn.1,5. Ebr.12,9.

18. Pehz sawa prahta winsch muhs ir dsemdinajis zaur to pateesibas wahrdu, ka mehs buhtum wina radijumu pirmaji. Rom.8,21—23. Ew.1,5. 1Peht.1,23.

19. Tad nu, mani mihlee brahļi, lai ikweens zilweks ir tschakls dsirdet, bet lehns runat un lehns dusmot. Sak.17,27. Mahz.7,9.

20. Jo zilweka dusmiba nedara, kas ir taisni Deewa preekschâ. Sak.29,22. Ew.4,26.

21. Tapehz noleekat wisu neschkihstibu un blehdibu un peenemat ar lehnprahtibu to eekscha jums eedehstito wahrdu, kas juhsu dwehseles war darit swehtas. Mat.5,37. 2Luhk.8,11. 1Kor.15,2. 1Tes.2,13. 1Peht.2,1.2.

22. Bet esset ta wahrda da-

ritaji un ne tikai klauſitaji, paſchi ſewi peewildami;
2,14. 5 Moſ.4,5.6. Ezek.33,31. Mat.7,24 ꝛc. Gal.6,3.

23. Jo ja kas ir ta wahrda klauſitajs, bet ne daritajs, tas ir lihdſinajams wihram, kas ſawu meeſigo waigu apluhko ſpeegelî,

24. Jo winſch ſewi apluhkojis un nogahjis un tuhdal aiſmirſis, kahdâ waigâ winſch bijis. 2 Peht.1,9.

25. Bet kas lozidamees eeſkatahs pilnigâ ſwabadibas bauſlibâ un paleek pee tahs, un nawaiſmirſigs klauſitajs, bet ta darba daritajs, tas buhs ſwehtigs ſawâ dariſchanâ. 2,12. Jahn.8,32. 13,17. Rom.8,2. 1 Kor.9,21. 2 Kor.3,17.

26. Ja kam ſchkeet, ka tas Deewam kalpojot, un neſawalda ſawu mehli, bet ſawu ſirdi peewil, ta Deewa-kalpoſchana ir neleetiga.
p.19.3, 2ꝛc.4,11. Dahw.dſ.34,14.39,2.

27. Schkihſtaun ne-apgahnita kalpoſchana Deewa un ta Tehwa preekſchâ irſchi, bahrinus un atraitnes winu behdâs apmeklet un ſewi paſchu paſargat neapgahnitu no paſaules.
Jſab.31,16.17. Eſ.58,6 ꝛc. 1 Kor.7,31. 1 Jahn.5,18.

2. nodaļa.

Zilweka waigu nebuhs uſſluhkot 1; dſihwa un nedſihwa tizība 14.

1. Mani brahli, tizibu uſ Jeſu Kriſtu, muhſu godajamo Kungu, turedami neuſluhkojeet zilweka waigu. p.1. 1 Kor.2,8. (Ew.1,17. 1 Peht.4,14)

2. Jo ja kahds wihrs nahktu juhſu baſnizâ ar ſelta-gredſenu pirkſtâ un ar krahſchnahm drehbehm, un tur aridſan nahktu kahds nabags ar rupjahm drehbehm,
1 Moſ.41,42. Ag.2,23. 1 Kor.14,22.

3. Un juhs uſluhkotut to, kam krahſchnas drehbes, un uſ to ſazitut; ſehdees tu ſche labâ weetâ; un ſazitut uſ to nabagu: ſtahwi tu tur, waj ſehdees apakſch manu kahju pameſla, —

4. Waj tad juhs pee ſew paſcheem ne-eſat ſtarpibu darijuſchi un ne-eſat tapuſchi teeſneſchi pehz launahm domahm ſpreeſdami?

5. Klauſait, mani mihlee brahli: waj Deews naw iſredſejis tos ſchahs paſaules nabagus, kas tizibâ ir bagati un tahs walſtibas mantineeki, ko winſch ir apſolijis teem, kas winu mihlo? 1,12. Luhk.12,21. 1 Kor.1,26 ꝛc. 2,9.

6. Bet juhs teem nabageem negodu eſat darijuſchi. Waj tee bagatee naw tee, kas juhs apſpeeſch un juhs weſk pee teeſahm? 5,1 ꝛc.

7. Waj tee neſaimo to labo wahrdu, kas pahr jums ir ſaukts? Dan.9,19. 1 Tim.6,1. 1 Peht.4,14.

8. Ja tad juhs to kehnina-

bauſlibu peepildat pehz ta rakſta: tew buhs ſawu tuwaku mihlet kà ſewi paſchu, — tad juhs darat labi. p.12. 3Moſ.19,18. Mat.22,36 ꝛc. Gal.5,14. 1 Peht.2,9.

9. Bet ja juhs zilweka waigu uſluhkojeet, tad juhs grehku darat un topat no bauſlibas pahrleezinati kà pahrkahpeji, 3Moſ.19,15.

10. Jo las wiſus bauſchkus tur un weenâ kluhp, tas ir noſeedſees pee wiſeem. 5Moſ.27,26. Mat.5,19.

11. Jo las ir ſazijis: tew nebuhs laulibu pahrkahpt, — tas ari ſazijis: tew nebuhs nokaut. Ja tu nu laulibu nepahrkahpi, bet nokauji, tad tu eſi palizis par bauſlibas pahrkahpeju. 2Moſ.20,13.14.

12. Runajeet tà un darait tà, kà tahdi, las zaur ſwabadibas bauſlibu taps teeſati. 1,25.

13. Jo tam, las apſchehloſchanu naw parahdijis, uſees ſodiba beſ apſchehloſchanas, bet apſchehloſchana leelahs pret ſodibu. Mat.5,7. 25,34 ꝛc. 41 ꝛc. Luhk.16,9.

14. Ko tas palihdſ, mani brahli, ja las ſaka, la winam ir tiziba, bet darbu naw? Waj ta tiziba winu war iſglahbt? 1,22 ꝛc. Mat.7,21. Rom.3,31. Tit.1,16. 3,8.14.

15. Ja kahds brahlis waj mahſa plikti buhtu un teem truhkſtu deeniſchkas pahrtikſchanas,

16. Un ja kahds no jums uſteem ſazitu: eita ar meeru, ſildatees un pa-ehdatees; bet juhs teem nedotut, las meeſai waijadſigs, — ko tas palihdſ? Luhk.3,11. 1 Jahn.3,17. (Gal.3,28.)

17. Tàpat aridſan tiziba, ja tai darbu newaid, pati par ſewi ir nedſihwa. p.26. Gal.5,6. 1 Kor.12,2.

18. Bet kahds waretu ſazit: tew ir tiziba, un man ir darbi! Rahdi man tawu tizibu beſ darbeem un es tewim rahdiſchu no maneem darbeem tizibu. Mat.7,20.

19. Tu tizi, ka ir weens weenigs Deews, un dari labi. Welli aridſan tiz un dreb. 5Moſ.6,4 ꝛc. (Mark.1,34. 3,11.)

20. Bet waj tu gribi ſinat, tu neleetigais zilweks, ka tiziba beſ darbeem ir nedſihwa? p.17.

21. Waj muhſu tehws Ahbraâms naw taiſnots no darbeem, ſawu dehlu Jhſaâku par upuri atneſdams uſ altari? Moſ.22,9. Ebr.11,17.

22. Tad tu redſi, ka tiziba ar ſawu ſpehku ir bijuſi pee wina darbeem, un tiziba ir tapuſi pilniga zaur darbeem. Rom.4,3. 2Peht.1,5—10.

23. Un tas rakſts ir peepildits, las ſaka: Ahbraâms Deewam ir tizejis un tas winam ir peelihdſinats par taiſnibu, un winſch noſaukts Deewa draugs. 1Moſ.15,6. 2Laik.20,7. Eſ.41,8.

24. Tad nu juhs redsat, ka zilweks top taisnots no darbeem un ne no tizibas ween. Rom. 3, 28.

25. Waj ari ta mauka Rahaba naw tàpat taisnota no darbeem, kad ta tos suhtitos ir usnehmusi un pa zitu zelu isslaidusi? Ebr. 11, 31.

26. Jo it kà meesa bes gara ir nedsihwa, tàpat aridsan tiziba bes darbeem ir nedsihwa. p. 17 2 Tim. 3, 5. (Rom. 14, 23.)

3. nodaļa.

Par zilweka mehli.

1. Netopeet daudsi par mahzitajeem, mani brahli, sinadami, ka mehs grehtaku spreedumu dabusim. Mat. 23, 8. Luhk. 12, 48. Rom. 2, 19 ꝛc.

2. Jo mehs wisi kluhpam daud; ja kas ne wahrdâ nekluhp, tas ir pilnigs wihrs, spehzigs, ari sawaldit wisu meesu. 1 Aehn. 8. 46. Dahw. bs. 19, 13. 1 Kor. 9, 27.

3. Redsi, sirgeem leekam eemauktus mutê, lai tee mums paklausa, un waldam wisu winu meesu. Dahw. bs. 32, 9.

4. Redsi, ir tahdas leelas un no stipreem wehjeem mehtas laiwas top walditas no masas stuhres, us kureeni stuhrmaņa prahts nesahs.

5. Tàpat ari mehle ir mas lozellis un daud ko padara; redsi, mas uguntinsch, kahdu leelu meschu tas eededsinà!

6. Mehle aridsan ir uguns, pasaule pilna netaisnibas; tàpat mehle starp muhsu lozekleem ir tas, kas wisu meesu apgahna un eededsinà wis-apkahrt muhsu dsihwibas-zelu, pati eededsinata no elles. Sak. 16, 27. Mat. 15, 11. 18.

7. Jo ikkatra daba, tà swehru, kà putnu, tà tahrpu, kà juhras-swehru, top waldita un ir tapusi waldita no zilwezigas dabas; Dahw. bs. 58, 6. 104, 25. 107, 24.

8. Bet mehli neweens zilweks nespehj sawaldit, to nepahrwahramo launumu ar nahwes dselonu. Dahw. bs. 140, 4.

9. Ar to mehs slawejam to Kungu un Tehwu, un ar to mehs nolahdam zilwekus, kas pehz Deewa gihmja raditi. 1 Mos. 9, 6.

10. No tahs paschas mutes iseet swehtischana un lahdeschana. Tam nebuhs tà notikt, mani brahli. (Dahw. bs. 62, 5.)

11. Waj ari no ta pascha akas awota iswerd sals un ruhgts? 2 Mos. 15, 23 ꝛc.

12. Mani brahli, waj wihges-koks war nest eljes-ogas, waj wihna-koks wihges? Tàpat aka newar dot sahlu un saldu uhdeni. Mat. 7, 16.

13. Kursch ir gudrs un prahtigs starp jums? tas lai rahda zaur sawu labo dsihwoschanu sawus darbus eeksch lehnigas gudribas. Sak. 15, 2. 16, 21. Sak. 6, 1. Ew. 4, 2. 1 Pehk. 2, 12.

14. Bet ja juhs ruhkstu bahrdſibu un eenaidibu turat ſawâ ſirdi, tad neleelatees un nemelojeet pret pateeſibu.
4,16. Gal.6,3. Ew.4,31.

15. Schi naw ta gudriba, kas nahk no augſcheenes ſemê, bet ta ir paſaules, dabas un wella gudriba. 1,5.17. 2,19. 1 Kor.2,6.14. 3,19. 1 Jahn.3,10—12.

16. Jo kur bahrdſiba un eenaidiba, tur ir ſajukſchana un wiſahds launums.
1 Kor.3,3. Gal.5,15.20.

17. Bet ta gudriba, kas ir no augſcheenes, papreekſch ir ſchkihſta, pehz tam meeriga, lehna, patlaufiga, pilna apſchehloſchanas un labu augļu, taiſna un beſ leekulibas.
p.15. 1,19.27. 2.1.13. 4,8. Sak.12,1. 21,7. Mihk.1,11. 1 Tim.1,5.

18. Bet taiſnibas auglis top ſehts eekſch meera teem, kas meeru dara. Dahw.dſ.120,7. Eſ.32,17.

4. nodaļa.

Launa eekahroſchana wiſu grehku eeſahkums 1; par wiſadeem kriſtigeem likumeem 7.

1. No kureenes kari un lauſchanahs juhſu ſtarpâ? Waj ne no kureenes, no juhſu kahribahm, kas karo juhſu lozekļôs? Rom.7,23. 1 Pehk.2,11.

2. Juhs eekahrojeet, un jums naw neneela; juhs eenihſteet un klauſchat un newarat eedabuht; juhs kaujat un karojat, tomehr jums nekā neneeka, tadehk ka juhs neluhdſeet.
Mat.7,7 u.

3. Juhs luhdſeet un nedabujeet, tapehz ka nepareiſi luhdſeet, lai to ſawâs kahribâs waretut apriht. Dahw.dſ.66,18.

4. Juhs laulibas-pahrkahpeji un laulibas-pahrkahpejas, waj juhs neſinat, ka ſchihs paſaules draudſiba ir Deewa eenaidiba? Kas tad grib buht paſaules draugs, tas paleek Deewam par eenaidneeku Jer.3,1 u. Mat.6,24. 12,39. 1 Jahn.2,15.

5. Jeb waj jums ſchkeet, ka tas rakſts welti ſaka: tam garam, kas eekſch mums mahjo, gribahs pret to klaudibu?
Gal.5,17.20.

6. Bet winſch dod leelaku ſchehlaſtibu; tadehk (tas rakſts) ſaka: Deews lepneem turahs preti, bet paſemigeem winſch dod ſchehlaſtibu.
Sak.3,34. 29,23. 1 Pehk.5,5.

7. Tad nu padodatees Deewam, ſtahweet wellam preti, tad winſch behgs no jums. 1 Pehk.5,6.8.9.

8. Nahzeet tuwu pee Deewa, tad winſch nahks tuwu pee jums. Schkihſteet rokas, juhs grehzineeki, un darait ſirdis ſchkihſtas, juhs diwprahtigee! 1,8. 3,17. Dahw.dſ.26,6. Eſ.1,15.16. Jak.1,3. 28,10. 1 Tim.2,8. 1 Pehk.1,22. Ebr.11,6.

9. Eſeet behdigi un noſkumuſchi un raudat; juhſu ſmeekli lai pahrwehrſchahs par waideem, un juhſu lihgſmiba

par ſkumſibu. 5,1. Jſak. 30, 31.

10. Paſemojatees ta Kunga preekſchâ, tad winſch juhs paaugſtinahs. Mat. 18, 4. 1 Peht. 5, 6.

11. Ne-aprunajeet zits zitu, brahli; kas brahli aprunâ un ſawu brahli teeſâ, tas aprunâ bauſlibu un teeſâ bauſlibu; bet ja tu bauſlibu teeſâ, tad tu ne-eſi bauſlibas daritajs, bet teeſatajs. 1,22 ꝛc. 2,8. 2 Moſ. 20,16. Mat. 7,1. 1 Peht. 2,1.

12. Weens weenigs ir tas bauſlibas deweis un teeſatajs; tas war peſtit un nomaitat. Kas tu tahds eſi, la tu zitu teeſâ? Rom. 14,4.

13. Nu tad juhs, kas ſakat: ſchodeen waj rihtu mehs eeſim uſ ſcho waj to pilſehtu un tur padſihwoſim weenu gadu un pirkſim un pahrdoſim un pelniſimees;

14. Un neſinat, kas rihtu notiks, — jo kahda ir juhſu dſihwiba? Ta ir twaiks, kas maſu brihdi rahdahs un pehz iſnihkſt. Jſak. 7,7. Dahw. dſ. 144,4. Sak. 27,1.

15. Tai weetâ jums buhtu ſakaka: ja tas Kungs gribehs un mehs dſihwoſim, tad mehs ſcho waj to darīſim. Ap. darb. 18,21. 1 Kor. 4,19.

16. Bet nu juhs leelatees ſawâ lepnibâ; wiſa tahda leeliſchanahs ir launa. 1 Kor. 1,31.

17. Tad nu, kas ſina labu darit un nedara, tam tas ir par grehku. Luhk. 12,47.

5. nodaļa.

Lai nepaļauſahs uſ mantu 1; lai pazeeſchahs behdâs gaidot uſ to Kungu 6; lai Deewu luhdſ par ſlimeem 14.

1. Tad nu juhs bagatee, raudat un ſauzat par tahm behdahm, kas pahr jums nahk. p. 8. 9. 2,6. 4,9. Am. 6,1 ꝛc. Luhk. 6,24 ꝛc.

2. Juhſu bagatiba ir ſapuſi, un juhſu drehbes no ſeem ſa-ehſtas. Jſak. 13,28.

3. Juhſu ſelts un ſudrabs ir ſaruhſejis, un winu ruhſa jums buhs par leezibu un aprihs juhſu meeſas it kà uguns, juhs eſat mantas krahjuſchees pehdigâs deenâs. Mat. 6,19. Rom. 2,5.

4. Redſi, ſtrahdneeku, juhſu tihrumu plahweju alga, to juhs atrahwuſchi, brehz, un to plahweju brehkſchana ir nahkuſi preekſch ta Kunga Zebaot auſihm. 5 Moſ. 24,14. 15. Jſak. 24,10—12.

5. Juhs eſat kahri dſihwoſuſchi wirs ſemes un kahribu dſimuſchi, juhs ſawas ſirdis eſat barojuſchi, it kà uſ lauſamu deenu; Jer. 12,3. Luhk. 16,19.

6. Juhs eſat noſodijuſchi, juhs eſat nolawuſchi taiſno, winſch jums preti neturahs. Ap. darb. 3,14. 1 Peht. 2,23.

7 Tad nu eſeet pazeetigi, brahli, lihdſ ta Kunga atnahkſchanai. Redſi, arajs gaida tos dahrgos ſemes augļus, pazeetigi uſ teem zeredams

teekams dabu to agro un to wehlo leetu. 5 Moſ. 11,14.
Mark. 4,27. Ebr. 10,36—39.

8. Eſeet ari juhs pazeetigi, ſtiprinajeet ſawas ſirdis, jo ta Kunga atnahkſchana ir tuwu. 2 Laik. 15,7. Parahd. 22,10—12.

9. Nenopuhſchatees zits pret zitu, brahli, lai netopat teeſati. Redſi, ſogis ſtahw preekſch durwihm. Mat. 7,1. 24,33.

10. Mani brahli, nemtatees par zeeſchanas un pazeetibas preekſch-ſihmi tos praweeſchus, kas ir runajuſchi ta Kunga wahrdâ. Mat. 5,12.
2 Peht. 1,21. Ebr. 11,36 ꝛc.

11. Redſi, mehs tos teizam ſwehtigus, kas bijuſchi pazeetigi; juhs Jjaba pazeeſchanu eſat dſirdejuſchi un ta Kunga galu redſejuſchi, ka tas Kungs ir ſirdsſchehligs un apſchehlotajs. 1,12. Jjab. 42,10.
Dahw. dſ. 57,3.

12. Bet pahr wiſahm leetahm, mani brahli, neſwehreet, nei pee debeſs, nei pee ſemes, nei kahdu zitu ſwehreſtibu; bet juhſu ja! lai ir ja! un juhſu ne! lai ir ne! lai juhs ne-eekrihtat ſodibâ.
Mat. 5,34—37. 2 Kor. 1,17.

13. Ja kas juhſu ſtarpâ zeeſch, tas lai Deewu luhdſ; ja kas ir lihgſmâ prahtâ, tas lai dſeed ſlawas dſeeſmas.
Dahw. dſ. 18,7. 50,15. 77,3. Kol. 3,16.

14. Ja kas juhſu ſtarpâ neweſels, tas lai aizinâ draudſes wezajus: lai tee pahr wiņu luhdſ, wiņu ſwaididami ar elji ta Kunga wahrdâ.
Mark. 6,13. Ap. darb. 14,23.

15. Un ta tizibas-luhgſchana iſglahbs to neweſelo, un tas Kungs wiņu pazels, un ja wiņſch grehkus buhtu darijis, tad tee wiņam taps peedoti.
1,6. Dahw. dſ. 41,4.5. Mat. 9,2.
Mark. 16,18.

16. Iſſuhdſeet zits zitam tos noſeegumus un luhdſeet zits par zitu, ka topat weſeli. Taiſna zilweka ſirſniga luhgſchana daudſ ko eeſpehj.
Dahw. dſ. 145,18.19. Sak. 15,29.

17. Elija bija zilweks, mums lihdſigs, un luhgdams luhdſa Deewu, ka leetus nelihtu; un leetus nelija wirs ſemes trihs gadus un ſeſchus mehneſchus. Luhk. 4,25. Ap. darb. 14,15.
Parahd. 11,6.

18. Un wiņſch atkal luhdſa, un debeſs dewa leetu, un ſeme neſa ſawus augkus.
1 Ķehn. 18,42 ꝛc.

19. Brahli, ja kas juhſu ſtarpâ ir nomaldijees no pateeſibas, un ja kahds to atgreeſch,
Mat. 18,15. Gal. 6,1.

20. Tam buhs ſinat: kas grehzineeku atgreeſch no wiņa maldiſchanahs zeļa, tas wiņa dwehſeli iſglahbs no nahwes un apklahs grehku pulku.
Dahw. dſ. 51,15. Sak. 10,12.
Luhk. 15,24. 1 Peht. 4,8.

Sw. apustuļa Juhdas grahmata.

Lai ſkaidrâ mahziba un dſihwoſchanâ paſtahw pret wiltotajeem.

1. Juhda, Jeſus Kriſtus kalps un Jehkaba brahlis, teem aizinateem, kas eekſch Deewa ta Tehwa ſwehtiti un eekſch Jeſus Kriſtus paſargati: Mat. 13,55. Jahn. 17,11. 15. 1 Kor. 1,2. 1 Peht. 1,5. Jehk. 1,1.

2. Schehlaſtiba lai ir jums un meers un mihleſtiba papilnam. 2 Peht. 1,2.

3. Mihlee, no wiſas ſirds ruhpejotees jums raſtit par to peſtiſchanu, kas mums wiſeem ir kopâ, man waijadſeja jums raſtit un luhgt, lai juhs zihnatees par to tizibu, kas weenreiſ teem ſwehteem ir dota. p. 20. 21. Wihl. 1,27. 2 Tim. 1,13. 14. Tit. 1,4. 2 Peht. 1,1. 12. 1 Jahn. 2,24.

4. Jo kahdi zilweki eewihluſchees, kas raſtôs ſen papreekſch noſihmeti uſ ſcho ſodibu, beſdeewigi, kas muhſu Deewa ſchehlaſtibu pahrwehrſch beſtaunibâ un aiſleedſ to weenigo walditaju Deewu un muhſu Kungu Jeſu Kriſtu. p. 14. 17. Gal. 5,13. 2 Peht. 2,1—3. Parahd. 20,12.

5. Bet es jums, kas wiſu jau ſinat, gribu atgahdinat, ka tas Kungs tos laudis no Egiptes-ſemes weenreiſ peſtijis, pehz tos netizigos ir nomaitajis; 2 Peht. 3,17. Ebr. 3,16—19.

6. Un tos engelus, kas ſawu augſto kahrtu naw ſargajuſchi, bet ſawu dſihwokli atſtahjuſchi, winſch ar muhſchigahm ſaitehm ir patureſis apakſch tumſibas uſ tahs leelahs deenas ſodu. Jahn. 8,44. 2 Peht. 2,4. 9.

7. Tà kà Sodoma un Gomora un tahs apkahrtejahs pilſehtas, kas tàpat kà winas mauzibai bija padewuſchahs un zitai meeſai gahjuſchas pakal, ir nolikkas par muhſchigu uguns preekſchſihmi, ſodibu zeeſdamas. 1 Moſ. 6,2. 19,5 u. 3 Moſ. 20,15. 5 Moſ. 29,22. Mat. 25,41. 2 Teſ. 1,9. 2 Peht. 2,6.

8. Tàpat ari ſchee ſapnotaji apgahna meeſu un nizinà tahs wirſibas un ſaimo tahs augſtibas. p. 23. 2 Peht. 2,10.

9. Bet Mikelis, tas leelais engelis, kad tas zihnijahs ar wellu, un tam preti runaja par Moſus meeſahm, ne-uſdrihkſtejahs ſaimoſchanas-teeſu pret to ſpreeſt, bet ſazija: laitas Kungs tewi ſoda. 5 Moſ. 34,5. 6. Zak. 3,2. Dan. 12,1. 2 Peht. 2,11.

10. Bet ſchee ſaimo, ko tee neprot; bet ko tee pehz dabas prot, tà kà beſprahtigee ſwehri, eekſch ta tee eet poſtâ. 2 Peht. 2,12.

11. Wai teem, jo tee ir gahjuſchi uſ Kaina zelu, un pek-

nas dehl eegahſuſchees Bileama aloſchanâ un ir nomaitati Korus pretirunaſchanâ. 4 Moſ. 16. 2 Peht. 2, 15. 1 Jahn. 3, 12.

12. Schee ir tee gahnekli pee juhſu mihleſtibas meelaſteem, topâ plihtedami un beſ bijaſchanas baſodamees; padebeſchi beſ uhdenihm, wehju mehtati, kaili, ne-augligi, dimkahrt nomiruſchi, iſſaknoti loki, Sak. 25, 14. Ezek. 34, 2. Mat. 7, 19. 5 Peht. 2, 13. 17. 20. (Ap. darb. 2, 42. 47. 1 Kor. 11, 21.

13. Bahrgi juhras wilni, kas ſawu paſchu kaunu putâs iſgahſch; alodamas ſwaigſnes, kam ta wisdſilakà tumſiba top uſglabata muhſchigi. p. 6. Eſ. 57, 20. Mihl. 3, 19. 2 Peht. 2, 13. Parahd. 9, 1.

14. Bet par ſcheem aridſan Enoks, tas ſeptitais no Ahdama, ſludinajis ſazidams: redſi, tas Kungs nahks ar ſaweem daudſ tuhkſtoſcheem ſwehteem, 1 Moſ. 5, 18. 22. 5 Moſ. 33, 2. Mat. 25, 31. Zak. 14, 5.

15. Teeſu turet par wiſeem, wiſus beſdeewigos ſtarp teem pahrmahzit par wiſeem winu beſdeewigeem darbeem, ko tee beſdeewigee dariſuſchi, un par wiſeem neganteem wahrdeem, ko tee beſdeewigee grehzineeki pret winu runajuſchi. Jſab. 22, 16. 17. Mat. 12, 36.

16. Schee ir kurnetaji un ſkundetaji, ſtaigadami pehz ſawahm kahribahm un winu mute runà lepnus wahrdus, un tee apbrihno zilweku augſtibu pehnas dehl. 2 Peht. 2 18. Jehk. 2, 1. 9.

17. Bet juhs, mihlee, peemineet tos wahrdus, kas jums ir papreekſch ſaziti no muhſu Kunga Jeſus Kriſtus apuſtuleem. 2 Peht. 3, 2.

18. Ka tee jums ir ſaziuſchi, ka pehdeſôs laikôs buhs ſmehjeji, pehz ſawahm beſdeewigahm kahribahm ſtaigadami. 1 Tim. 4, 1 u. 2 Peht. 3, 3 u.

19. Schee ir tee, kas zel ſchkiras, dabigi zilweki, kam gara newaid. Sak. 18, 1. Rom. 16, 17. 2 Peht. 2, 1. Jehk. 3, 15.

20. Bet juhs, mihlee, uſtaiſaitees ſawâ wisſwehtakâ tizibâ, eekſch ta Swehtà Gara, luhgdamees. p. 3. Ap. darb. 9, 31. Kol. 1, 23. 2, 7. 2 Peht. 3, 17. 18.

21. Turaitees eekſch Deewa mihleſtibas, gaididami muhſu Kunga Jeſus Kriſtus apſchehloſchanu uſ muhſchigu dſihwoſchanu. p. 1. Tit. 2, 13. 1 Jahn. 5, 18. Ebr. 9, 28.

22. Un zitus pahrmahzeet, kas ir ſchaubigi, 2 Tim. 2, 25.

23. Un zitus iſglahbeet, tos no uguns iſraudami un par ziteem apſchehloſatees ar bijaſchanu, eenihdedami aridſan tahs no meeſas apgahnitahs drehbes. p. 7. 8. 1 Moſ. 19, 16. Zak. 3, 2. Parahd. 3, 4. (Augſt. dſ. 5, 3.)

24. Bet tam, kas ir ſpehzigs juhs paſargat, ka nekluhpat,

un ſawas godibas preekſchâ beſwainigus ſtahdit ar lihgſmibu, Rom.16,25 ꝛc. Kol.1,22. 1 Teſ.5,23. 2 Peht.3,14.

25. Tam weenam gudram Deewam, muhſu Peſtitajam, lai ir gods un augſta ſlawa, ſpehks un wara, tagad un muhſchigi muhſcham! Amen. 2 Peht.3,18.

Sw. Jahna parahdiſchanas grahmata.

1. nodała.

Jeſus Jahnim parahdahs.

1. Jeſus Kriſtus parahdiſchana, ko Deews winam ir dewis, rahdit ſaweem kalpeem to, kam buhs notikt drihſumâ, un ko winſch ir ſinamu darijis zaur ſawu engeli ſuhtidams ſawam kalpam Jahnim. p.19. 3,11. 4,1. 10 7. 22,6. Am.3,7. Mark.13,32. Jahn.12,49. Rom.1,1. 1 Kor.14,6.30. Gal.2,2.

2. Tas ir apleezinajis to Deewa wahrdu un Jeſus Kriſtus leezibu un wiſu, ko winſch redſejis. 6,9. Jahn.1,1. 21,24. 1 Jahn.1,1 ꝛc.

3. Swehtigs ir tas, kas to laſa, un tee, kas dſird ſchahs praweeſchu-mahzibas wahrdus un patur, kas te ir rakſtits; — jo tas laiks ir tuwu. 22,7.10. Luhk.11,28. 1 Peht.4,7.

4. Jahnis tahm ſeptinahm Deewa draudſehm, kas ir Aſijâ: ſchehlaſtiba lai ir jums un meers no ta, kas ir un kas bijis un kas nahk; un no teem ſeptineem gareem, kas ir wina goda-krehſla preekſchâ: p.8.11. 3,1. Eſ.11,2. Zak.4,10. Barb.2,9. Rom.1,7.

5. Un no Jeſus Kriſtus, kas ir tas uſtizigais leezineeks, tas pirmdſimtais no teem miruſcheem un tas walditajs pahr teem kehnineem wirs ſemes; kas muhs ir mihlejis un muhs maſgajis no muhſu grehkeem ar ſawahm aſinihm, 3,14. 7,14. Dahw.dſ.89,28. Eſ.55,4. Jahn.18,37. Ew.1,7. 5,2. Kol.1,18. Ebr.1,3.

6. Un muhs darijis par kehnineem un preeſtereem ſawam Deewam un Tehwam: winam lai ir gods un wara muhſchigi muhſcham! Amen. 5,10. Ebr.13,21.

7. Redſi, winſch nahk ar padebeſcheem, un wiſas azis winu redſehs un tee, kas winu ir duhruſchi, un wiſas paſaules ziltis kauks wina preekſchâ. Teeſcham, Amen. Zak.12,10 ꝛc. Dan.7,13. Mat.24,30. Jahn.19,37.

8. Es eſmu tas A un tas O, tas eeſahkums un tas gals, ſaka tas Kungs, kas ir un kas bijis un kas nahk, tas wiſu-walditajs. p.4.11. 4,8. 19,6. 22,13. 1 Moſ.17,1.

9. Es Jahnis, juhſu brahlis un beedris eekſch Jeſus Kriſtus behdahm, walſtibas un pazeetibas, es biju tai ſalâ, to ſauz Patmus, Deewa wahrda dehļ un Jeſus Kriſtus leezibas dehļ p.2. 3,10. 6,9. 22,8. 2 Teſ.3,5. 1 Peht.5,1.

10. Es biju garâ ta Kunga deenâ un dſirdeju aiſ manis ſtipru balſi kà baſuni;

4,1.2. Ap darb.10,10. 20,7.

11. Ta ſazija: es eſmu tas A un tas O, tas pirmais un tas pehdigais; un ko tu redſi, to rakſti grahmatâ un ſuhti tahm draudſehm, kas ir Aſijâ, uſ Eweſu un uſ Smirnu un uſ Pergamu un uſ Tiatiru un uſ Sardu un uſ Filadelfiu un uſ Laodikeu. p.4.8.17. 2,3.

12. Un es apgreeſos to balſi ſkatitees, kas ar mani runaja, un apgreeſees es redſeju ſeptiņus ſelta lukturus, p.20. Zak.4,2.

13. Un widû ſtarp teem ſeptiņeem lukturēem weenu, lihdſigu zilweka dehlam, apgehrbtu ar gaŗeem ſwahrkeem un apjoſtu ap kruhtihm ar ſelta-joſtu, 2,1. 14,14. 15,6. 2 Moſ.29,5. Dan.7,13. 10,5.

14. Un wiņa galwa un mati bija balti, it kà balta willa, it kà ſneegs, un wiņa azis bija it kà uguns leeſma;

2,18. Eſ.1,18. Dan.7,9.

15. Un wiņa kahjas bija waŗam lihdſigas, itin kà zeplî degoſchas, un wiņa balſs it kà leelu uhdeņu balſs. 10,1. 14,2. Ezek.1,4.24. 43,2. Dan.10,6.

16. Un wiņam bija labâ rokâ ſeptiņas ſwaigſnes, un no wiņa mutes iſgahja aſs, abejâs puſês greeſigs ſobins, un wiņa waigs ſpihdeja, kà ſaule ſpihd ſawâ ſpehkâ. p.20. 2,12. Sog.5,31. Eſ.49,2. Dan.10,6. Ebr.4,12.

17. Un kad es wiņu redſeju, tad es nokritu pee wiņa kahjahm it kà miris; un wiņſch man uſlika ſawu labo roku ſazidams: nebihſtees! Es eſmu tas pirmais un tas pehdigais p.8. 2,8. Eſ.41,10. 48,12. Dan.10,9.16.19.

18. Un tas dſihwais. Es biju nomiris un redſi, es eſmu dſihws muhſchigi muhſcham. Amen. Un man ir elles un nahwes atſlehgas. 4,9. 20,1.13. Rom.6,9.10 14,9. Ew.4,9.

19. Rakſti, ko tu eſi redſejis, to, kas nu ir, un to, kas pehz ſchim notiks, p.1.11. 14,13.

20. To noſlehpumu par tahm ſeptiņahm ſwaigſnehm, ko tu eſi redſejis manâ labâ rokâ, un tos ſeptiņus ſelta lukturus. Tahs ſeptiņas ſwaigſnes ir to ſeptiņu draudſchu engeli, un tee ſeptini lukturi, ko tu eſi redſejis, ir ſeptiņas draudſes. p 12 16. 2,1. Mal.2,7.

2. nodaļa.

Grahmatas Eweſus 1; Smirnas 8; Pergamus 12; Tiatiras 18; draudſehm rakſttitas.

1. Eweſus-draudſes enge-

lim rakſti: tà ſaka tas, kas tahs ſeptiņas ſwaigſnes tur ſawâ labâ rokâ, kas ſtaigà widû ſtarp teem ſeptiņeem ſelta lukturreem. 1,13—20. Ap.darb.19.

2. Es ſinu tawus darbus un tawu puhliņu un tawu pazeetibu un ka tu ļaunus newari eeredſet; un tu eſi pahrbaudijis tos, kas teizahs apuſtuli eſoſchi un naw, un tos eſi atradis melkulus; p.6.9. 3,9. 2 Kor.11,13. Ew.5,11. 2 Teſ.1,3. 1 Tim 1,3. Ebr.6,10. (2 Tim.2,24.)

3. Un eſi paneſis, un tew ir pazeetiba un eſi puhlejees mana wahrda dehļ un ne-eſi peetukſis. 2 Teſ.3,13.

4. Bet tas man ir pret tewi, ka tu no ſawas pirmahs mihleſtibas eſi atſtahjees. p.14.20. Luhk.7,44 u.

5. Tad nu peemini, no kureenes tu eſi atkritis, un atgreeſees un dari tos pirmos darbus; bet ja ne, tad es tewim nahkſchu drihſ un noſtumſchu tawu lukturi no wina weetas, ja tu ne-atgreeſiſees. p.16. 1,20.

6. Bet tas tewim ir, ka tu tos Nikolaïtu darbus eenihſti, ko es aridſan eenihſtu. p.15. Dahw.dſ.139,21.22. 2 Peht.2,2 u.

7. Kam ir auſis, tas lai dſird, ko tas Gars tahm draudſehm ſaka: tam, kas uſwahr, es doſchu ehſt no ta dſihwibas-koka, kas ir Deewa paradihſê. p.11.21,7.22,2.29Kor.12,4.

8. Un Smirnas-draudſes engelim rakſti: tà ſaka tas pirmais un tas pehdigais, kas bija miris un ir dſihws tapis: 1,17.18. 21,6.

9. Es ſinu tawus darbus un tawas behdas un tawu nabadſibu (tomehr tu eſi bagats), un to ſaimoſchanu no teem, kas teizahs Juhdi eſoſchi un naw, bet ir ſatana draudſe. p.13. 3,9. Jahn.8,39.44.54.55. 2 Kor.6,10 Ebr.10,34.

10. Nebihſtees neka par to, ka tewim jazeeſch; redſi, tas ſatans kahdus no jums metihs zeetumâ, lai juhs topat kahrdinati, un jums buhs behdas deſmit deenas. Eſi uſtizigs lihdſ nahwei, tad es tewim doſchu to dſihwibas-kroni. p.25. 3,11. Mat.10,28. 24,13. 1 Peht.4,12. Jehk.1,12.

11. Kam ir auſs, tas lai dſird, ko tas Gars tahm draudſehm ſaka; tam, kas uſwahr, nekahda waina nenotiks no tahs otras nahwes p.17. 20,6.14. 21,8.

12. Un Pergamus-draudſes engelim rakſti: tà ſaka tas, kam tas aſais, abejâs puſês greeſigais ſobins. 1,16.

13. Es ſinu tawus darbus, un ka tu peemahjo, kur ſatana krehſls, un ka tu manu wahrdu turi un manu tizibu ne-eſi aiſleedſis, ir tanis dee-

nâs ne, kad Antipas, mans uſtizigais leezineeks, ir nokauts pee jums, kur ſatans mahjo. p.19. 3,8. 13,2. 16,10. Dahw.dſ.94,20.

14. Bet tas ween man ir pret tewi, ka tawâ widû ir, kas Bileama mahzibu zeeni, kas Balaku mahzija apgrehzibu zelt Iſraëla behrnu preekſchâ, elku-upurus ehſtun maukot. p.20. 4 Moſ.25,1.2. 31,16. Ap.darb.15,29.

15. Tàpat tew aridſan ir, kas to Nikolaïtu mahzibu zeeni, ko es eenihſtu. p.6.

16. Atgreeſees no grehkeem! Bet ja ne, tad es tew nahkſchu drihſ un karoſchu pret teem ar ſawas mutes ſobinu. p.5.12. 3,3. 19,15.21. (4 Moſ.31,8.)

17. Kam ir ausis, tas lai dſird, ko tas Gars tahm draudſehm ſaka: tam, kas uswahr, es doſchu ehſt no ta apſlehptà manna, un es winam doſchu labas leezibas ſihmi un uſ tahs leezibas ſihmes weenu jaunu wahrdu rakſtitu, ko neweens neſin, kà ween tas, kas to dabu. p.29. 3,12. 14,1. 19,12. Eſ.62,2. Jahn.6,32. Ebr.9,4.

18. Un Tiatiras-draudſes engelim rakſti: tà ſaka tas Deewa Dehls, kam azis ir it kà uguns leeſma, un kam kahjas ir waram lihdſigas. 1,14.15. 19,12. Ap.darb.16,14.

19. Es ſinu tawus darbus un tawu mihleſtibu un tawu kalpoſchanu un tawu t[illegible] un tawu pazeetibu un tawus darbus, un ka to pehdigo darbu ir wairak ne kà to pirmo. p.2.3.5. 3,1. 2 Kor.9,13. Ebr.6,10.

20. Bet tas ween man ir pret tewi, ka tu tai ſeewai, tai Jeſebelei, kas praweete teizahs, waku dodi mahzit un peewilt manus kalpus, ka mauko un ehd elku upurus. p.2.4.14.1 Kehn.16,31. 2 Kehn.9,22.

21. Un es winai laiku eſmu dewis, lai wina atgreeſtos no ſawas mauzibas, un ta naw atgreeſuſees.

22. Redſi, es winu metiſchu uſ gultu, un tos, kas ar winu maukojuſchi, leelâs behdâs, ja tee ne-atgreeſiſees no ſaweem darbeem. 17,2. Jſak.33,19. Eſ.28,20.

23. Un winas behrnus es nonahwedams nonahweſchu, un wiſahm draudſehm buhs atſiht, ka es tas eſmu, kas ihſtis un ſirdis pahrbauda. Un es doſchu itweenam no jums pehz wina darbeem. 20,12.13. 2 Kehn.10,7—10. Dahw.dſ.7,10. Jer.17,19. Nah.3,10. Ap.darb.1,24.

24. Bet jums es ſaku, teem ziteem, kas ir Tiatirâ, kam ſchihs mahzibas naw, un kas (kà tee ſaka) ſatana dſilumus naw atſinuſchi: es nekahdu zitu naſtu uſ jums nemetiſchu. p.9. (1 Kor.2,10.)

25. Tomehr, kas jums ir, to turat, kamehr es nahkſchu. 3,11.

26. Un tam, kas uswahr un [illegible]anus darbus tur lihdſ ga-

lam, es doſchu waru, pahr teem paganeem. p.10. 20,4. 22,5. Dahw.dſ.149,6 ꝛc. 1 Kor.6,2.

27. Un winſch tos ganihs ar dſelſurihkſti, it kà mahlatrauki top ſadauſiti, kà ari es to eſmu dabujis no ſawa Tehwa. 12,5. Dahw.dſ.2,8.9.

28. Un es winam doſchu to rihta-ſwaigſni. 3,21. 22,16. Luhk.22,29. 2 Peht.1,19.

29. Kam ir auſis, tas lai dſird, ko tas Gars tahm draudſehm ſaka. 3,6.

3. nodaļa.

Grahmatas Sardus 1; Filadelfias 7; un Laodikeas 14; draudſehm rakſtitas.

1. Un Sardus-draudſes engelim rakſti: tà ſaka tas, kam tee ſeptini Deewa gari un tahs ſeptinas ſwaigſnes. Es ſinu tawus darbus, ka tew tas wahrds ir, ka tu dſihwo, un tu eſi miris. p.8. 1,4.16. 2,1. 1 Tim.5,6.

2. Uſmoſtees un ſtiprini to zitu, kas grib mirt; jo es tawus darbus ne-eſmu atradis pilnigus Deewa preekſchâ. Ezek.34,4.16.

3. Tad nu peemini, kà tu eſi dabujis un dſirdejis, un turi to un atgreeſees: ja tu nu nebuhſi nomodâ, tad es nahkſchu pahr tewi it kà ſaglis, un tu neſinaſi, kurâ ſtundâ es pahr tewi nahkſchu. p.11. 16,15. Mat.24,42 ꝛc. 1 Teſ.5,2 ꝛc.

4. Bet tew wehl ir maſ wahrdu eekſch Sardus, kas ſawas drehbes naw apgahniſuſchi, un tee ſtaigahs baltâs drehbês ar mani, jo tee to ir wehrtes. p.18. 4,4. 7,14. 11,13. 16,6. Eſ.64,6. Ap.darb.1,15.

5. Kas uſwahr, tas ar baltahm drehbehm taps apgehrbts; un es wina wahrdu ne-iſdeldeſchu no tahs dſihwibas-grahmatas un wina wahrduapleezinaſchu preekſch ſawa tehwa un wina engeleem. 13,8. Dahw.dſ.69,29. Zak.3,4.5. Mat.10,32 ꝛc. Luhk.12,8. Mihk.4,3.

6. Kam ir auſis, tas lai dſird, ko tas Gars tahm draudſehm ſaka. p.13.

7. Un Filadelfias-draudſes engelim rakſti: tà ſaka tas ſwehtais, tas pateeſigais, kam ir ta Dahwida atſlehga, kas atwer, un neweens ne-aiſſlehdſ, un aiſſlehdſ, un neweens ne-atwer. p.14. 6,10. Eſ.22,22.

8. Es ſinu tawus darbus. Redſi, es tawâ preekſchâ eſmu dewis atwehrtas durwis, un neweens tahs newar aiſſlehgt; jo tew ir maſ ſpehka, un tu manu mahzibu eſi turejis un ne-eſi aiſleedſis manu wahrdu. p.3.10.15. 2,13. 1 Kor.16,9.

9. Redſi, es domu no ſatana draudſes, kas teizahs Juhdi eſoſchi un naw, bet melo, — redſi, es dariſchu, ka tee nahks un pee tawahm kahjahm peeluhgs un atſihs, ka

es tewi eſmu mihleſis. 2,9. Eſ. 45,14. 49,23. 60,14.

10. Tapehz ka tu manas pazeeſchanas mahzibu eſi tureſis, tad es ari tewi paſargaſchu no tahs kahrdinaſchanas-ſtundas, kas nahks pahr wiſu paſauli, tos kahrdinat, kas dſihwo wirs ſemes. p.1. 1,9. Mat. 24,21 ꝛc. Rom. 15,4. 2 Teſ. 2,9 ꝛc.

11. Redſi, es nahku drihſ. Turi, kas tew ir, ka neweens tawu kroni ne-atnem. 1,3. 2,5. 10. 25. 22,7.

12. Kas uſwahr, to es dariſchu par pihlari ſawa Deewa namâ, un tas wairs ne-iſees ahrâ; un es uſ winu rakſtiſchu ſawa Deewa wahrdu, un ſawa Deewa pilſehtas wahrdu, tahs jaunahs Jeruſalemes, kas nonahk no debeſihm no mana Deewa, un manu wahrdu, to jauno. 2,17. 14,1. 19,12. 21,2. 22,4. Eſ. 22,23 ꝛc. Gal. 2,9. Wihl. 2,9. (1 Kehn. 7,15.)

13. Kam ir auſis, tas lai dſird, ko tas Gars tahm draudſehm ſaka. p.22.

14. Un Laodikeas-draudſes engelim rakſti: tà ſaka tas Amen, tas uſtizigais un pateeſigais leezineeks, tas Deewa radijumu eeſahkums. 1,5. 19,11. Gal. 8,22. Eſ. 65,16. 2 Kor. 1,20. Kol. 1,15 ꝛc. 4,13. 15.

15. Es ſinu tawus darbus, ka tu ne-eſi ne aukſts, ne karſts. Kaut jele tu buhtu waj aukſts, waj karſts! 2,2.

16. Kad tu nu eſi remdens un ne aukſts, ne karſts, tad es tewi iſſpļauſchu no ſawas mutes. 3 Moſ. 18,28.

17. Jo tu ſaki: es eſmu bagats un pahr pahrī bagats, un man neka newajaga; un tu neſini, ka tu eſi nelaimigs un noſchehlojams un nabags un akls un kails. Ezek. 16,22. 1 Kor. 4,8.

18. Es tew dodu padomu, ka tew no manis buhs pirkt ſeltu, kas uguni ir iſdedſinats, lai tu topi bagats, — un baltas drehbes, lai tu topi apgehrbts, un tawas kailibas kauns nenahk redſams; un ſwaidi ſawas azis ar azu-ſahlehm, lai tu wari redſet. p.4.5. 16,15. Dahw. dſ. 12,7. Sak. 8,10 ꝛc. 1 Peht. 1,7.

19. Ko es mihleju, tos es pahrmahzu un pamahzu: tad nu eekahrſees un atgreeſees. p.3. Ebr. 12,6.

20. Redſi, es ſtahwu preekſch durwihm un klaudſinaju: ja kas manu balſi klauſihs un durwis atwehrs, pee ta es ee-eeſchu un to wakarehdeenu tureſchu ar winu un winſch ar mani. Augſt. dſ. 5,2. Luhk. 12,36 ꝛc. Jahn. 14,23.

21. Kas uſwahr, tam es doſchu ſehdet ar mani uſ mana goda-krehſla, tà kà es eſmu uſwahreſis un ſehdees ar ſawu tehwu uſ wina goda-krehſla. 2,28. 5,5. Mat. 19,28. Ebr. 12,2.

22. Kam ir aufis, tas lai dſird, ko tas Gars tahm draudſehm ſaka. 2,7. 13,9.

4. nodaļa.

Deewa goda-krehſls debeſis 2; ar teem diwdeſmit tſchetreem wezajeem 4; un teem tſchetreem dſihweem 6.

1. Pehz tam es redſeju, un raugi, durwis bija atwehrtas debeſîs, un ta pirmà balſs, ko es dſirdeju it kà baſuni ar mani runajam, ſazija: uſkahp ſchurp, es tew rahdiſchu, kam pehz buhs notikt.

1,1.10.19. 19,11. 22,6. Ezek.1,1.

2. Un tuhdal es biju garâ, un redſi, tur goda-krehſls bija zelts debeſîs, un tur weens ſehdeja uſ ta goda-krehſla.

1,10. 17,3. 20,11. Ezek.1,26.

3. Un gihmis tam, kas tur ſehdeja, bija lihdſigs jaſpis- un ſardis-akminim; un wiſapkahrt tam goda-krehſlam bija wara-wihkſne, kas iſſkatijahs it kà ſmaragds.

10,1. 21,11.20. Ezek.1,26—28.

4. Un wiſapkahrt ap to goda-krehſlu bija diwdeſmit tſchetri krehſli, un uſ teem krehſleem es redſeju diwdeſmit tſchetrus wezajus ſehſcham, apgehrbtus baltahm drehbehm, un teem bija ſeltatroni uſ galwahm. 3,4.5. 11,16. 19,4. 1 Laik.25,7—18. Eſ.24 23.

5. Un no ta goda-krehſla iſeet ſibeni, pehrkoni un balſis; un tur bija ſeptini degoſchi eljes-lukturi, kas ta goda-krehſla preekſchâ deg, tee ir tee ſeptini Deewa gari. 5,6.8,5.

6. Un ta goda-krehſla preekſchâ bija it kà glahſes-juhra, kriſtalam lihdſiga, un ta goda-krehſla widû un wiſapkahrt ap to goda-krehſlu tſchetri dſihwi radijumi, pilni ar azihm preekſchâ un pakalâ. 5,6.8.15,2.2 Moſ.14,22.1 Kehn.7,23. Ezek.1,5.18.22.

7. Un tas pirmais no teem dſihweem bija lauwam lihdſigs, un tas otrais wehrſim lihdſigs, un tam treſcham bija it kà zilweka waigs, un tas zeturtais bija ſkreijoſcham ehrglim lihdſigs. Ezek.1,10.

8. Un teem tſchetreem dſihweem bija ikweenam ſeſchi ſpahrni, un tee bija wiſapkahrt un eekſchpuſê pilni ar azihm, un tee beſ atpuhſchanahs deenahm naktîhm ſauz: ſwehts, ſwehts, ſwehts ir tas Kungs Deews, tas wiſu-walditajs, kas bijis un kas ir un kas nahk. 11,17. Eſ.6,3. Ezek.1,6.11.

9. Un kad tee dſihwee godu un ſlawu un pateikſchanu dod tam, kas ſehſch uſ ta goda-krehſla, kas dſihwo muhſchigi muhſcham, p.2. 1,6.18. 15,7. 21,5. 5 Moſ.32,40.

10. Tad tee diwdeſmit tſchetri wezaji nometahs ſemê preekſch ta, kas ſehſch uſ ta goda-krehſla, un peeluhdſ to, kas dſihwo muhſchigi muhſcham, un met ſawus kronus ta goda-krehſla preekſcha ſazidami: 5,14.

11. Kungs, tu eſi zeenigs ņemt godu un ſlawu un ſpehku: jo tu wiſas leetas eſi radijis un zaur tawu prahtu tahs traid un ir raditas. 5,12.13.
7 10—12. 10,6. Dahw.dſ.148,5. Neëm.9,6. Ebr.11,3.

5. nodaļa.

Ta grahmata ar ſeptiņeem ſeegeļeem un tas jehrs.

1. Un es redſeju labâ rokâ tam, kas ſehdeja uſ ta goda-krehſla, grahmatu no eekſch- un ahrpuſes apraſtitu un ar ſeptiņeem ſeegeļeem aiſſeegeletu. 4,2.9.
5 Moſ.32,34. Eſ.29,11. Ezek.2,9.10.

2. Un es redſeju ſpehzigu engeli ſauzam ar ſtipru balſi: kas ir zeenigs to grahmatu attaiſit un wiņas ſeegeļus atdarit? 10,1.

3. Un neweens nei debeſîs, nei wirs ſemes, nei apakſch ſemes to grahmatu newareja atdarit, nedſ tur eeſkatitees eekſchâ. p.13. 1 Peht.1,12.

4. Un es gauſchi raudaju, ka neweens netapa atraſts zeenigs, atdarit un laſit to grahmatu, nedſ tur eeſkatitees eekſchâ. Dan.8,15. 10,12.

5. Un weens no teem wezajeem uſ mani ſaka: neraudi! Redſi, tas lauwa no Juhda zilts, ta Dahwida ſakne, ir uſwahrejis, attaiſit to grahmatu un atdarit wiņas ſeptiņus ſeegeļus. 3,21. 4,4. 22,16. 1 Moſ.49,9.10.

6. Un es redſeju, un raugi, ta goda-krehſla un to tſchetru dſihwo widû un to wezaju widû ſtahweja jehrs kà nokauts, tam bija ſeptiņi ragi un ſeptiņas azis, tee ir tee ſeptiņi Deewa gari, iſſuhtiti pa wiſu paſauli. p.9.12. 1,4.18.
4 4.6. 7,17. 22,1. Zak.4,10. Jahn.1,29.

7. Un tas nahza un ņehma to grahmatu no labahs rokas tam, kas ſehdeja uſ ta goda-krehſla.

8. Un kad tas to grahmatu bija ņehmis, tad tee tſchetri dſihwee un tee diwdeſmit tſchetri wezaji metahs ſemê preekſch ta jehra, turedami ikweens kokles un ſelta-kaufus, pilnus ar kwehpinajamahm ſahlehm; tahs ir to ſwehto luhgſchanas. 4,9.10. 8,3.4. 14,2. 2 Laik.4,22.

9. Un tee dſeedaja jaunu dſeeſmu ſazidami: tu eſi zeenigs, ņemt to grahmatu un atdarit wiņas ſeegeļus; jo tu biji nokauts un Deewam tu muhs eſi atpirzis ar ſawahm aſinihm no wiſahm ziltihm un walodahm un kaudihm un tautahm. 4,11. 7,9. 14,3. Ap.darb.20,68. 1 Kor.6,20. 2 Peht.2,1.

10. Un muhs eſi darijis par kehniņeem un preeſteŗeem muhſu Deewam, un mehs waldiſim wirs semes. 1,5.6. 20,6. 22,5. 1 Peht.2,9.

11. Un es redſeju un dſirdeju daudſ engeļu balſi wiſ-

apkahrt ap to goda-krehslu un ap teem dsihweem un wezajeem; un wiņu pulks bija deſmit tuhkſtoſch reiſ deſmit tuhkſtoſchi un tuhkſtoſch reiſ tuhkſtoſchi. 9,16. Dan.7,9.10.

12. Tee fazija ar ſtipru balſi: tas ſehrs, kas tapa nokauts, ir zeenigs, ņemt ſpehku un bagatibu un gudribu un ſtiprumu un ſlawu un godu un pateizibu. p.6. 4,11.

13. Un wiſus radijumus, kas ir debeſîs un wirs ſemes un ſemes apakſchâ, un kas ir juhrâ, un wiſus, kas tur ir eekſchâ, es dſirdeju ſakam: tam, kas ſehſch uſ ta goda-krehſla, un tam jehram lai ir pateiziba un ſlawa un gods un wara muhſchigi muhſcham! p.1.3.7. 7,10—12. 2 Moſ.20,4. Wihl.2,10.

14. Un tee tſchetri dſihwee fazija: Amen! Un tee diwdeſmit tſchetri wezaji metahs ſemê un peeluhdſa to, kas dſihwo muhſchigi muhſcham. 19,4.

6. nodaļa.

To ſeſchu ſeegeļu atdariſchana.

1. Un es redſeju, ka tas jehrs weenu no teem ſeegeļeem atdarija, un dſirdeju weenu no teem tſchetreem dſihweem ſakam kà ar pehrkona balſi: nahz un luhko! 4,5.6. 5,1—5. 10,3. 14,2. Jahn.1,39.

2. Un es redſeju, un raugi, ſirgs, un kas uſ ta ſehdeja, tam bija ſtops; un tam kronis tapa dots, un wiņſch iſgahja uſwahredams, un lai uſwahretu. 1 9,11—16. Zak.6,3. Abak.3,8.9.

3. Un kad wiņſch to otru ſeegeli atdarija, tad es dſirdeju to otru dſihwo ſakam: nahz un luhko! 4,7.

4. Un tur iſgahja otrs, ſarkans ſirgs, un tam, kas uſ ta ſehdeja, tapa dots, meeru atņemt no ſemes, un ka tee nokautos ſawâ ſtarpâ, un tam tapa dots leels ſobins. Zak.1,8. 6,2.

5. Un kad wiņſch to treſcho ſeegeli atdarija, tad es dſirdeju to treſcho dſihwo ſakam: nahz un luhko! Un es redſeju, un raugi, melns ſirgs, un tam, kas uſ ta ſehdeja, bija ſwari rokâ. Ezek.4,16. 5,1 ꝛc. Zak.6,2.

6. Un es dſirdeju balſi to tſchetru dſihwo widû ſakam: weens mehriņſch kweeſchu par ſudraba gabalu un trihs mehriņi meeſchu par ſudraba gabalu un eļļi un wihnu neſamaitâ. 9,4. Ef.3,1.

7. Un kad wiņſch to zeturto ſeegeli atdarija, tad es dſirdeju ta zeturtà dſihwà balſi ſakam: nahz un luhko!

8. Un es redſeju un raugi, peleks ſirgs, un kas uſ ta ſehdeja, tam bija wahrds: nahwe; un elle tai gahja pakaļ; un teem wara tapa dota, zeturto paſaules teeſu nokaut

ar sobinu un ar badu un ar mehri un zaur semes swehreem. 20,13.14. Jer.15,2.3. Ezek.14,21.

9. Un kad tas to peekto seegeli atdarija, tad es redseju apaksch ta kwehpinajamà altara to dwehseles, kas bija nokauti Deewa wahrda dehl tahs leezibas dehl, kas teem bija. 1,9. 8,3. 19,10. 20,4. Ebr.8,5. 9,24.

10. Un tee sauza ar stipru balsi sazidami: zik ilgi, ak swehtais un pateesigais walditajs, tu nesodi un ne-atreebi muhsu asinis pee teem, kas wirs semes dsihwo? 3,7. 18,24. 19,2. 1 Mos.4,10. Dahw.ds.79,10. Luhk.11,50.51.

11. Un garas baltas drehbes ikweenam tapa dotas, un teem tapa sazits, lai tee wehl masu laiku dus, teekams winu darba-beedru un winu brahlu skaits buhs pilns, kas taps nokauti, tà kà wini. 3,5. 11,7. (20,3.) (Ebr.11,40.)

12. Un es redseju, kad winsch to sesto seegeli atdarija, tad zehlahs leela semes trihzeschana, un saule tapa tumscha kà rupjsch maiss, un mehnesis tapa kà asinis. 16,18. Es.13,10.13. 50,3. Joël.2,10. 3,4.

13. Un debess-swaigsnes krita us semi, kà wihgeskoks sawas ne-eenahkuschahs wihges nomet, kratits no leela wehja. Es.34,4. Mark.13,25.

14. Un debess aisgahja kà satihta grahmata, un wisi kalni un salas tapa kustinatas no sawahm weetahm, 16,20. Jjab.9,5.6. Es.34,4.

15. Un tee kehnini wirs semes un tee leelee kungi un tee bagatee un tee wirsneeki un tee warenee un wisi kalpi un wisi swabadee apslehpahs alâs un kalnu dobumôs, Es.2,10.19.21. 24,21.

16. Un sazija us teem kalneem un tahm klintihm: krihteet pahr mums un apslehpeet muhs no ta waiga, kas sehsch us ta goda-krehsla, un no ta jehra dusmibas. 9,6.13. Luhk.23,30.

17. Jo wina dusmibas leelà deena ir atnahkusi, — un kas war pastahwet? 11,17.18. Dahw.ds.76,8. Nak.1.8.

7. nodała.

Tee apseegeletee isredsetee un tas leelais pulks baltâs drehbês.

1. Un pehz tam es redseju tschetrus engelus stahwam us teem tschetreem semes-stuhreem, kas tos tschetrus semes-wehjus tureja, lai wehjsch nepuhstu ne pa semi, ne pa juhru, ne pa kahdu koku. 20,8. Zak.6,5.

2. Un es redseju zitu engeli uskahpjam no rihtapuses, tam bija ta dsihwà Deewa seegelis, un tas sauza ar stipru balsi us teem tschetreem engeleem, kam wara bija dota,

famaitat ſemi un ſuhru, 5,2. 8,3.

3. Sazidams: neſamaitajeet ne ſemi, ne ſuhru, ne kokus, teekams mehs apſeegeleſim ſawa Deewa kalpus pee wiņu peerehm. 6,6. 9,4. (13,16.) Ezek.9,4. Ew.4,30.

4. Un es dſirdeju, zik to apſeegeleto: ſimts tſchetrdeſmit un tſchetrituhkſtoſchi bija apſeegeleti no wiſahm Iſraēla behrnu ziltihm. 14,1 ꝛc. Ezek.47,22.23.

5. No Juhda zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi apſeegeleti. No Rubena zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi. No Gada zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi. 1 Moſ.49,8. 2 Moſ.1,1—4.

6. No Aſera zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi. No Nawtalus zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi. No Manaſus zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi.

7. No Sihmeana zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi. No Lewja zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi. No Iſſaſchara zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi.

8. No Sebulona zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi. No Jahſepa zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi No Benjamina zilts: diwpadſmit tuhkſtoſchi apſeegeleti. 1 Moſ.49,22. Joſ.14,4.

9. Pehz tam es redſeju, un raugi, leels pulks, ko neweens newareja iſſkaitit, no wiſa dahm tautahm un ziltihm un laudihm un walodahm ſtahweja preekſch ta goda-krehſla un preekſch ta ſehra, apgehrbti baltahm garahm drehbehm un palmu-ſari wiņu rokās, p.4.5.13. 6,11. Dan.5,19. Ap.darb.2,5. 10,35.

10. Un ſauza ar ſtipru balſi un ſazija: peſtiſchana peeder muhſu Deewam, kas ſehſch uſ ta goda-krehſla, un tam ſehram. 5,13. 19,1.

11. Un wiſi engeli ſtahweja wiſapkahrt ap to goda-krehſlu un ap teem wezaſeem un teem tſchetreem dſihweem un metahs preekſch ta goda-krehſla ſemē uſ ſawu waigu un peeluhdſa Deewu, 5,11.

12. Sazidami: Amen! Teikſchana un gods un gudriba un pateiziba un ſlawa un wara un ſpehks peeder muhſu Deewam muhſchigi muhſcham! Amen. 4,9 ꝛc. 5,12 ꝛc.

13. Un weens no teem wezaſeem atbildeja uſ mani ſazidams: ſchee, kas apgehrbti baltahm garahm drehbehm, kas tee tahdi, un no kureenes tee nahkuſchi? p.9.

14. Un es uſ wiņu ſaziju: Kungs, tu to ſini! Un wiņſch uſ mani ſazija: ſchee ir tee, kas ir nahkuſchi no tahm leelahm behdahm un ir maſgajuſchi ſawas drehbes un tahs balinajuſchi eekſch ta ſehra

asinihm; 3, 4. 5. 2 Mos. 19, 10. Ap. darb. 14, 22. 1 Kor. 6, 11. 2 Kor. 4, 8. 17. Ebr. 9, 14.

15. Tadehl tee ir Deewa goda-krehsla preekscha un winam kalpo deenahm un naktihm wina namâ, un kas sehsch us ta goda-krehsla, tas tos apehnos. 11, 19. 21, 3. 22, 3.

16. Ne tee wairs issalks, ne teem wairs slahps; nei saule, nei kahds karstums tos wairs nespeedihs; Es. 25, 4. 49, 10. Dahw. ds. 121, 5. 6.

17. Jo tas jehrs, kas ir widâ preeksch ta goda-krehsla, tos ganihs un tos wadihs pee dsihweem uhdens-awoteem, un Deews noschawehs wisas asaras no winu azihm. 5, 6. 21, 4. 6. Dahw. ds. 23, 2. Es. 25, 8. 49, 10.

8. nodala.

Septità seegela atdarischana; tee septini basunetaji 2; kahdas breesmas tee tschetri pirmee basunè 7.

1. Un kad winsch to septito seegeli atdarija, palika klusz debesîs kahdu pusstundu. 6, 1. 12. Abak. 2, 20.

2. Un es redseju tos septinus engelus, kas stahweja Deewa preekschâ, un teem tapa dotas septinas basunes. (1, 4.) Jos. 6, 4. Mat. 24, 31. Luhk. 1, 19. 1 Kor. 15, 52.

3. Un zits engelis nahza un stahweja pee ta altara, turedams selta kwehpinajamu trauku; un tam tapa dotas dauds kwehpinajamas sahles, ka winsch tahs ar wisu swehto luhgschanahm liktu us to selta-altari, kas ir ta goda-krehsla preekschâ. 5, 8. 7, 2. 9, 13. 4 Mos. 4, 11. 16, 46. Dahw. ds. 141, 2.

4. Un scho kwehpinajamo sahlu duhmi uskahpa ar swehto luhgschanahm no ta engela rokas Deewa preekschâ.

5. Un tas engelis nehma to kwehpinajamo trauku un to pildija ar uguni no ta altara un to meta us semi. Tad notika balsis un pehrkoni un sibeni un semes trihzeschana. 4, 5. 11, 19. 3 Mos. 10, 1. 16, 12. Ezek. 10, 2.

6. Un tee septini engeli, kam tahs septinas basunes bija, taisijahs basunet.

7. Un tas pirmais basuneja. Un krusa zehlahs un uguns ar asinihm sajaukts un krita us semi, un koku treschâ teesa isdedsa un wisa salà sahle isdedsa. 2 Mos. 9, 23 ꝛc. Jos. 10, 11.

8. Un tas otrais engelis basuneja. Un it kà leels kalns, ugunî degots, tapa mests juhrâ, un juhras treschà teesa tapa par asinihm. 2 Mos. 7, 20. Jer. 51, 25.

9. Un radijumu treschà teesa, kas juhrâ, kam ir dsihwiba, nomira, un laiwu treschà teesa tapa sadragata.

10. Un tas treschais engelis

baſuneja. Un leela ſwaigſne it kà degoti lahpa nokrita no debeſihm un krita uſ upju treſcho teeſu un uſ uhdeņu-awoteem. 9,1.

11. Un tahs ſwaigſnes wahrds top faukts: wehrmeles: un uhdeņu treſchà teeſa tapa par wehrmelehm, un daudſ lauſchu nomira no teem uhdeņeem, jo tee bija ruhgti palikuſchi. 5 Moſ. 29,18.

12. Un tas zeturtais engelis baſuneja. Un faules treſchà teeſa tapa ſamaitata un mehneſcha treſchà teeſa un ſwaigſchņu treſchà teeſa, ka wiņu treſchà teeſa taptu aptumſchota un deenas treſchà teeſa neſpihdetu, un nakts tàpat. 6,12.

13. Un es redſeju un dſirdeju ehrgli pa debeſs widu ſkreijam un ar ſtipru balſi ſakam: wai, wai, wai teem, kas wirs ſemes dſihwo, to zitu baſunu balſu dehl no teem trim engeleem, kas wehl baſunehs. 9.12. 11.14. 12,12. 14,6.

9. nodaļa.

Peektà un ſeſtà baſuneſchana.

1. Un tas peektais engelis baſuneja. Un es redſeju ſwaigſni, krituſchu no debeſs uſ ſemi, un tam tapa dota beſdibeņa atſlehga. p.11. 8,10. 17;8. 20,1.

2. Un tas atwehra beſdibeņa aku. Un duhmi uſkahpa no tahs akas kà leela zeļa duhmi. Un ſaule tapa aptumſchota un gaiſs no tahs akas duhmeem. 8,12. Joël. 2,2.10.

3. Un no teem duhmeem ſiſeņi nahza uſ ſemi, un teem wara tapa dota, it kà ſkarpijeem wara ir wirs ſemes. 2 Moſ. 10,4 ꝛc. 5 Moſ. 8,15.

4. Un teem tapa ſazits, lai tee nemaitatu ſemes ſahli nedſ ſalumu, nedſ kahdu koku, bet ween tos zilwekus, kam tas Deewa-ſeegelis naw pee wiņu peerehm. 6,6. 7,3 ꝛc.

5. Un wiņeem tapa dots, ka tee tos nenokautu, bet mozitu peezi mehneſchus; un wiņu mozischana bija it kà ſkarpja mozischana, kad tas zilweka ir eedſehlis. p.10.

6. Un tanîs deenâs zilweki nahwi meklehs un to ne-atradihs, un tee kahros mirt, bet nahwe no wiņeem behgs 6,16. Jſab. 3,21. Jer. 8,3.

7. Un tee ſiſeņi bija lihdſigi ſirgeem, kas ir ſataiſiti uſ karu, un uſ wiņu galwahm bija kà kroņi, ſeltam lihdſigi, un wiņu waigi kà zilweku waigi. Joël. 2,4.5.

8. Un teem bija matti kà ſeewu mati, un wiņu ſobi bija kà lauwu ſobi. Joël. 1,6.

9. Un teem bija bruņas kà dſelſu bruņas, un wiņu ſpahrņu troksnis it kà ratu troksnis, kad daudſ ſirgi ſkreen karâ. Jer. 47,3. Joël. 2,5.

10. Un teem bija aſtes ſkor-

pijeem lihdsigas, un wiņu astês bija dseloņi, un wiņeem bija wara, zilwekus maitat peezi mehneschus. p.5.

11. Un pahr teem bija kehninsch, tas besdibena engelis, wiņa wahrds bija ebreiski: Abadon, un Greeku walodâ: Apolion. p.1. (Jjab.28,32. Sak.15,11. 30,27.)

12. Tas weens wai ir pagahjis; redsi, wehl nahk diwi wai pehz tam. 11,14.

13. Un tas sestais engelis basuneja, un es dsirdeju weenu balsi no ta selta altara tschetreem stuhreem, kas bija Deewa preekschâ, 8 3. 11,19. 2 Mos.30,2.

14. Sakam us to sesto engeli, kam ta basune bija: atraisi tos tschetrus engelus, kas ir saistiti pee tahs leelahs Euwrates upes. 7,1. 6,12.

15. Un tee tschetri engeli tapa atraisiti, kas bija gatawi us to stundu un deenu un mehnesi un gadu, ka tee zilweku trescho teesu notautu. 8,7—12.

16. Un tas karaspehka jahjeju skaits bija diwdesmittuhkstoschi reis desmittuhkstoschi. Un es dsirdeju wiņu skaitu. 5,11. 7,4.

17. Un tà es redseju tos sirgus tanî parahdischanâ un tos, kas us teem sehdeja: teem bija ugunigas un tumschi silas un sehram lihdsigas brunas; un tahs sirgu galwas bija kà lauwu galwas, un no wiņu mutehm isgahja uguns un duhmi un sehrs. (Jjab.41,10.)

18. Zaur scheem trim zilweku treschà teesa tapa notauta, zaur to uguni un zaur teem duhmeem un zaur to sehru, kas no wiņu mutehm isgahja.

19. Jo wiņu wara stahweja wiņu mutê un wiņu astês; jo wiņu astes bija tschuhskahm lihdsigas; tahm bija galwas, un ar tahm tee maitaja.

20. Un tee atlikuschee zilweki, kas naw notauti zaur schahm mozibahm, tomehr naw atgreesuschees no sawu roku darbeem, ka tee nebuhtu (wairs) peeluhguschi tos wellus un tos selta un sudraba un wara un akmina un koka elkus, kas newar redset, ned dsirdet, ned staigat; 16,9.11. 1 Kor.10,20. Dahw.ds.115,4—7.

21. Un tee naw atgreesuschees no sawahm slepkawibahm, ned no sawahm burwibahm, ned no sawas mauzibas, ned no sawahm sahdsibahm. 17,2.5. 18,23.

10. nodaļa.

Engeli pawehl Jahnim grahmatu apehst.

1. Un es redseju zitu spehzigu engeli no debesihm nokahpjam, tas bija apgehrbts ar mahkoni, un wara-wihksne bija us wiņa galwas, un wiņa waigs bija it kà saule un wiņa kahjas it kà uguns stabi. 1,15. 4,3. 5,2. 7,2. 18,1.

2. Un tam atwehrta grahmatiņa bija rokâ, un tas kâja sawu labo kahju uf juhru un kreiso uf semi. p.8. 5,1.

3. Un tas sauza ar stipru balsi, kà lauwa rukſz; un kad tas bija sauzis, tad tee septiņi pehrkoņi runaja sawas balsis. Dahw.dſ.29. Es.21,8. Am.3,8.

4. Un kad tee septiņi pehrkoņi sawas balsis bija runajuschi, tad es tahs gribeju rakstit, un es dsirdeju balsi no debesihm uf mani sakam: apseegelè, ko tee septiņi pehrkoņi ir runajuschi, un neraksti to. 1,11.19. 22,10. Dan.12,4.9.

5. Un tas engelis, ko es redseju stahwam uf juhras un uf semes, pazehla sawu roku uf debesihm 1 Mos.14,22. Dan.12,7.

6. Un swehreja pee ta, kas dsihwo muhschigi muhſcham, kas ir radijis debesis un, kas tur eekſchâ, un semi un, las tur eekſchâ, un juhru un, kas tur eekſchâ, ka laiks wairs nebuhs. 1,18. 4,9—11. 14,7.

7. Bet eekſch ta septità engeļa balss deenahm, kad tas basunehs, tad Deewa noſlehpums taps peepildits, kà winſch saweem kalpeem, teem praweeſcheem, ir pasludinajis. 8,2. 9,13. 11,15. 17,17. Am.3,7. Ap.darb.3,21. 1 Kor.15,52.

8. Un ta balss, ko es biju dsirdejis no debesihm, atkal ar mani runaja un sazija: eij, nem to grahmatiņu, kas ir atwehrta ta engeļa rokâ, kas uf juhras un uf semes stahw. p.2.4.

9. Un es nogahju pee ta engeļa un uf to sazeju: dod man to grahmatiņu; un tas uf mani sazija: nem un apehd to, un ta buhs ruhkta tawâ wehderâ, bet tawâ mutê ta buhs salda kà medus. Ezek.3,1—3.

10. Un es to grahmatiņu nehmu no ta engeļa rokas un to apehdu, un ta bija manâ mutê salda kà medus, un kad es to biju apehdis, ta bija ruhkta manâ wehderâ.

11. Un winſch uf mani sazija: tew buhs atkal pasludinat nahkoſchas leetas par daudſ laudihm un tautahm un walodahm un kehnineem. 7,9. (Ezek.3,4—6.)

11. nodaļa.

Tee diwi leezineeki teek nokauti un atkal ir dſihwi 3; septità basuneſchana 15.

1. Un needre man tapa dota mehra-kokam lihdſiga, un tas engelis stahweja sazidams: zelees un mehro to Deewa-namu un to altari un tos, kas tur eekſchâ peeluhdſ. 14,18. 21,15. Ezek.43,13.

2. Bet to pagalmu, kas ir Deewa-nama ahrpuſê, pamet ahrâ, un nemehro to, jo tas ir dots paganeem; un tee to swehto pilſehtu samihs tſchetrdeſmit diwi mehneſchus. 13,5. Mat.27,53. Luhk.21,24.

3. Un es wahru doſchu ſa-

weem diwi leezineekeem, un tee kà praweeſchi mahzihs tuhkſtoſch diwiſimt un ſeſchdeſmit deenas, ar maiſeem apgehrbti. 12,6.15.

(Dan.12,11.12.) Joël.1,13.)

4. Schee ir tee diwi eljeskoki un tee diwi luktuxi, kas paſaules walditaja preekſchâ ſtahw. Zak.4,11—14.

5. Un ja kas teem grib wainu darit, tad uguns iſeet no winu mutes un aprij winu eenaidneekus; un ja kas tos grib apwainot, tam tàpat buhs nokautam tapt.

2Kehn.1,10.12.

6. Scheem ir wara, debeſi aiſſlehgt, ka leetus nelihſt winu ſludinaſchanas deenâs, un teem ir wara pahr teem ûdeneem, tos pahrwehrſt par aſinihm un ſemi ſiſt ar wiſadahm mokahm, zikkahrt wineem gribahs. 16,3.

2 Moſ.7,19ꝛc. 1Sam.4,8. 1Kehn.17,1. Luhk.4,25.

7. Un kad tee ſawu leezibu buhs pabeiguſchi, tad tas ſwehrs, kas iſkahpj no beſdibina, ar teem karos un tos uſwahrehs un tos nokaus. 13,1.7 ꝛc. 17,8.

8. Un winu meeſas gulehs uſ tahs leelahs pilſehtas eelas, kas garigi top ſaukta Sodoma un Egipte, kur ari muhſu Kungs ir kruſtâ ſists. 16,19.

Dahw.dſ.79,2. Eſ.1,10. 1Kor.2,8.

9. Un no teem kaudihm un tahm zilthm un walodahm un tautahm buhs, kas redſehs winu meeſas puszeturtas deenas un nekaus winu meeſas eelikt kapôs. 10,11.

10. Un tee, kas dſihwo wirs ſemes, preezaſees par teem un buhs lihgſmi, un zits zitam dahwanas ſuhtihs, jo ſchee diwi praweeſchi bija mozijuſchi tos, kas wirs ſemes dſihwo. Eſtr.9,19.22.

11. Un pehz puszeturtas deenas eegahja eekſch teem dſihwibas-gars no Deewa, un tee ſtahjahs uſ ſawahm kahjahm, un leelas iſbailes uſkrita teem, kas tos eeraudſija.

Ezek.37,5.10.

12. Un tee dſirdeja ſtipru balſi no debeſs uſ teem ſakam: nahzeet ſchurp augſcham. Un tee uskahpa eekſch mahkona uſ debeſihm, un winu eenaidneeki uſ teem ſlatijahs.

13. Un tanî ſtundâ leela ſemes trihzeſchana notika, un tahs pilſehtas deſmità teeſa ſagruâ, un tai ſemes trihzeſchanâ ſeptintuhkſtoſch zilweku wahrdi tika nokauti, un tee atlikuſchee pahrbijahs un dewa godu tam debeſ'-Deewam. 3,4. 16,18.

14. Tas otrais wai ir pagahjis, un redſi, tas treſchais wai nahk drihſ. 8,13. 9,12.

15. Un tas ſeptitais engelis baſuneja, un ſtipras balſis zehlahs debeſîs ſazidamas: paſaules walſtis ir kluſchas muhſu

Kungam un wiņa Kristum, un tas waldihs muhschigi muhscham.
10,7. 12,7—10. 19,6. Dahw. dſ. 2,2.6. Dan. 2,44. 7,27.

16. Un tee diwdeſmit tſchetri wezaji, kas ſehſch Deewa preekſchâ uſ ſaweem goda-krehſleem, krita uſſawu waigu un peeluhdſa Deewu, 4,4.10.

17. Sazidami: mehs tew pateizam, Kungs Deews, wiſuwalditajs, kas ir un kas bijis un kas nahk, ka tu ſawu leelo ſpehku eſi nehmis un ſawu waldibu uſzehlis. 4,6. 16,5. 10,6.

18. Un tahs tautas ir eedumojuſchahs, un tawa dumiba ir nahkuſi un tas miruſcho laiks, ka tee top ſoditi, un ka ta alga top dota taweem kalpeem, teem praweeſcheem, un teem ſwehteem un teem, kas tawu wahrdu bihſtahs, teem maſeem un leeleem; un ka tee top ſamaitati, kas ſemi maitaja. 6,17. 10,7. 13,16. 14,7. 19,2. 20,12 ꝛc. 22,12. Dahw. dſ. 2.

19. Un tas Deewa-nams debeſîs tapa atwehrts, un wiņa deribas-ſchkirſts taparedſams wiņa namâ, un ſibeni notika un balſis un pehrkoni un ſemes trihzeſchana un leela truſa. 6,9. 8,7. 14,15.17. 15,5. 16,18.21. Ebr. 9,4.

12. nodaļa.

Kriſtus draudſe lihdſinata dſemdetajai 1; Mikela karſch pret puhki 7.

1. Un leela ſihme parahdijahs debeſîs: ſeewa ar ſauli apgehrbta, un mehneſis apakſch wiņas kahjahm, un wiņas galwâ kronis no diwpadſmit ſwaigſnehm, 15,1. 19,7. (1 Moſ. 37,9.)

2. Un grehta buhdama ta brehza behrnu ſahpês un dſemdeſchanas mokâs. Eſ. 26,17. Mik. 4,10. 5,2.

3. Un zita ſihme parahdijahs debeſîs, un redſi, leels puhkis, ſarkans kà uguns, ar ſeptiņahm galwahm un deſmit rageem, un uſ wiņa galwahm ſeptiņi kehniņa kroni. p. 9. 13,1 ꝛc. 17,9 ꝛc. (Ezek. 29,3.)

4. Un wiņa aſte wilka debeſs ſwaigſchņu treſcho teeſu un tahs nometa uſ ſemi. Un tas puhkis ſtahjahs tahs ſeewas preekſchâ, kurai bija jadſemdè, ka wiņſch, kad ta dſemdetu, wiņas behrnu aprihtu. 6,13. 8,9.10.

5. Un wiņa dſemdeja behrnu, dehlu, kam wiſus paganus buhs ganit ar dſelſes rihkſti, un wiņas behrns tapa aiſrauts pee Deewa un pee wiņa goda-krehſla. 2,27. 19,15.

6. Un ta ſeewâ behdſa uſ tukſneſi, kur wiņai bija no Deewa ſataiſita weeta, lai wiņa tur taptu uſtureta tuhkſtoſch diwiſimt un ſeſchdeſmit deenas. 11,3. Dahw. dſ. 55,7.8.

7. Un karſch zehlahs debeſîs. Mikelis un wiņa engeli karoja pret to puhki; un tas puhkis karoja un wiņa engeli, Dan. 10,21. 12,1. 2 Pehk. 2,4.

8. Un neſpehja neneeka, un wiņu weeta wairs netika atraſta debeſîs. Iſah. 2, 1.

9. Un tas leelais puhķis tika iſmeſts, ta wezà tſchuhſka, ko dehwè par wellu un ſatanu, kas wiſu paſauli peewiļ; tas tika nomeſts uſ ſemi, un wiņa engeļi lihdſ ar wiņu tur tika nomeſti. 20, 2. 1 Moſ. 3, 1 ꝛc. Luhk. 10, 18. 2 Kor. 11, 3.

10. Un es dſirdeju ſtipru balſi debeſîs ſakam: tagad peſtiſchana un ſpehks un walſtiba muhſu Deewam, un wara wiņa Kriſtum ir kluſi; jo muhſu brahļu apſuhdſetajs ir nomeſts, kas tos apſuhdſeja preekſch muhſu Deewa deenahm naktihm.

11, 15. Iſah. 1, 9 ꝛc. Rom. 8, 33.

11. Un tee wiņu ir uſwahrejuſchi zaur ta jehra aſinihm un zaur ſawas leezibas wahrdu, un tee ſawu dſihwibu naw mihlejuſchi lihdſ nahwei. 2, 7. 10. 11. 6, 9. 7, 14. Jahņ. 12, 25.

12. Tapehz preezajatees, juhs debeſis, un kas tur dſihwo! Wai teem, kas ſemes un juhras wirſû dſihwo; jo tas wels pee jums ir nonahzis ar leelahm duſmahm, ſinadams, ka tam ir maſ laika. 8, 13. 11, 10. 13, 7. 18, 20. (Dahw. dſ. 96, 11.)

13. Un kad tas puhķis redſeja, ka wiņſch bija nomeſts uſ ſemi, tad wiņſch waijaja to ſeewu, kas to dehlu bija dſemdejuſi. p. 4. 1 Moſ. 3, 15.

14. Un tai ſeewai diwi leela ehrgļa ſpahrni tapa doti, ka ta uſ tukſneſi ſteetu ſawâ weetâ, kur wiņa top uſtureta laiku un laikus un puslaiku, noſt no tahs tſchuhſkas waiga. p. 6. 2 Moſ. 19, 4. Eſ. 40, 31. (Ezek. 17, 3. 7.) Dan. 12, 7.

15. Un ta tſchuhſka no ſawas mutes iſlaida uhdeni tà kà upi tai ſeewai pakaļ, lai wiņu zaur to upi aiſrautu. (17, 15.) Dahw. dſ. 124, 2—5. Eſ. 8, 7 ꝛc.

16. Un ſeme nahza tai ſeewai palihgâ, un ſeme atwehra ſawu muti un aprija to upi, ko tas puhķis no ſawas mutes iſlaida. 4 Moſ. 16, 32.

17. Un tas puhķis eeduſmojahs pret to ſeewu un nogahja karot ar teem, kas atlikuſchees no wiņas dſimuma, kas Deewa bauſchļus tur, un kam ir Jeſus Kriſtus leeziba. 14, 12. 19, 10. 1 Moſ. 3. 15.

18. Un es ſtahweju uſ juhras ſmiltihm. Jer. 5, 22.

13. nodaļa.

Swehrs ar ſeptiņahm galwahm, kas ſaimo 1; ſwehrs ar diwi rageem, kas zilwekus peewiļ 11.

1. Un es redſeju ſwehru iſkahpjam no juhras, tam bija ſeptiņas galwas un deſmit ragi, un uſ wiņa rageem deſmit kehniņa kroņi, un uſ wi-

ņa galwahm bija ſaimoſchanas wahrdi. 11,7. 12,3. 17,3 ꝛc. Dahw. dſ. 68,31. Dan. 7,3. 7. 19 ꝛc.

2. Un tas ſwehrs, ko es redſeju, bija pardelim lihdſigs, un wiņa kahjas kà lahtſcha kahjas, un wiņa mute kà lauwas mute, un tas puhkis tam dewa ſawu ſpehku un ſawu goda-krehſlu un leelu waru. 2,13. 12,3. Dan. 7,4—6. Oſ. 13,7. 8.

3. Un es redſeju weenu no wiņa galwahm kà lihdſ nahwei eewainotu, un wiņa nahwes waina tapa dſeedinata, un wiſa ſeme tam ſwehram pakal brihnijahs. p. 14. 17,8.

4. Un wini peeluhdſa to puhki, kas tam ſwehram waru bija dewis, un peeluhdſa to ſwehru ſazidami: kas ir tam ſwehram lihdſigs? kas war ar to karot? 18,18. 2 Moſ. 15,11.

5. Un tam tapa dota mute, runat leelas leetas un Deewa-ſaimoſchanas, un wara tam tapa dota, karot tſchetrdeſmit diwi mehneſchus. 11,2. Dan. 7,8. 11,25.

6. Un tas atdarija ſawu muti un runaja ſaimoſchanu pret Deewu, ſaimodams wiņa wahrdu un wiņa dſihwokli un tos, kas dſihwo debeſis. 11,19. 12,12. 16,9. 21,3. 3 Moſ. 24,11.

7. Un tam tapa dots, karot ar teem ſwehteem un tos uſwahret, un tam wara tapa dota pahr wiſahm ziltihm un walodahm un tautahm. 7,9. 11,7. Dan. 7,21 ꝛc.

8. Un to peeluhgs wiſi, tas dſihwo wirs ſemes, kam wahrdi naw rakſtiti ta ſehra dſihwibas-grahmatâ, kas ir nokauts no paſaules radiſchanas. 3,5. 5,12. 12,12. 17,8. 1 Peht. 1,19. 20.

9. Ja kam ir auſis, tas lai dſird. 2,7. Mat. 11,15.

10. Ja kas wed zeetumâ, tas ees zeetumâ; ja kas ar ſobinu nokauj, tam ar ſobinu buhs tapt nakautam. Sche to ſwehto pazeetiba un tiziba! 14,12. Mat. 26,52.

11. Un es redſeju zitu ſwehru iſtahpjam no ſemes, un tam bija diwi ragi, ſehra rageem lihdſigi, un tas runaja kà puhkis. p. 1. 5. 11,7. 1 Moſ. 3,1. 4. 5.

12. Un wiſu ta pirmà ſwehra waru tas dara wiņa preekſchâ, un dara, ka ſeme un tee, kas uſ tahs dſihwo, peeluhdſ to pirmo ſwehru, kam ta nahwes waina bija dſeedinata. p. 2.

13. Un tas dara leelas ſihmes, ka tas ari ugunim leek nokriſt no debeſs uſ ſemi zilweku preekſchâ. 1 Kehn. 18,24 ꝛc. 2 Teſ. 2,9.

14. Un tas peewil tos, kas dſihwo wirs ſemes zaur tahm ſihmehm, ko darit ta ſwehra preekſchâ wiņam ir dots, un ſaka uſ teem, kas wirs ſemes dſihwo, lai tee bildi taiſa tam ſwehram, kam ta waina no ſobina bija, un kas bija palizis dſihws.

15. Un tam tapa dots, tai ſwehra-bildei garu dot, ka ta ſwehra bilde ir runatu, ir daritu, ka tee taptu nokauti, kas ta ſwehra bildi nepeeluhgtu. 16,13. 19,20. Dan.3,5 ꝛc.

16. Un tas dara, ka wiſeem, maſeem un leeleem, bagateem un nabageem, ſwabadeem un kalpeem, ſihme top dota pee wiņu labahs rokas vai pee wiņu peeres; 7,3. 14,9.11. 19,18.20.

17. Un ka neweens newar ne pirkt, ne pahrdot, kà ween tas, kam ta ſihme ir, tas ſwehra wahrds jeb wiņa wahrda ſkaitlis. 15,2.

18. Sche ta gudriba! Kam ir ſapraſchana, tas lai pahrſkaita ta ſwehra ſkaitli; jo tas ir zilweka ſkaitlis, un wiņa ſkaitlis ir ſeſchſimt ſeſchdeſmit un ſeſchi. 17,9.

14. nodaļa.

Tas jehrs ar teem ſwehteem uſ Zianas kalna 1; engelis ar to muhſchigo ewangeliumu 6; Bahbeles poſts 8; plaujamà deena un Deewa wihna-ſpaids 14.

1. Un es redſeju, un raugi, tas jehrs ſtahweja uſ Zianas kalna un lihdſ ar wiņu ſimt tſchetrdeſmit tſchetri tuhkſtoſchi, kam wiņa Tehwa wahrds bija rakſtits pee wiņu peerehm. 3,12. 5,6 ꝛc. 7,3.4. 17,14. Ebr.12,22.

2. Un es dſirdeju balſi no debeſihm kà daudſ uhdeņu balſi un kà leela pehrkona balſi, un ta balſs, ko es dſirdeju, bija it kà kokletaji kokle uſ ſawahm kokleehm. 1,15.15,2. 19,6.

3. Un tee dſeedaja kà jaunu dſeeſmu ta goda-krehſla preekſchâ un to tſchetru dſihwo un to wezaju preekſchâ, un neweens newareja to dſeeſmu mahzitees, kà ween tee ſimt tſchetrdeſmit tſchetri tuhkſtoſchi, kas bija atpirkti iſ paſaules. p.1. nod.4. 5,9. Dahw.dſ.96,1.

4. Schee ir, kas ar ſeewahm naw apgahnijuſchees; jo tee ir ſchkihſti; ſchee ir, kas tam jehram ſtaigà pakaļ, uſ kureeni tas eet. Schee ir atpirkti iſ zilweleem, par pirmajeem Deewam un tam jehram. 3,4. 5,9. Mat.19,28. Luhk.9,57. 2 Kor.11,2. Jehk.1,18.

5. Un wiņu mutê wiltiba naw atraſta, jo tee ir beſwainigi Deewa goda-krehſla preekſchâ. Zew.3,13. Mal.2,6.

6. Un es redſeju zitu engeli debeſ' widû ſtreenam; tam bija muhſchigs ewangeliums, teem ſludinat, kas wirs ſemes dſihwo, un wiſahm tautahm un zilthm un walodahm un laudihm. 8,13. 13,7.

7. Schis ar ſtipru balſi ſazija: bihſtatees Deewu un dodeet wiņam godu, jo wiņa ſodibas ſtunda ir nahkuſi, un peeluhdſeet to, kas ir radijis debeſi un ſemi un juhru un uhdeņu awotus. 10,6. 15,4. Ap.darb.14,15.

8. Un zits engelis, otrs, nahza pakal fazidams: krituſi, krituſi Bahbele, ta leelà pilſehta, tapehz ka ta wiſas tautas dſirdinajuſi ar ſawas mauzibas duſmu wihnu. 17,4.5. 18,2.3.

9. Un zits engelis, tas treſchais, teem nahza pakal fazidams ar ſtipru balſi: ja kas to ſwehru peeluhdſ un wiņa bildi un peeņem to ſihmi pee ſawas peeres un pee ſawas rokas, 13,15--17.

10. Tas aridſan dſers no Deewa duſmibas-wihna, kas ſtiprs wiņa bahrdſibas bikerî ir eeleets, un tas taps mozits ar uguni un ſehru to ſwehto engelu un ta jehra preekſchâ. 16,19. 19,20. Dahw.dſ.75,9. Eſ.51,17.21.22.

11. Un tee duhmi no wiņu mozibas uſkahpj muhſchigi muhſcham, un duſeſchanas naw nei deenu nei nakti teem, kas to ſwehru un wiņa bildi peeluhdſ, un ja kas wiņa wahrda ſihmi peeņem. 4,8. 18,18 19,3. 22,5. Eſ.34,9.10. Mat.25,46. Mark.9,44.

12. Sche ir to ſwehto pazeetiba. Sche ir tee, kas tur Deewa bauſchļus un Jeſus tizibu. 12,17. 13,10. 22,14.

13. Un es dſirdeju balſi no debeſihm uſ mani ſakam: rakſti! Swehtigi ir tee miruſchee, kas eekſch ta Kunga mirſt no ſchi brihſcha. Teeſcham, tas Gars ſaka, ka tee duſ no ſawahm darbo ſchanahm un wiņu darbi tos pawada. 12,10. 19,9. Eſ.57,2. Wihl.1,23. 1 Teſ.4,14. Ebr.4,10.

14. Un es redſeju un raugi, ſpoſchs padebeſis un uſ ta padebeſcha weens ſehdeja, kas zilweka dehlam lihdſigs, ar ſelta kroni galwâ un ar aſu zirpi rokâ. (1,13.) Dahw.dſ.21,4.

15. Un zits engelis nahza no Deewa-nama, ſaukdams ar ſtipru balſi uſ to, kas uſ ta padebeſcha ſehdeja: zehrt ar ſawu zirpi un plauj; jo ta plauſchanas ſtunda tew ir nahkuſi, tapehz ka tas plaujamais wirs ſemes ir eenahzees. p.17. Joël.3,18.

16. Un tas, kas uſ ta padebeſcha ſehdeja, ar ſawu zirpi zirta uſ ſemi, un ſeme tapa plauta.

17. Un zits engelis nahza no ta Deewa-nama, kas ir debeſis, un tam bija aridſan aſa zirpe. 15,5.

18. Un zits engelis nahza no ta altara, tam bija wara pahr uguni, un tas ſauza ar leelu ſaukſchanu uſ to, kam ta aſa zirpe bija, ſazidams: zehrt ar ſawu aſo zirpi un nogreeſ wihna-kekarus no ſemes wihna-koka, jo wiņa ogas ir eenahkuſchahs. p.15. 8,3. 11,1. 16,5.7. 5 Moſ.32,32. Jer.2,21.

19. Un tas engelis zirta ar ſawu zirpi uſ ſemi un nogreeſa ogas no ſemes wih-

na-kola un meta tahs tai leelâ Deewa dusmibas wihna-spaidâ. 19,15.

20. Un tas wihna-spaids tapa mihts ahrpus pilsehtas, un no ta wihna-spaida nahza asinis lihds sirgu eemaukteem pee tuhkstoscha un seschsimt birsumeem. 11,2. 19,14. Es.34,3. Ezek.32,6.

15. nodaļa.

Tee dseedataji pee glahses-juhras 2; tee septini engeli ar teem dusmibas kausem 6.

1. Un es redseju zitu leelu un brihnischu sihmi debesîs: septinus engelus, kas tureja tahs septinas pehdigahs mozibas, jo eeksch tahm Deewa dusmiba peepildijahs. 12,1.3. 14,19. 17,1.

2. Un es redseju kà glahses-juhru ar uguni jauktu; un tos, kas uswahreja to swehru un wina bildi un wina sihmi un wina wahrda skaitli, ka tee stahweja pee tahs glahses-juhras, turedami Deewa kokles. 4,6. 5,8. 12,11. 13,15 u. 14,2. Dahw.ds.43,4.

3. Un tee dseedaja Mosus, ta Deewa kalpa, dseesmu un ta jehra dseesmu sazidami: leeli un brihnischki ir tawi darbi, Kungs Deews, wisuwalditajs; taisni un pateesigi ir tawi zeli, tu kehnin pahr tahm tautahm! 14,3. 19,2. 2Mos.15. Dahw.ds.111,2 u. 145,17. Es.12. Jer.10,7.

4. Kas tewi nebihs[illegible] Kungs, un nedotu tawam wahrdam godu? Jo tu ween esi swehts; jo wisas tautas nahks un peeluhgs tawâ preekschâ, jo tawas teesas ir atspihdejuschas. Dahw.ds.86,9.10.99.

5. Un pehz tam es redseju, un raugi, Deewa-nams, tas leezibas-dsihwoklis, tapa atwehrts debesîs. 11,19. 13,6. 16,17. Ebr.8,5.

6. Un tee septini engeli, kam tahs septinas mozibas bija, nahza ahrâ no Deewa-nama, apgehrbti ar schkihstu un sposchu audekli un apjosti ap kruhtihm ar selta jostahm. p.1. 1,13. 19,8. Ezek.9,2.

7. Un weens no teem tschetreem dsihweem dewa teem septineem engeleem septinus selta kausus, pilditus ar ta Deewa dusmibu, kas muhschigi muhscham dsihwo. 4,9. 6,1.

8. Un Deewa-nams tapa pilns duhmu no Deewa godibas un no wina spehka, un neweens newareja Deewa-namâ ee-eet, kamehr to septinu engelu septinas mozibas nebija pabeigtas. 2Mos.40,35. 1Kehn.8,11. Es.6,4.

16. nodaļa.

Tahs septinas mozibas is teem dusmibas kausem.

1. Un es dsirdeju stipru balsi is Deewa-nama sakam us [illegible] septineem engeleem: eita

un iſleijat Deewa dufmibas-kaufus uſ ſemi. 15,5—7.

2. Un tas pirmais nogahja un iſlehja ſawu kaufu uſ ſemi, un tur kauns un nikns augons peemetahs teem zilwekeem, kam ta ſwehra ſihme bija, un kas wiņa bildi peeluhdſa. 13,15 ꝛc. 2 Moſ. 9, 9.

3. Un tas otrais engelis ſawu kaufu iſlehja juhrâ, un ta palika par afinihm, kà no miruſcha, un ikweena dſihwa dwaſcha juhrâ nomira. 8,8.9. 2 Moſ. 7,17 ꝛc.

4. Un tas treſchais engelis iſlehja ſawu kaufu upês un uhdeņu-awotôs, un tee palika par afinihm.

5. Un es dſirdeju to uhdeņu engeli ſakam: Kungs, kas ir un kas bijis, tu eſi taiſns un ſwehts, ka tu tà eſi teeſajis. 1,8. 15,3.18. 19,2.

6. Jo tee to ſwehto un to praweeſchu afinis ir iſlehjuſchi; tapehz tu teem aridſan afinis eſi dewis dſert, jo tee to pelnijuſchi. 3,4. 18,6.7.24. Dahw. dſ. 79,2.3.

7. Un es dſirdeju zitu no ta altara ſakam: teeſcham, Kungs Deews, wiſuwalditajs, pateeſigas un taiſnas ir tawas teeſas. 6,9.10. 19,2.

8. Un tas zeturtais engelis iſlehja ſawu kaufu uſ ſauli, un wiņam tapa dots, zilwekus dedſinat ar uguni.

9. Un zilwē[illegible]tapa dedſinati ar leelu karſtumu un ſaimoja ta Deewa wahrdu, kam wara ir pahr ſchahm mozibahm. Bet tee ne-atgreeſahs no grehkeem, wiņam dot godu. 2,21. 9,20.21. 13 6. Eſ. 8,21. 9,12. Jer. 5,3.

10. Un tas peektais engelis ſawu kaufu iſlehja uſ ta ſwehra goda-krehſlu, un wiņa walſts tapa aptumſchota, un tee no ſahpehm ſakoda ſawas mehles, 13,2. 2 Moſ. 10,22 ꝛc.

11. Un ſaimoja to debeſ' Deewu ſawu ſahpju dehł un ſawu augoņu dehł, un ne-atgreeſahs no ſaweem darbeem. p. 2. 9.

12. Un tas ſeſtais engelis ſawu kaufu iſlehja uſ to leelo Eufrates upi, un wiņas uhdens iſſika, ka taptu ſataiſits zeļſch teem kehnineem no ſaules lehkſchanas puſes. 9,14. Eſ. 11,15.16. 44,27.

13. Un es redſeju no ta puhka mutes un no ta ſwehra mutes un no ta wiltigà praweeſcha mutes nahkam trihs neſchkihſtus garus, wardehm lihdſigus. 12,17. 13,11.15. 19,20. 2 Moſ. 8,6.

14. Jo tee ir wellu gari, kas dara ſihmes un iſeet pee wiſas paſaules kehnineem, tos ſapulzinat uſ karu, Deewa, ta wiſu-warenà, leelâ deenâ. 12,12. 17,2.14. 19,19 ꝛc. 1 Kehn. 22,22. (1 Tim. 4,1.)

15. Redſi, es nahku kà ſaglis:

ſwehtigs, kas nomodâ un ſawas drehbes ſarga, ka tas neſtaigà pliks un wiņa kauns netop redſets. 3,3.4.18. 2 Kor.5,3.

16. Un winſch tos ſapulzinaja uſ to weetu, kas ebreïſki top ſaukta Armagedon. 14,4. Joël.3,7.17. Zak.12,11.

17. Un tas ſeptitais engelis ſawu kausu iſlehja gaiſâ, un ſtipra balſs nahza no ta debeſ'-nama, no ta goda-krehſla, ſazidama: ir notizis. 4,2. 15,5. 21,6.

18. Un balſis un pehrkoni un ſibeni zehlahs. Un tad notika leela ſemes trihzeſchana, kahda wehl naw notikuſi, kamehr zilweki wirs ſemes bijuſchi, tahda un tik leela ſemes-trihzeſchana. 8,5. Dan.12,1.

19. Un ta leelà pilſehta dalijahs treijâs dalâs, un paganu pilſehtas ſagrua, un Bahbele, ta leelà, tapa peemineta Deewa preekſchâ, ka tai taptu dots wiņa duſmibas- un bahrdſibas-wihna bikeris. 11,13. 14,10. 17,5. Eſ.30,25. 51,22. 23.

20. Un wiſas ſalas behdſa, un kalni netapa atraſti. 6,14. 20,11.

21. Un leela kruſa, treiju podu ſmaga, krita no debeſihm uſ zilwekeem, un zilweki ſaimoja Deewu tahs mozibas dehl zaur to kruſu; jo wiņas moziba ir waren leela. p.11. 11,19. 2 Moſ.9,18. Iſak.38,22.23.

17. nodaļa.

Ta leelà mauka uſ ta ſwehra ar ſeptiņahm galwahm.

1. Un weens no teem ſeptiņeem engeleem, kam tee ſeptiņi kauſi bija, nahza un ar mani runaja, uſ mani ſazidams: nahz ſchurp, es tew rahdiſchu tahs leelahs maukas ſodibu, kas ſehſch pee teem leeleem uhdeņeem; p.5.15.15,1. 21,9. Jer.51,13. Nak.3,4.

2. Ar to ir maukojuſchi tee kehniņi wirs ſemes un tee, kas wirs ſemes dſihwo, ir peedſehruſchees no wiņas mauzibas wihna. 14,8. 18,3.9. Eſ.23,17.

3. Un winſch mani garâ aiſweda uſ tukſneſi. Un es redſeju ſeewu ſehſcham uſ ſarkana ſwehra, kas bija pilns ar ſaimoſchanas wahrdeem, kam bija ſeptiņas galwas un deſmit ragi. 1,10. 13,1 ꝛc. 21,10.

4. Un ta ſeewa bija apgehrbta ar purpuru un dahrgu ſarkanumu un iſpuſchkota ar ſeltu un dahrgeem akmiņeem un pehrlehm, ſawâ rokâ turedama ſelta bikeri, pilnu ar ſawas mauzibas negantibu un neſchkihſtibu. 18,16. Jer.51,7. Ezek.28,13.

5. Un pee wiņas peeres bija rakſtits wahrds: noſlehpums; Bahbele, ta leelà, ta mauka un negantibus mahte wirs ſemes. 1,20. (2,20.) 14 8. n.4,27. 2 Teſ.2,7.

6. Un es redſeju to ſeewu peedſehruſchu no to ſwehto aſinihm un no Jeſus leezineeku aſinihm; to redſedams es brihnijos ar leelu brihniſchanos. 18,24.

7. Un tas engelis uſ mani ſazija: kadehl tu brihnees? es tew ſaziſchu to noſlehpumu par to ſeewu un to ſwehru, kas winu neſ, un kam ir tahs ſeptiņas galwas un tee deſmit ragi.

8. Tas ſwehrs, ko tu eſi redſejis, bija un naw un iſkahps no beſdibeņa un ees bojâ; un tee, kas wirs ſemes dſihwo, (kam wahrdi naw rakſtiti tai dſihwibas grahmatâ no paſaules radiſchanas,) tee brihniſees, redſedami to ſwehru, ka tas bija un naw un buhs. 11,7. 13,3.8. 20,12.

9. Sche prahts ar gudribu! Tahs ſeptiņas galwas ir ſeptiņi kalni, uſ kureem ta ſeewa ſehſch, 13,1.18.

10. Un ir ſeptiņi kehniņi. Peezi ir krituſchi, un weens ir, un tas otrais wehl naw nahzis, un kad tas nahks, tad tam buhs palikt maſu brihdi. 6,11. 20,3.

11. Un tas ſwehrs, kas bija un naw, pats ir tas aſtotais, un ir no teem ſeptiņeem un eet bojâ.

12. Un tee deſmit ragi, ko tu eſi redſejis, ir deſmit kehniņi, kas walſtibu wehl naw dab[illegible]à kehniņi tee waru dabu uſ weenu ſtundu ar to ſwehru. 13,1. Dan. 7,24.

13. Scheem ir weenahds prahts, un tee ſawu ſpehku un waru nodos tam ſwehram. p.17.

14. Schee karos ar to Jehru, un tas Jehrs tos uſwahrehs, — jo tas ir to kungu Kungs un to kehniņu Kehniņſch, — un tee, kas lihdſ ar winu, tee aizinatee un iſredſetee un tizigee. 19,16. (Eſr. 7,12.) Mat. 24,31. Rom. 1,7. 1 Tim. 6,15.

15. Un winſch uſ mani ſaka: tee uhdeni, ko tu eſi redſejis, kur ta mauka ſehſch, ir kaudis un kauſchu pulki un tautas un walodas. p.1. Dahw. dſ. 65,8. 93,3.

16. Un tee deſmit ragi, ko tu eſi redſejis uſ ta ſwehra, ſchee to mauku nihdehs un winu darihs tukſchu un kailu un winas meeſu ehdihs un winu ſadedſinahs ar uguni. p.12. 18,7.8.

17. Jo Deews teem ſirdi dewis, darit wiņa prahtu un darit weenadâ prahtâ un ſawu walſtibu dot tam ſwehram, teekams Deewa wahrdi taps peepilditi. 10,7.

18. Un ta ſeewa, ko tu eſi redſejis, ir ta leelà pilſehta, kam ir ta waldiba pahr teem kehniņeem wirs ſemes. 16,19.

18. nodaļa.

Bahbeles poſts.

1. Un pehz tam es redſeju

zitu engeli nokahpjam no debeſihm, tam bija leela wara, un ſeme tapa apgaiſmota no wiņa ſpoſchuma. 7,2. 10,1. 14,8.17. 20,1. Ezek.43,2.

2. Un tas ſauza ſpehzigi ar ſtipru balſi ſazidams: krituſi, krituſi Bahbele, ta leelà, un palikuſi welleem par mahjasweetu ûn wiſeem neſchkihſteem gareem par zeetumu un wiſeem neſchkihſteem un neganteem putneem par zeetumu. 14,8. Eſ.13,21.22. 21,9. 34,11—14. Jer.50,39. 51,8.

3. Jo no wiņas mauzibas duſmu-wihna wiſas tautas ir dſehruſchas, un tee kehniņi wirs ſemes ar winu ir maukojuſchi, un tee tirgotaji wirs ſemes ir bagati tapuſchi no wiņas warenà kahruma. 14,8.10. Jer.25,15. 51,7. Nah.3,4.

4. Un es dſirdeju zitu balſi no debeſihm ſakam: iſeita no wiņas, mani kaudis, ka juhs wiņai nepaleekat par beedreem pee wiņas grehkeem un ka juhs nedabujeet no wiņas mozibahm. 1 Moſ.19,12—15. 4 Moſ.16,26. Eſ.48,20. 52,11. Jer.50,8. 51,6.45.

5. Jo wiņas grehki ir lihdſ debeſihm kahpuſchi, un Deews ir peeminejis wiņas noſeegumus. 16,19. 1 Moſ.18,20. Jer.51,9. Jon.1,2.

6. Atmakſajeet wiņai, kà wiņa jums ir atmakſajuſi, un darait wiņai diwkahrtigi pehz wiņas darbeem, eeleijat wiņai diwkahrtigi tai biķerî, kur wiņa eelehjuſi. Dahw.dſ.137,8. Jer.50,15.29. (16,18.)

7. Zik wiņa pati ſewi ir pagodinajuſi un kahrumâ dſihwojuſi, tik leelu mozibu un behdas padarait wiņai, jo wiņa ſaka ſawâ ſirdî: es ſehſchu it kà kehniņene, un neeſmu atraikne, un behdas es neredſeſchu. Eſ.47,7.8. Zef.2,15.

8. Tadehļ wiņas mozibas nahks weenâ deenâ, nahwe un behdas un bads, un wiņa taps ſadedſinata ugunî, jo ſpehzigs ir tas Kungs Deews, kas wiņu ſoda. Eſ.17,16. 47,9. Jer.50,31—34.

9. Un wiņu apraudahs un noſchehlos tee kehniņi wirs ſemes, kas ar wiņu mauzibâ un kahrumâ dſihwojuſchi, kad tee redſehs tos duhmus no wiņas degſchanas. 2,22. 17,2. 19,3. Ezek.27,30 ꝛc.

10. Tee ſtahwehs no tahleenes aiſ bailehm no wiņas mokahm un ſazihs: wai, wai! Ta leelà pilſehta Bahbele! Ta ſtiprà pilſehta! Jo tawa ſodiba ir nahkuſi weenâ ſtundâ. p 2.8. Ezek.26,16 ꝛc. 1 Teſ.5,3.

11. Un tee tirgotaji wirs ſemes raud un ſchehlojahs par winu, tapehz ka winu prezi neweens wairs nepehrk,

12. Selta un ſudraba prezi un dahrgus akminus un pehrles un dahrgu audekli un purpuru un ſihdu un dahrgu ſarkanumu un wiſadus ſaldi

ſmarſchigus kokus un wiſadus traukus no elefantu kauleem un wiſadus traukus no dahrga koka un wara un dſelſs un marmora-akmina, Ezek. 27,5 ꝛc.

13. Un kanehli un kwehpejamas ſahles un ſaldas ſalwes un wihraku un wihnu un elji un kweeſchu miltus un kweeſchus un lopus un awis un ſirgus un kareetes un zilweku meeſas un dwehſeles. Ezek. 27,13.

14. Un tee dahrſa-augli, ko tawa dwehſele kahroja, ir noſt no tewim, un wiſs, kas bija gahrds un ſpoſchs, tas ir noſt no tewim, un to tu wairs ne-atradiſi.

15. Scho leetu tirgotaji, kas no winas bija bagati tapuſchi, ſtahwehs no tahleenes, aiſ baſilehm no winas mokahm, raudadami un ſchehlodamees p. 9. 10. Ezek. 27,30. 35.

16. Un ſazihs: Wai! wai! ta leelà pilſehta, kas bija apgehrbta ar dahrgu audekli un purpuru un ſarkanu dahrgu wadmalu, un kas bija iſgreſnota ar ſeltu un dahrgeem akmineem un pehrlehm! Jo tahda bagatiba ir poſtita weenâ ſtundâ. 17,4.

17. Un wiſi ſtuhrmani un wiſi, kas brauz uſ laiwahm, un laiwineeki un, zik uſ juhras darbojahs, ſtahweja no tahleenes Ezek. 27,27 ꝛc.

18. Un brehza, ſkatidami tos duhmus no winas degſchanas, un ſazija: kura ſchai leelai pilſehtai lihdſiga? 13,4.

19. Un tee meta pihſchkus uſ ſawahm galwahm un brehza raudadami un ſchehlodamees un ſazija: Wai! wai! Ta leelà pilſehta, kur wiſi, kam laiwas bija juhrâ, bagati tapuſchi no winas greſnuma, ta ir poſtita weenâ ſtundâ. Ezek. 27,30.

20. Lihgſmojatees par winu, debeſis, un juhs ſwehtee apoſtuli un juhs praweeſchi, jo Deews juhſu teeſu ir iſteeſajis pee winas. p. 24. 12,12. Eſ. 44,23. Jer. 51,48.

21. Un weens ſpehzigs engelis pazehla akmini, it kà leelu dſirnu-akmini, un to eemeta juhrâ ſazidams: tapat ta leelà pilſehta Bahbele ar meſchanu taps meſta un wairs netaps atraſta. 5,2. 5 Moſ. 13,16. Jer. 51,63 ꝛc.

22. Un kokletaju un dſeedataju un ſtabulneeku un baſunetaju balſs wairs netaps dſirdeta eekſch tewis un nekahda amata amatneeks wairs netaps atraſts eekſch tewis. Un dſirnawu balſs wairs netaps dſirdeta eekſch tewis. Eſ. 24,8. Jer. 16,9. 25,10. Ezek. 26,13.

23. Un ſwezes gaiſchums wairs nespihdehs eekſch tewis, un bruhtgana un bruhtes balſs wairs netaps dſirdeta eekſch tewis. Jo tawi tirgotaji bija leeli kungi wiſs ſemes, jo zaur tawu apmahniſchanu wi-

ſas taulas tika peewiltas, Eſ.23,8. 47,9. Jer.25,10. Nah.3,4.

24. Un eekſch tahs ir atraſtas to praweeſchu aſinis un to ſwehto un wiſu to, kas wirs ſemes ir nokauti. 17,6. Ezek.24,7.8. (Mat.23,35—37.)

19. nodaļa.

Slawa par Bahbeles poſtu 1; ta jehra kahſas 9; Kriſtus nahkſchana 11; ta ſwehra un ta wiltigā praweeſcha gals 19.

1. Un pehz tam es dſirdeju kà leela lauſchu pulka ſtipru balſi debeſîs ſakam: Alleluja! peſtiſchana un gods un ſlawa un ſpehks tam Kungam, muhſu Deewam! 6,9. 11,15. 12,10. Dahw.dſ.104,35.

2. Jo wiņa teeſas ir pateeſigas un taiſnas, tapehz ka wiņſch to leelo mauku ir noteeſajis, kas ſemi ir ſamaitajuſi ar ſawu mauzibu, un wiņſch ſawu kalpu aſinis pee tahs ir atreebis. 11,18. 15,3. 16,7. 17,1 ꝛc. 5 Moſ.32,43. Jer.51,25.

3. Un tee ſazija otrâ kahrtâ: Alleluja! un wiņas duhmi uſtahpj muhſchigi muhſcham. 14,11. 18,9.18. Eſ.34,10.

4. Un tee diwdeſmit tſchetri wezaji un tee tſchetri dſihwee nometahs un peeluhdſa Deewu, kas uſ ta goda-krehſla ſehdeja, ſazidami: Amen, Alleluja! 4,4.9.10. Dahw.dſ.106,48.

5. Un balſs iſgahja no ta goda-krehſla ſazidama: teizeet muhſu Deewu, wiſi wiņa kalpi, un kas wiņu bihſtahs, maſee un leelee. Dahw.dſ.115.13. 134,1. 135,1.20.

6. Un es dſirdeju kà balſi no daudſ laudihm un kà balſi no daudſ uhdeņeem un kà balſi no ſtipreem pehrkoņeem ſakam: Alleluja! Jo tas Kungs, tas wiſuwaldi-tajs Deews, ir waldibu uſņehmis. 11,15. 14,2. Ezek.1,24.

7. Lai preezajamees un gawilejam un wiņam godu dodam, jo tà jehra kahſas ir nahkuſchas, un wiņa ſeewa ir ſataiſijuſees. 21,2.9. Dahw.dſ.118,24. Mat.25,10.

8. Un wiņai ir dots, ka top apgehrbta ar ſchkihſtu un ſpoſchu dahrgu audekli; jo tas dahrgais audeklis ir to ſwehto taiſniba. p.14. 15,6. 2 Lail.5,12. Dahw.dſ.132,9.

9. Un wiņſch uſ mani ſaka: rakſti! Swehtigi ir tee, kas ir aizinati uſ tà jehra kahſu-meelaſtu! Un wiņſch uſ mani ſaka: ſchee ir tee pateeſigee Deewa wahrdi. 14.13. 21,5. (Mat.22,2. Luhk.14,16.)

10. Un es kritu pee wiņa kahjahm, wiņu peeluhgt, un wiņſch uſ mani ſaka: raugi, nedari tà! Es eſmu darba beedris tewim un taweem brahļeem, kam ir Jeſus leeziba. Peeluhdſ Deewu! Jo Jeſus leeziba ir tas praweeſchu mahzibas gars. 12,17. 22,8 ꝛc. Mat.4,10. Ap.darb.10,25,26.

11. Un es redſeju debeſis atwehrtas, un raugi, balts ſirgs, un kas uſ ta ſehdeja, tapa ſaukts uſtizigs un pateeſigs, un tas teeſà un karo eeſch taiſnibas. 3,14. 4,1. 6,2.

12. Un wiņa azis ir kà uguns leeſma, un uſ wiņa galwas ir daudſ kehniņu kroņi, un wahrds wiņam bija rakſtits, ko neweens neſinaja, kà ween wiņſch pats. p.16. 1,14. 2,17. (12,3.) Sak.30,4.

13. Un wiņſch bija apgehrbts ar drehbehm, kas bija aſinis mehrktas, un wiņa wahrds tapa ſaukts Deewa wahrds. 14,20. Eſ.63,1—3. Jahņ.1,1.

14. Un tam gahja pakaļ tee debeſ' karaſpehki uſ balteem ſirgeem, apgehrbti ar baltu un ſchkihſtu dahrgu audekli. p.8. 4,4.

15. Un no wiņa mutes iſeet aſs ſobins, ar to ſiſt paganus; un wiņſch tos ganihs ar dſelſes rihkſti, un wiņſch min Deewa, ta wiſu-warenà, bahrgahs duſmibas wihnaſpaidu. 1,16. 12,5. 14,19. Dahw.dſ.2,9. Eſ.63,2 u.

16. Un uſ drehbehm un uſ ſahneem wiņam irtas wahrds rakſtits: kehniņu Kehniņſch un kungu Kungs! 17,14.

17. Un es redſeju weenu engeli ſaulê ſtahwam, un tas ſauza ar ſtipru balſi ſazidams uſ wiſeem putneem, kas debeſs widû ſkreen: nahzeet un ſapulzinajatees uſ to leelo Deewa meelaſtu, 1 Moſ.1,20. 5 Moſ.28,26. Ezek.39,4.17—20.

18. Ka juhs ehdat kehniņu meeſas, wirſneeku meeſas un wareno meeſas un ſirgu meeſas un jahjeju, kas uſ teem ſehſch, un wiſu ſwabadu un kalpu un maſu un leelu meeſas. 6,15. 13,16.

20. Un es redſeju to ſwehru un tos kehniņus wirs ſemes, un wiņu ſapulzinatos karaſpehkus karojam pret to, kas uſ ta ſirga ſehdeja, un pret wiņa karaſpehku. p.11.14. 13,1. 17,12 u. 18.

20. Un tas ſwehrs tapa ſagrahbts, un lihdſ ar to tas wiltigais praweets, kas wiņa preekſchâ tahs ſihmes bija darijis, zaur to wiņſch bija peewihlis tos, kas bija peenehmuſchi ta ſwehra ſihmi, un tos, kas peeluhdſa wiņa bildi: tee diwi tapa dſihwi eemeſti uguns ſanki, kas deg ar ſehru. 13,11—17. 14,10. 16,13. 20,10.14. 4 Moſ.16,33. Eſ.30,33. Dan.7,11.

21. Un tee atlikuſchee tapa nokauti zaur to ſobinu, kas iſgahja no mutes tam, kas ſehdeja uſ ta ſirga, un wiſi putni pee-ehdahs no wiņu meeſahm. p.15,17.

20. nodaļa.

Wels top ſaiſtits 1; diwkahrtiga augſchamzelſchanahs 5; Gogs un Magogs 7; paſtara-teeſa 11.

1. Un es redſeju engeli nokahpjam no debeſihm, tam bija beſdibena atſlehgas

un leelas kehdes ſawâ rokâ.
1,18. 9,1. 18,1. 2 Peht. 2,4.

2. Un wiņſch ſagrahba to puķi, to wezo tſchuhſku, tas ir tas wels un ſatans, un to ſaiſtija tuhkſtoſch gadus.
p. 10. 12,9. Eſ. 24,21 ꝛc.

3. Un wiņſch to eemeta beſdibenî un aiſſlehdſa un uſlika ſeegeli wirſû, ka tas tos laudis wairs nepeewiltu, teekams tuhkſtoſch gadi buhtu pabeigti, un pehz teem wiņam buhs walâ tapt maſu briņdi.
17,10. Dan. 6,17.

4. Un es redſeju goda krehſlus, un uſ teem apſehdahs, un ſcheem tapa dots teeſu ſpreeſt, un es redſeju to dwehſeles, kam Jeſus leezibas un Deewa-wahrda dehļ galwa bija nozirſta un kas nebija peeluhguſchi nedſ to ſwehru nedſ wiņa bildi un nebija peenehmuſchi to ſihmi pee ſawas peeres un pee ſawas rokas; un tee dſihwoja un waldija lihdſ ar Kriſtu tuhkſtoſch gadus.
6,9. 11,7. 13,15 ꝛc. Dan. 7,9. 22. 27. Luhk. 22,30.

5. Bet tee ziti miruſchee netapa atkal dſihwi, teekams tuhkſtoſch gadi bija pabeigti; ſchi ir ta pirmâ augſchamzelſchanahs.
1 Kor. 15,23. 24.

6. Swehtigs un ſwehts, kam ir dala pee tahs pirmahs augſchamzelſchanahs! Par ſcheem tai otrai nahwei waras newaid, bet tee buhs Deewa un Kriſtus preeſte-waldihs lihdſ ar wiņu tuhkſtoſch gadus.
p. 14. 1,6. 2,11. (Eſ. 61,6.)

7. Un kad tee tuhkſtoſch gadi buhs pabeigti, tad ſatans no ſawa zeetuma taps atraiſits,
p. 2.

8. Un iſees wilt tahs tautas, kas tanis tſchetrôs ſemes ſtuhrôs, to Gogu un Magogu, tos ſapulzinat karâ; ſcho pulks ir kà juhras ſmiltis.
7,1. Joſ. 11,4. Jſab. 38,13. Eſ. 11,12. Ezek. 38,39.

9. Un tee nahza uſ ſemes klaijumu un wiſapkahrt apſtahja to ſwehto lehgeri un to mihļo pilſehtu, un uguns krita no Deewa no debeſs un tos aprija.
4 Moſ. 2. 5 Moſ. 23,14. Jſab. 38,18. Ezek. 38,22. 39,6. Zak. 12,3. 9. (Ebr. 13,11. 12.)

10. Un tas wels, kas tos peewihla, tapa eemeſts tai uguns- un ſehra-ſanki, kur tas ſwehrs ir un tas wiltigais praweets, un tee taps moziti deenahm naktihm muhſchigi muhſcham.
p. 14. 15. 14,10. 11. 19,20.

11. Un es redſeju leelu baltu godibas-krehſlu un to, kas uſ ta ſehdeja, no ka waiga ſeme un debeſs behdſa, un weeta teem netapa atraſta.
4,2. 16,20. Dan. 7,9 ꝛc. Mat. 24,35. 2 Peht. 3,7 ꝛc.

12. Un es redſeju tos miruſchos, maſos un leelos ſtahwam Deewa preekſchâ, un ahmatas tapa atwehr-

tas; un zita grahmata tapa atwehrta, kas ir ta dſihwibas grahmata. Un tee miruſchee tapa teeſati pehz teem rakſteem tais grahmatâs, pehz wiņu darbeem. 2,23. 3,5. 21,27. Dan.7,10.

13. Un juhra dewa tos miruſchos, kas eekſch tahs bija, un nahwe un elle dewa tos miruſchos, kas eekſch tahm bija, un itweens tapa teeſats pehz ſaweem darbeem. (6,8.) Jahn.5,28 29.

15. Un nahwe un elle tapa eemeſtas uguns-ſanki: ſchi ir ta otra nahwe. p.6.10. 21,8. 1 Kor.15,26.55.

15. Un ja kas netapa atraſts tai dſihwibas grahmatâ rakſtits, tas tapa eemeſts uguns-ſanki. 21,27.

21. nodaļa.

Jaunas debeſis un jauna ſeme un jaunà Jeruſaleme.

1. Un es redſeju jaunu debeſi un jaunu ſemi; jo ta pirmâ debeſs un ta pirmà ſeme bija ſuduſchas, un juhra wairs newaid. 20,11. 2 Peht.3,13.

2. Un es, Jahnis, redſeju to ſwehto pilſehtu, to jauno Jeruſalemi, no Deewa nokahpjam no debeſihm, ſataiſitu kà ſawam wihram iſgreſnotu bruhti. p.9.10. 3,12. (Mat.27,53.) 2 Kor.11,2. Ebr.12,22.

3. Un es dſirdeju leelu balſi no debeſihm ſakam: redſi, tas Deewa dſihwoklis pee zilwekeem, un wiņſch mahjos pee teem un tee buhs wiņa ļaudis, un Deews pats buhs pee teem, wiņeem par Deewu. 14,2.13. 16,1. 18,4. 19,1.6. Ezek.37,27. Ebr,7,2. 9,11.

4. Un Deews noſchahwehs wiſas aſaras no wiņu azihm un nahwe wairs nebuhs, ned ſ behdas, ned ſ brehkſchana, ned ſ raiſes wairs nebuhs; jo tahs pirmahs leetas ir pagahjuſchas. 7,16.17. Eſ.25,8. 35,10. 65,16—19.

5. Un kas uſ ta godibas-krehſla ſehdeja, ſazija: redſi, wiſu es daru jaunu. Un wiņſch uſ mani ſaka: raksti! Jo ſchee wahrdi ir uſtizami un pateeſigi. 4,9. 5,1. 14,13. 20,11. 22,6. Eſ.43,18.19. 2 Kor.5,17.

6. Un wiņſch uſ mani ſazija: tas ir notizis. Es eſmu kas A un tas O, tas eeſahkums un tas gals. Es tam iſtwihkuſcham doſchu no dſihwibas-uhdens-awota beſ makſas. 1,8. 16,17. 22,13.17.

7. Kas uſwahr, tam buhs eemantot wiſas leetas, un es buhſchu wiņa Deews, un wiņſch buhs mans dehls. 2,7.17.26. 3,12 21. 1 Kor.3.21.22. Ebr.1,5.

8. Bet teem bailigeem un netizigeem un neganteem un ſleplaweem un mauzineekeem

un burwjeem un elku-kalpeem un wiſeem melkuleem buhs ſawa daļa tai ſanki, kas deg ar uguni un ſehru; ta ir ta otra nahwe. p. 27. 20,10. 14. 22,15. 1 Sam. 15,23. Jahņ. 8,44. Gal. 5,20. Ebr. 20,38. 39.

9. Un pee manis nahza weens no teem ſeptiņeem eņgeļeem, kam tee ſeptiņi kauſi bija, pildīti ar tahm ſeptiņahm pehdigahm mozibahm, un runaja ar mani ſazidams: nahz ſchurp! es tew rahdiſchu to ſeewu, ta jehra bruhti. p. 2. 15,1. 19,7.

10. Un wiņſch mani garâ noweda uſ leelu un augſtu kalnu un man rahdija to leelo pilſehtu, to ſwehto Jeruſalemi, kas no debeſihm nokahpa no Deewa. p. 2. 17,3. Ezek. 40,2.

11. Un tai bija Deewa godiba. Un wiņas ſpoſchums bija tam wiſdahrgakam akminim lihdſigs, it kâ jaſpisa-akmins, kas ſpihd kâ kriſtals. p. 23. 4,3. 15,8. Eſ. 60,1. 2. Ezek. 43,2 ꝛc. 48,35.

12. Un tai bija leels un augſts muhris ar diwpadſmit wahrteem, un uſ teem wahrteem bija diwpadſmit eņgeļi, un wahrdi bija wirſû rakſtiti, kas ir tee diwpadſmit Iſraēļa behrnu zilſchu wahrdi. Ezek. 48,31 ꝛc.

13. No auſtruma trihs wahrti, no ſeemeļa puſes trihs wahrti, no deenas widus puſes trihs wahrti, no wakara puſes trihs wahrti.

14. Un pilſehtas muhrim bija diwpadſmit pamati un uſ teem ta Jehra diwpadſmit apuſtuļu wahrdi. Mat. 19,28. Ebr. 11,10.

15. Un kas ar mani runaja, tam bija ſelta kahrts, ka tas to pilſehtu mehrotu un wiņas wahrtus un wiņas muhrus. 11,1. Ezek. 40,3. 48.

16. Un ta pilſehta bija tſchetrſtuhriga un bija tik gara tik plata. Un wiņſch to pilſehtu mehroja ar to kahrti pee diwpadſmit tuhkſtoſcheem birſumeem; wiņas garums un platums un augſtums bija it weenahds. Ezek. 41,21. 43,16. 45,2. 47,16. 20.

17. Un wiņſch mehroja wiņas muhri pee ſimts tſchetrdeſmit un tſchetrahm olektihm pehz zilweka mehra, kas tam eņgelim bija. Luhk. 20,36.

18. Un wiņas muhris bija uſtaiſits no jaſpiſa; un ta pilſehta bija no ſkaidra ſelta, kas ſkaidrai glahſei bija lihdſigs. p. 11. 21.

19. Un pilſehtas muhra-pamati bija iſrotati ar wiſadeem dahrgeem akmiņeem; pirmais pamats bija jaſpis, otrais ſawirs, treſchais kalkedons, zeturtais ſmaragds.

20. Peektais ſardonikſ, ſeſtais ſardis, ſeptitais kriſolits, aſtotais berils, dewitais topazis, deſmitais kri-

ſopraſs, weenpadſmitais iākſtnis, diwpadſmitais ametiſts. 2Moſ.28,17 ꝛc. Eſ.54,11.12. (Ezek.28,13.)

21. Un tee diwpadſmit wahrti bija diwpadſmit pehrles, un ikweeni wahrti bija no weenas pehrles, un pilſehtas eelas bija ſkaidrs ſelts it kà ſkaidra glahſe. p.12,18.

22. Un es neredſeju neweenu Deewa-namu eekſch tahs, jo tas Kungs, tas wiſu-walditajs Deews, ir winas nams un tas jehrs.

23. Un tai pilſehtai ſaules newaijaga nedſ mehneſcha, la tee tur ſpihdetu, jo Deewa godiba to apgaiſmo, un winas gaiſchums ir tas jehrs. p.11. 22,5. Eſ.24,23. 60,19.20.

24. Un tautas ſtaigahs winas gaiſchumâ, un ķehniņi wirs ſemes ſawu godu un ſlawu neſihs tur eekſchâ. Dahw.dſ.72,10. Eſ.49,23. 60,3.5.10.11.16.

25. Un winas wahrti netaps aiſſlehgti deenâ, jo nakts tur newaid. 22,5. Neēm.13,19. Eſ.60,11.20. Zak.14,7.

26. Un tautu godu un ſlawu tur neſihs eekſchâ. Eſ.61,6.

27. Un tur ne-ee-ees neweens, kas ir apgahnits un negantibu dara un melus, bet tee ween, kas ir rakſtiti ta jehra dſihwibas-grahmatâ. p.8. 13,8. (22,19.) Eſ.52,1. 60,21.

22. nodaļa.

Dſihwà uhdens-upe 1; un dſihwibas koks 2; apſtiprinaſchana un grahmatas gals 18.

1. Un winſch man rahdija dſihwibas-uhdens upi, ſkaidru kà kriſtalu, iſteekam no Deewa un ta jehra godibas-krehſla. 5,1.6. 21,6.9. 1Moſ.1,7. 2,10. Ezek.47,1.

2. Winas eelas widû un pa abejahm upes puſehm bija tas dſihwibas-koks, kas neſa diwpadſmit reiſ augļus, ikweenâ mehneſi ſawu augli, un ta koka lapas ir tautahm par dſeedinaſchanu. 2,7. 21,21. 1Moſ.2,9. 3,24. Ezek.47,12.

3. Un nekahda nolahdeta wairs nebuhs, un Deewa un ta jehra godibas-krehſls buhs tur eekſchâ, un wina kalpi winam kalpos 21,27. Joſ.7,12.13. Zak.14,11.

4. Un redſehs wina waigu, un wina wahrds buhs pee winu peeres. 2,7. 3,12. 7,3. 1Moſ.22,20. 2Moſ.28,36. Dahw.dſ.42,3. Ebr.12,14.

5. Un tur nakts nebuhs, un teem newaijadſehs nedſ uguns nedſ ſaules gaiſchuma; jo tas Kungs Deews tos apgaiſmo. Un tee waldihs muhſchigi muhſcham. 20,6. 21,22—25. Dan.7,18.27.

6. Un winſch uſ mani ſazija: ſchee wahrdi ir uſtizami un pateeſigi. Un tas Kungs, to ſwehto praweeſchu Deews, ſawu engeli ir ſuhtijis, ka-

weem kalpeem to rahdit, kam buhs notikt ihſâ laikâ. 1,1. 10,7. 19,9. 21,5. (4 Moſ. 27,16. 1 Kor. 14,32.)

7. Redſi, es nahku drihſ. Swehtigs ir tas, kas tur tos praweeſchu wahrdus, kas ſchinî grahmatâ. p. 10. 12,18—20. 1,3. 3,11.

8. Un es, Jahnis, tas eſmu, kas ſchihs leetas redſejis un dſirdejis. Un kad es biju redſejis un dſirdejis, tad es metos ſemê peeluhgt preekſch ta engeļa kahjahm, kas man ſchihs leetas rahdija. 1,1.2.9 ꝛc. 19,10.

9. Un winſch uſ mani ſaka: raugi, nedari to! jo es eſmu taws un tawu brahļu, to praweeſchu, darba-beedris, un to, kas ſchihs grahmatas wahrdus tur. Peeluhdſ Deewu!

10. Un winſch uſ mani ſaka: ne-aiſſeegele tos praweeſchu wahrdus, kas ſchinî grahmatâ, jo tas laiks ir tuwu. p. 7. 10,4. Dan. 12,4.

11. Kas netaiſnibu dara, tas lai jo projam netaiſnibu dara, un kas ir apgahnits, tas lai jo projam ir apgahnits, un kas ir taiſns, tas lai jo projam ir taiſns, un kas ir ſwehts, tas lai jo projam ir ſwehts. Dan. 12,10. Mat. 13,30. 1 Kor. 14,38. Kol. 1,10.11. 2 Tim. 3,13.

12. Un redſi, es nahku drihſ, un mana alga lihdſ ar mani, itweenam atmakſat, kâ wina darbs buhs. p. 7. 2,23. Eſ. 40,10. 62,11.

13. Es eſmu tas A un tas O, tas pirmais un tas pehdigais, tas eeſahkums un tas gals. 1,17. 21,6.

14. Swehtigi ir tee, kas wina bauſchkus dara, lai wineem wara iraid pee ta dſihwibas-koka, un lai wini ee-eet pa teem pilſehtas wahrteem. p. 2. 14,12. 21,12.27.

15. Bet ahrâ ir tee ſuni un tee burwji un tee mauzineeki un tee ſlepkawi un tee elku-kalpi un itweens, kas mihlê un dara melus. 21,8. Mat. 7,6. 1 Kor. 6,9.10. Wihl. 3,2.

16. Es, Jeſus, ſawu engeli eſmu ſuhtijis, jums ſcho apleezinat preekſch tahm Deewa draudſehm. Es eſmu Dahwida ſakne un dſimums, ta ſpoſchà rihta-ſwaigſne. 1,1.11. 2,28. 3,22. 5,5. Eſ. 11,1.10. Luhk. 1,78.

17. Un tas Gars un ta bruhte ſaka: nahz! Un kas to dſird, tas lai ſaka: nahz! Un kam ſlahpſt, tas lai nahk, un kam gribahs, tas lai ņem to dſihwibas-uhdeni beſ makſas. 14,13. 19,10. 21,6.9. Eſ. 55,1. Jahn. 4,14. 7,37. Rom. 8,23.

18. Jo es apleezinaju wiſeem, kas dſird tos praweeſchu wahrdus, kas ſchinî grahmatâ: ja kas pee ſcheem to peeleek, tad Deews peelikſ winam tahs mozibas, kas ir rakſtitas ſchinî grahmatâ. p. 7. Sak. 30,6.

19. Un ja kas to atņem no

teem praweeschu wahrdeem, kas schinî grahmatâ, tad Deews atnems wiņa dalu no tahs dsihwibas-grahmatas un no tahs swehtahs pilsehtas un no ta, kas ir rakstits schinî grahmatâ. p.14.21,2. 5Mos.4,2. 12,32.

20. Kas to apleezina, tas saka: Teeschâm, es nahku drihs! Amen. Teeschâm nahz, Kungs Jesu! p.7.17. 1,7. 2Tim.4 8. Ebr.10,37 u.

21. Muhsu Kunga Jesus Kristus schehlastiba lai ir ar jums wiseem! Amen. Ebr.13,24.25.

Dahwida

Dſeeſmu Grahmata.

No Britanijas un Ahrſemes
Bihbeles Beedribas iſdota.

Leipzigâ
Drukata pee Poeſchela un Treptes
1904.

Dahwida dſeeſmu grahmata.

1. dſeeſma.

Deews ſwehti taiſnos un ſoda beſdeewigos.

1. Swehtigs tas zilweks, kas neſtaigà beſdeewigo runâs, nedſ ſtahw uſ grehzineeku zeła, nedſ ſehſch mehditaju beedribà; 26,4.5. Iſab.21,16. 34,8. Sal.ſak.1,10.15. 3,31. 4,14.

2. Bet kam labs prahts pee ta Kunga bauſlibas, un kas wiņa bauſlibu pahrdomà deenâs un naktis. 112,1.119,55.62. 5 Moſ.6,7. Joſ.1,8.

3. Jo tas ir kà koks ſtahdits pee uhdens upehm, kas ſawus augłus neſ ſawâ laikâ, un wiņa lapas neſawihſt, un wiſs, ko wiņſch dara, tas labi iſdodahs. 92,13—15. Eſ.60,21. 61,3. Jer.17,8. Ezek.47,12.

4. Tà naw beſdeewigee, bet tee ir kà pelus, ko wehjſch iſputina. 35,5. Iſab.21.18.

5. Tapehz beſdeewigee nepaſtahwehs ſodâ, nedſ grehzineeki taiſno draudſê. 149,1.

6. Jo tas Kungs paſihſt taiſno zełu, bet beſdeewigo zelſch ees bojâ. Iſab.23,10.

2. dſeeſma.

Słudinaſchana par Kriſtu, ko muhſchigo kehninu, wiņa walſtibu un eenaidneekeem.

1. Kapehz pagani trako, un łaudis domà uſ neleetibu? Ap.darb.4,25.26.27.

2. Kehnini wirs ſemes ſazełahs un waldneeki ſadomajahs kopâ pret to Kungu un pret wiņa ſwaidito: 1 Sam.2,10. Parahd.17,18.

3. Saraujim wiņu ſaites un atmetiſim wiņu wirwes! Jer.2,20. Luhk.19,14.

4. Bet kas debeſis walda, ſmeijahs, un tas Kungs tos tur par neeku. 37,13. 55,20. 59,9.

5. Tad wiņſch runahs uſ teem ſawâs duſmâs, un ar ſawu bahrdſibu wiņſch tos iſtruhzinahs. Eſ.34,1.

6. Bet es ſawu kehniņu eſmu ſwaidijis pahr Zianu, ſawu ſwehto kalnu. 48,3. Ebr.12,22.

7. Es ſłudinaſchu likumu: tas Kungs uſ mani ſazijis: tu eſi mans Dehls, ſchodeen es tewi eſmu dſemdinajis. Ap.darb.13,33. Ebr.1,5. 5,5.

8. Praſi no manim, tad es tew doſchu tautas par mantibu, un paſaules galus par ihpaſchumu. 22,28. 72,8. Jahn.17,2.24.

9. Tu tos ſatreeſi ar dſelſes rihkſti, kà podneeka trauku tu tos ſadauſiſi. Jak.11,7. Jahn.par.2,27. 12,5. Eſ.30,14.

10. Nu tad, juhs kehniņi, paleekat prahtigi, leekatees pamahzitees, juhs ſogi wirs ſeme

11. Kalpojeet tam Kungam ar bijaschanu un preezajatees ar drebeschanu. Ebr. 12,28.

12. Skuhpstat to Dehlu, lai winsch nedusmo un juhs bojâ ne-eita us zeła, jo drihs wina dusmas eedegsees, bet swehtigi wisi, kas pee wina twerahs. 34,9. 1 Sam. 10,1. Es. 30,18. Jahn. 3,36. Parahd. 1,1. 6,16.

3. dseesma.

Luhgschana un eepreezinaschana pret eenaidneekeem.

1. Dahwida dseesma, kad tas behdsa no sawa dehla Absaloma. 2 Sam. 15,14.

2. Ak Kungs! zik dauds manu pretineeku! Dauds, kas zełahs pret mani. 25,19.

3. Dauds saka us manu dwehseli: tai pestischanas newaid pee Deewa. (Sela.) 35,5.

4. Bet tu, Kungs, esi par brunahm ap mani, mana godiba un kas pazeł manu galwu. 7,11. 18,3. 27,6.

5. Es peesauzu to Kungu ar sawu balsi, un winsch mani paklausa no sawa swehtà kalna. (Sela.) 99,5.9.

6. Es apgulos un aismigu, un atmodos, jo tas Kungs mani ustur. 4,9. Sak. 3,24.

7. Es nebihstos no dauds tuhstoscheem łauschu, kas wisapkahrt pret mani stahjahs. 27,3.

8. Zelees, Kungs, glahbi mani, mans Deews, jo tu wiseem maneem eenaidneekeem siti waigâ, tu besdeewigeem salausi sobus. 58,7. Jjab. 16,10.

9. Pee ta Kunga ir pestischana! tawa swehtiba pahr taweem łaudihm! (Sela.) 74,12. 115,15. 129,8.

4. dseesma.

Luhgschana pret pasaules behrnu gełibu.

1. Dahwida dseesma. Dseedataju wadonam us koklehm.

2. Kad es sauza, tad paklausi mani, tu, manas taisnibas Deews; behdâs tu mani esi eepreezinajis; esi man schehligs un paklausi manu luhgschanu. 31,2. 71,2.

3. Zilweku behrni, zik ilgi mans gods paliks kaunâ? Zik ilgi juhs mihlesеet nihzigas leetas un meklesеet melus? (Sela.) 62,10. 1 Sam. 12,21.

4. Atsihsteet jele, ka tas Kungs brihnischki wadijis to, kas winu bihstahs; tas Kungs mani paklausa, kad es winu peesauzu. 17,7.

5. Dusmojeet, bet negrehkojeet, runajeet sawâ sirdî us sawahm gultahm un esеet klusu (Sela.) 77,7. Ew. 4,26.

6. Upurejeet taisnibas upurus un pałaujatees us to Kungu. 51,21. 62,9. 5 Mos. 33,19.

7. Daudsi saka: kas mums rahdihs labumu? Pazel, ak Kungs, pahr mums sawa waiga gaischumu. 3,3. 30,8. 4 Mos. 6,26.

8. Tu manai ſirdij dewis wairak preeka ne kà wiņeem, kad teem labibas un wihna papilnam. 17,14. Zak.9,17.

9. Es apgulſchos ar meeru un aiſmigſchu, jo tu ween, Kungs, dari, ka es droſchi dſihwoju. 3,6. 3 Moſ.26,6.

5. dſeeſma.

Luhgſchana par Deewa draudſi pret wiltigeem mahzitajeem.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadoņam uſ ſtabulehm.

2. Ak Kungs, klauſees uſ maneem wahrdeem, ņem wehrâ manas domas. 17,1.

3. Samani manas kleegſchanas balſi, mans kehniņ un mans Deews, jo es tewi gribu peeluhgt. 84,4.

4. Rihtôs, ak Kungs, klausi manu balſi, rihtôs es uſ tewi gribu ſataiſitees un ſkatitees. 88,14.

5. Jo tu ne-eſi tahds Deews, kam beſdeewiba patihk; kas ir launs, tas pee tewis nepaleek. 34,17.

6. Trakotaji nepaſtahwehs preekſch tawahm azihm, tu eenihſti wiſus launadaritajus. 75,5.

7. Tu nomaitâ melkulus, aſins-wainigee un wiltneeki tam Kungam ir negantiba. 9,6. 55,24.

8. Bet es eeſchu tawâ namâ zaur tawu leelo ſchehlaſtibu, es peeluhgſchu tawa ſwehtuma mahjoklî, tewi bihdamees. 138,2.

9. Kungs, wadi mani pehz ſawas taiſnibas, manu gluhnetaju dehk, dari lihdſenu ſawu zelu manâ preekſchâ. 25,4.5. 27,11. 107,7.

10. Jo wiņu mutê naw nekahdas pateeſibas, wiņu ſirdîs ir launums, wiņu rihkle ir atwehrts kaps, ar ſawu mehli tee glauda. 55,22. Rom.3,13.

11. Sodi tos, ak Deews, lai tee kriht no ſaweem padomeem; atſtum tos wiņu leelôs noſeegumôs, jo tee pret tewi ſazehluſchees. 83,17.

12. Bet lai preezajahs wiſi, kas uſ tewi zerè, muhſchigi lai tee gawilè, jo tu tos paſargi; lai lihgſmojahs eekſch tewis, kas tawu wahrdu mihlo. 40,17.

13. Jo tu, Kungs, ſwehtiſi to taiſno, un to puſchkoſi ar ſchehlaſtibu kà ar bruņahm. 103,4.

6. dſeeſma.

Luhgſchana leelâs behdâs.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadoņam uſ koklehm ar aſtoņahm ſtihgahm. 12,1. 1 Laik.16,21.

2. Ak Kungs, neſodi mani ſawâ duſmibâ, un nepahrmahzi mani ſawâ bahrdſibâ! 38,2.

3. Kungs, eſi man ſchehligs, jo es eſmu noguris, dſeedini

mani, Kungs, jo mani ſauli ir iſtruhkuſchees, 51,10.

4. Un mana dwehſele ir ļoti iſtruhkuſees, bet tu, Kungs, zik ilgi? 13,2.3.

5. Greeſees atpakaļ, Kungs, iſglahbi manu dwehſeli, atpeſti mani tawas ſchehlaſtibas dehļ.

6. Jo nahwê tewi nepeemin; kas kapâ tewi ſlawehs? 30,10. 115,17.18.

7. Es eſmu peekuſis no ſawas waideſchanas, uſ ſawas gultas es raudu zauru nakti, mana gulama weeta pluhſt no aſarahm, Raud.1,2.

8. Mana azs ir noginduſi no ſkumibas un ir nowihtuſi manu waidneeku dehļ. Iſab.17,7.

9. Atkahpjatees no manis, wiſi ļaunadariteji, jo tas Kungs klauſa manu raudu balſi.

10. Tas Kungs klauſa manu luhgſchanu, manu peeluhgſchanu tas Kungs peenem. 34,5.18.

11. Wiſi mani eenaidneeki paliks launâ, tee ļoti iſtruhkſees, atkahpſees un paliks launâ peepeſchi. 35,4. 40,15.

7. dſeeſma.

Luhgſchana par taiſnâ iſglahbſchanu.

1. Dahwida dſeeſma, ko winſch tam Kungam dſeedaja, par Benjamineeti Kuſchu. 1 Sam.24,10. 26,19.

2. Kungs, mans Deews, uſ tewi es paļaujos, atpeſti mani no wiſeem maneem waijatajeem un iſglahbi mani,

3. Ka tas manu dwehſeli nelaupa kâ lauwa, to ſaplosidams, tadehļ ka glahbeja newaid. 10,9.

4. Kungs, mans Deews, ja to eſmu darijis, ja netaiſniba ir manâs rokâs,

5. Ja eſmu ļaunu makſajis tam, kas meerigi ar mani dſihwoja, waj aplaupijis to, kas mani beſ wainas apbehdinaja, 38,21. Iſab.31,7. Sak.3,29.

6. Tad lai eenaidneeks manu dwehſeli waijà un panahk, lai ſamin manu dſihwibu pee ſemes un noleek manu godu pihſchkôs. (Sela.) 16,9. 22,16. 143,3.

7. Zelees, ak Kungs, ſawâ duſmibâ, ſtahjees preti manu ſpaiditaju bahrdſibai, uſmoſtees, manis labad; tu teeſu tureſi. 9,20. 21,14.

8. Tautu pulks lai metahs ap tewi, bet tu pahr to atkal pazelees augſtibâ. 80,3.

9. Tas Kungs neſihs teeſu tahm tautahm; teeſà mani, Kungs, pehz manas taiſnibas un manas beſwainibas.

10. Lai jele beidſahs beſdeewigo nikumus, bet ſtiprini to taiſno, jo tu pahrbaudi ſirdis un ihkſtis, ak taiſnais Deews! 104,35. 1 Laik.30,17. Jer.11,20.

11. Manas preekſchturamahs bruņas ir Deewa rokâ, winſch palihdſ teem ſirdstaiſneem. 3,4. 1 Moſ.15,1.

12. Deews ir taiſns ſogis un tahds Deews, las ikdeenas beedina. 9,5.

13. Jakas negribatgreeſtees, tad winſchſawu ſobinu trinis, ſawu ſtopu uſwilzis un ſataiſijis, 5 Moſ.23,41. Raud.2,4.

14. Un preekſch ta nahwigus eerotſchus ſalizis, ſawas bultas darijis degoſchas. 38,3. Ew.6,16.

15. Redſi, kahds eenem netaiſnibu un neſahs ar nelaimi, bet dſemdè neeku. Jſab.15,35. Eſ.59,4.

16. Tas bedri razis un iſmetis, bet eekritis tai bedrê, ko taiſijis. 9,16. Jſab.6,27.

17. Wina kaunums atgreeſiſees uſ wina galwu, un wina waras-darbs nometiſees uſ wina galwas wirſu. 1 Sam.25,39. 1 Ahn.8,32.

18. Es ſlaweſchu to Kungu wina taiſnibas dehl, un dſeedaſchu ta Kungu, ta wiſaugſtakà, wahrdam.

8. dſeeſma.

Zik augſti Deews zilweku zehlis.

1. Dahwida dſeeſma, dſeedataju wadonam, uſ Gittit. 84,1.

2. Kungs, muhſu walditajs, kahds augſti godajams ir taws wahrds wiſâs ſemês, kas eſi zehlis ſawu godibu pahr debeſihm! 57,12. Eſ.6,3.

3. No behrninu un ſihdamo mutes tu eſi ſataiſijis ſpehku, ſawu pretineeku dehl, apklu-ſinat eenaidneeku un atreebeju. Mat.11,25. 21,16.

4. Kad es redſu tawu debeſi, tawu pirkſtu darbu, mehneſi un ſwaigſnes, ko tu eſi taiſijis: — 102,26. 1 Moſ.15,5. Ebr.2,5. 2 Peht.3,13.

5. Kas ir tas zilweks, ka tu winu peemini, un tas zilweka behrns, ka tu winu uſluhko? 144,3. Jſab.7,17. Ebr.2,6 ꝛc.

6. Tu winu maſu leet no Deewa eſi atſtahdijis, un ar godibu un ſaulumu tu winu eſi puſchkojis. Ebr.2,7.9. Wihl.2,8 ꝛc.

7. Tu winu eſi eezehlis par waldneeku pahr tawu roku darbeem, wiſu tu eſi lizis apakſch wina kahjahm. 1 Kor.15,27. Eweſ.1,22.

8. Awis un wehrſchus wiſnotak, ir lauka ſwehrus, Eſ.65,26. Jer.27,6.

9. Putnus apakſch debeſs, ſiwis juhrâ, kas juhras zeļus pahrſtaiga. 1 Moſ.1,28.

10. Kungs, muhſu waldi-taj s, kahds augſti godajams ir taws wahrds wiſâs ſemês!

9. dſeeſma.

Pateizība par eenaidneeku uſwahreſchanu.

1. Dahwida dſeeſma, dſeeſmu wadonam, pehz „muhtlaben.“

2. Es pateikſchu tam Kungam no wiſas ſirds, es ſludinaſchu wiſus tawus brihnumus. 26,7. 66,16. 138,1.

3. Es preezaſchos eekſch tewis un lihgſmoſchos, es dſeedaſchu tawam wahrdam, ak wiſu-augſtakais,

4. Ka mani eenaidneeki ir greeſuſchees atpakaļ, krituſchi un bojâ gahjuſchi tawâ preekſchâ.

5. Jo tu eſi iſteeſajis manu teeſu un manu teeſas-leetu, tu ſehdi uſ ſawa godibas-krehſla, taiſns ſogis. 7,12.

6. Tu rahji paganus un nomaitâ beſdeewigo, winu wahrdu tu iſdeldi muhſchigi muhſcham, 5,7. 34,17. 94,10.

7. Eenaidneeks pagalam! muhſchigi iſpoſtits! pilſehtas tu eſi nopoſtijis, winu peemiņa ir iſnihkuſi lihdſ ar winahm. 109,15. 1 Moſ. 19. 29.

8. Bet tas Kungs walda muhſchigi, ſawas godibas krehſlu winſch ſataiſijis uſ teeſu. 103,19.

9. Un winſch teeſahs paſauli ar taiſnibu, un ſpreedihs par tautahm ar pateeſibu. 96,13. 98,9. Apuſt. 17,32.

10. Un tas Kungs buhs patwehrums nabagam, patwehrums behdu laikâ. 37,39.

11. Un uſ tewi zerehs, kas tawu wahrdu paſihſt, jo tu, ak Kungs, ne-atſtahj, kas tewi meklê. 91,14.

12. Dſeedajeet tam Kungam, kas Zianâ mahjo, ſludinajeet teem laudihm wina darbus. 35,18. 57,10. 74,2. 76,3.

13. Jo winſch peemekle aſinis, winſch tahs peemin, winſch ne-aiſmirſt nabaga brehkſchanu. 5 Moſ. 32,43. Jſaj. 34,28.

14. Eſi man ſchehligs, ak Kungs, uſluhko manas behdas, kas man noteek no maneem eenaidneekeem; tu mani pa-augſtini no nahwes wahrteem. 107,18. Jſaj. 38,17.

15. Tadehļ es ſludinaſchu wiſu tawu ſlawu Zianas meitas wahrtôs, es lihgſmoſchos par tawu peſtiſchanu. 2 Kehn. 19,21.

16. Pagani nogrimuſchi tai bedrê, ko tee bija rakuſchi, winu kahja ir guhſtita tai tihklâ, ko tee bija apſlehpuſchi. 7,16. Sak. 26,27.

17. Tas Kungs ir parahdijees, winſch teeſu neſis, beſdeewigais ir ſatihſtijees ſawâ rohu darbâ: (tohku ſlana. Sela.)

18. Beſdeewigee greeſiſees atpakaļ uſ elli, wiſi pagani, kas Deewu aiſmirſt. 10,16.

19. Jo nabags nemuhſcham netaps aiſmirſts, un behdu lauſchu zeriba ne-ees bojâ ne muhſcham.

20. Zelees, ak Kungs, ka zilweki nepahrwahr, lai pagani top teeſati preekſch tawa waiga. 7,7.

21. Met, ak Kungs, bailibu uſ teem, lai pagani atſihſt, ka tee ir zilweki. (Sela.) 59,14.

10. dſeeſma.

Pret Deewa draudſes eenaidneeleem.

1. Kapehz tu, Kungs, ſtahwi no tahleenes, apſlehpees behdu laikâ? Raud.3,56.

2. No beſdeewigà lepnibas bailes nahk nabagam; lai tee top guhſtiti ſawâs blehnâs, ko tee iſdomajuſchi.

3. Jo beſdeewigais leelahs ar ſawas dwehſeles kahribu, plehſejs lahd, winſch ſaimo to Kungu. 5 Moſ.29,1.

4. Beſdeewigais ſawâ leelâ lepnibâ nebehdà par neweenu; wiſas wina domas ir: Deewa ne-eſam. 10,13.

5. Wina zeli allaſchihn iſdodahs, tawa ſodiba ir tahlu no wina; ſchnahkdams winſch turahs pret wiſeem ſaweem pretineekeem. 12,6.

Jſab.22,12—14. Am.6,3.

6. Winſch ſaka ſawâ ſirdî: es netapſchu kuſtinats, jo laumumâ es nenahkſchu lihdſ radu-radeem. 30,7. 1 Teſ.5,3. Parahd.18,7.

7. Wina mute pilna lahſtu un wiltus un warmahzibas, apakſch wina mehles ir grehkums un behdas. 66,17.

Jſab.20,12. Rom.3,14.

8. Winſch ſehſch paſlehpees aiſ ſehtahm, winſch nokauj nenoſeedſigo ſlepenâs weetâs, wina azis gluhn uſ nabagu.

9. Winſch gluhn ſlepe[illegible] kà lauwa ſawâ alâ, winſch gluhn ſakampt behdigo, winſch ſakampj behdigo, to eewilkdams ſawâ tihklâ. Jſab.38,40.

10. Winſch tup un nometahs un uſkriht ar waru nelaimigeem.

11. Winſch ſaka ſawâ ſirdî: Deews ir aiſmirſis, winſch ſawu waigu apſlehpis, winſch neredſ ne muhſcham. 10,5.

12. Zelees, ak Deews Kungs, pazel ſawu roku, ne-aiſmirſti behdigos.

13. Kadehk beſdeewigais Deewu ſaimos un ſazihs ſawâ ſirdî: tu nemekleſi?

10,5. 73,11. 94,7.

14. Tu gan redſi, jo tu uſluhko mokas un ſirdehſtus, likdams to ſawâs rokâs; nelaimigais uſ tewi paſaujahs, tu eſi bahrina palihgs. 68,6.

15. Salauſ beſdeewigà elkoni un mekle kaunà beſdeewibu, ka to wairs ne-atrod.

1 Sam.2,21. Jſab.38,15.

16. Tas Kungs ir kehninſch muhſchigi muhſcham; pagani ir bojâ gahjuſchi no wina ſemes, 9,6. 16,18. 146,10.

17. Nabagu ilgoſchanos tu klauſi, ak Kungs! Tu wineem ſirdi ſtiprini, tawa auſs to leek wehrâ, 6,10.

18. Teeſu neſdams bahrinam un apſpeeſtam, lai zilweks, kas no ſemes, wairs nedara waras-darbus.

9,20.21. 5 Moſ.10,18.

11. dſeeſma.

Sirds-palauſchanahs uſ Deewu pret eenaidneekeem.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

2. Es palauſos uſ to Kungu. Kà tad juhs ſakat uſ manu dwehſeli: ſtreij uſ ſaweem kalneem kà putns! 121,1. Mat.24,16.

3. Jo redſi, beſdeewigee uſwelk ſtopu, tee leek ſawas bultas uſ aukſlahm, ſlepeni ſchaut tos, kàs ſirdstaiſni. 64,5.

4. Jo pamati top nopoſtiti; ko darihs taiſnais? 82,5.

5. Tas Kungs ir ſawâ ſwehtâ namâ, ta Kunga godibas krehſls ir debeſis, wiņa azis ſkatahs, wiņa azu-wahki pahrmana zilweku-behrnus.

Eſ.66,1. Abak.2,20. Mat.5,34.

6. Tas Kungs pahrbauda taiſno, bet beſdeewigo un waras-darbu mihlotaju wiņa dwehſele eenihſt. 5,5.

7. Pahr beſdeewigeem wiņſch liks liht walgeem, ugunim un ſehram, un warena wehtra buhs wiņu daļa. 75,9. 140,11.

1 Moſ.19.24. Jſaj.20,23.

8. Jo tas Kungs ir taiſns, wiņſch mihļo taiſnibu, wiņa waigs uſluhko taiſno. 17,15.

12. dſeeſma.

Deews lai uſtur ſawu maſo pulzinu.

1. Dahwida dſeeſma, dſeedataju wadonam uſ aſtonahm ſtihgahm. 6,1. 1 Laik.16,21.

2. Palihdſ, ak Kungs! jo ſwehtee ir ſudin ſuduſchi, un tizigo ir maſ ſtarp zilweku behrneem.

3. Tee runà neleetibu ikweens ar ſawu tuwaku: luhpahm ſmaididami, ar diweſadu ſirdi tee runà. Sak.2,16.

4. Lai tas Kungs iſdeldè wiſu leelulibu, to mehli, kas runà leelibu,

5. Kas ſaka: mehs pahrwahreſim ar ſawu mehli, muhſu mute ir ar mums; kas mums ir par kungu?

6. Tad nu nabagu poſtiſchanas dehl un behdigo nopuhſchanahs dehl es zelſchos, ſaka tas Kungs: es doſchu peſtiſchanu tam, kas pehz tahs ilgojahs. Eſ.33,10.

7. Ta Kunga wahrdi ir ſchkihſti wahrdi, kà ſudrabs mahlu-trauâ kaufets un ſeptinkahrt ſchkihſtits. 19,9. Sak.30,5

8. Kaut tu, ak Kungs, tos gribetu paſargat, kaut tu muhs gribetu paglabat no ſchihs zilts muhſchigi. Apuſt.2,40.

9. Beſdeewigee lepni ſtaigà wiſapkahrt, kur netikliba augſti zelahs ſtarp zilweku behrneem. Sak.28,12.

13. dſeeſma.

Luhgſchana ſirds-bailès.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

2. Zik ilgi, ak Kungs, tu mani it wiſai aiſmirſti? Zik ilgi tu apſlehpi ſawu waigu

preekſch manis? 42,10. Abak.1,2.

3. Zik ilgi man buhs padomu mellet ſawâ dwehſelê un ſawâ ſirdî ikdeenas baiſotees? Zik ilgi mans eenaidneels pahr mani pa-augſtinaſees?

4. Skatees, paklauſi mani, ak Kungs, mans Deews, apgaiſmo manas azis, ka es nahwê ne-aiſmeegu,

19,9. 76,6. 1 Sam.14,27. Sak.29,13.

5. Ka mans eenaidneels neſaka: es wiņu eſmu pahrwahrejis, un ka mani pretineeki nepreezajahs, ka es ſchaubos. 25,2.

6. Bet es zereju uſ tawu ſchehlaſtibu, mana ſirds lihgſmojahs eekſch tawas peſtiſchanas.

7. Es dſeedaſchu tam Kungam, ka wiņſch man labu dara.

14. dſeeſma.

Par grehku poſtu un par peſtiſchanu.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

Geki ſaka ſawâ ſirdî: Deewa newaid; tee ir ſamaitajuſchees un ſagahnijuſchees ar ſawu darboſchanos, neweena newaid, kas labu dara.

10,4. Rom.3,11.12.

2. Tas Kungs ſkatahs no debeſihm uſ zilweku-behrneem, raudſit, waj jele kas buhtu prahtigs, kas mellè Deewu. 33,13. 24,6.

3. Bet tee wiſi atkahpuſchees, wiſnotaļ ſmirdoſi tapuſchi, neweena naw, kas labu dara, naw it neweena.

1 Moſ.8,21. Jjab.14,4. 15,16. Rom.2,12.

4. Waj tad naw nekahdas atſihſchanas teem launadaritajeem, kas ehd manus laudis, it kà ehd maiſi, bet to Kungu tee nepeeſauz?

79,7. 4 Moſ.14,9. Oſ.7,7.14.

5. Tad tee bihdamees iſbihſtahs, jo Deews ir pee tahs taiſnahs zilts. 24,6. Jjab.15,2.

6. Juhs neewajat nabaga padomu, bet tas Kungs ir wiņa patwehrums. Mahz.9,16.

7. Ak! kaut no Zianas nahktu Iſraēļa peſtiſchana! Kad tas Kungs atkal atwed ſawus zeetuma laudis, tad Jehkabs preezajees un Iſraēls lihgſmojees.

Rom.11,26. Jjab.42,10. Ez.35,10.

15. dſeeſma.

Kas tizigeem klahjahs un nellahjahs.

1 Dahwida dſeeſma.

Kungs, kas mahjos tawâ dſihwokli? un kas dſihwos uſ tawa ſwehtà kalna?

5,5. 24,3. Ez.33,14.15. Parahd.21,3.

2. Kas beſwainigi ſtaigà un taiſnibu dara un pateeſibu runà no ſirdsdibena;

19,14. Zak.8,16.17. Ewef.4,25.

3. Kas ar ſawu mehli zitu ne-aprunà, ſawam tuwakam launa nedara, un nezeļ launa walodu vret ſawu tuwaku;

eſdeewigo nezeeni,

bet godâ tos, kas to Kungu bihſtahs, kas ſwehrejis ſew par ſlahdi, un to nepahrkahpj; 3 Moſ.5,4. 2 Kehn.3,14.

5. Kas ſawu naudu nedod uſ netaiſneem augleem un nekem dahwanas pret nenoſeedſigo. Kas tà turahs, tas neſchaubiſees ne muhſcham. 1 Moſ.23,8. 2 Moſ.22,25. 5 Moſ.16, 19. Eſ.5,23 Sak.17,23.

16. dſeeſma.

Deews eerreezina behdâs un nahwê. Atſrahdiſchana uſ Kriſtu.

1. Dahwida ſirds dſeeſma. Paſargi mani, ak Deews! jo es paſlaujos uſ tewi. 25,20. Ebr.2,13.

2. Es ſaku uſ to Kungu: tu eſi tas Kungs, beſ tewis man labuma naw.

3. Pee teem ſwehteem, kas wirs ſemes, un teem godigeem ir wiſs mans labais prahts. Jahn.17,5. 11,14.19. Ew.5,26.27.

4. Teem, kas peekem zitu deewu, buhs leelas ſahpes; es ne-upureſchu winu aſinu dſeramos upurus, un nekemſchu ſawâ mutê winu wahrdu. 2 Moſ.23,13. Eſ.1,11.15. 42,8. 66.3.

5. Tas Kungs ir mana teeſa un mana daļa, tu glabà manu mantas teeſu. (11,6.) 23,5. 73 26. 5 Moſ.18,1.2 Dan.12,13.

6. Manim daļa tikuſi jaukâ weetâ, teeſcham, man ir nahkuſi ſlaiſta manta. 2,8. 16,3.11. Joſ.16,1. Tit.2,14.

7. Es ſlaweſchu to Kungu, kas man dod padomu, ir nakti mana ſirds mani pamahza. 7,10. 17,3.

8. Es turu to Kungu beſ miteſchanahs ſawâ preekſchâ, jo winſch man ir pa labai rokai, — es neſchaubiſchos. 109,31. Ap.darb.2,25.26.

9. Tadehļ mana ſirds preezajahs, un mans gods lihgſmojahs, ir mana meeſa dſihwos droſchi. 7,6. 30,13. 1 Moſ.49,6.

10. Jo tu manu dwehſeli nepametiſi kapâ, ſawam Swehtam tu nelikſi redſet ſatruhdeſchanu. Ap.darb.2,27.31. 13.35. Mark.1,24.

11. Tu man dari ſinamu dſihwibas zeļu, preekſchtawa waiga ir lihgſmoſchanahs pilniba, un preeks un jaukums pee tawas labahs rokas muhſchigi. 17,15. 41,13. 110,1.

17. dſeeſma.

Deews lai glahbj no beſdeewigeem.

1. Dahwida luhgſchana. Kungs, nem wehrâ taiſnibu, klauſees uſ manu brehſchanu, greeſ ſawas auſis uſ manu luhgſchanu, kas nenahk no wiltigahm luhpahm. 5,2.

2. No tawa waiga lai nahk manateeſa; tawas azis ſlatahs uſ to, kas ir taiſniba. 43,1. 1 Sam.24,16.

3. Tu pahrmani manu ſirdi, tu peemekle to nattis, tu mani eſi kaufejis un neka neatradis; es eſmu apnehmees, ka manai mutei nebuhs pahrkahpt. 7,10.

4. Pee zilweku darbeem es ſargos zaur tawas mutes wahrdu no pahrkahpeja pehdahm. Jahn.8,44.

5. Uſturi manu gahjeenu uſ taweem zeleem, ka mani ſoli neſchaubahs. 66,9.

6. Es tewi peeſauzu, jo tu mani paklauſi, ak Deews! Greeſ' ſawu auſi pee manis, klauſi manu walodu. 88,3.

7. Parahdi brihniſchki ſawu ſchehlaſtibu, tu, kas glahbi no pretineekeem tos, kas twerahs pee tawas labahs rokas. 31,22. 2 Moſ.15,6.

8. Paſargi mani kà azs-raugu azî, apſlehp mani tawu ſpahrnu pawehnî 36,8. 5 Moſ.32,10.11. Zak.2,8.

9. No beſdeewigo waiga, kas mani poſta, no maneem nikneem eenaidneekeem, kas ap mani apmetahs. 118,11.

10. Sawu zeeto ſirdi tee aiſſlehguſchi, ar ſawu muti tee runà lepni. 73,7.

11. Tee nu ir wiſapkahrt ap mums muhſu zelôs, ar ſawahm azihm tee gluhn, muhs gahſt pee ſemes.

12. Wiņa gihmis ir kà lauwa, kas tihko ſaplosit, un kà jauns lauwa, kas ſehſch apſlehpees. 10,9.

13. Zelees, Kungs, ſteidſees wiņam preti, nogahſ wiņu, iſglahb ar ſawu ſobinu manu dwehſeli no beſdeewigà,

14. No teem kaudihm ar ſawu roku, ak Kungs! no ſchahs paſaules kaudihm, kam ſawa teeſa ir ſchai dſihwibâ, kam wehderu tu pildi ar ſawu mantu, kam dehlu papilnam, un kas ſawu mantu atſtahj ſaweem behrneem. Luhk.16,8.25.

15. Bet es ſlatiſchu tawu waigu eekſch taiſnibas, uſmodees meeloſchos no tawa gihmja. 11,7. 4 Moſ.12.8. Jſak.19,26.

18. dſeeſma.

Pateizība Deewam glahbejam.

1. Dſeedataju wadonam, Dahwida, ta Kunga kalpa, dſeeſma. Schihs dſeeſmas wahrdus wiņſch runajis uſ to Kungu, kad tas Kungs wiņu bija iſglahbis no wiſu eenaidneeku rokas un no Saula rokas; tad wiņſch ſazija: 2 Sam.22,1.

2. No ſirdsdibena es tewi mihleju, Kungs, mans ſtiprums.

3. Tas Kungs ir mans akmins-kalns, mana pils un mans glahbejs, mans ſtiprais Deews, mans patwehrums, uſ ko es paſaujos, manas preekſchturamahs brunas un mans peſtiſchc

nas rags un mans augſtais palihgs. 71,3.4. 1 Moſ.15,1. 5 Moſ.32,4. 1 Sam.2,1.10. 22,4. Eſ.33,16.

4. Es peeſaukſchu to Kungu, kas teizams, tad es tapſchu atpeſtits no ſaweem eenaidneekeem.

5. Nahwes ſaites ap mani tinahs, un Beliala upes mani iſbeedeja. 55,5. 5 Moſ.13,13. Ap.2,24.

6. Elles ſaites mani apnehma, un nahwes walgi mani pahrwahreja. 116,3. Sak.14,27.

7. Sawâs behdâs es peeſauzu to Kungu un kleedſu uſ ſawu Deewu, tad winſch klauſija manu balſi no ſawa nama, un mana brehkſchana wiņa preekſchâ nahza wiņa auſis. 11,4.

8. Seme tapa kuſtinata un drebeja, un kalnu pamati trihzeja un kuſtejahs, kad winſch apſkaitahs. 68,9.

9. Duhmi uſkahpa no wiņa nahſihm, un rijots uguns no wiņa mutes, ſibeni no wiņa eededſahs. 2 Moſ.19,18. 24,17.

10. Winſch nolaida debeſis un nokahpa, un tumſa bija apakſch wiņa kahjahm. 144,5.

11. Un winſch brauza uſ kerubu un ſkrehja, winſch ſkrehja ahtri uſ wehja ſpahrneem. 99,1. Ezek.1,4 ꝛc.

12. Winſch lika tumſibu few par apſegu, wiņa dſihwoklis ap wiņu bija uhdens tumſiba un beeſi padebeſchi. 5 Moſ.4,11. Jſak.36,29. Eſ.50,3. Abak.3,4.

13. No ſpoſchuma wiņa preekſchâ ſchkehlahs wiņa padebeſchi ar kruſu un degoſcheem ſibeneem. 2 Moſ.9,23 ꝛc.

14. Tas Kungs lika pehrkoneem rihbet no debeſihm, un tas Wiſaugſtais pazehla ſawu balſi, kruſu un degoſchus ſibenus.

15. Un winſch meta ſawas bultas un tos iſklihdinaja, un daudſ ſibenus un tos iſtruhzinaja. 144,6.

16. Un uhdeņu dibini rahdijahs un ſemes pamati tapa atklahti no tawas bahrſchanahs, — ak Kungs, no tawu nahſchu dwaſchas puhſchanas. 74,1. Jſak.4,9. Eſ.50,2.3.

17. Winſch iſſteepa roku no augſtibas un ņehma mani, winſch mani iſwilka no leeleem uhdeneem. 57,4. 144,7. 32,6.

18. Winſch mani atpeſtija no mana ſtiprà eenaidneeka un no maneem nihdetajeem, jo tee bija jo wareni ne kà es. 69,15.

19. Tee zehlahs pret mani manâ behdu laikâ; bet tas Kungs bija mans patwehrums.

20. Un winſch mani iſweda klaijumâ, winſch mani iſrahwa, jo winam bija labs prahts uſ mani. 18,37. 31,9. 91,15. 2 Sam.15,26.

21. Tas Kungs man atmakſà pehz manas taiſnibas, pehz

manu rohu ſchkihſtibas winſch manim atdod. 7,9. Jſab. 22,30.

22. Jo es eſmu ſargajis ta Kunga zelus un ne=eſmu atkahpees no ſawa Deewa.

23. Jo wiſas wiņa teeſas ir manâ preekſchâ, un wiņa likumus es neleeku noſt no ſewis. 5 Moſ. 17,19. 1 Kehn. 14,8. 15,5.

24. Bet es eſmu beſwainigs wiņa preekſchâ un ſargos no grehkeem. 15,2. 51,7.

25. Un tas Kungs man atdos pehz manas taiſnibas, pehz manu rohu ſchkihſtibas preekſch wiņa azihm. 18,21.

26. Pee teem ſwehteem tu rahdees ſwehts un pee teem ſirdsſkaidreem tu rahdees ſkaidrs.

27. Pee teem ſchkihſteem tu rahdees ſchkihſts, un pee teem pahrwehrſteem tu pahrwehrtees. 3 Moſ. 26,23.

28. Jo behdigus ļaudis tu atpeſti un lepnas azis tu paſemo. Jſab. 22,29. 1 Peht. 5,5.

29. Jo tu apgaiſmo manu ſpihdekli; tas Kungs, mans Deews, dara gaiſchu manu tumſibu. 97,11. Jſab. 29,3.

30. Jo ar tewi es waru ſadaužit karu ſpehku, un ar ſawu Deewu es waru lehkt pahr muhreem. 60,14.

31. Ta ſtiprà Deewa zelſch ir beſwainigs, ta Kunga waloda ir ſchkihſta, winſch ir par preekſch=turamahm bruņahm wiſeem, kas uſ wiņu paļaujahs. 5 Moſ. 12,7. 18,3. 32,4.

32. Jo kur ir kahds Deews kà ween tas Kungs? Un kur ir kahds patwehrums kà ween muhſu Deews? 1 Sam. 2,2.

33. Deews, tas mani apjoſch ar ſpehku un dara manus zelus beſwainigus. 18,40.

34. Winſch man kahjas dara kà ſtirnahm un mani uſzel manâ augſtâ weetâ. 61,3. Abak. 3,19.

35. Winſch manu rohu mahza karot, tà ka mans elkonis uſwelk waŗa ſtopus. 144,1.

36. Un tu man dodi ſawas peſtiſchanas preekſchturamahs bruņas, un tawa labà roka mani ſatur, un tawa laipniba mani pa=augſtina. 71,19 ꝛc.

37. Maneem ſoleem tu eſi darijis platu zelu apakſch manis, ka mani krumſchļi naw ſlihdejuſchi. Sak. 4,12.

38. Es dſihſchos pakaļ ſaweem eenaidneekeem un tos panahkſchu, un negreeſiſchos atpakaļ, kamehr tos buhſchu iſdeldejis.

39. Es tos ſadauſiſchu, ka tee newarehs zeltees, teem jakriht apakſch manahm kahjahm. 110,1.

40. Jo tu mani apjoſi ar ſpehku uſ karu, tu noſpeedi apakſch manis, kas pret mani zelahs. 1 Sam. 2,4.

41. Tu maneem eenaidneekeem likſi behgt manâ preekſchâ, un ſawus nihdetajus es iſnihzinaſchu. 2 Moſ. 23,

42. Tee brehks, bet glahbeja newaid, uſ to Kungu, bet winſch teem ne-atbild.
1 Sam. 28, 6. Jſaj. 27, 9.

43. Es tos ſagruhdiſchu kà pihſchkus wehja preekſchâ, un tos iſahrdiſchu kà dubkus uſ eelahm. 2 Aehn. 13, 7. Eſ. 10, 6.

44. Tu mani iſglahbſi no kauſchu kildahm, tu mani eezelſi tautahm par galwu; kaudis, ko es nepaſinu, manim kalpos. Eſ. 65, 1.

45. Tee man klauſihs ar paklauſigahm auſihm, ſweſchneeku behrni manâ preekſchâ mihligi rahdiſees.

46. Sweſchneeku behrni nonihks un drebedami iſees no ſawahm pilihm.

47. Tas Kungs ir dſihws, un ſlawets lai ir mans patwehrums, un augſti ſlawets lai ir Deews, mans peſtitajs.
5 Moſ. 32, 40.

48. Tas ſtiprais Deews, kas man dod atreebſchanu, un tautas nomet apakſch manis;
47, 4.

49. Kas mani iſrauj no maneem eenaidneekeem; tu mani pa-augſtini pahr teem, kas pret mani zelahs, tu mani iſglahb no waras-daritajeem.
18, 18.

50. Tapehz, ak Kungs', es tewi gribu ſlawet ſtarp tautahm un dſeedattawam wahrdam, 57, 10. Sog. 5, 3. Rom. 15, 9.

51. Jo tu glahbi ſawu kehnini ar leelu glahbſchanu, un parahdi ſchehlaſtibu ſawam ſwaiditam, Dahwidam un wiņa dſimumam muhſchigi.
89, 5. 2 Sam. 7, 12 ꝛc.

19. dſeeſma.

Deewa godiba radibâ un bauſlibâ.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

2. Debeſis iſteiz ta ſtiprà Deewa godu, un iſplatijums paſludina wiņa rokas-darbu.
97, 2. Rom. 1, 20.

3. Deena deenai to leezina, un nakts naktij to dara ſinamu.

4. Naw ne walodas ne runas, kur wiņu balſi nedſird.
8, 2. 1 Moſ. 11, 1. 1 Kor. 14, 10.

5. Wiņu ſkaņa iſeet pa wiſu ſemes wirſu, un wiņu waloda lihdſ paſaules galam. Winſch ſaulei telti tur darijis.
Jer. 31, 39. Rom. 10, 18.

6. Un ta iſeet kà bruhtgans no ſawa kambara, un preezajahs kà kahds warons zeku tezet. Joël. 2, 16. Augſt. dſ. 3, 11.

7. No weena debeſs gala wiņa uſlez un tek apkahrt lihdſ otram galam, un preekſch wiņas karſtuma nekas naw apſlehpts. Mahz. 1, 5.

8. Ta Kunga bauſliba ir pilniga un atſpirdſina dwehſeli, ta Kunga leeziba ir pateeſiga un dara neprahtigo gudru. 116, 6. 119, 130.

9. Ta Kunga pawehles ir taiſnas un dara ſirdi preezi-

gu, ta Kunga bauſlis ir ſchkihſts un apſkaidro azis. 13,4.

10. Ta Kunga bijaſchana ir ſchkihſta un paſtahw muhſchigi, ta Kunga teeſas ir pateeſiba un wiſas kopâ taiſnas. 34,12.

11. Tahs ir wairak eekahrojamas ne kà ſelts un daudſ tihra ſelta un ir ſaldakas ne kà medus un tihrs medus. 119,72.103. Sak.8,10.

12. Jr taws kalps zaur tahm top ſtaidri pamahzits, tam ir daudſ algas, kas tahs tur.

13. Kas ſamana tahs maldiſchanahs? ſchkihſti mani no apſlehptahm wainahm.

14. Paſargi ſawu kalpu ari no tihſcheem grehkeem, ka tee newalda pahr mani; tad es buhſchu beſwanigs un ſchkihſts no leelahm pahrkahpſchanahm. 5 Moſ.18,13.

15. Lai tew patihk manas mutes waloda un manas ſirds domas tawâ preekſchâ, ak Kungs, mans patwehrums un mans Peſtitajs. 104,34.

20. dſeeſma.

Luhgſchana par waldneeleem.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

2. Lai tas Kungs tewi paklauſa behdu laikâ, lai Jehkaba Deewa wahrds tewi paaugſtina. 46,8. Sak.18,10.

3. Lai winſch tew palihdſibu ſuhta no ſwehtahs weetas un tewi ſpehzina no Zianas. 20,7. 18,7. Eſ.57,15.

4. Lai winſch peemin wiſus tawus upurus, un tawus dedſinajamos upurus tur par trekneem.

5. Lai winſch tew dod pehz tawas ſirds, un peepilda wiſus tawus padomus. 21,3.

6. Mehs preezaſimees par tawu peſtiſchanu, un ſawa Deewa wahrdâ mehs zelſim karogu; lai tas Kungs peepilda wiſas tawas luhgſchanas. 60,6.

7. Nu es ſinu, ka tas Kungs ſawam ſwaiditam palihdſ; winſch to paklauſihs no ſawahm ſwehtahm debeſihm zaur ſawas labahs rokas ſtipro peſtiſchanu. 21,9. 2 Moſ.15,6.

8. Schee palaujahs uſ rateem un ſchee uſ ſirgeem, bet mehs peeminam ta Kunga, ſawa Deewa, wahrdu. 5 Moſ.20,1. Mik.4,5.

9. Tee ir gahſuſchees un krituſchi, bet mehs eſam zehluſchees un ſtahwam.

10. Ak Kungs, palihdſi kehninam! Lai winſch muhs paklauſa tai deenâ, kad ſauzam.

21. dſeeſma.

Deews dod kehninam uſwahreſchanu.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

2. Kungs, par tawu ſpehku kehninſch preezajahs, un zik

loti winſch lihgſmojahs par tawu peſtiſchanu! 20,6.

3. Tu winam dodi, ko wina ſirds lahro, un neleedſi, ko wina mute luhdſ. (Sela.) 20,5.6. 37,4. 1 Kehn. 3,9.

4. Jo tu nahzi winam pretim ar labu ſwehtiſchanu, tu leezi uſ wina galwu kroni no ſchkihſta ſelta. 132,18.

5. Winſch luhdſ no tewis dſihwibu, to tu winam eſi dewis, ilgu dſihwoſchanu muhſchigi muhſcham.

6. Winam ir leela godiba zaur tawu peſtiſchanu, tu leezi godibu un ſaulumu uſ winu.

7. Jo tu winu eezeli par ſwehtibu muhſchigi, ſawâ preekſchâ tu winu eepreezini ar preeku. 72,17. 16,11.

8. Jo kehninſch zerè uſ to Kungu, un zaur ta Wiſuaugſtakà ſchehlaſtibu winſch neſchaubiſees. 16,8.

9. Tawa roka atradihs wiſus tawus eenaidneekus, tawa labà roka atradihs tawus nihdetajus. 118,15.

10. Tu tos dariſi kà degoſchu zepli ſawas duſmibas laikâ; tas Kungs tos aprihs ſawâ bahrdſibâ, un uguns tos norihs. 1 Moſ. 19,24.28.

11. Winu augļus tu nomaitaſi no ſemes wirſus un winu dſimumu no zilweku behrneem.

12. Jo tee ļaunu pret tewi darijuſchi, tee iſdomaja negantibu, bet neſpehja to iſdarit.

13. Tu dariſi, ka tee greeſch muguru, ſawu ſtopu tu ſteepſi pret winu waigeem. 7,13. 18,41.

14. Pa-augſtinajees, Kungs, ſawâ ſtiprumâ, tad dſeedaſim un teikſim tawu waru ar dſeeſmahm.

22. dſeeſma.

Deewa ļaipa zeeſchana un godiba.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam pehz: „rihta blahſmas ſtirna“. 56,1.

2. Mans Deews! Mans Deews! Kapehz tu mani eſi atſtahjis? Tu eſi tahlu no manas palihdſibas, no manas kaukſchanas wahrdeem. Mat. 27,46. Ebr. 5,7.

3. Mans Deews, es ſauza deenâ, bet tu man neatbildi, un nakti es ari kluſu nezeeſchu. 69,4.

4. Bet tu eſi ſwehts, dſihwodams ſtarp Iſraëla ſlawas dſeeſmahm. 99,3.6.9.

5. Uſ tewi muhſu tehwi zerejuſchi, tee ir zerejuſchi, un tu tos eſi iſglahbis.

6. Uſ tewi tee ſaukuſchi un ir iſpeſtiti, tee zerejuſchi uſ tewi un naw palikuſchi kaunâ. 25,2.3. Sog. 3,9.

7. Bet es eſmu tahrps un ne zilweks, zilweku apſmeekls un ļauſchu nizinats. 69,8. Eſaj. 41,14. 53,3.

8. Wiſi, kas mani redſ, mani apmehda, atplehſch luhpas

un krata galwu fazidami:
35,21. 109,25. Iſaj.16,10. Mat.27,39. Mark.15,29. Luhk.33,35.36.

9. Winſch to tam Kungam ſuhdſejis; lai tas winu iſrauj un winu iſglahbj, ja tam pee wina ir labs prahts. 18,20. Mat.27,43.

10. Tomehr tu tas eſi, kas mani iſwedis no mahtes meeſahm; tu manim lizis paļautees uſ tewi no mahtes kruhtihm. 71,6.

11. Uſ tewi es eſmu meſts no mahtes klehpja, no mahtes meeſahm tu eſi mans Deews. Iſaj.3,12.

12. Ne=eſi tahļu no manis, jo bailiba ir tuwu, jo palihga newaid.

13. Leeli wehrſchi mani apſtahjuſchi, trekni bulki ap mani apmetuſchees. 68,31. 68,31. 5 Moſ.32,14. Ez.39,18.

14. Tee atplehſch ſawu rihkli pret mani kà lauwa, plehſdams un ruhkdams, 104,21. Mat.27,22 u. 1 Peht.5,8.

15. Es eſmu iſgahſts kà uhdens, wiſi mani kauli ir iſlauſti, mana ſirds ir manâs meeſâs kà iſkauſets waſks. 68,3. Raud.2,19. Luhk.22,44.

16. Mans ſpehks ir iſkaltis kà poda gabals, un mana mehle lihp pee mana ſchoda, un tu mani noleezi nahwes pihſchôs, 32,4. Iſaj.29,10.

17. Jo ſuni mani apſtahjuſchi, un kaundarittaju bars ap mani ir apmetees, tee manas rokas un manas kahjas ir iſurbuſchi. Zak.12,10. 13,6. Jahn.30,25. Luhk.24,39 u.

18. Es wiſus ſawus kaulus waru ſkaitit, bet wini ſkatahs un luhko uſ mani ar preeku. 35,21.

19. Tee dala manas drehbes ſawâ ſtarpâ un met kaulinus par manu apgehrbu. Mat.27,35. Mark.15,24. Luhk.23,34. Jahn.19,24.

20. Bet tu, ak Kungs, ne=eſi tahļu, mans ſtiprums, ſteidſees man palihgâ. 38,23.

21. Iſglahb manu dwehſeli no ſobina, manu weentuli no ſuņu waras. 35,17. Zak.13,7.

22. Iſpeſti mani no lauwas rihkles un paklauſi mani iſ wehrſchu rageem. 4Moſ.23,22. Iſaj.39,9. 2 Tim.4,17.

23. Es ſludinaſchu tawu wahrdu ſaweem brahļeem, es tewi ſlaweſchu draudſes widû. 26,12. Jahn.20,17. Ebr.2,11.12.

24. Slawejeet to Kungu, juhs, kas winu bihſtatees, wiſs Jehkaba dſimums lai winu godà, un bihſtatees, wiſs Iſraëla dſimums. 115,11.

25. Jo winſch naw nizinajis nedſ apſmehjis behdigà behdas, nedſ no ta apſlehpis ſawu waigu, un kad tas winu peeſauza, tad winſch paklauſija. Ebr.5,7.

26. No tewis es dſeedaſchu ta , es maſſa-

ſchu ſawus ſolijumus to preekſchâ, kas winu bihſtahs. 50,14. 118,23.

27. Tee behdigee ehdihs un buhs pa-ehduſchi, un kas to Kungu meklè, winu ſlawehs; juhſu ſirds dſihwos muhſchigi. 24,6. 69,33. Eſ. 65,13. Mat. 5,5. 6.

28. Wiſi ſemes gali to peeminehs un atgreeſiſees pee ta Kunga, un wiſas pagana tautas klaniſees wiņa preekſchâ. 72,11.

29. Jo tam Kungam peeder ta walſtiba, un winſch walda pahr tahm tautahm. Zak. 14,9. Obad. 21.

30. Wiſi treknee wirs ſemes ehdihs un peekuhgs, wiſi, kas pihſchlôs gul, klaniſees wiņa preekſchâ, ir tee, kas neware-ja uſturet ſawu dſihwibu. Wihl. 2,10.

31. Wiņam buhs dſimums, kas wiņam kalpos, par to Kungu ſludinahs lihdſ radu radeem; Eſ. 53,10.

32. Nahks un ſludinahs wiņa taiſnibu teem kaudihm, kas wehl dſims, ka winſch to ir darijis. Jahn. 19,30.

23. dſeeſma.

Tas Kungs muhſu gans.

1. Dahwida dſeeſma.

Tas Kungs ir mans gans, man netruhks neneeka. 34,11. 80,2. 1 Moſ. 48,15. Jahn. 10,11. 1 Peht. 2,25. Ebr. 13,20.

2. Winſch man leek ganitees uſ ſa[illegible] ganibahm, winſch mani wada pee paleh-na uhdens. Eſ. 49,10. Ezek. 34,14. Parahd. 7,17.

3. Winſch atſpirdſina manu dwehſeli, winſch mani wed uſ taiſnibas zeļeem ſawa wahrda dehļ. 25,11. 31,4. Jer. 31,25.

4. Jebſchu es ari ſtaigatu nahwes ehnas eeleijâ, tatſchu ļaunuma nebihſtos; jo tu eſi pee manis, taws koks un taws ſiſls mani eepreezina. Iſak. 10,21 u. Mik. 7,14.

5. Tu ſataiſi manâ preekſchâ galdu pret maneem eenaid-neekeem, tu ſwaidi manu gal-wu ar elji, mans bikeris ir papilnam peeleets. 92,11. Iſak. 36,16. Luhk. 7,46.

6. Teeſcham, labums un ſchehlaſtiba mani pawadihs wiſu manu muhſchu, un es paliekſchu ta Kunga namâ wee-numehr. 15,1. Jahn. 8,35.

24. dſeeſma.

Tas godibas ļehninſch.

1. Dahwida dſeeſma.

Ta ſeme peeder tam Kun-gam ar ſawu pilnumu, ſemes wirſus, un kas uſ ta dſihwo. 50,12. 2 Moſ. 9,29.

2. Jo winſch to pee juhras ſtahdijis un pee upehm to ſti-prinajis. 136,6. 1 Moſ. 7,11.

3. Kas kahps uſ ta Kunga kalnu? Un kas ſtahwehs wiņa ſwehtâ weetâ. 15,1 u. Eſ. 2,2.

4. Kam ir nenoſeedſigas ro-kas un ſchkihſta ſirds, kam dwehſele neneſahs uſ nelee-

tibu, un las ar wiltu neſwehre. 73,13. Mat.5,8.

5. Tas dabuhs ſwehtibu no ta Kunga, un taiſnibu no Deewa, ſawa peſtitaja. 1 Moſ.12,2. 15,6. Eſ.45,24.

6. Schi ta zilts, las pehz wiņa waizà, las tawu waigu mellè eekſch Jehlaba. (Sela.) 22,27. 27,8. 2 Sam.21,1.

7. Juhs wahrti, pazeleet ſawas palodas, un topeet paaugſtinatas, juhs muhſchigahs durwis, lai tas godibas ķehniņſch ee-eet! 68,5. Eſ.45,1.2.

8. Kas tas tahds godibas ķehniņſch? Tas Kungs, ſtiprs un warens, las Kungs, warens karà. 2 Moſ.15,3.

9. Juhs wahrti, pazeleet ſawas palodas, un pa-augſtinajatees, juhs muhſchigahs durwis, lai tas godibas ķehniņſch ee-eet!

10. Kas tas tahds godibas ķehniņſch? Tas Kungs Zebaot, tas irtas godibas ķehniņſch. (Sela.)

25. dſeeſma.

Deewa waldiſchana, ſchehloſchana un ſargaſchana.

1. Dahwida dſeeſma.

2. Mana dwehſele ilgojahs, Kungs, pehz tewis. 63,2.

2. Mans Deews, uſ tewi es zereju, nepamet mani launâ, lai mani eenaidneeki par mani nepreezajahs. 30,2.

3. Jo neweens, las uſ tewi gaida, nepaleek launâ; tee top launâ, las welti dodahs uſ wiltibu. Eſ.49,23.

4. Kungs, dari man ſinamus tawus zeļus, mahzi man tawas teķas. 27,11.

5. Wadi mani tawâ pateeſibâ un mahzi mani, jo tu eſi mans Deews un peſtitajs; zauru deenu es tewis gaidu. 143,10.

6. Peemini, Kungs, ſawu apſchehloſchanu un ſawu ſchehlaſtibu, las no muhſchibas.

7. Nepeemini manas jaunibas grehkus nedſ manas pahrkahpſchanas, bet peemini mani pehz tawas ſchehlaſtibas, tawas lehnibas dehļ, ak Kungs! Jſab.13,26.

8. Tas Kungs ir labs un taiſns, tapehz wiņſch grehzineekeem mahza to zeļu. 18,26. 32,8. 5 Moſ.32,4.

9. Paſemigos wiņſch wada taiſnibâ, un mahza paſemigeem ſawu zeļu. Eſ.48,17.

10. Ta Kunga zeļi wiſi ir ſchehlaſtiba un pateeſiba teem, las tura wiņa deribu un leezibu. 26,3. Jahn.1,14.

11. Tawa wahrda dehļ, ak Kungs! peedodi manu noſeegumu, ja tas ir leels. 23,3. Eſ.43,25.

12. Kas ir tas, las to Kungu bihſtahs? tam wiņſch mahzihs to zeļu, las uſņemams. 25,8.9.

13. Wiņa dwehſele mitihs

labumâ, un wina dſimums eemantos ſemi. 37,9.

14. Ta Kunga noſlehpums ir pee teem, kas winu bihſtahs, un wina deriba teem dod ſapraſchanu. Jſab.20,4. Sal.3,32. Jahn.15,15. 1Kor.2,12.

15. Manas azis weenumehr raugahs uſ to Kungu, jo winſch iſwills manu kahju no tihkla. 31,5. 123,1.

16. Greeſees pee manis un eſi man ſchehligs, jo es eſmu weentulis un behdigs.

17. Mana ſirds-bailiba ir waren leela, iſwed mani no manahm behdam.

18. Uſluhko manas behdas un manas mokas, un peedodi wiſus manus grehkus.

19. Redſi, ka daudſ ir manu eenaidneeku, un ka tee ar breeſmigu nihdeſchanu mani eenihſt. 35,19.

20. Paſargi manu dwehſeli un iſglahb mani, nepamet mani kaunâ, jo es palaujos uſ tewi. 16,1. 86 2.

21. Sirds-ſkaidriba un taiſniba lai mani paſarga, jo es gaidu uſ tewi. Jſab.1,1.

22. Ak Deews, iſpeſti Jſraëli no wiſahm wina behdahm. 130,8.

26. dſeeſma.

Par nenoſeedſiga iſglahbſchanu.

1. Dahwida dſeeſma.

Kungs, ſpreed man teeſu, jo es ſtaigaju ſawâ ſirds-ſkaidribâ un palaujos uſ to Kungu — es neſchaubiſchos. 54,3.

2. Pahrbaudi mani, Kungs, un iſmekle mani, iſluhko manas ihſtis un manu ſirdi. 7,10. 17,3.

3. Jo tawa ſchehlaſtiba ir preekſch manahm azihm, un es ſtaigaju tawâ pateeſibâ. 25,10. 36,6. 3 Jahn. 3.

4. Es neſehſchos pee neleeſcheem un netinos ar wiltneekeem. 1,1. Jer.15,17.

5. Es eenihſtu kaundaritaju draudſi, un neſehſchu pee beſdeewigeem.

6. Es maſgaju ſawas rokas nenoſeedſibâ un eſmu, Kungs, ap tawu altari, 73,13. 5 Moſ.21,6.

7. Lai ar teikſchanas balſi daru ſinamus un ſludinaju wiſus tawus brihnumus. 9,2.

8. Kungs, es mihleju tawa nama mahjokli un tawas godibas telts-weetu. 27,4.

9. Ne-aiſrauj manu dwehſeli lihdſ ar grehzineekeem nedſ manu dſihwibu lihdſ ar aſins-laudihm; 28,3. Jſab.27,8.

10. Winu rokâs ir neganiba, un winu labà roka ir pilna dahwanu. 15,5.

11. Bet es ſtaigaju ſawâ ſirds-ſkaidribâ; atpeſti mani un apſchehlojees par mani. 26,1.

12. Mana kahja ſtahw uſ lihdſena zeka, draudſes ſapulzês es teikſchu to Kungu. 22,23. 109,30. 143,10.

27. dseesma.

Pałauschanahs us Deewu un wiņa wahrdu.

1. Dahwida dseesma.
Tas Kungs ir mans gaischums un mana pestischana, no ka man bihtees? Tas Kungs ir manas dsihwibas stiprums, no ka man baiłotees? Mik. 7,8.

2. Kad łaunee, mani pretineeki un eenaidneeki, us mani lauschahs manu meesu ehst, tad teem buhs peedausitees un krist. Jjab. 19,22. Mik. 3,3.

3. Kad ari pulki pret mani apmetahs, tatschu mana sirds nebihstahs; kad karsch pret mani zełahs, tad es pałaujos us wiņu. 3,7. Sak. 28,1.

4. Weenu leetu es no ta Kunga luhdsos, to es mekleju tikuschi, ka es waru dsihwot ta Kunga namâ wisu sawu muhschu, raudsit ta Kunga laipnibu un peeluhgt wiņa swehtâ weetâ. 84,2.

5. Jo łaunâ deenâ wiņsch mani paslehpj sawâ dsihwoklî, wiņsch mani sargà sawas telts ehnâ, wiņsch mani pa-augstina us akmiņa-kalnu. 31,21. 40,3.

6. Un nu mana galwa taps pa-augstinata pahr maneem eenaidneekeem, kas ir ap mani: un es upureschu wiņa teltî teikschanas-upuŗus, es dseedaschu un slaweschu to Kungu. 18,49. 89,36. 110,7.

7. Klausi, ak Kungs, manu balsi; kad es sauzu, tad schehlo mani un atbildi manim.

8. Mana sirds saka us tewi: „meklejeet manu waigu!" es mekleju, Kungs, tawu waigu 24,6. 105,4. 5 Mos. 4,29.

9. Ne-apslehp sawu waigu preeksch manis, ne-atstum sawu kalpu dusmibâ, — tu esi mans palihgs; ne-atmet mani un ne atstahj mani, ak Deews, mans pestitajs.

10. Jo mans Tehws un mana mahte mani atstahjuschi, bet tas Kungs mani usņem. 1 Sam. 22,3.4. Es. 49,15.

11. Mahzi man, Kungs, tawu zełu, un wadi mani us ihstenu zełu, manu eenaidneeku dehł. 86,11.

12. Nenodod mani manu pretineeku prahtam, jo wiltigi leezineeki zełahs pret mani un runà netaisnibu. 31,9. 35,11.

13. Ja es nebuhtu tizejis, ka es redseschu ta Kunga labumu dsihwibas semê, (tad es buhtu bojâ gahjis). 142,6. Jjab. 28,13. Es. 38,11.

14. Gaidi us to Kungu, esi droschs un stiprs sawâ sirdi, un gaidi us to Kungu. 31,25.

28. dseesma.

Luhgschana pret wiltigeem łaudihm.

1. Dahwida dseesma.
Tewi es peesauzu, Kungs, mans patwehrums, nestahwi man klusu; ja tu man klusu stahwesi, tad es tapschu lih

dsigs teem, kas grimst bedrê. 88,5. 109,1.

2. Klausi manas sirds-luhgschanas balsi, kad us tewi kleedsu, kad sawas rokas pazelu pret tawa nama wisswehto weetu. 1 Kehn. 6,16. Raud. 3,41.

3. Ne-aisrauj mani ar teem besdeewigeem un laundaritajeem, kas no meera runà ar sawu tuwaku, bet launums ir winu sirdî. 26,9. 55,22.

4. Dodi teem pehz ta, ko tee dara, un pehz winu blehdigeem darbeem, dodi teem pehz winu roku darbeem, atmaksà teem pehz winu nopelna. Jjab. 34,11. Neëm. 6,14.

5. Jo tee nenem wehrâ, ko tas Kungs dara, neds wina rokas darbu. Winsch tos sadausihs un tos ne-ustaisihs. Jjab. 22,23. Es. 5,12.

6. Slawets lai ir tas Kungs, jo winsch ir klausijis manas sirdsluhgschanas balsi. 1 Jahn. 5,14.15.

7. Tas Kungs ir mans stiprums un manas preekschturamahs brunas; mana sirds palaujahs us winu, un man top palihdsets; par to mana sirds preezajahs, un es winam pateikschu ar dseesmahm. 18,2. 27,1. 69,31.

8. Tas Kungs teem ir par stiprumu, winsch irsawa swaidità stiprums un pestischana. 18,51.

9. Atpesti sawus laudis un swehti sawu ihpaschumu, un gani tos un pa-augstini tos muhschigi. 5 Mos. 9,29. Mik. 7,14.

29. dseesma.

Ta Kunga pehrkona balss.

1. Dahwida dseesma. Jahn. par. 10,3.

Dodeet tam Kungam, juhs warenee, dodeet tam Kungam godu un spehku. 68,35. 82,1. 89,7.8.

2. Dodeet tam Kungam wina wahrda godu, peeluhdseet to Kungu swehtâ glihtumâ. 110,3. 115,1.

3. Ta Kunga balss pahr uhdeneem, tas stiprais, godibas pilnais Deews leek pehrkoneem ruhkt, tas Kungs pahr leeleem uhdeneem. 18,12. 104,7. Jjab. 37,2.5.

4. Ta Kunga balss eet ar spehku, ta Kunga balss eet ar godibu. 68,34.

5. Ta Kunga balss salausch zedra-kokus, tas Kungs salausch zeedra-kokus us Lihbanus, Es. 2,13.

6. Un leek teem lehkat kà telam, Lihbanum un Sirjonam kà jaunam wehrsim. 22,22. 114,4.5.6. 5. Mos. 3,9.

7. Ta Kunga balss zehrt ar ugunsleesmahm. Jer. 23.29.

8. Ta Kunga balss dara tuksnesi drebam, tas Kungs dara drebam Kadestuksnesi. 4 Mos. 33,26.

9. Ta Kunga balss istruhzina stirnas un atklahj meschus, un wina swehtâ weetâ

itweens ſlawè wiņa godu.
Jſab.39,1 ꝛc. Jahņ. par.4,8. 19.1.
10. Tas Kungs noſehdees, ſuhtit uhdens pluhdus; tas Kungs ſehdehs, weens ķehniņſch muhſchigi. 93,1.
11. Tas Kungs dos ſaweem ļaudihm ſtiprumu, tas Kungs ſwehtihs ſawus ļaudis ar meeru. 28,8.9.63,36.4Moſ.6,24.26.

30. dſeeſma.

Pateikſchana par Deewa ſchehlaſtibu behdâs un nelaimê.

1. Dſeeſma pee Dahwida nama eeſwehtiſchanas.
2 Sam.5,11. 5 Moſ.20,5.
2. Es tewi augſti teikſchu, Kungs, jo tu mani augſti eſi zehlis, un maneem eenaidneekeem ne-eſi ļahwis preezatees par mani. 35,24.
3. Kungs, mans Deews, ķad es tewi peeſauzu, tad tu mani dſeedinaji. 6,3.
4. Kungs, tu manu dwehſeli eſi iſwedis no elles, tu mani dſihwu eſi uſtureſis, ka ne-eſmu nogrimis ķapâ. 28,1. 86,13.
5. Dſeedajeet tam Kungam, juhs wiņa ſwehtee, un teizeet wiņa ſwehto peeminu.
6. Jo wiņa duſmiba paſtahw azumirkli, wiņa ſchehlaſtiba zauru muhſchu; wakarâ nahk raudaſchana, bet rihtâ preeks. 46,5. Ez.54,7.8.
7. Gan es faziju, ķad man labi klahjahs: es neſchaubiſchos ne muhſcham, 10,6.
8. Jo, Kungs, zaur tawu labprahtibu tu manu ķalnu eſi darijis paſtahwigu; bet ķad tu ſawu waigu paſlehpi, tad es iſtruhzinajos.
9. Tewi es peeſauzu, Kungs, un peeluhdſu tewi, ak Kungs no firds.
10. Kahds labums atlez no manahm aſinihm, ķad es buhſchu ķapâ grimis? Waj pihſchķi tewi ſlawehs? Waj tee ſludinahs tawu pateeſibu? 6,6. 88,12. Jſab.33,24.
11. Klauſi, Kungs, un apſchehlojees par mani: Kungs, eſi man par palihgu!
12. Manas ſchehlabas tu eſi pahrwehrtis par lihgſmibu, tu man to maiſu eſi nowilzis un mani apjoſis ar preeku. Jſab.30,31.
13. Tapehz tew dſeedahs mans gods un neſtahwehs kluſu; Kungs, mans Deews, es tew pateikſchu muhſchigi. 16,9.

31. dſeeſma.

Zerība behdâs nepamet ļaunâ.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.
2. Uſ tewi, Kungs, es paļaujos, nepamet mani ļaunâ muhſchigi, iſglahb mani zaur tawu taiſnibu. 71,1.2.
3. Atgreeſ ſawu auſi pee manis, iſglahb mani drihſ, eſi man par ſtipru patwehrumu, par ſtipru pili, man palihdſet. 18,3.
4. Jo tu eſi mans akmins-

kalns un mana ſtiprà pils, un tawa wahrda dehl wed un wadi mani. 23,3.

5. Iſwed mani no tihkla, to tee preekſch manis paſlehpuſchi, jo tu eſi mans ſtiprums. 25,15. 140,6.

6. Tawâ rokâ es paweh-lu ſawu garu, tu mani eſi atpeſtijis, Kungs, tu ſtiprais pateeſibas Deews. 49,16. Luhk.23.16.

7. Es eenihſtu tos, kas dodahs uſ blehnu mahzibahm, bet es paſaujos uſ to Kungu. 119,113.

8. Es preezaſchos un lihg-ſmoſchos par tawu ſchehlaſtibu, ka tu uſluhko manas behdas, un wehrâ leezi manu dwehſeli bailês, 2 Sam.7,20.

9. Un nenododi mani eenaid-neeka rokâ; tu manahm kahjahm leezi ſtahwet plaſchâ weetâ 18,20. 27,12. Iſaj.36,16.

10. Eſi man ſchehligs, ak Kungs! Jo man ir bail', no ſlumſibas ir ſaruzis mans waigs, mana dwehſele un mana meeſa. 6,8. 44,26. 88,10. Iſaj.17,7.

11. Jo mana dſihwiba ir no-nihkuſi zaur noſtumſchanu un mani gadi zaur nopuhſchanos, mans ſpehks zaur manu noſeegumu ir ſakritis, un mani kauli ir ſanihkuſchi. 32,3. 38,4 ꝛc.

12. Zaur wiſeem ſaweem pretineekeem es eſmu par kaunu tapis ſaweem kaimineem, un ſaweem paſihſtameem par beedekli; kas mani uſ eelahm redſ, tee behg no manis. 44,14. 80,7.

13. Es ſirdîs eſmu aiſmirſts kà mirons, eſmu tapis kà ſa-dauſits trauks. Mahz.9,5. Dſ.8,8.

14. Jo es dſirdu no dau-dſeem lamaſchanas: bailiba ir wiſapkahrt; kad tee kopâ ſa-runajahs pret mani, tee do-mà paņemt manu dſihwibu.

15. Bet es zereju uſ tewi, Kungs; es ſaku tà: tu eſi mans Deews. 140,7.

16. Mani laiki ſtahw tawâ rokâ; iſglahb mani no ma-nu eenaidneeku rokas un no teem, kas mani waijà. Iſaj.14,5.

17. Leez ſawam waigam ſpihdet pahr ſawu kalpu, at-peſti mani zaur tawu ſchehlaſtibu. 80,4.

18. Kungs, neleez man kau-nâ palikt, jo es tewi peeſau-zu; lai beſdeewigee paleek kaunâ un top kluſinati ellê.

19. Lai mehmas paleek mel-kuku luhpas, kas beſlaunigi runà pret taiſno ar lepnibu un nizinaſchanu.

20. Zik leels ir taws labums, ko tu eſi glabajis teem, kas tewi bihſtahs, un ſataiſijis teem, kas zilweku preekſchâ uſ tewi paļaujahs. 36,6—8.

21. Tu tos ſlehpi ſawa wai-ga ehnâ preekſch zilweku dumpjeem, tu tos glabà kà namâ preekſch rehjeju meh-lehm. 27,5.

22. Slawets lai ir tas Kungs, jo winſch brihniſchki man parahdijis ſawu ſchehlaſtibu it kà ſtiprâ pilſehtâ. 17,7. 60,11. Eſ. 26,1.

23. Gan es ſaziju ſawâs bailês: es eſmu atmeſts no tawa waiga; tatſchu tu klauſiji manas ſirds-luhgſchanas balſi, kad es tewi peeſauzu. 116,11.

24. Mihlejeet to Kungu wiſi wiņa ſwehtee; tas Kungs paſargà tos tizigos, un atmakſà papilnam tam, kas dara pahrgalwibu.

25. Eſeet droſchi un ſtipri ſawâ ſirdî, wiſi, kas zerejeet uſ to Kungu. 27,14.

32. dſeeſma.

Par taiſnoſchanu.

1. Dahwida pamahziſchana. 78,1. 2 Sam. 12,13.

Swehtigs ir tas, kam pahrkahpumi peedoti, kam grehki apklahti. 85,3. Rom. 4,7.

2. Swehtigs tas zilweks, kam tas Kungs noſeegumus nepeelihdſina, un kuŗa garâ wiltibas newaid. 2 Sam. 19,19. Iſab. 31,33. 2 Kor. 5,19.

3. Kad es klusu zeetu tad panihka mani kauli zaur manu kaukſchanu zauru deenu. 31,11. Sak. 17,22.

4. Jo tawa roka deenahm nakthm bija grubta uſ manis, ka mans ſakums nokalta kà waſaras bulâ. (Sela.) 38,3. 102,5.12.

5. Sawus grehkus es tewim ſuhdſu un ne-apklahju ſawus noſeegumus; es saziju: es iſteikſchu tam Kungam ſawus pahrkahpumus, tad tu peedewi manu grehku noſeegumus. (Sela.) 38,19. Sak. 28,13.

6. Par to tewi peeluhgs wiſi ſwehtee ihſtenâ atraſchanas-laikâ; tadehk jebſchu leeli uhdens-pluhdi nahktu, tatſchu tee tos ne-aiſnems. 69,2.3.14. Eſ. 55,6.

7. Tu eſi mans patwehrums, no bailehm tu mani paſargaſi; tu likſi atſkanet ap mani peſtiſchanas gawilehm. (Sela.)

8. Es tew doſchu ſapraſchanu un tew mahziſchu to zelu, pa kuŗu ja-eet; es doſchu padomu, mana azs buhs pahr tewi. 25,12. Sak. 4,11 ꝛc.

9. Ne-eſeet kà ſirgi un ſirgehſeli, kam prahta newaid, kam eemaukti un lauſchni jaleek mutê, kad negrib nahkt pee tewis. Sak. 26,3. Jehk. 3,3.

10. Beſdeewigam ir daudſ ſahpes, bet kas uſ to Kungu zerê, to ſchehlaſtiba apkamps. 16,4.

11. Preezajatees eekſch ta Kungâ un lihgſmojatees, juhs taiſnee, un ſlawejeet, wiſi juhs ſirds-ſkaidree. 64,11.

33. dſeeſma.

Preeks un pateizība par Deewa ſchehlaſtibas darbeem.

1. Dſeedaje n

Kungam, juhs taiſnee; teem ſirds-ſkaidreem peeklahjahs teikſchana. 97,12. 147,1.

2. Pateizeet tam Kungam ar kokleem un dſeedajeet winam ar deſmit ſtihgu ſpehlehm. 92,4.

3 Dſeedajeet winam jaunu dſeeſmu, ſkandinajeet jauki ar baſuni ſkanu. 96,1. Parahd. 5,9.

4. Jo ta Kunga wahrds ir taiſns, un wiſs wina darbs ir paſtahwigs. 146,2. 2 Sam. 7,28.

5. Winſch mihlo taiſnibu un teeſu; ſeme ir pilna ta Kunga ſchehlaſtibas. 119,64.

6. Zaur ta Kunga wahrdu debeſis darittas, un wiſs winu ſpehks zaur wina mutes garu. 1 Moſ. 1,2.3. Sak. 3,19. Jahn. 1,3.

7. Winſch ſakrahj juhras uhdeni kà kopu, un leek dſilumus klepenibâ. 24,2. 2 Moſ. 15,8.

8. Bihſtatees no ta Kunga, wiſa paſaule, baiſojatees preekſch wina, wiſi ſemes-eedſihwotaji. 67,8. 66,4.

9. Kad winſch runà, tad noteek, kad winſch pawehl, tad ſtahw. 148,5. 1 Moſ. 1,3.

10. Tas Kungs iſnihzina tautu padomu, winſch ſalauſch kauſchu domas. Neem. 4,15. Jak. 5 12.

11. Ta Kunga padoms paſtahw muhſchigi, wina ſirds-domas uſ radu radeem. Sak. 19,21. Eſ. 14,27.

12. Swehtiga ta tauta, kam tas Kungs ir par Deewu, tee laudis, ko winſch ſewim iſredſejis par ihpaſchumu. 144,15.

13. Tas Kungs ſkatahs no debeſihm un uſluhko wiſus zilwekus behrnus. 102,20.

14. Winſch raugahs no ſawa ſtiprà trehſla uſ wiſeem, kas dſihwo wirs ſemes.

15. Winſch ſataiſa wiſas winu ſirdis, winſch leek wehrâ wiſus winu darbus. Zak. 12,1. Jer. 10,23.

16. Kehninam nepalihdſ wina leelais ſpehks, wareno neiſglahbs wina leelais ſtiprums. 1 Sam. 17,45 ꝛc.

17. Jr ſirgi newar palihdſet, un winu leelais ſpehks newar iſglahbt. 147,10. Sak. 21,31.

18. Redſi, ta Kunga azs uſluhko tos, kas winu bihſtahs, kas zerè uſ wina ſchehlaſtibu. 34,16.

19. Ka tas winu dwehſeli iſpeſti no nahwes, un bada laikâ tos uſtur dſihwus. 37,19.

20. Muhſu dwehſele gaida uſ to Kungu; winſch mums ir par palihgu un par preekſchturamahm brunahm.

21. Jo muhſu ſirds preezajahs eekſch wina, un mehs paſaujamees uſ wina ſwehto wahrdu.

22. Lai, ak Kungs, tawa ſchehlaſtiba pahrmums paleek, itin kà mehs uſ tewi zereſam.

34. dſeeſma.

Pateizība par Deewa laipnību.

1. Dahwida dſeeſma, kad winſch iſlikahs negudrs Abimeleka preekſchâ, kas winu aiſdſina, un winſch aiſgahja.
1 Moſ. 26,1. 1 Sam, 21,12 u.

2. Es teikſchu to Kungu allaſchihn, wina teikſchana buhs manâ mutê weenumehr. 63,5.

3. Mana dwehſele leelijees ar to Kungu; paſemigee to dſirdehs un preezajees.

4. Teizeet augſti to Kungu lihdſ ar mani; mehs kopâ augſti ſlawejim wina wahrdu.

5. Es mekleju to Kungu, un winſch man atbildeja, un iſglahba mani no wiſahm manahm iſbailehm.

6. Kas winu uſluhko un winam peeſtreen, to waigs netaps kaunâ. 25,3. 1 Kehn. 2,16.

7. Kad ſchis behdigais ſauza, tad tas Kungs klauſija un to iſpeſtija no wiſahm wina behdahm. 91,15.

8. Ta Kunga engelis apmetahs ap teem, kas winu bihſtahs, un tos iſglahbj.
91,11. 1 Moſ. 32,1.2.

9. Baudat un redſat, ka tas Kungs ir labs; ſwehtigs tas wihrs, kas uſ winu paļaujahs. 2,12.
1 Peht. 2,23.

10. Bihſtaitees to Kungu, juhs wina ſwehtee, jo kas winu bihſtahs, teem netruhkſt neneeka.

11. Jaunee lauwas ſ truhkumu un badu, bet kas to Kungu mekle, teem netruhkſt nekahda labuma. 91,13.
Luhk. 1,53.

12. Nahzeet ſchurp, behrni, klauſait mani, es jums mahziſchu ta Kunga bijaſchanu.
Sak. 1,8. 16,6.

13. Kas tas wihrs, kam gribahs dſihwot? Kam tikt redſet labas deenas? 1 Peht. 3,10.

14. Paſargi ſawu mehli no launa un ſawas luhpas no wiltigas walodas; Iſaj. 27,4.

15. Atkahpees no launa un dari labu, mekle meeru un dſenees tam paſaſ. 37,27. 97,10.
Ebr. 12,14.

16. Ta Kunga azis luhko uſ taiſneem, un wina auſis uſ winu kleegſchanu. 33,18.
Iſaj. 36,7.

17. Ta Kunga waigs ir preti teem, kas launu dara, ka tas winu peeminu iſdeldê no ſemes. 9 7. 3 Moſ. 17,10.

18. Kad taiſnee ſauz, tad tas Kungs klauſa, un tos iſglahbj no wiſahm winu behdahm.

19. Tas Kungs ir tuwu teem, kam ſatreektas ſirdis, un palihdſ teem, kam ſagrauſts prahts. 51,19. 145,18.

20. Taiſnam ir daudſ behdu, bet no wiſahm tahm tas Kungs to iſpeſti. 2 Kor. 1,5.

21. Winſch paſarga wiſus wina kaulus, ka neweens no teem neteek ſalauſts.
Jahn. 19,36.

22. Blehdiba nokaus beſdeewigo, un kas taiſno eenihſt, tee buhs noſeedſigi.

23. Tas Kungs iſpeſti ſawu kalpu dwehſeli, un wiſi, kas tiz uſ winu, nebuhs noſeedſigi. 37,33.

35. dſeeſma.

Luhgſchana pehz iſglahbſchanas no breeſmigeem eenaidneekeem.

1. Dahwida dſeeſma.

Eij teeſâ, Kungs, ar teem, kas ar mani eet teeſâ, karo ar teem, kas ar mani karo. 1 Sam. 24,16. Eſ. 49,25.

2. Sagrahb preekſchturamas brunas un eerozi un zelees man par palihgu.

3. Iſwelz ſchkehpu un ſobinu pret teem, kas man dſenahs pakaļ; ſaki uſ manu dwehſeli: es eſmu tawa peſtiſchana.

4. Lai top kaunâ un par apſmeklu, kas manu dwehſeli meklè, lai top dſihti atpakaļ un litti kaunâ, kas pret mani launu domà. 40,15. 70.3.

5. Lai tee top kà pelus wehjâ, un ta Kunga engelis lai tos aiſdſen. 1,4. 83.14.

6. Winu zelſch lai paleek tumſch un ſlidens, un ta Kunga engelis lai tos waijà. 73,18.

7. Jo beſ wainas tee preekſch manis apſlehpuſchi ſawa tihkla bedri, beſ wainas tee preekſch manas dwehſeles rakuſchi bedri. 31,5. 35,19. Jer. 18,20. Eſ. 19,4.8.

8. Poſts tam uſees, kad winſch to neſin, [illegible]s, ko tas ir paſlehpis, ſaguhſtihs winu paſchu; ſew par poſtu winſch tur eetritihs. 9,16.

9. Bet mana dwehſele preezaſees eekſch ta Kunga, un lihgſmoſees par wina peſtiſchanu.

10. Wiſi mani kauli ſazihs: Kungs, kas ir kà tu? Tu behdigo iſglahbi no ta, kas ir ſtiprals, ne kà winſch, ir behdigo un nabagu no wina laupitaja. 89,7. Jer. 10,6.

11. Wiltus leezineeki zelahs, tee praſa no manis, ko es neſinu. 27,12. Mat. 26.59—61,65.

12. Tee man maksà launu par labu; mana dwehſele ir atſtahta. 38,21. Jahn. 10,32.

13. Bet es, kad tee bija neweſeli, apwilku maiſu un mehrdeju ſawu dwehſeli ar gaweſchanu un luhdſu no ſirdsdibina. 1 Kehn. 18,42. Eſ. 4,1.

14. Es tà ſtaigaju, it kà winſch man buhtu par draugu un brahli, es gahju noſkumis, noſpeests, it kà kas ſchehlojahs par ſawu mahti.

15. Bet kad es ſtraipaleju, tad tee preezahjahs un ſapulzejahs, neleeſchi, ko es nepaſinu, ſapulzejahs pret mani; tee ploſahs un nepaleek kluſu. Jer. 18,18. Sak. 18,3.

16. Ar williqeem mehditajeem un kumoſu liſchkeem tee greeſch ſobus pret mani. 112,10. Iſak. 16,9.

17. Kungs, zik ilgi tu to gribi redſet? Iſglahb manu dwehſe-

li no wiņu poſtiſchanas, manu weentuli no ſauneem lauwahm. 22,21. 34,11.

18. Es tew pateikſchu leelâ draudſê, ſtauſchu pulkâ es tewi ſlaweſchu. 22,26. 40,10.

19. Lai par mani nepreezajahs, kas mani eenihſt par nepateeſu, nedſ mirkſchkin ar azihm, kas mani nihdè beſ wainas. 69,5. Sak. 6,13,

20. Jo no meera tee nerunà, bet iſgudro wiltigus wahrdus pret teem kluſeem eekſch ſemes. 55,21.

21. Tee atplehſch ſawu muti pret mani, tee ſaka: tà, tà, muhſu azs to redſejuſi! 22,8. 70,4.

22. Kungs, tu to redſi, nezeet kluſu, Kungs, ne-eſi tahlu no manis! 28,1.

23. Uſmodees un zelees par manu teeſu, mans Deews un mans Kungs, par manu leetu. 44,24. Jſab. 8,5.

24. Teeſà mani pehz tawas taiſnibas, Kungs, mans Deews, ka tee par mani nepreezajahs.

25. Lai tee neſaka ſawâ ſirdî: labi, tas mums pa prahtam; lai tee neſaka: mehs wiņu eſam aprihjuſchi. 35,21.

26. Lai kopâ top launâ un par apſmeeklu, kas preezajahs par manu nelaimi; lai top apgehrbti ar kaunu un negodu tee, kas pret mani leelahs. 35,4. 132,18.

27. Preezigi lai dſeed un lihgſmojahs, kam patihk mana taiſniba, lai tee ſaka weenumehr: augſti ſlawets lai ir tas Kungs, kam labs prahts pee ſawa kalpa labklahſchanahs. 40,17.

28. Tad mana mehle ſludinahs tawu taiſnibu, un ikdeenas tawu ſlawu.

36. dſeeſma.

Zilweka beſdeewiba leela, wehl leelaka Deewa ſchehlaſtiba.

1. Dahwida, ta Kunga kalpa, dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

2. Sawâ ſirdsdibinâ es nomanu weenu Deewa wahrdu par beſdeewigà pahrkahpſchanu: ka deewabijaſchanas naw preekſch wiņa azihm. Rom. 3,18.

3. Jo tas pahrrunajahs pats ſawâs azîs, ka wiņa noſeegumu neatradihs un nenihdehs. 5 Moſ. 29,19.

4. Wiņa mutes wahrdi ir neleetiba un wiltiba, wiņſch wairs neprot laba darit.

5. Wiņſch iſdomà neleetibu ſawâ gultâ, wiņſch eet pa tahdu zelu, kas naw labs, launu wiņſch neatmet. Mik. 2,1.

6. Ak Kungs, tawa ſchehlaſtiba ſneedſahs lihdſ pat debeſihm, un tawa pateeſiba lihdſ padebeſcheem. 26,3. 57,11. 108,4.

7. Tawa taiſniba ſtahw tàpat kà Deewa kalni, tawas teeſas kà leeli dſiļumi; Kungs, tu palihdſi zilwekeem un lopeem.

2. Jahn. 3,2. Rom. 11,33.

8. Zik dahrga ir, ak Deews, tawa ſchehlaſtiba, ka zilwekı behrni patwerahs apakſch tawu ſpahrnu ehnas!
57,2. Rut.2,12.

9. Tee top pilditi no tawa nama taukumeem, un tu tos dſirdini no tawa gahrduma upehm, 65,5.

10. Jo pee tewis ir dſihwibas awots, tawâ gaiſmâ mehs redſam gaiſmu.
4,7. Iſaj.29,3. Jer.2,13. 2 Kor.4,6.

11. Iſplehti ſawu ſchehlaſtibu pahr teem, kas tewi paſihſt, un ſawu taiſnibu pahr ſirdsſkaidreem.

12. Lai lepno kahja nenahk pahr mani, un beſdeewigo roka lai mani newaijà.

13. Redſi, kaundaritaji kriht; tee top ſemê gahſti un wairs newar zeltees. 27,2.

37. dſeeſma.

Deews ſoda beſdeewigos un glahbj deewabijigos.

1. Dahwida dſeeſma.
Neapſkaitees par beſdeewigeem, ne-eekarſees par kaunadaritajeem,
Sal.ſak.24,19. Mahz.10,4.

2. Jo it kà ſahle tee drihs top nozirſti, un ſawihtihs kà ſaka ſahle. 103,15.

3. Zerè uſ to Kungu un dari labu, paleez ſawâ ſemê un uſturees ar uſtizibu.
37,9.27.29. 2 Moſ.20,12.

4. Preezajees eekſch ta Kunga, tad winſch tew dos tawas ſirds luhgſchanas. 20,5.

5. Pawehli tam Kungam ſawu zeku un zerè uſ winu, tad winſch gan darihs. 52,11.55,23.

6 Winſch liks auſt tawai taiſnibai kà gaiſmai un tawai teeſai kà deenas ſpoſchumam.
112,4. Iſaj.11,17.

7. Zeet kluſu tam Kungam un gaidi uſ winu, neapſkaitees par to, kam zelſch labi iſdodahs, par wihru, kas dodahs uſ blehdigeem padomeem. Ef.30,15.

8. Atſtahjees no duſmibas un mitees no bahrdſibas, neſakkaites, ka tu kauna nedari.

9. Jo kaunee taps iſdeldeti; bet kas uſ to Kungu gaida, tee ſemi eemantos.
25,13. Sak.2,21.

10. Maſs brihdis wehl, un beſdeewigà wairs naw; un kad tu raudſiſi pehz wina weetas, tad ta wairs newaid.
Iſaj.20,9.

11. Bet lehnprahtigee eemantos ſemi un preezaſees leelâ meerâ. Mat.5,5.

12. Beſdeewigais gluhn uſ taiſno un ſakoſch ſawus ſobus pret winu. 35,16. Ap.7,54

13. Bet tas Kungs par winu ſmeijahs, jo tas redſ, ka wina deeka nahks.
2,4. Iſaj.18,20. Jer.50,27.

14. Beſdeewigee iſwelk ſobinu un uſwelk ſawu ſtopu, gahſt behdigo un nabagu un

nokaut tos, kas uſ taiſneem. zeleem. Rom. 8, 36.

15. Bet wiņu ſobins ees wiņu paſchu ſirdî, un wiņu ſtopi taps ſalauſti.

7, 16 ꝛc. 46, 10. 1 Sam. 2, 4.

16. Tas maſums, kas taiſnam, ir labaks, ne kà ta bagatiba, kas daudſ beſdeewigeem. Sak. 15, 16.

17. Jo beſdeewigeem elkons taps ſalauſts, bet tas Kungs uſtur taiſnos. 10, 15.

18. Tas Kungs ſina ſirdsſkaidro deenas, un wiņu manta paliks muhſchigi.

19. Behdu laikâ tee netaps kaunâ, un bada laikâ tee taps pa-ehdinati. 33, 19. Jſaj. 5, 20.

20. Jo beſdeewigee ees bojâ, un ta Kunga eenaidneeki kà lauku jaukums iſnihkſ, tee iſnihkſ kà duhmi. 68, 3. 102, 4.

21. Beſdeewigais aiſņem uſ parahdu un ne-atdod, bet taiſnais ir ſchehligs un dewigs. 5 Moſ. 15, 6. 37, 26.

22. Jo ta Kunga ſwehtitee eemantos ſemi, bet wiņa nolahdetee taps iſdeldeti.

Mat. 25, 34 ꝛc. Sak. 2, 21 ꝛc.

23. No ta Kunga buhs ſtiprinati tahda wihra ſoli, un tahda zelſch wiņam patihk.

24. Ja wiņſch kriht, tad nepaleek gulam, jo tas Kungs wiņu tura pee rokas. Sak. 11, 5. 24, 16.

25. Es eſmu jauns bijis un ari wezs palizis, bet es neeſmu redſejis taiſno atſtahtu, nedſ wiņa dſimumu meklejam maiſi. 109, 10. Luhk. 22, 35.

26. Weenumehr wiņſch apſchehlojahs un aiſdod, un wiņa dſimums ir par ſwehtibu. Sak. 11, 25.

27. Atſtahjees no launa un dari labu, tad tu paliſi muhſchigi. 37, 3. 29. 34, 15.

28. Jo tas Kungs mihlè teeſu un ne-atſtahs ſawus ſwehtos; tee top muhſchigi paſargati, bet beſdeewigo dſimums top iſdeldets. 11, 7.

29. Taiſnee eemantos ſemi, un dſihwos eekſch tahs muhſcham. Eſ. 60, 21. Dan. 7, 18.

30. Taiſnà mute iſteiz gudribu, un wiņa mehle runà teeſu.

31. Deewa bauſliba ir wiņa ſirdî, wiņa ſoli neſtraipelehs. Eſ. 51, 7.

32. Beſdeewigais gluhn uſ taiſno un meklè wiņu nokaut. 10, 8 ꝛc.

33. Bet tas Kungs to nepamet wiņa rokâ, un to nepaſudina, kad to teeſà. 34, 23. 109, 7.

34. Gaidi uſ to Kungu un ſargi wiņa zelu, tad wiņſch tewi pa-augſtinahs, ka tu ſemi eemanto; tu redſeſi, ka beſdeewigee taps iſdeldeti. 37, 11.

35. Es eſmu redſejis weenu beſdeewigu, tas darija waras-darbus un ſaloja kà paſcha audſis koks.

36. Bet tas iſnihka, un redſi, ta nebija mairs; es peh3 wi-

na waizaju, bet winsch netapa atrasts, 40,15. Sak. 29,16.

37. Nem wehrâ sirds-skaidro un usluhko taisno, jo tahdam wihram beidsot labi klahsees. 37,5.

38. Bet pahrkahpeji kopâ taps samaitati, besdeewigee taps beidsot isdeldeti.

39. Bet taisno palihdsiba ir no ta Kunga; tas teem ir par stiprumu behdu laikâ. 46,2.

40. Un tas Kungs teem palihdsehs un tos isglahbs no besdeewigeem, un tos ispestihs, jo tee pałaujahs us winu. Luhk. 18,8.

38. dseesma.

Luhgschana par atpestischanu no gruhtas grehku-nastas.

1. Dahwida dseesma, par peeminu. 70,9. 1 Mos. 41,9.

2. Kungs, nesodi mani tawâ dusmibâ, un nepahrmahzi mani tawâ bahrdsibâ. 6,2. Jer. 10,24.

3. Jo tawas bultas man ir eespeeduschahs, un tawa roka pahr mani nolaidusees. 7,14. 32,4. Jjab. 6,4.

4. Nekahdas weselibas naw pee manas meesas zaur tawu dusmibu, nekahda meera naw manôs kaulôs zaur maneem grehkeem. 6,3. 51,10.

5. Jo mani noseegumi eet pahri par manu galwu, kà gruhta nasta tee man palikuschi par dauds gruhti. Esr. 9,6. Raud. 1,14.

6. Manas wahtis smird un tek manas gekibas dehł. Jer. 30,12 ꝛc.

7. Es eemu salihzis un łoti nospeests, zauru deenu es eemu noskumis.

8. Jo manas eekschas ir moku pilnas, nekahdas weselibas naw pee manas meesas.

9. Es esmu pawisam sastindsis un sasists, es kauzu sawas sirds waimanâs.

10. Kungs, tawâ preekschâ ir wisa mana kahroschana, un mana nopuhschanahs tewim naw apslehpta.

11. Mana sirds trihz, mans spehks mani atstahjis, ir pat manu azu gaismiņas man wairs naw. Jjab. 16,16.

12. Mani mihłee un mani draugi stahw tahłu nost no manas mozibas, un mani tuwakee stahw no tahleenes. 88,9. 19. Jjab. 19,14.

13. Un kas manu dwehseli meklè, leek man walgus, un kas manu nelaimi meklè, runà postu un isdomà wiltibu zauru deenu. 35,4. 57,7. 71,10.

14. Bet es esmu kà kurls, kas nedsird, un kà mehms, kas ne-atwer sawu muti. 39,3.

15. Un es esmu kà wihrs, kas nedsird, un kam mutê wahrdu pretim newaid. Mark. 14,60. 15,4 ꝛc. 1 Peht. 2,23.

16. Jo es gaidu, Kungs, us tewi, tu paklausisi, Kungs, mans Deews.

17. Jo es saziju: lai tee par

mani nepreezajahs; kad mana kahja ſchaubahs, tad tee lai neleelahs pret mani. 35,15. 19,24.

18. Jo es eſmu pee paſchas kriſchanas un manas ſahpes ir weenumehr manâ preekſchâ.

19. Jo ſawu noſeegumu es iſſuhdſu, un man ir bail manu grehku dehł. 32,5.

20. Bet mani eenaidneeki dſihwo un ir wareni, un kas mani par nepateeſu eenihſt, tee wairojahs. 35,19.

21. Un kas kaunu par labu maksà, tee ſtahw man pretim, tapehz ka es uſ labu dſenos. 35,12. 109,5.

22. Ne-atſtahjees no manis, Kungs, mans Deews! ne-eſi tahlu no manis noſt, 22,12.

23. Steidſees man palihgâ, Kungs, mana peſtiſchana! 40,14. 85,3.

39. dſeeſma.

Luhgſchana par ihſteno mirſchanas gudribu.

1. Dahwida dſeeſma, dſeedataju wadonam, Jedutunam. 1 Laik. 26,1.5.6.

2. Es eſmu apnehmees, ka ſawu zelu ſargaſchu, ka negrehkoſchu ar ſawu mehli; es ſargaſchu ſawu muti kà ar eemaukteem, kamehr beſdeewigais manâ preekſchâ. 17,3.4. 37,1. 141,3.

3. Es eſmu palizis kà mehms un kluſu zeetis, un nepeeminu wairs labuma, bet manas ſahpes wairojahs. 38,14.

4. Mana ſirds ir eekahrſuſi eekſch manis; kad es uſ to domaju, tad es eedegos kàuguns; es runaju ar ſawu mehli:

5. Kungs, mahzi man manu galu un kahds ir manu deenu mehrs, lai es ſinu, zik nihzigs es eſmu. 90,12. Jſab. 14,5.

6. Redſi, tu manas deenas eſi lizis plaukſtas platumâ, un mans muhſchs ir kà nekas tawâ preekſchâ; teeſcham, neeziba ween ir ikweens zilweks ſawâ ſtiprumâ. (Sela.)

7. Zilweks ſtaigà kà ehna un neeka dehł raiſeſahs; winſch krahj, bet neſin, kas to dabuhs. 49,11. Jſab. 14,1.2. Luhk. 12,20.

8. Nu tad, uſ ko man buhs gaidit, Kungs? Es zereju uſ tewi.

9. Iſglahb mani no wiſahm manahm pahrkahpſchanahm, un neleez man gekeem palikt par apſmeeklu.

10. Es eſmu kluſs un ne-atdaru ſawu muti; jo tu to eſi darijis. 2 Sam. 16,10 ꝛc. Mik. 7,9.

11. Atnem ſawu mozibu no manis, jo es nihkſtu no tawas rokas gruhtuma. 32,4.

12. Kad tu zilweku pahrmahzi par noſeegumeem, tad tu iſnihzini wina ſkaiſtumu kà kodes; teeſcham, wiſi zilweki ir neeziba. (Sela.) Jſab. 4,19. Oſeſ. 5,12. 39,5.

13. Klauſi, Kungs, manu [illegible], nem wehrâ ma-

nu ſaukſchanu, un nezeetlu-ſu pee manahm aſarahm, jo es eſmu ſweſchineeks un pee-dſihwotajs tawâ preekſchâ, it kà wiſi mani tehwi. 5.2.3. 1 Laik. 30,15. 1 Kehn. 17,1. Ebr. 11,13. 1 Peht. 2,11.

14. Atſtahjees no manis, ka es atſpirgſtos, pirms no-eemu un wairs ne-eſmu. Ijab. 14,6. 10,20.

40. dſeeſma.

Sludinaſchana par Kriſtu, wina zee-ſchanu un praweeſcha-amatu.

1. Dahwida dſeeſma. Dſee-dataju wadonam.

2. Es gaidu gaididams uſ to Kungu, winſch greeſchahs pee manis un paklauſa ma-nu kleegſchanu.

3. Jo winſch mani iſwilka no breeſmigas bedres un no dublainahm duhnahm un zeh-la manas kahjas uſ akmins-kalnu un ſtiprinaja manus ſolus. 69,3. 18,34.

4. Un ir lizis manâ mutê jaunu dſeeſmu, teikſchanas dſeeſmu muhſu Deewam; daudſi to redſehs un bihſees un zerehs uſ to Kungu. 33,3. 2 Kor. 5,17.

5. Swehtigs tas wihrs, kas ſawu zeribu leek uſ to Kungu, un negreeſchahs pee teem lep-neem un pee teem, kas ar me-leem tinahs.

6. Kungs, mans Deews, lee-li ir tawi brihnumi, ko tu mums [illegible] tawi pa-domi; nekas tew naw lihdſi-nejams. Es to gribu paſlu-dinat un iſteikt, tee naw iſſlai-tami. 92,6. 106,2. 139,18. Jer. 29,11.

7. Upuri un ehdami upuri tew nepatihk, aukſis tu man eſi atwehris; dedſinajamus upurus un grehku-upurus tu nepraſi. 51,18. 2 Moſ. 21,6. 1 Sam. 15,22. Eſ. 50,5. Jer. 7,22. Ebr. 10,5.

8. Tad es ſaziju: Redſi, es nahku, grahmatâ ſtahw par mani rakſtits. Luhk. 24,25. Jahn. 5,39.46. Ebr. 10,7.

9. Man ir preeks, darit tawu prahtu, mans Deews, un ta-wa bauſliba ir manâ ſirds-dibinâ. Eſ. 50,5. 51,7. Jer. 31,33.

10. Es ſludinaſchu taiſnibu leelâ draudſê; redſi, ſawas luhpas es ne-aiſdariſchu; Kungs, tu to ſini. 22,23.26. 35,18. Jer. 20,9.

11. Tawu taiſnibu es ne-ſlehpju ſawâ ſirdî, no tawas pateeſibas un peſtiſchanas es runaju, tawu ſchehlaſtibu un uſtizibu es neſlehpju leelâ draudſê. Jahn. 1,17.18.

12. Tu, ak Kungs, neno-wehrſ ſawu apſchehloſchanu no manis; lai tawa ſchehla-ſtiba un pateeſiba weenu mehr mani paſarga! 57,4.

13. Jo ap mani ir apmetu-ſchahs behdas, ko newar ſkai-tit, mani noſeegumi mani ſa-grahbuſchi, ka newaru redſet; wiņu ir wairak, ne kà matu uſ manas galwas, un mana

ſirds mani atſtahjuſi. 40,9. 69,5.

14. Lai tew patihk, Kungs, mani iſglahbt, ſteidſees, ak Kungs, man palihgâ!

22,20. 70,2 ꝛc.

15. Lai top kaunâ un kopâ paleek par apſmeeklu, kas manu dwehſeli mekle, to ſamaitat; lai top dſihti atpakaļ un paleek kaunâ, kas par manu nelaimi preezajahs! 35,4.

16. Lai ſawas beſtaunibas dehļ tee iſtruhzinajahs, kas no manis ſaka: tà, tà. 35,21.25.

17. Lai preezajahs un lihgſmojahs eekſch tewis wiſi, kas tewi meklè, un lai tee, kas tawu peſtiſchanu mihļo, allaſchihn ſaka: tas Kungs ir augſti teizams. 1 Moſ. 22,27. 35,27. 49,18.

13. Gan es eſmu behdigs un nabags, bet tas Kungs par mani gahdà. Tu eſi mans palihgs un mans glahbejs; ak, mans Deews, nekawejees!

41. dſeeſma.

Par labdariſchanu un wiltibu.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

2. Swehtigs tas, kas nabagu apgahdà; to tas Kungs iſglahbs kaunâ deenâ.

Mat. 11,6. Eweſ. 6,13.

3. Tas Kungs to paſargahs un uſturehs pee dſihwibas, winſch tam lihs labi klahtees wirs ſemes un to nenodos wina eenaidneeku prahtam. 27,12.

4. Tas Kungs to atſpirdſinahs uſ neweſelibas gultas; tu winam palihdſeſi gulâ no wiſas wina ſehrgas.

5. Es ſaziju: ak Kungs, eſi man ſchehligs, dſeedini manu dwehſeli, jo es pret tewi eſmu grehkojis. 6,3.

6. Mani eenaidneeki runà kaunu no manis: kad winſch nomirs un wina wahrds ees bojâ?

7. Un kad tee nahk, mani apraudſit, tad tee wiltu runà; ar ſawu ſirdi tee ſameklè neekus, iſeet ahrâ un iſplukſchk.

Mat. 19,3. 22,15.

8. Wiſi, kas mani eenihſt, muſina kopâ pret mani, un domà kaunu pret mani.

9. Blehnu-darbu tee apnehmuſchees ſawà prahtâ: kad tas gul, tad winſch wairs nezelſees! Jſaj. 14,12. Mat. 27,66.

10. Jr pat mans draugs, kam es uſtizejos, kas manu maiſi ehda, mani min pa kahjahm. 55,14. Jahn. 13,18, Ap. 1,16. Dan. 11,26.

11. Bet tu, ak Kungs, eſi man ſchehligs, un uſzel mani, tad es teem to makſaſchu!

103,10 ꝛc. Eſ. 59,18. 40,2.

12. Pee tam es ſinu, ka tew labs prahts pee manis, ka mans eenaidneeks par mani negawilehs. 30,2.

13. Bet tu mani uſturi manâ nenoſeedſibâ, un mani eezeli ſawâ preekſchâ muhſchigi.

16,11. 141,10.

14. Slawets lai ir tas Kungs, Iſraëla Deews, muhſchigi muhſcham! Amen, Amen.
72,18. 89,53. 106.48. 159,6.

42. dſeeſma.

Waiſjatu kauſchu behdas un eepreezinaſchanas.

1. Korus behrnu mahziba, dſeedataju wadonam.
32,1. 4 Moſ.26,11. 2 Laik.20,19.

2. Kà breedis brehz pehz uhdens upehm, tà mana dwehſele brehz, ak Deews, pehz tewis! Eſ.41,17.

3. Manai dwehſelei ſlahpſt pehz Deewa, pehz ta dſihwà Deewa; kad nahkſchu turp un parahdiſchos preekſch Deewa waiga? 27,4. 63,2.3. Jer.2,13.

4. Manas aſaras ir mana bariba deenahm nakkihm; tapehz ka weenumehr uſ mani ſaka: kur ir taws Deews?
79,10. 80,6. Juhd.7,20.

5. To es peeminu un iſgahſchu ſawu dwehſeli pee ſewis paſcha; jo es gribetu labpraht no-eet ar to draudſi un ar teem uſ Deewa namu ſtaigat ar preezigahm dſeeſmahm un teikſchanahm tai pulkâ, kas ſwehtkus tur. 55,15. Iſab.30,16.

6. Ko tu behdajees, mana dwehſele, un eſi tik nemeeriga eekſch manis? Zerè uſ Deewu, jo es winam wehl pateikſchu par wina waiga peſtiſchanu. 42,12.

7. Mans Deews, mana dwehſele ir noſkumuſi, tapehz es tewi peeminu iſ Jardanes un Ermona ſemes, no Mizarkalna. Joſ.11,3. 2 Sam.17,22.

8. Tawi pluhdi ſchnahz, un juhra uſ juhru ſauz, wiſas tawas bangas un tawi wilni eet pahri par manu galwu.
Jon.2,4.

9. Deenâ tas Kungs ir zehlis ſawu ſchehlaſtibu, un nakti es winam dſeedu, es peeluhdſu ſawas dſihwibas Deewu,

10. Un ſaku uſ Deewu, ſawu atminslalnu: kapehz tu mani eſi aiſmirſis? Kapehz man buhs ſtaigat noſkumuſcham, kad eenaidneeks ſpaida? 13,2.

11. Manu preetineeku mehdiſchana ir kà nahwe manôs, kaulôs, kad tee uſ mani weenumehr ſaka: kur ir taws Deews? 42,4.

12. Ko tu behdajees, mana dwehſele, un eſi tik nemeeriga eekſch manis? Zerè uſ Deewu jo es winam wehl pateikſchu, ka winſch manam waigam par peſtiſchanu un mans Deews. 43,5.

43. dſeeſma.

Deewa, ta wiſaugſtakà ſoga, peeſaukſchana.

1. Teeſà mani, Deews, un iſteeſà manu teeſu pret teem neſwehteem kaudihm, iſglahb mani no teem wiltigeem un netaiſneem. 17,2. Jer.11,20.

2. Jo tu eſi mans ſtiprais

Deews, kapehz tu mani atſtumi? Kapehz man buhs ſtaigat noſkumuſcham, kad eenaidneeks ſpaida? 42,10.

3. Suhti ſawu gaiſchumu un ſawu pateeſibu, ka tee mani wada un nowed uſ tawu ſwehto kalnu un tawâ dſihwoklî; 15,1.

4. Ka es ee-eimu pee Deewa altara, pee ta ſtiprà Deewa, kas man par preeku un lihgſmibu, un tew uſ kokleem pateizu, ak Deews, mans Deews! 26,6 ꝛc.

5. Ko tu behdajees, mana dwehſele, un eſi tik nemeeriga eekſch manis? Zerè uſ Deewu, jo es winam wehl pateikſchu, ka winſch manam waigam par peſtiſchanu un mans Deews. 42,6.12.

44. dſeeſma.

Deewa-behrnu buhſchana un luhgſchana.

1. Korus behrnu pamahziba. Dſeedataju wadonam. 42,1.

2. Deews, ar ſawahm auſihm mehs to eſam dſirdejuſchi, muhſu tehwi to mums ir teikuſchi: weenu darbu tu eſi darijis winu laikâ ſen deenâs. 5 Moſ.6,20 ꝛc.

3. Ar ſawu roku paganus tu eſi iſdſinis, bet winus tu eſi dehſtijis; tautas tu eſi mozijis, bet winus tu eſi iſplatijis. 78,50. 80,9 ꝛc.

4. Jo tee to ſemi zaur ſawu ſobinu naw eemantujuſchi, un winu elkons teem naw palihdſejis, bet tawa labà roka un taws elkons un tawa waiga gaiſchums, jo tew bija labs prahts pee teem. 4,7. 44,7.

5. Tu tas eſi, ak Deews, mans kehninſch; ſuhti Jehkabam peſtiſchanu. 74,12. 24,6.

6. Ar tewi mehs gribam ſadauſit ſawus eenaidneekus, tawâ wahrdâ gribam ſamiht, kas mums zelahs pretim. 60,14.

7. Jo es nezeru uſ ſawu ſtopu un mans ſobins man newar palihdſet. Joſ.24,12. 1 Sam.17,47.

8. Bet tu muhs iſglahbi no muhſu pretineekeem, un tu muhſu eenaidneekus leezi kaunâ.

9. Ar Deewu mehs leelamees zauru deenu un pateizam tawam wahrdam muhſchigi. (Sela.)

10. Bet nu tu muhs atſtumi un leezi muhs kaunâ un ne-iſeij ar muhſu kara-ſpehku. 60,12.

11. Tu muhs dſeni atpakaļ preekſch muhſu pretineekeem, ka muhſu eenaidneeki muhs aplaupa.

12. Tu muhs nododi kà awis par baribu, un muhs iſkaiſi ſtarp paganeem. 44,23. 5 Moſ.28,64.

13. Tu pahrdodi ſawus kaudis pa welti, un neſpreedi preekſch wineem nekahdas makſas 5 Moſ.32,30. Soz.10,7.

14. Tu muhs zeli par apſmeeklu muhſu kaimiņeem, par neewaſchanu un apmehdiſchanuteem, kas irapmums. 31,12. 79,4.

15. Tu muhs dari par ſakamu wahrdu ſtarp paganeem la tautas par mums galwu krata. 22,8. 1 Kehn. 9,7.

16. Zauru deenu mans negods man ir klaht, un kauns apklahj manu waigu. 69,8.

17. Mehditaju un ſaimotaju walodas pehz, eenaidneeku un atreebeju dehl.

18. Wiſs tas mums uſgahjis, tatſchu mehs tewi neeſam aiſmirſuſchi, nedſ wiltigi darijuſchi prettawu deribu.

19. Muhſu ſirds naw atpakaļ greeſuſees, nedſ muhſu ſoli noklihduſchi no taweem zeļeem,

20. Ka tu muhs tà ſatreez ſwehru widû, un muhs apklahj ar nahwes-ehnu. Ef. 13 22.

21. Ja mehs buhtum aiſmirſuſchi ſawa Deewa wahrdu, un pazehluſchi ſawas rokas uſ kahdu ſweſchu deewu, 143,6.

22. Waj Deews to newaretu ſamanit? Jo winſch ſina ſirds-noſlehpumus. 7,10.

23. Bet tewis pehz mehs topam nahweti wiſ-augoſchu deenu, un topam tureti lihdſi kaujamahm awihm. Rom. 8,36.

24. Uſmoſtees, Kungs, kapehz tu guli? Moſtees, neatſtumi muhſchigi. 35,23. 59,5.

25. Kapehz tu apſlehpi ſawu waigu un aiſmirſti muhſu behdas un mokas?

26. Jo muhſu dwehſele ir noſpeeſta pihſchļôs, muhſu wehders lihp pee ſemes. 119,25. Abak. 3,16.

27. Zelees mums par palihgu, un iſglahb muhs ſawas ſchehlaſtibas dehl.

45. dſeeſma.

Sludinaſchana par Kriſtu, to bruhtganu, un par wiņa bruhti, Deewa draudſi.

1. Korus behrnu mihleſtibas-dſeeſma un pamahziba. Dſeedataju wadonam, pehz, „lilijas.“ 69,1. 44,1.

2. Mana ſirds iſwerd loſchu wahrdu · es dſeedaſchu kehniņam; mana mehle ir weikla rakſtitaja rakſtamais. 2 Sam. 23.2.

3. Tu eſi tas ſkaiſtakais ſtarp zilweku behrneem, tawas luhpas ir laipnibas pilnas, tadehl Deews tewi ſwehti muhſchigi. Augſt. dſ. 5,16. Ef. 50,4. 61,1. Luhk. 4,22.

4. Apjoſi ſawu ſobinu pee ſaweem gurneem, tu warenais, ſawu godibu un jauhmu.

5. Lai tew labi iſdodahs tawâ godibâ, zelees pateeſibai, lehnibai un taiſnibai par labu, tad tawa labà roka tew mahzihs brihnuma darbus. Jahn. par. 6,2. 19,11.

6. Tawas bultas ir aſas keh-

ninā eenaidneeku ſirdî; tautas apakſch tewis kritihs.
110,6. Eſ.49,2.

7. Taws godibas-krehſls, ak Deews, paleek muhſchigi muhſcham, tawas walſtibas ſzepteris ir taiſns ſzepteris.
2 Sam.7,13. Ebr.1,8.9.

8. Tu mihlo taiſnibu un eenihſti beſdeewibu, tadehl Deews, taws Deews, tewi ſwaidijis ar preeka elji pahri par taweem beedreem.
Eſ.61,3. Jahn.3,29.34.

9. Wiſas tawas drehbes ir mires, aloë un kezia, elefantu kaulu namôs ſtihgu ſpehles tewi eepreezina.
Augſt. dſ.4,11. Am.3,15.

10. Tawâ glihtumâ ſtaigà kehninu meitas, bruhte ſtahw tew pa labo roku ſchkihſtâ Ofira ſeltâ. 1 Kehn.2,19.
Augſt. dſ.6,8. Jahn. parahd.21,9.

11. Klauſees, meita, un redſi un greeſ ſchurp ſawas auſis, un aiſmirſti ſawus kaudis un ſawa tehwa namu.
1 Moſ.2,24. 12,1. Mat.10,37.

12. Tad kehninam patiks taws ſkaiſtums, jo winſch ir taws Kungs, un tew buhs winu peeluhgt. 1 Peht.3,6. Eſ.54,5.

13. Zora meita buhs klaht ar dahwanahm, bagati kaudis tawâ preekſchâ peeluhgs.
72,10. Joſ.19,29. Joël.3,9.

14. Wiſzauri ſkaiſtums ir kehnina meita pilî, winas apgehrbs ir no rakſtita ſelta darba! 2 Moſ.28,4. 1 Peht.3,3.4.

15. Iſrakſtitâs drehbês winа top wadita pee kehninа, winas draudſenes, tahs jaunawas, kas eet winai pakal, top weſtas pee tewis!

16. Ar preeku un lihgſmibu tahs top waditas, un ee-eet kehninа pilî.

17. Tawu tehwu weetâ tew buhs dehli, tos tu zelſi par leeleem-kungeem pahr wiſu ſemi.
Ebr.11,13.40. Eſ.60,22. Zak.12,8.

18. Es peemineſchu tawu wahrdu uſ wiſeem radu radeem, tadehl tautas tewi teiks muhſchigi muhſcham.

46. dſeeſma.

Deewa draudſes preeks un droſchiba.

1. Korus behrnu dſeeſma. Dſeedataju wadonam, augſtahm balſihm. 45,1. 1Laik.16.20.

2. Deews ir muhſu patwehrums un ſtiprums, ihſti warens palihgs behdu laikâ. 37,39.

3. Tadehl nebihſtamees, lai ari ſeme paſuhd, un kalni paſchâ juhras widû nogrimſt,
Eſ.54,10. Mat.21,21.

4. Lai winas uhdeni kauz un plohſahs un no winas greſnoſchanahs kalni dreb. (Sela.) 46,7. Jahn. parahd.17,15.

5. Tatſchu upes ſtrautini eepreezinahs Deewa pilſehtu, kur ta Wiſu-augſtakà ſwehtee dſihwokli. 8,2. Eſ.12,3. Ezek.47,1 ꝛc.

6. Deews ir winas widû; ta neſchaubiſees, Deews winai palihdſehs rihtam auſtot.
30,6. 48,4 97,1 ꝛc. Mat 16,18 ꝛc.

7. Pagani kauz, walſtis kriht, ſeme iſtuhſt, kad winſch pazel ſawu balſi. 97,5.

8. Tas Kungs Zebaot ir ar mums, Jehkaba Deews ir muhſu augſtais patwehrums. (Sela.) 20,2. 24,8. 10. 135,4.

9. Nahzeet un raugait ta Kunga darbus, kas poſtiſchanu ſuhta wirs ſemes, 66,5.

10. Kas kareem leek mitetees pa wiſu paſauli, kas ſtopus ſalauſch un ſchkehpus ſadauſa, kas ratus ar uguni ſadedſina. 76,4. Joſ. 11 6.

11. Noſtahjatees un atſihſteet, ka es eſmu Deews. — Es buhſchu pa-augſtinats ſtarp paganeem. Es buhſchu pa-augſtinats ſemes wirſû.

12. Tas Kungs Zebaot ir ar mums, Jehkaba Deews ir muhſu augſtais patwehrums. (Sela.)

47. dſeeſma.

Ta Kunga augſtiba.

1. Korus behrnu dſeeſma. Dſeedataju wadonam. 46,1.

2. Plaukſchkinajeet preezigi, wiſi laudis, un gawilejeet Deewam ar preezigu balſi. 2 Kehn. 11,12.

3. Jo tas Kungs, tas wiſu-augſtais, ir biſajams, leels kehninſch pa wiſu ſemi. 76,8. 93,1.

4. Winſch ſadſihs tautas apakſch mums, un laudis apakſch muhſu kahjahm. 18, 48.

5. Winſch mums iſrauga muhſu mantojumu, Jehkaba godibu, ko winſch mihlo. (Sela.) 5 Moſ. 9,26. Malak. 1,2. Eſ. 61,6.

6. Deews uſtahpj ar gawileſchanu, tas Kungs ar ſkanu baſuni. 68,19. 2 Sam. 6,15.

7. Dſeedait Deewam, dſeedajeet: dſeedait muhſu kehninam, dſeedajeet.

8. Jo Deews ir kehninſch pahr wiſu ſemi, dſeedait winam dſeeſmu. Jahn. parahd. 11,15.

9. Deews walda pahr paganeem, Deews ſehſch uſ ſawa ſwehtà krehſla. 2,8. 103,19.

10. Tautu leelkungi ſapulzejuſchees par tautu Ahbraäma Deewam, jo ſemes warenee peeder Deewam; winſch ir loti paaugſtinats. 5 Moſ. 32,43.

48. dſeeſma.

Zianakriſtigahs draudſes preeks-ſihme.

1. Korus behrnu dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

2. Tas Kungs ir leels un loti teizams muhſu Deewa pilſehtâ wina ſwehtâ kalnâ. 2,6. 46,5. Jahn. parahd. 3,12.

3. Jauki pazelahs Zianas kalns, wiſas ſemes preeks, ſeemeļa puſê, ta leelà kehnina pilſehta. Raud. 2,15. Mat. 5,35.

4. Deews winas pilîs ir atſihts par patwehrumu. 122,7. 46,6.8.

5. Jo redſi, kehninu ſapulzejahs un atnahza kopâ;

6. Tee redſeja un brihnijahs, tee iſtruhzinajahs un ſteidſahs projam.
7. Drebeſchana tos tur aiſnehma, mokas it kà ſeewu behrnu ſahpês. Ez. 13, 8.
8. Tu ſadauſi leelos juhras tuggus zaur auſtrumu. Jſab. 27, 21.
9. Jt kà bijahm dſirdejuſchi, tà to eſam redſejuſchi ta Kunga Zebaot pilſehtâ, muhſu Deewa pilſehtâ. Deews to ſtiprinahs muhſchigi. (Sela.) Mat. 16, 18.
10. Ak Deews, mehs peeminam tawu ſchehlaſtibu tawâ ſwehtâ namâ.
11. Ak Deews, it kà taws wahrds, tàpat ir tawa ſlawa lihdſ paſaules galam, tawa labà roka ir taiſnibas pilna.
12. Lai Zianas kalns preezajahs un Juhda meitas lai lihgſmojahs tawu teeſu labad. 97, 8.
13. Eita ap Zianu un apmetatees ap winu, ſkaiteet winas tornus.
14. Leekat wehrâ winas muhrus, apraugait winas augſtos namus, ka pehz nahkameem radeem to warat iſteikt.
15. Jo ſchis Deews ir muhſu Deews muhſchigi muhſcham. Winſch muhs wadihs lihdſ muhſcha galam. 68, 21. Ez. 25, 6—10.

49. dſeeſma.

Mahzība un eepreezinaſchanu pret beſdeewigo lauſchu laimi.

1. Korus behrnu ſma. Dſeedataju wadonam.
2. Klauſaitees to, wiſi laudis, greeſeet auſis ſchurp, wiſi paſaules eedſihwotaji,
3. Tà ſemi kà augſti, bagati kà nabagi kopâ.
4. Manas mutes runa ir gudriba, un manas ſirds domas prahtiba.
5. Es greeſiſchu ſawu auſi pee weena ſakama wahrda, un iſteikſchu ſawu mihklu uſ koklehm. 78, 2. 4 Moſ. 12, 8.
6. Kapehz man bihtees launâs deenâs, kad manu waijataju noſeegums ap mani metahs? 27, 1.
7. Tee paſaujahs uſ ſawu padomu un greſnojahs ar ſawu leelo bagatibu. 52, 9. Sak. 11, 28.
8. Sawu brahli neweens newar atpeſtit nedſ Deewam par to dot atpirkſchanas maksu, 3 Moſ. 25, 48.
9. (Jo wiſai dahrga ir winu dwehſelesatpeſtiſchana un no tam ja-atſtahjahs muhſchigi,) Mat. 16, 26.
10. Ka tas dſihwotu muhſcham un kapu neredſetu.
11. Teeſcham, redſehs, ka gudri mirſt, ka geki un neprahtigi kopâ eet bojâ un ſawu mantu pamet zitteem. Mahz. 1, 16. 18.
12. Tahs ir winu ſirds-domas, ka winu nameem buhs ſtahwet muhſchigi, winu dſihwokleem lihdſ radu radeem; tee noſauz walſtis pehz ſawahrdeem.

13. Bet zilweks greſnibâ nepaſtahw, winſch lihdſinajahs lopeem, ko nokauj. Mahz. 3,19, 2 Peht. 2,12.

14. Schis ir tas zelſch gekeem un teem, kas wineem eet pakal un kam winu wahrdi patihk. (Sela.) Jſab. 21,33.

15. Tee taps noguldîti ellê kà awis, nahwe tos ganihs; bet tee taiſnee par teem waldihs rihtam auſtot, un winu augumu aprihs elle, ka nebuhs, kur palikt. 49,12. Eſ. 66,24.

16. Bet Deews atpeſtihs manu dwehſeli no elles waras, jo winſch mani peenems. (Sela.) 73,24. 1 Moſ. 5,24. 1 Kehn. 19,4. Oſej. 13,44.

17. Nebehdajees par to, kad kahds top bagats, kad wina nama gods top leels.

18. Jo winſch mirdams neko neņems lihdſ, wina godiba tam ne-ees pakal. Mahz. 5,13.14. 1 Tim. 6,7.

19. Jebſchu winſch ſawu dwehſeli ſwehti, kamehr winſch dſihwo, un tewi teiz, ka tu few labas deenas ſagahdajis. 10,3.6.

20. Tomehr tu no-eeſi pee wina tehwu radeem, kas gaiſmu neredſ ne muhſcham. 36,10. 58,9.

21. Zilweks, kas greſnibâ un naw prahtigs, tas lihdſinajahs lopeem, ko nokauj. 43,13.

50. dſeeſma.

Par ihſtenu Deewa kalpoſchanu.

1. Aſawa dſeeſma. 1 Laik. 17,5. 26,1.

2. Tas ſtiprais Deews, Deews tas Kungs, runâ, un ſauz ſemi no rihteem lihdſ wakareem. 113,3. Joſ. 22,22.

3 No Zianas, kur tas pilnigais ſkaiſtums, Deews parahdahs ar ſpoſchumu. Raud. 2,15. Eſ. 2,3. 60,2.8.

4. Muhſu Deews nahk un nezeeſch kluſu; rijots uguns eet wina preekſchâ, un winam apkahrt leela wehtra. 96,13. 1 Kehn. 19,11.12.

5. Winſch ſauz debeſihm augſchâ, un ſemei, teeſat ſawus laudis. 5 Moſ. 32,26.

6. Sapulzinajeet man manus ſwehtos, kas manu deribu dereſuſchi ar upureem. 2 Moſ. 24,8. Mat. 24,30.31.

7. Un debeſis ſtahſta wina taiſnibu, jo Deews pats ir ſogis. (Sela.) 1 Moſ. 18,25. Jahn. 5,22,27.

8. Klauſait, mani laudis, es runaſchu; Iſraël, es doſchu leezibu pret tewi: Es, Deews, eſmu taws Deews. 28,1. 2 Moſ. 20,2. Neem. 9,26.27.

9. Tawu upuru pehz es tewi nepahrmahzu, nedſ tawu dedſinajamo upuru pehz, kas weenumehr manâ preekſchâ. Jer. 7,22 u.

10. No tawa nama es wehrſchus neņemſchu, nedſ ah-

ſchus no taweem laidareem.
11. Jo wiſi meſcha ſwehri man peeder, tee lopi uſ kalneem pa tuhkſtoſcheem.
12. Es ſinu wiſus putnus uſ kalneem, ir tee ſwehri laukâ ir manâ preekſchâ.
13. Ja man gribetos ehſt, tad es tew to neſazitu, jo man peeder paſaule un wiņas pilnums. 21,1. 2 Moſ. 19.5. 1 Kor. 10,25.
14. Waj man ehſt wehrſcha gaļu un dſert ahſchu aſinis?
15. Upurè Deewam pateizibu un makſà tam Wiſu-augſtam ſawus ſolijumus. 61,9. 69,31.32. Ebr. 13,15.26.
16. Un peeſauz mani behdu-laikâ, tad es tewi gribu iſraut, un tew buhs mani godat. 91,15.
17. Bet uſ beſdeewigo Deews ſaka: kà tu drihkſti daudſinat manus likumus un manu deribu ņemt ſawâ mutê. Rom. 2,17 u.
18. Kad tu tomehr eenihſti pahrmahzibu, un laidi pahr galwu manus wahrdus?
1 Kehn. 14,9. Sak. 3,11. 5,12. 12,1.
19. Kad tu ſagli redſi, tad tu wiņam ſkreij lihdſ, un tew ir daliba ar laulibas-pahrkahpejeem. 1 Peht. 4,4. Ew. 5,11.
20. Ar ſawu muti tu dodees uſ launu, un tawa mehle dſen wiltibu.
21. Tu ſehdi runadams ſawu brahli, tawas mahtes dehlu tu apmelo.
22. To tu dari, un kad es zeeſchu kluſu, tad tu domà, ka es tahds pat eſmu kà tu; bet es tewi pahrmahzifchu un tew to tureſchu preekſch azihm. Eſ. 42,14.
23. Saproteet jele to, juhs, kas Deewu aiſmirſtat, lai es neſaplohſu, un iſglahbeja newaid. 5 Moſ. 32,39.
24. Kas pateizibu upurè, tas mani tur godâ; un tas ir tas zelſch, ka es tam rahdiſchu Deewa peſtiſchanu. Luhk. 1,77.

51. dſeeſma.

Dahwida luhgſchana pehz grehku peedoſchanas.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.
2. Kad praweets Nahtans pee wiņa nahza, kad wiņſch bija gahjis pee Batſebas. 2 Sam. 12,1.2 u.
3. Apſchehlojees par mani, ak Deews, pehz ſawas ſchehlaſtibas, iſdeldè manus pahrkahpumus pehz ſawas leelahs ſirds-ſchehlaſtibas! Luhk. 18,13.
4. Maſgà mani labi no manas noſeedſibas un ſchkihſti mani no maneem grehkeem.
5. Jo es atſihſtu ſawus pahrkahpumus, un mani grehki ir manâ preekſchâ weenumehr. 32,5

...w weenam es eſmu

grehkojis un łaunu darijis preeksch tawahm azihm, ka tu paleezi taisns sawôs wahrdôs unschkihsts sawâ teesâ. 119,137. 2 Sam. 12,9. Rom. 3,4,19.

7. Redsi, noseedsibâ esmu dsemdinats, un grehkôs mahte mani eeņehmusi. 58,4. Jahn. 3,6.

8. Nedsi, tew patihk sirdspateesiba, tad dari man sinamu to apslehpto gudribu. Jjab. 28,36. 2 Kor. 2,7.

9. Schkihsti mani no grehkeem ar ihsapu, ka topu schkihsts, masgà mani, ka topu baltaks ne kà sneegs. 3 Mos. 14,6. 4 Mos. 19,6.18.

10. Leez man dsirdet preeku un lihgsmibu, ka tee kauli lihgsmojahs, ko tu esi satreezis. 38,4. Es. 38.13.

11. Apslehp sawu waigu no maneem grehkeem un deldè wisu manu noseegumu.

12. Radi eeksch manis, ak Deews, schkihstu sirdi un atjauno eeksch manis pastahwigu garu. Jer. 24,7. Ezek. 16,26. Ap. 15,9.

13. Nemet mani nost no sawa waiga, un ne-atņem no manis sawu Swehto Garu. 1 Sam. 15,26. 16,14. Jer. 7,15.

14. Atdod man atkal sawas pestischanas preeku, un usturi mani ar labprahtigu garu.

15. Tad es mahzischu pahrkahpejeem tawus zełus, ka grehzineeki pee tewis atgreeschahs Luk. 22,32. Os. 14,10.

16. Jsglahbi mani no asins wainahm, ak Deews, tu Deews mans pestitajs; tad mana mehle slawehs tawu taisnibu. 2 Sam. 11.17. Rom. 1,17.

17. Kungs, atdari manas luhpas, tad mana mute isteiks tawu slawu.

18. Jo tew nemihl upuris, zitadi es to gribetu dot, dedsinajams upuris tew nepatihk. 40,7. 50,8 ꝛc.

19. Deewa upuri ir satreekts gars; salaustu un sagraustu sirdi tu, Deews, nesmahdesi. 34,19. Es. 57,15. 66,2.

20. Dari labu Zianai pehz sawas labprahtibas, ustaisi Jerusalemes muhrus. 147,2.3.

21. Tad tew patiks taisnibas upuri, dedsinajamais un wisai sadedsinajamais upuris, tad upurehs wehrschus us tawa altara.

52. dseesma.

Dahwida suhdseschana par Doëgu.

1. Dahwida mahzibas dseesma dseedataju wadoņam, 32,1.

2. Kad Doëgs, tas Edomeetis, nahza un Saulam sludinaja un tam sazija: Dahwids ir nahzis Akimeleka namâ. 1 Sam. 22,9 ꝛc.

3. Ko tu leelees ar łaunumu, tu warmahka? Deewa schehlastiba pastahw weenumehr. 71,4.

4. Tawa mehle meklè postu kà trihts dsenams nasis tu

wiltus peretajs. 5,10.38,13.57,5. Sak. 18,8.

5. Tu mihlo ļaunumu wairak ne kà labumu, un melus wairak ne kà taiſnibu. (Sela.)

6. Tu labpraht runà poſta wahrdus, tu wiltus mehle.

7. Tad Deews ari tewi poſtihs muhſchigi, winſch tewi ſagrahbs un tewi iſraus no dſihwokļa, un iſſaknos no dſihwibas ſemes. (Sela.) 55,14.

8. Un tee taiſnee to redſehs un bihſees un ſmeeſees par winu: Jſab. 22,19.

9. Redſi, tas ir tas wihrs, kas Deewu netureja par ſawu ſpehku, bet paļahwahs uſ ſawu leelo bagatibu; tas bija warens ſawâ ļaunumâ. 49,7. Jſab. 31,24.

10. Bet es buhſchu kà ſalſch eljes-koks Deewa-namâ, es paļaujos uſ Deewa ſchehlaſtibu muſchigi muhſcham. 92,13—15.

11. Es tew pateikſchu muhſcham, ka tu to eſi darijis, un gaidiſchu uſ tawu wahrdu, jo tas ir labs preekſch taweem ſwehteem. 37,5. 54,8.

53. dſeeſma.

Par zilweku ſamaitaſchanu un peſtiſchanu.

1. Dahwida mahzibas dſeeſma. Dſeedataju wadonam ar ſtabulehm. 14.

2. Gekis ſaka ſawâ ſirdî: Deewa newaid. Tee ſamaitajahs un ſagahnahs ar taiſnibu, naw neweena, kas labu dara.

3. Deews ſkatahs no debeſihm uſ zilweku behrneem, redſet, waj jele kas eſus prahtigs, kas Deewu meklè.

4. Bet tee wiſi atkahpuſchees, tee kopâ ſamaitajuſchees; naw, kas labu dara, it neweena. Rom. 3,10.

5. Waj tad to ne-atſihſt tee ļauna-daritaji, kas manus ļaudis ehd, kà ehd maiſi, bet Deewu tee nepeeſauz.

6. Tad teem uſtrita bailes, kur bailes nebija; jo Deews iſklihdinaja tawu ſpaiditaju kaulus; tu tos liki ļaunâ, jo Deews tos bija atmetis. Sak. 28,1.

7. Ak, kaut Jſraëļa peſtiſchana nahktu no Zianas! Kad Deews nowehrſihs ſawu ļauſchu zeetumu, tad Jehkabs preezafees un Jſraëls lihgſmoſees.

54. dſeeſma.

Luhgſchana pehz paļihga un iſglahbſchanas.

1. Dahwida mahzibas dſeeſma. Dſeedataju wadonam, uſ koklehm. 52,1.

2. Kad Siweeſchi nahza un Saulam ſazija: waj Dahwids pee mums naw apſlehpees? 1 Sam. 23,19. 26,1.

3. Ak Deews, atpeſti mani zaur ſawu wahrdu un neſ man teeſu zaur ſawu waru. 25,11. 82,3.

4. Ak Deews, klauſi manu luhgſchanu, leez wehrâ, ko mana mute runâ. 4,2.

5. Jo ſweſchineeki zelahs pret mani, un breeſmigi laudis meklè manu dwehſeli; tee netur Deewu preekſch ſawahm azihm. (Sela.) 10,16. 86,14. 120,5.

6. Redſi, Deews man ir par palihgu; tas Kungs ir tas, kas manu dwehſeli uſtur. 97,10.

7. Winſch maksahs to launumu maneem waidneekeem; iſdeldè tos pehz tawas uſtizibas.

8. Tad es tew upureſchu ar labu prahtu, es pateikſchu, Kungs, tawam wahrdam, ka tas ir tik labs. 52,11, 54,3. 3 Moſ. 7,16. 22,21. 23.

9. Jo winſch mani iſglahbis no wiſahm behdahm, ka mana azs ar preeku uſluhko manus eenaidneekus. 50,11.

55. dſeeſma.

Luhgſchana pret wiltigeem brahleem.

1. Dahwida mahzibas dſeeſma, dſeedataju wadonam, uſ koklehm. 54,1.

2. Greeſees, ak Deews, pee manas luhgſchanas un neapſlehpees no manahm ſirdsnopuhtahm.

3. Leez mani wehrâ un paklauſi mani; es eſmu pilns nemeera ſawâs raitâs, ka man ſanopuhſchc

4. Tapehz ka eenaidneeks kleedſ un beſdeewigais ſpaida; jo tee gahſch poſtu uſ mani un eenihſt mani ar duſmahm.

5. Mana ſirds mozahs eekſch manis, un nahwes iſbailes man uſkrituſchas. 18,5.

6. Trihzeſchana un drehbeſchana man uſgahjuſi, un bailes man uſbrukuſchas. Ezek. 7,18.

7. Es ſaziju: kaut man buhtu ſpahrni kà balodim; es gribetu ſkreet, kur waretu palikt. Eſ. 60,8.

8. Redſi, es tahlu nobehgtu un lapmeſtos tukſneſi. (Sela.) Jahn. parahd. 12,14.

9. Steigſchus es iſglahbtos no bahrgas aukas un wehtras. Eſ. 25,4.

10. Aprihj tos, Kungs, ſajauz winu mehles; jo es redſu waras-darbus un kildas pilſehtâ. 1 Moſ. 11,7. 2 Sam. 15,31.

11. Deenahm nakkihm tahdas leetas ir pa winas muhreem, un netaiſniba un waras-darbs ir winas widû.

Augſt. dſ. 3,3.

12. Poſts tur eekſchâ, pahreſtiba un wiltiba ne-atſtahjahs no winas eelahm.

13. Jo tas naw eenaidneeks, kas mani apkauno, to es waretu paneſt; tas naw mans nihdetajs, kas pret mani leelahs, preekſch ta es waretu apſlehptees;

14. Bet tu eſi zilweks no

manas lahrtas, mans beedris un mans draugs.
2 Sam. 15, 12. 31. 41, 10.

15. Mehs kopâ mihli ſarunajamees un kopâ gahjahm Deewa namâ. 42, 5.

16. Lai nahwe teem uſbruht, lai tee dſihwi nogrimſt ellê, jo blehdibas ir eekſch wiņu dſihwokleem paſchâ wiņu widû. 4 Moſ. 16, 33.

17. Bet es peeſaukſchu Deewu, un tas Kungs mani iſpeſtihs.

18. Wakarôs un rihtôs un deenas widû es nopuhtiſchos un ſchehloſchos, tad wiņſch klauſihs manu balſi.
Dan. 6, 10.

19. Wiņſch uſ meeru atpeſti manu dwehſeli no teem, kas pret mani karo, jo to ir leels pulks man pretim. 3, 2.

20. Tas ſtiprais Deews, kas muhſcham paleek, mani paklauſihs un tos paſemos. (Sela.) Jo tee nemaſ ne-atgreeſchahs un Deewu nebihſtahs!
9, 5. Jer. 2, 30. 5, 3.

21. Jo tee peeleek ſawas rokas pee wiņa draugeem un ſagahna wiņa deribu. 35, 20.

22. Wiņu mute ir glumaka nekà ſweeſts, bet wiņu ſirdî ir karſch; wiņu wahrdi ir mihkſtaki ne kà eļļe, un ir tatſchu pliki ſobeni. 57, 5. Sal. 5, 3. 4. Jer. 9, 8.

23. Met ſawu naſtu uſ to Kungu, tas tewi uſturehs; wiņſch ne muhſcham nekaus, ka taiſnais ſchaubahs. 37, 5.

24. Bet tu, ak Deews, tos nometiſi dſiļâ bedrê. Tee afinskahrigee un wiltneeki nepanahks ne puſmuhſchu; bet es uſ tewi paļaujos. 5, 7.

56. dſeeſma.

Luhgſchana pret waijatajeem.

1. Dahwida ſirds-dſeeſma dſeedataju wadonam, pehz: „mehmais balodis ſweſchumâ“; kad Wihliſti Gatâ wiņu bija ſanehmuſchi. 16, 1. 22, 1. 1 Sam. 21, 11.

2. Apſchehlojees par mani, ak Deews, jo zilweki mani grib apriht; zauru deenu pretineeks mani apbehdina. 124, 3.

3. Mani eenaidneeki zauru deenu mani grib apriht, jo daudſ ir, kas manim preti ſtahw lepnibâ.

4. Baiļu deenâ es uſ tewi paļaujos.

5. Eekſch Deewa es ſlaweſchu wiņa wahrdu, es paļauſchos uſ Deewu un nebihſchos; ko meeſa man darihs? 56, 11. 12.

6. Zauru deenu tee pahrgroſa manus wahrdus, wiſas wiņu domas pret mani ir uſ launu.

7. Tee turahs kopâ un gluhn, tee apſarga manas pehdas, it kà kas pehz manas dwehſeles tihko.

8. Waj tad tee ar tahdu nehbſees? Gahſ ſe-

mê, ak Deews, tos laudis eekſch dufmibas! 55,24. 59,12.

9. Tu ſkaiti manas behgſchanas, ſanem traukâ manas aſaras; waj tahs naw tawâ grahmatâ? 139,16.

10. Tad mani eenaidneeki greeſiſees atpakaļ tai deenâ, kad es ſaukſchu; to es ſinu, ka Deews ir ar mani.

11. Eekſch Deewa es ſlaweſchu to wahrdu, eekſch ta Kunga es ſlaweſchu to wahrdu. 56,5.

12. Es paļauſos uſ Deewu, es nebihſchos; ko zilweki man war darit? 118,6. Ebr. 13,6.

13. Tew, Deews, es eſmu apſolijees, tew es makſaſchu pateizibas upurus. 50,14.

14. Jo tu manu dwehſeli eſi iſglahbis no nahwes, ir manu dwehſeli no ſlihdeſchanas, ka es preekſch Deewa waiga ſtaigaju dſihwibas gaiſmâ? 17,5. 27,13. 116,8.9.

57. dſeeſma.

Luhgſchana pret eenaidneeku breeſmibu.

1. Dahwida firds-dſeeſma. Dſeedataju wadonam, pehz: „neſamaitâ"; kad tas no Saula behdſa alâ. 56,1. 1 Sam, 22,1. 24,4.

2. Apſchehlojees par mani, ak Deews, apſchehlojees par mani, ju uſ tewi zerè mana dwehſele, un apakſch tawu ſpahrnu ehnas es gribu zeret, kamehr nelaime buhs pahrgahjuſi. 61,5. Eſ. 26,20.

3. Es peeſaukſchu Deewu, to wiſu-augſto, ſtipro Deewu, kas par mani wiſu iſdarihs. 138,8.

4. Winſch ſuhta no debeſihm un palihdſ manim, un apkauno manu aprijeju. (Sela.) Deews ſuhta ſawu ſchehlaſtibu un pateeſibu. 40,11.

5. Mana dwehſele ir ſtarp lauwahm; es gulu ſtarp zilweku behrneem kà ſtarp leeſmahm; winu ſobi ir ſchkehpi un bultas, un winu mehle aſs ſobins. 7,3. 55,22. 59,8.

6. Parahdi, Deews, ſawu augſtibu pahr debeſihm, un ſawu godibu pahr wiſu paſauli! 8,2.

7. Tee iſpleſch tihklu maneem ſoleem, mana dwehſele ir nospeeſta; manâ preekſchâ tee bedri rakuſchi, paſchi krituſchi eekſchâ. (Sela.) 7,16. 31,5.

8. Mana ſirds ir droſcha, Deews, mana ſirds ir droſcha, es dſeedaſchu un ſlaweſchu.

9. Uſmoſtees, mans gods, uſmoſtaitees, ſtabules un kokles, es uſmodiſchos ar rihta blahſmu. 16,9. 33,2.

10. Es tewpateikſchu, Kungs, ſtarp teem laudihm, es tewi ſlaweſchu ſtarp tautahm. 18,50.

11. Jo tawa ſchehlaſtiba ir leela lihdſ debeſihm, un tawa pateeſiba lihdſ padebeſcheem. 36,6.

12. Parahdi, Deews, ſawu augſtibu pahr debeſihm, ſawu godibu pahr wiſu paſauli. 57,6.

58. dſeeſma.

Luhgſchana pret netaiſneem.

1. Dahwida ſirds-dſeeſma. Dſeedataju wadonam, pehz: „neſamaitâ.“ 57,1.

2. Waj tad juhs eſat mehmi, ka nerunajat taiſnibu un pareiſi teeſajat, juhs zilweku behrni? 82,6.7. Sak. 31,8.9

3. Teeſcham, ſawâ ſirdî juhs darat netaiſnibu wirs ſemes, ar ſawahm rokahm juhs dſenatees uſ waras darbu.

4. Beſdeewigee maldahs no mahtes klehpja, kas melus runà, alojahs no paſchahm mahtes meeſahm. 51.7

1 Moſ. 8.21.

5. Teem ir tahds niknums kà tſchuhſku dſelons, kà kurlai odſei, kas ſawu auſi aiſbahſch, 140,4.

6. Ka ta nedſird wahrdotaja balſi, kas labi maht apwahrdot. Mahz. 10,11.

7. Ak Deews, ſalauſi wineem ſobus mutê, ak Kungs, iſrauj jauno lauwu dſeroklſchkus! 3,8. Jſab. 29,17.

8. Lai tee iſſchkihſts kà uhdens, kas notek; kad tee uſweļ ſawas bultas, tad lai tahs ir kà aplauſtas, 2 Sam. 14,14.

9. Jt kà gleemeſis, kas iſtuhſt, tà lai tee iſgaiſt, it kà ſeewas nelaika behrns, ta lai tee neredſ ſaules. Jſab. 3,16. Mahz. 6.3.

10. Pirms juhſu ehrkſchki dabuhs aſus galus, winſch tos aiſraus dſihwus, kà ar karſtu duſmibu.

11. Tas taiſnais preezaſees, kad winſch redſ atreebſchanu, winſch maſgahs ſawas kahjas beſdeewigo aſinis. 68,24.

12. Un zilweki ſazihs: tam taiſnam buhs augli; teeſcham, Deews ir ſogis wirs ſemes. 7,9. Ef. 3,10.

59. dſeeſma.

Luhgſchana pret waijatajeem.

1. Dahwida ſirds-dſeeſma, pehz: „neſamaitâ“; kad Sauls noſuhtija, apwaktet to namu, ka winu nokautu. 58.1.

1 Sam. 19,11.

2. Jſglahb mani, mans Deews, no maneem eenaidneekeem, paſargi mani no teem, kas pret mani zeļahs.

3. Jſglahb mani no launadaritajeem un atpeſti mani no aſins-laudihm.

4. Jo redſi, tee gluhn uſ manu dwehſeli, wareni ſapulzejahs pret mani, lai gan neeſmu grehkojis nedſ noſeedſees, ak Kungs!

5. Bez wainas tee tek un ſataiſahs. Uſmoſtees man palihgâ un ſkatees! 44,24

6. Tu, ak Kungs, Deews Zebaot, Jſraëla Deews, uſmoſte wiſus pa-

ganus, ne-apſchehlojees par neweenu, kas tik wiltigi dodahs uſ netaiſnibu. (Sela.)

7. Wakarâ tee atnahk, ruhz kà ſuni, un teka apkahrt pa pilſehtu. 59,15.16.

8. Redſi, tee ar ſawu muti plukſchk, ſobini ir winu luhpâs, jo — kas to dſird? 57,5. 64,6.

9. Bet tu, Kungs, par teem ſmeeſees, tu apmehdiſi wiſus paganus. 2,4. Sak.1,26.

10. Pret winu waru es gaidiſchu uſ tewi, jo Deews ir mans patwehrums.

11. Deews man bagatigi parahda ſawu ſchehlaſtibu, Deews man leek ar preeku uſluhkot ſawus pretineekus. 54,9. 91,8.

12. Nenokauj tos, ka mani kaudis to ne-aiſmirſt, iſklihdini tos ar ſawu waru, un nogahſ tos, ak Kungs, muhſu preekſchturamahs brunas! 56,8.

13. Tihri grehks ir winu luhpu wahrdi, tapehz lai tee top ſaguhſtiti ſawâ lepnibâ, winu lahdeſchanas un to melu pehz, ko tee runà.

14. Iſdeldè tos duſmibâ, iſdeldè tos, ka to wairs naw, un lai atſihſt, ka Deews ir walditajs eekſch Jehkaba lihdſ paſaules galam. (Sela.) 9,21.

15. Wakarâ tee atnahk, ruhz kà ſuni, un teka apkahrt pa pilſehtu.

16. Tee rp un turp baribas pehz, un kad naw pa-ehduſchi, paleek pa nakti.

17. Bet es dſeedaſchu no tawaſtpriuma un teikſchu rihtôs tawu ſchehlaſtibu, jo tu man eſi bijis augſts patwehrums un glahbſchana behdu deenâ. 30,6.

18. No tewis es dſeedaſchu, mans ſtiprums, jo tu, Deews, eſi mans patwehrums, mans ſchehligais Deews!

60. dſeeſma.

Luhgſchana pehz Iſraëla kauſchu labklahſchanas.

1. Dahwida firds-dſeeſma. Dſeedataju wadonam, eemahzit pehz: „lilija ir leeziba“; 59,1. 80,1. 2 Sam.1,18.

2. Kad winſch kawahs ar Sihreeſcheem no Meſopotamijas uu ar Sihreeſcheem no Zobas, un Joabs nahza atpakaļ un ſakawa no Edomeeſcheem diwipadſmit tuhkſtoſchus ſahls leijâ. 2 Sam.8,13. 10,1.18. 1 Laik.10,3.

3. Deews, tu muhs eſi atmetis, iſkaiſijis, tu eſi bijis duſmigs, greeſees atkal pee mums.

4. Tu ſemi eſi kuſtinajis un ſchkehlis, dſeedini winas plihſumus, jo wina ſchaubahs. Es.24,19.20.

5. Tu ſaweem kaudihm gruhtumu eſi lizis redſet, ar reibuma wihnu tu muhs eſi dſirdinajis. 75,9.

6. Teem, kas tewi bihſtahs,

tu eſi dewis karogu, zeltees pateeſibas labad. (Sela.) 20,6. Eſ. 11,10. Rom. 15,8.

7. Kai tawi mihlee taptu atſwabinati, tad palihdſi nu ar ſawu labo roku un paklauſi muhs! 108,6.

8. Deews runà ſawâ ſwehtâ weetâ, par to es preezajos; es daliſchu Sikemi un mehroſchu Sukota leiju. 89,36. Sog. 8,5.

9. Gileads man peeder, ir Manaſus man peeder, un Ewraïms ir manas galwas ſtiprums, Juhda ir mans waldibas ſiſlis. 1Moſ. 49,10. 2 Sam. 2,9.

10. Moabs ir mans maſgajamais trauks; ſawu kahju es ſteepju pahr Edomu; tu, Wihliſtu ſeme, kleedſi par mani! 2Sam. 8,1. 2,14.

11. Kas mani wadihs tai ſtiprâ pilſehtâ? 31,22.

12. Waj ne tu, Deews, kas muhs biji atmetis un ne-iſgahji, ak Deews, ar muhſu karaſpehku? 44,10.

13. Dod mums palihgu behdu laikâ, jo zilweku peſtiſchana naw nekas. 118,8,

14. Ar Deewu darifim ſtiprus darbus. Winſch famihdihs muhſu pretineekus. 44,6.

61. dſeeſma.

Luhgſchana par walditajeem.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam, uſ kollehm.

2. Klauſi, ak Deews, manu ſaukſchanu, nem wehrâ manu luhgſchanu. 5,2 ꝛc.

3. No ſemes gala es tewi peeſauzu, kad mana ſirds behdajahs; wadi tu mani uſ akmins-kalnu, jo man tas par augſtu. 27,5. 42,7.

4. Jo tu man eſi patwehrums, ſtiprs tornis pret maneem eenaidneekeem. 71,3.

5. Es paliſchu tawâ dſihwoklî muhſchigi, es patwehrſchos tawu ſpahrnu pawehnî. (Sela.) 15,1. 36,8. 63,8.

6. Jo tu, Deews, eſi klauſijis manas ſoliſchanas, tu dewis mantibu teem, kas tawu wahrdu bihſtahs.

7. Tu wairoſi kehninam dſihwibas laiku; wina gadi paliks lihdſ radu radeem. 21,5.

8. Winſch ſehdehs muhſchigi Deewa preekſchâ; parahdi winam ſchehlaſtibu un pateeſibu, kas winu paſarga. 57,4. 2 Sam. 7,18.

9. Tad es dſeedaſchu tawam wahrdam muhſchigi, lai es maksajuſawus ſolijumus deenu no deenas. 65,2. Jſab. 22,27.

62. dſeeſma.

Eepreezinaſchana pret eenaidneekeem.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam, Jedutunam. 39,1.

2. Teeſcham, mana dwehſele ir kluſu uſ Deewu, no wina nahk mana peſtiſchana. 37,7.

3. Teeſcham, winſch ir mans [illegible] un mans peſti-

taſs, mans patwehrums, ka es daudſ neſchaubiſchos. 62,7.

4. Zik ilgi juhs wiſi weenam krihtat wirſù, to ſatreezeet kà eelihkuſchu ſeenu uneedauſitu muhri? Ez.30,13.

5. Wini uſ to ween domà, winu nogahſt no wina godibas; teem patihk meli; ar ſawu muti tee ſwehti, bet ſirdsdibinâ tee lahd. (Sela.) 28,3.

6. Teeſcham, mana dwehſele, eſi klußu uſ Deewu, jo no wina ir mana zeriba.

7. Winſch ween ir mans akmins-kalns un mans peſtitajs, mans patwehrums, ka es neſchaubiſchos, 18,2.

8. Pee Deewa ir mana peſtiſchana un mans gods, mana ſtipruma klints, mana zeriba ſtahw uſ Deewu. 3,4.

9. Zerejeet uſ winu weenumehr, juhs kautini, iſgahſeet ſawu ſirdi wina preekſchâ; Deews mums ir par patwehrumu. (Sela.) 42,5.

1 Sam.1,15.

10. Teeſcham, zilweku behrni naw nekas, leeli kaudis ir neleetiba; uſ ſwareem likti tee kopâ buhtu weeglaki ne kà wehjſch. 4,3. 146,3.4.

11. Nepakaußatees uſ netaiſnibu un uſ laupijumu neleekat tukſchu zeribu; kad bagatiba wairojahs, tad nedodatees uſ to ar ſawu ſirdi.

49,7. 1 Tim.6,9.17.

12. Deews weenu wahrdu ir runajis, ko daſchkahrt eſmu dſirdejis, ka Deews ir warens.

Jjob.39,35.

14 Un tu, ak Kungs, eſi ſchehligs, jo tu maksà ikweenam pehz wina darba.

Mat.16,27. Rom.2,6.

63. dſeeſma.

Sirds-kahroſchana pehz ihſtenas Deewa-kalpoſchanas.

1. Dahwida dſeeſma, kad winſch bija Juhda-tukſnesî.

1 Sam.22,5. 23,14. 15. 24,1.

2. Ak Deews! Tu eſi mans ſtiprais Deews, tewi es mekleju paſchâ rihtâ, pehz tewis ſlahpſt manai dwehſelei, pehz tewis ilgojahs mana meeſa kauſâ un iſkaltuſchâ ſemê, kur uhdens newaid. 143,6.

3. Tà es ſwehtâ weetâ pehz tewis eſmu ſtatijees, redſet tawu ſpehku un tawu godibu.

26,8.

4. Jo tawa ſchehlaſtiba ir labaka ne kà dſihwiba; manas luhpas tewi ſlawè.

5. Tà es tewi gribetu teikt muhſcham un pazelt ſawas rokas tawâ wahrdâ. 119,48.

6. Tad mana dwehſele taptu pa-ehdinata kà ar taukumeem un gahrdumeem, un mana mute tewi ſlawetu ar preezigahm luhpahm. 65,5.

7. Es tewi peeminu apguldamees, un uſmoſdamees es domaju uſ tewi. Mat.14,25.

8. Jo tu eſi mans palihgs, un tawu ſpahrnu pawehnî es dſeedaſchu preezigi. 61,5.

9. Mana dwehſele tewim peekeraħs, tawa labà roka mani tura. 89,22.

10. Bet tee, kas manu dwehſeli meklè iſpoſtit, nogrims paſchôs ſemes dſiłumôs. 55,96. Ez. 32,18,24.

11. Tos nodos ſobina aſminim un tee buhs lapſahm par baribu.

12. Bet kehninſch preezaſees eekſch Deewa; kas pee ta ſwehrè, tas leelifees; melkułu mute taps aiſbahſta. 5 Moſ. 6,13. 2 Sam. 15,21.

64. dſeeſma.

Luhgſchana par dſihwibas un labas ſlawas uſtureſchanu.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

2. Klauſi, ak Deews, manu balſi, kad es ſchehlojos; paſargi manu dſihwibu no eenaidneeku breeſmibas.

3. Apſlehp mani no łaunu łauſchu padomeem, no łaundarritaju trakoſchanas. 27,5. 31,11.

4. Tee ſawas mehles trin kà ſobinu, un uſwelk ſawas bultas, ſawus ruhtos wahrdus, 59,8. 120,4.

5. Schaut ſlepeni nenoſeedſigam; tee ſchauj winam peepeſchi un nebihſtahs. 11,2.

6. Tee eedroſchinahs paſchi łaunâ padomâ, tee runà, ſlepeni liſt walgus, un ſaka: kas to redſehs? 94.7.

7. Tee domà uſ wiſadu blehdibu, teem gataws ir winu gudrais padoms, prahtu un ſirdi neweenam newar iſdibinat.

8. Bet Deews ar bultu tos ſchaus peepeſchi, ka teem gan ſahpehs.

9. Zaur ſawu paſchu mehli tee taps apgahſti; ikkurſch, kas uſ teem ſkatahs, behgs. 22,8. 141,10.

10. Un wiſi zilweki bihſees un ſazihs; to Deews ir darijis, un ſapratihs, ka tas ir wina darbs.

11. Tas taiſnais preezaſees eekſch ta Kunga, un pałauſees uſ winu, un wiſi ſirds-ſtaidree teiktin teikſees.

65. dſeeſma.

Pateikſchana par Deewa labdarſchanahm.

1. Dahwida dſeeſma. Dſeedataju wadonam.

2. Deews, kluſibâ eekſch Zianas tu topi ſlawets, un ſolijumi tewim top makſati. 50,14. 62,2.

3. Tu paklauſi luhgſchanas, wiſa meeſa nahk pee tewis. 145,21.

4. Noſeegumi muhs ir pahrwahrejuſchi, — muhſu pahrkahpumus, tos tu ſalihdſini!

5. Swehtigs tas, ko tu iſredſi, un kam tu wału dodi pee tewis nahkt un dſihwot tawôs pagalmôs; mehs tapſim paehdinati no tawa nama labuma tawâ ſwehtâ dſihwoklî. 15,1. 36,9.

6. Pallauſi muhs pehz tahs taiſnibas, kas brihniſchkas leetas dara, ak Deews, muhſu peſtitajs, tu patwehrums wiſahm ſemes robeſchahm, un teem, kas tahlu pee juhras dſihwo. 45,5. 106,22.

7. Tu ſtiprini kalnus ar ſawu ſpehku, tu apjoſees ar waru. 18,40.

8. Tu klufini juhras kaukſchanu, wiņas wilņu kaukſchanu un kauſchu trokſni, 89,10. Eſ. 17,12.13.

9. Ka tee, kas dſihwo tanis robeſchâs, bihſtahs no tawahm ſihmehm. Tu eepreezini wiſu, kas kuſt, wakarâ un rihtâ. 104,20—23.

10. Tu peemekle ſemi un to dſirdini un to dari loti bagatu. Deewa upite ir uhdens pilna. Tu leez wiņu labibai labi iſdotees, jo tà tu ſemi apkopi. 46,5. 1 Moſ. 2,10. 5 Moſ. 11,10 ꝛc. Rut. 1,6.

11. Tu ſlazini wiņas wagas, un leez leetum liht uſ wiņas arumeem; tu tos dari mihkſtus zaur lahſehm, tu ſwehti wiņas aſnus. 67,7.

12. Tu puſchko gadu ar ſawu labumu, un tawas pehdas pil no taukumeem. 61,2.

13. Tukſneſcha ganibas pil un pakalni ar preeku ir apjoſti. 35,1.2.

14. Lauki ir apgehrbti ar ganameem pulkeem, un leijas ar labibu apklahtas, ka gawilè un dſeed.

66. dſeeſma.

Deewa ſchehlaſtibas ſlawa un teiſchana.

1. Dſeeſma dſeedataju wadonam.

Gawilejeet Deewam, wiſa ſeme! 98,4.

2. Dſeedait wiņa wahrda godibai, teizeet wiņa godu.

3. Sakait uſ Deewu: kahds bijajams tu eſi ſawôs darbôs! Tawi eenaidneeki tewim padoſees tawas leelahs waras pehz.

4. Lai wiſa ſeme tewi peeluhdſ un tew dſeed, lai dſeed tawam wahrdam! (Sela.)

5. Nahzeet un raugait Deewa darbus. Wiņſch ir bijajams ſawôs darbôs pee zilweku-behrneem. 46,9.

6. Wiņſch pahrwehrtija juhru par ſauſumu, kahjahm wareja eet zaur upi; par to mehs eekſch wiņa preezajamees. 2 Moſ. 14,21.22. Joſ. 3,16.17.

7. Wiņſch walda muhſchigi ar ſawu ſpehku, wiņa azis raugahs uſ tautahm, wiņſch atkahpejeem nelauj paaugſtinatees. (Sela.) 11,4

8. Teizeet muhſu Deewu, juhs tautas, leekat dſirdet wiņa teikſchanas ſlawu.

9. Wiņſch uſtur dſihwas muhſu dwehſeles un neleek ſlihdet muhſu kahjahm. 56,14.

10. Jo tu, Deews, muhs eſi pahrbaudijis; tu muhs eſi kauſejis, kà ſudrabu kauſè. 12,7. Eſ. 48,10. Sak. 17,3.

11. Tu mums eſi lizis eekriſt walgôs, uſ muhſu muguru tu eſi lizis grûhtu naſtu. 68,20.

12. Tu zilweķeem eſi lizis zeltees pahr muhſu galwu; mehs bijahm nahkuſchi uguni un ûdeni, bet tu muhs eſi iſwedis pee atſpirgſchanas.

Eſ. 43,2. 51,23.

13. Es eeſchu tawâ namâ ar dedſinajameem upuŗeem, es tew makſaſchu ſawu apſolijumu, 116,18.

14. Uſ ko manas lûpas ir atdarijuſchahs, un ko mana mute runajuſi, kad man bija bail. Sog. 11,35.

15 Es tew upureſchu taukus dedſinajamus upuŗus ar kwehpinaſchanu no auneem; es tew upureſchu wehrſchus ar ahſcheem. (Sela.) 3 Moſ. 1,13. 3,11.

16. Nahzeet, klauſaitees wiſi, kas Deewu bihſtatees: es jums iſteikſchu, ko winſch darijis pee manas dwehſeles. 34,12.

17. Winu es peeſauzu ar ſawu muti, un winſch tapa ſlawets no manas mehles.

18. Ja es netaiſnibu atraſtu ſawâ ſirdi, kad tas Kungs mani nebuhtu klauſijis. 17,1.

Sak. 28,9. Jahn. 9,31.

19. Bet teeſcham, Deews ir klauſijis, manas lûgſchanas balſi winſch nehmis wehrâ.

20. Slawets Deews, kas naw atmetis manu lûgſchanu, nedſ nowehrſis ſawu ſchehlaſtibu no manis.

67. dſeeſma.

Lûgſchana un pateikſchana par Deewa bagato ſwehtibu.

1. Dſeeſma dſeedataju wadonam, dſeedama uſ ſtyklehm.

2. Lai Deews par mums apſchehlojahs un muhs ſwehti, lai winſch apgaiſmo ſawu waigu pahr mums! (Sela.) 4 Moſ. 6,24. 26.

3. Ka wirs ſemes taws zelſch top ſinams, ſtarp wiſeem paganeem tawa peſtiſchana. 98,3.

4. Tew, Deews, pateiz laudis, tew pateiz wiſi laudis. 45,18.

5. Tautas preezajahs un gawilè, ka tu ar taiſnibu teeſâ laudis un wadi tautas ſemes wirſû. 96,13.

6. Tew, Deews, pateiz laudis, tew pateiz wiſi laudis.

7. Seme iſdod ſawus augļus; Deews, muhſu Deews, ſwehti muhs! 85,13.

8. Swehti muhs, Deews, un wiſi ſemes gali lai winu bihſtahs! 96,9.

68. dſeeſma.

Tas Kungs ſtiprina ſawu walſtibu leelâ warâ un ſpehkâ.

1. Dahwida dſeeſma, dſeedataju wadonam dſeedama.

2. Lai Deews zelahs, ka wiņa eenaidneeki top iſklihdinati, un wiņa nihdetaji behg wiņa preekſchâ. 4 Moſ. 10,35.

3. Kâdſen tos, it kâ duhmi to waſks uguni

top kaufets, tàpat beſdeewigee ees bojâ Deewa preekſchâ.
Dſ.13,3.

4. Bet taiſnee preezafees un lihgſmofees Deewa preekſchâ, un no ſirds dibina preezafees.
32,11.

5. Dſeedait Deewam, dſeedait wiņa wahrdam, ſataiſeet zelu tam, kas brauz pa tukſnescheem. Wiņa wahrds ir Kungs, — un lihgſmojatees wiņa preekſchâ. 68,8. Ef.40,3.
57,14.

6. Wiņſch ir bahriņu tehws un atraitņu teeſneſis, wiņſch ir Deews ſawâ ſwehtâ dſihwoklî, 10,14. 2 Moſ.22,22.

7. Tahds Deews, kas weentuļeem dod namâ dſihwot, kas zeetumneķus iſwed pee labklahſchanahs; bet atkahpejeem iadſihwo tukſchumâ. 68,19.
113,9. 140,7.

8. Deews, kad tu gahji ſawu lauſchu preekſchâ, kad tu ſtaigaji tukſneſi, (Sela.)
2 Moſ.13,20.21. 1 Sam.8,20

9. Tad ſeme drebeja un debeſis pileja Deewa preekſchâ, ir tas Sinaĩ, ta Deewa preekſchâ, kas ir Iſraëla Deews.
2 Moſ.19,16.19. Sog.5,4,5.

10. Tu, Deews, dewi noliht bagatam leetum; ſawu eemantojamo teeſu, kas bija noguruſi, tu ſpirdſinaji,
28,9. 2 Moſ.16,4.

11. Ka tawa draudſite tur war dſihwot; tu, Deews, atſpirdſini behdigos ar ſawu labumu.

12. Tas Kungs dod wehſti ar leelu pulku preezas-fludinataju. 68,26. Ef.40,9.

13. Kara-ſpehku kehniņi behdſa, tee behdſa, un nama dſihwotaja iſdalija laupijumu.
2 Sam.1,24.

14. Kad lehgeri eſat apmetuſchees, tad juhs ſpihdeet kà baloſchu ſpahrni ar ſudrabu apklahti, un kam ir ſpalwas kà ſalgans ſelts. 1 Moſ.49,14.
Sog.5,16.

15. Kad tas Wiſuwarenais tur kehniņus iſkaiſa, tad ir balts kà ſneegs uſ Salmona.
Neëm.9,22.

16. Deewa kalns ir Baſanas kalns, kalns ar daudſ wirſotnehm ir Baſanas kalns.

17. Kapehz juhs apſkauſchat, juhs augſtee kalni to kalnu, kur Deewam patihk mahjot? Teeſcham, tas Kungs tur dſihwos muhſcham. 78,68.

18. Deewa ratu ir daudſ tuhkſtoſchu tuhkſtoſchi, tas Kungs ir wiņu widû, it kà uſ Sinaĩ ſawâ ſwehtumâ.
5 Moſ.38,2. 2 Kehn.6,17. Dan.7,10.

19. Tu eſi uſkahpis augſtibâ, zeetumu tu eſi wedis zeetumâ, par dahwanahm tu eſi dabujis zilwekus, ir atkahpejus, ka tee dſihwo, ak Kungs Deews. 47,6. 68,7. Ewej.4,8.
Koloſ.2,15. Ap.2,33. Jahn.1,16.

20. Slawets lai ir tas Kungs, ik deenas wiņſch

nef muhfu nastu; Deews ir muhfu pestischana. (Sela.) 66,11. Jjab.5,18. 1 Kor.1,13.

21. Deews mums ir Deews, kas pilnigi ispesti, un pee ta Kunga Kunga ir isweschana no nahwes. Jahn.parahd.1,8.

22. Teescham, Deews sadausihs peeri saweem eenaidneekeem, un matu pilno galwu teem, kas staigà sawôs noseegumôs. 110,6.

23. Tas Kungs saka, es atwedischu, es atwedischu atkal no Bahsanas, es atwedischu atkal no juhras dsiłumeem. 2 Mos.14,29. 4 Mos.21,33.

24. Tadehł tu mehrksi sawu kahju eenaidneeku asinîs, un tawi suni tahs laisihs. 58,11.

25. Tawi gahjumi, ak Deews, top redseti, mana stiprà Deewa, mana kehnina, gahjumi swehtâ weetâ.

26. Dseedataji eet papreekschu, spehletaji pakał bungotaju meitu starpâ.

27. Teizeet Deewu, to Kungu, draudses sapulzê, juhs, kas no Jsraëła awota. Es.48,1. Rom.1,3.4. 9,5.

28. Tur par teem walda masais Benjamins, Juhda leelkungi ar saweem pulkeem, Sebulona leelkungi, Nawtalus leelkungi. 5 Mos.33,12. 1 Sam.9,21. Es.9,1. Wihl.3,5. 1 Kor.15,8 ꝛc.

29. Taws Deews ir pawehlejis tawai walstij buht stiprai; stiprini, ak Deews tu mums par labu esi darijis. 54,8.

30. Tawa nama dehł Jerusalemê kehnini tew atnesihs dahwanas. 72,10.15.

31. Rahj to swehru needrês, to wehrschu pulku ar tautu teleem, lai tee semê metahs ar sudraba gabaleem. Winsch isklihdina tautas, kam tihk karot. 22,13. Jjab.40,16. Es.29,3.

32. Leeli kungi nahks no Egiptes, Moru-seme steigsees, issteept sawas rokas us Deewu. Es.11,11. 19,21. 45,14.

33. Juhs pasaules walstis, dseedat Deewam, dseedat tam Kungam, (Sela).

34. Tam, kas brauz pa debesu debesihm, kas no eesahkuma. Redsi, winsch dos sawam pehrkonim spehzigu skanu. 29,4. 1 Kehn.8,27.

35. Dodeet Deewam godu! Wina augstiba ir pahr Jsraëli, un wina spehks pahr augsteem padebescheem. 29,1. 5 Mos.33,26.

36. Deews, tu esi bijajams is sawas swehtahs weetas, tu stiprais Jsraëła Deews. Winsch dod teem łaudihm stiprumu un spehku, — slawets lai ir Deews! 29,11.

69. dseesma.

Luhgschana zeeschanas laikâ.

1. Dahwida dseesma. Dseedataju wadonam, pehz: „li-
[illegible] 45,1.
[illegible]ws, palihds man; jo

uhdeni ir nahkuſchi lihdſ paſchai dwehſelei. Jon. 2, 6.

3. Es grimſtu dſiłôs dubłôs, kur newar ſtahwet, es eſmu nahzis dſiłôs uhdenôs un wilni mani apkłahj. 40, 3. 144, 7.

4. Es eſmu peekuſis no ſawas kaukſchanas, mans kakls ir aiſſmazis, manas azis ihgſt, — tomehr es gaidu uſ ſawu Deewu. 22, 3 u. 38, 11.

5. Wairak ne kà matu uſ manas galwas ir to, kas mani beſ wainas eenihſt; wareni ir tee, kas mani grib famaitat, kas mani par nepateeſu eenihſt; man jamakſà, ko es ne-eſmu laupijis. 35, 11. 19. 38, 20. 40, 13. Jahn. 15, 25. Wihlip. 2, 6.

6. Ak Deews, tu ſini manu gekibu, un mani noſeegumi tew naw apſlehpti. 2 Kor. 5, 21.

7. Lai pee manis netop kaunâ, kas tewi gaida, ak Kungs, Kungs Zebaot! lai pee manis netop kaunâ, kas tewi meklè, ak Iſraëla Deews! Luhk. 24, 21.

8. Jo tewis pehz es eſu negodu; mans waigs ir apkłahts ar kaunu. 44, 16.

9. Es eſmu palizis ſweſchs ſaweem brahłeem un ſweſchineeks ſawas mahtes behrneem. 38, 12. Iſak. 19, 13 u. Jahn. 1, 11. 7, 5.

10. Jo karſtums tawa nama labad mani ir ehdis, un tawu ſaimot[illegible]hana ir krituſi uſ mani. Jahn. 2, 17. Rom. 15, 3.

11. Un es raudu, un mana dwehſele gawè, bet tas man ir tapis par kaunu.

12. Es eſmu apwilzis maiſu, bet es teem eſmu tapis par ſakamu wahrdu. 35, 13.

13. Kas wahrtôs ſehſch, tee plukſchk par mani, un es eſmu par ſmeeklu wihna dſehrajeem. Kaud. dſ. 3, 63.

14. Bet es tewi peeluhdſu, Kungs, peenemigâ laikâ; pehz ſawas leelahs ſchehlaſtibas, ak Deews, paklauſi mani, pestidams pehz ſawas pateeſibas. 32, 6. Eſ. 49, 8.

15. Iſrauj mani no dubłeem, ka es ne-apſlihkſtu, ka es topu iſglahbts no nihdetajeem un no dſiłeem uhdeneem. 18, 17. 18.

16. Lai uhdens-wilni mani ne-apkłahj, un dſiłumi lai mani ne-aprihj, un bedres malas lai neſagahſchahs kopâ pahr mani. 69, 3.

17. Paklauſi mani, ak Kungs, jo tawa ſchehlaſtiba ir laba; greeſees pee manis pehz ſawas leelahs ſirdsſchehlaſtibas! 63, 4. 109, 21.

18. Un ne-apſlehp ſawu waigu preekſch ſawa kalpa, jo man ir bail; ſteidſees, paklauſi mani.

19. Nahz klaht pee manas dwehſeles, atpeſti to, iſglahb mani manu eenaidneeku dehk.

20. Tu ſini manu kaunu un

manu negodu un manu apſmeeklu; wiſi mani pretineeki ir tawâ preekſchâ.

21. Kauns man lauſch ſirdi, un es nihkſtu; es gaidiju, waj kahdam nebuhtu ſchehl, bet newaid, — un uſ eepreezinatajeem, bet es ne-atronu. Raud. 1,2.9.

22. Un tee man ſchulti dod ehſt un etiki dſert, kad es gauſchi noſlahpis. Raud. 3,19. Mat. 27,34.38.

23. Lai winu galds winu preekſchâ top par walgu, par atmakſu un par ſlaſdu. Luhk. 21,34.35. Rom. 14,9.10.

24. Lai winu azis top apſtulbotas, ka tee neredſ, un lai winu gurni allaſchihn ſchaubahs. Jahn. 12,40. Luhk. 19,42.

25. Iſgahſ pahr teem ſawu duſmibu, un tawa karſta bahrdſiba lai winus ſagrahbj.

26. Winu mahja lai top par poſtaweetu, un neweena lai naw, kas dſihwo winu dſihwoklôs. Ap. darb. 1,20. Mat. 23,38.

27. Jo tee to waijà, ko tu eſi ſitis, un apſmeij mokas teem, ko tu eewainojis. Eſ. 53,4.

28. Lai teem krahjahs noſeegums uſ noſeegumu, ka tee nenahk pee tawas taiſnibas. 81,13. Rom. 1,24.

29. Iſdeldè tos no dſihwibas grahmatas, ka tee ar teem taiſneem netop uſrakſtiti. 2 Moſ. 32,32. Eſ. 4,3.

30. Bet es eſmu behdigs un moku pilns; ak Deews, tawa peſtiſchana lai mani pazel.

31. Es ſlaweſchu Deewa wahrdu ar dſeeſmu un winu pa-augſinaſchu ar pateikſchanu. 28,7.

32. Tas patiks tam Kungam wairak ne kà wehrſis, kam ragi un nagi. 50,9.13. 51,21.

33. Tee behdigee raugahs un preezajahs, un juhs, kas Deewu meklejat, juhſu ſirds dſihwos. 22,27. 1 Laik. 17,10.

34. Jo tas Kungs paklauſa nabagus, un nenizina ſawus zeetumneekus.

35. Lai winu teiz debeſis un ſeme, juhra un wiſs, kas eekſch tahs kuſtahs. 148,1.

36. Jo Deews atpeſtihs Ziānu un uſtaiſihs Juhda pilſehtas, un tee tur dſihwos un to eemantos. 51,20. Eſ. 26,1.

37. Un wina kalpu dſimums to eemantos, un kas wina wahrdu mihlo, tee tur dſihwos. 102,29.

70. dſeeſma.

Luhgſchana pehz palihga pret eenaidneekeem.

1. Dahwida dſeeſma, dſeedataju wadonam, par peeminu. 38,1.

2. Steidſees, ak Deews, mani iſglahbt, ak Kungs, man palihdſet. 40,14.

3. Lai top launâ un kaunâ apkaunoti, kas manu dwehſeli meklè, lai top atpakaļ dſihti un paleek launâ, kas preezajahs par manu nelaimi.

4. Lai tee greeſchahs atpakal ſawa launa dehļ, kas ſaka: tà, tà!

5. Eekſch tewis lai preezajahs un lihgſmojahs wiſi, kas tewi meklè; lai tee, kas tawu peſtiſchanu mihļo, weenumehr ſaka: augſti ſlawets ir Deews.

6. Bet es eſmu behdigs un nabags; — ak Deews, ſteidſees pee manis. Tu eſi mans palihgs un mans glahbejs, — ak Kungs, nekawejees!

71. dſeeſma.

Luhgſchana pehz glahbſchanas.

1. Uſ tewi, Kungs, es paļaujos, ne muhſcham neleez man palikt launâ. 31,2.

2. Iſglahb mani zaur ſawu taiſnibu un atſwabini mani, atgreeſ ſawu auſi pee manis un atpeſti mani. 31,2.3.

3. Eſi man parpatwehrumu, kur es waru dſihwot, kur weenumehr waru behgt. Tu eſi ſolijis, mani atpeſtit, jo tu eſi mans kalns un mana ſtiprà pils. 18,2.

4. Mans Deews, iſglahb mani no beſdeewigà rokas, no netaiſnà un waras-daritaja rokas,

5. Jo tu eſi mana zeriba, Kungs, Kungs, mana droſchiba no manas jaunibas.

6. Uſ tewi es eſmu paļahwees no mahtes meeſahm, tu mani eſi iſwilzis no mahtes meeſahm, mana dſeeſma tewi teiz beſ miteſchanahs. 22,10.11.

7. Es eſmu daudſeem par ehrmu, bet tu eſi mans ſtiprais patwehrums. 4,4.

8. Lai mana mute pildahs ar tawu teikſchanu, zauru deenu ar tawu godu. 51,17.

9. Ne-atmet mani wezumâ, ne-atſtahj mani, kad ſpehks man ſuhd. 64,4.

10. Jo mani eenaidneeki mani aprunà, un kas uſ manu dwehſeli gluhn, tee kopâ ſpreeſch padomu 38,13.

14. Sazidami: Deews winu ir atſtahjis, dſenaitees pakaļ, ſagrahbeet winu, jo glahbeja newaid.

12. Deews, ne-eſi tahļu no manis, mans Deews, ſteidſees man pahligâ. 70,2.

13. Lai top launâ, lai eet bojâ, kas manai dwehſelei turahs preti, ar launu un ſmeeklu lai top apſegti, kas meklè manu nelaimi. 6,24.

14. Bet es weenumehr zereſchu un wairoſchu wiſu tawu ſlawu.

15. Mana mute iſteiks tawu taiſnibu, zauru deenu tawu peſtiſchanu, jebſchu to nemahku iſſkaitit. 40,6.

16. Es ſtaigaſchu ta Kunga ſpehkâ, es peeminēſchu tawu taiſnibu, tewi ween. 66,13.

17. Ak Deews, tu mani eſi mahzijis no manas jaunibas; un lihdſ ſchim es paſludinaju tawus brihnumus. 9,2.

18. Tad nu arīdſan, kad we-

zums un ſirmi mati ir klaht, ne-atſtahj mani, ak Deews, teekams es tawu elloni buhſchu paſludinajis behrnu-behrneem un tawu ſtiprumu wiſeem pehznahkameem. 71,9.

19. Tawa taiſniba, ak Deews, ir it augſta, tu dari leelas leetas; Deews, kas ir tahds kà tu? 86,8.

20. Tu man leezi redſet daudſ behdas un mokas, tu man dariſi atkal dſihwu, un mani iſwilkſi no ſemes dſilumeem. 86,13. 1 Sam. 2,6.

21. Wairo manu godu, un eepreezini mani atkal.

22. Es tewi ari ſlaweſchu ar ſtihgu ſlanahm par tawu uſtizibu, mans Deews; es tewi ſlaweſchu ar kokleem, ak Swehtais eekſch Iſraëla. 22,4.

23. Manas lubpas gawilehs, kad es tew dſeedaſchu, ir mana dwehſele, ko tu eſi atpeſtijis.

24. Ir mana mehle tawu taiſnibu iſrunahs zauru deenu, jo tee ir tapuſchi kaunâ un apkaunoti, kas mekle manu nelaimi. 40,15.

72. dſeeſma.

Sludinaſchana par Kriſtu un wiņa walſtibu.

1. Salamana dſeeſma. 127,1.

Deews, dodi ſawas teeſas kehniņam, un ſawu taiſnibu kehniņa dehlam, 5,22.

2. Ka wiņſch tawus kaud-teeſà ar taiſnibu, un tawus behdigos ar teeſu.

3. Kalni neſihs teem kaudihm meeru, ir pakalni zaur taiſnibu. 85,12.

4. Wiņſch neſihs teeſu behdu kaudihm un palihdſehs nabagu behrneem un ſadaufihs waidneekus. 82,3.

5. Tewi bihſees, kamehr ſaule buhs un mehneſis ſpihdehs, lihdſ radu radeem. 89,37.

6. Wiņſch nolaidiſees kà leetus uſ ſahli, kà lahſes, kas ſemi ſlazina. 5 Moſ 32,2. Sog. 6,36. 37,38. Eſ. 45,8.

7. Wiņa laikâ ſeedehs taiſnais un leels meers, teekams mehneſcha wairs nebuhs. Eſ. 9,7. Mik. 4,3.

8. Wiņſch waldihs no juhras lihdſ juhrai, no tahs leelahs upes lihdſ ſemes galeem. 1 Moſ. 15,18. 2 Moſ. 23,21. Zak. 9,10.

9. Wiņa preekſchâ lozifees, kas tukſneſi dſihwo, un wiņa eenaidneeki laiſihs pihſchkus. 74,14. Eſ. 49,23.

10. Kehniņi no Tarſiſa un no tahm ſalahm atneſihs meſlus, Arabijas un Sebas kehniņi atwedihs dahwanas. 1 Moſ. 25,3. 1 Kehn. 10,1.14 ꝛc. Eſ. 60,6.9. Jſab. 1,15.

11. Wiſi kehniņi wiņa preekſchâ klaniſees, wiſi pagani wiņam kalpos. 2,8. 86,9.

12. Jo wiņſch iſglahbs to behdigo, kas ſauz, un to nabagu, kam palihga newaid. 35,10. 72,4.

13. Winſch apſchehlojees par nabagu un behdigo, un behdigo dwehſeli winſchiſglahbs.

14. Winſch atſwabinahs wiņu dwehſeles no wiltibas un waras darba, un wiņu aſinis buhs dahrgas wiņa azis. 1 Sam. 26, 21.

15. Un winſch dſihwos, un wiņam taps dots no Arabijas ſelta, un weenumehr preeſch wiņa luhgs, ikdeenas wiņu teiks. 1 Ķehn. 10, 10. Rom. 6, 9 ꝛc. Ebr. 7, 25. Parahd. 3, 17. 18.

16. Seme buhs labibas pilna lihdſ kalnu galeem, wiņas augļi wilnos it kà Lihbanus, un tee, kas pilſehtâ ir, ſaļos kà ſahle wirs ſemes. Jſaĭ. 5, 26. Jahn. 4. 35.

17. Wiņa wahrds paliks muhſchigi; kamehr ſaule buhs, wiņa wahrds auglojees, un eeſchwiņaſwehtijees; wiſi pagani wiņu ſlawehs. 1 Moſ. 22, 18.

18. Slawets lai ir Deews tas Kungs, Jſraēļa Deews, kas ween brihnumus dara, 41, 14. 136, 4.

19. Un ſlawets lai ir wiņa godibas wahrds muhſchigi, un wiſa ſeme lai top pilna wiņa godibas. Amen, Amen. Ef. 6, 3.

20. Sche Dahwida, Jeſus dehla, luhgſchanahs beidſahs.

73. dſeeſma.

Pamahziba, ka nebuhs apgrehzibu nemt pee beſdeewiga laimes.

1. Aſawa dſeeſma. 50, 1.

Teeſcham, Deews ir Jſraēļa labums, teem, kam ſirdis iraid ſchkihſtas. Mat. 5, 8.

2. Bet gandrihſ es buhtu paklupis ar ſawahm kahjahm, mani ſoli tik neſlihdeja. 94, 18.

3. Jo man bija duſmas par leeligeem, kad es redſeju, ka beſdeewigeem tik labi klahjahs. 5, 6. 37, 1. Jjaĭ. 21, 7 ꝛc.

4. Jo wahrgſchanas teem naw lihdſ nahwei, un tee reſni nobarojuſchees.

5. Tee naw behdâs kà ziti laudis, un netop moziti kà ziti zilweki. 73, 14.

6. Tadehļ ar lepnibu tee iſrotajahs un ar blehdibu tee apgehrbjahs kà ar ſkaiſtahm drehbehm.

7. Jſ taukeem ſpihd wiņu azs, wiņu ſirdsdomas pluhſt pahri. Jjaĭ. 15, 27.

8. Tee ſobo, runà nikni no waras darba, tee leelahs pahrleeku.

9. Tee pazelahs ar ſawu muti lihdſ debeſihm, un wiņu mehle ſchaujahs pa ſemes wirſu. 12, 4.

10. Tadehļ laudis peemetahs teem klaht, un teem ronahs uhdens papilnam,

11. Un tee ſaka: kà Deews ſinahs? Un waj tas Wiſuaugſtais ir ſinataſs? Ef. 29, 15.

12. Redſi, tahdi ir tee beſdeewigee, un tomehr teem arween labi klahjahs paſaulê, un tee wairo ſawu bagatibu.

13. Teeſcham, welti es eſmu

ſchkihſtijis ſawu ſirdi un maſgajis ſawas rokas nenoſeedſîbâ, 26,6. Mal.3,14.

14. Un biju mozits zauru deenu, un ſods bija man klaht it rihtu. 38,18.

15. Tomehr ja es ſazitu: es runaſchu tàpat kà wini, redſ, ar to es apgrehkotos pee tawu behrnu draudſes. Ebr.12,5.

16. Tapehz es domaju, ka es to waretu ſapraſt, bet tas bija wiſai grùhti preekſch manahm azihm, 139,6. Jſab.42,3. Mahz.8,17.

17. Teekams es gahju Deewa ſwehtumâun nehmu wehrâ, kas winneem pehzgalâ noteek. 37,37.38. 51,8.

18. Teeſcham, tu tos wedi uſ ſlidenahm weetahm un tos nogahſi, ka tee eet poſtâ. 35,6.

19. Kà wini tik peepeſchi eet bojâ! Tee iſnihkſt un eet bojâ ar breeſmahm.

20. Jl kà ſapnis ſuhd, kad uſmoſtahs, tà tewim, Kungs, zelotees wini nebuhs nekas. Jſab.20,8.

21. Kad ruhkta taptu man ſirds un reebtu man ihkſtis,

22. Tad es buhtu neprahtigs un neſinatu neka; es buhtu kà lops tawâ preekſchâ.

23. Bet pee tewis es paleeku weenumehr; tu mani turi pee manas labahs rokas. 37,24.

24. Tu mani wadiſi pehz ſawa padoma, un pehz mani uſnemſi godâ. 3,4. Eſ.28,29.

25. Kad tu eſi mans, tad man newaijaga ne debeſs, ne ſemes.

26. Jebſchu man ari mirtu meeſa un ſirds, tatſchu tu, Deews, eſi manas ſirds patwehrums un mana daļa muhſchigi. 16,5.6. Mahz.5,19.

27. Jo redſi, kas tahlu no tewis, tee ees bojâ; tu iſdeldi wiſus, kas no tewis atkahpjahs. 2 Moſ.34,16. 4 Moſ.14,33.

28. Bet manim tas ir preeks, tuwu buht pee Deewa, ka es ſawu zeribu leeku uſ to Kungu Kungu, ka es iſteizu wiſus tawus darbus. 9,2. 71,17 ꝛc. 73,1. Mat.5,8.

74. dſeeſma.

Luhgſchana par Deewa draudſes uſtureſchanu.

1. Aſawa pamahziba. 52,1. 79,1. Neěm.11,22.

Ak Deews, kapehz tu muhs muhſchigi atſtumi, un tawa duſmiba kuhp pahr tawas ganibas awihm? 44,24. 79,13. 89,39.

2. Peemini ſawu draudſi, ko tu mantojis no wezeem laikeem, un ſew par mantibu atpeſtijis, Zianas kalnu, uſ ka tu dſihwo. 68,17. Jer.10,16.

3. Zel ſawas kahjas uſ to muhſchigo poſtijumu; eenaidneeks wiſu irſamaitajis ſwehtâ weetâ. 2 Teſ.2,4.

4. Tawi pretineeki ſuhz ta-

wâ namâ, ſawas ſihmes tee likuſchi par ſihmehm.
1 Moſ.17,11. 2 Moſ.31,13. 33,7. Raud.2,6.7.

5. Tee iſrahdas, it kà beeſâ meſchâ zirteji zirwjus zila.
Jer.46,22.

6. Un nu tee winas iſgreſnojumu wisnotaï ſadauſa ar zirwjeem un weſereem.
1 Kehn.6,29.

7. Tee tawâ ſwehtâ weetâ met uguni, lihdſ ſemei tee ſagahna tawa wahrda mahjasweetu. 89,40. 2 Kehn.25,9.

8. Tee ſaka ſawâ ſirdî: iſpoſtiſim tos wiſai; wiſus Deewa luhgſchanas namus tai ſemê tee ir ſadedſinajuſchi.
83,13.

9. Sawas ſihmes mehs neredſam: neweena praweeſcha wairs newaid, nei kahda zita pee mums, kas ſinatu, zik ilgam tà buhs. Ez.7,26.

10. Zik ilgi, ak Deews, pretineeks neewahs, un eenaidneeks ſaimos tawu wahrdu muhſcham? 94,3.4.

11. Kapehz tu atrauji ſawu roku, ak, ſawu labo roku? Iſwelz to no ſawas aſotes un dari galu. 138,8. Raud.2,3.

12. Tatſchu Deews ir mans kehninſch no eeſahkuma, kas paſneedſ wiſu palihgu ſemes wirſû. 44,5.

13. Tu zaur ſawu ſpehku juhru eſi pahrſchkihris, tu eſi ſalauſijis puhku galwas uhdenî. 2 Moſ.6. Ez.27,1.

14. Tu eſi ſatreezis lewijatana galwas, tu to eſi dewis par baribu tai tautai tukſneſi.
72,9.

15. Tu eſi iſſchkehlis awotus un upes, tu eſi iſſaltejis warenas upes. 2 Moſ.17,6.
5 Moſ.21,4. Joſ.3,15.16.

16. Tew peeder deena un naks, tu eſi radijis gaiſmu un ſauli. 104,19.

17. Tu ſemei eſi lizis wiſas robeſchas, waſaru un ſeemu tu eſi darijis. Ap.17,26. Jer.5.22.

18. Peemini to, ka eenaidneeks to Kungu neewa, un geku laudis ſaimo tawu wahrdu. 14,1. 6 Moſ.32,21.

19. Nenodod ſwehram ſawas uhbeles dwehſeli, ſawu behdigo pulku neaiſmirſti muhſcham. 68,31. Augſt.dſ.6,8.
Ez.38,14.

20. Peemini to deribu, jo ſemes alas ir palikuſchas par ſlepkawu bedrehm.
1 Moſ.6,11.13. Ez.16,60. Ew.6,12.

21. Lai noſpeeſtais ne-aiſeet ar kaunu, lai behdigee un nabagi ſlawè tawu wahrdu.

22. Zelees, Deews, iſteeſà ſawas teeſas, peemini tahs neewaſchanas, kas tew noteel no teem gekeem ik deenas.
89,51 ꝛc.

23. Ne-aiſmirſti ſawu pretineeku kleegſchanu; to trokſni, kas weenumehr pret tewi no taweem eenaidneekeem.
1 Moſ.18,21. 19,13.

75. dſeeſma.

Slawa Deewam, kas taiſni teeſâ.

1. Aſawa dſeeſma, dſeedataju wadonam, dſeedama, pehz: „neſamaitâ!“ 50,1. 57,1.
2. Mehs tew pateizam, Deews, mehs pateizam, ka taws wahrds ir it tuwu; tawi brihnumi top ſlaweti.
3. „Kad es ihſto laiku pratiſchu, tad es it taiſni teeſaſchu. 2 Moſ. 32,34.
4. Seme un wiſi winas eedſihwotaji trihz, bet es winas pihlarus eſmu ſtiprinajis.“ (Sela.) 82,5. Jſab. 9,6. 38,13.
5. Es faziju uſ teem leeligeem: neleelatees; un uſ teem beſdeewigeem: nelepojatees ar waru; 73,3. 89,18.
6. Neleelatees ar waru, un nerunajeet tik pahrgalwigi, 31,19. 94,4.
7. Ka (nekahds palihgs) nedſ no rihtapuſes, nedſ no wakara-puſes, nedſ no tukſneſcha kalneem. Joſ. 11,2.
8. Bet Deews ir ſogis, kas zitu paſemo un zitu pa-augſtina. 1 Sam. 2,7.
9. Jo tam Kungam bikeris ir rokâ, kur ſtiprs wihns papilnam eejaukts, un winſch dod no ta dſert; bet wiſeem beſdeewigeem wirs ſemes buhs dſert un iſſuhkt tahs meeles. 60.15. Eſ. 51,17.22. Jer. 8,14.
10. Bet es to paſludinaſchu muhſchigi, es dſeedaſchu Jehkaba Deewam, 46,8.
11. Un ſalauſiſchu wiſeem beſdeewigeem galwas, ka taiſneem galwas top pa-augſtinatas. 75,5.6.

76. dſeeſma.

Deews ſawas draudſes patwehrums.

1. Aſawa dſeeſma, dſeedataju wadonam, dſeedama ar kokleem. 50,1.
2. Deews ir atſihts eekſch Juhda, eekſch Iſraëla wina wahrds ir leels;
3. Un Salemê ir wina telts, un Zianâ wina dſihwoklis. 132,13 u. 1 Moſ. 14,18.
4. Tur winſch ſalauſa ſtopa bultas, preekſchturamahs brunas un ſobinu un karu. (Sela.) 37,15. 46,10.
5. Sposchs tu eſi un augſts uſ kalneem, kur laupijumu ſakrahj. 68,17. Abak. 3,6.
6. Tee ſirds-lepnee ir aplaupiti un gul ſawâ meegâ; wiſeem wareneem kaudihm rokas noguruſchas. Jer. 51,39.
7. No tawas rahſchanas, ak Jehkaba Deews, nahwes meegâ nogahſti rati un ſirgi.
8. Tu, tu eſi bijajams, un kas tawâ preekſchâ war paſtahwet tawas duſmibas laikâ? Nah. 1,6. Parahd. 6,17.
9. No debeſihm tu leezi dſirdet teeſu, ſeme bihſtahs un top kluſa,
10. Kad Deews zelahs uſ ſodibu, palihdſet wiſeem behdigeem wirs ſemes. (Sela.)
11. Kad [redacted] bahrgojahs,

tad taws gods pa=augſtinajahs, un ar wiſukarſtahm duſmahm tu apjoſees. 2Moſ. 14,17.

12. Solatees un makſajeet tam Kungam, ſawam Deewam. Wiſi, kas ap winu, lai neſ dahwanas tam bijajamam, 56,13. 5Moſ. 7,21.

13. Kas ſirdi paņem leeleem kungeem, un ir bijajams paſaules kehnineem. Jſaj. 12,18.

77. dſeeſma.

Deewabijigo kahrdinaſchana un eepreezinaſchana.

1. Aſawa dſeeſma, dſeedataju wadonam Jedutunam. 50,1. 62,1.

2. Es ſauzu ar ſawu balſi uſ Deewu un brehzu, es ſauzu uſ Deewu, un winſch klauſahs uſ mani.

3. Behdu laikâ es mekleju to Kungu, mana roka iſſteepjahs naktî un nenogurſt, mana dwehſele negribahs eepreezinajama. 28,2.

4. Kad es Deewu peeminu, tad es nopuhſchos; kad es apdomaju, tad mana ſirds behdajahs. (Sela.)

5. Tu turi nomodâ manas azis, es eſmu tà iſmiſis, ka neſpehju runat. 102,8.

6. Es peeminu wezos laikus, ſenejos gadus, 143,5.

7. Es atminu ſawu dſeeſmu naktî, mana ſirds ir domu pilna, mans gars meklè gaiſmu. 4.5.

8. Waj tad tas Kungs atſtums muhſchigi un wairs nebuhs ſchehligs? 79,5.

9. Waj tad wiņa ſchehlaſtiba miteſees muhſcham? Waj ta ſoliſchana pagalam uſ behrnu behrneem?

10. Waj tad Deews ir aiſmirſis ſchehlot? Waj winſch aiſſlehdſis duſmibâ ſawu ſirds=ſchehlaſtibu? (Sela.)

11. Tad es ſaku: tahs ir manas behdas; ta Wiſuaugſtakà labà roka to war nogreeſt. 118,15. Jer. 10,19.

12. Es peeminu ta Kunga darbus, es teeſcham peeminu tawus brihnumus no wezeem laikeem.

13. Es pahrdomaju wiſus tawus darbus un peeminu, ko tu dari. 71,17.

14. Ak Deews, taws zelſch ir ſwehts; kur ir tahds leels Deews, kà tu, Deews? 145,17.

15. Tu eſitas ſtiprais Deews, kas brihnumus dara; ſawu ſpehku tu eſi darijis ſinamu tautu ſtarpâ. 98,1.

16. Sawus laudis tu eſi atpeſtijis ar ſtipru elkoni, Jehkaba un Jahſepa behrnus. (Sela.) 2Moſ. 6,6.

17. Uhdeni tewi redſeja, ak Deews! uhdeni tewi redſeja un drebeja, ir dſilumi trihzeja. 114,3 ꝛc.

18. Beeſee padebeſchi iſgahja uhdenus, augſtee padebeſchi iſlaida pehrkonus, ir tawas bultas ſchaudijahs.

19. Tawi pehrkoni ruhza

weeſuli, ſibeni apſpulgoja ſemi, ſeme trihzeja un drebeja.

20. Taws zelſch bija juhrâ un taws gahjums dſiļôs uhdenôs, un tawas pehdas nebija manamas. 2 Moſ. 14,26 ꝛc. Jſaj. 36,30.

21. Tu wadiji ſawus laudis kà awju pulku zaur Moſu un Äärônu. 78,52. Eſ. 63,13 ꝛc.

78. dſeeſma.

Deewa laipniba un bahrdſiba wina laudihm par mahzibu.

1. Aſawa pamahziba. 73,1. Klauſait, mani laudis, manu mahzibu, atgreſeet ſawas auſis uſ manas mutes walodu. 50,7. 81,9.

2. Es atdariſchu ſawu muti ſalamôs wahrdôs un iſrunaſchu lihdſibas no wezeem laikeem. 49,5. Mat. 13,35. Ez. 17,2.

3. Ko eſam dſirdejuſchi un ſinam, un ko muhſu tehwi mums ir ſtahſtijuſchi, 44,2.

4. To mehs winu behrneem neſlehpſim, bet iſteikſim teem pehznahkameem ta Kunga teizamo ſlawu un wina ſtiprumu un wina brihnumus, ko winſch darijis.

5. Jo winſch ir eezehlis leezibu eelſch Jehkaba un lizis bauſlibu eelſch Iſraëla, ko winſch muhſu tehweem pawehlejis, to mahzit ſaweem behrneem. 2 Moſ. 12,26 ꝛc. 5 Moſ. 4,9. 8,2.

6. Ka tee pehznahkamee to ſinatu, tee behrni, kas wehl dſims; ka tee zeltos un to ſtahſtitu ir ſaweem behrneem. 5 Moſ. 4,10. 6,7. 11,19.

7. Un ka tee ſawu zeribu liktu uſ Deewu un ne-aiſmirſtu Deewa darbus, bet ſargatu wina pawehles;

8. Un ka tee nebuhtu tahdi kà winu tehwi, atkahpeja un pahrgalwiga tauta, kas ſawâ ſirdî nebija paſtahwiga, un kam gars neturejahs pee Deewa. 5 Moſ. 32,5 ꝛc.

9. Ewraïma dehli, apbrunoti ſtrehlneeki ar ſtopeem, atkahpahs kauſchanas deenâ. Sog. 12,1 ꝛc. Laik. 8,21 ꝛc.

10. Tee netureja Deewa deribu un leedſahs ſtaigat wina bauſlibâ,

11. Un aiſmirſa wina darbus un brihnumus, ko winſch bija parahdijis.

12. Winu tehwu preekſchâ winſch darija brihnumus Egiptes ſemê, Zoana laukâ. 4 Moſ. 13,23. Eſ. 19,11.

13. Winſch pahrſchkihra juhru un lika teem zauri eet, un pazehla uhdenus ſtahwu kà kopu; 106,9. 2 Moſ. 15,8.

14. Un wadija tos ar padebeſi deenâ un zauru nakti ar uguns gaiſchumu. 2 Moſ. 13,21. 14,19.

15. Winſch pahrſchkehla klintis tukſnesî un tos dſirdinaja papilnam kà no dſiļumeem. 2 Moſ. 17,6. 4 Moſ. 20,11.

16. Winſch ari iſweda upes no akmins un lika tezet uhdenim ſtraumehm. 105,41.

17. Tatſchu tee jo projam grehkoja pret wiņu un apkaitinaja to Wiſuaugſtako tuksneſi. 5 Moſ. 9, 7.

18. Un kahrdinaja Deewu ſawâ ſirdî, baribu praſidami ſawai dwehſelei. 2 Moſ. 16, 2. 3. 4 Moſ. 11, 4—6. 21, 5.

19. Un runaja pret Deewu un ſazija: waj Deews gan warehs ſataiſit galdu tuksneſi?

20. Redſi, wiņſch gan klinti ſitis, ka uhdens iſtezejis un upes iſpluhduſchas, waj wiņſch ari maiſi warehs dot, waj wiņſch warehs gahdat gaļu ſaweem ļaudihm?

21. Kad tas Kungs to dſirdeja, tad tas apſkaitahs, un uguns eedegſahs pret Jehkabu, un bahrdſiba zehlahs pret Iſraēli. 4 Moſ. 11, 1.

22. Tapehz, ka tee netizeja uſ Deewu, nedſ zereja uſ wiņa peſtiſchanu. 78, 32.

23. Tad wiņſch pawehleja padebeſcheem augſcham un atdarija debeſu durwis,

2 Kehn. 7, 2.

24. Un lika mannai uſ teem liht, to ehſt, un dewa teem labibu no debeſihm. 105, 40. 2 Moſ. 16, 14. 4 Moſ. 11, 7. Jahn. 6, 31.

25. Iſkurſch no teem ehda debeſu maiſi, wiņſch teem ſuhtija baribas papilnam.

1 Kor. 10, 3.

26. Wiņſch lika zeltees auſtriņam no debeſihm un atweda deenwidus wehju zaur ſawu ſ 2 Moſ. 10, 13.

27. Un birdinaja gaļu uſ teem kà putekļus un ſpahrnaiņus putnus kà juhras ſmiltis,

2 Moſ. 16, 13 ꝛc. 4 Moſ. 11, 31.

28. Un lika teem triſt wiņu lehgera widû, wiſapkahrt ap wiņu dſihwokļeem.

29. Tad tee ehda un pahrehdahs; un wiņſch teem lika notikt pehz wiņu kahribas. 106, 15.

30. Bet pirms tee ſawu kahribu bija pildijuſchi, kamehr wiņu bariba wehl bija wiņu mutê, 4 Moſ. 11, 33.

31. Tad Deewa duſmiba pret teem zehlahs un nokawa wiņu ſtipros un nomaitaja Iſraēļa jaunekļus.

32. Par wiſu to tee tatſchu wehl wairak grehkoja un netizeja brihnumeem. 4 Moſ. 14, 11.

33. Tadehļ tas nobeidſa wiņu dſihwibu nihzibâ un wiņu gadus ahtrâ poſtâ.

90. 4 Moſ. 14, 29. 5 Moſ. 2, 1. 14.

34. Kad wiņſch tos kawa, tad tee waizaja pehz wiņa un atgreeſahs un ſteigſchus meklēja Deewu, Es. 26, 16.

35. Un atminejahs, Deewu eſam wiņeem par patwehrumu, un to wiſu-augſtako Deewu eſam wiņeem par Peſtitaju.

36. Un tee wiņam ſmaidija ar ſawu muti un wiņam meloja ar ſawu mehli.

37. Jo wiņu ſirds nepaſtahweja pee wiņa, un tee nebija uſtizigi wiņa deribâ. 78, 8.

38. Bet wiņſch bija ſirds-

ſchehligs un peedewa noſeegumu un tos neſamaitaja, bet nowehrſa daſchkahrt ſawu duſmibu un nepamodinaja wiſu ſawu bahrdſibu.

39. Jo winſch peemineja, ka tee ir meeſa, it kà wehjſch, kas aiſſkreen un atpakaļ negreeſchahs. 103,13.14. Jſaj.7,7.

40. Zik reiſ tee winu apkaitinaja tukſneſî un winu tirinaja tai tukſchâ weetâ! 78,17.

41. Jo tee kahrdinaja Deewu allaſch no jauna un noſkumdinaja Jſraëla ſwehto.

42. Tee nepeemineja wina roku nedſ to deenu, kad winſch tos no ta ſpaiditaja iſglahba,

43. Kad winſch ſawas ſihmes parahdija Egiptê un ſawus brihnumus Zoana klaiſumâ, 78,12.

44. Un pahrwehrtija winu upes par aſinihm un winu ſtrautus, ka newareja dſert, 2 Moſ.7,17.

45. Un ſuhtija ſtarp teem kukaiņus, kas tos ehda, un wardes, kas tos ſamaitaja, 2 Moſ.8,2.21.

46. Un dewa winu augļus ſpradſcheem, un winu darbus ſiſeņeem, 2 Moſ.10,4.

47. Un nomaitaja winu wihna-kokus zaur kruſu un winu wihgeſ-kokus ar leeleem kruſas gabaleem, 2 Moſ.9,22 ꝛc. 1 Kehn.10,27.

48. Un nolawa winu gowis ar kruſu un winu ſihkos lopus ar ſibineem, 2 Moſ.9,18.25.

49. Un uſgahſa teem ſawu karſto duſmibu, bahrdſibu un poſtu un behdas, un uſlaida teem nelaimes engeļus,

50. Un dewa waļu ſawai duſmibai un ne-atrahwa winu dwehſeles no nahwes un nodewa winu lopus mehrim, 2 Moſ.9,3.8.

51. Un kawa wiſus pirmdſimuſchos Egiptê, wihru pirmdſemdinatos Kama dſihwoklôs, 105,36. 2 Moſ.11,5. 12,29.30.

52. Un weda ſawus kaudis kà awis un wadija tos tukſneſî kà ganamu pulku, 77,21. 2 Moſ.12,37. 14,22. Eſ.63,11.

53 Un wadija tos beſ behdahm, ka tee nebijajahs, bet winu eenaidneekus juhra apklahja. 2 Moſ.14,13.28.

54. Un winſch tos weda ſawâs ſwehtâs robeſchâs, uſ ſcho kalnu, ko wina labà roka uſnehmuſi. 78,68. 2 Moſ.15,17. 5 Moſ.3,25.

55. Un iſdſina winu preekſchâ paganus, un tos iſdalija par mantibas daļu un Jſraëla ziltihm lika dſihwot winu mahjâs. 44,3. Joſ.17,5.14.

56. Tatſchu tee kahrdinaja un apkaitinaja to wiſuaugſtako Deewu un netureja wina leezibas, 5 Moſ.6,16.

57. Un atkahpahs un atmeta tizibu, it kà winu tehwi: tee atmuka kà wiltigs ſtops, 78,9. 2 Sam.1,22. Oſ.7,16.

58. Un winu apkaitinaja ar ſaw[illegible]m un to

tirinaja ar ſawahm bildehm. 2 Moſ. 32, 16. 21. 1 Nehn. 14, 22.

59. Deews dſirdeja un apſkaitahs, un Iſraëls tam lohti reeba. 78, 21.

60. Un Deews atſtahja to dſihwokkli eekſch Sihlus, to telti, ko winſch bija nehmis par mahjas-weetu zilweku ſtarpâ. 1 Sam. 1, 3. Jer. 7, 12 u.

61. Un dewa winu ſpehku zeetumâ un winu godibu pretineeka rokâ; 1 Sam. 4, 11. 21. 2 Laik. 6, 41.

62. Un nodewa ſawus laudis ſobinam un apſkaitahs pret ſawu tautu.

63. Uguns aprija winu jaunekkus un winu jaunawahm nedſeedaja kahſu dſeeſmas.

64. Winu preeſteri krita zaur ſobinu, un winu atraitnes neraudaja. 1 Sam. 4, 17. 20. Jſab. 27, 15.

65. Tad tas Kungs uſmodahs kà weens, kas gulejis, it kà warons lleedſ, kas wihnu dſehris, 44, 24.

66. Un ſita ſawus pretineekus no pakalas, un lika tos kaunâ uſ muhſchigeem laikeem, 1 Sam. 5, 6. 9, 12.

67. Un atmeta Jahſepa dſihwolli, un neiſwehleja Ewraïma zilti, 78, 60 u.

68. Bet iſwehleja Juhda zilti, Zianas kalnu, ko winſch mihleja; 48, 3. 68, 17. 76, 3.

69. Un uſtaiſija ſawu ſwehto weetu kà debeſ-augſtumu, ſtipru, kà paſauli, ko uſ muhſchigeem laikeem radijis.

70. Un winſch iſredſeja Dahwidu, ſawu kalpu, un nehma to no awju laidareem, 1 Sam. 16, 11. 17, 34.

71. No ſihditaju awihm winſch tam lika nahkt, ganit Jehkabu, ſawu tautu un Iſraëli, ſawu mantibu. 1 Sam. 16, 11.

72. Un winſch tos ganija ar ſkaidru ſirdi, un tos waldija ar prahtigu roku. 2 Sam. 8, 15. Ez. 34. 23.

79. dſeeſma.

Luhgſchana pret pateeſibas eenaidneekeem.

1. Aſawa dſeeſma. 50, 1. 74, 1.

Ak Deews, pagani tawâ tautâ ir eelauſuſchees, tee ir ſagahnijuſchi tawu ſwehto namu un Jeruſalemi darijuſchi par akminu kopahm;

74, 3. Eſ. 63, 18. Jer. 9, 11. 26, 18.

2. Tawu kalpu aplautas meeſas tee ir dewuſchi putneem apakſch debeſs par baribu, tawu ſwehto meeſas ſemes ſwehreem. 1 Sam. 17, 44.

3. Winu aſinis tee ir iſlehjuſchi ap Jeruſalemi kà uhdeni, un neweena nebija, kas aprakta.

4. Mehs ſaweem kaimineem eſam palikuſchi parapſmeeklu, muhs apmehda un apſmeij tee, kas ap mums. 80, 7.

5. Zik ilgi, ak Kungs, waj tad tu gribi muhſchigi duſmot? Waj tad tawai bahrdſibai buhs degt kà ugunim? 85, 6.

6. Iſgahſt ſawu duſmibu pahr teem paganeem, kas tewi nepaſihſt, un pahr tahm walſtihm, kas tawu wahrdu nepeeſauz. 83,17.

7. Jo tee Jehkabu ehduſchi un poſtijuſchi wina dſihwokkus. Jer.10.25.

8. Nepeemini mums muhſu tehwu noſeegumus; ſteidſees, tawa ſirds-ſchehlaſtiba lai mums nahk pretim, jo mehs eſam loti panihkuſchi. Eſ.64,9 ꝛc.

9 Palihdſi mums, ak Deews, muhſu peſtitajs, ſawa godajamâ wahrda dehl, un iſglahb muhs un peedod muhſu grehkus ſawa wahrda dehl.

10. Kapehz paganeem buhs ſazit: kur ir winu Deews? Lai pagani preekſch muhſu azihm atſihſt, ka tu atreebi ſawu kalpu iſleetahs aſinis. 115,2. 2 Moſ.32,12. Joël.1,17. Parahd.6,10.

11. Lai zeetumneeku nopuhſchanahs nahk tawâ preekſchâ: uſturi dſihwus nahwes behrnus, pehz tawa leelà elkona, 102,21.

12. Un atmakſà ſeptinkahrt muhſu kaimineem winu llehpi to neewaſchanu, ar ko tee tewi, Kungs, neewajuſchi. Parahd.18,6.

13. Tad mehs, tawi laudis un tawas ganibas awis, tewi teikſim muhſchigi, tawu ſlawu ſludinaſim uſ radu radeem. 100,3.

80. dſeeſma.

Luhgſchana par to garigo wihnadahrſu.

1. Aſawa dſeeſma dſeedataju wadonam, pehz: „lilijas ir leeziba“, 50,1. 60,1.

2. Iſraëla gans, klauſees, tu, kas Jahſepu wadi kà awis; tu, kas ſehdi pahr kerubeem, parahdees ar ſpoſchumu! 78,52. 81,6. 94,1. 99,1. 2Moſ. 25,20. 22. 1 Sam.4,4. 2 Kehn.9,15. Am.6,6.

3. Uſmodini ſawu waru preekſch Ewraïma, Benjamina un Manaſus, un nahz muhs peſtit. 4 Moſ.2,17—22. 10,21—24.

4. Ak Deews, atgreeſ muhs un leez ſawam waigam ſpihdet, tad tapſim peſtiti. 67,2.

5. Kungs, Deews Zebaot, zik ilgi tawa dſmiba kuhpehs pee tawu lauſchu luhgſchanas?

6. Tu tos ehdini ar aſarumaiſi un tos dſirdini ar leelu mehru aſaru. 42,4. 102,10. Eſ.30,20.

7. Tu muhs eſi lizis par kildu muhſu kaimineem, un muhſu eenaidneeki muhs apmehda. 89,42.

8. Deews Zebaot, atgreeſi muhs un leez ſawam waigam ſpihdet, tad tapſim peſtiti.

9. Weenu wihna-koku tu eſi atwedis no Egiptes, paganus tu eſi iſdſinis un to dehſtijis. 2 Moſ.15,17. Eſ.5,1. Jer.2,21.

10. Weetu preekſch wiņa tu eſi ſataiſijis un wiņam lizis eeſakņotees, ka wiņſch ſemi peepildijis.

11. Kalni ar wiņa ehnu ir apklahti un Deewa zeedru-koki ar wiņa ſareem. 104,16.

12. Wiņſch iſplehta ſawus ſarus lihdſ pat juhrai un ſawus jaunos ſariņus lihdſ tai leelai upei. 2 Moſ. 23,31. 5 Moſ. 11,24.

13. Kapehz tad tu wiņa ſehtu eſi ſalauſijis, ka wiſi, kas eet gaŗam, wiņu ploſa? 89,42. Eſ. 5,5.6.

14. Meſcha-zuhka wiņu iſrakuſi, un lauka-ſwehri wiņu no-ehduſchi.

15. Deews Zebaot, atgreeſees jele, ſkatees no debeſihm un redſi un uſluhko ſcho wihna-koku,

16. To ſtahdu, ko tawa labà roka dehſtijuſi, un to dehlu, ko tu ſew eſi iſredſejis! 2 Moſ. 4,22. Oſ. 11,1.

17. Wiņſch ar uguni ir ſadedſinats un iſzirſts; no tawa waiga rahſchanas tee eet bojâ.

18. Tawa roka lai ir pahr to wihru pee tawas labahs rokas, pahr to zilweka dehlu, ko tu ſewim eſi iſredſejis. 80,16.

19 Tad mehs ne-atkahpſimees no tewis; uſturi muhs dſihwus, tad mehs tawu wahrdu peeſauksim.

20. Ak Kungs, Deews Zebaot, atgreeſ muhs, leez ſawam waigam ſpihdet, tad tapſim peſtiti.

81. dſeeſma.

Mahzība, kà ſwehtus buhs ſwehtit.

1. Aſawa dſeeſma, dſeedataju wadonam uſ Gittit. 8,1. 50,1.

2. Dſeedait preezigi Deewam, muhſu ſtiprumam, gawilejeet Jehkaba Deewam. 46,8. 47,1.

3. Uſdſeedat dſeeſmas un dodeet ſchurp bungas, mihligas kokles ar ſtabulehm.

4. Puhteet trumetes jaunâ mehneſî, pilnâ mehneſî, muhſu ſwehtku laikâ. 4 Moſ. 10,10. 29,1. Sak. 7,20.

5. Jo tas ir likums eekſch Iſraëla, teeſa no Jehkaba Deewa.

6. To wiņſch lizis par leezibu eekſch Jahſepa, kad iſgahja par Egiptes ſemi, kad es dſirdeju walodu, ko neſapratu. 77,16. 78,67. 80,2. 114,1. 5 Moſ. 28,49.

7. Wiņa kameeſcheem es eſmu atņehmis naſtu, un wiņa rokas atſwabinajis no neſtawas. 2 Moſ. 1,11.14. (1 Laik. 4,23.)

8. Kad tu mani peeſauzi behdâs, tad es tewi iſglahbu; es tewi paklauſiju, apſlehpees pehrkona padebeſchôs, es tewi pahrmaniju pee bahrſchanahs-uhdens. 18,12 u. 50,15. 2 Moſ. 17,2.3.7. 4 Moſ. 20,13.

9. Klauſaitees, mani ļaudis, es jums doſchu leezibu; Iſraël, laut tu mani klauſitu! 50,7.

10. Lai tawâ ſtarpâ naw zita Deewa, un tew nebuhs peeluhgt ſweſchu Deewu.

11. Es eſmu tas Kungs, taws Deews, kas tewi iſwedis no Egiptes ſemes; atpleht ſawu muti, lai es to pildu. 119,131. 2 Moſ. 20,2. Dſ. 13,4.

12. Bet mani ļaudis neklauſa manu balſi un Iſraëlim manis negribahs.

13. Tad es tos ari eſmu pametis wiņu zeetamſirdsprahtam, ka tee ſtaigà pehz ſaweem padomeem. 5 Moſ. 29,19. Jer. 7,24. Ap. 14,16. Rom. 1,24.

14. Kaut mani ļaudis man klauſitu, un Iſraëls ſtaigatu uſ maneem zeļeem!

15. Es paſemotu wiņu eenaidneekus drihſ un greeſtu ſawu roku pret wiņu ſpaidiņajeem. 2 Moſ. 23,22.

16. Kas to Kungu eenihſt, teem bija wiņam padotees, tad tee muhſchigi paſtahwetu. 66,3.

17. Un winſch tos barotu ar breeduſcheem kweeſcheem, un ar medu no akmins-kalna es tewi pee-ehdinatu. 5 Moſ. 32,13.14.

82. dſeeſma.

Par waldineeku ļahrtu un amatu.

1. Aſawa dſeeſma. 50,1.
Deews ſtahw ſawâ draudſê, winſch tura teeſu ſtarp teem deeweem. 136,2.3. 2 Moſ. 22,28. 2 Laik. 19,6. 1 Kor. 8,5.

2. Zik ilgi juhs gribat netaiſni teeſat un uſluhkot beſdeewigo ļauſchu waigu? (Sela.) 5 Moſ. 1,17.

3. Iſdodeet teeſu nabagam un bahriņam, taiſnojeet behdigo un nabagu. Iſak. 36,3. Ef. 1,17.

4. Iſglahbeet nabagu un behdigo, iſraujeet wiņu no beſdeewigo rokas.

5. Bet tee to ne-atſihſt un neſaprot, tee ſtaigà tumſibâ; par to jemes pamateem jaſchaubahs. 11,3. Sak. 2,13. Ef. 24,19 ꝛc.

6. Gan es eſmu ſazijis: juhs eſat deewi, un wiſi ta Wiſuaugſtakà behrni. 2 Moſ. 21,6. 22. Jahn. 10,34 ꝛc.

7. Bet juhs nomirſeet kà zilweki un eeſeet boſâ tàpat kà ziti leeli kungi. Ezek. 31,14.

8. Zelees, ak Deews, teeſà paſauli, jo tew buhs par mantibu wiſas tautas.

83. dſeeſma.

Luhgſchana pehz palihga pret Deewa draudſes eenaidneekeem.

1. Aſawa dſeeſma. 50,1.

2. Ak Deews, nezeet kluſu, ne-eſi kà mehms un nekawejees, ak ſtiprais Deews! 28,1.

3. Jo redſi, tawi eenaidneeki trako un tawi nihdetaji pazel galwu. 110,7.

4. Tee nemahs wiltigus padomus pret ta[illegible] n

un ſarunajahs pret teem, ko tu glabà. 27,5. 35,20.

5. Tee ſaka tà: nahzeet, iſdeldeſim tos, ka tee wairs naw tauta, un ka Iſraëla wahrds wairs netop peeminets.

6. Jo no ſirds tee kopâ ir ſarunajuſchees un deribu pret tewi derejuſchi,

7. Edoma un Iſmaëleeſchu teltis, Moabs un Agareeſchi, 1 Laik. 6,10.

8. Gebals, Amons un Amaleks, Wihliſti ar Tirus eedſihwotajeem. 1 Nehn. 5,18.

9. Jr Aſurs ſtahw wineem klaht un ir Lata behrneem par elkoni. (Sela.) 1 Moſ. 19,37 u.

10. Dari teem kà Midijanam, kà Siſeram, kà Jabinam pee Kiſones upes. Sog. 4,13.15.16.17.21. 5,21. 7,15.

11. Tee ir ſamaitati Endorâ un palikuſchi ſemei par mehſleem 18,43. Joſ. 17,11. Sog. 5,19. Jer. 8,2.

12. Dari tos un winu leelos kungus kà Orebu un Sebu, un wiſus winu wirſneekus kà Sebu un Zalmunu, Sog. 7,25. 8.21.

13. Kas ſazija: ņemſim to jauko Deewa ſemi ſewim par mantu. 74,7.8.

14. Mans Deews, dari tos par weeſuli, par peluhm wehja preekſchâ. 35,5. Eſ. 17,13.

15. Jt kà uguns meſchu ſadedſina, un kà leeſma kalnus eededſina;

16. [illegible] ſienees teem pakaļ ar ſawu wehtru un iſtruhzini tos ar ſawahm aukahm.

17. Pildi winu waigus ar kaunu, ka tee, Kungs, meklè tawu wahrdu. 34,6.

18. Lai tee top kaunâ un iſtruhzinajahs muhſchigi muhſcham un kluhſt aplaunoti un eet bojâ. 109,29.

19. Lai tee atſihſt, ka tu ween ar ſawu wahrdu eſi tas Kungs, tas Wiſu-augſtakais pahr wiſu paſauli. Ezek. 44,6. Oſ. 12,6.

84. dſeeſma.

Par Deewa draudſi un mahzibas amatu.

1. Korus behrnu dſeeſma uſ Gittit, dſeedataju wadonam. 42,1. 81,1.

2. Zik mihligas ir tawas mahju-weetas, ak Kungs Zebaot!

3. Mana dwehſele eekahrojahs un ilgojahs loti pehz ta Kunga pagalmeem, mana ſirds un manas meeſas preezajahs eekſch ta dſihwà Deewa. 42,3. 96,8.

4. Putninſch ir atradis namu un beſdeliga ſawu ligſdu, kur ta ſawus behrnus iſperè, — pee taweem altareem, Kungs Zebaot, mans kehninſch un mans Deews. 5,3.

5. Swehtigi ir, kas tawâ namâ dſihwo, tee tew flawè weenumehr. (Sela.) 65,5.

6. Swehtigi tee zilweki, kas ſawu ſtiprumu meklè pee te-

wis, kam ſirdis ſtahw tawi zeki, . 37,31. Eſ.49,11.

7. Kas zaur raudu-eeleiju ſtaigajot to dara par awokſnainu ſemi; un leetus to puſchko arſwehtibu. (Joſ.15,8.)

8. Tee eet no ſpehka uſ ſpehku, tee parahdahs Deewa preekſchâ eekſch Zianas. 2 Moſ.34,24. Eſ.40,31.

9. Kungs, Deews Zebaot, klauſi manu luhgſchanu, atgreeſ aufis, ak Jehkaba Deews. (Sela.) 81,2.

10. Deews, muhſu preekſchturamahs bruņas, ſkatees un uſluhko ſawa ſwaidità waigu. 84,12. 132,10.

11. Jo weena deena tawôs pagalmôs ir labaka ne kà tuhkſtoſchas zitas; man gribahs labaki pee Deewa nama ſleegſchņa ſtahwet, ne kà mahjot beſdeewibas dſihwoklôs. 27,4. 84,2.3. 1 Latk.10,19.

12. Jo Deews tas Kungs ir ſaule un preekſchturamas bruņas; tas Kungs dod ſchehlaſtibu un godu, winſch neatrauj labumu teem, kas nenoſeedſibâ ſtaigâ. 34 11.89,19. Malak.4,2.

13. Kungs Zebaot, ſwehtigs ir tas zilweks, kas uſ tewi paļaujahs.

85. dſeeſma.

Luhgſchana pehz Deewa palihga un ſwehtiga meera.

1. Korus behrnu dſeeſma, dſeedataju wadonam. 84,1.

2. Tu, ak Kungs, ſawai ſemei lehnigs bijis un Jehkaba zeetumu nowehrſis. 14,7.

3. Tu ſawu launſchu noſeegumu eſi peedewis, wiſus winu grehkus apklahjis; (Sela.) 32,1. 78,38.

4. Tu wiſu ſawu duſmibu atņehmis, no ſawas karſtahs bahrdſibas atſtahjees:

5. Atwed muhs atpakaļ, ak Deews, muhſu peſtitajs, un lai tawa duſmiba pret mums mitahs.

6. Waj tad tu muhſchigi pret mums gribi duſmotees un ſawu bahrdſibu turet uſ behrnu-behrneem? 79,5.

7. Waj tad tu negribi muhs atkal atſpirdſinat, ka tawi laudis eekſch tewis war preezatees?

8 Parahdi mums, Kungs, tawu ſchehlaſtibu un dod mums tawu peſtiſchanu.

9. Es klauſiſchu, ko tas Kungs, tas ſtiprais Deews, runà, jo winſch ſola meeru ſaweem laudihm un ſaweem ſwehteem, lai tee negreeſchahs uſ gekibu. Mât.7,7. Abak.2,1.

10. Teeſcham, wiņa palihdſiba ir tuwu klaht teem, kas winu bihſtahs, ka muhſu ſemê gods mahjo, Eſ.6,3.

11. Ka ſchehlaſtiba un uſtiziba ſaſtopahs, ka taiſniba un meers ſkuhpſtahs, Eſ.32,16.

12. Ka pateeſiba no ſemes iſaug un taiſniba no debeſihm ſkatahs. 3. 97,6. Eſ.45,8.

13. Un tas Kungs dos labumu un muhſu ſeme dos ſawus augļus. 67,7. 3 Moſ. 26,4. Ezek. 34,27.

14. Taiſniba ſtaigahs wiņa preekſchâ un nemſees wiņa pehdas par zeļu. 89,15. Eſ. 59,14.

86. dſeeſma.

Luhgſchana par peſtiſchanu no ſpaidſtajeem.

1. Dahwida luhgſchana. Kungs, atgreeſ ſawas aufis, paklauſi mani, jo es eſmu behdigs un nabags.

2. Paſargi manu dwehſeli, jo es eſmu beſwainigs; palihdſ, mans Deews, ſawam kalpam, kas uſ tewi paļaujahs. 16,1. 25,20.

3. Eſi man ſchehligs, ak Kungs! jo es ſauzu uſ tewi zauru deenu.

4. Eepreezini ſawa kalpa dwehſeli, jo mana dwehſele, Kungs, neſahs uſ tewi. 25,1.

5. Jo tu, Kungs, eſi labs, un peedodi labpraht no leelas ſchehlaſtibas wiſeem, kas tewi peeſauz. 86,15. Joël. 2,13. Jon. 4,2.

6. Kungs, klauſees uſ manu luhgſchanu un nem wehrâ manas peeſaukſchanas balſi.

7. Behdu laikâ es tewi peeſauzu, jo tu mani paklauſi. 50,15.

8. Neweens ſtarp teem deeweem naw kà tu, Kungs, un kà naw nekas kà tawi darbi. 2 Moſ. 15,11. 1 Sam. 21,2.

9. Wiſas tautas, Kungs, ko tu eſi radijis, nahks un peeluhgs tawâ preekſchâ, un godahs tawu wahrdu. 72,10 u.

10. Jo tu eſi leels un dari brihnumus, tu eſi Deews, tu ween.

11. Mahziman, Kungs, tawu zeļu, es ſtaigaſchu eekſch tawas patees-ibas; waldi manu ſirdi pee ta weena, tawu wahrdu bihtees. 26,3. 139,24. 143,10.

12. Kungs, mans Deews, es tewi ſlaweſchu no wiſas ſirds, un godaſchu tawu wahrdu muhſchigi.

13. Jo tawa ſchehlaſtiba ir leela pahr mani un tu manu dwehſeli eſi atpeſtijis no tahs diļļahſelles. 30,4. 71,20. 116,3.

14. Ak Deews, lepni ļaudis zeļahs pret mani un waras-daritaju bars mellè manu dwehſeli un tewi netur preekſch ſawahm azihm. 54,5.

15. Bet tu, Deews Kungs, eſi ſirds-ſchehligs un lehnprahtigs, pazeetigs un no leelas ſchehlaſtibas un uſtizibas. 2 Moſ. 34,6.

16. Atgreeſees pee manis un eſi man ſchehligs, dod ſawu ſpehku ſawam kalpam, un atpeſti ſawas kalpones dehlu. 116,16. 2 Moſ. 21,4. 23,12.

17. Dari ſihmi pee manis, ka man labi klahjahs, ka mani nihdetaji to redſ un kaunahs, ka tu, Kungs, man palihdſi un mani eepreezini.

87. dſeeſma.

Jeruſaleme, kriſtigas draudſes preeſchſihme.

1. Korus behrnu dſeeſma. 85,1.

Wiņas pamati ir litti uſ ſwehteem kalneem. 125,2. Eſ.14,32.

2. Tas Kungs mihļo Zianas wahrtus pahr wiſeem Jehkaba dſihwokļeem. Eſ.60,18.

3. Teizamas leetas par tewi top ſludinatas, tu Deewa-pilſehta. (Sela.)

4. Es peeſkaitiſchu Rakabu un Bahbeli pee teem, kas mani paſihſt; redſi, Wihliſti un Tirus ar Moŗu-kaudihm: ſchis tur ir dſimis. 45,13. 68,32. 89,11. Eſ.30,7. 44,5.

5. Un par Zianu ſazihs: ſchis un tas tur ir dſimis, un tas Wiſu-augſtais pats to ſtiprina.

6. Tas Kungs ſkaitihs un rakſtihs tahs tautas: ſchis tur ir dſimis. (Sela.) Eſ.4,3.

7. Un dſeedot un deijot ſauks: wiſi mani awoti, (ak Ziana), ir eekſch tewis. 36,10. 46,5. 73,10.

88. dſeeſma.

Luhgſchana leelâ kahrdinaſchanâ.

1. Korus behrnu dſeeſma, dſeedataju wadoņam, ar ſtabulehm dſeedama. Emana, Eſraita dehla, pamahziba. 53,1. 87,1. 1 Kehn. 4,31.

2. Kungs, Deews, mans peſtitajs, es tewi peeſauzu deenahm nakkihm.

3. Lai nahk mana luhgſchana tawâ preekſchâ, atgreeſ ſawu auſi pee manas kleegſchanas. 17,6.

4. Jo mana dwehſele ir behdu pilna, un mana dſihwiba ir tikuſi klaht pee elles. Jjab.33,22.

5. Es topu lihdſinats teem, kas bedrê nogrimſt, es eſmu kâ wihrs, kam ſpehka newaid. 30,40.

6. Pee teem nomiruſcheem es eſmu peeſchkirts, it kà tee nokautee, kas kapâ gul, ko tu wairs nepeemini, un kas no tawas rokas ir atſchkirti. 88,13.

7. Tu mani eſi lizis wiſdſilakâ bedrê, tumſibâ un dſiļumâ.

8. Tawa bahrdſiba mani ſpeeſch, tu mani apbehdini ar wiſeem ſaweem pluhdeem. (Sela.) 42,8.

9. Manus draugus tu eſi lizis tahļu no manis, teem tu mani eſi darijis par negantibu: es eſmu kà zeetumâ un newaru tikt ahrâ. 38,12.

10. Mana azs ihgſt no behdam, ak Kungs. Es tewi peeſauzu ikdeenas, es iſſteepju ſawas rokas uſ tewi. 28,2. 31,10.

11. Waj tad tu pee miruſcheem dariſi brihnumus? jeb waj aiſmiguſchee zelſees un tewim pateiks? (Sela.) 6,6. 30,10.

12. Waj kapâ ſludinah[illegible]
wu ſchehlaſtibu un

uſtizibu nahwes weetâ? Iſaj. 26,6.

13. Waj tawus brihnumus tumſchibâ atſihs un tawu taiſnibu tai ſemê, kur neko wairs nepeemin? 89,6. Mahz. 9,5 u.

14. Bet es tewi peeſauzu, Kungs, un mana luhgſchana nahk agri tawâ preekſchâ. 5,4.

15. Kapehz tu atſtumi, Kungs, manu dwehſeli un paſlehpi ſawu waigu preekſch manis?

16. Es eſmu behdigs un nowahrdſis no paſchas jaunibas, es zeeſchu tawas breeſmas, ka es gan drihſ iſſamiſtu.

17. Tawa bahrdſiba eet pahr mani, tawas breeſmas mani noſpaida. Iſaj. 6,4.

18. Tahs mani apņem kà uhdens pluhdi zauru deenu, tahs wiſai mani apſtahj. 22,13.

19. Tu dari, ka draugi un tuwaki paleek tahlu noſt no manis; mani paſihſtamee preekſch manis apſlehpjahs. 88,9. Iſaj. 17,13.14.

89. dſeeſma.

Par ta Kunga Swaidito un wina walſtibu.

1. Etana, Eſraka dehla, pamahziba. 1 Aehn. 4,31.

2. Es dſeedaſchu no ta Kunga ſchehlaſtibas muhſchigi un dariſchu ſinamu wiņa pateeſibu ar ſawu muti lihdſ radu radeem 89,50. 92,3. Eſ. 55,3. Jahn. 1,17.

3. Jo es ſaku: muhſchiga ſchehlaſtiba uſzelta debeſis; tur tu peeſtiprini ſawu pateeſibu. 119,89. Mih. 7,20.

4. Es eſmu deribu dereſis ar ſawu iſredſeto, es Dahwidam, ſawam kalpam, eſmu ſwehreſis. 2 Sam. 7,12.13. Eſ. 55,3.

5. Es apſtiprinaſchu tawu dſimumu muhſchigi un uſtaiſiſchu tawu goda-krehſlu lihdſ behrnu behrneem. (Sela.) 132,11.

6. Par to debeſis ſlawe, ak Kungs, tawus brihnumus, ir tawu pateeſibu tai ſwehtâ draudſê. Iſaj. 15,15. 1 Peht. 1,12. Ew. 3,10.

7. Jo kas ir debeſîs tam Kungam lihdſigs? Kas ir kà tas Kungs ſtarp Deewa behrneem? 29,1. 86,8.

8. Tas ſtiprais Deews ir loti bijajams to ſwehto draudſê un bihſtams pahr wiſeem, kas ir ap wiņu. 1 Aehn. 22,19.

9. Kungs, Deews Zebaot, kas ir tahds kà tu, tahds warens, ak Kungs! Un tawa pateeſiba ir ap tewi. 77,14.

10 Tu waldi pahr greſno juhru; kad wiņas wilni zelahs, tad tu tos klufini. 65,8.

11. Tu ſatreezi Rakabu kà nokautu, tu iſkaiſi ſawus eenaidneekus ar ſawu wareno elkoni. 87,4.

12. Tew peeder debeſis, ir ſeme tew peeder; ſemes wirſu un wiņas pilnumu tu eſi radijis. 24,1. 102,26.

13. Seemeli un deenas-widu tu eſi radijis; Tahbors un Ermons gawilè par tawu wahrdu. 5 Moſ. 3,8. Soſ. 4,6.

14. Tew ir ſpehzigs elkonis, ſtipra ir tawa roka un augſta tawa labà roka. 118,15.

15. Taiſniba un teeſa ir tawa waldibas-krehſla pamati, ſchehlaſtiba un pateeſiba eet tawâ preekſchâ. 97,2. 2 Moſ. 33,19.

16. Swehtigi tee laudis, las mahk gawilet; ak Kungs, tee ſtaigà tawa waiga gaiſchumâ. 4,7. 36,10. 98,6.

17. Par tawu wahrdu tee preezajahs weenumehr un zaur tawu taiſnibu tee ir pa-augſtinati.

18. Jo tu eſi wiņu ſtipruma rota, un zaur tawu labprahtibu tu muhſu ragu paaugſtini. 75,5.6. 89,25. 92,11.

19. Jo muhſu preekſchturamahs bruņas ir no ta Kunga, un no Iſraëla Swehtà ir muhſu kehniņſch. 84,10.12.

20. Bijkahrt tu runaji zaur parahdiſchanu ſawam ſwehtam un ſaziji: Es eſmu weenam warenam palihgu ſneedſis, es eſmu pa-augſtinajis weenu iſredſetu no teem laudihm. 89,4. 1 Sam. 13,14. 2 Sam. 7,4 ꝛc.

21. Es Dahwidu, ſawu kalpu, eſmu atradis, ar ſawu ſwehto elji es to eſmu ſwaidijis. 1 Sam. 16,13. Ap. darb. 13,22. Ezek. 34,23.

22. Mana roka buhs lihdſ ar to weenumehr, ir mans elkonis wiņu ſpehzinahs; Eſ. 41,10.

23. Eenaidneeks wiņu newaijahs un laundaris wiņu neſpaidihs.

24. Bet es ſatreekſchu wiņa pretineekus wiņa preekſchâ un ſadauſiſchu wiņa eenaidneekus.

25. Un mana uſtiziba un ſchehlaſtiba buhs ar wiņu, un wiņa rags zaur manu wahrdu taps paaugſtinats. 89,2.3. 1 Sam. 2,10.

26. Un es wiņa roku liſchu lihdſ juhrai, un wiņa labo roku lihdſ tahm leelupehm. 72,8.

27. Wiņſch mani peeſauks: tu eſi mans Tehws, mans Deews un manas peſtiſchanas patwehrums. 72,8. 2 Sam. 7,14. 1 Laik. 18,13.

28. Un es wiņu eezelſchu par to pirmdſimuſcho, par to wiſaugſto ſtarp teem kehniņeem wirs ſemes. Kol. 1,15 ꝛc. Parahd. 19,16.

29. Sawu ſchehlaſtibu es wiņam tureſchu muhſchigi, un mana deriba ar wiņu paliks paſtahwiga. 89,4.

30. Es wiņam doſchu dſimumu muhſchigi un dariſchu wiņa goda-krehſlu kà debeſu deenas. 89,5. 5 Moſ. 11,21.

31. Bet kad wiņa behrni manu bauſlibu atſtahs un ma[illegible] neſtaigahs;

32. Kad tee manus likumus ſagahnihs un manus bauſchlus neturehs;

33. Tad es winu pahrkahpumus peemekleſchu ar rihkſti un winu noſeegumus ar ſiteeneem. 2 Sam. 7, 14 ꝛc.

34. Bet ſawu ſchehlaſtibu es no wiņa ne-atrauſchu un ſawu pateeſibu es ne-aiſleegſchu. 89, 25. Eſ. 54, 10.

35. Es ſawu deribu neſagahniſchu un, to manas luhpas runajuſchas, to es nepahrgroſiſchu. 4 Moſ. 30, 3. 13. 23, 19.

36. Weenu leetu pee ſawas ſwehtibas es eſmu ſwehrejis: teeſcham, es Dahwidam nemeloſchu. 60, 8. 1 Sam. 15, 29.

37. Wiņa dſimums buhs muhſchigi, un wiņa godakrehſls manâ preekſchâ kà ſaule. 72, 5. 17. 89, 3. 2 Sam. 7, 16.

38. Winſch buhs muhſchigi ſtiprs kà mehneſis un buhs paſtahwigs, kà tas leezineeks padebeſchôs. (Sela.) 1 Moſ. 9, 13. Eſ. 54, 9. Jer. 33, 20 ꝛc.

39. Bet nu tu winu eſi atſtuhmis un atmetis, tu eſi apſkaitees pret ſawu ſwaidito.

40. Tu ſawa kalpa deribu eſi iſnihzinajis, wiņa kroni tu eſi nometis ſemê. 21, 4. Eſ. 21, 26 ꝛc.

41. Tu eſi ſalauſis wiſus wiņa muhrus, wiņa ſtiprahs pilis tu eſi lizis drupâs.

42. Wiſi, kas eet garam, winu aplaupa; winſch ſaweem kaimiņeem ir palizis par apſmeeklu. 44, 14. 79, 4.

43. Tu pa-augſtinaji wiņa ſpaiditaju labo roku, tu eepreezinaji wiſus wiņa eenaidneekus. 89, 24.

44. Ari wiņa ſobina aſmini tu eſi atņehmis un ne-eſi lizis winam paſtahwet karâ. 2 Sam. 1, 22.

45. Tu wiņa glihtumam lizis mitetees un nogahſis ſemê wiņa goda-krehſlu.

46. Tu eſi pa-ihſinajis wiņa jaunibas deenas, tu winu apſedſis ar kaunu. (Sela.) 55, 24. 102, 25. 132, 18. Gal. w. 10, 27.

47. Zik ilgi, ak Kungs, tu gribi wiſai apſlehptees, un zik ilgi tawa bahrdſiba degs kà uguns? 87, 8.

48. Peemini, kahds ir mans muhſchs, zik nihzigus tu wiſus zilweku behrnus eſi radijis? 36, 5 ꝛc.

49. Kureſch zilweks dſihwo, las nahwi neredſehs? Kas ſawu dwehſeli iſglahbs no kapa waras? (Sela.) 49, 9.

50. Kungs, kur ir tawa ſeneja ſchehlaſtiba, to tu ſawâ uſtizibâ Dahwidam eſi ſwehrejis? 89, 2. 36.

51. Peemini, ak Kungs, ſawu kalpu kaunu, to es ſawâ ſirdî neſu, no wiſahm paſaules tautahm,

52. Ka tawi eenaidneeki neewâ, ak Kungs, ka tee neewâ tawa ſwaidità pehdas. 79, 12.

53. Slawets lai ir tas Kungs muhſchigi! Amen, Amen.
41,14.

90. dſeeſma.

Par zilweka dſihwibâs nihzibu.

1. Moſus, ta Deewa wihra, luhgſchana. 5 Moſ. 33,1.
2. Kungs, tu mums eſi par patwehrumu uſradu radeem; pirms kalni raduſchees un tu ſemi un paſauli bijſi ſataiſijis, tu eſi muhſchigi muhſcham tas ſtiprais Deews. 92,9. 5 Moſ. 33,27. Sak. w. 8,25.
3. Tu zilwekus dari par pihſchkeem un ſaki: greeſchatees atpakaļ, juhs zilweku behrni.
1 Moſ. 3,19. Mahz. 12,7.
4. Jo tuhkſtoſchi gadi tawâ preekſchâ ir kà ta deena, kas wakar pagahjuſi, un kà weenas nakts-wahtis. 63,7.
2 Peht. 3,8.
5. Tu tos aiſrauj kà pluhdôs; tee ir kà meegs, tee ir agrumâ kà ſahle, kas atſeļ,
6. Kas rihtâ ſalo un atſeļ, un wakarâ top nopļauta un kalſt. Jſab. 14,2. Mat. 6,30.
7. Jo zaur tawu duſmibu mehs iſnihkſtam un zaur tawu bahrdſibu mehs topam iſbeedeti.
8. Tu leezi muhſu noſeegumus ſawâ preekſchâ, muhſu apſlehptos grehkus preekſch ſawa waiga gaiſchuma.
51,11. Rom. 2,16.
9. Jo wiſas muhſu deenas aiſeet zaur tawu duſmibu; mehs pawadam ſawus gadus kà paſaku.
10. Muhſu dſihwibas laiks ſtahw ſeptindeſmit gadus, waj, ja kas loti ſtiprs, aſtondeſmit gadus, un winas labums ir gruhtums un behdas; jo ta aiſeet ahtri un mehs ſkreenam noſt.
Joſ. 14,10 ꝛc. 2 Sam. 5,4. Jſab. 9,25. Mahz. 1,3.8.
11. Bet kas atſihſt tawas duſmibas ſtiprumu un tawu bahrdſibu, tewi bihdamees?
12. Mahzi mums muhſu deenas tà ſkaitit, ka gudru ſirdi dabujam.
39,5.
13. Atgreeſees, Kungs, atkal pee mums, — zik ilgi tad tas buhs? un eſi ſaweem kalpeem ſchehligs. 6,4.
14. Pa-ehdini muhs agri ar ſawu ſchehlaſtibu, tad mehs gawileſim, un preezaſimees wiſu ſawu muhſchu. 143,8.
15. Eepreezini muhs pehz tahm deenahm, kur tu muhs apbehdinajis, pehz teem gadeem, kur eſam redſejuſchi launumu. 85,7.
16. Parahdi ſaweem kalpeem ſawus darbus un ſawu godu winu behrneem.
95,9. 103.7.
17. Un ta Kunga, muhſu Deewa, laipniba lai paleek pa[illegible] un paſchkirt pee mu[illegible] roku darbu,

muhſu rohu darbu, to tu paſchkiri! Ef.65,22 u.

91. dſeeſma.

Eepreeziņaſchana mirſchanas laikâ.

1. Kas ſehſch ta Wiſuaugſtakà patwehrumâ un miht ta Wiſuwarenà ehnâ, 17,8. 36,8.

2. Tas ſaka uſ to Kungu: mana zeriba un mana ſtipra pils, mans Deews, uſ ko es paļauſos. 18,3.

3. Jo winſch tewi glahbj no medineeka walgeem, no kaitigà mehra. 124,7. 2 Tim.2,1.6.

4. Winſch tewi ſedſ ſaweem ſpahrneem, un apakſch wiņa ſpahrneem tu eſi glahbts; wiņa pateeſiba ir par apſegu un par preekſch-turamahm bruņahm, 57,2.

5. Ka tew naw ko bihtees no nakts baidekleem, no bultahm, kas deenâ ſkraida, 5 Moſ. 32,23. Augſt. dſ. 3,8.

6. No mehra, kas tumſâ leen, no ſehrgas, kas deenas widû ſamaitâ.

7. Jebſchu tuhkſtoſchi kriht tew ſahnis, un deſmit tuhkſtoſchi pee tawas labahs rokas, tadſchu tewi ne-aiſņems.

8. Teeſcham, ar ſawahm azihm tu uſluhkoſi un redſeſi, kà beſdeewigeem top atmakſats. 92,12.

9. Tu, Kungs, eſi mans patwehrums! To Wiſuaugſtako tu eſi lizis par ſawu ſtiprumu.

10. Launums tew ne-uſees, un pee tawa dſihwokļa mokas nepeeſtahſees. 2 Moſ. 11,5.7. 12,13. Jſak.5,19.

11. Jo winſch ſaweem engeļeem par tewi pawehlehs, tewi paſargat uſ wiſeem taweem zeļeem. 34,8. Mat.4,6.

12. Tee tewi uſ rokahm neſihs, ka tu ſawu kahju pee akmins nepeedauſiſi. 121,3. 4 Moſ. 11,12. Sak. w. 3,23. Luhk. 16,22.

13. Pahr lauwahm un odſehm tu kahpſi un ſamihſi jaunos lauwas un puhkus. 5 Moſ. 8,15. Mark. 16,18. Luhk. 10,19. Ebr. 11,33.

14. „Winſch twerahs pee manis, un es wiņu iſglahbſchu; es wiņu pa-augſtinaſchu, jo winſch paſihſt manu wahrdu. 9,11.

15. Winſch mani peeſauz, un es wiņu paklauſiſchu. Es wiņam klaht eſmu behdâs, es wiņu gribu iſraut un wiņu pagodinat. 18,20. 50,15. Ef.58,9.

16. Ar ilgu dſihwoſchanu es wiņu gribu pa-ehdinat un wiņam parahdit ſawu peſtiſchanu". 50,23.

92. dſeeſma.

Deewa ſlawa par wiņa darbeem.

1. Dſeeſma ſwehtdeenâ dſeedama.

2. Laba leeta ir, to Kungu ſlawet un dſee-

dat tawam wahrdam, tu Wiſu-augſtakais, 147,1.

3. Rihtôs iſteikt tawu ſchehlaſtibu un naktis tawu uſtizibu, 1Laik.24,30.

4. Uſ tahm deſmit ſtihgahm un uſ ſtabulehm, ar ſpehleſchanu uſ tokleem. 33,2.

5. Jo, Kungs, tu mani eepreezini ar ſaweem darbeem; es gawileju par to, ko tawa roka dara.

6. Ak Kungs, zik leeli ir tawi darbi, zik ļoti dſiļas tawas domas! 104,2.4. 139,17. Eſ.55,9.

7. Nejehga to ne-atſihſt, un gekis to neſaprot.

8. Gan beſdeewigee ſalo kà ſahle, un wiſi launa-daritaji ſet; tomehr tee top iſdeldeti muhſchigi muhſcham. 37,2.

9. Bet tu, Kungs, eſi tas augſtakais muhſchigi. 90,2. 97,9.

10. Jo redſi, tawi eenaidneeki, ak Kungs, redſi tawi eenaidneeki eet bojâ, wiſi ļaundaritaji top iſlaiſiti.

11. Bet tu pa-augſtini manu ragu kà wehrſcha ragu; es eſmu apleets ar jaunu elji. 23,5. 89,18. 4Moſ.23,22.

12. Un manas azis uſluhko ar preeku manus waidneekus, manas auſis eepreezinajahs par teem, kas ļaunâ prahtâ pret mani zelahs. 112,8.

13. Taiſnais ſalo kà palmakols, winſch aug kà zeedrukols uſ Lihbanus. 1,3. 52,10.

14. Kas ta Kunga namâ ir ſtahditi, tee ſalo muhſu Deewa pagalmôs. 84,3. Eſ.61,3.

15. Wehl paſchâ wezumâ tee neſ augļus, tee ir augligi un ſaki, 1,3.

16. Un ſtahſta, ka tas Kungs, mans patwehrums, ir taiſns, un netaiſnibas naw pee wiņa. 5Moſ.32,4.

93. dſeeſma.

Sludinaſchana par ta Kunga Swaidito un wiņa walſtibu.

1. Tas Kungs ir kehniņſch un ar godibu gehrbees, tas Kungs ir gehrbees un apjoſees ar ſpehku; tadehļ paſaule ſtahw ſtipra, ka neſchaubahs. 65,7. 96,10. Parahd.11,17. 19,6.

2. Taws waldibas krehſls ſtahw ſtiprs no ſendeenahm; tu eſi no muhſchibas. 9,8. 45,7. 47,9.

3. Upes pazel, ak Kungs, upes pazel ſawu laukſchanu, upes pazel ſawu krahkſchanu. 65,8. Parahd.17,15.

4. Pahr leelu uhdeņu krahkſchanu, pahr warenahm juhras bangahm tas Kungs ir jo warens augſtibâ.

5. Tawas leezibas ir wiſai uſtizamas; ſwehtums ir tawa nama jaukums, ak Kungs, muhſchigi. 147,1. Parahd.19,9. 21,5. 22,6.

94. dſeeſma.

Luhgſchana pret Deewa draudſes ſpaidditajeem.

1. Kungs atree-

bejs, ak tu ſtiprais Deews, tu atreebejs, parahdees! 80.2. 102,17. 5 Moſ. 32,35.

2. Zelees, tu paſaules ſogi, atmakſà teem lepneem pehz wiņu nopelna. 31,24. 1 Moſ. 18,25.

3. Zik ilgi teem beſdeewigeem, Kungs, zik ilgi teem beſdeewigeem buhs preezatees? 13,3. 74,10.

4. Pahrpluhſtot tee runà pahrgalwigi, un wiſi łaundaritaji gresnojahs. 1 Sam. 2,3.

5. Ak, Kungs, tee famin tawus łaudis un noſpeeſch tawu ihpaſchumu,

6. Atraitnes un ſweſchineekus tee nokauj un nomaitâ bahriņus, Ezek. 22,7.

7. Un ſaka: tas Kungs to neredſ, un Jehkaba Deews to nemana. Ezek. 8,12.

8. Nemeet wehrâ, juhs beſprahtigee ſtarp teem łaudihm, un juhs geki, kad juhs palikſeet gudri? 50,22. Sak. 8,5.

9. Kas auſi ir dehſtijis, waj tas nedſirdehs? Kas azi darijis, waj tas neredſehs? 2 Moſ. 4,11. Sak. 20,12.

10. Kas tautas pahrmahza, waj tas neſodihs? Tas, kas zilweekem mahzaatſihſchanu, 6,9.

11. Tas Kungs ſin zilweku domas, ka tahs ir neleetigas. 1 Kor. 3,20.

12. Swehtigs tas wihrs, ko tu, Kungs, pahrmahzi, un kam tu mahzi ſawu bauſlibu, Jjab. 5,17.

13. To meerinat behdu deenâs, teekams beſdeewigam bedri bed. 7,16.

14. Jo tas Kungs ne-atſtums ſawus łaudis un nepametihs ſawu mantas teeſu. Rom. 11,12.

15. Jo pee taiſnibas jagreeſchahs teeſai, un tam peekritihs wiſi ſirds-ſtaidree.

16. Kas manî aiſſtahw pret netaiſneem? Un kas man ſtahw klaht pret łaundaritajeem?

17. Ja tas Kungs nebuhtu mans palihgs, tad gan mana dwehſele drihſ guletu kluſumâ. 115,17.

18. Kad es jau ſazitu: kahja man ſlihd, tad tawa ſchehlaſtiba, ak Kungs, mani tura. 73,2.

19. Kad man daudſ ſirdehſtu, tad tawa eepreezinaſchana eelihgſmo manu dwehſeli. 15,11.

20. Waj tu beedris buhtu tam poſta krehſlam, kas blehdibu iſpere taiſnibas weetâ?— Parahd. 2,13. Am. 6,3.

21. Tee ſapulzejahs pret taiſnà dwehſeli un paſudina nenoſeedſigas aſinis. Mat. 27,4.

22. Bet tas Kungs ir mans patwehrums, un mans Deews mana pils, kur glahbjos.

23. Un wiņſch teem atmakſahs wiņu noſeegumu un tos iſdeldehs wiņu blehdibâ: tas

Kungs, muhſu Deews, tos iſdeldehs.

95. dſeeſma.

Tam Kungam buhs pateikt un pakaufit.

1. Nahzeet, dſeedaſim tam Kungam preezigi, gawileſim ſawas peſtiſchanas patwehrumam. 18,3.

2. Eima preekſch wiņa waiga ar pateikſchanu, gawileſim wiņam ar dſeeſmahm. 100,2.

3. Jo tas Kungs ir tas leelais un ſtiprais Deews un tas leelais ķehniņſch pahr wiſſeem deeweem. 82,1.6. 96,4.5. 97,7.9.

4. Wiņa rokâ ir ſemes dſiļumi, un kalnu augſtumi wiņam peeder.

5. Wiņam peeder juhra, jo wiņſch to radijis, un wiņa rokas ſauſumu ir zehluſchas.

6. Nahzeet, peeluhgſim, klaniſimees un metiſimees zelôs preekſch ta Kunga, ſawa raditaja.

7. Jo wiņſch ir muhſu Deews, un mehs eſam wiņa ganibas ļaudis un wiņa rokas awis. 100,3. Ebr.3,7–11.47. 5 Moſ.4,39.

8. Schodeen, kad juhs wiņa balſi dſirdeet, tad ne-apzeetinajeet ſawas ſirdis, tà kà Meribâ, tà kà Maſâ tuksneſî,

2 Moſ.17,2.7. 4 Moſ.14,22. Ebr.3,7.11. 4,7.

9. Kur juhſu tehwi mani kahrdinaja, mani pahrbaudija, lai gan manus darbus redſeja. 2 Moſ.34,10. 5 Moſ.11,7.

10. Man tſchetrdeſmit gadus raiſes ir bijuſchas ar ſcho tautu, tà ka es ſaziju: tee ir ļaudis, kam ſirds maldahs un kas manus zelus nepaſihſt. 4 Moſ.14,34. 5 Moſ.5,29.

11. Tadehļ es ſawâ duſmibâ eſmu ſwehrejis: teeſcham, teem nebuhs nahkt pee manas duſas. 4 Moſ.14,23. 5 Moſ.12,9. Ebr.4,3.

96. dſeeſma.

Deewa draudſes jauna dſeeſma.

1. Dſeedait tam Kungam jaunu dſeeſmu, dſeedait tam Kungam, wiſa paſaule; 33,3. 1 Laik.17,23.

2. Dſeedait tam Kungam, teizeet wiņa wahrdu, ſludinajeet deenu no deenas wiņa peſtiſchanu. 19,3.

3. Iſteizeet paganu ſtarpâ wiņa godu, wiſu tautu ſtarpâ wiņa brihnumus.

4. Jo tas Kungs ir leels un ļoti teizams, wiņſch ir bijajams pahr wiſſeem deeweem. 95,3.

5. Jo wiſi tautu deewi ir elki, bet tas Kungs ir radijis debeſis. 115,4.

6. Augſtiba un godiba ir wiņa preekſchâ, ſpehks un glihtums wiņa ſwehtâ weetâ. 93,5.

7. Dodeet tam Kungam, juhs ļauſchu tautas, dodeet tam Kungam godu un ſpehku. 29,1.2.

8. Dodeet tam Kungam wiņa wahrda godu, neſeet dahwanas un nahzeet wiņa pagalmôs. 29,2. 84,3. 2 Sam. 8,2.

9. Peeluhdſeet to Kungu ſwehtâ glihtumâ, preekſch wiņa waiga lai dreb wiſa paſaule. 29,2. 33,8.

10. Sakait ſtarp tautahm: tas Kungs ir ķehniņſch: tadehļ paſaule ſtahw ſtipra, ka neſchaubahs; wiņſch teeſahs tos ļaudis ar taiſnibu. 7,9. 93,1. 97,1.

11. Preezajees, debeſs, un lihgſmojees, ſeme, juhra lai ķrahz un wiſs, kas tur eekſchâ, Eſ. 49,3.

12. Lauks lai preezajahs ar wiſu, kas tur ſtahw, wiſi meſcha koki lai gawilè Eſ. 55.12.

13. Preekſch ta Kunga waiga, jo wiņſch nahk, jo wiņſch nahk paſauli teeſat. Semes wirſu wiņſch teeſahs ar taiſnibu un tos ļaudis ar ſawu pateeſibu. 98,9. Eſ. 3,13.14.

97. dſeeſma.

Par ta Kunga Swaidito un wiņa walſtibu.

1. Tas Kungs ir ķehniņſch, — lai preezajahs ſeme, un ſalas lai lihgſmojahs leelâ pulkâ. 72,10. 99,1. 1 Moſ 10,5. Eſ. 24,15.

2. Padebeſis un ķehſliba ir ap wiņu, taiſniba un teeſa ir wiņa godibas ķehſla ſtiprums. 18,12. 89,15. 2 Moſ. 19,16.18. Sak. 16,12.

3. Uguns eet wiņa preekſchâ un eededſina wiſapkahrt wiņa pretineekus. 50,3. Nahk. 1,2.

4. Wiņa ſibeni apgaiſmo paſauli; ſemes wirſus to redſ un dreb.

5. Kalni iſkuhſt kà waſķi ta Kunga preekſchâ, ta wiſas paſaules Kunga preekſchâ. 68,3. Eſ. 64,1. Mih. 1,4.

6. Debeſis iſſtahſta wiņa taiſnibu, un wiſi ļaudis redſ wiņa godu. 85,10—12. 98,2.3.

7. Kaunâ top wiſi, kas bildehm kalpo un leelahs ar elkeem; peeluhdſeet wiņu, wiſi deewi. 95,3. Ebr. 1,6.

8. Ziana klauſahs un preezajahs, Juhda meitas lihgſmojahs, Kungs, kad tu teeſâ. 48,12.

9. Jo tu, Kungs, eſi tas wiſuaugſtakais pahr wiſu paſauli, ļoti pa-augſtinats pahr wiſeem deeweem. 95,3. 135,5.

10. Eenihſteet ļaunu, juhs, kas to Kungu mihļojeet; wiņſch paſarga ſawu ſwehto dwehſeles, no beſdeewigo rokas wiņſch tos iſglahbs. 37,27. 118,15. Amos. 5,14.15.

11. Taiſnam auſt gaiſchums, un preeks ſirds-ſlaidreem. 27,1. 37,6. 112,4.

12. Preezajatees eekſch ta Kunga, juhs taiſnee, un teizeet wiņa ſwehto wahrdu. 33,1.

98. dſeeſma.

Pateiziba par ta Kunga peſtiſchanu.

1. Dſeeſma.

Dſeedait tam Kungam jaunu dſeeſmu, jo winſch dara brihnumus; winſch palihdſ ar ſawu labo rohku un ar ſawu ſwehto elkoni. 96,1. Eſ.52,10. 59,11.

2. Tas Kungs ir ſinamu darijis ſawu peſtiſchanu, tautu preekſchâ winſch parahdijis ſawu taiſnibu. 96,2.3.

3. Winſch peeminejis ſawu ſchehlaſtibu un ſawu uſtizibu Iſraëla namam, un wiſi ſemes gali redſ muhſu Deewa peſtiſchanu. 89,2.3. Eſ.52,10.

4. Gawilejeet tam Kungam, wiſa ſeme, ſkandinajeet preezigi, lihgſmojatees preezigi un dſeedait. 100,1. Eſ.52,9.

5. Dſeedait tam Kungam ar kokleh̃m, ar kokleh̃m un dſeeſmas ſkanu,

6. Ar trumetehm un ar baſunu ſkanu, gawilejeet ta kehnina, ta Kunga preekſchâ. 4 Moſ.10,10. 23,21.

7. Lai juhra krahz un kas eekſch tahs ir, ſemes wirſus un kas tur dſihwo. 96,11 ꝛc.

8. Lai upes plaukſchkina, un kalni lai kopâ lihgſmojahs 47,2. Eſ.55,12.

9. Ta Kunga preekſchâ, jo winſch nahk ſemi teeſat; winſch teeſahs paſauli ar taiſnibu un tos kaudis ar teeſu. 9,9. 96,13.

99. dſeeſma.

Slawa tam wiſaugſtam Deewam.

1. Tas Kungs ir kehninſch, — tautas dreb; winſch ſehſch pahr kerubeem, — ſeme trihz. 18,11. 80,2. 93,1.

2. Tas Kungs ir leels eekſch Zianas, un winſch ir augſts pahr wiſeem kaudihm. 48,2.

3. Tawu leelo un bijaſamo wahrdu lai teiz, jo tas ir ſwehts; 111,9.

4. Ar taiſnibu tu eſi nodibinajis kehnina ſtiprumu, kas teeſu mihlo; tu eſi eezehlis teeſu un taiſnibu eekſch Jehkaba. 94,20. 103,6. Eſ.9,7.

5. Pa-augſtinajeet to Kungu, muhſu Deewu, un peeluhdſeet wina kahju pameſla preekſchâ; winſch ir ſwehts. 123,7. 1 Kehn.8,44.

6. Moſus un Ärons ſtarp wina preeſterreem, un Samuëls ſtarp teem, kas peeſauz wina wahrdu; tee peeſauza to Kungu, un winſch tos paklauſija. 2 Moſ.14,15. 32,11. 4 Moſ.16,22. 1 Sam.7,9.10. Jer.15,1.

7. Winſch runaja uſ teem padebeſcha-ſtabâ! tee tureja wina leezibas un tos likumus, ko winſch teem bija dewis. 5 Moſ.31,15 ꝛc.

8. Kungs, muhſu Deews, tu tos paklauſiji, tu ſtiprais Deews teem peedewi un biji atreebejs par wina darbeem. 116,5.

9. Pa-augſtinajeet to Kungu, muhſu Deewu, un peeluhdſeet wina ſwehtâ kalnâ, jo tas K[illegible]eews, ir ſwehts 3,5.

100. dſeeſma.

Pateizība par Deewa labdarīſchanahm.

1. Pateizības dſeeſma.
Gawilejeet tam Kungam, wiſa paſaule. 66,1.

2. Kalpojeet tam Kungam ar preeku, nahzeet preekſch wiņa waiga ar gawileſchanu. 95,2.

3. Atſihſteet, ka tas Kungs ir Deews; wiņſch muhs ir darijis, un ne mehs paſchi, par ſaweem laudihm un par ſawas ganibas awihm. 95,6.7. 149,2.

4. Ee=eita pa wiņa wahrteem ar pateikſchanu, wiņa pagalmôs ar teikſchanu; pateizeet wiņam, ſlawejeet wiņa wahrdu. 96,8.

5. Jo tas Kungs ir labs: wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi, un wiņa pateeſiba lihdſ radu radeem. 89,2.3. 106,1.

101. dſeeſma.

Waldineeku tikumi.

1. Dahwida dſeeſma.
No ſchehlaſtibas un teeſas es gribu dſeedat, — tew, Kungs, es dſeedaſchu.

2. Es likſchu wehrâ nenoſeedſibas zeļu, — kad tu nahkſi pee manis? — Es ſtaigaſchu ar ſtaidru ſirdi ſawâ namâ. 1 Sam. 18,14.

3. Uſ ļaunahm leetahm es neluhkoſchu, grehka darbu es [illegible]as nebuhs pee
Ebr. 12,1.

4. Nikna ſirds lai ir tahļu no manis, ļauna es negribu ſinat. 6,9.

5. Kas ſawu tuwaku ſlepeni aprunâ, to es iſdeldeſchu, ļam lepnas azis un greſna ſirds, to es nezeetiſchu. Sak. w. 21,4.

6. Manas azis raugahs uſ teem uſtizigeem eekſch ſemes, ļa tee paleek pee manis; kas taiſnu zeļu ſtaiga, tas manim kalpos.

7. Kas blehdibu dara, tas nepaliks manâ namâ; kas melus runâ, nepaſtahwehs preekſch manahm azihm.

8. Jk rihtus es nomaitaſchu wiſus beſdeewigos eekſch ſemes, ļa es iſdeldu wiſus ļaundaritajus no ta Kunga pilſehtas. 48,2. 2 Sam. 10,12. 15,2. Jer. 21,12.

102. dſeeſma.

Behdu zilweka ſirds-luhgſchana.

1. Behdu zilweka luhgſchana, kad tas ir noſkumis un ſawas ſchehlabas iſgahſch ta Kunga preekſchâ. 142,3.

2. Uk Kungs, klauſi manu luhgſchanu, un mana ſaukſchana lai nahk pee tewis. 5,2.

3. Ne=apſlehp ſawu waigu preekſch manis, atgreeſ ſawu auſi pee manis behdu laikâ; tai deenâ, kad es ſauzu, paklauſi mani drihſ. 13,2. 17,6.

4. Jo manas deenas ir iſnihkuſchas kà duhmi, un mani kauli ir iſdeguſchi kà pagale. 37,20. Jſaj. 30,30. Sak. w. 17,22.

5. Mana ſirds ir ſaſiſta un iſſaltuſi kà ſahle, tà ka es aiſmirſtu ir ſawu maiſi ehſt.
109,22. 1 Sam.1,7. 20,34.

6. Mani kauli lihp pee manas meeſas no kaukſchanas un nopuhſchanahs.
Jſab.19,20. Raud.4,8.

7. Es eſmu it kà dumpis tukſneſi, es eſmu. kà apogs (puhze) iſpoſtitâs weetâs.
Eſ.34,11.

8. Es eſmu nomodâ un tàpat kà weentulis putnis uſ jumta. 77,5.

9. Mani eenaidneeki mani neewà zauru deenu; kas pret mani trako, tee manidara par lahſta wahrdu. 4 Moſ.5,21.

10. Jo es ehdu pelnus kà maiſi un ſajauzu ſawu dſehreenu ar aſarahm, 80,6. Jer.6,26.

11. Tawas bahrdſibas un duſmibas pehz, jo tu mani eſi pazehlis un atkal nogahſis.
Jſab.30,22. Raud.2,1.

12. Manas deenas ir kà ehna pawakarâ, un es kalſtu kà ſahle. 109,2.3. 144,4. Jſab.14,2.

13. Bet tu, Kungs, paleez muhſchigi un tawa peemiņa lihdſ radu radeem. 102,25.

14. Kaut tu zeltos un apſchehlotos par Zianu, jo jau ir laiks par wiņu apſchehlotees, jo tas noſpreeſtais laiks ir atnahzis.

15. Jo tawi kalpi mihļo wiņas akmiņus un ſchehlojahs, ka ta guļ pihſchļôs. Raud.4,1. Neëm.4,2.

16. Tad pagani bihſtees ta Kunga wahrdu, un wiſi kehniņi wirs ſemes tawu godibu,
72,11.

17. Kad tas Kungs Zianu uſtaiſihs un parahdiſees ſawâ godibâ. 51,20. 80,2. 147,2. Jer.31,4.

18. Wiņſch greeſchahs pee behdu kauſchu luhgſchanas un nenizina peeluhgſchanu.
Jer.17,6.

19. Lai tas top uſrakſtits pehznahkameem, un tee laudis, kas wehl taps raditi, ſlawehs to Kungu. 22,32.

20. Jo wiņſch ſkatahs no ſawa ſwehta augſtuma, tas Kungs luhko no debeſihm uſ ſemi, 33,13.

21. Ka wiņſch dſird zeetumneeku nopuhſchanos un atſwabina nahwes behrnus;
14,7. 79,11. 2 Moſ.2,25. 3,7 ꝛc.

22. Ka ta Kunga wahrds top ſludinats Zianâ un wiņa ſlawa Jeruſalemê,

23. Kad tautas ſapulzejahs kopâ un walſtis, tam Kungam kalpot. 68,33.

24. Bet wiņſch ir paſemojis zelâ manu ſpehku un pa-ihſinajis manas deenas.
89,46. 110,7.

25. Es ſaku: mans Deews, neņem mani noſt puſmuhſchâ. Tawi gadi paleek lihdſ raduradeem.

26. Senlaikus tu eſi nodibinajis ſemi, un debeſis ir tawu roku darbs. Ebr.1,10 ꝛc.

27. Tahs ſudihs, bet tu paſtahweſi; tahs ſadils wiſas, kà drehbes; tu tahs pahrwehrtiſi kà drahnas, un tahs pahrwehrtiſees; 51,6. Luhk. 21,33. 2 Peht. 3,10 ꝛc.

28. Bet tu paleezi tas pats, un tawi gadi nebeigſees. 90,2. Jſab. 36,26. Ebr. 13,8.

29. Tawu kalpu behrni palikſ, un winu dſimums buhs paſtahwigs tawâ preekſchâ. 69,37.

103. dſeeſma.

Deewa ſchehlaſtibas teikſchana.

1. Dahwida dſeeſma.

Teizi to Kungu, mana dwehſele, un wiſs, kas eekſch manis, wina ſwehto wahrdu.

2. Teizi to Kungu, mana dwehſele, un neaiſmirſti, ko winſch tew laba darijis.

3. Winſch peedod wiſus tawus grehkus un dſeedina wiſas tawas wainas. 6,3.

4. Winſch iſglahbj tawu dſihwibu no ſamaitaſchanas un puſchko tewi ar ſchehlaſtibu un apſchehloſchanahm. 5,13. 30,10 ꝛc. Jſab. 33,24.

5. Winſch peeehdina tawu muti ar labumu, ka tu atjaunojees kà ehrglis. 81,11. Jſab. 33,25. Eſ. 40,31. Mik. 1,16.

6. Tas Kungs iſdod taiſnibu un teeſu wiſeem, kas top apbehdinati. 99,4.

7. Winſch Moſum darijis ſinamus ſawus zelus, Israëla behrneem ſawus darbus. 90,16. 2 Moſ. 33,13.

8. Schehligs un lehnigs ir tas Kungs, pazeetigs un no leelas ſchehlaſtibas. 2 Moſ. 34,6.7. 4 Moſ. 14,18.

9. Winſch kildu neturehs muhſcham un neduſmoſees muhſchigi. Eſ. 57,16. Jer. 3,12.

10. Winſch mums nedara pehz muhſu grehkeem un mums nemakſà pehz muhſu noſeegumeem.

11. Jo zik augſtas debeſis ir pahr ſemi, tik ſpehziga wina ſchehlaſtiba pahr teem, kas winu bihſtahs. 36,6. Eſ. 55,7—9.

12. Zik tahlu rihti no wakareem, tik tahlu winſch leek muhſu pahrkahpumus noſt no mums.

13. Jt kà tehws apſchehlojahs par behrneem, tà tas Kungs ſchehlo tos, kas winu bihſtahs. Mat. 7,11.

14. Jo winſch ſin, kahds radijums mehs eſam, winſch peemin, ka mehs eſam pihſchki. Jſab. 4,19. 10,9.

15. Zilweks kà ſahle ſawâ dſihwibâ ir kà ſahle, winſch ſeed kà puke laukâ. Jſab. 15,2.

16. Kad wehjſch pahr to

pahreet, tad wiņas wairs newaid, un wiņas weetu wairs nepaſihſt. 27,10. Jſab.7,10.

17. Bet ta Kunga ſchehlaſtiba paleek muhſchigi muhſcham par teem, kas wiņu bihſtahs, un wiņa taiſniba lihdſ behrnu-behrneem 2 Moſ.20,6. 5 Moſ.7,9.

18. Pee teem, kas wiņa deribu tur un wiņa bauſchļus peemin, ka tee tos dara. 25,10. 5 Moſ.7,9.

19. Tas Kungs ir ſtiprinajis ſawu godibas-krehſlu debeſîs, un wiņa walſtiba walda par wiſu. 9,8.

20. Teizeet to Kungu, wiņa engeli, juhs ſtipree karotaji, kas wiņa wahrdu iſdara, klauſidami wiņa wahrda balſi. Joël.2,11.

21. Teizeet to Kungu, wiſi wiņa ſpehzigee pulki, juhs wiņa ſulaini, kas dara pehz wiņa prahta. 148,2.

22. Teizeet to Kungu, wiſi wiņa darbi wiſâs weetâs, kur winſch walda. Teizi to Kungu, mana dwehſele. 145,10.

104. dſeeſma.

Deewa ſlawa radibâ.

1. Teizi to Kungu, mana dwehſele! Kungs, mans Deews, tu eſi loti leels, ar augſtibu un godibu aptehrpees. 103,1.

2. Tu gehrbees gaiſchumâ kà apgehrbâ; tu iſklahj debeſis kà telti. Jſab.36,32. 37,18. Eſ.40,22. Dan.2,22.

3. Tu uhdeņus augſtibâ ſew leezi par grihdu, tu dari padebeſchus par ſaweem rateem, tu ſtaigà uſ wehja ſpahrneem. 148,4. 1 Kehn.17,19. Jſab.28,8.

4. Tu dari wehjus par ſaweem engeleem un uguns leeſmas par ſaweem ſulaineem. 103,20 ꝛc. 148,8. 2 Kehn.2,11. Ebr.1,7.

5. Semi tu eſi dibinajis uſ wiņas pamateem, ka ta neſchaubahs ne muhſcham. 24,2. Jſab.38,4.

6. Ar juhras dſilumeem tu to apſedſis kà ar apgehrbu, uhdeņi ſtahweja pahr kalneem. Jſab.38,8.

7. No taweem draudeem tee behdſa, no tawa pehrkona tee ſteidſahs projam; 1 Moſ.1,9.

8. Kalni zehlahs un leijas nogrima tai weetâ, ko tu tahm biji lizis.

9. Tu eſi lizis robeſchas, tahs tee (uhdeņi) nepahrkahps un ſemi wairs neapklahs. Jſab.38,11. Jer.5,22.

10. Tu iſwadi awotus pa leijahm, ka tee tek ſtarp kalneem. 74,15.

11. Tee dſirdina wiſus lauka-ſwehrus, tur atdſerahs meſcha-ehſeli.

12. Pee teem miht debeſputni, ſarôs tee dſeed.

13. Tu ſlapini kalnus no augſchenes; ar augleem, ko tu radi, ſeme top peepildita. 65,11. 104,3.

14. Tu leez ſahlei augt preekſch lopeem un ſehjai zilwekam par labu, lai nahk maiſe no ſemes 147,8.

15. Un wihns, kas eepreezina zilweka ſirdi, ka wiņa waigs top ſtaiſtaks nekà no eljes, un ka maiſe ſpehzina zilweka ſirdi. Soſ.9,13. Mahz.10,19.

16. Ta Kunga koki top papilnam ſlazinati, zeedra-koki uſ Libanus, ko wiņſch ir dehſtijis.

17. Tur putni dara ligſdas un ſtahrki dſihwo uſ preedehm. 80,11. Soſ.9,15.

18. Augſtee kalni ir preekſch meſchukaſahm, klintis kalna ahpſcheem par patwehrumu. Jſak.39,1.

19. Tu eſi darijis mehneſi laikmeteem, ſaule ſin ſawu noeeſchanu. 74,16 136,7—9. 1Moſ.1,14.

20. Tu dari tumſu, ka nakts metahs; tad kuſtahs wiſi meſcha ſwehri.

21. Jaunee lauwas ruhz pehz laupijuma, mekledami ſawu baribu no Deewa. Jſak.38,41. Eſ.31,4.

22. Un kad ſaule lez, tad tee atkal aiſbehg un apgulahs ſawâs alâs. Jſak.37,8.

23. Tad zilweks iſeet pee ſawa darba, pee ſawa laukadarba lihdſ wakaram.

24. Zik leeli ir tawi darbi, ak Kungs! Tos wiſus tu eſi darijis ar gudribu, — ſeme ir tawa padoma pilna. 92,6. 111,2.

25. Redſi, ſuhra, leela un plata uſ abejahm puſehm! Tur mudſchet mudſch neſkaitamâ pulkâ wiſadi ſwehri, leeli, maſi.

26. Tur eet leelas laiwas un Lewijatans, ko tu eſi radijis, tur dſihwotees. 1Moſ.1,21.

27. Tee wiſi uſ tewi gaida, ka tu teem baribu dodi ſawâ laikâ. 145,15.

28. Kad tu teem dodi, tad tee ſalaſa; kad tu ſawu roku atweri, tad tee ar labumu top peepildinati. 5Moſ.11,12.

29. Tu apſlehpi ſawu waigu, tad tee iſtruhkſtahs; tu atņemi wineem dwaſchu, tad tee mirſt un paleek atkal par pihſchkeem. 30,8. 1Moſ.7,21.22. Jſak.34,14.15.

30. Tu ſuhti ſawu Garu, tad tee top raditi, un tu atjauno ſemes gihmi. Ap.17,25.28. Parahd.21,5.

31. Ta Kunga godiba paleek muhſchigi; tas Kungs preezajahs par ſaweem darbeem. 1Moſ.1,31.

32. Wiņſch uſluhko ſemi, tad ta dreb; wiņſch aiſtar kalnus, tad tee kuhp. 144,5.

33. Es dſeedaſchu tam Kungam, kamehr es dſihwoju; es ſlaweſchu ſawu Deewu ar dſeeſmahm, kamehr ſcheit eſmu. 146,2.

34. Manas domas winam lai patihl; es preezaſchos eekſch ta Kunga. 19,15.

35. Grehzineeki no ſemes lai iſſuhd un beſdeewigo lai wairs naw. Teizi to Kungu, mana dwehſele, Alleluja.

7,9. 104,1. Parahd.19,1.

105. dſeeſma.

Deewa ſlawa par wina brihnuma darbeem pee teem weztehweem.

1. Pateizeet tam Kungam, peeſauzeet wina wahrdu, darait ſinamus ſtarp teem laudihm wina darbus. 96,3.

1 Laik.17,8. Eſ.12,4.

2. Dſeedait winam, ſlawejeet winu ardſeeſmahm, pahrdomajeet wiſus wina brihnumus.

3. Slawejeet wina ſwehto wahrdu; lai tahs ſirdis preezajahs, kas to Kungu meklè. 69,33.

4. Waizajeet pehz ta Kunga un pehz wina ſpehka, meklejeet weenumehr wina waigu. 27,8. 78,61. 2 Laik.6,41.

5. Peemineet wina brihnumus, to winſch ir darijis, wina brihnuma-darbus un wina mutes teeſas, — 78,11.

6. Tu Ahbraāma, wina kalpa dſimums, juhs Jehkaba behrni, Deewa iſredſetee!

7. Winſch ir tas Kungs, muhſu Deews; wina teeſas eet pahr wiſu ſemi.

8. Winſch peemin ſawu [illegible] ribu muhſcham, to wal to winſch ir eezehlis tuhkſtoſcheem dſimumeem, 105,12.24. 2 Moſ.20,6. Luhk.1,73.

9. Ko winſch ar Ahbraāmu dereſis un to ſwehrejis Jhſaākam. 105,42. 1 Moſ.12,7. 26,4. 28,13. Luhk.1,73. Ebr.6,13.14.

10. To winſch ari Jehkabam ir eezehlis par likumu, Iſraēlim par muhſchigu deribu,

11. Sazidams: tew es doſchu Kanaāna ſemi juhſu mantibas dalu; 1 Moſ.15,18 u.

12. Kad tee wehl bija maſs pulzinſch, ne daudſ, un ſweſchineeki eekſch tahs, Ebr.11,9.

13. Un ſtaigaja no weenas tautas pee otras, no weenas walſts pee otras walſts laudihm, 1 Moſ.12,1. 13,1.

14. Winſch neweenam nelahwa tos apbehdinat, winſch ari kehninus ſodija winu dehl: 1 Moſ.12,17. 20,3.

15. Ne-aiſkareet manus ſwaiditos un nedarait launa maneem praweeſcheem!

1 Moſ.20,7. 26,11.

16. Winſch aizinaju badu pahr ſemi, winſch atnehma wiſu maiſes padomu.

1 Moſ.41,54. 42,1. 3 Moſ.26,26. Eſ.3,1.

17. Winſch ſuhtija winu preekſchâ weenu wihru; Jahſeps tapa pahrdots par kalpu.

1 Moſ.45,5.

18. Wina kahjas tapa ſpaiditas ſeekſtâ, wina meeſas [illegible] dſelſis, Jſab.13,27. Jer.20,2.

19. Teekams wiņa wahrds notika, un ta Kunga ſludinajums to pahrbaudija. 107,20.

20. Tas kehninſch ſuhtija un lika to atraiſit, tas kauſchu walditajs to atlaida walâ.
1 Moſ. 41,14. 41.

21. Winſch to eezehla par kungu ſawam namam un par waldneeku wiſai ſawai mantai. 1 Moſ. 41,40.

22. Ka tas ſaiſtitu wiņa leelkungus pehz ſawa prahta un mahzitu gudribu wiņa wezakajeem.

23. Tà Iſraëls nahza Egiptes-ſemê un Jehkabs peemita Kama ſemê. 106,22.

24. Un winſch ſaweem kaudihm lika augumâ augt un tos darija jo warenus ne kà wiņu pretineekus. 2 Moſ. 1,12.
Ap. darb. 7,17.

25. Winſch pahrwehrſa wiņu ſirdi, eenihdet wiņa kaudis un ar wiltu gluhnet uſ wiņa kalpeem. 2 Moſ. 1,10. 13.

26. Winſch ſuhtija Moſu, ſawu kalpu, un Äronu, ko winſch bija iſredſejis.
2 Moſ. 3,10. 4,14 ꝛc. Joſ. 24,5.
1 Sam. 12,8.

27. Tee darija wiņu ſtarpâ Deewa brihnumus un brihnuma-ſihmes Kama ſemê.
78,43. 105,23. 2 Moſ. 7,10.

28. Winſch ſuhtija tumſu, tad kļua tumſchs; un tee wiņa wahrdam neturejahs preti. 99,7. 2 Moſ. 10,21. 4 Moſ. 27,14.

29. Winſch pahrwehrſa wiņu uhdeņus par aſinîhm un nokawa wiņu ſiwis. 78,14.
2 Moſ. 7,20.

30. Wiņu ſeme mudſcheja no wardehm wiņu kehniņu kambarôs. 2 Moſ. 8,6.

31. Winſch runaja, tad nahza kukaiņi, utes wiſâs wiņu robeſchâs. 2 Moſ. 8,16. 21.

32. Winſch teem dewa kruſu leetus weetâ, uguns leeſmas wiņu ſemê, 78,47. 48. 2 Moſ. 9,19.

33. Un ſaſita wiņu wihnakokus un wiņu wihges-kokus un ſalauſija kokus wiņu robeſchâs.

34. Winſch runaja, tad nahza ſiſeņi un waboli ne-iſſkaitamâ pulkâ, 78,46. 2 Moſ. 10,4. 14.

35. Kas apehda wiſu ſahli wiņu ſemê, ir norija wiņu ſemes augļus.

36. Winſch kawa ari wiſus pirmdſimtos wiņu ſemê un wiſu wiņu pirmo ſtiprumu.
78,51.

37. Un tos iſweda ar ſudrabu un ſeltu, un neweena gurdena nebija wiņu ziltîs.
2 Moſ. 12,25 ꝛc.

38. Egiptes-ſeme preezajahs, kad tee iſgahja, jo wiņu bailes uſ teem bija krituſchas.

39. Winſch dewa padebeſi par apſegu, un uguni nakti par gaiſmu. 78,14. 2 Moſ. 13,21. 14,19. 20.

40. Tee luhdſa un winſch lika nahkt putpalahm un tos ehdinaja ar debeſs-maiſi.
78,24.

41. Winſch pahrſchkehla klinti, tad uhdens iſtezeja, un upes ſkrehja tukſneſi. 78,16. 2 Moſ. 17,6. 4 Moſ. 20,11.

42. Jo winſch peemineja ſawu ſwehto wahrdu un Abraämu, ſawu kalpu.

105,8 ꝛc. 1 Moſ. 15,13—15. 22,16.17.

43. Tà winſch iſweda ſawus laudis ar preeku un ſawus iſredſetos ar gawileſchanu,

44. Un teem dewa paganu ſemes; tee eemantoja tautu ſweedrus, 5 Moſ. 11,24. 28 33. Joſ. 24,13.

45. Lai turetu wiņa likumus un ſargatu wiņa bauſlibu. Alleluja.

106. dſeeſma.

Deewa labdarſchanas pee Iſraēla laudihm.

1. Alleluja! Pateizeet tam Kungam, jo winſch ir labs, un wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 100,5. 1 Laik. 17,34.

2. Kas war iſteikt ta Kunga warenos darbus un iſſtahſtit wiſu wiņa teizamo ſlawu?

3. Swehtigi tee, kas teeſu tur un dara taiſnibu weenumehr.

4. Peemini mani, ak Kungs, pehz ſawa labà prahta uſ ſaweem laudihm, peemeklè mani ar ſawu peſtiſchanu;

5. Ka redſam labumu pee taweem iſredſeteem un preezajamees par tawu lauſchu preeku un leelamees ar tawu ihpaſchumu. 74

6. Mehs eſam grehkojuſchi lihdſ ar ſaweem tehweem, eſam noſeeguſchees un bijuſchi beſdeewigi. Dan. 9,5 ꝛc.

7. Muhſu tehwi Egiptè nelika wehrà tawus brihnumus, tee nepeemineju tawu leelo ſchehlaſtibu, bet bija pahrgalwigi juhrmalâ pee needrujuhras. 2 Moſ. 14,11.12.

8. Winſch teem palihdſeja ſawa wahrda dehl, ka teem parahditu ſawu waru. 5 Moſ. 9,4 ꝛc.

9. Un winſch rahja needrujuhru, ka ta ſaſika, un winſch wadija zaur dſilumeem kà pa tukſneſi. 2 Moſ. 14,21 ꝛc.

10. Un winſch tos atpeſtija no eenaidneeku rokas un tos atſwabinaja no nihdetaju rokas. Luhk. 1,71.

11. Uhdeni apſedſa winu pretineekus, ka neweens no teem ne-atlika. 2 Moſ. 14,28.

12. Tad tee tizeja wiņa wahrdeem, tee dſeedaja wiņa ſlawu. 2 Moſ. 14,31. 15,1.

13. Bet ſteigſchus tee aiſmirſa wiņa darbus, tee nenogaidija wiņa nodomu;

14. Bet kahrot eekahrojahs tukſneſi un kahrdinaja Deewu tai poſta-weetâ. 2 Moſ. 16,3. 4 Moſ. 11,4. 1 Kor. 10,6.

15. Tad winſch teem dewa pehz winu kahribas, bet darija winu dwehſeles nihkſtam. 78,30.1.

16. Un tee apſtlauda Moſu un Äronu, ta Kunga

ſwehto. 2 Moſ. 15,24. 4 Moſ. 11,20. 5 Moſ. 38,8. Mark. 1,24.

17. Seme atwehrahs un aprija Datanu un apklahja Abirama beedrus. 1 Moſ. 16,31. 5 Moſ. 11,6.

18. Un uguns eededſahs winu pulkâ, leeſma ſadedſinaja tos beſdeewigos. 4 Moſ. 16,35.

19. Tee taiſija teku Orebâ un klanijahs tahs bildes preekſchâ. 2 Moſ. 32,4.

20. Un pahrwehrſa ſawu godu par wehrſcha gihmi, kas ehd ſahli. Rom. 1,23.

21. Wini aiſmirſa Deewu, ſawu Peſtitaju, kas leelas leetas bija darijis Egiptesſemê,

22. Brihnumus Kama-ſemê, breeſmigus darbus pee Needru-juhras. 105,27. 5 Moſ. 10,21.

23. Tà ka winſch nodomaja tos iſdeldet, ja Moſus, wina iſredſetais, nebuhtu ſtahjees tai plaiſumâ wina preekſchâ, nowehrſt wina bahrdſibu, lai neſamaitatu. 2 Moſ. 32,10.11. Ezek. 13,5. 22,30.

24. Tee nezeenija to jauko ſemi, tee netizeja wina wahrdam, 4 Moſ. 13,14.

25. Bet kurneja ſawâs teltîs un nepaklauſija ta Kunga balſij. 5 Moſ. 1,27.

26. Tapehz winſch pazehla pret teem ſawu roku, tos noſiſt tukſneſî. 95,11. 4 Moſ. 14,28. 26,65. 1 Kor. 10,5.

27. Un nogahſt winu dſimumu ſtarp paganeem un tos iſkaiſit pa tahm ſemehm. 3 Moſ. 26,33 ꝛc.

28. Tee peekehrahs ari Baäl-Peoram un ehda miruſchu upurus, 115,5 ꝛc. 4 Moſ. 25,3.

29. Un aplaitinaja to Kungu ar ſaweem darbeem, ka moziba ſtarp wineem eelauſahs.

30. Tad Pineas zehlahs un ſodija, un ta moziba mitejahs. 4 Moſ. 25,7.8.

31. Un tas winam tapa peelihdſinats par taiſnibu uſ behrnu-behrneem muhſchigi. 1 Moſ. 15,6. 4 Moſ. 25,12 ꝛc.

32. Un tee winu aplaitinaja pee bahrſchanahs uhdens, ka Moſum winu dehl kaunums uſgahja. 4 Moſ. 20,12. 5 Moſ. 1,37.

33. Jo tee padarija wina ſirdi ruhſtu, ka winſch ne-apdomigi runaja ar ſawahm luhpahm. 4 Moſ. 20,10.

34. Tee ari ne-iſdeldeja tahs tautas, kà tas Kungs teem bija pawehlejis; Sog. 1,28 ꝛc.

35. Bet tee ſajauzahs ar paganeem un mahzijahs winu darbus;

36. Un kalpoja winu elkeem, un tee wineem palika par walgu. 2 Moſ. 23,33 ꝛc.

37. Jr ſawus dehlus un ſawas meitas tee upureja neſchkihſteem gareem, 5 Moſ. 18,10. 32,17. 1 Kor. 10,20.

38. Un iſlehja nenoſeedſigas aſinis, ſawu dehlu un ſawu meitu aſinis, ko tee upureja

Kanaäna elkeem, tà ka seme tapa apgahnita zaur asinswainahm. 4 Mos. 35, 33.

39. Un tee sagahnijahs ar saweem darbeem un maukoja ar sawahm darischanahm. 2 Mos. 34, 16.

40. Par to tas Kungs łoti eedusmojahs pret saweem łaudihm un tureja par negantibu sawu ihpaschumu; 106, 5.

41. Un winsch tos nodewa paganu rokâ, un winu nihdetaji par teem waldija. Sog. 2, 14 ꝛc.

42. Un winu eenaidneeki tos apbehdinaja un tos pasemoja apaksch sawas rokas.

43. Winsch tos isglahba daudskahrt, tadschu tee winu apkaitinaja ar sawu padomu un isnihka sawu noseegumu dehł. 3 Mos. 26, 39.

44. Bet winsch usluhko winu behdas un dsirdeja winu kleegschanu,

45. Un peemineja winu labad sawu deribu, un winam bija schehl pehz sawas leelahs schehlastibas, 105, 8 ꝛc. 5 Mos. 30, 1 ꝛc.

46. Un lika teem atrast sirdsschehlastibu pee wiseem, kas tos tureja zeetumâ. 1 Kehn. 8, 50.

47. Atpesti muhs, Kungs, muhsu Deews, un sapulzini muhs no teem paganeem, ka mehs pateizam tawam swehtam wahrdam un leelamees ar tawu slawu. 5 Mos. 30, 3.

48. Slawets lai ir tas Kungs, Israëła Deews, muhschigi muhscham, un wisi łaudis lai saka: Amen! Alleluja. 41, 14.

107. dseesma.

Pateikschana Deewam par isglahbschanu no daschadahm behdahm.

1. Pateizeet tam Kungam, jo winsch ir labs, un wina schehlastiba paleek muhschigi! 106, 1.

2. Lai tà saka tee, ko tas Kungs ir atpestijis, ko winsch isglahbis no spaiditaju rokas

3. Un sapulzinajis no tahm semehm, no rihteem un wakareem, no seemełeem un no juhras. 106, 27. Es. 49, 12.

4. Tee, kas tuksnesî maldijahs pa nestaigateem zełeem un ne-atrada pilsehtu, kur wareja dsihwot,

5. Issalkuschi un isslahpuschi, ka winu dwehsele nogura.

6. Tad tee to Kungu peesauza sawâs behdâs, un winsch tos isglahba no winu bailehm, 50, 15.

7. Un winsch tos wadija pa taisnu zełu, ka tee gahja us to pilsehtu, kur wareja dsihwot: 5, 9. 2 Tes. 3, 11.

8. Teem buhs tam Kungam pateikt par wina schehlastibu un par wina brihnumeem peezilweku behrneem,

9. Ka winsch pa-ehdinajis [illegible]cho un ar labumu

peepildijis iſſalkuſcho. — Luhk.1,53.

10. Tee, kas tumſibâ ſehdeja un nahwes ehnâ, ſaiſtiti behdâs un dſelſîs, 105,18.

11. Tapehz ka tee bija preti turejuſchees Deewa bauſchkeem un nizinajuſchi ta Wiſu-augſtaka padomu; Sak.1,30. Luhk.7,31.

12. Tadehl winu ſirds tapa apbehdinata ar grehtumu, un tee pakrita un palihga nebija.

13. Tad tee to Kungu peeſauza ſawâs behdâs, un winſch tos iſglahba no winu bailehm 107,6.

14. Un tos iſweda no tumſibas un nahwes ehnas un ſarauſtija winu ſaites: 116,16.

15. Teem buhs tam Kungam pateikt par wiņa ſchehlaſtibu un par wiņa brihnumeem pee zilweku behrneem, 107,8.

16. Ka winſch ſalauſch waŗa durwis un ſadauſa dſelſu bultas. — Eſ.45,2.

17. Tee geki, kas tapa mozîti ſawu grehku zehlu un ſawu noſeegumu dehl,

18. Tà ka winu dwehſelei reebahs wiſa bariba, un ka tee nogrima lihdſ pat nahwes wahrteem. 9,14. Jſaj.33.20. Eſ.38,10.

19. Tad tee to Kungu dâs, un winſch tos iſglahba no winu bailehm. 107,13.

20. Winſch ſuhtija ſawu wahrdu un tos dſeedinaja un tos iſrahwa no winu bedrehm: 105,19.

21. Teem buhs tam Kungam pateikt par wiņa ſchehlaſtibu un par wiņa brihnumeem pee zilweku behrneem, 107,15.

22. Un pateikſchanas upurus upuret un wiņa darbus iſteikt ar preeku. — 50,14.

23. Tee, kas ar leelahm laiwahm pa juhŗu lihgojahs un ſtrahdaja ſawu darbu uſ leeleem uhdeņeem,

24. Kas ta Kunga darbu redſejuſchi un wiņa brihnumus juhŗas dſilumôs,

25. Kad winſch runaja un pazehla wehtru, kas wiļņus pa-augſtinaja, Jon.1,4.

26. Un tee it kà uſ debeſihm kahpa un atkal nogrima dſilumôs, ka winu dwehſele no bailibas iſkuſa,

27. Un tapa mehtati un ſwalſtijahs, kà peedſehruſchi un wiſa winu gudriba iſnihka. Eſ.24,20.

28. Tad tee to Kungu peeſauza ſawâs behdâs, un winſch tos iſglahba no winu bailehm; 107,19.

30. Un tee preezajahs, ka norima, un winſch tos weda uſ oſtu, kurp teem gribejahs:

31. Teem buhs tam Kungam pateikt par wiņa ſchehlaſtibu un par wiņa brihnumeem pee zilweku behrneem, 107,21.

32. Un wiņu pa-augſtinat lauſchu draudſê un wiņu flawet wezaju widû. Raud.5,14.

33. Winſch upes padara par tukſneſi un uhdens awotus par iſkaltuſchahm weetahm, 106,9.

34. Un augligu ſemi winſch padara par ne-augligu winas eedſihwotaju blehdibas dehl; 1 Moſ.13,10. 19,25. 5 Moſ.29,23. Jer.17,6. Zew.2,9.

35. Un tukſneſi winſch atkal padara uhdenainu un ſauſo ſemi awokſnainu. Eſ.41,18.

36. Un leek tur dſihwot teem iſſalkuſcheem, ka tee war uſzelt pilſehtu, kur mahjot, 107,7.

37. Un apſeht tihrumus un dehſtit wihna-dahrſus, kas neſ bagatus augļus.

38. Un winſch tos ſwehti, ka tee loti wairojahs, un wiņu lopi nenonihkſt.

39. Un wini bija maſumâ gahjuſchi un panihkuſchi zaur nelaimes waru un behdahm.

40. Winſch iſgahſch neewaſchanu uſ leeleem kungeem un leek teem alotees tukſneſi, kur zeļa newaid; Jjab.12,21.24.

41. Bet pa-augſtina behdigo no wiņa behdahm un wairo wiņa dſimumu kà awju pulku. Jjab.21,11.

42. To firds-ſkaidree redſ un preezajahs, un wiſai blehdibai jatura mute. Jjab.5,16. 22,19. Mat.22,4.

43. Kas gudrs, lai to ņem wehrâ un lai atſihſt ta Kunga ſchehlaſtibas darbus. Jer.9,12.

108. dſeeſma.

Dahwida pateikſchana un luhgſchana.

1. Dahwida dſeeſma. 57,8 ꝛc.

2. Ak Deews, mana firds ir droſcha, es dſeedaſchu un flaweſchu ar dſeeſmahm, mans gods aridſan. 16,9.

3. Moſtaitees, ſtabules un kokles, ar aukſti es modiſchos.

4. Es tew pateikſchu, Kungs, ſtarp laudihm, es tew dſeedaſchu ſtarp tautahm.

5. Jo tawa ſchehlaſtiba ir leela lihdſ pat debeſihm un tawa pateeſiba lihdſ augſteem padebeſcheem.

6. Pa-augſtinajees, Deews, pahr debeſihm un tawu godibu pahr wiſu paſauli,

7. Lai tawi mihļee top atſwabinati; atpeſti zaur tawu labo roku un paklauſi mani. 60,7 ꝛc.

8. Deews runà ſawâ ſwehtâ weetâ, par to es preezajos. Es daliſchu Sikemi un mehroſchu Sukota leiju.

[illegible]n peeder, ir

Manaſus man peeder, Ewraïms ir manas galwas ſtiprums, Juhda ir mans waldibas ſiſlis.

10. Moäbs ir mans maſgajamais trauks, ſawu kurpi es metu pahr Edomu, par Wihliſtu ſemi es gawileju.

11. Kas mani wadihs tai ſtiprâ pilſehtâ? Kas man pawadihs lihdſ Edomam?

12. Waj ne tu, Deews, kas muhs biſi atmetis un ne-iſgahji, ak Deews, ar muhſu karà-ſpehku?

13. Dod mums palihgu behdu-laikâ, jo zilweku peſtiſchana naw nekas.

14. Ar Deewu mehs darifim ſtiprus darbus; winſch ſaſpahrdihs muhſu ſpaidotajus.

109. dſeeſma.

Luhgſchana pehz glahbſchanas no beſdeewigeem.

1. Dahwida dſeeſma, dſeedataju wadonam.

Ak Deews, ko es ſlaweju, neſtahw kluſu! 35,22. Jer.17,14.

2. Jo beſdeewigu muti un wiltigu muti tee pret mani ir atwehruſchi, tee runà uſ mani ar melu mehli.

3. Ar naidigeem wahrdeem tee metahs ap mani un karo pret mani beſ wainas. 69,5.

4. Par to, ka es tos mihleju, tee turahs man preti: bet par labu un eenaidibu par mihleſtibu. 35,12. Sak.17,13.

6. Zel pahr to weenu beſdeewi, un weens pretineeks lai winam ſtahw pa labo roku. 109,31. Zak.3,1.

7. Kad winſch top teeſats, tad lai top paſudinats, un wina Deewa luhgſchana lai winam top par grehku. Sak.w.1,28. Rezim.4,5.

8. Lai wina deenas eet maſumâ, un wina amatu zits lai dabu. Ap.darb.1,20.

9. Wina behrni lai paleek par bahrineem un wina ſeewa par atraikni. 2Moſ.22,24.

10. Lai wina behrni ſtraida apkahrt un ubago un maiſes meklè kahku no ſawahm iſpoſtitahm mahju weetahm. Jſak.20,20. 27,14.

11. Lai kas parahdu dſinejs iſplehſch wiſu, kas tam peeder, un ſweſchi lai aplaupa wina pelnu. 105,44. Jahn.11,48.

12. Lai tam naw, kas parahda ſchehlaſtibu, un lai naw, kas ſchehlo wina bahrinus.

13. Lai wina pehznahkamee top iſdeldeti; winu wahrds lai iſſuhd otrâ augumâ. 21,11.

14. Wina tehwu noſeegums lai top peeminets ta Kunga preekſchâ, un wina mahtes grehki lai ne-iſſuhd. 2Moſ.20,5. Mat.23,35.

15. Lai tee weenumehr na-

16. Tadehl ka winſch nebuht nepeemineja ſchehlaſtibu darit, bet waijaja behdigo un nabagu un to, kam bija noſkumuſi ſirds, ka winſch to nolautu. Jek.2,13.

17. Tapehz ka winſch lahſtu gribeja, tas winam nahks; un ſwehtibas winam negribejahs, tad ta ari paliks tahlu no wina. Mat.27,25. Ap.3,26. Sal.w.11,27.

18. Un winſch aptehrpahs ar lahſtu, tà kà ar drehbehm, un tas nahza wina eekſchâs kà uhdens un kà elſe wina kaulôs. 4 Moſ.5,22 ꝛc. Jſab.15,16.

19. Tad lai tas winam ir kà apgehrbs, ar ko tas apſedſahs, un joſta, ar ko tas allaſch apjoſchahs.

20. Schi alga lai noteek no ta Kunga maneem pretineekeem un teem, kas launu runà pret manu dwehſeli.

21. Bet tu, ak Kungs, dari ar mani ſawa wahrda pehz, jo tawa ſchehlaſtiba ir laba; iſglahb mani. 69,17.

22. Jo es eſmu behdigs un nabags, un mana ſirds eekſch manis ir eewainota. 40,18.

23. Es aiſeemu kà ehna pawarâ, un topu waijats kà ſiſenis. 102,12. 2 Moſ.10,19. Jer.6,4.

24. Mani zeli ſchkuhk no gaweſchanas, un mana meeſa iſdiluſi, ka tretnuma wairs newaid.

25. Un es teem eſmu par apſmeeklu; kad tee mani redſ, tad tee krata galwu. 22,8.

26. Palihdſ man, Kungs, mans Deews, atpeſti mani pehz ſawas ſchehlaſtibas!

27. Tad tee atſihs, ka ta tawa roka, ka tu, Kungs, to darijis.

28. Kad tee lahd, tad tu ſwehti; kad tee zelahs, tad lai top launâ; bet taws kalps lai preezajahs. Mat.5,44.

29. Mani pretineeki lai ar launu top apgehrbti un ar ſawu negodu apſegti kà ar ſwahrkeem. 35,26.

30. Es tam Kungam no ſirds pateikſchu ar ſawu muti un tam dſeedaſchu leelâ draudſê. 107,32. 108,4.

31. Jo tam behdigam winſch ſtahw pa labo roku, to atpeſtidams no teem, kas wina dwehſeli noteeſà. 16,8. 109,6.

110. dſeeſma.

Sludinaſchana par Kriſtu.

1. Dahwida dſeeſma. Tas Kungs ſazijis uſ manu Kungu: ſehdees pa manu labo roku, teekams es tawus eenaidneekus leeku par pameſlu tawahm kahjahm. 2 Moſ.11,5. Joſ.10,24. Mat.22,44 ꝛc. Mark.12,36. Luhk.20,42. Ebr.1,13. 10,12. Kor.15,25.

2. Tas Kungs ſuhtihs tawa ſtipruma ſzepteri no Zianas; waldi ſawu eenaidneeku widû. 45,7. Eſ.2,3.

3. Tawâ kara deenâ tawi laudis labprahtigi parahdahs ſwehtâ glihtumâ; tawi jaunekli tew nahk kà raſa iſ auſekla. 96,19. Parahd.6,2. Mit.5,6.

4. Tas Kungs ir ſwehreſis un tam nebuhs ſchehl: tu eſi preeſteris muhſchigi pehz Melkiſedeka kahrtas.

1 Moſ.14,18. Ebr.5,6. 6,20. 7,1 ꝛc.

5. Tas Kungs pee tawas labahs rokas ſatreeks kehninus ſawas duſmibas deenâ.

2,2. 5,9. Eſ.24,21.

6. Winſch turehs teeſu paganu ſtarpâ; winſch peepildihs ſemi ar mironeem. Winſch ſatreeks to, kas ir galwa pahr leelu ſemi. Jer.25,31.

Parahd.16,14 ꝛc. 19,11 ꝛc.

7. Winſch dſers no upes uſ zeļa, tadehļ winſch pazels galwu. 18,36. Luhk.24,26.

111. dſeeſma.

Pateiziba par Deewa labdarſchanahm.

1. Alleluja! Es pateizu tam Kungam no wiſas ſirds to taiſno widû un draudſê. 9.2.

2. Ta Kunga darbi ir leeli; tee top mekleti no wiſeem, kam pee teem labs prahts.

3. Wiņa darbi ir ſlawa un godiba, un wiņa taiſniba paſtahw muhſchigi. Dan.9,24.

4. Winſch ſaweem brihnumeem ir zehlis peeminu, tas ſchehligais un ſirds-ſchehligais Kungs 78,4 ꝛc. 2 Moſ.16,14

las winu bihſtahs, un ſawu deribu winſch peemin muhſchigi. 34,10. 105,8.

6. Winſch ſaweem laudihm dara ſinamus ſawus ſpehzigos darbus, ka winſch teem dod paganu mantibu.

5 Moſ.9,6.26 ꝛc.

7. Wiņa roku darbi ir pateeſiba un teeſa; wiſi wiņa bauſchļi ir uſtizami.

8. Tee ir ſtipri muhſchigi muhſcham un noteek pateeſi un taiſni.

9. Winſch ſuhta peſtiſchanu ſaweem laudihm, winſch pawehl, ka wiņa deribai buhs ſtahwet muhſchigi; ſwehts un bijajams ir wiņa wahrds.

99,3. Eſ.45,17.

10. Ta Kunga bijaſchana ir gudribas eeſahkums; tam ir laba ſapraſchana, kas to dara; wiņa gods paſtahw muhſchigi. Sſak.28,28. Sak.w.1,7. 9,10.

112. dſeeſma.

Deewabijaſchanahs ſwehtiba.

1. Alleluja! Swehtigs ir tas wihrs, kas to Kungu bihſtahs, kam pee wiņa bauſchļeem labs prahts. 1,2. 128,1.

2. Ta dſimums buhs warens wirs ſemes; taiſno zilts taps ſwehtita. 1 Moſ.10,8. Sak.20,7.

3. Padoms un bagatiba ir wiņa namâ, un wiņa taiſniba paſtahw muhſchigi.

34.10. 112,9.

ligs, firds-ſchehligs un taiſns. 97,11. Iſab.11,17. Eſ.8,17.

5. Labi tam zilwekam, kas apſchehlojahs un aiſdod, teeſâ tas ſawu leetu wedihs galâ. 5 Moſ.15,8.

6. Jo tas neſchaubiſees ne muhſcham; taiſnais paliks muhſchigâ peeminâ.

7. No launas ſlawas tas nebihſtahs, wiņa firds ir ſtipra un palaujahs uſ to Kungu.

8. Wiņa firds ir droſcha un nebihſtahs; teekams ar preeku ſkatahs uſ ſaweem pretineekeem. 118,7.

9. Wiņſch iſdala un dod nabageem; wiņa taiſniba paleek muhſchigi, wiņa rags top paaugſtinats ar godu. 89,18. 2 Kor.9,9.

10. Beſdeewigais to redſehs un apſkaitiſees, wiņſch ſakodihs ſawus ſobus un iſnihks; ko beſdeewigee kahro, ees bojâ. 35,16. Iſab.8,13.

113. dſeeſma.

Deews paſemigeem dod ſchehlaſtibu.

1. Alleluja! Teizeet juhs Deewa kalpi, teizeet ta Kunga wahrdu. 134,1. 135,1.

2. Slawets lai ir ta Kunga wahrds no ſchi laika muhſchigi muhſcham. Dan.2,20.

3. No ſaules uſlehkſchanas wiſahm tautahm, wiņa gods eet pahr debeſihm.

5. Kas ir tahds kà tas Kungs, muhſu Deews? Kas ſoti augſti ir apſehdees; Eſ.57,15.

6. Kas dſili noſkatahs debeſis un wirs ſemes; 138,6.

7. Kas nabagu pazel no pihſchkeem un behdigo paaugſtina no dubleem, 1 Sam.2,8. Iſab.5,15.

8. Ka wiņſch to ſehdina pee leeleem kungeem, pee ſawu kauſchu leelkungeem;

9. Kas neaugligai leek dſihwot namâ, ka ta top preeziga dehlu mahte. Alleluja! 68,7. 1 Sam.2,4. Eſaj.54,1.

114. dſeeſma.

Iſraëla behrnu iſweſchana iſ Egiptes.

1. Kad Iſraëls iſgahja no Egiptes, Jehkaba nams no ſweſchas walodas kaudihm, 81,6.

2. Tad Juhda wiņam tapa par ſwehtu dakti, un Iſraëls par wiņa walſtibu. 2 Moſ.19,6.

3. Juhra redſeja un behdſa, Jardane greeſahs atpakaļ; 77,17 ꝛc. 2 Moſ.14,16 ꝛc. Joſ.3,13 ꝛc.

4. Kalni lehkaja kà auni, pakalni kà jehri. 68,9.

5. Kas tew bija, juhra, ka tu behdſi, un tew, Jardane, ka tu atpakaļ greeſees?

ſeme, Jehtaba Deewa preekſchâ, 77,19. 104,32.

8. Kas klinti pahrwehrſa par eſaru un akminus par uhdens awoteem. 78,15 ꝛc. Eſ. 48,21.

115. dſeeſma.

Tas Kungs ir pateeſi tas dſihwais Deews.

1. Ne mums, ak Kungs! ne mums, bet ſawam wahrdam dod godu, pehz ſawas ſchehlaſtibas un pateeſibas. 115,18. Eſ. 48,11.

2. Kapehz paganeem buhs ſazit: kur nu ir winu Deews? 79,10.

3. Bet muhſu Deews ir debeſis; wiſu, ko winſch grib, to winſch dara. 135,6.

4. Winu deewekli ir ſudrabs un ſelts, zilweku rohku darbs. 135,15.

5. Teem ir mute, bet tee nerunà, teem ir azis, bet tee neredſ;

6. Teem ir auſis un tee nedſird, teem ir deguns un tee neoſch;

7. Rokas teem ir, bet tee netauſta; teem ir kahjas, bet tee neſtaigà; tee nerunà ar ſawu rihkli.

8. Kas tos taiſa, ir tahdi pat kà wini, tahdi pat wiſi, kas uſ teem paſaujahs. Eſ. 44,18.

9. Iſraël, zerè uſ to Kungu! 10. Aärona nams, zerè uſ to Kungu! winſch teem irpalihgs unpreekſchuramas bruņas.

11. Juhs wiſi, kas to Kungu bihſtatees, zereſeet uſ to Kungu! winſch teem ir palihgs unpreekſchuramas bruņas. 118,4. Ap. 13,16.26.

12. Tas Kungs muhs peemin un muhs ſwehti; winſch ſwehtihs Iſraëla namu, winſch ſwehtihs Aärona namu.

13. Winſch tos ſwehtihs, kas to Kungu bihſtahs, ir maſus, ir leelus.

14. Tas Kungs lai juhs wairo, juhs un juhſu behrnus.

15. Juhs eſat ta Kunga ſwehtitee; winſch radijis debeſis un ſemi. 37,22. 1Moſ. 24,31. Eſ. 65,23.

16. Debeſu debeſis tam Kungam peeder, bet ſemi winſch dewis zilweku-behrneem. 5Moſ. 32,8.

17. Nomirukſchee to Kungu neſlawehs nedſ tee, kas nogrimuſchi klusumâ. 6,6. 94,17. Eſ. 38,18.

18. Bet mehs gribam ſlawet to Kungu, no ſchi laika muhſchigi. Alleluja!

116. dſeeſma.

Eepreezinaſchana behdâs.

2. Jo winſch greeſch ſawu auſi pee manis, tadehl es winu peeſauſchu wiſu muhſchu.

3. Nahwes ſaites mani bija apnehmuſchas, un elles behdas man bija uſgahjuſchas, behdas un bailes man nahza wirſû. 18,5.6.

4. Bet es peeſauzu ta Kunga wahrdu: ak Kungs, iſglahb manu dwehſeli!

5. Tas Kungs ir ſchehligs un taiſns, un muhſu Deews ir ſirds-ſchehligs. 86,15. 99,8.

6. Tas Kungs paſarga weenteeſigos; kad es biju behdâs, tad winſch man palihdſeja. 119,130. Sal.w.2,7.

7. Eſi atkal meerâ, mana dwehſele, jo tas Kungs tew dara labu. 42,6.

8. Jo tu manu dwehſeli eſi iſglahbis no nahwes, manas azis no aſarahm, manu kahju no ſlihdeſchanas. 56,14.

9. Es ſtaigaſchu ta Kunga preekſchâ dſihwo ſemê. 27,13. 56,14.

10. Es tizu, tapehz es runaju. Es biju ļoti apbehdinats; 2 Kor.4,13.

11. Es ſaziju ſawâs bailês: wiſi zilweki ir melkuļi. 31,23. 62,10. 146,3 ꝛc. Rom.3.4.

12. Kà es tam Kungam maksaſchu wiſas labdariſchanas, ko winſch pee manis darijis?

13. Es pazelſchu to peſtiſchanas biķeri un peeſauſchu ta Kunga wahrdu. Mat.26,27.39.

14. Es maksaſchu tam Kungam ſawus ſolijumus wiſu wiņa ļauſchu preekſchâ. 22,26. Sal.w.7,14.

15. Wiņa ſwehto nahwe ir dahrga ta Kunga azîs. 72,14. 97,10.

16. Ak Kungs, es eſmu teeſcham taws kalps, es eſmu taws kalps, tawas kalpones dehls; tu manas ſaites eſi atraiſijis. 86,16. 107,14.

17. Tew es upureſchu pateizibas upurus un peeſauſchu ta Kunga wahrdu. 50,14.

18. Es maksaſchu tam Kungam ſawus ſolijumus wiſu wiņa ļauſchu preekſchâ, 116,14.

19. Ta Kunga nama pagalmôs, tawâ widû, Jeruſalemē. Alleluja!

117. dſeeſma.

Teizeet to Kunga.

1. Teizeet to Kunga, wiſas tautas, ſlawejeet wiņu, wiſi ļaudis. Rom.15,11.

2. Jo wiņa ſchehlaſtiba un pateeſiba ir warena pahr mums muhſchigi. Alleluja! 100,5.

118. dſeeſma.

Deewa draudſes ſwehtku preeks.

1. Pateizeet tam Kungam, jo winſch ir laipnigs, un wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 106,1.

2. Lai ſaka Iſraēls: wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 115,9 ꝛc.

3. Lai ſaka Aärona nams: wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi.

4. Lai ſaka, kas to Kungu bihſtahs: wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 135,20.

5. Jſ behdam es to Kungu peeſauzu, un tas Kungs mani paklauſija plaſchâ weetâ.

6. Tas Kungs ir ar mani, es nebihſtos; ko zilweki man war darit? 56,5.12. Eſ.51,12. Ebr.13,6. Rom.8,31.

7. Tas Kungs ir mans palihgs, un es ar preeku ſkatiſchos uſ ſaweem nihdetajeem. 54,9.

8. Labaki ir, paļautees uſ to Kungu, ne kà zeret uſ zilweleem. 108,13. Jer.17,5.9.

9. Labaki ir, paļautees uſ to Kungu, ne kà zeret uſ leeleem kungeem. 62,9. 146,3.

10. Wiſi pagani apmetahs ap mani, bet ta Kunga wahrdâ es tos iſdeldeſchu.

11. Tee metahs pret mani wiſapkahrt, bet ta Kunga wahrdâ es tos iſdeldeſchu.

12. Tee apmetahs ap mani kà bites, bet tee iſdſeeſt kà uguns ehrkſchkôs; ta Kunga wahrdâ es tos iſdeldeſchu. 120,4. 5 Moſ.4,4. Eſ.7,18. 33,12.

13. Tu man gruhdin pagruhdi, lai es krihtu; bet tas Kungs ir mans palihgs.

14. Tas Kungs ir mans ſtiprums un mana dſeeſma un

15. Gawileſchanas un peſtiſchanas balſs (atſkan) taiſnu dſihwoklôs; ta Kunga labà roka dara warenus darbus. 17,7. 20,7. 77,11. 89,14.

16. Ta Kunga labà roka ir pa-augſtinata, ta Kunga labà roka dara warenus darbus.

17. Es nemirſchu, bet dſihwoſchu un iſteikſchu ta Kunga darbus.

18. Gan tas Kungs mani pahrmahza, bet tadſchu wiņſch mani nenodod nahwei.

19. Atdarait man taiſnibas wahrtus, ka es pa teem eeeimu un tam Kungam pateizu. Eſ.26,2. Rom.5,2. Ebr.10,19 u.

20. Schee ir ta Kunga wahrti, pa teem tee taiſnee ee-ees.

21. Es tew pateizu, ka tu mani eſi paklauſijis un man bijis par peſtitaju. 119,71

22. Tas akmins, ko tee nama-taiſitaji atmetuſchi, ir palizis par ſtuhra-akmini. Eſ.28,16. Mat.21,42. Ap.darb.4,10. 1 Peht.2,6.7. Ew.2,20.

23. Tas ir no ta Kunga, un ir brihnums muhſu azîs.

24. Schi ir ta deena, ko tas Kungs darijis; preezajſimees un lihgſmoſimees parto. Parahd.19,7.

25. Ak Kungs, palihdſi nu! ak Kungs, lai labi iſdodahs! Mat.21,9. Mark.11,9. Luhk.19,38. Jahn.12,13.

mehs ſwehtijam juhs no ta Kunga nama. Mat. 23, 39.

27. Tas Kungs ir tas ſtiprais Deews, kas muhs apgaiſmo. Peeſeeneet ſwehtku upuŗus ar ſaitehm lihdſ altara rageem. 3 Moſ. 23, 40. Jſab. 33, 30. 1 Kehn. 1, 50.

28. Tu eſi mans Deews, un es tew pateizu; mans Deews, es tewi pa-augſtinaſchu.

29. Pateizeet tam Kungam, jo winſch ir laipnigs, un wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 118, 1.

119. dſeeſma.

Deewa wahrdu ſpehks un ſwehtiba.

1. Swehtigi tee, kas nenoſeedſigi ſawôs zelôs, kas ſtaiga ta Kunga baufflibâ. 19, 14.

2. Swehtigi tee, kas wiņa leezibas tur, kas no wiſas ſirds wiņu meklè, 5 Moſ. 4, 29.

3. Netaiſnibu nedara, bet ſtaigà pa wiņa zeļeem.

4. Tu eſi pawehlejis, tawus bauſchļus zeeti ſargat.

5. Kaut mani zeļi uſ to ween dſihtos, tawus likumus ſargat.

6. Kad es raudſiſchos uſ wiſeem taweem bauſchļeem, tad netapſchu launâ.

7. Es tew pateikſchu ar ſkaidru ſirdi, kad buhſchu mahzijees tawas taiſnibas teeſas.

zeļu turehs ſchļihſtu? Kad winſch turahs pehz taweem wahrdeem.

10. Es tewi meklеju no wiſas ſirds; neleez man nomaldtees no taweem bauſchļeem. 119, 2.

11. Es paturu tawus wahrdus ſawâ ſirdî, ka negrehkoju pret tewi. Sal. w. 3, 1.

12. Slawets eſi tu, Kungs; mahzi man tawus likumus. 119, 26. 64. 68.

13. Ar ſawahm luhpahm es iſteikſchu wiſas tawas mutes teeſas.

14. Es preezajos par tawas leezibas zeļu kà ween par kahdu mantu.

15. Es pahrdomaju tawas pawehles un ņemu wehrâ tawus zeļus.

16. Es preezajos par taweem likumeem; tawu wahrdu es ne-aiſmirſtu.

17. Dari labu ſawam kalpam, ka es dſihwoju un pafargu tawu wahrdu; 86, 16 ꝛc.

18. Atdari manas azis, ka es uſluhkoju tawas bauſlibas brihnumus. 119, 27.

19. Es eſmu ſweſchineeks wirs ſemes; ne-apſlehp preekſch manis tawus bauſchļus.

20. Mana dwehſele ir ſatreekta zaur ilgſchanos pehz

weem bauſchkeem nomaldahs. 9,6. 138,6. 5 Moſ. 27,26.

22. Nowehrſ no manis launu un negodu, jo es turu tawas leezibas. 119,46.

23. Jr leeli tungi ſehſch un runà pret mani, bet taws kalps apdomà tawus likumus.

24. Tawas leezibas ir mans preeks un padoms. 119,99.

25. Mana dwehſele lihp pee pihſchkeem; dari man dſihwu pehz tawa wahrda. 44,26. 119,107.

26. Es iſteizu ſawus zeļus, un tu mani paklauſi; mahzi man tawus likumus.

27. Leez man ſapraſt tawu likumu zeļus, ka es warupahrdomat tawus brihnumus. 9,2. 25,4. 119,129,130.

28. Mana dwehſele raud noſtumuſi; ſtiprini mani ar tawu wahrdu.

29. Nowehrſ no manis wiltibas zeļu un dahwini man tawu bauſlibu.

30. Pateeſibas-zeļu es eſmu iſredſejees, tawas teeſas eſmu lizis ſawâ preekſchâ.

31. Es turos pee tawahm leezibahm, ak Kungs, nepamet mani launâ.

32. Kad tu manu ſirdi atweeglini, tad es teku tawas bauſlibas zeļu. 119,88.

33. Mahzi man, Kungs, tawu likumu zeļus, ka es tos ļa es tawu bauſlibu ſargu us to turu no wiſas ſirds.

35. Wadi mani uſ tawas bauſlibas zeļu, jo pee ta man ir labs prahts.

36. Loki manu ſirdi pee tawahm leezibahm, un ne pee mantu kahribas. 119,112. 1 Sam. 8,3.

37. Nogreeſ manas azis, ka tahs neſlatahs uſ neleetibu, dari mani dſihwu uſ tawa zeļa. 1 Sam. 12,21.

38. Apſtiprini ſawam kalpam tawu wahrdu, teem par labu, kas tewi bihſtahs. Eſ. 66,2.

39. Nowehrſ manu launu, par ko es bihſtos, jo tawas teeſas ir labas.

40. Redſi, man mihl tawas pawehles; dari mani dſihwu pehz tawas taiſnibas.

41. Kungs, lai man nahk tawa ſchehlaſtiba, tawa peſtiſchana pehz tawa wahrda,

42. Ka waru atbildet ſawam mehditajam, jo es paļauſos uſ tawu wahrdu. 3,3. 42,4.11.

43. Un ne-atrauj wiſai no manas mutes pateeſibas-wahrdu, jo es zeru uſ tawahm teeſahm. Eſ. 59,21.

44. Es tureſchu tawu bauſlibu weenumehr, muhſchigi muhſcham.

45. Un es ſtaigaſchu beſ behdahm, jo es meklēju tawas

un nepalikſchu launâ. 119, 23.

47. Es preezajos par taweem bauſchkeem, ko es mihleju. 119,16.24.

48. Un es pazelu ſawas rokas pee taweem bauſchkeem, ko es mihleju, un pahrdomaju tawus likumus. 141,2. 1 Tim.2,8.

49. Peemini ſawam kalpam to wahrdu, uſ ko tu man leezi zeret.

50. Schi ir mana eepreezinaſchana manâs behdâs, jo tawa apſoliſchana mani dara dſihwu. 119,93.

51. Pahrgalwji mani apſmeij pahrleeku, bet es ne-atkahpjos no tawas bauſlibas.

52. Kungs, kad es peeminu tawas teeſas no ſenlaikeem, tad topu eepreezinats. 77,12.

53. Leelas duſmas mani pahrnehmuſchas to beſdeewigo dehl, kas tawu bauſlibu atſtahj. 39,4.

54. Tawa bauſliba ir mana dſeeſma manas ſweſchneezibas namâ. Jjab.4,19. 1 Moſ.47,9.

55. Kungs, nakti es peeminu tawu wahrdu un turu tawu bauſli. 119,62.

56. Ta ir mana manta, ka es turu tawas pawehles. 119,98.

57. Tu, Kungs, eſi mana daļa; es eſmu ſolijis, turet tawus wahrdus. 119,111.

58. Es tewi peeluhdſu no wiſas ſirds: eſi man ſchehlias

59. Es apdomaju ſawus zeļus un greeſchu ſawas kahjas pee tawahm leezibahm.

60. Es ſteidſos un nekawejos, tawus bauſchļus turet.

61. Beſdeewigee man apmetuſchi walgus, tadſchu es neaiſmirſtu tawu bauſlibu.

62. Nakts widû es zelos, tew pateikt par tawas taiſnibas teeſahm. 42,9.

63. Es peebeedrojos wiſeem, kas tewi bihſtahs, un wiſeem, kas tur tawas pawehles.

64. Kungs, ſeme ir pilna tawas ſchehlaſtibas; mahzi man tawus likumus. 33,5. 119,12.

65. Tu dari labu ſawam kalpam, ak Kungs, pehz ſawa wahrda. 119,17.41.

66. Mahzi man labu ſapraſchanu un atſihſchanu, jo es tizu taweem bauſchļeem.

67. Pirms tapu paſemots, es alojos; bet nu es turu tawu wahrdu. 119,71.

68. Tu eſi labs un dari labu, mahzi man tawus likumus. 25,8. 119,64.

69 Pahrgalwji iſpere melus pret mani, bet es turu tawas pawehles no wiſas ſirds. 119,78.85.

70. Wiņu ſirds ir beeſa kà tauki, bet es preezajos par tawu bauſlibu. Ef.6,10.

71. Labi manim, ka eſmu apbehdinats, lai mahzos tawus likumus.

man ir labaka ne kà tuhkſtoſchi ſelta un ſudraba. 19,11. 119,127.

73. Tawas rokas mani radijuſchas un taiſtijuſchas; dari mani gudru, ka es mahzos tawus bauſchkus. 139,14. Jſab. 10,8.

74. Kas tewi bihſtahs, mani uſluhko un preezajahs; jo es gaidu uſ taweem wahrdeem.

75. Es ſinu, Kungs, ka tawas teeſas ir taiſnas, un tu mani eſi paſemojis pehz tawas uſtizibas. 119,107.

76. Lai jele tawa ſchehlaſtiba man ir par eepreezinaſchanu, it kà tu ſawam kalpam eſi ſolijis.

77. Lai tawa ſchehlaſtiba man noteek, ka es dſihwoju, jo tawa baufliba ir mans preeks.

78. Lai top kaunâ pahrgalwji, kas mani ar meleem noſpeeduſchi; bet es pahrdomaju tawas pawehles. 119,69.

79. Lai pee manis greeſchahs, kas tewi bihſtahs, un kas paſihſt tawas leezibas.

80. Lai mana ſirds ir ſlaidra pee taweem likumeem, ka netopu kaunâ.

81. Manai dwehſelei ſlahpſt pehz tawas peſtiſchanas; es zeru uſ taweem wahrdeem. 119,123.

82. Manas azis ilgojahs pehz tawahm apſoliſchanahm, ka es ſaku: kad tu mani eemeerinoſi?

trauks duhmôs; tadſchu es ne-aiſmirſtu tawus likumus. 102,4.

84. Zik tad tawam kalpam deenu? Kad tu tureſi ſodu par maneem waijatajeem? 35,17.

85. Pahrgalwji man rok bedres, tee, kas neturahs pehz tawas bauſlibas. 35,7. 119,78.

86. Wiſi tawi bauſchli ir pateeſiba; tee mani waijà ar meleem, — palihdſi man! 119,151.

87. Tee mani gandrihſ iſnihzinajuſchi wirs ſemes, bet es ne-eſmu atſtahjis tawas pawehles.

88. Atſpirdſini mani pehz tawas ſchehlaſtibas, tad es ſargaſchu tawas mutes leezibu.

89. Kungs, taws wahrds paſtahw muhſchigi debeſis. 89,3. Eſ. 40,8.

90. Tawa pateeſiba ſtahw lihdſ radu radeem. Tu ſemi eſi ſtiprinajis, ka ta ſtahw. 24,2. 89,12.

91. Pehz taweem likumeem tee wehl ſchodeen ſtahw, jo wiſs tewim kalpo. 148,6. Eſ. 48,13.

92. Ja tawa baufliba nebuhtu bijuſi mans preeks; tad es jau ſen buhtu bojâ gahjis ſawâs behdâs. 119,50. Jer. 15,16.

zaur tahm tu mani eſi atſpirdſinajis.

94. Taws es eſmu, atpeſti mani; jo es meklejū tawas pawehles. 119,45.

95. Beſdeewigee gluhn uſ mani, mani ſamaitat, bet es leeku wehrâ tawas leezibas. 37,32.

96. Es eſmu redſejis, ka ikweenam ſtiprumam ir gals, bet taws bauſlis paſtahw beſ gala.

97. Zik loti es mihleju tawu bauſlibu! To es pahrdomaju ikdeenas. 1,2.

98. Ar ſaweem bauſchkeem tu dari mani gudrāku pahr maneem eenaidneekeem, jo tee (bauſchki) ir muhſcham pee manis. 5 Moſ. 4,6 ꝛc. 119,56.

99. Es eſmu wairak iſmahzits ne kà wiſi mani mahzitaji, jo es pahrdomaju tawas leezibas. 119,24.

100. Es eſmu prahtigaks ne kà tee wezee, jo es turu tawas pawehles. Iſab. 32,7 ꝛc.

101. Es atrauju ſawu kahju no wiſeem blehſchu zeļeem, ka es ſargaju tawu wahrdu. Sak. 1,15. 4,27.

102. Es ne-atkahpjos no tawahm teeſahm, jo tu mani mahzi.

103. Zik ſaldi ir tawi mahrdeht es eenihſtu wiſus wiltus zelus. 119,128.

105. Taws wahrds ir manas kahjas ſpihdeklis un gaiſchums uſ maneem zeļeem. 2 Peht. 1,19. Sak. w. 6,23.

106. Es eſmu ſwehrejis un to tureſchu ſtipri, ka es ſargaſchu tawas taiſnibas teeſas.

107. Es eſmu loti apbehdinats, Kungs, atſpirdſini mani pehz tawa wahrda. 119,25.

108. Ak Kungs, lai tew ſele patihk manas mutes upuri, un mahzi man tawas teeſas. Oſ. 14,3.

109. Mana dwehſele ſtahw weenumehr manâ rokâ, tadſchu es ne-aiſmirſtu tawu bauſlibu. Iſab. 13,14.

110. Beſdeewigee man leek walgus, tadſchu es ne-alojos no tawahm pawehlehm. 140, 6.

111. Tawas leezibas es turu par ſawu mantu muhſchigi, jo tahs ir manas ſirds lihgſmiba. 119,97.98.

112. Es greeſchu ſawu ſirdi, darit tawus likumus muhſchigi lihdſ pat galam. 119.36.

113. Es eenihſtu tos diwprahtigos un mihleju tawu bauſlibu. 31,7. 139,27.

114. Tu eſi mans patwehrums un manas preekſchturamahs bruhas: uſ tawu

116. Uſturi mani pehz tawa wahrda, ka es dſihwoſu, un lai es kaunâ netopu ſawâ zeribâ.

117. Stiprini mani, ka topu weſels, tad es ſkatiſchos uſ taweem likumeem weenumehr.

118. Tu atmeti wiſus, kas no taweem likumeem nomaldahs; jo meli ir winu wiltus buhſchana.

119. Tu atmeti wiſus beſdeewigos wirs ſemes kà ſahrnus, tadehl es mihloju tawas leezibas. Jer.6,28 u.

120. Es tà bihſtos no tewis, ka ſchauſchalas pahreet pahr manahm meeſahm, un man ir bail no tawahm ſodibahm.

121. Es daru teeſu un taiſnibu; nenodod mani maneem waras-daritajeem.

122. Aiſſtahwi tu ſawu kalpu uſ labu, ka pahrgalwji mani nepahrwahr.

123. Manas azis ilgojahs pehz tawas peſtiſchanas un pehz tawa taiſnà wahrda. 119,166.

124. Dari pehz ſawas ſchehlaſtibas ſawam kalpam un mahzi man tawus likumus. 143,2.

125. Es eſmu taws kalps; dari man gudru, ka es atſihſtu tawas leezibas. 116,16.

126. Laiks ir, ka tas Kungs ſawu darbu dara; tee lauſuſchi tawu bauſlibu. 102,14.

wu bauſlibu wairak ne kà ſeltu un ſchkihſtu ſeltu. 119,72.

128. Tadehl es turu wiſas pawehles par it taiſnahm; ikkatru wiltus zelu es eenihſtu. 119,101.104.

129. Tawas leezibas ir brihniſchkas, tadehl mana dwehſele tahs tur. 119,18.

130. Kad tawi wahrdi atwerahs, tad tee apgaiſmo un dara weenteeſigos gudrus. 19,8.

131. Sawu muti es atdaru ilgodamees, jo tawu bauſchku man gribahs. 81,11. Jſaj. 29,23.

132. Greeſees pee manis un eſi man ſchehligs, kà tu mehdſi darit teem, kas tawu wahrdu mihlè.

133. Stiprini manus ſoļus eekſch taweem wahrdeem, un lai kaunums newalda pahr mani. 17,5. Ebr. 12,13.

134. Atpeſti mani no zilweku ſpaideem, tad es tureſchu tawas pawehles. 17,4.

135. Apgaiſmo ſawu waigu pahr ſawu kalpu un mahzi man tawus likumus. 4 Moſ. 6,25.

136. Manas azis iſraud aſaru-upes, tapehz ka netur tawu bauſlibu.

137. Kungs, tu eſi taiſns un tawas teeſas ir taiſnas.

138. Taiſnibâ tu eſi peekodinajis un leelâ pateeſibâ ſawas leezibas.

139. Mans karſtums mani

mani pretineeki aiſmirſt tawus wahrdus. 69,10

140. Tawi wahrdi ir ļoti ſchķihſti, un taws kalps tos mihļo. 12,7. 19,9.

141. Es eſmu maſs un neewats, bet tawas pawehles es ne-aiſmirſtu.

142. Tawa taiſniba ir taiſniba muhſchigi, un tawa bauſliba ir pateeſiba. 119,151.

143. Behdas un bailes man uſgahjuſchas, bet tawi bauſchķi ir mans preeks.

144. Tawu leezibu taiſniba ir muhſchiga; leez man to ſapraſt, tad es dſihwoſchu.

145. Es ſauzu no wiſas ſirds, pallauſi mani, Kungs, tad es tureſchu tawus likumus.

146. Es tewi peeſauzu, palihdſ man, ka turu tawas leezibas.

147. Es nahku ar maſu gaiſminu un kleedſu; uſ tawu wahrdu es zeru. 130,6.

148. Agri manas azis moſtahs, pahrdomat tawus wahrdus. 119,62.

149. Klauſi manu balſi pehz tawas ſchehlaſtibas; Kungs, atſpirdſini mani pehz tawahm teeſahm.

150. Kas dſenahs pehz blehdibas, tee lauſchahs uſ mani, tee attahpjahs tahļu no tawas bauſlibas.

151. Kungs, tu eſi tuwu, un

152. No eeſahkuma es ſinu, ka tu ſawas leezibas eſi ſtiprinajis uſ muhſchibu.

153. Uſluhko manas behdas un iſglahb mani, jo tawu bauſlibu es ne-aiſmirſtu.

154. Iſteeſà tu manu teeſu un atpeſti mani, atſpirdſini mani pehz taweem wahrdeem. 17,2.

155. Peſtiſchana paleek tahļu no beſdeewigeem, jo tee nemekle tawus likumus.

156. Kungs, leela ir tawa apſchehloſchanahs; atſpirdſini mani pehz tawahm teeſahm.

157. Daudſ ir manu waijataju un pretineku; bet es neattahpjos no tawahm leezibahm. 55,19.

158. Es redſu pahrkahpejus, un man ſahp, ka tee netur tawus wahrdus. 25,3. 139,21.

159. Uſluhko, ka es tawas pawehles mihļoju; ak Kungs, atſpirdſini mani pehz tawas ſchehlaſtibas.

160. Taws wahrds wisnotaļ ir pateeſiba, un wiſas tawas taiſnahs teeſas paleek muhſchigi. Jahn. 17,17.

161. Leeli kungi mani waijà beſ wainas, bet mana ſirds bihſtahs no taweem wahrdeem. 66,2. 69,5.

162. Es preezajos par tawu wahrdu, kà kas dabuſis leelu laupijumu. 68,9,2.

wu bauſlibu es mihłoju.

164. Es tewi teizu ſeptinkahrt deenâ par tawahm taiſnahm teeſahm. Dan. 6, 10.

165. Kas tawu bauſlibu mihło, teem ir leels meers un tee nekur nepeeduras. Eſ. 57, 21.

166. Al Kungs, es gaidu uſ tawu peſtiſchanu un daru pehz taweem bauſchłeem. 1 Moſ. 49, 18.

167. Mana dwehſele tur tawas leezibas, un es tahs łoti mihłoju,

168. Es paſargu tawas pawehles un tawas leezibas, jo wiſi mani zeli ir tawâ preekſchâ. 139, 3.

169. Al Kungs, lai mana ſaukschana nahk preekſch tawa waiga! Dari mani gudru pehz tawa wahrda!

170. Lai mana ſirds-luhgſchana nahk preekſch tawa waiga! Iſglahb mani pehz tawa wahrda;

171. Manas luhpas teiktin teiks tawu ſlawu, kad tu man mahzi tawus likumus. 145, 7.

172. Mana mehle dſeedahs no taweem wahrdeem, jo wiſi tawi bauſchki ir taiſniba.

173. Lai tawa roka man nahk palihgâ, jo tawas pawehles es eſmu iſredſejees.

174. Kungs, man gribahs ſele, ka ta tewi war teikt, un lai tawas teeſas man palihdſ.

176. Es maldos kà paſuduſi aws, — meklè ſawu kalpu, jo es neaiſmirſtu tawas pawehles. Eſ. 34, 4. 53, 6.

120. dſeeſma.

Par glahbſchanu no wiltus mehlehm.

1. Swehtku dſeeſma.

Es peeſauzu to Kungu ſawâs behdâs, un winſch mani paklauſa. 50, 15.

2. Kungs, iſglahb manu dwehſeli no melkuhu luhpahm un wiltneeku mehlehm.

3. Ko wiltigà mehle tew dos, jeb ko wina tew peeliks?

4. Ta ir kà warona aſas bultas, kà degoſchas paegļu ogles. 64, 4. 118, 12. Sak. 25, 18.

5. Wai man, ka eſmu ſweſchineeks eekſch Meſeka, un ka man jadſihwo Kedara dſihwoklôs. 1 Moſ. 10, 2. 25, 13. Ezek. 27, 13. 38, 2. Augſt. dſ. 1, 5.

6. Par ilgu manai dwehſelei dſihwot pee teem, kas meeru eenihſt.

7. Es turu meeru, bet tik to es runaju, tad tee zel kildu. 109, 4. 5.

121. dſeeſma.

Deews zilweku ſargs.

1. Swehtku dſeeſma.

Es pazelu ſawas azis uſ

ta Kunga, kas debeſis un ſemi radijis. 124,8.

3. Winſch tawai kahjai nelikt ſlihdet; kas tewi paſarga, tas neſnauſch. 66,9. 91,11.12.

4. Redſi, Iſraëla ſargs neſnauſch un negul. 1 Kehn. 18,27.

5. Tas Kungs tewi paſarga; tas Kungs ir tawa ehna pa tawu labo roku, Eſ. 25,4.5.

6. Ka deenâ ſaule tewi neſpeeſch, nedſ mehneſis naktî. Jon. 4,8. Parahd. 7,16.

7. Tas Kungs lai tewi paſarga no wiſa ļauna, lai winſch ſarga tawu dwehſeli.

8. Tas Kungs lai paſarga tawu iſeeſchanu un ee-eeſchanu, no ſchi laika muhſchigi. 5 Moſ. 28,6.

122. dſeeſma.

Jeruſalemes godiba.

1. Dahwida ſwehtku dſeeſma.

Es preezajos ar teem, kas uſ mani ſaka: eeſim ta Kunga namâ.

2. Muhſu kahjas ſtahwehs tawôs wahrtôs, Jeruſaleme. 9,15. 87,2.

3. Jeruſaleme, kas atkal par pilſehtu uſzelta, kas wiſapkahrt ſaſtiprinata, Ew. 4,16.

4. Kurp tahs ziltis eet, ta Kunga ziltis, kâ Iſraëlim likti, Dahwida nama krehſli. Jer. 21,11.12. Mat. 19,28.

6. Wehlejeet meeru Jeruſalemei; lai labi klahjahs teem, kas tewi mihļo. Eſ. 66,10.

7. Meers lai ir eekſch taweem muhreem, labklahſchana eekſch taweem ſtaiſteem nameem. 48,4.

8. Sawu brahļu un ſawu draugu labad es tew wehleſchu meeru.

9. Ta Kunga, muhſu Deewa, nama labad, es mekleſchu tawu labumu. Jer. 29,7.

123. dſeeſma.

Tizigo eepreezinaſchana.

1. Swehtku dſeeſma.

Es pazelu ſawas azis uſ tewi, kas ſehdi debeſis. 121,6.

2. Redſi, kà kalpu azis uſ ſawa kunga rokahm, un kà kalpones azis uſ ſawas waldneezes rokahm, tà muhſu azis ſlatahs uſ to Kungu, muhſu Deewu, teekams winſch muhs ſchehlos. 141,8.

3. Eſi mums ſchehligs, ak Kungs, eſi mums ſchehligs, jo mehs eſam pahrleeku neewati.

4. Muhſu dwehſele pahrleeku top mehdita no greſneem un neewata no augſtprahtigeem.

124. dſeeſma.

Ja tas Kungs pee mums nebuhtu bijis, tà lai jele Israëls saka, 5 Mos. 31,17. Osej. 9,12.

2. Ja tas Kungs pee mums nebuhtu bijis, kad zilweki pret mums zehlahs:

3. Tad tee muhs dsihwus buhtu aprijuschi, kad winu dusmiba pret mums apskaitahs; 35,25. Sak. w. 1,12.

4. Tad uhdens muhs buhtu apslihzinajis, un upes buhtu pluhduschas pahr muhsu dwehseli; 69,2.16.

5. Tad augsti wilni buhtu gahjuschi pahr muhsu dwehseli.

6. Lai tas Kungs ir slawets, kas muhs naw nodewis winu sobeem par laupijumu. 7,3.

7. Muhsu dwehsele ir isglahbta, kà putns no medineeka walgeem: walgs pahrrauts, un mehs esam isglahbti. Sak. w. 6,5.

8. Muhsu palihdsiba ir eeksch ta Kunga wahrda, kas radijis debesis un semi. 121,2. Jer. 10,11.

125. dseesma.

Zeriba nepamet kaunâ.

1. Swehtku dseesma.

Kas us to Kungu zerè, tee neschaubisees, bet muhschigi laudihm no schi laika muhschigi. 34,8.

3. Jo besdeewibas szepteris nepaliks pahr taisno lauschu mantas dalu, ka tee taisnee ne-issteepj sawas rokas pee netaisnibas. 16,5.6.

4. Kungs, dari labu labeem un teem, kas sawâ sirdî skaidri.

5. Bet kas nogreeschahs us saweem lihkeem zeleem, tos tas Kungs aisdsihs ar launa-daritajeem; bet meers lai ir pahr Israëli. 128,6. Sak. 2,15.

126. dseesma.

Deewa behrnu skumsiba paleek par lihgsmiba.

1. Swehtku dseesma.

Kad tas Kungs atkal atweda Zianas zeetumneekus, tad mehs bijahm it kà kas sapnus redsj; 14,7.

2. Tad muhsu mute bija pilna smeeschanahs un muhsu mehle pilna gawileschanas; tad sazija starp paganeem: tas Kungs leelas leetas pee scheem ir darijis. Jjab. 8,21.

3. Tas Kungs leelas leetas pee mums ir darijis, par to preezajamees.

4. Ak Kungs, atwed atpakal muhsu zeetumneekus, kà upes deenas-widus semê!

Jahn. 16,20. Jehk. 5,7.8.

mi, bet teeſcham ar preeku tee atkal nahks un neſihs ſawus kuhliſchus.

127. dſeeſma.

Swehtiga nama tureſchana un waldiſchana.

1. Salamana ſwehtku dſeeſma. 72,1.

Ja tas Kungs namu neuſtaiſa, tad darbojahs welti, kas pee ta ſtrahda; ja tas Kungs pilſehtu ne-apſarga, tad ſargs welti nomodâ. Mahz. 9,11.

2. Welti jums, agri zeltees un wehlu palikt nomodâ un ehſt ſawu maiſi ar behdahm. Teeſcham, ſaweem mihkeem winſch dod meegâ. 1 Kehn. 3,5 ꝛc. Sal. 10 22. Mat. 6,34. Ezek. 12,19.

3. Redſi, behrni ir manta no ta Kunga, un meeſas auglis ir dahwana. 1 Moſ. 30,2.

4. Jt kà bultas ſtipra wihra rokâs, tàpat ir jaunee behrni. Jer. 50,9.

5. Swehtigs tas wihrs, kas ſawu bultu-maku ar to pildijis; tee netaps launâ, kad teem wahrtôs nahk runas ar ſaweem eenaidneekeem. Sal. 22,22.

128. dſeeſma.

Laulatu draugu ſwehtiba.

2. Tu mitinaſees no ſawu roku darba; ſwehtigs tu eſi, tew labi klahjahs. 5 Moſ. 28,33.

3. Tawa ſeewa buhs kà augligs wihna-kols ap tawu namu, tawi behrni kà eljes-ſari ap tawu galdu. 114,12. Sal. w. 7,11.

4. Redſi, tà ir ſwehtits tas wihrs, kas to Kungu bihſtahs.

5. Tas Kungs lai tewi ſwehti no Zianas, ka tu redſi Jeruſalemes labumu wiſas ſawas muhſcha deenas, 122,7 ꝛc. 143,3.

6. Un redſi ſawu behrnu behrnus: Meers lai ir pahr Jſraëli. 125,5. 1 Moſ. 50,23. Gal. 6,16.

129. dſeeſma.

Deewa draudſes uſwahreſchana.

1. Swehtku dſeeſma.

Tee mani daudſkahrt apbehdinajuſchi no manas jaunibas, kà lai Jſraëls ſaka;

2. Tee mani daudſkahrt apbehdinajuſchi no manas jaunibas, bet tee mani naw pahrwahrejuſchi. 2 Moſ. 1,12. Oſ. 11,1. Jer. 2,9 ꝛc.

3. Araji ir aruſchi uſ manas muguras, tee ſawas wagas garas dſinuſchi. Eſ. 51,23.

4. Tas Kungs ir taiſns, winſch ſazirtis beſdeewigo

6. Lai tee top kà ſahle uſ jumteem, kas nokalſt, pirms ta top pluhkta, 92,8. Eſ.37,27.

7. Ar to plahwejs nepilda ſawu roku, nedſ kopinu ſehjejs ſawu ſlehpt.

8. Un tee, kas garam eet, lai neſaka: ta Kunga ſwehtiba lai nahk pahr jums, mehs juhs ſwehtijam ta Kunga wahrdâ. Rut.2,4.

130. dſeeſma.

Luhgſchana par grehku-peedoſchanu.

1. Swehtku dſeeſma.

Iſ dſilumeem es tewi peeſauzu, Kungs. 40,3. 69,3.

2. Ak Kungs, klauſi manu balſi, lai tawas auſis uſmana uſ manas ſirds luhgſchanas balſi. 5,2.

3. Ja tu, Kungs, gribi noſeegumus peelihdſinat, — ak Kungs, kas paſtahwehs? Jſab.9,3.

4. Bet pee tewis ir peedoſchana, lai tewi bihſtahs. Eſ.55,7.

5. Es gaidu uſ to Kungu, mana dwehſele gaida, un es zeru uſ wina wahrdu. 27,14.

6. Mana dwehſele gaida uſ to Kungu wairak, nekà uſ rihta gaiſmu ſargi, kas rihtu gaida. 2 Moſ.14,25.

7. Iſraëls lai zerè uſ to Kungu, jo pee ta Kunga ir ſchehlaſtiba un daudſ peſtiſchanas pee wina. 111,9.

8. Un winſch atpeſtihs Iſraëli no wiſeem wina noſ-

131. dſeeſma.

Sirds paſemiba.

1. Dahwida ſwehtku dſeeſma.

Kungs, mana ſirds naw lepna, un manas azis naw greſnas; es netinos ar leelahm leetahm, kas man ir wiſai brihniſchkas. Jſab.42,3. Eſ.10,12.

2. Teeſcham, ſawu dwehſeli es eſmu rembejis un kluſinajis, kà behrnu, kas atſchkirts no ſawas mahtes; mana dwehſele ir pee manis kà atſchkirts behrns.

3. Iſraël, zerè uſ to Kungu no ſchi laika un muhſchigi! 115,9. 130,7.

132. dſeeſma.

Luhgſchana par Deewa nama uſzelſchanu pehz tahs apſoliſchanas, kas Dahwidam dota.

1. Swehtku dſeeſma.

Kungs, peemini Dahwidu un wiſas wina ruhpes. 1 Lakk.23,14.

2. Tas tam Kungam ſwehreſis un ſolijees Jehkaba warenajam: 1 Moſ.49,24. Eſ.49,26.

3. Es ne-eeſchu ſawa nama dſihwoklî, es nekahpſchu ſawas gultas zihſâs; 2 Sam.7,2. 1 Lakk.18,1. Ap.darb.7,46.

4. Es nedoſchu ſawahm azihm meegu redſet nedſ knauſt ſaweem azu-wahkeem; Sak.6,4.

5. Lihdſ kamehr buhſchu atradis weetu tam Kungam un mitekli Jehkaba warenajam

6. Redſi, mehs par to eſam dſirdejuſchi Ewratâ, mehs to eſam atraduſchi Jaära laukôs. 1 Moſ. 48,7. Mik. 4,8. 5,1.

7. Eeſimwina mahjas-weetâ un peeluhgſim preekſch wina kahju pameſla. 99,5. 1 Laik. 29,2.

8. Zelees, Kungs, uſ ſawu dusas weetu, tu un tawas ſpehzibas ſchkirſts;

4 Moſ. 10,35.36. 2 Laik. 6,41.

9. Lai tawi preeſteri apgehrbjahs ar taiſnibu, un tawi ſwehtee lai gawilè.

Jſab. 29,14. Eſ. 61,10.

10. Ne-atmet ſawa ſwaiditâ waigu, ſawa kalpa Dahwida dehl. 84,10. 2 Laik. 6,42.

11. Tas Kungs Dahwidam teeſcham ir ſwehrejis, no ta winſch nenowehrſiſees: No tawas meeſas augleem buhs, ko zelſchu uſ tawu godibas krehſlu. 89,4. 2 Sam. 7,12.

12. Ja tawi behrni turehs manu deribu un manu leezibu, ko es teem mahziſchu, tad ir winu behrni ſehdehs uſ tawa godibas krehſla muhſchigi. 2 Kehn. 2,4.

13. Jo tas Kungs Zianu ir iſredſejis, tur winam gribahs dſihwot. 78,68 u.

14. Schi ir mana dusas weeta muhſchigi, ſcheit es dſihwoſchu, jo tahs man gribahs.

68,17. 132,8. Eſ. 62,4.

16. Un apgehrbſchu winas preeſterus ar peſtiſchanu, un winas ſwehtee gawilet gawilehs. 132,9.

17. Tur es Dahwidam uſzelſchu ragu, doſchu ſpihdekli ſawam ſwalditam. 89,25. 1 Kehn. 11,36. Luhk. 1,69. Ezek. 29,21.

18. Wina eenaidneekus es apgehrbſchu ar kaunu, bet winam ſeedehs wina kronis. 35,26. 89,40. Jſab. 8,22.

133. dſeeſma.

Weenprahtibas laime.

1. Dahwida ſwehtku dſeeſma.

Redſi, zik jauki un zik mihligi, kad brahli dſihwo weenprahtigi.

2. Tas ir, kà ta wiſlabakà elje, kas no Ärona galwas notek wina bahrdâ, kas notek lihdſ wina drehbju wihlei,

2 Moſ. 29,7. 28,32. 30,23.

3. Jt kà raſa, kas no Ermona nokriht uſ Zianas kalneem; jo tas Kungs tur apſola ſwehtibu un dſihwibu muhſchigi. 125,1.2. 5 Moſ. 3,8.

134. dſeeſma.

Swehtiſchanas wahrdi.

1. Swehtku dſeeſma.

Redſi, teizeet to Kungu, wiſi ta Kunga kalpi, kas nakti ſtahwat ta Kunga namâ.

3. Tas Kungs, kas debeſis un ſemi radijis, tas lai tewi ſwehti no Zionas. 128,5. 115, 15.

135. dſeeſma.

Pateikſchana par Deewa ſchehlaſtibas darbeem.

1. Alleluju! Slawejeet ta Kunga wahrdu, ſlawejeet juhs, ta Kunga kalpi, 113,1. 134,1.

2. Kas ſtahwat ta Kunga namâ, muhſu Deewa nama pagalmôs, 2 Laik. 4,9.

3. Slawejeet to Kungu, jo tas Kungs ir labs, dſeedait wiņa wahrdam, jo wiņſch ir mihligs. 118,1.

4. Jo tas Kungs Jehkabu ſewim iſredſejis, Iſraēli par ſawu ihpaſchumu. 5 Moſ. 7,6.

5. Jo es ſinu, ka tas Kungs ir leels, un muhſu Kungs leelaks ne kà wiſi deewi. 97,9.

6. Wiſu, ko tas Kungs grib, to wiņſch dara, debeſis un wirs ſemes, juhrâ un wiſôs dſilumôs. 115,3.

7. Wiņſch uſwed miglu no ſemes galeem, dod ſihņus pee leetus, iſwed wehju iſ kambareem. 5 Moſ. 28,12. Iſak. 38,24 ꝛc. Jer. 10,13. 51,16. Jahn. 3,8.

8. Wiņſch nokawa Egiptes pirmdſimuſchos, ir zilwekus ir lopus. 78,51. 2 Moſ. 12,29.

10. Wiņſch kawa daudſ tautas un nokawa warenus kehninus, 78,55.

11. Sionu, Amoreeſchu kehninu, un Ogu, Bahſanas kehninu, un wiſas Kanaāna walſtis; 4 Moſ. 21,33.

12. Un dewa wiņu ſemi par mantibu, par mantibu ſaweem Iſraēla kaudihm; Joſ. 12,4.

13. Kungs, taws wahrds paleek muhſchigi, Kungs, tawa peemiņa paleek lihdſ radu radeem. 102,13.

14. Jo tas Kungs teeſahs ſawus kaudis un apſchehlojees par ſaweem kalpeem. 5 Moſ. 32,36.

15. Paganu elki ir ſudrabs un ſelts, zilweku roku darbs. 115,4. Eſ. 37,19.

16. Teem ir mute, bet tee nerunà, teem ir azis, bet tee neredſ,

17. Teem ir auſis, bet tee nedſird, ir dwaſchas teem naw mutê.

18. Tahdi pat kà wiņi, ir tee, kas tos taiſa, un wiſi, kas uſ teem paļaujahs.

19. Juhs, Iſraēla nams, teizeet to Kungu; juhs, Ārona nams, teizeet to Kungu.

20. Juhs Lewja nams, teizeet to Kungu; juhs, kas to Kungu bihſtatees, teizeet to

136. dſeeſma.

Pateikſchana par Deewa ſchehlaſtibu.

1. Pateizeet tam Kungam, jo winſch ir laipnigs, un wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 118,1. 1Laik.17,41. Esr.3,11.

2. Pateizeet tam deewu Deewam, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 135,5.

3. Pateizeet tam kungu Kungam, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi! 82,6. 5 Moſ.10,17. 1 Tim.6,15.

4. Tam, kas ween leelus brihnumus dara, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 72,18.

5. Kas debeſis ar gudribu radijis, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. Jer.10,12.

6. Kas ſemi pahr uhdeneem iſplatijis, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 24,2. 1 Moſ.1,9.10.

7. Kas leelus ſpihdekkus darijis, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi; 1Moſ.1,14—16. Jer.31,35.

8. Sauli, lai deenu walda, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi;

9. Mehneſi un ſwaigſnes, lai natti walda, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 1 Moſ.1,16 ꝛc.

dus iſwedis, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi; 2 Moſ.12,41.

12. Ar ſtipru roku un iſſteeptu elkoni, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 5 Moſ.4,34.

13. Kas needras-juhru pahrſchkihris, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi; 2 Moſ.14, 16 ꝛc.

14. Un Iſraëli zaur winu zauri iſwedis, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi;

15. Un Waraü ar wina kara-ſpehku eegahſis needras-juhrâ, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi; 2 Moſ.14,27.

16. Kas ſawus kaudis pa tukſneſi wadijis, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi; 5 Moſ.8,2 ꝛc.

17. Kas leelus kehninus kawis, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi; 135,10 ꝛc.

18. Un nokawis warenus kehninus, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi;

19. Sionu, Amoreeſchu kehninu, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi; 4 Moſ.21,24.

20. Un Ogu, Bahſanas kehninu, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi;

21. Un dewis winu ſemi par mantibu, jo wina ſchehlaſtiba paleek muhſchigi; Joſ.12,2.

muhſu behdâs, jo wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi;

24. Un muhs iſrahwis no muhſu ſpaiditajeem, jo wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi;

25. Kas wiſai meeſai dod baribu, jo wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. 145,15.

26. Pateizeet Deewam debeſis, jo wiņa ſchehlaſtiba paleek muhſchigi. Eſr.1,2.

137. dſeeſma.

Juhdu raudu dſeeſma zeetumâ.

1. Pee Bahbeles upehm, tur mehs ſehdejahm un raudajahm, kad peeminejahm Zianu. Eſ.3,15. Dan.8,2. Neëm.1,3.4.

2. Sawas kokles tur pakahrahm wihtolôs.

3. Jo muhſu aiſwedeji zeetumâ tur no mums praſija dſeeſmas un muhſu ſpaiditaji lihgſmibu: Dſeedait mums dſeeſmu no Zianas. 2 Sam.23,1. Am.8,3.

4. Kà mehs waretum dſeedat ta Kunga dſeeſmu ſweſchâ ſemê?

5. Ja es tewi aiſmirſtu, Jeruſaleme, tad lai mana labà roka top aiſmirſta. Jſab.31,22. Jer.51,50.

6. Mana mehle lai peelihp pee mana ſchoda, ja es tewi nepeeminu, ja es nepazeļu Jeruſalemi par ſawu wiſleelako preeku. Ezek.3,26.

7. Kungs, peemini Jeruſaneem, kas ſazija: Nopoſtait, nopoſtait to lihdſ pat wiņas pamateem. Obad.11 u, Ezek.25,13. Abak.3,13.

8. Tu poſta pilna Bahbeles meita, ſwehtigs ir, kas tewim atmakſà, kà tu mums eſi darijuſi; 2 Kehn.19,21. Jer.50,29. 53,56.

9. Swehtigs buhs, kas tawus jaunos behrnus ſagrahbs un tos ſatreeks pee akmiņa. 2 Kehn.8,12. Eſ.13,16.

138. dſeeſma.

Pateikſchana par Deewa laipnibu.

1. Dahwida dſeeſma.

Es tew pateizu no wiſas ſawas ſirds, deewu preekſchâ es tew gribu dſeedat. 82,1.

2. Es peeluhgſchu tawâ ſwehtâ namâ, un pateikſchu tawam wahrdam par tawu ſchehlaſtibu un pateeſibu, jo tu pahri par ſawu wahrdu eſi paaugſtinajis ſawas apſoliſchanas. 5,8. 40,11.12.

3. Tai deenâ, kad es peeſauzu, tad tu mani paklauſiji, tu manai dwehſelei eſi dewis droſchibu un ſpehku.

4. Wiſi kehniņi wirs ſemes tewim pateiks, Kungs, kad tee dſirdehs tawas mutes wahrdus, 68,32 u.

5. Un tee dſeedahs no ta Kunga zeļeem, jo ta Kunga godiba ir leela. Abak.2,14.

6. Jo tas Kungs ir augſts.

ſemigo un paſihſt lepno no-tahleenes. 18,28. 113,5.6. Luhk.1,48.51.

7. Kad es ſtaigaju paſchâ behdu widû, tad tu mani at-ſpirdſini; tu iſſteep ſawu ro-ku pret manu eenaidneeku du-ſmibu, un tawa labà roka man palihdſ.

8. Tas Kungs to preekſch manis iſdarihs. Tawa ſcheh-laſtiba, Kungs, paleek muh-ſchigi; ſawu roku darbu tu ne-atſtahſi. 57,3. 119,73.

139. dſeeſma.

Deews wiſu ſin un par wiſu waldà.

1. Dahwida dſeeſma, dſee-dataju wadonam.

Kungs, tu mani pahrmani un paſihſti.

2. Tu ſini manu ſehdeſcha-nu un zelſchanos, tu proti manas domas no tahleenes. 5 Moſ.31,21.

3. Lai eimu, lai gulu, tu eſi ap mani, un tew ſinami wiſi mani zeli. Iſaj.31,4.

4. Jo naw ne wahrda uſ manas mehles; redſi, Kungs, to wiſu tu ſini.

5. Tu metees ap mani pa-kalâ un preekſchâ un turi ſa-wu roku pahr mani.

6. Schi atſihſchana man ir mihſai brihniſchka un augſta tu tur eſi; ja es nogultos ellê, redſi, tu tur aridſan eſi. Iſaj.26,6. Amos 9,2.

9. Ja es nemtu auſekla ſpahrnus un paliktu juhras galâ. Joël.2,2.

10. Tad ir tur tawa roka mani wadihs, un tawa labà roka mani turehs.

11. Ja es ſazitu: Lai tum-ſiba mani apſlahj un par nak-ti lai paleek gaiſma ap mani: Iſaj.34,22.

12. Tad ir tumſiba tawâ preekſchâ nebuhtu tumſcha, un nakts ſpihdetu kà deena, tum-ſiba buhtu kà gaiſma. Jehk.1,17.

13. Jo tu eſi radijis manas ihkſtis, tu mani eſi apſedſis manas mahtes meeſâs. 7,10.

14. Es tew pateizu, ka es loti brihniſchki eſmu darits, brihniſchki ir tawi darbi, un mana dwehſele to it labi ſin. Iſaj.10,9 u.

15. Mani kauli tew nebija apſlehpti, kad es ſlepenibâ tapu darits, kad es tapu iſtai-ſits ſemes dſilumôs. Iſaj.1,21. Mahz.11,5.

16. Tawas azis redſeja ma-ni, wehl neiſtaiſitu pihti, un wiſas nahkamahs deenas bi-ja rakſtitas tawâ grahmatâ, kad wehl nebija nemeenas

wiņu wairak ne kà ſmiltis. Es uſmoſtos un wehl eſmu pee tewis. 1 Mehn. 4, 29.

19. Ak Deews, kaut tu beſdeewigo notautu, un kaut aſins-wainigee no manis atſtahtos. 5, 7.

20. Tee par tewi runà ar negantibu un tawi eenaidneeki lepojahs ar wiltu.

21. Waj man nebuhs eenihdet, kas tewi, Kungs, eenihſt, un eereebt, kas pret tewi zelahs? 119, 158.

22. Eenihdet es tos eenihſtu, tee man ir eenaidneeki.

23. Pahrbaudi mani, ak Deews, un atſihſti manu ſirdi, iſmekle mani un atſihſti manas domas, 26, 2.

24. Un redſi, waj es eſmu negantâ zelâ, un wadi mani uſ muhſchigu zelu. 1, 6. 86, 11. Jer. 6, 16.

140. dſeeſma.

Luhgſchana pehz iſglahbſchanas no eenaidneekeem.

1. Dahwida dſeeſma, dſeedataju wadonam. 43, 1.

2. Iſglahb mani, Kungs, no launeem zilweekeem, iſrauj mani no waras-daritajeem,

3. Kas launu domà ſawâ ſirdi, kas ikdeenas ſazel karu. 120, 7.

4. Tee trin ſawu mehli kà

5. Paſargi mani, Kungs, no beſdeewigo rokahm, iſglahb mani no waras-daritajeem, kas domà noſtumt manas kahjas.

6. Tee lepnee man leek walgus un wirwes, tee man iſpleſch tihklu zelmalâ un leek man flaſdus. (Sela.) 142, 4.

7. Es ſaku uſ to Kungu: tu eſi mans Deews, klauſees, ak Kungs, uſ manas ſirds luhgſchanas balſi. 31, 15. 142, 6.

8. Kungs, Kungs, mans ſtiprais peſtitajs, tu apſedſ manu galwu kauſchanas laikâ.

9. Nedod, ak Kungs, tam beſdeewigam, ko wiņſch kahro, un lai wiņa padoms neiſdodahs, jo tee greeſnojahs. (Sela.) 5 Moſ. 32, 27.

10. Teem, kas ap mani metahs, lai nahk uſ wiņu galwu ta nelaime, par ko tee runà. 7, 15.

11. Degoſchas ogles lai kriht uſ teem. Wiņſch tos gahſihs uguni, dſilâs bedrês, ka tee wairs nezelſees. 11, 6.

12. Leelmutis nepaſtahwehs wirs ſemes, nelaimei warmahku waijahs un treeks.

13. Es ſinu, ka tas Kungs iſteeſahs nabaga leetas un behdigà teeſu. 9, 19. 34, 7. 109, 31.

14. Teeſcham, taiſnee tawam wahrdam pateiks, ſirdsſkaidree paſtahwehs tawâ

141. dſeeſma.

Luhgſchana pehz glahbſchanas.

1. Dahwida dſeeſma. Kungs, tewi es peeſauzu, ſteidſees pee manis, klauſees uſ manu balſi, kad es tewi peeſauzu. 22,20.

2. Lai mana luhgſchana tawâ preekſchâ top zeenita kà kwehpinajamais upuris, manu roku pazelſchana kà wakara upuris. 119,48. 2 Moſ. 29,38 u. 30,7.8. Parahd. 5,8.

3. Kungs, ſargi manu muti un paſargi manas luhpas. 39,2.

4. Nedodi manai ſirdij greeſtees uſ launu, beſdeewigu darbu darit ar laundaritajeem, ka nebaudu no winu kahrumeem. 119,36.

5. Lai taiſnais mani ſit, ta buhs ſchehlaſtiba, un lai winſch mani pahrmahza, ta buhs elje uſ manu galwu, tam lai mana galwa neleedſahs; bet es weenumehr luhdſu pret winu launeem darbeem. Sal. ſal. 27,6.

6. No akmins kalneem winu ſogi lai top nogahſti; tad dſirdehs manus wahrdus, ka tee mihligi. 1 Sam. 24.

7. Kà ſemi uſplehſch un uſar, ta muhſu kauli ir iſkaiſiti lihdſ paſcham kapam. 53,6. 1 Sam. 22,16.

9. Paſargi mani no ta walga, ko tee man ir iſmetuſchi, un no launa-daritaju ſlaſdeem. 140,6.

10. Beſdeewigee kritihs ſawôs tihklôs, kamehr es eeſchu garam. 7,16. 9,16.

142. dſeeſma.

Dahwida luhgſchana pehz glahbſchanas.

1. Dahwida pamahziba; luhgſchana, kad winſch bija alâ. 32,1. 1 Sam. 22,24.

2. Es peeſauzu to Kungu ar ſawu balſi, es luhdſu to Kungu ar ſawu balſi.

3. Es iſgahſchu ſawu ſchehloſchanos winа preekſchâ, es iſſtahſtu winа preekſchâ ſawas behdas. 102,1.

4. Kad mans gars iſtruhzinats, tad tu ſini manu zelu; tee man leel walgus zelâ, kur es eemu. 119,110. 143,8.

5. Skatees pa labo roku un redſi, tur newaid neweena, kas mani grib paſiht: es nekur newaru iſbehgt, neweens nebehda par manu dwehſeli. 109,31.

6. Tewi es peeſauzu, Kungs; es ſaku: tu eſi mana zeriba, mana dala dſihwaju ſemê. 16,5. 116,9.

7. Nem wehrâ manu kleegſchanu, jo es eſmu loti no-

zeetuma, ka es pateizu tawam wahrdam; par mani gawilehs taisnee, kad tu man labu darisi. 143,11.

143. dseesma.

Luhgschana, lai Deews labu dod un wisu kaunu nogreesch.

1. Dahwida dseesma.

Ak Kungs, klausi manu luhgschanu, nem wehrâ manas sirds-luhgschanas sawas pateesibas dehl, paklausi mani sawas taisnibas dehl!

2. Un ne-eij sodâ ar sawu kalpu, jo tawâ preekschâ neweens, kas dsihwo, naw taisns. Jsab.9,2. 14,3.4.

3. Jo eenaidneeks waijâ manu dwehseli, winsch samin manu dsihwibu pee semes, winsch mani leek tumsibâ, kà tos, kas jau sen miruschi. 7,6. 88,6. Raud.3,6.

4. Un mans gars eeksch manis istwihzis, mana sirds eeksch manis nonihkusi. 142,4.

5. Es peeminu senejus laikus, es pahrdomaju wisus tawus darbus, es runaju pee sewis par to, ko tawa roka darijusi. 77,12.13. 90,16.

6. Es ispleschu sawas rokas us tewi, mana dwehsele ir tawâ preekschâ kà iskaltusi seme. (Sela.) 42,3.21. 63,2. 1 Kehn.19,16.

7. Steidsees mani paklausit, Kungs, — mans gars no-

8. Leez man agri dsirdet tawu schehlastibu, jo es pakaujos us tewi; dari man sinamu to zelu, pa ko man ja-eet; jo us tewi nesahs mana dwehsele. 46,6. 86,11. 90,14.

9. Isglahb mani, Kungs, no maneem eenaidneekeem; tewim es pawehlos.

10. Mahzi man darit pehz tawa prahta, jo tu esi mans Deews, taws labais Gars lai mani wada pa taisnu zelu. Neëm.9,26.

11. Tawa wahrda dehl, ak Kungs, atspirdsini mani, iswed manu dwehseli no behdahm sawas taisnibas dehl. 23,13. 42,8.

12. Un isposti manus eenaidneekus sawas schehlastibas dehl, un isnihzini wisus, kas manu dwehseli apbehdina, jo es esmu taws kalps. 116,16.

144. dseesma.

Pateiziba un luhgschana.

1. Dahwida dseesma.

Slawets lai ir tas Kungs, mans patwehrums, kas manahm rokahm mahza kautees, un maneem pirksteem karot, 18,35.

2. Mans schehlotajs un mana stiprà pils, mans patwehrums un mans isglahbejs, manas preekschturamahs bru-

3. Kungs, kas ir zilweks, ka tu winu peemini? Un zilweka behrns, ka tu winu leezi wehrâ? 8,5. 31,8.

4. Zilweks ir kà dwascha, wina laiks ir kà ehna, kas aiseet. Jjab.14,2. Jehk.4,14.

5. Kungs, nolaid sawas debesis un kahp semê, aiskar kalnus, ka tee kuhp. 18,10. 104,32. 2 Mos.19,16.

6. Met sibenus un iskaisi tos, schaudi sawas bultas un isbeedè tos. 18,15.

7. Issteep sawas rokas no augstibas, atpesti mani un isglahb mani no leeleem uhdeneem, no sweschineeku rokas! 18,17.46.

8. Winu mute runà melus, un winu labà roka ir wiltus roka.

9. Ak Deews, es tew dseedaschu jaunu dseesmu, es tew dseedaschu ar desmit stihgu koklehm. 33,3. 92,4.

10. Tu kehnineem dodi pestischanu, un isglahbi sawu kalpu Dahwidu no nikna sobina. Sak.21,31.

11. Isglahbi mani un atpesti mani no sweschineeku rokas, kas ar sawu muti melus runà, un winu labà roka ir wiltus roka; 144,7.8.

12. Ka muhsu dehli usaug sawâ jaunibâ kà stahdi muhka muhsu ganamee pulki pa tuhkstoscheem wedahs un pa simts tuhkstoscheem muhsu laidarôs;

14. Ka muhsu leellopi augłojahs, un ka postischanas, laupischanas, waideschanas naw pa muhsu eelahm. 5 Mos.28,4. Jjab.21,10.

15. Swehtiga ta tauta, kam tà klahjahs, swehtiga ta tauta, kam tas Kungs ir par Deewu. 33,12. 146,5 ꝛc.

145. dseesma.

Pateiziba par Deewa waldischanu.

1. Dahwida teikschana.

Es tewi augsti teikschu, mans Deews, tu kehnin, un slaweschu tawu wahrdu muhschigi muhscham. 145,13. 146,16.

2. Ikdeenas es tewi gribu teikt un slaweschu tawu wahrdu muhschigi muhscham.

3. Tas Kungs ir leels un łoti slawejams, un wina augstiba ir ne-isdibinajama. 147,5.

4. Behrnu-behrni slawehs tawus darbus un stahstihs tawu waru.

5. Es teikschu tawas godibas augstibu un pahrdomaschu tawus brihnuma darbus.

6. Par taweem wareneem spehka darbeem runahs, un es sludinaschu tawu augstibu.

7. Tawas leelahs lehnibas

ligs ir tas Kungs, pazeetigs un no leelas lehnibas. 2 Moſ. 34,6.

9. Tas Kungs ir labs wiſeem, un wiņa apſchehloſchanahs parahdahs pee wiſeem wiņa darbeem.

10. Wiſi tawi darbi, Kungs, tewi teiks, un tawi ſwehtée tewi ſlawehs. 103,22.

11. Tee iſteiks tawas walſtibas godibu un runahs par tawu waru;

12. Lai zilweku behrneem tawa wara top ſinama un tawas walſtibas augſtiba un godiba.

13. Tawa walſtiba ir muhſchiga walſtiba, un tawa waldiſchana paleek lihdſ wiſeem radu radeem.

14. Tas Kungs ir atſpaids wiſeem, kas kriht, un uſzel wiſus noſpeeſtos. 146,8.

15. Wiſas azis gaida uſ tewi un tu teem dodi wiņu baribu ſawâ laikâ: 104,27 u.

16. Tu atwer ſawu roku un pee-ehdini wiſus, kas dſihwo, ar labu prahtu. 5 Moſ. 33,22

17. Tas Kungs ir taiſns wiſôs ſawôs zelôs un ſwehts wiſôs ſawôs darbôs. Jſaj. 34,10.

18. Tas Kungs ir tuwu wiņam, kas wiņu bihſtahs, un klauſa wiņu kleegſchanu un teem palihdſ. Sal. 10,24. Jahn. 9,31.

20. Tas Kungs paſarga wiſus, kas wiņu mihļo, un iſdeldehs wiſus beſdeewigos.

21. Mana mute runahs ta Kunga ſlawu un wiſa meeſa teiks wiņa ſwehto wahrdu muhſchigi muhſcham. Joël. 3,1.

146. dſeeſma.

Jhſtena palauſchanahs uſ Deewu.

1. Alleluja! Slawè to Kungu, mana dwehſele. 104,1.

2. Es ſlaweſchu to Kungu, kamehr dſihwoſchu, es dſeedaſchu ſawam Deewam, kamehr wehl ſche buhſchu. 104,32.

3. Nepaļauſatees uſ leeleem kungeem, uſ zilweku behrneem, kas neka newar palihdſet. 118,8.9.

4. Zilweka garam ja-iſeet, wiņam japaleek atkal ſemes kahrtâ, tai deenâ wiſi wiņa nodomi eet bojâ. 104,29. Mahz. 3,20.21.

5. Swehtigs tas, kam Jehkaba Deews par palihgu un kam zeriba ſtahw uſ to Kungu, ſawu Deewu! 46,8.

6. Wiņſch debeſis un ſemi radijis, juhru un wiſu, kas tur eekſchâ; wiņſch uſtizibu tur muhſchigi. 33,46. Neëm. 9,6.

neekus. 103,6. 1 Sam. 2,5. Eſ. 61,1.

8. Tas Kungs atdara akleem azis, tas Kungs uſzel noſpeeſtus; tas Kungs mihlo taiſnus. 14,145.

9. Tas Kungs paſarga ſweſchineekus un bahrinus un uſtur atraitnes, bet beſdeewigeem winſch zelus ſamaitâ. 2 Moſ. 22,21 ꝛc. 1,6.

10. Tas Kungs waldihs muhſchigi, taws Deews, ak Ziana, lihdſ radu radeem. Alleluja! 2 Moſ. 15,18.

147. dſeeſma.

Pateizība par Deewa apgahdaſchanu un labdarſchanu.

1. Teizeet to Kungu, jo ir labi, muhſu Deewu ſlawet; ſchi teikſchana ir mihliga un peeklahjahs. 33,1. 92,2 ꝛc.

2. Tas Kungs uſtaiſa Jeruſalemi, winſch ſapulzina Iſraēla laudis, kas bija iſdſihti. 102,17. Eſ. 11,12.

3. Winſch dſeedina tos, kam ſatreektas ſirdis, un remdè winu ſahpes. Eſ. 61,1.

4. Winſch ſkaita ſwaigſchņu pulku, winſch ſauz tahs wiſas pa wahrdam. Eſ. 40,26.

5. Muhſu Kungs ir leels un warens ſpehkâ, wiņa gudriba ir neiſmehrojama. 146,3. Eſ. 40,28.

muhſu Deewu ar kokleem!

8. Winſch debeſi apklahj ar mahkoņeem, winſch leetu dod ſemei, winſch leek ſahlei augt uſ kalneem; 72,16. 104,13. Iſab. 38,26.27.

9. Winſch lopeem dod baribu, jauneem kraukleem, kad tee ſauz. Iſab. 38,41. Luhk. 12,24.

10. Wiņam naw labs prahts pee ſirga ſtipruma, wiņam nepatihk wihra leeli. 20,8. 33,17 ꝛc. Am. 2,15.

11. Tam Kungam patihk tee, kas wiņu bihſtahs, kas gaida uſ wiņa ſchehlaſtibu.

12. Teizi to Kungu, Jeruſaleme, ſlawè ſawu Deewu, Ziana. 146,10.

13. Jo winſch ſtiprina tawu wahrtu aiſſchaujamos, winſch ſwehti tawus behrnus tur eekſchâ. Neem. 3,3.

14. Winſch dod meeru tawahm robeſcham, winſch tewi paehdina ar breeduſcheem kweeſcheem. 81,17. Eſ. 60,17.

15. Winſch ſuhta ſawas apſoliſchanas wirs ſemes, wiņa wahrds tek ar ſteigſchanos. 2 Teſ. 3,1.

16. Winſch dod ſneegu kà willu, winſch kaiſa ſalnu kà pelnus. 43,19 ꝛc. Eſ. 1,18.

17 Winſch met ſawu kruſu kà kumoſus. Kas war paſtah-

19. Winſch Jehkabam dara ſinamu ſawu wahrdu, Iſraēlim ſawus likumus un teeſas, 5 Moſ. 4,7. 8. Rom. 3,2.

20. Tà winſch nedara neweenai zitai tautai; wina teeſas tahs nepaſihſt. Alleluja! 5 Moſ. 4,7 ꝛc. Ap. darb. 14,16.

148. dſeeſma.

Stubinaſchana uſ Deewa teikſchanu.

1. Alleluja! Teizeet to Kungu debeſis, teizeet winu augſtibâ. 69,35. Luhk. 2,14.

2. Teizeet winu, wiſi wina engeli, teizeet winu, wiſi wina kara-pulki; 103.21. 1 Kehn. 22,19.

3. Teizeet winu, ſaule un mehneſis, teizeet winu wiſas ſpoſchahs ſwaigſnes;

4. Teizeet winu, juhs debeſu debeſis, un juhs uhdeni, kas ir pahr debeſihm. 4.3. 1 Kehn. 8,27. Paralid. 22,1.

5. Lai tee ta Kunga wahrdu teiz, jo kad winſch pawehleja, tad tee tapa raditi. 33,9. Eſ. 48,13. Parahd. 4,11.

6. Winſch teem leek paſtahwet muhſchigi muhſcham, winſch teem ir likumu lizis, ko tee newar pahrkahpt. 119,91. Jſak. 38,33.

7. Teizeet to Kungu wirs ſemes, juhs leelahs juhras augſu koki un wiſi zeedru-koki,

10. Meſcha ſwehri un wiſi lopi, tahrpi un ſpahrnainee putni, 1 Moſ. 1,24.

11. Juhs kehninī wirs ſemes un wiſi kaudis, leeli-kungi un wiſi ſemes ſogi,

12. Jaunekli un jaunekles, wezi ar jauneem: Jer. 31,13.

13. Teem buhs teikt ta Kunga wahrdu, jo wina wahrds ween ir augſts, wina augſtiba ir pahraka par ſemi un debeſi, 8,2. Eſ. 12,4.

14. Un winſch ir pa-augſtinajis ſawu kauſchu ragu, ſlawu wiſeem ſaweem ſwehteem, Iſraēla behrneem, teem kaudihm, kas winam tuwu. Alleluja! 132,17. Luhk. 1,69.

149. dſeeſma.

Slawa un gods Deewam.

1. Alleluja! Dſeedait tam Kungam jaunu dſeeſmu, ſwehto draudſe lai winu teiz. 96,1. 1,5.

2. Iſraēls lai preezajahs eekſch ſawa raditaja, Zianas behrni lai lihgſmojahs par ſawu kehninu! 100,3. Mät. 2,13.

3. Lai tee wina wahrdu teiz ar ſtabulehm, lai tee winam dſeed ar bungahm un kokleem.

4. Jo tam Kungam labs

dâ, tee lihgſmoſees ſawâs gultâs. 4,5.

6. Winu mute pa=augſtinahs Deewu, un winu rokâs buhs abejâs puſês greeſigs ſobins, 2 Kor. 10,4. Ew. 6,17. Ebr. 4,12.

7. Atreebtees=pee paganeem un ſodit tautas, Parahd. 2,26 ꝛc.

8. Saiſtit winu kehninus kehdês un winu leelkungus dſelſes pinekkôs,

9. Darit teem pehz tahs teeſas, kas ir rakſtita. Tahds gods buhs wiſeem winaſwehteem. Alleluja! 5 Moſ. 7,2. 32,41. Ezek. 38,39.

150. dſeeſma.

Paſkubinaſchana uſ Deewa teikſchanu.

1. Alleluja! Teizeet Deewu wina ſwehtâ weetâ, teizeet to Kungu wina ſtiprâ iſplatijumâ. 148,1. 1 Moſ. 1,6. Eſ. 57,15.

2. Teizeet Deewu par wina leelo waru, teizeet to Kungu wina leelahs augſtibas pehz. 145,3.6.

3. Teizeet winu ar baſunes ſkanu, teizeet winu ar ſtabulehm un kollehm. 98,5.

4. Teizeet winu ar bungahm un ſtabulehm, teizeet winu ar ſtihgahm un ſwilpehm. 149,3.

5. Teizeet winu ar ſkaneem pulkſteņeem, teizeet winu ar gawileſchanas pulkſteņeem. 1 Laik. 16,16. 19.

6. Wiſs, kam ir dwaſcha, lai ſlawè to Kungu. Alleluja! 41,14. Parahd. 5,13.

BIBLE. N.T. Latvian. 1904.
Muhsu kunga un pestitaja Jesus Kristus.

BS
216(
190(